ACADEMIA ROMÂNĂ FILIALA IAŞI
INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE”
UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA”
FACULTATEA DE LITERE

H-V-1824

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI

MOLDOVA ŞI BUCOVINA

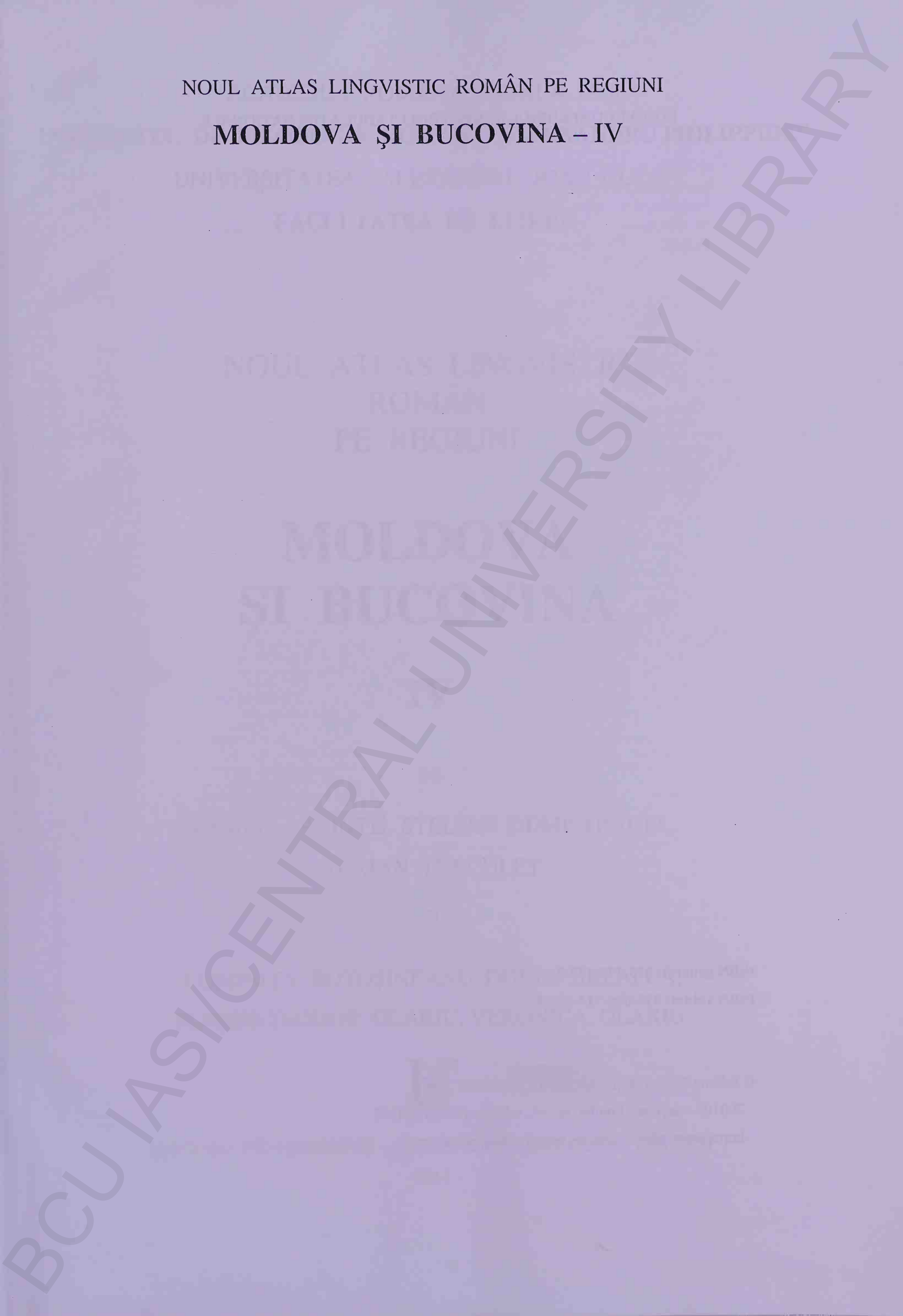
IV

EDITURA UNIVERSITĂŢII „ALEXANDRU IOAN CUZA” IAŞI

BIBL CENTR. UNIV
„M EMINESCU" IAȘI
H-V-182

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI

MOLDOVA ŞI BUCOVINA – IV

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

EDITAT CU SPRIJINUL MINISTERULUI EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ISBN general: 973-270-452-7
ISBN volum: 978-606-714-025-5

© Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2014
700109 – Iași, str. Pinului, nr. 1A, tel./fax: (0232) 314947
http://www.editura.uaic.ro e-mail: editura@uaic.ro

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

429635

ACADEMIA ROMÂNĂ FILIALA IAŞI
INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „ALEXANDRU PHILIPPIDE"
UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA"
FACULTATEA DE LITERE

NOUL ATLAS LINGVISTIC
ROMÂN
PE REGIUNI

MOLDOVA ŞI BUCOVINA

IV

425686

DE

VASILE ARVINTE, STELIAN DUMISTRĂCEL,
ADRIAN TURCULEŢ

ŞI

LUMINIŢA BOTOŞINEANU, DOINA HREAPCĂ,
FLORIN-TEODOR OLARIU, VERONICA OLARIU

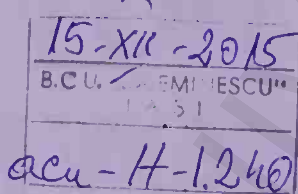

EDITURA UNIVERSITĂŢII „ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IAŞI
2014

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Volumul a fost editat utilizându-se aplicaţia ALR_IIT proiectată şi implementată de un colectiv de cercetători de la Institutul de Informatică Teoretică al Academiei Române, Filiala Iaşi, cu sprijinul Departamentului de dialectologie şi sociolingvistică din cadrul Institutului de Filologie Română „A. Philippide" al Academiei Române, Filiala Iaşi.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Noul Atlas lingvistic român pe regiuni : Moldova şi Bucovina: texte dialectale / culese de Stelian Dumistrăcel şi publicate de Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu. - Iaşi: Editura Academiei Române, 1993-
vol.
ISBN 973-270-452-7
Vol. 4 / Vasile Arvinte, Luminiţa Botoşineanu, Stelian Dumitrăscel, ... - Iaşi: Editura Universităţii „Al. I. Cuza", 2014. - Bibliogr. - Index. -
ISBN 978-606-714-025-5

I. Arvinte, Vasile
II. Botoşineanu, Luminiţa
III. Dumistrăcel, Stelian

811.135.1'282(498.3+498.6)(084)

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CUPRINS

	Pag.
Prefaţă	IX
Lista localităţilor anchetate	XV
Indice alfabetic al cuvintelor-titlu	XVI
Indice tematic al hărţilor lingvistice interpretative	XVIII
Transcrierea fonetică	XIX
Abrevieri	XXI
Atlase lingvistice romanice şi româneşti. Abrevieri	XXI
Indicele de cuvinte şi forme din hărţi şi din materialul lingvistic necartografiat	XXIII

SOMMAIRE

	Pag.
Préface	IX
Liste des localités étudiées	XV
Index alphabétique des mots titres	XVI
Index des cartes linguistiques interprétatives	XVIII
Transcription phonétique	XIX
Abréviations	XXI
Atlas linguistiques romans et roumains. Abréviations	XXI
Index des termes et des formes compris dans les cartes et dans le matériel linguistique non-cartographié	XXIII

I. HĂRŢI LINGVISTICE / CARTES LINGUISTIQUES

G. CÂNEPA (prelucrarea ei)
LE CHANVRE (sa préparation)

Nr. crt.	*Nr. hărţii*	*Nr. întrebării*	*Titlul*	*Pag.*
1	357	1223	Cânepişte, pl. „chènevière”	2
2	CXCIV		Principalii termeni pentru „cânepişte”	3
3	358	1224	Frânghie, pl. „corde”	4
4	CXCV		Principalii termeni pentru „frânghie”	5
5	359	1226	Inişte, pl. „linière”	6
6	CXCVI		- Derivate de la „in”; - Utilizarea subst. „ogor” cu sensul de ‘inişte’	7
7	360	1227	(cânepa) se topeşte (ind. prez. 3) „on fait rouir (le chanvre)”	8
8	CXCVII		Termeni pentru „(cânepa) se topeşte”	9
9	361	1228	Meliţă, pl. „broie”	10
10	362	1230	Meliţ (ind.prez. 1) „je teille”	12
11	CXCVIII		- Distribuţia formelor sufixate şi nesufixate la ind. prez. pers. [1] ale verbului „a meliţa”; - Alţi termeni pentru „a meliţa”	13
12	363	1231	Puzderii, sg. „chènevottes”	14
13	CXCIX		Variaţia -u-/-o- în „puzderii; puzderie”	15
14	364	1232	Fuior, pl. „filasse”	16
15	CC		Finala formei de pl. a subst. „fuior”	17
16	365	1233	Ragilă, pl. „séran”	18
17	CCI		Secvenţa mediană în *ragilă*	19
18	366	1240	Şezătoare (la tors), pl. „veillée de filandières”	20
19	367	1247	Răşchitor, pl. „instrument qui sert à faire la filasse”	22
20	368	1251	Tort, pl. „filé”	24
	CCII		Principalii termeni pentru „tort”	25
21	369	1258	Urzoi, pl. „ourdissoir”	26
22	CCIII		Principalii termeni (forma de sg.) pentru „urzoi”	27
23	370	1259	Război (de ţesut), pl. „métier (à tisser)”	28
24	CCIV		Termeni pentru „ansamblul de ţesut pânza”	29
25	371	1281	Ţeavă pl. „canette”	30
26	CCV		Forme de sg. ale variantelor subst. „ţeavă”	31
27	372	1282	Sucală, pl. „rouet (à bobiner)”	32
28	CCVI		Principalii termeni pentru „sucală”	33
29	373	1287	Desagi, sg. „besace”	34

H. PĂDUREA (flora şi fauna ei); VÂNĂTOARE; PESCUIT
LA FÔRET (sa flore et sa faune); CHASSE; PÊCHE

Nr. crt.	*Nr. hărţii*	*Nr. întrebării*	*Titlul*	*Pag.*
30	374	1290	Codru, pl., D. „les sens du mot «codru»”	36
31	375	1291	Crâng, pl., D. „les sens du mot «crâng»”	38
32	376	1292	Tăietură, pl. „essart”	40
33	377	1293	Curătură, pl. „terrain défriché”	42
34	378	1294	Lăzuiesc (ind. prez. 1) „j’essarte (le terrain)”	44
35	379	1295	Desiş, pl. „fourré”	46
36	380	1296	Huci, pl. „taillis (à fourré)”	48
37	381	1297	Rarişte, pl. „éclaircie”	50
38	CCVII		Principalii termeni pentru „rarişte”	51
39	382	1298	Luncă, pl. „pré au bord d’une rivière”	52
40	383	1299	Zăvoi, pl. „bocage (au bord d’une rivière)”	54
41	384	1300	Copaci, sg. „arbres”	56
42	385	1301	Frunză, pl. „feuille”	58
43	CCVIII		Sunetul z în „frunză” (sg. şi pl.)	59
44	386	1304	Tulpină, pl. „tronc”	60
45	CCIX		Termeni pentru „tulpină”	61
46	387	1305	Creangă, pl. „branche”	62
47	388	1307	Mâzgă „sève”	64
48	389	1309	Mlădiţă, pl. „talle”	66
49	CCX		Principalii termeni pentru „mlădiţă”	67
50	390	1311	Veştedă „fanée”	68
51	CCXI		Principalii termeni pentru „veştedă”	69
52	391	1316	Răşină (de brad) „résine”	70
53	CCXII		Silaba iniţială în „răşină”	71
54	392	1322	Făget „hêtraie”	72
55	CCXIII		Termeni derivaţi de la „fag”	73
56	393	1323	Crăp (lemne) (ind.prez. 1-3) „je fends (du bois)”	74
57	CCXIV		Principalii termeni pentru „a crăpa (lemne)”	75
58	394	1332	Salcie, pl. „saule”	76
59	395	1335	Măceş, pl. „églantier”	78
60	CCXV		Principalii termeni pentru „măceş”	79
61	396	1336	Ghimpe, pl. „épine”	80
62	CCXVI		Termeni pentru „ghimpe”	81
63	397	1337	Pătlagină, pl. „plantain”	82
64	CCXVII		Secvenţa iniţială în variante ale termenului „pătlagină”	83
65	398	1341	Alice, sg. „grenailles”	84
66	CCXVIII		Iniţiala în formele de pl. sau/şi sg. ale termenului „alice” (şi variante)	85
67	399	1342	Praf de puşcă „poudre à canon”	86
68	CCXIX		- Termeni pentru „praf de puşcă”; - Variante ale termenului „praf”	87
69	400	1347	Câine (de vânătoare), pl. „chien (de chasse)”	88
70	CCXX		Variante ale termenului „copoi”	89
71	401	1348	Gonaci, sg. „rabatteurs”	90
72	CCXXI		Termeni pentru „gonaci”	91
73	402	1351	Mistreţ, pl. „sanglier”	92
74	403	1354	Haită (de lupi), pl. „bande (de loups)”	94
75	CCXXII		Termeni pentru „haită (de lupi)”	95
76	404	1356	Cerboaică, pl. „biche”	96
77	CCXXIII		Termeni pentru „cerboaică”	97
78	405	1363	Vizuină, pl. „terrier”	98
79	CCXXIV		Variantele termenului „vizuină”	99
80	406	1367	Veveriţă, pl. „écureuil”	100
81	CCXXV		Accentul (principal) în „veveriţă” (în formele de sg. şi/sau pl.)	101
82	407	1368	Maimuţă, pl. „singe”	102
83	CCXXVI		Variante ale termenului „maimuţă”	103
84	408	1373	Şoarece, pl. „souris”	104
85	CCXXVII		Sunetul iniţial în „şoarec(e)”	105
86	409	1374	Cursă (pentru şoareci), pl. „souricière”	106
87	CCXXVIII		Forme de plural ale subst. „capcană”	107

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nr. crt.	Nr. hărţii	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
88	410	1375	Vierme, pl. „ver"…………………	108
89	CCXXIX		Palatalizarea lui v în „vierme" (sg. şi pl.)……………………	109
90	411	1376	Melc, pl. „escargot"………………	110
91	CCXXX		Termeni pentru „melc"……….	111
92	412	1377	Salamandră, pl. „salamandre"……..	112
93	413	1381	Porumbel, pl. „pigeon"……………	114
94	CCXXXI		Termeni pentru „porumbel"…..	115
95	414	1382	Porumbiţă, pl. „pigeonne"………	116
96	CCXXXII		Termeni pentru „porumbiţă"….	117
97	415	1386	Mierlă, pl. „merle"…………………	118
98	CCXXXIII		Iniţiala în „mierlă" (forme de sg. şi pl.) ……………………	119
99	416	1388	Uliu, pl. „épervier"……………….	120
100	CCXXXIV		Termeni pentru „pasăre ce fură şi mănâncă găini/pui"…………	121
101	417	1389	Ciocănitoare, pl. „pic"…………….	122
102	CCXXXV		Termeni pentru „ciocănitoare" (forme de sg. şi pl.)……………	123
103	418	1390	Coţofană, pl. „pie"…………………	124
104	CCXXXVI		Principalii termeni pentru „coţofană"……………………	125
105	419	1391	Grangur, pl. „loriot"……………….	126
106	CCXXXVII		Principalii termeni obţinuţi la întrebarea cu privire la „grangur"	127
107	420	1392	Prepeliţă, pl. „caille"………………	128
108	CCXXXVIII		Accentul principal în forma de sg. a termenului „prepeliţă" (şi var.) …………………………	129
109	421	1393	Barză, pl. „cigogne" ………………	130
110	CCXXXIX		Termeni pentru „barză"………	131
111	422	1394	Bufniţă, pl. „hibou"………………	132
112	423	1395	Cucuvea, pl. „chouette"……………	134
113	CCXL		Forme ale termenului „cucuvea"	135
114	424	1396	Potârniche, pl. „perdrix"…………	136
115	425	1398	Muşuroi, pl. „taupinière"…………	138
116	CCXLI		Distribuţia variantelor „muşuroi"/„muşunoi" (în formele de sg. şi pl.)…………	139
117	426	1400	Furnicar, pl. „fourmilière"………..	140
118	CCXLII		Termeni pentru „furnicar"…….	141
119	427	1401	Greier, pl. „grillon"……………….	142
120	CCXLIII		Silaba iniţială în „greier" şi variante (forme de sg. şi pl.) ….	143
121	428	1402	Coropişniţă, pl. „courtilière"………	144
122	429	1403	Urechelniţă, pl. „perce-oreille" ……	146
123	CCXLIV		Forme expresive prin care este denumită noţiunea «urechelniţă»	147
124	430	1405	Bondar, pl. „bourdon"…………….	148
125	431	1406	Streche „taon"…………………….	150
126	432	1413	Copcă, pl. „trou (que l'on fait dans la glace)"……………………	152
127	CCXLV		Principalii termeni pentru „copcă"	153
128	433	1414	Crâsnic, pl. „carrelet"……………	154
129	CCXLVI		Principalii termeni obţinuţi la indicarea fig. 32 din Chestionar	155

I. HRANĂ; ÎMBRĂCĂMINTE; ÎNCĂLŢĂMINTE
NOURRITURE; VÊTEMENTS; CHAUSSURE

Nr. crt.	Nr. hărţii	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
130	434	1417	Făină (de porumb) „farine (de maïs)"	156
131	435	1418	Mămăligă, pl. „polenta"……………	158
132	CCXLVII		Forme rezultate prin haplologie de la „mămăligă" şi „mămăliguţă"………………	159
133	436	1420	Făcăleţ, pl. „bâton pour remuer la polenta"………………………	160
134	CCXLVIII		Principalii termeni pentru „făcăleţ"……………………	161
135	437	1422	Mijloc „milieu"……………………	162
136	CCXLIX		Grupul median -jl- în variante ale cuvântului „mijloc"………	163
137	438	1423	Urluială „grains de maïs moulus gros"	164
138	CCL		Termeni pentru „urluială"…….	165
139	439	1426	Sită[2], pl. „tamis (pour la farine de maïs)"………………………	166
140	CCLI		Termeni pentru „sită"………..	167
141	440	1431	Covată, pl. „pétrin"……………….	168
142	CCLII		Termeni pentru „covată"…….	169
143	441	1433	(aluatul) Dospeşte (ind.prez.3) „(la pâte) lève"…………………	170
144	CCLIII		Termeni pentru „(aluatul) dospeşte"……………………	171
145	442	1434	Drojdie „levure"……………………	172
146	CCLIV		Termeni pentru „drojdie"…….	173
147	443	1435	Aluăţel „levain" …………………..	174
148	444	1442	Miez (de pâine), pl. „mie (du pain)"	176
149	CCLV		Palatalizarea lui m în „miez"…..	177
150	445	1445	Scovardă, pl. „sorte de beignet"……	178
151	446	1446	Clătite, sg. „crêpes"……………….	180
152	CCLVI		Termeni pentru „clătite"………	181
153	447	1449	Pietre (la moară), sg. „meules (du moulin)"………………………	182
154	CCLVII		Palatalizarea lui p în „piatră"….	183
155	448	1450	Uium, pl. „part retenue en paiement par le meunier"……………….	184
156	449	1451	Stavilă, pl. „vanne"………………	186
157	CCLVIII		Termeni (specializaţi) pentru „stavilă"……………………	187
158	450	1452	Prânz[1], pl. „repas du matin"……….	188
159	CCLIX		Forme şi sensuri pentru „prânz"	189
160	451	1453	Prânz[2], D. „le sens du mot «prânz»"	190
161	452	1455	Amiază, pl. „déjeuner"……………	192
162	453	1457	Ojină „goûter"………………………	194
163	CCLX		Termeni specializaţi prezenţi în răspunsurile la întrebarea pentru noţiunea „ojină"………	195
164	454	1458	Cină, pl. „dîner" …………………	196
165	CCLXI		Prezenţa cuvântului „cină" şi sensurile acestuia……………	197
166	455	1462	Bucătărie[2], pl. „cuisine d'été" ……..	198
167	CCLXII		Termeni pentru „încăperea făcută în curte (de vară) în care găteşte femeia mâncarea"……..	199
168	456	1465	Sarmale, sg. „boulettes de viande hachée et de riz enveloppées des feuilles de vigne ou de chou"………	200
169	457	1466	Jumări „oeufs brouillés"……………	202
170	CCLXIII		Termeni pentru „mâncarea făcută din ouă bătute şi prăjite în grăsime"…………………	203
171	458	1467	Ulei „huile"………………………	204
172	CCLXIV		Termeni şi variante pentru „ulei"	205
173	459	1468	(apă) Fierbinte „(eau) brûlante"…….	206
174	CCLXV		Palatalizarea lui f în „fierbinte", „fiartă" (cf. şi verbul „a înfiera")	207
175	460	1470	Piftie, pl. „(pied de porc en) gelée"..	208
176	CCLXVI		Termeni pentru „piftie"………	209
177	461	1472	Borul (pălăriei), pl. „bord (du chapeau)" ……………………	210
178	462	1473	Panglică (la pălărie), pl. „ruban (du chapeau)" ……………………	212
179	CCLXVII		Forme de pl. ale subst. „cordică"	213
180	463	1479	Altiţă, pl. „broderie sur le haut de la manche" …………………	214
181	CCLXVIII		Apariţia termenului „altiţă" …..	215
182	464	1480	Şire „broderies le long de la manche"	216
183	CCLXIX		Termeni pentru „şire"………..	217
184	465	1481	Dantelă, pl. „dentelle" ……………	218
185	466	1482	Butonieră (la cămaşă), pl. „boutonnière (de la chemise)"…	220
186	CCLXX		Termeni pentru „butonieră (la cămaşă)"……………………	221
187	467	1484	Mă închei (la haină) (indic. prez. 1) „je boutonne" ………………	222
188	CCLXXI		Termeni pentru „a se încheia"..	223
189	468	1486	Şerpar, pl. „large ceinture en cuir munie de pochettes" …………	224
190	469	1489	Pieptar, pl. „sorte de veste paysanne"	226
191	470	1493	Pănură „bure" ……………………	228
192	CCLXXII		Termeni pentru „pănură"……	229
193	471	1494	Cioareci, sg. „pantalons étroits en bure" …………………………	230
194	472	1495	Piuă, pl. „moulin à foulon" ……….	232
195	473	1501	Nojiţă[1], pl. „lanière (pour attacher les chaussons paysans)" ………	234
196	CCLXXIII		Principalii termeni pentru „nojiţă[1]"…………………	235
197	474	1502	Nojiţă[2], pl. „le trou par où l'on passe ce lanière" ……………………	236
198	CCLXXIV		Principalii termeni pentru „nojiţă[2]"………………………	237
199	475	1503	Cizmă, pl. „botte" …………………	238
200	CCLXXV		Circulaţia termenilor „cizmă"/ „ciubotă"……………………	239
201	476	1504	Carâmb, pl. „tige de la botte"…….	240
202	CCLXXVI		Principalii termeni pentru „carâmb"……………………	241
203	477	1505	Pantofi, sg. „souliers" …………….	242
204	478	1506	Ciorapi, sg. „chaussettes" …………	244

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nr. crt.	Nr. hărţii	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
205	479	1508	Broboadă, pl. „châle"	246
206	480	1509	Basma, pl. „mouchoir de tête, fichu"	248
207	481	1510	Rochie, pl. „robe"	250
208	482	1511	Şorţ, pl. „tablier"	252
209	CCLXXVII		Principalii termeni pentru „şorţ"	253
210	483	1512	Catrinţă[1], pl. „cotte (jupe paysanne)"	254
211	484	1513	Catrinţă[2], pl. „cotte (d'une seule pièce)"	256
212	485	1515	Panglică, pl. „ruban"	258
213	CCLXXVIII		Principalii termeni pentru „panglică"	259

II. MATERIAL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT / MATÉRIEL LINGUISTIQUE NON-CARTOGRAPHIÉ

G. CÂNEPA (prelucrarea ei)
LE CHANVRE (sa préparation)

Nr. crt.	Nr. planşei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
1	228	1222	Cânepă „chanvre"	263
2	228	1225	In „lin"	263
3	228	1229	Limbă (la meliţă), pl. „mâchoire (de la broie)"	263
4	229	1234	Ragil (ind. prez. 1) „je sérance"	264
5	230	1235	Câlţi „étoupe"	265
6	230	1236	Piepteni (pentru câlţi), sg. „peignes (pour l'étoupe)"	265
7	231	1241	Furcă (de tors), pl. „quenouille"	266
8	232	1242	Caier, pl. „quenouillée"	267
9	233	1243	Fus, pl. „fuseau"	268
10	234	1244	Fir, pl. „fil"	269
11	234	1245	(firul) Se suceşte (ind. prez. 3) „(on tord (le fil)"	269
12	235	1253	Vârtelniţă, pl. „dévidoir"	270
13	236	1254	Ghem, pl. „pelote"	271
14	237	1260	Urzeală „chaîne, ourdissure"	272
15	237	1261	Băteală „trame"	272
16	238	1263	Iţe, sg. „lisses"	273
17	239	1264	(prin) Spată, pl. „peigne"	274
18	239	1265	Năvădesc (ind. prez. 1) „je passe les fils par les lisses et le peigne"	274
19	240	1279	Rost, pl. „foule, pas"	275
20	241	1280	Suveică, pl. „navette"	276
21	241	1283	Pânză, pl. „toile"	276
22	242	1286	Traistă, pl. „sac, besace"	277

H. PĂDUREA (flora şi fauna ei); VÂNĂTOARE; PESCUIT
LA FÔRET (sa flore et sa faune); CHASSE; PÊCHE

Nr. crt.	Nr. planşei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
23	243	1288	Pădure, pl. „bois, forêt"	278
24	243	1289	Pădurar, pl. „garde-forestier"	278
25	244	1302	Frunzuliţă, pl. „petite feuille"	279
26	245	1303	Rădăcină, pl. „racine"	280
27	246	1306	Coajă, pl. „écorce"	281
28	246	1308	Mugur, pl. „bourgeon"	281
29	247	1310	Nuia, pl. „verge"	282
30	248	1313	Brad, pl. „sapin"	283
31	249	1314	Cucuruz (de brad), pl. „cône (du sapin)"	284
32	250	1315	Brădet „sapinière"	285
33	251	1317	Stejar, pl. „chêne"	286
34	251	1318	Stejăriş „chênaie"	286
35	252	1319	Ghindă, pl. „gland"	287
36	253	1320	Jir „faîne"	288
37	253	1321	Fag, pl. „hêtre"	288
38	254	1325	Tufă, pl., D. „les sens du mot «tufă»"	289
39	256	1326	Runc, pl., D. „les sens du mot «runc»"	291
40	257	1327	Alun, pl. „noisetier"	292
41	257	1328	Alună, pl. „noisette"	292
42	258	1329	Rânză (la alun) „bouquet de noisettes"	293
43	259	1330	Plop, pl. „peuplier"	294
44	259	1331	Frasin, pl. „frêne"	294
45	260	1333	Tei „tilleul"	295
46	261	1334	Salcâm, pl. „acacia, robinier"	296
47	261	1338	Urzică, pl. „ortie"	296
48	262	1339	Boboc (de floare), pl. „bouton (de fleur)"	297
49	263	1340	Puşcă, pl. „fusil"	298
50	263	1343	Săgeată, pl. „flèche"	298
51	264	1345	Ochesc (ind. prez. 1) „je vise"	299
52	264	1346	Vânător, pl. „chasseur"	299
53	265	1349	Urs, pl. „ours"	300
54	265	1350	Ursoaică, pl. „ourse"	300
55	266	1352	Lup, pl. „loup"	301
56	266	1353	Lupoaică, pl. „louve"	301
57	267	1355	Cerb, pl. „cerf"	302
58	268	1357	Viezure, pl. „blaireau"	303
59	268	1358	Dihor, pl. „putois"	303
60	269	1359	Cârtiţă, pl. „taupe"	304
61	270	1360	Arici, pl. „hérisson"	305
62	270	1361	Vulpe, pl. „renarde"	305
63	271	1362	Vulpoi, pl. „renard"	306
64	272	1364	Iepure, pl. „lièvre"	307
65	272	1365	Iepuroaică, pl. „hase, lapine"	307
66	273	1366	Iepuroi, pl. „lièvre (mâle)"	308
67	273	1369	Şarpe, pl. „serpent"	308
68	274	1370	Şerpoaică, pl. „femelle du serpent"	309
69	275	1371	Viperă, pl. „vipère"	310
70	276	1372	Venin „venin"	311
71	276	1378	Vrabie, pl. „moineau"	311
72	277	1379	Vrăbioi, pl. „moineau (mâle)"	312
73	277	1380	Rândunică, pl.„hirondelle"	312
74	278	1383	Cioară, pl. „corneille"	313
75	279	1384	Cioroi, pl. „corneille (mâle)"	314
76	279	1385	Pupăză, pl. „huppe"	314
77	280	1387	Mierloi, pl. „merle (mâle)"	315
78	281	1397	Arc, pl. „arc"	316
79	281	1399	Furnică, pl. „fourmi"	316
80	282	1404	Muscă, pl. „mouche"	317
81	282	1407	Fluture, pl. „papillon"	317
82	283	1408	Peşte, pl. „poisson"	318
83	284	1409	Solzi, sg. „écailles"	319
84	284	1410	Undiţă, pl. „ligne (à pêcher)"	319
85	285	1412	Pescar, pl. „pêcheur"	320

I. HRANĂ; ÎMBRĂCĂMINTE; ÎNCĂLŢĂMINTE
NOURRITURE; VÊTEMENTS; CHAUSSONS

Nr. crt.	Nr. planşei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
86	286	1416	Făină (de grâu) „farine (de blé)"	321
87	286	1421	Pâine, pl. „pain"	321
88	287	1425	Sită[1], pl. „tamis"	322
89	288	1427	Ciur, pl. „crible"	323
90	288	1428	Veşcă (la sită), pl. „cadre (cylindrique) du tamis"	323
91	289	1429	Tărâţe „son (de blé)"	324
92	289	1432	Aluat „pâte"	324
93	290	1436	Sog (pâinea), D. „les sens du mot «sog (pîinea)»"	325
94	291	1437	Plăcintă, pl. „galette"	326
95	291	1438	Cuptor, pl. „four"	326
96	292	1439	Lopată (pentru pâine), pl. „pelle (de boulanger)"	327
97	293	1441	Coajă (de pâine), pl. „croûte (du pain)"	328
98	294	1443	Scursură (la pâine), pl. „enfloure, écoulement (au pain)"	329
99	295	1444	Cozonac, pl. „brioche"	330
100	295	1447	Moară, pl. „moulin"	330
101	296	1448	Morar, pl. „meunier"	331
102	297	1454	Prânzesc (ind. prez. 1) „je déjeune"	332
103	297	1456	Mănânc de amiază (ind. prez. 1) „je prends le repas de midi"	332
104	298	1459	Cinez (ind. prez. 1-3) „je prends le dîner"	333
105	299	1460	Să cineze (conj. prez. 3) „qu'il prenne le dîner"	334
106	299	1461	Bucătărie[1], pl. „cuisine"	334
107	300	1463	Bucătăreasă, pl. „cuisinière"	335
108	301	1464	Bucătar, pl. „cuisinier"	336
109	301	1469	Aburi „vapeurs d'eau"	336
110	302	1471	Pălărie, pl. „chapeau"	337
111	302	1474	Căciulă, pl. „bonnet (de fourrure)"	337
112	303	1475	Cămaşă, pl. „chemise"	338
113	304	1476	Gură (la cămaşă) „encolure (d'une chemise)"	339
114	305	1477	Pată, pl. „tâche"	340
115	305	1478	Mânecă, pl. „manche"	340

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nr. crt.	Nr. planşei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
116	306	1483	Nasture (la cămaşă), pl. „bouton (de chemise)"...........................	341
117	307	1485	Curea, pl. „ceinture en cuir"...........	342
118	308	1487	Cataramă (la şerpar), pl. „boucle (de ceinture)".........................	343
119	308	1488	Brâu, pl. „ceinture paysanne en laine"	343
120	309	1490	Sarică, pl. „manteau de laine à longs poils"..............................	344
121	310	1491	Pantaloni, sg. „pantalons"..............	345
122	311	1492	Izmene, sg. „caleçons".................	346
123	312	1496	Îmbrăcăminte „vêtements".............	347
124	313	1497	Buzunar, pl. „poche"..................	348
125	313	1498	Opinci, sg. „sorte de chaussons paysans"	348
126	314	1499	Obiele, sg. „pièces de drap pour envelopper le pied avant de mettre les chaussons"............	349
127	315	1500	Gurgui (la opincă), pl. „bout relevé des chaussons paysans"..........	350
128	315	1507	Încălţăminte „chaussons"..............	350
129	316	1514	Catrinţă[3] „cotte (de deux pièces)"......	351
130	317	1516	Alb, pl. „blanc".........................	352
131	317	1517	Albă, pl. „blanche"......................	352
132	318	1518	Verde, pl. „vert".........................	353
133	319	1519	Galben, pl. „jaune"......................	354
134	319	1520	Galbenă, pl. „jaune".....................	354
135	320	1521	Albastru, pl. „bleu".....................	355
136	320	1522	Negru, pl. „noir"........................	355
137	321	1523	Neagră, pl. „noire"......................	356
138	322	1524	Roşu, pl. „rouge"........................	357
139	322	1525	Roşie, pl. „rouge"........................	357

III. HĂRŢI LINGVISTICE INTERPRETATIVE / CARTES LINGUISTIQUES INTERPRÉTATIVES

Titlul hărţii	Numărul hărţii	Pag.
Palatalizarea consoanei *f-* în *fierbinte*, *fiartă*, *fir*.......	CCLXXIX	361
Palatalizarea consoanei *v-* şi secvenţa mediană în *ragilă*..	CCLXXX	361
Arii lexicale sudice: *lăstar*, *lamură*; *măceş*, *zgorghin*	CCLXXXI	362
Arii lexicale sudice: *porumbel*, *porumb*; *orbete*, *orbeţ*, *ghiurlan* (~ *orb*, ~ *chior*)	CCLXXXII	362
Arii lexicale sudice: *barză*; *melc*......................	CCLXXXIII	363
Arii sudice: *coţofană*/*caragaţă* (şi var.); *cucuvea*.....	CCLXXXIV	363
Arii lexicale sudice: *război* (*de ţesut*); *scul*............	CCLXXXV	364
Arii lexicale sudice: *făcăleţ* (*făcălete*); *piftii*..........	CCLXXXVI	364
Arii „vestice": *uimă*; *ouăle picioarelor*................	CCLXXXVII	365
Arii „vestice": *greier*; *creier*...........................	CCLXXXVIII	365

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PREFAŢĂ

0.1. Prezentul volum din *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina* (în continuare: NALR-Mold.Bucov.) cuprinde material înregistrat în anchete de teren desfăşurate între anii 1967 şi 1974 de prof. Vasile Arvinte (1927–2011), prof. Stelian Dumistrăcel, prof. Adrian Turculeţ, de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", dr. Ion Nuţă (1937–2011) şi dr. Ion A. Florea (1941–2000), foşti cercetători ştiinţifici principali la Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" al Filialei Iaşi a Academiei Române.

0.2. Cu un gând pios în memoria colegilor noştri dispăruţi, membri ai echipei de bază care a proiectat lucrarea şi a realizat volumele anterioare ale *Atlasului*, ne vom referi la conţinutul şi problematica de redactare a volumului de faţă, lucrare având, de la cel de al treilea volum, concursul unor colegi din a doua şi a treia generaţie a dialectologilor de la Iaşi, ale căror nume şi principală contribuţie sunt menţionate în secţiunea finală a textului acestei *Prefeţe*.

Apariţiile anterioare: NALR-Mold.Bucov., volumul introductiv, *Date despre localităţi şi informatori* (420 p.) şi volumul I de hărţi şi material necartografiat (XXXIV + 283 p.), Bucureşti, Editura Academiei, 1987; vol. II (XXXVI + 306 p.), Iaşi, Editura Academiei Române, 1997; vol. III: [a] *Prospect* (XX + 46 p., disponibil şi pe CD); [b] hărţi şi material necartografiat (LXVII + 388 p.), cu un *Supliment*, realizat de Adrian Turculeţ, cuprinzând materialul din punctele cu anchete privitoare la graiurile huţule din vol. I şi II ale NALR-Mold.Bucov. (74 p.), Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2005, respectiv 2007.

1. De la început, consemnăm faptul că vol. IV din NALR-Mold.Bucov. este al doilea din această serie realizat prin redactare asistată de calculator, într-o proiecţie şi metodologie descrise detaliat în *Prospectul* citat şi în *Prefaţa* la vol. III (p. XI–XV). În volumul de faţă publicăm integral răspunsurile obţinute la un număr de 267 de întrebări din secţiunea 12221525 a *Chestionarului* NALR (în continuare: Q), reprezentând capitolele 7. *Cânepa* (*prelucrarea ei*), 8. *Pădurea* (*flora şi fauna ei*), *vânătoare*, *pescuit* şi 9. *Hrană*, *îmbrăcăminte*, *încălţăminte*. Exceptând întrebările referitoare la unele verbe (sau forme verbale), pentru care, la fel ca şi în cazul volumelor tipărite anterior, răspunsurile din porţiunea respectivă a Q vor fi publicate într-un volum aparte, ce va cuprinde ansamblul privitor la această parte de vorbire, au fost redactate 129 de hărţi de tip analitic (în continuare: [H]), cu răspunsurile la tot atâtea întrebări, şi un număr de 138 de sinteze de tip material necartografiat (în continuare: [MN]). Pe baza unor cuvinte şi forme din răspunsurile de pe [H] au fost redactate 85 de hărţi interpretative (în continuare: [h]) simple (în general, pe baza răspunsurilor la o singură întrebare), tipărite în colţul din stânga, jos, al paginii pe care este imprimată [H], şi alte zece hărţi de acelaşi tip, dar sintetice, cumulând informaţii după răspunsuri din mai multe [H], respectiv din sinteze de tip [MN]; hărţile sintetice sunt grupate într-o secţiune specială, de la sfârşitul volumului (p. 361–365).

Menţionăm faptul că, în conformitate cu sistemul adoptat de toate atlasele lingvistice româneşti, în acest volum numerotarea [H], [h] şi a planşelor cu [MN] se face în continuarea celor din volumul anterior; astfel, prima [H] din vol. IV poartă numărul 357, prima [h] poartă numărul CXCIV, iar prima planşă cu [MN] poartă numărul 228.

2. Inovaţii la publicarea volumului IV din NALR-Mold.Bucov.

2.1. Faţă de volumele publicate de noi anterior, noutăţile din volumul de faţă le reprezintă, mai întâi, preluarea, sistematică, şi reproducerea figurilor din Q pentru proiectul naţional *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni* [A], iar, în al doilea rând, corelarea răspunsurilor de pe hărţi cu fotografii de profil etnografic şi cu expuneri tematice din volumele de *texte* publicate până acum ca părţi componente ale NALR-Mold. Bucov. [B]. Pentru utilizatorul *Atlasului*, prin trimiterea la

PRÉFACE

0.1. Le volume ci-présent de *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina* [Le Nouvel Atlas linguistique roumain, par régions. Moldavie et Bucovine] (NALR-Mold.Bucov.) comprend le matériel enregistré au cours des enquêtes de terrain menées entre les années 1967 et 1974 par les chercheurs suivants : prof. Vasile Arvinte (1927–2011), prof. Stelian Dumistrăcel, prof. Adrian Turculeţ, de l'Université « Alexandru Ioan Cuza », dr. Ion Nuţă (1937–2011) et dr. Ion A. Florea (1941–2000), anciens chercheurs scientifiques principaux à l'Institut de Philologie Roumaine « Alexandru Philippide » (Filiale de Iaşi de l'Académie Roumaine).

0.2. Avec une pensée pieuse à la mémoire de nos collègues disparus, membres de l'équipe initiale qui a projeté l'ouvrage et qui a réalisé les volumes antérieures de l'*Atlas*, nous allons faire référence au contenu et à la problématique de la rédaction du présent volume, ouvrage ayant, à partir du troisième volume, le concours de nos collègues de la deuxième et de la troisième générations des dialectologues de Iaşi, dont les noms et la contribution principale sont mentionnés dans la section finale du texte de cette *Préface*.

Les parutions antérieures: NALR-Mold.Bucov., le volume introductif, *Date despre localităţi şi informatori* [Données sur les localités et les informateurs] (420 p.) et le volume I de cartes et matériel non-cartographié (XXXIV + 283 p.), Bucarest, Editura Academiei Române, 1987; vol. II (XXXVI + 306 p.), Iaşi, Editura Academiei Române, 1997; vol. III: [a] *Prospect* (XX + 46 p.; disponible aussi en CD); [b] cartes et matériel non-cartographié (LXVII + 388 p.), avec un *Supplément*, réalisé par Adrian Turculeţ, contenant le matériel des points avec des enquêtes concernant les parlers houtzouls des volumes I et II du NALR-Mold.Bucov. (74 p.), Iaşi, Editura Universităţii « Alexandru Ioan Cuza », respectivement 2005 et 2007.

1. Dès le début, notons le fait que le IVe volume du NALR-Mold.Bucov. est le deuxième de cette série réalisé à l'aide de la rédaction assisté par ordinateur, dans une projection et une méthodologie décrites en détail dans le *Prospectus* cité, ainsi que dans la *Préface* du IIIe volume (p. XI–XV). Dans le volume ci-présent on publie de façon intégrale les réponses obtenues pour 267 questions faisant partie de la section 1222–1525 du *Questionnaire* NALR (Q), représentant le chapitres 7. *Cânepa* (*prelucrarea ei*) [Le chanvre (sa préparation)], 8. *Pădurea* (*flora şi fauna ei*) ; *vânătoare* ; *pescuit* [La forêt (sa flore et sa faune) ; chasse ; pêche] et 9. *Hrană* ; *îmbrăcăminte* ; *încălţăminte* [Nourriture ; vêtements ; chaussures]. A l'exception des questions concernant certains verbes (ou formes verbales), dont les réponses de la section respective du Q seront publiées, tout comme pour les volumes déjà sortis, dans un volume indépendant, qui comprendra l'ensemble concernant cette partie du discours, ont été rédigés 129 cartes de type analytique ([C]), avec les réponses pour le même nombre de questions, ainsi que 138 synthèses de type matériel non-cartographié ([MN]). A partir de certains mots et formes des réponses enregistrées sur les [C] ont été rédigées 85 cartes interprétatives ([c]) simples (généralement, à partir des réponses à une seule question), imprimées dans la partie gauche, en bas de la page, sur laquelle apparaît la [C], ainsi qu'autres dix cartes du même type, mais synthétiques, cumulant des informations tirées respectivement des réponses contenues sur plusieurs [C] et synthèses de type [MN]; les cartes synthétiques sont groupées dans une section spéciale, à la fin du volume (p. 361–365).

Précisons le fait que, conformément au système adopté par tous les atlas linguistiques roumains, dans notre volume la numérotation des [C], [c] et des planches contenant des [MN] se fait en continuation avec ceux du volume antérieur; par conséquent, la première [C] du vol. IV a le numéro 357, la première [c] le numéro CXCIV, et la première planche avec des [MN] le numéro 228.

2. Innovations dans le IV[e] volume du NALR-Mold. Bucov.

2.1. Par rapport aux volumes que nous avons publiés antérieurement, les nouveautés du présent volume sont, premièrement, le prélèvement systématique et la reproduction des figures du Q pour le projet national *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni* [A] et, deuxièmement, la corrélation des réponses des cartes avec des photos à profil éthnographique et des présentations thématiques des volumes de *textes* publiés jusqu'à présent en tant que partie du NALR-Mold. Bucov. [B]. Pour l'utilisateur de l'*Atlas*, par le renvoi à ce type de présentations thématiques, nous avons fait

astfel de expuneri tematice, am ţinut să facem o aplicaţie practică *sui-generis* a unei caracterizări plastice a lui Emil Petrovici, din *Prefaţa* la primul volum cu acest profil din literatura românească de specialitate (1943):

„Dacă pe hărţile linguistice ale Atlasului nostru e fixată imaginea, să zicem «fotografia» instantanee, nemişcată a graiului din fiecare punct cartografic, atunci prin aceste texte am dat şi un scurt «film» cu imagini mişcătoare pe care putem urmări aceleaşi graiuri în mers, fiecare cu ritmul şi mlădierile sale proprii" (*Texte dialectale*, culese de Emil Petrovici, *Suplement* la *Atlasul linguistic român II*, p. VII).

Am extrapolat această judecată de valoare în direcţia de cercetare „cuvinte şi lucruri" – „cuvinte şi discursuri": pentru componenta etnografică a *Atlasului* prezintă interes deosebit înfăţişarea obiectelor, în special a uneltelor numite prin cuvintele înregistrate, pentru care în timpul anchetelor s-au făcut numeroase fotografii, dincolo de cele impuse de Q; pe de altă parte, în ceea ce priveşte vorbirea, discursul propriu subiecţilor înregistraţi, concludente sunt enunţurile în care apar cuvintele respective.

[A] Figurile din Q, folosite pentru orientarea răspunsurilor informatorilor în cursul anchetei, le reproducem pe marginea hărţilor, în colţul de sus, din dreapta; figurile au fost reproduse după „Fonetică şi dialectologie", V, 1963, p. 157–271, unde s-a tipărit *Chestionarul* NALR. La fel s-a procedat şi în ceea ce priveşte fotografiile pentru care în Q a existat o indicaţie specială în acest sens („FOTO"), selectate din arhiva foto a NALR-Mold.Bucov. (vezi [H] 361, 365, 369, 370, 372, cu menţiuni privind provenienţa).

Pentru consideraţii privind folosirea figurilor din Q în desfăşurarea anchetei, cf. Stelian Dumistrăcel, în colaborare cu Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu, *Ancheta dialectală ca formă de comunicare*, Iaşi, Editura Academiei Române, 1997, p. 118–119; pentru comentarii ale informatorilor privind figurile din Q, vezi *op.cit.*, secţiunea II.3.2, *Relaţiile cu subiecţii şi caracterizarea acestora*, p. 310–370, passim.

[B] Fotografii, texte tematice. În ceea ce priveşte graiurile din Moldova şi Bucovina, după înregistrările pe bandă magnetică de pe teren, au fost transcrise fonetic şi publicate până acum trei volume de etnotexte, pentru sudul reţelei de anchetă a *Atlasului*, reprezentând zona anchetată cu Q şi pentru înregistrarea textelor de Stelian Dumistrăcel (punctele cartografice 615, 616 şi 625–670) şi pentru o porţiune dintr-o zonă învecinată acesteia (punctele 597, 600, 606, 611, 612, 617–620, 622–624; anchetator pentru texte, Ion-Horia Bîrleanu; menţionăm faptul că imaginile foto au fost prelevate de anchetatori). Prin corelarea *sui-generis* a răspunsurilor de pe [H] cu imagini şi cu discursuri din textele „dialectale", am realizat, astfel, o premieră în ceea ce priveşte tipărirea atlaselor din seriile NALR şi ALRR.

În mod practic, s-a procedat astfel: pe porţiunea marginală a paginilor pe care sunt imprimate [H] şi la textele redactate sub formă de material necartografiat (în încheierea informaţiilor lingvistice), într-un paragraf numerotat cu IV, se fac trimiteri la materiale publicate în volumele de texte, utilizându-se sigla [F] pentru trimiterile la imagini foto şi sigla [T] pentru trimiterile la expuneri tematice aparţinând informatorilor. În ordinea indicată, aceste trimiteri, pentru un număr de 35 de [H] şi 37 de texte de tip [MN], sunt organizate după următoarea grilă: numele referentului, numărul şi fascicula volumului (de ex., I/1), cifra reprezentând pagina din volum (p.); pentru [F], urmează numărul planşei din volumul de texte [pl.] şi numărul figurii (fig.); în paranteză, se indică, apoi, numărul punctului de anchetă din reţeaua NALR-Mold.Bucov., urmat de numele localităţii: comuna (eventual satul şi comuna) şi sigla reprezentând numele judeţului; textul este segmentat, în ceea ce priveşte fiecare din aceste informaţii, prin figura geometrică ►.

De exemplu, pentru MN [1263] „Iţe" (planşa 238 din volumul de faţă), trimiterile de corelare sunt următoarele:

IV. **[F]**: „Iţe" ►**I/1**: p. 327, pl. F2, fig. 92, ~ cu scripeţi (616. Băcani, Vs.); ► **I/2**: p. 306, pl. F2, fig. 177, ~ la stativele în funcţiune (668. Nereju, Vn.); fig. 182, dispozitiv de tip arhaic pentru „schimbatul iţelor"; în locul rotiţelor (scripeţi) apar două „cumpene" (667. Nistoreşti, Vn.); ►

une application pratique *sui generis* sur une caractérisation plastique d'Emil Petrovici, faite dans la *Préface* du premier volume avec ce profil de la littérature roumaine de spécialité (1943; on présente ci-dessus la traduction du fragment):

« Si dans les cartes linguistiques de notre Atlas on a fixé l'image, disons la „photographie" instantanée, immobile, du parler dans chaque point cartographique, par ces textes nous avons donné un court „film" avec des images mouvantes sur lequel on peut suivre les mêmes parlers en mouvement, chacun avec son rythme et avec ses ondoiements » (*Texte dialectale*, recueillis par Emil Petrovici, *Supplément* à l'*Atlasul linguistic român II*, p. VII).

Nous avons extrapolé ce jugement de valeur dans la direction de recherche « mots et choses » – « mots et discours »: pour la composante ethnographique de l'*Atlas*, l'aspect des objets présente un intérêt spécial, spécialement pour les outils nommés par les mots enregistrés, pour lesquels, au cours des enquêtes, on a fait de nombreuses photographies, outre celles imposées par le Q; d'autre part, en ce qui concerne le parler, le discours propre aux sujets enregistrés, éloquents sont les énoncés dans lesquels apparaissent les mots respectifs.

[A] Nous reproduisons les figures du Q, utilisés pour l'orientation des réponses des informateurs au cours de l'enquête, en marge des cartes, à droite, en haut; les figures ont été reproduites d'après la revue « Fonetică şi dialectologie », V, 1963, p. 157–271, où on a publié le *Questionnaire* NALR. On a procédé de la même manière pour ce qui est des photographies pour lesquelles dans le Q il n y avait pas une indication spéciale dans ce sens (« FOTO »), sélectées de l'archive photo du NALR-Mold.Bucov. (voir [C] 361, 365, 369, 370, 372, avec des mentions concernant l'origine).

Pour des considérations sur l'utilisation des figures du Q dans le déroulement de l'enquête, cf. Stelian Dumistrăcel, avec la collaboration de Doina Hreapcă et Ion-Horia Bîrleanu, *Ancheta dialectală ca formă de comunicare* [L'enquête dialectale en tant que forme de communication], Iaşi, Editura Academiei Române, 1997, p. 118–119; pour des commentaires des informateurs sur les figures du Q, voir *op.cit.*, II.3.2, *Relaţiile cu subiecţii şi caracterizarea acestora* [Les relations avec les sujets et la caractérisation de ceux-ci], p. 310–370, passim.

[B] Photographies, textes thématiques. En ce qui concerne les parlers de Moldavie et de Bucovine, après les enregistrements sur bande magnétique, jusqu'à présent ont été rendus en transcription phonétique et publiés trois volumes d'ethnotextes, pour le Sud du réseau d'enquête de l'*Atlas*, représentant également la zone investiguée avec le Q et pour l'enregistrement des textes par Stelian Dumistrăcel (points cartographiques 615, 616 et 625–670) et pour une zone avoisinée à celle-ci (points 597, 600, 606, 611, 612, 617–620, 622–624; enquêteur pour les textes, Ion-Horia Bîrleanu; précisons le fait que les images photo ont été prélevées par les enquêteurs). Par la corrélation *sui generis* des réponses enregistrées sur les [C] avec des images et des discours pris des textes « dialectaux », nous avons réalisé, de la sorte, une première en ce qui concerne la publication des atlas faisant parties des séries NALR et ALRR.

Concrètement, on a procédé comme suit: dans la zone marginale des pages sur lesquelles on a imprimé les [C] et pour les textes rédigés en tant que matériel non-cartographié (après les informations linguistiques), dans un paragraphe numéroté avec IV, on fait des renvois aux matériels publiés dans les volumes de textes, en utilisant la sigle [F] pour les renvois aux images photos et la sigle [T] pour les renvois aux présentations thématiques appartenant aux informateurs. Dans l'ordre indiquée, ces renvois, pour 35 [C] et 37 textes de type [MN], sont organisés selon la grille suivante: le nom du référent, le numéro et le fascicule du volume (par ex., I/1), la chiffre représentant la page du volume (p.); pour les [F], ce qui suit est le numéro de la planche du volume de textes [pl.] et le numéro de la figure (fig.); en parenthèse, on indique, par la suite, le numéro du point d'enquête du réseau NALR-Mold.Bucov., suivi par le nom de la localité: la commune (éventuellement le village et la commune) et la sigle représentant le nom du département; le texte est segmenté, en ce qui concerne chacune de ces informations, par le symbole ►.

Par exemple, pour le MN [1263] « Iţe » [Lisses] (la planche 238 du volume ci-présent), les renvois de corrélation sont les suivants:

IV. **[F]**: « Iţe » [Lisses] ►**I/1**: p. 327, pl. F2, fig. 92, ~ cu scripeţi [avec des poulies] (616. Băcani, Vs.); ► **I/2**: p. 306, pl. F2, fig. 177, ~ la stativele în funcţiune [pour le métier à tisser en fonction] (668. Nereju, Vn.); fig. 182, dispozitiv de tip arhaic pentru « schimbatul iţelor »; în locul rotiţelor (scripeţi) apar două « cumpene » [dispositif de type archaïque pour changer les lisses ; à la place des petites roues (les poulies) il y a deux

II/1: p. 297, pl. D1, fig. 130, iţele şi spata (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 132, iţele, pe scheletul stativelor (600. Pungeşti, Vs.); p. 299, pl. D 3, fig. 143, ~ (669. Olteneşti, Vs.); p. 300, pl. D 4, fig. 148, ~ (622. Stănileşti, Vs.); fig. 149, iţele, detaliu (622. Stănileşti, Vs.); ▶ vezi, sub IV, la H. [370] „Război (de ţesut)" şi la MN [1264] „(prin) Spată", PL. 239.

[T]: „Lucrul la cânepă" ▶ **I/1**: p. 19–20 (616. Băcani, Vs.); p. 36–37 (626. Vetrişoaia, Vs.); p. 78–79 (630. Bereşti-Sat, Bereşti, Gl.); p. 126–127 (634. Vârlezi, Gl.); ▶ **I/2**: p. 17–18 (652. Umbrăreşti, Gl.); p. 27–28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.); ▶ **II/1**: p. 85–86 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); p. 110–111 (606. Ivăneşti, Vs); p. 123–124 (611. Corodeşti, Ghergheşti, Vs.); p. 167–168 (619. Olteneşti, Vs.); p. 187–189 (620. Tătărani, Vs.); p. 221–223 (624. Vutcani, Vs.); ▶cf. şi „Ţesutul la cânepă" ▶ **I/1**: p. 90–91 (631. Cârja, Murgeni, Vs.); ▶ **I/2**: p. 27–28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.).

Uneori, pentru [T] există trimiteri de simplă corelare, fără reluarea, de fiecare dată, a întregii informaţii; de exemplu, la H 360, „(cânepa) Se topeşte":

[F] Cânepă [murată] pusă la uscat, rezemată de un gard ▶ **I/1**: p. 313, pl. F9, fig. 214 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.).

[T] Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă".

Menţionăm faptul că abrevierea [pl.] trimite la planşele din volumele de texte, iar [PL.] la planşele din volumul de faţă.

Sigle pentru numele judeţelor: Bc. = Bacău; Gl. = Galaţi; Vn. = Vrancea; Vs. = Vaslui.

Siglele folosite pentru volumele de texte la care se trimite:

– **I/1** = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina. Texte dialectale*, volumul I, partea 1, culese de Stelian Dumistrăcel şi publicate de Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu, Iaşi, Editura Academiei Române, 1993;

– **I/2** = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina. Texte dialectale*, volumul I, partea a 2-a, culese de Stelian Dumistrăcel şi publicate de Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu, Iaşi, Editura Academiei Române, 1995;

– **II/1** = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina. Texte dialectale*, volumul II, partea 1, culese de Ion-Horia Bîrleanu şi publicate de Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu, cu o prefaţă de Stelian Dumistrăcel, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2002.

2.2. Termenii ce apar ca nume de unelte sau ale altor realităţi materiale sub [IV] pot confirma răspunsurile de pe [H], completându-le prin referiri la diferite caracteristici sau detalii (întrebuinţare, formă, dimensiuni etc.) sau pot aduce informaţii suplimentare, în primul rând de natura sinonimei. Pe de altă parte, apariţia anumitor termeni poate conduce la variaţii în ceea ce priveşte configuraţia ariilor propusă de [h]. Dar, evident, orientarea complexă în ceea ce priveşte situaţia lexicului din arealul lingvistic moldovenesc se realizează consultând *Indicele de cuvinte şi forme* al volumului IV, proiectat şi redactat într-o exigentă viziune lexicografică.

Cele mai multe trimiteri la ilustraţii (semnalate prin sigla [F]) apar pentru temele „Cânepa" (cu numeroase unelte de prelucrare a plantei respective: meliţă, piepteni, ragilă, furcă, vârtelniţă, sucală, război de ţesut etc.), ca şi pentru „Moară" şi „Piuă"; în ceea ce priveşte trimiterile la etnotexte (semnalate prin [T]), sunt numeroase, de asemenea, trimiterile la preparatele din făină de grâu (pâine, plăcinte, cozonac) şi din făină de porumb, ca şi pentru numele de culori (pentru care importante sunt numele de culori vegetale). Mai puţin numeroase, dar tot atât de importante sub raport etnolingvistic, sunt trimiterile la texte (uneori şi la ilustraţii) reprezentând temele „Pădurea", „Pescuitul", „Îmbrăcămintea" şi „Încălţămintea".

2.3. Trimiterile la [F] (acolo unde astfel de surse există) şi la [T] urmăresc preponderent lexicul (eventual şi în ceea ce priveşte derivarea), tratat din perspectivă lexicografică: atunci când există uniformitate lexicală, trimiterile urmează ordinea volumelor de texte, iar atunci când intervine variaţia lexicală se practică gruparea informaţiilor în funcţie de trăsături relevante pe care le oferă materialele. După analiza lexicală propriu-zisă a materialului tematic pentru o [H] sau pentru un text [MN],

«balances»] (667. Nistoreşti, Vn.); ▶ **II/1**: p. 297, pl. D1, fig. 130, iţele şi spata [les lisses et le peigne] (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 132, iţele, pe scheletul stativelor [les lisses, sur le squelette du métier à tisser] (600. Pungeşti, Vs.); p. 299, pl. D3, fig. 143, ~ (669. Olteneşti, Vs.); p. 300, pl. D 4, fig. 148, ~ (622. Stănileşti, Vs.); fig. 149, iţele, detaliu [les lisses, détail] (622. Stănileşti, Vs.); ▶ vezi, sub IV, la H. [370] « Război (de ţesut) » şi la MN [1264] « (prin) Spată », PL. 239 [voir, sous IV, la C [370] « Métier (à tisser) » et le MN [1264] « (par le) Peigne"], PL. 239.

[T]: « Lucrul la cânepă » [La préparation du chanvre] ▶ **I/1**: p. 19–20 (616. Băcani, Vs.); p. 36–37 (626. Vetrişoaia, Vs.); p. 78–79 (630. Bereşti-Sat, Bereşti, Gl.); p. 126–127 (634. Vârlezi, Gl.); ▶ **I/2**: p. 17–18 (652. Umbrăreşti, Gl.); p. 27–28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.); ▶ **II/1**: p. 85–86 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); p. 110–111 (606. Ivăneşti, Vs); p. 123–124 (611. Corodeşti, Ghergheşti, Vs.); p. 167–168 (619. Olteneşti, Vs.); p. 187–189 (620. Tătărani, Vs.); p. 221–223 (624. Vutcani, Vs.); ▶cf. şi « Ţesutul la cânepă » [cf. aissi le « Le tissage du chanvre »] ▶ **I/1**: p. 90–91 (631. Cârja, Murgeni, Vs.); ▶ **I/2**: p. 27–28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.).

Parfois, pour [T] on fait des renvois de simple corrélation, sans reprendre, chaque fois, l'information toute entière; par exemple, la C 360 « (cânepa) Se topeşte » [On fait rouir (le chanvre)]:

[F] Cânepă [murată] pusă la uscat, rezemată de un gard [Chanvre macéré, laissé sécher, appuyé contre une palissade] ▶ **I/1**: p. 313, pl. F9, fig. 214 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.).

[T] Vezi, sub IV, la MN [1222] « Cânepă », PL. 228 « Lucrul la cânepă » [Voir, sous IV, le MN [1222] « Chanvre », PL. 228 « La préparation du chanvre »].

Précisons le fait que l'abréviation [pl.] renvoie aux planches des volumes de textes, tandis que [PL.], aux planches du volume présent.

Sigles utilisés pour le nom des départements: Bc. = Bacău; Gl. = Galaţi; Vn. = Vrancea; Vs. = Vaslui.

Les sigles utilisés pour les volumes de textes auxquels on renvoie:

– **I/1** = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina. Texte dialectale*, volumul I, partea 1, culese de Stelian Dumistrăcel şi publicate de Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu, Iaşi, Editura Academiei Române, 1993;

– **I/2** = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina. Texte dialectale*, volumul I, partea a 2-a, culese de Stelian Dumistrăcel şi publicate de Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu, Iaşi, Editura Academiei Române, 1995;

– **II/1** = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina. Texte dialectale*, volumul II, partea 1, culese de Ion-Horia Bîrleanu şi publicate de Doina Hreapcă şi Ion-Horia Bîrleanu, cu o prefaţă de Stelian Dumistrăcel, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2002.

2.2. Les termes qui apparaissent comme noms d'outils ou bien d'autres réalités matérielles sous [IV] peuvent confirmer les réponses enregistrées sur les [C], qu'ils complètent par des références à différentes caractéristiques ou détails (utilité, forme, dimensions, etc.) ou bien peuvent offrir des informations supplémentaires, concernant tout d'abord la synonymie. D'autre part, l'apparition de certains termes peut conduire à des variations en ce qui concerne la configuration des aires proposée par les [c]. Mais, évidemment, l'orientation complexe en ce qui concerne la situation du lexique du territoire linguistique moldave se réalise en consultant l'*Index de mots et de formes* du IV[e] volume, projeté et rédigé dans une vision lexicographique exigeante.

La plupart des renvois aux illustrations (signalées par la sigle [F]) apparaissent pour les thèmes « Le chanvre » (avec les nombreux outils pour la préparation de la plante: broie, peignes, séran, quenouille, dévidoir, rouet (à bobiner), métier à tisser etc.), ainsi que pour « Moulin » et « Moulin à foulon »; pour ce qui est des renvois aux ethnotextes (signalés par [T]), il y a maints renvois aux produits de farine de blé (pain, galettes, brioche) et de farine de maïs, ainsi que pour le nom de couleurs (classe où les noms des couleurs végétales sont très importants). Moins nombreux, mais tout autant importants sous aspect ethnolinguistique, sont les renvois aux textes (parfois aussi aux illustrations) représentant les thèmes « La forêt », « Pêche », « Vêtements » et « Chaussures ».

2.3. Les renvois aux [F] (là où il y a ce type de sources) et aux [T] suivent notamment le lexique (éventuellement en ce qui concerne la dérivation), traité du point de vue lexicographique: lorsqu'il existe une uniformité lexicale, les renvois suivent l'ordre des volumes de textes, et lorsque c'est la variation lexicale qu'intervient, on pratique le groupage des informations selon les traits relevants qu'offrent les matériaux. Après l'analyse lexicale proprement dite du matériel thématique pour une [C] ou pour un texte [MN], s'en suivent les corrélations avec d'autres [C] ou d'autres textes de type [MN].

urmează corelaţiile cu alte [H] sau alte texte de tip [MN].

Din perspectivă lexicografică, prezintă interes în special cazurile în care s-au înregistrat mai mulţi termeni. Am urmărit, în primul rând, în ceea ce priveşte denumirile obiectelor sau ale acţiunilor etc. pentru care trimitem la ilustraţii din planşele de la sfârşitul volumelor de texte şi la textele transcrise fonetic, evidenţierea variaţiei diatopice *intradialectale* şi *interdialectale*.

De aceea, în notele de sub [IV] de pe marginea din dreapta jos a [H], sunt prezentaţi, grupat, termenii notaţi în timpul fotografierii obiectivelor respective, care sunt consemnaţi, în ordinea din planşele din fiecare volum de texte, sub titlul „Date privind ilustraţiile", şi termenii din texte. Această prezentare a materialului favorizează, mai întâi, raportarea la variaţia diatopică *intradialectală*: faţă de *stative*, termen caracteristic ariei nordice a subdialectului moldovenesc, *război* (*de ţesut*) reprezintă denumirea specifică graiurilor din aria sudică; în acelaşi timp, aceasta trimite şi la variaţia diatopică *interdialectală*, fiind o caracteristică lexicală a graiurilor munteneşti învecinate (cf. informaţiile de sub [IV] de la [H] 370 „război /de ţesut/"). În al doilea rând, din perspectiva variaţiei diatopice intradialectale, gruparea termenilor este de natură să înfăţişeze diferite aspecte ale diversităţii lexicale a zonei sudice a subdialectului moldovenesc; de exemplu, în graiurile din această zonă, alături de *sucală* au fost înregistrate denumirile *fus de letcă* şi *cicâric*, ultima cu variante fonetice (H 372); sau, pe lângă *drojdie*, în aceste graiuri apar termenii *maia* şi *ţaică* (H 442); *sarmale* (*sărmale*) şi *găluce* (H 456).

În alte cazuri, variaţia lingvistică înregistrată reflectă o problematică lexicală pe teren dacoromânesc: trimitem, de exemplu, la concurenţa între termenii *urzoi – urzitor – urzitoare* (H 369) sau la cazul *meliţă* (respectiv *bătător*), interesant în primul rând pentru funcţia unor tipuri deosebite ale uneltei, exprimată denominativ prin derivare: *meliţuică*, *meliţoi* (H 361). Fireşte, nu au fost semnalate separat variaţii denominative datorate exprimării afective, cum ar fi, pe lângă *mămăligă*, formele *mămăliguţă* sau *măliguţă*, irelevante diatopic (H 435). Atenţia noastră s-a îndreptat spre o informare aprofundată a utilizatorului Atlasului, referentul fiind urmărit prin corelaţii tematice; de exemplu, au fost semnalaţi, dincolo de termenul-intrare, şi termeni (secundari) ce apar în descrierea unor practici (de exemplu, *bulgur* în textele referitoare la prepararea sarmalelor; H. 456), după cum referentul a putut fi urmărit şi prin corelaţii tematice ocupaţionale (de exemplu, pentru *peşte*, se fac trimiteri la textele referitoare la „pescuit"; MN [1408], planşa 283 din acest volum).

3. Perspectiva etnografică

3.1. Demersul de corelare a răspunsurilor de pe [H] cu imaginile foto prelevate în timpul anchetelor şi cu discursurile subiecţilor se impune dată fiind componenta etnografică, deosebit de importantă, a atlaselor lingvistice regionale româneşti.

Este general recunoscută teza după care înregistrarea de *texte orale* de către dialectologi urmăreşte realizarea unei baze de date necesare, în primul rând, pentru studierea *sintaxei* graiurilor, motiv pentru care se şi urmăreşte vorbirea în registre variate, finalitatea reprezentând-o cunoaşterea (eventualelor) *caracteristici sintactice dialectale*, aşadar una de domeniul gramaticii. Dar, din păcate, o abordare iniţială unilaterală (poate numai editorial; vezi, de exemplu, titlul „suplementului" la *Atlasul lingvistic român II*, publicat de Petrovici: *Texte dialectale*) şi o anumită inerţie în zona terminologiei conduc spre o aparentă supracreditare, adjectivul „(texte) *dialectale*" fiind, se pare, interpretat ca o promisiune (eventual neonorată!), de vreme ce i s-ar putea conferi, de cei din afara profesiei, particularitatea de a reflecta numai *aspectul diatopic* al vorbirii dialectofonilor!

> La publicarea, în anul 2002, a celui de al treilea volum de texte din arhiva NALR-Mold.Bucov., Secţia de Filologie de la Editura Academiei a insistat să păstrăm titlul „Texte dialectale".

În realitate, adjectivul respectiv caracterizează doar una din trăsăturile textelor publicate în urma anchetelor dialectale. Ţinând seama de elementele de bază ale întreprinderii, suntem, de fapt, în prezenţa unor texte *orale* (de vreme ce

De point de vue lexicographique, les cas où on a enregistré plusieurs termes présentent un intérêt spécial. On a suivi, premièrement, en ce qui concerne les dénominations des objets ou des autres actions etc. pour lesquelles on renvoie aux illustrations des planches de la fin des volumes de textes et aux textes reproduits en transcription phonétique, la mise en évidence de la variation diatopique *intradialectale* et *interdialectale*.

Pour cela, dans les notes sous [IV] en marge des cartes [C], à droite, en bas, on présente, de façon groupée, les termes notés pendant que nous photographiions les objectifs respectifs, qui sont consignés, dans l'ordre des planches de chaque volume de textes, sous le titre « Données concernant les illustrations », et les termes correspondants des textes. Cette présentation du matériel favorise, premièrement, le renvoi à la variation diatopique *intradialectale*: par rapport à *stative*, terme caractéristique à l'aire nord du sous-dialecte moldave, *război* (*de ţesut*) représente la dénomination spécifique aux parlers de l'aire sud; à la fois, celle-ci renvoie aussi à la variation diatopique *interdialectale*, comme caractéristique lexicale des parlers valaques avoisinés (cf. les informations sous [IV] dans la [C] 370 « métier /à tisser/ »). D'autre part, du point de vue de la variation diatopique intradialectale, le groupement des termes peut illustrer différents aspects de la diversité lexicale de la zone sud du sous-dialecte moldave; par exemple, dans les parlers de cette région, à côté de *sucală* 'rouet (à bobiner)' ont été enregistrées les dénominations *fus de letcă* et *cicâric* 'idem', la dernière avec des variantes phonétiques (C 372); ou bien, à côté de *drojdie* 'levure', dans ces parlers apparaissent les termes *maia* et *ţaică* 'idem' (C 442); *sarmale* (*sărmale*) et *găluce* 'boulettes de viande hachée et de riz enveloppées dans des feuilles de vigne ou de chou' (C 456).

En d'autres cas, la variation linguistique enregistrée réfléchit une problématique lexicale sur terrain dacoroumain: on renvoie, par exemple, à la concurrence entre les termes *urzoi – urzitor – urzitoare* 'ourdissoir' (C 369) ou au cas *meliţă* 'broie' (et *bătător* 'idem'), intéressant premièrement pour la function qu'ont les différents types de l'outil, exprimée de façon dénominative par la dérivation: *meliţuică*, *meliţoi* 'sortes de broie' (C 361). Naturellement, on n'a pas signalé séparément les variations dénominatives dues à l'expression affective, telles que, à côté de *mămăligă* 'polenta', les formes *mămăliguţă* ou *măliguţă* 'idem', sans aucune relevance diatopique (C 435). Notre attention s'est dirigé vers une information approfondie de l'utilisateur de l'Atlas, le référent étant suivi par des corrélations thématiques; par exemple, on a signalé, au-delà du terme-base, les termes (secondaires) apparaissant dans la description de certaines pratiques (par exemple, *bulgur* 'sorte de blé' dans les textes sur la préparation des *sarmale*; C. 456), et, de même, le référent a pu être suivi aussi par des corrélations thématiques occupationnelles (par exemple, pour *peşte* 'poisson', on fait des renvois aux textes sur la « pêche »; MN [1408], la planche 283 du présent volume).

3. La perspective ethnographique

3.1. La démarche de corrélation des réponses enregistrées sur les [C] avec les images photo prélevées pendant les enquêtes et avec les discours des sujets s'impose, étant donné la composante ethnographique, particulièrement importante, des atlas linguistiques régionaux roumains.

On accepte généralement la thèse conformément à laquelle l'enregistrement de *textes oraux* par les dialectologues vise la réalisation d'une base de données, nécessaire, tout d'abord, pour l'étude de la *syntaxe* des parlers; c'est pourquoi on s'intéresse du discours dans des registres variés, la finalité étant celle de connaître les (éventuelles) *caractéristiques syntaxiques dialectales*, c'est à dire l'une qui relève de la grammaire. Mais, malheureusement, une approche initiale unilatérale (peut-être seulement de point de vue éditorial; voir, par exemple, le titre du «supplément» de l'*Atlasul lingvistic român II* [Atlas linguistique roumain], publié par Petrovici: *Texte dialectale* [Textes dialectaux]) et une certaine inertie dans la zone de la terminologie conduisent vers une apparente tendance de supra-créditer l'adjectif « (textes) *dialectaux* », interprété, paraît-il, comme une promesse (éventuellement non-honorée!), puisque les non-professionnels pourraient lui conférer la particularité de réfléchir uniquement *l'aspect diatopique* du parler des dialectophones!

> A la parution, en 2002, du troisième volume de textes de l'archive NALR-Mold.Bucov., la Section de Philologie des Editions de l'Académie a insisté pour qu'on conserve le titre « Texte dialectale ».

En réalité, l'adjectif en question caractérise seulement l'un des traits qu'ont les textes publiés à la suite des enquêtes dialectales. Tenant compte des éléments fondamentaux de l'entreprise, on a affaire, en fait, à des textes *oraux* (puisqu'ils enregistrent un certain « canal », la parole), qu'on doit reconnaître, du point de vue du « message »,

înregistrează un anumit «canal», vorbirea), care trebuie recunoscute, din perspectiva «mesajului», ca *etnotexte*, respectiv *sociotexte* (ultimul aspect exemplar ilustrat încă de culegerea *Graiul nostru*, vol. I, 1906), şi, numai din punctul de vedere al «codului», ca *texte dialectale*, trăsături la care se poate adăuga, pentru faza publicării, caracteristica de *texte transcrise fonetic*.

Am pus în discuţie această inadvertenţă terminologică în prefaţa la vol. II/1 din NALR-Mold.Bucov. *Texte dialectale*, intitulată „Texte dialectale, texte orale, etno- şi sociotexte" (*vol. cit*., p. 12–13).

Componenta etnologică, ilustrată prin însăşi tematica hărţilor (vezi, de exemplu, sumarul acestui volum, p. V–VIII), care cuprind nu doar lexicul obţinut ca răspunsuri la întrebările din Q, ci şi bogate explicaţii şi comentarii ale subiecţilor, precum şi prin etnotextele publicate ca parte componentă a lucrării („cuvinte şi discursuri"), în volume ce cuprind şi numeroase ilustraţii privitoare la ansamblul mediului rural, locuinţă şi atenanse, ocupaţii, unelte specifice, alimentaţie (viziunea „cuvinte şi lucruri"), îndreptăţesc considerarea NALR-Mold.Bucov., ca şi a apariţiilor similare din seriile NALR/ALRR, drept autentice atlase *etnolingvistice*.

3.2. Lansarea, în 1963, de către Al. Rosetti şi B. Cazacu, a proiectului „*Noul* Atlas lingvistic român, *pe regiuni*" s-a inspirat după iniţiativa Albert Dauzat, care, în 1939, a propus şi promovat ideea alcătuirii lucrării intitulate „*Le Nouvel* Atlas Linguistique de la France *par Régions*": însăşi deplina corespondenţă a cuvintelor evidenţiate prin italice din titlurile citate este concludentă în această privinţă. Numai că, la punerea în operă a proiectului francez, după ce au revenit chiar asupra chestionarului Dauzat, orientând anchetele spre *etnolingvistică*, autorii atlaselor regionale franceze au ales, pentru toate volumele publicate, titlul generic „Atlas *linguistique* et *ethnographique*", urmat de precizarea zonei dialectale (sau numai geografice); de exemplu: „Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais" (vol. I, 1956), respectiv „ ~ de la Gascogne", sau „ ~ du Centre" etc. Se consideră că această orientare a reprezentat o negare a „caracterului abstract" al atlasului lingvistic Gilliéron, cu punerea în aplicare a progreselor de studiu aduse de viziunea „Mots et les choses", modelul direct, recunoscut, fiind atlasul realizat de Karl Jaberg şi Jakob Jud (cf. Gaston Tuaillon, *Comportements de recherche en dialectologie française*, Paris, Editions du CNRS, 1976, p. 18-19). Aşadar, dialectologii români nu au dus până la ultimele consecinţe modelul francez, evoluat, iar atlasele regionale româneşti, lingvistice şi etnografice în aceeaşi măsură, au păstrat titulatura tradiţională, limitată şi nesatisfăcătoare din perspectiva tematicii şi, respectiv, a ofertei interdisciplinare, situaţie comparabilă cu aceea a titulaturii aşa-numitelor „texte dialectale".

Căci proiecţia atlaselor lingvistice româneşti din a doua generaţie, de după Weigand (*Linguistischer Atlas des dacorumänischen Sprachgebiets*, 1909, unul fonetic şi lexical), respectiv ALR I şi ALR II, se orientase deja după viziunea şcolii de geografie lingvistică Jaberg – Jud, pusă în operă prin celebrul *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz* (Zofingen, 8 volume, 1928-1940). ALR I (în special prin volumul al doilea) şi ALR II/I, acesta printr-o susţinută preocupare pentru etnolingvistică (vezi secţiunile B şi C), dar mai ales volumele I – V din ALR II *serie nouă*, au avut la bază un chestionar inspirat de profilul atlasului Jaberg – Jud, orientare ce s-a transmis, fidel, în *Chestionarul* NALR şi, deci, în atlasele publicate aparţinând acestei serii.

4. În sfârşit, o problemă de reprezentare. Deoarece, aşa cum am menţionat deja (cf. supra, § 2.1), până acum avem publicate doar trei volume de texte ca părţi componente ale *Atlasului* , reprezentând graiurile din sudul reţelei de anchetă pentru NALR-Mold.Bucov., abordarea etnolingvistică complexă pe care am întreprins-o, prin [F] şi [T], este limitată la zona respectivă. Această neîmplinire este compensată însă de faptul că, din însăşi viziunea proiectului iniţial de lucru, transcrierea şi publicarea acestor texte a ţinut seama de o realitate lingvistică: existenţa unei diferenţieri intradialectale pe teritoriul Moldovei, anume de caracteristicile fonetice, morfologice şi lexicale ale graiurilor sudice. Şi pentru confirmarea acestei opţiuni, justificată acum de demersul

respectivement comme *ethnotextes* et comme *sociotextes* (le dernier aspect illustré, de façon exemplaire, dès l'anthologie *Graiul nostru* [Notre patois], vol. I, 1906), et, seulement du point de vue du « code », comme *textes dialectaux*, traits auquels on peut ajouter, pour l'étape de la publication, la caractéristique de *textes rendus en transcription phonétique*.

Nous avons mis en cause cette inadvertance terminologique dans la préface du vol. II/1 de NALR-Mold.Bucov. *Texte dialectale*, intitulé « Texte dialectale, texte orale, etno- şi sociotexte » (*vol. cit*., p. 12–13).

Le côté ethnologique, illustré par la thématique même des cartes (voir, par exemple, le sommaire de ce volume, p. V–VIII), qui comprennent pas seulement le lexique obtenu en tant que réponses aux questions du Q, mais aussi des larges explications et commentaires des sujets, ainsi que par les ethnotextes publiés comme partie composante de l'ouvrage (« mots et discours »), dans les volumes contenant aussi de nombreuses illustrations photo concernant l'ensemble du milieu rural, la maison et ses attenances, les occupations, les outils spécifiques, la nourriture (la vision « mots et choses »), tout cela nous légitime de considérer NALR-Mold.Bucov., ainsi que les parutions similaires des séries NALR/ALRR, comme des authentiques atlas *ethnolinguistiques*.

3.2. Le lancement, en 1963, par Al. Rosetti et B. Cazacu, du projet « *Noul* Atlas lingvistic român, *pe regiuni* » est inspiré de l'initiative d'Albert Dauzat, qui, en 1939, a proposé et promu l'idée de réaliser l'ouvrage intitulé « *Le Nouvel* Atlas Linguistique de la France *par Régions* »: la totale correspondance des mots évidenciés par caractères cursifs dans les titres cités est concludente à ce propos. Toujours est-il que, à la mise en œuvre du projet français, après avoir changé le questionnaire de Dauzat, en orientant les enquêtes vers l'*ethnolinguistique*, les auteurs des atlas régionaux français ont choisi, pour tous les volumes publiés, le titre générique « Atlas *linguistique* et *ethnographique* », suivi par la précision de la zone dialectale (ou bien seulement géographique); par exemple: « Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais » (vol. I, 1956), « ~ de la Gascogne », ou bien « ~ du Centre » etc. On considère que cette orientation a représenté une négation du « caractère abstrait » de l'atlas linguistique de Gilliéron, avec la mise en pratique des progrès d'étude réalisés par la vision « Mots et choses », le modèle directe, reconnu, étant l'atlas réalisé par Karl Jaberg et Jakob Jud (cf. Gaston Tuaillon, *Comportements de recherche en dialectologie française*, Paris, Editions du CNRS, 1976, p. 18–19). Par conséquent, les dialectologues roumains n'ont pas suivi jusque ses dernières conséquences le modèle français, évolué, et les atlas régionaux roumains, linguistiques et de même ethnographiques, ont conservé leurs titres traditionnels, limités et insatisfaisants du point de vue de la thématique et de l'offre interdisciplinaire, situation comparable à celle des titres des soi-disant « textes dialectaux ».

Car la projection des atlas linguistiques roumains de la deuxième génération, après Weigand (*Linguistischer Atlas des dacorumänischen Sprachgebiets*, 1909, un atlas phonétique et lexical), à savoir ALR I et ALR II, s'était déjà orientée selon la vision de l'école de géographie linguistique Jaberg – Jud, mise en oeuvre par le fameux *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz* (Zofingen, 8 volumes, 1928–1940). ALR I (spécialement par son deuxième volume), et ALR II/I, ce dernier par une préoccupation soutenue pour l'ethnolinguistique (voir les sections B et C), mais surtout les volumes I–V de ALR II, nouvelle série, on eu comme point de départ un questionnaire inspiré par le profile de l'atlas Jaberg – Jud, orientation transmise, de façon fidèle, dans le *Questionnaire* NALR, donc aussi dans les atlas publiés appartenant à cette série.

4. Enfin, un problème de représentation. Etant donné que (cf. ci-dessus, § 2.1), nous n'avons publié, jusqu'à présent, que trois volumes de textes comme parties composantes de l'*Atlas*, représentant les parlers du sud du réseau d'enquête pour NALR-Mold.Bucov., l'approche ethnolinguistique complexe qu'on a réalisé, par les [F] et les [T], est limitée à la zone en question. Cet inconvénient est compensé pourtant par le fait que, à partir de la vision même du projet initial de travail, la transcription et la publication de ces textes s'est fait en tenant compte d'une réalité linguistique: l'existence d'une différenciation intradialectale sur le territoire de la Moldavie, à savoir les caractéristiques phonétiques, morphologiques et lexicales des parlers méridionales. Pour la confirmation de cette option, justifiée maintenant par notre démarche

nostru documentar, în secţiunea [IV] a volumului de faţă, „Hărţi sintetice", prezentăm o selecţie de hărţi ce pun în evidenţă individualizarea la care ne-am referit, atât prin trăsături fonetice de bază (izofonele ŝ/ẑ : h'/y [g']), cât, mai ales, prin repartiţia bipartită, în arii complementare *nord* : *sud*, a unor elemente lexicale din diferite grupuri onomasiologice (floră, faună, ocupaţii, alimentaţie).

Datorită acestei preocupări, prezentă în toate volumele anterioare prin redactarea de [h], sugerând manifestări ale unor diverse motivaţii de natura variabilei demografice şi geografice, NALR-Mold.Bucov. a ambiţionat şi a reuşit să depăşească statutul de simplă bază de date, în direcţia interpretării faptelor lingvistice. Pe de altă parte, în sensul depăşirii locurilor comune privind configuraţia graiurilor moldoveneşti (cu diferenţierea, recunoscută, între aria nordică şi cea sudică), demersul nostru interpretativ a pus în evidenţă existenţa unor arii „verticale", cu zona de diferenţiere a unei arii vestice faţă de una estică, ce se plasează, în general, pe valea Siretului (vezi, în secţiunea [IV] din volumul de faţă, h. CCLXXXVII şi CCLXXXVIII).

Pentru o discuţie mai amplă privind această realitate lingvistică, cf. Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă, Luminiţa Botoşineanu, *De la atlasul lingvistic naţional la atlasele regionale: semnificaţia diferenţelor*, în vol. *Studii de dialectologie, istoria limbii şi onomastică. Omagiu Domnului Teofil Teaha*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2011, p. 226–231.

5. Realizarea volumului IV din NALR-Mold.Bucov. reprezintă rezultatul colaborării între membri ai echipei iniţiale, la care ne-am referit la început, şi colegi din cea de a doua şi a treia generaţie de dialectologi ieşeni, cercetători ştiinţifici principali la Departamentul de dialectologie de la Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" al Filialei Iaşi a Academiei Române: Doina Hreapcă, Luminiţa Botoşineanu, Florin Teodor Olariu şi Veronica Olariu, care, pe de o parte, şi-au asumat sarcini importante ale celor dispăruţi (în primul rând colaborarea, substanţială, la redactarea hărţilor analitice şi interpretative, ca şi elaborarea sintezelor reprezentând textele de tip [MN]), iar, pe de altă parte, au realizat redactarea, într-o viziune lexicografică originală, a indicelui de cuvinte şi forme şi au asigurat, competent şi creator, punerea în operă a redactării asistate de calculator. Tot atât de importantă rămâne această colaborare pentru continuarea şi ducerea la bun sfârşit a redactării următoarelor volume din atlasul regional al Moldovei şi Bucovinei.

documentaire, dans la section [IV] du volume ci-présent, «Cartes synthétiques», nous offrons une sélection de cartes mettant en évidence l'individualisation mentionnée, autant par des traits phonétiques fondamentaux (isophones ŝ/ẑ : h'/y [g']), que, surtout, par la répartition bipartite, dans les aires complémentaires *nord* : *sud*, des éléments lexicaux appartenant à différentes groupes onomasiologiques (flore, faune, occupations, alimentation).

Grâce à cette préoccupation, présente dans tous les volumes antérieurs par la rédaction des [c], qui suggère les manifestations de diverses motivations relevant de la variable démographique et géographique, NALR-Mold.Bucov. a eu l'ambition et a réussi à dépasser le statut de simple base de données, dans la direction de l'interprétation des faits linguistiques. D'autre part, dans le but de dépasser les lieux communs concernant la configuration des parlers moldaves (avec la différenciation, reconnue, entre l'aire septentrionale et l'aire méridionale), notre démarche interprétatif a mis en évidence l'existence de deux aires « verticales », avec une zone de différenciation d'une aire d'ouest par rapport à une aire d'est, placée, généralement, sur la vallée du Siret (voir, dans la section [IV] du volume présent, c. CCLXXXVII et CCLXXXVIII).

Pour une discution plus ample sur cette réalité linguistique, cf. Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă, Luminiţa Botoşineanu, *De la atlasul lingvistic naţional la atlasele regionale: semnificaţia diferenţelor* [De l'atlas national aux atlas régionaux: la signification des différences], dans le vol. *Studii de dialectologie, istoria limbii şi onomastică. Omagiu Domnului Teofil Teaha* [Etudes de dialectologie, histoire de la langue et onomastique. Hommage à M. Teofil Teaha], Bucureşti, Editura Academiei Române, 2011, p. 226–231.

5. La réalisation du volume IV de NALR-Mold.Bucov. représente le résultat de la collaboration entre les membres de l'équipe initiale, mentionnée au début, et les collègues de la deuxième et la troisième générations de dialectologues de Iaşi, des chercheurs scientifiques principaux au Département de dialectologie de l'Institut de Philologie Roumaine « Alexandru Philippide » de la Filiale de Iaşi de l'Académie Roumaine: Doina Hreapcă, Luminiţa Botoşineanu, Florin Teodor Olariu et Veronica Olariu, qui, d'une part, ont assumé des tâches importantes des chercheurs disparus (premièrement la collaboration substantielle à la rédaction des cartes analytiques et interprétatives, ainsi qu'élaboration des synthèses représentant les textes de type [MN]), et, d'autre part, ont réalisé la rédaction, dans une vision lexicographique originale, de l'index de mots et de formes et ont assuré, de manière compétente et créatrice, la mise en oeuvre de la rédaction assistée par ordinateur. Tout aussi importante reste cette collaboration pour continuer et finaliser la rédaction des volumes suivants de l'atlas régional de la Moldavie et de la Bucovine.

Stelian Dumistrăcel

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LISTA LOCALITĂŢILOR ANCHETATE
(cu corespondenţele dintre NALR-Mold. Bucov., ALR I, ALR II şi WLAD)

Nr. crt.	*Localitatea*	*Comuna (oraşul)*	*Judeţul*	*Numărul cartografic din*		
				NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
1	Prăleni	Poiana Stampei	Suceava	461		
2	Coşna	Coşna	"	462	I 213	
3	Cârlibaba	Cârlibaba	"	463	I 363	663
4	Izvoarele Sucevei	Izvoarele Sucevei	"	464	I 364	
5	Brodina	Brodina	"	465	II 366	
6	Straja	Straja	"	466	I 388	664
7	Argel	Moldoviţa	"	467		
8	Deluţ	Fundu Moldovei	"	468		
9	Ciocăneşti	Ciocăneşti	"	469	II 365	
10	Argestru	Vatra Dornei	"	470		
11	Şaru Dornei	Şaru Dornei	"	471		
12	Catrinari	Panaci	"	472	I 214	
13	Pojorâta	Pojorâta	"	473	I 370	654
14	Vatra Moldoviţei	Vatra Moldoviţei	"	474	I 375	652
15	Suceviţa	Suceviţa	"	475		667
16	Vicovu de Jos	Vicovu de Jos	"	476		
17	Frătăuţii Vechi	Frătăuţii Vechi	"	477		673
18	Marginea	Marginea	"	478	II 386	668
19	Volovăţ	Volovăţ	"	479	I 385	
20	Solca	Solca	"	480		
21	Vama	Vama	"	481		653
22	Crucea	Crucea	"	482		
23	Ostra	Ostra	"	483		
24	Doroteia	Frasin	"	484		
25	Mănăstirea Humorului	Mănăstirea Humorului	"	485		650
26	Cajvana	Cajvana	"	486		670
27	Grăniceşti	Grăniceşti	"	487		672
28	Grămeşti	Grămeşti	"	488		679
29	Dersca	Dersca	Botoşani	489		
30	Ilişeşti	Ilişeşti	Suceava	490		648
31	Capu Codrului	Păltinoasa	"	491	I 378	649
32	Găineşti	Slatina	"	492		
33	Horodniceni	Horodniceni	"	493		
34	Şcheia	Şcheia	"	494	I 381	647
35	Pătrăuţi	Pătrăuţi	"	495		
36	Zvoriştea	Zvoriştea	"	496	I 387	680
37	Ibăneşti	Ibăneşti	Botoşani	497	I 394	
38	Oroftiana	Suharău	"	498		637 (Suharău)
39	Broscăuţi	Broscăuţi	"	499		
40	Leorda	Leorda	"	500		
41	Dumbrăveni	Dumbrăveni	Suceava	501		635
42	Bosanci	Bosanci	"	502		645
43	Chilişeni	Udeşti	"	503		646 (Udeşti)
44	Corni	Corni	Botoşani	504	I 418	504
45	Ipoteşti	Mihai Eminescu	"	505		
46	Nicşeni	Nicşeni	"	506	I 412	
47	Vorniceni	Vorniceni	"	507		639
48	Mileanca	Mileanca	"	508		
49	Conceşti	Conceşti	"	509		
50	Păltiniş	Păltiniş	"	510	I 402	
51	Rădăuţi-Prut	Rădăuţi-Prut	"	511		
52	Coţuşca	Coţuşca	"	512		641
53	Ungureni	Ungureni	"	513		
54	Răchiţi	Răchiţi	"	514		
55	Cristeşti	Cristeşti	"	515	II 414	
56	Gorbăneşti	Gorbăneşti	"	516		
57	Săveni	Săveni	"	517		642
58	Liveni	Manoleasa	"	518		
59	Hăneşti	Hăneşti	"	519		
60	Suliţa	Suliţa	"	520		
61	Flămânzi	Flămânzi	"	521		
62	Truşeşti	Truşeşti	"	522		
63	Movila Ruptă	Ripiceni	"	523	I 424	
64	Ştefăneşti-Sat	Ştefăneşti	"	524		
65	Todireni	Todireni	Botoşani	525	I 420	
66	Santa Mare	Santa Mare	"	526		
67	Andrieşeni	Andrieşeni	Iaşi	527		
68	Trifeşti	Trifeşti	"	528	I 518	
69	Vlădeni	Vlădeni	"	529		
70	Larga Jijia	Movileni	"	530	II 520	
71	Luceni	Victoria	"	531		
72	Ciurchi	Iaşi	"	532	I 516	
73	Comarna	Comarna	"	533		
74	Ciurea	Ciurea	"	534		
75	Grozeşti	Grozeşti	"	535		
76	Coropceni	Ciorteşti	"	536	II 514	
77	Boroseşti	Scânteia	"	537		
78	Voineşti	Voineşti	"	538		
79	Dumeşti	Dumeşti	"	539		
80	Erbiceni	Erbiceni	"	540		
81	Belceşti	Belceşti	"	541		
82	Plugari	Plugari	"	542		
83	Poiana Mărului	Ceplniţa	"	543	I 540	
84	Băiceni	Cucuteni	"	544		
85	Ion Neculce	Ion Neculce	"	545		535 (Târgu Frumos)
86	Mădârjac	Mădârjac	"	546	I 522	
87	Mironeasa	Mironeasa	"	547		
88	Tansa	Tansa	"	548		
89	Gădinţi	Gădinţi	Neamţ	549		
90	Mirceşti	Mirceşti	Iaşi	550	II 537	
91	Cozmeşti	Stolniceni-Prăjescu	"	551	I 538	634 (Stolniceni)
92	Sireţel	Sireţel	"	552		
93	Tudora	Tudora	Botoşani	553		
94	Preuteşti	Preuteşti	Suceava	554		526
95	Tătăruşi	Tătăruşi	Iaşi	555	I 542	
96	Moţca	Moţca	"	556		
97	Mirosloveşti	Mirosloveşti	"	557		
98	Ruginoasa	Ruginoasa	Neamţ	558		
99	Dochia	Dochia	"	559		
100	Hlăpeşti	Dragomireşti	"	560		
101	Humuleşti	Târgu-Neamţ	"	561	I 550	
102	Brusturi	Brusturi	"	562		
103	Săcuţa	Boroaia	Suceava	563		
104	Baia	Baia	"	564	I 552	
105	Poiana Mărului	Mălini	"	565		525 (Mălini)
106	Bălţăteşti	Bălţăteşti	Neamţ	566		
107	Gârcina	Gârcina	"	567	I 558	
108	Vaduri	Alexandru cel Bun	"	568		
109	Cracăul Negru	Crăcăoani	"	569		518 (Crăcăoani)
110	Pipirig	Pipirig	"	570	II 551	516
111	Tarcău	Tarcău	"	571		
112	Ceahlău	Ceahlău	"	572	I 556	
113	Poiana Largului	Poiana Teiului	"	573		
114	Farcaşa	Farcaşa	"	574		
115	Lungeni	Broşteni	Suceava	575	I 554	515 (Broşteni)
116	Poiana	Grinţieş	Neamţ	576		
117	Bicaz-Chei	Bicaz-Chei	"	577		
118	Huisurez	Dămuc	"	578		
119	Palanca	Palanca	Bacău	579		
120	Goioasa	Agăş	"	580		
121	Bolătău	Zemeş	"	581		
122	Tazlău	Tazlău	Neamţ	582	I 532	
123	Luminiş	Piatra Şoimului	"	583		
124	Podoleni	Podoleni	"	584		
125	Văsieşti	Moineşti	Bacău	585	I 582	
126	Dofteana	Dofteana	"	586		494
127	Scorţeni	Scorţeni	"	587		
128	Blăgeşti	Blăgeşti	"	588		
129	Miron Costin	Trifeşti	Neamţ	589	I 536	
130	Băluşeşti	Icuşeşti	"	590		
131	Şerbeşti	Săuceşti	Bacău	591	I 530	
132	Măgura	Măgura	"	592	II 531	
133	Livezi	Livezi	"	593		
134	Gura Văii	Gura Văii	"	594	I 588	
135	Gioseni	Tamaşi	"	595		
136	Odobeşti	Odobeşti	"	596		
137	Tuleşti	Dragomireşti	Vaslui	597		
138	Dumeşti	Dumeşti	"	598	I 526 (Dumeştii Vechi)	
139	Negreşti	Negreşti	"	599		
140	Pungeşti	Pungeşti	"	600		
141	Mărăşti	Filipeni	Bacău	601	I 528	
142	Petreşti	Pânceşti	"	602		
143	Orbeni	Orbeni	"	603		
144	Godineştii de Jos	Vultureni	"	604		
145	Buda	Răchitoasa	"	605		553
146	Ivăneşti	Ivăneşti	Vaslui	606		
147	Cânţălăreşti	Ştefan cel Mare	"	607		542
148	Dăneşti	Dăneşti	"	608	I 512	
149	Micleşti	Micleşti	"	609		
150	Muntenii de Sus	Muntenii de Sus	"	610		

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (orașul)	Județul	Numărul cartografic din		
				NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
151	Corodești	Gherghești	"	611		
152	Puiești	Puiești	"	612		
153	Burdusaci	Răchitoasa	Bacău	613		
154	Blaga	Dealu Morii	"	614		
155	Muncelu	Glăvănești	"	615	I 590	
156	Băcani	Băcani	Vaslui	616		
157	Bogdănești	Bogdănești	"	617		
158	Lipovăț	Lipovăț	"	618	I 510	
159	Oltenești	Oltenești	"	619		
160	Tătărăni	Tătărăni	"	620		
161	Ghermănești	Drânceni	"	621		
162	Stănilești	Stănilești	"	622		626
163	Grumezoaia	Dimitrie Cantemir	"	623	I 508	
164	Vutcani	Vutcani	"	624		
165	Stoișești	Banca	"	625	I 618	
166	Vetrișoaia	Vetrișoaia	"	626		
167	Fălciu	Fălciu	"	627		623
168	Epureni	Epureni	"	628		
169	Fruntișeni	Fruntișeni	"	629		
170	Berești-Sat	Berești	Galați	630		618
171	Cârja	Murgeni	Vaslui	631		622
172	Suceveni	Suceveni	Galați	632		
173	Oancea	Oancea	"	633		620
174	Vârlezi	Vârlezi	"	634		
175	Fârțănești	Fârțănești	"	635		619
176	Cuca	Cuca	"	636		
177	Frumușița	Frumușița	"	637		
178	Odaia Manolache	Vânători	"	638		
179	Braniștea	Braniștea	"	639	I 704	
180	Piscu	Piscu	"	640		577
181	Pechea	Pechea	"	641		
182	Costache Negri	Costache Negri	"	642		
183	Cudalbi	Cudalbi	"	643		
184	Corod	Corod	"	644		
185	Adam	Drăgușeni	"	645	I 614	
186	Belcești	Ivești	Vaslui	646		550 (Ivești)
187	Priponești	Priponești	Galați	647		
188	Tălpigi	Ghidigeni	"	648		
189	Matca	Matca	"	649		
190	Liești	Liești	"	650	I 610	
191	Câmpineanca (Florești)	Câmpineanca	Vrancea	651		
192	Umbrărești	Umbrărești	Galați	652		
193	Mirceștii Vechi	Vânători	Vrancea	653		
194	Furcenii Vechi	Cosmești	Galați	654	II 605	
195	Ionășești	Nicorești	"	655	I 600	
196	Homocea	Homocea	Vrancea	656		
197	Borșani	Coțofănești	Bacău	657		501 (Coțofănești)
198	Păunești	Păunești	Vrancea	658		
199	Străoane	Străoane	"	659		559
200	Bolotești	Bolotești	"	660	I 596	
201	Mera	Mera	"	661		
202	Vidra	Vidra	"	662		
203	Pralea	Căiuți	Bacău	663		
204	Cașin	Cașin	"	664		
205	Rotileștii Mari	Câmpuri	Vrancea	665	I 592	560 (Câmpuri)
206	Negrilești	Negrilești	"	666		562
207	Nistorești	Nistorești	"	667	I 594	
208	Nereju	Nereju	"	668		480
209	Soveja	Soveja	"	669		561
210	Hârja	Oituz	Bacău	670	I 584	

INDICE ALFABETIC AL CUVINTELOR-TITLU
din hărți și din materialul necartografiat

Titlul	Nr. hărții sau al planșei		Pag.
aburi „vapeurs d'eau"	pl.	301	336
alb „blanc"	pl.	317	352
albastru „bleu"	pl.	320	355
albă „blanche"	pl.	317	352
alice „grenailles"	h.	398	84
altiță „broderie sur le haut de la manche"	h.	463	214
aluat „pâte"	pl.	289	324
aluățel „levain"	h.	443	174
alun „noisetier"	pl.	257	292
alună „noisette"	pl.	257	292
amiază „déjeuner"	h.	452	192
arc „arc"	pl.	281	316
arici „hérisson"	pl.	270	305
barză „cigogne"	h.	421	130
basma „mouchoir de tête, fichu"	h.	480	248
băteală „trame"	pl.	237	272
boboc (de floare) „bouton (de fleur)"	pl.	262	297
bondar „bourdon"	h.	430	148
borul (pălăriei) „bord (du chapeau)"	h.	461	210
brad „sapin"	pl.	248	283
brădet „sapinière"	pl.	250	285
brâu „ceinture paysanne en laine"	pl.	308	343
broboadă „châle"	h.	479	246
bucătar „cuisinier"	pl.	301	336
bucătăreasă „cuisinière"	pl.	300	335
bucătărie[1] „cuisine"	pl.	299	334
bucătărie[2] „cuisine d'été"	h.	455	198
bufniță „hibou"	h.	422	132
butonieră (la cămașă) „boutonnière (de la chemise)"	h.	466	220
buzunar „poche"	pl.	313	348
caier „quenouillée"	pl.	232	267
carâmb „tige de la botte"	h.	476	240
cataramă (la șerpar) „boucle (de ceinture)"	pl.	308	343
catrință[1] „cotte (jupe paysanne)"	h.	483	254
catrință[2] „cotte (d'une seule pièce)"	h.	484	256
catrință[3] „cotte (de deux pièces)"	pl.	316	351
căciulă „bonnet (de fourrure)"	pl.	302	337
cămașă „chemise"	pl.	303	338
câine (de vânătoare) „chien (de chasse)"	h.	400	88
câlți „étoupe"	pl.	230	265
cânepă „chanvre"	pl.	228	263
cânepiște „chènevière"	h.	357	2
cârtiță „taupe"	pl.	269	304
cerb „cerf"	pl.	267	302
cerboaică „biche"	h.	404	96
cină „dîner"	h.	454	196
cinez (ind.prez.1–3) „je prends le dîner"	pl.	298	333
să cineze (conj.prez.3) „qu'il prenne le dîner"	pl.	299	334
cioară „corneille"	pl.	278	313
cioareci „pantalons étroits en bure"	h.	471	230
ciocănitoare „pic"	h.	417	122
ciorapi „chaussettes"	h.	478	244
cioroi „corneille (mâle)"	pl.	279	314
ciur „crible"	pl.	288	323
cizmă „botte"	h.	475	238
clătite „crêpes"	h.	446	180
coajă „écorce"	pl.	246	281
coajă (de pâine) „croûte (du pain)"	pl.	293	328
codru „les sens du mot «codru»"	h.	374	36
copaci „arbres"	h.	384	56
copcă „trou (que l'on fait dans la glace)"	h.	432	152
coropișniță „courtilière"	h.	428	144
coțofană „pie"	h.	418	124
covată „pétrin"	h.	440	168
cozonac „brioche"	pl.	295	330
crăp (lemne) „je fends (du bois)"	h.	393	74
crâng „les sens du mot «crâng»"	h.	375	38
crâsnic „carrelet"	h.	433	154
creangă „branche"	h.	387	62
cucuruz (de brad) „cône (du sapin)"	pl.	249	284
cucuvea „chouette"	h.	423	134
cuptor „four"	pl.	291	326
curătură „terrain défriché"	h.	377	42
curea „ceinture en cuir"	pl.	307	342
cursă (pentru șoareci) „souricière"	h.	409	106
dantelă „dentelle"	h.	465	218
desagi „besace"	h.	373	34
desiș „fourré"	h.	379	46
dihor „putois"	pl.	268	303
(aluatul) dospește „(la pâte) lève"	h.	441	170
drojdie „levure"	h.	442	172
fag „hêtre"	pl.	253	288
făcăleț „bâton pour remuer la polenta"	h.	436	160
făget „hêtraie"	h.	392	72
făină (de grâu) „farine (de blé)"	pl.	286	321
făină (de porumb) „farine (de maïs)"	h.	434	156
(apă) fierbinte „(eau) brûlante"	h.	459	206

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Titlul	Nr. hărții sau al planșei		Pag.
fir „fil”	pl.	234	269
fluture „papillon”	pl.	282	317
frasin „frêne”	pl.	259	294
frânghie „corde”	h.	358	4
frunză „feuille”	h.	385	58
frunzuliță „petite feuille”	pl.	244	279
fuior „filasse”	h.	364	16
furcă (de tors) „quenouille”	pl.	231	266
furnicar „fourmilière”	h.	426	140
furnică „fourmi”	pl.	281	316
fus „fuseau”	pl.	233	268
galben „jaune”	pl.	319	354
galbenă „jaune”	pl.	319	354
ghem „pelote”	pl.	236	271
ghimpe „épine”	h.	396	80
ghindă „glande”	pl.	252	287
gonaci „rabatteurs”	h.	401	90
grangur „loriot”	h.	419	126
greier „grillon”	h.	427	142
gură (la cămașă) „encolure (d'une chemise)”	pl.	304	339
gurgui (la opincă) „bout relevé des chaussons paysans”	pl.	315	350
haită (de lupi) „bande (de loups)”	h.	403	94
huci „taillis (à fourré)”	h.	380	48
iepure „lièvre”	pl.	272	307
iepuroaică „hase, lapine”	pl.	272	307
iepuroi „lièvre (mâle)”	pl.	273	308
in „lin”	pl.	228	263
iniște „linière”	h.	359	6
ițe „lisses”	pl.	238	273
izmene „caleçons”	pl.	311	346
îmbrăcăminte „vêtements”	pl.	312	347
încălțăminte „chaussons”	pl.	315	350
jir „faîne”	pl.	253	288
mă închei (la haină) „je boutonne”	h.	467	222
jumări „oeufs brouillés”	h.	457	202
lăzuiesc (ind.prez.1) „j'essarte (le terrain)”	h.	378	44
limbă (la meliță) „mâchoire (de la broie)”	pl.	228	263
lopată (pentru pâine) „pelle (de boulanger)”	pl.	292	327
luncă „pré au bord d'une rivière”	h.	382	52
lup „loup”	pl.	266	301
lupoaică „louve”	pl.	266	301
maimuță „singe”	h.	407	102
măceș „églantier”	h.	395	72
mămăligă „polenta”	h.	435	158
mănânc de amiază (ind.prez.1) „je prends le repas de midi”	pl.	297	332
mânecă „manche”	pl.	305	340
mâzgă „sève”	h.	388	64
melc „escargot”	h.	411	110
meliț (ind.prez.1) „je teille”	h.	362	12
meliță „broie”	h.	361	10
mierlă „merle”	h.	415	118
mierloi „merle (mâle)”	pl.	280	315
miez (de pâine) „mie (du pain)”	h.	444	176
mijloc „milieu”	h.	437	162
mistreț „sanglier”	h.	402	92
mlădiță „talle”	h.	389	66
moară „moulin”	pl.	295	330
morar „meunier”	pl.	296	331
mugur „burgeon”	pl.	246	281
muscă „mouche”	pl.	282	317
mușuroi „taupinière”	h.	425	138
nasture (la cămașă) „bouton (de chemise)”	pl.	306	341
nădădesc (ind.prez.1) „je passe les fils par les lisses et le peigne”	pl.	239	274
neagră „noire”	pl.	321	356
negru „noir”	pl.	320	355
nojiță[1] „lanière (pour attacher les chaussons paysans)”	h.	473	234
nojiță[2] „le trou par où l'on passe ce lanière”	h.	474	236
nuia „verge”	pl.	247	282
obiele „pièces de drap pour envelopper le pied avant de mettre les chaussons”	pl.	314	349
ochesc (ind.prez.1) „je vise”	pl.	264	299
ojină „goûter”	h.	453	194
opinci „sorte de chaussons paysans”	pl.	313	348
panglică „ruban”	h.	485	258
panglică (la pălărie) „ruban (du chapeau)”	h.	462	212
pantaloni „pantalons”	pl.	310	345

Titlul	Nr. hărții sau al planșei		Pag.
pantofi „souliers”	h.	477	242
pată „tâche”	pl.	305	340
pădurar „garde-forestier”	pl.	243	278
pădure „bois, forêt”	pl.	243	278
pălărie „chapeau”	pl.	302	337
pănură „bure”	h.	470	228
pătlagină „plantain”	h.	397	82
pâine „pain”	pl.	286	321
pânză „toile”	pl.	241	276
pescar „pêcheur”	pl.	285	320
pește „poisson”	pl.	283	318
pieptar „sorte de veste paysanne”	h.	469	226
piepteni (pentru câlți) „peignes (pour l'étoupe)”	pl.	230	265
pietre (la moară) „meules (du moulin)”	h.	447	182
piftie „(pied de porc en) gelée”	h.	460	208
piuă „moulin à foulon”	h.	472	232
plăcintă „galette”	pl.	291	326
plop „peuplier”	pl.	259	294
porumbel „pigeon”	h.	413	114
porumbiță „pigeonne”	h.	414	116
potârniche „perdrix”	h.	424	136
praf de pușcă „poudre à canon”	h.	399	86
prânz[1] „repas du matin”	h.	450	188
prânz[2] „le sens du mot «prânz»”	h.	451	190
prânzesc (ind.prez.1) „je déjeune”	pl.	297	332
prepeliță „caille”	h.	420	128
pupăză „huppe”	pl.	279	314
pușcă „fusil”	pl.	263	298
puzderii „chènevottes”	h.	363	14
ragil (ind.prez.1) „je sérance”	pl.	229	264
ragilă „séran”	h.	365	18
rariște „éclaircie”	h.	381	50
rădăcină „racine”	pl.	245	280
rășchitor „instrument qui sert à faire la filasse”	h.	367	22
rășină (de brad) ;„résine”	h.	391	70
război (de țesut) „métier (à tisser)”	h.	370	28
rândunică „hirondelle”	pl.	277	312
rânsă „bouquet de noisettes”	pl.	258	293
rochie „robe”	h.	481	250
rost „foule, pas”	pl.	240	275
roșie „rouge”	pl.	322	357
roșu „rouge”	pl.	322	357
runc „les sens du mot «runc»”	pl.	256	291
salamandră „salamandre”	h.	412	112
salcâm „acacia, robinier”	pl.	261	296
salcie „saule”	h.	394	76
sarică „manteau de laine à longs poils”	pl.	309	344
sarmale „boulettes de viande hachée et de riz enveloppées des feuilles de vigne ou de chou”	h.	456	200
săgeată „flèche”	pl.	263	298
scovardă „sorte de beignet”	h.	445	178
scursură (la pâine) „enfloure, écoulement (au pain)”	pl.	294	329
sită[1] „tamis”	pl.	287	322
sită[2] „tamis (pour la farine de maïs)”	h.	439	166
sog (pâinea) „j'arrondis un morceau de la pâte déjà pétrie dans le pétrin”	pl.	290	325
solzi „écailles”	pl.	284	319
(prin) spată „peigne”	pl.	239	274
stavilă „vanne”	h.	449	186
stejar „chêne”	pl.	251	286
stejăriș „chênaie”	pl.	251	286
streche „taon”	h.	431	150
sucală „rouet (à bobiner)”	h.	372	32
(firul) se sucește (ind.prez.3) „(on) torde (le fil)”	pl.	234	269
suveică „navette”	pl.	241	276
șarpe „serpent”	pl.	273	308
șerpar „large ceinture en cuir munie de pochettes”	h.	468	224
șerpoaică „femelle du serpent”	pl.	274	309
șezătoare (la tors) „veillée de filandières”	h.	366	20
șire „broderies le long de la manche”	h.	464	216
șoarece „souris”	h.	408	104
șorț „tablier”	h.	482	252
tăietură „essart”	h.	376	40
tărâțe „son (de blé)”	pl.	289	324
tei „tilleul”	pl.	260	295
(cânepa) se topește „on fait rouir (le chanvre)”	h.	360	8
tort „filé”	h.	368	24
traistă „sac, besace”	pl.	242	277
tufă „les sens du mot «tufă»”	pl.	254	289

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Titlul	Nr. hărţii sau al planşei		Pag.
tulpină „tronc”	h.	386	60
ţeavă „canette”	h.	371	30
uium „part retenue en paiement par le meunier”	h.	448	184
ulei „huile”	h.	458	204
uliu „épervier”	h.	416	120
undiţă „ligne (à pêcher)”	pl.	284	319
urechelniţă „perce-oreille”	h.	429	146
urluială „grains de maïs moulus gros”	h.	438	164
urs „ours”	pl.	265	300
ursoaică „ourse”	pl.	265	300
urzeală „chaîne, ourdissure”	pl.	237	272
urzică „ortie”	pl.	261	296
urzoi „ourdissoir”	h.	369	26
vânător „chasseur”	pl.	264	299

Titlul	Nr. hărţii sau al planşei		Pag.
vârtelniţă „dévidoir”	pl.	235	270
venin „venin”	pl.	276	311
verde „vert”	pl.	318	353
veşcă (la sită) „cadre (cylindrique) du tamis”	pl.	288	323
veştedă „fanée”	h.	390	68
veveriţă „écureuil”	h.	406	100
vierme „ver”	h.	410	108
viezure „blaireau”	pl.	268	303
viperă „vipère”	pl.	275	310
vizuină „terrier”	h.	405	98
vrabie „moineau”	pl.	276	311
vrăbioi „moineau (mâle)”	pl.	277	312
vulpe „renarde”	pl.	270	305
vulpoi „renard”	pl.	271	306
zăvoi „bocage (au bord d'une rivière)”	h.	383	54

INDICE TEMATIC AL HĂRŢILOR INTERPRETATIVE

Titlul hărţii	Numărul hărţii	Pag.
A. FONETICĂ		
Accentul principal în forma de sg. a termenului *prepeliţă* (şi var.)	CCXXXVIII	129
Accentul (principal) în *veveriţă* (în formele de sg. şi/sau pl.)	CCXXV	101
Sunetul *z* în *frunză* (sg. şi pl.)	CCVIII	59
Variante ale termenului *praf*	CCXIX	87
Iniţiala în formele de pl. sau/şi sg. ale termenului *alice* (şi variante)	CCXVIII	85
Sunetul iniţial în *şoarec(e)*	CCXXVII	105
Silaba iniţială în *greier* şi variante (forme de sg. şi pl.)	CCXLIII	143
Arii „vestice”: *greier*; *creier*	CCLXXXVIII	365
Secvenţa iniţială în variante ale termenului *pătlagină*	CCXVII	83
Silaba iniţială în *răşină*	CCXII	71
Variaţia *-u-/-o-* în *puzderii*; *puzderie*	CXCIX	15
Finala formei de pl. a subst. *fuior*	CC	17
Palatalizarea lui *f* în *fierbinte*, *fiartă* (cf. şi verbul *a înfiera*)	CCLXV	207
Palatalizarea consoanei *f-*	CCLXXIX	361
Palatalizarea lui *v* în *vierme* (sg. şi pl.)	CCXXIX	109
Palatalizarea consoanei *v-* şi secvenţa mediană în *ragilă*	CCLXXX	361
Secvenţa mediană în *ragilă*	CCI	19
Palatalizarea lui *p* în *piatră*	CCLVII	183
Iniţiala în *mierlă* (forme de sg. şi pl.)	CCXXXIII	119
Palatalizarea lui *m* în *miez*	CCLV	177
Variante ale termenului *copoi*	CCXX	89
Variante ale termenului *maimuţă*	CCXXVI	103
Distribuţia variantelor *muşuroi/muşunoi* (în formele de sg. şi pl.)	CCXLI	139
Termeni şi variante pentru *ulei*	CCLIV	205
Variantele termenului *vizuină*	CCXXIV	99
Forme rezultate prin haplologie de la *mămăligă* şi *mămăliguţă*	CCXLVII	159
Grupul median *-jl-* în variante ale cuvântului *mijloc*	CCXLIX	163
B. MORFOLOGIE		
Forme de pl. ale subst. *capcană*	CCXXVIII	107
Forme de pl. ale subst. *cordică*	CCLXVII	213
Forme ale termenului *cucuvea*	CCXL	135
Derivate de la *in* cu sufixele *-işte*, *-ărie*, *-iţă*	CXCVI	7
Distribuţia formelor sufixate şi nesufixate la ind. prez. pers. [1] ale verbului *a meliţa*	CXCVIII	13
Forme de sg. ale variantelor subst. *ţeavă*	CCV	31
C. LEXICOLOGIE		
Arii lexicale sudice: «barză»; «melc»	CCLXXXIII	363
Arii sudice: «coţofană»/«caragaţă» (şi var.); «cucuvea»	CCLXXXIV	363
Arii lexicale sudice: «făcăleţ (făcălete)”; «piftii»	CCLXXXVI	364
Arii lexicale sudice: «lăstar», «lamură»; «măceş”, «zgorghin»	CCLXXXI	362
Arii lexicale sudice: «porumbel», «porumb»; «orbete», «orbeţ», «ghiurlan (~ orb, ~ chior)»	CCLXXXII	362
Arii lexicale sudice: «război (de ţesut)»; «scul»	CCLXXXV	364
Arii „vestice”: «uimă»; «ouăle picioarelor»	CCLXXXVII	365
Apariţia termenului «altiţă»	CCLXVIII	215
Termeni pentru «barză»	CCXXXIX	131
Termeni pentru «încăperea făcută în curte (de vară) în care găteşte femeia mâncarea»	CCLXII	199
Termeni pentru «butonieră (la cămaşă)»	CCLXX	221
Principalii termeni pentru «carâmb»	CCLXXVI	241
Principalii termeni pentru «cânepişte»	CXCIV	3
Termeni pentru «cerboaică»	CCXXIII	97
Termeni pentru «ciocănitoare» (forme de sg. şi pl.)	CCXXXV	123
Circulaţia termenilor «cizmă» / «ciubotă»	CCLXXV	239
Termeni pentru «clătite»	CCLVI	181
Principalii termeni pentru «copcă»	CCXLV	153
Principalii termeni pentru «coţofană»	CCXXXVI	125
Termeni pentru «covată»	CCLII	169
Principalii termeni pentru «a crăpa (lemne)»	CCXIV	75
Principalii termeni obţinuţi pentru unealta de pescuit ilustrată prin fig. 32 din Chestionar	CCXLVI	155
Termeni pentru «(aluatul) dospeşte»	CCLIII	171
Termeni pentru «drojdie»	CCLIV	173
Termeni derivaţi de la «fag»	CCXIII	73
Principalii termeni pentru «făcăleţ»	CCXLVIII	161
Principalii termeni pentru «frânghie»	CXCV	5
Termeni pentru «furnicar»	CCXLII	141
Termeni pentru «ghimpe»	CCXVI	81
Termeni pentru «gonaci»	CCXXI	91
Principalii termeni obţinuţi la întrebarea cu privire la «grangur»	CCXXXVII	127
Termeni pentru «haită (de lupi)»	CCXXII	95
Termeni pentru «a se încheia»	CCLXXI	223
Termeni pentru «mâncarea făcută din ouă bătute şi prăjite în grăsime»	CCLXIII	203
Principalii termeni pentru «măceş»	CCXV	79
Alţi termeni pentru «a meliţa»	CXCVIII	67
Termeni pentru «melc»	CCXXX	111
Principalii termeni pentru «mlădiţă»	CCX	67
Principalii termeni pentru «nojiţă^{1}»	CCLXXIII	235
Principalii termeni pentru «nojiţă^{2}»	CCLXXIV	237
Termeni specializaţi prezenţi în răspunsurile la întrebarea pentru noţiunea «ojină»	CCLX	195
Principalii termeni pentru «panglică»	CCLXXVIII	259
Termeni pentru «pănură»	CCLXXII	229
Termeni pentru «piftie»	CCLXVI	209
Termeni pentru «porumbel»	CCXXXI	115
Termeni pentru «porumbiţă»	CCXXXII	117
Termeni pentru «praf de puşcă»	CCXIX	87
Forme şi sensuri pentru «prânz»	CCLIX	189
Principalii termeni pentru «rarişte»	CCVII	51
Termeni pentru «ansamblul de ţesut pânza»	CCIV	29
Termeni pentru «sită»	CCLI	167
Termeni (specializaţi) pentru «stavilă»	CCLVIII	187
Principalii termeni pentru «sucală»	CCVI	33
Termeni pentru «şire»	CCLXIX	217
Principalii termeni pentru «şorţ»	CCLXXVII	253
Termeni pentru «(cânepa) se topeşte»	CXCVII	9
Principalii termeni pentru «tort»	CCII	25
Termeni pentru «tulpină»	CCIX	61
Termeni şi variante pentru «ulei»	CCLIV	205
Termeni pentru «pasăre ce fură şi mănâncă găini / pui»	CCXXXIV	121
Termeni pentru «urluială»	CCL	165
Principalii termeni (forma de sg.) pentru «urzoi»	CCIII	27
Principalii termeni pentru «veştedă»	CCXI	69

BCU Cluj / Central University Library

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.	Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
D. SEMANTICĂ			Utilizarea subst. *ogor* cu sensul de 'inişte'	CXCVI	7
			Forme şi sensuri pentru *prânz*	CCLIX	189
Prezența cuvântului *cină* şi sensurile acestuia	CCLXI	197	Forme expresive corespunzând denumirii *urechelniță*	CCXLIV	147

TRANSCRIEREA FONETICĂ

Dăm mai jos, în ordine alfabetică, lista semnelor întrebuințate în transcrierea fonetică: Sistemul de notare folosit are la bază sistemul *Atlasului lingvistic român*, cu unele modificări. După semnul egalității arătăm corespondentul cel mai apropiat al semnelor noastre în sistemul de transcriere al Asociației Fonetice Internaționale (ASSOCIATION PHONÉTIQUE INTERNATIONALE), publicat de D. JONES în LAUTZEICHEN UND IHRE ANWENDUNG IN VERSCHIEDENEN SPRACHGEBIETEN (Berlin, 1928, p. 18–27).

a (cea mai deschisă vocală din seria centrală: *î, â, ă, ặ, a*, vezi Petrovici, ALRT, p. IX: „*a* mijlociu") în munt. *cap* = între *a* şi *ɑ*.

á (cea mai deschisă vocală din seria posterioară: *u, o, ǫ, å*) în istrorom. *cåp* = *ɒ*.

ạ̊ (*a* posterior labializat) în băn. *cạ̊p* = *ɑ*.

ä (cea mai deschisă vocală din seria anterioară: *i, e, ę, ä*) în bucov. *päle* 'piele' = *æ*.

ȧ (*a* anterior) în munt. *stęȧ* 'stea' = *a*.

ă (vocală cu deschidere mijlocie din seria centrală) în munt. *păr* = *ə*.

ặ (*ă* deschis) în mold. *bặrbát* = *ɐ*.

ặ̣ (*ă* închis) în mold. *pặ̣nî* 'până' = între *ə* şi *i*, mai aproape de *ə*.

â (vocală din seria centrală, între *ă* şi *î*, mai aproape de *î*) în mold. *cásâ* 'casă' = între *ə* şi *i*.

b (ocluzivă bilabială sonoră, corespunzând surdei *p*) în munt. *bun* = *b*.

c (ocluzivă velară surdă, corespunzând sonorei *g*) în munt. *corb*; semn întrebuințat înaintea vocalelor *a, ă, â, î, o, ö, u, ü*, înaintea consoanelor sau la sfârşitul cuvintelor = *k*.

ĉ (africată alveolo-palatală surdă al cărei element fricativ este un *ś*, corespunzând sonorei *ĝ*) în munt. *ĉáră* 'ceară' = între *tɕ* şi *tʃ*.

ȇ (africată alveolo-palatală surdă, cu nuanță mai palatală) în trans. *ȇur* 'ciur' = între *tɕ* şi *tʃ*, dar mai aproape de *tɕ*.

ć (africată alveolo-palatală surdă al cărei element fricativ este un *ś*, corespunzând sonorei *đ*) în băn. *fráćĕ* 'frate' = *tɕ*.

č (africată palato-alveolară surdă al cărei element fricativ este un *ș*, corespunzând sonorei *ǧ*) în maram. *čăr* 'cer' = *tʃ*.

č̌ (africată alveolo-palatală surdă, între *ĉ* şi *č*) în maram. *č̌ĕr* 'cer' = între *tɕ* şi *tʃ*, dar mai aproape de *tʃ*.

d (ocluzivă dentală sonoră, corespunzând surdei *t*) în munt. *domn* = *d*.

dʼ (ocluzivă dentală sonoră puțin palatalizată, corespunzând surdei *tʼ*) în mold. *úndʼe* 'unde' = între *d* şi *ɖ*.

d́ (ocluzivă palato-alveolară sonoră, corespunzând surdei *t́*) în trans. *d́in* 'din' = *ɖ* aproape de *ɟ*.

d̋ (ocluzivă palatală sonoră, între *d́* şi *ǵ*, corespunzând surdei *t̋*) în trans. *d̋in* 'din'; *cád̋e* 'cade'; *d̋áță* 'gheață' = *ɟ*.

ḑ (africată dentală sonoră, corespunzând surdei *ƫ*) în mold. *ḑîc* 'zic' = *dz*.

đ (africată alveolo-palatală sonoră al cărei element fricativ este un *ź*, corespunzând surdei *ć*) în băn. *đes* 'des' = *dʑ*.

e (vocală din seria anterioară cu deschidere mijlocie) în munt. *vez*[i] 'vezi' = *e*.

ẹ (*e* semideschis) în mold. *p*[i]*ẹști* 'peşte' = între *e* şi *ɛ*.

ę (*e* deschis) în trans. *vęde* 'vede' = *ɛ*.

ė (*e* şi mai deschis) în bucov. *vėde* 'vede' = între *ɛ* şi *æ*.

ẹ (*e* închis) în mold. *védẹ* 'vede' = *e* (mai închis).

ĕ (vocală centrală cu nuanță anterioară, între *ă* şi *e*) în băn. *fáśĕ* 'face' = între *e* şi *ə*.

ę̆ (*ĕ* deschis, între *ặ* şi *ę*) în trans. *așę̆* 'aşa' = între *ɛ* şi *ɐ*.

f (fricativă labio-dentală surdă, corespunzând sonorei *v*) în munt. *fîn* 'fân' = *f*.

g (ocluzivă velară sonoră, corespunzând surdei *c*) în munt. *gol* = *g*.

ĝ (africată alveolo-palatală sonoră al cărei element fricativ este un *ź*, corespunzând surdei *ĉ*) în munt. *ĝer* 'ger' = între *dʑ* şi *dʒ*.

ĝ (africată alveolo-palatală sonoră, cu nuanță mai palatală) în bucov. *ĝes* 'des' = între *dʑ* şi *dʒ*, dar mai aproape de *dʑ*.

ǧ (africată palato-alveolară sonoră al cărei element fricativ este un *j*, corespunzând surdei *č*) în maram. *ǧăr* 'ger' = *dʒ*.

ǧ̌ (africată alveolo-palatală sonoră, între *ĝ* şi *ǧ*) în maram. *ǧ̌ĕr* 'ger' = între *dʑ* şi *dʒ*, dar mai aproape de *dʒ*.

gʼ (ocluzivă velară sonoră puțin palatalizată) în munt. *gʼjemuįt* 'ghemuit' = între *g* şi *ɡ̡*.

ǵ (ocluzivă velară sonoră palatalizată, corespunzând surdei *ḱ*) în munt. *ǵem* 'ghem' = *ɡ̡*.

γ (fricativă velară sonoră, corespunzând surdei *χ*) în istrorom. *γúră* 'gură' = *ɣ*.

h (fricativă laringală surdă) în trans.-mold. *hájnă* 'haină' = *h*.

ɦ (fricativă laringală sonoră) în trans. *hóɦot* 'hohot' = *ɦ*.

ḣ (fricativă palatală surdă, corespunzând sonorei *y*) în mold. *ḣir* 'fir' = *ç*.

χ (fricativă velară surdă, corespunzând sonorei *γ*) în munt. *χájnă* 'haină' = *x*.

i (vocala cea mai închisă din seria anterioară) în munt. *fir* = *i*.

į (*i* deschis) în mold. *védį* 'vede' = *ɪ*.

î (vocala cea mai închisă din seria centrală: *î, â, ă*) în munt. *cînd* 'când' = *ɨ*.

î̂ (vocala centrală cea mai închisă, cu nuanță anterioară, între *i* şi *î*) în trans. *rî̂u̯* 'râu' = *ɨ*.

j (fricativă palato-alveolară sonoră, corespunzând surdei *ș*) în trans.-mold. *jar* 'jar' = *ʒ*.

jʼ (*j* puțin muiat, corespunzând surdei *ș̌*) în olt. *jʼuŋǵ* 'junghi' = între *ʒ* şi *ʑ*, mai aproape de *ʒ*.

j́ (*j* muiat, corespunzând surdei *ś*) în munt. *j́ug* 'jug' = între *ʒ* şi *ʑ*.

k (ocluzivă velară surdă, identică cu *c*; semnul se întrebuințează numai înaintea lui *e* şi *i*) în băn. *kip* 'chip' = *k*.

kʼ (ocluzivă velară surdă puțin palatalizată) în munt. *kʼip* 'chip' = între *k* şi *ḳ*.

ḱ (ocluzivă velară surdă palatalizată, corespunzând sonorei *ǵ*) în mold. *ḱișór* 'picior' = *ḳ*.

l (laterală alveolară) în munt. *pălărije* 'pălărie' = *l*.

lʼ (*l* puțin palatalizat) în trans. *įę́lʼĕ* 'ele' = *ḷ*.

ĺ (laterală palatală) în arom. *ḣiĺu* 'fiu' = *ʎ*.

ł (laterală velară) în maram. *cał* 'cal' = *ɫ*.

m (ocluzivă nazală bilabială) în munt. *másă* = *m*.

ɱ (nazală labio-dentală cu ocluziune incompletă, urmată de *f, v*) în *îɱvăț* 'învăț' = *ɱ*.

n (ocluzivă nazală dentală) în munt. *mînă* 'mână' = *n*.

ň (ocluzivă nazală dentală puțin palatalizată) în mold. *pîňį* 'pâine' = *ṇ*.

ń (ocluzivă nazală palatală) în mold. *ńel* 'miel' = *ɲ*.

ṇ (nazală cu ocluziune incompletă, urmată de constrictive sau lichide) în *îṇșir* 'înşir'.

ṇ (nazală slăbită, urmată de ocluzive dentale sau africate) în trans. *múṇte* 'munte'.

ŋ (nazală velară, urmată de *c* / *k*/, *g*) în *îŋcă* 'încă' = *ŋ*.

ŋ̌ (nazală velară puțin palatalizată, urmată de ocluzivele palatale *ḱ, ǵ*) în mold. [u]*úŋ̌ǵ*[i]*i* 'unghie'.

ŋ́ (nazală velară palatalizată, urmată de ocluzivele palatale *ḱ, ǵ*) în mold. *u̯uŋ́ḱę́ș* 'unchiaş'.

o (vocală posterioară cu deschidere mijlocie) în munt. *pot* = *o*.

ǫ (*o* deschis) în trans. *pǫ́tʼĕ* 'poate' = *ɔ*.

ǫ (*o* şi mai deschis) în trans. *sǫ́rĕ* 'soare' = *ɔ̜*.

ọ (*o* închis) în mold. *dihọr* = *o* (mai închis).

ö (vocală anterioară labială, cu deschidere mijlocie, de nuanță închisă) în magh. *cör* 'cerc' = *ø*.

p (ocluzivă bilabială surdă, corespunzând sonorei *b*) în munt. *par* = *p*.

r (vibrantă apicală alveolară) în munt. *rar* = *r*.

r̄ (*r* cu mai multe şi mai puternice vibrații) în trans. *r̄îu̯* 'râu'.

r̿ (*r* cu şi mai multe vibrații) în trans. *r̿ău̯* 'rău'.

ρ (*r* uvular) în arom. (la fărşeroți) *gúρă* 'gură' = *ʀ*.

ṙ (*r* apical cu o singură vibrație, foarte slabă) la moți, în *cîṙį* 'câine' = *ɾ*.

ř (*r* apical puțin muiat) în băn. *mîŋcáře* 'mâncare' = între *r* şi *ɽ*.

ŕ (*r* apical muiat) în trans. *îɱvățătóŕ* 'învățător' = *ɽ*.

ŕ (vibrantă bilabială) în interjecţia tpŕ cu care se opresc caii.

s (fricativă dentală surdă, corespunzând sonorei z) în munt. sóră = s.

ś (fricativă alveolo-palatală surdă muiată, corespunzând sonorei ź) în băn. fáśĕ 'face' = ç.

ŝ (fricativă alveolo-palatală surdă, aproape identică cu ś, dar mai puţin muiată, corespunzând sonorei ẑ) în mold. fáŝi 'face' = ç.

ş (fricativă palato-alveolară surdă, corespunzând sonorei j) în mold. şî 'şi' = ʃ.

ş̌ (ş puţin muiat, corespunzând sonorei ǰ) în munt. muş̌k' 'muşchi' = între ʃ şi ç, mai aproape de ʃ.

ş́ (ş muiat, corespunzând sonorei ǰ) în munt. aş́á 'aşa' = între ʃ şi ç.

t (ocluzivă dentală surdă, corespunzând sonorei d) în munt. tátă = t.

ť (ocluzivă dentală surdă puţin palatalizată, corespunzând sonorei ď) în mold. múnťe 'munte' = ţ.

t́ (ocluzivă palato-alveolară surdă, corespunzând sonorei d́) în trans. frát́ĕ 'frate' = între ţ şi c, mai aproape de c.

t̄ (ocluzivă palatală surdă, între t́ şi k', corespunzând sonorei d̄) în trans. frát̄ĕ 'frate' = c.

ţ (africată dentală surdă, corespunzând sonorei ḑ) în munt. ţin = ts.

u (vocala cea mai închisă din seria posterioară) în munt. bun = u.

ü (vocală anterioară, labializată, închisă) în magh. fül 'ureche' = y.

v (fricativă labio-dentală sonoră, corespunzând surdei f) în munt. váră = v.

w (fricativă bilabială sonoră) în ucrain. (la huţuli) wodá 'apă' = w.

y (fricativă palatală sonoră, corespunzând surdei h́) în trans. yérme 'vierme' = j (fricativ).

z (fricativă dentală sonoră, corespunzând surdei s) în munt. zac = z.

ź (fricativă alveolo-palatală sonoră muiată, corespunzând surdei ś) în băn. źánă 'geană' = ʑ.

ẑ (fricativă alveolo-palatală sonoră, aproape identică cu ź, dar mai puţin muiată, corespunzând surdei ŝ) în mold. ẑánă 'geană' = ʑ.

e ă ă î
ẹ, a, o, u etc. arată nuanţe vocalice intermediare.

z s d t ŝ ĉ ẑ ş ǰ k' ĝ ĉ ĝ
s, z, t, d, ...; ĉ, ŝ, ĝ ...; ş, j; ť, ď, t́, d́ etc. arată nuanţe consonantice intermediare (din punctulde vedere al sonorităţii sau care reprezintă reflexe ale unor fenomene fonetice, ale unor stadii ori faze ale acestora).

SEMNE DIACRITICE

~ (deasupra vocalelor) nazalitate: õ = õ.

(deasupra vocalelor) seminazalitate: ŏ.

, (sub vocale sau consoane sonore) asurzire: i̥, r̥ = i̥, r̥.

, (sub vocale sau consoane sonore) sonoritate redusă: ą, ḑ.

. (sub vocale) închidere: ạ, ẹ, ọ.

.. (sub vocale) închidere mai mare: ẹ, ọ.

˛ (sub vocale) deschidere: į, ę, ǫ, ų.

˛ (sub vocale) deschidere mai mare: ę, ǫ.

˛ (sub vocale) semideschidere: ę, į, ǫ, ų.

ˇ (deasupra unei consoane sau la umărul consoanei) palatalizare uşoară: ť, ď, ň, ř.

' (deasupra unei consoane sau la umărul consoanei) palatalizare (muiere): t́, d́, ń, ŕ.

' (înaintea vocalelor, uneori şi după ele) ocluzivă glotală (*coup de glotte*): 'e = ˀe.

˓ (după ocluzive) arată o explozie mai puternică: în olt. pat˓ 'pat'.

∘ (sub consoane) consoană silabică: n̥ = n̩.

⌢ (sub vocale) arată că vocala constituie elementul consonantic al unui diftong sau al unui triftong: u̯, i̯, (eu) dau̯, (eu) i̯au̯ = ŭ, ĭ.

⌢ (sub vocale) arată că vocala care constituie elementul consonantic al diftongului este închisă: în munt. to̯áte 'toate'.

⌢ (sub vocale) arată că vocala care constituie elementul consonantic al diftongului este deschisă: în munt. stẹ̯áu̯a 'steaua'.

⁀ (deasupra vocalelor) arată că două vocale formează un diftong cu elemente egale: în trans. tŏ͡áte 'toate'.

ˊ (deasupra unei vocale sau a unui diftong) accent principal: védé, tŭ͡áte = 'vede, 'tŭate.

" (deasupra unei vocale) accent de intensitate (accent dinamic mai puternic), mai ales în fraze (având, adesea, valoare stilistică): nű vrẹau̯.

ˋ (deasupra unei vocale) accent secundar (de multe ori ca o formă a reliefării afective) sànătáte = ˌsənəˈtate.

- (deasupra unei vocale, lichide sau fricative) lungime: ō, r̄, s̄ = oː, rː, sː.

˘ (deasupra unei vocale) scurtime: ŭ (în dŭpă).

+ (sub o nazală) arată că articulaţia nazalei nu e completă, ci analoagă constrictivei următoare: îm̦váţă = iŋˈvatsə.

i, u, ă, î, h etc. (la umărul literei precedente) arată sunete slab perceptibile.

ĭ, ŭ, ĕ etc. arată sunete şi mai slab perceptibile.

ĭ, ŭ, ĕ etc. arată sunete extrem de slab perceptibile.

ALTE SEMNE

- Se foloseşte ca în ortografia oficială: du-ţi acásî, n-a văzît.

- Înlocuieşte silabele dinaintea accentului cuvântului, reproduse în forma anterioară: tîrnăcóp; -cọápe.

~ Înlocuieşte unul sau mai multe cuvinte precedente.

— Ca subliniere a literelor sau a cuvintelor, arată că anchetatorul a auzit bine sunetele sau cuvintele respective, deşi acestea par neobişnuite; în note, ca subliniere a cuvintelor transcrise fonetic din texte literarizate ale inf. sau incluse în comentariile anchetatorilor; în hărţile interpretative, ca subliniere a unor sunete şi forme.

﹏ Sub litere, silabe sau cuvinte, arată că anchetatorul nu a auzit clar sunetele sau cuvintele astfel subliniate.

‿ Leagă două sau mai multe cuvinte care formează un singur grup fonetic, marcând, de regulă, diverse modificări de fonetică sintactică: un‿cui‿î‿i̯inimă 'un cui în inimă'.

... Puse în urma sau înaintea unui răspuns, arată că el nu este complet; completarea este dată, de obicei, în note.

— Când apare în locul unui răspuns, arată că în punctul respectiv nu a fost pusă întrebarea.

? Pus în locul unui răspuns, arată că inf. nu a ştiut să răspundă; dacă urmează totuşi un răspuns, acesta a fost dat după o ezitare.

Pus în locul unui răspuns, arată că inf. a declarat că nu există termenul întrebat.

∞ Pus în locul sau înaintea unui răspuns, arată că obiectul sau obiceiul întrebat nu există în localitate.

+ Pusă după un răspuns, trimite la note, de obicei sub II şi numai în cazuri rare sub III.

, Separă variante (lexicale, fonetice, gramaticale).

; Separă forme gramaticale diferite ale aceluiaşi cuvânt: singularul de plural, persoana I de a II-a etc. În note are şi valoarea ortografică obişnuită.

„ " Între aceste ghilimele sunt reproduse explicaţiile sau completările date de inf., de obicei netranscrise fonetic şi literarizate.

' ' Între aceste ghilimele se dă sensul sau, mai rar, forma literarizată. În hărţile interpretative, aceste ghilimele marchează concepte.

"" Aceste ghilimele indică faptul că autorii au în vedere forma-tip a lexemelor.

[ ] Între aceste paranteze se dau completările sau observaţiile anchetatorilor. Sub titlul hărţii sau al textelor cuprinzând material necartografiat, cifrele puse între aceste paranteze reprezintă numărul întrebării din chestionar.

[k] Pus înaintea unui răspuns, arată că inf. s-a corectat.

[ɛ] Arată că inf. a ezitat înainte de a da răspunsul.

[σ] Pus înaintea unui răspuns, arată că termenul a fost sugerat de anchetator.

[ρ] Pus înaintea unui răspuns, arată că anchetatorul a revenit asupra întrebării.

[?] Pus după răspuns, arată că anchetatorul se îndoieşte de exactitatea răspunsului înregistrat.

[!] Pus după răspuns, arată că întrebarea sau răspunsul l-a făcut pe inf. sau pe cei de faţă să râdă.

[•] Pus înaintea unui răspuns, arată că răspunsul a fost dat de un informator ocazional.

[••] Arată un al doilea informator ocazional.

[I], [II] Arată numărul inf.

În note:

Sub I este reprodusă întrebarea şi se arată felul cum a fost pusă. În al doilea paragraf sunt date corespondenţele cu atlasele lingvistice româneşti şi romanice.
Sub II sunt date explicaţii sau completări ale răspunsurilor de pe hartă. În MN sunt înregistrate răspunsurile.
Sub III sunt date observaţiile sau completările anchetatorilor.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ABREVIERI

[a.]	formă articulată
[acuz.]	acuzativ
[adj.]	adjectiv
[adj. pron.]	adjectiv pronominal
[adv.]	adverb, adverbial
[AL]	formă rostită repede (*allegro*)
arom.	aromân
[B]	aşa zic bătrânii
băn.	bănăţean
bucov.	bucovinean
[col.]	colectiv
[cond.]	condiţional
[conj.]	conjuncţie/conjunctiv
[d.]	dual (în graiul huţul)
[D]	întrebare directă
[dat.]	dativ
[f.], fem.	feminin
[F]	aşa zic femeile
[gen.]	genitiv
[ger.]	gerunziu
germ.	german
h.	harta
[H]	huţul
(IMIT.)	întrebare însoţită de imitaţie
[imper.]	imperativ
[imperf.]	imperfect
[ind.]	indicativ
(INDIC.)	întrebare (completată) prin indicarea obiectului
[inf.]	infinitiv
inf., inform.	informator, informatoare
inf. pr.	informator principal
istrorom.	istroromân
[L]	formă rostită rar (*lento*)
[loc.]	locuţiune
[m].	masculin
maram.	maramureşean
[m.m.c.perf.]	mai-mult-ca-perfect
MN	material necartografiat
mold.	moldovenesc
munt.	muntenesc
[n.]	neutru
[na.]	nearticulat
(n. pers.)	nume de persoană
(n. pr.)	nume propriu
(n. top.)	toponim
olt.	oltenesc
p., P.	pagina
[part.]	participiu
[perf.]	perfect
[perf. c.]	perfect compus
[perf. s.]	perfect simplu
pl., Pl.	planşă cuprinzând material necartografiat
[pl.]	plural
[pla.]	plural articulat
[plf.]	plural feminin
[plm.]	plural masculin
[plna.]	plural nearticulat
[plt.]	plurale tantum
[pred.]	predicativ
[prep.]	prepoziţie
[prez.]	prezent
[R]	formă recentă
rom.	român(esc)
[s.], subst.	substantiv
[sg.]	singular
[sga.]	singular articulat
[sgf.]	singular feminin
[sgm.]	singular masculin
[sgna.]	singular nearticulat
[sgt.]	singulare tantum
[sil.]	silabă/-e
[T]	aşa zic tinerii
trans.	transilvănean
ucrain.	ucrainean
[V]	formă veche
var.	variantă
[vb.]	verb
[viit.]	viitor
[voc.]	vocativ
[1], [2], [3]	persoana I, a II-a, a III-a singular
[4], [5], [6]	persoana I, a II-a, a III-a plural
(1), (2), (3)	într-o înşiruire, înlocuiesc termenii notaţi în această ordine (în materialul necartografiat sau în notele la hărţi)

ATLASE LINGVISTICE ROMANICE ŞI ROMÂNEŞTI
ABREVIERI

AIS = K. Jaberg, J. Jud, *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz*, I–VIII, Zofingen, 1928–1940.

ALA = A. Griera, *Atlas lingüístic d'Andorra*, Andorra, 1960.

ALAls = Ernest Beyer, Raymond Matzen, *Atlas linguistique et ethnographique de l'Alsace*, I, Paris, 1969.

ALAL = Jean-Claude Potte, *Atlas linguistique et ethnographique de l'Auvergne et du Limousin*, I–III, Paris, CNRS, 1975–1992.

ALAran = A. Griera, *Atlas lingüístic de la Vall d'Aran*, Barcelona, 1973.

ALB = Gérard Taverdet, *Atlas linguistique et ethnographique de Bourgogne*, I–III, Paris, CNRS, 1975–1980.

ALBRAM = Gabriel Guillaume, Jean-Paul Chauveau, *Atlas linguistique et ethnographique de la Bretagne romane, de l'Anjou et du Maine (atlas linguistique armoricain roman)*, I–II, Paris, CNRS, 1975–1983.

ALC = A. Griera, *Atlas lingüístic de Catalunya*, I–V, Barcelona, 1923–1939; VI–VIII, 1962–1964.

ALCe = Pierette Dubuisson, *Atlas linguistique et ethnographique du Centre*, I–III, Paris, CNRS, 1971–1982.

AlChB = Henri Bourcelot, *Atlas linguistique et ethnographique de la Champagne et de la Brie*, I–III, Paris, CNRS, 1966–1978.

ALCo = G. Bottiglioni, *Atlante linguistico-etnografico italiano della Corsica*, I–X, Pisa, 1933–1942.

ALEA = Manuel Alvar con la colaboración de A. Llorente y G. Salvador, *Atlas lingüístico y etnográfico de Andalucía*, V, Granada, 1972.

ALEC = *Atlas lingüístico-etnográfico de Columbia*, vol. I, de Luis Flórez, José Joaquín Montes, Bogotá, 1981; vol. II, de Siervo Mora Monroy, José Joaquín Montes, 1982; vol. III, de María Luisa Rodríguez de Montes, 1982; vol. IV, de Jennie Figueroa Lorza, 1983; vol. V, de Mariano Lozano Ramírez, Jennie Figueroa Lorza, 1983; vol. VI, de Siervo Mora Monroy, Luis Flórez, José Joaquín Montes, 1983.

ALEIC = Gino Bottiglioni, *Atlante linguistico etnografico italiano della Corsica*, I–X, Pisa, 1933–1942.

ALF = J. Gilliéron et E. Edmont, *Atlas linguistique de la France*, fasc. 1–35, Paris, 1902–1910.

ALFs = J. Gilliéron, Atlas linguistique de la France. Supplément, Paris, 1921.

ALFC = Colette Dondaine, *Atlas linguistique et ethnographique de la Franche-Comté*, I–III, Paris, CNRS, 1972–1984.

ALFCo = J. Gilliéron, E. Edmont, *Atlas linguistique de la France: Corse*, fasc. 1–4, Paris, 1914–1915.

ALG = J. Séguy et collab., *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, I–VI, Paris, 1954–1972.

ALI = L. Massobrio, G. Ronco et alii (redatto da...), *Atlante linguistico italiano…*, Roma, I–III, 1995–1997.

AliA = Wolfgang Dahmen, Johannes Kramer, *Aromunischer Sprachatlas/Atlasul lingvistic aromân*, Band I, Redaktion: Johannes Kramer, Hamburg, 1985; Band II, Redaktion: Rainer Schlösser, Würzburg, 1994.

ALIFO = Marie-Rose Simoni-Aurembou, *Atlas linguistique et ethnographique de l'Ile de France et de l'Orléanais*, I–II, Paris, CNRS, 1973–1978.

AliM = Beate Wild, *Meglenorumänischer Sprachaltlas*, Hamburg, 1998.

ALIs = Goran Filipi, *Istrorumunjski lingvistički atlas/Atlasul lingvistic istroromân/Atlante linguistico istrorumeno*, Pula, 2002; *Istrorumunjski lingvistički atlas/Atlasul lingvistic istroromân/Atlante linguistico istrorumeno. Kazala/Indice/Indici*, Pula, 2004.

ALJA = Jean-Baptiste Martin, Gaston Tuaillon, *Atlas linguistique et ethnographique du Jura et des Alpes du Nord (Francoprovençal central)*, I–III, Paris, CNRS, 1971–1978.

ALL = P. Gardette et collab., *Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais*, I–III, Lyon, 1950–1956.

ALLOc = Xavier Ravier, avec la collaboration de Jacques Boisgontier, Ernest Nègre, *Atlas linguistique et ethnographique du Languedoc occidental*, I–III, Paris, CNRS, 1978–1986.

ALLOr = Jacques Boisgontier, avec la collaboration de Louis Michel et la participation de Jean-Marie Petit, *Atlas linguistique et ethnographique du Languedoc oriental*, I–II, Paris, CNRS, 1981–1984.

ALLR = Alain Litaize, Jean Richard, *Atlas linguistique et ethnographique de la Lorraine romane*, I–IV, Paris, CNRS, 1979–1988.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ALM = *Atlasul lingvistic moldovenesc*, I, partea I, *Fonetica*, de Rubin Udler; partea a II-a, *Fonetica*, de Rubin Udler, *Morfologia*, de Vasile Melnic, Chişinău, 1968; II, partea I, *Lexicul*, de Victor Komarniţki, Chişinău, 1971; partea a II-a, *Lexicul*, de Vasile Melnic şi Vasile Pavel, Chişinău, 1973.

ALMC = P. Nauton, *Atlas linguistique et ethnographique du Massif Central*, I–III, Paris, CNRS, 1957–1961.

ALN = Patrice Brasseur, *Atlas linguistique et ethnographique normand*, I–III, Paris, CNRS, 1980–1997.

ALO = Geneviève Massignon, Brigitte Horiot, *Atlas linguistique et ethnographique de l'Ouest (Poitou, Aunis, Saintonge, Angoumois)*, I–III, Paris, CNRS, 1971–1983.

ALP = Jean-Claude Bouvier, Claude Martel, *Atlas linguistique et ethnographique de la Provence*, I–III, Paris, CNRS, 1975–1986.

ALPI = *Atlas lingüístico de la Peninsula Ibérica*, I. *Fonetica*, 1, Madrid, 1962.

ALPO = Henri Guiter, *Atlas linguistique des Pyrénées Orientales*, I, Paris, CNRS, 1966.

ALR I = S. Pop, *Atlasul lingvistic român*, Partea I; I, Cluj, 1938; II, Sibiu–Leipzig, 1942.

ALR II = E. Petrovici, *Atlasul lingvistic român*, Partea II; I, Sibiu–Leipzig, 1940.

ALR II s.n. = E. Petrovici, *Atlasul lingvistic român*, serie nouă, redactor principal I. Pătruţ, I–VII, /Bucureşti/, 1956–1972.

ALRé = Michel Carayol, Robert Chaudenson, *Atlas linguistique et ethnographique de la Réunion*, Paris, 1984.

ALRM I = S. Pop, *Micul Atlas lingvistic român*, Partea I; I, Cluj, 1938; II, Sibiu–Leipzig, 1942.

ALRM II = E. Petrovici, *Micul Atlas lingvistic român*, Partea II; I, Sibiu–Leipzig, 1940.

ALRM II s.n. = E. Petrovici, *Micul Atlas lingvistic român*, Partea II, serie nouă, redactor principal I. Pătruţ, I–IV, /Bucureşti/, 1956–1981.

ALRR-Bas. Bucov. Transn. = Vasile Pavel et alii, *Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Basarabia, nordul Bucovinei, Transnistria*, I–IV, Chişinău, 1993–2003.

ALRR-Mar. = Petru Neiescu, Grigore Rusu, Ionel Stan, *Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Maramureş*, I–IV, Bucureşti, 1969–1997.

ALRR-Munt. Dobr. = Teofil Teaha, Mihai Conţiu, Ion Ionică, Paul Lăzărescu, Bogdan Marinescu, Valeriu Rusu, Nicolae Saramandu, Magdalena Vulpe, *Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Muntenia şi Dobrogea*, I–V, Bucureşti, 1996–2007.

ALRR-Trans. = Grigore Rusu, Viorel Bidian, Dumitru Loşonţi, *Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Transilvania*, I–IV, Bucureşti, 1992–2006.

ALS = B. Terracini, T. Franceschi, *Saggio di un Atlante linguistico della Sardegna in base ai rilievi di Ugo Pellis*, I, Torino, 1964.

ALW = *Atlas linguistique de la Wallonie*, I–II (par Louis Remacle), III (par Elisée Legros), IV–V (par Jean Lechanteur), Liège, 1953–1987.

ASLEF = Giovan Battista Pellegrini (diretto da...), *Atlante storico-linguistico-etnografico friulano*, I–VI, Padova–Udine, 1972–1986.

ALTF = A. Duraffour, P. Gardette, *Atlas linguistique des Terres Froides*, I, Lyon, 1935.

Bl = O. Bloch, *Atlas linguistique des Vosges méridionales*, Paris, 1917.

Br = Charles Bruneau, *Enquête linguistique sur le patois d'Ardennes*, Paris, 1913, 1926.

MADA = Petru Neiescu, *Mic Atlas al dialectului aromân din Albania şi din FYROM*, Bucureşti, 1997.

MALGI = Radu Flora, *Micul Atlas lingvistic al graiurilor istroromâne*, Bucureşti, 2003.

Mill = G. Millardet, *Petit Atlas linguistique d'une région des Landes. Contribution à la dialectologie gasconne*, Toulouse, 1910.

NALR-Ban. = Petru Neiescu (sub conducerea lui...), Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu, *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Banat*, I–V, Bucureşti, 1980–2011.

NALR-Criş. = Dorin Uriţescu, Ionel Stan, *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Crişana*, I–III, Bucureşti, 1996–2011.

NALR-Mold. Bucov. = Vasile Arvinte, Stelian Dumistrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuţă, Adrian Turculeţ, I. *Noul Atlas lingvistic al României. Moldova şi Bucovina*, Bucureşti, 1987; II. *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina*, Bucureşti, 1997; III. *Prospect* (editare informatizată), Iaşi, 2005 (cf. şi www.iit.tuiasi.ro/iit/editare_td/atlas/atlas.html); III. *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova şi Bucovina*, Iaşi, 2007.

NALR-Olt. = Teofil Teaha, Ion Ionică, Valeriu Rusu, *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Oltenia*, I–V, Bucureşti, 1967–1984.

Roll = E. Rolland, *Faune populaire de la France*, Paris, 1977–1911; *Flore populaire de la France*, Paris, 1896–1914.

WLAD = G. Weigand, *Linguistischer Atlas des dacorumänischen Sprachgebietes*, Leipzig, 1909.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

INDICELE DE CUVINTE ŞI FORME DIN HĂRŢI ŞI DIN MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT

a. Dacoromână

A

aba 470/606, 610, 653; ~ *bubuită* 472/653; *obială de* ~ v. *obială*; *obiele de* ~ v. *obiele*
abâr v. *abur*
abor v. *abur*
abur Pl. 301-302/1469; *abâr* Pl. 302/1469; *abor* Pl. 302/1469
acasă 394/501; Pl. 298/1459
acaţ Pl. 261/1334; *acaţia* Pl. 261/1334; *acăţ* Pl. 261/1334; *agaţ* Pl. 261/1334
acaţia v. *acaţ*
acăţ v. *acaţ*
accentua (a se ~) 383/473
acea v. *aceea*
aceal v. acela
aceala v. acela
aceea [pron./adj.pron.] Pl. 269/1358; *acea* 439/484; 445/463; 446/468; 462/484; 474/493; Pl. 280/1385; Pl. 278-279/1383; Pl. 317/1514; *dintr-~* Pl. 291/1437; *aceie* 422/565; 428/474; 439/482; 466/482; 475/482; Pl. 317/1514; *acele* [pl.] 479/483; Pl. 274/1369; *de-~* Pl. 317/1514; *acelea* [pl.] 363/482; 373/488, 493, 550; 395/501; Pl. 255/1325
aceeaşi [pron./adj. pron.] 394/493; *tot ~* 394/493
acei [pl.] v. acela
aceia [pl.] v. acela
aceie v. *aceea*
acela [pron./adj.pron.]: *aceal* 428/488; *aceala* 374/482; 377/474; 388/482; 396/482; 428/469; 429/493; Pl. 288/1427; *aicela* 424/555; *àišilóra* [gen.-dat. pl.] 403/488; *acei* [pl.] 471/587; *aceia* [pl.] 380/495; 389/483
acelaşi [pron./adj.pron.] 420/594
acele [pl.] v. *aceea*
acelea [pl.] v. *aceea*
achindie 453; *la ~* 453/513, 526; *mâncare de-~* v. *mâncare*; *achindii* 453; *(a) mânca la ~* v. *mânca*; *mâncare de-~, mâncarea la ~* v. *mâncare*
acolo 383/586; 415/559; 455/570; *acolu* 379/501; 380/468, 565; 455/495; Pl. 250/1315; Pl. 252/1318; Pl. 256/1326; Pl. 258/1329; *aculó*: *tot ~* 395/496
acolu v. *acolo*
acru: *aluat ~* v. *aluat*
actual [adv.] 478/536
actuală: *pe limba ~* v. *limbă*
acu v. *acum*
aculó v. *acolo*
acum [adv.] Pl. 309/1490; Pl. 313/1498; *acu* 377/610; 394/538; 395/600; 411/537; 456/536; 469/610; Pl. 242/1286; *de-~* 450/621; *acuma* 399/483; 402/480; 443/473; 456/480; 482/480; Pl. 297/1448; Pl. 303/1474; Pl. 306/1483; Pl. 308/1488
acuma v. *acum*
acuşa v. *acuşi*
acuşi Pl. 306/1483; *acuşa* Pl. 296/1448
acuşor 465/636
ade v. alde
adică [adv.] Pl. 241/1283; Pl. 270/1360; Pl. 272/1362
adicătelea [adv.]: *adigâlea* Pl. 230/1234
adigâlea v. adicătelea
aduce (a ~) 450/488; Pl. 311/1492; *a-şi ~ aminte* 363/475; 443/483; Pl. 236/1253
aduna (a ~) 367/541; Pl. 290/1436
afară 455; Pl. 294-295/1443; *bucătărie ~* v. *bucătărie*; *căsuţa ~/căsuţa de-~* v. *căsuţă*; *(a) da ~ cioatele* v. *da*[1]; *sobă de vară ~* v. *sobă*
agaţ v. *acaţ*
agricol 377/480; *pantof ~* v. *pantof*; *agricoli* [pl.]: *pantofi ~* v. *pantofi*
agricultor: *pământ ~* v. *pământ*
agricultură 377/559; (pământ) *dat pentru ~* v. *dat*; *teren dat pentru ~* v. *teren*
aia [adj.pron.] Pl. 229/1229
aiasta [pron./adj.pron.]: *aiestea* [pl.] Pl. 230/1235; Pl. 274/1369; 428/644; *aistea* [pl.] Pl. 270/1359; 428/644
aice v. *aici*
aicea v. *aici*
aicela v. acela
aici [adv.] 380/483; 481/483; Pl. 310/1490; *aice* 418/482; 434/484; 481/483; Pl. 302/1471; *aicea* 382/570; 419/482; Pl. 312/1496
aiesta [pron./adj.pron.] 433/462; *aista* 368/534; 374/482; Pl. 288/1427; Pl. 304/1476; *aiştia* [pl.] 380/483; 394/488; 431/483; 446/483; 477/484, 501; Pl. 268/1355
aiestea [pl.] v. aiasta
àišilóra [g.-d.pl.] v. acela
aista v. *aiesta*
aistea [pl.] v. aiasta
aiştia [pl.] v. *aiesta*
aitură 460/470; *aituri* [pl., plt.] 460/461; *ăituri* [pl.] 460/469
aituri [pl., plt.] v. *aitură*
ajun: *micul ~* 450/554; 451/554
ajur 464/591; 465/486; *hajur* 463/567
alangâte v. lalanghiţă
alăoţel v. *aluăţel*
alăuat v. *aluat*
alăuţel v. *aluăţel*
alb 413/469; 471/587, 637, 656; Pl. 274/1369; Pl. 317/1516; *fag ~* v. *fag*; *frasin ~* v. *frasin*; *plop ~* v. *plop*; *salcâm ~* v. *salcâm*; *stejar ~* v. *stejar*; *suman ~* v. *suman*; *tei ~* v. *tei*; *albi* [pl.] 471/565; *cioarici ~* v. *cioareci*; *iţari ~, ciobăneşti* v. *iţari*; *sumani ~* v. *suman*
albastri [pl.] v. *albastru*
albastru Pl. 320/1521; *~ dischis* Pl. 320/1521; *albastri* [pl.] Pl. 320/1521; *albaştri* [pl.] 430/618; *albăştri* [pl.] Pl. 320/1521
albă Pl. 287/1421; Pl. 317/1516; Pl. 318/1517; *batistă ~* v. *batistă*; *făină ~* v. *făină*; *fuştă ~* v. *fustă*; *hasa ~* v. *hasa*; *pănură ~* v. *pănură*; *salce ~, salcie ~* v. *salcie*; *albe* [pl.] 394/503
albăstrâi v. *albăstrui*
albăstriu Pl. 320/1521
albăstrui Pl. 320/1521; *albăstrâi* Pl. 320/1521
albăştri [pl.] v. *albastru*
albină 430/474
albioară 440/622
albiu 418/486
aldan: *haldani* [pl.] 357/482; 358/493; *hlandan* 473/606, 614; *tei de ~* v. *tei*; *hlandani* [pl.] Pl. 228/1222; *hlândari* [pl.] Pl. 228/1222
alde [adj. pron.]: *ade* 481/644
aldiţă v. *altiţă*
aleasă: *catrinţă ~* v. *catrinţă*
alege (a ~) Pl. 230/1234
alergătoare 372/666; *lergătoare* 372/508
ales: *mai ~* 443/478
alesnică v. *alisnică*
aleznică v. *alisnică*
alic v. *alică*
alică 398/462, 518, 592, 630, 661; *alic* 398/577, 605, 658, 661; *alice* [sg.] 398/488, 489, 506, 507, 511; *alici* [sg.] 398; *alicie* [sg.] 398/596; *halâci* [sg.] 398/488; *halic* 398; *halică* 398; *halice* [sg.] 398; *halici* [sg.] 398; *halig* 398/583; *alice* [pl.] 398/555; *alicie* [pl.] 398/563; *halice* [pl.]: *~ de ploaie* 398/484; *halicii* [pl.] 398/613, 626, 630
alice [sg., pl.] v. *alică*
alici [sg.] v. *alică*
alicie [sg., pl.] v. *alică*
alisnică 446/473, 474, 487; *alesnică* 446/480; *aleznică* 446/490; *arisnică* 446/481; *lesnici* [pl.] 446/483
alisnea 445/485; 446/485; *aliznele* [pl.] 446/490
alivancă 445/475; 446/483, 493; *alivencă* 446/556; *alivincă* 446; Pl. 291/1437; *alivinci* [pl.] 445/482
alivencă v. *alivancă*
alivincă v. *alivancă*
aliznele [pl.] v. *alisnea*
aloat v. *aluat*
alone [pl.] v. *alune*
alooţel v. *aluăţel*
alotar v. aluatar
aloţel v. *aluăţel*
aloviţă 442/583
alta/altă [pron./adj.pron.] 423/485; 431/485; 438/491; Pl. 248/1313;

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Pl. 320/1521; alte [pl.] 373/534; 375/565; 457/523; ~ cele 412/483; în ~ locuri v. loc; în/prin ~ părți v. parte
altisă v. altiță
altiță 463; ~ cu flori 463/616; cămeșă cu ~ v. cămașă; pui cu ~ v. pui; aldiță 463/603; altisă 463/482; atliță 463/499, 522, 535; haltiță 463/483; oltițe [pl.] 463/477; oltiți [pl.]: cămeșă cu-~ v. cămașă
altminteri [adv.]: amintrea 388/650
altul [pron.] 443/488; Pl. 257/1328; alții [pl.] 368/566; 369/510
aluat 442/594, 598; 443; Pl. 289-290/1432; Pl. 290/1436; Pl./1443; ~ acru 443/461, 462, 470, 474; ~ de casă 443/578; ~ dospit 443/483, 616; ~ de drojde 443/642; ~ de pâne 443/641; ~ prifăcut 443/608; ~ vechi 443/469, 476, 484; cuib de ~ v. cuib; alăuat Pl. 290/1432; aloat 443/664; Pl. 290/1432; alu̯at Pl. 289-290/1432; alvat Pl. 290/1432; oluat Pl. 290/1432
alu̯at v. aluat
aluatar: alotar 443/466
aluățel 442/531; 443/552, 560, 585; ~ de dospit 443/570; ~ cu țâță 443/610; alăoțel 442/538; 443/513, 516; alăuțel 442/516, 533; alooțel 443/539; aloțel 443/479, 490; aluoțel 442; 443
alun Pl. 255/1325; Pl. 257/1327; Pl. 258/1329; floare de ~ v. floare; găinușă de ~ v. găinușă; loză de ~ v. lozie; mârțișori de ~ v. mâțișor; rânsă de ~/rânza -lui/rânză de ~ v. rânsă; tufă de ~/tufă de-a alunului v. tufă
alunar 424/465, 483; Pl. 257/1327
alune [plf.] Pl. 255/1325; Pl. 257-258/1328; Pl. 258/1329; ~ americane Pl. 257-258/1328; ciucur de ~ v. ciucure; tufă de ~ v. tufă; alone [pl.] Pl. 258/1328; aluni [plf.] Pl. 257/1328
aluni [plf.] v. alune
aluniș Pl. 257/1327
aluoțel v. aluățel
alvat v. aluat
amează v. amiază
americane [pl.]: alune ~ v. alune
amestecat: amesticat 473/484
amesticat v. amestecat
amias v. amiază; cf. mânca, mâncare
amiaț v. amiază; cf. mâncare
amiața v. amiază; cf. mânca
amiață v. amiază; cf. mânca, mâncare
amiaz v. amiază; cf. lua, mânca, mâncare, prânz
amiază 450/668; 451; 452; de-~ 451/593, 594, 595; 452/468, 500, 506, 618; de de-~ 452; după-~ 451/582; 452/583; 453/483, 487; la ~ 450/555; 451/503, 555, 616; 452; pe-~ 452/668; sub ~ 453/614; în de-~ de seară 453/643; de-~-n diseară 453/636, 649; se bea un rachiu într-~ v. bea; (a) face de ~ v. face; gustare după-~ v. gustare; (a) lua de ~ v. lua; (a) mânca (de) de-~/(a) mânca la ~/(a) mânca pentru (de) ~ v. mânca; mâncare(a) de-~/de ~/de de-~/de la ~/(de) după-~/la ~/mâncarea -zii v. mâncare; prânzul de-~ v. prânz; e soarele-~ v. fi; amează: mâncare de-~/mâncarea de la ~ v. mâncare; amias: (a) mânca de ~ v. mânca; măncare de-~ v. mâncare; amiaț: mâncare de-~ v. mâncare; amiața: (a) mânca de ~ v. mânca; amiață: (a) mânca de ~ v. mânca; mâncare de-~ v. mâncare; amiaz 452/469, 482, 485; la ~ 452/481, 487; (a) lua masa de ~ v. lua; (a) mânca de ~ mânca; mâncare(a) de-~/la ~ v. mâncare; prânzul de-~ v. prânz; amiaza [a.] 452/581; de-~ 451/566; 452/580; ~ ciofului 453/533; (a) face ~ v. face; prânzul de-~ v. prânz; amiazăță: la ~ 452/478; amiazăți 452/465; la ~ 452/467; (a) mânca la ~ v. mânca; mâncare(a) de-~/de la ~/la ~ v. mâncare; amiaziți: la ~ 451/477; (a) face -ul v. face; (a) mânca de ~/la ~ v. mânca; amiezi 452/650; amiză: de-~ 452/512; mâncarea la ~ v. mâncare; anează: (a) mânca la ~ v. mânca; amieji [pl.] 452/660
amiazăță v. amiază
amiazăți v. amiază; cf. mânca, mâncare
amiaziți v. amiază; cf. face, mânca
amieji [pl.] v. amiază
amiezi[2] [subst.] v. amiază
amiezi[1] (a ~) [vb.] Pl. 298/1456
aminte: a-și aduce ~ v. aduce
aminti (a-și ~) 428/466
amintrea v. altminteri
amirosi (a ~) v. mirosi
amiză v. amiază; cf. mâncare
amnar Pl. 229/1229
amu [adv.] 357/483; 377/480; 409/556; 434/565; 445/483; 446/518, 555; 450/501, 555; 451/555; 456/483, 485, 495, 565; 458/496; 466/480; 478/484; 482/462, 564, 566; Pl. 245/1302; Pl. 259/1330; Pl. 271/1361; Pl. 276/1372; Pl. 285/1412; Pl. 303/1474; Pl. 304/1476; Pl. 306-307/1483; Pl. 307/1485; Pl. 312/1496; Pl. 316/1514; Pl. 323/1525; ~on an Pl. 310/1490; ~ un an Pl. 309/1490
an: amu on/un ~ v. amu; (a) nu ști crângul -ului v. ști
anează v. amiază, cf. mânca
angara: hangarale [pl.] 455/495
angro 374/660
aoriu v. auriu
ap-[...] v. apoi
apă 360/488; 382/475, 564, 570, 639; 383; 388/643; 394/479; 449/467; 459/495, 538, 621; Pl. 256/1326; ~ călie 459/660; ~ clocotită 459/463; ~ fierbinte 459/465, 469, 580; un fel de ~ ('sevă') 388/637, 640; lunca -ei v. luncă; pădure de pe lunca -ei v. pădure; raci de ~ v. rac; șerpe de ~ v. șarpe; șesul de lângă ~ v. șes; zoana apei v. zonă; ape [pl.]: ~ mari 382/570
apăi v. apoi
apărătoare 449/513, 521, 540, 552
apâ v. apoi
apoi [adv.]: apăi 389/483; apâ 454/488; 456/484; 479/483; ap[u] 361/482; 444/492; 445/463; 446/555; Pl. 252/1318; d-~ ce? Pl. 311/1492
aprănzuri [pl.] v. prânz
aprâns v. prânz
aprânț v. prânz
aprânz v. prânz
aprânze [pl.] v. prânz
aprânzi (a ~) v. prânzi
aprânzís v. prânz
aprins Pl. 321/1522
aproape Pl. 256/1326
apuca (a ~) Pl. 268/1357
ap[u] v. apoi
ara (a ~) 377/466, 480; 378/657
arabil 377; (a) face loc ~ v. face; loc ~ v. loc; pământ ~ v. pământ
arat: loc bun de ~ v. loc
arătură 357/464, 468, 478, 580; 359/469, 473, 580; 377; ~ de cânipă 357/463; ~ de in 359; loc (făcut) de ~ v. loc; teren pentru ~ v. teren; rătură 357/468; 359/468
arâici v. arici
arbor v. arbore
arbore 384/660; arbor 384/649; arbure 384/668; arbori [pl.] Pl. 252/1318; arburi [pl.] 384/474; v. Arbure (n. top.)
Arbore (n. top.): Arbure Pl. 286/1416
arbure v. arbore
Arbure (n. top.) v. Arbore
arburi [pl.] v. arbore
arbust Pl. 255/1325
arc P.1343; Pl. 281/1397; țevie de ~ v. țeavă; harc Pl. 281/1397; arce [pl.] Pl. 281/1397; arcure [pl.] Pl. 281/1397
arce [pl.] v. arc
arcure [pl.] v. arc
arcuș Pl. 281/1397
ardău Pl. 244/1289; vardău Pl. 243/1289
arde (a ~) 471/486
Ardeal (n. top.) 373/509; 454/461, 570; Pl. 302/1471; Pl. 309/1490; Pl. 316-317/1514; în partea -ului v. parte; Ard´éęl 384/462
Ard´éęl (n.top.) v. Ardeal
ardelean: ardileni [pl.] 436/464
ardelenească Pl. 316/1514
ardelenește: ardilianește Pl. 317/1514
ardileni [pl.] v. ardelean
ardilianește v. ardelenește
argentiu v. argintiu
argintiu: argentiu, tei ~ v. tei
arici Pl. 270/1360; arâici Pl. 270/1360; harici Pl. 270/1360
aricioaică Pl. 270/1360
aricit Pl. 260/1333
arin 382/668; 384/660, 663, 666; Pl. 255/1325; tufă de ~ v. tufă; ărin: tufă de ~ v. tufă; arini [pl.]: luncă de ~, de brad v. luncă
ariniș 382/670; 394/550
arípă 461/500, 514, 521; arípi [pl.] 428/474; Pl. 279/1383; ~ de pălărie 461/504; -le pălăriei 461/669; conochiftiríți cu ~ v. coropișniță
arisnică v. alisnică
arm [s.n.] 431/548
armată Pl. 264/1345; Pl. 300/1461

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

armă Pl. 263/1340; ~ *de vânătoare* Pl. 263/1340
arnici 464/650; *cusutură cu* ~ v. *cusătură*
arțar Pl. 260/1331
arunca (*a* ~) Pl. 256/1326
ascuțit 482/564
asta [pron./adj.pron.] 380/468; 445/468; 450/496; 456/480; 457/483; 481/501; *după* ~ 361; Pl. 238/1263; Pl. 250/1314; Pl. 256/1326; Pl. 281/1387; Pl. 300/1461; Pl. 317/1514
astăzi [adv.] 375/590
așa [adv.] 383/625; 421/557; 428/522; 432/628; 445/501; 478/501; Pl. 248/1313; Pl. 251/1317; Pl. 274/1370; Pl. 277/1379; Pl. 299/1460; Pl. 310/1491; Pl. 316/1514; Pl. 317/1516; *așă* 357/483, 484; 384/484; 375/474, 495; 380/483, 488, 495, 565; 391/488; 395/483; 410/493; 412/488; 418/467; 428/488; 443/468; 445/464; 448/480; 456/484; 471/483; 479/483; 481/483; Pl. 255/1325; Pl. 271/1361; Pl. 290/1436; Pl. 295/1444; Pl. 300/1461; Pl. 301/1464; Pl. 312/1496; Pl. 316/1514; *ișă* 433/482
așazat v. așezat; cf. *loc*
așă v. *așa*
așezat: *așazat, loc* ~ v. *loc*
așezătoare v. *șezătoare*
așezătură 382/640
atâta [adv.] 413/469; Pl. 310/1491
atâția [pron. pl.] 470/670
atliță v. *altiță*
atuncea v. *atunci*
atunci [adv.] 403/600; *atuncea* 374/482; Pl. 252/1318
ață 473; 474/550; Pl. 234/1244; *de* ~ 480/501; ~ *de lână* 473/484; *-a opincilor* 473/621; ~ *de opinci* 473/466, 612; ~ *de la opinci* 473/610; ~ *la opinci* 473/495, 600, 606; ~ *la opinci din curea* 473/591; ~ *de legat opinca* 473/483; ~ *de păr* 473/490, 554, 555, 566; *ațe* [pl]: ~ *negre de cal* 473/659; *-le de opincă* 473/496; *-le la opinci* 473/538; *ați* [pl.] 473/535; *ăți* [pl.] 473/478
ați [pl.] v. *ață*
ațică 480/621
auriu: *aoriu* Pl. 319/1519
austriacă: *vorbă* ~ v. *vorbă*
auzi (*a* ~) 375/501; 419/482; 471/603; 475/482; 479/482; Pl. 243/1288; Pl. 256/1326; Pl. 264/1345; Pl. 312/1496
auzite: *după* ~ 382/566
avea (*a* ~) 359/559; 361/668; 368/526; 369/523; 372/476, 537; 373/543, 553, 655; 374/564; 383/504; 419/523; 420/611; 433/576; 456/629; 461/490; 463/559; 464/577; 468/537, 625; 469/552; 471/609; 473/483, 487; 481/483; Pl. 229/1234; Pl. 248/1313; Pl. 249/1314; Pl. 308/1488; Pl. 312/1496; ~ *idíe* 418/641; ~ *leac* 412/469; (despre vulpe) ~ *tupeurile ei* Pl. 270/1361; (despre pâine) ~ *vânt* Pl. 294/1443; (*a*) *nu avea cum* Pl. 250/1315; (*a*) *nu avea chilm* Pl. 294/1443; (*a*) *nu avea un nume* 359/626
azi [adv.] 418/600
azimă 445/469; Pl. 287/1421; *azmă* 443/538, 598; 445/512
azmă v. *azimă*
azugă 469/610

Ă

ăituri [pl.] v. *aitură*
ăla Pl. 240/1279
ălămâi: *galbân* ~ v. *galben*
ămbumba (*a se* ~) v. *îmbumba*
ăntins v. *întins*
ărin v. *arin*
ăți [pl.] v. *ață*

B

ba [adv.] 375/643
babă Pl. 295/1444; *babe* [pl.] 446/483; cf. *câinele-babei*
badic v. *batic*
bageac: *băgeag* Pl. 300/1461; *băgeacuri* [pl.] 424/637
Bahlui (n. top.) v. *Lunca Bahluiului*
baieră 373/668; Pl. 309/1488
baitice [pl.] v. batic
balaur Pl. 275/1371; *bălaur* Pl. 274/1369
balonați [pl.] (despre cioareci) 471/628, 632, 634; *pantaloni ~/pantaluni pană sau* ~ v. *pantaloni*; *îmbalonat*: *pantalon* ~ v. *pantaloni*
baltă: *cățea de* ~ v. *cățea*
Banat (n. top.) Pl. 317/1514
bandă 382/573
bani [pl.] 468/552; *(a) strânge ~ la chimir* v. *strânge*; *(a) ține -i la chimir* v. *ține*
barabule [pl.]: *tufă de* ~ v. *tufă*; *turtă de* ~ v. *turtă*
barez v. bariș
bariș: *barez* 480/668; *bariz* 479/559, 605, 631, 664; 480/521, 538
bariz v. bariș
bartic v. *batic*
barză 421; *barze* [pl.] 421/520; *bărzi* [pl.] 421/504, 538, 580
barze [pl.] v. *barză*
basma 480; *basmă* 479/502; 480/496; *bazma* 480/665; *bazmală* 480/579; *băsma* 479/620; 480; *băsmă* 480/503; *basmăle* [pl.] 480/540, 560; *basmele* [pl.] 480/515; *băsmale* [pl.] 480/640; *băsmăle* [pl.] 480/489, 504, 528, 621
basmă v. *basma*
basmăle [pl.] v. *basma*
basmele [pl.] v. *basma*
bată 463/629; Pl. 308-309/1488; *betă* Pl. 317/1514
bate (*a* ~) 361/468, 503; 362; ~ *cânepa/cânipa/cânepă/cânipă* 360/480, 493, 555, 565; 362; ~ *cânipa la meleţoi* 362/537, 619; ~ *cânipa prin meliță* 362/621; ~ *cu coatele (sumane)* 472/630; ~ *sumanul la coate* 470/597; ~ *la coate (sumane)* 472/631; ~ *sumani* 472/535, 600; *bătea* (*a* ~): ~ *la melițoi* 361/501
batic 480; ~ *înflorit* 480/618; *badic* 480/520, 636; *bartic* 480/526; *bátic* 480/613; *patic* 480/488, 631, 653, 658; *baitice* [pl.] 480/501
bátic v. *batic*
batistă 480; ~ *albă* 480/564, 600; ~ *de cap* 480/617
batuză 482/531
bază: *a duce la ~ cereale* v. *duce*
bazma v. *basma*
bazmală v. *basma*
băcărăi [pl.] 445
băga (*a* ~) 361/482
băgeacuri [pl.] v. bageac
băgeag v. bageac
băhnos 394/493
băieriță 466/577
băiteală v. *băteală*
bălani [pl.] Pl. 317/1516
bălaur v. *balaur*
băltiș 383/636
bălțată: *caragață* ~ v. *caragață*; *cioară* ~ v. *cioară*; *bolțată*: *cioară* ~ v. *cioară*
bănățian [4 sil.]: *costum* ~ v. *costum*
bărbat 420/504; Pl. 260/1333; Pl. 301/1464
bărlog v. *bârlog*
bărzăun 430/560, 657, 665; 431/657; *bărzăune* 430/661; *băzăun* 430/651
bărzăune v. *bărzăun*
bărzi [pl.] v. *barză*
băsma v. *basma*
băsmale [pl.] v. *basma*
băsmă v. *basma*
băsmăle [pl.] v. *basma*
băsmăluță 480/463; *băzmăluță* 480/494
bășica (a «se» ~): *beșica* (*a «se»* ~) Pl. 261/1338
bășicată: *beșicată* Pl. 294/1443
bășică Pl. 294/1443; *beșică* Pl. 294-295/1443; *beșici* [pl.]: *(a) face* ~ v. *face*; *bișicuri* [pl.] Pl. 294/1443
bășicuță Pl. 294/1443; *beșicuți* [pl.]: *(a) face* ~ v. *face*; *bășicuți* [pl.]: *(a) face* ~ v. *face*
bătaie Pl. 231/1236, 1261, 1280
bătălău Pl. 290/1436
bătător 361; *limbă de* ~ v. *limbă*; *limba -ului* v. *limbă*
bătătură 377/583; Pl. 237-238/1261
bătăuș 401/594, 660
bătea (*a* ~) v. *bate*; cf. *melițoi*
băteală 409; Pl. 238/1261; *băiteală* 409/482
bătelniște 409/583
bătrână [adj.]: *pădure* ~ v. *pădure*
bătrâne [subt. pl.] 463/559
bătrânească: *vorba* ~ v. *vorbă*
bătrânește Pl. 303/1474
bătrâni [adj./subst. pl.] 373/543, 553; 428/522; 443/602
bătut Pl. 238/1261; *fuior de cânepă melițat sau* ~ v. *fuior*; *piuă de* ~ *sumani* v. *piuă*
bătută 365/633; *bătute* [pl.]: *ouă prăjite,* ~ v. *ou*
băzăun v. *bărzăun*
băzmăluță v. *băsmăluță*
bâcată v. *bucată*
bâcătar v. *bucătar*
bâcătăreasă v. *bucătăreasă*

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

bâcătărie v. *bucătărie*
bâcătărioară v. *bucătărioară*
bâlc 412/476
bândar v. *bondar*
bânzar v. *bonzar*
bânzăroi 430/628, 631
bânzoi 430/654
bârlac 478/491
bârlog 405; *-ul hulpilor* 405/570; *bărlog* 405/485; *burlog* 405/484
bârneață v. brâneț
bârneț v. brâneț
bârsuc v. *bursuc*
bârzoi 430/624, 625
bâtlan 421/620; 424/637
bâtlăni (a ~) 413/606
bâzalău v. *bâzălău*
bâză Pl. 282/1404; *pâză* Pl. 282/1404
bâzălău 430/592; *bâzalău* 430/468
bâzâgan 430/592
bâzâiac 430/615
bâznar v. *buzunar*
bâzoaică 430/623
bâzoi 430; 431/536; *buzoi* 430/610
bea (a ~): *se bea un rachiu într-amiază* 452/660; *se bea rachiul la toacă* 453/538; *se bea rachiu la chindei* 453/635
belciug 469/667; 474/560
beleuș 388/663
beli (a ~) Pl. 268/1358; *~ hulpea* Pl. 270/1361
beliș: *berliș* 462/494
benchi v. *benghi*
benghi Pl. 305/1477; *benchi* Pl. 305/1477
bentiță 485/640
berbecei [pl.] 420/485
bercă 479/556; Pl. 276/1378
bere: *drojdie de ~* v. *drojdie*
Berezeni (n. top.) 373/626
bereznic Pl. 243-244/1289; *breznic* Pl. 244/1289; *bireznici* [pl.] Pl. 244/1289
berliș v. beliș
bernâvici [pl.] v. *berneveci*
bernevec [sg.] v. *berneveci*
berneveci [pl.] 471; Pl. 311/1491; *o păre*[che] *de ~* 471/495; *bernâvici* [pl.] 471/555; *bernevici* [pl.] 471; *bernevec* [sg.] 471/479, 493; *bernevic* [sg.] 471/555
bernevic [sg.] v. *berneveci*
bertă 479; *~ de cap* 479/547; *~ cu franjuri* 479/598; *~ mare* 479/555, 600; *~ de spinare* 479/547; *berte* [sg.] 479/496
berte [sg.] v. *bertă*
bertuță 479; *~ de lână* 479/618
beșica (a «se» ~) v. bășica
beșicată v. bășicată
beșică v. *bășică*
beșicuți [pl.] v. *bășicuță*
betă v. *bată*
beteală: *petea* 462; 485/468, 473, 484, 486, 577; *-ua de la pălărie* 462/474; *-ua pălăriei* 462/483; *peteală* 485/490; *peteauă* 462/469, 485; 485/474, 483; *pitea* 462/461, 462, 470; 485/461, 462, 463
beteluță: *peteluță* 462/491
betiță Pl. 305/1478
bețe [pl.]: *~ de cânepă/cânipă* 363/636; *~ farmate* 363/639
bicarbonat 442/462, 469, 482
bicaț 415/637
bicher 468/641
bici: *~ șerpesc* 468/610
biciușcă: *-a lui Sfântul Gheorghe* Pl. 261/1338
bihul v. *dihor*
bihur v. *dihor*
bine 472/653; Pl. 294/1443
bireznici [pl.] v. *bereznic*
birghel: *cizme ~* v. *cizmă*
biscuiți [pl.] 446/644
bișicuri [pl.] v. *bășică*
biță v. *viță*
bivul v. *dihor*
blană 377/667
blastamat v. blestemat
blăstămat v. *blestemat*
bleah v. bleau
bleau: *bleah* Pl. 293/1439
blestemat: *blastamat* 425/635; *blăstămat* Pl. 259/1330
bludarie v. *broderie*
bluză 481/635, 640; *~ de lână* Pl. 309/1490
boală Pl. 282/1404
boandă v. *bundă*; cf. *închisă*, *înfundată*, *parte*, *piept*
boantă v. *bundă*
boartă v. *bortă*
boarză v. *borză*
boașe [pl.] Pl. 268/1357
bob Pl. 262/1339
bobiță Pl. 258/1329
boboc Pl. 247/1308; Pl. 262/1339; *~ de floare* Pl. 262/1339; *buboc* Pl. 260/1333; *boboși* [pl.] Pl. 262/1339
bobocel Pl. 262/1339
boboci (a ~) v. *îmboboci*
boboși [pl.] v. *boboc*
Bobotează (n. pr.) 403/600
bobușlie v. *bubușlie*
bocanc Pl. 316/1507; *bocanci* [pl.] 477/482
bocănică Pl. 230/1235
bocătărie v. *bucătărie*
Bocovina (n.top.) v. *Bucovina*
bofanți [pl.] v. *bufanți*; cf. *pantaloni*
bogat Pl. 232/1242
bohaș v. *buhaș*
boierește Pl. 311/1492; *boirește* 456/496
boierești [pl.]: *curbec, curbec, scoate* [coarne] *~* v. *culbec*
boieri [pl.] 435/539
boirește v. *boierește*
bolboacă v. bulboacă
bolnav: *bonlav* Pl. 235/1253
bolnavă 415/635
bolnăvicios: *bonlăvicios* Pl. 235/1253
bolțată v. *bălțată*; cf. *cioară*
bomb v. *bumb*
bondalău 430/486; 431/486
bondar 430; 431; Pl. 282/1404; *~ de strechie* 431/604; *bândar* 430; 431; *~ mic* 431/656; *bondare* 430/483; 431; *budnar* 431/657; *bundar* 430/496, 595, 598; *bândari* [pl.] 430/467; cf. *bonzar*
bondare v. *bondar*
bondă v. *bundă*; cf. *înfundată*
bondăroi [pl.] 430/501
bondiță v. *bundiță*; cf. *înfundată*, *lungă*, *piept*
bondușcă v. bundușcă
bonghiță v. *bundiță*
bonlav v. bolnav
bonlăvicios v. bolnăvicios
bonți [pl.] v. *bundă*
bonzar 430; 431/476, 477, 490; *bânzar* 430; 431/464; *bunzar* 431/465; cf. *bondar*
bor 461; *~ întors* 461/642; *~ la pălărie* 461/652; *-ul la pălărie* 461/548, 670; *-ul pălăriei* 461; *pălărie cu -ul întors* v. *pălărie*; *bori* [s.m., s.n.] 461/597, 600, 619, 627; *-ul pălăriei* 461/600; *born* 461/514; *bore* [plf.] 461/597; *bori* [plm.] 461/623, 661; *-ii pălăriei* 461/535
bordalíu 465/557; *bordalive* [pl.] 465/557
bordalive [pl.] v. *bordalíu*
bordei 455/484, 486
bordură 461/470, 559
bore [plf.] v. *bor*
bori[1] [s.m., s.n.] v. *bor*
bori[2] [plm.] v. *bor*
born v. *bor*
borsuc v. *bursuc*
borșică Pl. 255/1325
bortă 405; 432; 466; 474; *-a bumbului* 466/622; *~ de bumb* 466/485, 623; *~ pintru bumb* 466/487; *-a bunghiului* 466/600, 665; *~ de bunghi* 466/668; *~ de încheiat bunghii* 466/606; *~ la cămașă* 466/617, 624, 652, 657; *~-n gheață* 432/477, 563; *-a hulpii* 405/502; *~ de hulpe* 405/486, 487, 493, 503, 556; *o ~ lungă* ('vizuină') 405/596; *~ la opincă* 474; *~-n pământ* 405/490; *~-n pomânt* 405/466; *boartă* 432/501; 466/501; *borte* [pl.]: *~ la nastî* 466/555; *-le dinapoi (de la opincă)* 474/489; *-le de opincă* 474/537; *~ la oipincă* 474/493; *-le de la opincă* 474/565; *-le de la opinci* 474/612; *borți* [pl.]: *-le pentru bumbi* 466/476; *~ la bumbi* 466/477; *~ la oipincă* 474/501; *~ la opinci* 474/495; *-le opincului* 474/464
borzac 430/565
borză 428/469; Pl. 282/1404; *boarză* Pl. 282/1404; *boarze* [pl.] 427/491
borzoi Pl. 315/1500
boschet 380/652; Pl. 255/1325; *boschete* Pl. 255/1325; *buschet* Pl. 254/1325
boschete v. *boschet*
bostan 445/511, 565; 458/550
bot Pl. 315/1500; *~ de știucă* Pl. 293/1439; cf. *Botul Runcului* (n. top.)
botaș 401/484, 491
botă: *~ de floare* Pl. 262/1339
botâș[1] v. botoș
botâș[2] v. potasă
botcale [pl.] 442/535; 443/621
botfori [pl.] 476/560
botilie: *~ de floare* Pl. 262/1339
botineră v. *butonieră*
botoneră v. *butonieră*
botoș: *botâș* Pl. 313/1498
Botoșani (n. top.) Pl. 256/1326
Botul Runcului (n. top.) Pl. 256/1326
botuneră v. *butonieră*
botuș v. potasă

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

bou 358/567; 404/481; Pl. 268/1355; ~ *sălbatic* Pl. 268/1355; cf. *curul-boului*; *boi* [pl.]: *funia -lor* v. *funie*; *a lua -i de funie* v. *lua*
bouleţul-Domnului Pl. 282/1404
bour 461; *bouri* [pl.]: *-ii pălăriei* 461/599, 607; *pălărie cu -ii mari* v. *pălărie*
bozânar v. *buzunar*
bozină 455/607; *bozună* 455/610
bozunar v. *buzunar*
bozună v. *bozină*
braconer v. braconier
braconier: *braconer* Pl. 265/1346; Pl. 285/1412; *branconer* Pl. 265/1346; *brandoner* Pl. 264/1346
brad 384/474, 483, 580; 391; Pl. 248-249/1313; Pl. 249/1314; Pl. 250/1315; *cetina -ului* v. *cetină*; *cicalău/ciocalău/ciucalău/ciucălău de* ~ v. ciocălău; *clei de* ~ v. *clei*; *creanga -ului* v. *creangă*; *cucuruz de* ~ v. *cucuruz*; *desiş de* ~ v. *desiş*; *guciulii de* ~ v. *căciulie*; *luncă de arini, de* ~ v. *luncă*; *pară de* ~ v. *pară*; *pădure de* ~ v. *pădure*; *pădurice de* ~ v. *pădurice*; *păpuşoi de* ~ v. *păpuşoi*; *popâşoi/popşoi/popuşoi de* ~ v. *păpuşoi*; *plantaţie de* ~ v. *plantaţie*; *răşina -ului/râşină de* ~ v. *răşină*; *sământă de* ~ v. *sământă*; *tămâie de* ~ v. *tămâie*; *brat* Pl. 248/1313; *bread* Pl. 248/1313; *brazi* [pl.]: *loc de* ~ v. *loc*; *mănunchi de* ~ v. *mănunchi*; *pădurea -lor/pădure de* ~ v. *pădure*; *pădurice de* ~ v. *pădurice*; *pâlc de* ~ v. *pâlc*; *poiană de* ~ v. *poiană*; *popuşoi de* ~ v. *păpuşoi*; *brezi* [pl.] Pl. 248/1313; *pădure de* ~ v. *pădure*
branconer v. braconier
brandoner v. braconier
brat v. *brad*
braterie v. *broderie*
braţ: *-ul meliţoiului* Pl. 229/1229
brăcele [pl.] v. brăcire
brăcinar: *bricinar* Pl. 307/1485
brăcini [pl.] 483/664
brăcire: *brăcele* [pl.] Pl. 309/1488
brădac Pl. 250/1315; *brădaci* [pl.]: *pădure de* ~ v. *pădure*
brădancă Pl. 248/1313
brădăniş Pl. 250/1315
brădărărie Pl. 251/1318
brădărie[1] Pl. 250/1315
brădărie[2] v. *broderie*
brădărit Pl. 250/1315
brădău Pl. 249/1313; Pl. 250/1315; *brădăi* [pl.]: *la* ~ Pl. 250/1315; *brâdău* Pl. 249/1313
brădet [sg., sgt.] Pl. 250/1315; *corp de* ~ v. *corp*; *brắdit* Pl. 250/1315
brădeţ Pl. 250/1315
brădiş Pl. 250/1315
brădişte Pl. 250/1315; *brắdişte* Pl. 250/1315
brắdişte v. *brădişte*
brắdit v. *brădet*
brădiţă Pl. 248/1313
brădoaică Pl. 249/1313
brăduş Pl. 250/1315
brăduţ 384/484
brău v. *brâu*
brăzărie Pl. 250/1315
brâdău v. *brădău*
brâneţ: *bârneaţă* Pl. 309/1488; *bârneţ* Pl. 309/1488; *burneaţă* Pl. 309/1488
brânză 445/483, 511; Pl. 291/1437; *plăcintă cu* ~ v. *plăcintă*; *turte cu* ~ v. *turtă*
brânzoaică 445; Pl. 291/1437
brâu 468/635; Pl. 291/1437; Pl. 308-309/1488; ~ *lat* Pl. 308/1488; *curea de* ~ v. *curea*; *plăcintă poală-n ~/poale-n-~* v. *plăcintă*; *brău* Pl. 308-309/1488; *brâuri* [pl.] Pl. 308/1488; *breie* [pl.] Pl. 309/1488
brâuri [pl.] v. *brâu*
bread v. *brad*
breie [pl.] v. *brâu*
breje [pl.] v. mreajă
bretică 463/523
brezi [pl.] v. *brad*
breznic v. *bereznic*
bricinar v. brăcinar
brigadier Pl. 244/1289; *brigadir* Pl. 243-244/1289; *brigădiri* [pl.] Pl. 243/1289
brigadir v. *brigadier*
brigădiri [pl.] v. *brigadier*
broască 412/629, 634, 638, 649; *broaşte* [pl.]: ~ *cu scafă sau ţâstoase* 412/548
brobezi [pl.] v. *broboadă*
broboadă 479; 480; ~ *cu ciucuri* 479/491; ~ *de lână* 479/605, 631; *brobezi* [pl.] 479/587, 649
brobodică 479/620; *brobodincă* 479/621
brobodincă v. *brobodică*
broda (a ~): *broi̯di̯ázâ* [3] 465/555
brodalie v. *broderie*
brodare 465/555
brodarie v. *broderie*
brodat 465/467, 555
brodărie v. *broderie*
brodătură 465/555
broderie 465/539, 591; *bludarie* 465/509, 632; *braterie* 465/526; *brădărie* 465/516; *brodalie* 465/595; *brodarie* 465; *brodărie* 465; *brudarie* 465; *brudărie* 465/482, 493, 496, 501, 652
broi̯di̯ázâ [3] v. broda
broticiu Pl. 319/1518
brudarie v. *broderie*
brudărie v. *broderie*
brudăriu 465/564
bruduşcă v. *produşcă*
brutărie v. brutărie
brutărie: *brutărie* Pl. 287/1421
bubă Pl. 294/1443
bubăiţi [pl.]: *iţari* ~ v. *iţari*
buboc v. *boboc*
bubuit [subst.] 472/653
bubuită: *aba* ~ v. *aba*
buburuz Pl. 262/1339
bubuşlie Pl. 262/1339; *bobuşlie* Pl. 262/1339; *bubuşlui* Pl. 262/1339; ~ *de floare* Pl. 262/1339
bubuşlui v. *bubuşlie*
bucalău v. bucălău
bucată 357/656; 359/586, 656; 368/503, 563; 377/477, 488, 579; 380/603; 394/510; ~ *cu in* 359/603; ~ *de in* 359/582; *bâcată* 455/640; *bâcăţi* [pl.]: ~ *de pânză* Pl. 241/1283; *bucate* [pl.] 451/632, 652, 661; *un prânz de ~ (pentru morţi)* v. *prânz*; *bucăţi* [pl.]: ~ *de pânză* Pl. 241/1283
bucălău: *bucalău* Pl. 249/1314; *bucalăi* [pl.]: ~ *de târş* Pl. 249/1314
bucătar Pl. 301/1464; *bâcătar* Pl. 301/1464
bucătăreasă Pl. 300-301/1463; *bâcătăreasă* Pl. 301/1463
bucătărie 455; Pl. 299-300/1461; ~ *afară* 455/503; ~ *de vară* 455; ~ *de vară, afară* 455/619; *bâcătărie* 455/616; Pl. 300/1461; ~ *de vară* 455/608, 615; *bocătărie* Pl. 300/1461; *bucâtărie*: ~ *de vară* 455/480
bucătărioară: ~ *de vară* 455/622; *bâcătărioară*: ~ *de vară* 455/623
bucătăriţă Pl. 301/1463
bucâtărie v. *bucătărie*
bucăţi (a ~) (lemne) 393/625
bucăţică 359/631; 368/566; 443/584; 474/501; Pl. 252/1318; *bucăţele* [pl.] (lucrul la cânepă): *(a) fierbe -le* v. *fierbe*
buchet Pl. 258/1329; ~ *de copaci* Pl. 255/1325; ~ *de flori* Pl. 258/1329
bucheţel: ~ *de flori* Pl. 258/1329
buchisi (a ~) 470/597
buci [pl.] 365/621; 368/486; Pl. 230/1234; Pl. 230/1235; Pl. 231/1236; Pl. 232/1242; Pl. 234/1244; ~ *de cânepă* 399/512; *câlţi de* ~ v. *câlţi*; *fir de* ~ v. *fir*; *praf cu ~ de cânepă* v. *praf*; *puci* [pl.] Pl. 230/1235
Bucovina (n. top.) 373/488, 493; 457/493; Pl. 303/1474; *în partea -ii* v. *parte*; *Bocovina* Pl. 244/1289; *în partea -ii* v. *parte*
bucuşori [pl.] Pl. 230/1235
budnar v. *bondar*
buf 471/609, 611
bufanţi [pl.]: *pantaloni/pantaluni* ~ v. *pantaloni*; *bofanţi* [pl.]: *pantaloni* ~ v. *pantaloni*; *bufaţi* [pl.]: *pantaloni/pantaluni* ~ v. *pantaloni*; *îmbufant* [sg.]: *pantalon* ~ v. *pantaloni*; *îmbufat* [sg.]: *pantalon* ~ v. *pantaloni*; *îmbufaţi* [pl.]: *pantaluni ~ (de suman)* v. *pantaloni*
bufaţi [pl.] v. *bufanţi*; cf. *pantaloni*
bufnă 422; *buhnă* 422; 423/620, 622; *buvnă* 422; cf. *Buvne* (n. top.)
bufniţă 422; 423/538, 647; *buhniţă* 422; *buvniţă* 422/591, 663; *pufniţă* 422/464; *puvniţă* 422/610
bufniu 422/483
bufnoi 422/642
buhaş Pl. 249/1313; *bohaş* 384/473; Pl. 249/1313; *buhaşi* [pl.] 384/466
buhă 422; 423/481, 498; ~ *de noapte* 422/469
buhnă v. *bufnă*
buhniţă v. *bufniţă*
buiemă 480/651
bulboacă: *bolboacă* 432/657, 669
bulbuc Pl. 262/1339; Pl. 294/1443; *bulbuci* [pl.]: *(a se) face* ~ v. *face*
bulbuca (a se ~) Pl. 294/1443
bulbucătură Pl. 294/1443

BABEŞ-BOLYAI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

bulcă 446/505; Pl. 294/1443
buleandră Pl. 312/1496; bulendră Pl. 312/1496; bulendre [pl.]: ~ nemțești Pl. 312/1496
bulendră v. buleandră
bulgúr 456/606; búlgur 438/633, 634;
búlgur v. bulgúr
bulihar 422/513
buludene [pl.] 445/503
bum v. bumb
bumb 466/622, 623; 469/552; Pl. 306-307/1483; borta -ului/bortă de ~/bortă pintru ~ v. bortă; bomb Pl. 306/1483; bum Pl. 306/1483; bump Pl. 306/1483; bunghi 466; Pl. 306/1483; borta -ului/bortă de ~ v. bortă; bunghi [pl.]: bortă de încheiat -ii v. bortă; bumbi [pl.]: borți la ~/borțile pentru ~ v. bortă; gaura pentru ~ v. gaură
bumbac Pl. 241/1280; pânză de ~ v. pânză
bumbar 469/495
bumbușcă Pl. 262/1339
bump v. bumb
bun 395/537; 450/668; Pl. 310/1491; Pl. 312/1496; loc ~ de arat v. loc; când este soarele de-un prânz ~ de deal v. fi, cf. prânz; tei ~ v. tei
bună 391/488; 441/640
bunceag: bungeac Pl. 319/1518; ~ dischis Pl. 319/1518; ~ închis Pl. 319/1518; verde ~ v. verde
bundar v. bondar
bundă 469; Pl. 309/1490; boandă 469; ~ închisă 469/563; ~ înfundată 469/468, 493, 563, 565; ~ într-o parte 469/554; ~ cu piept 469/483, 485, 486; Pl. 309/1490; boantă 469/631; bondă 469; Pl. 309/1490; ~ înfundată 469/461, 462; bonți[pl.] 469/467, 482, 484
bundiță 469/669; bondiță 469; Pl. 309/1490; ~ înfundată 469/468, 473; ~ lungă 469/467; ~ cu piept 469; bonghiță 469/479, 480, 487, 493; bunghiță 466/659; 469/480, 502
bundușcă: bondușcă 469/476, 487, 488
bungeac v. bunceag; cf. deschis, închis, verde
bunghiță v. bundiță
bunică 481/644
bunzar v. bonzar
buraticie [f.]: verde ~ v. verde
burcă Pl. 309/1490
burdú v. burduf
burduf 432/523; burdú Pl. 313/1498
buriene [pl.] v. buruianăcf. tufă
burlog v. bârlog
burneață v. brâneț
bursalină Pl. 302/1471
bursâci [pl.] v. bursuc
bursuc Pl. 268/1357; bârsuc Pl. 268/1357; borsuc Pl. 268/1357; bursâci [pl.] Pl. 268/1357
bursucar 400/600
bursucărie 405/587
buruian v. buruiană; cf. grămadă
buruiană 450/668; Pl. 255/1325; ~ de tăietură 397/635; buruian: grămadă de ~ v. grămadă; buriene [pl.]: tufă de ~ v. tufă; buruiene [pl.] Pl. 255/1325; buruieni [pl.]: grămadă de ~ v. grămadă
buschet v. boschet
bușeală Pl. 294/1443
bușmachei [pl.] 477/640; bușmachiu 477/640
bușmachiu v. bușmachei
butineră v. butonieră
butoneră v. butonieră
butonieră 466/475, 480, 619, 621; botineră 466/518, 523, 526; botoneră 466; botuneră 466/542, 543, 553; butineră 466/521; butoneră 466; butuneră 466/597; butunere [sg.] 466/661
butuc 386/464, 468, 576; -ul cioții 386/482
butucei [pl.] Pl. 230/1235
butuneră v. butonieră
butunere [sg.] v. butonieră
buturugi [pl.] 376/667
butuși (a se ~) v. îmbutuși
buvnă v. bufnă
Buvne [pl.] (n. top.) 422/667
buvniță v. bufniță
buzânar v. buzunar
buzânare [sg.] v. buzunar
buznar v. buzunar
buzoi v. bâzoi
buzunar Pl. 313/1497; bâznar Pl. 313/1497; bozânar Pl. 313/1497; bozunar Pl. 313/1497; buzânar Pl. 313/1497; buzânare [sg.] Pl. 313/1497; buznar Pl. 313/1497; buzunare [sg.] Pl. 313/1497; buzunari [plm.] Pl. 313/1497
buzunare [sg.] v. buzunar
buzunari [plm.] v. buzunar

C

cabană 455/596
cacadâr 395; 396/483, 537; ghimp de ~ v. ghimpe; măcieșe de la ~ v. măceșe; tufă de ~ v. tufă; cacadârc 395/484; cacazgâr 395/657; cacădâr 395/520; calcadâr 395/531, 533, 549, 609; carcadâr 395; carcadel 395; cascagâr 395/624; căcadăr 395/472; căcadâr 395/565; căcazdăr 395/558; căcăzdăr 395; căcăzdâr 395/475, 590, 591; căcăzdârc 395/593; călcadăr 395/502; călcădăr 395/610; 396/610; spini de ~ v. spin; căscădăr 395/567; căscădăr 395/581; căzdăr 395/563; câcadăr 395/503; câcadâr 395; câcazdăr 395/478; câcădăr 395/486; câcăzdăr 395/571; câcâdăr 395/570; câcâzdăr 395/595; cacazdâri [pl.] 395/475; câzdări [pl.] 395/563;
cacadârc v. cacadâr
cacadâre [pl.] 395/493, 611; carcadele [pl.] 395/608; căcăzdară [sg.] 395/562, 577; căscădare [sg.] 395/566; câcadâre [sg.] 395/494; câcazdare [sg.] 395/478; câcăzdâră [pl.] 395/576
cacazdâri [pl.] v. cacadâr
cacazgâr v. cacadâr
cacădâr v. cacadâr
cadă 443/602
caer v. caier
caia v. gaie
caier 364; Pl. 232-233/1242; caer Pl. 232/1242; cair Pl. 232-233/1242; cairi [plm.] Pl. 232/1242
caii-popii [pl.] 431/565
cair v. caier
cairi [plm.] v. caier
caisă: sâmbure de ~ v. sâmbure
cal: 473/659; Pl. 317/1516; ațe negre de ~ v. ață; păr de ~ v. păr; cf. gâza-calului, păduchele-calului, caii-popii
calacatâri [pl.] 476/644
calcadâr v. cacadâr
cald [subst.]: -ul cel mai tare 360/648
caleap v. căleap; cf. face, tort
canac v. canaf
Canada (n. top.): plop (de) ~ v. plop
canaf: canac Pl. 258/1329; canafuri [pl.] Pl. 309/1488; cănaci [pl.] 479/478, 493
canafuri [pl.] v. canaf
canal 432/464
cancer: doctorie de ~ v. doctorie
candilă 391/534
cam 395/496; 453/554
cangur v. grangur
canton: șef de ~ v. șef
canură 368/657, 669, 670; Pl. 230/1235; Pl. 233/1242; Pl. 238/1261
cap 440/520, 524; 479/547; batistă de ~ v. batistă; bertă de ~ v. bertă
capac 449/475, 483, 654; copac 449/467
capăt 357/639; 481
capău v. copoi; cf. vânătoare
capcană 409; ~ de prins șoareci 409/536; căpcană 409; ~ de șoareci 409/668; capcămi [pl.] 409/555
capcămi [pl.] v. capcană
capoi v. copoi
capot 481
capou v. copoi; cf. vânat
capră 404; 473/483; ~ sălbatică 404/482, 550; păr de ~ v. păr; căpre [pl.]: ~ de pădure Pl. 268/13550
caragață 418; ~ bălțată 418/636; cărăgață 418/627, 635, 638, 646; cățăgară 418/631, 633; garagață 418/661; gărăgață 418/616
caras Pl. 283/1408
carâmb 476; ~ de ciobotă 476/668; -ul cioboții 476/668; carâng 476/586; cărâmb 476; tarâng 476/660; carâmburi [pl.]: ~ de ciobote 476/618; carâmpi [pl.] 476/480
carâmpi [pl.] v. carâmb
carâng v. carâmb
carcadâr v. cacadâr
carcadel v. cacadâr
carcadele [pl.] v. cacadâre
care [pron.] 386/468; 395/501; 396/483; 400/468; 401/501; 415/468; 428/488; 449/467; 474/599; Pl. 255/1325; Pl. 262/1339; Pl. 264/1346; Pl. 289/1429; Pl. 291/1437; Pl. 292/1439; Pl. 316/1514
carieri [pl.]: hulubi ~ v. hulub
carne 395/538; roșă la ~ (despre salcie) v. roșie; cf. gâze-de-carne
carpăn v. carpen; cf. stâlbă

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

carpân v. carpen
carpen: ~ mustăreţ 384/629; carpăn 379/644; 384/615; Pl. 259/1331; stâlbă de stejar sau ~ v. stâlbă; carpân Pl. 260/1331
carte: în ~ 374/562; 421/465; la ~ 418/526; Pl. 269/1359; (a) zice din ~ v. zice; cărţi [pl.]: în ~ 421/633; prin ~ 74/625; (a) zice din ~ v. zice
cartoafe [plf.] v. cartofi
cartofi [pl.] 445/482; cartoafe [plf.] 377/669; Pl. 255/1325
casă 366/621; 369/510; 421/606; 442/624; Pl. 300/1461; ~ de gătit Pl. 300/1461; -a cea mare Pl. 300/1461; cei de ~ 366/551; 408/600; 471/635, 639, 651; aluat de ~ v. aluat; cioarici de ~ mârânţei v. şoarece; drojdie de ~ v. drojdie; fâstă de ~ v. fustă; femeia de ~ v. femeie; pantaloni de ~ v. pantaloni; porumbei de ~ v. porumbel; casi [pl.] Pl. 248/1313
casâncă 479; 480/550, 564, 620, 624; ~ cu franjuri 479/537, 600, 625; casuncă 479/655
casâncuţă 479/501
cascagâr v. cacadâr
casi [pl.] v. casă
casuncă v. casâncă
caşmer v. caşmir
caşmir: caşmer 480/644
cataramă Pl. 308/1487; catarambă Pl. 308/1487; cătaramă Pl. 308/1487; ce ~ de om! Pl. 308/1487
catarambă v. cataramă
catină v. cătină; cf. îngrămădire
catolici [pl.]: catolnici [pl.] 463/587; 483/550
catolnici [pl.] v. catolici
catrenţă v. catrinţă; cf. cusută
catrinţă 483; 484; Pl. 316-317/1514; ~ aleasă 483/602; ~ cu două foi Pl. 316/1514; catrenţă 483; 484; Pl. 316/1514; ~ cusâtă 483/616; cătrinţă 481/668; 483/462, 666, 667, 668; 484/668, 669
cavai [adj. invar.] 402/663
căban 481/640
căca (a ~) 430/667
căcadăr v. cacadâr
căcadâr v. cacadâr
căcazdăr v. cacadâr
căcăzdară [sg.] v. cacadâre
căcăzdăr v. cacadâr
căcăzdâr v. cacadâr
căcăzdârc v. cacadâr
căciulă Pl. 302-303/1474; ~ cu cerc Pl. 302/1474; ~ cu zagară Pl. 302/1474
căciulie: găciulie Pl. 249/1314; guciulii [pl.]: ~ de brad Pl. 249/1314; gujulii [pl.] Pl. 274/1369
cădrin Pl. 248/1313
căiuş Pl. 313/1498
Căiuţi (n. top.) 472/615, 656
călcadăr v. cacadâr
călcădăr v. cacadâr; cf. spin
căldare (iarna, în gheaţă, pentru pescuit) 432/622
căleap 367; 368; ~ de tort 368/598, 610; caleap 367; 368; ~ de tort 368/548; (a) face ~ v. face; căliopă 368/546; căreap 368/501
căli (a ~): ~ ouă 457/662
călie: apă ~ v. apă
călin 384/666
căliopă v. căleap
călţuni [pl.] v. colţuni; cf. pereche
călugăr 449/598
Călugărească (n. top) Pl. 243/1288
căluş 471/509, 526; Pl. 258/1329
cămară Pl. 300/1461
cămaşă Pl. 303-304/1475; Pl. 304/1476; ~ de iarnă Pl. 303/1475; bortă la ~ v. bortă; gura -şii/guri de ~ v. gură; cămaşe Pl. 304/1475; cămeaşă Pl. 303/1475; cămeşă 463/482; 464/469, 483; 466; Pl. 303-304/1475; Pl. 304/1476; Pl. 306/1478; Pl. 307/1483; ~ cu altiţă 463/540; ~ cu-oltiţi 463/466; ~ cusâtă 464/626; ~ cusută în zorzoane 464/620; ~ înflorită pe umeri 463/600; cheiţă la ~ v. cheiţă; gura -şii/gură de ~/gură/-a la ~/gura de la ~/guri a ~ -şii v. gură; (a se) îmbumba la ~ v. îmbumba; mâneca/mânica -şii/mânica la ~/mânică de ~ v. mânecă; sânul -şii v. sân; cămaşi [pl.] Pl. 304/1475; cămăşi [pl.] 465/565; cămeşi [pl.]: guri de/la ~ v. gură
cămaşe v. cămaşă
cămaşi [pl.] v. cămaşă
cămeaşă v. cămaşă
cămeşă v. cămaşă; cf. altiţă, cheiţă, cusută, îmbumba, înflorită, mânecă
cămeşoi Pl. 303/1475; 304/1476
cănaci [pl.] v. canaf
căpăta (a ~): ~ rânsă Pl. 258/1329
căpăţân Pl. 262/1339
căpăţână: -a pălăriei 461/462
căpău v. copoi; cf. vânătoare
căpcană v. capcană
căpoi v. copoi
căpou v. copoi
căpre [pl.] v. capră; cf. pădure
căprioară 404
căpuşa (a ~) (despre muguri) Pl. 247/1308
căpută 476
cărăbuş 411/464; 430/485; Pl. 282/1404
cărăgaţă v. caragaţă
cărămiziu Pl. 322/1525; roş ~ v. roşu
cărâmb v. carâmb
cărbune Pl. 321/1522
căreap v. căleap
cărmăna (a ~) v. scărmăna
cărpiniş Pl. 252/1318
cărtiţă v. cârtiţă
căscădare [sg.] v. cacadâre
căscădăr v. cacadâr
căscădâr v. cacadâr
căsoaie 455/481
căsuţă: -a afară 455/490; -a de-afară 455/490; -a cea mică Pl. 300/1461
cătaramă v. cataramă
cătină 383/586; Pl. 247/1310; catină: îngrămădire de ~ v. îngrămădire
cătrinţă v. catrinţă
cătun: cotrună 455/669; cotună 455/539, 558
căţăgară v. caragaţă
căţea: ~ de baltă 412/648; -ua de lup 403/606; haită de ~ v. haită
căţel 445/462; cf. căţel-de-pământ
căţel-de-pământ Pl. 270/1359
căuş 440/533
căzdăr v. cacadâr
câcadăr v. cacadâr
câcadâr v. cacadâr
câcadâre [sg.] v. cacadâre
câcazdare [sg.] v. cacadâre
câcazdăr v. cacadâr
câcădăr v. cacadâr
câcăzdăr v. cacadâr
câcăzdără [pl.] v. cacadâre
câcădâr v. cacadâr
câcăzdăr v. cacadâr
câine 400/642, 655; ~ de vânătoare 400/573; câne 400; ~ de hăituit 400/474, 483; ~ de vânat 400/461, 465, 530; ~ de vânătoare 400; nevasta -ului v. nevastă; cf. câne-de-pământ; cf. cânele-babei; câni [pl.]: ~ dresaţi 400/461; ~ hăitaşi 400/468
cânele-babei 428/587
câinepă v. cânepă
câlţ [sg.] v. câlţi
câlţi [pl.] Pl. 230/1235; Pl. 231/1236; ~ de buci Pl. 230/1235; pieptine pentru ~/pieptini de scos ~ v. pieptene; câlţ [sg.] Pl. 230/1235; Pl. 231/1236
câlţişori [pl.] Pl. 230/1235
câmp 377/466; 413/587; 418/660; Pl. 255/1325; Pl. 256/1326; ~ de fânaţ 377/484; ~ deşchis 377/470; cioarici de ~ mari v. şoarece; hulub de ~ v. hulub; câmpi [pl.] 375/487
câmpi [pl.] v. câmp
câmpui (a ~) 378/578
cân [adv.] v. când
când [adv.]: 450/668; Pl. 254/1325; Pl. 319/1519; cân 368/464; 374/482; 375/491; 431/565; 474/501; 477/484; Pl. 290/1436; Pl. 312/1496
câne v. câine
câne-de-pământ Pl. 269/1359
cânepă/cânipă 357; 360; 362; 363/636, 638; 364/608; 368/528; 473/510; Pl. 228/1222; Pl. 229/1234; Pl. 230/1234; Pl. 230/1235; Pl. 231/1236; Pl. 288/1427; arătură de ~ v. arătură; (a) bate ~ (prin meliţă) v. bate; beţe de ~ v. beţe; chită de ~ v. chită; fuior de ~ meliţat sau bătut v. fuior; lan de ~ v. lan; loc de/pentru ~ v. loc; (a) meliţa -a v. meliţa; ogor de ~ v. ogor; paie de ~ v. pai; pieptini de ~ v. pieptene; postaţă de ~ v. postată; praf cu buci de ~ v. praf; sămânţă de ~ v. sămânţă; torturi de ~ v. tort; câinepă Pl. 228/1222; cf. Valea Cânipei (n. top.)
cânepărie/cânipărie 357; 359/592; cf. În Cânepărie (n. top.)
cânipar 357/641
cânipiş 357/621
cânipişte 357; 359; ~ de in 359; cf. Cânipiştea (n. top.)
Cânipiştea (n. top.) 357/625
cânipiştină 357/494
cânipiştiriţă v. coropişniţă
cânta (a ~): ~ a rău 423/622, 634; ~ cu oftaturi 419/546; cântă cucu-n

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

codru 374/665
cântec Pl. 279/1383
cârcei (*a se* ~) Pl. 234-235/1245
cârcel Pl. 258/1329
cârchiță v. *cârtiță*
cârd 403/649, 651; ~ *de lupi* 403/463
cârlig: ~ *de noapte* 433/465
cârpă 469/538; 480/462, 470, 476, 482, 484
cârpăl 379/603
cârpe [pl.] Pl. 314/1499
cârr [interj.]: *(a) face* ~ (despre prepeliță) v. *face*
cârsnic v. *crâsnic*
cârstei v. *cristei*
cârstel v. *cristei*
cârticer 425/466
cârtiț [m.] v. *cârtiță*
cârtiță 425/501; Pl. 269-270/1359; *moșinoi/moșoroi/moșunoi/moșuroi /mușunoaie de* ~ v. *mușuroi*; *cărtiță* Pl. 269/1359; *cârchiță* Pl. 269/1359; *cârtiț* [m.] Pl. 270/1359; *cârță* 425/482; *crâtiță* Pl. 270/1359; *scârtiță* Pl. 269/1359
cârtițoi Pl. 270/1359
cârță v. *cârtiță*
câsnice [pl.] v. *crâsnic*
câte [pron.] Pl. 248/1313; Pl. 316/1514
câteva Pl. 237/1260; Pl. 255/1325
câzdări [pl.] v. *cacadâr*
ce [pron.] 374/468; 375/474, 496; 388/482; 408/620; 428/474, 488; 446/483; 449/463; 470/466; 473/482, 487; Pl. 230/1235; Pl. 256/1326; Pl. 274/1369; Pl. 311/1492; Pl. 312/1496; Pl. 316/1507; Pl. 322/1525; *după* ~ 386/468
cea [pron.] 439/539
ceala v. *cel/cela*
cealaltă: *ceilantă* 439/484
ceapă 428/488
ceapcă: *după* ~ 461/492
cearboaică v. *cerboaică*
cearșaf: *cerșafuri* [pl.] 465/565
ceas 452/638; *ceasuri* [pl.] 451/494; *la 12* ~ 452/600
ceată: ~ *de lupi* 403/649
ceava v. *ceva*
ceea [pron.] 361/484; 362/482; 363/482; 369/465; 384/466; Pl. 230/1235; Pl. 249/1314; Pl. 315/1500; *ceie* 448/486; *cele* [pl.] 397/493; *celea* [pl.] 361/610; Pl. 249/1314
cei v. *tei*
ceia [pl.] v. *cel/cela*
ceie v. *ceea*
ceilantă v. cealaltă
cel/cela [pron.] 433/473; *ceala* 377/565; 479/501; Pl. 249/1314; Pl. 257/1327; *cei* [pl.]: ~ *de casă* v. *casă*; *ceia* [pl.] Pl. 258/1329
celea [pl.] v. *ceea*
centiron: *cintiron* 468/610
centru 437/648
centură 468/625; *cintură* Pl. 307/1485; *-a de la pantaloni* Pl. 307/1485
cep 387; *cepuri* [pl.] Pl. 249/1313
cer 375/482, 581; *crângul -ului* v. *crâng*
cerb Pl. 267-268/1355; *cerp* Pl. 267/1355; *cerbi* [pl.]: ~ *sulițari* Pl. 268/1355
cerbă 404/557
cerboaică 404; *cearboaică* 404/585
cerc: *căciulă cu* ~ v. *căciulă*
cercală 433/487
cercănit Pl. 260/1333
cercei [pl.] Pl. 258/1329
*cercelu*ș Pl. 258/1329
cere (*a* ~) Pl. 310/1491
ceretei: *ciritei* Pl. 252/1318
cergă Pl. 310/1490
ceríu Pl. 320/1521
cerp v. *cerb*
cerșafuri [pl.] v. cearșaf
cetină Pl. 248/1313; *-a bradului* Pl. 249/1314
ceucă 418/473, 486; Pl. 279/1383
ceva [pron.] 450/559; 453/643; Pl. 278/1380; *ceava* Pl. 254/1325; Pl. 297/1454
che [interj.] 422/461, 462
chẹatoare v. *cheotoare*
chebe v. ghebă
chehaiá: *chihai* Pl. 243/1289
cheietoare v. *încheietoare*
chẹitoare v. *încheietoare*
cheiță 466; ~ *la cămeșă* 466/610
chelm v. pielm
chelmă v. pielm
chelner Pl. 301/1464
chema (*a «se»* ~) 455/501; 460/483; Pl. 301/1464; Pl. 306/1483; Pl. 317/1514
chemir v. *chimir*
cheotoare 466; 474/649; *chẹatoare* 466/468, 469, 494; *cheptoare* 466/470; *chetoare* 466; *cheuătoare* 466/620; *cheutoare* 466; 467/668; 474/608, 649; ~ *cu lănțug* 466/614; *chiotoare* 466; *chiutoare* 466/496, 501; *chiotore* [pl.] 466/483
cheptoare v. *cheotoare*
cherpedin: *gândacul cu* ~ v. *gândac*
chersin 440/504, 550, 560
chetoare v. *cheotoare*
cheuătoare v. *cheotoare*
cheutoare v. *cheotoare*
chiar [adv.] Pl. 308/1488
chifchiriță/chífchiriță v. *coropișniță*
chiflă Pl. 295/1444
chiftică [sg.] 445/501
chiftele [pl.] 445/488, 507
chiftiriță/chíftiriță v. *coropișniță*
chihai v. chehaiá
chiler Pl. 300/1461
chilimoață: *chilimoț* Pl. 290/1432
chilimoț v. chilimoață
chilm v. pielm
chimer v. *chimir*; cf. *curea*, *parale*, *(de) pus*
chimir 468; Pl. 309/1488; *curea cu* ~ v. *curea*; *(a) strânge bani la* ~ v. *strânge*; *(a) ține banii la* ~ v. *ține*; *chemir* 468/463; *chimer* 468; ~ *de pus parale* 468/537; *curea cu* ~ v. *curea*; *chimiri* [plm.] 468/624; *chimiruri* [pl.] 468/483
chimiri [plm.] v. *chimir*
chimiruri [pl.] v. *chimir*
chindei v. *chindie*; cf. *mânca*
chindie 451/623; 453; *de-a* ~ 453/507; *la* ~ 450/537; 453/496, 501, 543, 628, 639; *pe la* ~ 453/480, 488; *(a) mânca de* ~ v. *mânca*; *mâncarea de toacă, de* ~*/la* ~*/la* ~*, la toacă* v. *mâncare*; *chindei*: *la* ~ 453; *(a) mânca la* ~ v. *mânca*; *chindii*: *la* ~ 453/531, 617, 621; *(a) mânca la* ~ v. *mânca*; *mâncarea la* ~ v. *mâncare*; *chinghii* 453/528; *la* ~ 453/530; *mâncarea la* ~ v. *mâncare*; *tinghie*: *la* ~ 453; *tinghii*: *la* ~ 453/615; cf. și *achindie*
chindii v. *chindie*; cf. *mânca*, *mâncare*
chinezesc: *plop* ~ v. *plop*
chingă 468/635; Pl. 309/1488; ~ *cu mărgele* 468/476
chinghii v. *chindie*; cf. *mâncare*
chior Pl. 270/1359; *ghiorlan/ghiurlan/gurlan* ~ v. *ghiorlan*; *guzgan* ~ v. *guzgan*
chiotoare v. *cheotoare*
chiotore [pl.] v. *cheotoare*
chipceag 433/632
chipfâli [pl.] Pl. 291/1437
chiroașcă v. piroșcă
chiroșcă v. piroșcă
chirușcă v. piroșcă
chișchiriță v. *coropișniță*
chișleag 445/473
chiștiriță v. *coropișniță*
chit [adv.] Pl. 310/1491
chită 364/622, 653; ~ *de cânipă* 364/469
chiti (*a* ~) Pl. 264/1345
chitic: ~ *de pește* Pl. 283/1408
chiutoare v. *cheotoare*
cibotă v. *ciubotă*
cicalău v. ciocălău; cf. *brad*
cică [adv.] 419/602
cicălău v. ciocălău
cicârel 372/629
cicâric 372; *cicârică* 372/617; *cicârig* 372; *cichirică* 372/618; *cighirig* 372/521; *cicric* 372/623, 651; *ciucărică* 372/548
cicârică v. *cicâric*
cicârig v. *cicâric*
cichirică v. *cicâric*
cici (*a se* ~) v. *suci*[1]
cicitor v. *sucitor*
cicric v. *cicâric*
cighir Pl. 291/1437
cighirig v. *cicâric*
cilic 372/493
cimanzoi 407/627
cina (*a* ~) Pl. 298-299/1459; Pl. 299/1460; ~ *de seară* Pl. 298-299/1459; *cini* (*a* ~) Pl. 299/1459
cină 453/666; 454; *de* ~ 454/470; *în* ~ 454/586; ~ *de seară* 454/469; *(a) mânca de* ~ v. *mânca*; *(a) scoate oile-n* ~ v. *scoate*
cine [pron.] 361/668; Pl. 274/1369
cingătoare 482/552, 597
cini (*a* ~) v. *cina*
cintiron v. centiron
cintură v. *centură*; cf. *pantaloni*
cioarâci [plt.] v. *cioareci*
cioară 418/660; Pl. 276/1378; Pl. 278-279/1383; Pl. 279/1384; ~ *bălțată* 418/632, 637, 654; ~ *bolțată* 418/637; *cioară* [pl.] Pl. 278/1383; *cioare* [pl.] Pl. 278-279/1383; ~ *negre* Pl. 278/1383; ~ *vinete* Pl. 278/1383; *ciore* [pl.] Pl. 278/1383
cioară [pl.] v. *cioară*
cioarce v. *șoarece*
cioare [pl.] v. *cioară*
cioarec v. *șoarece*

cioarece [sg.] v. *cioareci*
cioareci [pl.] 471/463, 578, 579, 670; *cioarâci* [plt.] 471/464; *cioarece* [sg.] 471/668; *cioaric* [sg.] 471; *cioarice* [pltf.] 471/467; *cioarici* [pl., plt.] 470/662, 667, 668; 471; 472/485; 478/473; Pl. 310-311/1491; ~ *albi* 471/494; *o păreche de* ~ 471/478, 483; *coturi de* ~, *de iţari* v. *cot*; *suman de* ~ v. *suman*; *şoarici* [plt.] 471/477, 487
cioaric[1] [sg.] v. *cioareci*
cioaric[2] v. *şoarece*
cioarice[1] [plt.f.] v. *cioareci*
cioarice[2] v. *şoarece*
cioată 386/461, 482; Pl. 245-246/1303; Pl. 255/1325; *butucul cioţii* v. *butuc*; *cioate* [pl.] 376/501, 610; 377/631; *în* ~ 376 *(a) da afară -le* v. *da*[1]; *(a) scoate -le* v. *scoate*
cioatcă v. ciotcă; cf. umbla
ciobănească: *curea* ~ v. *curea*
ciobănesc: *cojoc* ~ v. *cojoc*; *ciobăneşti* [pl.]: *iţari albi*, ~ v. *iţari*
ciobotă v. *ciubotă*; cf. *carâmb*
cioc Pl. 315/1500
ciocalău v. ciocălău; cf. *brad*, *porumb*
ciocălău: *cicalău*: ~ *de brad* Pl. 249/1314; *cicălău* Pl. 249/1314; *ciocalăi* [pl.]: ~ *de porumb* Pl. 249/1314; *ciocalău* Pl. 249/1314; ~ *de brad* Pl. 249/1314; *ciucalăi* [sg.] Pl. 249/1314; *ciucalău* Pl. 249/1314; ~ *de brad* Pl. 249/1314; *ciucălău* Pl. 249/1314; Pl. 289/1429; ~ *de brad* Pl. 249/1314
ciocănătoare v. *ciocănitoare*
ciocănitoare 417; *ciocănătoare* 417; *ciocânătoare* 417/477, 480, 487, 496; *ciocânitoare* v. 417/468, 469, 494; *ciocnitoare* 417/461, 462, 484, 502, 503; *ciucănitoare* 417/464, 467, 563; *cioconitori* [pl.] 417/465
ciocânătoare v. *ciocănitoare*
ciocânitoare v. *ciocănitoare*
ciocârlie Pl. 280/1385
ciocnitoare v. *ciocănitoare*
cioconitori [pl.] v. *ciocănitoare*
ciof v. ciuf
cioran Pl. 279/1384
ciorapi [pl.] 478; Pl. 315/1499
ciorcănită (despre o pădure) 380/600
ciorchină Pl. 258/1329
ciore [pl.] v. *cioară*
cioroaică Pl. 279/1383
cioroi Pl. 279/1384; *cioroi* [pl.]: ~ *negri* Pl. 279/1383; cf. *Cioroi* (n. pers.)
Cioroi (n. pers.) Pl. 279/1384
ciorpac 433; *ciurpac* 433/611; *ciorpaci* [plm.] 433/610
ciotcă Pl. 255/1325; *cioatcă*: *(a ~) îmbla* ~ v. umbla; *ciotce* [pl.] 376/633
ciotoros v. cioturos
cioturos: *ciotoros* Pl. 260/1333
cipcă 465/462, 577, 578
circ 407/461, 462; *ţircuri* [pl.] 407/490; *ţircuş* 407/468
ciripi (a ~): *ciripe* [ind. prez. 6] Pl. 276/1378
ciritei v. ceretei
cismă v. *cizmă*
ciubete [pl.] v. *ciubotă*
ciubotă 471/653; 475; *pantaloni de* ~ v. *pantaloni*; *cibotă* 475; *ciobotă* 475; *carâmb de ~/carâmbul -ţii* v. *carâmb*; *ciobote* [pl.]: *carâmburi de* ~ v. *carâmb*; *ciubete* [pl.] 475/515
ciucalăi [sg.] v. ciocălău
ciucalău v. ciocălău; cf. *brad*
ciucălău v. ciocălău; cf. *brad*
ciucănitoare v. *ciocănitoare*
ciucărică v. *cicâric*
ciuci (*a «se»* ~) v. *suci*[1]
ciucitor v. *sucitor*
ciuciulete Pl. 249/1314
ciucur v. ciucure; cf. *alune*
ciucure: *ciucur* Pl. 258/1329; ~ *de alune* Pl. 258/1329; *ciucuri* [pl.]: *broboadă cu* ~ v. *broboadă*; *tulpan cu* ~ v. *tulpan*
ciuf: *ciof* 422/479, 533; *amiaza -ului* v. *amiază*
ciufar 380/569; 384/462; *ciufari* [pl.] 379/483
ciufărişte 380/483
ciulimendriţă v. salamandră
ciuliumendriţă v. salamandră
ciupag Pl. 304-305/1476
ciupi[1] [pl.] Pl. 230/1235
ciupi[2] (*a* ~) 417/636
ciur 439; Pl. 288/1425; Pl. 288/1427; ~ *de grâu* Pl. 288/1425; *(a) fi trecut prin ~ şi prin veşcă* v. *trece*, cf. *veşcă*; *ciură* [pl.] Pl. 288/1427; *ciure* [pl.] 439; Pl. 288/1427; *ciurure* [pl.] Pl. 288/1427
ciură [pl.] v. *ciur*
ciure [pl.] v. *ciur*
ciurel Pl. 288/1427
ciuric 372/503
ciurpac v. *ciorpac*
ciurure [pl.] v. *ciur*
ciută 404; *şută* 404/480, 522, 555, 569
ciutură Pl. 288/1427
cizmă 475; *cismă* 475; 476/484; *cizme* [pl.]: ~ *birghel* 475/538; ~ *policeşti* 475/473
clacă 366; ~ *de femei* 366/612; ~ *de tors* 366
clăbuc 433/494; *clăbuci* [sg.] 433/542
clăbuci [sg.] v. *clăbuc*
clăcăşeşti [pl.] (despre sate) 394/608
clătite [pl.] 446; *clătită* [sg.]: *frunză* ~ v. *frunză*; *clătiţă* [sg.] 446/557
clătiţă [sg.] v. *clătite*
clei 388/513, 530, 640; 391; ~ *de brad* 391/647; *un fel de* ~ ('răşină') 391/638
clocoteală 459/533, 617
clocoti (*a* ~) 459/567
clocotită (despre apă) 459; *apă* ~ v. *apă*
clop 461/493, 502, 554, 515; Pl. 302/1471; *-ul pălăriei* 461/515
Cluj (n. top.): *în partea -ului* v. *parte*
cnedăl: *cnedâli* [pl.] 445/481; *cnedli* 445/491; *cnidăl* 445/462
cnedâli [pl.] v. cnedăl
cnedli v. cnedăl
cnidăl v. cnedăl
coacă v. *cocă*
coacăţă v. coacăză
coacăz: *tufă de* ~ v. *tufă*; *coacâţ*: *tufă de* ~ v. *tufă*
coacăză: *coacăţă* 443/583; *coacăze* [pl.]: *tufă de* ~ v. *tufă*
coacâţ v. *coacăz*
coadă 433/640; 462/477, 487; 485; Pl. 271/1362; ~ *la pălărie* 462/476, 479; ~ *pe pălărie* 462/476, 478; *-a pălăriei* 462/475; *-a de la pălărie* 462/466; *crâsnic cu* ~ v. *crâsnic*; *cozi* [pl.]: ~ *de pălărie* 462/475
coafor 482/462
coaie [pl.] Pl. 268/1357
coajă Pl. 246/1306; Pl. 284/1409; Pl. 293-294/1441; Pl. 294/1443; ~ *de copac* Pl. 246/1306; ~ *de pâne* Pl. 294/1441; *-a pânii* Pl. 294/1441; *coaje* [sg.] Pl. 294/1441; *coarjă* Pl. 246/1306; Pl. 293-294/1441; *-a deasupra* Pl. 294/1441; *-a de deasupra* Pl. 294/1441; ~ *de pâne* Pl. 294/1441; *coarji* [pl.] Pl. 294/1441
coaje [sg.] v. *coajă*
coana chíftiriţa v. *coropişniţă*
coana chíftiríţă/chíftiriţă v. *coropişniţă*
coană: *-a hulpe* v. *vulpe*
coane [pl.] v. *con*
coaptă: *turtă* ~ *în grăsime/ulei/unsoare/untură* v. *turtă*
coarjă v. *coajă*; cf. *deasupra*, *pâine*
coarji [pl.] v. *coajă*
coase (*a* ~): ~ *fluturi* 464/606
cobelc v. *culbec*
cobelce v. *culbec*
cobelci [sg.] v. *culbec*
cobzăraş 427/500
coc 445/462; Pl. 294/1443
cocă 443; Pl. 289-290/1432; *coacă* 445/486; *coci* [pl.] 443/617
cocărică 445/481
cocean Pl. 249/1314
coceriţă v. *colceriţă*
coci [pl.] v. *cocă*
cociorbă v. *cociorvă*
cociorvă Pl. 292-293/1439; *cociorbă* Pl. 292-293/1439; *corciovă* Pl. 293/1439
cocleţ: *corleţi* [pl.] Pl. 238/1263
cocobelci [sg.] v. *culbec*
coconírişte v. *coropişniţă*
coconíşcă v. *coropişniţă*
cocor: *cucoare* [pl.] 424/637
cocostâlc v. *cocostârc*
cocostârc 421; *cocostâlc* 421/461; *cocostârg* 421/480, 483, 484, 490, 623; *cocustârc* 421/467, 469; *costâlc* 421/462; *costârc* 421/501; *cucostâc* 421; *cucostâr* 421/464; *cucostârc* 421; *cucostârg* 421/477, 478; *cucustârc* 421/520; *cucostâci* [pl.] 421/555
cocostârg v. *cocostârc*
cocoş: *cucoş*, ~ *de potârniche* 424/600
cocoşei [pl.]: *cucoşei* [pl.] 424/637
cocovea v. *cucuvea*
cocoveaucă v. *cucuveaucă*
cocoveică v. *cucuveică*
cocoveie [pl.] v. *cucuvea*
cocoveucă v. *cucuveaucă*
cocuruz v. *cucuruz*
cocustârc v. *cocostârc*
cocuveaucă v. *cucuveaucă*
codiţă 473/538; 485/480, 495; *-a pălăriei* 462/480
codlon v. *cotlon*
Codrii Iaşului (n. top.) 374/646
codru 374; 375/585, 595, 624; 383/485; 392/484, 488, 554; Pl. 243/1288; Pl. 250/1315; Pl. 252/1318; ~ *des* 374/634; 379/635; ~ *de fag*

392/471, 485; ~ *încheiet* 374/655; ~ *de pădure* 374/581; ~ *de pâne* 374/508, 509; *în ~ verde* 374/577; *cântă cucu-n ~* v. *cânta*; *crângul -ului* v. *crâng*; *deasă ca-n ~* v. *deasă*; *a încheiat -ul/se-ncheie -ul* v. *încheia*; *a-nfrunzit -ul* v. *înfrunzi*; *a-nverzit -ul* v. *înverzi*; *pădure de ~* v. *pădure*; *s-a vestejit -ul* v. *veşteji*; *cordur* 374/482; *codruri* [pl.] 374; cf. *Codrul Iaşului/Codrii Iaşului* (n. top.)
Codrul Iaşului (n.top.) 374/606
codruri [pl.] v. *codru*
codruţ 374/632
cofeturi [pl.]: *nu-ţi place mâncarea, vrei să-ţi dau scoverze sau ~?* 445/606
cohar Pl. 237/1260
coif 462/566
cojăcică v. *cojocică*
coji (*a ~*) 388/466
cojoc 469/555, 563, 614, 660; Pl. 309-310/1490; ~ *ciobănesc* Pl. 310/1490; ~ *întors* (*pe dos*) Pl. 309/1490; Pl. 310/1490; ~ *de piele* Pl. 310/1490
cojocel 469/661
cojocică 469/540; *cojăcică* 469/583
colac Pl. 290/1436; Pl. 291/1437; Pl. 295/1444; ~ *de lemn* Pl. 289/1428; Pl. 287/1421
colbec v. *culbec*
colbece v. *culbec*
colbelc v. *culbec*
colceri (a ~): *corceritii* (*a ~*) Pl. 301/1464
colceriţă Pl. 300-301/1463; *coceriţă* Pl. 300/1463; *corceriţă* Pl. 301/1463
colea: *ici-* ~ v. *ici*
coleaşă: *coleşă* 435/463; *culeşă* 435
coleşă v. coleaşă
colibă 455; ~ *de făcut mâncare* 455/466; ~ *de vară* 455/482, 484, 485
colibece v. *culbec*
colinare v. colnare
colişer v. *culeşer*
colnare: *colinare* 387/462; *cornar* 387/466; *cornare* 387/461
colnic 381/605
colo [adv.]: *colu* 375/565; 394/501
colode [pl.] 380/469
colomâzdră v. salamandră
colţi [pl.] (la rağiluică) 365/610
colţişori [pl.] 465/584, 587
colţoni [pl.] v. *colţuni*
colţuni [pl.] 478; Pl. 314/1499; ~ *de lână* 478/609; Pl. 314/1499; *călţuni* [pl.] 478; Pl. 315/1499; *o pereche de ~* 478/624; *colţoni* [pl.] 478/589; *culţuni* [pl.] 478/464, 480, 483, 495, 496
colţunaşi [pl.] Pl. 291/1437
colu v. colo
comanac Pl. 303/1474
coméde v. comédie
comédie: *coméde* 407/477, 487
comlău 443/585
complectă Pl. 316/1507
con Pl. 249/1314; *coane* [pl.] Pl. 249/1314
conace [pl.] 450/668
conăpiştiriţă v. *coropişniţă*
concursuri [pl.] Pl. 316/1514
condac Pl. 229/1229
conductor: *cunductor* Pl. 244/1289
conifâfturiţe [pl.] v. *coropişniţă*
conifţífţiriţă v. *coropişniţă*
coniftoftoríţă v. *coropişniţă*
conochefteriţă v. *coropişniţă*
conochifchiriţă v. *coropişniţă*
conochifştiţă v. *coropişniţă*
conochíftieriţă v. *coropişniţă*
conochíftiră v. *coropişniţă*
conochíftire v. *coropişniţă*
conochíftiriţă v. *coropişniţă*
conochiftiriţi [pl.] v. *coropişniţă*; cf. *arípă*
conochiftură v. *coropişniţă*
conocifteríţi [pl.] v. *coropişniţă*
conofchíchiră v. *coropişniţă*
conofchichiriţă v. *coropişniţă*
conofchiriţă v. *coropişniţă*
conoftăfturíţă v. *coropişniţă*
conoftiftiri [pl.] v. *coropişniţă*
conoftiftiriţă v. *coropişniţă*
conoftiríţă v. *coropişniţă*
conoftire v. *coropişniţă*
conopaie 412/466, 478; 428/477, 478; *-a de câmp* 428/477, 478
conopiştiríţă/conopíştiriţă v. *coropişniţă*
conopíştriţă v. *coropişniţă*
conopiştiră v. *coropişniţă*
conopiştire v. *coropişniţă*
conotifchiríţi [pl.] v. *coropişniţă*
contoman Pl. 312/1496
conuri [pl.] 385/465
coţofană 418/473
cop Pl. 302/1471
copac[1] 381; 384; 386; 388; 389/538, 661; 417/537, 653; Pl. 252/1318; Pl. 254-255/1325; Pl. 256/1326; Pl. 257/1327; *coajă de ~* v. *coajă*; *craci de ~* v. *crac*; *must de ~/mustul -ului* v. *must*; *pui de ~* v. *pui*; *lamură de ~* v. *ramură*; *trunchi de ~/trunchiul -ului* v. *trunchi*; *trupul -ului* v. *trup*; *tufă de ~* v. *tufă*; *viţă de ~* v. *viţă*; *zeama -ului/zeamă de la ~* v. *zeamă*; *copaci* [sg.] 384/462, 463, 503; *copaci* [pl.] 374/482; 379/501; ~ *rari* [pl.] 381/461; ~ *răşinoşi* 384/485; *buchet de ~* v. *buchet*; *luncă cu ~* v. *luncă*; *rărime de ~* v. *rărime*
copac[2] v. *capac*
copaci [sg.] v. *copac*
copaie 440/510
copăcărie 384/616
copăcel 384/484; *copăcei* [pl.] 380/565
copău v. *copoi*
copcă 432; *gopcă* 432/629
copii [pl.] 446/473
copileţ 389/481
copiliţă Pl. 316/1514
copoi 400; ~ *de vânătoare* 400/650; *capău* 400; ~ *de vânătoare* 400/482; *capoi* 400; *capou* 400/499, 504, 607, 608; ~ *de vânat* 400/579; *căpău* 400; ~ *de vânătoare* 400/570; *căpoi* 400/656; *căpou* 400/508, 512, 514; *copău* 400; *copou* 400
copou v. *copoi*
copt: ~ *în grăsime* 445/537, 595; ~ *în ulei* 445/595; ~ *în untură* 445/548, 591, 598; *praf/prav de ~* v. *praf*
coptură Pl. 290/1436; Pl. 294/1443
corăţa (*a ~*) v. *curăţa*
corăţat v. *curăţat*
corăţene v. *curăţenie*
corăţi (*a «se» ~*) v. *curăţa*
corăţire v. *curăţare*
corâţa (*a «se» ~*) v. *curăţa*; cf. *teren*
corb Pl. 278-279/1383; Pl. 279/1384; *negre ca -ul* 417/483; *corbi* [pl.]: *da' ce corbii [mă-sii]?* 429/615
corbece v. *culbec*
corceritii (*a ~*) v. colceri
corceriţă v. *colceriţă*
corci 380/495; 389/464; Pl. 255/1325
corcie: *corciuie* 377/495
corciovă v. *cociorvă*
corciui (*a ~*) 378/495
corciuie v. corcie
corcodei [pl.] 424/637
corcoduş: *curcuduş* 395/477
cordea 462/471, 486
cordică 462; 485; *-a pălăriei* 462; *-a la pălărie* 462/496; ~ *de la pălărie* 462/608; ~ *la pălărie* 462/548; ~ *pe pălărie* 462/502; ~ *de legat părul* 485/488; *cordici* [pl.]: ~ *de pălărie* 462/531
cordină 368/587
cordiuc v. cordiug
cordiug: *cordiuc* 428/475
cordon 485/485
cordur v. *codru*
corea v. *curea*
corleţi [pl.] v. cocleţ
corn 384/616; Pl. 249/1314; Pl. 257/1327; Pl. 294/1443; *tufă de ~* v. *tufă*
cornar v. colnare
cornare v.colnare
cornuleţe [pl.] 446/622; Pl. 249/1314
coroană 386/660
coroare v. culoare
corochernită v. *coropişniţă*
corocheşniţă v. *coropişniţă*, *urechelniţă*
corofleşniţă v. *coropişniţă*
coroi Pl. 279/1384; ~ *cu jaletcă* Pl. 279/1384
coroitoare 428/461
coromâslă v. salamandră
coromelc v. *culbec*
coronejniţă v. *coropişniţă*
coroneşniţă v. *coropişniţă*, *urechelniţă*
coronijniţă v. *coropişniţă*
coronişliţă v. *coropişniţă*
coronişniţă v. *coropişniţă*; cf. *uscat*
coroniştiţă v. *coropişniţă*
coropâşniţă v. *coropişniţă*
coropijniţă v. *coropişniţă*
coropişnă v. *coropişniţă*
coropişniţă 428; *cânipiştiriţă* 428/486; *chífchiriţă* 428/550; *chifchiriţă* 428/479, 562; *chíftiriţă* 428/591, 606, 608, 619; *chiftiríţă* 428; *chişchiriţă* 428/494; *chiştiriţă* 428/606, 622; *coconírişte* 428/620; *coconíşcă* 428/620; *conăpiştiríţă* 428/586; *conifâfturíţe* [pl.] 428/468; *conifţífţiriţă* 412/468; *coniftoftoríţă* 412/468; *conochefteríţă* 412/469; *conochifchiriţă* 428/576; *conochifştiţă* 428/587; *conochíftierită* 412/483; *conochíftiră* 428/565; *conochíftire* 428/484; *conochíftiriţă* 428/480, 484; *conochiftură* 428/428, 484 *conofchíchiră* 428/570;

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

conofchichiriță 428/570, 572, 575; *conofchiriță* 428/575; *conoftăfturiță* 428/468; *conoftiftiriță* 428/572; *conoftiriță* 412/461; *conofțire* 428/574; *conopiștiră* 412/476; *conopiștire* 412/462; *conopíștiriță* 428/535, 621; *conopiștiríță* 428/580; *conopíștriță* 428/585; *corocherniță* 428/669; *corocheșniță* 428/669; 429/653, 654; *corofleșniță* 428/618, 643; *coronejniță* 428/667; *coroneșniță* 428/653; 429/656; *coronijniță* 428/665, 667; *coronișliță* 428; *coronișniță* 428/644; ~ *de uscat* 428/666; *coroniștiță* 428/596; *coropâșniță* 428/564; *coropijniță* 428/663, 670; *coropișnă* 428/660; *coroplișniță* 428/543, 548; *coroșchelniță* 428; 429/659, 662, 668; ~ *mică* 428/655; *coroșnelniță* 428/614, 616, 658; *coana chíftirița* 428/619; ~ *chíftiriță* 428/474, 481, 485; ~ *chiftiríță* 428/560; *cucoana chichiríță* 428/491; ~ *chifchiríță* 428/479, 485, 557; ~ *chiftire* 428/487; ~ *chiftiríța* 428/502; ~ *chiftiríță* 428; ~ *chiștiríță* 428/610; ~ *coropíșniță* 428/600; *curecherniță* 428/664; 429/664; *curecheșniță* 428/657; 429/645; *curicheșniță*: ~ *cu craci* 429/657; *goștonăriță* 428/558; *nișcocoríță* 428; 429/625, 635; *nișcócoriță* 428/628, 629, 631; *nișcocórniță* 428/623; *orecherniță* 428/641; *orăcheșniță*: ~ *de gunoi* 428/639; *orășcheniță* 428/642; *orocheșniță* 428/650; 429/650; *urecheniță* 428/627; 429/580; *urecherniță* 428/634, 636; 429; *urecheșniță* 428/637, 640; 429/637, 640; *ureșcherniță* 428/649; 429/649; *școrocherniță* 428/653; *șoromíșliță* 428/592 *conochiftiríți* [pl.]: ~ *cu aripi* 428/474; *conocifteríți* [pl.] 412/469; *conofiftiri* [pl.] 428/565; *conotifchiríți* [pl.] 428/492; *coropișteríți* [pl.] 428/490; *coropíștiriță* [pl.] 428/490; *orecherniți* [pl.]: ~ *mici* 429/641; *orocheșniți* [pl.]: ~ *mici* 429/650; *urecherniți* [pl.]: ~ *mari* 428/636

coropișteríți [pl.] v. *coropișniță*

coropíștiriță [pl.] v. *coropișniță*

coroplișniță v. *coropișniță*

coroșchelniță v. *coropișniță*, *urechelniță*; cf. *mică*

coroșnelniță v. *coropișniță*

corp: ~ *de brădet* Pl. 250/1315; *-ul copacului* 386/475; ~ *de pădure* Pl. 250/1315

cosaș 427/471, 573, 577, 588

cosiri [pl.] 377/665

cocustârc v. *cocostârc*

costâlc v. *cocostârc*

costârc v. *cocostârc*

costișat [subst., adj.]: *costișet* [sgt.] 464/481, 575; *de-a -ul* 464/477, 481; *rând* ~ v. *rând*; *costișeți* [pl.]: *pui* ~ v. *pui*

costișet v. costișat

costum Pl. 312/1496; ~ *bănățian* [4 sil.] 484/661; ~ *național* 483/648; *custum* Pl. 312/1496; *costumuri* [pl.]: ~ *de haine* Pl. 312/1496

costumuri [pl.] v. *costum*; cf. *haină*

coș (de pescuit) 433/489, 556, 601; ~ *de prins pește* 433/555

coși (*a se* ~) Pl. 294/1443

coștei Pl. 242/1286

cot 463/577; 470/597; 472/630, 631; ~ *de luncă* 382/482; *coate* [pl.]: *(a) bate cu -le (sumane)/(a) bate la* ~ *(sumane)/(a) bate sumanul la* ~ v. *bate*; *cote* [pl.] 470/597; *coturi* [pl.]: ~ *de cioarici, de ițari* 470/668; ~ *de pânză* Pl. 241/1283; *coți* [pl.]: *(atâția)* ~ *de zechi* 470/670

cotar 367/653

cotlon 405/469, 569; 455; *codlon* 455/632

cotobárdiță 418/662

cotrună v. cătun

cotună v. cătun

coțfană v. *coțofană*

coțobatică 418/656

coțofană 418; *coțfană* 418/526

coțopei 367/557; 368/557

covarșă 445/596

covată 440; Pl. 295/1444; ~ *de frământat pânea* 440/537, 597; ~ *de pâine* 440/617, 640; *resturi de pe* ~ v. *resturi*; *covete* [pl.] 440/521, 543; *cuveți* [pl.] 440/468

covătoi 440/484

covățică 440; ~ *de pâne* 440/600

covergi [pl.] 433/640

covete [pl.] v. *covată*

cozănac v. *cozonac*

coznac v. *cozonac*

cozonac Pl. 291/1437; Pl. 295/1444; *cozănac* Pl. 295/1444; *coznac* Pl. 295/1444; *cozunac* Pl. 295/1444, *cuzonac* Pl. 295/1444; Pl. 300/1461; *gozonac* Pl. 295/1444

cozoroc 461; *-ul pălăriei* 461/537

cozunac v. *cozonac*

crac 387; ~ *uscat* 387/617; *un* ~ *de izmană* Pl. 311/1492; *un* ~ *de pantalon* Pl. 310/1491; *un* ~ *de pantaloni* Pl. 310/1491; *creac* 387/663; *craci* [pl.] 386/482; ~ *de copac* 387/537; *curicheșniță cu* ~ v. *coropișniță*, *urechelniță*

cracă 387; ~ *uscată* 387/599, 618; *creacă* 387/663; *crace* [pl.] 387/556; *crăici* [pl.] 387/483; *creci* [pl.] 387/471, 576, 579, 608

crace [pl.] v. *cracă*

craflă: *cruflă* 445/483

crangă v. *creangă*

crangi [pl.] v. *creangă*

crangur v. *grangur*

crap Pl. 283/1408

crăba (*a* ~) v. *crăpa*

crăcos Pl. 259/1330; Pl. 260/1333

crăici [pl.] v. *cracă*

crămălui (*a se* ~) 419/546

crănci [pl.] v. *creangă*

crăngi [pl.] v. *creangă*

crănguri [pl.] v. *crâng*

crăpa (*a «se»* ~) 393; Pl. 294-295/1443; ~ *lemne* 393/669; *crăba* (*a* ~) Pl. 294/1443; *crepa* (*a* ~) Pl. 294/1443

crăpătură Pl. 294/1443; ~ *la pâne* Pl. 294/1443

crăsnic v. *crâsnic*

crânc v. *crâng*

crâng 375; 380/477, 551, 663; 383/522, 665; ~ *de pădure* 379/556; *-ul cerului* 375/581; *-ul codrului* 375/585; *-ul lumii* 375/468; *-ul omului* 375/558; *-ul verde*, *-ul galben* 375/585; *pădure de* ~ v. *pădure*; *a dat -ul* v. *da*[1]; *a încheiat -ul* v. *încheia*; *întoarce -ul* v. *întoarce*; *a mișcat -ul* v. *mișca*; *s-a schimbat -ul* v. *schimba*; *lumea s-a schimbat, dar -ul ba* 375/643; *-ul anului*: *(a) nu ști* ~ v. *ști*; *crânc* 375/463; *crănguri* [pl.] 375/563; *crânge* [pl.] 375/495; *crângi* [pl.] 375/494, 504; *crengi* [pl.] 375/480; cf. *Crâng*, *Crângul*, *La Crâng*, *Pădurea Crângului* (n. top.)

Crâng/Crângul (n. top.) 375/600, 611, 631, 646; v. *Pădurea Crângului*

crânge [pl.] v. *crâng*

crângi [pl.] v. *crâng*

crâsnic 433; ~ *cu coadă* 433/494; *cârsnic* 433; *crăsnic* 433/503, 563; *crâznic* 433/664, 666, 667, 669; ~ *de prins pește* 433/665; *crisnic* 433/495; *scrâsnic* 433/480; *câsnice* [pl.] 433/482; *crâznice* [pl.] 433/494

crâtiță v. *cârtiță*

crâznic v. *crâsnic*; cf. *pește*, *prins*

creac v. *crac*

creacă v. *cracă*

creangă 387; Pl. 255/1325; *-a bradului* Pl. 240/1279; ~ *uscată* 387/501; *crangă* 387; 464/662, 668; *crangi* [pl.] 387/646; *crănci* [pl.] 387/463, 464; *crăngi* [pl.] 464/476; *pâlc de* ~ v. *pâlc*; *crence* [pl.] 387/487; *crenci* [pl.] 387/467; 394/469; *crenge* [pl.] 387/484; cf. *Creangă* (n. pers.)

Creangă (n. pers.) Pl. 280/1385

creastă Pl. 315/1500; Pl. 322/1525; *-a opincii* Pl. 315/1500

creață: *urzică* ~ v. *urzică*

creci [pl.] v. *cracă*

crede (*a* ~) 428/466; Pl. 277/1379; Pl. 280/1387

credenț 446/462

creier: *creir*, *a-i umbla* (ceva, cuiva) *prin* ~ v. *umbla*

creir v. creier; cf. *umbla*

crence [pl.] v. *creangă*

crenci [pl.] v. *creangă*

crenge [pl.] v. *creangă*

crengi [pl.] v. *crâng*

crepa (*a* ~) v. *crăpa*

crescătoare: *pădure* ~ v. *pădure*

crescător Pl. 255/1325

crește (*a* ~) 382/564; 386/468; 394/493; 441; Pl. 255/1325; Pl. 260/1333; Pl. 295/1443; ~ *prea tare* Pl. 294/1443

creștere Pl. 255/1325

crețe[1] [subst. pl.] 474/556; ~ *la oipincă* 474/501

crețe[2] [adj. pl.] Pl. 295/1444

Crețești (n. top.) Pl. 309/1490

creți [pl.]: *ițari* ~ v. *ițari*

crisnic v. *crâsnic*

cristei 424/647, 669; *cârstei* 420/485;

cârstel 424/489; *cristel* 420/504; 424/521, 538, 546
cristel v. *cristei*
crizantemă: *crizantină*, *tufă de ~* v. *tufă*
crizantină v. crizantemă
croncan Pl. 279/1383, 1384
crop 459/468, 577
croşa (*a ~*): *~ cu ingliţa* 463/659
cruce Pl. 240/1279
cruflă v. craflă
crupă: [fu]*tu-i crupa*! 412/482; *crupe* [pl.] 438; *~ de orz* 438/462, 483
crupcă 469/623, 620
crupuşoare [pl.] 438/584
cruşit Pl. 319/1519
cubelc v. *culbec*
cubelce v. *culbec*
cuc 419/559, 571; *cântă cucu-n codru* v. *cânta*, cf. *codru*; v. *cuc-arminesc*, *cuc-ţigănesc*
cuc-arminesc Pl. 280/1385
cuc-ţigănesc Pl. 280/1385
cucoana chichiríţă v. *coropişniţă*
cucoana chifchiríţă v. *coropişniţă*
cucoana chiftire v. *coropişniţă*
cucoana chiftiríţa v. *coropişniţă*
cucoana chiftiríţă v. *coropişniţă*
cucoana chiştiríţă v. *coropişniţă*
cucoana coropíşniţă v. *coropişniţă*
cucoare [pl.] v. cocor
cucobelci [sg.] v. *culbec*
cucostâc v. *cocostârc*
cucostâr v. *cocostârc*
cucostârc v. *cocostârc*
cucostârg v. *cocostârc*
cucoş v. cocoş
cucoşei [pl.] v. cocoşei
cucovea v. *cucuvea*
cucoveaucă v. *cucuveaucă*
cucoveică v. *cucuveică*
cucoveucă v. *cucuveaucă*
cucuieţi [pl.]: *hulubi ~* v. *hulub*
cucurusi [pl.] v. *cucuruz*
cucuruţ v. *cucuruz*
cucuruz Pl. 249/1314; *~ de brad* Pl. 249/1314; *cocuruz* Pl. 249/1314; *cucuruţ* Pl. 249/1314; *cucurusi* [pl.] Pl. 249/1314
cucustârc v. *cocostârc*
cucută: *ţevie de ~* v. *ţeavă*
cucuvaie 423/545
cucuvea 422/651; 423; *cocovea* 422/616, 622; 423; *cucovea* 422/616; 423; *cuvea* 423/565, 613; *cucuveauă* 423; *cocoveie* [pl.] 423/473
cucuveauă v. *cucuvea*
cucuveaucă 422/526, 527; 423; *cocoveaucă* 423; *cocoveucă* 423/487; *cocuveaucă* 423/555; *cucoveaucă* 423; *cucoveucă* 423/478, 479; *cuveaucă* 423/501
cucuveică 423/470, 600; *cocoveică* 423; *cucoveică* 423/494, 495
cufne v. *cuhnie*
cugluf Pl. 295/1444
cuhalm 383/637
cuhnă v. *cuhnie*
cuhnăriţă Pl. 301/1463
cuhne v. *cuhnie*
cuhnie 455/617; *cufne* 455/494; *cuhnă* 455/666; *cuhne* 455; Pl. 300/1461
cuib: *~ de aluat* 443/476; *~ de furnici* 426/637, 641; *~ de pupăză*: *sfântă să-ţi fie gura ca cuibul de pupăză!* Pl. 279/1385
cujeică Pl. 232/1241
cujmă v. *cuşmă*
culac v. *colac*
culbec 411; *cobelc* 411; *cobelce* 411; *cobelci* [sg.] 411/466, 469, 475, 478; *cocobelci* [sg.] 411/490; *colbec* 411; Pl. 274/1369; *colbece* 411; *colbelc* 411/515; *colibece* 411/511; *corbece* 411/554; *coromelc* 411/597; *cubelc* 411/489, 499, 565; *cubelce* 411/484, 485; *cucobelci* [sg.] 411/486; *culbece* 411; *culbeci* [sg.] 411/615, 617; *culibece* 411/510; *curbec* 411/610; *~*, *~ scoate* [coarne] *boiereşti* 411/610; *curbece* 411/558; *curcubău* 411/494; *curcubec* 411/666; *gobelce* [pl.] 411/482
culbece v. *culbec*
culbeci [sg.] v. *culbec*
culca (*a se ~*) Pl. 298/1459
culcare 454/484
culcuş 405/483; *~ de vulpe* 405/483
culeşă v. coleaşă
culeşer 436/461, 462, 470, 478; *colişer* 436; *culicer* 436/488; *culişer* 436; *hătu-i respectul lui de culişer!* 436/482
culibece v. *culbec*
culicer v. *culeşer*
culişer v. *culeşer*
culoare: *coroare* Pl. 317/1516
cultură 377/634; (loc) *pentru ~* 377/590
culţuni [pl.] v. *colţuni*
cum [adv.] 359/493; 374/493; 375/468; 380/483; 394/526; 432/555; 435/483; 445/484; 446/483; 458/496; 482/501; Pl. 276/1371; Pl. 280/1387; Pl. 294/1443; Pl. 308/1488; Pl. 317/1514; Pl. 317/1516; (*a*) *nu avea ~* v. *avea*
cumpăra (*a ~*) 465/557
cumpărată 465/565
cunductor v. conductor
cunoaşte (*a ~*) 424/496; Pl. 250/1314; Pl. 274/1370
cupe [pl.] Pl. 236/1254
cupteraş v. cuptoraş
cuptiaraş v. cuptoraş
cuptiare [pl.] v. *cuptor*
cuptioară [pl.] v. *cuptor*
cuptioare [pl.] v. *cuptor*; cf. *pâine*
cuptior v. cuptor
Cuptior (n. pers.) Pl. 291/1438
cuptioraş v. cuptoraş
cuptiore [pl.] v. *cuptor*
cuptiori [plm.] v. *cuptor*
cuptoară [pl.] v. *cuptor*
cuptor 443/488; Pl. 292/1438; *cuptior* 443/488; 455/590, 636; Pl. 291-292/1438; Pl. 294/1443; *cuptiare* [pl.] Pl. 292/1438; *cuptioară* [pl.] Pl. 292/1438; *cuptioare* [pl.]: *~ de pâne* Pl. 292/1438; *cuptiore* [pl.] Pl. 292/1438; *cuptiori* [plm.] Pl. 292/1438; *cuptoară* [pl.] Pl. 292/1438; cf. *Cuptior* (n. pers.)
cuptoraş: *cuptioraş* 455; *cuptiaraş* 455/507, 519, 525; *cupteraş* 455/541
cur 386/583; 395/557; 431/538, 600, 619; *mă-sa-n ~!* Pl. 276/1371; cf. *curul-boului*; *ghimbă-n-cur*
curat Pl. 230/1234; Pl. 300/1461
curăte (*a ~*) v. *curăţa*
Curătura lui Iepure (n. top.) 376/564
curătură 377; *curături* [pl.] 377/627; *~ cu tufari* 380/562; cf. *La/Pe Curătură*, *Curătura lui Iepure*, *În Curături*
curăţa (*a «se» ~*) 377/473, 493; 378; *~ locul* 378/545, 589, 606; *~ nămaşul* 378/657; *~ pădurea* 378; *~ de târşi* 378/494; *~ terenul* 378; *~ tufarii* 378/600; *coräţa* (*a ~*) 378/475, 484; *corăţi* (*a «se» ~*) 377/468; 378/468, 479, 485; *corâţa* (*a «se» ~*) 362/488; 378/474, 478, 502; *~ teren* 378/474; *curăte* (*a ~*) 378/461, 462; *curắţ* [ind. prez. 1] 378/643; *curăţi* (*a «se» ~*) 362/482; 377; 378; *curâţa* (*a ~*) 378/468, 477, 483, 484; *curote* (*a ~*) 378/469; *curuţa* (*a ~*) 378/652, 667; *~ tufărişul* 378/668
curăţare: *corăţire* 377/475; 378/478; *curăţire* 378/464, 660
curăţat 377/483, 563; 378/481, 490, 655; *corăţat* 377/479; *curăţit* 377/572, 578, 582, 668; 378/585, 668; *parchet ~* v. *parchet*
curăţată: *curăţită*, *pădure ~* v. *pădure*
curăţătură 377/656; 378/630, 639; *curăţitură* 376/558, 618; 377; 378/493, 647; 380/558
curăţene v. curăţenie
curăţenie: *corăţene* 377/474; *curăţene* 378/464, 474
curăţi (*a «se» ~*) v. *curăţa*
curăţire v. curăţare
curăţit v. *curăţat*; cf. *teren*
curăţită v. curăţată
curăţitură v. *curăţătură*
curâţa (*a ~*) v. *curăţa*
curbec v. *culbec*
curbece v. *culbec*
curcan Pl. 258/1329; *mucul -ului* v. *muc*[1]; *curcani* [pl.]: *porumbei ~* v. *porumbel*
curcă: *~ sălbatică* 424/467
curcubău v. *culbec*
curcubec v. *culbec*
curcuduş v. corcoduş
curea 468; 473; 474/550, 571; Pl. 307/1485; *-ua care-i îngrădită opinca pe picior* 474/599; *-ua cei[e] lată* 468/484; *-ua de la pantaloni* Pl. 307/1485; *-ua la pantaloni* Pl. 307/1485; *~ de brâu* 468/573; *~ ciobănească* 468/482, 531; *~ cu chimer* 468/554; *~ cu chimir* 468/598; *~ de încins* 468/471, 578; Pl. 307/1485; *~ înflorită* 468/570; *~ lată* 468; *~ lată cu nasturi* 468/557; *~ cu nasturi* 468/610; *~ de pantaloni* Pl. 307/1485; *~ ţintită* 468/481; *aţă la opinci din ~* v. *aţă*; *corea* Pl. 307/1485; *cureauă* 468/464, 484; Pl. 307/1485; *~ lată* 468/464; *curele* [pl.]: *~ de opinci* 473/493, 619, 648; *~ la opinci* 473/625; *cureli* [pl.] 473/476, 477, 479, 487
cureauă v. *curea*; cf. *lată*

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

curechernițǎ v. *coropișnițǎ, urechelnițǎ*
curecheșnițǎ v. *coropișnițǎ, urechelnițǎ*
curechi 385/538, 606; 445/606, 610; Pl. 291/1437; *plăcintǎ/-e cu ~* v. *plăcintǎ*; *curichi* 445/482; *~ murat* 445/600
curelar 468/610
cureli [pl.] v. *curea*
curelușǎ Pl. 307/1485
curge (a ~) Pl. 294/1443; *~ din tigaie* Pl. 294/1443
curicheșnițǎ v. *coropișnițǎ, urechelnițǎ*; cf. *crac*
curichi v. *curechi*; cf. *murat*
curmei 358
curote (a ~) v. *curăța*
curpen 389/558
cursǎ 409/517, 616; *~ de prins șoareci sau guzgani* 409/538
cursurǎ Pl. 294/1443
curul-boului 395
curuța (a ~) v. *curăța*; cf. *tufăriș*
cusăturǎ 464/616; *cusâturǎ* 464/634, 655; *cusuturǎ* 463/623; 464/596; *~ cu arnici* 464/629
cusâtǎ v. *cusutǎ*; cf. *catrințǎ, cǎmașǎ, horboticǎ*
cusâturǎ v. *cusăturǎ*
custum v. *costum*
cusutǎ 481/483; *cǎmeșǎ ~ în zorzoane* v. *cǎmașǎ*; *cusâtǎ*: *catrențǎ ~* v. *catrințǎ*; *cǎmeșǎ ~* v. *cǎmașǎ*; *horboticǎ ~* v. *horboticǎ*; *cusute* [pl.]: (despre mâneci, la cămașa națională) 463/650; *~ cu flori* 463/646
cusuturǎ v. *cusăturǎ*
cușmǎ 409/541; Pl. 302-303/1474; *~ țugluietǎ* Pl. 303/1474; *cujmǎ* Pl. 303/1474
cutare 472/660; Pl. 252/1318
cutǎ Pl. 236/1254
cuțit Pl. 229/1229; *-ul de la melițoi* Pl. 229/1229
cuvânt 456/485; Pl. 271/1361
cuvea v. *cucuvea*
cuveaucǎ v. *cucuveaucǎ*
cuveți [pl.] v. *covatǎ*
cuzonac v. *cozonac*

D

da[1] *(a ~)* [vb.] 374/482; 446/473; Pl. 240/1265; Pl. 293/1441; Pl. 312/1496; *~ afarǎ cioatele* 378/587; *~ dolía* 471/640; *~ gâza* 431/565; *~ în ițe* Pl. 240/1265; *~ prin ițe și prin spatǎ* Pl. 239/1265; *~ lăstari* 380/636; *~ la melițǎ* 361/468, 511; *~ prin melițǎ* 361/501; *~ la melețoi* 361/600; *~ prin melețuicǎ* 361/555; *~ la piuǎ* 470/642; *~ de pomanǎ* Pl. 312/1496; *~ prin ráfir* Pl. 230/1234; *~ la raghilǎ* Pl. 230/1234; *~ la ragilǎ* Pl. 230/1234; *~ prin răgeluicǎ* Pl. 230/1235; *~ scoverze* (cuiva) 445/600, 606; *nu-ți place mâncarea, vrei sǎ-ți dau scoverze sau cofeturi?* v. scovardǎ, *cofeturi*; *~ strǎchea* 431/555; *~ în ele strechea* (despre vite) 431/580; *~ strechia în vite* 431/600, 622; *~ afarǎ din tǎvǎ* Pl. 295/1443; *~ din tǎvăli afarǎ* Pl. 294/1443; *~ peste tavǎ* Pl. 294/1443; *a dat crângul* 375/621; *dǎ lemnu-n mâzgǎ* 388/611; *didea* [pers. 3] 453/651
da[2] [adv.] 374/493; 410/493; Pl. 271/1361; Pl. 290/1436
dafín: *foaie de ~* Pl. 245/1302
dambravǎ v. *dumbravǎ*
dambravnic v. dumbravnic
dantelǎ 465; *dantilǎ* 465/523; *tantelǎ* 465; *dantile* [pl.] 465/463
dantilǎ v. *dantelǎ*
dantile [pl.] v. *dantelǎ*
darac 365/534, 638, 641, 642; Pl. 231/1236; *dărac* 365/639; *dǎrag*: *(a se) duce la ~* v. *duce*; *tarac* 365/636
darǎ [adv.] Pl. 302/1471
dasac v. *desagǎ*
dasagǎ v. *desagǎ*
dat: (pământ) *~ pentru agriculturǎ* 377/605; *teren ~ pentru agriculturǎ* v. *teren*; *dați* [pl.]: *~ la piuǎ* (despre ițari, cioareci) 471/666
datǎ: materie ~ la piuǎ v. *materie*
dălăcițǎ 397/645
Dǎlbǎneasa (n. top.) Pl. 243/1288
dărac v. *darac*
dǎrag v. *darac*; cf. *duce*
dărăci (a ~) Pl. 230/1234
dǎsag v. *desagǎ*
dǎsagǎ v. *desagǎ*
dânsul [pron.] Pl. 312/1496
dârcaci 424/500
dârmoi[1] v. *dârmon*
dârmoi[2] *(a ~)* v. dârmoni
dârmoni (a ~): *dârmoi (a ~)* Pl. 288/1427
dârmoiet Pl. 288/1427
dârmon Pl. 288/1427; *dârmoi* 439/633, 648; Pl. 288/1427
deal 377/610; 450/668; Pl. 256/1326; *la ~* 471/660; *când este soarele de-un prânz bun de ~* v. *fi*; cf. *Dealul Cornului/Inăriei/Runcului* (n. top.)
Dealul Cornului (n. top.) 377/601
Dealul Inăriei (n. top.) 359/637
Dealul Runcului (n. top.) Pl. 256/1326
deasagǎ v. *desagǎ*
deasǎ 379; 380/469, 483, 488, 645; 439/480, 482, 484, 488, 529; *~ ca-n codru* 379/635; *pădure ~* v. *pădure*; *sitǎ ~* v. *sitǎ*; *țâhlǎ ~* v. *sihlǎ*; *dese* [pl.]: *nuiele ~* v. *nuia*
deasăgește: *(a) duce ~* v. *duce*
deasupra 483/483, 484/483; *coarja de ~/coarja ~* v. *coajǎ*
decenalǎ: *decinalǎ* 381/485
decinalǎ v. decenalǎ
defișare v. defrișare
defișat v. *defrișat*
defrișa (a ~) 377/631, 645; 378/598, 599; 605, 635; *difișa (a «se» ~)* 376/501; 377; 378; *~ pădurea* 377/652; *difrișa (a ~)* 378/470
defrișare: *defișare* 377/645; *difișare* 376/643; 377; 378/609
defrișat 377/637; *defișat* 376/569, 639; 377/485, 608, 629, 655; *difișat* 377; 378/490; *loc ~* v. *loc*; *pământ ~* v. *pământ*; *difrișat* 377/551, 601, 610
dejmǎ v. dijmǎ; cf. *casǎ*
dejun 450/532
delecate [pl.] v. *delicatǎ*
delicat: *mai ~* Pl. 286/1416
delicatǎ Pl. 270/1361; *delecate* [pl.] 475/627
deloc: *diloc* 441/469
demult [adv.] 464/577; *dimult* 456/484; 457/495; 473/483; 477/484; *mai ~* 373/499
deosebire: *diosebire, cu ~* 394/493
depăna (a ~) 366/493
depănat 372/493; *rugi de ~* v. *rug*
depǎnătoare Pl. 236/1253
depinde (a ~): *dipinde (a~)* 473/487
derector v. director
dermea/dirmea: *gârmea* 479/538; 480/531, 534, 600; *ghirmea* 480/618; *grimea* 480; *gârmele* [pl.] 465/538
des Pl. 254/1325; *codru ~* v. *codru*; *c ~* v. *loc*; *tufar ~* v. *tufar*
desac v. *desagǎ*
desacǎ v. *desagǎ*
desag v. *desagǎ*
desagǎ [s.f.] 373; *-a din spate* 373/554; *dasac* 373; *dasagǎ* 373; *dǎsag* 373; *dǎsagǎ* 373; *deasagǎ* 373/528, 529; *desac* 373/524, 530, 580; *desacǎ* 373/518; *desag* [s.m.] 373; *desaguri* [pl.] 373/478; *desăici* [pl.] 373/483
desaguri [pl.] v. *desagǎ*
desăici [pl.] v. *desagǎ*
desât v. deset
deschide (a ~): *~ pachetul* [= parchetul] 376/621
deschis: *deșchis, câmp ~* 377/470; *dischis* Pl. 318/1518; Pl. 320/1521; *bungeac ~* v. bunceag; *roș ~* v. *roșu*; *verde ~* v. *verde*; *dișchis*: *lila ~* v. *lila*
descoperit: *discoperit, teren ~* v. *teren*
deset: *desât* 379/490
desface (a se ~): *~ floarea* Pl. 262/1339
desfunda (a ~) 378/625, 626, 632
desfundăturǎ: *disfundǎturǎ* 377/526, 540, 599, 611, 625, 659
desime 379; 380/580; *o ~ de pădure* 379/633, 637
desiș 379; 380/540, 565, 635, 640, 650; *~ de brad* Pl. 250/1315
despăduri (a ~): *dispăduri (a ~)* 377/628; 378
despădurire: *dispădurire* 377/493, 517
despădurit: *dispădurit, loc ~* v. *loc*; *pomânt ~* v. *pământ*
despărțitǎ: *dispărțitǎ* 481/483
despica (a ~): *dispica (a ~)* (lemne) 393; *dișpica (a ~)* 393
desțeleni (a ~): *disțălina (a ~)* 377/633; *disțălini (a ~)* 377/613, 644; *disțeleni (a ~)* 378/580
desțelenit: *disțălinat* 377/633; *disțălinit* 377/630
deșchis v. deschis; cf. *câmp*
devreme Pl. 297/1454
dezbumba (a se ~): *dezbunghia (a se ~)* 467/650, 667
dezbunghia (a se ~) v. dezbumba
dezghioca (a ~): *dijghioca (a ~)* 393/625
dezmierda (a ~): *dizmierda (a ~)* Pl. 245/1302
dezrădăcina (a ~): *disrădăcina (a ~)* 378/559
diadamǎ v. diademǎ

diademă: *diadamă* 485/616
difişa (*a «se»* ~) v. *defrişa*; cf. *pădure*
difişare v. defrişare
difişat v. *defrişat*; cf. *loc*, *pământ*
difrişa (*a* ~) v. *defrişa*
difrişat v. *defrişat*
dihoca (*a* ~) (lemne) 393/637
dihol v. *dihor*
dihor Pl. 268-269/1358; *bihul* Pl. 269/1358; *bihur* Pl. 269/1358; *bivul* Pl. 269/1358; *dihol* Pl. 268-269/1358; *dihór* Pl. 268/1358; *dihore* Pl. 269/1358; *dihul* Pl. 268-269/1358; *dihur* Pl. 268-269/1358; Pl. 271/1361; cf. *Dihoru* (poreclă)
dihór v. *dihor*
dihore v. *dihor*
Dihoru (poreclă) Pl. 268/1358
dihul v. *dihor*
dihur v. *dihor*
dijghioca (*a* ~) v. dezghioca
dijmă: *dejmă*, *-a casei* 421/606
diloc v. deloc
dimeie v. *dimie*
dimerlie 428/548
dimie 470/652, 661; *dimeie* 470/585
dimineaţă 450; Pl. 297/1454; *masa de* ~ v. *masă*; *măncare/mâncare/-a (de)* ~ v. *mâncare*; *prânzul (de)* ~ v. *prânz*; *dimineţi* [pl.] Pl. 317/1514
dimult v. *demult*
dinainte [adv.] 373/478; *dinăinte* 474/501
dinapoi [adv.] 373/478; *bortele* ~ *(de la opincă)* v. *bortă*
dinăinte [adv.] v. *dinainte*
dinţi [pl.] Pl. 257/1328
diosebire v. deosebire
dipinde (*a*~) v. depinde
director: *derector* Pl. 297/1448
dischis v. deschis; cf. bunceag, *roşu*, *verde*
discoperit v. descoperit
diseară: *de-amiază-n* ~ v. *amiază*; *mâncarea (pentru)* ~ v. *mâncare*; *(a) mânca pe/pentru* ~ v. *mânca*; *nămiez în* ~ v. namiază
disfundătură v. desfundătură
dispăduri (a ~) v. despăduri
dispădurire v. despădurire
dispădurit v. despădurit; cf. *loc*, *pământ*
dispărţită v. despărţită
dispensabili [pl.] v. indispensabili
dispenzabili [pl.] v. indispensabili
dispica (*a* ~) v. despica
disrădăcina (*a* ~) v. dezrădăcina
distălina (*a* ~) v. desţeleni
distălinat v. desţelenit
distălini (*a* ~) v. desţeleni
distălinit v. desţelenit
disţeleni (*a* ~) v. desţeleni
dişchis v. deschis; cf. *lila*
dişpica (*a* ~) v. despica
dizmierda (*a* ~) v. dezmierda
doagă Pl. 289/1428
doară [adv.] 359/480; Pl. 249/1314; Pl. 311/1492
doctor: *-ul copacilor* 417/537, 653
doctorie: ~ *de cancer* Pl. 276/1372
doi 387/483; 402/555; 411/482; 413/501; 477/501; Pl. 231/1236; Pl. 243/1289; Pl. 248/1313; Pl. 255/1325; Pl. 257/1327; Pl. 259/1330; Pl. 261/1334; Pl. 266/1352; Pl. 268/1355; Pl. 268/1357; Pl. 269/1358; Pl. 270/1360; Pl. 272/1362; Pl. 272/1364; Pl. 277/1379; Pl. 279/1384; Pl. 280/1387; Pl. 292/1438; Pl. 295/1444; Pl. 296/1448; Pl. 301/1464; Pl. 307/1483; Pl. 317/1516; *al doilea* 430/474; 443/488
doişpe v. *douăsprezece*; cf. *mânca*, *mâncare*
dolíe: *(a) da -a* v. *da*[1]
dombravă v. *dumbravă*
Dombravnicu (n. top.) Pl. 250/1315
domestici [pl.]: *porumbi* ~ v. *porumb*[1]
domle! [voc.] v. domn
domn: *domle*! [voc.] 431/483; 481/483
dos: *pe* ~ Pl. 309/1490; *un* ~ *aşa* 455/625
dosâpi (*a* ~) v. *dospi*
dospeală 443/589
dospi (*a «se»* ~) 441; 443/570; *dosâpi* (*a* ~) 441/485
dospit: *aluat* ~ v. *aluat*; *aluăţel de* ~ v. *aluăţel*
dospită Pl. 294/1443
dospitură 443/508
două 359/461; 361/480; 368/493; 369/502; 387/483; 394/501; 397/665; 410/464; 444/615; 446/468, 473; 448/483, 494; 450/484; 451/484; 463; 472/464; 481/467; Pl. 231/1236; Pl. 238/1263; Pl. 263/1340; Pl. 265-266/1350; Pl. 271/1361; Pl. 275/1371; Pl. 281/1397; Pl. 286/1421; Pl. 288/1427; Pl. 289/1428; Pl. 302/1471; Pl. 307/1483; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; Pl. 313/1497; Pl. 314/1499; Pl. 315/1500; Pl. 317/1514; *de* ~ *ori* v. *oară*[1]; *în* ~ 437; *a doua* 378/610
douăspce [num.] v. *douăsprezece*; cf. *mâncare*
douăspe [num.] v. *douăsprezece*; cf. *masă*
douăsprece v. *douăsprezece*; cf. *mâncare*
douăsprezece [num.] 452/549; *mâncarea (de) la* ~ v. *mâncare*; *(a) mânca de* ~ v. *mânca*; *(a) sta la masă la* ~ v. *sta*; *doişpe*: *(a) mânca la* ~ v. *mânca*; *mâncarea (de) la* ~*/mâncarea la* [ora] ~*/mâncarea la ora* ~ v. *mâncare*; *douăspce*: *mâncarea de la* ~ v. *mâncare*; *douăspe*: *masa la* ~ v. *masă*; *douăsprece*: *mâncare/-a (de) la* ~ v. *mâncare*; *douăşpe* 452; *la* ~ 452/484, 496; *mâncarea de* ~ v. *mâncare*; *(a) mânca de* ~ v. *mânca*; *prânz la* ~ v. *prânz*; *(a) sta la masă de* ~ v. *sta*; *dousprezece* 451/506, 543; *douşpe*: *(a) lua masa la* ~ v. *lua*; *(a) mânca pentru* ~ v. *mânca*; *mâncarea (de) la* ~*/mâncarea la* [ora] ~ v. *mâncare*
douăşpe v. *douăsprezece*; cf. *mânca*, *mâncare*, *prânz*, *sta* (~ *la masă*)
dousprezece v. *douăsprezece*
douşpe v. *douăsprezece*; cf. *lua* (~ *masa*), *mânca*, *mâncare*
drac Pl. 275/1371
Drăcseni (n. top.) 465/608
drept 437/469, 474, 501; *de* ~ 452/493
dresaţi [pl.]: *câni* ~ v. *câine*
drojde v. *drojdie*; cf. *aluat*, *turtă*
drojdie 442; 443/498, 602, 613, 626; ~ *de bere* 442/535; ~ *de casă* 443/618, 624; ~ *de vin* 442/600, 633; *turtéle de* ~ v. *turtéle*; *drojde* 442; 443/634, 650; Pl. 290/1432; *aluat de* ~ v. *aluat*; *turte de* ~ v. *turtă*
dropie 424/637, 644
drot 463/558; 465/539
drugă 367/657, 661; Pl. 233/1243; *drugi* [pl.] 464/615
drujbă Pl. 243/1289
drum 373/543; Pl. 294/1443
dubi (*a* ~) (despre cânepă) 360
dubit 360/483, 634, 645
duce (*a «se»* ~) 359/537, 582; 360/537, 565; 374/461, 488; 375/461, 644; 400/526; 438/484; 470/468; Pl. 234/1244; Pl. 256/1326; Pl. 285/1412; Pl. 296/1447; ~ *la bază cereale* 448/597; ~ *la codru* 374/663 ~ *pe copcă* 432/538; ~ *la crâng* 375/631; ~ *la curăţit* 378/585; ~ *la dărag* 472/621; ~ *deasăgeşte* (sacul cu grăunţe) 373/618; ~ *cu lucru* 366/577
dulap 365/633
dulci [pl.]: *turtiţi* ~ v. *turtiţi*
dumbravă 381/595; 382/664; 383/516, 581; Pl. 252/1318; ~ *de stejari* Pl. 252/1318; *dambravă* Pl. 252/1318; *dombravă* Pl. 250/1315; *dumbrave* [pl.]: ~ *de stejări* Pl. 252/1318
dumbrave [pl.] v. *dumbravă*; cf. *stejar*
dumbravnic: *dambravnic* Pl. 252/1318
Dumnezeu: [fu]*tu-i Dumne[zeul]!* Pl. 262/1338
Dunăre (n. top.): *Dunure* Pl. 309/1490
dungată 431/548
dungă: *-a la pălărie* 461/482; *-a pălăriei* 461/482
Dunure (n. top.) v. Dunăre
durdă Pl. 263/1340
durduc 432/538
duruietoare v. *duruitoare*
duruitoare 372/538; *duruietoare* 372/490

E

ea [pron.] 357/483; 359/474; 360/470, 493; 361/482, 501, 555; 362; 372/476; 374/565; 376/474; 378/493; 379/483; 394/501, 564; 397/493; 399/483; 404/474, 492; 405/483; 409/469; 418/467; 421/606; 423/483; 426/508; 431/483, 493; 435/488; 438/481, 484; 439/488; 441/467; 443/668; 445/480, 483, 565; 446/480; 453/483; 455/468; 456/501; 457/474, 493; 458/496; 464/469; 472/482; 479/501; 481/483; Pl. 230/1234; Pl. 230/1235; Pl. 245/1302; Pl. 246/1308; Pl. 249/1314; Pl. 251/1318; Pl. 269/1359; Pl. 270/1361; Pl. 276/1371; Pl. 281/1387; Pl. 290/1436; Pl. 291/1437; Pl. 293/1441; Pl. 294/1443; Pl. 300/1463; Pl. 302-303/1474; Pl.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

304/1475; Pl. 309/1488; Pl. 312/1496; Pl. 313/1498
ei [pron. pl.] 373/638; 401/520; 403/488; 424/496; 477/482; Pl. 230/1235; Pl. 231/1236; Pl. 243/1289; Pl. 249/1314; Pl. 268/1357
el [pron.] 377/466, 468, 480, 565, 624; 378/484, 488, 565; 380/483; 386/468, 469; 395/480, 483; 410/488; 419/602; 431/637; 425/483; 441/602; 469/610; 449/485; 471/483, 488; 482/597; Pl. 229/1234; Pl. 234/1245; Pl. 240/1279; Pl. 245-246/1303; Pl. 246/1306; Pl. 249/1313; Pl. 250/1314; Pl. 258/1329; Pl. 262/1339; Pl. 264/1345; Pl. 265/1349; Pl. 268/1358; Pl. 271/1362; Pl. 276/1372; Pl. 281/1387; Pl. 285/1412; Pl. 290/1436; Pl. 296/1447; Pl. 316/1507
ele [pron. pl.] 394/493, 593; 395/501; 418/600; 431/488; 445/501; 475/631; Pl. 240/1265; Pl. 255/1325; Pl. 258/1329; Pl. 281/1399; Pl. 282/1404; Pl. 296/1447; Pl. 312/1496
elefant: *ilefant* 402/496
eleşteu v. heleşteu
enventual v. eventual
erete 424/637
esenţă: *isenţii* [pl.] 392/548
eşarfă 485/652
eu [pron.] 371/475; 396/483; 418/600; 424/496; 428/466; 431/637; 445/501; 450/488; 464/469; 471/486; 477/484; 479/501; Pl. 256/1326; Pl. 294/1441; Pl. 308/1488; Pl. 310/1491; Pl. 312/1496; Pl. 316/1514; *io* 445/565; *iou* 394/501; 446/483; 449/463; Pl. 280/1387; Pl. 304/1475
eventual: *enventual* 369/587
explica (a): *isplica (a ~)* 380/616
exploatare: *~ de pădure* 378/573; *(a) pregăti* (un loc, un teren) *pentru ~* v. *pregăti*

F

fabrică: *~ de piuat* 472/600
fac v. *fag*
face (a «se» ~) 357/482, 639; 367/506, 507, 541; 368/493, 522, 526, 565; 371/475; 373/488, 554; 377/463, 468, 484, 488, 567; 394/469; 395/501; 397/493; 409/483; 412/526; 421/557; 430/474; 431/596; 432; 432/483, 494, 501; 438/482; 443/482, 602; 445/483, 565; 446/473, 483, 518, 539, 555; 456/555; 460/488; 464/469; 470/482; 472/482; 474/501, 571; 484/540; Pl. 228/1225; Pl. 249/1314; Pl. 253/1321; Pl. 258/1329; Pl. 264/1345; Pl. 270/1359; Pl. 276/1372; Pl. 280/1385; Pl. 286/1421; Pl. 290/1436; Pl. 291/1437; Pl. 295/1444; Pl. 297/1454; Pl. 310/1490; Pl. 316/1514; *~ amiaza* 452/661; Pl. 298/1456; *~ de amiază* Pl. 298/1456; *~ amiaziţiul* Pl. 298/1456; *~ băşicuţi* Pl. 294/1443; *~ beşică* Pl. 294/1443; *~ beşici* Pl. 294/1443; *~ beşicuţi* Pl. 294/1443; *~ blană* 377/667; *~ caleap* 367/548; *~ cârr* (despre prepeliţă) 420/550; *~ coraţire* 378/478; *~ corn* Pl. 294/1443; *~ curăţene* 378/464, 476; *~ fân* 382/463; *~ feţe* Pl. 319/1519; *~ floare* Pl. 258/1329; Pl. 260/1333; *~ flori* (la cămaşa naţională) 463/612; *~ un friştic* 453/474; *~ furcei* Pl. 257/1327; *~ gaură* (în gheaţă, pentru pescuit) 432/596; *~ huidială* 401/654; *~ izlas* 378/463; *~ loc arabil* 377/634; 378/613; *~ o furcă* 366/653; *~ a ploaie* Pl. 281/1399; *~ prânzul* Pl. 297/1454; *~ prânzurile* (unui mort) 451/633; *~ pripeală* Pl. 294/1443; *~ sămânţă* Pl. 259/1331; *~ treabă* 366/526, 539; *~ viermi* 430/667
fag 383/495; 392; Pl. 253/1320; Pl. 253-254/1321; *~ alb* Pl. 253/1321; *~ roş* Pl. 253/1321; *codru de ~* v. *codru*; *pădure de ~* v. *pădure*; *pădurice de ~* v. *pădurice*; *fac* 392/463; Pl. 253/1321; *fagi* [pl.] 384/483; *în ~* 392/469, 555; *la ~* 392/540; *pădure de ~* v. *pădure*; *pâlc de ~* v. *pâlc*; *faici* [pl.] 392/501; Pl. 253/1320; Pl. 253/1321; *faigi* [pl.] Pl. 253/1321; *făgi* [pl.] 392/612; *fegi* [pl.] Pl. 253/1321
faici [pl.] v. *fag*
faigi [pl.] v. *fag*
fajur v. franj
fald: *faldur* 463/482
faldur v. fald
famile v. familie
familie: *famile* 394/493
fandilă: *fanghilă* Pl. 291/1437; *fangli* 445/476
fanghilă v. fandilă
fangli v. fandilă
fanşonetă: *faşonetă* 479; *franjonetă* 479/607; *franşonetă* 479/608, 611
fapt: *de ~* Pl. 271/1361
farfurie: *o ~ de píftii* v. *piftíe*
farmate [pl.] v. fărâmate; cf. *beţe*
fartug v. şvartug
fartuşcă 482/480
fasole: *grămadă de ~* v. *grămadă*; *tufari de ~* v. *tufar*; *fasule*: *tufă de ~* v. *tufă*
fasule v. *fasole*
faşonetă v. fanşonetă
fată 366/577; 477/484
fatcă 433/523, 631
făcălete v. *făcăleţ*
făcăleţ 436; *făcălete* 436/647
făcut 368/493; 372/502; 377/485; *loc ~ de arătură* v. *loc*; *de ~*: *colibă ~ mâncare* v. *colibă*; *făcuţi* [pl.]: *pantaloni ~ pe vână* v. *pantaloni*
făcută 473/565
făgăniş 392/490, 491, 579, 581
făgăret 374/473; 392/468, 473; *făgărit*: *în ~* 392/555
făgărie 392; *pădure de ~* v. *pădure*
făgăriş 392; Pl. 252/1318
făgărit v. *făgăret*
făgăriţă: *făguriţă* Pl. 253/1321
făgăt 392/550, 570, 575
făgătiş 392/575, 618, 658
făgeriş 392/619
făget 380/466; 392; *fắget* 392; *fắgit* 374/484; 392/474, 481, 484, 492; *făgeţi* [pl.] 392/566
făgeţel 392/560
făgeţi [pl.] v. *făget*
făgi [pl.] v. *fag*
făgiş 392/479, 500, 592, 661
făgíşte: *pădure de ~* v. *pădure*
făguiţi [pl.] 380/466
făguriş 392/533, 597, 604
făguriţă v. făgăriţă
făină 434; 443/650; Pl. 286/1416; Pl. 290/1436; *~ albă* Pl. 286/1416; *~ a-ntâia* Pl. 286/1416; *~ de grău* Pl. 286/1416; *~ de grâu* 434/465, 480, 570; Pl. 286/1416; Pl. 287/1425; *~ de mălai* 434/643, 655, 670; *~ de păpâşoi* 434/464, 493; *~ de păpuşoi* 434; *~ de popşoi* 434; *~ de popuşoi* 434; *~ piclă* Pl. 286/1416; *~ de porumb* 434/484, 641, 661; *sită rară, de ~ de păpuşoi* v. *sită*; *fănină* 434/466, 479; Pl. 286/1416; *~ de grâu* Pl. 286/1416; *~ de păpuşoi* 434/475, 477; *~ de popşoi* 434/487; *~ de popuşoi* 434/476, 478; *fărină* 434; Pl. 286/1416; Pl. 290/1436; *~ de grâu* Pl. 286/1416; *~ de mălai* 434/462, 463; *~ de păpşoi* 434/485; *~ de păpuşoi* 434; *~ de popuşoi* 434; *~ de porumb* 434/461, 474, 482
fălcăie 466/579
fălcică Pl. 229/1229
fălos v. folos
fănaţ v. *fânaţ*
fănină v. *făină*; cf. *grâu*, *păpuşoi*
fărâma (a ~) 362/625
fărâmate [pl.]: *farmate*, *beţe ~* v. *beţe*
fărfăcar v. forfecar
fărină v. *făină*; cf. *grâu*, *mălai*, *păpuşoi*
făior v. *fuior*
fân 382/463; Pl. 232/1241; *furcă de ~* v. *furcă*
fânaţ 377/486, 567, 568, 583; *~ ominesc* Pl. 256/1326; *câmp de ~* v. *câmp*; *fănaţ* 382/463
fâstă v. *fustă*; cf. *casă*, *lână*, *naţională*
fâţâitoare 424/693
fegi [pl.] v. *fag*
fel 374/468; 417/483; *la~* 439/465; *on ~ de* 406/488; 433/468; Pl. 255/1325; *un ~ de* 359/519; 374/492; 375/482; 377/482; 379/483; 388/473, 637, 638, 640; 391/618, 624, 636; 445/597; 391/488; 394/469, 503; 396/483; 399/503; 412/488; 424/488; 443/468; 482/482; Pl. 249/1314; Pl. 258/1329; Pl. 276/1372; *un ~ de apă* ('sevă') v. *apă*; *un ~ de clei* ('răşină') v. *clei*; *un ~* Pl. 257/1327; *tăt -ul de* Pl. 256/1326; *feluri* [pl.] Pl. 302/1471; *de multe ~* Pl. 319/1518
femeiască: *fimeiască* Pl. 281/1387; *(de) parte ~* v. *parte*
femeie 366/612; 436/550; *-a de casă* (= la casa căreia se face claca)

366/621; *fimeie* Pl. 260/1333; Pl. 274/1370; Pl. 290/1436; Pl. 304/1476; *femei* [pl.]: *clacă de ~* v. *clacă*; *fimei* [pl.] 463/483
ferăstrău: *fieristeu* Pl. 258/1329
ferbinte v. *fierbinte*; cf. *apă*
festejită v. *veştejită*
feşcăraie v. fleşcăraie
feştâr v. *feşter*
feşter Pl. 244/1289; *feştâr* Pl. 243-244/1289; *feştir* Pl. 243-244/1289; *feşteri* [pl.] Pl. 244/1289
feştilă Pl. 230/1235
feştir v. *feşter*
fetiţă Pl. 316/1514
feţe [pl.]: *(a) face ~* v. *face*
fi (a ~) [pred.] 359/621; 373/499, 539; 382/543, 570; 394/485, 550; 428/488; 431/483; 463/587; 473/482; Pl. 250/1314; Pl. 262/1338; Pl. 317/1514; *~ bun de...* 441/640; *~ cât leul* Pl. 245/1302; *mare cât a fi lumea* 479/473; *~ cât palma* Pl. 245/1302; *(a) nu fi răsărită bine* (despre pâine) Pl. 294/1443; *~ rău* 403/548; *~ rele-a dracului* Pl. 275/1371; *e soarele-amiază* 452/597; *când este soarele de-un prânz bun de deal* 450/668; *~ la ştirea* (cuiva) 375/501; *~ trecut prin ciur şi prin dârmon* 439/536; *fi-ar* 473/663; Pl. 255/1325; *fire-ar!* Pl. 291/1437; *fir-ar!* Pl. 316/1507; *sfântă să-ţi fie gura ca cuibul de pupăză!* Pl. 279/1385
fiartă (despre apă) 459
ficat Pl. 252/1319
fierbe (a ~) 443/650; (la prelucrarea cânepii) *~ bucăţelele* 368/566
fierbinte 459; *apă ~* v. *apă*; *ferbinte* 459; *apă ~* v. *apă*
fieristeu v. ferăstrău
fiert 459/462
figură: *în ~* Pl. 268/1355
fiior v. *fuior*
fimeiască v. femeiască
fimeie v. *femeie*
fing v. fiong
fini [adj. pl.] Pl. 230/1235
fiong: *fing* 462/631
fior v. *fuior*
fioroasă Pl. 275/1371
fir 368/526, 620; 376/668; 483/530; Pl. 240/1279; Pl. 234/1244; Pl. 241/1280; Pl. 255/1325; *~ de aţă* Pl. 234/1244; *~ de buci* Pl. 234/1244; *~ de fuior* Pl. 234/1244; *~ de pozderie* 363/625; *(un) ~ de pozderii* 363/608; *~ de puzderie* 363/667; *~ de tort* Pl. 234/1244; *tăiere rasă sau pe ~* v. *tăiere*; *firă* [pl.] Pl. 234/1244
firă [pl.] v. *fir*
fişiu 479/528
flanele [pl.] 470/633, 640; 471/640; *(a) ţese ~* v. *ţese*
Flămânzi (n. top.) Pl. 256/1326
fleşcăraie: *feşcăraie* 388/610
fleşer 436/489
fliuture v. *fluture*
floare Pl. 247/1308; Pl. 254-255/1325; Pl. 258/1329; *~ de alun* Pl. 258/1329; *~ de tufă* Pl. 258/1329; *boboc de ~* v. *boboc*; *botă de ~* v. *botă*; *botilie de ~* v. *botilie*; *bubuşlui de ~* v. *bubuşlie*; *(a) face ~* v. *face*; *(a ~) muguri de ~* v. *muguri*; *mugurul florii* v. *mugur*; *flori* [pl., plt.] 463; 464; 469/555; *~ cu cusătură* 464/559; *~ pe mânici* 464/494; *altiţă cu ~* v. *altiţă*; *buchet de ~* v. *buchet*; *bucheţel de ~* v. *bucheţel*; *cusute cu ~* (despre mâneci, la cămaşa naţională) v. *cusută*; *râuri de ~* v. *râuri*; *smoc de ~* v. *smoc*; *şire de ~* v. *şir*
Floreşti (n. top.) v. *Pădurea Floreştilor*
floricică Pl. 249/1314; Pl. 258/1329
Florii (n. pr.) 394/548
flote [pl.] v. *fotă*
flotur v. *fluture*
fluierar 415/637, 639; Pl. 281/1387
flutâr v. *fluture*
flutur v. *fluture*
fluture Pl. 283/1407; *fliuture* Pl. 283/1407; *flotur* Pl. 283/1407; *flutâr* Pl. 283/1407; *flutur* Pl. 283/1407; *fluturi* [pl.] 464/573; 483/621; 484/631; *(a) coase ~* v. *coase*
foaie 385/606; 483/635; 484/540, 621, 655; Pl. 291/1437; Pl. 317/1514; *~ de curechi* 385/538, 606; *~ de dafin* Pl. 245/1302; *foi* [pl.]: *~ de padlagină* 397/665; *catrinţă cu două ~* v. *catrinţă*; *peşteman din două ~* v. *peştiman*
foandă v. fundă
foantă v. fundă
foarfecă: *foarfică* 428/471; 428/470
foarfică v. foarfecă
foarte [adv.] 395/537; 396/638
foate [pl.] v. *fotă*
foc: *cum focul?* Pl. 317/1514; *(a) lua ~* v. *lua*
focar 455/560
focărie 455
focăriţă 455/566
fodori [pl.] 464/577
fofează Pl. 229/1229; *fofeze* [pl.] 449/632
fofocar v. forfecar
folos: *fălos, de ~* Pl. 276/1372
fondă v. fundă
fondiţă v. fundiţă
fontă v. fundă
fonte [pl.] v. fundă; cf. *fotă*
fonţi [pl.] v. fundă
fontiţi [pl.] v. fundiţă
fonzi [pl.] v. fundă
forfacar v. forfecar
forfacare [sg.] v. forfecar
forfecar: *fărfăcar* 428/471; *fofocar* 428/679; *forfacar* 428/469, 473; *forfacare* [sg.] 428/483; *forfocar* 428/598
forfocar v. forfecar
forma (a se ~): *înforma (a se ~)* 386/482
format Pl. 268/1357
formui (a ~) 386/468
fornici [pl.] v. *furnică*
foşalău v. *fuşalău*
fotă 483; 484; Pl. 317/1514; *~ cu fonte* Pl. 316/1514; *fotie* 483/599; *flote* [pl.] 484/641; *foate* [pl.] 484/563; *foţi* [pl.] 483/530;
fotbal v. podbal
fotie v. *fotă*
foţi [pl.] v. *fotă*
franj: *fajur* 463/482; *franjur* 465/560; *franjură* 465/575; *franjuri* [pl.] 479/493, 501; *bertă cu ~* v. *bertă*; *casâncă cu ~* v. *casâncă*; *frănji* [pl.] 479/496
franjonetă v. fanşonetă
franjură v. franj
franşonetă v. fanşonetă
frasăn v. *frasin*
frasim v. *frasin*
frasin Pl. 259-260/1331; *~ alb* Pl. 259-260/1331; *~ roş* Pl. 259-260/1331; *frasăn* Pl. 260/1331; *frasim* Pl. 260/1331; *frasun* Pl. 260/1331
frasun v. *frasin*
fraţi [pl.] Pl. 255/1325
frământa (a ~) 440/531, 537, 597, 606; Pl. 290/1436
frământat 440/555; *troc de ~* v. *troacă*; *covată de ~ pânea* v. *covată*
frănghii [pl.] v. *frânghie*
frănji [pl.] v. franj
frăsinel Pl. 261/1338
frăsiniţă Pl. 259-260/1331
frấmbii [pl.] v. *frânghie*; cf. *tulpan*
frânchi [pl.] v. *frânghie*
frânghe v. *frânghie*
frânghi [pl.] v. *frânghie*
frânghíe/frấnghie 358; *frânghe* 358/488, 501, 548; *frínghie* 358; *frunghíe* 358/612; *frúnghie* 358; *frănghii* [pl.] 358/525; *frấmbii* [pl.] 479/468, 473; *tulpan cu ~* v. *tulpan*; *frânchi* [pl.] 358/501; *frânghi* [pl.] 358/650, 659; *frấnghii* [pl.] 479/483; *tulpan cu ~* v. *tulpan*
frige (a ~): *ofrige (a ~)* 445/480
frínghie v. *frânghie*
friptă [adj.] 445/487, 495; *turtă ~* v. *turtă*
fripte [subst. pl.] 445/518
friştic v. fruştiuc
fruct Pl. 249-250/1314; *fructă* Pl. 257/1328
fructă v. *fruct*
frumoasă 374/483
Frumuşica (n. top.) Pl. 256/1326
frumze [pl.] v. *frunză*
frunghíe v. *frânghie*
frúnghie v. *frânghie*
frunţi [pl.] v. *frunză*
frunzari [pl.] 374/572
frunza-minciunii 397/463
frunză 385; Pl. 245/1302; Pl. 255/1325; Pl. 291/1437; Pl. 319/1519; *~ clătită* 446/579; *~ mică* Pl. 244-245/1302; *a picat -a* v. pica; cf. *frunza-minciunii*; *frumze* [pl.] 385/482; *frunze* [pl.] 397/493; *frunţi* [pl.] 385/464; *frunzi* [pl.] 385
frumze [pl.] v. *frunză*
frunţi [pl.] v. *frunză*
frunzăşoară v. *frunzişoară*
frunzi [pl.] v. *frunză*
frunzică Pl. 245/1302
frunzilică v. *frunzulică*
frunziliţi [pl.] v. *frunzuliţă*
frunzişoară Pl. 244-245/1302; *frunzăşoară* Pl. 244/1302; *frunzuşoară* Pl. 245/1302;

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

frunzişoare [pl.]: ~ *mici* Pl. 245/1302; ~ *mititele* Pl. 245/1302
frunziţă Pl. 245/1302
frunzucă Pl. 244-245/1302; ~ *mică* Pl. 245/1302
frunzulele [pl.] Pl. 244/1302
frunzulică Pl. 245/1302; *frunzilică* Pl. 245/1302
frunzuliţă Pl. 244-245/1302; *frunziliţi* [pl.] Pl. 245/1302
frunzuşoară v. *frunzişoară*
frunzuţă Pl. 245/1302
fruştiuc: *friştic, (a) face un* ~ v. *face*
fucel v. fuscel
fudulie: *pe* ~ 457/478
fugări (a ~) Pl. 275/1371
fugău 420/468
fugi (a ~) 428/488
fuioară [pl.] v. *fuior*
fuior 364; Pl. 229/1234; Pl. 233/1242; Pl. 234/1244; ~ *de cânepă meliţat sau bătut* 364/608; *păpuşă de* ~ v. *păpuşă*; *fâior* 364/484; *fiior* 364; *fior* 364/530; *fuioară* [pl.] Pl. 233/1242
fundă: *foandă* 485/630, 632; *foantă* 485/628, 643; *fondă* 462/655; 485; *fontă* 485; *funtă* 485/641; *fonte* [pl.]: *fotă cu* ~ v. *fotă*; *fonţi* [pl.] 462/655; 485/644, 658; *fonzi* [pl.] 485/496; *funţi* [pl.] 485/641
fundiţă: *fondiţă* 485/467; *fontiţi* [pl.] 485/644
fune v. *funie*; cf. *haldan*
funie 358; *-a boilor* 358/547; *(a) lua boii de* ~ v. *lua*; *fune* 358; ~ *de haldan* 358/493
funtă v. fundă
funţi [pl.] v. fundă
fura (a ~) 416/636; 418/482
furcă Pl. 232/1241; ~ *de buci* Pl. 233/1242; ~ *de fân* Pl. 232/1241; ~ *de lemn* Pl. 232/1241; ~ *de tors* Pl. 232/1241; *(a) face o* ~ v. *face*; *(a) sta la o* ~ v. *sta*; *furce* [pl.] Pl. 232/1241
furcărit [subst.] 366/512
furce [pl.] v. *furcă*
furcei [pl.] v. fuscel; cf. *face*
furcoi Pl. 232/1241
furnicai v. *furnicar*
furnicar [s.n., s.m.; adj.] 425/464; 426; Pl. 265/1349; Pl. 281-282/1399; *urs* ~ v. *urs*; *furnicai* 426/664; *furnicular* 426/636; *furnicariuri* [pl.] 426/582
furnicariuri [pl.] v. *furnicar*
furnică 426; Pl. 281-282/1399; *fornici* [pl.] Pl. 281/1399; *furnici* [pl.] 426/467; *cuib de* ~ v. *cuib*; *măşinoi/moşinoi/moşirnoi/moşiroi/moşnoi/moşoroi/moşuroi/muşinoi/muşunoi/muşuroi de ~/muşinoi cu* ~ v. *muşuroi*
furnicărie 426
furnicular v. *furnicar*
furtuială 399/617
fus Pl. 234/1244; ~ *de letcă* 372; *fusuri* [pl.] Pl. 233/1243
fuscel: *fucel* Pl. 238/1263; *furcei* [pl.]: *(a) face* ~ v. *face*; *fuştei* [pl.] Pl. 240/1279; ~ *de iţă* Pl. 238/1263
fustă 481/464, 476, 480; 483/627, 631; 484; Pl. 316/1514; ~ *de lână* 484/615; *fâstă* 481; 483/632, 647; ~ *de casă* 483/632; ~ *de lână* 484/653; ~ *naţională* 484/646; *fuştă* 481; 483/558, 586, 592; 484; Pl. 317/1514; ~ *albă* 483/501; ~ *cu tătul* 481/483
fusuri [pl.] v. *fus*
fuşalău Pl. 231/1236; *foşalău* Pl. 231/1236
fuştă v. *fustă*; cf. *albă, tot*
fuştei [pl.] v. fuscel; cf. *iţă*
fute (a ~): [fu]*tu-i crupa*! 412/482; [fu]*tu-i Dumne[zeul]!* Pl. 262/1338; *hătu-i respectul lui de culişer!* 436/482
fute-vânt 416/548, 600, 606

G

ga-ga [interj.] Pl. 279/1383
gaiţă 418; 424/651
gaică 466/597, 626; 474/660
gaie 416/633, 653; *caia* 416/465
gal Pl. 240/1279
galbăn v. *galben*
galbănă v. *galbenă*; cf. *salcie*
galbân v. *galben*; cf. auriu, *ălămâi, cruşit, ruginit, tei*
galbână v. *galbenă*
galben Pl. 319/1519; *crângul verde, crângul* ~ v. *crâng*; *galbăn* Pl. 319/1519; *galbân* 412/469; ~ *aoriu* Pl. 319/1519; ~ *ălămâi* Pl. 319/1519; ~ *cruşit* Pl. 319/1519; ~ *ruginit* Pl. 319/1519; *tei* ~ v. *tei*; *galbin* Pl. 319/1519; *galbun* Pl. 319/1519; *galbini* [pl.]: *motocei* ~ v. *motocei*
galbenă 390/635; 394/618, 620, 663; Pl. 320/1520; *galbănă* Pl. 319-320/1520; *salce/salcie* ~ v. *salcie*; *galbână* Pl. 320-321/1520; *galbină* Pl. 319-320/1520
galbin v. *galben*
galbină v. *galbenă*
galbun v. *galben*
gangor v. *grangur*
gangur v. *grangur*
garagaţă v. *caragaţă*
gard 369; ~ *viu* Pl. 261/1334
gardină 461/487, 553, 567, 583, 586; Pl. 288/1428
garoi Pl. 279/1383; Pl. 279/1384
gata, de-a ~: *gaură* ~ v. *gaură*
gaură 405/587, 594, 595, 654; 432; 466; 474; *-a pentru bumbi* 466/476; *-a cămeşii* 466/658; *-a opincii* 474/465; ~ *de bunghi* 466/596; ~ *pentru bunghi* 466/587, 595; ~ *de-a gata* 405/587; ~ *de cămaşă* 466/660; ~ *la nastur* 466/550; ~ *de la roc* 466/463; *gaure* [pl.] 466/467, 484; *gauri* [pl.] 466/464; *găure* [pl.] 474/488; *găuri* [pl.]: ~ *de nasturi* 466/490; ~ *la opinci* 474/648
gaure [pl.] v. *gaură*
gauri [pl.] v. *gaură*
gazdă 366/616
găciulie v. căciulie
găinar 416/598
găină: ~ *sălbatică* 420/484; 424/474, 483; cf. *pielea-găinii*
găinuşă 420; 424; ~ *de alun* 424/465; ~ *sălbatică* 416/598; 424/480, 483, 488, 495
găinuşcă 424/477, 487
găinuţă 424/480
găitan 462/568, 583
gălbâi v. *gălbui*
gălbâie v. *gălbuie*
gălbâu v. gălbiu
gălbioară Pl. 283/1408
gălbiu: *gălbâu* Pl. 319/1519
gălbui Pl. 319/1519; *gălbâi* Pl. 319/1519
gălbuie Pl. 320/1520; *gălbâie* 422/461; Pl. 318/1517; Pl. 320/1520
găluce [pl.] v. *găluşcă*
găluci [pl.] v. *găluşcă*
găluşcă 456; *(a) vorbi de parcă ai o ~ în gură* 456/629; *găluce* [pl.] 456; *găluci* [pl.] 456; *găluşce* [pl.] 456/667; *găluşci* [pl.] 456/669
găluşce [pl.] v. *găluşcă*
găluşci [pl.] v. *găluşcă*
găluştéle [pl.]: ~ *de gris* 456/469
gămălie Pl. 262/1339
găoacă v. *găoace*
găoace: ~ *de cobelce* 411/480; *găoacă* 411/547
gărăgaţă v. *caragaţă*
gărgăun 430/600; 431/568
găsi (a~) 456/480
găteje [pl.] 380/548
gătejel 420/580
gătit, de: *casă* ~ v. *casă*
găure [pl.] v. *gaură*
găurele [plt.] 463/507, 514, 519, 542; 464/539
găzari [plm.] 468/634, 636, 644
gâză v. *gâză*
gândac 410/630; 428/468; Pl. 273/1369; *-ul cu cherpedin* 428/654
gândacă Pl. 274/1370
gânjoasă 394/606
gânjoi [pl.]: *hulubi* ~ v. *hulub*
gârgui v. *gurgui*
gârmea v. dermea/dirmea
gârmele [pl.] v. dermea/dirmea
gârneaţă v. gârniţă; cf. *pădure*
gârneţe [pl.] v. gârniţă
gârneţi [pl.] v. gârniţă; cf. *huceag, pâlc*
gârneţiş Pl. 252/1318
gârniţă: *gârneaţă* Pl. 251/1317; Pl. 252/1318; Pl. 255/1325; *pădure (de)* ~ v. *pădure*; *gârneţe* [pl.]: *în* ~ Pl. 252/1318; *gârneţi* [pl.] 380/555; *huceag cu* ~ v. *huceag*; *pâlc de* ~ v. *pâlc*
gâscă Pl. 262/1339; *gâşte* [pl.]: ~ *sălbatice* 424/637
gât 464/597; 482/597; Pl. 234/1244
gâză Pl. 282/1404; ~ *mare* 430/494; *(a) da gâza* v. *da*[1]; cf. *gâza-calului, gâză-de-străche, gâze-de-carne*; *gâză* Pl. 282/1404
gâza-calului 431/479
gâză-de-străche 431/485
gâze-de-carne [pl.] 430/480
gâzoabă 430/487
gâzoi 430
geantă Pl. 242/1286
general: *gineral, în* ~ Pl. 284/1408
genunchi 478/476
germană: *vorbă* ~ *germană* v. *vorbă*
gheabă v. ghebă
gheara-mâţei 396/632
gheată 477/495, 555
gheaţă 432/477, 483, 555, 563; *ochi în* ~ v. *ochi*

ghebă: *chebe* Pl. 310/1490; *gheabă* Pl. 309/1490
gheł 466/661
ghem 367; 368/522; Pl. 236/1254
ghemui (a ~) Pl. 236/1254
gherghină 395/639
gherghinel 395/638
gherghinele [pl.] 395/638
gheunoaie v. *ghionoaie*
ghimb v. *ghimpe*
ghimbă-n-cur ('măceş') 395/557
ghimp v. *ghimpe*; cf. *cacadâr*
ghimpe 396; Pl. 261/1338; *ghimb* 395/592; *ghimp* 395/584; 396; *~ de cacadâr* 396/537; *ghimpte* 396/581; 396/476; *ghinghi* [o sil.] 396/604; *ghimpuri* [pl.] 396/537, 565, 578; *ghimţi* [pl.] 424/670
ghimpte v. *ghimpe*
ghimpuri [pl.] v. *ghimpe*
ghimpuruş 395/566
ghimţi [pl.] v. *ghimpe*
ghindari [pl.]: *în ~* Pl. 252/1318
ghindă Pl. 252-253/1319; *ghinsi* [pl.] Pl. 253/1319; *ghinţi* [pl.] Pl. 253/1319
ghindură Pl. 252/1319
ghinghi [o sil.] v. *ghimpe*
ghinsi [pl.] v. *ghindă*
ghinţi [pl.] v. *ghindă*
ghiocei [pl.] Pl. 258/1329
ghiolcă Pl. 249/1314
ghionoaie 417; 422/637; *gheunoaie* 417/535, 581, 594, 639
ghiorlan: *~ chior* Pl. 270/1359; *ghiurlan*: *~ chior* Pl. 270/1359; *gurlan* 408/597; Pl. 269-270/1359; *~ chior* Pl. 270/1359; *~ orb* Pl. 270/1359
ghirmea v. dermea/dirmea
ghisman [s.n.] 445/624; 446/638; *ghismană* [s.f.] 446/616; *ghitismane* [pl.] 445/538
ghismană [s.f.] v. *ghisman*
ghitismane [pl.] v. *ghisman*
ghiurlan v. *ghiorlan*; cf. *chior*
gineral v. general
giugleie [s.f.] 358/538; *giugleu* [s.n.] 358/538
giugleu [s.n.] v. *giugleie*
glădiţă Pl. 261/1334
gloante v. glonţ
glonte v. glonţ
glonţ: *gloante* 398/616; *glonte* 398/616, 657; *gloanţe* [pl.] 398/468
glugă Pl. 242/1286; Pl. 310/1490
glumă: *vorbă de ~* v. *vorbă*
gobelce [pl.] v. *culbec*
gogoaşă 445; 446/600; Pl. 253/1319; *gugoaşă* 445/463, 466
gogon: *gugoane* [pl.] Pl. 251/1317
gol 381/655
golişte 382/463
gonac v. *gonaci*
gonaci 400/652; 401; 401/483; *gonac* 401
gonar 401/532
gonaş 401
gopcă v. *copcă*
gorân v. *gorun*
gorghin v. *zgorghin*
gorgui v. *gurgui*
gorilă 407/465
goron v. *gorun*
gorun Pl. 251/1317; *gorân* Pl. 251/1317; *goron* 374/506
goştonăriţă v. *coropişniţă*
gozonac v. *cozonac*
grangur 419; *cangur* Pl. 281/1387; *crangur* 419/585; *gangor* 419/480, 484; *gangur* 419; *grangure* 419/572, 575, 577
grangure v. *grangur*
graor v. *graur*
grapă 455/495
grasă: *plăcintă ~* v. *plăcintă*
graur 419; 424/505, 602; 415/565; *graor* 415/565; 419; *graure* 419
graure v. *graur*
grădină 357/464, 467, 469, 586; Pl. 255/1325
grăi (a ~) 366/526
grămadă Pl. 312/1496; Pl. 250/1315; Pl. 255/1325; *~ de buruian* Pl. 255/1325; *~ de buruieni* Pl. 254-255/1325; *~ de fasole* Pl. 255/1325; *~ de mlădiţe* Pl. 254/1325; *~ de mlăzi* Pl. 254/1325; *~ de răchită* Pl. 255/1325; *~ de urzici* Pl. 255/1325
grăsime 445/474, 555; *turtă coaptă în ~* v. *turtă*
grău v. *grâu*; cf. *făină*
grăunţe [pl.] 448/610; Pl. 249/1314; Pl. 296/1447
grăuruş v. *greieruş*
grâu 434/465; 439/482, 484; Pl. 286/1416; Pl. 287/1425; Pl. 296/1447; *~ pisat* 456/606; *ciur de ~* v. *ciur*; *făină/fănină/fărină de ~* v. *făină*; *grău* 434/480; *făină de ~* v. *făină*
greer v. *greier*
greeruş v. *greieruş*
greier 427; *greer* 427/571; *greiere* 427/637, 660, 664; *greir* 427; *grer* 427/485; *greur* 427/570, 640; *greure* 427/634, 636, 639, 655; *grier* 427; *griere* 427; *griir* 427; *griire* 427; *griore* 427/633; *grir* 427/485, 493; *griur* 427/478, 547; *griure* 427/638
greieraş: *greiraş* 427/493; *greuraş* 427/557; *grieraş* 427/609
greiere v. *greier*
greieruş 427/568, 574, 579, 580; *grăuruş* 427/592; *greeruş* 427/483; *greiruş* 427/461, 492, 501; *greluş* 427/462, 463, 486; *greuruş* 427; *grieluş* 427/490; *griiluş* 427/469; *griiruş* 427; *griruş* 427/468; *griuruş* 427/577, 667, 668
greir v. *greier*
greiraş v. greieraş
greiruş v. *greieruş*
greluş v. *greieruş*
grer v. *greier*
gres v. *griş*
greu 456/480; *(a) veni ~ de zis* (despre un cuvânt) v. *veni*
greur v. *greier*
greuraş v. greieraş
greure v. *greier*
greuruş v. *greieruş*
gri Pl. 323/1525; *grij* [pl.] Pl. 278/1383
grieluş v. *greieruş*
grier v. *greier*
grieraş v. greieraş
griere v. *greier*
grij [pl.] v. *gri*
griiluş v. *greieruş*
griir v. *greier*
griire v. *greier*
griiruş v. *greieruş*
grimea v. dermea/dirmea
griore v. *greier*
grir v. *greier*
griruş v. *greieruş*
gris v. *griş*
griş 456/469; *gris*: *găluştéle de ~* v. *găluştéle*; *gres* Pl. 289/1429
griur v. *greier*
griure v. *greier*
griuruş v. *greieruş*
grivă Pl. 279/1383
groasă: *năframă ~* v. *năframă*; *ştiofă ~ şi tare* v. *stofă*
gros 479/483; *tulpan ~* v. *tulpan*
gubă Pl. 310/1490
guciulii [pl.] v. căciulie; cf. *brad*
gugi Pl. 315/1500
gugoaşă v. *gogoaşă*
gugoane [pl.] v. gogon
gujulii [pl.] v. căciulie
guler Pl. 304/1476; *gulir* Pl. 305/1476
gulerată Pl. 279/1383
gulir v. *guler*
gumă: *opinci de ~* v. *opincă*
gunoi: *orăcheşniţă de ~* v. *coropişniţă*
gură 450/559; 456/629; Pl. 240/1265; Pl. 304/1476; *-a cămăşii* Pl. 304/1476; *-a cămeşii* Pl. 304-305/1476; *-a de la cămeşă* Pl. 305/1476; *~ de cămeşă* Pl. 304-305/1476; *~ la cămeşă* Pl. 304-305/1476; *guri* [pl.]: *~ a cămeşii* Pl. 304/1476; *~ de cămaşă* Pl. 304/1476; *~ de cămeşi* Pl. 304-305/1476; *~ la cămeşi* Pl. 304/1476; *sfântă să-ţi fie -a ca cuibul de pupăză!* Pl. 279/1385
gurgâi v. *gurgui*
gurghin v. *zgorghin*
gurgoi v. *gurgui*
gurgui Pl. 315/1500; *-ul opincii* Pl. 315/1500; *gârgui* Pl. 315/1500; *gorgui* Pl. 315/1500; *gurgâi* Pl. 315/1500; *gurgoi* Pl. 315/1500; *gurzoi* Pl. 315/1500; *gurzui* Pl. 315/1500; *-ul opincii* Pl. 315/1500
gurlan v. *ghiorlan*; cf. *chior, orb*
gurmoi 425/668
gurzan Pl. 315/1500
gurzar Pl. 315/1500
gurzoi v. *gurgui*
gurzui v. *gurgui*; cf. *opincă*
gustare 450/566, 571, 575, 616; 453/613, 637, 658, 664; *~ de prânz* 450/643; *~ după-amiază* 453/580; *~ la vremea mâncării* 450/546; *(a) lua o ~* v. *lua*
gustăreală: *o ~ la prânz* 450/652
gustări (a ~) 453/637, 639, 643; *~ oleacă* 450/631
gustărică 453/648
guşă 1443
guşter 412/523, 616; Pl. 276/1371; *guştir* 412/646
guştir v. *guşter*
guţani [pl.]: *porumbei ~* v. *porumbei*
guz 425/473, 481; Pl. 270/1359
guzan 408; Pl. 270/1359
guzâitură v. *guzuitură*
guzgan Pl. 270/1359; *~ chior* Pl. 270/1359; *~ orb* Pl. 270/1359;

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

guzgani [pl.]: *cursă de prins şoareci sau ~* v. *cursă*
guzui (a ~) 425/473
guzuitură 425; *guzâitură* 425/468

H

h [subst.] Pl. 271/1361
ha, ha, ha [interj.] 424/637
hai [interj.] 374/465, 665; 450/621; 453/548
haiduc[1]: *~ de codru* 374/632
haiduc[2] v. *haitic*; cf. *lup*
haină 467/465; 470/631; Pl. 312/1496; *(a) îmbunghia -a* v. *îmbunghia*; *(a) încheia -a* v. *încheia*; *haine* [pl.]: *un rând de ~* Pl. 312/1496; *costumuri de ~* v. *costum*; *materie de ~* v. *materie*
haitaş v. *hăitaş*
haită 403; Pl. 266/1352; *~ de căţea* 403/617; *~ de lupărie* 403/612; *~ cu lupi* 403/503; *~ de lupi* 403; *hăite* [pl.] 403; *hăiţi* [pl.] 403; *(a) umbla în ~* v. *umbla*
haitău[1] ('gonaci') 401/561, 577
haitău[2] ('haită de lupi') 403/573
haiteş 403/583
haitic 403/640, 652; *hăitic* 403/657, 662, 664, 666; *~ de lupi* 403/669; *heitic* 403/639; *haiduc*: *~ de lupi* 403/650
hajur v. *ajur*
halanghită v. lalanghită
halat 481/474, 478
halău: *hălău* 449/485
halâci [sg.] v. *alică*
halbşuf v. *halbşuhe*
halbşuhe [pl.] 477/483; *halbşuf* 477/481; *halpşú* 477/490
halcă 468/563
haldani [pl.] v. aldan
halic v. *alică*
halică v. *alică*
halice [sg., pl.] v. *alică*; cf. *ploaie*
halici [sg.] v. *alică*
halicii [pl.] v. *alică*
halig v. *alică*
halpşú v. *halbşuhe*
haltiţă v. *altiţă*
halubâri [pl.] v. *halube*
halube [pl.] Pl. 312/1496; *halubâri* [pl.] Pl. 312/1496; *haluburi* [pl.] Pl. 312/1496
haluburi [pl.] v. *halube*
hamei: *hămei, turtă de ~* v. *turtă*; *hemei* 442/531
handoapă 456/605
hangarale [pl.] v. angara
harbată: *horbată* Pl. 260/1333; *orbată* Pl. 260/1333
harc v. *arc*
hardughie 455/586
harici v. *arici*
harnică Pl. 234/1244
hasá: *~ albă* 480/564; *hăsá* 480/535
haşcă Pl. 249/1313
hăcui (a ~) 456/537
hăgiş 380/670
hăita (a ~) 401/547
hăitac v. *hăitaş*
hăitaj v. *hăitaş*
hăitaş 401; *haitaş* 401; *hăitac* 401/463; *hăitaj* 401/565; *hăitaşi* [pl.] 400/468; *câni ~* v. *câine*
hăite [pl.] v. *haită*
hăitic v. *haitic*; cf. *lup*
hăitui (a ~) 401/463, 478, 520
hăituială 403/579, 580
hăituietor v. *hăituitor*
hăituit 400/474, 483; 401/478
hăituitor 401/493, 496; *hăituietor* 401/493
hăiţi [pl.] v. *haită*; cf. *umbla*
hălău v. halău
hămei v. hamei; cf. *turtă*
hărleţ v. hârleţ
hăsá v. *hasá*
hăt[1] [adv.]: *mai hăt-hăt* 477/502
hăt[2] [interj.] 465/600
hăţiş 379/658, 662; 380/662
hâj 379/653, 659; 380/653; 455/477, 495
hârciloasă 394/620
hârdău 443/486
hârghiliş v. *herediş*
hârleţ: *hărleţ* 455/495
hecluitură 464/469
heitic v. *haitic*
heleşteu: *eleşteu* 432/464
hemei v. hamei
herediş 380/485; *hârghiliş* 380/565; *hergheliş* 380/565
hergheliş v. *herediş*
hizuină v. *vizuină*
hlandan v. aldan
hlândari [pl.] v. aldan
hlibă Pl. 287/1421
hoare [pl.] 363/482
hoaspă 363/463; Pl. 289/1429
hoaţă Pl. 270/1361
hoboroc v. oboroc
hobot 480/480
hócman Pl. 244/1289
hodini (a se ~) v. *odihni*
hogeac: *hogeag* Pl. 265/1350
hogeag v. hogeac
hoinar 401/596
hoit: *muscă de ~* v. *muscă*
hoitíni [pl.] 430/548
hojină v. *ujină*
holeră Pl. 281/1399
holub v. *hulub*
holubcă v. hulubcă
holubiţă v. *hulubiţă*
holuboaică v. *huluboaică*
holuibiţi [pl.] v. *hulubiţă*
holuipi [pl.] v. *hulub*
holup v. *hulub*
holuv v. *hulub*
honţpantofli [pl.] 477/477; cf. *pantofăl*
horbată v. harbată
horbăţică v. *horboţică*
horbâtă v. *horbotă*
horbete v. *orbete*
horbotă 465; 480/493; *horbâtă* 465; *horbută* 463/463; 465; *orbotă* 465/530
horboţică 465; 480/537; *~ cusâtă* 483/616; *horbăţică* 465/658; *hroboţică* 465/623, 624, 635; *hurboţică* 465/613; *orboţică* 465/650
horbută v. *horbotă*
hornar 455/508
horneaţă 455/518, 553
hornişor 455/511, 514
hornoaică 455/488, 489, 510
hornoi 455/509
Horodnic (n. top.) 455/476
horumbel v. *porumbel*
hrapă 380/484; 384/466
hraşpă 365/647
hraşp-hraşp [interj.] 424/537
hred v. *rediu*
hroboţică v. *horboţică*
hrubă 405/623
hu [interj.] 422/486
huce [pl.] v. *huci*
huceac v. *huceag*
huceag 375/518, 606; 380; 379/501; 380; 389/658; *~ cu gârneţi* 380/555; *huceac* 380/507; *uceag* 380/493; *huceage* [pl.] 380/584, 591
huceage [pl.] v. *huceag*
hucearai: *~ tânăr* 380/483
huci 380; 383/501, 564; 384/462, 486; *hugi* 380/581, 585, 596; *huce* [pl.] 380/545; *huge* [pl.] 380/585
hucios 380/565
huduleţ 371/538
huge [pl.] v. *huci*
hugi v. *huci*
hu-hu-hu [interj.] (despre bufniţă) 422/538
huhui (a ~) (despre bufniţă) 422/620
huhureţ v. *huhurez*
huhurez 422; 423/468, 485; *huhureţ* 423/465; Pl. 280/1385; *hurez* 422/613
huidială: *(a) face ~* v. *face*
huium v. *uium*; cf. *moară*
huli v. *uliu*
hulieş v. *ulieş*
huliu v. *uliu*
hulpărie v. *vulpărie*
hulpe v. *vulpe*; cf. *beli*, *coană*, *bortă*, *viziună*; *bârlog*
hulpoaică v. vulpoaică
hulpoi v. *vulpoi*
hultan v. vultan
hultur v. *vultur*
hulub 413; 414/473; 416/537, 548; *~ de câmp* 413/587; *~ sălbatic* 424/555; *holub* 413/518; *holup* 413; *holuv* 413/464, 474, 485, 563; *hulup* 413/624; *hurlub* 413; *holuipi* [pl.] 413/501; *ulub* 413/465; *hulubi* [pl.] *~ carieri* 413/606; *~ cucuieţi* 413/606; *~ gânjoi* 413/606; *~ jucători* 413/606; *~ popeşti* 413/600; *~ rotaţi* 413/606; *uli de ~* v. *uliu*; *hulugi* [pl.] 413/551, 610; *hulupi* [pl.] 413/463; *hurlugi* [pl.] 413/569; *volupi* [pl.] 413/464
hulubă 414/464; *volube* [pl.] 414/464
hulubcă: *holubcă* 414/464
hulubiţă 414; *holubiţă* 414/463, 744, 493, 518; *huluibiţă* 414/501; *hurlubiţă* 414; *holuibiţi* [pl.] 414/501
huluboaică 414; *holuboaică* 414/467, 483, 554
huluboi 414/487, 496; *uluboi* 413/488
hulugi [pl.] v. *hulub*
huluibiţă v. *hulubiţă*
hulup v. *hulub*
hurangutan v. *urangutan*
hurboţică v. *horboţică*
hurez v. *huhurez*
hurlub v. *hulub*
hurlubiţă v. *hulubiţă*
hurlueală v. *urluială*

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

hurlugi [pl.] v. *hulub*
hurluială v. *urluială*
huşleag v. *şlag*
huţăneşte Pl. 261/1334; Pl. 270/1360; *uţăneşte* Pl. 302/1471; *pe* ~ Pl. 302/1471

I

ia [interj.] Pl. 248/1313
iaca [interj.] Pl. 249/1314
iarbă 430/474; Pl. 255/1325; ~ *de tăietură* 397/644
iarna [adv.] 432/564, 433/564; Pl. 258/1329
iarnă [subst.]: *de* ~ 479/483; *cămaşă de* ~ v. *cămaşă*; *tulpan de* ~ v. *tulpan*
iasta [pron.]: *iestea* [pl.] 479/501; 480/501; Pl. 316/1514
iastalaltă: *iastalantă* 439/482
iastalantă v. iastalaltă
Iaşi (n. top.) v. *Codrul Iaşului*, *Codrii Iaşului*; *Ieşi* 374/606, 646
iaz 382/501; 394/491; 449/578; *poarta de la* ~ v. *poartă*
ici: ~*-colea* Pl. 248/1313
idee: *idíe*, *(a) avea* ~ v. *avea*
idíe v. idee; cf. *avea*
idispensabili [pl.] v. indispensabili
ieieşniţă v. *ieşniţă*
iepâre v. *iepure*
ieporoaică v. *iepuroaică*
iepur v. *iepure*
iepurari [plt.] 398/576
iepuraş Pl. 272/1364
iepură [s.m.] v. *iepure*
iepure 400/526; Pl. 272/1364; Pl. 273/1366; *iepâre* Pl. 272/1364; *iepur* Pl. 272/1364; *iepură* [s.m.] Pl. 272/1364
iepuroaică Pl. 272-273/1365; *ieporoaică* Pl. 273/1365; *ipuroaică* Pl. 272/1365; *iepuroici* [pl.] Pl. 273/1365
iepuroi Pl. 273/1366; *ipuroi* Pl. 273/1366
iepuroici [pl.] v. *iepuroaică*
ierunc v. ieruncă
ieruncă: *ierunc* Pl. 256/1326; *ierunci* [pl.] 420/482
iestea [pl.] v. iasta
ieşi (*a* ~) 388/482; 395/537; 408/629; 411/547; 434/488; Pl. 255/1325; Pl. 294/1443; Pl. 313/1498; *ce iese din mâţă cioarici prinde* 408/620
Ieşi (n. top.) v. *Iaşi*
ieşită: *işite* [pl.] Pl. 255/1325
ieşniţă 457; *ieieşniţă* 457/483
ieteră 433/535
iga [interj.] Pl. 294/1443
igliţă: *ingliţă*, *(a) croşa cu -a* v. *croşa*
iin [2 sil.] v. *in*
ilefant v. elefant
ilic 469/610, 625, 626; 481/668
imaş 377/502; *nămaş* 381/657; *(a) curăţa -ul* v. *curăţa*; *nimaş* 377/562
iminei [pl.] 477 (cu sg. *imineu*, *iminel*); *iminíi* [pl.] 477/535, 620 (cu sg. *iminíu*)
iminel v. *iminei*
imineu v. *iminei*
iminíi [pl.] v. *iminei*
iminíu v. *iminei*
in 359; 363/468; Pl. 228/1225; *la* ~ 359/563; *bucată cu/de* ~ v. *bucată*; *cânipişte de* ~ v. *cânipişte*; *lan de* ~ v. *lan*; *loc de/pentru* ~ v. *loc*; *mirişte de* ~ v. *mirişte*; *ogor cu/de ~/ogoare de* ~ v. *ogor*; *ogoraş pentru* ~ v. *ogoraş*; *postaţă de* ~ v. postată; *tarla de* ~ v. *tarla*; *iin* [2 sil.] Pl. 228/1225
inărie 359; cf. *Dealul Inăriei* (n. top.)
indispensabili [pl.]: *dispensabili* [pl.] Pl. 312/1492; *dispenzabili* [pl.] Pl. 312/1492; *idispensabili* [pl.] Pl. 312/1492; *ispinsabili* [pl.] Pl. 312/1492
inginer 445/565
ingliţă v. igliţă; cf. *croşa*
inier 359/641
inimă 450/621; Pl. 238/1263; *-a lemnului* Pl. 246/1306
inişte 359
iniţă 359/477, 484, 493
insectă: *isectă* Pl. 282/1404
intermediară Pl. 287/1421
intra (*a* ~) 359/559; 383/485; 429/666; *întra* (*a* ~) 429/493
invers 367/507
io v. *eu*
iote [interj.] 394/501
iou v. *eu*
iov: *iovă* 394; Pl. 258/1329; Pl. 259/1330; *iovi* [pl.] 394/619
iovă v. iov
iovi [pl.] v. iov
iperi [pl.] v. *ipir*
ipir Pl. 248/1313; *iperi* [pl.] Pl. 248/1313
ipuroaică v. *iepuroaică*
ipuroi v. *iepuroi*
irunc v. ieruncă
isectă v. insectă
isenţii [pl.] v. esenţă
islaş v. *izlaz*
islaz v. *izlaz*
ismană v. *izmene*
ismene [plt.] v. *izmene*
ispinsabili [pl.] v. indispensabil
isplica (*a* ~) v. explica
ista Pl. 300/1461; Pl. 316/1514; *iştia* [pl.] 374/482
işă v. *aşa*
iştia [pl.] v. *ista*
işite [pl.] v. ieşită
italieni [pl.] 435/483
iţă [interj.]: ~*-o-ai*! 394/501
iţ v. *iţă*
iţari [pl.] 470/657, 668; 471; ~ *albi* 471/656; ~ *albi, ciobăneşti* 471/637; ~ *bubăiţi* 471/666; ~ *creţi* 471/583; *coturi de cioarici, de* ~ v. *cot*; *o pereche de* ~ 471/602
iţă Pl. 238/1263; Pl. 257/1327; *fuştei de* ~ v. fuscel; *iţ* Pl. 238/1263; *iţe* [pl.]: *(a) da în ~/(a) da prin ~ şi prin spată* v. *da*[1]
iuscă v. iuşcă
iuşcă: *iuscă* Pl. 247/1310
izlas v. *izlaz*; cf. *face*
izlaz 377; 378/655; 381/657; ~ *de păşune* 377/463; *islaş* 377/552; *islaz* 377/468; *izlas*: *(a) face* ~ v. *face*
izmani [pl.] v. *izmene*
izmeană v. *izmene*
izmene [pl., plt.] Pl. 311-312/1492; *o pereche de* ~ Pl. 311/1492; *ismene* [plt.] Pl. 311/1492; *o pereche de* ~ Pl. 311/1492; *izmani* [pl.] Pl. 311/1492; *ismană* [sg.] Pl. 312/1492; *izmeană* Pl. 311/1492; *izmană* [sg.]: *crac de* ~ v. *crac*
izolaţi [pl.] Pl. 255/1325
izvod 464/476

Î

îmbalonat v. *balonaţi*; cf. *pantaloni*
îmbla (*a* ~) v. *umbla*; cf. *ciotcă*, *omăt*
îmblăzi [pl.] v. *mladă*
îmboboci (*a* ~) Pl. 262/1339; *boboci* (*a* ~) Pl. 262/1339
îmbobocită Pl. 262/1339
îmbomba (*a se* ~) v. *îmbumba*
îmbrăca (*a* ~) 481/483; Pl. 316/1507
îmbrăcăminte Pl. 312/1496; *înbrăcăminte* Pl. 312/1496
îmbreją v. mreajă
îmbreje [pl.] v. mreajă
îmbrejit v. mrejit
îmbriji (a ~) v. mreji
îmbrijit v. mrejit
îmbrijitură v. mrejitură
îmbrobodi (*a se* ~) 479/485
îmbuca (*a* ~) Pl. 297/1454
îmbufant [sg.] v. *bufanţi*; cf. *pantaloni*
îmbufat [sg.] v. *bufanţi*; cf. *pantaloni*
îmbumba (*a «se»* ~) 467; ~ *la cămeşă* 467/566; *ămbumba* (*a se* ~) 467/480; *îmbomba* (*a se*~) 467/495; *îmbumpa* (*a se*~) 467/461, 463, 484; *îmbunghia* (*a «se»* ~) 467; ~ *haina* 467/540
îmbumpa (*a se* ~) v. *îmbumba*
îmbunghia (*a «se»* ~) v. *îmbumba*; cf. *haină*
îmbutuşi (a se ~): *butuşi* (*a se* ~) Pl. 268/1355
îmflori (*a* ~) v. *înflori*
împădurit Pl. 250/1315; *parchet* ~ v. *parchet*
împăratul-păsărilor 419/602, 618
împăta (*a se* ~) v. *păta*
împleti (a ~): *împliti* (*a* ~) (colaci) Pl. 290/1436
împletit 358/468
împliti (*a* ~) v. împleti
împlute [plf.] v. umplută; cf. *turtă*
împrejur [adv.] 461/490
învârtită [s.] v. *învârtită*
În Cânepărie (n. top.) 357/646
În Curături (n. top.) 377/538, 637
În Runc (n. top.) Pl. 256/1326
În Stejări (n. top.) Pl. 252/1318
înainte: *nainte* [adv.] 458/496; 481/587; ~, *măi* ~ Pl. 307/1483
înalt Pl. 255/1325; *nant* Pl. 255/1325; Pl. 259/1330
înaltă 394/493; *naltă*, ~ *ca un păjuroi* 421/633
înapoi 374/482
înăcri (*a se*~) 443/468
înăuntru: *înuntru* Pl. 291/1437
înbrăcăminte v. *îmbrăcăminte*
încârpa (*a se*~) 479/462
încă [adv.] Pl. 301/1464
încălţa (*a* ~) Pl. 316/1507
încălţat Pl. 316/1507

încălțăminte 477/537; Pl. 315-316/1507; *încălțăminte* [pl.] Pl. 316/1507; *încălțăminți* [pl.] Pl. 316/1507
încălțăminți [pl.] v. *încălțăminte*
încălțări [pl.] Pl. 316/1507; *o pereche de ~* Pl. 316/1507; *încălței* [plf.] Pl. 316/1507; *încălții* [pl.] Pl. 316/1507
încălței [plf.] v. *încălțări*
încălții [pl.] v. *încălțări*
începe (*a~*) 441/482
încheia (*a «se» ~*) 466/606; 467; Pl. 304/1476; *a încheiat codrul* 375/624; *se-ncheie codrul* 374/666; *a încheiat crângul* 375/624; *~ haina* 467/596; *~ la surtuc* 467/621; *închia* (*a se ~*) 467/480, 503; *închiia* (*a ~*) 467/577, 669
încheiat 374/655; *bortă de ~ bunghii* v. *bortă*; *pieptar ~ pe umăr, înfundat* v. *pieptar*; *încheiet*: *codru ~* v. *codru*
încheiet v. *încheiat*; cf. *codru*
încheietoare 466/597; *cheietoare* 474/596; *cheitoare* 466/563
închetura (*a se ~*) v. *închiotora*
încheutura (*a se ~*) v. *închiotora*
închia (*a se ~*) v. *încheia*
închiia (*a ~*) v. *încheia*
închiotora (*a se ~*) 467/483; *închetura* (*a se ~*) 467/469; *încheutura* (*a se ~*) 467/493, 554; *închiotura* (*a se ~*) 467
închiotura (*a se ~*) v. *închiotora*
închircit Pl. 254/1325
închis Pl. 248/1313; *bungeac ~* v. bunceag; *lila ~* v. *lila*; *roș ~* v. *roșu*; *verde ~* v. *verde*
închisă Pl. 248/1313; *boandă ~* v. *bundă*
încinge (*a «se» ~*) 468/471, 578; Pl. 307/1485
încins: *curea de ~* v. *curea*
încoace 465/600; *mai ~* 366/536
încolo: *încolu* 435/483
încolu v. încolo
încrețeală 463/480; *încrițeală* 464/475
încrețită 463/491
încrițeală v. *încrețeală*
încrop v. *uncrop*
îndeseară Pl. 299/1459
îndulci (*a ~*) Pl. 277/1379
înțepa (a ~) 396/483; 431/483
înțepos 395/466
înevedi (*a ~*) v. *năvădi*
înfiera (*a ~*) (despre apă) 459/495, 621; *~ de fiert* 459/462
înfierată (despre apă) 459/621
înflori (*a ~*) 394/548; Pl. 258/1329; *îmflori* (*a ~*) (despre pâine) Pl. 294/1443
înflorit: *batic ~* v. *batic*
înflorită: *cămeșă ~ pe umeri* v. *cămașă*; *curea ~* v. *curea*
înforma (*a se ~*) v. forma
înfrunzi (a ~) 374/482; *a-nfrunzit codrul* 374/667
înfundat (despre pieptar) 469; *pieptar încheiat pe umăr, ~* v. *pieptar*
înfundată: *boandă/bondă ~* v. *bundă*; *bondiță~* v. bundiță
îngălbeni (*a se ~*): *îngălbini* (*a se ~*) Pl. 319/1519; Pl. 319/1520
îngălbini (*a se ~*) v. îngălbeni
înghimpa (*a se ~*) 396/548; cf. *ghimbă-n-cur*
îngrădi (*a ~*) 474/599
îngrădit 377/471
îngrădită: *cureaua care-i ~ opinca pe picior* v. *curea*
îngrămădire: *~ de catină* Pl. 255/1325
îngurzi (*a ~*) Pl. 313/1498
îngustuță Pl. 309/1488
înnăscut Pl. 240/1265
înnăvădi (*a ~*) v. *năvădi*
înnevedi (*a ~*) v. *năvădi*
înnividi (*a ~*) v. *năvădi*
însămânțare 381/475
însemna (*a ~*) 375/474; 378/493; Pl. 290/1432
însogi (*a ~*) v. *sogi*
înspina (*a ~*) 396/606
întăi v. *întâi*
[î]ntăia v. întâia; cf. *făină, mâncare*
întâi 361/474, 482, 635; 362/469; 367/541; Pl. 258/1329; *întăi* 378/610
întâia: *făină a-ntăia* v. *făină*; *mâncarea-ntăia* v. *mâncare*
întâmpla (*a se ~*) 473/482
întâmplare: *de ~* Pl. 316/1514
întins 357/635; *ăntins* 368/565
întinsă 374/483
întoarce (*a ~*): *întoarce crângul* 375/587
întors: *bor ~* v. *bor*; *cojoc ~* (*pe dos*) v. *cojoc*; *pălărie cu borul ~* v. *pălărie*, cf. *bor*
întra (*a ~*) v. *intra*
întreagă: *roche ~* v. *rochie*
întrebare Pl. 235/1253
întreg 449/485
întufit Pl. 255/1325
întunecat Pl. 320/1521
înțelege (*a ~*) Pl. 256/1326
înțepa (*a ~*) 396/606
înțepăcioși [pl.] 396/638
înținta (*a se ~*) Pl. 294/1443
înuntru v. înăuntru
învăli (*a ~*) v. *înveli*
învățați [pl.] 477/482
învârtelniță v. *vârtelniță*
învârti (*a se ~*) Pl. 234/1245
învârtită [s.f.] 445; 446; Pl. 291/1437; *îmvârtită* 445/554
învârtituri [pl.] Pl. 291/1437
învedi (*a ~*) v. *năvădi*
înveli (*a ~*) 472/620, 622; *~ la piuă* (sumanul) 470/624; *învăli* (*a ~*) Pl. 238/1263; Pl. 240/1265
învelit, de: *piuă ~ sumane* v. *piuă*
înveninos v. *veninos*; cf. *șarpe*
înverzi (*a ~*) 374/491; *a-nverzit codrul* 374/630

J

jaletcă v. jiletcă; cf. *coroi*
jambere [pl.] v. jambieră
jambieră: *jambere* [pl.] 476/467
japă Pl. 248/1310
jarcă: *~ rea* 469/600
jăp v. jeb
jăratic Pl. 292/1439
jâghiuță v. *jârghiuță*
jârâbiță v. *jurubiță*
jârghiuță 367/585; 368/620; *jâghiuță* 368/510, 526
jder 406/465; *jdere* [sg.] 406/483
jdere [sg.] v. *jder*
jdir v. *jir*
jdovină: *la ~* 453/536
jeb: *jăp* 468/473; *jep* Pl. 313/1497
jemnă v. jimblă
jep v. jeb
jer v. *jir*
jerme v. *vierme*
jgeab 449/467
jghir v. *jir*
jicnă v. *jignă*
jignă 455; *jicnă* 455/599
jiletcă: *jaletcă* 469/537, 637; *coroi cu ~* v. *coroi*
jimblă: *jemnă* 445/577; Pl. 294/1443
jir 458/550; Pl. 253/1319; Pl. 253/1320; Pl. 253/1321; *~ de fag* Pl. 253/1320; *jdir* Pl. 253/1320; *jer* Pl. 253/1320; *jghir* Pl. 253/1320
jirebe v. *jirebie*
jirebie 368; *jirebe* 368/580; *jirebii* [pl.] 368 /494
jiriște 392/646
jos Pl. 282/1404; Pl. 319/1519; *în ~* 434/465; *mai în ~* ('la șes') 418/595
jubă[1] v. jubea
jubă[2] v. *șubă*
jubea: *jubă* Pl. 309/1490
juca (*a ~*) Pl. 316/1514
jucători [pl.]: *hulubi ~* v. *hulub*; cf. *porumbei ~* v. *porumbel*
jufă v. julfă
jugastru 384/657
julfă: *jufă* 445/494
jumate v. *jumătate*
jumări [pl.] 457/657, 664
jumătate 368; 437; *în ~* 437/579; *la ~* 437/576, 625, 632, 670; *~ la unu* (în exprimarea orei) 437/484; *roche ~* v. *rochie*; *jumătăți* [plt.] 477; *~ de tort* 368/560, 620; *o pereche de ~* 477/471; *jumate* 437/494, 613, 637; *la ~* 437/586; *~ la unu* (în exprimarea orei) 437/484
jurnă: *de ~* Pl. 301/1464
jurubiță 368/640; *jârâbiță* 368/666
jutcari 424/637
jvoacă v. zvoacă

K

kile [pl.] Pl. 234/1244

L

La Brazi (n. top.) Pl. 250/1315
La Crâng (n. top.) 375/630
La Curătură (n.top.) 377/626
La Luncă (n. top.) 382/658
La Plopi (n. top.) Pl. 259/1330
La Runc (n. top.) Pl. 256/1326
La Runcă (n. top.) Pl. 256/1326
La Tufe (n. top.) Pl. 255/1325
laba-ursului Pl. 265/1349
lac 360/668
ladă 463/559
laie 403/465, 467; *pantaloni de lână ~* v. *pantaloni*
láieră 466/578
lalanghită: *alangâte* [pl.] 446/625; *halanghită* 445/620; *nalagâte* [pl.] 446/642; *nalangâte* [pl.] 445/638;

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

446
lamură v. ramură
lan 357/639; ~ de cânipă 357/530; ~ de in 359
lanceţi [pl.] (la cămaşa naţională) 464/577
laşcă 446/495
lat: brâu ~ v. brâu
lată 461/621; 463/587; 468; 449/476; curea ~ (cu nasturi)/cureaua cei[e] ~/cureauă ~ v. curea; pe limba mai ~ v. limbă
lăi Pl. 323/1525; suman~ v. suman
lăicer: leghicer Pl. 237/1260
lămuri [pl.] v. ramură
lănţug: cheutoare cu ~ v. cheotoare
lăptării [plt.] 450/668
lăptoc 449/514, 554; lătoc 449
lăsa (a «se» ~) 443/488; a-şi ~ modrul Pl. 242/1286
lăsător Pl. 237/1260
lăspată 368/633
lăstar 376/629, 658; 380/636, 637; 387/667; 389; Pl. 248/1310; lostar Pl. 247/1308; răstar 389/555; lăstari [pl.] Pl. 255/1325; ~ de stejari Pl. 255/1325; în ~ 376/648; prin ~ 376/646; (a) da ~ v. da[1]; lăstări [pl.] 380/483
lăstări [pl.] v. lăstar
lăstăriş 376/658, 665; 378/665; 380; 383/639, 648; 389/620; 392/573; pădure de ~ v. pădure
lăstun Pl. 277-278/1380; loston Pl. 278/1380; lostun Pl. 277-278/1380
lătăuş [subst.] 429/493
lătoc v. lăptoc
lăzui (a ~) 378/515, 555, 608; lozui (a se ~) 378/476
lăzuit 377/555; la ~ 378/610
lăzuitură 378/610
lână 368/528; 469/538; 470/632, 650, 665; 471/484; 478/609; 479/665; 484/615, 653; Pl. 241/1280; Pl. 310/1491; Pl. 314/1499; ~ de oaie 483/530; aţă de ~ v. aţă; bertuţă de ~ v. bertuţă; bluză de ~ v. bluză; broboadă de ~ v. broboadă; colţuni de ~ v. colţuni; fâstă/fustă de ~ v. fustă; materie de ~ v. materie; pantaloni de ~ laie v. pantaloni; ştofă de ~ v. stofă; tulpan de~ v. tulpan
leac: (a) avea ~ v. avea
leafă Pl. 229/1229
leancă Pl. 312/1496
leapşă: ~ de tepşit măliga 435/563
leasă 433/465, 478; 586
lebădă 424/637
lectă v. letcă
lega (a ~): ~ gură Pl. 239-240/1265
legat: aţă de ~ opinca v. aţă; cordică de ~ părul v. cordică
leghicer v. lăicer
legume [pl.] 428/488
lemn 384/461, 467, 468; 386/468; 388/611; 409/667; 417/636; 440/619; Pl. 254/1325; ~ moale 383/543; ~ de tufă Pl. 255/1325; colac de ~ v. colac; dă lemnu-n mâzgă v. da[1]; furcă de ~ v. furcă; inima -ului v. inimă; pădure de ~ tare v. pădure; mâţă de ~ v. mâţă; troacă de ~ v. troacă; cf. lemnul-Domnului; lemne [pl.] 374/665; (a) crăpa ~ v. crăpa; (a) tăia ~ v. tăia
lemnul-Domnului Pl. 255/1325
lemnuş 371/537
lene ('nuia') 367/550
lenjerie Pl. 312/1496
lergătoare v. alergătoare
lesnici [pl.] v. alisnică
lesoi 472/630
lespide: plăcintă pe ~ v. plăcintă
leşnic 433
letcă 372; fus de ~ v. fus; pat de ~ v. pat; scaun de ~ v. scaun; lectă 372/547; letică 372/501, 520
letică v. letcă
leu Pl. 245/1302
leuştean: tufă de ~ v. tufă
libera (a ~): libira (a ~), ~ locul ('a lăzui') 378/557
libira (a ~) v. libera; cf. loc
licherniţă v. urechelniţă
lifoşancă Pl. 263/1340
lighean 440/585, 638; lighian Pl. 296/1447
lighian v. lighean
liividi (a ~) v. năvădi
lila Pl. 320/1521; Pl. 323/1525; ~ dişchis Pl. 320/1521; ~ închis Pl. 320/1521
liliac: tufă de ~ v. tufă
limba-boului 397/473
limba-cânelui 397/483, 484
limba-oii 397/490, 491, 494, 503
limba-vecinei 397/466
limbă Pl. 228-229/1229; pe -a actuală 410/640; -a bătătorului Pl. 229/1229; pe -a mai lată Pl. 286/1416; -a de la meliţoi Pl. 229/1229; -a la meliţă Pl. 229/1229; -a la meliţoi Pl. 229/1229; -a meleţoiului Pl. 229/1229; -a meliţei Pl. 229/1229; -a meliţoiului Pl. 229/1229; -a română Pl. 278/1380; ~ de bătător Pl. 229/1229; ~ de meleţoi Pl. 229/1229; ~ de meliţoi Pl. 229/1229; ~ ucraineană 457/483; ~ de pădure v. pădure; cf. limba-boului, limba-cânelui, limba-oii, limba-vecinei; limbe [pl.] Pl. 229/1229; limbi [pl.]: ~ de meliţă Pl. 229/1229; meliţă cu două ~ v. meliţă
limbe [pl.] v. limbă
limpezi (a ~) 378/670; 381/640
linie: ~ de ochire Pl. 264/1345
liotâtă 428/577
lipan Pl. 284/1409
lipitoare 412/628
lişcă 418/637; 424/637
livadă 377/464, 468, 482
lizăre v. lizieră
lizieră 382/559, 586; lizăre 382/555; lizeră 382/625, 647, 651
lizeră v. lizieră
loc 357/476, 483, 484, 636, 645; 377/474, 565, 632; 378/606; 473/616; Pl. 252/1318; ~ pentru agricultură 377/559; ~ arabil 377; 378/613; ~ de arătură 377; ~ făcut de arătură 377/595; ~ de brazi Pl. 250/1315; -ul unde a fost cânepă semânată 357/632; ~ de cânipă 357 (650: -ul ~); ~ pintru cânipă 357/465, 655; ~ de cultură 377/634; ~ pregătit pentru cultură 377/590; ~ curăţit 377/563, 578, 582, 668; ~ des 379/650; ~ defişat 377/608, 655; ~ difişat 377/524, 623; ~ difrişat 377/601; ~ disfundat 377/597, 600, 606; ~ dispădurit 377; ~ gras 357/615, 631, 643; ~ cu in 359; ~ de in 359; ~ pentru in 359/505, 530, 605, 655; -ul unde a fost inul 359/466, 621; ~ de îngrădit 377/471; ~ întins 357/635; ~ de matcă 357/624; ~ mărăcinos 379/597; ~ nou 377; ~ pădinos 375/571; ~ poienos 381/624; ~ rar 381/635; ~ semănat cu cânipă 357/648; -ul de ţarină 359/564; ~ de ţarnă 380/565; ~ ţălenos 377/654; ~ viran 376/647; în ~ 443/634; la un ~ 374/501; Pl. 252/1318; Pl. 254/1325; (a) curăţa -ul v. curăţa; (a) libira -ul v. libera; locuri [pl.]: ~ udeloase 412/538; în alte ~ 421/633
lojniţă: lozniţă Pl. 292/1438
lomuri [pl.] 380/468
lopată Pl. 292-293/1439; ~ de lemn Pl. 293/1439; lupată Pl. 293/1439
lopătar: lopotari [pl.] 424/637
lopăţică 436/624; Pl. 229/1229; lopoţică 436/616, 634, 635
lopotari [pl.] v. lopătar
lopoţică v. lopăţică
lostar v. lăstar
loston v. lăstun
lostun v. lăstun
loză v. lozie; cf. alun, tufă
lozet 394/466
lozie 376/654; 382/655; 383; 394; Pl. 247-248/1310; Pl. 255/1325; luncă de ~ 383/613; loză 382/463; 383/495, 621; 389/461, 470, 482; 394; Pl. 248/1310; ~ de alun Pl. 248/1310; tufă de ~ v. tufă
lozniţă v. lojniţă
lozui (a se ~) v. lăzui
lua (a ~) 400/526; 443/473, 668; Pl. 312/1496; ~ de amiază Pl. 298/1456; ~ boii de funie 358/547; ~ ceva în gură 450/559; ~ foc 399/644; ~ o gustare Pl. 297/1454; ~ masa Pl. 298/1456; ~ masa de amiaz Pl. 298/1456; ~ masa la douşpe 452/599; ~ un mizilic 453/669; ~ la ochi Pl. 264/1345; ~ ochirea Pl. 264/1345; ~ de ochire Pl. 264/1345; ~ linia de ochire Pl. 264/1345; ~ cu ochiul Pl. 264/1345; ~ ţel Pl. 264/1345; ~ ţinta Pl. 264/1345; ~ ţinta de ochire Pl. 264/1345; ~ la ţintă Pl. 264/1345; ~ o zacuscă 450/619
luceferi [pl.] 375/482
lucioasă Pl. 248/1313
lucra (a ~) Pl. 290/1436; ~ un prânz 451/668
lucrare 376/625
lucrătură: ~ în sutaş 464/623
lucru 366/577; 420/594; Pl. 245/1302; ~ rău 413/636
luici [pl.] v. luncă
lume 375/468; mare cât a fi -a v. mare; -a s-a schimbat, dar crângul ba v. schimba
luminiş 381/571, 649

Lunca Bahluiului (n. top.) 382/543
Lunca Moldovei (n. top.) 383/564
Lunca Prutului (n. top.) 382/627, 633, 637
Lunca Siretului (n. top.) 382/639; Lunca Siretiului (n. top.) 382/640
luncă 376/628; 382; 383; Pl. 248/1310; -a apei 382/639; ~ de arini, de brad 382/668; ~ bătrână 383/477; ~ cu copaci 383/571; ~ de lozie 383/613, v. şi s.v. lozie; ~ mai mare 383/493; ~ mică 383/615; pădure pe ~/pădure de pe -a apei v. pădure; pădurice în ~ v. pădurice; lungă 382/467; luici [pl.] 382/482; cf. Lunca Bahluiului, Lunca Moldovei, Lunca Prutului, Lunca Siretului/Siretiului, La Luncă (n. top.)
luncuşoară 383/625
lung: mai ~ 373/543; lungi [pl.] Pl. 261/1334
lungă[1] [subst.] v. luncă
lungă[2] [adj.]: bondiţă ~ v. bundiţă; o bortă ~ ('vizuină') v. bortă
lunguieţe [plf.] Pl. 258/1329
lup 403; Pl. 266/1352; căţeaua de ~ v. căţea; lupi [pl.]: cârd de ~ v. cârd; ceată de ~ v. ceată; haită cu/de ~ v. haită; haitic/haiduc de ~ v. haitic; noajă de ~ v. noajă; potaie/potoaie de ~ v. potaie; potere de ~ v. poteră; puiniţă de ~ v. puiniţă; tolpă de ~ v. tolpă; turmă de ~ v. turmă
lupată v. lopată
lupărie 403/482, 612; haită de ~ v. haită
lupoaică 403/587; Pl. 266-267/1353; lupoici [pl.] Pl. 267/1353
lupoaie Pl. 267/1353
lupoici [pl.] v. lupoaică
lupte [pl.] 374/564
lustruit: mai ~ 358/658

M

macieş v. măceş
magazin 409/565
mai[1] [subst.]: -ul meleţoiului Pl. 229/1229
mai[2] [adv.] 358/658; 360/648; 361/623, 668; 364/467; 365/467; 366/526, 536, 539; 368/526; 370/534; 373/499; 374/483, 487; 375/495; 376/474; 379/483; 380/484; 381; 383/534, 543; 391/583; 392/466; 394/493, 501, 550, 593; 398/574; 416/526; 428/478; 435/488; 438/528; 439; 440/548; 442/665; 443/602; 444/466, 468; 445/483; 451/593; 453/654; 456/468, 485; 458/478; 464/577; 465/600; 471/504; 477/484; Pl. 228/1225; Pl. 229/1234; Pl. 230/1235; Pl. 231/1236; Pl. 232/1241; Pl. 243/1289; Pl. 245/1302; Pl. 248/1313; Pl. 252/1318; Pl. 253/1321; Pl. 254-255/1325; Pl. 259/1330; Pl. 260/1331; Pl. 261/1334; Pl. 277/1379; Pl. 278/1383; Pl. 280/1385; Pl. 282/1404; Pl. 283/1408; Pl. 286/1416; Pl. 287/1421; Pl. 287/1425; Pl. 298/1459; Pl. 303/1474; Pl. 309/1488; Pl. 309/1490; Pl. 312/1496; Pl. 313/1498; Pl. 316/1507; Pl. 318/1518; Pl. 320/1521; ~ hăt-hăt v. hăt; măi 374/473, 501; 380/565; 381/565; 403/468; 404/492; 434/565; 439; 444/492; 448/482, 565; 456/484, 485, 501, 565; 458/496; 470/482; 472/482; 477/482; 479/482; 482/564; Pl. 230/1235; Pl. 241/1283; Pl. 245/1302; Pl. 248/1313; Pl. 249/1314; Pl. 303/1474; Pl. 307/1483; Pl. 308/1487; Pl. 309/1488; Pl. 312/1496; Pl. 316/1514; mei 416/493; 431/493
maia 442; 443; măia 442/482; 443/575, 564, 565; Pl. 290/1436
Maica Domnului Pl. 259/1330
maiemuţă v. maimuţă
maieu v. maiou
maimâţă v. maimuţă
maimiţoi v. maimuţoi
maimulţă v. maimuţă
maimuţă 407; maiemuţă 407/597; maimâţă 407/636, 652; maimulţă 407/508; mamuţă 407/510, 557; măimuţă 407/514, 577, 600, 608
maimuţoi 407/479, 485; 407/570, 584, 627, 637; maimiţoi 407/554
maiou: maieu 443/562; Pl. 303/1475
mal 382/475; 383/475, 476; Pl. 309/1490
malăzi [pl.] v. mladă
mamă 445/565; -a lor! Pl. 234/1244; -a lor, eu azi! (cu privire la coţofene) 418/600; mă(-sa) Pl. 276/1371
mamuţă v. maimuţă
manta: mânta Pl. 309/1490; mântauă Pl. 309/1490
Maramureş (n. top.): ca în ~ Pl. 310/1490
mare[1] [subst.] 413/587, 662; turturei de ~ v. turturei; turturele de ~ v. turturele; ţânţari de ~ v. ţânţar
mare[2] [adj.] 357/482; 374/483; 379/490, 501; 382/570; 383/493; 398/574; 408/600; 416/493; 430/533, 578; 433/525; 441/600; 451/616, 620; 461/618; 479/600; Pl. 232/1241; Pl. 243/1288; Pl. 255/1325; Pl. 260/1333; Pl. 261/1334; Pl. 300/1461; Pl. 308/1487; ~ cât a fi lumea 479/473; bertă ~ v. bertă; casa cea ~ v. casă; gâză ~ v. gâză; muscă ~ v. muscă; năframă ~ v. năframă; prânzul ~ v. prânz; rostul ~! v. rost; tei ~ v. tei; toaca cea ~ v. toacă; urzică ~ v. urzică; mari [pl.] 381/540, 548, 598; ape ~ v. apă; cioarici de câmp ~ v. şoarece; păduri [pl.] ~ v. pădure; pălărie cu bourii ~ v. pălărie; portofele ~ v. portofele; urecherniţi ~ v. coropişniţă, urechelniţă
margină v. margine; cf. pălărie
margine 461/471, 520; -a pălăriei 461; -a la pălărie 461/469, 493; margină 461; -a pălăriei 461; -a la pălărie 461/558; ~ la pălărie 461/643; ~ de pălărie 461/638
marmeladă: mermeladă 445/482
marte v. martie
martie: marte Pl. 255/1325
masă 450/488, 608, 620, 621, 623; 452/493; Pl. 290/1436; Pl. 297/1454; Pl. 298/1456; Pl. 299/1459; Pl. 299/1460; -a de-amiaţ 452/468; -a de-amiazăţi 452/469; -a de dimineaţă 450/545; -a la douăspe 452/548; ~ de prânz 450/647; -a de seara 454/626, 631; la ~ pe seara 454/618; -a pentru seara 454/631, 662; -a de seară 454; Pl. 299/1459; (a) lua -a de amiază/la douşpe v. lua; (a) mânca la vreme de ~ v. mânca; mâncarea la vreme de ~/mâncare la vremea mesei v. mâncare, vreme; prânz de după-~ v. prânz; (a) sta la ~ la douăsprezece v. sta
masivă 379/468
maşă v. meşă
maşcată v. măşcată
maşin 485/485
maşină 375/508
mata [pron.] Pl. 310/1491
matcă 357/624, 625, 633, 635; 359/625
materie 470/640, 641; 480/621; 484/540; Pl. 316/514; ~ dată la piuă 470/637; ~ de haine 470/639; ~ de lână 470/650
maţachin 395/640
mazăre: mazăre [pl.] 395/484
mazăre [pl.] v. mazăre
mă(-sa) v. mamă
măcar Pl. 264/1345
măceş 395; macieş 395/628; măcieş 395; măciuieş 395/466, 496, 636; măciuş 395/641; măiceş 395/501; măşieş 395/627, 645, 649; moşieş 395/625
măceşe [plf.] 395/461, 657, 668; măcieşe [plf.] 395/634; ~ de la cacadâr 395/621; măicieşe [plf.] 395/501
măcieş v. măceş
măcieşe [plf.] v. măceşe; cf. cacadâr
măciucă Pl. 249/1314; măciuci [pl.] 395/640
măciuieş v. măceş
măciuş v. măceş
măduvă 388/519, 560
măgură 389/519
măi[1] [adv.] v. mai[2]
măi[2] [interj.] 456/555
măia v. maia
măiceş v. măceş
măicieşe [plf.] v. măceşe
măimuţă v. maimuţă
măladă v. mladă
mălai 434; 435/469; Pl. 290/1436; ~ opărit 435/616; ~ de porumb 434/635, 637; ~ de post 445/468; sită de ~ v. sită; tufă de ~ v. tufă
mălăieş 445/487
mălăieţ 361/627
măligar v. mămăligar
măligă v. mămăligă
Măligă-Rea (poreclă) 435/518
măliguţă v. mămăliguţă
Mălini (n. top.) 445/565
mămăică v. mămăligă
mămălegă v. mămăligă
mămăligar 436/670; măligar 436/512, 670
mămăligă 435; Pl. 234/1244; măligă 435; cf. Măligă-Rea; mămăică 435/469; mămălegă 435/465;

BOOKS ... CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

mâmăligi [pl.] 435/469, 484, 496; *momăligi* [pl.] 435/467
mămăliguță 435/482, 539, 608, 637; *măliguță* 435
mămâne: *mâne(-sa), pizda ~!* Pl. 276-277/1378
măncare v. *mâncare*; cf. *amiază, dimineață, douăsprezece, noapte, patru, prânz, seară*
mănică v. *mânecă*
mănunchi: ~ *de brazi* Pl. 250/1315; ~ *de meleţoi* Pl. 229/1229; ~ *de plante* Pl. 255/1325
mănuşă (de cânepă) 364; *mănuşe* 364/664
mănuşe v. *mănuşă*
măr: *meră* [pl.] 445/482; *plăcintă cu* ~ v. *plăcintă*; *mere* [pl.] 445/565; Pl. 291/1437; ~ *viermănoase* 410/640
mărăcine 395/668; 396/657, 661, 663, 665; Pl. 255/1325; *mărăciun* 377/597; *mărăciune* Pl. 255/1325; Pl. 261/1334
mărăciniş 380/661
mărăcinos 379/597
mărăciun v. *mărăcine*
mărăciune v. *mărăcine*
mărgele [pl.] 464/515; *chingă cu* ~ v. *chingă*
mărunt Pl. 254/1325
măruntă 398/574; Pl. 248/1313; Pl. 261/1338
mărunţăşi (a se ~) 357/623
mărunţel: *mânânţel, tiniret* ~ 380/482; *mânânţei* [pl.] Pl. 231/1236; *mărânţei* [pl.], *cioarici de casă* ~ v. *şoarece*
mărunţică: *urluială* ~ v. *urluială*; *mânânţele* [plf.] 394/469
măstacăn v. *mesteacăn*
măstrăhat 363/637
măşcată Pl. 248/1313; *maşcată* 458/478
măşieş v. *măceş*
măşinoi v. *muşuroi*; cf. *furnică*
mătasă 480/597
mătcaşi [pl.] 373/655; Pl. 242/1286
măţişori [pl.] v. *mâţişor*
măzgă v. *mâzgă*
măinică v. *mânecă*
mâmăligi [pl.] v. *mămăligă*
mână Pl. 229/1229; Pl. 230/1235; *de-a mâna* 441/640; Pl. 231/1236; *-a meliţoiului* Pl. 229/1229; *peptini de* ~ v. *pieptene*
mânânţel v. mărunţel; cf. *tineret*
mânânţele [plf.] v. *mărunţică*
mânca (a ~) 419/616; 450/496; 453/649; Pl. 297/1454; Pl. 297-298/1456; Pl. 298-299/1459; Pl. 299/1460; ~ *acasă* Pl. 298/1459; ~ *la achindii* 453/540; ~ *de amias* Pl. 298/1456; ~ *de amiaţa/-ă* Pl. 298/1456; ~ *de amiaz* Pl. 298/1456; ~ *de-amiază* 452; Pl. 297-298/1456; ~ *de de amiază* Pl. 298/1456; ~ *la amiază* 451/498, 504, 524; Pl. 298/1456; ~ *pentru amiază* Pl. 297-298/1456; ~ *pentru de amiază* Pl. 298/1456; ~ *la amiazăţi* Pl. 298/1456; ~ *de amiaziţi* Pl. 298/1456; ~ *la amiaziţi* Pl. 298/1456; ~ *la anează* Pl. 298/1456; ~ *de aprânţ* Pl. 297/1454; ~ *de aprânz* Pl. 297/1454; ~ *la aprânz* Pl. 297/1454; ~ *la chindei* 453/548, 624; ~ *de chindie* 453/620; ~ *de-a chindiei* 453/488; ~ *la chindie* 453/611, 619; ~ *la chindii* 453/540; ~ *de cină* Pl. 299/1459; Pl. 299/1460; ~ *devreme de masă* Pl. 297/1454; ~ *dimineaţă* Pl. 297/1454; ~ *de dimineaţă* Pl. 297/1454; ~ *pe diseară* Pl. 299/1459, 1460; ~ *pentru diseară* Pl. 299/1459; ~ *la doişpe* Pl. 298/1456; ~ *la douăsprezece* 451/506; Pl. 298/1456; ~ *de douăşpe* Pl. 298/1456; ~ *pentru douşpe* Pl. 298/1456; ~ *îndeseară* Pl. 299/1459; ~ *mâncarea de dimineaţă* Pl. 297/1454; ~ *mâncarea de seară* Pl. 299/1459; ~ *la nămiezi* Pl. 298/1456; ~ *de ojină* 453/469, 491, 598; ~ *pe la opt* 450/506; ~ *la patru* 453/479; ~ *pe la patru* 453/477; ~ *prănzul* Pl. 297/1454; ~ *la prănz* Pl. 297/1454; ~ *de prâns* Pl. 297/1454; ~ *de-a prânz* 451/486; ~ *la prânz* 451/608; Pl. 297/1454; Pl. 298/1456; ~ *la prânz (la vreme de masă)* 450/611, 619, 623; ~ *la prânz dimineaţă* Pl. 297/1454; ~ *de prânz, de nouă* 450/643; 452/611; ~ *la prânzul mâncării* Pl. 297/1454; ~ *la prânzişor* Pl. 297/1454; ~ *seara* 454/607, 656; ~ *de seara* Pl. 298-299/1459; Pl. 299/1460; ~ *de seară* Pl. 298-299/1459; Pl. 299/1460; ~ *pe seara* Pl. 299/1459; ~ *pe seară* Pl. 299/1459; Pl. 299/1460; ~ *pentru seara* 454/648; Pl. 299/1459; ~ *pentru seară* 454/637; Pl. 299/1459; ~ *la tinghie* 453/597; ~ *de toacă* Pl. 299/1459; ~ *pe la toacă* 453/606; ~ *pe la o toacă* 453/623; ~ *la vreme de masă* 450/620, 623; Pl. 297/1454; ~ *la vremea mâncării* 450/524, 540, 607; Pl. 297/1454; ~ *la vremea prânzului* Pl. 297/1454; *mânca-le-ar boala!* (despre muşte) Pl. 282/1404; *mânca-le-ar holera!* (despre furnici) Pl. 282/1399
mâncare 368/516; 445/606; 450; 451; 452/493, 499; 453/491, 534; 454; Pl. 297/1454; ~ *de-achindie* 453; ~ *de-achindii* 453/519, 522; *-a la achindii* 453/520; ~ *de-amează* 452/555; *-a de la amează* 452/565; ~ *de-amiaţ* 452/461, 468; ~ *de-amiaţă* 452/464; ~ *de-amiaz* 452; *-a la amiaz* 452/664; ~ *de-amiază* 452/464, 493, 591; *-a amiezii* 452/623; *-a de-amiază* 451/529; 452; *-a de de-amiază* 452; *-a de la amiază* 451; 452/489, 517, 554, 565; Pl. 298/1456; *-a la amiază* 452/563; *-a de după-amiază* 452/583; *-a după-amiază* 453/580; *-a după-amiază* 453/580; ~ *de-amiazăţi* 452/475, 476; *-a de la amiazăţi* 452/480; ~ *la amiazăţi* 452/476, 477; *-a de-amiză* 452/512; ~ *de aprâns* 450/484; 451/484; *-(a) de aprânz* 450/483, 484, 491; 451/ 483, 484, 491; *-a la aprânţ* 450/468; 451/468; *-a de chindie* 453/521, 523, 632 (~ *de toacă, de* ~); *-a de-a chindie* 453/489; ~ *la chindie* 453/661; *-a la chindie, la toacă* 453/504; *-a la chindii* 453/518, 541; *-a la chinghii* 453/528; *-a la tinghie* 453/545; ~ *de dimineaţă* 450/471, 477, 487, 498, 575; *-a de dimineaţă* 450; 451/499, 510, 511; Pl. 297/1454; *-a dimineaţă* 450/535; ; *-a diseară* 454/582, 583; *-a pentru diseară* 454/649, 667; ~ *la douăsprece* 452/490; *-a de la douăsprezece* 452/549; *-a la douăsprezece* 452/612; *-a de la doişpe* 451/534; *-a la* [ora] *doişpe* 451/513; *-a la doişpe* 452/598; *-a la ora doişpe* 451/598; *-a de la douăspce* 452/537; *-a de douăşpe* 452/624, 642; *-a de la douşpe* 451/489, 528, 532, 553; *-a la* [ora] *douşpe* 451/553; *-a întâia* 450/531; ~ *de ojină* 453/612; *-a de la ora opt* 451; *-a de pe la ora opt* 451/497, 512, 519; *-a de la patru* 451/549; 453/484, 581: ~ *de prânţ* 450/465, 467, 469; 451/465, 469; ~ *de prânz* 450/555, 563, 641; 451/555, 563, 576; *-a de prânz* 450; *-a de la prânz* 450/548, 554; 451/554; ~ *la prânz, la opt* 450/618; *-a la prânz* 450/537; ~ *de seară* 454; ~ *de seara* 454; *-a de seară* 454; Pl. 299/1459 *-a pe de seară* 454/557; ~ *pe seară* 454/657; *-a pe seară* 454/595; ~ *pentru seară* 454/628; *-a pentru seară* 454/639, 641, 664; *-a pentru seara* 454/658, 661; *-a de toacă* 453/563; *-a de toacă, de chindie* 453/632; *-a de la toacă* 453/546; *-a de la vreme de masă* 450/621; *-a la vremea mesei* 450/608450/608; *-a la vremea mâncării* 450; ~ *de pe la zece* 451/509; *colibă de făcut* ~ v. *colibă*; *gustare la vremea mâncării* v. *gustare*; *un prânz de ~/(la) prânzul -ării* v. *prânz*; *(a) mânca la vremea mâncării* v. *mânca*; *(la) vremea -ării* v. *vreme*; *măncare*: ~ *de-amias* 452/463; ~ *de dimineaţă* 450/480; *-a de la douăsprece* 452/480; ~ *de noapte* 454/464; *-a de patru* 453/474; *-a de prânz* 450/565; 451/565; ~ *de seara* 454/464; ~ *de seară* 454/474, 482; *mâncări* [pl.]: ~ *la aprânz* 450/468; 451/468
mâncat 368/534
mândră [subst.] 464/469
mâne-(sa) v. mămâne
mânecă 464/577; Pl. 306/1478; *-a cămeşii* 464/606; *mănică* Pl. 306/1478; *măinică* Pl. 306/1478; *mânică* 464/461; Pl. 305-306/1478; *-a cămeşii* Pl. 306/1478; *-a la cămeşă* Pl. 306/1478; ~ *de cămeşă* Pl. 306/1478; *pui pe* ~ v. *pui*; *rând pe* ~ v. *rând*; *mânice* [pl.] Pl. 306/1478; *mânici* [pl.]: *flori pe* ~ v. *flori*
mâneştergură: *miniştergură* 479/466
mânică v. *mânecă*; cf. *cămaşă, pui, rând*
mânice [pl.] v. *mânecă*
mânta v. manta

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

mântauă v. manta
mârânţei [pl.] v. mărunţel; cf. şoarece
mârţ v. mâţ
mârţişor v. mâţişor
mârzob 433/461
mâscă v. mâzgă
mâţ: mârţ Pl. 258/1329
mâţă 396/629; ~ de lemn 409/667; ce iese din ~ cioarici prinde 408/620; cf. gheara-mâţei
mâţâţei [pl.] v. mititel
mâţâţică v. mititică
mâţişor Pl. 258/1329; mârţişor Pl. 258/1329; măţişori [pl.] Pl. 258/1329; mărţişori [pl.] Pl. 258/1329; ~ de alun Pl. 258/1329; mâţişori [pl.] 394/537
mâzcă v. mâzgă
mâzgă 388; dă lemnu-n ~ v. da[1]; măzgă 388/495, 519; mâscă 388/543; mâzcă 388/611; mâzgâlă 388/489
mâzgâlă v. mâzgă
m̥bladă v. mladă
m̥brejă v. mreajă
mea [pron./adj.pron.] 375/501; 482/501; Pl. 234/1244; Pl. 294/1443
mei [adv.] v. mai[2]
mejlóc v. mijloc
melc 411; ~, ~, codobelc, scoate coarne boiereşti şi te du la Dunărea şi bea apă tulburea şi te suie pe buştean şi mănâncă leuştean 411/538
melesteu 361/627; 436; melestiu 436/515; melistău 436/464; melisteu 436/467, 470, 500; milisteu 436/542; mesteie [pl.] 436/464
melestiu v. melesteu
meleţa (a ~) v. meliţa
meleţică v. meliţică
meleţoi v. meliţoi
meleţuică v. meliţuică
melisa (a ~) v. meliţa
melistău v. melesteu
melisteu v. melesteu
meliţa (a ~) 361/503; 362; ~ cânipa 362/537, 621; meleţa (a ~) 362/603; melisa (a ~) 362/480; meliţi (a ~) 362/467, 538, 540, 611; menliţa (a ~) 362/641
meliţat 361/468; fuior de cânepă ~ sau bătut v. fuior
meliţă 361; 362/466; ~ cu două limbi 361/480; (a) bate cânipa prin ~ v. bate; (a) da la/prin ~ v. da[1]; limba la ~/limba -ei/limbă de ~ v. limbă; (a) trece prin ~ v. trece; melniţi [pl.] 361/484; menliţi [pl.] 361/641
meliţătoare 361/670
meliţi (a ~) v. meliţa
meliţică 361/616, 619, 623, 625; Pl. 229/1229; meleţică 361/604, 605, 658
meliţoaie 361/467
meliţoi 361; 362/466, 552; 363/642; Pl. 229/1229; braţul -ului v. braţ; cuţitul de la ~ v. cuţit; limba (de) la ~/limbă de ~/limba -ulu(i) v. limbă; mâna -ului v. mână; scuturătură de la ~ v. scuturătură; meleţoi 361; 362/551; (a) bate cânipa la ~ v. bate; (a) da la ~ v. da[1]; limbă de ~/limba -ulu(i) v. limbă; menliţoi 361/641; meleţoi [plm.] 361/654; meliţoi [plm.] 361/515, 570, 571, 630; meliţoiuri [pln.] 361/543
meliţoiuri [pln.] v. meliţoi
meliţucă 361/481, 484; -a ceea mică 361/484
meliţuică 361; 362/552; meleţuică 361; 362/551, 598; (a) da prin ~ v. da[1]
méljuc v. mijloc
melniţi [pl.] v. meliţă
menliţa (a ~) v. meliţa
menliţi [pl.] v. meliţă
menliţoi v. meliţoi
meră [pl.] v. măr
mere (a ~) v. merge
meredeu 433/515, 519, 527, 625
merge (a ~) 375/468; 401/478; 405/587; aşă ~ crângul 375/474; mere (a ~) 444/492
mérjâc v. mijloc
merlă v. mierlă
mérliţă v. mierlíţă
merliţoi v. mierliţoi
merloi v. mierloi
mermeladă v. marmeladă
mertic 448/494: mertigi [pl.]: ~ de vamă 448/483
mertigi [pl.] v. mertic
mesteacă v. mestecă
mesteacăn 384/644, 663; măstacăn 384/615; mesteacân 388/461, 468
mesteacân v. mesteacăn
mestecar 436/664, 669
mestecă [s.f.]: mesteacă 391/462, 484; misteacă 391/468, 482, 483
mestecălău 436/558
mestecător 436/666, 668; mesticător 436/627
mesteie [pl.] v. melesteu
mesticător v. mestecător
meşă 485/462; maşă 485/462, 468
meşini [pl.] 471/508, 518
metăraşi: metraşi [pl.] Pl. 243/1289
metraşi [pl.] v. metăraşi
meu [adj.pron.] Pl. 309/1490
mez v. miez
mezuri [pl.] v. miez
mic 368/625; 379/490; 383/526; 389/469; 429/641, 650; 440/548; Pl. 245/1302; Pl. 255/1325; -ul ajun v. ajun; bândar ~ v. bondar; mici [pl.] 380/466
mică 361/623; 380/495; 383/526, 615; 440/484; 455/631; Pl. 231/1236; Pl. 243/1288; căsuţa cea ~ v. căsuţă; coroşchelniţă ~ v. coropişniţă, urechelniţă; frunză ~ v. frunză; frunzucă ~ v. frunzucă; luncă ~ v. luncă; pădure ~ v. pădure; mici [pl.]: frunzişoare ~ v. frunzişoară; orecherniţi/orocheşniţi ~ v. coropişniţă, urechelniţă
miciog v. minciog
micuţă Pl. 245/1302
miéjloc v. mijloc
miéjuc v. mijloc
miel 416/636
miéljuc v. mijloc
miere 430/474; muşti de ~ v. muscă
mierişte v. mirişte; cf. in
mierlă 415; Pl. 281/1387; merlă 415; mirlă 415; nerlă 415/526, 533; nierlă 415/501; merli [pl.] [o sil.] 415/610, 638; mierli [pl.] [o sil.] 415/622
mierlíţă 415/493, 565, 635; Pl. 281/1387 mérliţă 415/646; miérliţă 415/468, 488
miérliţă v. mierlíţă
mierliţoi Pl. 281/1387; merliţoi Pl. 281/1387
mierloaică 415/461, 665
mierloi Pl. 280-281/1387; merloi Pl. 280-281/1387; miriloi Pl. 280/1387; mirloi Pl. 280/1387; nerloi Pl. 280/1387
miertic 448/598, 606
mierţă 448/598
mies v. miez
mieţ v. miez
miez 444; ~ de pâne 444/493, 619, 624, 652; -ul pânii 444/493, 612, 615; mez 444/472, 584, 596, 637; mies 444/463; mieţ 444/480, 483, 495; miezur 444/565; niez 444/501; mezuri [pl.] 444/472; miezâri [pl.]: ~ de pâne 444/555; mieze [pl.] 444/497, 529; ~ de pâne 444/554; miezuri [pl.] 437
miezâri [pl.] v. miez; cf. pâine
mieze [pl.] v. miez; cf. pâine
miezur v. miez
mijloc 437; la ~ 437; mejlóc 437/668; méljuc 437/656, 666; pe ~ 437/662; mérjâc: la ~ 437/658; miéjloc 437/480; miéjuc 437/496; miéljuc 437/479; mijlóc 437; la ~ 437/620, 655, 658, 665; míjluc 437; míjoc: la ~ 437/644; mijóc 437/551, 642; míjuc 437/469, 482, 495, 558, 636; míljoc 437; la ~ 437/625; la -ul pânii 437/632; miljóc 437/667, 669; la ~ 437/664; prin ~ 437/668; míljuc 437/476, 477, 547, 568, 573; la ~ 437/599, 638, 670; mióljuc 437/615, 647, 660; la ~ 437/652; miórjuc 437/650; míşloc 437/493; la -ul [pâinii] 437/627; míşluc 437/503
mijlóc v. mijloc
mijlocar 386/583
míjluc v. mijloc
míjoc v. mijloc
mijóc v. mijloc
míjuc v. mijloc
milisteu v. melesteu
míljoc v. mijloc; cf. pâine
miljóc v. mijloc
míljuc v. mijloc
mincioc v. minciog
minciog: miciog 433/622, 635; mincioc 433/632; mişciog 433/653; mişoc 433/575; smârciog 433/661
minciună 397/487; minciuni [pl.] 445/570; (a) spune ~ v. spune
minciunele [pl.] 445/532; 446/542
miniştergură v. mâneştergură
mintean 469/555; Pl. 309/1490
minuneá 423/485
mióljuc v. mijloc
miórjuc v. mijloc
mirejă v. mreajă
miriloi v. mierloi
mirişte 357/654; 359/627; ~ de in 359/479, 537, 597, 598, 654; mierişte: ~ de in 359/488; mirşte 357/618; 359/618
mirlă v. mierlă

mirloi v. *mierloi*
mirosi (a ~): *amirosi (a ~)* 391/488
mirşte v. *mirişte*
misteacă v. mestecă
mistréţ 402; ~ *sălbatic* 402/467, 555; *porc* ~, *(sălbatic)* v. *porc*; *místreţ* 402/619
místreţ v. *mistréţ*
mişca (a ~): *a mişcat crângul* 375/621
mişciog v. minciog
míşloc v. *míjloc*
míşluc v. *míjloc*
mişoc v. minciog
mititel 416/526; 433/504; *un prânz* ~ v. *prânz*; Pl. 255/1325; Pl. 309/1488; *mâţâţei* [pl.] 380/495
mititele [pl.] v. *mititel*
mititică: *mâţâţică* 375/495; 394/501; *mititele* [pl.] 438/528; *frunzişoare* ~ v. *frunzişoară*
mizilic 450/605; 453/586, 655, 663, 669; *(a) lua un* ~ v. *lua*
mizuină v. *vizuină*
mizunie v. *vizuină*
mlad v. *mladă*
mladă 380; 383/535; 389; Pl. 247-248/1310; Pl. 254-255/1325; ~ *de pădure* 380/488, 556; ~ *tânără* 380/566; *tufă de* ~ v. *tufă*; *măladă* 389/486; *mbladă* 389/554; *mlad* Pl. 248/1310; *îmblăzi* [pl.] Pl. 255/1325; *malăzi* [pl.] Pl. 255/1325; *mlade* [pl.] 389/601; *mlăzi* [pl.]: ~ *de răichită* 394/482; *grămadă de* ~ v. *grămadă*
mlajă 380/609; 383/639; 389/552; 394/610, 623; Pl. 247-248/1310; *mlaji* [pl.] Pl. 247/1310; *mlaşi* [pl.] Pl. 248/1310
mlaji [pl.] v. *mlajă*
mlaşi [pl.] v. *mlajă*
mlădar 376/502
mlădiş 380/555
mlădiţă 389; Pl. 248/1310; Pl. 254-255/1325; *mlădiţe* [pl.]: *grămadă de* ~ v. *grămadă*; *tufă de* ~ v. *tufă*; *mlădiţi* [pl.]: *tufă de* ~ v. *tufă*
mlădoacă 389/535, 621, 622
mlăjiş 383/656
mlăjuriş 383/603
mlăştios 357/626
moale[1] [subst.] 444/467
moale[2] [adj.] Pl. 248/1313; *lemn* ~ v. *lemn*
moară 438/484; 447; 448/486; Pl. 295-296/1447; *peatră/petre/piatră de* ~, *piatra/pietrele morii* v. *piatră*; *huiumul morii* v. *uium*; *moare* [pl.] Pl. 296/1447
moare [pl.] v. *moară*
moartă: *urzică*: ~ v. *urzică*
mocani [pl.] 468/636; 471/603; Pl. 309/1490; Pl. 314/1499; Pl. 317/1514
model 464/476
modifica (a « se » ~): Pl. 271/1361; 458/496
modru: *a-şi lăsa -ul* v. *lăsa*
mogur v. *mugur*
moimâţă v. *moimiţă*
moimâţoi v. *momiţoi*
moimiţată 407/488
moimiţă 407/488; *moimâţă* 407/639, 668; *momiţă* 407; *moniţă* 407; *mumiţă* 407/502
molid 384/464, 474, 663, 666; 391/583; Pl. 248-249/1313; *molift* Pl. 248/1313; Pl. 250/1315; *molin* 394/524; Pl. 248/1313; *molit* Pl. 248/1313; *molifţi* [pl.]: *pădure de* ~ v. *pădure*; *mulizi* [pl.] 384/464
molidişte Pl. 249/1313
molift v. *molid*
molin v. *molid*
molit v. *molid*
molodeţ Pl. 290/1432
momăligi [pl.] v. *mămăligă*
momiţă v. *moimiţă*
momiţoaică 407/482
momiţoi 407; ~ *sălbatic* 407/564; *moimâţoi* 407/668
moniţă v. *moimiţă*
monton 469/538
mor [interj.] Pl. 265/1349
morar Pl. 296-297/1448; *morare* Pl. 296/1448; *murar* Pl. 296/1448
morare v. *morar*
morţi [subst. pl.] Pl. 312/1496; *un prânz de bucate pentru* ~ v. *prânz*
mosor 367/499, 553
moşieş v. *măceş*
moşinoaie [pl.] v. *muşuroi*; cf. *cârtiţă*
moşinoi v. *muşuroi*; cf. *cârtiţă*, *furnică*
moşirnoi v. *muşuroi*; cf. *furnică*
moşiroi v. *muşuroi*; cf. *furnică*
moşnoi v. *muşuroi*, cf. *furnică*
moşoroaie [pl.] v. *muşuroi*
moşoroi v. *muşuroi*; cf. *cârtiţă*, *furnică*
moşteni (a se ~): *moştini (a se ~)* 443/476
moştini (a se ~) v. moşteni
moşuroi [sg., pl.] v. *muşuroi*; cf. *cârtiţă*, *furnică*
motocei [pl.]: ~ *galbini* Pl. 258/1329
motoci [pl.] Pl. 246/1308
moţ Pl. 258/1329, 1500
moţoflic Pl. 315/1500
mreajă: *îmbrejă* 465/461, 462, 470, 473, 476; *mbrejă* 465/485; *mirejă* 465/478; *mrejă* 433/462; 465/475; *umbrejă* 465/474; *breje* [pl.] 465/485; *îmbreje* [pl.] 464/469
mrejă v. mreajă
mreji (a ~): *îmbriji (a ~)* 464/469
mrejit: *îmbrejit* 464/469; *îmbrijit* 465/477
mrejitură: *îmbrijitură* 465/477
muc[1]: *-ul curcanului* Pl. 259/1329
muc[2] v. *mugur*
muche v. muchie
muchie: *muche* 432/564; 433/564; Pl. 294/1443
mugâri [pl.] v. *mugur*
mugul v. *mugur*
mugur Pl. 246-247/1308; Pl. 259/1329; Pl. 262/1339; *-ul florii* Pl. 262/1339; *mogur* Pl. 247/1308; *muc* Pl. 247/1308; Pl. 262/1339; *mugul* Pl. 247/1308; *mugure* Pl. 247/1308; Pl. 262/1339; *mugâri* [pl.] Pl. 247/1308
muguraş Pl. 258/1329
mugure v. *mugur*
mugurel Pl. 247/1308
muguri (a ~) Pl. 247/1308; ~ *de floare* Pl. 262/1339
muia (a se ~) 360/467, 469; 390/464
mulizi [pl.] v. *molid*
mult 366/526, 539; 374/473, 501; 381/530; 383/534, 543; 391/583; 392/466; 434/565; 444/466, 468; 448/482, 565; 456/468, 484; 471/504; *mulţi* [pl.] 444/492; 403/468, 482; Pl. 248/1313; Pl. 249/1314; Pl. 252/1318; Pl. 253/1321; Pl. 255/1325; Pl. 280/1385; Pl. 295/1443; Pl. 298/1459; Pl. 303/1474
multă 380/484; Pl. 242/1283; Pl. 250/1315; *multe* [pl.] 368/526; 370/534; 394/550; 428/478; 445/483; Pl. 235/1245; Pl. 241/1283; Pl. 254-255/1325; Pl. 312/1496; Pl. 316/1507; Pl. 318/1518; Pl. 320/1520; *de ~ ori* v. oară
mumiţă v. *moimiţă*
munte Pl. 250/1315; Pl. 252/1318; Pl. 256/1326; *la* ~ 373/539, 541; 392/586; 434/484; 471/543; 483/650; Pl. 301/1464; *pe la~* 471/487; *în partea -lui* v. *parte*; *ţânţari de* ~ v. *ţânţar*
mur Pl. 323/1525
mura (a «se» ~) (despre cânepă) 360; ~ *la topilă* 360/583
murar v. *morar*
murat: *la* ~ 360; *curechi* ~ v. *curechi*; *(a) pune la* ~ (cânepa) v. *pune*
murdări (a se ~) Pl. 305/1477
mure: *rug de* ~ v. *rug*
muri (a ~) 451/621
murui (a ~) Pl. 290/1436
muruială Pl. 290/1436, 1443
muscalău 430/533
muscan 430/538
muscar 430/650
muscă 430/531; 368/526, 579, 633; Pl. 282/1404; ~ *de hoit* 430/618; ~ *mare* 430/468, 533, 578; ~ *de streche* 431/665; ~ *de strechie* 431/665; ~ *verde* 430/548, 586, 667; ~ *verde de viermi* 430/600; ~ *de vită* 431/578; *muşti* [pl.]: ~ *de miere* Pl. 282/1404; ~ *de ştiubei* Pl. 282/1404
muscău 430/572
muscoi 430; *muşcoi* 430/659
muslin 478/597
must 388; ~ *de copac* 388/606; *-ul copacului* 388/564, 621, 629, 631; ~ *la mesteacân* 388/468; ~ *la paltin* 388/468
mustăreaţă 388/657, 665, 669, 670; *mustereaţă* 388/663; *mustureaţă* 388/576; *muştereaţă* 388/586; *muştireaţă* 388
mustăreţ Pl. 255/1325; *carpen* ~ v. *carpen*; *mustereţ*: *tufă de* ~ v. *tufă*
mustaţă: *musteaţă* 389/580; *mustăţi* [pl.] Pl. 245/1303
musteaţă v. mustaţă
mustereaţă v. *mustăreaţă*
mustereţ v. *mustăreţ*; cf. *tufă*
mustureaţă v. *mustăreaţă*
muşchi Pl. 249/1314
muşcoi v. *muscoi*
muşinoi v. *muşuroi*; cf. *furnică*
muşiroi v. *muşuroi*
muştereaţă v. *mustăreaţă*
muşti [pl.] v. *muscă*; cf. *miere*, *ştiubei*
muştireaţă v. *mustăreaţă*
muşunoaie [pl.] v. *muşuroi*; cf. *cârtiţă*
muşunoi v. *muşuroi*; cf. *furnică*

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

muşuroi 425; 426/470, 643, 670; Pl. 270/1359; ~ *de furnici* 426/493, 615, 633, 636, 648; *măşinoi* 425/595, 608; 426/595; ~ *de furnici* 426/484, 608; *moşinoi* 425; 426; Pl. 282/1399; ~ *de cârtiţă* 425/644; ~ *de furnici* 426; *moşirnoi*: ~ *de furnici* 426/483; *moşiroi* 425; 426/562, 587, 596; ~ *de furnici* 426/523, 548, 619, 643; *moşnoi*: ~ *de furnici* 426/502, 555; *moşoroi* 425/594, 657, 664, 669; 426/664; ~ *de cârtiţă* 425/660; ~ *de furnici* 426/602, 627, 665; *moşuroi* 425; 426/614, 634, 667; ~ *de cârtiţă* 425/615; ~ *de furnici* 426/656; *muşinoi* 425; 426; ~ *cu furnici* 426/570; ~ *de furnici* 426; *muşiroi* 425/578, 613; 426/576, 578, 586, 613; *muşunoi* 425; 426/571, 625; Pl. 270/1359; ~ *de furnici* 426/645, 668; *moşinoaie* [pl.]: ~ *de cârtiţă* Pl. 270/1359; *moşuroi* [pl.] 425/463, 474, 480; *muşunoaie* [pl.]: ~ *de cârtiţă* Pl. 270/1359
muta (*a se* ~) 397/622
mutătoare 397/622

N

na [interj.] 376/488; 400/488; 454/488; Pl. 281/1387; *nă* [interj.] 456/495
nadilă 405/469
náilon Pl. 242/1286; *nailón* [3 sil.] 480/597
nailón v. *náilon*
nainte v. înainte
najă Pl. 248/1310
nalagâte [pl.] v. lalanghiţă
nalangâte [pl.] v. lalanghiţă
naltă v. înaltă; cf. *păjuroi*
nant v. *înalt*
nas Pl. 315/1500; *-ul la opincă* Pl. 315/1500; *-ul opincii* Pl. 315/1500
nastâr v. *nasture*
nastî [pl.] v. *nasture*; cf. *bortă*
nastor v. *nasture*
nastore [plf.] v. *nasture*
nastur v. *nasture*
nasture [plf.] v. *nasture*
nasture 468/557, 610; Pl. 306-307/1483; *nastâr* Pl. 307/1483; *nastî*: *borte la* ~ v. *bortă*; *nastor* Pl. 306/1483; *nastur* 466/550; Pl. 306-307/1483; *nastore* [plf.] Pl. 307/1483; *nasture* [plf.] Pl. 307/1483; *nasturi* [pl.]: *curea (lată) cu* ~ v. *curea*; *găuri de* ~ v. *gaură*
natră Pl. 237/1260; Pl. 237/1261; ~ *de pânză* Pl. 237/1260
naţional 463/616, 631, 647; *costum* ~ v. *costum*
naţională: *fâstă* ~ v. *fustă*; *naţionale* [pl.] Pl. 317/1514
nazvic 428/476
nă [interj.] v. *na*
nădrac v. *nădragi*
nădragi [pl.] 471/601; Pl. 311/1491; *nădrac* [sg.] Pl. 311/1491; *nădraji* [pl.] Pl. 311/1491
nădraji [pl.] v. *nădragi*
năframă 480; ~ *groasă* 479/577, 578; ~ *mare* 479/463
nămaş v. *imaş*; cf. *curăţa*
nămiaz/nămiezi: *nămiez în diseară* 453/653; *la* ~ 452/651, 653; *nămiezi* [pl.] Pl. 298/1456
năpatcă 433
năpârcă 412; Pl. 275-276/1371; *nopârcă* 412; Pl. 274/1369; Pl. 275-276/1371; *nopurcă* Pl. 275/1371
năsturel Pl. 307/1483
năvădi (*a* ~) Pl. 239/1265; *înevedi* (*a* ~) Pl. 240/1265; *înnăvădi* (*a* ~) Pl. 240/1265; *înnevedi* (*a* ~) Pl. 239-240/1265; *înnividi* (*a* ~) Pl. 240/1265; *învedi* (*a* ~) Pl. 240/1265; *liividi* (*a* ~) Pl. 240/1265; *năvedi* (*a* ~) Pl. 240/1265; *năvidi* (*a* ~) Pl. 240/1265; *nevedi* (*a* ~) Pl. 239-240/1265; *nevevi* (*a* ~) Pl. 238/1263; *nevidi* (*a* ~) Pl. 239/1265; *nividi* (*a* ~) Pl. 239-240/1265; *nnevedi* (*a* ~) Pl. 240/1265
năvădit [subst.]: *nividit* Pl. 239/1265
năvedi (*a* ~) v. *năvădi*
năvidi (*a* ~) v. *năvădi*
năvod 433/468, 591
neadormit: *vierme* ~ v. *vierme*
neagră Pl. 279/1383; Pl. 321/1523; *pănură* ~ v. *pănură*; *pâne* ~ v. *pâine*; *negre* [pl.] 412/493; 479/501; *aţe* ~ *de cal* v. *aţă*; *cioare* ~ v. *cioară*; ~ *ca corbul* v. *corb*
neaoş: *neauş* Pl. 250/1315
neauş v. neaoş
nedospit: *nidosâpit* 445/485
negară 473/642
negru 413/469; 419/523; Pl. 274/1369; Pl. 279/1383; Pl. 320-321/1522; *suman* ~ v. *suman*; *negri* [pl.]: *cioroi* ~ v. *cioroi*; *şerpi* ~ *de pădure* v. *şarpe*
neînflorită Pl. 262/1339
nemţească: *vorbă* ~ v. *vorbă*; *nemţeşti* [pl.]: *bulendre* ~ v. *buleandră*
nemţesc Pl. 300/1461
nemţeşte 445/463, 482
nemţi [pl.] 477/483
nerlă v. *mierlă*
nerloi v. *mierloi*
netezi (*a* ~) (un loc, un teren) 378/634
neusturoaie: *urzică* ~ v. *urzică*
nevastă Pl. 234/1244; *-a cânelui* 403/534
nevedi (*a* ~) v. *năvădi*
nevevi (*a* ~) v. *năvădi*
nevidi (*a* ~) v. *năvădi*
niciodată 407/469; Pl. 258/1329; *nişodată* 483/480
niciun Pl. 312/1496
nidosâpit v. nedospit
nierlă v. *mierlă*
niez v. *miez*
nimaş v. *imaş*
ningău 422/564
nişcocoríţă/nişcócoriţă v. *coropişniţă*, *urechelniţă*
nişcocórniţă v. *coropişniţă*, *urechelniţă*
nişodată v. *niciodată*
nivela (*a se* ~) 377/468
nividi (*a* ~) v. *năvădi*
nividit [subst.] v. *năvădit*
nnevedi (*a* ~) v. *năvădi*
no [adv.] v. *nu*
noajă 403; ~ *de lupi* 403/619, 622, 623, 628; *(a) umbla cu* ~/*cu -a* v. *umbla*
noapte[1] [subst.] 453/635; *buhă de* ~ v. *buhă*; *cârlig de* ~ v. *cârlig*; *mâncare de* ~ v. *mâncare*
noapte[2] [adv.] v. noaptea
noaptea [adv.]: *noapte* Pl. 280/1385
noastă v. *noastră*
noastră [pron./adj.pron.] 478/501; *noastă* Pl. 306/1483
nodurar Pl. 237/1260
noi [pron.] 357/483; 359/474; 372/488, 373/488, 523, 554; 375/565, 636; 382/543; 395/480; 409/469; 410/488; 418/482; 419/482; 420/594; 422/483; 423/485; 425/483; 431/488; 433/576; 434/480, 649; 435/483, 488; 441/488; 446/480; 453/483; 455/501; 456/484, 485, 496; 458/483; 460/483; 463/587; 466/485; 475/480, 488; 478/501; 483/483, 484; 484/483, 484; Pl. 256/1326; Pl. 270/1359; Pl. 274/1369; Pl. 290/1432; Pl. 294/1443; Pl. 301/1464; Pl. 303/1474; Pl. 310/1491; Pl. 317/1514; *la* ~ 369/510, 550
noji (*a se* ~) (despre lupi) 403/624
nojică v. *nojiţă*
nojiţă 473; 474; *nojică* 474/463; *nójiţă* 473/535, 539, 616, 661; 474; *-a opincii* 474/537; *nojiţe* [pl.]: *-le la opincă* 474/468
nójiţă v. *nojiţă*; cf. *opincă*
nopârcă v. *năpârcă*
nopurcă v. *năpârcă*
nou 377/478, 619, 647; 399/622; Pl. 312/1496; *pe* ~ 448/555; *în stilul* ~ v. *stil*
nouă[1] [adj.]: *pădure* ~ v. *pădure*
nouă[2] [num.] 451/594; *(a) mânca de prânz, de* ~ v. *mânca*; *la oara* ~ v. *oră*
nu[1] [adv.] 359/480, 493; 363/475; 373/488, 554; 374/493, 495; 375/474, 496, 501, 565; 380/483, 565; 383/473; 407/469; 420/503; 418/462, 482; 419/473, 482; 423/485; 424/483, 496; 428/466; 435/483; 441/469; 443/473, 483; 444/492; 445/565; 446/483; 450/496, 554; 451/554; 453/483; 456/501; 472/486; 475/482; 479/482, 483; 483/483, 484; 484/483, 484; Pl. 232/1241; Pl. 247/1308; Pl. 249-250/1314; Pl. 251/1318; Pl. 255/1325; Pl. 256/1326; Pl. 277/1379; Pl. 261/1338; Pl. 264/1345; Pl. 264/1346; Pl. 276/1371; Pl. 310/1491; Pl. 294/1443; Pl. 301/1464; Pl. 311/1492; Pl. 312/1496; Pl. 313/1498; Pl. 317/1514; *no* Pl. 310/1491
nu[2] [interj.] 423/485
nuc Pl. 258-259/1329; *rânsă de/la* ~ v. *rânsă*; *rânza de* ~ v. *rânsă*
nucă 458/550
nuculiu Pl. 319/1518
nuia 378/644; 389/606; Pl. 247-248/1310; ~ *de zăvoi* Pl. 247/1310; *nuială* Pl. 247/1310; *nuiaută* Pl. 247/1310; *nuiele* [pl.]:

~ *dese* 379/642
nuială v. *nuia*
nuiauă v. *nuia*
nuică Pl. 247/1310
numa v. *numai*
numai 366/577; 379/585; 427/461; *numa* 359/473; 376/501; 388/550; 394/469; 412/469; 419/523, 587; 439/586; 451/594; 453/653; 456/555; 460/559; 481/483; 483/550; Pl. 242/1286; Pl. 244/1289; Pl. 248/1313; Pl. 252/1318; Pl. 301/1464; Pl. 309/1490; Pl. 311/1492; Pl. 312/1496; Pl. 317/1514
nume: *(a) nu avea un ~* v. *avea*
numi (*a « se » ~*) 455/468; Pl. 257/1327
numită 450/496
nuntă Pl. 300/1463

O

o [num.] 463/488; Pl. 229/1229; Pl. 242/1286; Pl. 243/1288; Pl. 247/1310; Pl. 261/1338; Pl. 275/1371; Pl. 286/1421; Pl. 305/1477; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; Pl. 313/1498
oaie 469/580; *lână de ~* v. *lână*; *piele de ~* v. *piele*; *oi* [pl.]: *(a) scoate oile-n cină* v. *scoate*
oale [pl.] Pl. 295/1444
oară[1]: *ori* [pl.], *de două ~* 448/496, 668; *de multe ~* 423/485
oară[2] v. *oră*; cf. *patru, nouă*[2]
oarbă: *urzică ~* v. *urzică*
oare [adv.] 375/491
oauă [pl.] v. *ou*; cf. *papă*
obadă Pl. 289/1428
obâşnui (*a se ~*) v. *obişnui*
obeală v. *obială*
obia v. *obială*
obială Pl. 314-315/1499; *~ de aba* Pl. 315/1499; *~ de pănură* Pl. 314/1499; *~ de sac* Pl. 314/1499; *obeală* Pl. 315/1499; *obia* Pl. 314/1499; *oibială* Pl. 314/1499
obicei: *de ~* 402/485
obiele [pl.]: *~ de aba* 470/606
obişnui (*a se~*) 456/484; *obâşnui* (*a se ~*) Pl. 301/1464
obleţ: *oblez* Pl. 283/1408
oblez v. obleţ
oblon 449
oboroc: *hoboroc* 433/643
ochi[1] [subst.] 432/568, 659; *~ în gheaţă* 432/610; Pl. 246/1308; Pl. 264/1345; *ochiure* [pl.] 457/465; 457/482; *ochiuri* [pl.] Pl. 247/1308
ochi[2] *(a ~)* [vb.] Pl. 264/1345; *oichi (a ~)* Pl. 264/1345
ochire Pl. 264/1345; *linie de ~* v. *linie*; *ţintă de ~* v. *ţintă*
ochiure [pl.] v. *ochi*[1]
ochiuri [pl.] v. *ochi*[1]
ocinaşe [pl.] 454/473
ocrop v. *uncrop*
odaie: *-a de stat* Pl. 300/1461
odgon 358
odihni (*a ~*) Pl. 298/1456; *hodini* (*a se ~*) 453/635
odraslă 380/604; 389; Pl. 255/1325
odrăsli (*a ~*) Pl. 245/1302
ofeli (*a se ~*) v. ofili
ofelită v. *ofilită*
ofili (a se ~): *ofeli* (*a se ~*) 390/631
ofilită 390; *ofelită* 390/619, 633, 643
ofrige (*a ~*) v. frige
oftaturi [pl.]: *(a) cânta cu ~* v. *cânta*
ogar 400; 401/534
ogor 357; 359; 377/502; *~ de cânipă* 357; *~ cu in* 359; *~ de in* 359; *ogoare* [pl.]: *~ de in* 359/484
ogoraş: *~ pentru in* 359/572
ogradă 394/501
oibială v. *obială*
oichi (*a ~*) v. *ochi*[2]
oipincă v. *opincă*; cf. *bortă, creţe*[1]
oium v. *uium*
ojină v. *ujină*; cf. *mânca, mâncare*
ojog Pl. 293/1439
oleá v. *oleacă*
oleacă 439/482; 450/631; 451/608; 453/639; Pl. 294/1443; *(a) gustări ~* v. *gustări*; *oleá* 443/496
olecuţă 443/570; Pl. 290/1436; Pl. 313/1498
olei v. *ulei*
oloi v. *ulei*
oloiniţă 458/618
olojiţă 390/510
Oltenia (n. top.) Pl. 317/1514
oltiţe [pl.] v. *altiţă*
oltiţi [pl.] v. *altiţă*
oluat v. *aluat*
om 451/627; 455/495; Pl. 268/1357; Pl. 308/1487; Pl. 271/1361; Pl. 319/1519; *~ sălbatic* 407/501; *crângul -ului* v. *crâng*; *(a) sări la ~* v. *sări*; *un stat de ~* v. *stat*
omăt: *(a) îmbla a ~* v. *umbla*
ominesc: *fânaţ ~* v. *fânaţ*; *omineşti* [pl.], *păduri ~* v. *păduri*
omletă: *umleţă* 457/523
on [num.] v. *un*
oncrop v. *uncrop*
Oneşti (n. top.) 472/613
opăreală 459/538
opărit: *mălai ~* v. *mălai*
opărită (despre apă) 459/618
opinc [m.] v. *opincă*; cf. *bortă*
opincă 473; 474; Pl. 313-314/1498; Pl. 315/1500; Pl. 316/1507; *aţă de legat -a* v. *aţă*; *bortă la ~/bortele de ~/bortele de la ~/bortele dinapoi de la ~* v. *bortă*; *creasta -ii* v. *creastă*; *cureaua care-i îngrădită -a pe picior* v. *curea*; *gaura -ii* v. *gaură*; *gurguiul/gurzuiul -ii* v. *gurgui*; *nasul -ii/nasul la ~* v. *nas*; *nójiţa -ii/nojiţele la ~* v. *nojiţă*; *vârful -ii/vârv de ~/vârvul -ii* v. *vârf*; *oipincă* Pl. 314/1498; *borte/borţi la ~* v. *bortă*; *creţe la ~* v. *creţe*[1]; *opinc* [m.]: *borţile -ului* v. *bortă*; *opinci* [pl.]: *~ de gumă* 474/571; *aţa -lor/aţă de/de la/la ~ (din curea)/aţele la ~* v. *aţă*; *bortele de la ~/borţi la~* v. *bortă*; *curele de/la ~* v. *curea*
opri (*a ~*) 443/582
opritoare (la moară) 449
opşleag v. *şlag*
opt [num.] 451/494; *mâncarea de la ~, mâncarea de pe la (ora) ~, mâncare la prânz, la ~* v. *mâncare*
opúsniţă 449/510
oraş: *de ~* Pl. 279/1383; *la ~* Pl. 301/1464
oră 451/497, 598, 635; *oară*: *la -a patru* 453/474, 478, 482; *pe la -a patru* 453/484; *la -a nouă* 454/482
orăcăi (*a ~*) Pl. 268/1355
orăcheşniţă v. *coropişniţă*; cf. *gunoi*
orăşcheniţă v. *coropişniţă*
orb: *gurlan ~* v. *ghiorlan*; *guzgan ~* v. *guzgan*; *şoarece ~* v. *şoarece*
orbată v. harbată
orbete Pl. 270/1359; *horbete* Pl. 270/1359; *orbeţ* Pl. 270/1359
orbeţ v. *orbete*
orbotă v. *horbotă*
orboţică v. *horboţică*
orcice v. orişice
orecherniţă v. *coropişniţă, urechelniţă*; cf. *mică*
orez: *urez* 438/598
ori [pl.] v. oară[1]
orice 445/565
órie 433/594
orişice: *orcice* Pl. 255/1325
orluială v. *urluială*
orocheşniţă v. *coropişniţă, urechelniţă*; cf. *mică*
ors v. *urs*
orţ v. *orz*
orz 438/462, 483, 501; *~ rupt* 438/463; *orţ* 438/484
orzică v. *urzică*
os Pl. 276/1372
ostrov 383/523
oşleag v. *şlag*
otravă Pl. 276/1372
otrăvi (*a ~*) Pl. 276/1372
otrăvicioase [pl.] 428/659, 664; 429/666
otrăvicios Pl. 276/1372
otrăvitoare Pl. 275/1371,1372
otrăvitor: *şerpe ~* v. *şarpe*
oţatar v. oţetar
oţetar: *oţatar* Pl. 255/1325
ou: *~ prăjit* 457/615; *ouă* [pl.] 418/482, 610; 424/637; *~ prăjite* 457; *~ prăjite, bătute* 457/665; *(a) căli ~* v. *căli*; *oauă* [pl.] 457/483; *papă de ~* v. *papă*
ouşoare [pl.] 445/491

P

pachet v. *parchet*
paci [pl.] Pl. 230/1235
pacíşă: *páciţă* Pl. 230/1235; *pacişi* [pl.] Pl. 230/1235; Pl. 231/1236
pacişele [pl.]: *păşişele* [pl.] Pl. 230/1235; *păşoşele* [plt.] Pl. 230/1235
páciţă v. pacíşă
padlagină v. *pătlagină*; cf. *foaie*
pafta 468/620; Pl. 308/1487; *páftă* Pl. 308/1487; *tafta* Pl. 308/1487
páftă v. *pafta*
páglice [pl.] v. *pánglică*
pai 431/538, 600, 619; *paie* [pl.]: *~ de cânipă* 363/638
pajişte 375/639
pajură 421/633, 635, 637; 424/637; *păjuri* [pl.] 421/633, 635, 637
palizi [pl.] Pl. 319/1519
palmă Pl. 245/1302
paltagini v. *pătlagină*
paltalon [sg.] v. *pantaloni*

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

paltin 388/468, 663; Pl. 260/1331
pámblică/pamblícă v. *pánglică*
pampuşă v. *pampuşcă*
pampuşcă 445; 446/495; *pampuşă* 445/464
pană 461/490; Pl. 229/1229; ~ *la pălărie* 461/503; *-a clopului* 461/463; *-a pălăriei* 461/494; *pantaloni ~ sau balonaţi/pantaluni ~ (sau balonaţi)* v. *pantaloni*; *pene* [pl.]: ~ *de clop* 461/463
pancovă: *pancuvă* 445
pancuvă v. pancovă
pándică v. *pánglică*
pánglică 462/464, 465, 467, 540; 485; *pámblică* 462; 485; *pamblícă* 462; 485; *pándică* 485/464; *panglícă* 462/515, 606, 664; 485; *pánlică* 462/467; *páglice* [pl.] 462/467; *pấmblici* [pl.] 485; *pấnglici* [pl.] 485/563
panglícă v. *pánglică*
pánlică v. *pánglică*
pantaloane [plf.] v. *pantaloni*
pantaloni [pl.] 471; Pl. 307/1485; Pl. 310-311/1491; Pl. 311/1492; ~ *(pană sau) balonaţi* 471/628; ~ *bofanţi* 471/618; ~ *bufanţi* 471/493, 537; ~ *bufaţi* 471; ~ *de casă* 471/633, 651; ~ *de cioarici* 471/662; ~ *de ciubotă* 471/653; ~ *de lână laie* 471/566; ~ *de pănură* 471/554; ~ *piuaţi* 471/501; ~ *de suman* 471/503, 518, 519, 629, 636; ~ *din suman* 471/536; ~ *de şiac* 471/538, 559; ~ *din şiac* 471/556; ~ *de şiag* 471/540; ~ *de zechi* 471/670; ~ *făcuţi pe vână* 471/641; *o păreche de* ~ Pl. 310-311/1491; *o păre*[che] *de* ~ Pl. 310/1491; *o pereche de* ~ Pl. 310-311/1491; *cintura de la* ~ v. *centură*; *crac de* ~ v. *crac*; *curea de ~/cureaua (de) la* ~ v. *curea*; *pantaloane* [plf.] Pl. 310/1491; *pantaluni* [pl., plt.] 471/607; Pl. 310/1491; ~ *bufanţi* 471/623; ~ *bufaţi* 471/599, 619; ~ *îmbufaţi* 471/597; ~ *îmbufaţi de suman* 471/612; ~ *pană* 471/646, 653; ~ *pană (sau balonaţi)* 471/628; *pantăloni* [plt.] Pl. 310/1491; *paltalon* [sg.] Pl. 310/1491; *pantalon* [sg.] 470/482; 471/485, 488, 564; ~ *de sumani* 471/548; ~ *îmbalonat* 471/654; ~ *îmbufant* 471/611; ~ *îmbufat* 471/654; *crac de* ~ v. *crac*; *pantalun* [sg.] Pl. 310/1491
pantalun v. *pantaloni*
pantaluni [pl., plt.] v. *pantaloni*; cf. *bufanţi, pană, balonaţi*
pantăloni [plt.] v. *pantaloni*
pantofă [pl.] v. *pantofi*
pantofăl 477/463; *pantofil* 477/467; *pantoflu* 477/484; *pantofle* [pl.] 477/464, 467, 484, 493
pantofi [pl.] 477; ~ *agricoli* 474/606; Pl. 313/1498; *pantofă* [pl.] 477/464; *pantufi* [pl.] 477/633
pantofil v. *pantofăl*
pantofle [pl.] v. *pantofăl*
pantoflu v. *pantofăl*
pantufi [pl.] v. *pantofi*
papă 457; ~ *de oauă* 457/469; ~ *de zmântână* 457/483
papituc 400/600
papuci [pl., plt.] 477
papură 383/504
paradă Pl. 316/1514
parale [pl.]: *chimer de pus* ~ v. *chimir*
pară: ~ *de brad* Pl. 249/1314; *peră* [pl.] 445/482
parcă [adv.] 433/468; Pl. 274/1370
parcelă: *parţel* 376/486
parchet 376; Pl. 256/1326; ~ *curăţit* 377/572; ~ *împădurit* 380/565; ~ *tăiat* 376/630; *pachet* 376; ~ *de pădure* 376/610
parlagică v. *pătlagină*
parte 370/616; Pl. 230/1234; ~ *de desagă* 373/463; ~ *fimeiască* Pl. 271/1361; *de* ~ *fimeiască* Pl. 259/1331; *în -a Ardealului* Pl. 290/1436; *în -a Bocovinii* 483/482; 484/482; *în -a Bucovinii* 373/488; *în -a Clujului* Pl. 299/1460; *în -a muntelui* Pl. 316/1514; *prin -a Sibiului* Pl. 309/1490; *boandă într-o* ~ v. *bundă*; *părţi* [pl.] 361/610; [în] *alte* ~ 375/565, 457/523; *prin alte* ~ 373/534; 484/641
parţel v. parcelă
pasăre: *pasăre* Pl 1326; Pl 1378; *păsări* [pl.], cf. *împăratul-păsărilor*
pasâre v. pasăre
pască Pl. 295/1444
pasoc Pl. 307/1485
Paŝ v. Paşti
Paşti (n. pr.): *Paŝ* Pl. 290/1432
pat 372/603; ~ *de letcă* 372; ~ *de sucală* 372/642; ~ *de ţevii* 372/643; *-ul sucălii* 372/652; *prostiri la* ~ v. *prostire*
pată 463/606; Pl. 305/1477; *păţi* [pl.] Pl. 305/1477
patic v. *batic*
patlaghină v. *pătlagină*
patlagimă v. *pătlagină*
patlagină v. *pătlagină*
patlăgini [pl.] v. *pătlagină*
patroane [pl.] 398/494
patru 417/483; 433/482; *de* ~ 453/485; *la* ~ 453/565; *pe la* ~ 453/482, 484, 554; *de* ~ *ceasuri* 453/490; *mâncarea de la* ~ v. *mâncare*; *prânzul de* ~ v. *prânz*
păceşică Pl. 230/1235; cf. pacişele
păcurari [pl.] 468/644
pădinos: *loc* ~ v. *loc*
pădlagină v. *pătlagină*
păducel 395/550, 632, 668; Pl. 255/1325
păduche 420/611; cf. *păduchele-calului, păduchele-pădurii*
păduchele-calului 428/550
păduchele-pădurii 394/538
pădurar Pl. 243-244/1289; *pădurare* Pl. 243/1289
pădurare v. *pădurar*
pădure 374; 375/483, 600; 376/488, 501, 650, 660; 377/477, 488, 591, 652, 658; 378; 379/483, 501, 556, 633, 634; 380/495, 565, 627; 382/467, 631, 655, 670; 383; 384/467; 392; 394/538, 594; 408/600; 430/660; Pl. 243/1288; Pl. 251-252/1318; Pl. 256/1326; Pl. 259/1330; *la* ~ Pl. 252/1318; ~ *lângă apă* 383/466; ~ *de lângă apă* 383/565; ~ *pe lângă apă* 383/468; ~ *de pe malul apei* 382/475; 383/475; ~ *bătrână* 379/476; *-a brazilor* Pl. 250/1315; ~ *de brad* Pl. 250/1315; ~ *de brazi* Pl. 250/1315; ~ *de brădaci* Pl. 250/1315; ~ *de brezi* Pl. 250/1315; ~ *de codru* 374; ~ *de crâng* 375/597; ~ *crescătoare* 380/587; ~ *curăţită* 377/514; ~ *deasă* 379; 380/603; ~ *prea deasă* 379/503; ~ *de fac* 392/463, 480; ~ *de faici* 392/501; ~ *de fag (fagi)* 392/476; *-a fagilor* 392/494; ~ *de făgărie* 392/633; ~ *de făgişte* 392/515; ~ *gârneaţă* 380/632; ~ *de lemn tare* 392/548; Pl. 252/1318; ~ *de pe lunca apei* 383/605; ~ *pe luncă* 383/600; ~ *masivă* 379/468; ~ *mică* 380/594, 630; ~ *de molifţi* Pl. 250/1315; ~ *nouă* 375/523; ~ *de pin* Pl. 250/1315; ~ *cu poieni* 381/627; ~ *poienoasă* 381/620; ~ *pusnică* 374/616; ~ *rară* 381; ~ *de răchită* 382/601; ~ *de răchiţi* 383/520; ~ *rărită* 381/490, 579; ~ *de stajari* Pl. 252/1318; ~ *de stăjar* Pl. 251/1318; ~ *de stăjări* Pl. 251/1318; ~ *de stejar* Pl. 251-252/1318; ~ *de stejari* Pl. 251-252/1318; ~ *de stejări* Pl. 251-252/1318; ~ *de stijar* Pl. 251/1318; ~ *de şteajar* Pl. 252/1318; ~ *de ştejar* Pl. 252/1318; ~ *de ştejari* Pl. 252/1318; ~ *de ştejări* Pl. 252/1318; ~ *tăiată* 376/557, 562, 592; ~ *tăiată ras* 376/538; ~ *tăiată rasă* 376/599; ~ *tânără* 379/616; 380/468, 484, 487, 559, 660; ~ *tufoasă* 379/625; ~ *ţigloasă* 379/616; *căpre de* ~ v. *capră*; *cioarici roşii de* ~ v. *şoarece*; *codru de* ~ v. *codru*; *corp de* ~ v. *corp*; *crâng de* ~ v. *crâng*; *(a) curăţa -a* v. *curăţa*; *(a) difişa -a* v. *defrişa*; *exploatare de* ~ v. *exploatare*; *limbă de* ~ v. *limbă*; *mladă de* ~ v. *mladă*; *pachet de* ~ v. *parchet*; *pâlc de* ~ v. *pâlc*; *petice/petice de* ~ v. *petic*; *plop de* ~ v. *plop*; *salcie de* ~ v. *salcie*; *(a se) scoate -a* v. *scoate*; *(a) sparge -a* v. *sparge*; *şerpe de ~/şerpi negri de* ~ v. *şarpe*; *tăietură de* ~ v. *tăietură*; *viespoi de* ~ v. *viespoi*; cf. *păduchele-pădurii*; *pấdure* Pl. 243/1288; *păduri* [pl.]: ~ *mari* 419/587; ~ *omineşti* 380/537; cf. *Pădurea din Chişteală/Crângului/ Floreştilor/Runc/de la Runcu/ Runcului/din Tabără/* (n. top.)
pấdure v. *pădure*
Pădurea Crângului (n. top.) 375/669
Pădurea de la Runcu (n. top.) Pl. 256/1326
Pădurea din Chişteală (n. top.) Pl. 251/1318
Pădurea din Tabără (n. top.) Pl. 251/1318
Pădurea Floreştilor (n. top.) 392/616
Pădurea Runc/Runcului (n. top.) Pl. 256/1326
pădurice 374/488; 375/495; 380; 383;

Pl. 250/1315; ~ *de brad* Pl. 250/1315; ~ *de brazi* Pl. 250/1315; ~ *de fag* 392/637; ~ *în luncă* 383/622; ~ *pe malul apei* 383/476; ~ *de stejari* Pl. 252/1318
păi [interj.]: *pâi* Pl. 247/1308; Pl. 280/1387
păjuri [pl.] v. *pajură*
păjuroi: *naltă ca un ~* v. înaltă
pălărie 461; 462/488; Pl. 302/1471; ~ *cu borul întors* 461/642; ~ *cu bourii mari* 461/618; *arípi de ~/arípile -ei* v. *arípă*; *bor(ul) la ~/borul -ei/boriul -ei/borii -ei/bourii -ei* v. *bour*; *căpăţâna -ei* v. *căpăţână*; *clopul -ei* v. *clop*; *coada -ei/de la ~/coadă la/pe ~* v. *coadă*; *codiţa -ei* v. *codiţă*; *cordica -ei/cordică (de) la ~/cordici de ~* v. *cordică*; *cozorocul -ei* v. *cozoroc*; *marginea -ei/margina -ei/margină la/margină de ~* v. *margine*; *pereţii -ei* v. *pereţi*; *peteaua de la ~/peteaua -ei* v. beteală; *poala -ei* v. *poală*; *roata -ei* v. *roată*; *streşina/streşna -ei* v. *streaşină*; *umbra -ei* v. *umbră*; *umbrela la ~* v. *umbrelă*; *vizera -ei* v. vizieră; *pâlărie* Pl. 302/1471
păli (*a se ~*) 390/650, 657, 662
pălită 390
păltinei [pl.]: *tufă de ~* v. *tufă*
păltinele [pl.] : *tufă de ~* v. *tufă*
pământ 405/468, 490; ~ *agricultor* 377/482; ~ *arabil* 377/501; ~ *difişat* 377/515; *pomânt* 428/488; ~ *dispădurit* 377/487; *bortă-n ~* v. *bortă*
pămătuf: *pămătug* Pl. 293/1439
pămătug v. pămătuf
pắmblici [pl.] v. *pánglică*
pănărămi [pl.] 428
păne v. *pâine*
pắnglici [pl.] v. *pánglică*
pănură 470; 472/482; Pl. 309/1490; ~ *albă* 472/485; ~ *neagră* 472/485; ~ *de suman* 470/484, 503; ~ *de sumane* 470/466, 492; ~ *de sumani* 470/570, 575; ~ *de şiag* 470/551; *obială de ~* v. *obială*; *pantaloni de ~* v. *pantaloni*; *piuă de piuat ~* v. *piuă*; *pânură* 470/461, 464, 468, 494
pănză v. *pânză*
pănzătură v. *pânzătură*
păpâşoi v. *păpuşoi*; cf. *făină*
păpşoi v. *păpuşoi*; cf. *făină*
păpuşă 364/642; Pl. 249/1314; ~ *de fuior* 364/636
păpuşoi 434; 435/473; 439; Pl. 249/1314; ~ *de brad* Pl. 249/1314; *sită rară de ~/sită rară, de făină de ~* v. *sită*; *păpâşoi*: *făină de ~* v. *făină*; *păpşoi* 434/487; *fărină de ~* v. *făină*; *popâşoi*: ~ *de brad* Pl. 249/1314; *popşoi* 434; ~ *de brad* Pl. 249/1314; *făină/fănină de ~* v. *făină*; *tata -ului* v. *tată*; *popuşoi* 434; Pl. 249/1314; ~ *de brad* Pl. 249/1314; ~ *de brazi* Pl. 249/1314; *făină/fănină/fărină de ~* v. *făină*; *sită de ~* v. *sită*; *ştiulete de ~* v. *ştiulete*; *urluială din ~* v. *urluială*
păr Pl. 233/1242; ~ *de cal* 473/484; ~ *de capră* 473/565; *aţă de ~* v. *aţă*; *cordică de legat -ul* v. *cordică*
părăginiş 378/632
părău v. pârău
Părăul Runcului (n. top.) v. Pârâul Runcului
părea (*a«-i» ~*) 405/565; 449/555
păreche/păre[che] v. pereche
părpăduche[1] v. *pitpalac*[1]
părpăduche[2] v. *potârniche*
păr-păduchi [interj.] v. *pitpalac*[2]
părpăduchi [s.m.] v. *potârniche*
părpătuchi [interj.] v. *pitpalac*[2]
păsat 428/548; 438; Pl. 289/1429
păsălău 438/550
păscar v. *pescar*
păscare v. *pescar*
păscăruş v. pescăruş
păstaie: *păstare* Pl. 249/1314; Pl. 261/1334
păstare v. păstaie
păstrăv: *păstru* Pl. 284/1408; *păstruv* Pl. 284/1408
păstru v. păstrăv
păstruv v. păstrăv
păşişele v. pacişele
păşoşele [plt.] v. pacişele
păşunat 377/465
păşune 377/463, 568
păta (*a se ~*) Pl. 305/1477; *împăta* (*a se ~*) Pl. 305/1477
pătată Pl. 305/1477
pătârnică v. *potârniche*
pătârniche v. *potârniche*
pătârnici [pl.] v. *potârniche*
pătlagină: *rădăcini de ~* v. *rădăcină*; *padlagină* 397/490, 496, 663, 666; *foi de ~* v. *foaie*; *parlagică* 397/580; *parlagină* 397; *patlaghină* 397/502; *patlagimă* 397/528; *patlagină* 397; *pădlagină* 397/664; *platagină* 397/461, 468, 469, 473; *platangină* 397/468; *plătagină* 397/462; *plătangină* 397/486; *porlagină* 397/577; *potlagină* 397/578; *paltagini* [pl.] 397/501; *patlăgini* [pl.] 397/472, 576; *pătlăgine* [pl.] 397/604
pătlăgică: ~ *roşie* Pl. 322/1525
pătlăgine [pl.] v. *pătlagină*
pătpăduche v. *pitpalac*[1]
pătrânică v. *potârniche*
pătrâniche v. *potârniche*
pătrunice v. *potârniche*
pătruniche v. *potârniche*
pătruniţă v. *potârniche*
pătulă 455/569
păturnică v. *potârniche*
păturnice v. *potârniche*
păturniche v. *potârniche*
păţi [pl.] v. *pată*
pâi [interj.] v. păi
pâine Pl. 286-287/1421; *păne* Pl. 287/1421; *pâne* 437/632; 438/491; 440; 443; 444; Pl. 286-287/1421; Pl. 290/1432; Pl. 290/1436; Pl. 292/1438; Pl. 294/1441; Pl. 294-295/1443; ~ *albă* Pl. 287/1421; ~ *intermediară* Pl. 287/1421; ~ *neagră* Pl. 287/1421; ~ *răsfrânsă* Pl. 295/1443; ~ *de săcară* 443/478; ~ *umflată* Pl. 294/1443; *aluat de ~* v. *aluat*; *coajă/coarjă de ~/coaja -ii* v. *coajă*; *codru de ~* v. *codru*; *covată de frământat -a/covată de ~* v. *covată*; *covăţică de ~* v. *covăţică*; *crăpătură la ~* v. *crăpătură*; *cuptioare de ~* v. *cuptor*; *miez/miezâr/mieze de ~/miezul -ii* v. *miez*; *la mîljocul -ii* v. *mîjloc*; *vatră la ~* v. *vatră*
pâlărie v. *pălărie*
pâlc 383/471, 575; Pl. 252/1318; ~ *de brazi* Pl. 250/1315; ~ *de crăngi* Pl. 255/1325; ~ *de fagi* 392/472, 576, 587; ~ *de gârneţi* Pl. 252/1318; ~ *de pădure* 383/578, 580 ~ *de stejari* Pl. 252/1318
pâlnie: *pânlie* Pl. 235/1253
pândar 401/583
pâne v. *pâine*; cf. *albă*, *coajă*, *codru*, *crăpătură*, *cuptor*, *intermediară*, *miez*, *neagră*, *răsfrânsă*, *secară*, *umflată*, *vatră*
pânişoară [pl.] Pl. 286/1421
pânlie v. pâlnie
pânsi [pl.] v. *pânză*
pânură v. *pănură*
pânz v. *pânză*
pânză 412/469; 461/468, 481; 471/504, 506; Pl. 237/1260; Pl. 239/1265; Pl. 241-242/1283; Pl. 242/1286; ~ *de bumbac* Pl. 241/1283; *-a pălăriei* 461/462, 473, 484, 485; *-a la pălărie* 461/485; ~ *de pălărie* 461/484; ~ *de pălării* 461/462; ~ *de tort* Pl. 241/1283; ~ *ţesută* Pl. 242/1283; *bâcăţi/bucăţi de ~* v. bucată; *coturi de ~* v. *coturi*; *natră de ~* v. *natră*; *rostul -ei* v. *rost*; *val de ~* v. *val*; *pănză* Pl. 241/1283; *pânz* Pl. 241/1283; *pânsi* [pl.] Pl. 241/1283; *pânzi* [pl.] 461/485; Pl. 241-242/1283
pânzătură 480/476; *pănzătură* 479/466; *pânzături* [pl.] Pl. 317/1514
pârău v. pârâu
pârjoală 445/472, 616
pârloagă: *priloagă* 357/484
pârpăduche v. *potârniche*
pârpâdiche v. *pitpalac*[1]
pârpâduche v. *pitpalac*[1]
pârpâliţă v. *prepeliţă*
pâtpâdâche v. *pitpalac*[1]
pâtpâduche v. *pitpalac*[1]
pât-pâduchi [interj.] v. *pitpalac*[2]
pâtpuduchi v. *pitpalac*[1]
pâtridic [interj.] v. *pitpalac*[2]
Pârăul Runcului (n. top.) v. Pârâul Runcului
pârâu: *părău* 382/468; *pârău* Pl. 256/1326; cf. *Părăul/Pârăul Runcului* (n. top.)
Pârâul Runcului (n. top.): *Părăul Runcului* Pl. 256/1326; *Pârăul Runcului* Pl. 256/1326
pâză v. *bâză*
pâzdare v. *puzderie*
pâzdarie v. *puzderie*
pâzdării [pl.] v. *puzderie*
pâzdere v. *puzderie*
Pe Curătură (n. top.) 377/643
Pe Runc Pl. 256/1326
peatră v. *piatră*, cf. *moară*
pécie 457/668
peciuită (despre carne) 457/668
peclă v. *piclă*
pedea: *pedelă* 445/496
pedelă v. pedea

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

peftíe v. *piftíe*
pelin: *tufă de ~* v. *tufă*
pepelíţă v. *prépeliţă*
peptine v. *pieptene*
peră [pl.] v. *pară*
perdea 382/555; 455/668
pere v. *perie*
pereche 373/662; 471/640; 477/490; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; *o ~ de călţuni* v. *colţuni*; *o ~ de iţari* v. *iţari*; *o ~ de ismene/izmene* v. *izmene*; *o ~ de încălţări* v. *încălţări*; *o ~ de jumătăţi* v. *jumătate*; *o ~ de pantaloni* v. *pantaloni*; *păreche* 369/502; 373/576, 605, 634; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; *păre*[*che*]: *o ~ de berneveci* v. *berneveci*; *o ~ de cioarici* v. *cioareci*; *o ~ de pantaloni* v. *pantaloni*
pereţi [pl.] 461/533; *-ţii pălăriei* 461/547, 592
peria (*a ~*) Pl. 230/1234
perie 365/470; *ca -a* 380/473; *pere* 365/469
Perieni (n. top.) Pl. 234/1244
peripelíţă v. *prepeliţă*
peripiléţia v. *prepeliţă*
perjă: *perşe* [pl.] Pl. 265/1349
perpălíţi [pl.] v. *prepeliţă*
perpâlíţă v. *prepeliţă*
perpedíţă v. *prepeliţă*
pérpeliţă/perpelíţă v. *prépeliţă*
perpilíţi [pl.] v. *prepeliţă*
perşe [pl.] v. *perjă*
pervă Pl. 286/1416
pescar Pl. 285/1412; *păscar* Pl. 285/1412; *păscare* Pl. 285/1412; *piscar* Pl. 285/1412; *plescar* Pl. 285/1412; *pescari* [pl.] 424/637
pescăruş: *păscăruş* 418/492; *pescăruşi* [pl.] 424/637
pescuit: *sac de ~* v. *sac*
pestelcă 482; Pl. 317/1514; *~ de piept* 482/600; *~ cu piepţi* 482/600; *~ fără piepţi* 482/636; *pistelcă* 482/494, 575, 576
péstriţă v. pestriţă
pestriţă: *péstriţă* 418/663; *prestiţă* 412/581; *pestriţi* [pl.] 417/483
peşte 432/564; 433; Pl. 283-284/1408; Pl. 284/1409; Pl. 285/1412; *chitic de ~* v. *chitic*; *crâsnic de prins ~* v. *crâsnic*; *(a) prinde ~* v. *prinde*; *sac de (prins) ~* v. *sac*
peştemá v. *peştiman*
peşteman v. *peştiman*; cf. *foaie*
peştiman 483/549; 484/549; Pl. 317/1514; *peştemá* 483/658; 484/658; *peşteman* 483/477, 603; *~ din două foi* Pl. 317/1514
petea v. beteală
peteală v. beteală
peteaua v. beteală
petece [pl.] v. *petic*
peteluţă v. beteluţă
petic Pl. 250/1315; *petice* [pl.]: *~ de pădure* 375/600; *petece* [pl.]: *~ de pădure* 375/600
petiţă (la cartuş) 399/610, 644; Pl. 305/1477
petre [pl.] v. *piatră*; cf. *moară*
piaptar v. *pieptar*
piaptăraş v. pieptăraş
Piatra Runcului (n. top.) Pl. 256/1326
piatră [mai ales la pl.] 447; *~ de moară* 447; *-a morii* 447; *peatră* 447/488, 531, 586; *~ de moară* 447/493, 496; *petre* [pl.] 447/479, 488, 540, 631, 663; *~ de moară* 447/496, 537, 565; *pietre* [pl.]: *-le morii* 447/465; cf. *Piatra Runcului* (n. top.)
pica (*a ~*) 412/548; Pl. 319/1519; *a picat frunza* 385/670
picătură Pl. 305/1477
piche 424/640
picior 471/600; 474/599; Pl. 311/1492; *cureaua care-i îngrădită opinca pe ~* v. *curea*; *vâna -ului* v. *vână*; *picioare* [pl.]: *-le scaunului* 367/656
piclă Pl. 296/1447; *făină ~* v. *făină*; *peclă* Pl. 296/1447
pie [pl.] v. *piuă*
piele Pl. 288/1427; Pl. 309/1490; *~ de oaie* 469/537; *~ de porc* Pl. 313/1498; *cojoc de ~* v. *cojoc*; cf. *pielea-găinii*
pielea-găinii (cusătură la cămaşa naţională) 463/480; 464/586
pielm: *chelm* 443/548; 456/667; Pl. 291/1437; *chelmă* 443/520; *chilm* Pl. 294/1443; *(a) nu avea ~* v. *avea*
piept 482/660; *boandă cu ~* v. *bundă*; *bondiţă cu ~* v. bundiţă; *pestelcă de ~* v. *pestelcă*; *şorţ de ~* v. *şorţ*; *piepţi* [pl.]: *pestelcă cu/fără ~* v. *pestelcă*
pieptar 469; 482/620; Pl. 309/1490; *~ încheiat pe umăr, înfundat* 469/552; *piaptar* 469; *piptar* 469/464, 493; *pieptaruri* [pl.] 469/496
pieptaruri [pl.] v. *pieptar*
pieptăn [n.] v. *pieptene*
pieptănel: *pieptenel* Pl. 231/1236; *piepţânel* Pl. 231/1236; *pieptănei* [pl.] Pl. 231/1236; *piepţănei* [pl.] Pl. 231/1236
pieptănuş Pl. 231/1236
pieptăraş: *piaptăraş* 469/477
pieptărel 469/555
pieptărică 469/555
pieptâne [m.] v. *pieptene*
pieptene Pl. 230/1235; Pl. 231/1236; *~ de răghelat* 365/579; *peptine* Pl. 231/1236; *peptini* [pl.]: *~ de mână* Pl. 231/1236; *pieptăn* [n.] Pl. 231/1236; *pieptâne* [m.] Pl. 231/1236; *pieptin* [m., n.] Pl. 231/1236; *pieptine* [m., n.] Pl. 231/1236; *~ pentru câlţi* Pl. 231/1236; *piepţân* [m., n.] Pl. 231/1236; *pieptini* [pl.]: *~ de cânepă* Pl. 231/1236; *~ de scos câlţi* Pl. 231/1236; *piepţăni* [pl.] Pl. 231/1236; *piepţini* [pl.] 365/633; Pl. 231/1236
pieptenel v. pieptănel
pieptin [m., n.] v. *pieptene*
pieptine [m., n.] v. *pieptene*; cf. *câlţi*
pieptuşcă 469/501, 502
piepţănei [pl.] v. pieptănel
piepţăni [pl.] v. *pieptene*
piepţân [n.] v. *pieptene*
piepţânel v. pieptănel
piepţini [pl.] v. *pieptene*
piftíe 460; *peftíe* 460/652; *píftie* 460; *píftii* [pl.]: *o farfurie de ~* 460/666
píftie v. *piftíe*
pii [pl.] v. *piuă*
pijama: *pijamea* 481/646; *pijamele* [pl.] 481/654
pijamea v. pijama
pijamele [pl.] v. pijama
pile [pl.] v. *piuă*
pilug 361/468
pin 384/663; Pl. 248/1313; Pl. 250/1315
pioră [pl.] v. *piuă*
piptalac v. *pitpalac*[1]
piptar v. *pieptar*
piroşcă: *chiroaşcă* 445/620; *chiroşcă* 445/636; *chiruşcă* 463/657, 664, 669; *piroşte* [pl.] 445/481; Pl. 291/1437; *piroşti* [pl.] 446/485
pirpelíţă v. *prépeliţă*
pisat: *grâu ~* v. *grâu*
piscar v. *pescar*
pistelcă v. *pestelcă*
pită Pl. 286-287/1421; *piţi* [pl.] Pl. 286-287/1421
pitea v. beteală
pitpalac[1] [subst.] 420; *părpăduche* 420/591, 602, 656, 659; 424/591; *pătpăduche* 420/587, 658, 666; *pârpâdiche* 420/633; *pârpâduche* 420/557, 631; *pâtpâdâche* 420/658; *pâtpâduche* 420/624; *pâtpuduchi* 420/630; *piptalac* 420/578; *pitpidiche* 420/629; *purpuduche* 420/614; *putpuduchi* 420/475, 647
pitpalac[2] [interj.] 420/503; *păr-păduchi* 420/652; *părpătuchi* 420/480; *pât-păduchi* 420/538; *pâtridic* 420/503; *pit-păduchi, pât-pâduchi* 420/611; *pit-pileac* 420/652
pit-pâduchi, pât-pâduchi [interj.] v. *pitpalac*[2]
pitpidiche v. *pitpalac*[1]
pit-pileac [interj.] v. *pitpalac*[2]
pitulice 420/628
piţi [pl.] v. *pită*
piţigoi 419/625; Pl. 276/1378; Pl. 280/1385
piţiguşă Pl. 276/1378
piu [sg., pl.] v. *piuă*
piua (*a «se» ~*) 472/487, 606
piuat, de ~: *fabrică ~* v. *fabrică*; *piuă ~ pănură* v. *piuă*
piuată 470/466; *piuate* [plf.]: *sumane ~* v. *suman*
piuaţi [pl.]: *pantaloni ~* v. *pantaloni*
piuă 470/468; 472; *~ de bătut sumani* 472/537, 555, 600; *~ de învelit* 472/622; *~ de învelit sumane* 472/620; *~ de piuat pănură* 472/493; *~ de sumane* 472/535, 618; *~ de sumani* 472/618, 619; *(a) da la ~* v. *da*[1]; *daţi la ~* (despre iţari, cioareci) v. *daţi*; *(a) înveli la ~* v. *înveli*; *materie dată la ~* v. *materie*; *piu* [s.n.] 472; *piură* 472/467; *pivă* 472/463, 484, 504, 514; *spiu* 472/464; *pie* [pl.] 472/477, 505, 578; *pii* [pl.] 472; *pile* [pl.] 472/631; *pioră* [pl.] 472/467; *piu* [pl.] [o sil.] 472; *piuă* [pl.] 472; *piue* [pl.] 472; *piųe* [pl.] 472/463, 486; *piui* [pl.] 472; *piuie* [pl.] 472; *piuri* [pl.] 472; *pive* [pl.] 472/465; *pivi* [pl.] [o sil.] 472/514
piuă [pl.] v. *piuă*

piue [pl.] v. *piuă*
piue [pl.] v. *piuă*
piui [pl.] v. *piuă*
piuie [pl.] v. *piuă*
piură v. *piuă*
piuri [pl.] v. *piuă*
pivă v. *piuă*
pive [pl.] v. *piuă*
pivi [pl.] v. *piuă*
plantaţie 375/661; Pl. 250/1315; Pl. 252/1318; ~ *de brad* Pl. 250/1315
plante [pl.] Pl. 254/1325; *mănunchi de* ~ v. *mănunchi*
plasă 382/583; 433/596, 641, 642, 644
plataginǎ v. *pătlagină*
platanginǎ v. *pătlagină*
platcă 463/655, 660
plavie 376/540; *pleve* [pl.] 387/538
plăcea (*a* ~): *nu-ţi place mâncarea, vrei să-ţi dau scoverze sau cofeturi?* v. scovardă, *cofeturi*
plăcintă 445; 446/642, 650; Pl. 291/1437; ~ *cu brânză* Pl. 291/1437; ~ *cu curechi* 445/565; ~ *grasă* Pl. 291/1437; ~ *pe lespide* 446/463; ~ *cu meră* Pl. 291/1437; ~ *poală-n brâu* 445/660; ~ *cu poalele-n brâu* Pl. 291/1437; ~ *de rând* Pl. 291/1437; ~ *sucită* Pl. 291/1437; ~ *la tigaie* 445/665; ~ *cu varză* 445/599; *plăcinte* [pl.] Pl. 287/1421; Pl. 290/1436; ~ *cu brânză* 445/466; ~ *cu curechi* 445/485, 565; ~ *poale-n brâu* 445/670; ~ *poalele-n brâu* Pl. 291/1437; ~ *de post* 445/484; ~ *de sec* 445/606; ~ *cu verze* 445/503
plăcintoare [pl.] 445/635
plăcintuţe [pl.] Pl. 286/1421
plăcinţele [pl.] Pl. 291/1437
plămadă 442; 443
plămădeală 443; Pl. 290/1432, 1436
plămădeţ 442/597, 603; 443; Pl. 290/1432; *plomădeţ* 443/630
plămădi (*a* ~) Pl. 290/1436
plămădit 442/483
plătagină v. *pătlagină*
plătangină v. *pătlagină*
plângătoare 394/477, 554; *salcie* ~ *salcie*
pleavă 363/482, 638; Pl. 289/1429
plecătoare [pl.] (despre păsări) 419/641
pleop v. *plop*
plescar v. *pescar*
pleteancă 485/469, 487, 493
pletoasă 394/479; *salcă* ~ v. *salcie*
pleve [pl.] v. *plavie*
plită 455/637; ~ *de vară* 455/605
ploaie 398; 412/548; 463/659; 465/603; Pl. 281/1399; ~ *de plumb* 398/564; *colomâzdră de* ~ v. salamandră
plodușcă v. *produșcă*
ploiţă 465
plomădeţ v. *plămădeţ*
plop 383/543, 616; 384/627; Pl. 259/1330; ~ *alb* Pl. 259/1330; ~ *(de) Canada* Pl. 259/1330; ~ *chinezesc* Pl. 259/1330; ~ *de pădure* Pl. 259/1330; ~ *plutaş* Pl. 259/1330; ~ *roş* Pl. 259/1330; ~ *tremurător* Pl. 259/1330; *pleop* Pl. 259/1330; *plopci* [pl.] Pl. 259/1330; *plopi* [pl.]: *în* ~ 392/555; *plopsi* [pl.] Pl. 259/1330
plopci [pl.] v. *plop*
plopiş 394/550; Pl. 252/1318; Pl. 259/1330
plopsi [pl.] v. *plop*
ploua (*a* ~) 388/610
plug 455/495
plumb: ~ *de ploaie* 398/501; *ploaie de* ~ 398/564
plural 472/486
plutac v. *plutaş*
plutaş Pl. 259/1330; *plop* ~ v. *plop*; *plutac* Pl. 259/1330
plută 428/488
poală 461; *-a pălărie* 461/474; *-a pălăriei* 461; *plăcintă ~-n brâu* v. *plăcintă*; *pole* 461/467; ~ *pălăriei* 461/464; *poale* [pl.] 483/561, 616; cf. *poale-n-brâu*; *poli* [plf.] 461/656
poale-n-brâu [pl.] Pl. 291/1437; *plăcintă/plăcinte* ~ v. *plăcintă*; *plăcinte cu* ~ v. *plăcintă*; *poală-n-brâu* [sg.] Pl. 291/1437; *poale-n-brâu* [sg.] Pl. 291/1437
poartă 449/463, 580, 604; *-a de la iaz* 449/578
poască v. *poaşcă*
poaşcă 469/531, 548, 555, 597; Pl. 309/1490; *poască* 469/600
poate [adv.] 357/464; 375/501; 424/496; Pl. 236/1253
poclău 433/564
pod 372/476
podbal: *fotbal* 397/645
podină Pl. 256/1326
podiş 359/625
pogace 443/482; 445; *pugace* 445/484
pohodnic 449/511
poi Pl. 288/1427
Poiana Stampei: *Poiana Stămpii* (n. top.) 435/470
Poiana Stămpii (n. top.) v. Poiana Stampei
poiană 376/519, 616, 634; 377/476, 490, 584, 662; 378/482, 657; 381; ~ *de brazi* Pl. 250/1315; *poieni* [pl.]: *pădure cu* ~ v. *pădure*; cf. *Poiana Stămpii* (n. top.)
poieniţă 381/462
poienoasă: *pădure* ~ v. *pădure*
poienos 381/624
polare 483/483; 484/483
pole v. *poală*
palentă 435/483
poli [plf.] v. *poală*
policeşti [pl.]: *cizme* ~ v. *cizmă*
politicos 442/665
polocrit v. poreclit
Polonia (n. top.) Pl. 317/1514
pom: *pomn* Pl. 257/1327; *pomi* [pl.] 384/627
pomană 451/635, 638; Pl. 291/1437; *(a) da de* ~ v. *da*[1]
pomânt v. *pământ*; cf. *bortă, despădurit*
pomiţe [pl.] 395/484, 494
pomn v. pom
pompă 449/625
popas: *la* ~ 453/466; ~ *de seară* 453/561; *-ul de seară* 453/566; *prânzul la* ~ v. *prânz*
popăză v. *pupăză*
popândău Pl. 269/1359
popâşoi v. *păpuşoi*; cf. *brad*
popeşti [pl.]: *hulubi* ~ v. *hulub*
poponete Pl. 268/1357
popşoi v. *păpuşoi*; cf. *brad, făină, tată*
popuşoi v. *păpuşoi*; cf. *brad, făină, sită, ştiulete, urluială*
popuză v. *pupăză*
porâmb v. *porumb*
porâmbei [pl.] v. *porumbel*
porâmbiţă v. *porumbiţă*
porc 398/574; 402; 473/663; ~ *mistreţ* 402; Pl. 268/1357; ~ *mistreţ, sălbatic* 402/504; ~ *sălbatec* 402/466, 556, 570, 582; ~ *sălbatic* 402; *piele de* ~ v. *piele*
porcuşor: ~ *de Racova* Pl. 283/1408
poreclit: *polocrit* Pl. 268/1358
porlagină v. *pătlagină*
portiţă 449/655, 670
portocaliu: *potrocalii* [pl.] Pl. 319/1519
portofele [pl.]: ~ *mari* 468/473
porţiune: ~ *de in* 359/482
porumb[1] 413; 414/660; ~ *domestic* 413/635, 636; *porâmb* 413; *porump* 413/463
porumb[2] 434; Pl. 249/1314; Pl. 261/1334; *ciocalăi de* ~ v. ciocălău; *făină de* ~ v. *făină*; *mălai de* ~ v. *mălai*
porumbă 414/614
porumbel 413; *horumbel* 413/467; *purumbel* 413/523; *porâmbei* [pl.] 413/669; *porumbei* [pl.]: ~ *de casă* 413/480; ~ *curcani* 413/660; ~ *guţani* 413/660; ~ *jucători* 413/660; *purumbei* [pl.] 413/465
porumbele [pl.] 414
porumbică 414/578, 580; *porumbici* [pl.] 414/580
porumbiţă 414; *porâmbiţă* 414/667, 668, 669; *purumbiţă* 414/523
porumboaică 414/465, 632
porumboi 413/625, 658, 670
porump v. *porumb*[1]
post: *mălai de* ~ v. *mălai*; *plăcinte de* ~ v. *plăcintă*
postată: *postaţă*: ~ *de cânepă* 357/636; ~ *de in* 359/636
postaţă v. postată
postav 470; ~ *de suman* 470/593
postărnică v. *potârniche*
poşcuţă 469/555
poştă 398
potaie 403; ~ *de lupi* 403; *potoaie*: ~ *de lupi* 403/597, 612
potasă: *bótâş* 442/485; *bótuş* 442/484; *pótaş* 442/469, 482; *pótâş* 442/462; *pótuş* 442/473
potărniche v. *potârniche*
potărnele [pl.] v. *potârniche*
potârnică v. *potârniche*
potârnice v. *potârniche*
potârniche 420/594, 660, 663, 668; 424; *cucoş de* ~ v. cocoş; *pătârnică* 424/472; *pătârniche* 420/511, 635; 424; *pătrânică* 424/573; *pătrâniche* 424/557, 560, 650, 654; *pătrunice* 424/462, 466; *pătruniche* 424/461, 473, 475; *pătruniţă* 424/468; *păturnică* 424/463, 465, 494; *păturnice* 424/469, 485; *păturniche* 424; *părpăduche* 424/591; *părpăduchi* [s.m.] 424/655; *pârpăduche* 424/588; *postărnică* 424/597; *potărniche* 424/665; *potârnică* 424/464, 503, 554, 562, 574; *potârnice* 424/471, 572, 576; *potârnichi* [s.m.] 424/548;

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

poturniche 424/529, 534; *pătârnici* [pl.] 424/464, 666; *potârnele* [pl.] 424/568
potârnichi [s.m.] v. *potârniche*
pótâş v. potasă
poteră 403; *potere* [sg.]: ~ *de lupi* 403/599; *potiră* 401/468, 473; *potíre* 401/461
potere [sg.] v. *poteră*; cf. *lup*
potiră v. *poteră*
potíre v. *poteră*
potlagină v. *pătlagină*
potoaică 403/597
potoaie v. *potaie*
potrivi (a ~): ~ *ținta* Pl. 264/1345
potrocalii [pl.] v. portocaliu
poturniche v. *potârniche*
pótuş v. potasă
pozdâre v. *puzderie*
pozdea v. *puzderie*
pozdele [pl.] v. *puzderie*
pozderă v. *puzderie*
pozdere v. *puzderie*; cf. *in*
pozderie v. *puzderie*
pozderii [pl.] v. *puzderie*; cf. *fir*
pozdire v. *puzderie*
pra v. *praf*
praf 399; ~ *cu buci de cânepă* 399/512; ~ *de copt* 442/473; ~ *de puşcă* 399; *pra* 399/466, 476; *prah* 399/475; *prau*: ~ *de puşcă* 399/518, 523, 542, 553; *prav* 399; ~ *de copt* 442/467, 482; ~ *de puşcă* 399
prah v. *praf*
prahaviță 357/615
prapur Pl. 291/1437
prau v. *praf*; cf. *puşcă*
prav v. *praf*; cf. *copt*, *puşcă*
pravăţ: *prăvite* [pl.] 433/482
pravilă 449/665
prăducică v. producică
prăgitoare v. *prigitoare*
prăjină 359/461
prăjit 457; *ou* ~ v. *ouă*
prăjită: *turtă ~ (în untură)* v. *turtă*; *prăjite* [pl.]: *ouă ~, (bătute)* v. *ou*
prăjitoare v. *prigitoare*
prăjitură 445; [mai ales la pl.] 446; 457/653, 668
prănz v. *prânz*
prănzui (a ~) v. *prânzui*
prăvite [pl.] v. pravăţ
prâns v. *prânz*
prânț v. *prânz*
prânz (la ~) 450; 451; 452; 453/549, 607, 623; Pl. 297/1454, 1456; *de ~* 450/555; 451/555; *la ~* 450/493; 451/477, 493, 496; 452/477, 496; *-ul de-amiaz* 452/664; *-ul de-amiaza* 451/566; *-ul de-amiază* 451/593, 594, 595; 452/566, 591, 593, 595, 664; *-ul de după-amiază* 451/582; *-ul după-amiază* 453/622; *-ul de dimineață* 450/569; 451/582; *-ul dimineață* 450/622; *-ul mare* 451/616, 620; *(la) -ul mâncării* 451/537, 600; *-ul de patru* 453/670; *-ul la popas* 450/566; *-ul de seară* 451/593, 596, 604; (*la*) *-ul sub seară* 453/618; *un ~ de bucate* 451/632, 657; *un ~ de bucate pentru morți* 451/661; *~ la douăşpe* 451/559; *~ de după-masă* 453/535; *un ~ de mâncare* 451/635; *un ~ mititel* 450/585; *când este soarele de-un ~ bun de deal* v. *fi*; *(a) lucra un ~* v. *lucra*; *masă de ~* v. *masă*; *(a) mânca de(-a) ~, de nouă* v. *mânca*; *măncarea/mâncare/mâncarea de ~/de la ~/la ~/la ~, la opt* v. *mâncare*; *puiul -ului* v. *pui*; *(a) ridica un ~* (unui mort) v. *ridica*; *aprâns*: *mâncare/mâncarea de ~* v. *mâncare*; *aprânț* Pl. 297/1454; *mâncarea la ~* v. *mâncare*; *aprânz* 450; 451; Pl. 297/1454; *de ~* 450/474, 502; 451/474, 502; *la ~* 450/482, 485; 451/482, 485; *mâncare/mâncarea de ~/mâncări la ~* v. *mâncare*; *aprânzís*: *la ~* 450/482; 451/482 *prănz* 450/461; 451/461, 487; *la ~* 450/495; 451/495; Pl. 297/1454; *prâns* 450/463; 451/463; Pl. 297/1454; *prânț*: *mâncare de ~* v. *mâncare*; *prins* 450/464; 451/464; *aprănzuri* [pl.] 450/478; 451/478; *aprânze* [pl.] 450/484; 451/484
prânzi (a ~) Pl. 297/1454; Pl. 298/1456; *aprânzi (a ~)* Pl. 297/1454
prânzişor 450/560, 616; Pl. 297/1454
prânzui (a ~) Pl. 297/1454; *prănzui (a ~)* 451/487
prea [adv.] 373/493; 375/636; 379/503; 418/462; 419/473; 448/486; Pl. 280/1387; Pl. 295/1443; Pl. 316/1514
preduci [pl.] v. *produşcă*
preduşcă v. *produşcă*
prefăcut: *prifăcut*, *aluat ~* v. *aluat*
pregăti (a ~): ~ (un loc, un teren) *pentru exploatare* 378/573
pregătit 377/483; (loc) ~ *pentru cultură* 377/590
prelucă 381/461, 462, 575; *prilucă* Pl. 256/1326
prepelicar 400/598; *prepeligar* 400/617, 620
prepeligar v. *prepelicar*
prepelițar 400/665
prépeliță 420; *prepelíță* 420; 424/486, 514; *pârpâliță* 420/487; *pepelíță* 420/512; *peripelíță* 420/465; *peripiléția* 420/467; *perpâlíță* 420/496; *perpedíță* 420/501; *pérpeliță* 420/472, 515; *perpelíță* 420; 424/484; *pirpelíță* 420/529; *prepilíță* 420/480, 552; *pripilíță* 420/520; *perpălíți* [pl.] 420/496; *perpilíți* [pl.] 420/465
prepelíță v. *prepeliță*
prepilíță v. *prepeliță*
presă Pl. 277/1378
presăra (a ~): *presura (a ~)* Pl. 290/1436
prestiță v. pestriță
presura (a ~) v. presăra
presură 419/553
preveşti (a ~) Pl. 294/1443
prifăcut v. prefăcut; cf. *aluat*
prigitoare 483/466, 477, 478, 486, 495; 484/466, 477, 478, 486, 495; *prăgitoare* 368/464; *prăjitoare* 483/463; 484/463; *prijitoare* 483/464, 465; 484/464, 465; *prişitoare* 483/484; 484/484; *priştoare* 483; 484
prigoare 419/639; *prigorii* [pl.] 424/657
prigon [s.m.] 419/527
prigorii [pl.] v. *prigoare*
prijitoare v. *prigitoare*
priloagă v. pârloagă
prilucă v. *prelucă*
primăvara [adv.] 374/482; Pl. 255/1325; Pl. 282/1404
prinde (a ~) 409/536, 538; 432/564; 433/564; ~ *peşte* 433/581, 661, 663, 665; *ce iese din mâță cioarici prinde* 408/620
prins[1] [subst.] v. *prânz*
prins[2] [adj.] 433; *capcană de ~ şoareci* v. *capcană*; *cursă de ~ şoareci sau guzgani* v. *cursă*; *sac de ~ peşte* v. *sac*
pripeală Pl. 294/1443
pripi (a se ~) Pl. 294/1443
pripilíță v. *prépeliță*
pripon (pentru pescuit) 433/591
prisne 435/473
prístav v. pristav
pristav: *prístav* Pl. 244/1289
prişitoare v. *prigitoare*
prişţoare v. *prigitoare*
privighetoare 415/636; 419/628, 655
prodú v. *produf*
produc v. *produf*
producică: *prăducică* 432/644
product v. *produf*
producție 377/485
produf 432; *prodú* 432/476, 485; *produc* 432/488, 510; *product* 432; *produft* 432/525, 542, 543; *produh* 432; *produş* 432/489, 571; *prodúu̯* 432; *produv* 432; *pruduct* 433/519; *pruduf* 432/511, 512, 513, 526; *pruduh* 432; *pruduv* 431/531, 552, 553; *purduf* 432/498; *produfi* [plm.] 432/463; *produhure* [pl.] 432/483; *prodúri* [pl.] 432/468
produfi [plm.] v. *produf*
produft v. *produf*
produh v. *produf*
produhure [pl.] v. *produf*
prodúri [pl.] v. *produf*
produş v. *produf*
produşcă 432; *bruduşcă* 432/670; *ploduşcă* 432/585; *preduşcă* 432/668; *preduci* [pl.] 432/668; *produşci* [pl.] 432/666, 667
produşci [pl.] v. *produşcă*
prodúu̯ v. *produf*
produv v. *produf*
prosteşte Pl. 282/1404
prostire: *prostiri* [pl.]: *~ la pat* 465/565
prostovor v. prostovol 433/564
pruduct v. *produf*
pruduf v. *produf*
pruduh v. *produf*
pruduv v. *produf*
Prutul (n. top.) v. *Lunca Prutului*
puchi Pl. 305/1477
puci [pl.] v. *buci*
pucioasă 391/510
pucios: *tei ~* v. *tei*
pufniță v. *bufniță*
pugace v. *pogace*
puhavă 441/600
pui[1] [subst.] 389; 463/468, 482, 491, 493, 495; 464; Pl. 277/1378; ~ *cu altiță* 463/552; ~ *de copac* 389/538; *-ul prânzului* 450/640; *pui* [pl.] 463/587; 463; 464; ~ *la cămeşă* 464/483; ~ *costişeți*

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

464/469, 490; ~ *pe mânică* 464/478; *rând/rânduri de* ~ v. *rând*; *puiuri* [pl.] 450/640
pui[2] (*a se* ~) [vb.] 403/548, 600
puiet: *puieț* [sg.], *un ~ de copac* 389/465; *puieți* [pl.] Pl. 252/1318; Pl. 255/1325; *puiezi* [pl.] Pl. 252/1318
puieț [sg.] v. puiet; cf. *copac*
puieți [pl.] v. puiet
puiezi [pl.] v. puiet
puiniță: ~ *de lupi* 403/644; (despre lupi) *a umbla cu -a* v. *umbla*
púịță v. *púiță*
púiță 403/538, 600; *púịță* 403/486
puiuri [pl.] v. *pui*[1]
pulbăr v. *pulbere*
pulbâr v. *pulbere*
pulbâre v. *pulbere*
pulbere 399; ~ *de pușcă* 399/527; *pulbăr* 399/463; *pulbâr* 399/466; *pulbâre* 399/462; *pulbir* 399/599; *pulbire* 399/484, 503, 554, 600; *pulbure* 399/462, 468; *spulbere* 399/656
pulbir v. *pulbere*
pulbire v. *pulbere*
pulbure v. *pulbere*
pulpan 476/557
pulpară 476/493
pune (*a «se»* ~) 391/534; 397/493; 441/483; 442/493; 464/469; 468/537; Pl. 234/1244; Pl. 236/1253; Pl. 291/1437; Pl. 293/1439; ~ *să dospească* (despre aluat) 441/602; ~ *în gât* (șorțul) 482/597; ~ *de-a mâna* (despre aluat) 441/640; ~ *la murat* (cânepa) 360/555, 605; ~ *la ochi* Pl. 264/1345; ~ (*de-*)*un prânz* (unui mort) 451/627, 628, 648, 656; ~ *să răsaie* 441/602, 650; ~ *războiul* (de țesut) 370/658; ~ *soarele drept inimă* 450/621; ~ *la topit* 360/470, 555
pupăți [pl.] v. *pupăză*
pupăză Pl. 279-280/1385; *-a din/în tei* Pl. 280/1385; *sfântă să-ți fie gura ca cuibul de ~!* Pl. 279/1385; *popăză* Pl. 280/1385; *popuză* Pl. 280/1385; *pupâză* 423/485; Pl. 279-280/1385; *pupiză* Pl. 279-280/1385; *pupusă* Pl. 280/1385; *pupuză* Pl. 279-280/1385; *pupăți* [pl.] Pl. 280/1385; *pupiți* [pl.] Pl. 280/1385
pupâză v. pupăză
pupiți [pl.] v. *pupăză*
pupiză v. *pupăză*
pupusă v. *pupăză*
pupuză v. *pupăză*
purduf v. *produf*
puricoși [pl.] Pl. 271/1362
purpuduche v. *pitpalac*[1]
purta (*a «se»* ~) 373/501, 550; 481/587, 644; 483/550; Pl. 310/1490; Pl. 316/1514; ~ *național* 463/631
purtat, de ~: *tulpănel* ~ v. *tulpănel*
purumbei [pl.] v. *porumbel*
purumbel v. *porumbel*
purumbiță v. *porumbiță*
pus, de: *chimer ~ parale* v. *chimir*
pusnică: *pădure* ~ v. *pădure*
pustie [sg.] Pl. 243/1288
pustios 374/487; 375/487
pustiu 379/ 475
pușcaș Pl. 265/1346
pușcă 399 399; ~ *de vânătoare* 399/534; ~ *pentru vânat* 399/526; Pl. 263/1340; ~ *cu două țevi* Pl. 263/1340; ~ *de vânătoare* Pl. 263/1340; *praf/prau/prav de* ~ v. *praf*; *pulbere de* ~ v. *pulbere*
putea (*a «se»* ~) 359/480, 530; 361/480; 367/507, 541; 377/485; 379/635; 380/483, 616; 426/508; 431/637; 455/468; Pl. 229/1229; Pl. 250/1314; Pl. 251/1318; Pl. 274/1370; Pl. 310/1491; Pl. 319/1519
putpuduchi v. *pitpalac*[1]
puți (*a* ~): ~ *a usturoi* Pl. 268/1358
puțini [pl.] Pl. 248/1313
puvniță v. *bufniță*
puzdea v. *puzderie*; cf. *țășcă*
puzdele [pl.] v. *puzderie*
puzdere v. *puzderie*
puzdere [pl.] v. *puzderie*
puzderi [plt.] v. *puzderie*
puzderie 363; *fir de* ~ v. *fir*; *pâzdare* 363/664; *pâzdarie* 363/657, 669; *pâzdere* 363/594; *pozdăre* 363/555; *pozdea* 363/543; *pozderă* 363/510; *pozdere* 363; *-a de la in* 363/468; *pozderie* 362/493; 363; *fir de* ~ v. *fir*; *pozdire* 363/462; *puzdea* 363/648, 655, 656; *o țășcă de* ~ v. *țășcă*; *puzdere* 363; *puzderie* [sgt.] 363/475, 496; *pâzdării* [pl.] 363/657, 664, 669; *pozdele* [pl.] 363/603; *pozderii* [pl.] 363; (*un*) *fir de* ~ v. *fir*; *puzdele* [pl.] 363/655; *puzdere* [pl.] 363/651, 659; *puzderi* [plt.] 363/502

R

rac: *raci* [pl.]: ~ *de apă* 428/488; *rai* [pl.] 428/488
rachiu 452/660 (*se bea un ~ într-amiază*); 453/538 (*se bea -ul la toacă*), 635 (*se bea ~ la chindei*)
Racova (n. top.): *porcușor de* ~ v. *porcușor*
radilă v. *ragilă*
Rafaila (n. top.) 483/599
ráfir v. *ragilă*; cf. *da*
raghil [s.m.] v. *ragilă*
raghilă v. *ragilă*; cf. *da, mică*
ragilă 364/536; 365; Pl. 231/1236; (*a*) *da la* ~ v. *da*[1]; *radilă* 365/468, 473; *ráfir*: (*a*) *da prin* ~ v. *da*[1]; *raghil* [s.m.] 365/664; *raghilă* 365; Pl. 230/1234; Pl. 231/1236; ~ *mică* Pl. 231/1236; (*a*) *da la* ~ v. *da*[1]; *rahil* 365/670; *raigilă* Pl. 231/1236; *ravilă* 365/624; *rahii* [pl.] 365/669
rahii [pl.] v. *ragilă*
rahil v. *ragilă*
rai [pl.] v. *rac*
raicort 471/600
raigilă v. *ragilă*
ramă Pl. 289/1428
ramură 386/660; 387/648; 389/629, 642; 381; 384; *lamură* 376/614; 389; Pl. 248/1310; Pl. 255/1325; ~ *de copac* 389/538; *lămuri* [pl.] Pl. 255/1325
rană 397/493
randunică v. *rândunică*
rangutang v. *urangutan*
raniță 373/669
rar 381; 446/539; Pl. 316/1514; *rari* [pl.] 381/461
rară 381; 439; *pădure* ~ v. *pădure*; *sită ~/sită ~ de făină de păpușoi/sită ~ de păpușoi* v. *sită*
rariște 381; *rărişte* 381
ras: (*a*) *tăia* ~ v. *tăia*; (*a*) *fi tăiat* ~ v. *tăiat*; *pădure tăiată* ~ v. *pădure*
rasă 377/473; 378/491; *pădure tăiată* ~ v. *pădure*; *tăiere ~ sau pe fir* v. *tăiere*
rațe [pl.] 424/637
raụpșîț Pl. 264/1346
ravilă v. *ragilă*
răchită 382/601; 383/495, 534, 537, 543; 394; Pl. 248/1310; Pl. 255/1325; ~ *de apă* 394/479; ~ *de iaz* 394/491; ~ *plângătoare* 394/477, 554; ~ *roșie* 394/570; *grămadă de* ~ v. *grămadă*; *pădure de* ~ v. *pădure*; *tufă de* ~ v. *tufă*; *răichită* 394/482, 488, 493, 501; *rechită* 394/582, 624; *richită* 394/657; *răchiți* [pl.] 380/565; ~ *albe* 394/503; *pădure de* ~ v. *pădure*
răchitărie 394/550
răci (*a* ~) Pl. 258/1329
răcitor v. *rășchitor*
răcituri [pl.] 460; *un rând de* ~ 460/538; *răciturie* [pl.] 460/467; *râcituri* [pl.] 460/464, 480; *recituri* [pl.] 460/582
răciturie [pl.] v. *răcituri*
răciuci (*a «se»* ~) v. *răsuci*
răciucită v. răsucită
răcni (*a* ~) 401/547
răd v. *rediu*; cf. *salcie, stejar*
rădașcă 428/668
rădăcină 377/632; Pl. 245-246/1303; Pl. 255/1325; *râdăcină* Pl. 245-246/1303; *rădăcini* [pl.]: ~ *de pătlagină* 460/538; (*a*) *scoate -le* v. *scoate*
rădiac 380/605; cf. *rediu*
rădica (*a* ~) v. *ridica*
Rădiul lui Mihai Popa (n. top.) 383/548
Rădiul Mielului (n. top.) 383/548
răfila (*a* ~) v. *răgila*
răgela (*a* ~) v. *răgila*
răgeli (*a* ~) v. *răgila*
răgelui (*a* ~) v. răgilui
răgeluică v. *răgiluică*
răgeluică v. răgiluică
răgeluță 365/575
răghela (*a* ~) v. *răgila*
răghelat, de ~: *pieptene* ~ v. *pieptene*
răghia (*a* ~) v. *răgila*
răghila (*a* ~) v. *răgila*
răghilător 365/651
răghili (*a* ~) v. *răgila*
răghilui (*a* ~) v. răgilui
răghitoare 365/659
răgila (*a* ~) Pl. 229-230/1234; *răfila* (*a* ~) Pl. 230/1234; *răgela* (*a* ~) Pl. 229/1234; *răgeli* (*a* ~) Pl. 230/1234; *răghela* (*a* ~) Pl. 230/1234; *răghia* (*a* ~) Pl. 230/1234; *răghila* (*a* ~) Pl. 229-230/1234; *răghili* (*a* ~) Pl. 230/1234; *răgili* (*a* ~) Pl.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

230/1234; *răjila* (*a* ~) Pl. 230/1234; *răvila* (*a* ~) Pl. 230/1234; *regila* (*a* ~) Pl. 230/1234
răgili (*a* ~) v. *răgila*
răgilui (a ~): *răgelui* (*a* ~) Pl. 230/1234; *răghilui* (*a* ~) Pl. 230/1234
răgiluică 365/553; *răgeluică* 365
răgiluică 365/555
răgiluică: *răgeluică*, *(a) da prin* ~ v. *da*[1]; *regiluică* Pl. 231/1236
răgiluţă 365/563
răgoz 383/552
răichită v. *răchită*
răjila (*a* ~) v. *răgila*
rămâne (*a* ~) 376/501; 377/468, 484, 501, 568; Pl. 230/1235; Pl. 231/1236; ~ *de suhat* (despre un teren) 377/561
rămăşiţă 363/467
rămnic v. râmnic
răndunică v. *rândunică*
rănsă v. *rânsă*
rărime 381/547, 593, 601; ~ *de copaci* 381665
răriş 381/555, 581, 619, 630
rărişte v. *rarişte*
rărită 381/490; *pădure* ~ v. *pădure*
răritură 381
răruţă (despre sită) 439/484, 626
răsănoi 443/604
răsări (*a* ~) (despre aluat) 441; ~ *prea mult* Pl. 295/1443; *să răsaie* [conj. prez.] 441/597, 650
răsărita-soarelui 422/600
răsărită: *(a nu) fi* ~ *bine* v. *fi*
răschirător 367/661; cf. *răşchitor*
răschitor v. *răşchitor*
răscitor v. *răşchitor*
răsfrânsă: *pâne* ~ v. *pâine*
răsol 460/658
răspunzabil v. responsabil
răstar v. *lăstar*
răsuci (*a «se»* ~) Pl. 235/1245; *răciuci* (*a «se»* ~) Pl. 234-235/1245; *răşiuci* (*a se* ~) Pl. 235/1245
răsucită: *răciucită* Pl. 234/1245
răsucitor 367/641
răsufla (*a se* ~) Pl. 294/1443
răsuflătoare 432/608
răsunoi Pl. 295/1443
răşchia: *râşchia* 368/464
răşchiitor v. *răşchitor*
răşchitoare 367/465, 482; *râşchitoare* 367/600, 604; cf. *răşchitor*
răşchitor 367; *răcitor* 367/476, 654; *răschitor* 367/481, 670; *răscitor* 367/476; *răşchiitor* 367/576, 659, 474; 368/565; 369/485; *răştiitor* 367/470; *râschitor* 367/569, 664, 669; *râşchiitor* 367/570, 573, 597, 639; *râşchitor* 367
răşină 391; *-a bradului* 391/548; *râşină* 388/464; 391; ~ *de brad* 391/537, 621; *reşină* 391/467, 618, 650; *rişină* 391/504, 661; *ruşină* 391
răşinoşi [pl.] 384/485
răşiuci (*a se* ~) v. *răsuci*
răştiitor v. *răşchitor*
rătez: *răteză* 465/464
răteză v. rătez
rătund v. *rotund*
rătură v. *arătură*
răţea v. reţea
răţică 465
rău: *(a) cânta a* ~ v. *cânta*; *lucru* ~ v. *lucru*
răvila (*a* ~) v. *răgila*
răzăşie: *tăietură în* ~ v. *tăietură*
război (de ţesut) 370
răzbuza (*a se* ~) Pl. 294/1443
răzleaţă: *rezleaţă* 375/554
râcituri [pl.] v. *răcituri*
râdăcină v. *rădăcină*
râde (*a* ~) 424/637
râdica (*a se* ~) v. *ridica*
râdicat v. *ridicat*; cf. *zis*
râmnic: *rămnic* Pl. 283/1408
rând 464; ~ *costişet* 464/484; ~ *de pui* 464/468, 492, 493, 554; ~ *pe mânică* 464/469, 484; *plăcintă de* ~ v. *plăcintă*; *un* ~ *de haine* v. *haină*; *un* ~ *de răcituri* v. *răcituri*; *un* ~ *de straie* v. *strai*; *rânduri* [pl.] (la cămaşa naţională) 464; ~ *de pui* 464/581, 586, 657, 661
rândânică v. *rândunică*
rândunică Pl. 277-278/1380; *randunică* Pl. 278/1380; *rănduniсă* Pl. 278/1380; *rândânică* Pl. 278/1380; *rundunică* Pl. 278/1380
rânsa (*a* ~) Pl. 258/1329
rânsă Pl. 258-259/1329; ~ *de alun* Pl. 258/1329; ~ *de nuc* Pl. 258-259/1329; ~ *la nuc* Pl. 258/1329; *căpăta* (*a* ~) ~ v. *căpăta*; *rănsă* Pl. 258/1329; *rânză* Pl. 258-259/1329; Pl. 259/1330; *-a alunului* Pl. 258/1329; *-a de nuc* Pl. 258/1329; ~ *de alun* Pl. 258/1329; *râsmă* Pl. 258/1329
rânză v. *rânsă*
râsmă v. *rânsă*
râschitor v. *răşchitor*
râşchia v. răşchia
râşchiitor v. *răşchitor*
râşchitoare v. *răşchitoare*
râşchitor v. *răşchitor*
râşină v. *răşină*
râşniţă 438/620; 447/597
râură [sg.] v. *râuri*
râuri [pl.] (la cămaşa naţională) 464/493, 594, 621, 664, 670; ~ *de flori* 464/643; *râură* [sg.] 464/662
rea 380/495; 435/518; Pl. 230/1235; Pl. 274/1370; *jarcă* ~ v. *jarcă*; *rele* [plf.] Pl. 312/1496; *(a) fi* ~*-a dracului* v. *fi*
rechită v. *răchită*
recituri [pl.] v. *răcituri*
red v. *rediu*
rediac Pl. 243/1288
rediu 380/505; Pl. 243/1288; *hred* 380/468; *răd* 380/623; ~ *de sălcii* 382/623; ~ *de stejări* Pl. 252/1318; *rădi* [o sil.] 380/468, 605, 610, 629; *redi* [o sil.] 380/529; cf. *Rădiul lui Mihai Popa*, *Rădiul Mielului* (n. top.)
Regat (n. top.) 483/483; 484/483
regila (*a* ~) v. *răgila*
regiluică v. răgiluică
regulă: *de* ~ Pl. 264/1346
repezi (*a se* ~) Pl. 268/1357
respect: *hătu-i respectul lui de culişer!* 436/482
responsabil: *răspunzabil* Pl. 296/1448
restaurant: *ristaurant* Pl. 301/1464
resturi [pl.]: ~ *de pe covată* 443/613
reşină v. *răşină*
reţea: *răţea* 465/487
rezleaţă v. răzleaţă
richită v. *răchită*
ridica (*a* ~): ~ *un prânz* (unui mort) 451/643; *rădica* (*a* ~) 449/476; *râdica* (*a se* ~) Pl. 302/1469
ridicat: *mai* ~ (*a se zice, a vorbi* ~) 4434/665; *râdicat*: ~ *zis* v. *zis*
ristaurant v. restaurant
rişină v. *răşină*
roade (*a* ~) 428/474
roată 372/576; *-a pălăriei* 461/609, 639; ~ *de depănat* 372/493; ~ *de făcut ţevi* 372/502; ~ *pentru ţei* 372/481
roc: *gaură de la* ~ v. *gaură*
roche v. *rochie*; cf. *tot*, *întreagă*, *jumătate*
rochi [pl.] v. *rochie*
rochie 481; *roche* 481; ~ *cu tătul* 481/468; ~ *întreagă* 481/474; ~ *jumătate* 481/474; *rochi* [pl.] 481/547, 548; *roţi* [pl.] 481/468
rochiţă 481
rolă: *rulă* Pl. 292/1438
romaniţă: *romăniţă* Pl. 255/1325; Pl. 257/1327
romăniţă v. romaniţă
română : *limba* ~ v. *limbă*
româneşte Pl. 311/1492; *pe* ~ 482/494; *rumâneşte* Pl. 244/1289
rost Pl. 240/1279; *-ul pânzei* Pl. 240/1279; *-ul mare!* Pl. 240/1279; *roste* [pl.] Pl. 240/1279
roste [pl.] v. *rost*
rosti (*a se* ~) Pl. 240/1279
rostit Pl. 240/1279
roş v. *roşu*; cf. *cărămiziu*, *dischis*, *închis*, *fag*, *frasin*, *plop*, *salcâm*, *stejar*, *tei*
roşă v. *roşie*; cf. *carne*, *salcie*
Roşca (n. pers.) 445/565
roşcat Pl. 319/1519
roşcovă Pl. 261/1334
roşe v. *roşie*
roşi [plf.] v. *roşie*
roşi [plm.] v. *roşie*; cf. *şarpe*
roşie 394/570; Pl. 322-323/1525; *pătlăgică* ~ v. *pătlăgică*; *răchită* ~ v. *răchită*; *roşă* Pl. 322-323/1525; ~ *la carne* (despre salcie) 394/538; *salcie/salce* ~ *salcie*; *roşe* Pl. 322/1525; *roşi* [plf.] 395/501
roşu Pl. 322/1524; *roş* 408/600; Pl. 253/1321; Pl. 275/1371; Pl. 321/1522; Pl. 322/1524; ~ *cărămiziu* Pl. 322/1524; ~ *dischis* Pl. 322/1524; ~ *închis* Pl. 322/1524; *fag* ~ v. *fag*; *frasin* ~ v. *frasin*; *plop* ~ v. *plop*; *salcâm* ~ v. *salcâm*; *stejar* ~ v. *stejar*; *tei* ~ v. *tei*; *roşi* [plm.]: *şerpi* ~ v. *şarpe*; *roşii* [pl.]: *cioarici* ~ *de pădure* v. *şoarece*
rotaţi [pl.]: *hulubi* ~ v. *hulub*
rotund 440/622; *rătund* Pl. 256/1326
roţi [pl.] v. *rochie*
roz Pl. 322/1524
rozie Pl. 258/1329
rubzac v. rucsac
rucsac: *rubzac* 373/478; Pl. 242/1286
rug 395/494; Pl. 256/1326; ~ *de mure* Pl. 256/1326; *rugi* [pl.]: ~ *de depănat* Pl. 236/1253
rugărie 380/587
ruginie Pl. 320/1520

ruginit Pl. 319/1519
ruginită Pl. 320/1520
rulă v. rolă
rumâneşte v. româneşte
rumpe (a ~) v. rupe
runc Pl. 256/1326; rung Pl. 256/1326
Runc (n. top.) Pl. 256-257/1326; v. şi În/La/Pe Runc, Runcul Fetei/Rău, Botul/Dealul/Pădurea/Părăul/ Pârăul/Piatra/Valea Runcului, Pădurea Runc, La Runcă, Pădurea de la Runcu (n. top.)
Runcă (n. top.) v. La Runcă; cf. Runc
Runcu (n. top.) Pl. 256/1326; v. şi Pădurea de la Runcu; cf. Runc
Runcul Fetei (n. top.) Pl. 256/1326
Runcul Rău (n. top.) Pl. 256/1326
runcuşor Pl. 256/1326
rundunică v. rândunică
rung v. runc
rupe (a ~) 361/482; 362/478; Pl. 310/1491; rumpe (a ~) 362/466, 469, 476
rupt: orz ~ v. orz
rusească: vorbă ~ v. vorbă
ruseşte 363/464; 435/483; 457/483; Pl. 293/1439
Rusia (n.top.) 375/487
ruşină v. răşină

S

sac 373/471, 659, 433; ~ de pescuit 433/660; ~ de peşte 433; ~ de peşti 433/463; ~ de prins peşte 433; ~ de prins peşti 433/565; ~ de tras (peşte) 433/576; obială de ~ v. obială; sace [pl.] 433/565; sacuri [pl.]: ~ de peşte 433/474
sacâmi [pl.] v. salcâm
sacâu v. salcâm
sace [pl.] v. sac
sacojă Pl. 242/1286
sacuri [pl.] v. sac; cf. peşte
salamandră: ciulimendriţă 412/665, 667; ciuliumendriţă 412/661; colomâzdră 412/472, 573, 574; ~ de ploaie 412/570; coromâslă 412/487, 503; salamâzdră 412/495, 525, 527; salomâzdră 412/563; sălămândriţă 412/613; sărămârliţă 412/605; sălămâstră 412/623; sălămâzdă 412/620; sălămâzdră 412; sălămâzdriţă 412/601; sălămâzlă 412/501; selemestriţă 412/602; selemindriţă 412/586; solomânzdră 412/567; solomâzdră 412; solomâzdríţă 412; solomâzdă 412/554; solomâzdră 412; solomâzlă 412/524; solomendriţă 412/593; soromâslă 412/515; soromâzlă 412; sulumendriţă 412/603; şolomendriţă 412/662; şolomoniţă 412/580; şolumândriţă 412/670; şoromâşliţă 412/595; şoromişliţă 412/592; şulimândriţă 412/657; şulimendriţă 412/660, 663; şulimindriţă 412/664, 669; şulumendriţă 412/514, 662, 668; zolomâzdră 412/463; sărămâzdre [pl.] 412/501
salamâzdră v. salamandră
salcă v. salcie
salcâm Pl. 261/1334; ~ alb Pl. 261/1334; ~ roş Pl. 261/1334; sacâu Pl. 261/1334; salcâmp 384/657; Pl. 261/1334; ~ sălbatic Pl. 261/1334; salcân Pl. 261/1334; sacâmi [pl.] Pl. 261/1334
salcâmă Pl. 261/1334
salcâmiţă: salcâniţă Pl. 261/1334
salcâmp v. salcâm; cf. sălbatic
salcân v. salcâm
salcâniţă v. salcâmiţă
salce v. salcie; cf. albă, galbenă, roşie, tufă
salcie 382/623; 383/631; 384/627; 388/550; 394; ~ albă 394/618; ~ de pădure 394/594; ~ galbănă 394/618, 663; ~ plângătoare 394/535, 618; ~ roşă 394/618; salcă 383/616; 394; ~ pletoasă 394/613, 614, 621, 623; salce 394; Pl. 255/1325; ~ albă 394/620; ~ galbănă 394/620; ~ roşă 394/620; tufă de ~ v. tufă; salcii [pl.] 394/540, 573; sălcii [pl.]: în ~ 382/637
salcii [pl.] v. salcie
salomâzdră v. salamandră
saminger v. semincer
sandale [pl.] 477/468, 567, 585; sandală [sg.] 477/469, 478, 479, 484
sandrofie v. sindrofie
sapă 455/495
sarică Pl. 309/1490; sarícă Pl. 310/1490
sarícă v. sarică
sarma 456; sarmală 456; sărma 456; sărmală 456; sarmane [pl.] 456/484
sarmală v. sarma
sat 483/484; 484/484; Pl. 256/1326
săcară v. secară; cf. pâine
săcuieţ: şăcuieţ Pl. 242/1286; Pl. 309/1490
săculeţ Pl. 242/1286
săgeată Pl. 263-264/1343; Pl. 281/1397; săigeată Pl. 263/1343; săjeată Pl. 264/1343; sâgeată Pl. 264/1343; săgete [pl.] Pl. 264/1343; sâgeate [pl.] Pl. 264/1343
săgete [pl.] v. săgeată
săhelbe v. sihlă
săhlă v. sihlă; cf. tufăriş
săigeată v. săgeată
săjeată v. săgeată
sălămândriţă v. salamandră
sălămâstră v. salamandră
sălămâzdă v. salamandră
sălămâzdră v. salamandră
sălămâzdriţă v. salamandră
sălămâzlă v. salamandră
sălbatec v. sălbatic; cf. porc
sălbatic 395/468, 486; 402; 407/501, 564; bou ~ v. bou; hulub ~ v. hulub; mistreţ ~ v. mistréţ; porc ~, (sălbatic) v. porc; salcâmp ~ v. salcâm; trandafir ~ v. trandafir; sălbatec 402/466, 488; porc ~ v. porc
sălbatică 396/550, 668; 424/618, 637; capră ~ v. capră; curcă~ v. curcă; găină ~ v. găină; găinuşă ~ v. găinuşă; vacă ~ v. vacă; sălbatice [pl.]: gâşte ~ v. gâscă
sămâncenie v. seminţenie
sămânţă Pl. 259/1331; ~ de brad Pl. 249/1314; ~ de cânepă Pl. 288/1427
sămincer v. semincer
săpătură 377/587
sărad 465/462; 473/481; Pl. 309/1490
sărămârliţă v. salamandră
sărămâzdre [pl.] v. salamandră
sărbătoare: de ~ Pl. 316/1514
sărbători (a ~) 446/536
sări (a ~): ~ la om 403/548; Pl. 268/1357
sărma v. sarma
sărmală v. sarma
sărmăluţă 456/621, 637, 652, 661; sărmănuţă 456/484
sărmănuţă v. sărmăluţă
sâgeată v. săgeată
sâgeate [pl.] v. săgeată
sâglă v. sihlă
sâhelbe v. sihlă
sâmbure: ~ de caisă Pl. 240/1279
sân: -ul cămeşii Pl. 305/1476
sânge Pl. 322/1524
sârmă Pl. 288/1427; ţepuşă de ~ v. ţepuşă
scafă: broaşte cu ~ sau ţâstoase v. broască
scamă 363/636
scamă Pl. 230/1235
scapăt: scapât 380/468
scapât v. scapăt
scaun 367/656; 372/631; ~ de letcă 372/624; picioarele -ului v. picior
scărmăna (a ~): cărmăna (a ~) Pl. 231/1236
scândură 448/489, 509, 526, 544; 449/476
scârleică 358/538
scârtiţă v. cârtiţă
schimba (a se ~): Pl. 320/1520; s-a schimbat crângul 375/624; lumea s-a schimbat, dar crângul ba 375/643
sclepţ 431; screpţ 431/482
scoabă 396/551; 474/571; scoabe [pl.] 474/492, 565
scoarţă Pl. 246/1306; Pl. 294/1441; scorţi [pl.] Pl. 246/1306
scoate (a «se» ~) 376/650; 428/488; 433/519; Pl. 231/1236; ~ cioatele (de pe un teren) 377/631; 378/548, 596, 626; ~ oile-n cină 454/580; ~ pădurea 378/604; ~ rădăcinile 377/632; curbec, curbec, scoate [coarne] boiereşti v. culbec
scoc 449/661, 667
scoferză v. scovardă
scomic Pl. 296/1447
scorghin v. zgorghin
scorghin v. zgorghin
scorţi [pl.] v. scoarţă
scorţură 391/484
scoruş Pl. 260/1331
scovardă 446/490; scoferză 445/620; scovarză 445; 446/493; scovercă 445/500; scovergă Pl. 289/1428; scoverză 445/524, 548; scovergi [pl.] (la năpatcă) 433/640, 652; scoverze [pl.] 445; (a) da ~ (cuiva) v. da[1]; nu-ţi place mâncarea, vrei să-ţi dau ~ sau cofeturi? 445/606; scoverzi [pl.]: (expr.) ~ uscate îţi trebuie? 445/621; scoverzuri [pl.] 445/537

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

scovarză v. *scovardă*
scovercă v. *scovardă*
scovergă v. *scovardă*
scovergi [pl.] v. *scovardă*
scoverză v. *scovardă*
scoverze [pl.] v. *scovardă*; cf. *da*[1]
scoverzi [pl.] v. *scovardă*; cf. *trebui, uscate*
scoverzuri [pl.] v. *scovardă*
scrâsnic v. *crâsnic*
screpț v. *sclepț*
scrie (a ~) 415/559; 481/501
scroambă: *şcrabe* [pl.] Pl. 316/1507
scrob 457; *scrop* 457
scrop v. *scrob*
scul 368; *~ de tort* 368/502; *scule* [pl.] 368/597, 606, 623, 627; *~ de tort* 368/537
sculeț 367/627
scursură Pl. 294/1443
scurtă Pl. 230/1235
scurteică 481/640
scutura (a ~) 362/484
scuturat 361/468
scuturătură: *~ de la melițoi* 363/642
seamă: *o ~* 370/483; 404/492; 409/483; Pl. 303/1474
seara [adv.] v. *seară*
seară [subst.] 453/643; 454; Pl. 299/1459; Pl. 299/1460; *către ~* 453/465; *de ~* 454/469; *asupra -ii* 453/476; *mai pe ~* 453/654; *asupra serii* 453/606; *masa de ~* v. *masă*; *mâncare/mâncarea de/pe/pe de/pentru ~* v. *mâncare*; *popas/popasul de ~* v. *popas*; *prânzul de/sub ~* v. *prânz*; *seara* [adv.] 451/566; 454; Pl. 299/1459; Pl. 299/1460; *masa de ~/la masă pe ~/masa pentru ~* v. *masă*; *mâncare/mâncarea de/pentru ~* v. *mâncare*
sec, de ~: *plăcinte ~* v. *plăcintă*
seca (a ~) 378/493
secară: *săcară* 443/477; *pâne de ~* 443/478
sehelbe v. *sihlă*
selemestriță v. salamandră
selemindriță v. salamandră
semăna (a ~) 357/638; 359/581; 373/638; 377/669; 424/591 *(a ~ cu...)*
semâna (a ~) v. *semăna*
semăna (a «se» ~) 359/485, 564; *semâna (a ~)* Pl. 228/1225; Pl. 250/1314; Pl. 261/1334
semănat 357/648
semănată 357/632
semincer: *saminger* Pl. 248/1313; *sămincer* 381/555
semințenie: *sămâncenie, ~ de vulpe* Pl. 268/1358
semn: *-ul întrebării* Pl. 236/1253
senin Pl. 321/1522
serbări [pl.] 483/628, 633, 635
servi (a ~) 449/467
setcă 433/535
seva [rus.] 388/483
sevă 388; *-a copacului* 388/494
sfântă: *~ să-ți fie gura ca cuibul de pupăză!* Pl. 279/1385
Sfântul Andrii (n. pr.) 403/528, 619
Sfântul Gheorghe (n.pr.): *biciușca lui ~* v. *biciușcă*
sfărâma (a ~) 393/625
sfârlă Pl. 315/1500
sfârșit: *fără ~* 375/487
sfoară: *şfară* 473/514, 558; *şfoară* 358/660, 669; *şfere* [pl.] 473/514; *şferi* [pl.] 473/538
si [adv.] v. *şi*
sibir 469/610
Sibiu (n. top.): *prin partea -ului* v. *parte*
sihlar: *țâhlar* 380/598; 383/596
sihlă 379; 380; *~ de stejar* Pl. 252/1318; *săhelbe* 379/484, 490; 380/470, 481; *săhlă* 379/563; 380/462 *sâglă* 379/668; *~ de tufăriş* 380/668; *sâhelbe* 376/461, 462, 473, 484; *sehelbe* 376/474; 380/473; *silhă* 379/577; *țâglă* 380/580, 613; *țâhlă* 379/598, 618, 619, 645; 380/546, 600, 602; 389/538; *~ deasă* 379/618, 645; *țâlhă* 380/593; *zăhelbe* 376/468
sihlăraie: *țâhlăraie* 379/587
sihlăriş: *țâclărâş* 380/595; *țâclăriş* 379/595; *țâlhăriş* 380/593
sihlet: *țâglit* 380/586; *sihlete* 379/572; 380/468, 472, 473, 484; *slete* 380/468; *țâglete* [pl.] 380/586
sihlete v. sihlet
sihliş: *țâgliş* 380/656, 664, 665, 666
sihloacă: *țâdloacă* 380/612; *țâhloacă* 374/615; 379/615; 380; 389/538; *țâhloagă* 379/605
sihloasă: *țâgloasă* 379/616; *țigloasă*: *pădure ~* v. *pădure*
silhă v. *sihlă*
siliște 357/631
simplă [pl.]: *urzică ~* v. *urzică*
sindrofie: *sandrofie* 366/620
singular Pl. 310/1491
singur Pl. 255/1325; Pl. 310/1491
siniliu Pl. 320/1521
Siretiul (n. top.) v. *Siretul*
Siretul (n. top.) v. *Lunca Siretului*; *Siretiul* v. *Lunca Siretiului*
sirop: *~ de pătlagină* 397/470
sitar 424/663
sită 439; Pl. 287/1425; Pl. 289/1428; *~ deasă* 439/532, 565; Pl. 287/1425; *~ de făină de grâu* Pl. 288/1425; *~ de mălai* 439/463; *~ de popuşoi* 439/493; *~ rară* 439; Pl. 287-288/1425; *~ rară, de făină de păpuşoi* 439/599; *~ rară de păpuşoi* 439/600; *veşca -ei* v. *veşcă*; *veşcă de ~* v. *veşcă*
sitişcă Pl. 289/1428
slănină 457/483
slete v. sihlet
slujnică Pl. 301/1463
smântână: *zmântână, papă de ~* v. *papă*
smârciog v. minciog
smernă v. *smirnă*
smeuriş v. zmeuriş
smidă 379/563; 380; *~ deasă* 379/466; *zmidă* 380/482; 377/575; cf. *Smidă* (n.top.)
Smidă (n.top.) 380/565
smidăraie 380/480; *smiedărie* 379/566
smiedărie v. *smidăraie*
smirnă 391/516; *smernă* 391; *zmernă* 391/520, 526, 619; *zmirnă* 391/597, 624
smoc: *~ de flori* Pl. 258/1329
smulge (a ~) 359/627
soare 422/600; 450/621; 452/638; *e soarele-amiază* v. *fi*; *când este -le de-un prânz bun de deal* v. *fi*; v. *răsărita-soarelui*
sobă 457/472; Pl. 292/1438; *~ de vară afară* 455/536
sobol: *stobol* Pl. 269/1359
soc: *socru* 384/616, 619, 650
socaci Pl. 301/1464
socăciță Pl. 301/1463
socru v. soc
sogi (a ~) Pl. 290/1436; *însogi (a ~)* Pl. 290/1436; *stoci (a ~)* Pl. 290/1436; *stogi (a ~)* Pl. 290/1436; *stugi (a ~)* Pl. 290/1436; *suci*[2] *(a ~)* Pl. 290/1436; *sugi (a ~)* Pl. 290/1436; *sulgi (a ~)* Pl. 290/1436
sold v. *solz*; cf. *peşte*
solniță: *sonliță* Pl. 235/1253
solomânzdră v. salamandră
solomâzdă v. salamandră
solomâzdră v. salamandră
solomâzdriță v. salamandră
solomâzlă v. salamandră
solomendriță v. salamandră
solț v. *solz*
solz Pl. 284/1409; *~ de peşte* Pl. 284/1409; *sold* Pl. 284/1409; *~ de peşte* Pl. 284/1409; *solț* Pl. 284/1409
sonliță v. solniță
sorb [subst.] 384/662
soromâslă v. salamandră
soromâzlă v. salamandră
sos 388/ 467; *~ de copac* 388/ 467
sosetă v. *şosete*
sosmá: *sosmă* 432/503; *sosnă* 432/504, 527, 528
sosmă v. sosmá
sosnă v. sosmá
spanț v. *spaț*
sparge (a ~) (un loc, un teren) 432/555; 378/602; *~ pădurea* 377/592, 658; *~ țelina* 377/658; *nu sparge alune cu dinții altuia!* (expr.) Pl. 257/1328
spată Pl. 238/1263; Pl. 240/1265; *(a) da prin ițe şi prin ~* v. *da*[1]; *spate* [pl.] Pl. 239/1264; *speți* [pl.] Pl. 239/1264
spate[1] 474/501; Pl. 310/1490; *desaga din ~* v. *desagă*
spate[2] [pl.] v. *spată*
spaț Pl. 237/1260; Pl. 240/1279; *spanț* Pl. 240/1279
spăla (a ~) 443/602
spărtură 377/558, 592, 614
spetează Pl. 241/1280
speți [pl.] v. *spată*
spin 378/610; 396; Pl. 254-255/1325; Pl. 261/1334; *~ de trandafir* 396/621; *~ de zgorghin* 396/616; *tufă de ~* v. *tufă*; *spine* [sg.] 396; Pl. 255/1325; *spine* [pl.] 396/547, 625; *spini* [pl.]: *~ de călcădăr* 396/610; *tufă de ~* v. *tufă*
spinare 436/550; *bertă de ~* v. *bertă*
spine [sg., pl.] v. *spin*
spiniță Pl. 316/1514
spiu v. *piuă*
sponcă 474/573; *şponcă* 466/481
spulbere v. *pulbere*
spumă: *~ de (la) vin* 442
spune (a «se» ~) 357/483; 359/480, 493, 530; 360/465; 363/464; 370/483; 372/488; 374/485, 565; 368/566;

375/603; 379/483; 394/564; 395/480, 483; 399/483, 622; 418/595; 404/464; 405/483; 410/488; 418/467; 422/483; 423/483; 425/483; 428/522; 431/488, 637; 434/465; 435/488; 436/464; 438/481; 439/488; 441/488; 445/483, 565; 449/485, 555; 453/483; 454/570; 456/480, 484, 485; 465/600; 471/483, 488; 475/488; 477/483, 488; 478/484; Pl. 244/1289; Pl. 250/1314; Pl. 252/1318; Pl. 270/1359; Pl. 274/1369; Pl. 281/1387; Pl. 291/1437; Pl. 293/1439; Pl. 293/1441; Pl. 294/1443; Pl. 295/1444; Pl. 299/1460; Pl. 302/1471; Pl. 303/1474; Pl. 307/1483; Pl. 307/1485; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; Pl. 317/1514; Pl. 319/1519; ~ *minciuni* 366/539; *spunea* (*a~*) 458/483; 475/480

spunea (*a ~*) v. *spune*

sta (*a ~*) 412/538; 419/587; 451/575; ~ *de amiază* Pl. 298/1456; ~ *de amiază la masă* Pl. 298/1456; ~ *la o furcă* 366/653; ~ *la masă* Pl. 297/1454; Pl. 298/1456; ~ *la masă de amiaz* Pl. 298/1456; ~ *la masă de amiază* Pl. 298/1456; ~ *la masă de dimineaţă* Pl. 297/1454; ~ *la masă la douăsprezece* 451/567; ~ *la masă de douăşpe* Pl. 298/1456; ~ *la masă de prânz* Pl. 297/1454; ~ *la masă la prânz* Pl. 297/1454; ~ *la masă/-a* (*de seară*) Pl. 299/1460; ~ *la masa de seară* Pl. 299/1459; ~ *la masă de seara/pentru seară* Pl. 299/1459; ~ *la prânz* Pl. 297/1454; ~ *de seara* Pl. 299/1460

staivilă v. *stavilă*

stajar v. *stejar*

stajarei [pl.] v. stejărel

stajari [pl.] v. *stejar*; cf. *pădure*

stajărie v. *stejărie*

stambă 366/493

stancă 424/637; Pl. 278-279/1383

stat[1] [subst.]: *un ~ de om* Pl. 255/1325

stat[2], *de ~*: *odaia ~* v. *odaie*

statâvă v. *stativă*

statfă v. *stativă*

stativ [s.n.] v. *stativă*

stativă 370; *statâvă* 370/510; *statfă* 370/480; *stativ* [s.n.] 370/504, 527; *stative* [pl., plt.] 370; Pl. 237/1260; *statvi* [plt.] 370/501

stative [pl., plt.] v. *stativă*

statvi [plt.] v. *stativă*

stavie v. *stavilă*

stavilă 449; *staivilă* 449/493; *stavie* 449/583; *stăvie* 449/652; *stăvili* [pl.] 449

stavite 449/555

stăjar v. *stejar*; cf. *pădure*

stăjări [pl.] v. *stejar*; cf. *pădure*

stăjăriş v. stejăriş

stăncuţă 418/486, 643, 649; Pl. 278/1383

stăvie v. *stavilă*

stăvilar 449

stăvili [pl.] v. *stavilă*

stâjar v. *stejar*

stâlbă v. steblă; cf. *stejar*, *carpen*

stârlici [pl.] 477/625

stea 375/482

steag Pl. 322/1524

steajar v. *stejar*

steblă: *stâlbă*, ~ *de stejar sau carpăn* 379/644

stejar Pl. 251/1317; Pl. 252/1318; ~ *alb* Pl. 251/1317; ~ *roş* Pl. 251/1317; *pădure de ~* v. *pădure*; *sihlă de ~* v. *sihlă*; *stâlbă de ~ sau carpăn* v. steblă; *tufă de ~* v. *tufă*; *stajar* Pl. 251/1317; *stăjar* Pl. 251/1317; *pădure de ~* v. *pădure*; *stâjar* Pl. 251/1317; *steajar* Pl. 252/1318; *stejare* Pl. 251/1317; *stejăr* Pl. 251/1317; *stijar* Pl. 251/1317; *pădure de ~* v. *pădure*; *răd de ~* v. *rediu*; *şteajar* Pl. 251/1317; *pădure de ~* v. *pădure*; *ştejar* Pl. 251/1317; *pădure de ~* v. *pădure*; *stajari* [pl.]: *pădure de ~* v. *pădure*; *stăjări* [pl.]: *pădure de ~* v. *pădure*; *stejari* [pl.]: *în ~* Pl. 252/1318; *dumbravă de ~* v. *dumbravă*; *lăstari de ~* v. *lăstar*; *pădure de ~* v. *pădure*; *pădurice de ~* v. *pădurice*; *pâlc de ~* v. *pâlc*; *stejări* [pl.]: *în ~* Pl. 252/1318; *dumbrave de ~* v. *dumbravă*; *pădure de ~* v. *pădure*; *ştejari* [pl.]: *pădure de ~* v. *pădure*; *ştejări* [pl.]: *pădure de ~* v. *pădure*

stejare v. *stejar*

stejariş v. *stejăriş*

stejăr v. *stejar*

stejări [pl.] v. *stejar*; cf. *dumbravă*, *pădure*

stejărărie Pl. 251/1318

stejărel: *stajarei* [pl.], *în ~* Pl. 252/1318

stejăret Pl. 252/1318; *stejărit*: *la ~* Pl. 252/1318

stejărie Pl. 252/1318; *stajărie*: *în ~* Pl. 252/1318; *străjărie* Pl. 252/1318; *ştejărie* Pl. 252/1318

stejăriş Pl. 252/1318; *stăjăriş* Pl. 252/1318; *stejariş* Pl. 252/1318; *stejăruş* Pl. 252/1318; *ştejăriş* Pl. 252/1318

stejărişte Pl. 252/1318

stejărit v. *stejăret*

stejăriţă Pl. 251/1317

stejăruş v. *stejăriş*

sterp 357/482

sticlă 428/488

stijar v. *stejar*; cf. *pădure*, *rediu*

stil: *în -ul nou* 446/555

stins Pl. 321/1522

stobol v. sobol

stoci (*a ~*) v. *sogi*

stofă 470; ~ *de suman* 470/468; *ştiofă*: ~ *groasă şi tare* Pl. 302/1471; *ştofă* 470/642, 651; ~ *de lână* 470/632, 665

stogi (*a ~*) v. *sogi*

stolnicită Pl. 301/1463

stomac: *stomag* Pl. 262/1338; *stomah* 395/537

stomag v. stomac

stomah v. stomac

strachină 460/665

strai Pl. 312/1496; *straie* [pl., plt.] Pl. 312/1496; *un rând de ~* Pl. 312/1496

straşină v. *streaşină*

străche v. *streche*

străchia (*a~*) v. *strechia*

străchie v. *streche*

străichi [pl.] v. *streche*

străjărie v. *stejărie*

strămurare Pl. 247/1310

strâmţi [pl.] 471/565

strânge (*a ~*): ~ *bani la chimir* 468/532

strânsură 366/465; Pl. 233/1243

strânşi [pl.]: ~ *pe vână* (despre cioareci) 471/638

streaşină 461/663; *straşină* 461/664; *streşină* 461; Pl. 294/1443; *-a pălăriei* 461/475, 478, 479, 484, 659; ~ *de la pălărie* 461/466; ~ *la pălărie* 461/476; *streşnă*: *-a pălăriei* 461/477, 648; *-a pălăriei* 461/480

streche 431; *(a) da în ele -a* (despre vite) v. *da*[1]; *muscă de ~* v. *muscă*; *străche* 431/489, 495, 659; *(a) da* (în vite) ~ v. *da*[1]; cf. *gâză-de-străche*; *străchie* 431; *strecheie* 431/625; *strechie* 431; *bondar de ~* v. *bondar*; *(a) da -a în vite* v. *da*[1]; *muscă de ~* v. *muscă*; *streuche* 431/666; *străichi* [pl.] 431/488

strecheie v. *streche*

strechia (*a ~*) 431/502, 597, 606; *străchia* (*a ~*) 431/483, 565

strechiat: *streichiet* 431/488

strechie v. *streche*

streichiet v. strechiat

stremţe [pl.] v. zdreanţă; cf. *tulpan*

streşină v. *streaşină*

streşnă v. *streaşină*

streuche v. *streche*

striga (*a ~*) 423/485

Stroieşti (n. top.) 471/620

struguraş Pl. 258/1329

strugurel Pl. 249/1314

strujincă 361/486

stufiş 380/573, 634

stugi (*a ~*) v. *sogi*

stuh 383/504

sturz 415/465, 468, 484; 419/466, 483, 484

subţire: *supţire* 479/482; *şal ~* v. *şal*; *tulpănel ~* v. *tulpănel*

suc 388/473, 482, 610, 633, 634; *-ul copacului* 388/477

sucahlă v. *sucală*

sucală 372; *pat de ~*, *patul -ălii* v. *pat*; *sucahlă* 372/476

suci[1] (*a «se» ~*) Pl. 234-235/1245; *cici* (*a se ~*) Pl. 234/1245; *ciuci* (*a ~*) Pl. 234-235/1245; Pl. 306/1478; *şici* (*a se ~*) Pl. 235/1245; *şiuci* (*a se ~*) Pl. 235/1245; *şuci* (*a ~*) Pl. 234/1245

suci[2] (*a ~*) v. *sogi*

sucit Pl. 248/1313

sucită: *plăcintă ~* v. *plăcintă*

sucitor Pl. 290/1436; *cicitor* 436/619; *ciucitor* Pl. 290/1436; *sugitor* Pl. 290/1436

suflecată Pl. 311/1492

sugi (*a ~*) v. *sogi*

sugitor v. *sucitor*

suhat: *(a) rămâne de ~* (despre un teren) v. *rămâne*

sui (*a se ~*) 384/468

sulgi (*a ~*) v. *sogi*

suliţari [pl.]: *cerbi ~* v. *cerb*

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

suliţă Pl. 264/1343
sulumendriţă v. salamandră
suluri [pl.] Pl. 249/1314
suman 469/610; 470; 471; Pl. 309/1490; ~ *alb* 470/472; ~ *de cioarici* 470/662; ~ *lăi* 471/468; ~ *negru* 470/472; *pantaloni de* ~ v. *pantaloni*; *pănură de* ~ v. *pănură*; *postav de* ~ v. *postav*; *stofă de* ~ v. *stofă*; *sumane* [plf.] 472/485; *piuate* 470/488; ~ *pănură de* ~ v. *pănură*; *piuă de (învelit)* ~ v. *piuă*; *teară de* ~ v. *teară*; *ţesătură de* ~ v. *ţesătură*; *sumani* [plm.] 470; 472/482; ~ *albi* 470/565; *pantalon de* ~/*pantaluni îmbufaţi de* ~ v. *pantaloni*; *pănură de* ~ v. *pănură*; *piuă de (bătut)* ~ v. *piuă*
sumani [plm.] v. *suman*
sumănică 470/610
superior Pl. 230/1235
supţire v. subţire; cf. *şal*, *tulpănel*
sur Pl. 323/1525
surduc v. *surtuc*
sure [pl.] 417/483
surtuc 467/621; *surduc* 466/488
surzi (a~) 429/493
sus 476/615; Pl. 275/1371; Pl. 294/1443; *în* ~ 464/461
sutaş: *lucrătură în* ~ v. *lucrătură*
suvecă v. *suveică*
suveică 371/538; Pl. 241/1280; *suvecă* Pl. 241/1280

Ş

şabacă: *şerbac* 464/610; *şăbace* [pl.] 464/669
şal 479; Pl. 309/1490; ~ *supţire* 479/486
şalincă 479/510, 528
şanatău 464/477
şandrama 455/491, 546, 583, 587, 605
şapte: *şăpte* 451/509
şarpău 358/470
şarpe Pl. 273-274/1369; *şerpe* Pl. 273-274/1369; Pl. 276/1372; ~ *de apă* Pl. 274/1369; ~ *de pădure* Pl. 274/1369; ~ *înveninos* Pl. 276/1371; ~ *otrăvitor* Pl. 276/1371; ~ *vânăt* Pl. 276/1371; ~ *vininos* Pl. 276/1371; *şerpi* [pl.] Pl. 270/1360; ~ *roşi (= roşii)* Pl. 274/1369; ~ *negri de pădure* Pl. 274/1369
şatră 455/667
şăbace [pl.] v. şabacă
şăcuieţ v. săcuieţ
şăiag v. *şiac*
şăluţ 479/654
şăluţ 480/490, 491, 494, 502
şăluţă 479/620, 621
şăpte v. şapte
şărvât v. şervet
Şchiopeni (n. top.) Pl. 248/1313
şcorochernıţă v. *coropişniţă*
şcrabe [pl.] v. scroambă
şcrob v. *scrob* 457/478
*şedea (a ~)*360/501
şef: ~ *de canton* Pl. 244/1289
şeiag v. *şiac*
şerbac v. şabacă
şerpe v. *şarpe*; cf. *apă*, *pădure*, *vânăt*, *veninos*
şerpesc: *bici* ~ v. *bici*
şerpoaică Pl. 274-275/1370; *şerpoice* [plf.] Pl. 274/1370; *şerpoici* [plf.] Pl. 275/1370
şerpoi [pl.] Pl. 275/1370
şerpoice [plf.] v. *şerpoaică*
şerpoici [plf.] v. *şerpoaică*
şervet: *şărvât* 480/466
şes 382/468, 574, 598, 608, 649; 394/469; *-ul de lângă apă* 382/570; *şesuri* [pl.]: ~ *de pădure* 382/467
şezătoare 366; ~ *de tors* 366/537; *aşezătoare* 366/487
şfară v. sfoară
şfartug v. şvartug
şfere [pl.] v. sfoară
şferi [pl.] v. sfoară
şfoară v. sfoară
şi [adv.] 374/564, 565; 391/488; 400/468; 413/469; 428/488; 470/482; 473/493; Pl. 230/1235; Pl. 244/1289; Pl. 249/1314; Pl. 261/1334; Pl. 291/1437; Pl. 303/1474; Pl. 308/1488; Pl. 316/1514; Pl. 318/1517; Pl. 318/1518; Pl. 319/1519; *si* 481/501
şiac 470; 471; *pantaloni de* ~, *pantaloni din* ~ v. *pantaloni*; *şăiag* 470/620, 623; Pl. 309/1490; *şeiag* 470/566; *şiag* 470; *pantaloni de* ~ v. *pantaloni*; *pănură de* ~ v. *pănură*
şiag v. *şiac*; cf. *pantaloni*, *pănură*
şici (a se ~) v. *suci*[1]
şinătău 464/540; cf. *şirnătaie* [pl.]
şir 464/528; *şire* [pl.] 464/525, 576; ~ *de flori* 464/505
şired v. şiret[2]
şiret[1] 462/667; *şiretur* [pl.] 462/465
şiret[2] ('alică'): *şired* 398/461, 462, 463, 470
şiretur [pl.] v. *şiret*[1]
şirnătaie [pl.] 464/625; cf. *şinătău*
şişcorniţă 375/479, 491
şitişcă v. *sitişcă*
şitoare: *ştoare* Pl. 309/1488 DLR
şiuci (a se ~) v. *suci*[1]
şlac v. *şlag*
şlag 376; *huşleag* 380/487, 494; *opşleag* 376/466; *oşleag* 376/466, 478,479; *şlac* 376/463; *şleag* 376/475, 476
şlaier: *şlair* 479/493
şlair v. şlaier
şleag v. *şlag*
şnor v. *şnur*
şnur 462/467; 473/653; *şnor* 469/637
şoapră 455/495
şoarec v. *şoarece*
şoarece 374/468; 408/472, 670; ~ *orb* Pl. 270/1359; *cioarec* 408/533; *cioaric* 408; *cioarice* 408/660; *cioarce* 408/643; *şoarec* 408; *şoaric* 408; *şoarice* 408; *cioarici* [pl.]: ~ *de casă mârânţei* 408/600; ~ *de câmp mari* 408/600; ~ *roşii de pădure* 408/600; *ce iese din mâţă* ~ *prinde* 408/620; *şoareci* [pl.]: *capcană de prins* ~/*căpcană de* ~ v. *capcană*; *cursă de prins* ~ *sau guzgani* v. *cursă*
şoaric v. *şoarece*
şoarice v. *şoarece*
şoarici [plt.] v. *cioareci*
şobolan 408/554, 575; Pl. 270/1359
şofran 415/652
şogăldan Pl. 272/1364
şolomendriţă v. salamandră
şolomoniţă v. salamandră
şolumândriţă v. salamandră
şopârlă 412/526; Pl. 274/1369; Pl. 276/1371
şopron 455/638; *şopru* 455/577
şopru v. *şopron*
şoricar 400/600
şoricariţă 409/469
şoricel 408/493
şoromâşliţă v. salamandră
şoromíşliţă v. *coropişniţă*, salamandră
şorţ 482; ~ *de piept* 482/600; *şurţ* 482; *şorţur* [pl.] 482/465; *şurţâr* [pl.] 482/474; *şurţe* [pl.] 482/485; *şurţure* [pl.] 482/483
şorţur [pl.] v. *şorţ*
şoseată v. *şosete*
şosete [pl.] 478/476, 668; *sosetă* 478; *şoseată* 478/668
şoşoi Pl. 272/1364
şpahert v. *şparhat*
şparhat 445/484; *şpahert* Pl. 291/1437; *şparhet* 445/475; *şperhet* 445/468; *şperiet* 445/487
şparhet v. *şparhat*
şperhet v. *şparhat*
şperiet v. *şparhat*
şpicniţă v. *şpigniţă*
şpigniţă 481/476; *şpicniţă* 481/466; *şpinţă* 481/464, 478; *şpiniţi* [pl.] 481/478
şpiniţi [pl.] v. *şpigniţă*
şpinţă v. *şpigniţă*
şpiţ 465/490; *şpiţân* 465/463, 480; *şpiţăne* [pl.] 465/480; *şpiţâri* [pl.] 465/474; *şpiţuri* [plt.] 465/490, 491
şpiţăne [pl.] v. *spiţ*
şpiţân v. *spiţ*
şpiţâri [pl.] v. *spiţ*
şpiţuri [plt.] v. *spiţ*
şponcă v. *sponcă*
ştaif v. *ştraif*
şteajar v. *stejar*; cf. *pădure*
ştează 472/473
Ştefan cel Mare 374/564; Pl. 263/1343
ştejar v. *stejar*; cf. *pădure*
ştejări [pl.] v. *stejar*; cf. *pădure*
ştejărie v. *stejărie*
ştejăriş v. *stejăriş*
ştelgar v. *ştergar*
ştergar 479/485; *ştelgar* 479/484; 480/484
şti (a ~) 375/474, 496; 435/483, 488; 446/483; 449/463; 478/501; Pl. 249/1314; Pl. 257/1327; Pl. 270/1360; Pl. 274/1369; Pl. 280/1387; Pl. 317/1514; *a nu şti crângul anului* 375/557
ştimură Pl. 230/1235
ştiofă v. *stofă*; cf. *groasă*, *tare*
ştire: 375/501
ştiubei: *muşti de* ~ v. *muscă*
ştiucă Pl. 293/1439
ştiulete Pl. 249/1314; ~ *de popuşoi* Pl. 249/1314
ştoare v. şitoare
ştofă v. *stofă*; cf. *lână*
ştraif 476/478; *ştaif* 476/479, 485, 491, 502
ştreang 358/631, 639
ştric 358/468
ştrimf 478/463
şubă Pl. 309/1490; *jubă* Pl. 309/1490

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

şuci (a ~) v. *suci*[1]
şuiera: *şuira (a ~)* 415/468
şuira (a ~) v. şuiera
şulimândriţă v. salamandră
şulimendriţă v. salamandră
şulimindriţă v. salamandră
şulumendriţă v. salamandră
şuriţă 455/491
şurţ v. *şorţ*
şurţâr [pl.] v. *şorţ*
şurţe [pl.] v. *şorţ*
şurţure [pl.] v. *şorţ*
şută v. *ciută*
şuviţă Pl. 236/1254; Pl. 255/1325
şvartug: *fartug* 482/475; *şfartug* 482

T

tabără 403/633
tablă 464/486
tac 420/485
taclid v. *taclit*
taclit 479/514, 521, 553; 480/558; *taclid* 479/501, 512
tacliţel 479/501
tafta v. *pafta*
taftur 468
talaz 449/662
tantelă v. *dantelă*
tarac v. *darac*
tarahon v. tarhon; cf. *tufă*
tarâng v. *carâmb*
tare 380/565; 393/610; 395/466; 448/486; Pl. 294/1443; *caldul cel mai ~* v. *cald*; *pădure de lemn ~* v. *pădure*; *ştiofă groasă şi ~* v. *stofă*
tarhaturi [pl.]: *~ de ţesut* 370/548
tarhon: *tarahon* Pl. 255/1325; *tufă de ~* v. *tufă*
tarla: *~ de in* 359/639; *tărla* 359/616
tartaş 461/534
tasma 485/606
tată Pl. 309/1490; *-a popşoiului* Pl. 268/1357
taun v. *tăun*
tavá v. *tavă*
tavă Pl. 294/1443; *tavá* Pl. 290/1436; Pl. 293/1439; *(a) da peste ~* v. *da*[1]; *tăvá* Pl. 290/1436; Pl. 291/1437; Pl. 292/1438; Pl. 293/1439; *(a) da afară din ~* v. *da*[1]; *tăváuă* Pl. 293/1439; *tăvăli* [pl.]: *(a) da din ~ afară* v. *da*[1]
tăgârţă 373/536, 537
tăia (a «se» ~) 376/651, 668; 378/489, 491, 592; 380/565; 387/483; 412/526; 437/469; Pl. 246/1303; Pl. 255/1325; *~ ca-n codru* 374/586; *~ la păduri* 378/629; *~ lăstărişul* 378/665; 393; *~ lemne* 393/669; *~ nuiele* 378/644; *~ ras* 378/608, 653; *~ spinii* 378/610
tăiat Pl. 255/1325; *(a) fi ~ ras* 377/598; *parchet ~* v. *parchet*; *tăit* Pl. 255/1325
tăiată 376/656; *pădure ~ (ras/rasă)* v. *pădure*
tăiere 376/488, 542, 589, 599, 670; *~ rasă* 377/473; 378/491; *~ rasă sau pe fir* 376/668
tăietură 376; 397/630; *~ de pădure* 376/660; *~ în răzăşie* 376/607; *buruiană de ~* v. *buruiană*, *iarbă de ~* v. *iarbă*; *tăieturi* [pl.] 397/538; *tăitură* 376
tăit v. *tăiat*
tăitură v. *tăietură*
tălpigă 388/668
tămâiat: *tămâit* 391/488
tămâie 391; *~ de brad* 391/598, 618
tămâit v. tămâiat
tăpşit: *tepşit* 435/565
tărâţă 438/649; 442/548; Pl. 286/1416; Pl. 289/1429; *tărâţe* [sg.] Pl. 289/1429
tărâţe [sg.] v. *tărâţă*
tărla v. *tarla*
tărsână v. *târsână*
tărş v. *târş*
tăt v. *tot*
tăte [pl.] v. toată
tăun 430; 431; *ca -ul cu paiu-n cur* 431/538; *taun* 431/636; *tăune* 430/663, 664; 431
tăune v. *tăun*
tăvá v. *tavă*
tăváuă v. *tavă*
tâmp v. *timp*; cf. *vară*
tânăr 379/483; *hucearai ~* v. *hucearai*
tânără 380/468, 484, 487; *mladă ~* v. *mladă*; *pădure ~* v. *pădure*
tânjală 361/635
târâiac v. *tureatcă*
târâitoare [pl.] Pl. 274/1369
târece [pl.] v. *tureatcă*
târlic 477/491
târlit Pl. 261/1338
târlitură 357/482
târsân v. *târsână*
târsână 473; 474/611, 618; *tărsână* 473/605, 613; *târsân* 473/604, 652
târş 384; Pl. 248-249/1313; Pl. 249/1314; *bucalăi de ~* v. bucălău; *tărş* Pl. 248/1313; *terş* 384/466; *târşi* [pl.] 378/494
târşăraie 380/572
târşete 380/461, 470, 483; *~ deasă* 380/469, 483
târşogi [plm.] 376/553
târşuţi [pl.] 389/469
teacă 468/462
teară Pl. 237/1260; *~ de sumane* 470/475, 476
teatru: *teatruri* [pl.] Pl. 317/1514
teatruri [pl.] v. teatru
tei Pl. 260/1333; *~ alb* Pl. 260/1333; *~ argentiu* Pl. 260/1333; *~ bun* Pl. 260/1333; *~ galbân* Pl. 260/1333; *~ de hlandan* 473/606; *~ mare* Pl. 260/1333; *~ pucios* Pl. 260/1333; *~ roş* Pl. 260/1333; *pupăza din/în ~* v. *pupăză*; *cei* Pl. 260/1333
teioasă 394/610
teiţă Pl. 260/1333
telci v. terci
televizor: *telivizoare* [pl.] Pl. 316/1514
telivizoare [pl.] v. televizor
teme (a se ~) 400/526
tepşit v. tăpşit
terci: *telci* Pl. 294/1441
teren Pl. 256/1326; *~ agricol* 377/480; 378/474; *~ dat pentru agricultură* 377/605; *~ pentru arătură* 377/556; *~ discoperit* 377/562; *~ de in* 359/501; *~ lăzuit* 377/555; *~ de producţie* 377/485; *(a) curăţa -ul* v. *curăţa*
termen: *termin*, *în ~* 438/481
termin v. termen
terş v. *târş*
testemel: *testimel* 480/482
testimel v. testemel
tigaie: *(a) curge din ~* v. *curge*; *plăcintă la ~* v. *plăcintă*; *turtă în ~* v. *turtă*
tihoi (a ~) v. tiohăi
timp Pl. 263/1343; *în -ul tomnii* Pl. 258/1329; *tâmp*: *în -ul verii* Pl. 258/1329
tină 362/482
tindă Pl. 300/1461
tineret 379/483; 380/461, 483; *tiniret* 380/480, 484; Pl. 316/1514; *~ mânânţel* 380/482
tinereţe [pl.] 380/484
tinghie v. *chindie*
tinghii v. *chindie*
tingire 445/502; Pl. 292/1438; Pl. 293/1439
tiniret v. *tineret*; cf. mărunţel
tinoavă v. tinovă
tinovă: *tinoavă* 383/461
tiohăi: *tihoi* (a ~) 401/501
tipări (a ~) (~ mămăliga) 436/634
tisă 384/666; Pl. 248/1313
tivitură 461/471
toacă Pl. 299/1459; *de ~* 453/660; *la ~* 453; *-a cea mare* 453/626; *(a) mânca pe la (o) ~* v. *mânca*; *mâncarea de la ~/mâncarea de ~, de chindie* v. *mâncare*; *se bea rachiul la ~* v. *bea*
toamnă: *în timpul tomnii* v. *timp*; *torcătoare de ~* v. *torcătoare*
toană 403/654
toarce (a ~) 366/493, 551
toarsă Pl. 238/1261
toată: *tăte* [pl.] 370/534, 593; 455/495
toc 476/641
tocată (despre carne) 456/660
tocănată (despre carne) 456/644, 660
tocmagi [pl.] Pl. 258/1329; Pl. 290/1436
tocmi (a ~) Pl. 258/1329; *tomni (a ~)* 357/476
Toflea (n. top.) Pl. 317/1514
tohoarcă Pl. 309/1490; *tuhoarcă* Pl. 309-310/1490
toiag 412/469
tolbă: *torbă* Pl. 242/1286
toloacă 377/465; *toloci* [pl.] 397/493
tolpă: *~ de lupi* 403/466
tolpină v. *tulpină*
tomni (a ~) v. *tocmi*
topi (a «se» ~) (despre cânepă) 360; *tupi (a ~)* 360/464
topilă 360/576, 658, 664; (despre cânepă) *(a) mura la ~* v. *mura*
topit: *la ~* 360/464, 470, 496, 501, 660
topitoare 360/537
torbă v. tolbă
torcătoare 366/573; *~ de toamnă* 366/573
tors 366/488, 554, 555; Pl. 232/1241; Pl. 234/1244; *clacă de ~* v. *clacă*; *furcă de ~* v. *furcă*; *şezătoare de ~* v. *şezătoare*
tort 368; Pl. 234/1244; *jumătăţi de ~* 368/560, 620; *caleap de ~*, *căleap de ~* v. *căleap*; *pânză de ~* v. *pânză*; *scule de ~* v. *scul*; *torturi* [pl.]: *~ de cânepă* 368/585; *torţi* [plm.] 368/465
torţi [plm.] v. *tort*

BCU CLUJ-NAPOCA UNIVERSITY LIBRARY

tot [adv.] 359; 375/483; 380/540; 381/480; 383; 392/488, 562, 586, 601; 401/469; 418/660; 423/481, 647; 394/469, 493, 565; 429; 430/531, 579; 431/581; 433/462; 434; 439; 443/473, 613, 640, 647; 445; 446/642; 455; 464/467, 598, 666; 468/461, 468, 495, 565, 569; 471/488; 473/616; 479/496; 480/468, 480; 484/606, 662; Pl. 231/1236; Pl. 245/1302; Pl. 250/1315; Pl. 252/1318; Pl. 257/1327; Pl. 261/1334; Pl. 268/1357; Pl. 281/1387; Pl. 288/1427; Pl. 291/1437; Pl. 293/1439; Pl. 298/1456; Pl. 300/1463; Pl. 302/1469; Pl. 311/1492; Pl. 316/1514; Pl. 318/1517; Pl. 320/1520; Pl. 321/1523; Pl. 322/1525; ~ *aceia* 380/495; ~ *acolú* 395/496; ~ *atâta* 413/469; Pl. 310/1491; *to*[t] 434/480, 482, 495; 445/482, 554; *tăt* 362/482; 368/565, 377/495; 481/483; Pl. 256/1326; Pl. 279/1383; Pl. 316/1507; *cu -ul* 481/483; *cu ~ cu* Pl. 255/1325; *fuştă cu -ul* v. *fustă*; *roche cu -ul* v. *rochie*; *tăţi* [pl.] 456/480
totuna [adv.] 366/493
totuşi Pl. 301/1464
trage (*a«-i»* ~) 453/635; ~ *jăraticul* Pl. 292/1439; ~ *de pozderii* 362/493; ~ *prin raghilă* Pl. 230/1234
traglă Pl. 293/1439
traici [pl.] v. *traistă*
traistă 373/501, 659; Pl. 242/1286; *traistră* Pl. 242/1286; *traici* [pl.] Pl. 242/1286; *trăisi* [pl.] Pl. 242/1286; *trăisti* [pl.] Pl. 242/1286; *trăiste* [pl.] Pl. 242/1286; *trăişti* [pl.] Pl. 242/1286; *treiste* [pl.] Pl. 242/1286
traistră v. *traistă*
trandafir 395/461; 396/621; 464/662; ~ *sălbatic* 395; *spin de* ~ v. *spin*; *ţepii -ului* v. *ţep*; *trandafiri* [pl.]: *tufă de* ~ v. *tufă*
tras: *sac de* ~ (peşte) v. *sac*
trăgătoare 365/586
trăi (*a* ~) 374/564; 428/488; Pl. 265/1349
trăisi [pl.] v. *traistă*
trăiste [pl.] v. *traistă*
trăisti [pl.] v. *traistă*
trăistuţă Pl. 242/1286
trăişti [pl.] v. *traistă*
trăsătură 474/565
treabă 366/526, 539
treacut v. *trecut*
trebui (*a* ~) 383/495; Pl. 281/1387; (expr.) *scoverzi uscate îţi trebuie?* v. scovardă
trece (*a* ~) 379/635; 380/483; Pl. 310/1490; ~ *prin meliţă* 361/534; ~ *prin ciur şi prin veşcă* Pl. 288/1427; *(a) fi trecut prin ciur şi prin veşcă* 439/531
trecut: *din* ~ Pl. 307/1483; *treacut* Pl. 271/1361
trei [num.] 368/526; 417/483; *trii* 359/461; 448/494; Pl. 234/1244
treia [num.]: *a* ~ 378/610
treiste[1] v. trestie
treiste[2] [pl.] v. *traistă*
treistie v. trestie
tremurător: *plop* ~ v. *plop*
trestie Pl. 264/1343; *ţeavă de* ~ v. *ţeavă*; *treiste* 371/611; *treistie* 371/611
trii [num.] v. *trei*
troacă 440; ~ *de lemn* 440/619; *troc* 440; ~ *de frământat* 440/531, 606; *troci* [pl.] 440/669, 670
troc v. *troacă*; cf. *frământat*
trocan 440/622, 624, 626
troci [pl.] v. *troacă*
trumbă 455/637
trunchi 386; ~ *de copac* 386/656; *-ul copacu* 386/555; *-ul copacului* 386/502, 631; *trunchi* [pl.] 386/555; *trunchiure* [plf.] 386/465
trunchi [pl.] v. *trunchi*
trunchiure [plf.] v. *trunchi*
trup 386; *-ul copacului* 386/484, 490, 570, 663
trupan v. *tulpan*; cf. *vară*
trupănel v. *tulpănel*
trupină v. *tulpină*; cf. *copac*
tu [pron.] 382/463; 400/526; 429/493; Pl. 261/1338; Pl. 268/1357; Pl. 275/1371; Pl. 276/1372; Pl. 312/1496
tufar 380; 394/488, 617; Pl. 255/1325; Pl. 256/1326; ~ *des* 379/548; *tufari* [pl.]: ~ *de fasole* Pl. 255/1325; *curături cu* ~ v. *curătură*; *(a) curăţa -ii* v. *curăţa*
tufă Pl. 254-255/1325; Pl. 256/1326; Pl. 257/1327; Pl. 258/1329; ~ *de alun* Pl. 254-255/1325; Pl. 257/1327; ~ *de alune* Pl. 255/1325; ~ *de-a alunului* Pl. 255/1325; ~ *de arin* Pl. 254-255/1325; ~ *de ărin* Pl. 255/1325; ~ *de barabule* Pl. 255/1325; ~ *de buriene* Pl. 255/1325; ~ *de cacadâr* Pl. 255/1325; ~ *de coacăz* Pl. 255/1325; ~ *de coacăze* Pl. 255/1325; ~ *de coacâţ* Pl. 255/1325; ~ *de copac* Pl. 255/1325; ~ *de corn* Pl. 255/1325; ~ *de crizantină* Pl. 255/1325; ~ *de fasole* Pl. 254/1325; ~ *de fasule* Pl. 255/1325; ~ *de lemnul-Domnului* Pl. 255/1325; ~ *de leuştean* Pl. 255/1325; Pl. 257/1327; ~ *de liliac* Pl. 255/1325; ~ *de loză* Pl. 255/1325; ~ *de mălai* Pl. 255/1325; ~ *de mladă* Pl. 255/1325; ~ *de mlădiţe* Pl. 255/1325; ~ *de mlădiţi* Pl. 255/1325; ~ *de mustereţ* Pl. 255/1325; ~ *de păltinei* Pl. 255/1325; ~ *de păltinele* Pl. 255/1325; ~ *de pelin* Pl. 255/1325; ~ *de răchită* Pl. 254-255/1325; ~ *de salce* Pl. 255/1325; ~ *de spin* Pl. 255/1325; ~ *de spini* Pl. 255/1325; ~ *de stejar* Pl. 255/1325; ~ *de tarahon* Pl. 254/1325; ~ *de trandafiri* Pl. 255/1325; ~ *de vie* Pl. 255/1325; *floare de* ~ v. *floare*; *lemn de* ~ v. *lemn*; *tufe* [pl.] 379/585, 625
tufăriş 380; Pl. 255/1325; *(a) curuţa -ul* v. *curăţa*; *sâglă de* ~ v. *sihlă*
tufiş 379; 380; 382/482; 383/587, 625, 663
tufli [pl.] 477/625; cf. *pantofăl*
tufoasă 380/495; 394/501; *pădure* ~ v. *pădure*
tufos Pl. 255/1325
tuhoarcă v. *tohoarcă*
tulpan 479; 480; 479; 480/463, 466, 468, 469, 481; ~ *cu ciucuri* 479/503; ~ *cu frâmbii* 479/461, 462, 468, 469, 482; ~ *cu frânghii* 479/474; ~ *gros* 479/477, 486, 487, 491, 502; ~ *de iarnă* 479/462, 476; ~ *de lână* 479/469, 478, 481, 482; ~ *cu stremţe* 479/475, 480; ~ *de vară* 480/462; *trupan* 479/484; ~ *de vară* 480/484; *tulpane* [pl.]: ~ *cu ţurţuri* 479/485
tulpănaş 480/487, 495
tulpănel 480/474, 477, 478, 491; ~ *de purtat* 480/469; ~ *de vară* 480/483; ~ *supţire* 480/484; *trupănel* 480/473; *tulpănere* [pl.]: ~ *de vară* 480/476
tulpănere [pl.] v. *tulpănel*; cf. *vară*
tulpină 386; Pl. 255/1325; *tolpină* 386/514; *trupină* 386; *turpină* 386
tupeuri [pl.]: (despre vulpe) *(a) avea -le ei* v. *avea*
tupi (*a* ~) v. *topi*
tureac v. *tureatcă*; cf. *ciubotă*
tureacă v. *tureatcă*
tureact v. *tureatcă*
tureactă v. *tureatcă*
tureapcă v. *tureatcă*
turească v. *tureatcă*
tureată v. *tureatcă*
tureatc v. *tureatcă*
tureatcă 476; *târâiac* 476/563; *tureac* 476; *-ul ciubotii* 476/555; *tureacă* 476/471, 472, 653; *tureact* 476/564; *tureactă* 476/562, 596; *tureapcă* 476/573, 574, 780, 585; *turească* 476/482; *tureată* 476/464; *tureatc* 476/558; *tureatică* 476/619; *turetcă* 476/666; *turuiac* 476/461, 462, 469; *turuiacă* 476; *turuiatcă* 476/492; *târece* [pl.] 476/563; *tureşti* [pl.] 476/667
tureatică v. *tureatcă*
tureşti [pl.] v. *tureatcă*
turetcă v. *tureatcă*
turjuci [pl.] 380/466
turmă: ~ *de lupi* 403/603
turpină v. *tulpină*
turtă 443/566, 580, 648; 445; Pl. 291/1437; ~ *de barabule* 445/493; ~ *coaptă în grăsime* 445/537, 595; ~ *coaptă în ulei* 445/594; ~ *coaptă în unsoare* 445/462; ~ *coaptă în untură* 445/548, 591, 598; ~ *friptă* 445/487; ~ *de hămei* 442/548; ~ *prăjită* 445/496, 562, 617; ~ *prăjită în untură* 445/641; ~ *în tigaie* 445/502; ~ *în untură* 445/564; *turte* [pl.]: ~ *cu brânză* 445/659; ~ *de drojde* 442/606; *turte* [pl.]: ~ *împlute* 445/487; *turţi* [pl.] 445
turtéle [pl.]: ~ *de drojdie* 442/623
turtică 445/555
turtiţă 443/511; 445/512; *turtiţi* [pl.]: ~ *dulci* 445/487
turturei [pl.]: ~ *de mare* 413/587
turturele [pl.] 413/490; 413/662; 424/637; ~ *de mare* 413/662
turuiac v. *tureatcă*

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

turuiacă v. tureatcă
turuiatcă v. tureatcă

Ţ

ţaică 442; 443
ţandără 363/669; ţandură 435/626
ţandură v. ţandără
ţap[1] ('cerb') Pl. 268/1355
ţap[2] ('ghimpe') v. ţep
ţară 380/483; la ~ 418/482; 434/484; pe ~359/469; -a fagilor 392/494
ţarcă 418; ţarci [pl.] 418/608
ţarci [pl.] v. ţarcă
ţarină: ţarnă 377/482; 380/565
ţarnă v. ţarină
ţavie v. ţeavă
ţăncuşă Pl. 264/1343
ţăndări (a ~) (lemne) 393/666
ţărani [pl.] 456/496
ţărănesc Pl. 271/1361
ţărăneşte: zis ~ 482/635
ţăşcă: o ~ de pozderie 363/615
ţăşulcă 373/537
ţâclărâş v. sihlăriş
ţâclăriş v. sihlăriş
ţâdloacă v. sihloacă
ţâglă v. sihlă
ţâgliş v. sihliş
ţâglit v. sihlet
ţâgloasă v. sihloasă
ţâhlar v. sihlar
ţâhlă v. sihlă; cf. deasă
ţâhlăraie v. sihlăraie
ţâhloacă v. sihloacă
ţâhloagă v. sihloacă
ţâlhă v. sihlă
ţâlhăriş v. sihlăriş
ţâncul-pământului Pl. 269/1359
ţânţar 431/483, 565; ţânţari [pl.]: ~ de mare431/483; ~ de munte 431/483
ţârâiac 427/646
ţârucuţă: o ~ Pl. 258/1329
ţâstoase [pl.]: broaşte cu scafă sau ~ v. broască
ţâţă: aluăţel cu ~ v. aluăţel
ţeajă v. ţeavă
ţeapă[1] Pl. 264/1343
ţeapă[2] v. ţep
ţeauă v. ţeavă
ţeavă 371; Pl. 264/1343; ~ de trestie Pl. 264/1343; ţavie 371/594, 617; ţeajă 371/463; ţeauă 371/464; ţeie 371; 372/481; ţeive 371/488; ţeje 371/507, 513; ţeve 371; ţevie 371; ~ de arc Pl. 264/1343; ~ de cucută 371/659; ţeave [pl.] 371/663, 664, 665, 669; ţei [pl.]: roată pentru ~ v. roată; ţeifi [pl.] 371/483, 493; ţeve [pl.] 371; ţevi [pl.] 372/502; puşcă cu două ~ v. puşcă; ţevii [pl.]: pat de ~ v. pat
ţeve v. ţeavă
ţeave [pl.] v. ţeavă
ţei [pl.] v. ţeavă; cf. roată
ţeie v. ţeavă
ţeifi [pl.] v. ţeavă
ţeive v. ţeavă
ţeje v. ţeavă
ţel Pl. 264/1345
ţelenos 377/654
ţeli (a ~) v. ţelui
ţelină 359/461, 467; 376/635; 377; în ~ 377/551; (a) sparge -a v. sparge; ţelnă 359/473
ţelnă v. ţelină
ţelui (a ~) Pl. 264/1345; ţeli (a ~) Pl. 264/1345
ţep 396; ţap 396/477, 483; ţeapă 396; ţapi [pl.] 395/483; ţepi [pl.] Pl. 261/1334; -ii trandafirului 396/622
ţepuşă Pl. 264/1343; ~ de sârmă Pl. 264/1343
ţese (a ~) 370/658; ~ flanele 470/633
ţesut 370/548; tarhaturi de ~ v. tarhaturi
ţesută: pânză ~ v. pânză
ţeva 388/483
ţeve [sg., pl.] v. ţeavă
ţevie v. ţeavă
ţif 397/643
ţigan Pl. 279/1384; urzica -ului v. urzică; ţigani [pl.] 373/550; 468/625
ţigănuşi [pl.] 424/637
ţíglete [pl.] v. sihlet
ţigloasă v. sihloasă; cf. pădure
ţine (a ~) 443/468; 455/495; 468/552; 475/654; ~ banii la chimir 468/630
ţintat Pl. 271/1362
ţintă Pl. 264/1345; ~ de ochire Pl. 264/1345; (a) lua la ~/-a (de ochire) v. lua
ţinti (a ~) Pl. 264/1345
ţintită: curea ~ v. curea
ţipă 389/468
ţipirig 372/496
ţircuri [pl.] v. circ
ţircuş v. circ
ţiu Pl. 263/1343
ţoabă 431/496
ţoale [pl.] Pl. 312/1496
ţohal 373/556
ţop 462/666, 668, 670; 485/480, 657, 670
ţoşcă Pl. 242/1286
ţuglui Pl. 295/1444
ţugluietă: cuşmă ~ v. cuşmă
ţurţurel Pl. 258/1329
ţuşpais 453/481

U

uarzeală v. urzeală
uă [interj.] Pl. 311/1492
uceag v. huceag
ucraineană Pl. 306/1483; limbă ~ v. limbă
ucraineşte 360/461; Pl. 270/1360; pe ~ Pl. 288/1427
udeloase [pl.]: locuri ~ v. loc
udilemn v. untdelemn
uím v. uium
uita (a ~) 365/665; Pl. 276/1371; Pl. 322/1525
uite 482/501
uium 448; huium 448; -ul morii 448/659; oium 448; uím 448/513; vuium 448/465; uiumâri [pl.] 448/555; uiume [pl.] 448/508, 521, 592, 646
uiumâri [pl.] v. uium
uiume [pl.] v. uium
ujină: a ~ 453/502; de ~ 453/463, 474; pe la ~ 453/474; hojină 453/557; ojină 451/608; 453; de ~ 453; la ~ 452/610; 453; (a) mânca de ~ v. mânca; mâncare de ~ v. mâncare
ul v. uliu
ule [sg., pl.] v. uliu
ulei 445/495, 594; 458; copt în ~ v. copt; turtă coaptă în ~ v. turtă; olei 388/464; 445/474; 458; oloi 458; uleii 458/485, 563; uloi 458/493, 494, 554, 555
uleii v. ulei
úleu v. uliu
uli [o sil.] v. uliu; cf. hulub
uli [2 sil.] v. uliu
ulichernıţă v. urechelniţă
ulieş 416/514, 536; hulieş 416/600
uliu 416; huli 416; huliu 416/597, 599, 604; ul (pl. uli) 416/633; ule 416/502, 503; úleu 416/620, 624; uli [o sil.] 416; ~ de hulubi 416/548; uli [2 sil.] 416/578; ulíu 416/670; vuli [o sil.] 416/467; ule [pl.] 416/540, 625
ulíu v. uliu
ulm 384/657, 662, 663, 666; Pl. 255/1325
uloi v. ulei
ulp v. vulp
ultan v. vultan
ulub v. hulub
uluboi v. huluboi
uluc 449/554, 555
umăr 463/600, 614, 636; pieptar încheiat pe ~, înfundat v. pieptar
umbla (a ~) 403/528; ~ cu noaja 403/619; ~ cu noajă 403/620; ~ cu puiniţa 403/623; îmbla (a ~) 428/488; ~ cioatcă 403/468; ~ a omăt Pl. 277/1378
umbră 461/621; -a pălăriei 461/537, 621
umbrejă v. mreajă
umbrelă: -a la pălărie 461/541
umeri [pl.]: cămeşă înflorită pe ~ v. cămaşă
umflată Pl. 294/1443
umflătură Pl. 294/1443
umleţă v. omletă
umplută: împlute [plf.] 445/483; turte ~ v. turtă
un[1] [num.] 413/501; 448/494; 477/501; Pl. 231/1236; Pl. 232/1242; Pl. 238/1263; Pl. 241/1280; Pl. 243/1289; Pl. 255/1325; Pl. 259/1330; Pl. 261/1334; Pl. 266/1352; Pl. 269/1358; Pl. 272/1364; Pl. 277/1379; Pl. 279/1384; Pl. 280/1387; Pl. 301/1464; Pl. 307/1483; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; Pl. 313/1497; Pl. 315/1500; câte -ul Pl. 248/1313; on [num.] Pl. 280/1387; Pl. 281/1397; Pl. 309/1490; Pl. 310/1491
un[2] [pron.] 443/488
una [num.] 370/534; 481/467; Pl. 255/1325; Pl. 271/1362; Pl. 291/1437; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; câte ~ Pl. 316/1514
uncrop 459; încrop 459; ocrop 459/464; oncrop 459
unde [adv.] 359/621; 394/550; 400/526; Pl. 255/1325; une 359/466, 564;

374/473; 380/483; 382/463; 386/482; 403/482; 455/495
undeva [adv.]: uneva 375/469
undilemn v. untdelemn
undisă v. undiță
undițar Pl. 285/1412
undiță Pl. 284-285/1410; undisă Pl. 285/1410; undíță Pl. 285/1410; unghiță Pl. 284-285/1410; untíță Pl. 285/1410
undíță v. undiță
une [adv.] v. unde
uneva [adv.] v. undeva
unghiță v. undiță
unguroance [pl.] 483/597
unii [pron. pl.] 394/593
unsoare: turtă coaptă în ~ v. turtă
untdelemn: undilemn 445/555; 458; udilemn 458/518, 525
untíță v. undiță
untură 445/474, 487, 641; 457/667; copt în ~ v. copt; turtă în ~/turtă coaptă în ~ v. turtă
unu [num.] Pl. 255/1325; 437/484; câte ~ 421/557; Pl. 248/1313; la ~ 452/482
urangutan 407/631; hurangutan 407/554; rangutang 407/564
urâioc v. urioc
urcelniță v. urechelniță
urchelniță v. urechelniță
ureche 429/493; 474
urechelniță 428/622, 632; 429; corocheșniță 428/669; 429/653, 654; coroneșniță 428/653; 429/656; coroșchelniță 428; 429/659, 662, 668; ~ mică 429/655; curecherniță 428/664; 429/664; curecheșniță 428/657; 429/645; curicheșniță: ~ cu craci 429/657; licherniță 429/478, 503; nișcocoríță 428; 429/625, 635; orecherniță 428/641; orocheșniță 428/650; ulicherniță 429; urcelniță 429/461, 462; urchelniță 429/470, 567; urecheniță 428/627; 429/580; urecherniță 428/634, 636; 429; urecheșniță 428/637, 640; 429/637, 640; ureșcherniță 428/649; 429/649; urichelniță 429; urichenită 429/506, 557; uricherniță 429/501; vârtelniță 429/485, 494; orecherniți [pl.]: ~ mici 429/641; orocheșniți [pl.]: ~ mici 429/650; ulichelniți [pl.] 429/493; urecherniți [pl.]: ~ mari 428/636
urecheniță v. coropișniță, urechelniță
urecher 429/463
urecherniță v. coropișniță, urechelniță; cf. mare
urecheșniță v. coropișniță, urechelniță
urechiușă: urechiuși [pl.] Pl. 268/1357
urechiuși [pl.] v. urechiușă
ureșcherniță v. coropișniță, urechelniță
urez v. orez
urhuruială v. urluială
urichenită v. coropișniță, urechelniță
urichelniță v. coropișniță, urechelniță
uricherniță v. urechelniță
uriioc v. urioc
urioc Pl. 237/1260; urâioc Pl. 237/1260; uriioc Pl. 237/1260; uruioc 368/625; Pl. 237/1260
urlueală v. urluială
urlui (a se~) 438/468; urluia (a ~) 438/484
urluia (a ~) v. urlui
urluială 438; ~ măruntică 438/615; ~ din orz 438/501; ~ din popușoi 438/501; hurlueală 438/461; hurluială 438; orluială 438/495; urhuruială 438/464; urlueală 438/565; uruială 438
urmă: din ~ 474/493; la ~ Pl. 238/1263; pe ~ 361/468, 555; Pl. 231/1236
urs 405/462; Pl. 265/1349; ~ furnicar 426/669; cf. laba-ursului; ors Pl. 265/1349
ursoaică Pl. 265/1349; Pl. 265-266/1350
ursoaie [pl.] Pl. 266/1350
uruială v. urluială
uruioc v. urioc
urzar 369; urzare 369/563
urzare v. urzar
urzătoare v. urzitoare
urzător v. urzitor
urzeală 368/639; Pl. 237/1260; uarzeală Pl. 237/1260
urzi (a ~) 369/550; Pl. 237/1260
urzicar 419/507
urzică Pl. 261-262/1338; ~ creață Pl. 261/1338; ~ mare Pl. 262/1338; ~ moartă Pl. 261-262/1338; ~ neusturoaie Pl. 262/1338; ~ oarbă Pl. 261/1338; ~ simplă Pl. 261/1338; ~ vie Pl. 261/1338; -a țiganului Pl. 262/1338; orzică Pl. 262/1338; urzici [pl.]: grămadă de ~ v. grămadă
urzitoare 369; urzătoare 369/659; vurzitoare 369/467
urzitor [s.n., s.m.] 369; urzător 369/519, 654
urzoaie 369/486, 490, 494, 566
urzoi 369
usca (a se ~) 390
uscare: spre ~ 390/473
uscat[1] [subst.] 428/488; coronișniță de ~ v. coropișniță
uscat[2] [adj.]: crac ~ v. crac
uscată 387/501; 390; cracă ~ v. cracă; uscate [pl.]: (expr.) scoverzi ~ îți trebuie? v. scovardă
uscătură 387/537, 599
uscățele [pl.] 446/509
usturoi: (a) puți a ~ v. puți
ușă 449/463
ușor 394/493
uțănește v. huțănește

V

v [subst.] Pl. 271/1361
vacă 404/464, 473, 481, 600, 667; 431/502, 606; ~ sălbatică 404
vai [interj.] 380/565
val Pl. 242/1283; ~ de pânză Pl. 242/1283
vale 357/630; 375/644; 382/626, 630, 634; cf. Valea Cânipei (n. top.)
Valea Cânipei (n. top.) 357/606
Valea Runcului (n. top.) Pl. 256/1326
valsuri [pl.] v. valțuri
valtapțâr Pl. 244/1289
valtiegâr Pl. 244/1289
valț 447/488
valțar: vălsar Pl. 296/1448
valțuri [pl.] 447/522, 653; valsuri [pl.] 447
vamă 448; mertigi de ~ v. metric; vame [pl.] 448; văme [pl.] 448/557; vămi [pl.] 448/474; veme [pl.] 448/570
vame [pl.] v. vamă
vanetă 449/639
var Pl. 317/1516
vara [adv.] 427/461
vară [subst.] 451/509; de ~ 480/484; bâcătărie/bucătărie/bucătârie de ~ v. bucătărie; bâcătărioară/bucătărioară de ~ v. bucătărioară; colibă de ~ v. colibă; plită de ~ v. plită; sobă de ~ afară v. sobă; trupan de ~/tulpan de ~ v. tulpan; tulpănel de ~/tulpănere de ~ v. tulpănel; în timpul verii v. timp
vardău v. ardău
vargă Pl. 247-248/1310; vărg [pl.] Pl. 248/1310
varmedie 380/576
varzare [pl.] v. vărzare
varză 385/606; 445/482, 599; plăcintă/plăcinte cu ~ v. plăcintă
vas 440/585
vatră 455/499; Pl. 293/1441; ~ la pâne Pl. 293/1441
vălsar v. valțar
văme [pl.] v. vamă
vămui (a ~) 448/486
vărg [pl.] v. vargă
vărsa (a ~) Pl. 294/1443; ~ afară Pl. 294/1443; ~ verin Pl. 276/1372
vărtelniță v. vârtelniță
vărzară v. vărzare
vărzare 445; Pl. 291/1437; vărzară 445/553, 610; varzare [pl.] 445/606; vărzeri [pl.] 445/553
vărzeri [pl.] v. vărzare
väsc v. vâsc
vătală 370/624; Pl. 229/1229
vătămătură 397/622; Pl. 252/1319
vâlnică 484/582
vâna (a «se» ~) 400/468; 424/473
vânat 400/461, 530, 565; capou de ~ v. copoi; câine de ~ v. câine; pușcă pentru ~ v. pușcă
vână Pl. 246/1303; -a piciorului 471/600; pantaloni făcuți pe ~ v. pantaloni; strânși pe ~ (despre ițari) v. strânși
vânăt: șerpe ~ v. șarpe
vânătoare 400; Pl. 263/1340; armă de ~ v. armă; capău/căpău/copoi de ~ v. copoi; câine de ~ v. câine; pușcă de ~ v. pușcă
vânător Pl. 264-265/1346; vânători [pl.] 401/469
vânt: în fața vântului Pl. 249/1313; (despre pâine) (a) avea ~ v. avea; cf. fute-vânt
vârf Pl. 315/1500; -ul opincii Pl. 315/1500; vârv 375/491; 386/583; Pl. 315/1500; ~ de opincă Pl. 315/1500; -ul opincii Pl. 315/1500
vârste [pl.] (la catrință) 483/658
vârșă 433/462, 465, 475, 480, 583
vârtej 358/484; 375/530; Pl. 236/1253
vârtelnicioară 372/480
vârtelniță[1] 367/538; 369/664; 372/522, 527, 560; Pl. 235-236/1253; învârtelniță Pl. 236/1253; vărtelniță Pl. 235/1253; vârteniță

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Pl. 236/1253; *vârterniță* Pl. 236/1253; *velniță* Pl. 235/1253; *vurtelniță* Pl. 236/1253
vârtelniță[2] v. *urechelniță*
vârteniță v. *vârtelniță*
vârterniță v. *vârtelniță*
vârv v. *vârf*; cf. *opincă*
vârzog Pl. 315/1500
vâsc: *văsc* Pl. 249/1314
vâslă Pl. 293/1439
vâsluță Pl. 293/1439
veacuri [pl.]: de ~ 374/564
vecerne v. *vecernie*
vecernie 453/593; *vecerne*: *la* ~ 453/472, 579; 454/568; *vicerne* 453/572
veche Pl. 302/1471; Pl. 306/1483
vechi 458/483; *aluat* ~ v. *aluat*; *din* ~ Pl. 312/1496; *pe* ~ 460/640
vechime: *din* ~ Pl. 242/1286; Pl. 271/1361
vedea (*a «se»* ~) 361/651; 375/491; 406/654; 407/469; 450/555; 451/555; 481/483; 483/635; 484/641; Pl. 250/1314; Pl. 258/1329; Pl. 276/1371; Pl. 316/1514
Veja (n. top.) Pl. 256/1326
vejminte [pl.] v. veşmânt
velință 483/598; Pl. 317/1514
velniş 384/662
velniță v. *vârtelniță*
velur Pl. 310/1491
veme [pl.] v. *vamă*
vendereu v. *vindereu*
veni (*a* ~) 366/484; 378/482; 418/610; 421/635; 423/485; 445/482; 457/467; Pl. 280/1387; Pl. 300/1461; Pl. 320/1521; ~ *greu de zis* (despre un cuvânt) 432/628
venin Pl. 276/1372; *verin* Pl. 276/1372; *(a) vărsa* ~ v. *vărsa*; *vinin* Pl. 276/1372
veninoasă 428/466; Pl. 276/1372
veninos Pl. 276/1371; *înveninos*: *şerpe* ~ v. *şarpe*; *vininos*: *şerpe* ~ v. *şarpe*
veperă v. *viperă*
vepiră v. *viperă*
verde 374/478, 577; Pl. 274/1369; Pl. 318-319/1518; Pl. 320/1521; ~ *bungeac* Pl. 319/1518; ~ *buraticie* Pl. 318/1518; ~ *dischis* Pl. 319/1518; ~ *închis* Pl. 248/1313; Pl. 319/1518; *crângul* ~, *crângul galben* v. *crâng*; *(în) codru* ~ v. *codru*; *muscă* ~ (*de viermi*) v. *muscă*; *verți* [pl.] Pl. 318/1518
verigi [pl.] 474/481
verin v. *venin*; cf. *vărsa*
verme v. *vierme*
vermuz Pl. 319/1518
vernil Pl. 319/1518
verți [pl.] v. *verde*
vérveliță/vervelíță v. *véveriță*
vérveriță/ververíță v. *véveriță*
vérviriță v. *véveriță*
verzie Pl. 319/1518
vescă v. *veşcă*
vestă 469/625; 481/668; Pl. 309/1490
vestedă v. *veştedă*
vesteji[1] [adj. pl.] v. *veştedă*
vesteji[2] (*a se* ~) [vb.] v. *veşteji*
vestejită v. *veştejită*
vestezi (*a se* ~) v. *veşteji*
vestezită v. *veştejită*
vestidă v. *veştedă*
vestijă v. *veştedă*
veşcă 468/502; Pl. 288/1427; Pl. 288-289/1428; *-a sitei* Pl. 289/1428; ~ *de sită* Pl. 289/1428; *(a) fi trecut prin ciur şi prin* ~ v. *trece*; cf. *ciur*; *vescă* Pl. 289/1428; *veştă* Pl. 289/1428
veşmânt: *vejminte* [pl.] Pl. 312/1496; *veşminte* [pl.] Pl. 312/1496
veştă v. *veşcă*
veştedă 390; *vestedă* 390/540, 597; *vestidă* 390/480, 500, 555, 563, 666; *vestijă* 390/654; *veştidă* 390; *vesteji* [pl.] 390/500; *veştizi* [pl.] 390/585
veşteji (*a se* ~) 390; *vesteji* (*a se* ~) 390/480, 602; *s-a vestejit codrul* 374/667; *veştezi* (*a se* ~) 390; *veştizi* (*a se* ~) 390/468; *visteji* (*a se* ~) 390/465
veştejită 390; *festejită* 390/646; *vestejită* 390; *vestezită* 390; *veştezită* 390
veştezi (*a se* ~) v. *veşteji*
veştezită v. *veştejită*
veştidă v. *veştedă*
veştizi[1] [adj. pl.] v. *veştedă*
veştizi[2] (*a se* ~) [vb.] v. *veşteji*
véveriță 406; *vérveliță* 406/651, 660; *vervelíță* 406/466, 502; *vérveriță* 406; *ververíță* 406; *vérviriță* 406/467; *veveríță* 406; *veveríză* 406/478; *véviriță* 406/480, 520; *viveríță* 406/464, 468, 469, 496, 563; *viviríță* 406/487, 496, 501; *vréveriță* 406/471; *vréviță* 406/461, 462; *véverizi* [pl.] 406/570
veveríță v. *véveriță*
veveríză v. *véveriță*
véverizi [pl.] v. *véveriță*
véviriță v. *véveriță*
viarbă 368/620, 666; 367/585
vicerne v. *vecernie*
vidră Pl. 276/1371
vie[1] [subst.] 388/616; Pl. 246/1308; *tufă de* ~ v. *tufă*
vie[2] [adj. f.]: *urzică* ~ v. *urzică*
vier 402/564; *vieri* [pl.] 402/641
viermănoase [pl.]: *mere* ~ v. măr
viermân v. *vierme*
viermâne v. *vierme*
vierme 410; 430/667; ~ *neadormit* 410/600; *jerme* 410/468; *verme* 410; *viermân* 410/464; *viermâne* 410/464; *viermine* 410; *viermi* [pl.]: *muscă verde de* ~ v. *muscă*
viermine v. *vierme*
viermişori [pl.] 417/537
viespari [pl.] 431/484
viespe 431/484, 512, 555
viespoi 430/596; ~ *de pădure* 430/660
viezim v. *viezure*
viezure: *viezim* Pl. 268/1357; *vizure* Pl. 268/1357
vifire [pl.] v. *viperă*
vin 395/537; 442; 443/602; Pl. 305/1477; *spumă de (la)* ~ v. *spumă*
vindereu 416; *vendereu* 416/537
vinete [pl.]: *cioare* ~ v. *cioară*
vinin v. *venin*
vininos v. *veninos*; cf. *şarpe*
vipără v. *viperă*
vipâră v. *viperă*
viperă Pl. 275-276/1371; *veperă* Pl. 275/1371; *vepiră* Pl. 275/1371; *vipără* Pl. 276/1371; *vipâră* Pl. 274/1370; Pl. 275/1371; *vipere* Pl. 275/1371; *vipiră* Pl. 275-276/1371; *vipire* 412/488; Pl. 275/1371; *vipură* Pl. 275/1371; *vitere* Pl. 275/1371; *vifire* [pl.] Pl. 275/1371
vipere v. *viperă*
vipiră v. *viperă*
vipire v. *viperă*
vipură v. *viperă*
viran 381/635
visteji (*a se* ~) v. *veşteji*
vită: *muscă de* ~ v. *muscă*; *vite* [pl.] 431/565; *(a) da strechia în* ~ v. *da*[1]
vitere v. *viperă*
viță Pl. 245-246/1303; ~ *de copac* Pl. 246/1303; *biță* Pl. 309/1490; *biți* [pl.] Pl. 309/1490
viu: *gard* ~ v. *gard*
viveríță v. *veveriță*
viviríță v. *veveriță*
vizani [pl.] Pl. 283/1408
vizeră v. vizieră; cf. *pălărie*
vizerie v. vizieră
vizieră: *vizeră* 461/523, 539, 546; *-a pălăriei* 461/523, 587; *vizerie* 461/618
viziună v. *vizuină*; cf. *vulpe*
viziune v. *vizuină*
viziunie v. *vizuină*
vizuină 405; ~ *pentru vulpe* 405/501; *-a hulpii* 405/463;; *hizuină* 405/512; *mizuină* 405/484; *mizunie* 405/485; *viziună* 405/559; ~ *de hulpe* 405/548; *viziune* 405/469; 408; *viziunie* 405/619; *vizuine* 405/572, 573, 578; *vizunie* 405; *-a hulpii* 405/493; *~-n pământ* 405/468; *vizurie* 405/612
vizuine v. *vizuină*
vizunie v. *vizuină*; cf. *vulpe, pământ*
vizure v. viezure
vizurie v. *vizuină*
vlaşcă 357/626; 382/626
vlăstar 389/471, 475, 571
vo v. vreo
voloc v. *volog*
volog 433; *voloc* 433/532, 544, 562, 605
volube [pl.] v. *hulubă*
volupi [pl.] v. *hulub*
vorbă 456/480; Pl. 306/1483; *-a bătrânească* 405/616; ~ *austriacă* Pl. 300/1461; ~ *germană* Pl. 300/1461; ~ *de glumă* 445/468; ~ *nemțească* Pl. 300/1461; ~ *rusească* 455/483
vorbi (*a* ~) 375/636; *vorbeşti de parcă ai o găluşcă în gură* 456/629
vrabă v. *vrabie*
vrabje v. *vrabie*
vrabie Pl. 276-277/1378; Pl. 277/1379; ~ *de zid* Pl. 277/1378; *vrabă* Pl. 276/1378; *vrabje* Pl. 276-277/1378; *vrabii* [pl.] Pl. 277/1378; *vrăbi* [pl.] Pl. 276/1378; *vrăbii* [pl.] 416/600; *vrăibi* [pl.] Pl. 277/1378; *vrebii* [pl.] Pl. 276/1378
vrabii [pl.] v. *vrabie*
vraboică v. vrăbioaică
vrăbi [pl.] v. *vrabie*

vrăbioaică: *vraboică* Pl. 277/1379
vrăbi̯oi v. *vrăbioi*
vrăbier 416/598, 617
vrăbioi Pl. 277/1379; *vrăbi̯oi* Pl. 277/1379; *vrăibioi* Pl. 277/1379
vrăbiuţă Pl. 277/1378
vrăibi [pl.] v. *vrabie*
vrăibioi v. *vrăbioi*
vrâstă Pl. 236/1254
vrea (a ~) 367/541; 394/526; 445/606; Pl. 317/1516
vrebii [pl.] v. *vrabie*
vreme 422/564; Pl. 297/1454; *-a mâncării* 450; *la -a mâncării* 450; *gustare la -a mâncării* v. *gustare*; *(a) mânca la ~ de masă/la -a mâncării* v. *mânca*; *mâncarea de la/la ~ de masă/mâncarea la -a mesei* v. *mâncare*
vreo: *vo* 446/473
vréveriţă v. *véveriţă*
vréviţă v. *véveriţă*
vuium v. *uium*
vuli [o sil.] v. *uliu*
vulp: *ulp* Pl. 272/1362; *vulpi* [plm.] Pl. 272/1362
vulpărie 405/587, 664; *hulpărie* 405
vulpărie: *hulpărie* 405/469, 476
vulpe 405/483, 488, 501, 548; Pl. 270-271/1361; *sămâncenie de ~* v. seminţenie; *vizuină pentru ~* v. *vizuină*; *hulpe* 405; Pl. 270-271/1361; *coana ~* Pl. 271/1361; *(a) beli -a* v. *beli*; *bortă de ~* v. *bortă*; *vizuina/vizunia hulpii/viziună de ~* v. *vizuină*; *hulpi* [pl.]: *bârlogul -lor* v. *bârlog*
vulpi [plm.] v. vulp
vulpoaică: *hulpoaică* Pl. 271-272/1361
vulpoi Pl. 271-272/1362; *holpoi* Pl. 271/1362; *hulpoi* Pl. 271-272/1362
vultan: *hultan* 413/606; 416; *ultan* 416/501
vultur: *hultur* 416/633
vurtelniţă v. *vârtelniţă*
vurzitoare v. *urzitoare*

Z

zacuscă 450; 453/665; *(a) lua o ~* v. *lua*
zade v. *zadie*
zadeie v. *zadie*
zadie 484/494; Pl. 316-317/1514; *zade* Pl. 316-317/1514; *zadeie* Pl. 316/1514
zagará 461; *căciulă cu ~* v. *căciulă*; *zahará* 438/522; *zăhărea* 438/491
zahará v. *zagará*
zavelcă v. zăvelcă
zăbranic 479/466; *zăbrenic* 479/462, 469, 473, 481
zăbrenic v. *zăbranic*
zăcneată v. zăgneată
zăgneată: *zăcneată* Pl. 293/1439
zăhărea v. *zagará*
zăhelbe v. *sihlă*
zăpor 449/485
zăstániţă 482/640
zăton 449/661
zăvelcă: *zavelcă* 483/576; *zavelci* [pl.] Pl. 316/1514
Zăvoaie (n. top.) 383/474
zăvoi[1] [subst.] 375/634; 382/656, 496, 555; 383; *nuia de ~* v. *nuia*; cf. *Zăvoaie* (n. top.)
zăvoi[2] *(a ~)* [vb.] 383/564
zăvoiaş 383/652
zârnă Pl. 258/1329
zâte [plt.] 443/658
zbiciula (a ~) 362/502, 550; *zbiciura (a ~)* 362/564
zbiciulău 361/550; 362/550, 556, 557
zbiciura (a ~) v. *zbiciula*
zbura (a ~) 431/600; Pl. 275/1371
zburături [pl.] 398/567
zdravăn 382/564
zdraviţ 382/564; *-ul apei* 382/564
zdreanţă: *stremţe* [pl.], *tulpan cu ~* v. *tulpan*; *zdrenţe* [pl.] 363/641
zdrobi (a ~) 361/635
zeamă 388; *-a copacului* 388/656; *~ de la copac* 388/630; *~ din copac* 388/555
zece [num.]: *mâncare de pe la ~* v. *mâncare*
zechi v. *zeghi*; cf. *cot*
zeghi 470/669; *zechi*: *(atâţia) coţi de ~* v. *cot*; *pantaloni de ~* v. *pantaloni*
zgardă 465/481
zgorghin 395; Pl. 255/1325; *spin de ~* v. *spin*; *gorghin* 395/601, 644; *gurghin* 395/652; *scorghin* 395/613
zgorghine [pl.] 395/611, 637, 646
zice (a «se» ~) 359/474; 376/474; 377/610; 380/483, 565; 382/463, 570; 394/538, 593, 600; 403/488; 404/492; 409/469, 565; 410/493; 411/537; 417/537; 420/611; 426/508; 431/493; 432/555; 435/483, 539; 445/501; 450/555; 451/555, 594; 456/480, 484, 495, 501, 565; 457/474, 493, 495; 458/496; 469/610; 470/482; 472/482, 486; 475/631; 477/469, 482; 479/501; 481/565; 483/483, 484; 484/483, 484; Pl. 230/1235; Pl. 243/1289; Pl. 246/1308; Pl. 249/1314; Pl. 251/1317; Pl. 251/1318; Pl. 256/1326; Pl. 270/1359; Pl. 271/1361; Pl. 274/1370; Pl. 276/1371; Pl. 280/1387; Pl. 285/1412; Pl. 287/1421; Pl. 291/1437; Pl. 294/1443; Pl. 302-303/1474; Pl. 304/1475; Pl. 309/1488; Pl. 310/1491; Pl. 311/1492; Pl. 312/1496; Pl. 313/1498; *~ din carte* 421/557, 606; *~ din cărţi* 421/557; *zicea (a ~)* 450/503; Pl. 300/1463
zicea (a ~) v. *zice*
zid: *vrabie de ~* v. *vrabie*
zimţi 465/469
zis 391/659; 471/665; 482/635; Pl. 277/1379; *râdicat ~* Pl. 278/1380; *(a) veni greu de ~* (despre un cuvânt) v. *veni*
zmântână v. smântână; cf. *papă*
zmernă v. *smirnă*
zmeuriş: *smeuriş* Pl. 256/1326
zmidă v. *smidă*
zmirnă v. *smirnă*
zoană v. zonă; cf. *apă*
zolomâzdră v. salamandră
zonă: *zoană* Pl. 261/1334; *-a apei* 382/564
zorzoane [pl.] 464/620; *cămeşă cusută în ~* v. *cămaşă*
zvârlitură 443/602
zvoacă: *jvoacă* Pl. 247/1310

b. limba ucraineană (dialectul huţul)

A

abo 478/465; Pl. 266/1352; Pl. 305/1477; *abo… abo* 473/465
aburi [rom.] Pl. 301/1469
akacja Pl. 261/1334

B

baba Pl. 295/1444
berdo Pl. 239/1264; Pl. 239/1265
bereza Pl. 259/1331
bereznyk Pl. 243/1289
bil'še 358/465; 361/465; 364/465; 365/465; 367/465; 368/465; 369/465, 467; Pl. 228/1229; Pl. 230/1236; Pl. 231/1241; *birše* Pl. 306/1483; cf. *maj ~*
bila Pl. 317/1517; *muká ~* v. *muká*
bilycja 406
bilyj Pl. 317/1516
bilyty 241
birše v. *bil'še*
bljach Pl. 292/1439
bljecha Pl. 292/1439
bohaš 384/464
bondicja [rom.] 469/467
bort(a) 405/464, 467; 432/467; 466/467
bovtycja Pl. 306/1483
brodat [rom.] 465/467
brost Pl. 246/1308
budzyk Pl. 306/1483; cf. *gudzyk*
buk 362
Bukovéna (n. top.) 392/467
búkovena 392/465, 467
bukovyj 392/464
bukovynnyj 392/467
bukvá [?] 423/464
bulka Pl. 291/1437
bunda Pl. 309/1490
bursuk Pl. 268/1357
buž'jok 421/464, 465
byng'jek 431/465
bysahy 373

C

carynka 377/464, 467
celina 359/467

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

cilyty Pl. 264/1345
civka 371
cuka Pl. 271/1362
cven dyk'yj 402/464
cyrka 465/465

Č

čehyr 380/464, 465
čerlena: *paradajka* ~ v. *paradajka*
čerlenyj Pl. 322/1524
červak 410
červek 477/464
čist(r)yty Pl. 229/1234
čobit [sg.] v. *čoboty*
čobóta [sg.] v. *čoboty*
čoboty [pl.] 475; *čobit* [sg.] 475/464; *čobóta* [sg.] 475/465
čorna Pl. 321/1523
čornyj Pl. 320/1522
čownik Pl. 241/1280
čyste [adj.n.] 377/467

CH

chlib Pl. 286/1421
choljava 476/464, 467
chrap Pl. 259/1331
chrast Pl. 251/1317
chrest Pl. 240/1279
chyr' Pl. 268/1358
chytka 409/464
chytočka 409/467

D

dek'irj Pl. 276/1378
derevo 384/464, 465
derhaty Pl. 229/1234
derky 438/465
dva 358/465, 467; 370/464; 372; 376/464, 465; 380/465, 467; 381/467; Pl. 228/1229; Pl. 230/1236; Pl. 232/1242; Pl. 236/1254; Pl. 241/ Pl. 241/1280
dverci [dim.] 449/467
dveri [plt.] 449/464; Pl. 239/1264
dvi 358/464; 359/467; 361; 365; 366/464, 465; 368/464, 465; Pl. 228/1222; Pl. 231/1241; Pl. 232/1242; Pl. 234/1244; Pl. 235/1253
dvoi 364; 367; 373/464, 467; 384/464, 465; 408/465; Pl. 233/1243; Pl. 239/1264; Pl. 241/1283; Pl. 243/1289; Pl. 276/1378
dyk'yj 402/464, 465
dyrá 405

F

fartuch 482
fešter Pl. 243/1289
fota [rom.] Pl. 316/1514
fríštik 450/465
fustka 479
fustočka 480/467
fustyna 480/464, 467
fustynka 480/464

G

gan'ja 416/465
gatk'y [plt.] Pl. 311/1492; *gatka* [sg] Pl. 311/1492
gatka [sg.] v. *gatk'y*
godna v. *odna*
grys Pl. 289/1429
gudzyk Pl. 306/1483; cf. *budzyk*
gvyntovka Pl. 263/1340
gvyr Pl. 263/1340
gyndak [rom.] Pl. 273/1369

G'

g'óbok Pl. 315/1500

H

(h)urlujala [rom.] 438/464, 467
háči [plt.] 471; *hakja* [sg. refăcut] 471/464
hadyna Pl. 273/1369; ~ *sorokata* Pl. 275/1371
hag'ja Pl. 273/1369; ~ *požyrysta* Pl. 275/1371
hajtaš [rom.] 401
hakja [sg.] v. *háči*
halaš 455/464
halbšu [sg.] v. *halbšuchy*
halbšuchy [pl.]; *halbšu* [sg.] 477/465, 467
haluška 456/465
holub 413
holubéc 413/464; 456
holúbka 414
holubyj Pl. 320/1521
honéc 400/465
horeča 459/464
horich Pl. 257/1328
horod 357/464, 467
horycja 459/467
hrebiň Pl. 230/1236; Pl. 322/1524
hrebinka 365/464
hrvá Pl. 259/1330
huč 380/464, 467
huhurec 423/467; Pl. 279/1385
hušča 380/467
hustyj 379

I

i [conj.] 368/467; 371/467; 372/467; 373/467; 384/467; 387/467; 389/467; Pl. 235/1253; Pl. 236/1254; Pl. 247/1310
ity 374/464
iz [prep.] 445/467; 447/465

J

ja [pron.] 362; 374/464; 378/464; 438/464
jarycja Pl. 248/1313
jehlá 396/465, 467
jek 465/467; Pl. 237/1260
jesiň Pl. 259/1331
jesnyj Pl. 320/1521
ješšur 412/465
jever Pl. 259/1331
jida 452/464, 467; 454/467; ~ *večerišnja* 454/465
jielecja Pl. 248/1313
jiešnicja 457
jisty Pl. 297/1456; Pl. 298/1459; 452/464, 467
jižek Pl. 270/1360

K

kamin' 447
kapeljuch Pl. 302/1471
kapkana [rom.] 409/464
kapusta 445/467
karman Pl. 313/1497
kaytsja [?] Pl. 262/1339
kedra Pl. 259/1331
kertyna 425/467; Pl. 269/1359
klaka [rom.] 366/464
kločči Pl. 230/1235
klubok Pl. 236/1254
knyš 445/467; Pl. 291/1437
kočyrcha Pl. 292/1439
kodru [rom.] 374/464
kolač/kolak Pl. 286/1421; Pl. 295/1444
koloplja v. *kolopnja*
kolopnja Pl. 228/1222; 360/465; *koloplja* Pl. 228/1222
kolóty 393
kolybka 455/465
korá Pl. 246/1306
korč 389/464
korec 429
koriň Pl. 245/1303
koryto 440
kožiwka Pl. 231/1241
kožuch Pl. 309/1490
krak [rom.?] 387/464, 467; Pl. 310/1491
krasak 461/464; Pl. 302/1471
kres Pl. 263/1340
kresy 461/467
kropyva Pl. 261/1338
krupý 438
krutytysja Pl. 234/1245
kuchar' Pl. 301/1464
kuchar'ka Pl. 300/1463
kuchnja 455/467; Pl. 299/1461
kudelja Pl. 232/1242
kukurudz 434/464
kukurudzina: *muká* ~ v. *muká*
kuleš(j)a 435
kulišyr 436
kunycja 406/465
kúpyna 425/465
kurmej 358
kutjuha 400/464
kuž'il' Pl. 232/1242
kvitka 390/465; 463/465, 467; 464/467; Pl. 262/1339
kyrka Pl. 293/1441
kyšenja Pl. 313/1497
kytka Pl. 293/1441

K'

k'ernycja [?] 432/464
k'ésne 441/465
k'in' Pl. 317/1516
k'iptar' [rom.] 469
k'isto Pl. 289/1432

BCU CLUJ - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

L

laja 403
lastivka Pl. 277/1380
len Pl. 228/1225
ležaty/ladyty Pl. 239/1265
liniše 359/464
lis 374/464; 379/464, 467; 381/464, 465; 392/464, 467; Pl. 243/1288; Pl. 251/1318
liska Pl. 247/1310; Pl. 254/1325; Pl. 257/1327; Pl. 257/1328
lisnyk Pl. 243/1289
lisok Pl. 244/1302
litna: *kuchnja* ~ 455/467
lopata Pl. 292/1439
lovan'ja 400/464
lozynnja [pl. colectiv] 394/464, 467
lub Pl. 246/1306; Pl. 288/1428
ludynnja [plt.] 467/465; Pl. 312/1496
luh 382
luk Pl. 263/1343; Pl. 281/1397
luská Pl. 284/1409
luskohorich 424/465
luspyna Pl. 284/1409
lypa Pl. 260/1333
lys Pl. 270/1361; Pl. 271/1362
lyst 385
lystok Pl. 244/1302
lysycja Pl. 270/1361
lytok 389/465

M

maj [adv.]: ~ *bil'še* 358/467; 359/467; 364/467; 365/467; 367/467; 368/467; 369/467; Pl. 228/1229; Pl. 231/1241; Pl. 233/1243
malaj 445/465
malpa 407
mamalyga [rom.] 435/465
manka 448/465
maty 364/467
mečyk Pl. 228/1229
medvedycha Pl. 265/1350
medvevycja Pl. 265/1350
medvig' Pl. 265/1349
melnyk Pl. 296/1448
miký 444/467
mirka 448/464
míryty Pl. 264/1345
mítak [germ.] 452/465; Pl. 297/1456
mlada Pl. 247/1310
mlyn 447/465; Pl. 295/1447
mn'ikuš 444/465
mn'jetja 444/464
močyty 360/467
molótamy [?] 473/465
momńica [rom.] 407/464
morčok v. *morščjok*
morščjok Pl. 315/1500; *morčok* Pl. 315/1500
motovylo 367
motyl' Pl. 282/1407
mucha Pl. 282/1404
mugur [rom.] Pl. 246/1308
muká 434; Pl. 286/1416; ~ *bila* Pl. 286/1416; ~ *kukuru(d)zina* 434
murjach Pl. 281/1399; 426/467
murjachovyna 426/464, 465
mušunoj [rom.] 425/464
myš 408

N

na [prep.] 400/467; Pl. 286/1416; 434/464; 437/464; 452/467; Pl. 297/1456; Pl. 298/1459; Pl. 305/1477
nabyraty Pl. 239/1265
nahrudnyk Pl. 309/1490
nalysnyk 446/465
namočyty 360/465
navỳvorok' Pl. 315/1500
nazyvaty 465/467
nerozvyta Pl. 262/1339
nična 433; *vudka* ~ v. *vudka*
nizgá [rom. *mâzgă*?] 388/465
nje [adv.] Pl. 315/1500
nyta Pl. 238/1263
nytka Pl. 234/1244
nytycja Pl. 239/1265

O

obíd 450/465, 467; Pl. 297/1454
obidaty Pl. 297/1454
obora 474
òbótalo [?] Pl. 279/1385
obrannja [plt.] Pl. 312/1496
obšljag 376/464
obuv(a) Pl. 316/1507
oden v. odyan
odež'a 470
odin v. odyan
odjan v. odyn
odna 366/465; 371/464; 373/465; 382/467; 403/465; 407/464; Pl. 228/1222; Pl. 238/1263; Pl. 248/1313; Pl. 273/1369; *godna* Pl. 300/1463
odne 373/464; 449/467; 472/464
odno 364/467; 389/465; 414/464; Pl. 239/1264; Pl. 242/1286; Pl. 276/1378; Pl. 287/1425; Pl. 310/1491; Pl. 313/1498; *odnu* 384/465
odnu v. *odno*
odyn: *oden* 382/467; 422/464; 445/467; 455/464; Pl. 230/1236; Pl. 247/1310; Pl. 261/1334; Pl. 268/1357; Pl. 284/1409; Pl. 295/1447; *odin* 373/464; 471/464; 475/464; Pl. 312/1496; *odjan* 370/464; 376/464; 382/464; 385/464; 387/464; Pl. 230/1236; Pl. 243/1288; Pl. 243/1289; Pl. 244/1302; Pl. 245/1303
okrip 459/464, 465
olej/olij [rom.?] 388/464; 458/464, 465
olen' Pl. 267/1355
olenycja 404
olew v. *olyva*
olyva 458; *olew* 458/467
onučja Pl. 314/1499
ópynka 483
óripka 424
osnova Pl. 237/1260
ostija 433/465
óvad v. *óvod*
óvod 431/467; Pl. 282/1404; *óvad* 430/464, 465; 431/465, 467

P

padurař [rom.] Pl. 243/1289
palanycja/palanec Pl. 291/1437
palanyčka 445/465
pampuška 445/464, 467
pančochy [pl.] 478; *pančoha* [sg.] 478
pančoha [sg.] v. *pančochy*
pantalon'i [pl.] [rom.] Pl. 310/1491
pantof [rom.] 477/464, 465
pantofli 477/464
papir Pl. 317/1516
para 478/465; Pl. 301/1469; Pl. 310/1491
paradajka: ~ *čerlena* Pl. 322/1525
paska Pl. 295/1444
pasok Pl. 307/1485
past' 409/465
pata [rom.] Pl. 305/1477
peč Pl. 286/1421
perepylycja 420/465
pes 400/464, 467
petel'ka 358/464
petrulja 411/467
pič Pl. 291/1438
pid [prep.] 453/465
pjačyty Pl. 286/1421
plačynta [rom.] Pl. 291/1437; 445/464
plop [rom.] Pl. 259/1330
po [prep.] 400/464; 401/467
pobereznyk Pl. 243/1289
podorožnyk/podoryžnyk 397/465, 467;
pojis Pl. 308/1488
pok'i Pl. 276/1378
polá [pl.] v. *pole*
pole 377/467; 381/464; 461/464; *polá* [pl.] 461/465
politýcja 485/467
politýka 462; 485/464, 465
polotno Pl. 241/1283
polova Pl. 289/1429
polovyk 416
polovyna 437/464, 467
polovynka 477/465
polúden(a) v. *poludnja*
poludinok 452/464, 467
poludinyty Pl. 297/1456
poludnja 452/464, 467; Pl. 297/1456; *na* ~ [loc.adv.] 'la amiază' Pl. 297/1456; *polúden(a)* Pl. 297/1456
por(t)k'inycja Pl. 311/1492
poroch 399
porta [sg.] v. *portk'y*
portk'y [plt.] Pl. 311/1492; *portka* [sg.] Pl. 311/1492; *porta* [sg.] Pl. 311/1492
portka [sg.] v. *portk'y*
postol'y [plt.] Pl. 313/1498; *postoló* [sg.] Pl. 313/1498
postoló [sg.] v. *postol'y*
pótak 372
povismo 364; Pl. 229/1234
požyrysta Pl. 275/1371; *hag'ja* ~ v. *hag'ja*
pražitura [rom.] 446/467
prepelycja [rom.] 420/464
priježa 368; Pl. 237/1260
prježka Pl. 308/1487
próhriz 432/465
prošyvka Pl. 304/1476
prut Pl. 247/1310
pružyna Pl. 263/1343
pry(d)činjet Pl. 289/1432
pry(d)čýna 443/467

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

pry(d)čynytysja 441/467
pryris(t)ka 389/467
pšenycja Pl. 286/1416
pšenyšyna Pl. 286/1416
puhač 422
punt'a [rom.] 386/465
puška Pl. 263/1340
pyr' Pl. 284/1409
pyrih' Pl. 291/1437

R

rawlyk 411/465, 467
rebulovec Pl. 285/1412
remin' 468
rešetó Pl. 288/1427
ridko 381/467
ridkyj 381/464, 465
rjed Pl. 312/1496
robyty 452/465; Pl. 297/1454; Pl. 297/1456
rok'i(je) [rom.] 481/464, 465
rosty 441/464
rukav Pl. 305/1478
Rungul (n. top.) Pl. 256/1326
ružjo Pl. 263/1340
ružnycja Pl. 263/1340
ružžjecja Pl. 263/1340
ryba Pl. 283/1408
rybak Pl. 285/1412
rybar' Pl. 285/1412

S

sak [rom.] 433/464, 465
salkym [rom.] Pl. 261/1334
samotoka Pl. 235/1253
sardák Pl. 309/1490
sehel'ba 376/467
seva [rom.] 388/464
sfludjac 371/467
sita [?] 409/464
skrob [rom.] 457/464
slipak 412/465
slukvá v. *snukvá*
slymbuš 411
smažyty 360/464
smereka 384/464, 467; Pl. 248/1313
smida 379/464
smola 391
snovavka 369; Pl. 235/1253
snukvá 423/464; *slukvá* 418/467
snurk'é [pl.] 462/465
soja 418/465; 420/464
soročka Pl. 303/1475; Pl. 305/1477
soroka 418
sorokata: *hadyna* ~ v. *hadyna*
sos [rom.] 388/467
sósna Pl. 259/1331
sová [?] 423/465
spidnycja 481/464, 465
spodn'i [plt.] Pl. 310/1491; *spodn'ja* [sg.] Pl. 310/1491; *spon'i* Pl. 310/1491
spodn'ja [sg.] v. *spodn'i*
spon'i v. *spodn'i*
stežar [rom.] Pl. 251/1317
strilec Pl. 264/1346
strilectvo 400/467
struh Pl. 283/1408
studenec 460
stupa 472
sučytysja Pl. 234/1245
sudjenka/sutjenka v. suknjanka
suk 387/464, 465
suknjanka: *sutjenka/sudjenka* 481/467
sveper' 402/467
sverbyhuska 395
svešjok 427/465
svyn 402/464
svynja djeka 402/465
syğata [rom.] Pl. 263/1343
syhla 379/464; 380/464; 381/467
syk'é 463/464; 464/464
syno Pl. 320/1521
synycja Pl. 276/1378
syto Pl. 287/1425

Š

šjepka Pl. 302/1474
šnit [rom.?] 437/464
špak 415/465; 419/465
špíce 465/464
šrit 398
šyška Pl. 249/1314

T

tajstra Pl. 242/1286
taže 386/467; 405/467; 432/467; 445/467; Pl. 254/1325; Pl. 292/1439
teja [rom.] Pl. 260/1333
temnyj Pl. 320/1521
terchaty Pl. 229/1234
terlyci [pl.] 363/467
terlycja 361
ternyk 363/464, 465
terty [imperf.] 362
tkannje Pl. 237/1260; Pl. 237/1261
toloka 377/465
trava Pl. 318/1518
tre 382/465; 435/465; 436/465; 448/465, 467
trepeta Pl. 259/1330
triva Pl. 276/1372
trupina [rom.] 386/464, 467
tufa [rom.] Pl. 254/1325

U

u [prep.] 374/464; 454/467; Pl. 239/1264; Pl. 239/1265; Pl. 295/1447
učenyj 400/467
uchrajn'sk'i: *po* ~ 401/467
ujum [rom.] 448/467
una [pron. 3] 362/464; Pl. 229/1234; Pl. 271/1362
une [pron. 6; f.] 362/464
upúko [3] Pl. 294/1443
us(o)chnuty 390
ustavka 464/465
ustuška 473/465

V

v v. *u*
vatrak 455/465
večerišnja: *jida* ~ 454/465
večérja 454/464, 465; Pl. 298/1459
večern'ja 454/467
večernycja 366/465
večir(e) Pl. 298/1459; *na* ~ [loc.adv.] Pl. 298/1459
večiroc: *pid* ~ 453/465
vedna [?] 438/464
veper' dyk'yj 402/465, 467
vepryna [?] 396/464
verbá 394/465
vereteno Pl. 233/1243
verška 433/465
verstat 370
vid [prep.] 400/464
vil'ha [?] 'arin' Pl. 259/1331
vipera [rom.] Pl. 275/1371
vjanuty 390
vokat' Pl. 261/1334
voloka 473/464
volosinké [plt.] 471/464
vorobec Pl. 276/1378
voron Pl. 279/1384
vorona Pl. 278/1383
vovčelicja Pl. 266/1353
vovčycja Pl. 266/1353
vovk Pl. 266/1352; 403/464, 465
vudka Pl. 284/1410; ~ *nična* 433/465

Z

začipaty 467/467
zajčyha Pl. 272/1365
zajic Pl. 272/1364; Pl. 272/1365; Pl. 273/1366
zakuska 450/464
zakusyty 450/464; Pl. 297/1454
zápitka 474/465
zaš'inkatysja 467/464
zašpilkaty 467/465
zazulja 415/464
zelena Pl. 318/1518
zelenyi Pl. 318/1518; Pl. 320/1521
zerekyj 380/464
zrobyty 438/464
zrub 376
zvir 400/464
zvyrla 416/464

Ž

žovna 417
žovta Pl. 319/1520
žovtyj Pl. 319/1519
žuravel' 421/467
žyr Pl. 253/1320

I

HĂRȚI LINGVISTICE

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

CÂNEPIŞTE, pl. „chènevière"

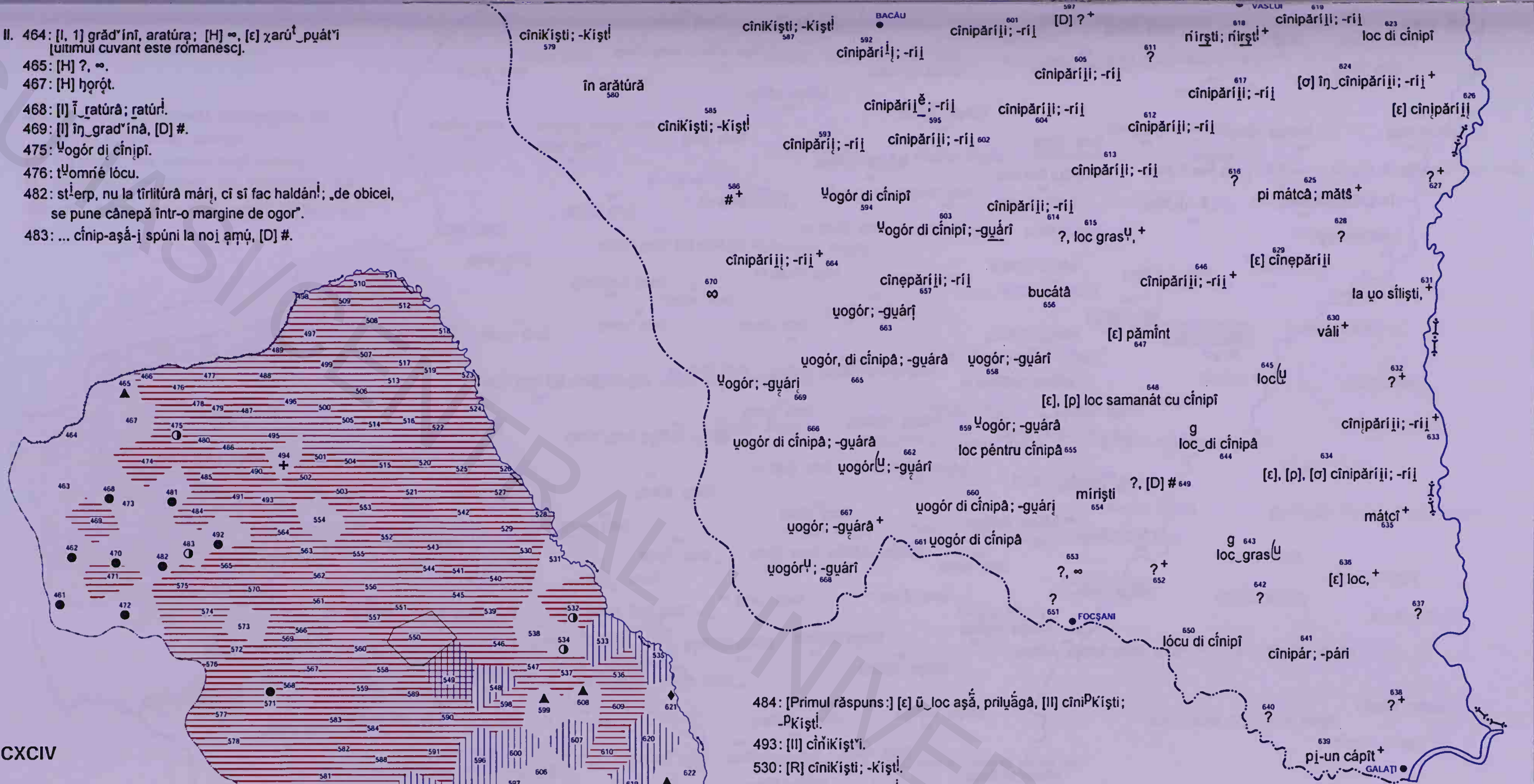
[1223]
I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă locul pe care semeni ori de pe care ai cules cânepa?

ALF 266, 1788; AIS 1493*; ALG 117*; ALL 1144; ALMC 1234; NALR / ALRR: Olt. III 493; Mar. IV MN pl. XXXVIII; Munt.Dobr. III 382; Trans. IV 482.

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: [I, 1] grădʷínī, aratúra; [H] ∞, [ɛ] χarúᵗ_pu̯át'i [ultimul cuvânt este românesc].
465: [H] ?, ∞.
467: [H] ho̯ró̯t.
468: [I] ī_ratúrâ; ratúrⁱ.
469: [I] în_gradʷínâ, [D] #.
475: ᵘogór di̯ cínipī.
476: tᵘomńé lócu.
482: stⁱerp, nu la tirlitúrâ mári̯, cî sî fac haldánⁱ; „de obicei, se pune cânepă într-o margine de ogor".
483: ... cínip-aşắ-i̯ spúni la noi̯ amú̯, [D] #.

484: [Primul răspuns:] [ɛ] ŭ_loc aşắ, prilu̯ắgâ, [II] cîniᵖkişti; -ᵖkişti.
493: [II] cîn̄ikişt'i.
530: [R] cînikişti; -kişti.
532: [D] cînipişti; -pişti.
549: cînipări̯, cînikişti.
550: [Este numele unui teren arabil; înainte, aici, se semăna cânepă].
555: [Se zice] ~ „după ce smulgi cânepa".
569: [•] cîničişti; -čişti.
571: [•] cînikişti; -kişti.
586: într-ᵘo grădínī.
597: „E un loc gras".
606: Válea Cínipi „nume de sat în comuna Ivăneşti".
615: cu prahágiţâ.
618: „După ce a fost culeasă cânepa".
624: loc di mátcī 'loc drept pe care se seamănă cânepa'.
625: „Loc aşezat"; [D]: Cînikiştea [nume de deal din zonă].
627: [Loc] mai̯ mlăştiós; vláşcâ „loc mlăştinos".
630: „Locul pe care creşte [cânepa]".
631: la u̯ŭ_loc_gras.
632: lócu_u̯úndi-o fost cínipâ sămânátâ.
633: „Era o mátcâ; mătş (= aşezătură) unde se semăna de obicei".
635: [Este un] loc aşazát, întins.
636: o postáţâ di cínipâ.
638: „Loc pe care sáminⁱ".
639: [De ogor], nu să fắsé lan.
646: [Este şi un toponim:] În cinipăríi̯ (acum sunt case acolo).
652: [Unde] ᵘo fᵘost cínipa.
664: ᵘogór; -gu̯ári „unde se seamănă".
667: [Prin asociere, inf. se referă şi la numele satului Nistoreşti-Ogoare; vezi Date, p. 400].

III. Pentru utilizarea termenului «ogor» 'cânepişte', cf. vol. III, h. 255.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228, „Lucrul la cânepă".

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

FRÂNGHIE, pl. „corde”

[1224]
I. [Întrebare indirectă] Cum zici la aceea mai groasă, făcută din cânepă răsucită, cu care legi o vită, pe care întinzi cămăşile la uscat?

ALF 325; AIS 242; ALL 172; ALMC 956; ALPO 156; ALA 489; ALC 536;cf. ALCe 303; cf. ALB 1376;
NALR / ALRR: Mar. II 498; Olt. III 494; Ban. III 415; Munt.Dobr. III 383; Trans. IV 483.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: [H] cormẹ̄i̯, dva cormḗi̯, [V] pi̯eți̯ḗl'ca; dvi pi̯eți̯ḗlți, [I, 1] curmḗi̯; curmẹi̯i.
465: [H] curmḗi̯; dva curmẹi̯i; bílșĕ curmẹi̯ú.
467: [H] curmḗi̯; dva curméi̯i; mai̯ bílșe curmḗi̯ [saf.].
468: știc; șticuri, „mai subțire, împlitit”; [II] fúni̯; funi.
469: [•] fúni̯; ~.

CXCV

Principalii termeni pentru „frânghie”

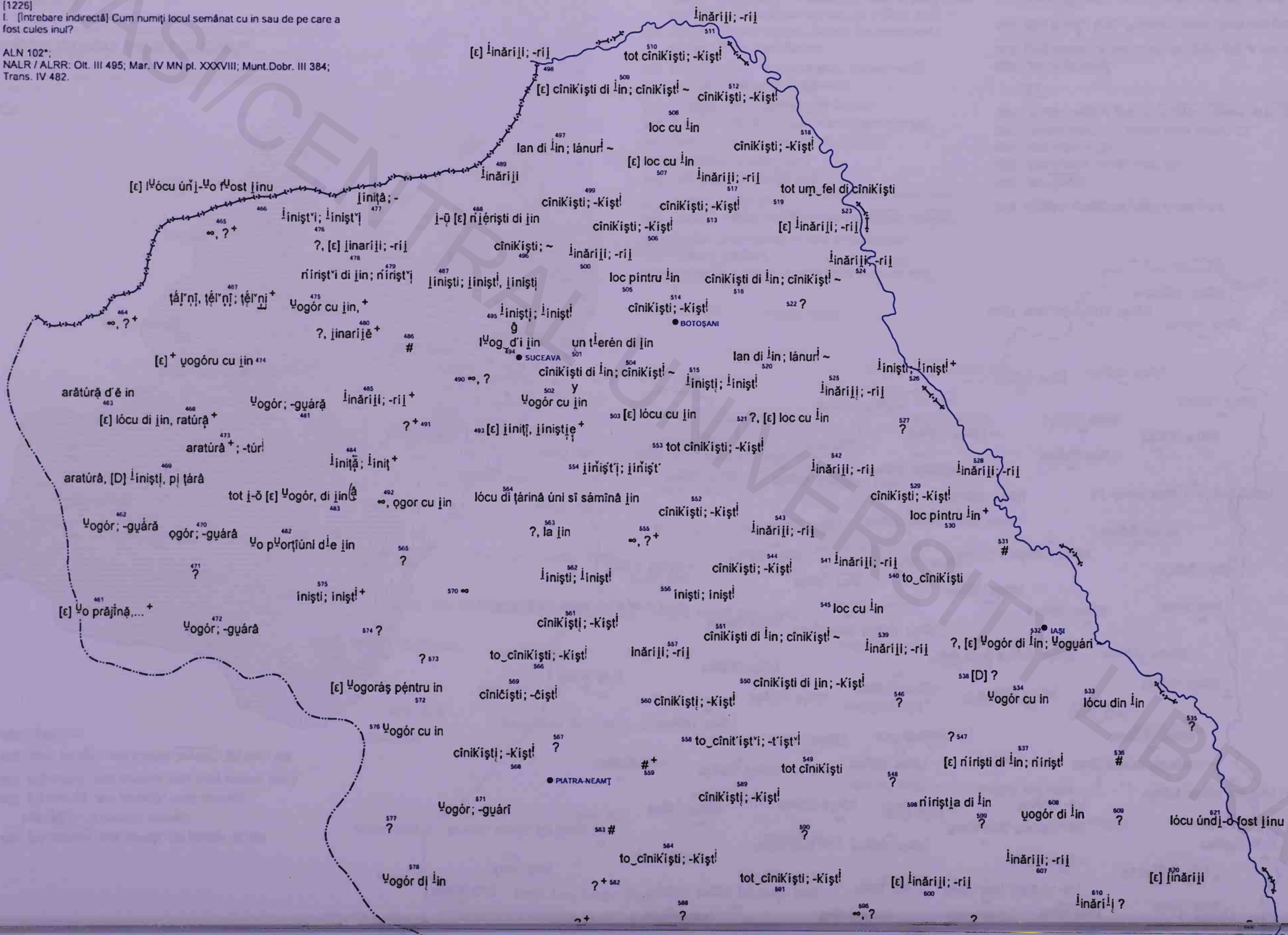
- funie (și var.)
- frânghie (și var.)
- ● Pct. în care accentul este pe silaba a doua
- □ Pct. în care s-a notat și termenul «odgon»

470: „Cu un ok'i la capăt, care se pune în cornul vitei”.
474: „Când e mai gros”.
480: u̯odgón ‘funie groasă cu care se leagă fânul’.
484: ᵘodgón; -gu̯ắni „mai gros, făcut cu vîrt'éj; vârt'éjă”; [II] fúnii̯i, fúni̯e; fúni̯.
488: sau̯ ᵘo fríngii̯i sau̯ ᵘō fúni.
493: di haldáni; [II] fúniⁱⁱ; fúni̯.
501: și fúnii̯i; funⁱ.
502: u̯odgón; -go̯áne „cu care se leagă drucul la fân”.
505: ᵘodgón; -gu̯áni̯ ‘frânghie mai groasă’.
511: ᵘodgón; -gu̯áni ‘frânghie groasă’.
537: [D] fúnii̯i; fúni̯; „din tei se face” curméi; -méi̯i, ᵘodgón; -gu̯áni ‘funie groasă’.
538: [Și:] fúnii̯i; fúni̯, odgón; -go̯áne: „20 m lungime”, curmḗi̯; -mḗi̯i: „mai ales din tei”; ᵘo žugléi̯i; dóu̯i ~, žugléu̯; dóu̯i žugléi̯e: „o crăcană în care se bagă vițele de la curmei la împletit”; scîrléi̯cî; -léi̯ș: „unealtă pentru răsucit teiul, năgara, când se fac funii”.
546: ᵘodgón; -gu̯áni, curmḗi̯; -méi̯i.
547: „La boi:” fún'i̯a bói̯ilor, ie̯ boi̯i di fúni.
554: u̯ọdgón; u̯odgu̯áni̯ „dacă e mai gros”.
559: „Nu fríngii̯i”.
562: „Mai subțire, pentru rufe” (2).
582: „Mai subțire” (2).
597: „Pentru rufe” (1); „pentru legat vacile” (2).
606: „Dacă-i lungă și groasă, ᵘodgón; -go̯áni̯; și fríngii̯i; -gii̯”.
622: „Acum și” fúni̯i.
623: [Și:] curmḗi̯ „e mai scurt”; fríngii̯i; -gii̯ „e mai lungă”.
624: [Și:] fúni̯i; fúni̯, ᵘodgón; -go̯áni̯ „funie mai groasă”.
631: curméi̯; -méi̯i „are 2-3 metri lungime”; „la cai: ștri̯ang”.
639: „Pentru legat carul”; ștre̯ang; ștre̯ánguri „pentru legat vitele”.
658: [•]: „mai lustruit” (2).

INIŞTE, pl. „linière"

[1226]
I. [Întrebare indirectă] Cum numiţi locul semănat cu in sau de pe care a fost cules inul?

ALN 102*;
NALR / ALRR: Olt. III 495; Mar. IV MN pl. XXXVIII; Munt.Dobr. III 384; Trans. IV 482.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CXCVI

1. Derivate de la „in”, cu sufixele:

● -işte

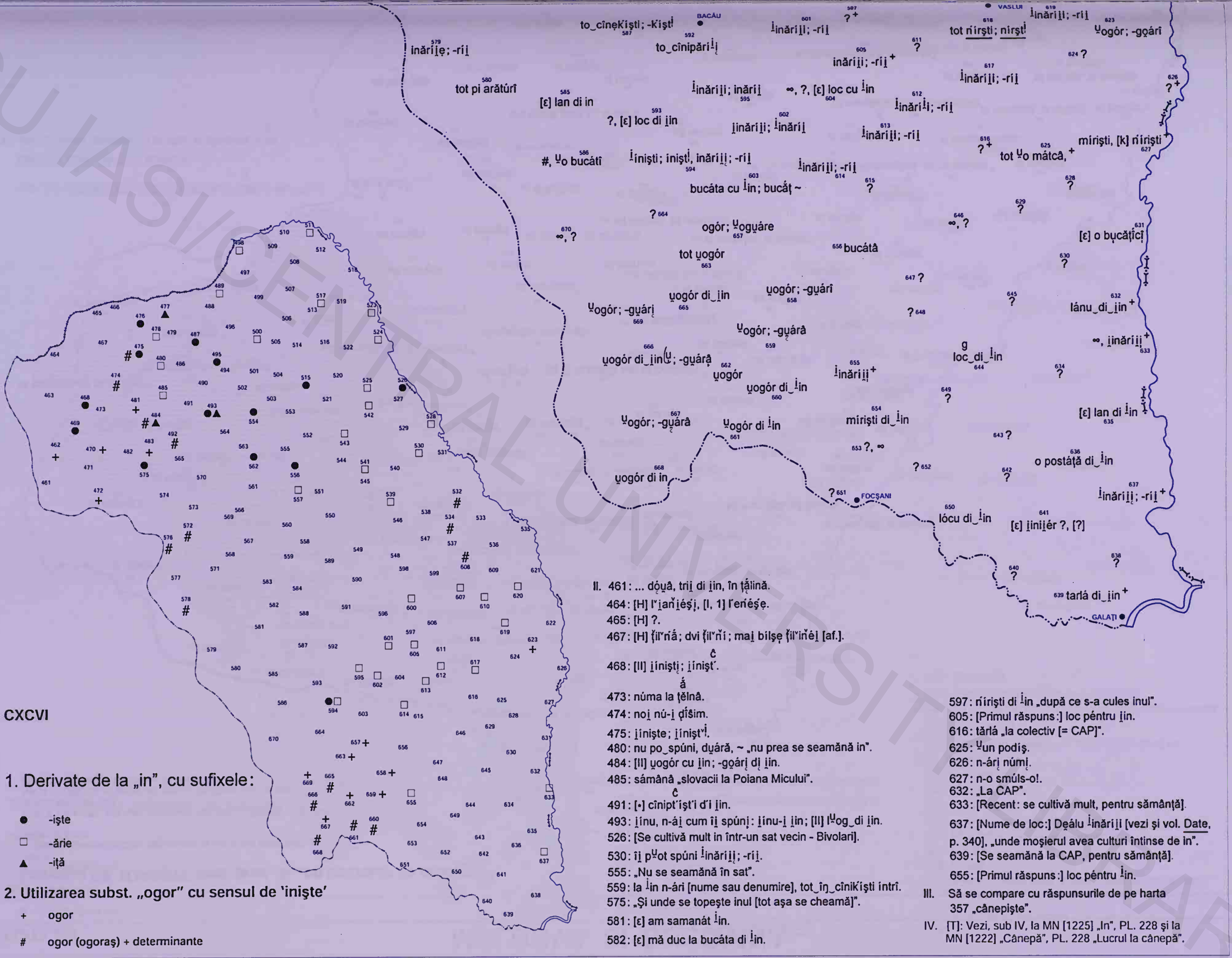
□ -ărie

▲ -iţă

2. Utilizarea subst. „ogor” cu sensul de 'inişte'

+ ogor

ogor (ogoraş) + determinante

II. 461: ... dọu̯ă, trii̯ di i̯in, în ţắlină.
464: [H] l'i̯ańi̯éşi̯, [I. 1] ľeńéşe.
465: [H] ?.
467: [H] ťil'ńắ; dvi ťil'ńi; mai̯ bilşe ťil'ińéi̯ [af.].
468: [II] i̯inişti; i̯inişť.
473: núma la ţắlnă.
474: noi̯ nú-i̯ d̦íşim.
475: i̯inişte; i̯inişťi̯.
480: nu po_spúni, du̯ắră, ~ „nu prea se seamănă in”.
484: [II] u̯ogór cu i̯in; -gọári̯ di̯ i̯in.
485: sámănă „slovacii la Poiana Micului”.
491: [•] cînipť'işťi d'i i̯in.
493: i̯inu, n-ái̯ cum îi̯ spúni̯: i̯inu-i̯ i̯in; [II] lᵘog_di i̯in.
526: [Se cultivă mult în într-un sat vecin - Bivolari].
530: îi̯ pᵘot spúni i̯nării̯; -rii̯.
555: „Nu se seamănă în sat”.
559: la i̯in n-ári [nume sau denumire], tot_în_cîniḱişti intrî.
575: „Şi unde se topeşte inul [tot aşa se cheamă]”.
581: [ɛ] am samanát i̯in.
582: [ɛ] mă duc la bucáta di i̯in.
597: ńirişti di i̯in „după ce s-a cules inul”.
605: [Primul răspuns:] loc péntru i̯in.
616: tărlă „la colectiv [= CAP]”.
625: ᵘun podiş.
626: n-ári̯ númi̯.
627: n-o smúls-o!.
632: „La CAP”.
633: [Recent: se cultivă mult, pentru sămânţă].
637: [Nume de loc:] Dẹálu i̯nării̯ [vezi şi vol. Date, p. 340], „unde moşierul avea culturi întinse de in”.
639: [Se seamănă la CAP, pentru sămânţă].
655: [Primul răspuns:] loc péntru i̯in.

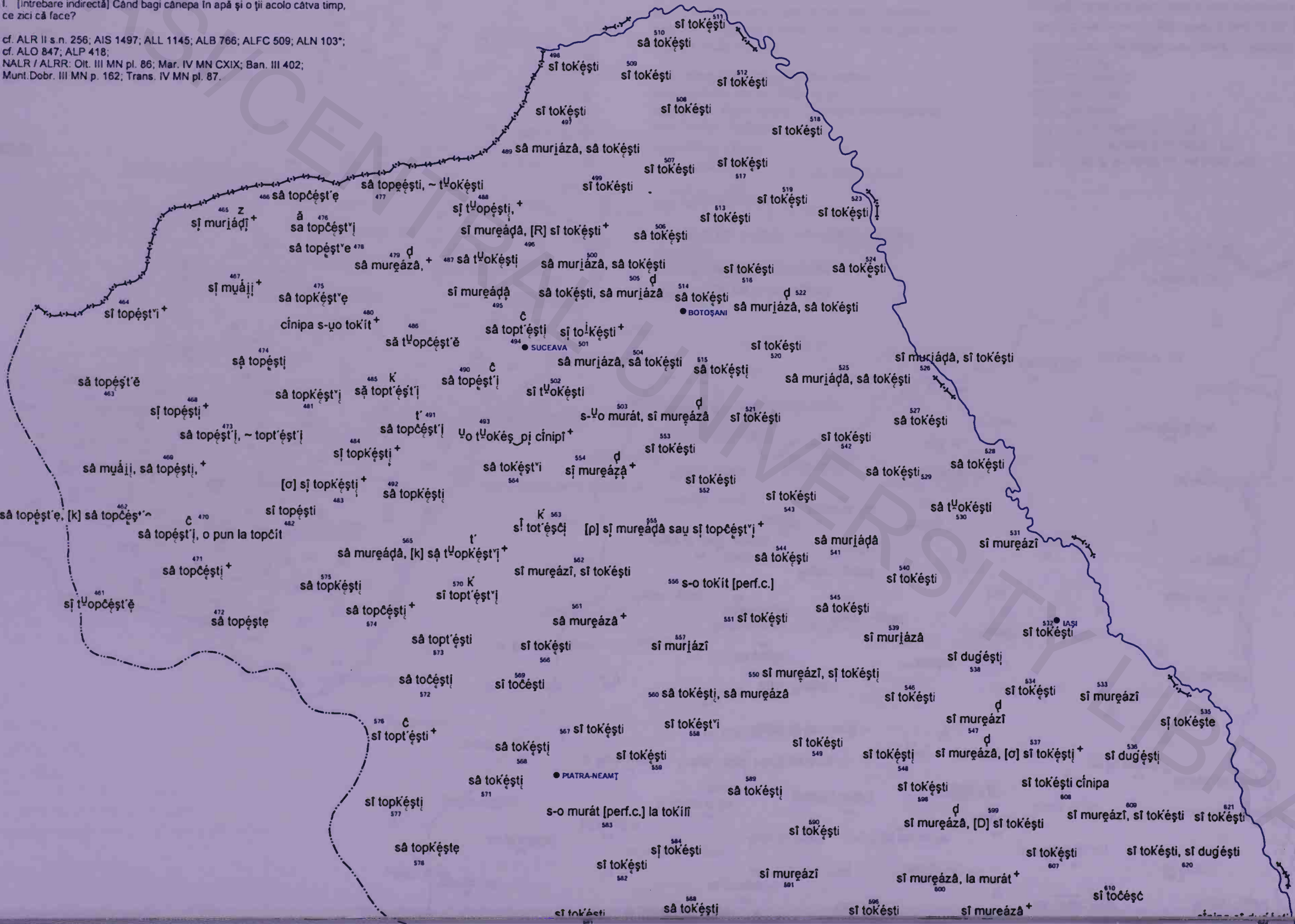
III. Să se compare cu răspunsurile de pe harta 357 „cânepişte”.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1225] „In”, PL. 228 şi la MN [1222] „Cânepă”, PL. 228 „Lucrul la cânepă”.

(cânepa) SE TOPEŞTE (ind. prez. 3) „on fait rouir (le chanvre)"

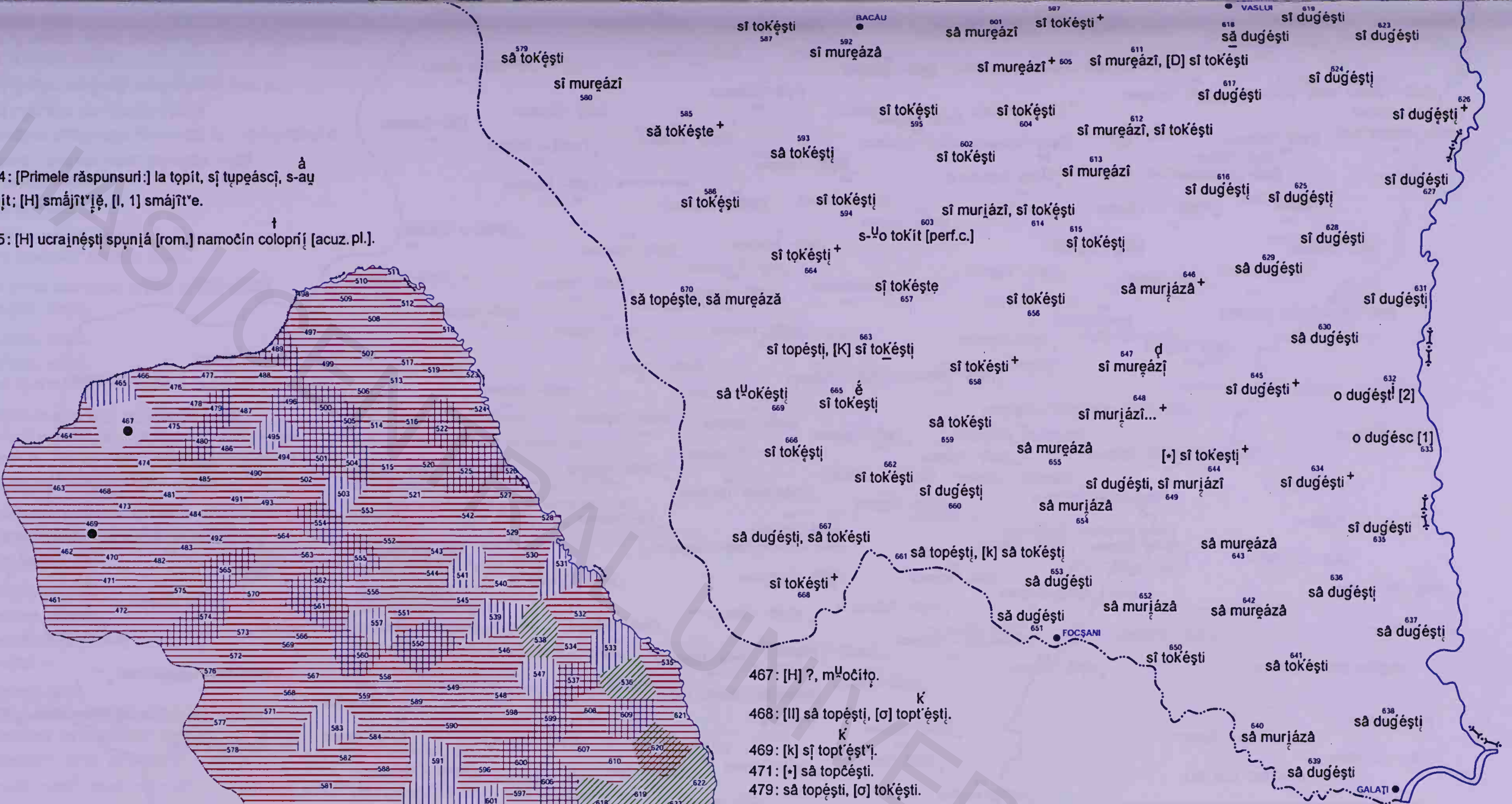
[1227]
I. [întrebare indirectă] Când bagi cânepa în apă şi o ţii acolo câtva timp, ce zici că face?

cf. ALR II s.n. 256; AIS 1497; ALL 1145; ALB 766; ALFC 509; ALN 103*;
cf. ALO 847; ALP 418;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 86; Mar. IV MN CXIX; Ban. III 402;
Munt.Dobr. III MN p. 162; Trans. IV MN pl. 87.

CXCVII

Termeni pentru „(cânepa) se topeşte"

II. 464: [Primele răspunsuri:] la tọpít, sị tụpẹ́ascî, s-aụ topịt; [H] smâjît'ịẹ̆, [I, 1] smájît'e.

465: [H] ucraịnẹ́ștị spụnịá [rom.] namočín colopńị [acuz. pl.].

467: [H] ?, mᵘočito.

468: [II] să topẹ́ștị, [σ] topt'ẹ́ștị.

469: [k] sị topt'ẹ́șt'ị.

471: [•] să topčẹ́ști.

479: să topẹ́ști, [σ] toḱẹ́ști.

480: ... saụ s-ụo murát; [primul răspuns:] la murát.

483: [Primele răspunsuri:] la murát, la dubgít.

484: [II] sị tᵘopḱẹ́ștị.

488: [R] sị toḱẹ́ști-n ápặ.

493: [II] să tᵘoḱẹ́șt'ị.

496: [O puị] la múrat saụ la toḱít.

501: șâdi cínipa la murát, la tᵘoḱít.

537: ᵘo duš la toḱitọ́arị.

554: [σ] sị topẹ́șt'ị [primul termen este mai frecvent].

555: [Primul răspuns:] am pus cínipa la murát saụ la topčít.

561: [•] sî toḱẹ́ștị.

565: am dus cáńipa la tᵘopḱít.

574: saụ să murẹ́ázâ.

576: la topt'ílâ.

585: ᵘo toḱẹ́sc [1].

597: „La Rădeni: sî murẹázâ, la murát".

600: [R] la toḱít.

605: [Primul răspuns:] ᵘo pun la murát [1].

606: [D] „se spune și sî toḱẹ́ști, când se termină de murat".

626: o dugẹ́sc [1].

634: [Este pusă] la dugít; „în alte părți [se zice] se murịázî".

644: o muréz [1].

645: [Se pune] la dugít.

646: [•] să dugẹști.

648: ... cînd îị caldu šel maị tári.

658: [•] la toḱílî; [•] este soția inf. princ.

664: la toḱílâ.

668: la lacᵘ.

IV. [F]: Cânepă [murată] pusă la uscat, rezemată de un gard; ▶ I/2: p. 313, pl. F9, fig. 214 (665. Rotileștii Mari, Câmpuri, Vn.).
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă".

MELIŢĂ, pl. „broie"

[1228]
I. [Întrebare indirectă] Prin ce dai cânepa, după ce ai topit-o, ca să desprinzi firele de pe beţe? (FOTO)

ALR II s.n. 257; AIS 1497; ALJA 403; ALN 103*; ALCe 367; ALO 850; NALR / ALRR: Mar. II 499; Olt. III MN pl. 86; Ban. III 403; Bas.Bucov.Transn. II MN pl. 8, cf. h. 144; Munt.Dobr. III MN p. 166; Trans. IV 484.

Pct. 619. Olteneşti, Vaslui

461 mielițói; -țuáĭě+
462 mĭélĭță; mĭélĭț
463 mĭél'iță; mĭél'iț
464 [ɛ], [ɔ] mielita [a.]; miẹ́lniț+
465 mĭélĭță; mĭélĭț+
466 mĭelițói; -țoáii, -țoáĭe
467 lă [ɛ] mieliţuáĭě; -ţói+
468 ...+ mĭélĭță; miélĭț
469 [•] mielițói, miélĭț; miel'ițuáii, ~+
470 melițói; -țuáii+
471 mélĭță; mélĭț+
472 mélĭță; mélĭț
473 mélĭță; ~
474 ...+ pim_mielițói; mielițuáii
475 mélĭță; mélĭț+
476 mĭelițói; -țoáii+
477 mĭelițuói; -țuáii+
478 mielețói; mielițuáĭě+
479 mĭelițói; -țoáii+
480 mielițói; ~,+
481 ...+ mielițói; -țuáii
482 ...+ mielițói; -țuáii
483 pim_mielițóii [sg.]+
484 mielițói; -țuáii, +
485 mielițói; -țuáĭě+
486 strujĭncă; -jĭš+
487 mielițói; -țoáii+
488 mielițói; -țuáii+
489 melițói; -țuáii+
490 mielețói; -țoáĭě+
491 melețói; -țoáii+
492 melițói; -țuáii+
493 mielițói; -țuáii+
494 melițói; -+ SUCEAVA
495 mielițói; -țuáii+
496 miĕlițuói; -țuáĭě+
497 melițói; -țuáii+
498 melițói; -țuáii+
499 melițói; -țuáii+
500 .nelițói; -țuáii+
501 ...+ om_mielițói; mielițuáii
502 mielițói; -țoáii+
503 mĭelițói; -țuáĭě+
504 melițói; -țuáii+
505 melițói; -țuáii+
506 melițói; -țuáii+
507 melițói; -țuáii+
508 melițói; -țuáii
509 melițói; -țuáii
510 melițói; -țuáii+
511 melițói; -țuáii+
512 melițói; -țuáii+
513 melițói; -țuáii+
514 melițói; -țuáii+ BOTOŞANI
515 melițói; ~ [plm.]+
516 melițói; -țuáii+
517 melițói; -țuáii+
518 melițói; -țuáii+
519 melițói; -țuáii+
520 melițói; -țuáii+
521 melițói; -țuáii+
522 melițói; -țuáii+
523 melițói; -țuáii+
524 melițói; -țuáii+
525 melițói; ~, [k] melițuáii
526 melițói; -țuáii+
527 melițói; -țuáii+
528 melițói; -țuáii+
529 melițói; -țuáii+
530 melițuói; -țuáii+
531 melițói; -țoáii
532 melițói; -țuáii IAŞI
533 bătătór; -țoári, mélĭț; mélĭț
534 melițói; -țuáii+
535 bătătór; -țoári
536 melițói; ~
537 melețói; ~, -țoáĭe+
538 mélĭț; mélĭț
539 melițói; -țuáii+
540 melițói; ~, melițuáii
541 melițói; -țuáii+
542 melițói; -țuáii
543 melițói; -țoiuri+
544 melițói; -țuáii+
545 melițói; -țuáii+
546 melițói; -țuáii+
547 melițói; -țoáii
548 ŭ melețói; doi ~+
549 melițói; -țuáii+
550 melețói; -țuáii...+
551 melețói; -țuáii+
552 melițói; -țuáii+
553 melițói; -țuáii
554 mielețói; -țuái+
555 mielițói; mielĭețuái+
556 melețói; -țuáii
557 melițói; -țuáii+
558 melețói; -țuáii
559 melețói; -țuáii
560 melețói; -țuáii+
561 melițói; -țuáii+
562 melețói; -țuáii+
563 mielițói; -țuáii+
564 melițói; -țói+
565 mielițói; -țuáii+
566 melițói; -țuáii+
567 melețói; -țuáii+
568 melețói; -țuáii+ PIATRA-NEAMŢ
569 melițói; -țuáii+
570 melițói; ~ [plm.]
571 melițói; ~ [plm.]+
572 melițói; -țuáii+
573 melițói; -țuáii
574 melițói; -țuáii
575 melițói; -țuáii+
576 melițói; melițuáii+
577 melețói; -țói
578 mélĭță; mélĭț
582 melețói; -țuáii
583 melețói; -țuáii
584 melețói; -țuáii
589 melețói; -țuáii+
590 melițói; -țuáii
591 melețói; -țuáii
598 melețói; -țoáii
599 melețói; -țoáii
600 melețói; -țoáii
607 melețói; -țuáii+
608 pin_melițói; [ɛ] -țoáii
609 melețói; -țoáii
610 melețói; -țuáii+
620 bătătór; -țoári, melițói; -țoáii
621 pim_bătătór; -țoári+

II. 461: mẹ́lịță; mẹ́lịț.
464: [I, 1] mẹ́lŕiịța; mẹ́lŕiịț; [H] t'ẹ́rl'î̯ți̯a; dvi t'i̯ẹ́rl'i̯ịț [posibil d.], [I, 1] t'ẹ́rlița; t'ẹ́rl'iți.
465: [H] tẹ́rlî̯ți̯a; dvi tẹ́rlî̯țẹ; bilșe tẹ́rlî̯țẹi̯ [gen. pl.].
467: [H] t'i̯árl'i̯ți̯a; dvi t'i̯árl'iți; t'i̯árli̯ți.
468: ᵘo bâț cu pǩilúgu și pi ᵘúrm-o dai̯ la...; di mi̯elițât și di scuturát: „una mai mică"; [II] mẹ́lịță; mẹ́lịț.
469: [I] mẹ́lịță; mẹ́lịță.
470: mẹ́lịța; mẹ́lițe.
474: întâi̯...; mi̯ẹ́lịță; mi̯ẹ́lịț.
475: „Pe urmă prin" mi̯elițói̯; -țuái̯ă.
476: „A doilea oară" [prin] mi̯ẹ́lịță; mi̯ẹ́lịț, mi̯ẹ́lịț.
477: mi̯ẹ́lịță; mi̯ẹ́lịță.
478: mi̯ẹ́lịță; mẹ́lịț.
479: mi̯ẹ́lịță; mi̯ẹ́lịț.
480: [p] dọ́uă mi̯elițuái̯ nu să pu̯áti; „pe urmă" [se dă prin] mi̯ẹ́lịță cu dọ́uă lińg; mi̯ẹ́lịț.
481: „După ce o dai prin..., [o dai prin]" melițúcă; -țúč.
482: ântîi̯ la... ᵘo rúpi ș-ápu̯-o bágă la mi̯ẹ́lịț; mi̯ẹ́lịț.
483: melițúi̯că; mi̯elițuái̯, [k] mi̯elițúi̯și.
484: [Apoi prin] mi̯elițúca čei̯ mńícă; mi̯elițúč; [II] mi̯elițói̯; -țuái̯e, mi̯elițúcă; -țúči.
485: mi̯elițúi̯că; -țúi̯și.
486: mi̯ẹ́lịță; mi̯ẹ́lịț.
487: mi̯ẹ́lịță; mi̯ẹ́lịță.
488: mi̯ẹ́lịți; mi̯ẹ́lịți.
489: mẹ́lịță; ~.
490: mẹ́lịță; mẹ́lịț.
491: [Apoi prin] melețúi̯că; -țúi̯ș.
492: melițúi̯că „cu două limbi"; melițúi̯ș.
493: mi̯elițúi̯ci; -țúi̯și; [II] mi̯elițᵘói̯; ~ [plm.].
494: mẹ́lịță; mẹ́lịțᵃ, [este] „mai mică".
495: mi̯ẹ́lịță; mẹ́lịți.
496: mi̯ẹ́lịță; mi̯ẹ́lịți.
500: mẹ́lịță; mẹ́lịț.
501: [Primul răspuns:] o bățiém la mi̯elițói̯...; [pe urmă] o dăm pim_mi̯ẹ́lịți, o mi̯ẹ́lịți; mi̯ẹ́lịț.
502: mẹ́lịță; mẹ́lịț.
503: mi̯elițúi̯că; -țúi̯și; [prin melițoi] ᵘo báči, [iar prin melița] ᵘo mi̯ẹ́lịță.
505: [După aceasta se dă prin «meliță»].
515: „Prima dată se dă prin melițói̯ și, apoi, prin mẹ́lịță; mẹ́lịț".
524: „Apoi, când o netezești, prin" mẹ́lịță; mẹ́lịț.
534: ᵘo treš dúpă ásta pin mẹ́lịță; ~.
537: melețúi̯că; -țúi̯ș, „e mai mică decât" melețói̯u.
546: mẹ́lịță; ~.
548: melețúi̯că; -țúi̯ș „e mai mică".
549: mẹ́lịță; ~.
550: ... sau̯ zgîșuláu; -lắi̯i; mẹ́lịți; mẹ́lịț.
554: mi̯eleṭúi̯că; mi̯elițúi̯și.
555: pi úrm-ᵘo dai̯ pim_mi̯eli̯ețúi̯că; -țúi̯ș.
557: melețúi̯ci; melițúi̯ș.
560: melețúi̯că; -țúi̯ș „mai mică" [folosită după ce s-au scos părțile lemnoase ale plantei].
561: melițúi̯că; melețúi̯ș.
563: mi̯ěl'i̯țúi̯că; -țúi̯și.
564: melițúi̯că; -țúi̯ș.
565: mi̯elițúi̯că; -țúi̯și.
566: mẹ́lịți; mẹ́lịț „mai mică".
568: melețúi̯că; -țúi̯č.
569: melețúi̯ci; melețúi̯ș.
571: melețúi̯că; -țúi̯ș; „sunt și cu două limbi".
572: melițúi̯că; melețúi̯ș.
585: melețúi̯că; -țúi̯č.
604: melețíci; -țíș.
605: melețíci; -țíč.
607: melețúi̯ca „e mai mică decât meletoiul".
610: melețúi̯că; melețúi̯ș „e mai mică, mai strânsă la părțili șélea".
616: melițícă „mai mică".
619: melițíci; -țắli „e mai mică".
621: mẹ́lịți „e mai mică, pentru tras fuiorul; e deschisă jos".
622: „Pe urmă la mẹ́lịți".
623: melițíca-i̯ mai̯ ńíci; „cânepa" sî mărunțăș[ḍ]ază.
625: melițícă; -țắli „mai mică"; [într-un trup poate fi și «melițoiul», și «melițica»].
627: [Inf. nu poate formula pluralul; primele răspunsuri au fost:] mălăi̯eț ? [?], melęștéu ? [?], [mai târziu, în cursul anchetei, adăugând și:] mẹ́lịță.
629: [În sat este cunoscut tipul de unealtă ce are numai două picioare, celălalt capăt sprijinindu-se într-un gard, de exemplu, sau de un alt obiect].
635: întîi̯ o zdrog̑ḗști la tîi̯áli.
651: n-am văzút! [ei sunt podgoreni, nu cultivă cânepă].
657: mẹ́lịță; mẹ́lịțe.
658: [•] melețíci; -țíș „mai mică, mai fină".
660: mẹ́lịță; mẹ́lịț.
664: „Avea două capete: la unul pentru «mai mare», la altul pentru «mai mică»".
668: șîni̯ a mai̯ ńi avîndí.
669: „Este și cu două limbi; pot melița două femei".

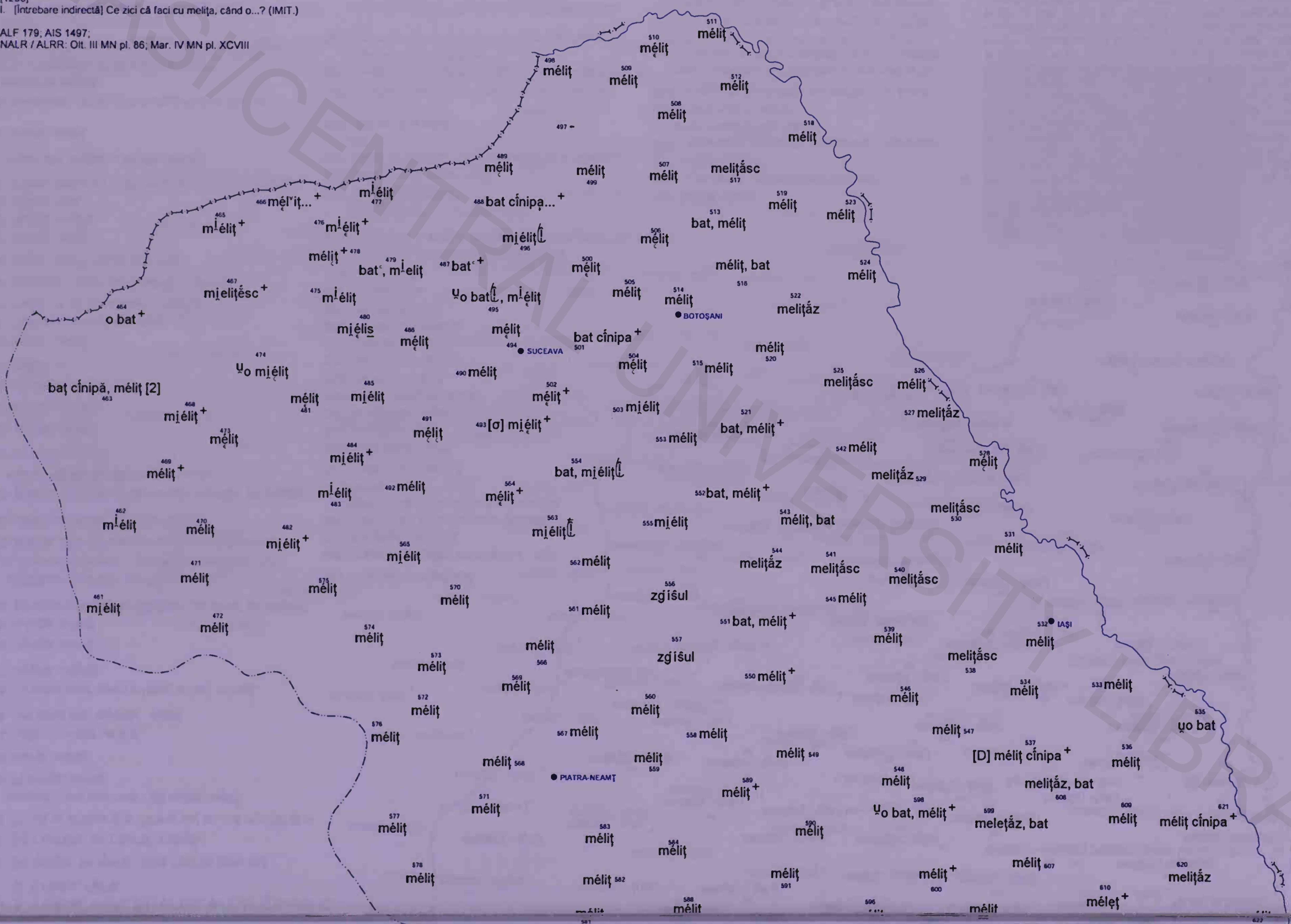
III. Uneori, răspunsul la întrebarea propriu-zisă a fost urmat, adesea la cererea anchetatorului, de numele uneltei prin care se dă fuiorul rezultat de la prima operație, care, de regulă, a fost înregistrat în Nota II. Pe lângă termenii consemnați în notele precedente (de sub II), cele mai frecvente forme ale acestor răspunsuri sunt: mẹ́lịță; ~: 507, 511-513, 516, 518-521, 526, 529, 541, 543-545, 575; mẹ́lịță; mẹ́lịț: 471 [•], 497-499, 514, 517, 522, 523, 527, 530, 539; mẹ́lịță; mẹ́lịț: 504, 506, 510, 528; melețúi̯că; -țúi̯ș: 491, 551, 552, 575, 576, 589; melețúi̯ci; -țui̯ș: 562, 567, 581, 596, 601.

IV. [F]: MELIȚĂ ► I/1 ~ cu două capete, p. 329, pl. F4, fig. 98 (625. Stoișești, Banca, Vs.); ► I/2: p. 308, pl. F4, fig. 188 (654. Furcenii Vechi, Cosmești, Gl.); ► II/1: p. 304, pl. D8, fig. 170 (612. Puiești, Vs.), p. 305, pl. D9, fig. 174 (619. Olteneşti, Vs.); ► MELEȚUICĂ ► I/1: p. 329, pl. F4, fig. 99 (642. Costache Negri, Gl.), fig. 100 (627. Fălciu, Vs.); ► I/2: p. 308, pl. F4, fig. 189 (663. Pralea, Căiuți, Bc.); ► II/1: p. 304, pl. D8, fig. 167 (597. Tulești, Dragomirești, Vs.), fig. 168 (606. Ivănești, Vs.), fig. 171 (617. Lipovăț, Vs.), p. 305, pl. D9, fig 176 (600. Pungești, Vs.); ► MELIȚOI ► I/1: p. 329, pl. F4, fig. 101 (643. Cudalbi, Gl.); ►I/2: ~ cu două capete, p. 308, pl. F4, fig. 190 (664. Cașin, Bc.); ~ cu fuior de cânepă, fig. 191 (665. Rotileștii Mari, Câmpuri, Vn.); ► II/1: p. 304, pl. D8, fig. 169 (611. Corodești, Gherghești, Vs.); ~ cioplit în trunchi de copac, fig 166 (597. Tulești, Dragomirești, Vs.); ~ cu mănunchi de cânepă, p. 305, pl. D9, fig. 172 (618. Lipovăț, Vs.), fig. 175 (623. Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vs.); ► BĂTĂTOR [= melițoi] din scânduri (detalie); II/1: p. 305, pl. D9, fig. 177 (619. Oltenești, Vs.); ► vezi, sub IV, la MN [1229] „limbă (la meliță)", PL. 228.
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă".

MELIŢ (ind. prez. 1) „je teille"

[1230]
I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci cu meliţa, când o...? (IMIT.)

ALF 179; AIS 1497;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 86; Mar. IV MN pl. XCVIII

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CXCVIII

Distribuţia formelor sufixate şi nesufixate la ind. prez. pers. [1] ale verbului „a meliţa"

tipul «meliţez»

tipul «meliţesc»

tipul «meliţez» + «meliţ»

Nereprezentat: tipul «meliţ»

Alţi termeni pentru „a meliţa"

- O bate (a ~)
- + zbiciula (a ~)
- * rupe (a ~)
- # fărâma (a ~)

II. 464: [H] i̯a tri̯u; uná tri̯ắ; ună tri̯ut.
465: [H] i̯a tri̯ū.
466: ... [prin] mélită; [prin] meliţói̯ ᵘo rumpĉ [2].
467: [H] i̯a tri̯ū.
468: [II] méliţ.
469: întî̯i ᵘo rump.
476: „Prin meliţoi": rump.
478: rup „prin meliţoi".
482: o curăţắş [2]‿tăd‿di tína şe̥.
484: ᵘo scútur „prin meliţă"; [II] mi̯élit.
487: mi̯élit „cu meliţoiul".
488: ... ᵘo córắt, [σ] ᵘo mi̯élit.
493: báti cî́nipa [3] „prin meliţoi, iar prin meliţă": ᵘo tráži di pᵘozdⁱérⁱ; [II] mⁱélit.
501: „Prin meliţă"; mi̯élit [2].
502: „Prin meliţoi": [o] zgi̯ícŭlă [3].
521: „Prin meliţoi" (1); „prin meliţă" (2).
537: [Primul răspuns:] bat cî́nipa la meleţói̯.
550: zgíşul cu zgişuláu̯u [vezi şi răspunsul la î. 1228, h. 361].
551: în meleţói̯ (1); în meleţúi̯că (2).
552: pin meliţói̯ (1); pin meliţúi̯că (2).
564: o zgíşură [3].
589: [Primul răspuns:] bat cî́nipă „la meliţoi".
598: „Când se dă prin" meleţúi̯cî (2).
600: [Primul răspuns:] bat cî́nipî.
610: „Prin meleţuică"; [primul răspuns:] báćim cî́ni̯pă.
618: bat cî́nipa la meleţói̯.
621: „Prin mélită"; [primul răspuns:] bat cî́nipa.
626: [D] ?.
627: ai̯ meleţát? [perf.c. 2; inf. nu poate formula timpul prezent].

III. Să se compare cu răspunsurile de pe harta precedentă.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă".

PUZDERII, sg. „chènevottes"

[1231]
I. [Întrebare indirectă] Cum le zici la acelea care cad jos când meliţi cânepa?

ALR II s.n. 259; cf. AIS 1499*; ALL 1147; ALB 770; ALBRAM 408; ALFC-XCI; ALJA 405;
NALR / ALRR: Mar. II 505; Olt. III 497; Munt.Dobr. III 386; Trans. IV 486.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CXCIX

Variația *-u-/-o-* în „puzderii; puzderie”

- pozderii (și var.)
- puzderii (și var.)
- ● pădării/pădzerii

Nereprezentat: alt termen sau lipsa răspunsului

579 puzdérii̯e; -déri̯
580 pozdérii̯; -dérii̯
585 pozdérii̯i̯ [sgt.]
586 puzdérii̯; -dérii̯+
670 [ε] niște țăndări
587 pozdérii̯; -déri̯
592 puzdérii̯ [plt.]
593 puzdérii̯ [plt.]
594 pîzdére [sgt.]
664 pîzdări̯i̯; -dări̯
669 pîzdări̯i̯; -dări̯
666 puzdérii̯; [L] puzdérie
601 puzdérii̯; -déri̯
605 puzdérii̯i̯; -déri̯
595 pozdérii̯i̯; -déri̯
604 puzdérii̯, pozdérii̯ [plt.]
602 pozdérii̯i̯; -déri̯
603 pozdéli
657 pîzdări̯i̯; -dări̯i̯
663 puzdérii̯; -déri
665 puzdérii̯; -dérii̯
662 puzdérii̯i̯, puzdéri+
667 puzdérii̯; -dérii̯i̯,+
668 puzdérii̯; -dérii̯
597 pozdérii̯i̯ [sg.]; -déri̯
611 pozdérii̯; -
613 pozdérii̯i̯; -déri̯
614 pozdérii̯e; -déri̯
656 puzdéri̯; -deá
658 pozdérii̯; -déri
659 puzdéri; [ε] ~
660 ?+
661 puzdérii̯; -déri̯i̯
651 puzdérii̯; -dérii̯i̯
618 puzdérii̯i̯; -déri̯
617 pozdérii̯; -déri̯
612 puzdérii̯i̯; -déri̯
616 puzdérii̯+; -déri̯
615 pozdérii̯; ?+
655 puzdéli̯; -dea
654 puzdérii̯; -dérii̯
653 [ε] puzdérii̯; -dérii̯
652 puzdérii̯; ~
648 puzdérii̯; -dịá, [ε], [k] -dérii̯
647 pozdérii̯; -dérii̯
646 ?
644 pozdérii̯i̯; -déri̯
649 puzdérii̯; -dérii̯
642 [ε] scuturătúră di̯ la melițoi̯
650 puzdérii̯+
623 pozdérii̯i̯; -déri̯ ; pozdérii̯; ~
624 pozdérii̯; pozdérii̯i̯
626 pozdérii̯; ~
625 ȟir di̯ pozdérii̯e; pozdérii̯+
627 ?
628 pozdérii̯; -déri̯
629 puzdérii̯; -dérii̯
631 puzdérii̯i̯, puzdéri+; ?
630 [ε] pozdérii̯; ~
645 [ε] pozdérii̯i̯; -
632 puzdérii̯; -dérii̯i̯
633 pozdérii̯; -dérii̯i̯
634 [ε] scámí, [•] pozdérii̯+
635 pozdérii̯; -dérii̯i̯
643 pozdérii̯; -dérii̯
636 [ε], [p] bétă di cînipă
637 [ε] ᵘun fel de măstrăhatᵘ+
641 [ε] zdrénți
638 [ε] păi̯i̯ di̯ cînipă...+
640 puzdérii̯i̯; -déri̯
639 [ε], [!] bétă farmáti [?]

II. 464: [H] tʼi̯érnʼi̯ki̯ spúni, rusé̦ștʼi̯ [rom.].
465: [H] térnịci̯.
467: [H] tʼi̯árʼi̯ți̯.
468: [II] pᵘozdérii̯; ~.
469: [•] pᵘozdi̯éri [sg.]; -dʼi̯éri.
471: [•] pozdérii̯i̯; -dérii̯.
475: nu-m adúc amínti̯.
482: [Primul răspuns:] pli̯áva šẽi̯, [ε] hu̯ără di̯-ašẽi̯; [«hoare» sunt] „resturile [care rămân] când se dă lâna la mașină”.
484: [II] puozdi̯éri [sg.]; pᵘozdi̯éri.
493: [II] puzdéri; -déri̯.
496: [Are și sens de sgt.].
557: [Pluralul se folosește mult mai frecvent].
586: [Sg. rar folosit].
597: „La Rădeni: puzdérii̯i”.
608: ŭ šir di pozdérii̯.
615: o țășcî di pozdérii̯.
616: [Cu sens colectiv].
625: [Prima formă de sg., cu sens colectiv] pozdérii̯e.
631: [Sg. cu sens colectiv].
634: [•] este soția inf. princ.
637: [Cu sensul de ‘resturi’].
638: ... nu-i̯ pli̯ávă.
650: [Colectiv].
660: [Inf. declară că a uitat termenul].
662: [Ambele forme de sg. cu sens colectiv].
667: ȟir di puzdérii̯.

III. În numeroase puncte, primul răspuns are valoarea unui colectiv; această valoare, respectiv precizarea numărului, singular sau plural, pentru forma obținută, nu a fost notată de către anchetator în toate situațiile.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă”, PL. 228 „Lucrul la cânepă”.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

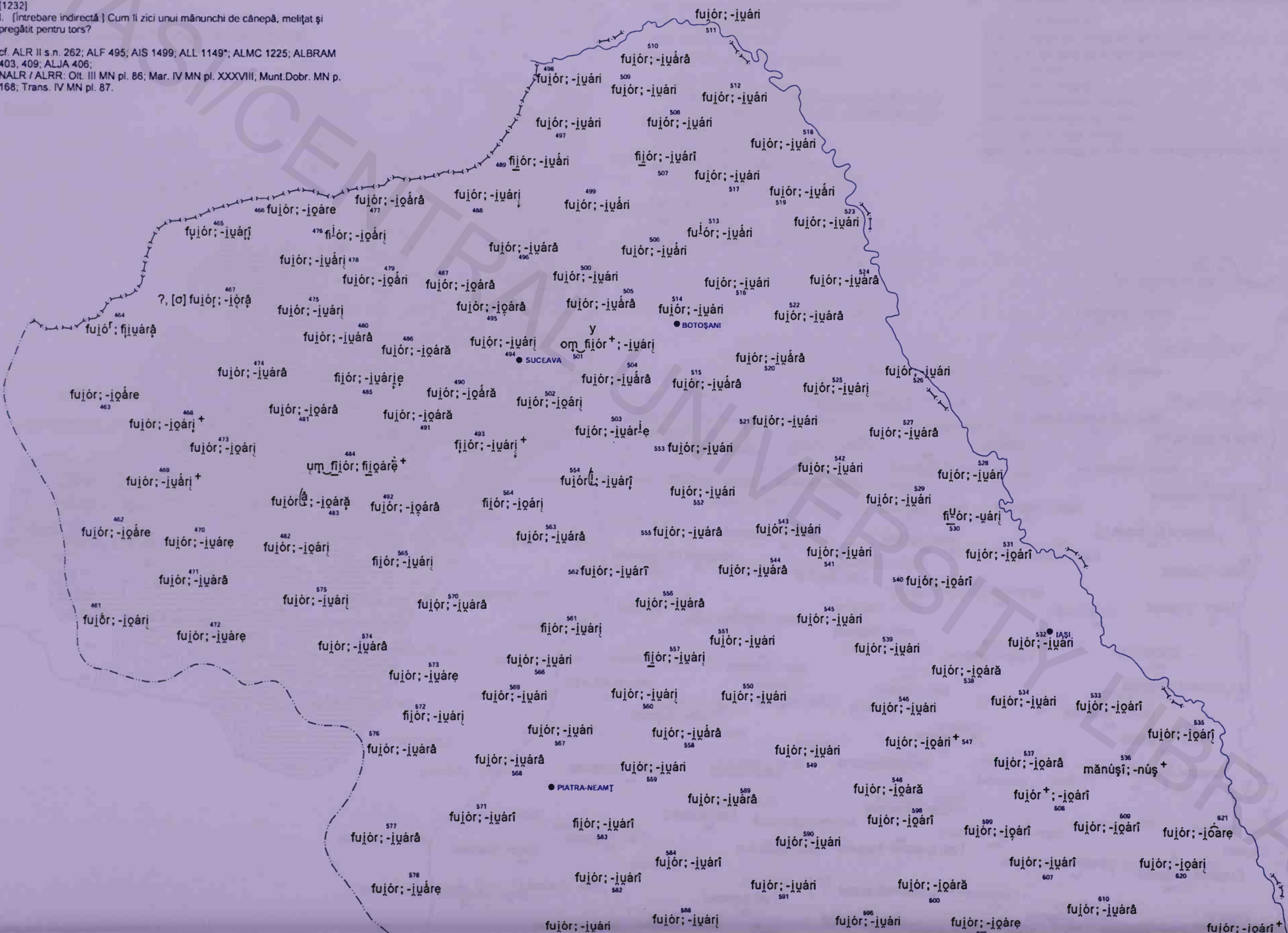
HARTA 364

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

FUIOR, pl. „filasse"

[1232]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici unui mănunchi de cânepă, melițat și pregătit pentru tors?

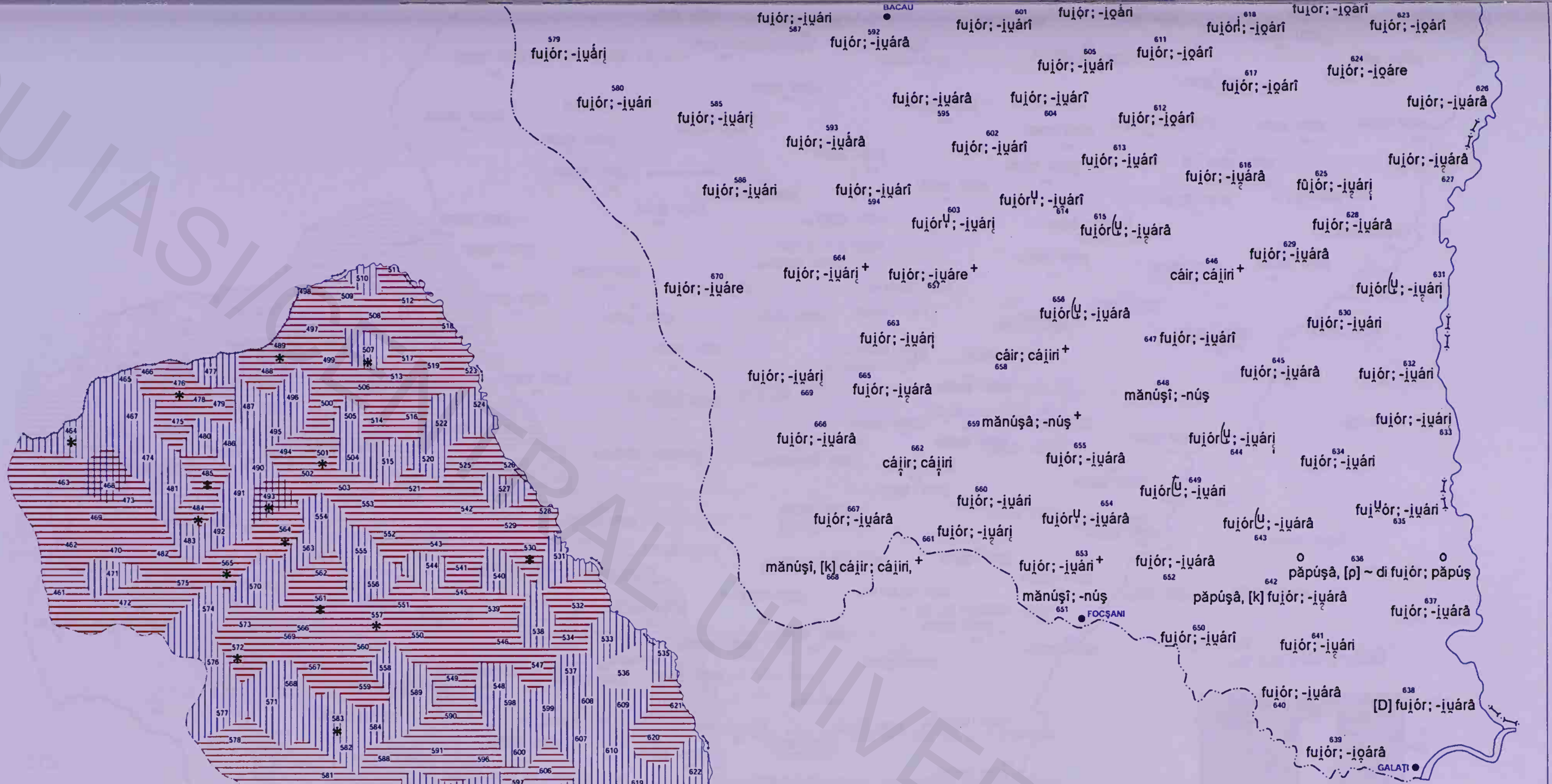
cf. ALR II s.n. 262; ALF 495; AIS 1499; ALL 1149*; ALMC 1225; ALBRAM 403, 409; ALJA 406;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 86; Mar. IV MN pl. XXXVIII; Munt.Dobr. MN p. 168; Trans. IV MN pl. 87.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CC

Finala formei de pl. a subst. „fuior"

(fuioar)e (-ẹ, -i̯, -i etc.)

(fuioar)ă (-ă, -î̯, -î etc.)

* pct. în care s-au înregistrat forme cu iniţiala «fi-»

Nereprezentat: alţi termeni

II. 464: [H] pᵘovísmo̹; dvói pᵘovísmi̯, [I, 1] pᵘovísmo; -vísma.
465: [H] pᵘovísmo̹; dvoi̯ povísmei̯; bílşĕ pᵘovísmei̯.
467: [H] mai̯ adnó pᵘovísmă; dvŏi̯ pᵘovísăm, o̹dná pᵘovísmă i mai̯ bílşe̹ povisăm [af.].
468: [II] fui̯ór; -i̯o̹ára.
469: [•] ᵘo čítă di cínipî̯, [p] fui̯ór; -i̯u̯ári̯.
484: [II] fui̯ór; -i̯o̹ári̯.
493: [II] fi̯ór; -i̯u̯árâ.
501: di cínipî̯.
536: fui̯ór: „după ce a fost dată prin <u>răzîlĭ</u>".
547: „Mai multe fac un <u>cái̯ir</u>; <u>cái̯iri</u>".
608: di cínipî meliţát sau̯ bătút.
622: „Din 12 fuioare: <u>o Kítî</u>; <u>Kíti</u>".
646: [D] fui̯u̯ári [pl.]; fui̯ór.
653: „Mai multe: <u>o Kítă</u>".
657: „Pregătit pentru tors: <u>cái̯ir</u>".
658: [•] fui̯ór.
659: „Când e înnodat la capete: <u>fui̯ór</u>; <u>-i̯u̯árâ</u>".
664: mănúşe 'mănunchiul de cânepă legat, care se pune la topit'.
668: ... [k] fui̯ór; -i̯u̯ári [(2) a fost corectat după î. 1241].

IV. [F]: FUIOR ► I/2: (meliţoi cu) fuior de cânepă, p. 308, pl. F4, fig. 191 (665. Rotileşti, Câmpuri, Vn.); ► cf. II/1: (meliţoi cu) mănunchi de cânepă, p. 305, pl. D9, fig. 173 (618. Lipovăţ, Vs.); ►vezi, sub IV, la H. 365 „Raghilă".
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă".

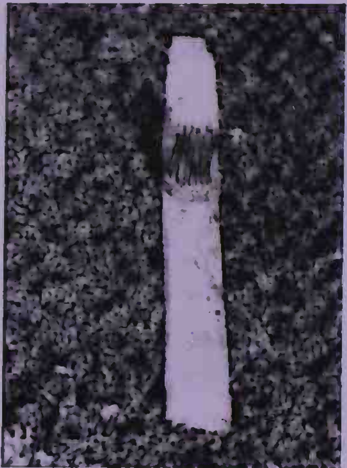
NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

RAGILĂ, pl. „séran"

[1233]

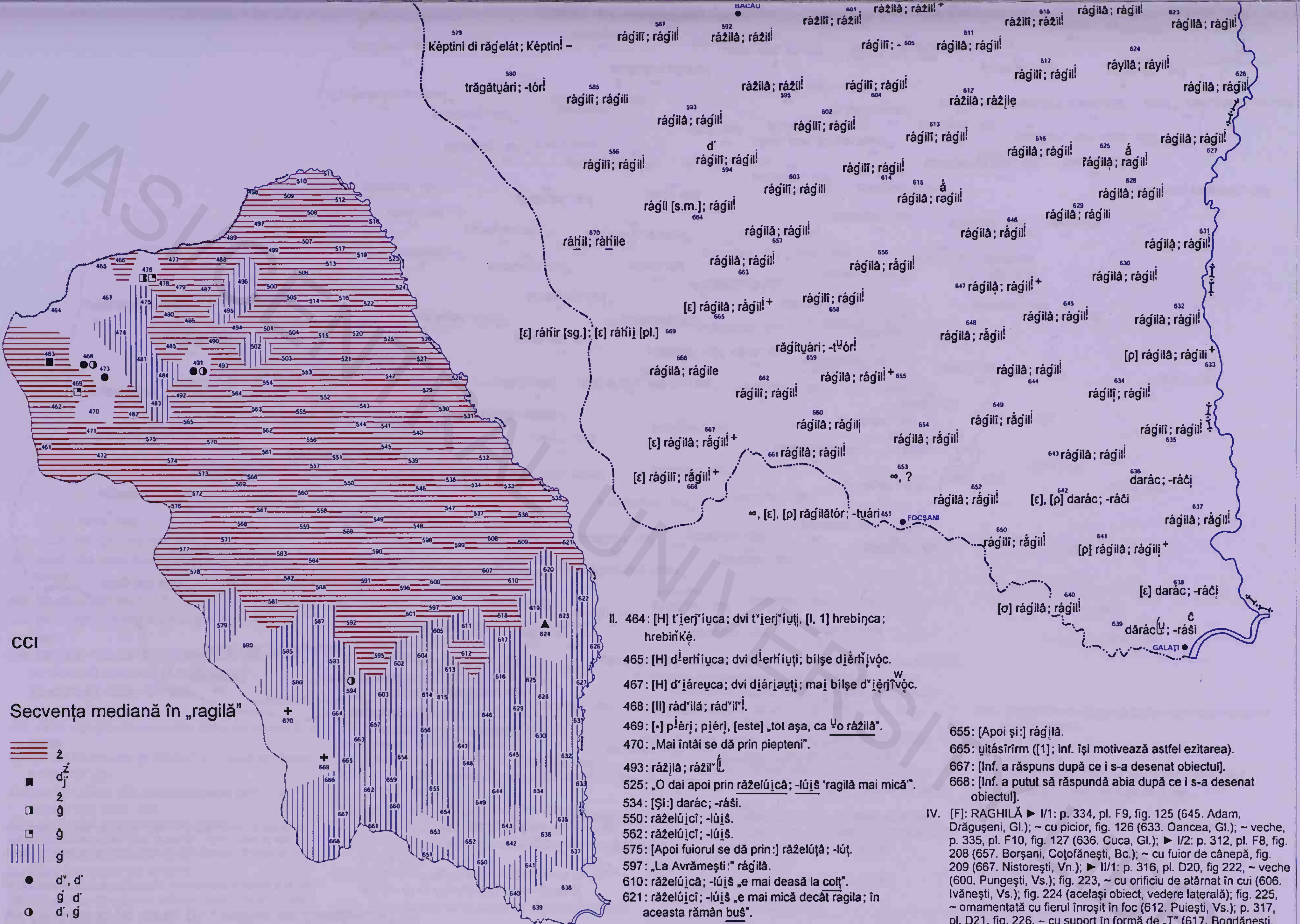
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea prin care dai fuiorul, după ce l-ai meliţat, ca să alegi partea cea mai bună din el? (FOTO).

ALR II s.n. 260, cf. 433; ALRM II s.n. 170; ALF 989; AIS 1498; ALL 920; ALMC 1223, 1224; cf. ALB 768; ALFC 510; ALJA 1306; cf. ALO 852; NALR / ALRR: Mar. II 501; Olt. III MN pl. 86; Ban. III 405; Bas.Bucov.Transn. II 139; Munt.Dobr. III 387; Trans. IV 487.

Pct. 618. Lipovăţ, Vaslui

CCI

II. 464: [H] t'ierj'iuca; dvi t'ierj'iuți, [I, 1] hrebíŋca; hrebiňké.
465: [H] d^{i}erhíuca; dvi d^{i}erhíuți; bílșe dièrhivóc.
467: [H] d'iáreuca; dvi diáriauți; mai bílșe d'ièrjîvóc.
468: [II] rád'ilă; rád'il'^{i}.
469: [•] p^{i}éri; piéri, [este] „tot așa, ca ^{u}o rážilă".
470: „Mai întâi se dă prin piepteni".
493: rážilă; rážil'.
525: „O dai apoi prin răželúică; -lúiš 'ragilă mai mică'".
534: [Și:] darác; -ráši.
550: răželúicî; -lúiš.
562: răželúicî; -lúiš.
575: [Apoi fuiorul se dă prin:] răželúță; -lúț.
597: „La Avrămești:" rágilă.
610: răželúică; -lúiš „e mai deasă la colț".
621: răželúicî; -lúiš „e mai mică decât ragila; în aceasta rămân buš".
633: bătútă pi-un duláp 'scândură'; [primul răspuns:] Képțin^{i}.
641: [Primul răspuns:] [ɛ] darác; -ráči.
647: [Primul răspuns:] [ɛ] ^{h}ráspî ?.
655: [Apoi și:] rágilă.
665: uitásîrîrm ([1]; inf. își motivează astfel ezitarea).
667: [Inf. a răspuns după ce i s-a desenat obiectul].
668: [Inf. a putut să răspundă abia după ce i s-a desenat obiectul].

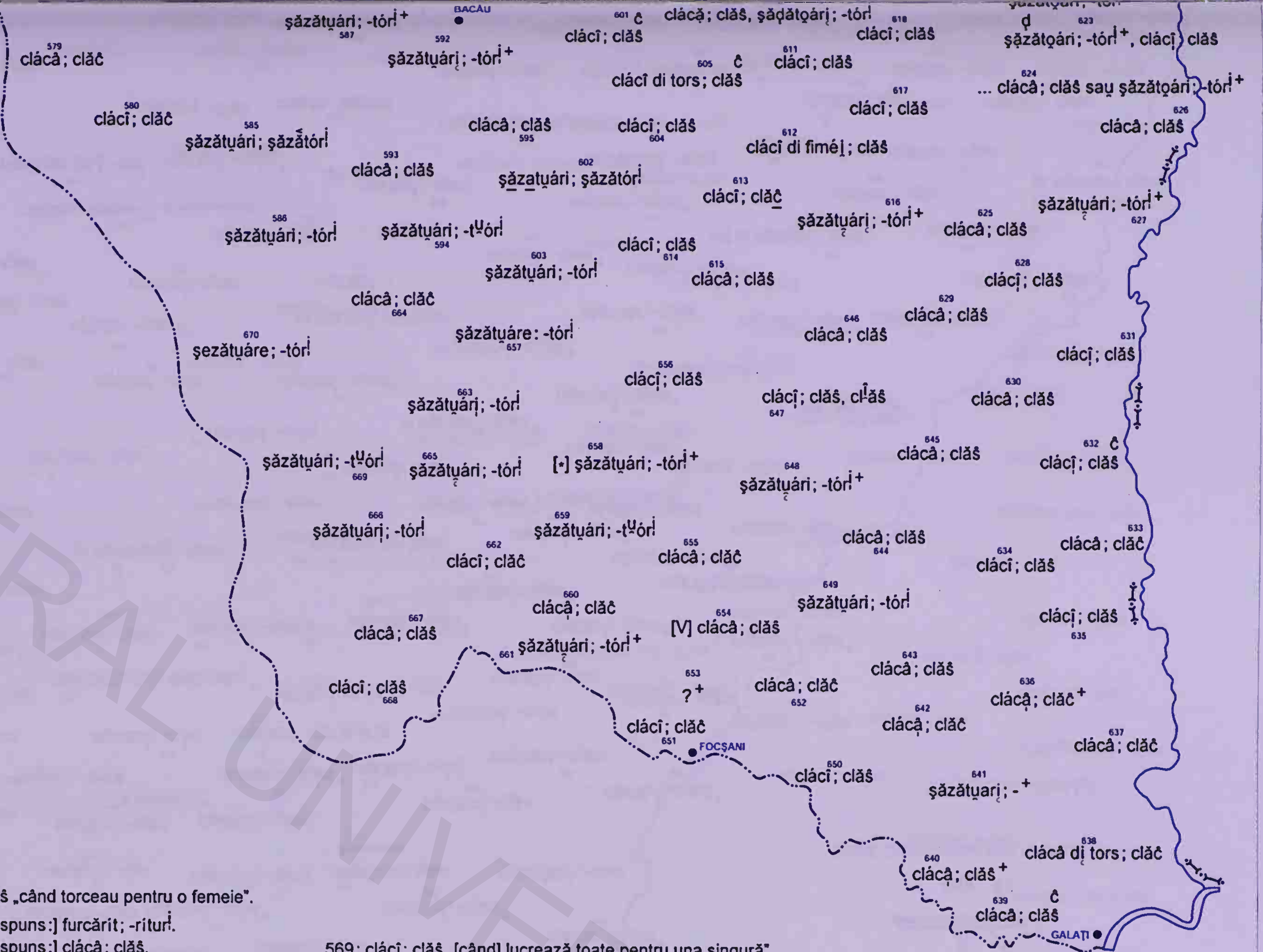
IV. [F]: RAGHILĂ ► I/1: p. 334, pl. F9, fig. 125 (645. Adam, Drăgușeni, Gl.); ~ cu picior, fig. 126 (633. Oancea, Gl.); ~ veche, p. 335, pl. F10, fig. 127 (636. Cuca, Gl.); ► I/2: p. 312, pl. F8, fig. 208 (657. Borșani, Coțofănești, Bc.); ~ cu fuior de cânepă, fig. 209 (667. Nistorești, Vn.); ► II/1: p. 316, pl. D20, fig 222, ~ veche (600. Pungești, Vs.); fig. 223, ~ cu orificiu de atârnat în cui (606. Ivănești, Vs.); fig. 224 (același obiect, vedere laterală); fig. 225, ~ ornamentată cu fierul înroșit în foc (612. Puiești, Vs.); p. 317, pl. D21, fig. 226, ~ cu suport în formă de „T" (617. Bogdănești, Vs.); fig. 228, ~ tip simplu (618. Lipovăț, Vs.); fig. 229, raghile vechi; cea de a doua, cu fuior de cânepă (623. Grumezoaia, Vs.); ► cf., sub IV, la H 364 „Fuior".
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1234] „Raghil", PL. 230, MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă".

ŞEZĂTOARE (la tors), pl. „veillée de filandières"

[1240]
I. [Intrebare indirectă] Ce ziceţi că se face când se adună la un loc femei seara şi torc?

ALR II s.n. 445; ALRM II s.n. 289; cf. ALG 244; ALLR 841; NALR / ALRR: Olt. III 500; Mar. IV MN pl. XXXVIII; Ban. III 406; Munt.Dobr. III 390; Bas.Bucov.Transn. III 389; Trans. IV MN pl. 88.

II. 461: clácạ; clăŝ „[la care] torc toate pentru gazdă".
462: clácă; clăŝ „când *lucră* [toate] pentru o singură femeie".
464: [H] cláca; dvi cláțị [d.].
465: [H] viặčịrńịẹ̄țịẹ̄, odná vačịrńẹ̄țịa; dvi viẹ̄čịrńịẹ̄țạ̄.
467: [H] ?.
468: [D] clácă; clăĉ „când [se] strânge tortul [lucrat de femei acasă] și se joacă [= se dansează]"; [II] şặđătụárị, clácạ; -tóri, clăĉ.
469: [•] clácă; clăĉ.
476: clácă; clăĉ [când torc femeile, toate, pentru cine face claca].
480: „Când fiecare vine cu tortul ei" (1); „când torc [toate] pentru una" (2).
484: vin ĭ ~; clắcă; clắĉ „când torc [toate] pentru una singură"; [II] clácă; clăĉ.
485: clácă; clăŝ „când torc pentru gazdă".
487: „Nu prea se mai fac".
491: „Când fiecare [femeie] toarce pentru ea"; clácă; clăŝ [când torc pentru una singură].
492: „Se făceau mai demult".
493: [ε] tộtùna; [II] stámbă; stámbị, [atunci când femeile] tᵘorșẹ̄, ģepană.
496: „Acuma nu se mai fac clăci de tors"; [inf. susține că nu este nici o deosebire între (1) și (2)].
501: [Când torcea fiecare pentru ea]; [primul răspuns:] clácă; clăŝi.
503: clácă; clăŝ „când torceau pentru o femeie".
512: [Primul răspuns:] furcărit; -ríturi.
517: [Primul răspuns:] clácă; clăŝ.
526: maị mult grăịésc dicît fac trịábî [!].
536: maị înçuáși, şăzătụári.
539: maị mult spun mĭsúni dicît fac trịábâ [!].
548: „Sunt femei mai puține la șezătoare".
550: „Fiecare [femeie] cu lucrul ei".
551: clácă; clăŝ: torŝ pîntru șeị di cásâ.
554: d'i tors; [D] șị şặzătụári; -tórị „când venea fiecare cu torsul ei".
555: [σ] şîzătụári; -tóri „la noi se zice «clacă»".
556: clácă; clăŝ „toate lucrează pentru una singură".
559: [Primul răspuns:] clácị; clăŝ „[se lucrează] pentru una singură".
560: [Primul răspuns:] clácă; clăŝ [când se adună femeile ca să lucreze pentru una singură].
561: „Când femeile vin cu lucrul lor"; [primul răspuns:] clácă; clăŝ.
562: [Primul răspuns:] clácî; clăŝ.
566: clácî; clăŝ „când o ajută pe una singură".
568: clácă; clăŝ [lucrează toate pentru o singură femeie, gazda].
569: clácî; clăŝ „[când] lucrează toate pentru una singură".
570: [Se adună femeile la un loc și fiecare lucrează pentru sine]; clácî; clăŝ „toți lucrează pentru unul".
571: „Fiecare cu lucrul ei"; clácă; clăŝ.
573: torcătụare di tụámnî.
575: [Fiecare femeie sau fată își aduce lucrul propriu; vin și flăcăi]; [primul răspuns:] clácă; clăŝ.
577: númaị la fẹ́țị; [primul răspuns:] ma duc cu lúcru.
587: „[Femeile vin] cu lucrul lor"; [primul răspuns:] clácî; clăŝ.
592: „Fiecare [femeie] cu lucrul ei; [se face] cu lăutari, [vin] și flăcăi"; clácă; clăŝ „este pentru un [singur] om".
598: „Nu se face în sat; se face pe la Suhuleț".
599: „Mai demult se făceau".
616: „Fiecare [femeie] cu lucrul ei"; clácă; clăŝ „[când] o ajută pe gázᶦdĭ".
619: „Se fac iarna".
620: ... saụ sandrofiịi; -fiị, clácî; clăŝ; [la clacă vin femeile să o ajute pe una; la șezătoare vine fiecare femeie cu lâna sau cânepa ei].
621: „Se toarce la femeia di cásă".
623: [Când femeile lucrează toate numai pentru cea la care se adună].
624: aṃ făcút...
627: clácă; clăŝ.
636: „Nu şăzătụári, cum se spune prin Teleorman".
640: [•] clacạ [[•] este un copil de 9 ani].
641: [B] clácă; clăĉ.
648: „[Femeile vin] cu lucrul lor", clăŝ [pl.]; clácî.
653: fac o fúrcâ, stạụ la ~.
658: [Inf. princ.:] clácî; clăŝ.
661: clácạ; clăĉ.

IV. [T]: sub numele de „Clacă" ► I/1: p. 26-27 (625. Stoișești, Banca, Vs.); p. 100-101 (632. Suceveni, Gl.); p. 148-149 (636. Cuca, Gl.); p. 235-236 (645. Adam, Drăgușeni, Gl.); ► II/1: p. 159-160 (618. Lipovăț, Vs.); ► cf. și „La șezătoare" ► I/1: p. 100-101 (632. Suceveni, Gl.); ► vezi și, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă"; ► vezi și „Clacă de desfăcat păpușoi"; ► I/2: p. 109-110 (660. Bolotești, Vn.); p. 183-184 (667. Nistorești, Vn.).

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

RĂŞCHITOR, pl. „instrument qui sert à faire la filasse"

[1247]
I. [Întrebare indirectă] Pe ce aduni firul de pe fus? (vezi Fig. 51).

ALR II s.n. 477; ALF 1535; AIS 1504; ALCo 482; ALB 774; ALLR 719; NALR / ALRR: Olt. III 501; Mar. IV MN pl. XXXIX; Ban. III 409; Munt.Dobr. III 391; Trans. IV 494.

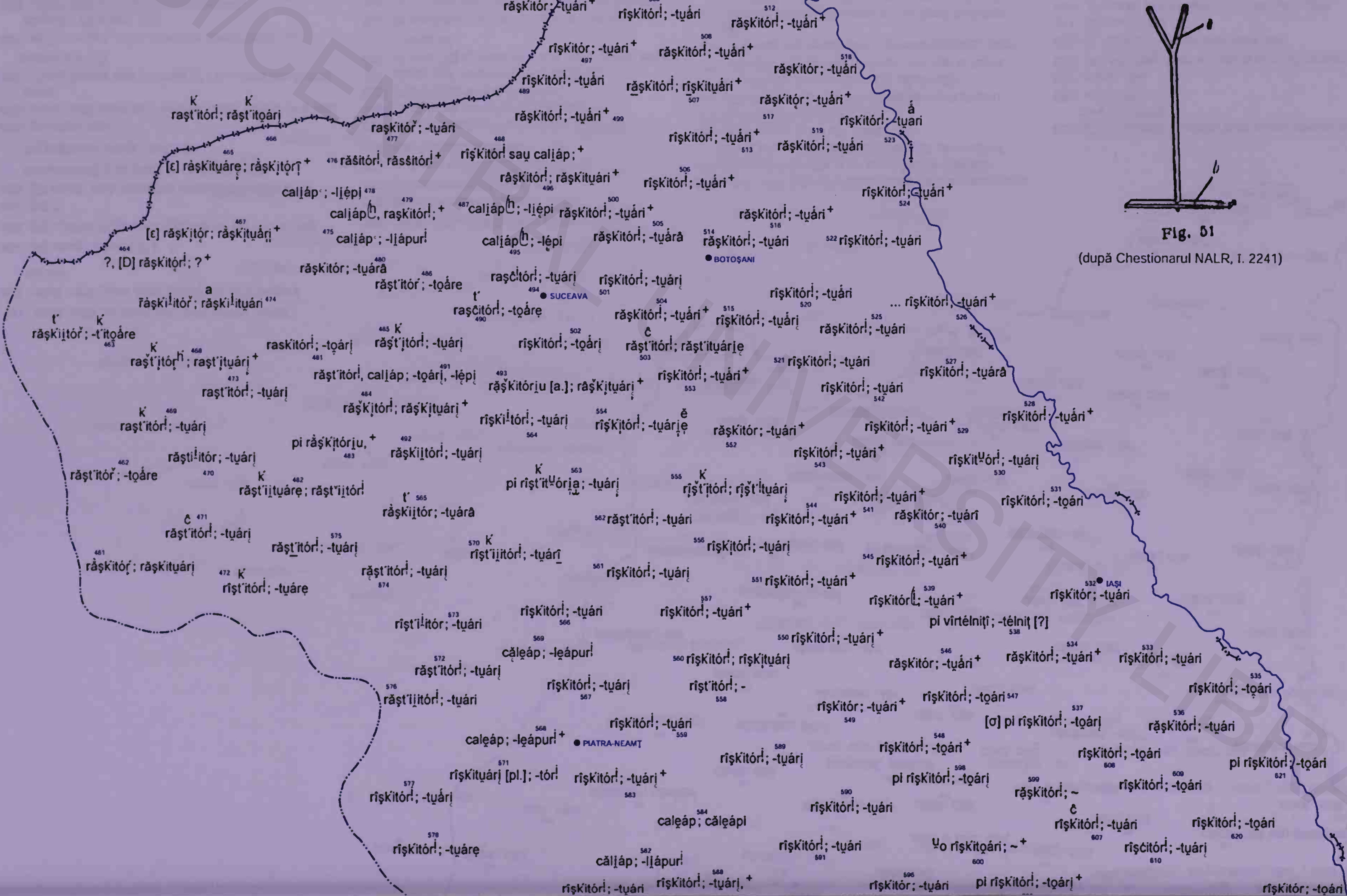

Fig. 51
(după Chestionarul NALR, I. 2241)

BACĂU
579 rîșk'itórⁱ; ~
587 rîșk'itórⁱ; -tuári
592 rășk'itórⁱ; -tuári
601 rîșk'itórⁱ; -tuári
605 rîșk'itórⁱ; -tuári
611 rîșk'itór; -toári
618 rîșk'itórⁱ; rîșk'itoári
622 rîșk'iitórⁱ; -toári
623 rîșk'itórⁱ; -toári
624 rîșk'itór; -toári
580 rîșk'itórⁱ; -tuári
585 rîșk'itórⁱ; -tuári, +
595 rîșk'itórⁱ; -tuári
604 rîșk'ituári [s.f.]; -tórⁱ
617 rîșk'itór; -toári
612 rîșk'itórⁱ; -toári
626 rîșk'itórⁱ; -tuári
593 rîșk'itór; -tuári
602 rîșk'itórⁱ; -tuáre
613 rîșk'itór; -tuári
586 rîșk'itórⁱ; -tuári
594 rîșk'itórⁱ; -tuári +
614 rîșk'itórⁱ; -tuári
616 rîșk'itórⁱ; -tuári +
625 rîșk'itórⁱ; -tuári
627 [ɛ], [ɔ] rîșk'itór; - +
603 rîșk'itórⁱ; -tuári
615 rîșk'itórⁱᵘ; -tuári
628 rîșk'itórⁱᵘ; -tuári
664 rîșk'itórⁱ; -tuári
657 rîșk'itór; -tuáre +
646 rîșk'itór; -tuári
629 rîșk'itórᵘ; -tuári
670 rășk'itór; -tuáre +
656 ?, [ɛ] pi k'išór +
631 rîșk'itórⁱᵘ; -tuári
663 ?
630 rîșk'itór; -tuári
647 rîșk'itórⁱᵘ; -tuári
665 rîșk'itórⁱᵘ; -tuári
658 rîșk'itór; -tuári
645 rîșk'itórⁱ; -tuári
632 rășk'itór; -tuári
669 [ɔ] rîșk'itór; -tuári
648 rîșk'itórⁱ; -tuári
659 [ɔ] rășk'iitór; -tuári
633 rîșk'itóru [a.]; -tuári
666 rîșk'itórⁱᵘ; -tuári
644 rîșk'itórⁱᵘ; -tuári
662 rîșk'itór; -tuári
655 rîșk'itór; -tuári
634 rășk'itór; -tuári
649 rîșk'itór; -tuári
660 [ɛ] rășk'itór; -tuári
654 rășk'itór; -tuári +
635 rîșk'itór; -tuári
667 rîșk'itór; -tuárå
661 ?, [ɛ] rășk'irătór [?]; -tuári +
643 rîșk'itórᵘ; -tuári
668 [ɛ] rîșk'ituári [pl.]; -tóri
653 rîșk'itórᵘ; -tuári +
636 rîșk'itór; -tuári
652 rîșk'itᵘór; -tuári
642 rîșk'itór; -tuári
637 rîșk'itᵘórⁱ; rîșk'ituári
651 ?
FOCȘANI
650 rîșk'itór; -tuári
641 [ɛ] răsucitór; -tuári [?]
640 rîșk'itór; -tuári
638 rîșk'itór; -tuári
639 rîșk'iitór; rîșk'ituári
GALAȚI

II. 464: [H] motuvéto; dvói motovél.

465: [H] mutovétå; dvói mᵘotovélⁱ; bîlșę mᵘotovél.

467: [H] mᵘotovéto; dvói mᵘotovél; mai bîlșe ~.

468: [II] rașt'itór; -toárå.

476: [•]rășt'itórⁱ; -toári.

479: caliápuř, rașk'itoári [primul termen este mai frecvent].

483: [ρ] on rășk'itórⁱę; rășk'ituári.

484: [II] rîșk'iitórⁱ; -toári.

488: rășk'ituárⁱę, caliápurⁱ; „caliapul e mai mic".

493: [II] rⁱășk'itórⁱ; -tuári.

496: [V] caliápᵘ; cⁱaliápurⁱ.

506: pi ģem ᵘorⁱ pi ~ șî-l faš caliáp.

511: sau caliáp; -liápurⁱ.

513: sau pi ģem: ģémi.

516: pi ģem sau pi ~.

526: îl rîșk'ii pi...

541: poț sî li adúnⁱ întâi pi ģem, cum vrei faš.

543: [Primul răspuns:] caliáp; caliápi.

548: ca sâ faš caleáp, tort.

550: ... sau căleáp; călépurⁱ; la rîșk'itórⁱ iésti și-o léni; lenⁱ [nuia lungă și subțire, în vârful căreia se prinde o țeavă cu tort].

553: pi mosór; mosuári sau pi ~.

557: [B] cotopéi; -péii.

568: [•] rîșk'itórⁱ; -tuári [[•] est inf. pentru chestionarul special *Cânepa*].

569: rîscîtuári [pl.]; -tórⁱ [este nuiaua lungă în capătul căreia se pune o «țevie» cu care râșchie pe caleap].

583: [Primul răspuns:] căleáp; -lépi „[este] mai mic, mai scurt".

585: căliáp; -liápi; [de șase coți; se râșchie 15 „gherbe"; de pe 15 „jârghiuțe" de pe râșchitor se țes zece coți de pânză; un cot are 65 cm] (1); [de patru coți și pot fi 23 de „jârghiuțe"; se râșchie mai mult] (2).

588: căleáp; -lépi.

594: [•] rîșk'itóriu [a.].

600: ŭ rîșk'itórⁱ; -toári.

606: „Sau pe ģem; ģémę".

616: „Îl fac pi rîșk'itórⁱ".

627: [Primul răspuns:] sculéț [?], „faci scúli".

653: „rîșk'itór sau cotár 'are un cot'".

654: [Primul răspuns:] răčitór; -tuári [inf. s-a corectat].

656: ... pi k'išuárili scáunului.

657: „de pe ģem se pune pe rîșk'itór; de pe fus se scot drug, de pe ~ se face ghem, apoi se pune pe râșchitor".

661: [Primul răspuns:] drúgă.

670: [•] rășk'itor; [•] este soția inf. princ.

III. În afara precizărilor de același gen, consemnate în notele de sub II, s-a mai precizat că firul se adună, mai întâi, pi ģem, în punctele: 497, 498, 499 (și pi mosór), 500, 504, 507 (poț fâși și invérs), 508, 510-512, 517, 524, 526, 528, 529, 534, 539, 544-546, 549, 551, 552.

IV. [F]: RĂȘCHITOR ► I/1: p. 328, pl. F3, fig. 95, ~ cu scul de lână (627. Fălciu, Vs.); fig. 96, ~ mic (650. Liești, Gl.); fig. 97, ~ mare (650. Liești, Gl.); ► I/2: p. 307, pl. F3, fig. 187, ~ mare și mic (652. Umbrărești, Gl.); ► II/1: p. 302, pl. D6, fig. 160, ~ mic (624. Vutcani, Vs.); fig. 161, ~ de mărime mijlocie, cu scul de lână (623. Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vs.); fig. 162, ~ mare (622. Stănilești, Vs.); fig. 163, ~ mic (619. Oltenești, Vs.); fig. 164, ~ de mărime mijlocie (617. Bogdănești, Vs.); fig. 165, ~ (600. Pungești, Vs.).

[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă" și la MN [1241] „Furcă (de tors)", PL. 232 „Lâna, cum se lucrează".

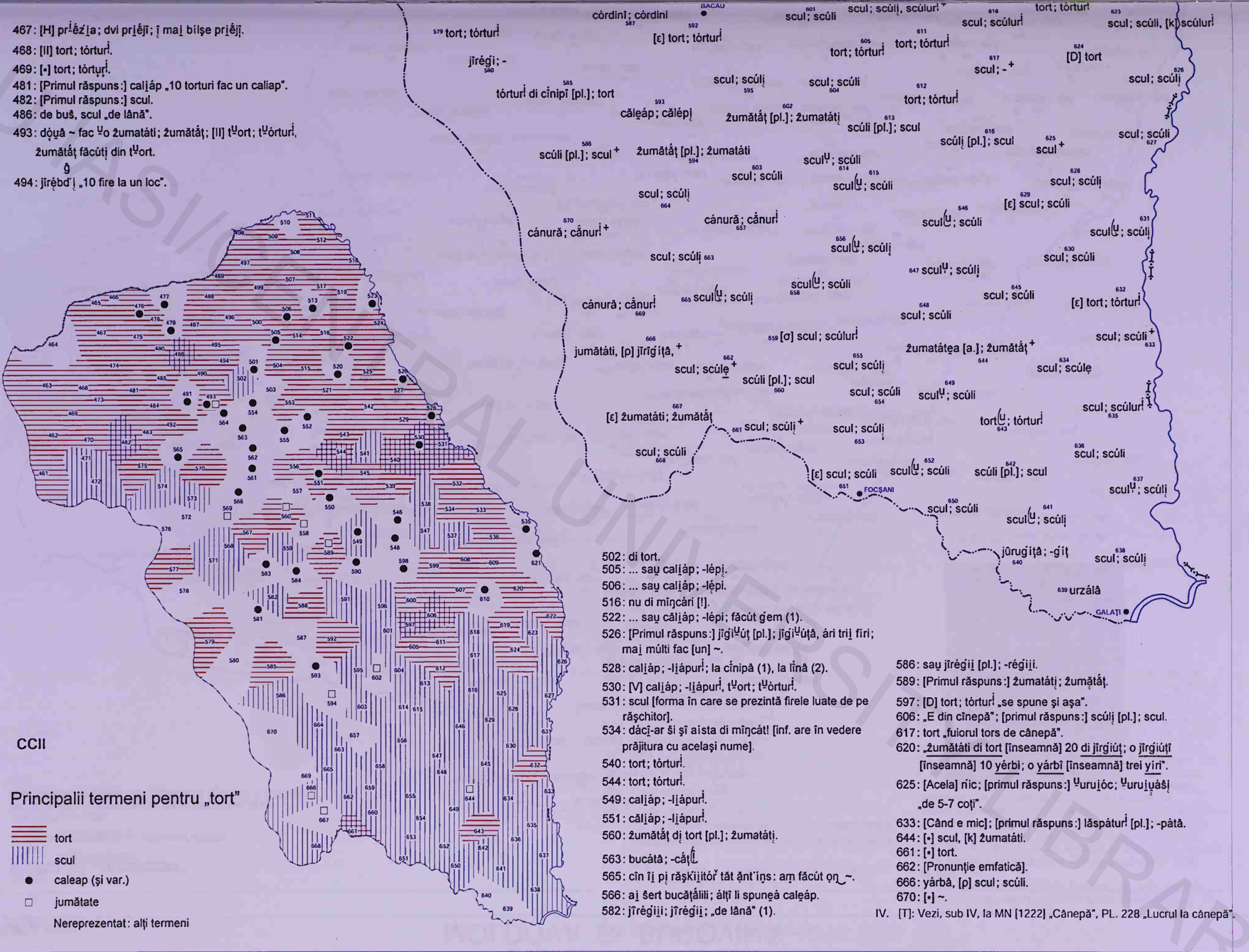
TORT, pl. „filé"

[1251]
I. [Întrebare indirectă] Cum spui la firele de cânepă după ce le iei de pe răşchitor?

Cf. ALJA 1303;
NALR / ALRR: Olt. III 503; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt.Dobr. III 393;
Trans. IV 495.

461 tŭórtur [pl.]; tŭort
462 tort; tórtur
463 tort; tórtur
464 rîşkiịẹ, [ɛ] prăžituắri +
465 ?, tọrt; tọrt [plm.] +
466 tŭort; tŭórturi
467 [σ] tort; tọrtiị +
468 tort; tórturi +
469 tŭort; tŭórturi +
470 tŭort; tŭórturi
471 scul; scúluri
472 scúlị [pl.]; scul
473 tŭort; tŭórturi
474 tórtuṛ [pl.]; tort
475 tort; tórturi
476 calịáp, tort; -lịápuri, tórturi
477 calịáp; -lịápur
478 tort; tórturi
479 călịáp; calịápuri
480 tuort; tŭórturi
481 [k] tŭort; tŭórturi +
482 [p], [k] tort; tórturi +
483 tort; tórturẹ
484 tort; tórturi
485 tort; tórtur
486 tŭort +; tŭórturi
487 tŭort; tŭórturi
488 tort; tŭórtur
489 tort; tórturi
490 tort; tórturi
491 calịáp; -lẹ́pị
492 tort; tórturi
493 calịáp; călịépi +
494 tort; tórturi + SUCEAVA
495 tort; tórtur
496 tort; tórturi
497 tort; tórturi
498 tort; tórturi
499 tort; tórturi
500 tort; tórturi
501 căreáp; călẹ́pị
502 scul +; scúlị
503 bucátă; -căṭ
504 tort; tórturi
505 tort; tórturi +
506 tort; tórturi +
507 tort; tórturi
508 tort; tórturi
509 tort; tórturi
510 jīgiúṭ [pl.]; jīgiúṭă
511 tort; tórturi
512 tort; tórturi
513 calịáp; -lịápuri
514 tort; tórturi BOTOŞANI
515 tort; tórturi
516 tort; tórturi +
517 tort; tórturi
518 tort; tórturi
519 tort; tórturi
520 călịáp; -lẹ́pị
521 tort; tórturi
522 tort; tórturi +
523 călịáp; călẹ́pị
524 tort; tórturi
525 tort; tórturi
526 călịáp; -lịápuri +
527 tort; tórturi
528 tort; tórturi +
529 tort; tórturi
530 scul; scúli, [k] scúluri +
531 tort; tórturi +
532 tort; tórturi IAŞI
533 [σ] tort; tórturi
534 tort; tórturi [!] +
535 căḷẹáp; -ḷẹápuri
536 [D] tort; tórturi
537 scúli di tort
538 scúli [pl.]; scul
539 tort; tórturi
540 scul; scúli +
541 scul; scúli
542 tort; tórturi
543 tort; tórturi
544 scul; scúli, +
545 tort; tórturi
546 călịópă; călịópi
547 scul; scúli
548 caḷẹáp di tort; -lẹ́pị
549 scul; scúli, +
550 căḷẹáp; -ḷẹápuri
551 tort; tórturi, +
552 călịáp; -lịápuri
553 tort; tórturi
554 calịáp; -lịẹ́puri
555 caḷẹáp; -lịápị
556 tort; tórturi
557 coṭopéịi [pl.]; -péị
558 žumatắt'i; žumắtắṭ
559 scúli [pl.]; scul
560 tort; tórturi +
561 căḷẹáp; -lẹ́pị
562 călịáp; -lẹ́pị
563 călịáp; -lịẹ́pi +
564 calịáp; -lịẹ́pị
565 calịáp +; calịẹ́pị
566 bucắṭícă; -ṭắli +
567 tŭort; tórturi
568 scul; scúlị PIATRA-NEAMŢ
569 žumắtắṭ [pl.]; žumatắti
570 tort; tórturi
571 scul; scúlẹ
572 jîred'ịẹ; -réd'ịị
573 scul; scúl'ẹ
574 scul; scúlị
575 tort; tórturi
576 jîréd'ịị [pl.]; -réd'ịị
577 tort; tórturi
578 jîrégịẹ; -régịị
582 scul; scúluri, +
583 căḷẹáp; -lẹ́pị
584 căḷẹáp; -ḷẹápuri
588 tort; tórturi
589 tort; tórturi +
590 calịáp; -lịápuri
591 scul; scúli
596 scul; scúluri
598 călẹ́pi di tort; căḷẹáp
599 tort; tórturi
600 [D] tort; tórturi
607 tort; tórturi
608 tort; tórturi
609 tort; tórturi
610 căḷẹáp di tort; călẹ́pị
620 tort +
621 caḷẹáp; -lẹ́pi

II. 464: [H] prịéžạ; dvi prịẹ́jă.
465: [H] prịéžịa; dvi prịẹ́jī; bîîşẹ prịíu.

467: [H] prĭéz̨ĭa; dvi pri̯ẹ́ĭ; ĭ maĭ bilşe pri̯ẹ́ĭ.
468: [II] tort; tórturĭ.
469: [•] tort; tórturĭ.
481: [Primul răspuns:] calĭáp „10 torturi fac un caliap”.
482: [Primul răspuns:] scul.
486: de buš, scul „de lână”.
493: dǫụă ~ fac ᵘo žumatáti; žumătắţ; [II] tᵘort; tᵘórturĭ, žumătắţ făcúţi din tᵘort.
494: jîrębd'ĭ „10 fire la un loc”.

502: di tort.
505: ... saụ calĭáp; -lépĭ.
506: ... saụ calĭáp; -lẹpi.
516: nu di mîncări [!].
522: ... saụ călĭáp; -lépi; făcut gem (1).
526: [Primul răspuns:] jîgiᵘúţ [pl.]; jîgiᵘúţă, ári triĭ fíri; maĭ múlti fac [un] ~.
528: calĭáp; -lĭápurĭ; la cĭnipă (1), la lînă (2).
530: [V] calĭáp; -lĭápurĭ, tᵘort; tᵘórturĭ.
531: scul [forma în care se prezintă firele luate de pe răşchitor].
534: dácĭ-ar şi şî aista di mîncát! [inf. are în vedere prăjitura cu acelaşi nume].
540: tort; tórturĭ.
544: tort; tórturĭ.
549: calĭáp; -lĭápurĭ.
551: călĭáp; -lĭápurĭ.
560: žumătắţ dĭ tort [pl.]; žumatáţĭ.
563: bucátă; -cắţĭ.
565: cîn îĭ pi răşḱiĭitóř tăt ănt'íns: am făcut on ~.
566: aĭ šert bucắţălili; álţĭ li spunẹá calẹáp.
582: jîrégiĭi; jîrégiĭ; „de lână” (1).

586: saụ jîrégiĭ [pl.]; -régiĭi.
589: [Primul răspuns:] žumatáţĭ; žumắţắţ.
597: [D] tort; tórturĭ „se spune şi aşa”.
606: „E din cînepă”; [primul răspuns:] scúlĭ [pl.]; scul.
617: tort „fuiorul tors de cânepă”.
620: „žumătáti di tort [înseamnă] 20 di jîrgiúţ; o jîrgiúţĭ [înseamnă] 10 yérbi; o yárbî [înseamnă] trei yiri”.
625: [Acela] ńic; [primul răspuns:] ᵘuruĭóc; ᵘuruĭuášĭ „de 5-7 coţi”.
633: [Când e mic]; [primul răspuns:] lăspáturĭ [pl.]; -pátă.
644: [•] scul, [k] žumatáti.
661: [•] tort.
662: [Pronunţie emfatică].
666: yárbă, [p] scul; scúli.
670: [•] ~.
IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă”, PL. 228 „Lucrul la cânepă”.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

URZOI, pl. „ourdissoir”

[1258]
I. [Întrebare indirectă] Pe ce urziți firele? (FOTO)

AIS 1513*; ALA 1168;
NALR / ALRR: Olt. III 506; Mar. IV MN pl. XXXIX; Ban. III 411;
Munt.Dobr. III 395; Trans. IV MN pl. 89.

461 ᵘurḑitóri; -țuắrịă
462 ᵘurḑitǫáre; -tóř
463 ḑ urzói̯; -ḑǫắi̯ĕ
464 ḑ urzîtóri̯; -țuắri̯+
465 ḑ [ɛ] urzîțuárea šę̂a; urzîtóri+
466 urḑîtǫári̯; -tóri
467 vùrzîțuắri̯a; -țuári+
468 ḑ ᵘurzịtóri; ᵘurḑîțuári̯+
469 urḑîtóri; -țuári̯+
470 z urḑîtóri; urḑîțuári̯
471 urzắri; urzári̯
472 urzắri; urzárę
473 urḑîtóri; -tǫári̯
474 ᵘurḑîtóri; -țuári
475 urḑîțuári̯ĕ; -tóri
476 ḑ ᵘurḑîtǫắri̯; -tóri
477 ᵘurḑîțuári; -tᵘóř
478 urḑîțuóri̯e; -tóri
479 ᵘurḑîtǫắri; -tóri
480 z ᵘurḑîtóri; -țuắră
481 urḑîtóri; -țuári
482 ḑ ᵘurzîtóri; ~ [plf.]
483 ᵘùrḑîtóri̯; -țuắri̯ę
484 ᵘurḑîtór; -țuári̯+
485 ḑ [ρ] ᵘurzîtóri; urzîțuári̯ę+
486 ᵘurḑǫắi̯ĕ; ~
487 z ᵘurḑîtóri; ~ [plf.]
488 ᵘùrzîțuári; ~
489 urzîtóri; -țuári
490 ᵘurḑǫắi̯ĕ; ~
491 urḑói̯; -ḑǫắi̯i̯
492 z ḑ urḑîtóri; urzîțuári̯
493 ᵘurzîtóri; -țuári+
494 å urḑuắi̯i̯; ~
495 ᵘurḑîțuári; ~
496 ᵘurḑîțuári; -tóri
497 ᵘurzîtóri; -țuári
498 ᵘurzîtóri; -țuári
499 ᵘurzîtóri; -țuári
500 urzîtóri; -țuári
501 ᵘurzîtóri; ~
502 ᵘurḑîtóri; dǫuắ păr'ĭék di ~
503 ᵘurḑîtóri; ~ [plf.]
504 urzîtóri; -țuári
505 ḑ ᵘurzîtǫári̯; -tóri
506 ᵘurzîtóri; -țuári
507 ᵘurzîtóri; -țuári
508 å urzîtóri; -țuári
509 ᵘurzîtóri; -țuári
510 urzói̯; -zuắi̯i+
511 urzîțuắri; -tóri
512 ᵘurzîtóri; -țuári
513 ᵘurzîtóri; -țuári
514 urzîtóri; -țuári
515 urzîtóri; -țuắră
516 ḑ ᵘurzîtóri; -țuári
517 ᵘurzîțuári; -tóri
518 ᵘurzîtóri; -țuári
519 ḑ urzîțuári; -tóri+
521 ᵘurzîțuári; -tóri
522 ᵘurzîtóri; -țuári
523 ᵘurzătóri; -țuári
524 urḑói̯; -ḑuắi̯i
525 urzîtóri; -țuári
526 ḑ urzîțuári; -tóri
527 ḑ urzîțuári; -tóri
528 urzîțuári [pl.]; -tóri
529 ᵘurzîtóri; -țuári
530 urḑîțuári; ~
531 ḑ urzîtóri; -tǫári
532 IAŞI urzîtóri; -țuári
533 z urḑîțuári; -tóri
534 urzîțuári; -tóri
535 z urḑîtǫári; -tóri
536 z urḑîțuári; urzîtóri
537 urḑîtóri; dǫuắ ~
538 urḑîtǫári; -tóri
539 urzîțuári; -tóri
540 urzîțuári; -tóri
541 ᵘurḑîțuári; -tóri
542 urḑîtóri; -țuári
543 z urḑîtóri; -țuári
544 ᵘurzîțuári; ~
545 ᵘurzîtóri; -țuári
546 urzîtóri; ~
547 urzîtóri; -tǫári
548 urḑîtǫári; -tóri
549 urzîtóri; -țuári
550 urzîtóri; -țuári+
551 urzîtóri; -țuári
552 ḑ ᵘurzîțuári; -tóri
553 ᵘurzîtóri; -țuári
554 ᵘurzîțuári̯; -tóri
555 ᵘurḑắri; -ḑári̯
556 z urḑîtóri; -țuári̯
557 urzói̯; -zuắi̯i̯
558 urzắri; -zári
559 urzîtóri; -țuári
560 urzói̯; -zuắi̯i̯
561 urzói̯; -zuắi̯i̯
562 urzói̯; -zuắi̯i
563 ᵘurḑắri̯i̯ĕ+; ~ [plf.]
564 urḑîtóri; ~ [plf.]
565 ᵘurḑîtóri; -țuári̯
566 urzói̯ [pl.]; urzuắi̯i̯ [s.f.]
567 urzói̯; urzuắi̯i̯
568 urzói̯; urzuắi̯i̯
569 urzói̯; urzuắi̯i
570 urḑói̯; urḑuắi̯i
571 urzói̯; urzǫắi̯ę
572 urzói̯; urzuắi̯i̯
573 ḑ urzói̯; ~
574 urḑói̯; urḑuắi̯i
575 urzói̯; urzuắi̯i
576 urzói̯; urzuắi̯i
577 urzói̯; urzuǫ́i̯i
578 urzói̯; urzǫǫ́i̯ę
582 urzói̯; urzǫ́i̯i
583 urzói̯; urzuắi̯ę
584 urzắri; -zári
588 urzói̯ᵘ; -zuắi̯i
589 urzắri; -zári̯
590 urzîțuári; -tóri
591 urzîtóri; -țuári
595 urzîțuári; ~
598 urzîtǫári; -tóri
599 ḑ urzîtǫári; -tóri
600 z urḑîtóri; -tǫári
606 ḑ urzîtǫári; -tóri
607 ḑ urzîțuári; -tóri
608 ḑ urzîtǫári; -tóri
609 ḑ urzîtǫári; -tóri
610 urḑîțuári̯; -țuóri
620 ḑ urzîtǫári; -
621 urḑîtǫári; -tóri
z urḑîtǫári; -tóri

urzói̯; urzuắi̯i

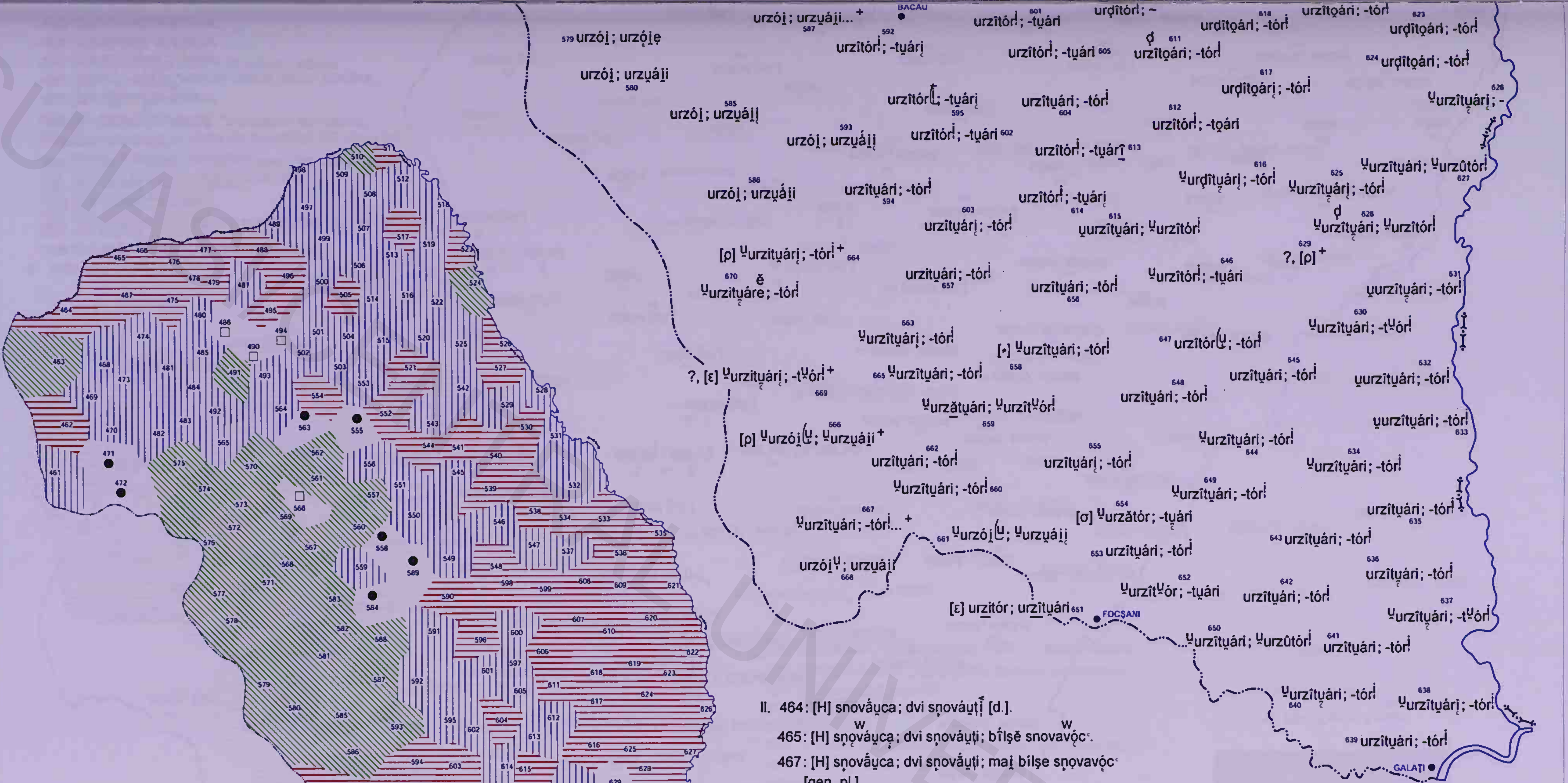
● SUCEAVA
● BOTOŞANI
● IAŞI
● PIATRA-NEAMȚ

Pct. 670. Hârja, Oituz, Bacău

CCIII

Principalii termeni (forma de sg.) pentru „urzoi"

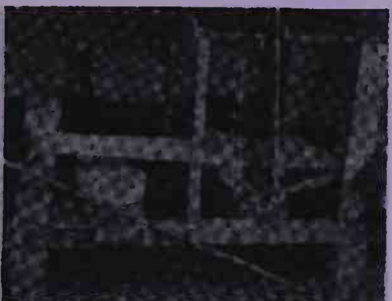
II. 464: [H] snováuca; dvi snováuti [d.].
465: [H] snováuca; dvi snováuti; bîlşĕ snovavóc.
467: [H] snováuca; dvi snováuti; mai bilşe snovavóc [gen. pl.].
468: [II] urdîtór; -tuári.
469: [•] urdîtóri; -tuári.
484: [II] urdîtóri; -toárie.
485: [Primul răspuns:] răşt'iitóri.
493: [II] urdîtóri; ~ [plf.].
510: noi [urzim] pi căsă, âlţă pi ~.
523: dácă n-ai, [urzeşti] pi gard.
550: la noi sî urzắşti şî pi gard.
563: [Final relaxat = -ári].
587: ... sau, enventuál, pi gard.
629: [Inf. nu a putut răspunde nici după ce anchetatorul a desenat unealta respectivă pe fişa a şasea din caietul de anchetă].
664: [Primul răspuns, prin confuzie:] vîrtélniţă [răspunsul a fost infirmat de un [•] (femeie)].
666: [Primul răspuns:] pi gard.
667: „... ori la gard, [K] pi gard" .
669: [Primul răspuns:] „la gard se urzeşte".

IV. [F]: URZOI ► I/1: p. 330, pl. F6, fig. 108 (630. Bereşti-Sat, Bereşti, Gl.); ► II/1: p. 309, pl. D13, fig. 191 (617. Bogdăneşti, Vs.); ►URZITOR ► I/1: p. 330, pl. F5, fig. 106, ~ mic (o construcţie cu totul aparte; 643. Cudalbi, Gl.); p. 331, pl. F6, fig. 109 (638. Odaia Manolache, Vânători, Gl.); ► II/1: p. 308, pl. D12, fig. 187 (600. Pungeşti, Vs.); p. 309, pl. D13, fig. 192 (618. Lipovăţ, Vs.); ► URZITOARE ► I/1: p. 330, pl. F6, fig. 107 (625. Stoişeşti, Banca, Vs.); fig. 110 (639. Braniştea, Gl.); ► II/1: p. 308, pl. D12, fig. 186 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 188 (606. Ivăneşti, Vs.); fig. 189 (611. Corodeşti, Gherghești, Vs.); p. 309, pl. D13, fig. 190 (pe laturile stinghiilor verticale se observă şanţurile care susţin mănunchiul de fire de urzeală; 612. Puieşti, Vs.); fig. 193 (619. Olteneşti, Vs.); p. 310, pl.D14, fig. 194 (622. Stănileşti, Vs.); fig. 195 (620. Tătărăni, Vs.); ► cf. I/2: la sfârşit, p. 316, pl. G3, fig. 228: „Port obişnuit în zilele de lucru; femeie lângă urzitor" (666. Negrileşti, Vn.).
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „lucrul la cânepă"; ► vezi, sub IV, şi la MN [1241] „Furcă (de tors)", PL. 232 „Lâna, cum se lucrează".

RĂZBOI (de ţesut), pl. „métier (à tisser)"

[1259]
I. [Întrebare indirectă] La (în) ce ţese femeia pânza? (FOTO).

ALR II s.n. 470; ALRM II s.n. 300; AIS 1512; ALC 1216; ALA 1168; NALR / ALRR: Mar. II 510; Olt. III MN pl. 87; Bas.Bucov.Transn. II 164, cf. MN pl. 10; Munt.Dobr. III MN p. 190; Trans. IV MN pl. 89.

Pct. 664. Caşin, Bacău

II. 462: [Se spune] „la o parte".
464: [H] odi̯án vęrstát; dva verstát'i̯.
465: [Numele pentru o parte a ansamblului]; [H] vĕrstát.
466: [Se spune] „la o parte".
467: [H] verstát „războiul întreg".
468: [II] státi̯vi̯, razbó̯i̯; -bo̯á̯i̯i̯, státivă: „se zice la război, nu numai la o parte".
469: [I, 1] stắti̯vi̯; o státivă: „o jumătate de [război]".
470: [Se spune] „la o parte".
471: răzbó̯i̯; -bu̯á̯i̯i̯: „vertical, numai pentru covoare".
473: [Se numeşte] „o parte".
474: [Se spune] „la o parte".
478: [Se spune] „la o parte".

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

479: o párt'i di stát'ivi.
483: răzbój spun ᵘo sậmậ.
484: [Se numeşte] „o parte"; [II] státive; státivă.
488: [Sg. e rar folosit].
491: „O singură parte".
492: [Se spune] „la o parte".
493: [Se numeşte o jumătate din instalaţie]; [II] státivi [pl.]; státivă: [o parte a războiului].
494: [De fapt, inf. a repetat forma de plt.].
495: [Se spune] „la o parte".
496: [Se spune] „la o parte".
503: [Se spune] „la o parte".
513: [Cerându-i-se singularul, inf. a răspuns:] tot aşă [se spune].

534: tấti-s státivi, nu úna sau mai múlti.
548: tarhátur' di ţăsút: „toate părţile de lemn ale stativelor".
554: [Se numeşte] „o parte".
565: [Se spune] „la o parte".
587: [R] státivi.
593: [«Stative» se numesc piesele perechi ale războiului].
601: státivî: „o parte a stativelor".
603: [R] státivi.
606: „O parte de la stative".
616: [Pentru singular (2):] o párţi.
617: státivili „se pun numai la învălit; sunt numai cele două părţi laterale".
623: „Şi răzbȏi: când este instalat şi când are şi firele puse pe suluri".
624: „Are două stative, o vătálă etc.".
628: „Cu totul; numai o parte: státivă".
631: státivi: „numai picioarele cu tălpile".
658: am pus răzbȏiu şi ţăsᵘ.

III. În punctele în care s-a răspuns prin termenul «stative» (un [plt.]), obţinerea şi notarea formei de [sg.] a reprezentat, de regulă, un automatism de anchetă; în cele mai multe cazuri, această formă numeşte una din părţile instalaţiei, după cum au indicat şi informatorii.

IV. [F]: STATIVE; ► I/1: p. 326, pl. F1, fig. 83, ~, scheletul de bază şi „vătale" (631. Cârja, Murgeni, Vs.); fig 84, ~, scheletul de bază (627. Fălciu, Vs.); fig. 86, ~, scheletul de bază (646. Belceşti, Iveşti, Vs.); fig 87, ~, scheletul, cu „vătale" (644. Corod, Gl.); p. 327, pl. F2, fig. 89, ~, scheletul de bază şi „vătale" (650. Lieşti, Gl.); fig. 90, scheletul de bază şi „vătale" (616. Băcani, Vs.); fig. 91, ~, scheletul de bază (639, Braniştea, Gl.); ► I/2: p. 305, pl. F1, fig. 172, ~, scheletul de bază (670. Hârja, Bc.); fig. 173, ~, scheletul de bază şi „vătale" (667. Nistoreşti, Vn.); fig. 175, ~, stative, în funcţiune (669. Soveja, Vn.); fig. 176, ~, scheletul de bază şi „vătale" (652. Umbrăreşti, Gl.); p. 306, pl. F2, fig. 177, ~, în funcţiune (668. Nereju, Vn.); fig. 179, ~, cu „ţolice", în timpul lucrului (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► II/1: p. 297, pl. D1, fig. 129, scheletul stativelor (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 131, ~ (600. Pungeşti, Vs.); p. 298, pl. D2, fig. 137, ~ (611, Corodeşti, Gheorgheşti, Vs.); fig. 139, ~ (617, Bogdăneşti, Vs.); p. 299, pl. D3, fig. 142, stative cu picioare scunde, sheletul (618. Lipovăţ, Vs.); RĂZBOI; ► I/2: p. 306, pl. F2, fig. 178, război pentru ţesut „cergi", în funcţiune (667. Nistoreşti, Vn.); ► Detalii ale instalaţiei: ► I/2: p. 306, pl. F2, fig. 181, „întinzător" la stative (669. Soveja, Vn.); fig. 182, dispozitiv, de tip arhaic, pentru „schimbatul iţelor"; în locul rotiţelor (scripeţi) apar două „cumpene" (667. Nistoreşti, Vn.); ► Ansamblu: ► I/2: p. 306, pl. F2, fig. 180, femei la „ales" covoare (669. Soveja, Vn.). ► vezi, sub IV, şi la MN [1260] „Urzeală", PL. 237, MN [1263] „Iţe", PL. 238, MN [1264] „(prin) Spată", PL. 239.
[T]: ► I/1: p. 135-136 (635. Fârţăneşti, Gl.); ► I/2: p. 221-223 (669. Soveja, Vn.); ►II/1: p. 203 (622. Stănileşti, Vs.); ►vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă", MN [1241] „Furcă (de tors)", PL. 232 „Lâna, cum se lucrează".

CCIV

Termeni pentru „ansamblul de ţesut pânza"

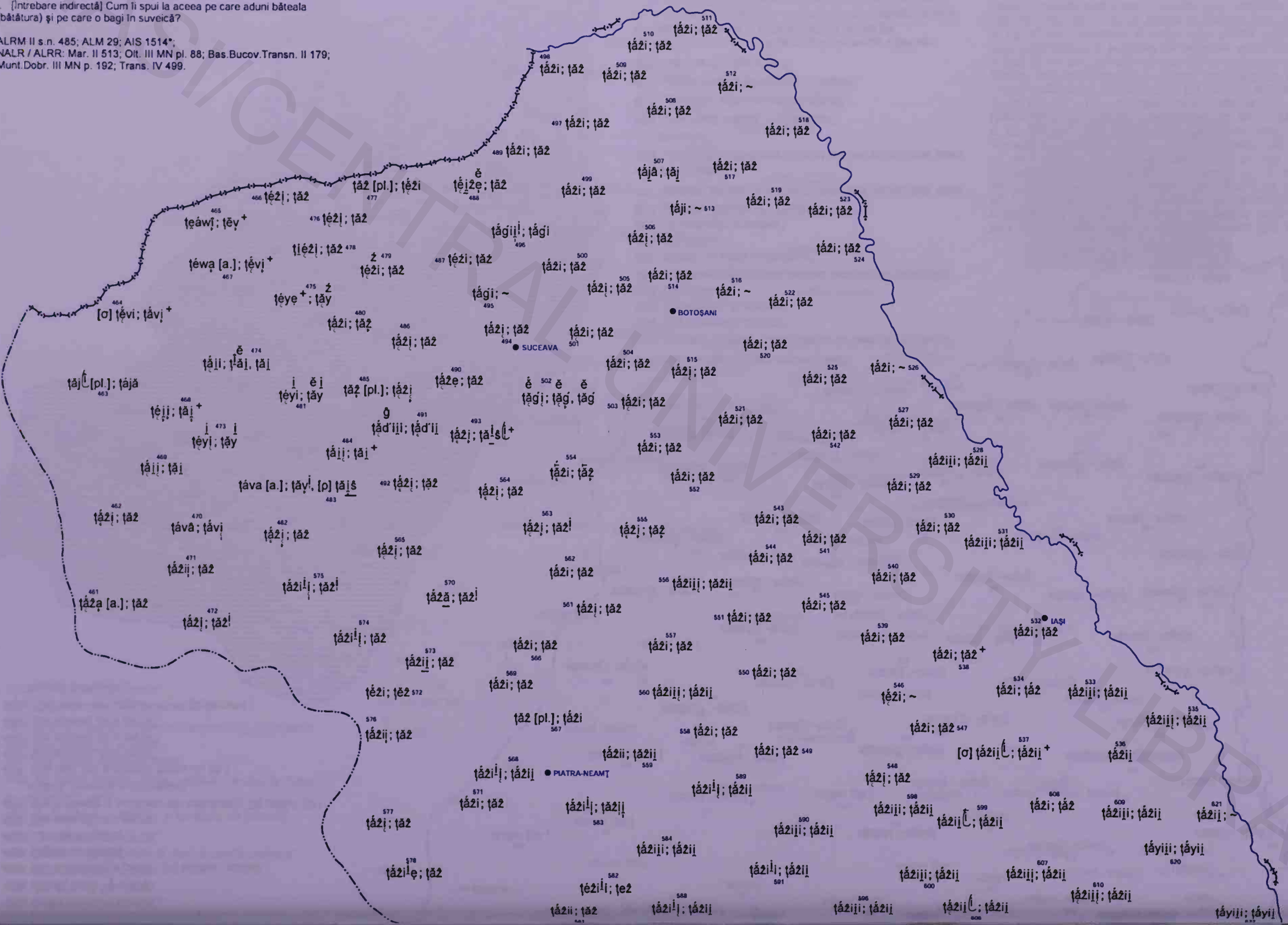
stative
război

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

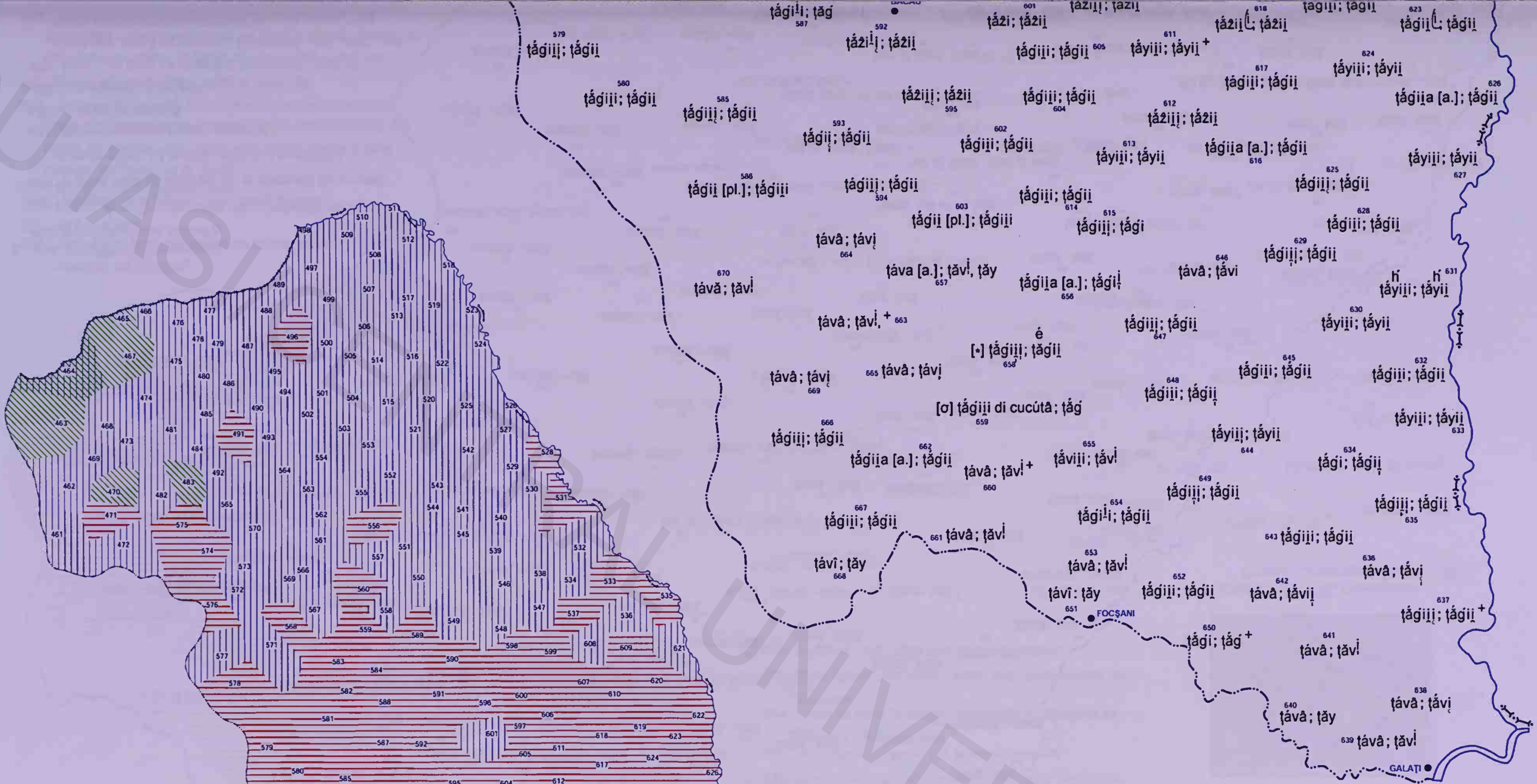
ŢEAVĂ pl. „canette”

[1281]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea pe care aduni băteala (bătătura) şi pe care o bagi în suveică?

ALRM II s.n. 485; ALM 29; AIS 1514*;
NALR / ALRR: Mar. II 513; Olt. III MN pl. 88; Bas.Bucov.Transn. II 179; Munt.Dobr. III MN p. 192; Trans. IV 499.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCV

Forme de [sg.] ale variantelor subst. „țeavă”

- țevie (și variante de tipul: „țắģiie”, „țắyiie”, „țắžiie”)
- țeve (și variante de tipul: „țắže”, „țéye”, „țắiie”)
- țeavă (și var.)

II. 464: [I, 1] [σ] țévi [pl.]; țeáuî, [H] odná țiuca; dvî țiuți [d.].

465: [H] țiuca; dvi țiuți; bîlșĕ țivọc.

467: [H] țiuca; dvi țiuți; e mai bílșe țivọc, sfludiáț 'huludeț'.

468: [II] țeyii; țay[i], țai.

475: fă-m o țeži.

484: [II] țắyie; țắi, țay.

493: [II] țắži; țắž.

537: lemnúș; -núșă: „bățul pe care se pune suveica”.

538: huduléț; -léțî: „băț în care se pune țắža la suvéică”.

611: sau tréisti, tréistiii; tréistii [= „trestie”].

637: [Inf. observă că ancheta are în vedere „toate hăláturile” (lucruri mărunte)].

650: „De sócru 'soc'”.

660: [În vorbirea liberă și:] țay.

663: [k] [•] țávi.

IV. [F]: ► II/1: p. 311, pl. D!%, fig. 202: țevi; obiectele respective se află într-o cutie de lemn, în care se ține și „suveica”; cutia este alături de „fusul de letcă” (612. Puiești, Vs.); p. 312, pl. D16, fig. 208, 209 ► „cicăric” cu „țeavă cu fir” (623. Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vs.); ► vezi și, sub IV, la H 372 „Sucală”.

[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă”, PL. 228 „Lucrul la cânepă”.

SUCALĂ, pl. „rouet (à bobiner)"

[1282]
I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea cu care depănaţi pe ţevi băteala (bătătura)? (FOTO) [Întrebare anterioară: Cum îi spui la aceea pe care aduni băteala (bătătura) şi pe care o bagi în suveică?].

ALR II s.n. 456; AIS 1514*;
NALR / ALRR: Olt. III 509, XLI/3; Mar. IV MN pl. XL; Ban. III 410;
Munt.Dobr. III 399; Trans. IV MN pl. 91.

461 sucála [a.]; -căľi
462 sucálă; -căľ
463 sucálă; -cálʲe
468 sucălă; -căli, [II] sucálă; -căli
464 ?, [I, 1] [o] sucála +
465 sucálă; -căli +
466 sucálă; -căľ
467 ? +
469 sucálă; -căli, [•] sucălă; socăli
470 sucálă; -căli
471 sucálă; -căli
472 sucálă; -căli
473 sucálă; -căle
474 sucálă; -căli
475 sucálă; -căľ
476 sucáhlă +
477 sucălă; -căli
478 sucálă; -căľ
479 sucálă; -căľ
480 vîrtjelnişuáră; vîrtjelnişuări
481 [D] sucálă; -căli +
482 sucálă; -căli
483 sucălă; -căli, [k] -căli
484 sucălă; -căľ, [II] sucálă; -căli
485 sucálă; -căľi
486 sucálă; -căle, -căľ
487 sucálă; -căli
488 ljétcă... +; ljétşi
489 sucálă; -căli, ljetcă; letş
490 sucálă; -căle, +
491 sucálă; -căli
492 sucálă; -căli
493 sucălă; -căli +
494 SUCEAVA
495 sucălă; -căli
496 ţîpirígu [a.], ţîpirig; -rîguri, +
497 sucálă; -căli, létcă; létşi
498 sucálă; -căli
499 létcă; letş
500 ljetcă; letş
501 ljétică, ᵘo ljética; ljétşi
502 sucálă; -căli +
503 [R] + şuric; -ricuri
504 létcă; létşi
505 létcă; létşi
506 létcă; létşi
507 létcă; letş
508 létcă; letş, lergătuări; -tóri
509 létcă; letş
510 létcă; létşi
511 létcă; letş
512 létcă; letş
513 létcă; letş
514 létcă; letş
BOTOŞANI
515 létcă; létşi
516 létcă; letş
517 létcă; letş
518 létcă; letş
519 létcă; letş
520 létică; létiş
521 létcă; letş +
522 vîrtélniţă; -télniţ
523 létcă; letş
524 létcă; letş
525 létcă; létşi
526 létcă; letş
527 vîrtélniţă; -télniţ
528 létcă; létşi
529 létcă; letş
530 létcă; letş
531 létcî; létşi
532 IAŞI létcă; letş
533 létcî; létşi
534 létcă; letş
535 létcî; létşi +
536 létcî; letş
537 létcă; letş +
538 durujitoáre; -tóri +
539 létcă; letş
540 létcî; létşi
541 létcă; letş
542 létcă; letş
543 létcă; létşi
544 létcă; letş
545 létcă; letş
546 létcă; letş
547 léctî; léctî
548 fus di létcă; fúsî di létcî +
549 létcă, fus di ~; letş
550 létcî; letş
551 létcă; letş
552 létcă; létşi
553 sucálă; -căli +
554 fuz_dʲi ljetcî +; fúsî di ~
555 sucălă; căli, [p] ljétcî; ljétşi +
556 ljétcă; ljets
557 létcî; letş
558 létcî; letş
559 sucălî; -căli, [k] -căli
560 sucálă; -căli, [V] vîrtélniţă; -télniţ
561 sucálă; -căli
562 sucălî; -căli
563 sucălă; sucăli
564 sucálă; -căli
565 sucălî; -căli
566 sucălî; -căli
567 sucălî; -căli
568 sucálă; -căli
PIATRA-NEAMŢ
569 sucălî; -căli
570 sucálă; -căli
571 sucálă; -căli
572 sucălă; -căli
573 sucălî; -căli
574 sucálă; -căli
575 sucálă; -căli +
576 sucálă; -căli, roátă; roţ
577 sucálă; -căle
578 sucálă; -căli
581 fuz_di létcî; fúsă ~
582 sucălî; -căli
583 sucălî; -căli
584 fuz_di létcî; fúsî ~
588 fus di létcă; fúsuri
589 fus di létcă; fúsuri ~
590 létcî; letş
596 fus di létcî; fúsî ~
598 létcî; létşi
599 létcă; letş
600 fus di létcă; letş
606 fus di létcă; fúsă ~
607 létcî; letş
608 létcî; letş
609 létcî; letş
610 létcă; letş
620 létcî, şicîric; letş, -rîşi +
621 létcî; létşi
létcî; létşi

„Fus de letcă": pct. 624. Vutcani, Vaslui

„Cicăric": pct. 623. Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vaslui

II. 464: [H] pᵘótacľ; dva pótaki .
465: [H] pᵘótax; dva pᵘótake.
467: pᵘótacľ; dva pótaki; i maj bilşe pᵘótaku.
476: [Formă dată de soţia inf. pr. şi aprobată de acesta];
o am în pᵘod; [•] sucálă; -căli, [••] sucăl [pl.].
481: [Primul răspuns:] ruátă péntru ţéj.
488: ... la noj sî spúnjé.
490: durujetoári; duruʲitóri.
493: ljétcî, „cu care se deapănă bumbacul"; ruáţî di
gepănát: „roată cu coarbă"; [II] sucálă; -căľ, şilic: „are
roată şi se învârte cu coarba".

496: „Cu roată și cu coarbă, se deapănă pe mosor", [V] lẹtcă; lẹtșị; „când m-am trezit eu, [era] o sârmă; trebuia să dai mereu cu mâna; la țipirig sau la coarbă e mai ușor".
502: [Există și] fus dị lʲẹtcă, rọătă di facút țăg.
503: „De vreo 30 de ani"; șuríc: [instalație pentru depănat scule mari pe mosoare, formată dintr-o roată și letcă]; [V] lʲétcă, [k] sucálă; -cálị; [letca este varga de fier a cărei mișcare se transmite la roată].
521: șik̑irig; -rîži; [•] sucálă; -cáli.
535: șicîríc; -rîșí: „o roată mare care învârtește letca".
537: ári fus di létcî.
538: „Este fus di létcî; se învârte cu mâna, pentru mosoare de bumbac".

548: șucăricá; -rẹlị „letcă cu o roată, cu mâner".
553: [Este făcută] „din lemn"; létcă; letș: [este făcută] „din fier".
554: „Care se pune în scaun"; [instalația în intregime se numește] lịétcî; lịétșị.
555: „Fac țiganii; la ea se pot pune și mosoare".
575: lʲétcă; lʲetș: „sucală cu manivelă pentru depănat la bumbac".
592: sucálă; -cắlʲ: „depănătoare cu roată".
614: la nᵘoị îl dịápînî cu mîna.
617: [Este un fel de vârtelniță cu care depeni și faci țevile pentru suveică; are o rotiță].
618: șik̑iricị; -riș [este o roată, între două picioare, cu un ax care învârte fusul de letcă].
620: șicîricu [are o roată cu curea de transmisie].
623: „Are o roată cu sfoară și mâner; se lucrează mai repede decât cu letca".
624: saụ scắᵘun di létcî.
632: [Se spune numai la vergeaua metalică pe care se pune „țeava"; suportul de lemn se numește:] pat di létcă.
637: sucálă „[este] partea de la «cicîric», de fier, cu o roată, pe care se bagă «țeava»".
638: sucálă „[se zice la] sulul de fier pe care bagi «țeava»".
640: „[Este unealta] cu roată, cu mâner".
642: „De învârtit cu manivela"; [primul răspuns:] pat_di sucálă.
643: pi pat di țắgịị.
652: pátu sucáli [este partea de lemn a sucalei, baza].
654: [•] șicîríc; -rîși [[•] este inf. care a răspuns la chestionarul special „Cânepa"].
657: „Pusă în pat dă létcă".
659: „Partea de sus, care se învârte"; [primul răspuns:] pat di létcî; páturʲ ~.
660: „Cu pat"; čicîricᵘ; -rîčị: „cu manivelă".
662: [•] [R] sucálî; -cắlʲ.
663: [Se sprijină pe „pat"].
664: ... și cu fus dă létcă [inf. indică ambele părți].
665: ... cu fus_di létcî [vezi și răspunsul din pct. 664].
666: [Primul răspuns, corectat, a fost:] alergătụári; -tórʲ [inf. nu a înțeles pe moment întrebarea].
IV. Pentru trimiterile de tip [F] și [T], vezi [IV] de pe harta următoare, „Desagi".

CCVI

Principalii termeni pentru „sucală"

- sucală
- letcă
- ● fus, ~ de letcă
- □ pat, ~ de letcă, ~ de sucală
- cicâric (și var.)

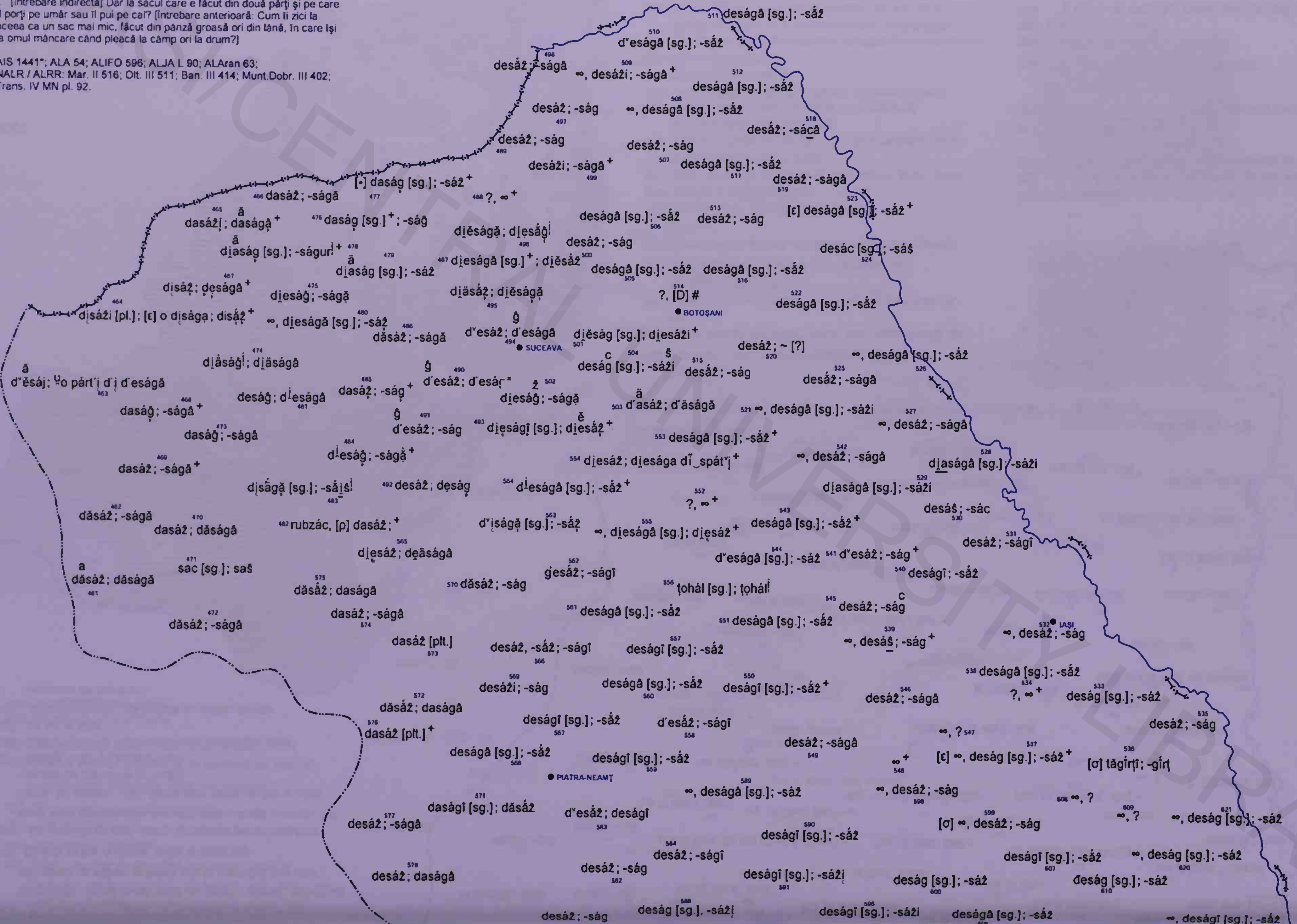
Nereprezentat: alți termeni sau lipsa răspunsului

FOCȘANI
GALAȚI
BACĂU

DESAGI, sg. „besace"

[1287]
I. [Întrebare indirectă] Dar la sacul care e făcut din două părţi şi pe care îl porţi pe umăr sau îl pui pe cal? [Întrebare anterioară: Cum îi zici la aceea ca un sac mai mic, făcut din pânză groasă ori din lână, în care îşi ia omul mâncare când pleacă la câmp ori la drum?]

AIS 1441*; ALA 54; ALIFO 596; ALJA L 90; ALAran 63;
NALR / ALRR: Mar. II 516; Olt. III 511; Ban. III 414; Munt.Dobr. III 402;
Trans. IV MN pl. 92.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: [H] besáhẹ; odin bẹsáhặ; dvói besáh; [k] odnịé besáhạ.

465: [H] bịsắhe; odná bẹsắha.

467: [H] bẹsáhě; dvói bẹsắh i maị bilşe besáhě [af.].

468: [II] dasắĝ; -ságă.

469: [•] dasắĝ; ọ daságă; -sắĝ.

476: [Se zice] „la o parte".

477: [Inf. princ.:] ꝏ, ?.

478: [Inf. precizează că] „numai ruşii de la munte au ~".

482: ᵘo daságă dinắinti, úna dinapóị.

484: [II] dịasắĝ; dịeságă.

485: „Nu se mai folosesc".

487: [Este] „făcută din două părţi"; [pluralul este pentru două obiecte: doi desagi].

488: la noị nú sî fag_dị-aşẹ́lịe..., îm_părţịa Bụcovini [se fac].

493: nú prẹ sînt; îm_bucovina, aşẹ́lịẹ; [II] ꝏ, dịesắẑ; -ságă.

499: ịaráụ maị dimúlt.

501: „La o parte [se zice]:" ᵘo trắịstă.

509: pin_Ardịál sî pụártă.

523: pi la noị nu-s.

534: [D] desắẑ; -ságă, pin álti părţ.

537: [D] tăgî́rţî; -gî́rţ: „o traistă mai mică, pui grăunţe în ea"; tăşúlcă; -şúlš.

539: sînt pi la múnti.

541: la múnti.

543: avẹ́u bătrî́ni píntru drum maị lung.

548: [D] deságă [sg.]; -sắẑ: „nu sunt în sat".

550: pụártă ţîgáni dị-aşẹ́lịa.

552: [ɛ] desắẑ; -ságă.

553: avẹ́u bătrî́ni.

554: da nú sî fac la noị; „vin la Fălticeni dinspre munte; ᵘo dịeságă se zice la o greutate, într-o traistă, sac, tắfilcî".

555: [A văzut la munte; inf. ezită între forma de sg. fem. şi cea de masc.:] dịeság.

564: „Numai ţiganii poartă".

576: [La sg.:] ᵘo părẹ́ĉi di dasắẑ.

615: [În legătură cu forma de sg., inf. susţine că este vorba de o anumită parte a desagilor, cea din faţă].

618: „a duce dẹasắẑéşti" [= a duce sacul sub formă de desagă].

626: [Este] la Berezắnị [inf. susţine că forma de sg. «dăsag» numeşte ambele părţi ale obiectului].

629: „[Ironic:] carul colectivistului [!]".

631: „[Se folosea] pentru semănat".

633: „La semănat".

634: [După forma de sg., inf. reformulează pluralul din proprie iniţiativă:] dóụă părẹ́ḱ di dăsắẑ.

636: „La semănat".

637: „Era pentru semănat, mai ales".

638: semănáị din ịeị.

644: [După forma de sg., inf. revine cu pluralul:] dăsắẑ.

655: aụ mătcắşî 'locuitorii din Matca' [pct. 649].

658: [Răapunsul obţinut în locul formei de sg. este:] „o pereche de dasắẑ".

659: [Primul răspuns pentru singular:] sac [!], trắịstă.

662: o perẹ́ḱi di...

663: [Inf. declară că forma dată numeşte obiectul descris în întrebare] cu tótu.

665: dóụă părẹ́ḱ di dăsắẑ [prima formă, tot de plural, are pentru inf. valoarea unui substantiv singular denumind întregul obiectului descris în enunţul întrebării].

668: „Se leagă cu bắịeri".

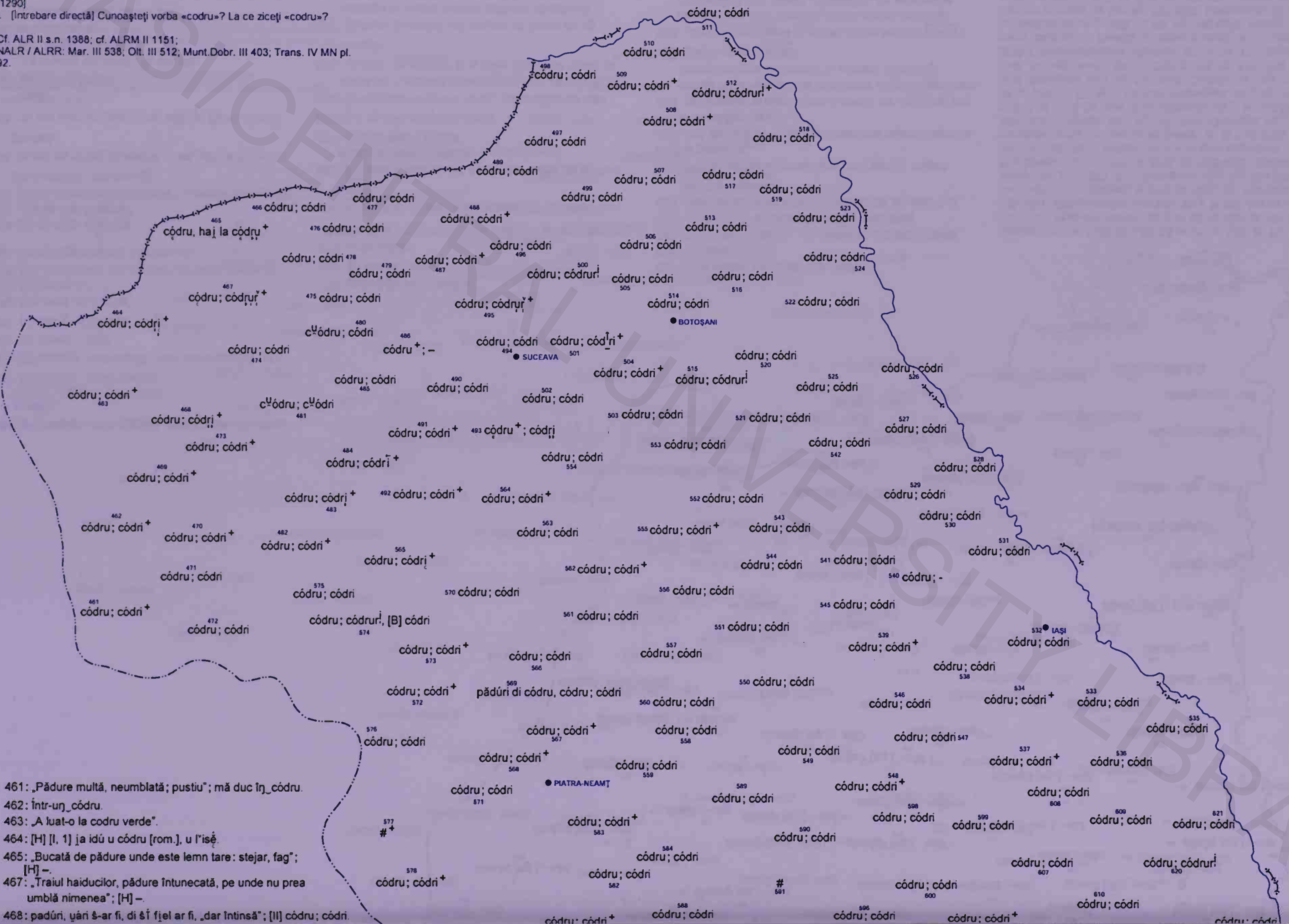
669: „Se dădeau înainte la nuntă; acum se dă o rániţă"; [În localitate este obiceiul potrivit căruia, la nuntă, neamurile îi dau mirelui „cămăşi" şi, de asemenea, toate obiectele ce-i vor trebui în gospodărie].

IV. Pentru harta precedentă, „Sucală":
[F]: SUCALĂ ► I/1: p. 332, pl. F7, fig. 111 (647. Priponeşti, Gl.); ► I/2: sucală cu roată de fier, p. 308, pl. F4, fig. 192 (662. Vidra, Vn.); sucală cu roată de lemn, fig. 193 (669. Soveja, Vn.); sucală cu lădiţă, p. 309, pl. F5, fig. 194 (669. Soveja, Vn.); ► FUS DE LETCĂ ► I/1: p. 332, pl. F7, fig. 112 (625. Stoişeşti, Banca, Vs.); ► I/2: p. 309, pl. F5, fig. 195 (651. Câmpineanca, Floreşti, Vn.); ► II/1: fus de letcă (cu „talpă", de susţinere), p. 311, pl. D15, fig. 198 (597. Tuleşti, Vs.); fig. 201 (611. Corodeşti, Vs.); fig. 203 (617. Bogdăneşti, Vs.); p. 312, pl. D16, fig. 205 (620. Tătărăni, Vs.); fig. 206 (624. Vutcani, Vs.); ~ la care suportul îl constituie „cutia" în care se ţin „ţevile": p. 311, pl. D15, fig. 199 (600. Pungeşti, Vs.); fig. 200 (619. Olteneşti, Vs.); p. 312, pl. D16, fig. 204 (619. Olteneşti, Vs.); ► CICĂRIC ► I/1: p. 332, pl. F7, fig. 113 (637. Frumuşica. Gl.); fig. 114 (639. Braniştea, Gl.); fig. 115 (643. Cudalbi. Gl.); fig. 116 (646. Belceşti, Iveşti, Gl.); p. 333, pl. F8, fig. 117, 118 (638. Odaia Manolache, Vânători, Gl.; în fig. 118, detaliu: roata „cicăricului", învelită cu material textil); ► I/2: cicăric cu roată de lemn, p. 309, pl. F5, fig. 196 (668. Nereju, Vn.); ciucuric cu roată de fier, fig. 197 (652. Umbrăreşti, Gl.); ► II/1: cicăric, p. 310, pl. D14, fig. 196 (612. Stănileşti, Vs.; roata, cu margini duble, este învelită în material textil); p. 312, pl. D16, fig. 207 (618. Lipovăţ, Vs.; aceeaşi observaţie ca şi în cazul precedent); ► vezi şi, sub IV, la H. 371 „Ţeavă".
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 „Lucrul la cânepă" şi la MN [1241] „Furcă (de tors)"; PL. 232 „Lâna, cum se lucrează".

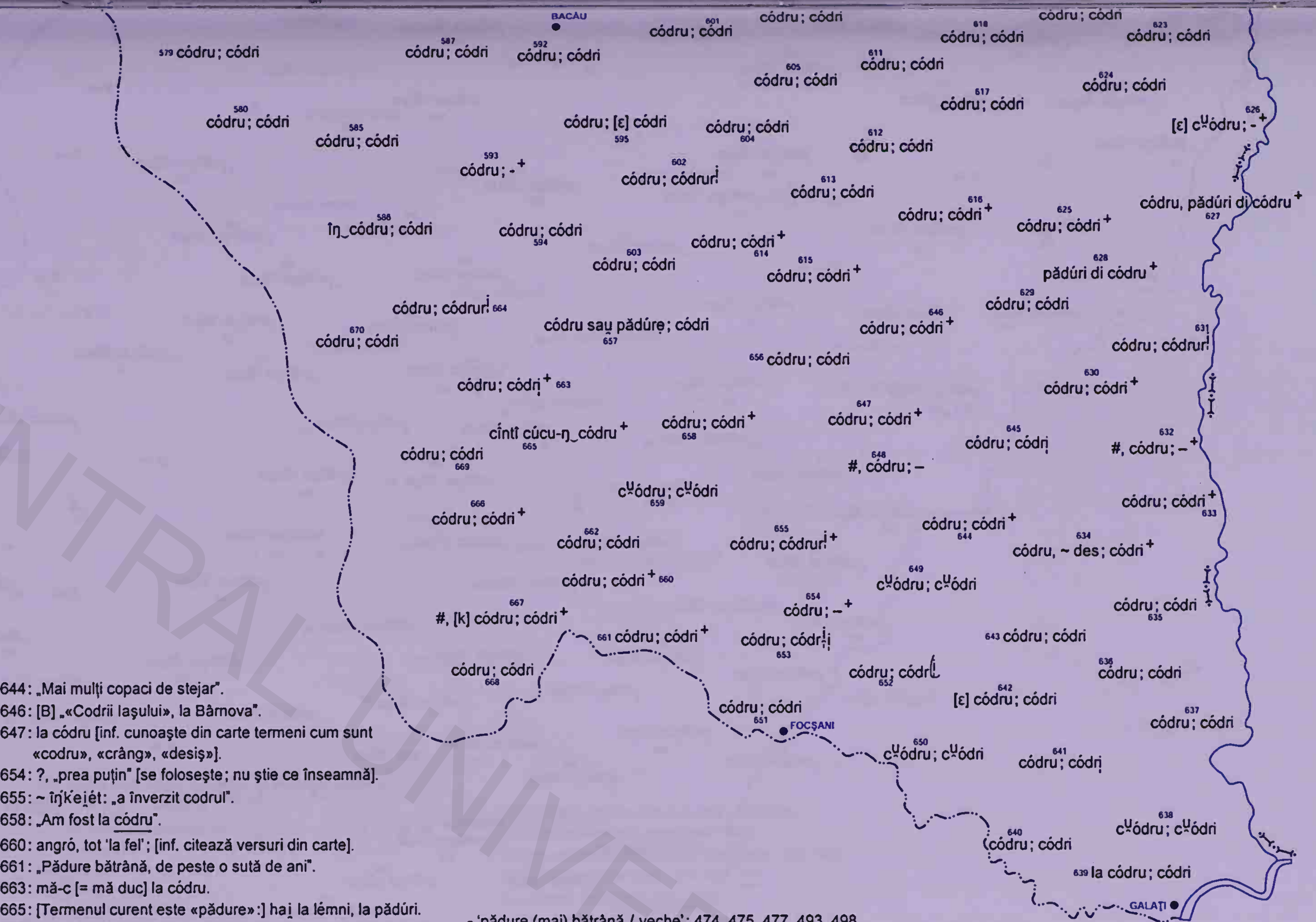
CODRU, pl. (les sens du mot «codru»)

[1290]
I. [Întrebare directă] Cunoaşteţi vorba «codru»? La ce ziceţi «codru»?

Cf. ALR II s.n. 1388; cf. ALRM II 1151;
NALR / ALRR: Mar. III 538; Olt. III 512; Munt.Dobr. III 403; Trans. IV MN pl. 92.

II. 461: „Pădure multă, neumblată; pustiu"; mă duc în̦_códru.
462: într-un̦_códru.
463: „A luat-o la codru verde".
464: [H] [I, 1] ịa idú u códru [rom.], u l'isẹ.
465: „Bucată de pădure unde este lemn tare: stejar, fag"; [H] –.
467: „Traiul haiducilor, pădure întunecată, pe unde nu prea umblă nimenea"; [H] –.
468: padúri, ụári ş-ar fi, di şî fịel ar fi, „dar întinsă"; [II] códru; códri.

469: [•] códru; -.
470: „O pădure deasă, mare, pe un teren întins; un masiv păduros mai mare".
473: úni-i̯ măi̯ mult fagarét.
478: la códru vẹrdi̯.
482: copáši ìștia, primavára cîn dă códru, di-mfrundắsc înapói̯, atúnșa îi̯ códru-așála.
483: i̯-o pădúrĭ [ε] întínșă, mai̯ mári̯, frumuắsă.
484: „Pădure deasă, mai îndepărtată, de fag": făgịt; [II] códru; códruri, [k] códri.
486: „[Este un] sat din comună".
487: mai̯ pustiᵘós.
488: „Şi la noi avem aici o padurìși de vreo 10 ha, nu mai mult, dar noi îi zicem: în_códru: ma duc ~".
491: ᵘo-mverdît ~.
492: um_fel de pădúri̯ [inf. nu ştie sensul exact].
493: ~ da, cum nu ?; [II] cᵘódru; cᵘódri: „pădure mai tânără".
495: pădúri, nu ?.
501: măi̯ mult copáș la ū_loc.
504: pădúri mári cu gorónⁱ; «goron»: „copac mare şi bătrân".
508: [Şi:] códru di pîni: „bucată (de pâine)".
509: şî códru di pîni (= bucată ~).
512: pădúri mári, niᵘumblátă.
534: şî bucátă di pîni.
537: pădúri di códru.
539: [Şi:] bucátă di pîni.
548: pădúri di códru: „care nu se taie, se lasă să crească mare".
555: „Se mai zice şi aici: ori mă duc în codru, ori la pădure".
562: códru în_cắrt'i.
564: o avút şi Ştéfan šel Mári̯ lúpti̯ pin_códri; trăi̯ếșt'i di vẹácur'.
565: la pắdúri-i̯ spúni̯ şî ~.
567: „O bucată de pădure frumoasă de stejar".
568: tai̯ ca-ŋ_códru.
572: pădúri̯ mai̯ mult d'i frûzár', d'i fag.
573: „«pădure» [este] numai de răşinoase, «codru» are şi foioase".
577: [Nu se foloseşte decât sintagma] în códru vẹrdi̯ [probabil un cultism].
578: „Toate pădurile, grup de păduri".
581: códru di pădúri.
583: „I se zice pădúri primăvara, când înverzeşte".
593: [Numai ca termen literar cu înţeles de 'pădure'].
606: în códru I̯éşului̯.
614: [Numele unei păduri din apropiere:] Pădúri̯a Códru.
615: „Pădure mare"..., nu ţîhlụácă („pădure mică").
616: „Pădure mare, púsnică, cu copaci mari".
625: pin_cắrț.
626: „Nu se prea zice în sat".
627: „Pădure curăţată, ce creşte mare"; [inf. cunoaşte forma de voc. códrule!, din cărţi].
628: „Pădure mare, pentru lemn de casă (căpriori, corzi etc.)".
630: ụo-nverzît códru (expresie).
632: [B] hai̯dúc di códru.
633: „Am citit, am auzit".
634: „Parcă-i în codru".
644: „Mai mulţi copaci de stejar".
646: [B] „«Codrii Iaşului», la Bârnova".
647: la códru [inf. cunoaşte din carte termeni cum sunt «codru», «crâng», «desiş»].
654: ?, „prea puţin" [se foloseşte; nu ştie ce înseamnă].
655: ~ îŋk'ei̯ét: „a înverzit codrul".
658: „Am fost la códru".
660: angró, tot 'la fel'; [inf. citează versuri din carte].
661: „Pădure bătrână, de peste o sută de ani".
663: mă-c [= mă duc] la códru.
665: [Termenul curent este «pădure»:] hai̯ la lémni, la pădúri.
666: sî-ŋk'éi̯i códru, „când dă frunza".
667: ă-frunzît códru, s-a vestejît códru.

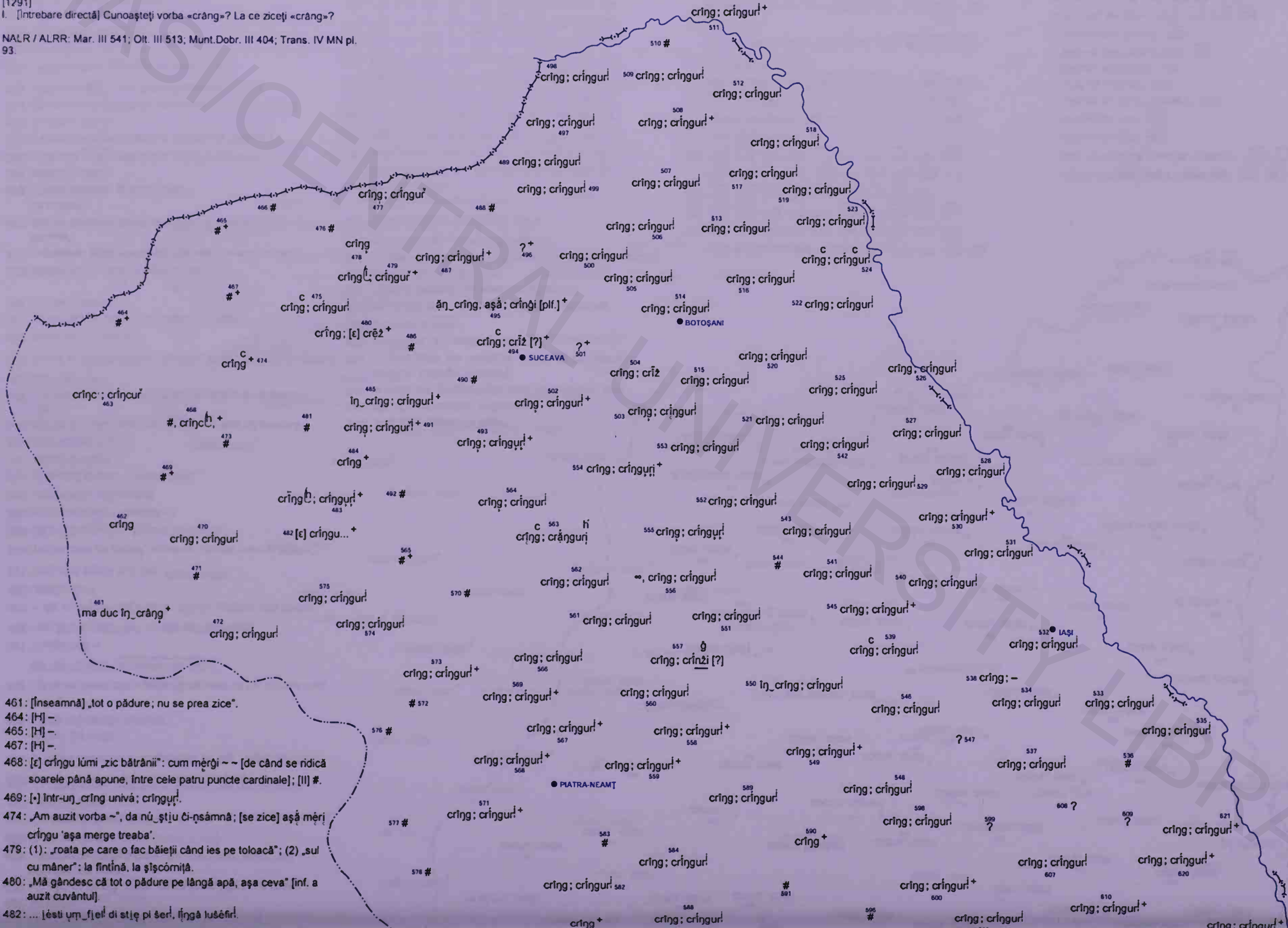
III. Sensurile termenului «codru»:
I. 'teren împădurit':
- 'pădure (mai) mare': 461, 469, 470, 471, 472, 483, 487, 489 („multă"), 495 („multă"), 497, 499, 502, 503, 504, 505, 506, 508, 509, 510, 512, 513, 514, 516, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 530, 531, 535, 536, 537, 538, 539, 541, 542 („multă"), 544, 546, 547, 548, 549, 550, 552, 553, 554, 559, 560, 561, 563, 564, 574, 579, 580, 581, 584, 586, 587, 588, 594, 595, 597, 598, 599, 600, 602, 606, 607, 609, 610, 611, 612, 613, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 627, 628, 631, 636, 637, 641, 648, 650, 653, 659, 662, 664;
- 'pădure': 462, 466, 469, 478, 479, 481, 490, 491, 492, 496, 501, 532, 555, 556, 557, 562, 565, 566, 570, 578, 582, 583, 590, 592, 593, 596, 601, 605, 608, 624, 625, 626, 635, 638, 639, 640, 642, 643, 645, 646, 647, 651, 652, 656, 657, 658, 663, 666, 667, 669, 670;
- 'pădure (mai) bătrână / veche': 474, 475, 477, 493, 498, 500, 505, 507, 509, 515, 517, 520, 522, 526, 529, 533, 534, 537, 538, 540, 543, 545, 550, 551, 559, 560, 564, 569, 571, 575, 588, 589, 598, 600, 612, 617, 661;
- 'pădure (mai) deasă': 470, 476, 484, 494, 499, 513, 526, 530, 549, 554, 560, 575, 584, 585, 618, 630, 636, 641, 649, 662;
- 'pădure de foioase (fag, stejar etc.)': 465, 471, 473, 484, 485, 504, 567, 569, 572, 573, 575, 576, 644, 668;
- 'pădure (mai) întinsă': 468, 470, 483, 511, 537, 558, 585, 589, 600, 611, 620;
- 'pădure (mai) pustie / neumblată': 461, 467, 487, 506, 512, 621, 641;
- 'pădure, primăvara, când înfrunzeşte / înverzeşte': 482, 576, 583, 603, 604, 605, 655, 666;
- 'pădurea toată': 468, 480, 578, 660;
- 'pădure mare (şi deasă) la munte': 524, 531, 574;
- 'pădure groasă / cu copaci groşi': 571, 597, 619;
- 'pădure verde': 603, 605;
- 'pădure întunecoasă / întunecată': 467, 561;
- 'pădure încâlcită, greu de străbătut': 559, 571;
- 'pădure de şes': 485;
- 'masiv păduros': 470;
- 'pădure de mică întindere': 629;
- 'fund de pădure': 568;
- 'pădure înfundată': 464;
- 'pădure mai îndepărtată': 484;
- 'pădure mai tânără': 493;
II. 'bucată de pâine': 508, 509, 534, 539;
III. Toponim: 486, 488, 606, 614, 646;
IV. Sens neprecizat / necunoscut: 463, 492, 577, 632, 633, 634, 654, 665.

IV. [T]: ► cf. „Odăi, la pădure, la codru" I/2, p. 100 (659. Străoane, Vn.); ► cf., sub IV, la MN [1288] „Pădure", PL. 243.

CRÂNG, pl. (les sens du mot «crâng»)

[1291]
I. [Întrebare directă] Cunoaşteţi vorba «crâng»? La ce ziceţi «crâng»?

NALR / ALRR: Mar. III 541; Olt. III 513; Munt.Dobr. III 404; Trans. IV MN pl. 93.

II. 461: [Înseamnă] „tot o pădure; nu se prea zice".
464: [H] –.
465: [H] –.
467: [H] –.
468: [ɛ] crîngu lúmi „zic bătrânii": cum mèrģi ~ ~ [de când se ridică soarele până apune, între cele patru puncte cardinale]; [II] #.
469: [•] într-uŋ_crîng univá; crîngụŗ.
474: „Am auzit vorba ~", da nú_ştịu či-ŋsàmnă; [se zice] aşå mèri crîngu 'aşa merge treaba'.
479: (1): „roata pe care o fac băieţii când ies pe toloacă"; (2) „sul cu mâner": la fîntînă, la şişcómiţă.
480: „Mă gândesc că tot o pădure pe lângă apă, aşa ceva" [inf. a auzit cuvântul].
482: ... ịèsti ụm_fịeľ di stịę pi šeŗ, lîngă lušèŗ.

483: tot padúrį; „dar eu cred că trebuie să fie mai multe obiceiuri: o samă-i spun «codru», o samă «crâng»; crâng, după părerea mea, trebuie să fie o pantă mai mare".
484: [Inf. a auzit din poezii]; [II] crîng; crînguri.
485: „O vale cu o pădure frumoasă, cu păsări care cântă; nu se obişnuieşte în sat".
487: „Un câmp mai mare, mai îndepărtat, mai pustiᵘós"; în Rúsia sînt cîriḱ fără sfîrşît.
491: oař_cîn ńi viďém îm_vîrvu crîngului? „[Se zice şi] la mânerul de la şişcómiţî".
493: „Pădure tânără, frumoasă, cu poieni"; [II] crîng; crînguri [inf. a auzit, dar nu ştie ce înseamnă:] luncă, pădure tânără?.
494: „O parte din pădure, o porţiune izolată de cealaltă printr-o despărţitură".
495: ᵘo [ɛ] paduriši mai miţîţîcă.
496: nú_ştiu şi-i.
501: puáţi c-am auuzî_da nu-i la ştirea me.
502: „Nu se foloseşte cuvântul în sat".
508: la maşină.
511: la muára di ápă, ᵘo párti.
530: 1. ᵘo pésă di la présa di balotát fînu; 2. „o piesă la vîrtéju di lucrát ḱei [= piei de animale]".
545: un lemn, ca un proţáp, di cári ierấu prinş cáii la triierát.
549: tufaráş.
554: riezliáţî.
558: „nu ştii crângul omului".
559: to_pădúri, da cu copáši mari, sî păşuniázî di animáli.
565: cólu-ŋ_crîŋg; la noi nú [se spune], ált'i pǎrţî.
567: „Pădure mai mică, izolată, nu pe munte".
568: „Pădurice, cu copaci tineri şi nu prea întinsă, pe loc drept, nu pe deal".
569: „Pădure de foioase tânără, în creştere".
571: „Lăstăriş de 20 de ani, creşte la dealuri, pe loc mai pădinós".
573: „Vegetaţia (pădure şi iarbă)".
581: crîŋgu şériulu.
585: crîŋgu vérdi, gálbin [=] „înfăţişarea codrului după anotimpuri".
587: adicî sî sḱimbî vrémea.
590: cum a sî šiii crîŋgu ástîz? [=] „cum va fi vremea azi?".
595: „Códru e mare; mai mic, e crîng" [răspuns obţinut spontan].
597: pădúri di crîŋg.
600: „pétiši di pădúri cu tufişuri; este un loc care se cheamă Crâng".
610: [Inf. ştie termenul din carte].
611: „Este un sat Crîng, pe lângă Bârlad".
613: „Numele unui sat".
616: „Numele unui sat".
617: „Pădure de stejar, tânără, amestecată şi cu pomi".
618: „Pădurice, mai rară, cu flori".
620: „Tufiş, pădure mică" (ştie sensul din carte).
621: [În expr.:] uo dat crîŋgu, uo ńişcát crîŋgu [=] „ies frunzele primăvara".
622: „Pădure tânără, de 3-4 ani".
624: [În expr.:] s-o sḱimbát crîŋgu [=] „începe să-ngălbenească pădurea; ᵘo-ŋḱeiét crîŋgu sau códru [=] „s-a dezvoltat frunzişul, primăvara".
625: „Pădure mai mică decât codrul" [ştie termenul din cărţi; este un sat cu acest nume].
630: „La crâng" (numele unui deal; a fost şi pădure).
631: [ɛ] ti duš la crîŋgᵘ (nu ştie sensul); „un nume de sat Crîngᵘ".
632: crîŋg.
634: „Pădure, într-o coastă, într-un zăvói" (termenul are sensul de „vale între două dealuri, adâncitură").

636: nu s-a preą vorǵit la noi [nu se foloseşte termenul].
639: „O păiîşti, în pădure".
643: [•] lúmea s-o sḱimbát, da crîŋgu ba [= „vremea merge ca înainte"].
644: „Du-te-n vale, în crâng".
646: Crîŋgu: „nume de sat".
649: crăž?.
656: [Inf. confundă termenul cu forma de pl. «crăngi», datorită corpului sonor asemănător; vezi şi pct. 649].
658: [[•] declară că ştie cuvântul] „de pe carte".
660: „Crângul la Petreşti, la Focşani".
661: plantáţiii.
667: „Rar".
668: „[Se spune] la vale, la câmp".
669: [Inf. cunoaşte doar toponimul] Pădúrea Crîngului (lângă Focşani).

III. Sensurile termenului «crâng»:

A. 'porţiune de teren acoperită de copaci, arbuşti etc.':
- 'pădure': 461, 469, 480, 483, 503, 504, 543, 556, 557, 559, 601, 624, 626, 630, 636, 637, 647, 650-652;
- 'pădure (mai) tânără': 493, 497-499, 505, 509, 512, 513, 516, 519-521, 523, 529, 535, 539-541, 543, 546, 551, 554, 555, 560, 568, 569, 597, 598, 605, 606, 617, 622, 623, 661;
- 'pădure (mai) mică, pădurice': 489, 495, 500, 506, 507, 509, 511, 514, 522 (pe luncă), 525, 526, 529, 532, 533, 535, 537, 542, 548, 549, 552, 553, 560, 561, 562, 567, 568, 582, 595, 597, 604, 606, 607, 613, 619, 620, 625, 632, 633, 640, 663, 664, 670;
- 'pădure într-o vale sau pe o coastă': 485, 634;
- 'pădurice de foioase la malul apei': 472;
- 'pădure, porţiune împădurită pe malul apei': 588, 666;
- 'pădure/pădurice pe deal': 524, 550, 571;
- 'deal (mare) împădurit': 491, 584;
- 'pădure (izolată, răzleaţă) în câmp': 554, 563, 567, 660;
- 'pădurice pe loc drept': 568;
- 'o parte (mai mică) din pădure': 475, 494;
- 'colţ/margine de pădure': 531, 593;
- 'petec de pădure': 600;
- 'pădure la munte': 527;
- 'pădure (mai) rară': 515, 528, 561, 618;
- 'pădure mică, tăiată': 534;
- 'mijlocul pădurii': 564;
- 'poiană/pajişte (cu flori) în pădure': 517, 589, 639;
- 'pajişte împădurită': 592;
- 'pădure de foioase': 569, 617;
- 'pădure tânără de arbuşti de răchită': 575;
- 'pădure înfrunzită': 602, 621;
- 'pădure bătrână, mare': 653;
- 'pădure deasă': 655;
- 'pădure plantată': 661;
- 'pădurice lângă oraş, folosită ca loc de plimbare': 662;
- 'luncă mică cu nuiele': 477;
- 'huceag': 518, 549, 606;
- 'lăstăriş': 571;
- 'tufiş/tufăriş': 548, 549, 600, 620.

B. 'formă de relief':
- 'câmp': 638;
- 'câmp mare, pustiu': 487;
- 'luncă': 472, 592.

C. 'dispozitiv tehnic; formă la jocul de copii':
- 'subansamblu la o maşină sau agregat': 508, 511, 530, 545;
- 'scripete': 463;
- 'sul cu mâner': 479;
- 'mâner': 491;
- 'roată, la un joc de copii': 479.

D. 'elemente de cosmografie şi meteorologie populară; reflectări ale acestora':
- 'stea': 482;
- 'bolta cerească': 581;
- 'timp, stare atmosferică; starea/înfăţişarea lucrurilor': 468, 474, 558, 585, 587, 590, 624, 643;
- 'soartă, destin': 558.

E. Toponim: 600, 611, 613, 616, 625, 630, 631, 646, 660, 669.

F. Sensul nu este precizat: 462, 469, 470, 478, 484, 493, 496, 501, 503, 538, 547, 557, 565, 566, 573, 574, 599, 608-610, 631, 641, 644, 649, 654, 656, 658, 667, 668.

TĂIETURĂ, pl. „essart”

[1292]
I. [Întrebare indirectă] Cum spui la locul unde s-a tăiat pădurea?

NALR / ALRR: Mar. III 543; Olt. III 514; Ban. III 417; Munt.Dobr. III 405; Trans. IV 502.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 [ε] tăi̯etúră; -túrⁱ
580 parḱẹ́t; -ḱẹ́ti̯
585 tăi̯etúrĭ; -túrⁱ
586 parḱét; -ḱéti
587 tăi̯etúrĭ; -túrⁱ, +
592 tăi̯etúră; -túrⁱ +
593 parḱét; -ḱéti̯
594 tăi̯etúrĭ; -túrⁱ
595 tăi̯etúrĭ; -túrⁱ
601 ĭ_šu̯áti +
602 tăi̯etúrĭ; -túrⁱ
603 parḱét; -ḱéti
604 ĭ_šu̯áti, tăi̯etúrĭ; -túrⁱ
605 tăi̯etúrĭ; -túrⁱ
611 paḱét; -ḱéti +
612 paḱét; -ḱéti
613 tăi̯etúrĭ; -túrⁱ
614 lámurĭ; lámurⁱ +
615 tăi̯eturạ; -túrⁱ
616 [ε] poi̯ánă sau̯ ṭíglă
617 tăi̯eturĭ; -túrⁱ
618 parḱét; -ḱéti +
623 tăi̯eturĭ; -túrⁱ
624 paḱét; -ḱéti̯ +
625 tăi̯eturâ; -túrⁱ +
626 ?
627 tăi̯eturâ; -túrⁱ
628 lúŋcă; lŭš
629 lastárⁱ
630 tăi̯eturâ; -túrⁱ
631 paḱét; -ḱéti̯ +
632 [ε] tăi̯eturâ; -túrⁱ
633 [ε], ?, ćótći, šótši [pl.]
634 [ε] poi̯ánĭ
635 ţắlⁱnĭ
636 parḱét; -ḱéti̯
637 [D] tăi̯eturâ; -túrⁱ
638 [ε], [σ] tăi̯eturâ; -túrⁱ
639 parḱét tăi̯át; parḱéti +
640 [ε] parḱét; -ḱéti
641 ?
642 ?
643 [•] difişări
644 [ε], [ρ] pin_lastárⁱ
645 tăi̯eturâ; -túrⁱ
646 ?
647 ∞, [ε] loc virán
648 în lăstárⁱ +
649 ?
650 ? +
651 ∞, [ε] tăi̯eturĭ; tăitúrⁱ +
652 parḱéti; ~
653 tăitură; tăi̯etúrⁱ
654 lóziịi; lózii̯
655 tăi̯eturâ; tăi̯ĕtúrⁱ
656 pădúri tăi̯ḗtă
657 parḱét; -ḱéte̯
658 lastárⁱ, [•] lăstăriş
659 [ε] parḱét; -ḱéti
660 tăi̯eţúră di pădúri; -túrⁱ
661 parḱét; -ḱéti̯
662 táituri; -túrⁱ
663 parḱét; -ḱéti̯
664 parḱét; -ḱéti̯
665 [ε] lăstăriş
666 parḱét; -ḱéti̯
667 [ε], [σ] tăitură, +
668 tăi̯éri rásĭ, +
669 tăi̯eturâ; -túrⁱ
670 tăi̯ere; -i̯erⁱ
BACĂU
FOCŞANI
GALAŢI

II. 462: parḱét; -ḱẹt'ẹ 'exploatare forestieră'.
463: [R] parḱét; -ḱẹt'ẹ.
464: [H] zrúbę̆; zrup, od'i̯án zrub; dva zrúbę̆, [I, 1] ᵘopşl'i̯ác; ᵘopşl'i̯ági.
465: [H] zrub; dva zrúbe; bílşe zdrúbă.
466: [•] ᵘoşli̯ág.
467: [H] sə̯ḫḗl'bə̯; dvi sə̯ḫḗlbi; mai̯ bílşe səḫi̯lbéi̯ [saf.].
468: [II] parḱét; -ḱẹti̯.
469: şlag; şláguri.
474: ... ĭi̯ mai̯ ģíşim.
475: [V] şli̯ag; şli̯águrⁱ.
476: [R] parḱét; -ḱẹt'i̯.
483: [σ] slagᵘ; şlágụri: „când era tăiat atunci, butucii; după ce era curăţit, îi spunea «parchet»".
484: [•] [D] sḫḗlbi: „parchet în care au crescut tufe, copaci"; [II] parḱét; -ḱéturⁱ.
485: şlágurⁱ, parkétuṛᵘ.
488: na, di̯ pădúri, ᵘŏ...
491: [R] parḱét; -ḱẹti̯.
493: [II] parḱét; -ḱéti.
494: „O fâşie de pădure pe care o are în primire pădurarul".
499: tăⁱitúră; -túrⁱ.
501: o ramás núma šu̯áti.
502: „La 2-3 ani se fac mladárⁱ; -dári̯".
512: [R] parḱét; -ḱéti.
516: parḱét; -ḱéti.
519: poi̯ánă; -i̯énⁱ.
533: parḱét; -ḱéti.
537: [D] tăi̯itúrĭ; -túrⁱ.
538: pădúri tăi̯étĭ ras.
546: tăitúră; -túrⁱ.
551: [Primul răspuns:] ĭ_šu̯áti.
552: tăitúră; -túrⁱ.
553: tĭrşóž [pl.]; -şóg: „tufe rămase după ce a fost tăiată pădurea".
558: curăţ̑ĭtúri; curăţĭtúrⁱ.
564: [Lângă sat este un toponim:] la curătúra lu i̯ẹ́puri.
577: parḱét; -ḱẹti.
587: parḱét; -ḱéti.
592: [Primul răspuns:] pădúri̯ tăi̯ḗtă.
599: pădúri tăi̯étĭ rásĭ (1).
601: [R] parḱét; -ḱéti.
606: [D] parḱét; -ḱéti̯.
607: „tăi̯etúrĭ se spunea în răzăşíi̯ 'păduri mici ale oamenilor".
610: şᵘáci̯; şᵘátă sau̯ tăi̯etúră [?]; -túrⁱ.
611: ĭ_tăi̯etúrĭ; -túrⁱ.
614: [Pe locul acela au rămas arbuşti, nuiele].
618: curăţ̑túri; -túrⁱ.
621: s-o diśḱís paḱétu: „se pot cumpăra lemne într-un loc [anumit]".
624: [D] tăi̯eturĭ; -túrⁱ.
625: [Primul răspuns:] lucrárẹ.
631: paḱétu [a.].
639: [Şi:] (loc) defişát.
648: „Când are încă cioate".
650: úndi s-a scos pădúri̯a.
651: s-a taiát [în vorbire].
667: pin buturúž.
668: sau̯ pi ḣir; s-a tăi̯ét.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

CURĂTURĂ, pl. „terrain défriché”

[1293]
I. [Întrebare indirectă] Dar la locul de pe care ai tăiat şi curăţat pădurea şi l-ai făcut bun de arat? [Întrebare anterioară: Cum spui la locul unde s-a tăiat pădurea?]

Cf. ALAL 297; ALLOr 719;
NALR / ALRR: Mar. III 544; Olt. III 515; Munt.Dobr. III 406; Trans. IV 502.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 [ε] ᵘo bucátă
580 izláz; -lázurⁱ +
585 curătúrî; -túrⁱ +
586 s-ᵘo curăţít
587 [ε] săpătúrî; -túrⁱ
BACĂU
592 spărtúră; -túrⁱ +
593 curăţitúră; -túrⁱ
594 curătúrî; -túrⁱ
595 curăţitúrî; -túrⁱ +
597 loc disfundát +
601 loc difrişát
602 curătúrî; -túrⁱ
603 loc dispădurít
604 curătúrî; -túrⁱ
605 terén dat péntru agricultúrî
611 curăţitúrî; -túrⁱ, +
612 [σ] curătúrî; -túrⁱ
613 [ε] s-o disţălinít
614 spărtúrî; -túrⁱ
615 #
616 ţălínă; ţălínⁱ +
617 curătúrî; -túrⁱ
618 difişărî; -şắrⁱ
619 loc nou, [σ] curatúrî; -túrⁱ
623 loc difişát, [D] curătúrî; -túrⁱ
624 l-o difişát
625 [ε] disfundătúră
626 loc arábil +
627 loc arábil +
628 [ε] loc arábil, +
629 defişát [adj.]
630 disţălinít [adj.]
631 bun di arát +
632 [ε] loc...? +
633 disţălinát, +
634 ? +
635 ţắlⁱnî; ţălínⁱ
636 ţălínă; ţălínⁱ +
637 defrişát [adj.] +
638 ?, [D] #
639 (loc) defişát
GALAŢI
640 ?
641 loc arábil
642 ∞, ?
643 ? +
644 ?, l-am disţălinít
645 [ε] defişắrⁱ +
646 ?
647 loc nou
648 difişát [adj.]
649 ∞, ţălínă
650 ∞, ?
651 loc dispădurít
FOCŞANI
652 an_difişát pădúrea
653 ∞
654 loc ţălenós
655 loc_defişát + g
656 curăţătúră; -túrⁱ
657 ?
658 ? +
659 [ε] disfundătúră; disfundătúrⁱ
660 [ε] curătúră; -túrⁱ
661 curătúră; -túrⁱ +
662 [ε] poiánî; -iénⁱ +
663 ? +
664 [ε] curătúră; -túrⁱ
665 ? +
666 curătúră; -túrⁱ
667 ? +
668 loc curăţít
669 [D] curătúră; -túrⁱ +
670 ∞, ?

II. 464: [Cf. î. 1294]; [H] #, ţarⁱénça 'livadă (la munte)'.

465: [H] [ε] toţóça; dvi tolóţi; totîc.

467: [H] čistă pᵘólę, ţărénca; ţărénţi; ţărinóc 'livadă [la munte]'.

468: iisláz l-o făcút, [ρ] s-ᵘo coraţít, s-ᵘo nivelát, [σ] curaţⁱitúră; -túrⁱ; [II] ramíni iizláz.

472: loc de arătúră.

473: să cúrîţî [= tai toţi copacii, încât rămân numai cioate].

474: [ε] la ačála ⁱᵘoc [se spune]...

475: [Se plantează din nou, tot pădure].

482: ... ᵘor sâu l'ivádă, ᵘor sau pămînt agricultórⁱ.

483: ... pregătit péntru ắrătúră sau ⁱizlắz.

484: [II] arătúră; -túrⁱ, [după î. 1294:] s-uo făcút ᵘo curăţⁱitúră.

485: [ε] puá_sî-i spúii...; [•] dⁱefişát [adj.].

488: ... şî s-ᵘo făcút loc ắarábil.

490: „Dacă-i în pădure".

491: „După ce se curăţă şlagul".

493: [D] curăţitúră: „când curắţ copacii"; [II] ?.

495: [A scos toate cioatele].

503: loc d'ifişát [acest al doilea răspuns a fost obţinut după î. 1294].

507: curăţitúră; -túrⁱ.

514: păduri curăţítă.

515: pămînt difişát.

516: defişát [adj.].

519: [R] difişári; -şắrⁱ.

520: curăţitúră; -túrⁱ.

526: difişắrⁱ, curăţitúrⁱ, disfundătúrⁱ.

534: curăţitúră; -túrⁱ.

537: [Primul răspuns:] loc di-arătúră.

538: [Primul răspuns:] loc dispădurít; [există şi toponimul] În Curătúrⁱ.

551: [Primele răspunsuri:] în ţălínă, difrişát [adj.].

552: isláş; -láşî.

555: [V] lăzuⁱít, t'erⁱén_lazuiít.

562: ńimáş.

567: 'bucată de teren despădurită pe care se face livadă'; [primul răspuns:] loc dispădurít, îl faş arătúrî sau fînáţ.

568: [ε] l-am curăţít [locul] ş-o ramás fînáţ sau păşúni.

570: 'o poiană în pădure'.

575: [Răspunsul inf. princ.:] zmídă; zmiz [?].

578: curăţitúră; -túrⁱ.

580: „La noi nu se face teren de arat".

583: bătătúrî; -túrⁱ.

585: 'loc curăţat şi îngrădit lângă pădure, pe care se face fânaţ'.

592: [Primul răspuns:] ᵘo spart pădúrea.

595: [Primul răspuns:] ?, [ε] făcút di arătúrî...

597: curăţitúră 'loc de pe care s-au tăiat mărăşúnii; -şún'.

598: sî difişázî.

600: „Se scot cioatele şi se bagă plugul".

610: [Primul răspuns:] [ε] đisfundát, acú-i zîši đifrişát.

611: disfundătúrî; -túrⁱ, curătúrî; -túrⁱ.

616: „Se fac harbuji".

620: 'grădină frumoasă, bine îngrijită'.

626: [În vorbire, am auzit un toponim:] La curătúră; [inf. nu ştie ce sens are apelativul; îl confundă cu „curmătură"].

627: [D] curătúrⁱ [pl.] 'locuri lungi (cam de 1 km) şi înguste, primite la împroprietărirea de pe vremea lui Al.I. Cuza'.

628: am dispădurít.

631: „Am scos şuátili, [ρ] am defişát".

632: „Am scos rădắčinili".

633: l-am ~ (repetiţie spontană a inf.).

634: s-ᵘo făcút loc arábil, di cultúrî.

636: [Locuitorii scot „cioate" din pădure „de la Rareş" şi fac „ţălínă"; în curtea casei inf. se află o grămadă mare de astfel de cioate aduse din pădure].

637: [D] „în curătúrⁱ" [cunoscut ca nume de loc].

643: [•] Pi curătúră 'toponim local'.

645: am defişát.

655: [Inf. afirmă că tot aşa se numeşte şi locul de pe care se scoate via].

658: am spart pădúria, [ca şi] am spart ţălina.

661: curătúra Dịálu Cᵘórnului 'toponim local'.

662: [Loc unde se coseşte].

663: [D] curătúră [= loc îngrădit, la margine de sat sau/şi la marginea pădurii].

665: curătúrî; -túrⁱ: „loc de arătúră între cosîrⁱ".

667: a făcút blánă.

669: am sămănát cartuáfi în curătúră.

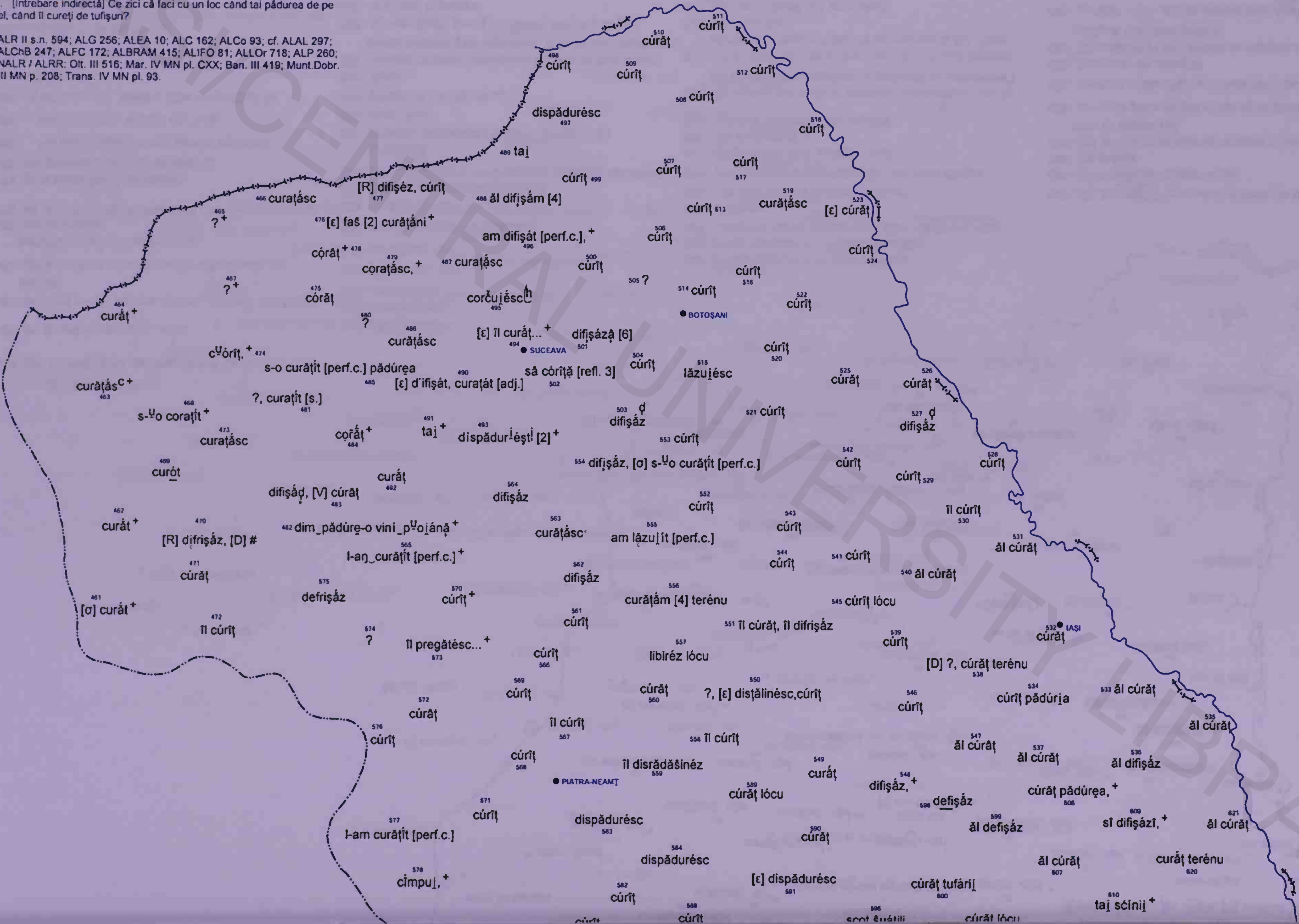
III. În ceea ce priveşte proprietatea termenilor obţinuţi ca răspunsuri şi unele precizări ale inf. din pct. 464, 484, 503, vezi şi răspunsurile de pe harta 378: „lăzuiesc (ind. prez. 1)".

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LĂZUIESC (ind. prez. 1) „j'essarte (le terrain)"

[1294]
I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci cu un loc când tai pădurea de pe el, când îl cureţi de tufişuri?

ALR II s.n. 594; ALG 256; ALEA 10; ALC 162; ALCo 93; cf. ALAL 297; ALChB 247; ALFC 172; ALBRAM 415; ALIFO 81; ALLOr 718; ALP 260; NALR / ALRR: Olt. III 516; Mar. IV MN pl. CXX; Ban. III 419; Munt.Dobr. III MN p. 208; Trans. IV MN pl. 93.

BACĂU
FOCȘANI
GALAȚI

579 cúrăț
580 cúrîț
585 mă duc la curățît
586 cúrîț
587 an_dat afári șuátili
592 taĭ
593 cúrăț
594 cúrîț
595 cúrîț
601 difișáz
597 ᵘol cúrăț
602 [ɛ] îl sparg [?]
603 cúrăț terénu
604 sî scuáti pădúrea
605 am defișát [perf.c.]
611 ?
612 cúrăț, difișáz
613 ?, îl faš [2] loc arábil
614 an_curățît terénu [perf.c.]
615 ?
616 [L] cùrăț
617 curăț teréńu
618 ăl cúrăț
619 ăl cúrăț
623 ăl cúrățî [3]
624 ăl curăț
625 disfúnd [?]
626 scot șuátili, +
627 ?
628 îl difișáz
629 taĭ la pădúri
630 fac curățătúră
631 cúrăț
632 l-am curățît [perf.c.]... +
633 l-am curățît [perf.c.]
634 [ɛ] netezášt [2]
635 [ɛ] defișéz
636 curîț pădúrea
637 curățîm [4]
638 dișpădurésț [2]
639 îl cúrăț +
640 [ɛ], ?
641 îl cúrîț
642 ?
643 curăț
644 [ɛ] taĭ nuĭelili
645 ?
646 ?
647 cúrîț, +
648 cúrîț
649 cúrîț
650 cúrûț pădúria
651 îl cúrîț
652 cúruț
653 l-aĭ tăĭát ras [perf.c.]
654 cúrîț pădúrea
655 curățát, +
656 cúrîț
657 cúrăț... +
658 cúrîț
659 cúrăță teréńu [3]
660 cúrîț +
661 difișáz, cúrîț
662 cúrîț
663 ᵘol cúreț [2]
664 cúrăț
665 taĭ lăstărișu
666 îl cúrîț
667 cúrûț
668 cúrûț tufărișu +
669 difișéz
670 limpezéșt [2], +

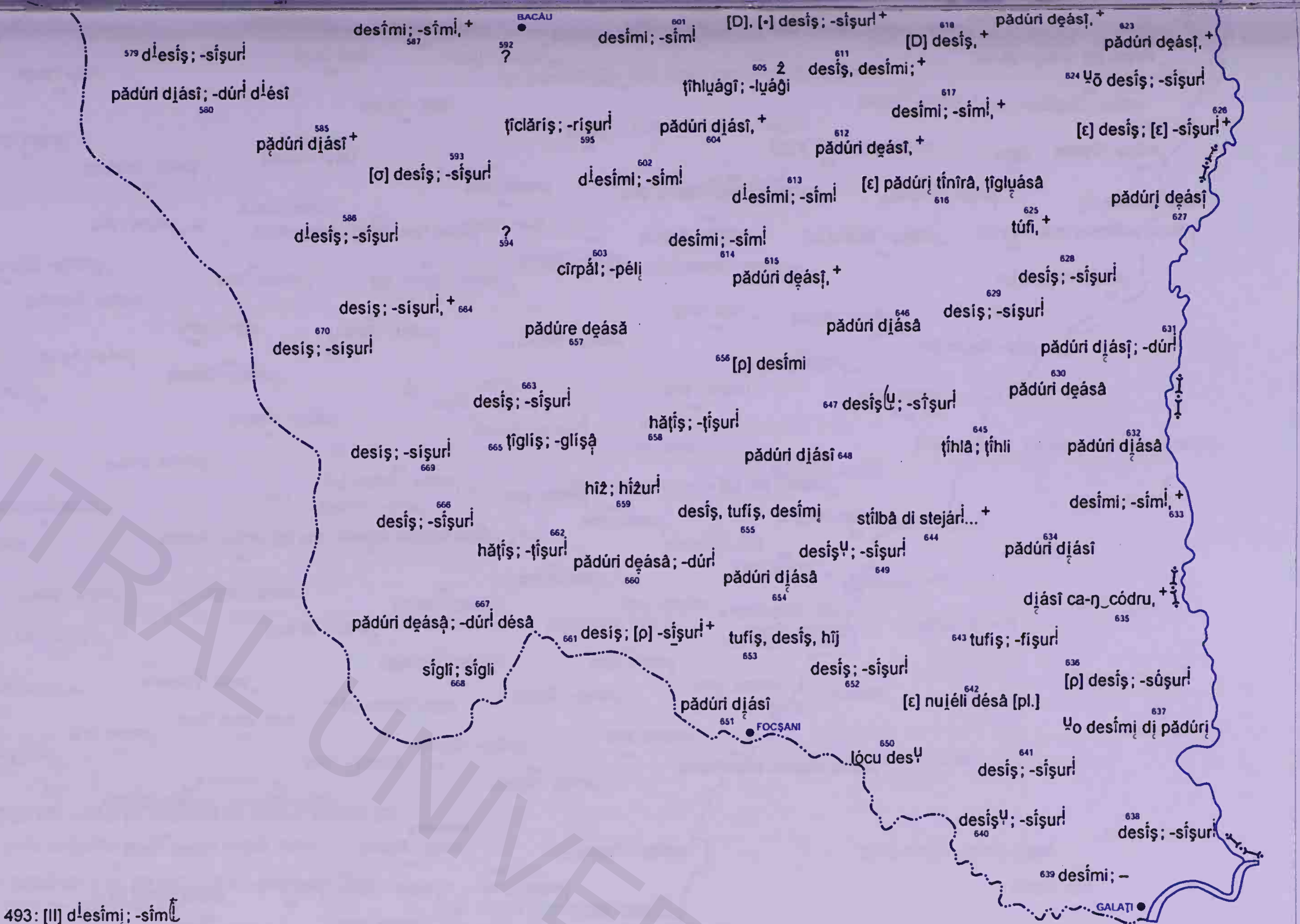
II. 461: [Primul răspuns:] aŋ_curățît.
462: „Nu se scot cioatele” [se plantează din nou].
463: [Primul răspuns:] fac izlás.
464: cùrățîri, sî fáși curățări, am curațît; [H] ĭa rĭăbéu [?].
465: [H] ?.
467: [H] ?.
468: [II] cúrîț.
474: cᵘórîț tⁱerén.
476: [D] să lᵘozuĭéșt'ĭ „unde e pădurea deasă și mică și se rărește, se lasă semĭśéri” [pla.].
478: fac coratîri.
479: curațásc.
482: [D] # [nici «laz»].
484: [II] ăl cúrăț, [k] ăl curăț.
491: taĭéri rásă.
493: îsámnî c-ᵘo săš; [II] curăț, curățitúră [s.].
494: ... di tîrș.
496: aŋ_curățît [perf.c.].
548: scot șọátili.
565: [D] # [nici «laz»].
570: [D] #.
573: „... pentru exploatare”.
578: l-am cîmpuít [perf.c.].
608: taĭ ras; lăzuĭésc = „răresc copacii tineri în pădure”.
609: difișári.
610: la lăzuít = „tăiem «mlăzile» la o pădure de 5 ani”; lăzuitúra-ntâĭ, a dóua ș-a triĭa.
626: l-ar, îl disfúnd.
632: ... di părăğiniș, l-am disfundát.
639: curățătúră; -túrⁱ.
647: curățîtúrî.
655: ⁱizláz.
657: ... nămășu, poĭána și ar.
660: [Primul răspuns:] curățîre.
668: [Primul răspuns:] la curățît.
670: curățéșt [2].

DESIȘ, pl. „fourré"

[1295]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la un loc din pădure cu mulți copaci, de nu poți trece prin el?

ALR II s.n. 586; ALRM II s.n. 397; cf. ALF 187; cf. AIS 531; ALMC 207, 248, 252; cf. ALCo 520; ALBRAM 353; ALN 440;
NALR / ALRR: Mar. III 545; Olt. III 517; Ban. III 421; Munt.Dobr. III 407;
Trans. IV MN pl. 93.

II. 464: [H] hustʼéḭ; tot ségla, ᵘodná séhla; séhli „o parte de pădure, lungă, mai tânără", smída „o parte de pădure cu pământ acoperit cu hugeac".
465: [H] hustéḭ lis.
466: smŕídă dʼḭásă; smŕíd 'copaci mici și deși, mladă'.
467: [H] liz_hustʼḭéḭ, lis hustḭéḭ, hustḭéḭ lis.
468: [II] [K] dḭesímḭ; dḭesímḭ, pădúrḭ masívă.
471: [σ] dḭesíș; -síșurḭ.
477: [•] dḭesími; -símḭ.
482: [D] síhlă; síhlḭ.
483: o pădúri; um_fel di pădúri djásă, ..., om_fel di čufári-ḭ spúni; čufárḭ: „copăcei mici printre care nu poți trece"; [D] síhlă [unde este arboret mic, bun pentru pari]; un tinḭerét, maḭ tínăr.
484: [II] síhlă; síhlḭ, săhélbi; -hélbúrḭ.
490: [Se zice] la un dʼésât orḭ márḭ ᵘorḭ mnic [copacul].

493: [II] dḭesímḭ; -sím.
496: dḭĕsími; dḭesímḭ.
501: [K] acólu-ḭ pădúri cu copáĉ marḭ [inf. s-a corectat după î. 1296].
551: desími; -símḭ.
555: [D] síhlă „se mai zice la mladă deasă".
563: [D] săhlă: „unde-i pădurea deasă grozav"; [D] sńídă: „loc, în pădure, pe unde nu se poate trece [și] sunt rugi de mure".
565: [•] síhlă, pădúri dʼḭásî.
566: desíș; -síșurḭ.
567: síhlî; síhli.
575: síhlă; síhlḭ.
585: [D] desíș, núma cu túfi.
587: țihlăráḭi; -ráḭ.
597: [Primul răspuns:] loc mărăšinós [[•] este soțul informatoarei principale].
600: [D] desíș; -síșurḭ.
604: dḭesíș; -síșurḭ.

608: desíș; -síșî.
611: desíșurḭ, desímḭ.
612: [D] desíș; -síșî.
615: țihluácḭ.
617: desíș; -síșurḭ.
618: țíhlî deásî; țíhli.
619: [D] desíș; -síșurḭ.
623: [D] desíș; -síșḭ.
625: pădúrḭ tufuásă.
626: „Cam greu de pronunțat".
633: ... o desími di pădúri [inf. reia singularul, în formulare sintagmatică, din proprie inițiativă].
635: [Adică] nu puáti sî treácî.
644: ... saụ cárpin.
661: [Sg. emfatic].
664: țiglíș; -glișurḭ „dacă-i mai tânără".

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

HUCI, pl. „taillis (à fourré)"

[1296]

I. [Întrebare indirectă] Dar la o pădure mică, deasă, cu copăcei şi cu tufişuri? [Întrebare anterioară: Cum îi ziceţi la un loc din pădure cu mulţi copaci, de nu poţi trece prin el?]

ALR II s.n. 585; ALRM II s.n. 396; cf. ALF 187; cf. AIS 531; cf. ALCo 520; ALMC 252; ALBRAM 353; ALAL 248; ALLOc 180; ALLOr 245; NALR / ALRR: Mar. III 542; Olt. III 518; Ban. III 422; Munt.Dobr. III 408; Bas.Bucov.Transn. IV 503; Trans. IV 503.

II. 461: tîrșắťį; -șắț, -șắtuŗ [pl. nu este obișnuit].

464: [I. 1] [D] sîhla; sîhli, [H] huč, zărắḱi huč, tot spúni ~ pi rusắștį, [I. 1] cįhorʲę.

579 [D] #
dⁱesími; -símⁱ, ţiglī; ţigli 580
585 huĝ; húĝi
586 ţiglit; ţigliţi
587 [ɛ] pădúri crescătuári... +
592 hužág; -žágurⁱ
593 ţîlhă; ţîlhi, +
594 pădúri micī
595 ţiclăríş; -rîşurⁱ
601 tufăríş; -rîşurⁱ, pădurîši; -rîš
602 ţîhlī; ţîhlį
603 [ɛ] ᵘo bucá di pădúri dįásī
604 ᵘodráslī, hušág; -šágurⁱ
605 rădiįác; -įáši, rădⁱ; rădurⁱ
611 huš; húšurⁱ
612 ţidlọácă; -dlọáši
613 ţiglī; ţiglîrⁱ
614 ţîhlụácī; -hlụáşį
615 ţîhlụácį
616 ?+
617 hušágurⁱ [pl.]; hušág +
618 mládī, ţîhlī, hušág; ţîhlī, [ɑ] hušág; ţîhli; -šágurⁱ
623 răd; rădurⁱ, rădįurⁱ, hušág
624 hušėág; -šágurⁱ
625 ?
626 pădurîšį; -rîš
627 [ɛ] pădúri... tufárⁱ
628 [ɛ] tufárⁱ
629 rădⁱ; rădįurⁱ
630 tufíş; -fîşurⁱ
631 ?
632 pădúri gîrnįáţă sau tufăríş
633 pădurîši; -rîč
634 stufíş; -
635 desíş; -sîşurⁱ
636 [ɛ] pădúri nícă, +
637 lăstárⁱ [pl.]
638 tufíş; -fîşurⁱ
639 lăstár; -tári
640 tufíş, desíş; -fîşurⁱ, -sîşurⁱ
641 ?
642 ?
643 pădurîši; -rîš
644 lăstăríş; -rîşurⁱ
645 ţîhlă dẹásă
646 tufárⁱ
647 ∞, ?
648 lăstăríş; -rîşurⁱ
649 pădurîši; -rîš
650 desîşᵘ; -sîşurⁱ
651 pădúri di lăstăríş
652 boskét
653 hîj; hîjurⁱ
654 pădurîši; -rîš
655 pădurîčį; -rîš
656 ţiglîş; -glîşurⁱ
657 păduríče; -rîč
658 tufárⁱ
659 [ɛ] lăstăríş; -rîşurⁱ
660 [ɛ] pădúri tînîră, +
661 mărăčiníş, tufăríş
662 [ɛ] hăţîş; -ţîşurⁱ
663 crîng
664 ţiglîş; ţiglîşurⁱ
665 ţiglîşᵘ; -glîşurᵘ
666 ţiglîşᵘ; -glîşurⁱ
667 tufîşurⁱ [pl.]; tufîşᵘ
668 sîglī di tufăríş, +
669 [ɛ] tufăríş; -rîşurⁱ
670 hăĝiş; -ĝîşurⁱ

BACĂU
FOCŞANI
GALAŢI

465: „Copaci de diferite soiuri", [R] smídă; smįdįĕ, [H] čįéhįr; dva čįéhorįĕ; čihorîų.

466: [•] huš: „pădure mică, tânără, mai mult de fažét"; turjúš [=] fagut mrîš.

467: [D] sîhlă; sîhlį: „unde e pădure tare bătrână şi subţire; sunt bucăţi, locuri, pădure bătrână de 5-6 sute de ani, dar e tare subţire şi înaltă, vârtoasă"; [H] huč; dva húči; maį bilşĕ húčį, séhla; dvi séhlⁱi; maį bilşĕ sĕhlįu, [H] húšša, huš; dva húšī; toţ huč [ca în româneşte], săhla; dvi săhli; maį bilşe săhlįu „pădure bătrână, subţire, înaltă".

468: [AL] slẹţa ['sîhletea'] ásta: acólu-į hredⁱ; hrédįurⁱ, [D] huč: „loc rău, ceva într-un scápăt, într-un rⁱedⁱ cu lômurⁱ sau o pădure picată"; [II] padúrį tînără, [D] huč: „pădure sălbatică, neîngrijită, în care nu poţi să te bagi".

469: tîrşăţi dįásă, [D] huč; húčurⁱ: „unde e pădure deasă, sunt colódį 'copaci picaţi, putreziţi'".

472: sîhléte; ~.

473: ca pįérįa, sĕhĕlbi: „pădurice tânără, pe locul unde s-a tăiat pădurea".

475: [D] sîhlă; sîhlį, snídă; sníd [inf. le consideră sinonime cu «huci»].

477: [•] snídă; sníd, [D] huš; húšurⁱ: „pâlc izolat de copaci".

480: [D] snídă, snidarįĕ; snídi: „pădure tânără prin care nu poţi trece"; huš: „numai tineret de făgăniş".

481: săhĕlbį: „unde s-a tăiat pădurea".

482: [D] zmnídă, znída [a.]; zⁱmníd: „un parchet, căzătură multă, tot îi cam închis".

483: [D] huč; húčurįᵉ, huč, hučaráį tînăr; úni-esti tînăr aşă, úni nu pos_tréčį, lastárⁱ dį-aįíşt'įa, cum îį zîši la ţără: lástarⁱ, aⁱíči zîči huč; [D] tîrşăţį, o ~ dįásă [e acelaşi lucru, dar termenul «huci» e mai vechi].

484: [D] huč; húčurⁱ; [D] smidă; smîdī: „dacă vezi o hrápă mare şi-i tăt des acolo"; [II] pădúri tînără, tinįrét; pădúrⁱ tinerẹţă, [k] tinįri.

485: [D] snídă; sníz, [p] smiz: „absolut micuţă şi închisă, nu poţi străbate"; [D] huš; húšurⁱ 'pâlc izolat de pădure'.

486: huš: „un pâlc de copaci mici, tufişuri crescute pe câmp" [pădurea e la vreo 14-16 km de sat].

487: [D] huš, husļįág; -ļįágurⁱ: „un teren în afară de pădure cu copaci, tufe".

488: [Primul răspuns:] ᵘo mládă, mládă dį padúrį-aşă dįásī; mlăz di pădúrįe.

492: snídă; sníz: „loc în pădure unde creşte mladă deasă".

493: [D] hušág, ušág; hušágụrⁱ; [II] mládă; mlăz, [D] hušág; -šágurᴸ; mládă [înseamnă] „o plantaţie unde nu e voie de păscut".

495: [D] huč; húčurⁱ [=] ᵘo padúri rⁱẹ, mrícă, tufụásă, [D] corč; córšurⁱ tot aşîᵉa-s: aşă miţįţăį, tufárⁱ.

496: [D] snídă; sníd, [D] huč; húčurⁱ: „tufarii care cresc după ce-i tăiată pădurea".

502: [Se zice] „mai rar" (2); [D] huč; húčurⁱ.

505: ... „sau huš; húšurⁱ".

507: hušác; -šácurⁱ.

529: huš; húšurⁱ.

530: hušág; -šágurⁱ.

534: ... sau huš; húšurⁱ.

537: „Au fost pădúrⁱ ᵘominéştⁱ 'ale oamenilor', le-au tăiat şi au devenit hušágurⁱ".

538: ţîhlọácī; -lóš: „un huš mai mare, cu copaci mai mari".

540: [Primul răspuns:] to_desíş.

546: huš; húšurⁱ.

548: găţéjă 'crengi de pe jos'.

551: hušág; -šágurⁱ.

554: [D] sîhlă: „nu poţi merge prin ea; [este o] pădure tânără cu nuiele una lângă alta".

555: ... sau huš; húšụrⁱ; hušág cu gîrnįéţ: „un copac rău, [care] creşte strâmb, răsucit"; [D] sîhlă 'mladă deasă'.

556: mládă dį pădúrį.

558: [Primul răspuns:] mládī, curăţîtúrī.

562: [ɛ] curătúrⁱ cu tufárⁱ.

565: [D] huš dîši la lᵘócu dⁱį ţárnă, nú la pădúrį: sînt aşă răţ'iţ, măį sînt cᵘopăšéį, şî dşî: vaį că m-am_fos_ş-an_ţăįĕ_húšụ-acólu, că įįră ţărį hušós; [D] snídă [este un toponim]: „o bucată de pădure"; [•] hîrgiliş; hèrgiliş: „desiş de fagi", dⁱesíş aşă.

566: „Cu arbuşti, dar nu prea deşi"; [primul răspuns:] mládī tînîrī; mlăz.

567: „O bucată de pădure cu tufişuri, roasă de vite".

568: „Cu copaci tineri, amestecaţi".

571: huš; húšurⁱ.

574: „De foioase, nu de brad".

576: varméd'iⁱi; -méd'iį.

587: ... [k] rugăriⁱi.

588: [Pădure de mică întindere, izolată; primul răspuns:] mládă; mlăz.

591: [Pădure crescută spontan; primul răspuns:] tufăríş; -rîşurⁱ.

593: ţîlhăriş.

598: [Primul răspuns:] ţîhlárⁱ.

599: [Primul răspuns:] ţîhlọácī; -lọáši.

600: „O pădure nesănătoasă, au dat vitele în ea, îį şorcănîtă 'cu vârful copacilor mâncat de vite'".

610: „Crengi subţiri de nuiele, din care se fac haragi".

616: nu pot sî įisplíc.

617: ţîhlọácį; -lọášį: „pâlcuri de pădure tânără".

619: mlăd, ţîhli, hušágurⁱ.

636: a dat lastárⁱ.

660: [p] lăstăríş; -rîşụrⁱ.

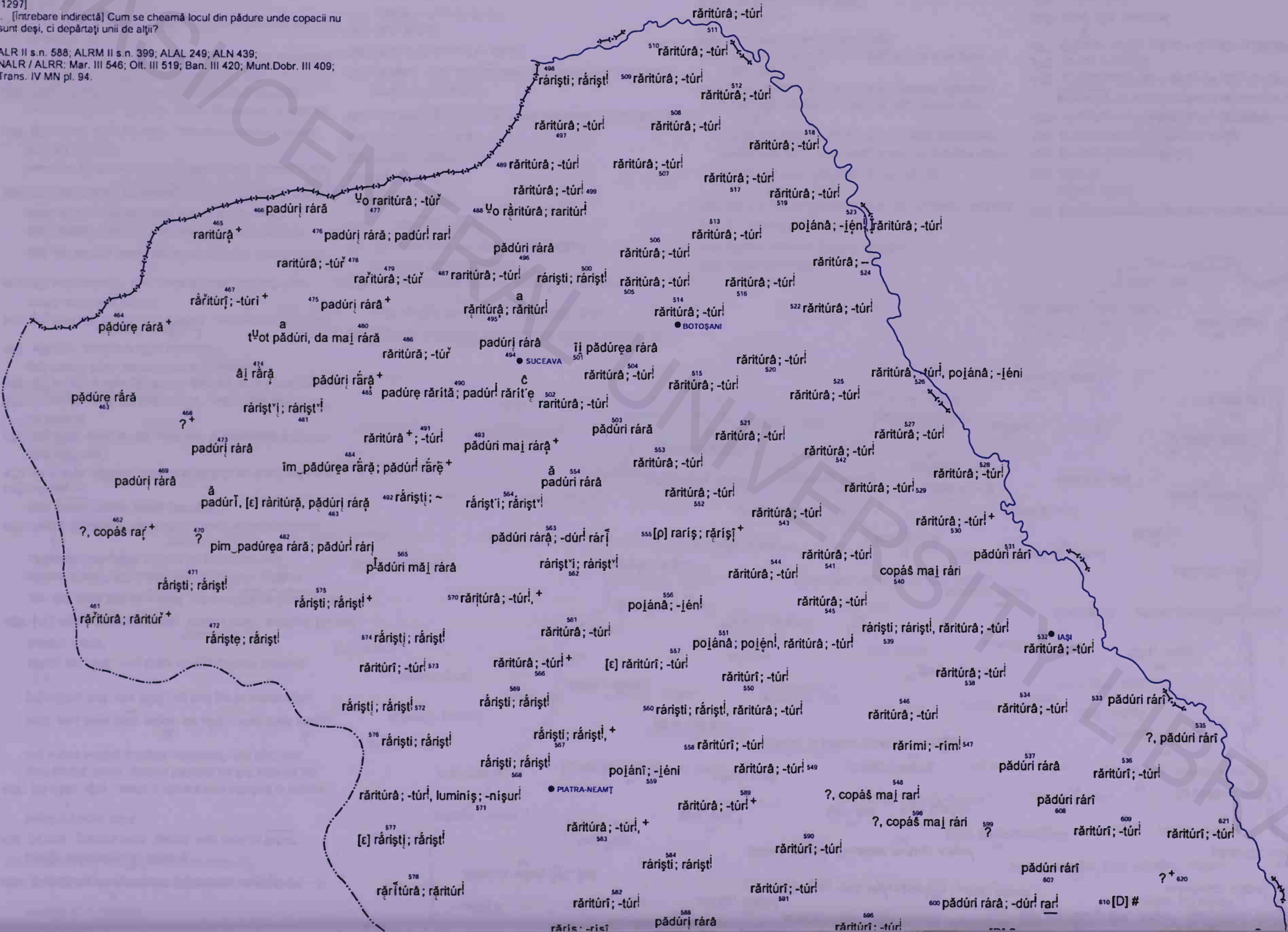
668: tufăríş; -rîşurⁱ.

III. Răspunsurile de pe această hartă trebuie comparate cu cele de pe harta precedentă.

RARIŞTE, pl. „éclaircie"

[1297]
I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă locul din pădure unde copacii nu sunt deşi, ci depărtaţi unii de alţii?

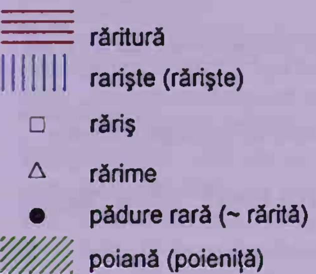
ALR II s.n. 588; ALRM II s.n. 399; ALAL 249; ALN 439;
NALR / ALRR: Mar. III 546; Olt. III 519; Ban. III 420; Munt.Dobr. III 409;
Trans. IV MN pl. 94.

pădúre rărită, raritúră; răritúrĭ 579
răritúrĭ; -túrĭ 587
BACĂU
592 rărițúră; -túrĭ
601 poĭánĭ; -ĭénĭ, rărimĭ; -rímĭ
pădúri rárâ, rărițúră; -túrĭ
618 pădúri rárĭ
623 pădúri rárĭ
răritúrĭ; -túrĭ, + 605
611 #, ?
624 loc poĭenós
răritúrĭ; -túrĭ 580
617 răritúrĭ; -túrĭ
626 pădúrĭ rárâ; -dúrĭ rarĭ (a)
585 pădúri rárĭ, rắriști; rắriștĭ
răritúrĭ; -túrĭ 595
răritúrĭ; -túrĭ 604
612 răritúrĭ; -túrĭ
593 rărimĭ; -rímĭ
602 poĭánĭ; -ĭénĭ+
613 răritúrĭ; -túrĭ
poĭánâ; -ĭénĭ 616
pădúri cu poĭénĭ 627
625 poĭánâ; -ĭenĭ
586 rắriști; rắriștĭ
dumbrávĭ; -brắvĭ 594
răritúrĭ; -túrĭ 614
603 pădúri rárĭ, poĭánĭ; -ĭéni+
615 poĭánâ; -ĭénĭ
628 poĭéni [pl.]; -ĭánâ
răritúrâ; -túrĭ 664
670 poĭánâ; -ĭénĭ
nămáș, izláz+ 657
646 poĭánâ; -ĭénĭ
629 poĭánâ; -ĭéni
o poĭánâ; -ĭenĭ 631
656 răritúrâ; -túrĭ
o răritúrâ; -túrĭ 663
647 poĭánâ; -ĭenĭ
630 răriș; -rișurĭ
poĭánâ; -ĭénĭ 658
[p] rărítură; -túrĭ (a) 669
665 rărími di copáš
poĭánĭ; -ĭénĭ 648
645 pădúri rárâ, poĭánâ; -ĭeni
632 poĭenĭ; -ĭánâ
pᵘoĭánâ; pᵘoĭénĭ 659
răritúrĭ; -túrĭ 633
666 poĭánâ; -ĭenĭ
662 pădúri rárĭ
pădúrĭ rárâ, + 655
poĭánâ; -ĭénĭ 644
634 pᵘoĭánĭ; -ĭénĭ
pᵘoĭánĭ; -ĭénĭ+ 649
răritúrâ; -túrĭ 660
654 pădúri rárâ; -dúrĭ
[p] loc rar, răritúrĭ+ 635
667 pădúri rárâ
661 răritúrâ; -túrĭ
răritúrâ; -túrĭ 653
643 ?
pădúri rárĭ+ 668
răritúrâ; -túrĭ 652
poĭánâ; -ĭénĭ 642
636 poĭánâ; -ĭénĭ
pădúri rárĭ 651
FOCȘANI
pădúri rárĭ; -dúrĭ rarĭ 650
637 pᵘoĭánâ; -ĭénĭ
641 pădúri rárâ
pᵘoĭánâ; -ĭénĭ+ 640
pᵘoĭánâ; -ĭénĭ 638
răritúrĭ, pădúri rárâ; -túrĭ 639
GALAȚI

CCVII

Principalii termeni pentru „rariște"

- răritură
- rariște (rắriște)
- □ rắriș
- △ rărime
- ● pădure rară (~ rărită)
- poiană (poieniță)

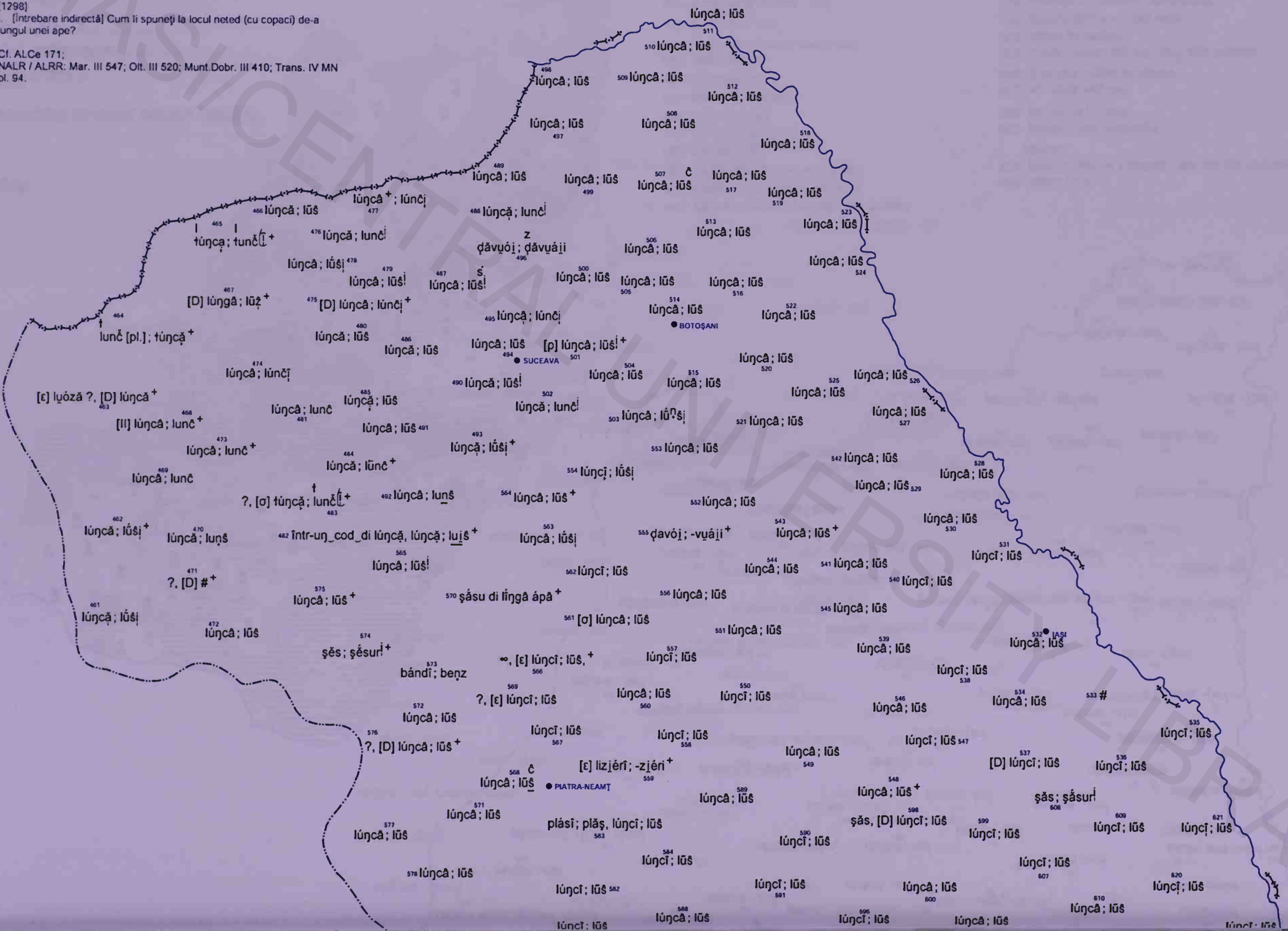
Nereprezentat: alți termeni sau absența termenului

II. 461: [Primul răspuns:] prelúcâ; -lúši 'poiană'.
462: prelúcâ; -lúš 'poiană', poĭenițâ.
464: [H] lîs ridkí, pᵘóľe; ~ 'poiană'.
465: [H] rítkiĭ lîs.
467: [H] rítco; dva [ɛ] ~.
468: [II] padúrĭ rárâ.
475: pèntru_înșămînțáre.
484: [II] rắriști; rắriștĭ.
485: saŭ dĭeșinálâ.
491: „Când tai copaci și rămân rari".
493: [II] rărițúrâ; -túrĭ.
530: îĭ maĭ mult poĭánâ; -ĭénĭ.
555: [Primul răspuns:] samîšḗrĭ.
566: [Primul răspuns:] poĭánĭ; -ĭénĭ „mai largă".
567: poĭánĭ; -ĭénĭ „teren mai mare, fără copaci, în mijlocul pădurii".
570: pădúri rárâ.
575: [Primul răspuns:] prelúcâ; -lúš „loc gol, fără copaci, în pădure".
583: poĭánĭ; -ĭénĭ „mai largă".
589: poĭénĭ [pl.]; -ĭánâ.
602: cu copáš maĭ rarĭ.
603: „Loc fără copaci în pădure".
605: cólnic; cólniši, poĭánĭ; -ĭénĭ „mai limpede".
620: pădúri poĭenóasĭ.
635: [Primul răspuns:] (loc) virán.
640: limpezîș [=] „luminiș, câmp neted".
649: [••] luminiș.
655: [p] loc_gol. (g)
657: „Al oamenilor, în pădure" (1); al comúniĭ (2).
668: [Pentru plural, răspunsul a fost:] poĭénĭ.

LUNCĂ, pl. „pré au bord d'une rivière"

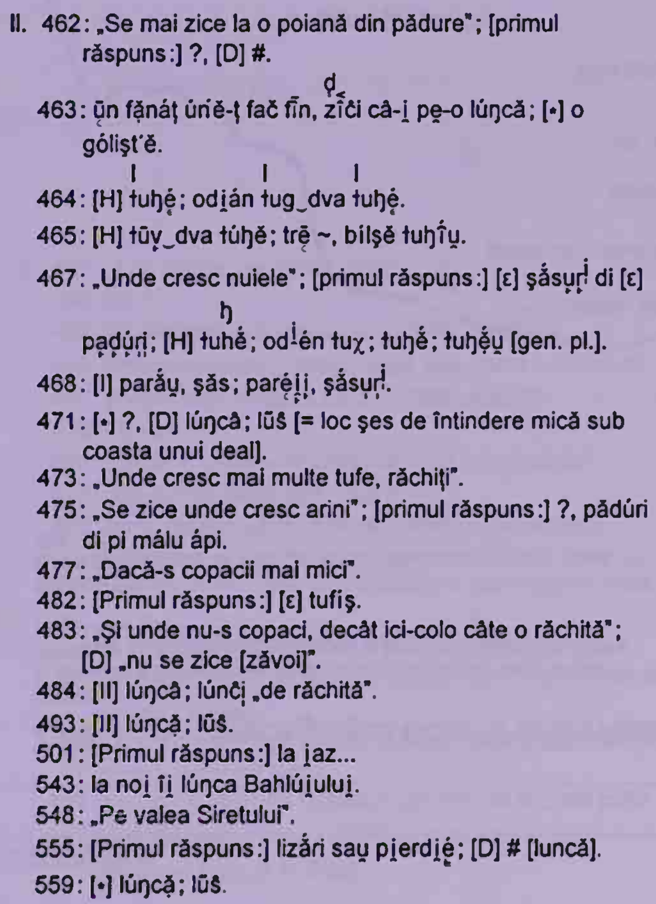
[1298]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la locul neted (cu copaci) de-a lungul unei ape?

Cf. ALCe 171;
NALR / ALRR: Mar. III 547; Olt. III 520; Munt.Dobr. III 410; Trans. IV MN pl. 94.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 lúņcâ; lunĉ
587 [ɛ] lúņcî; lūŝ
BACĂU
592 lúņcâ; luņŝ
601 ŝ lúņcî; lūĉ +
lúņcâ; lūŝ
618 lúņcî; lūŝ
lúņcâ; lūŝ
623 lúņcî; lūŝ +
605 ĉ lúņcî; lūŝ
611 lúņcį; lūŝ
617 lúņcâ; lūŝ
624 [D] lúņcâ; lūŝ
580 lúņcî; lunĉ
585 lúņcâ; lunĉ
595 lúņcî; lūŝ
604 lúņcî; lūŝ
612 lúņcâ; lūŝ
626 a vlâșcâ, váli̯; vlâștⁱ
593 lúņcâ; lūŝ
602 lúņcî; lūŝ
613 lúņcî; lūŝ
616 lúņcą; lūŝ
625 [ρ] lúņcâ; lūŝ +
627 lúņca Prútului̯; lunĉ
586 liziⁱérî; -ⁱéri, [k] lúņcî; lunĉ
594 lúņcî; lūŝ
603 ?, [ɛ] lúņcî; lūŝ
614 lúņcî; lūŝ
615 [ɛ] lúņcą +; lūŝ
628 ?
664 [ɛ] dumbrávâ; -brâvⁱ
657 pâ lunĉ [pl.]; lúņcą
646 lúņcâ; lūŝ
629 [ɛ] lúņcâ; lūŝ
631 [ɛ] pâdúri̯ +
670 ?, [ɛ] pâdúre, ariniș; -nișurⁱ
656 ḑ zâvói̯; zâvu̯ái̯i
630 [ɛ] váli; vâi̯
663 lúņcį; lunĉ
658 [D] lúņcî +; lūŝ
647 ?, lizérî
669 [D] lúņcâ +; lunĉ
665 lúņcį; lūŝ
648 [D] lúņcî; lūŝ
645 ?
632 ?, sâlcii̯ [pl.]
666 ?
662 ? +
659 lúņcâ; lūŝ
655 pâdúri, lúņcâ +
644 ∞, ?
633 lúņcâ +; lunĉ
634 váli; vâi̯
660 g lúņcâ; lunĉ
654 ?
649 sâș, [k] șâs
635 [ɛ], [ρ] lúņcî; lūŝ
667 lúņcâ; lūŝ
661 [D] lúņcą; lunĉ
643 lúņcâ; lūŝ
668 lúņcî +; lūŝ
653 lúņcâ; lunĉ
651 [ɛ] ∞ +
FOCȘANI
652 lúņcâ; lunĉ
642 ∞, ?
636 ∞, ?
637 în sâlșii̯ +
650 ?
641 lúņcâ; lunĉ
640 ? +
638 ?
639 lúņca ápi +; lunĉ
GALAȚI

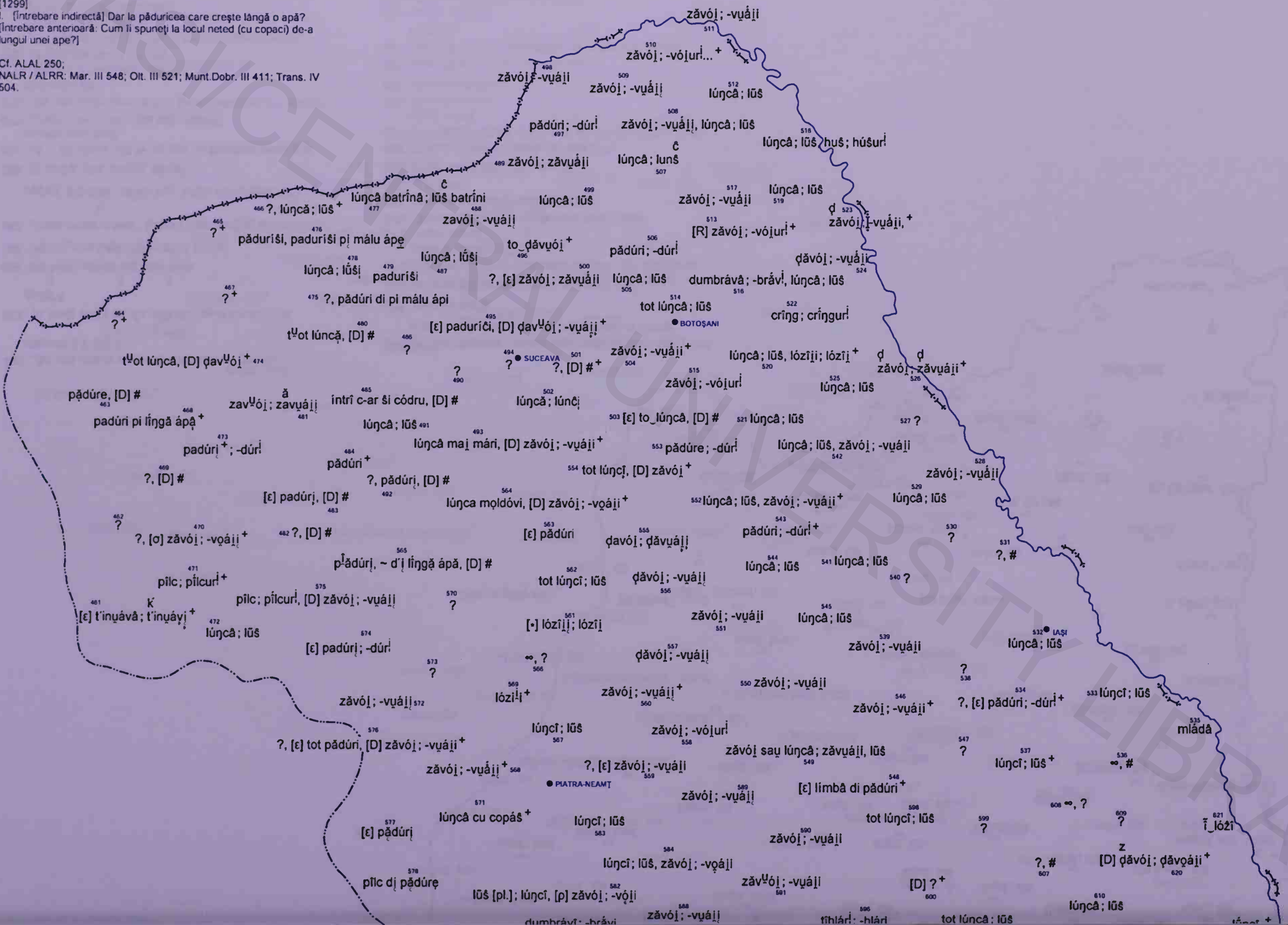

II. 462: „Se mai zice la o poiană din pădure"; [primul răspuns:] ?, [D] #.
463: ŭn fậnáț úrĭ̯ĕ-ț fač fîn, zîči câ-i̯ pe̯-o lúņcâ; [•] o góliștʼĕ.
464: [H] ťuhe̯; odi̯án ťug_dva ťuhe̯.
465: [H] ťūy̯_dva ťúhĕ; trę ~, bilșĕ ťuhî̯u̯.
467: „Unde cresc nuiele"; [primul răspuns:] [ɛ] șâsu̯rⁱ di [ɛ] pa̯dúri̯; [H] ťuhĕ; odⁱén ťuχ; ťuhĕ; ťuhĕu̯ [gen. pl.].
468: [I] parâu̯, șâs; parḙi̯i, șâsu̯rⁱ.
471: [•] ?, [D] lúņcâ; lūŝ [= loc șes de întindere mică sub coasta unui deal].
473: „Unde cresc mai multe tufe, răchiți".
475: „Se zice unde cresc arini"; [primul răspuns:] ?, pădúri di pi málu ápi.
477: „Dacă-s copacii mai mici".
482: [Primul răspuns:] [ɛ] tufiș.
483: „Și unde nu-s copaci, decât ici-colo câte o răchită"; [D] „nu se zice [zăvoi]".
484: [II] lúņcâ; lúnči̯ „de răchită".
493: [II] lúņcą; lūŝ.
501: [Primul răspuns:] la i̯az...
543: la noi̯ îi̯ lúņca Bahlúi̯ului̯.
548: „Pe valea Siretului".
555: [Primul răspuns:] lizâri sau̯ pi̯erdi̯e̯; [D] # [luncă].
559: [•] lúņcą; lūŝ.

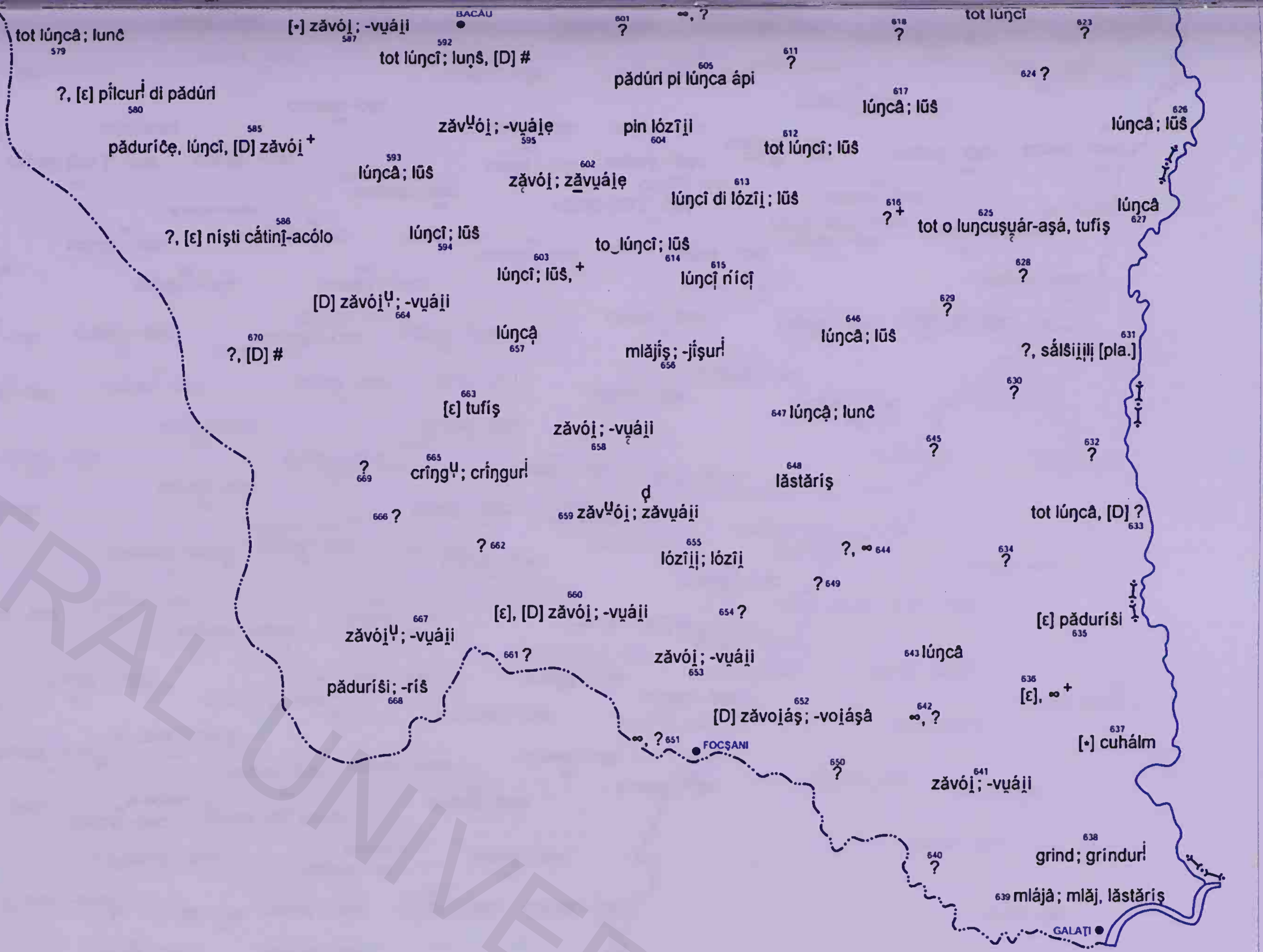
564: [Primul răspuns:] zo̯ána ápii̯, créști zdrávițu ápii̯ (= un arbust); „zdrávăn, la Dolhasca, zdrávit, la Vama".
566: da dúpî auzíti.
570: aiše nu ḑiši lúņcâ, lúņca-i̯ pi la ápii̯i marⁱ.
574: [Întrebat direct ce înseamnă «luncă», inf. a răspuns: „poiană în pădure"].
575: „Fără copaci".
576: „Teren îngust, cu pășune de-a lungul apei".
601: [Primul răspuns:] pădúri di răḱíti.
615: „La Siret".
623: [Primul răspuns:] răd_di sálšii̯.
625: [Primul răspuns:] lizérâ, [k] lizárâ [?].
631: [Pe malul Prutului, unde este situată localitatea, sunt, totuși, lunci].
633: lúņca Prútului̯.
637: [D] lúņca Prútulu̯i̯.
639: lúņca Siretului̯ cum ar ĥi la noi̯.
640: lúņca Sirét̯ului̯ „așăzătúră, pe malul apei (și fără copaci)".
651: lizérî; -zéri [?].
655: „Pădure măruntă, pentru lózii̯i".
658: La lúņcî 'nume de loc'.
662: lúņcî; lunĉ [răspuns obținut mai târziu, după î. 1300].
668: di arinⁱ, di brad; [inf. susține că tot astfel se spune și la un loc pe marginea apei chiar dacă este fără copaci].
669: „La Mărășești".

ZĂVOI, pl. „bocage (au bord d'une rivière)"

[1299]
I. [Întrebare indirectă] Dar la păduricea care creşte lângă o apă?
[Întrebare anterioară: Cum îi spuneţi la locul neted (cu copaci) de-a lungul unei ape?]

Cf. ALAL 250;
NALR / ALRR: Mar. III 548; Olt. III 521; Munt.Dobr. III 411; Trans. IV 504.

II. 461: „Loc băltos, cu răchiți, arini".
464: [H] ?.
465: [H] [Același răspuns ca la î. 1298, „luncă"].
466: [Primul răspuns:] padúri̯ lîŋgă ápă „când e din brazi".
467: [H] [Același răspuns ca la î. 1298, „luncă"].
468: [II] padúri̯.
470: „La țară, unde sunt lunci mai mari [=] zăvoiaie".
471: „Nu numai lângă apă"; [D] #.
473: nu sî accentui̯ázâ [= nu se folosește un termen propriu].
474: „Un loc lângă pădure, neîmpădurit, pe margine; este pe Ciumărna un loc pe la Valcanu": zavu̯ái̯i.
484: [II] lúŋcă; lúnčĭ „dacă e de răchită, tot ~; dacă e de alți copaci": pădúri.
493: „Loc frumos lângă o apă; este pe valea Moldovei"; [II] zăvói; -vu̯ái̯i [=] lúŋcă.
495: [A auzit vorba prin Oltenia:] „se zice tot la ceva puțin pe lângă ape"; lúŋca-i̯ dĭ lu̯óză șî dĭ rakítă, șî padúri̯a-i̯ treb_sî și di fag.
496: „Sau mic, sau mare".
501: [•] zăvói̯ „unde sunt nuiele multe", huš.
504: dácă ári păpúră șă stuh, îi̯...; [primul răspuns:] lúŋcă; lūš.
510: ... sau̯ lúŋcă; lūš.
513: [Primul răspuns:] lúŋcă; lūš.
520: [«Lozia» este] pădúri̯a di răkíț.
523: uóstrov; uóstrovi, lúŋcă; lūš.
526: cu copáš níš îi̯...; [primul răspuns:] lúŋcă; lūš.
534: îi̯ mai̯ mult di răkítă; [D] #, ∞.
537: „E mai mult di răkítĭ, plop, salcie".
543: îi̯ mai̯ mult di lemn mu̯áli, di răkítă, di plok.
546: „Dar și teren cu mlaștină".
548: [Nume de locuri:] Rădi̯u lui̯ Mihái̯ Pópa, ~ Nélului̯.
552: „Are păpuriș, rắgóz".
554: „Nu prea se spune, că nu este, ca pe lunca Siretului".
560: [Vegetație de arbuști la malul apei].
564: „Unde e lunca tăiată și crește ca un huš; zăvoi̯ę́șt'i̯ ápa [=] încurcă apa, înfundă".
568: [Pădure crescută pe o fostă albie a unei ape].
569: [Specie de răchită].
571: [D] zăvói̯; -vu̯ái̯i „luncă cu lăstăriș des, dar are și loc de pășune".
576: „Pădurice de salcie pe lângă apă, de «lozie»".
585: [Nume topic în localitate, pentru un loc arabil].
587: [Răspunsul inf. principal:] [ɛ] niști tufișuri.
600: pădúri pi lúŋcĭ.
603: zăvuói̯; -vói̯uri, mlăjuriș.
616: „[Nu cresc alți copaci, decât:] sálcă sau plok".
620: [Primul răspuns:] tot lúŋcĭ [cu arbori de esență moale: plopi, salcie etc.].
622: pădurísĭ_lúŋcĭ.
636: pi̯-un băltíș.

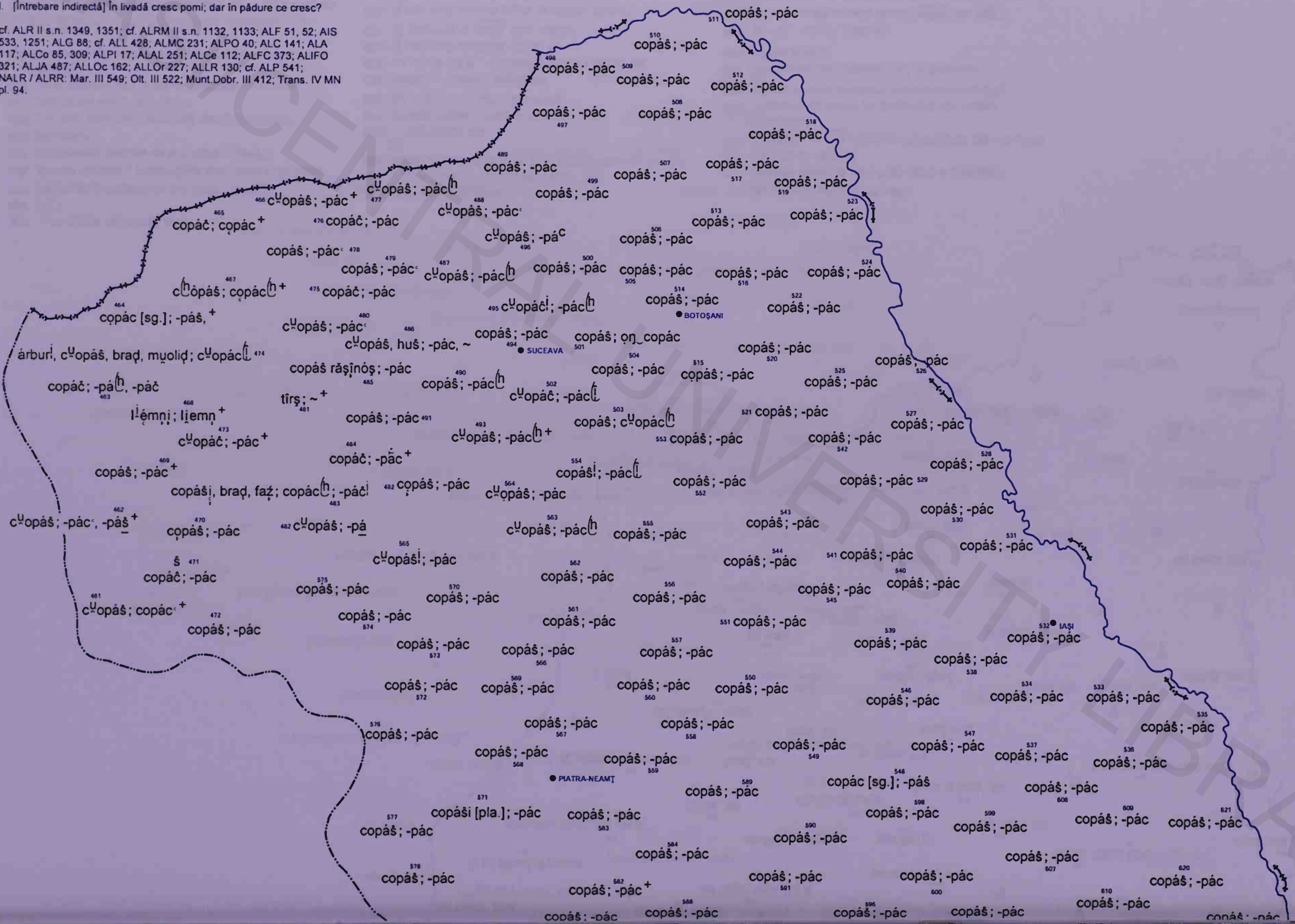
III. Să se compare cu răspunsurile de pe hărțile anterioare [în special «luncă»]

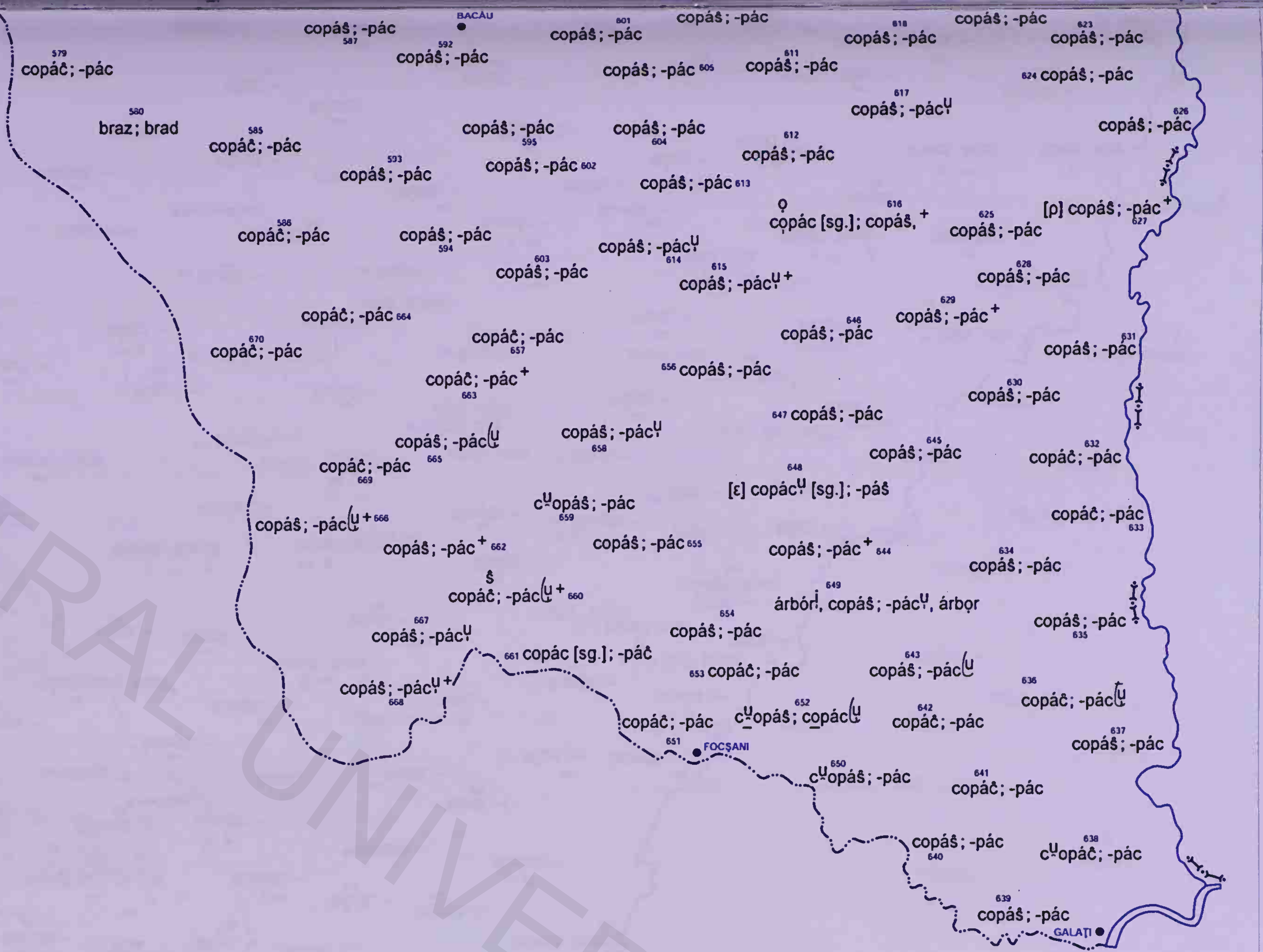
HARTA 384

COPACI, sg. „arbres"

[1300]
I. [Întrebare indirectă] În livadă cresc pomi; dar în pădure ce cresc?

cf. ALR II s.n. 1349, 1351; cf. ALRM II s.n. 1132, 1133; ALF 51, 52; AIS 533, 1251; ALG 88; cf. ALL 428; ALMC 231; ALPO 40; ALC 141; ALA 117; ALCo 85, 309; ALPI 17; ALAL 251; ALCe 112; ALFC 373; ALIFO 321; ALJA 487; ALLOc 162; ALLOr 227; ALLR 130; cf. ALP 541; NALR / ALRR: Mar. III 549; Olt. III 522; Munt.Dobr. III 412; Trans. IV MN pl. 94.

II. 461: [D] într-on̦_cᵘopáș; [D] „se poate zice și liĕmn, dar mai mult când e jos; în pădure sunt liĕmnⁱ".

462: la Ard'ẹl', „la copaci le zice" huș; [D] tîrș [sau] čufăř [sunt] „molizi care cresc pe câmp, izolați, cu cepuri 'crengi' până jos".

464: mọlịd; mulịz, [H] ?, smẹrịácă; dvi smẹrẹ́țị, [k] d'ịárẹ̆vo, [AL] d'ịárvă; dvói d'ịáṛịu [inf. susține că (1) înseamnă 'copac în picioare' și (2) 'copac când e tăiat'], [I, 1] smẹřịáca; smerịáțị 'molid', bọhăș; dva buḥaší 'copac izolat, stufos'.

465: [H] odnú dịắrẹ̆vọ; dvói dⁱẹrẹ́u; bílșẹ̆ dịẹrẹ́u.

466: [•] t'ịerș „copac urât, cioturos"; [••] tîrș „copăcei mici de fag, lozie": îs tîrș pị hrápa 'râpa' șẹ́ịă; buháș „copăcei mici de brad, molid" [rășinoase].

467: [Primul răspuns:] padúṛị, [D] l'ịémnⁱ „când sunt tăiate, jos"; [inf. admite că] „se zice și l'ịémn în picioare"; [H] smẹ́rẹ́ça; dvi smẹ́rẹ́țị; ĭ maị bílșe smẹ́rịcᵘ.

468: [Dar:] m-am suịít într-on̦_copácᵘ; [II] cᵘopáč; -pác, [V] tîrș; ~.

469: [•] tîrș „când e mic, de 3-4 metri; când este mai mare [este] copác".

473: tîrș [se zice la brazi sau molizi care cresc răzleț, izolat]; [•] copáč; ~, [D] bọháș „târș care începe să se usuce, e slăbit, urât".

481: „Copaci [înseamnă] molid și brad".

484: tîrș; ~ „brad, molid"; [II] cᵘopáč; -pácⁱ, tîrș; ~ [rășinoase: brad, molid]; [•] tîrș: ᵘon̦_copăčél, um̃ brădúț ắșắ.

493: [II] cᵘopáș; -pác.

582: [Singularul este urmat din nou de forma de plural, identică cu prima].

615: măstácîn, cárpîn.

616: copăcắrịị; [denumiri:] cᵘorn, sócru [= 'soc'].

627: [Primul răspuns:] sálșịị, plok', [ρ] pᵘoń, ...

629: [Soiuri:] cárpen mustắrẹ́ț.

644: [Soiuri:] cárpîn, mestẹ́ácîn.

657: [Soiuri:] ulm, jugástru, salcĭ́mp [?], arín.

660: árbọrⁱ; [soiuri:] arín.

662: [Soiuri:] úlmu [a.], vélnișu [a.] [este] „frate cu úlmu", sorb.

663: [Soiuri:] arín, mestẹ́ácîn, ᵘulm, páltin, cárpîn, pin, molíd.

666: [Soiuri:] arinu [a.], ᵘulmᵘ, molídu [a.], călínᵘ, tísă.

668: árburⁱ; árburi [termen literar], „în cererea de tăiat lemne [din pădure]".

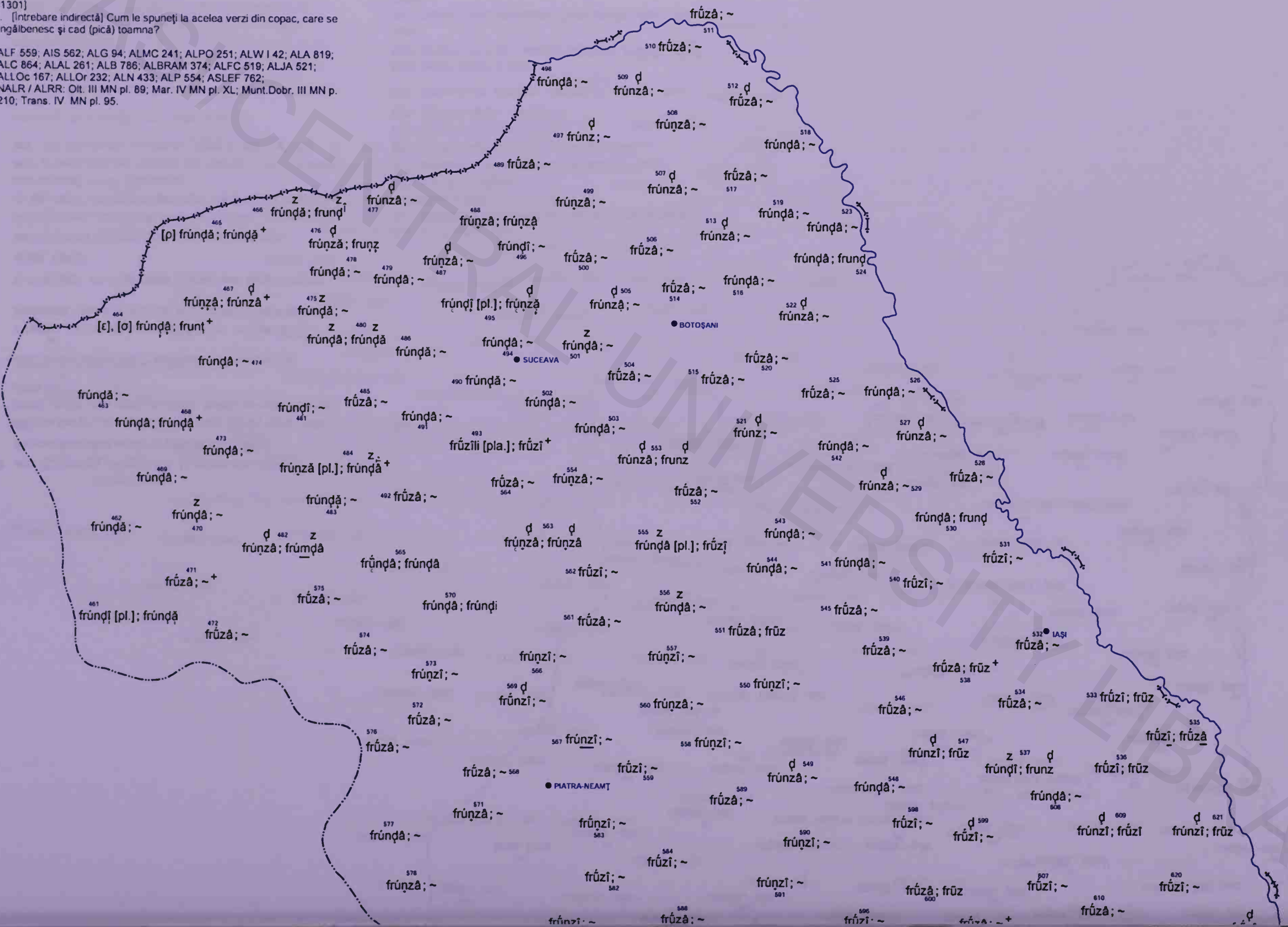
IV. [T]: ► cf., sub IV, la MN [1288] „Pădure", PL. 243.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

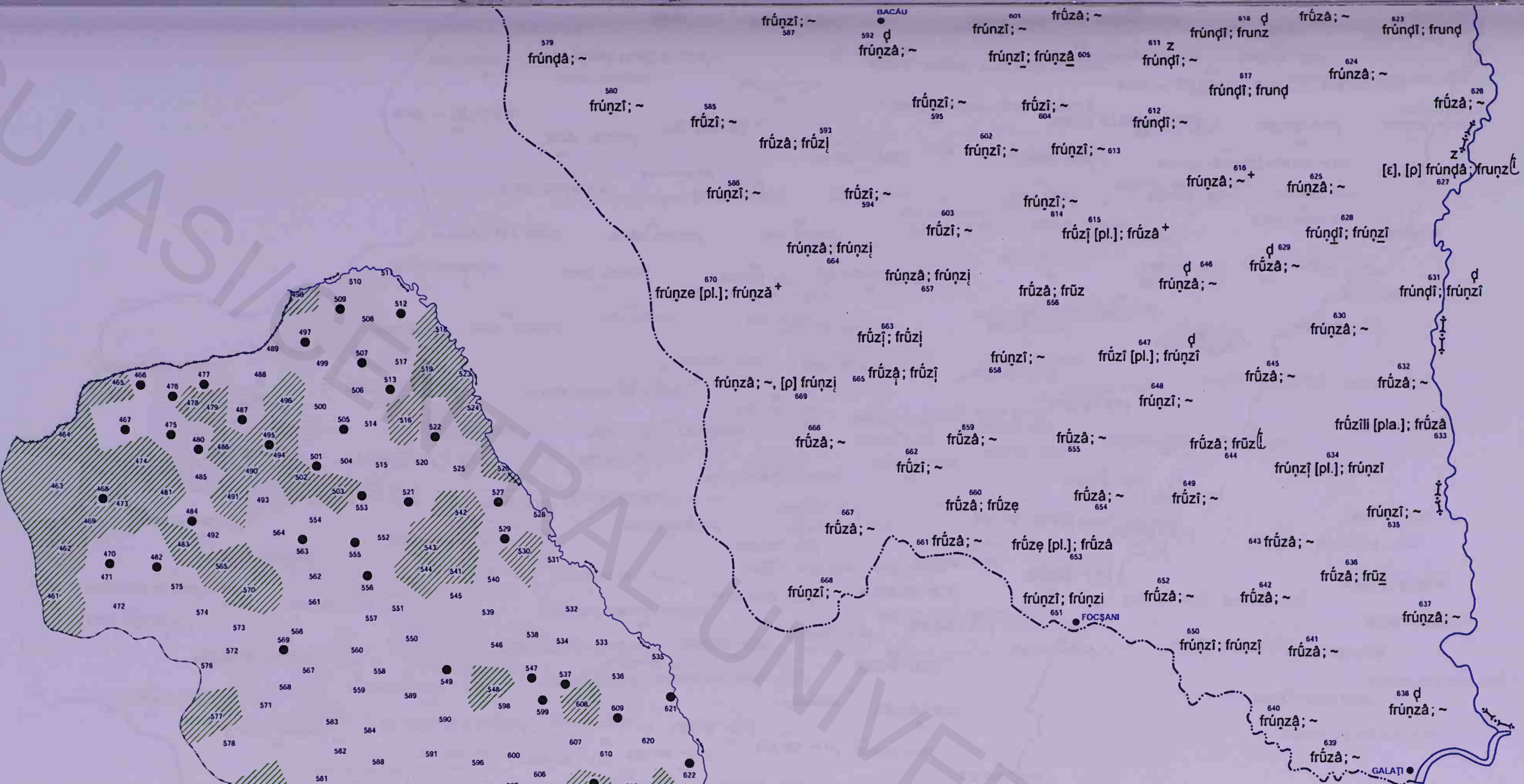
FRUNZĂ, pl. „feuille”

[1301]
I. [Întrebare indirectă] Cum le spuneţi la acelea verzi din copac, care se îngălbenesc şi cad (pică) toamna?

ALF 559; AIS 562; ALG 94; ALMC 241; ALPO 251; ALW I 42; ALA 819; ALC 864; ALAL 261; ALB 786; ALBRAM 374; ALFC 519; ALJA 521; ALLOc 167; ALLOr 232; ALN 433; ALP 554; ASLEF 762; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 89; Mar. IV MN pl. XL; Munt.Dobr. III MN p. 210; Trans. IV MN pl. 95.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCVIII

Sunetul [z] în „frunză" (sg. și pl.)

- (hașurat) -ḑ-
- ● -ḑ-, -z- (z ḑ)

Nereprezentat: -z-

II. 464: [H] li̯éski̯; odi̯án li̯est; dva li̯éski̯, [I, 1] l'éski; l'est.
465: [Primul răspuns:] cónuri̯, [H] li̯ẹst; dva li̯ẹsti; li̯ẹ́ska.
467: [H] lẹst; dva lésti; mai̯ bilșe lᴵest.
468: [II] frúnză; ~.
471: [•] frúnză; ~.
484: [II] frúnză; ~.
493: [II] frúză; ~.
538: [Dar:] ᵘo foái̯i̯ di curék.
606: „foi se spune la varză: foái̯i̯ di curék".
615: [În vorbire liberă:] frúndă.
616: [Și:] frúnda [a.].
670: a kicát frúnza.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

TULPINĂ, pl. „tronc"

[1304]
I. [Întrebare indirectă] Cum spui la partea groasă şi dreaptă a copacului care creşte de la rădăcină deasupra pământului?

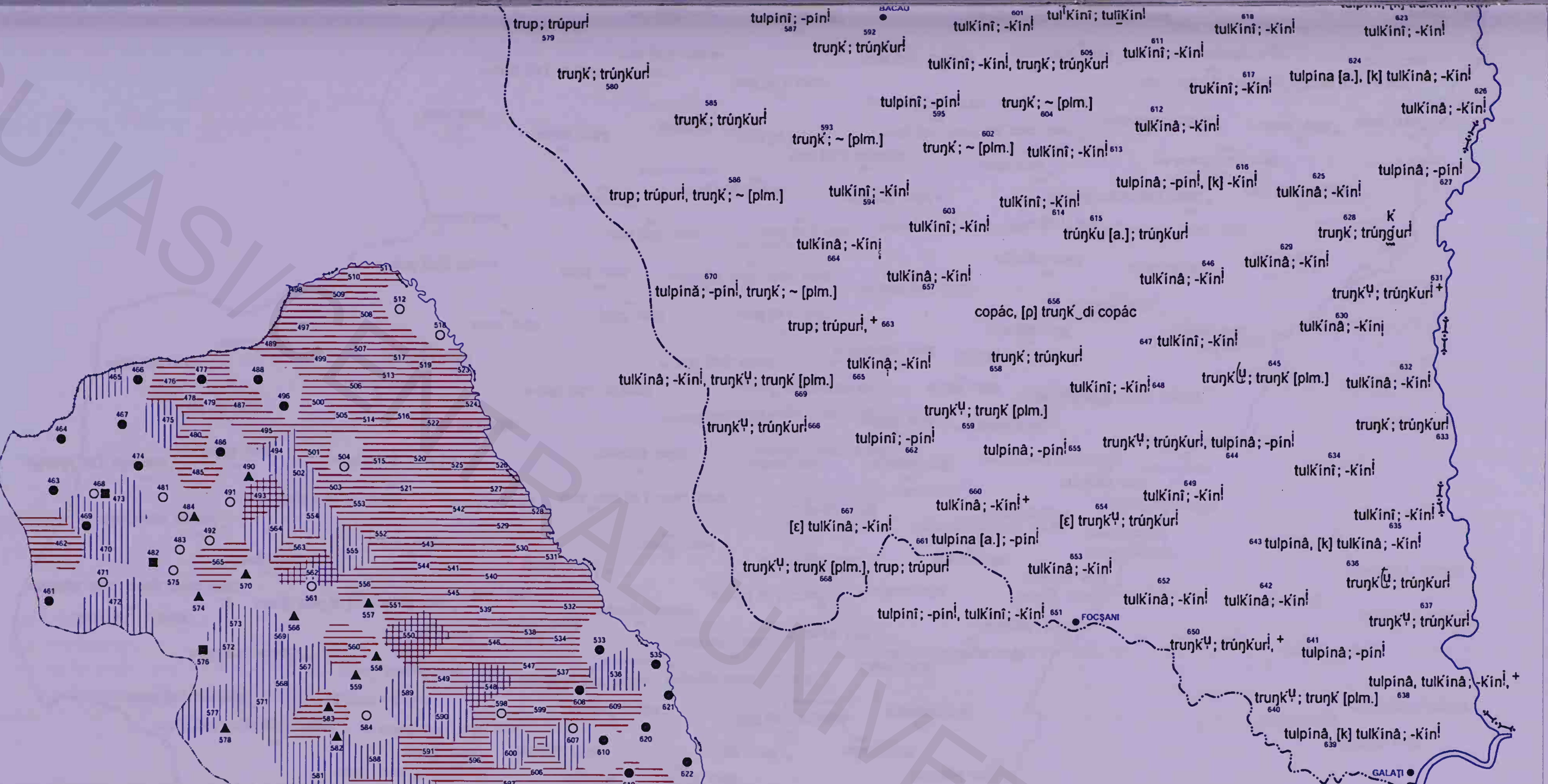
ALR II s.n. 614; ALRM II s.n. 419; ALM 409; ALF 1334, cf. 1903; cf. AIS 536, 537; ALL 236; ALMC 233, 234; ALA 329; ALEA 337; cf. ALC 1188; ALAL 253; cf. ALBRAM 372; ALFC 377; ALIFO 321*; ALJA 510; ALLOc 165; ALLOr 229; cf. ALRR 627; ALP 546; ASLEF 762;
NALR / ALRR: Mar. III 551; Olt. III 523; Munt.Dobr. 413; Trans. IV MN pl. 96.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCIX

Termeni pentru „tulpină”

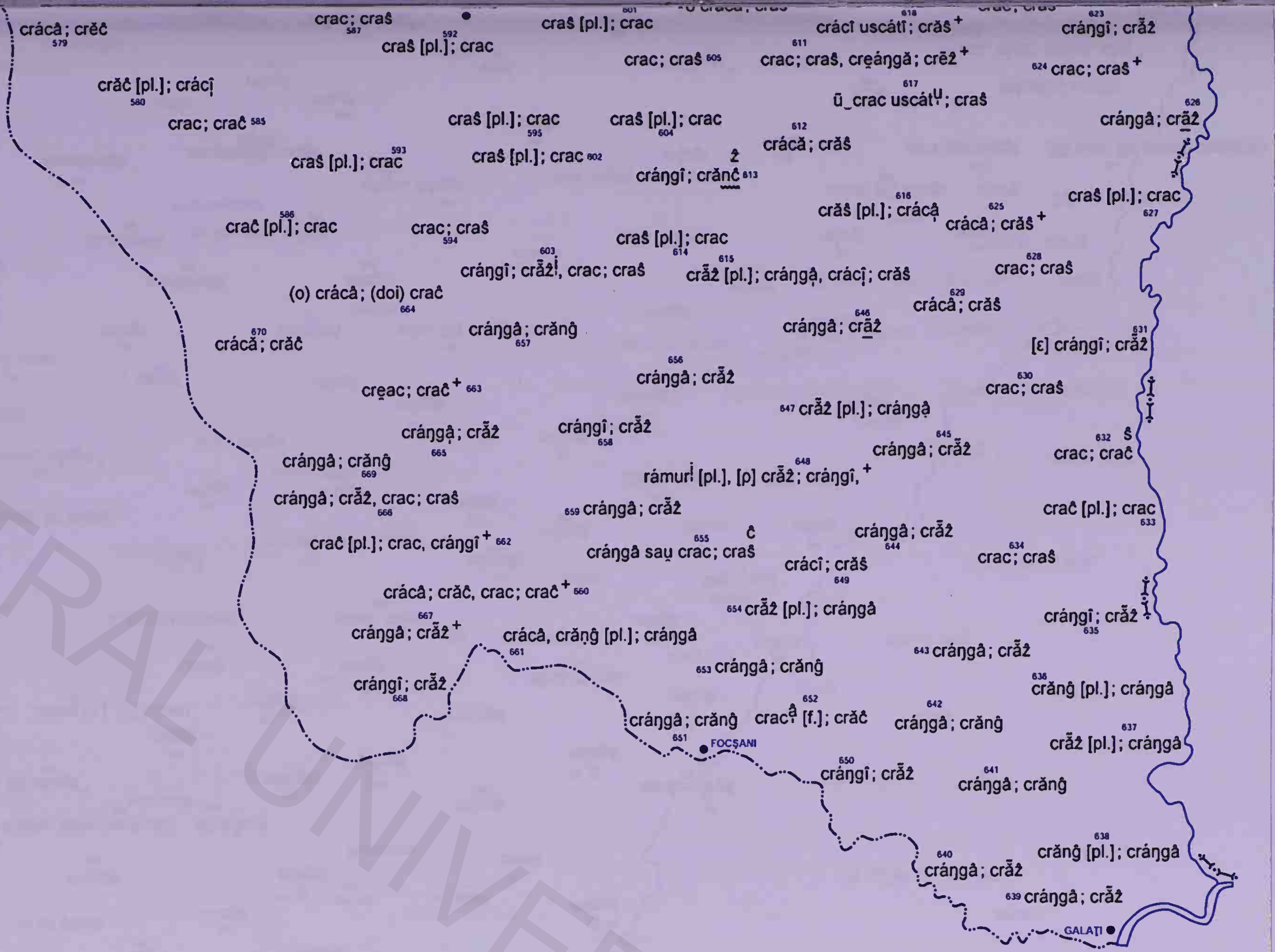
II. 461: [Primul răspuns:] şuáţă; şuáţ'i „dacă e tăiat copacul sau rupt, mai de sus, de vânt”.
463: „Partea de jos, de lângă rădăcină, până la piept”; [primul răspuns:] copácu [a.].
464: [•] butúcu [a.]; [H] trupina; dvi trupíņ, [I, 1] trupíńi.
465: [H] púnt'a; dvi púntįē; púnt'įu „[se zice] la un copac mai mare, tăiat”.
467: [H] tájē [= ca şi în româneşte] trupiņă; odná trupina; maį bílşe trupín.
468: [II] butúcu, cᵘopácu [a.], turt'ínă „prima parte de lângă rădăcină, dupa či l-aį formuįit cu fierăstrăul”.
469: [•] [ɛ] trúŋḱįu luį; trúŋḱįurį.
475: [Primul răspuns:] córpu copáculuį.
477: [•] truḱínă; -ḱinį.
482: pînî úni sî įmfᵘormęáză cráşi; [primul răspuns:] şuáţă; şuáţi [ce rămâne când s-a tăiat copacul].
484: [Primul răspuns:] trúpu copáculuį; [II] turḱínă; -ḱinį.
493: [II] truŋḱ; trúŋḱurį.
548: tulḱínă; -ḱinį.
583: „[«Trupul» tăiat e format din:] tulḱína sau cúru, [partea] dinspre rădăcină, mijlocárį, vîrv”.
598: [B] turḱínî; -ḱinį.
631: trùŋkᵘ copáculuį.
638: păr la crăŋģ.
650: tulpínă; -pinį, [k] -ḱinį.
660: „[Şi sus:] coruánă saų rámurį”.
663: [ρ] trúpu copáculuį.

CREANGĂ, pl. „branche"

[1305]
I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea mai groasă pe care o tai dintr-un pom, când se usucă? [Întrebare anterioară: Cum spui la partea groasă şi dreaptă a copacului care creşte de la rădăcină deasupra pământului?]

ALF 170; AIS 543*, 559, 1616; cf. ALL 435; ALMC 236-239; ALEA 339; ALC 313; ALCo 228; ALA 279, 379, 1080; ALAL 254; ALB 535; ALBRAM 373, 377; ALCe 122; ALFC 375; ALJA 519; ALLOc 168; ALLOr 234; ALLR 234; ALLR 135; ALN 434*; ALP 548, 549; ASLEF 762, 802; NALR / ALRR: Mar. III 552; Olt. III 524; Munt.Dobr. III MN p. 222; cf. ALRR.Bas.Bucov.Transn. IV 517; Trans. IV 505.

II. 461: cᵘornárįę̆; -nắŗ „[creangă] la fag, la pomi, mai rămuroasă; la brad [se zice] šĕpuŗ [pl.]; šĕp"; [D] [nu se zice «stâlpări»].
462: čĕpur „la rășinoase", creángă; crĕž „se zice la o creangă subțire din vârful bradului, molidului".
464: [H] šúkį; odįán suc; dva súki, [H] crac, crakę̆.
465: [D] čep, čĕp „creangă la brazi", [H] šūc; dva súkį; súčį̆.
466: cᵘornár; ~ [termen mai frecvent]; [•] cᵘornárĭ „[este o] crángă mai groasă; šĕpúrĭ, la brad, molid".
467: [H] on_crac; dva crakę̆ i maį bílșĕ crăčă.
468: čep; šépurĭ „la rășinoase"; [D] [nu se zice «colnare»]; [II] čep; čépurĭ „[se zice] la orice copac, pom".
469: [•] crenğ [pl.]; crįángă; [D] [nu se zice «colnări»].
481: [Primul răspuns:] čépurĭ [pl.]; čep „[crengi] la târși".
483: ... doį crăč, dóuă crăč, an_tăĭĭ_dóuă crăĭšĭ; [D] sau doį crăč.

484: [II] creángă; crénğį.
486: „E mai gros decât cránga".
493: [II] crac; craš.
495: [Și:] crácă.
505: crįángă; crĕž.
533: [D] creángi; crĕž „sunt mai subțiri".
535: „Creanga-i mică, cracul e gros".
537: [Primul răspuns:] uscătúră; crĕž [pl.]; creángă „sunt mai subțiri".
538: [D] creángă; crĕž „sunt mai subțiri"; pléži „crengi subțiri; se pun vara pe foc".
547: „Mai mici: crĕž [pl.]; creángă".
548: „Când e mai subțire: creángă; crĕž".
556: crășilį [plf.a.].
569: creángi; crenž „mai subțire".
576: šep; šépurĭ.

598: [Și] crácĭ; crăš.
599: [Primul răspuns:] uscătúrĭ.
600: creángă; crĕž, „e mai mică decât cracul".
606: „Dacă-i mai subțire se cheamă creángă; crĕž".
608: un_crac; doį craš; „cea mai subțire, din vârf: creángă; crĕž".
609: creángă; crĕž „e mai subțire".
610: creángă; crĕž „sunt mai subțiri".
611: „Mai groasă" (1), „mai subțire" (2).
618: „[Cea] mai subțire se cheamă creángă; crĕz".
619: crángi; crăž „e mai mică decât cracul".
620: crángi; crăž „sunt mai subțiri, mai mici".
621: crángi; crăž „ramurile subțiri ale pomului (copacului)".
624: „[Când e] mai subțire se cheamă crángă; crăz".

625: creángă [inf. îl consideră termen mai nou].
648: [p] crácĭ; crăš.
660: (1) „mai mică".
662: „Partea mai groasă" (1), „partea dinspre vârf" (2).
663: [Și:] creácį [f.].
667: „La vârf: lăstár"; cracᵘ; craš „partea mai groasă".

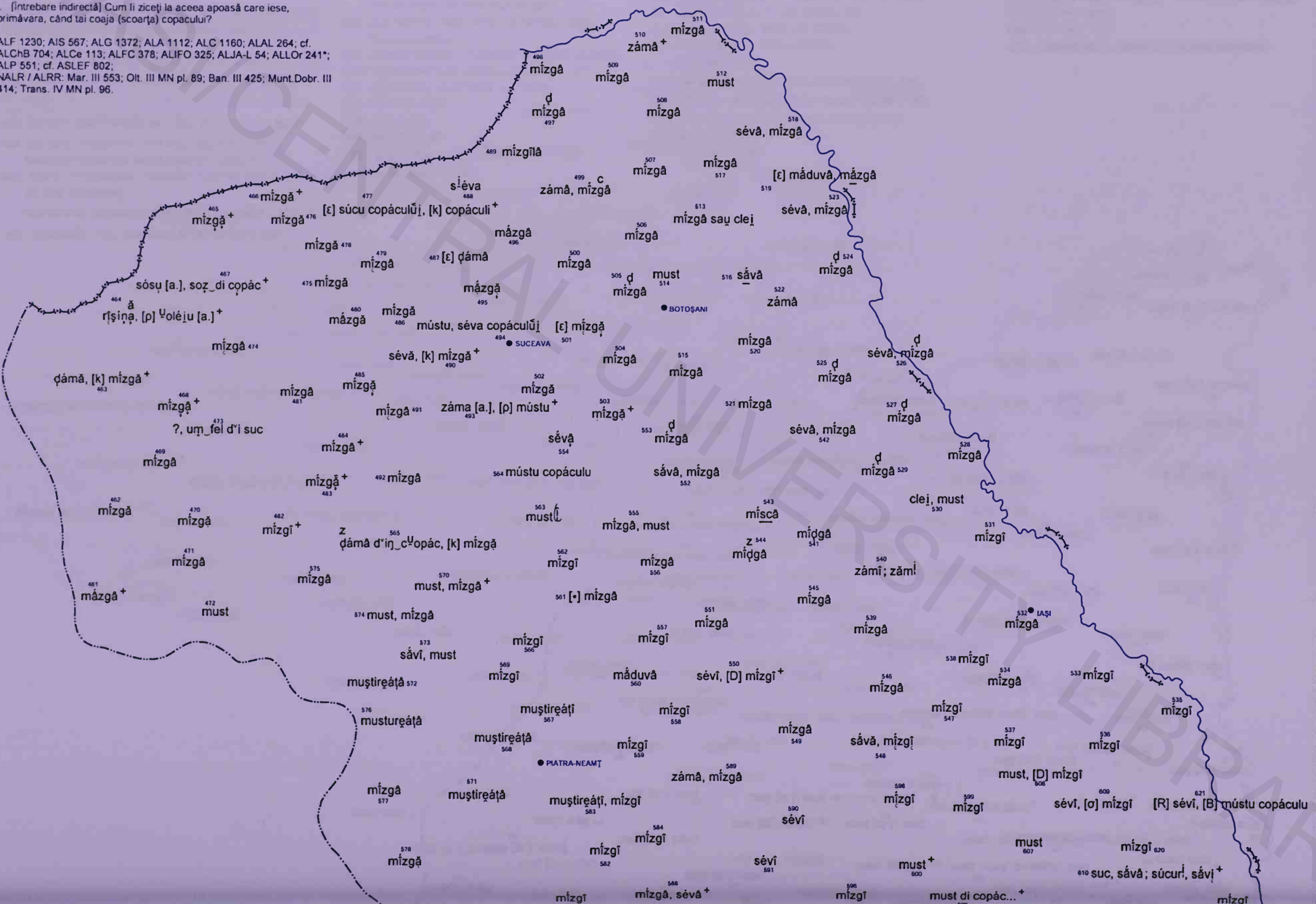
IV. [T]: ► cf. I/2: p. 143 (663. Pralea, Căiuți, Bc.), p. 158, 165 (665. Rotileștii Mari, Câmpuri, Vn.); ► vezi, sub IV, la MN [1288] „Pădure", PL. 243 „Lucrul la pădure".

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

MĂZGĂ „sève"

[1307]
I. [întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la aceea apoasă care iese, primăvara, când tai coaja (scoarţa) copacului?

ALF 1230; AIS 567; ALG 1372; ALA 1112; ALC 1160; ALAL 264; cf. ALChB 704; ALCe 113; ALFC 378; ALIFO 325; ALJA-L 54; ALLOr 241*; ALP 551; cf. ASLEF 802;
NALR / ALRR: Mar. III 553; Olt. III MN pl. 89; Ban. III 425; Munt.Dobr. III 414; Trans. IV MN pl. 96.

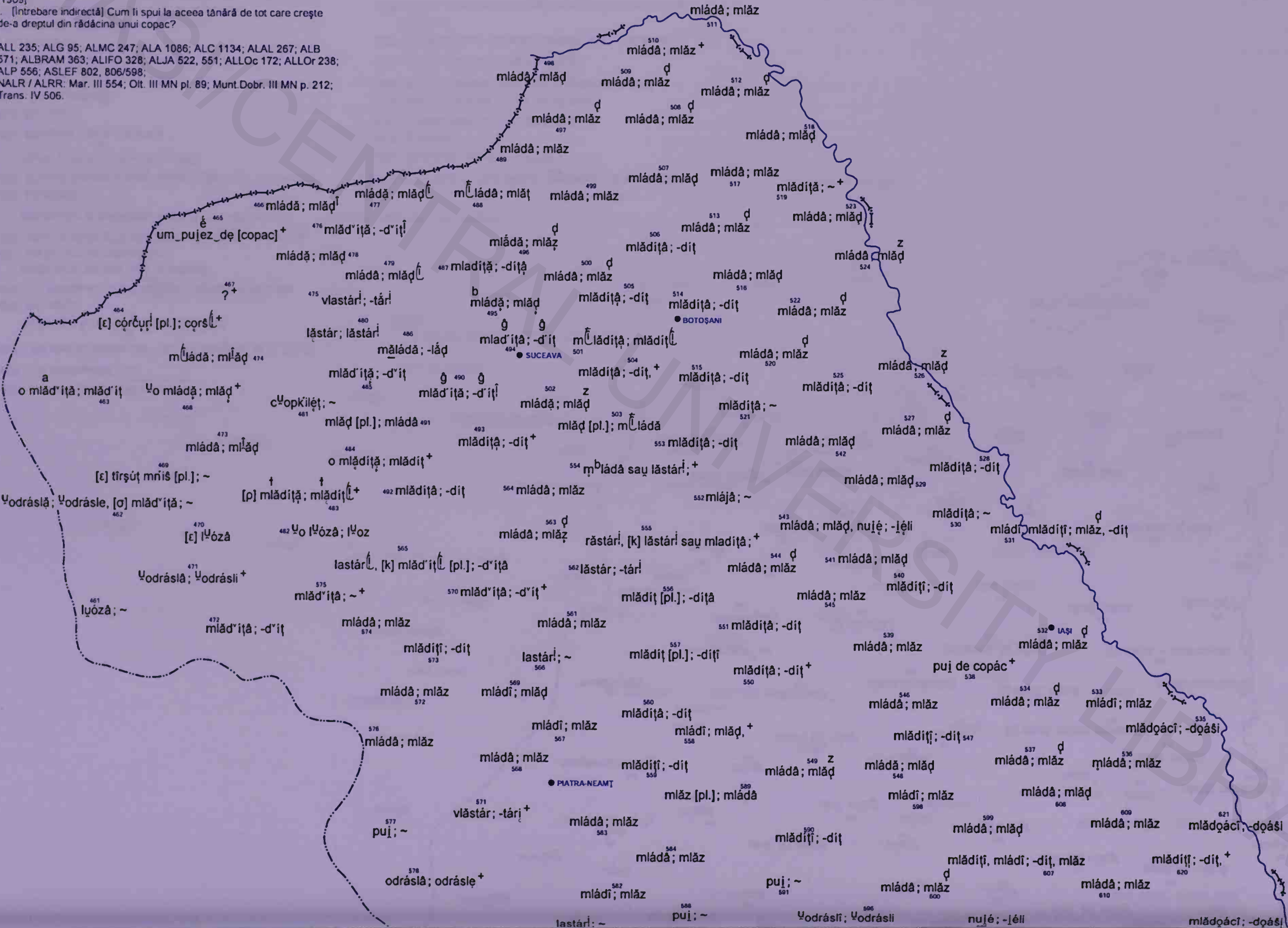
II. 461: „«Must» [se zice] la mist'ácîn".
463: „La mesteacăn" (1).
464: „Se zice la mesteacăn" (2); [H] oléịu, [k] ol'iị, [H] [ε] ^{u}olⁱéị, [k] ^{u}olíị; sẹ́wva „la mesteacăn".
465: [H] nizgá.
466: [•] „Primăvara, când cojẹ́[şte] copacul şi se duce coaja bine, se zice că e în mâzgă".
467: [H] [ε] sos „la mesteacăn".
468: must la páltin şi la mistịácăņ; [II] „must [se zice] la mesteacăn şi la foioase; la brad [se zice] mîzgâ".
477: [•] mîzgâ.
482: [Primul răspuns:] súcụ-aşála śi ịési? [inf. susţine că «suc» e „ceea ce iese din pomi"].
483: [Ruseşte:] ţẹ́wva, [ρ] séva.
484: [II] mîzgâ.
490: „Spun oamenii".
493: [II] ḑámâ, sévâ, must, mîzgâ.
503: muşt'irịáţă [se zice] „la cea de mesteacăn".
510: [•] mîzcâ.
550: núma la sálčiịi (2).
570: „[Curge] din fag, paltin (1), din brad (2)".
586: „[Numai] la mesteacăn (1), până la 15 septembrie (2)".
588: „La răchită" (1).
600: [D] „mîzgî se cheamă la tei".
606: ... saụ sévâ; [D] „mîzgâ se spune despre pământul moale şi lunecos, după ploaie".
610: [D] mîzgâ îị cînd pl^{u}ọ́ụâ, feşcăráịẹ; „din carte" (2).
611: dă lémnũ_mîzgî.
616: şi la yíịi.
637: [Primul răspuns:] ^{u}ũ_fel dị ápâ.
638: [Primul răspuns:] ^{u}um_fel dẹ must.
650: [Primul răspuns:] sévî, [ρ] ~, amíntrịa cum?!.
657: „Curge când copacul are mîzgă".
660: [Întrebat „cum spuneau bătrânii", inf. a dat acelaşi răspuns].
663: mîzgî „ceea ce rămâne pe trunchi, după ce s-a luat coaja cu bele^{u}úşu [o lopăţică pentru cojit]".
667: „La mesteacăn" (1).
668: „Curge din lemn (1), dintre lemn şi coajă (2); la mesteacăn se făcea o tălǩígî [= un fel de ţencuşă] în trunchiul copacului şi se sugea mustul cu o cucută".

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

MLĂDIŢĂ, pl. „talle"

[1309]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea tânără de tot care creşte de-a dreptul din rădăcina unui copac?

ALL 235; ALG 95; ALMC 247; ALA 1086; ALC 1134; ALAL 267; ALB 571; ALBRAM 363; ALIFO 328; ALJA 522, 551; ALLOc 172; ALLOr 238; ALP 556; ASLEF 802, 806/598;
NALR / ALRR: Mar. III 554; Olt. III MN pl. 89; Munt.Dobr. III MN p. 212; Trans. IV 506.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCX

Principalii termeni pentru „mlădiță”

- mladă (mlădiță, mlădoacă, mlajă)
- lăstar (vlăstar)
- ● lamură (ramură)
- ▲ odraslă
- ○ pui (de copac), puieț ~
- □ loză

II. 464: [H] cᵘórčĕ; córči, [și:] mláda.
465: [H] ọdnộ l'itọc.
467: [H] prệrạsca; prịárạski i maị bilșe prệrạskụ.

468: țîpă „care crește din mugur până sus; țîpa luị [a copacului] din vârf, cât a crescut mlada într-un an, cam 40 cm.”; [II] mladíță; ~.
471: vlăstárị; ~.
483: [Primul răspuns:] apăị̂ [ɛ] lậstárị dị-ačịja.
484: [II] mlădíță; -díțị.
493: [II] lastárị, [D] mlădíț [pl.]; ~, -diță.
504: mládă; mlăz.
510: [Primul răspuns:] puị; ~.
519: măgură; măgurị [?].
538: „În pădure se cheamă mládă; [dacă e] mai mare se cheamă hușág, țîhlă sau țîhlọácă”.
550: lastárị; ~.

554: lăstárị sau mblăẓ.
555: lậstárị, mladíț.
558: cúrpen; cúrpenị.
570: [R] lastárị; ~.
571: mlădíță; ~.
575: mládă; mlăz.
578: puị; ~.
595: mládĭ; mlădíț.
620: mládĭ; mlăẓ, lăstăríș „pădure în creștere, cu mlădițe”.
627: „Când e tăiat, dar și când nu e tăiat”.
629: lăstárị, ramurị.
660: [Metaforic: se zice «lamură» și la copii].

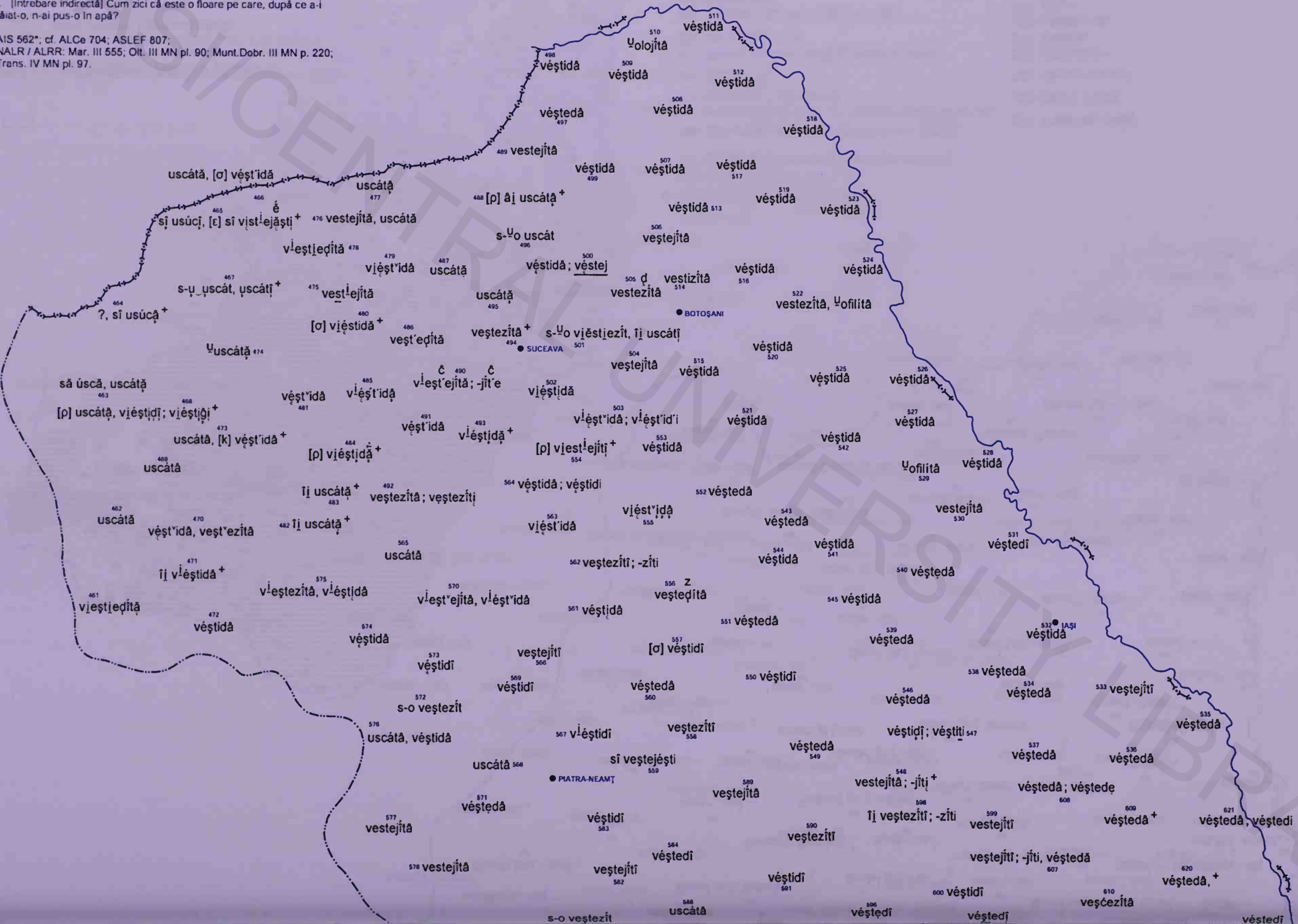
HARTA 390

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

VEŞTEDĂ „fanée"

[1311]
I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este o floare pe care, după ce a-i tăiat-o, n-ai pus-o în apă?

AIS 562*; cf. ALCe 704; ASLEF 807;
NALR / ALRR: Mar. III 555; Olt. III MN pl. 90; Munt.Dobr. III MN p. 220;
Trans. IV MN pl. 97.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXI

Principalii termeni pentru „veştedă"

- veştedă (şi var.)
- veştejită (şi var.)
- ▲ verbul „a se veşteji" (şi var.)
- ○ uscată
- □ pălită
- △ ofilită

Nereprezentat: alţi termeni („ologită", „galbenă") sau alt tip de răspunsuri

II. 464: [I, 1] s-^{u}o mujét, [H] ustîhá$\underset{\cdot}{j}$i, [I, 1] ujéla.
465: [H] vi̊stă, cvítca vésīĭ, usχtă.
467: [H] usχtă, wi̯éta.
468: [Primul răspuns:] sī vi̯eştidâşti, să usúcă; [II] véştidă.
471: [Primul răspuns:] s-o veşteji̊t.
473: spri̯ uscári̯.
480: [Primul răspuns:] s-uo vi̯estejīt.
482: [Primul răspuns:] sī usúcă.
483: [Primul răspuns:] sī usúcă.
484: [Primul răspuns:] s-^{u}o vi̯eşt^{i}edīt; [II] vi̯éştidă.
488: [Primul răspuns:] să usúcă.
493: [II] uscátă, [k] véştidă, s-^{u}o veştezīt; „uscată [e] când s-a uscat de tot".
494: să usúcă.
548: [D] véştidă; véştide.
554: [Primul răspuns:] sī v^{i}est'ezâşt'i̯.

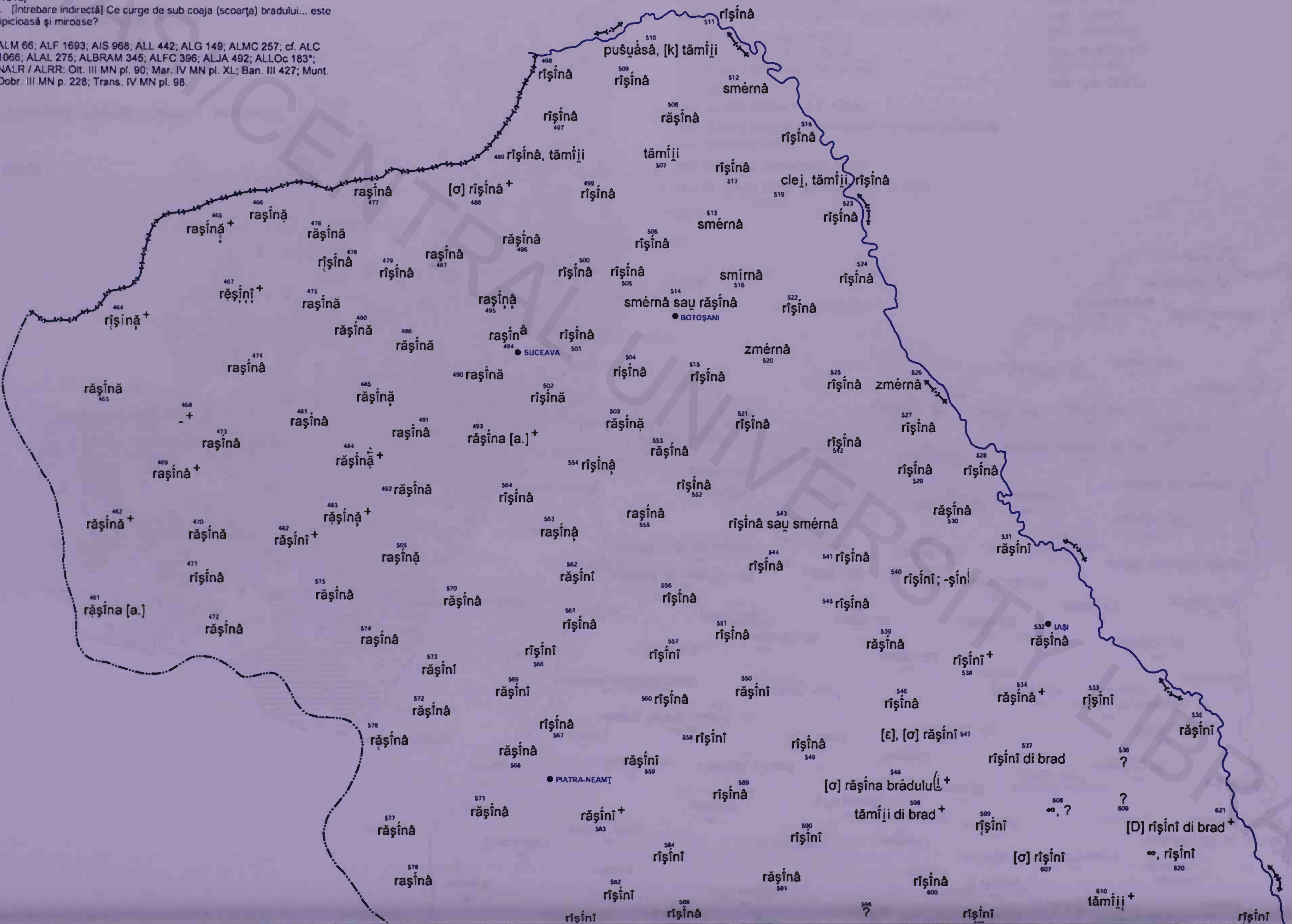
586: sī veştejéşti.
587: s-o uscát.
609: sī veştezâşti.
611: s-o veştejīt.
616: [INDIC.].
620: sī veştejâşti.
623: s-o veştedīt.
634: [V] pălīti̯; -lîti.
650: [Primul răspuns:] s-a pălīt^{u}.
657: [Primul răspuns:] s-a pălīt.
662: [Ca prim răspuns:] s-a pălīt.

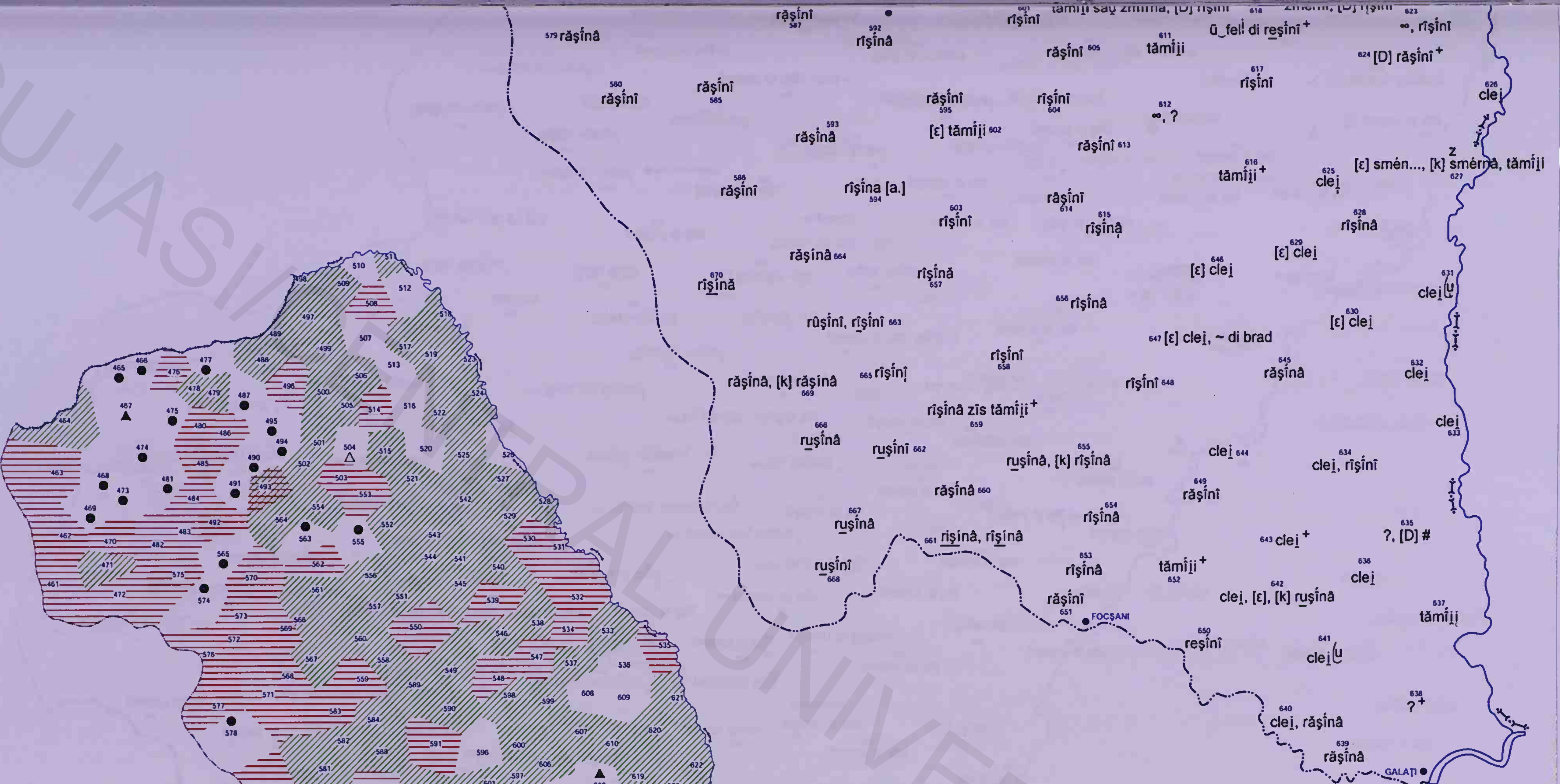
BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

RĂŞINĂ (de brad) „résine"

[1316]
I. [Întrebare indirectă] Ce curge de sub coaja (scoarţa) bradului... este lipicioasă şi miroase?

ALM 66; ALF 1693; AIS 968; ALL 442; ALG 149; ALMC 257; cf. ALC 1066; ALAL 275; ALBRAM 345; ALFC 396; ALJA 492; ALLOc 183*; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 90; Mar. IV MN pl. XL; Ban. III 427; Munt. Dobr. III MN p. 228; Trans. IV MN pl. 98.

CCXII

Silaba inițială în „rășină"

- ră-
- ● ra-
- ▲ re-
- △ ri-
- rî- (râ-)
- ■ ru-

Nereprezentat: absența răspunsului sau alți termeni („mesteacă", „clei", „tămâie", „smirnă")

II. 462: mịestịácă, „de molid, care se mestecă".
464: [H] smọłá.
465: [H] smọłá.
467: [H] smołá.
468: [II] rașínă, [k] rașínă, mịstịácă.
469: [•] rașînă.
482: mịstịácă [care se mestecă].
483: mistịácă „rășină de molid, care se mestecă".
484: [II] rășînă, mịestịácă [și] scorțúră „mai bună decât mesteaca, mai fină".
488: um_fịel dĭ [ɛ] tămîị-așá, cárĭ amiruáșă; îị búnă șị di tamîịit.
493: [II] rîșînă.
534: tămîịi, sî pûni-n cándilă.
538: „Se face tămîịi dintr-însa".
548: [Primul răspuns:] tămîịi.
583: maị mult di la molid.
598: „La munte îi zice rîșînĭ".
610: rîșînă „[cea] de pe scândurile de brad încă umede".
616: „Ca un clei".
618: „Se face din tămîịi di brad".
621: [Primele răspunsuri:] ∞, [ɛ] cleị, [ɛ] tămîịi.
624: [Primele răspunsuri:] um_fel di zmirnă saụ tămîịi.
638: ᵘum_fel dẹ cleị.
643: [•] rîșînă, [••] tămîịi.
652: [Inf. spune că aduce cineva de la munte, pentru biserică].
659: „Unii îi zic greșit «tămâie»".

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

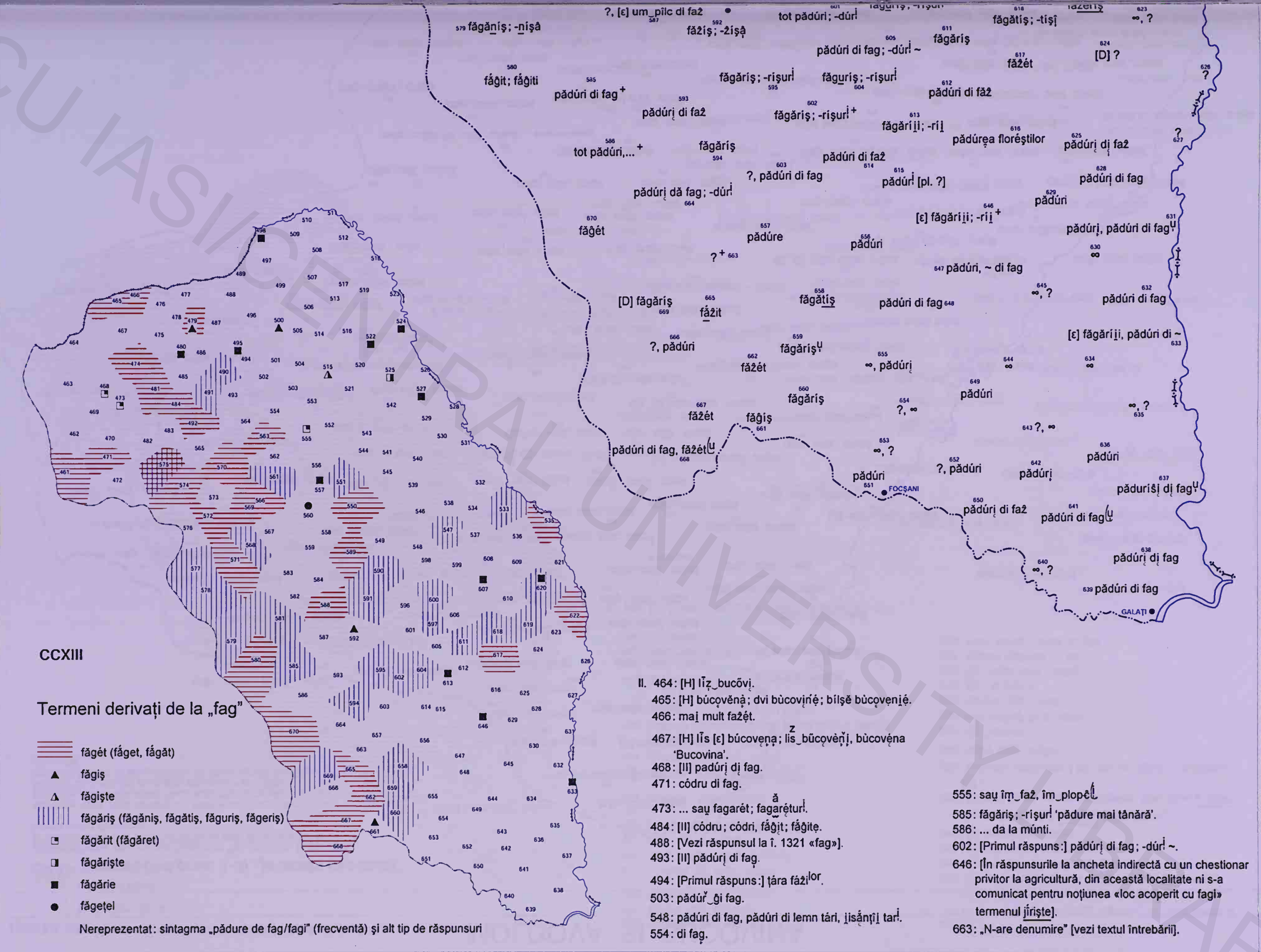
FĂGET „hêtraie"

[1322]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui unui loc unde cresc fagi mulţi şi deşi?

ALR II s.n. 596; ALRM II s.n. 401; AIS 578*; cf. ALG 152; ALBRAM 349; ALN 445*; ASLEF 127;
NALR / ALRR: Mar. III 560; Olt. III MN pl. 90; Munt.Dobr. III MN p. 238; Trans. IV MN pl. 99.

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

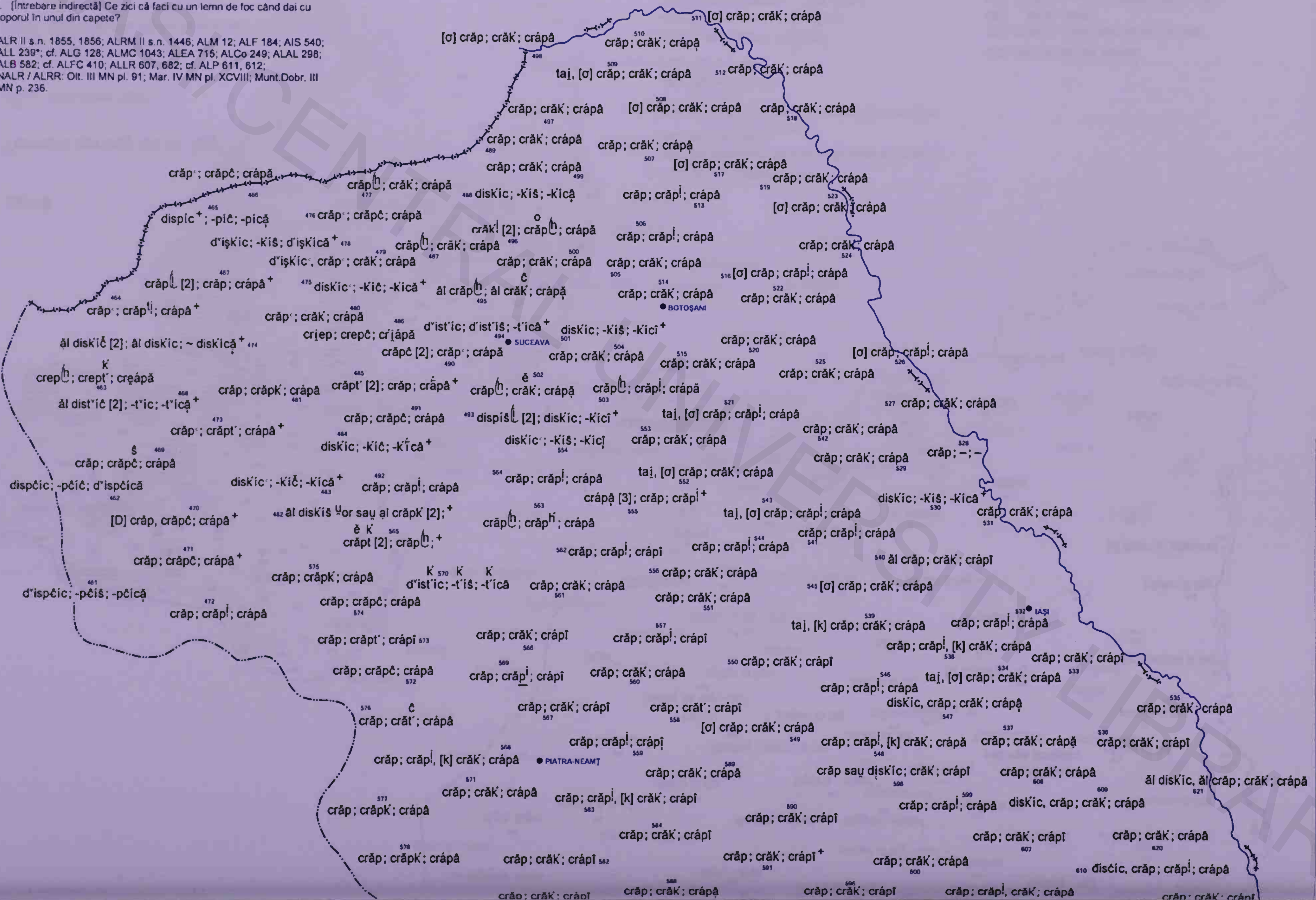

II. 464: [H] lĭz_bucŏvị.
465: [H] búcọvĕnạ; dvi bùcovịńệ; bilșĕ bùcọvenịé.
466: maị mult fażẹ́t.
467: [H] lĭs [ɛ] búcovẹnạ; lis_bŭcọvĕńị, bùcovẹ́na 'Bucovina'.
468: [II] padúrị dị fag.
471: códru di fag.
473: ... saų fagarét; fagarẹ́turⁱ.
484: [II] códru; códri, făĝịt; făĝitẹ.
488: [Vezi răspunsul la î. 1321 «fag»].
493: [II] pădúrị di fag.
494: [Primul răspuns:] țára fắzilor.
503: pădúr̆_ĝi fag.
548: pădúri di fag, pădúri di lemn tári, ịișăńțị tarⁱ.
554: di fag.
555: saų îm_faž, îm_plopĕḷ.
585: făgăriș; -rișurⁱ 'pădure mai tânără'.
586: ... da la múnti.
602: [Primul răspuns:] pădúrị di fag; -dúrⁱ ~.
646: [În răspunsurile la ancheta indirectă cu un chestionar privitor la agricultură, din această localitate ni s-a comunicat pentru noțiunea «loc acoperit cu fagi» termenul jịrịște].
663: „N-are denumire” [vezi textul întrebării].

CRĂP (lemne) (ind.prez. 1-3) „je fends (du bois)”

[1323]
I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci cu un lemn de foc când dai cu toporul în unul din capete?

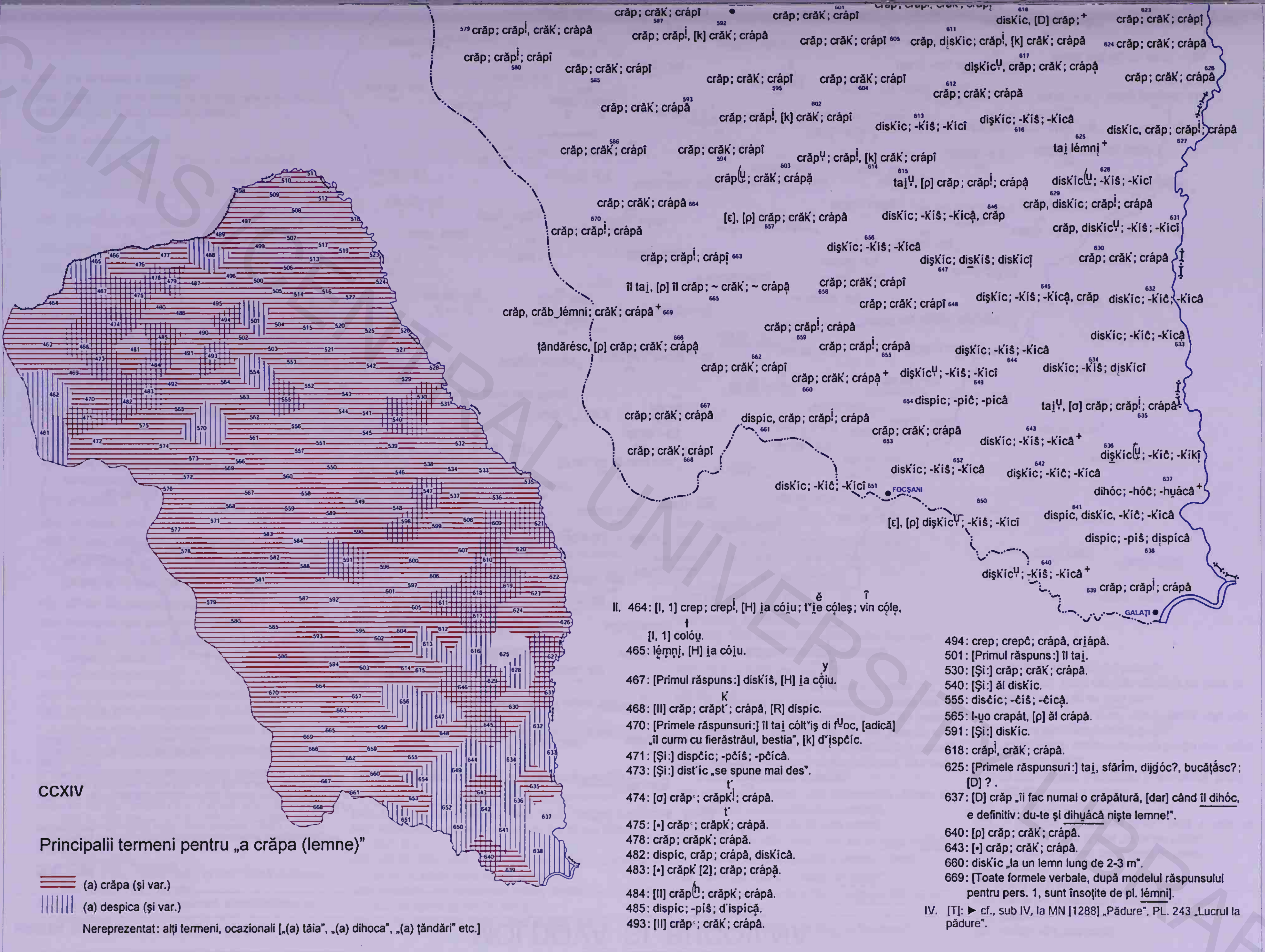
ALR II s.n. 1855, 1856; ALRM II s.n. 1446; ALM 12; ALF 184; AIS 540; ALL 239*; cf. ALG 128; ALMC 1043; ALEA 715; ALCo 249; ALAL 298; ALB 582; cf. ALFC 410; ALLR 607, 682; cf. ALP 611, 612; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 91; Mar. IV MN pl. XCVIII; Munt.Dobr. III MN p. 236.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXIV

Principalii termeni pentru „a crăpa (lemne)”

(a) crăpa (și var.)

(a) despica (și var.)

Nereprezentat: alți termeni, ocazionali [„(a) tăia”, „(a) dihoca”, „(a) țăndări” etc.]

II. 464: [I, 1] crep; crepi̯, [H] i̯a cói̯u; tʼi̯e cóleș; vin cóle̦,
[I, 1] colóu̯.
465: lémni̯, [H] i̯a cói̯u.
467: [Primul răspuns:] disḱíš, [H] i̯a cói̯u.
468: [II] crăp; crăpt; crápă, [R] dispíc.
470: [Primele răspunsuri:] îl tai̯ cóltʼiș di fuoc, [adică] „îl curm cu fierăstrăul, bestia”, [k] dʼi̯spčíc.
471: [Și:] dispčíc; -pčíš; -pčícă.
473: [Și:] distʼíc „se spune mai des”.
474: [σ] crăp; crăpki̯; crápă.
475: [•] crăp; crăpḱ; crápă.
478: crăp; crăpḱ; crápă.
482: dispíc, crăp; crápă, disḱícă.
483: [•] crăpḱ [2]; crăp; crápă.
484: [II] crăp; crăpḱ; crápă.
485: dispíc; -píš; dʼispíca̦.
493: [II] crăp; crăḱ; crápă.
494: crep; crepč; crápă, cri̯ápă.
501: [Primul răspuns:] îl tai̯.
530: [Și:] crăp; crăḱ; crápă.
540: [Și:] ăl disḱíc.
555: disčíc; -číš; -číca̦.
565: l-uo crapát, [ρ] ăl crápă.
591: [Și:] disḱíc.
618: crăpi̯, crăḱ; crápă.
625: [Primele răspunsuri:] tai̯, sfărím, dijgóc?, bucățá̦sc?; [D] ? .
637: [D] crăp „îi fac numai o crăpătură, [dar] când îl dihóc, e definitiv: du-te și dihu̯ácă niște lemne!”.
640: [ρ] crăp; crăḱ; crápă.
643: [•] crăp; crăḱ; crápă.
660: disḱíc „la un lemn lung de 2-3 m”.
669: [Toate formele verbale, după modelul răspunsului pentru pers. 1, sunt însoțite de pl. lémni].

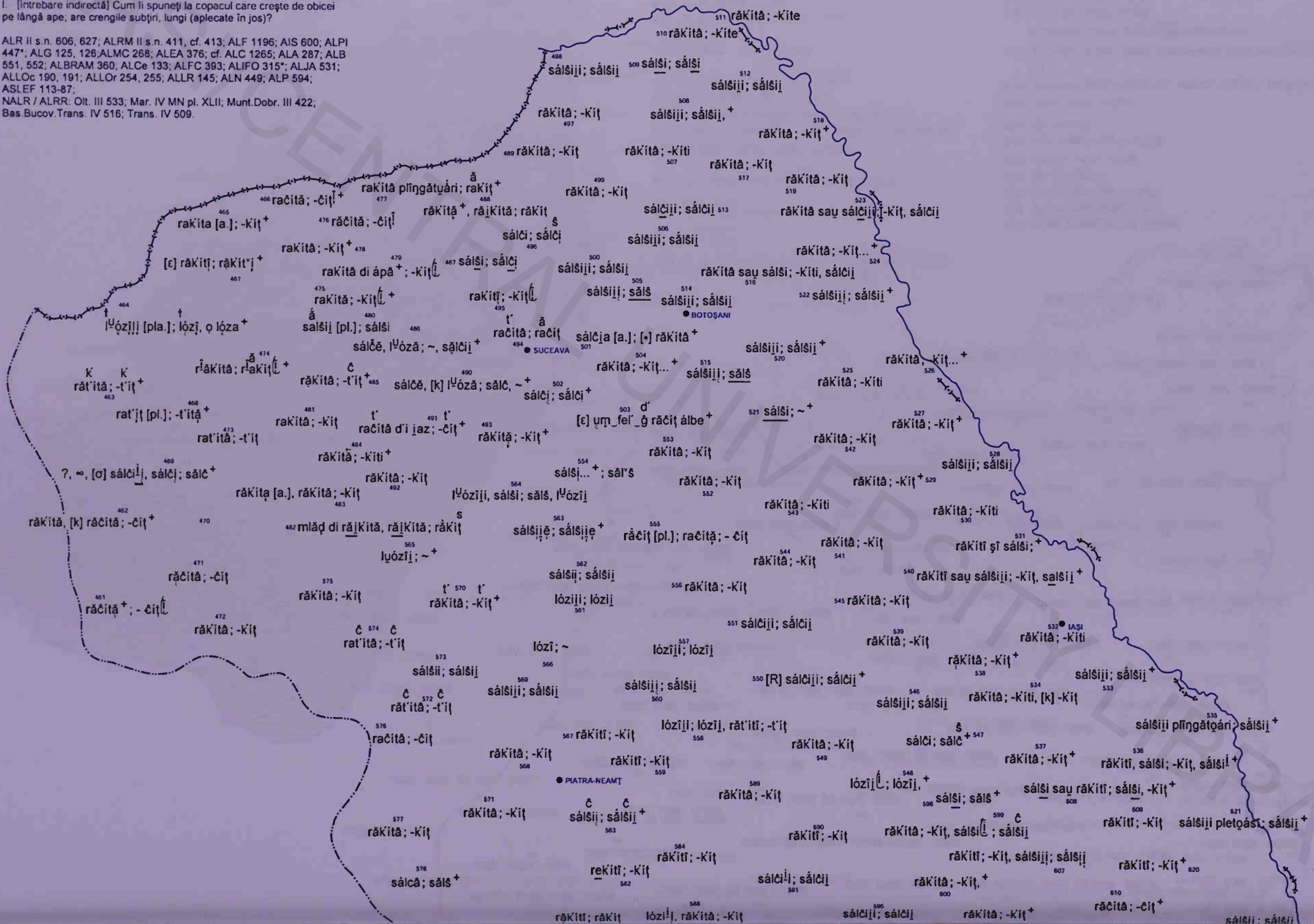
IV. [T]: ► cf., sub IV, la MN [1288] „Pădure”, PL. 243 „Lucrul la pădure”.

HARTA 394

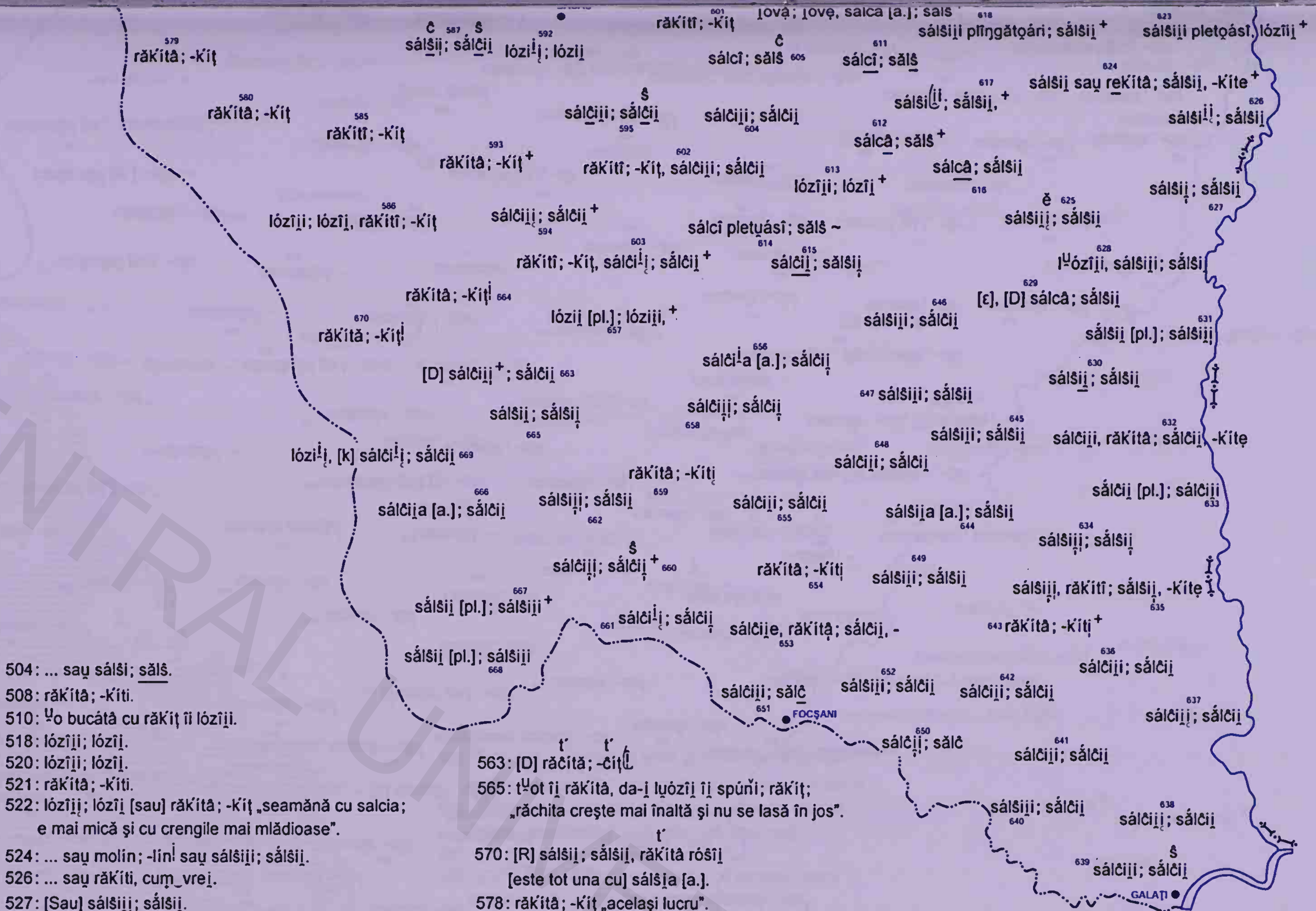
SALCIE, pl. „saule"

[1332]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la copacul care creşte de obicei pe lângă ape; are crengile subţiri, lungi (aplecate în jos)?

ALR II s.n. 606, 627; ALRM II s.n. 411, cf. 413; ALF 1196; AIS 600; ALPI 447*; ALG 125, 126;ALMC 268; ALEA 376; cf. ALC 1265; ALA 287; ALB 551, 552; ALBRAM 360; ALCe 133; ALFC 393; ALIFO 315*; ALJA 531; ALLOc 190, 191; ALLOr 254, 255; ALLR 145; ALN 449; ALP 594; ASLEF 113-87;
NALR / ALRR: Olt. III 533; Mar. IV MN pl. XLII; Munt.Dobr. III 422; Bas.Bucov.Trans. IV 516; Trans. IV 509.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 461: „Pe la Ardeal îi spun sálči̯".
462: lu̯óză; ~ „tufe de nuiele de răchită care cresc în sus".
463: sălč [pl.]; sálcă „sunt mai subțirele".
464: [H] lozéna; dvi lozéŗi̯.
465: [H] vĕrbă; dvi vĕrbi; vĕrbi̯a [cu sens colectiv].
466: lu̯óză; ~; lu̯ozắt [s. colectiv] „cu crengi crescute în sus" [este mai bună la foc decât răchita].
467: [H] ŧozĕŗi; mai̯ bilșe ŧozéŗi.
468: [II] rat'ită; -t'iț.
469: račiț [pl.] [sunt] la șes; [•] lu̯óză, tot um_fel di račiț mițîțăli, núma crenč_fac.
474: lu̯óză sau̯ sálčî „cresc ca niște tufe dese", [D] corč, sînt pi cîmpuri om_feli di rakiț cári i̯éli̯ primavára, pim_márti, [sunt] „tot un fel de sálči, cresc înalte cam de un stat de om, groase ca degetul și cresc multe, dacă nu le tai, pustiesc locul".
475: sálče, [inf. precizează că termenul este sinonim cu] lu̯óză.
477: [Sau] sálčiie, sálči̯; sálči̯i.
478: sálšĕ; sálš „care lasă crengile în jos", lu̯óză; ~ „cu frunza mai albi̯ie̯".
479: pli̯etoásă.
484: [II] răkită; -kiț.
485: [D] ápăi̯ sálča-i̯ álta și̯ răkita-i̯ áltă; nu sîn nu sîn sálči̯ pi_la noi̯, [D] lóza-i̯ mĕi̯ látă, așă, mai̯ rătúndă la frúndi și̯ măi̯ vi̯érd'i-ntuŗi̯cuásă.
486: răčită; -čiț „care are crengile în sus".
488: [Termenul este precedat de:] tufắri dę-ai̯ișți̯a di...; [D] lu̯ózîi̯ „alt soi de răchită, crește în sus", sálšii̯i, sálši̯ „crește în pădure".
490: „În cărți se spune sálči̯".
491: lu̯óză „un soi de răchită care nu apleacă crengile".
493: [σ] sálši̯, sálša cu diu̯osăbiri; i̯éli-s dintr-ašé̯ęaș famili, răkita cu sálča, sálša crę́ști măi̯ înáltă; sálši̯; [D] lu̯ózîi̯; ~ [este tot] ašé̯ęaș famili̯ fáți di răi̯kită, crę́ști ușór la [loc] [ε] băhnu̯ós; [II] sálši̯; sálșii.
501: [Inf. princ. reia după [•]:] răkită, sálčii̯i; dóu̯ă sálči, răi̯kiți; -kiț; [salcia e] mai̯ mițîțică și̯ tufu̯ásă, „ea se pleacă pe apă"; răi̯kita, i̯ou̯ am acási̯ u̯ográdă: i̯óți, i̯ită-u̯a-i̯ cólu!.
502: răkită [care] „crește înaltă, în sus"; lu̯óză „tufă care face nuiele lungi și drepte".
503: răčiț [pl.]; -čită „nu se apleacă, cresc stufoase, nu prea înalte".
504: ... sau̯ sálši; sălš.
508: răkită; -kiti.
510: u̯o bucátă cu răkiț ii lózîi̯i.
518: lózîi̯i; lózîi̯.
520: lózîi̯i; lózîi̯.
521: răkită; -kiti.
522: lózîi̯i; lózîi̯ [sau] răkită; -kiț „seamănă cu salcia; e mai mică și cu crengile mai mlădioase".
524: ... sau̯ molin; -lini sau̯ sálšii̯i; sálšii̯.
526: ... sau̯ răkiti, cum_vrei̯.
527: [Sau] sálšii̯i; sálšii̯.
529: sálčii̯i; sálčii̯.
531: răkiț, sálšii̯, „salcia e pletoasă".
533: [Și:] răkiți.
535: [Și:] i̯óvî „are coaja vânătă".
536: răkita „are crengi groase și drepte", sálši̯a „are crengile subțiri și lăsate în jos".
537: [Sau:] sálšii̯, [D] i̯óvî; i̯óve „face mițîșori frumoși, primăvara".
538: [σ] sálši; sălč, i̯ovă; i̯ovi „un fel de salcie, róșă la cárni; acú-i̯ zîși pădúkili pădúrii̯; crește repede".
540: „Răchita-i mai scurtă și groasă, salcia este mai înaltă".
547: răkiți; -kiț „e alt soi decât salcia; [un alt soi] este și" i̯óvi; i̯óvi.
548: răkită; rękiț, i̯óvă; i̯ovę, înflorę́ști la Florii̯; „[este] tot un fel de salcie [care] crește și la dealuri".
550: [B] răkiți; -kiț; úndi-s mai̯ múlti-i̯ răkitării̯; -rii̯, [după cum se spune și] plokiș, ariniș.
554: ... sau̯ răkiți plîngătu̯ári̯; „sunt și răkiț drepte".
563: [D] răčită; -čiț.
565: tu̯ot îi̯ răkită, da-i̯ lu̯ózîi îi̯ spúni; răkiț; „răchita crește mai înaltă și nu se lasă în jos".
570: [R] sálšii̯; sálšii̯, răkită róșîi̯ [este tot una cu] sálši̯a [a.].
578: răkită; -kiț „același lucru".
583: lózii̯; lózii̯, răkiți; -kiț; „salcia [este] mai mică decât răchita și mai mare ca lozia".
593: úni li̯ mai̯ zîși̯ [pe nou] sálšii̯.
594: răkiți [înseamnă] salčii̯ di pădúri [susține inf.].
597: „[La aceasta] se rupe creanga greu, crește mai înaltă; lemnul e bun de construcții, [iar] din crengile subțiri se fac împletituri"; răkită; -kiț „crengile ei se rup ușor, nu e bună de foc; crește înaltă și groasă".
598: răkiți „[este cea care] crește mai înaltă, nu e bună pentru făcut obiecte împletite".
600: sálčii̯i; sálčii̯, i̯óvă; i̯óve „[e] neam cu răchita; are lemn rău, arde numai când e uscată".
603: [Doar arbust (1), iar (2) este copac].
606: [Și:] sálcă; sălč, i̯óvă; i̯óve „tot ca sálca, e gi̯i̯oásă; nu se împletește ușor [și] are lemnul roșcat".
608: răkiți „se spune la satele clăcășáști".
610: mlájă „pentru legat la vie; îi̯ čeiu̯ásă tári̯, nu se rupe la legat".
612: [Și:] lózîii̯, răkiți; „din lózîii̯ se fac coșuri".
613: sălč [pl.]; sálcî pletu̯ásî [arbust].
617: lózîii̯; lózîi̯ „[care este] din sămânță de sălcii, la malul apei; un fel de tufár de ~".
618: răkita-i̯ tot sálšii̯i; [este] sálšii̯i gálbînî, róșî, álbî; i̯óvî „are lemn rezistent în pământ".
619: „tot ca salcia; mlada-i mai bună pentru vie"; răkiți; -kiț „tot ca salcia".
620: „E mai" cîlțoásî, îi̯ hîrșiloásî [= mai urâtă]; [este] sálši álbî și róșî și gálbînî.
621: „Cu crengile aplecate"; răkiți; -kiț.
623: „E galbenă; se leagă via cu ea"; mlájî „e roșie; se leagă via"; răkiți și i̯óvî „un fel de salcie".
624: [Inf. spune că sunt două specii înrudite].
643: [•] sálčii̯i.
657: sálčii̯ [pl.]; sálčii̯a [a.] sau̯ rikita [a.].
660: răkită [inf. susține că e numele altui copac].
663: gálbînî.
667: răkită; -kiț „mai mică".

MĂCEŞ, pl. „églantier"

[1335]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la acela care seamănă cu trandafirul, are flori albe ori roşii şi face fructe roşii, cu seminţe păroase înăuntru?

ALR II s.n. 630; ALRM II s.n. 435; ALF 68, 452; AIS 604, 605; ALL 455, 456; ALG 173, cf. 171; ALMC 214, 216; ALPO 14; ALW I 84; ALA 836; ALEA 310, cf. 312; ALC 145, cf. 862, 881; ALCo 114, 535; ALAL 346; ALB 816; ALBRAM 356, 358; cf. ALChB 751; ALCe 87; ALIFO 297; ALJA 543, 545; ALLOc 140; ALLOr 202; ALLR 87; ALN 464; ALP 600; ASLEF 102; ALO 350; ALAran 870; Br 542; Roll 222;
NALR / ALRR: Mar. III 563; Olt. III 535; Ban. III 434; Munt.Dobr. III 423; Bas.Bucov.Transn. III 388; Trans. IV 511.

511 cacadír; -dírị
510 cacadír; -dírị
498 cacadír; -dírị
509 cacadír; -dírị
512 cacadír; -dírị
cacadír; -dírị
508 cacadír; -dírị
518 cacadír; -dírị
497 cacadír; -dírị
489
499 cacadír; -dírị
507 cacadír; -dírị
517 cacadír; -dírị
519 căcădír; -dírị
477 măşiịẹş; ~, [•] [V] curcudús; ~
466 cacadír+; -dírị
488 cịcadír; căcadírị
513 cacadír; -dírị
523 cacadírị [pl.]; -dír
465 [σ] căcadír; căcadírị+
476 cacadír; -dírị, maşiịẹş; măčiịẹş
496 căcadíru [a.]; cacadírị+
506 cacadír; -dírị
478 maşiịẹş; ~+
524 cúru bóulu, cacadír; -dírị
479 cịcadír; -dírị
487 cịcadír; čadírị
500 cacadír; -dírị
516 cacadír; -dírị
467 ?+
475 căcăzdírị; cacazdírị
495 cạcadár; -dạ́rị
505 cacadír; -dírị
514 cacadír; -dírị
522 cacadír; -dírị
464 ?+
480 cạcadár; -dạ́rị+
486 căcădír, trandaşír salbátịc;+
494 rug; ruž+
501 măịşẹş; ~, [k] cacadír; -dírị+
BOTOŞANI
SUCEAVA
474 cạcadírị [pl.]; cạcadír
490 cacadír; -dírị+
485 cịcadír [!]; -dírị
504 cúru bóulu, cacadír; -dírị
520 cúru bóᵘulu
515 cúru bóulu, cacadír; -dírị
526 cacadír, -dírị, cúru bóulu
525 cacadír; -dírị
463 măčẹşị; -čẹş
468 cacadírị [pl.]; cạcadír+
481 mačiẹş; ~, căcadár; cacadírị
502 calcadár; -dárị
503 cịcadárị [pl.]; -dár
521 cacadír; -dírị
527 cacadír, -dírị, măşiịẹş; ~, cúru bóulu
473 cịcadírị [pl.]; -dír
491 cịcadír; -dírị
493 măşiịẹş; ~+
553 cacadír; -dírị
484 căcadír; -dírị+
542 cacadír; -dírị
469 ?, [D] #
554 cịcadír; -dírị
552 cacadír; -dírị
528 cúru bóulu
529 cúru bóulu
483 mačiịẹş; ~+
492 cacadír; -dírị
564 cacadír; -dírị
543 carcadél; -dẹ́ị
530 măšẹ́ş; ~
462 măčiịẹş; măšiịẹş
470 ?, ∞
482 cacadírị [pl.]; -dír
563 čăzdárị; čăzdárị
555 cacadírị; ~
531 cúru bóuluị, calcadír; -dírị
541 cacadír; -dírị
565 cacadárị [pl.]; -dír+
562 căcăzdárị [pl.] [!]; -dárî
544 carcadẹ́l; -dẹ́ị
540 cacadír sau [R] măşiịẹş; -dírị, ~
471 cacadír; -dírị [!]
575 cacadír; -dírị
570 căcạdírị; ~
556 cacadír; -dírị
461 trandaşír; -şírị+
545 cúru bóᵘulu
532 cacadír; -dírị, [R] măčẹş; ~
IAŞI
472 căcadár; -dárị
561 căcăzdár; -dárị
551 cacadírị [pl.]; -dír
574 cacadír; -dírị+
539 cúru bóulu
573 cịcadír; -dírị
566 gimpurúş; ~, căscădárị [pl.]; -dárị
557 gimbî-ŋ cur [!]
538 carcadẹ́l; -dẹ́ị, [D] cacadír; -dírị
569 căcăzdárị; ~
560 căcăzdár; -dárị
550 căcạdír; -dírị+
572 căcăzdárị; ~+
546 cacadír; -dírị
534 cacadír; -dírị
533 calcadír; -dírị
576 cícăzdíră [pl.]; -dár
567 căscădárị; ~
558 căcazdárị; ~
549 calcadír; -dírị
547 cacadír; -dírị
535 cacadír; -dírị
568 căcăzdár; -dárị
559 căcăzdár; -dárị
PIATRA-NEAMŢ
548 cacadír; -dírị
537 cacadírị [pl.]; -dír+
536 cacadír; -dírị
571 căcăzdárị [pl.]; -dár
589 cacadírị [pl.]; -dír
598 cacadír; -dírị
608 carcadél; -dẹ́ị+
577 căcăzdárị [pl.]; căcăzdẹáră+
583 căcăzdár; -dárị
590 căcăzdír; -dírị
599 cacadír; -dírị
609 calcadír; -dírị
621 cacadír; -dírị+
584 gimp; gimpị
607 cacadír; -dírị
620 carcadél; -dẹ́ị
578 măşiịẹş; ~
582 carcadírị [pl.]; -dír
591 căcăzdír; -dírị sau trandaşírị salbátiš
600 cacadír; -dírị+
610 călcădárị [pl.]; -dár
căscădír; -dírị
588 căcăzdárị; ~
596 măşiịẹş; ~
cacadír; -dírị+
carcadír; -dírị+

II. 461: [σ] măčẹşị; ~ „fructele trandafirului"; [D] „nu se zice «cacadâr»".
464: [H] ?, [I, 1] sferbéụsca; -béụsťẹ 'cacadâr'.
465: [H] sfẹrbẹ́husca; dvi sferbéhusị; sỵẹrbẹ́uskị.
466: tấri-nţapᵘós, maşuịẹ́ş; ~ „sunt altfel, nu-s înţapᵘóş, fac nişte bobiţe roşii".
467: [H] sỵerbéuscạ; sỵerbéuski; maị bilşe sỵerbèusọ́c.
468: „Este şi" mačiịẹ́ş; ~; [II] trandafir salbátic; -fírị -bátič, cịcadír; cicadírị.
478: cịcazdárị [pl.]; -dár „e mai stufos şi boabele sunt altfel"; cịcazdárị 'fruct, boabă'.

480: [Primul răspuns:] noi̯ îi̯ spunem...; măšii̯ẹ́ș; mašii̯ẹ́ș [are fructe roșii, mici, cu un sâmbure tare în mijloc].
483: [ơ] și cạcadír îi̯ spúni̯; i̯el ári niști ṭapḱ-așắ.
484: măčii̯ẹ́ș; mạčii̯ẹ́ș „are pomițe ca mắzîrii̯"; [II] cacadírc; -dírč.
485: măšii̯ẹ́ș; ~ [inf. susține că e același arbust].
486: cạcădír, trandašír sălbátiš.
493: ca [ɛ] carcadi̯él; -di̯éi̯ „sunt diferiți; numai cacadírii̯ se mănâncă"; [II] căcàdír; -dírí.
494: „La pomițíi̯ lui le zice cạcadíri̯; -dírí, un fel de pădureți cu spini, tufe sălbatice" [păducei?].

579 căcăzdắrí; ~
580 cacadír; -dírí
585 cacadír; -dírí
586 cacadír; -dírí
587 gimb; gimbí, cacadírí [pl.]; -dír
592 ●
593 căcăzdírc; -dírš
594 măšii̯ẹ́ș; ~
595 cicizdắrí; ~ [plm.]
601 gorgin; -ginⁱ, cacadír; -dírí
602 măšii̯ẹ́ș; ~
603 măšiⁱẹ́ș; ~
604 zgorgín; -ginⁱ
605 carcadír; -dírí, zgorgín; -ginⁱ
611 cacadír; -dírí +
612 căcăzdắr; -dắrí
613 scorgín; -ginⁱ
614 măšiⁱẹ́ș; ~
615 zgorgín; -ginⁱ +
616 zgorgín; -ginⁱ
617 cacadír; -dírí
618 cacadír; -dírí
623 carcadír; -dírí
624 cacadír; -dírí... +
625 zgorgín; -ginⁱ +
626 măšii̯ẹ́șu [a.]; -ⁱẹ́ș
627 mășii̯ẹ́ș; ~
628 zgorgín; -ginⁱ +
629 zgorgín; -ginⁱ
630 zgorgín; -ginⁱ, +
631 măšii̯ẹșu [a.], [B] zgorgín; -ginⁱ
632 măčii̯ẹ́ș; ~ +
633 măčii̯ẹ́ș; ~
634 măšii̯ẹ́ș; ~ +
635 [ɛ], [p] zgorgín; -ginⁱ
636 mắčii̯ui̯ẹ́ș; ~
637 măčii̯ẹ́ș; ~ +
638 ?, gerginél; -néi̯ +
639 măšii̯ẹ́ș; ~ +
640 maṭakín; -kínⁱ +
641 măčii̯úș; ~
642 trandahír sălbátic; -hírí
643 măšii̯ẹ́ș; ~
644 gorgín; -ginⁱ
645 mășii̯ẹșᵘ; -ii̯ẹș
646 zgorgín; -ginⁱ +
647 zgorgín; -ginⁱ
648 zgorgín; -ginⁱ +
649 mășii̯ẹ́ș; ~
650 trandahír sălbátic; -hírí -bátiš
651 ● FOCȘANI
652 gurgín; -ginⁱ
653 măčii̯ẹ́ș; ~
654 măšii̯ẹ́ș; ~
655 măčii̯ẹș; măčieș
656 zgorgín; -ginⁱ +
657 [ɛ] cacazgír; -gírí +
658 măšii̯ẹ́ș; ~
659 măšii̯ẹ́ș; ~
660 măčii̯ẹ́ș; ~
661 măčẹ́ș; ~
662 măšiⁱẹ́ș; măčiⁱẹ́ș
663 măčii̯ẹ́ș; ~
664 măčẹ́ș; ~
665 măšii̯ẹ́ș; ~
666 măšẹ́șᵘ; -šẹ́ș
667 măšẹ́ș; ~
668 mărăšini; -šinⁱ +
669 măčẹ́șᵘ; -čẹ́șⁱ
670 măčiẹ́ș; măčiẹ́șⁱ
GALAȚI ●

496: măčui̯ẹ́ș; ~ „un fel de lemn ghimpos, care înțeapă; e diferit de cacadâr"; [inf. revine apoi:] cam tᵘot acᵘló ii̯.
501: măi̯šii̯ẹ́șî s-ašẹ́i̯ cári̯ ii̯ fáši roș; [mâcieșul este alt arbust, asemănător, cu fructe roșii, mai mici].
537: i̯ẹ́s-ŏ ẑin fọárti bun, pintru stomáʰ.
550: „Cu spini care agață ca cângile, cu semințe multe", pădušél; -šéi̯, măšii̯ẹ́ș; ~.
565: sînt și măšii̯ẹ́ș; ~ „mai înalți și cu bobițe mai mici".
572: măšẹ́ș; [fructele:] măšiⁱẹ́șî [pl.] „mai mici".
574: „Cu semințe păroase"; [fructul:] mašiⁱẹ́șă; -ⁱẹ́ș.
577: [Numele pentru fructe].
597: [Din fructe se face vin; se cumpără ca plantă medicinală].
600: acú-i̯ zîc măšii̯ẹ́ș.
606: măšii̯ẹ́ș; ~ [este alt arbust, face tot fructe roșii, dar sunt mai mici].
608: carcadeli̯ [pl.] [= fructele], măšii̯ẹ́ș [cu fructe roșii, mici].
611: [Sau] zgorgín; -ginⁱ, cacadírí [pl.] sau zgorgini [pl.] [= fructele].
615: „Cu fructe mari", măšẹ́șᵘ; măšẹ́ș.
621: [Fructul:] măšii̯ẹ́ș; -i̯ẹ́șî di la cacadír.
622: „Acum și măšii̯ẹ́ș".
624: ... sau cascagír; -gírí; „se folosește mai mult (2)".
625: [Cu fruct mai mare, lunguieț]; moșii̯ẹ́ș [cu fructul rotund].
628: mašii̯ẹ́ș; ~ „cu un singur sâmbure".
630: [p] măčẹ́ș „are fructele mai mărunte".
632: păduči̯ẹ́i̯ [pl.]; -čél „cu o singură sămânță".
634: măšii̯ẹ́șî; ~ [=] „boabe" [fructul].
637: zgorgín; -ginⁱ [face un fel de fructe ca cireșele, dar mai mici, ca mazărea]; zgorgínă [= fructul].
638: gerginéli̯ [pl.]; ? [= fructele].
639: trandafir sălbátic; gérginⁱ [sunt fructe dintr-un copac, pe care le mănâncă porcii].
640: măšúš [pl.]; -šúcă [= fructele].
646: [•] zgorgínă [= fructul].
648: „Sălbatici, se altoiesc cu trandafir".
656: [D] măšii̯ẹ́ș „cu fructele ca cireșele, cu sâmbure".
657: [Fructele se numesc] măčẹ́șe.
668: „Face măšẹ́șî; mai sunt pădušéi̯ [pl.]; -šél, mai mari, cu fructe mai mici, [care au] un singur sâmbure".
III. În punctele 562, 576, 577 s-a notat, de fapt, numai termenul pentru fructe.
Cf. și răspunsurile de pe harta următoare.

CCXV

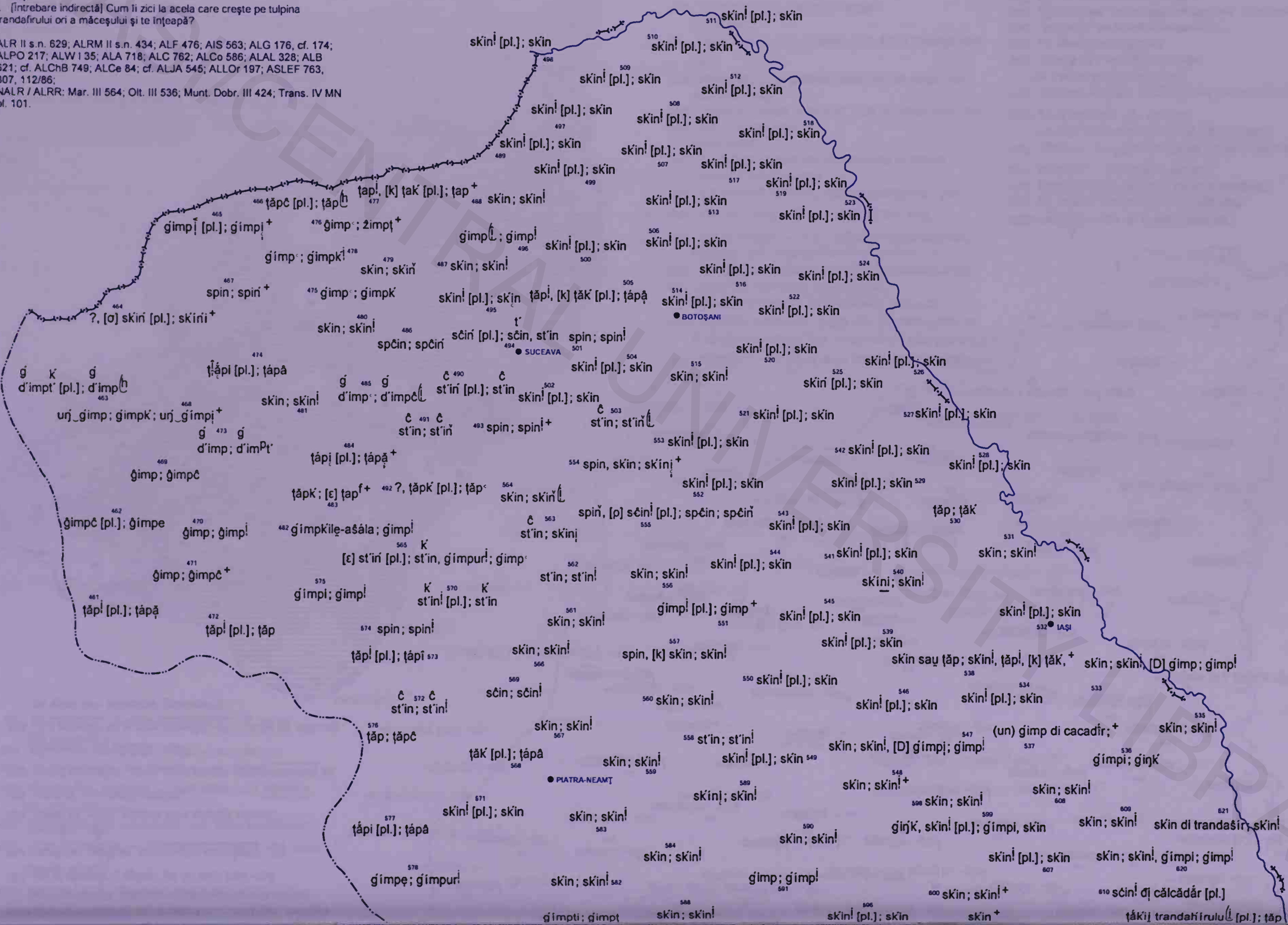
Principalii termeni pentru „măceș"

- cacadâr (și var.)
- măceș (și var.)
- zgorghin (și var.)
- □ trandafir (~ sălbatic)
- ● curu boului
- ▲ ghimp (și var.)
- Nereprezentat: alți termeni

GHIMPE, pl. „épine"

[1336]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la acela care creşte pe tulpina trandafirului ori a măceşului şi te înţeapă?

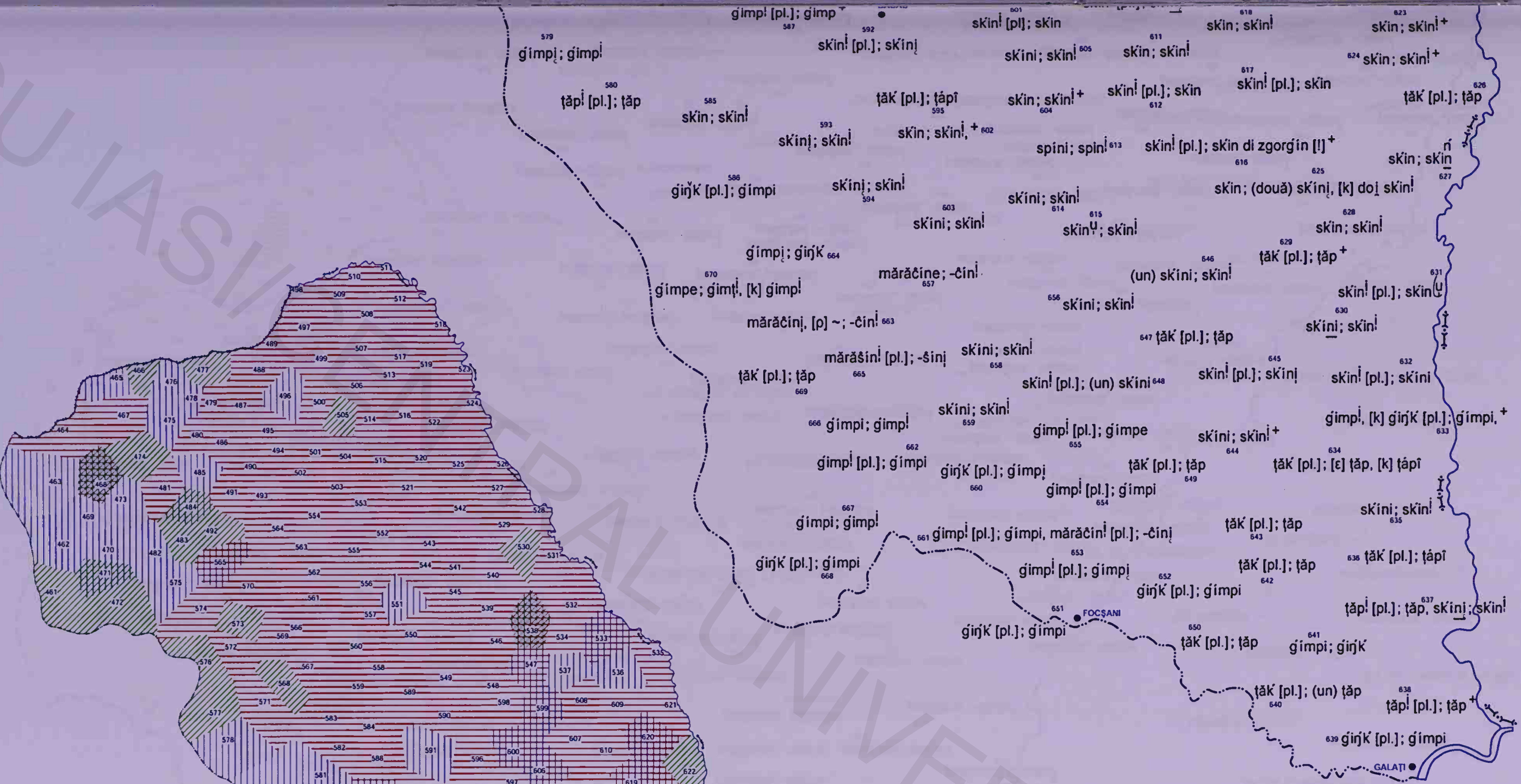
ALR II s.n. 629; ALRM II s.n. 434; ALF 476; AIS 563; ALG 176, cf. 174; ALPO 217; ALW I 35; ALA 718; ALC 762; ALCo 586; ALAL 328; ALB 621; cf. ALChB 749; ALCe 84; cf. ALJA 545; ALLOr 197; ASLEF 763, 807, 112/86;
NALR / ALRR: Mar. III 564; Olt. III 536; Munt. Dobr. III 424; Trans. IV MN pl. 101.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXVI

Termeni pentru „ghimpe"

- spin (spine)
- ghimpe (ghimp)
- țeapă (țep, țeap)
- ● mărăcine

II. 464: [H] vẹpréna; vẹpréńi.
465: [H] i̯ehl̆ă; i̯ihli.
467: [H] ĕhlép; ihli i mai̯ bilșe ehléi̯.
468: [II] țápi̯, spini [pl.]; țápă.
471: țăp; țăpč.
476: [•] žimp; žimpi.
477: di prun.
483: [Primul termen a fost precedat de precizarea:] um_fiel di țapki...; un țap di cacadîr cári ma-nțápă.
484: [II] gimpi̯; gimpḱ.
493: [II] skini̯, [k] skin; skin.
537: dóuă gimpuri, [k] doi̯ gimpi.
538: [D] gimpi̯; gimpi.
548: [D] mă-ŋgimp într-ŏ_skin.
551: scu̯ábi [pl.]; scu̯ábă.
554: [Un «i» relaxat care se deschide spre «e»].
587: skin; skini.
600: [D] gimp; gimpi.
602: gimp; gimpi, [k] giṇḱ.
604: giṇg; ~.
606: m-am îskinát, m-am înțapát, gimpi; gimpi.
616: [Vezi răspunsul la î. 1335].
623: [D] gimpi; giṇḱ.
624: [D] ŭ_gimp; doi̯ giṇḱ.
629: ca gára mîți.
633: țăḱ [pl.]; țăp.
638: îs fu̯árți-nțăpășóș.
644: gimpi; gimpi.

III. În legătură cu determinantele apărute, cf. harta precedentă.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

PĂTLAGINĂ, pl. „plantain"

[1337]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la buruiana care creşte prin grădină şi ale cărei frunze se pun pe rană ca să o vindece? (Fig. 31)

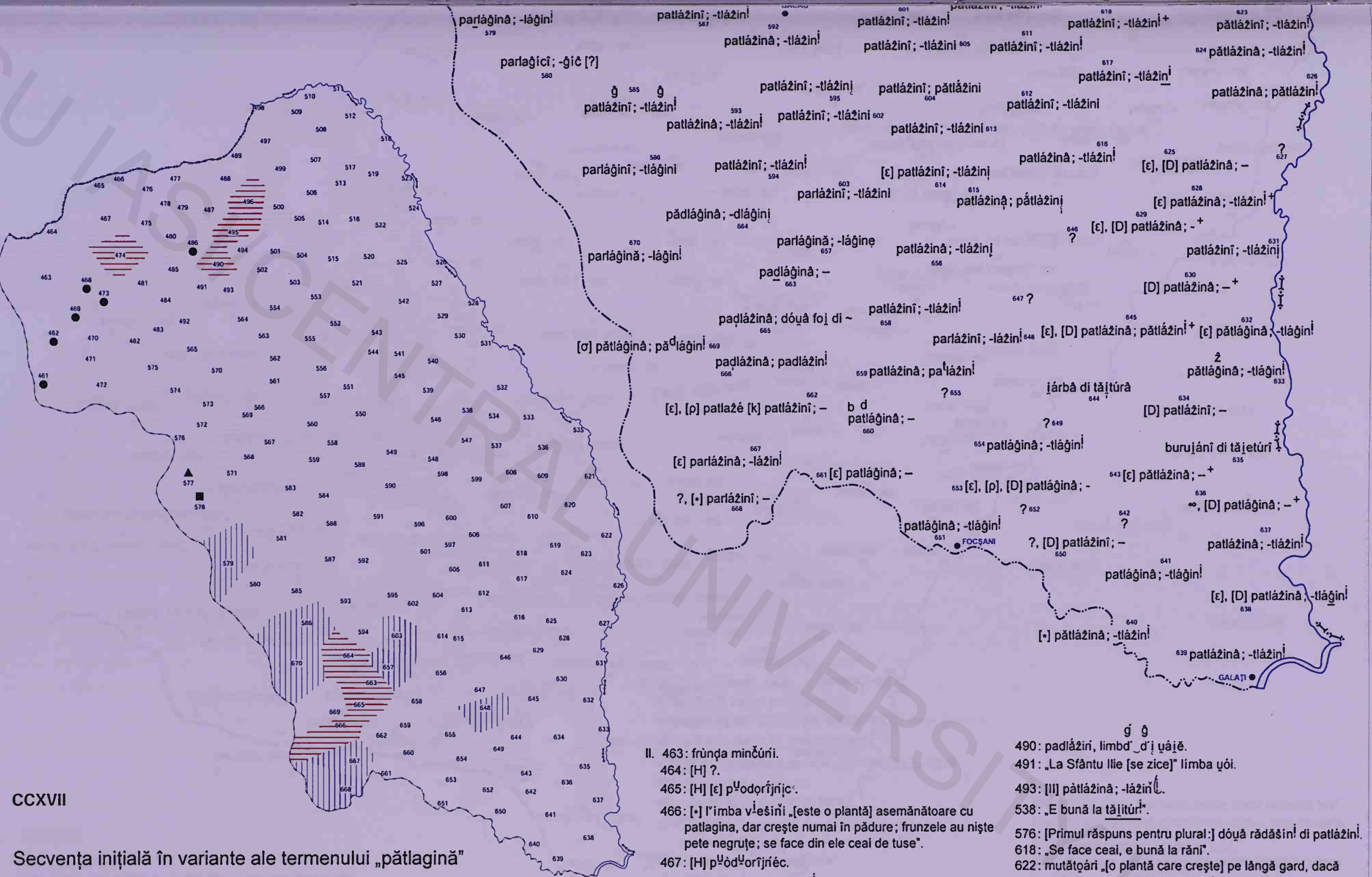
ALR II s.n. 650; ALRM II s.n. 465; ALF 1027; AIS 633; ALG 189; ALMC 161; ALEA 294; ALAL 375; ALB 849; ALBRAM 232; ALChB 815; ALEC 535; ALLOr 162; ALP 243;
NALR / ALRR: Mar. III 565; Olt. III 537; Ban. III 430; Munt.Dobr. III 425; Trans. IV 512.

Fig. 31

(după Chestionarul NALR)

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXVII

Secvența inițială în variante ale termenului „pătlagină”

- padla- (pădla-)
- parla-
- ● plata- (plăta-)
- ■ potla-
- ▲ porla-

Nereprezentat: tipurile /patla-/ (majoritar) și /pătla-/.

II. 463: frùnḍa minčúńi.
464: [H] ?.
465: [H] [ɛ] pᵘodoṙȋjnịc.
466: [•] l'ímba vʲešíńi „[este o plantă] asemănătoare cu patlagina, dar crește numai în pădure; frunzele au niște pete negruțe; se face din ele ceai de tuse”.
467: [H] pᵘódᵘorȋjńéc.
468: [II] platánġină; -tánġinⁱ.
469: [•] platážină; -tážiṇⁱ.
470: [Inf. a auzit de sirop de patlážină].
471: [•] patlážinⁱ [pl.].
473: „Cu frunză mai lungă se cheamă límba bóuluị”.
483: ịẹ sạ fắći pị tᵘotóč; frúnḍîli čelⁱ sî pun̯ la ránă.
484: [II] patlắġină; pătlắġinⁱ.
488: [Primul răspuns, corectat:] patlažícă.
490: padlắžiń, limbď_d'ị ụáịĕ.
491: „La Sfântu Ilie [se zice]” límba ụói.
493: [II] pàtlážină; -lážiń.
538: „E bună la tăịitúrⁱ”.
576: [Primul răspuns pentru plural:] dóụă rădắšinⁱ di patlážinⁱ.
618: „Se face ceai, e bună la răni”.
622: mutătọári „[o plantă care crește] pe lângă gard, dacă scoți o parte de rădăcină, sî mútî, dispare; se folosește la vătămắtúrî (se ia cu rachiu)”.
628: [Inf. știe de siropul de pătlagină].
629: [Inf. nu cunoaște planta].
630: tăịetúră „altă buruiană care se pune la rană, [cu] frunza ca aceea de păr, mai îngustă”.
636: „O știu femeile bătrâne”.
643: „Cu ṭîfu în sus”.
645: [Inițial, inf. a ezitat:] fótbal ?, dălắšịṭă ?.

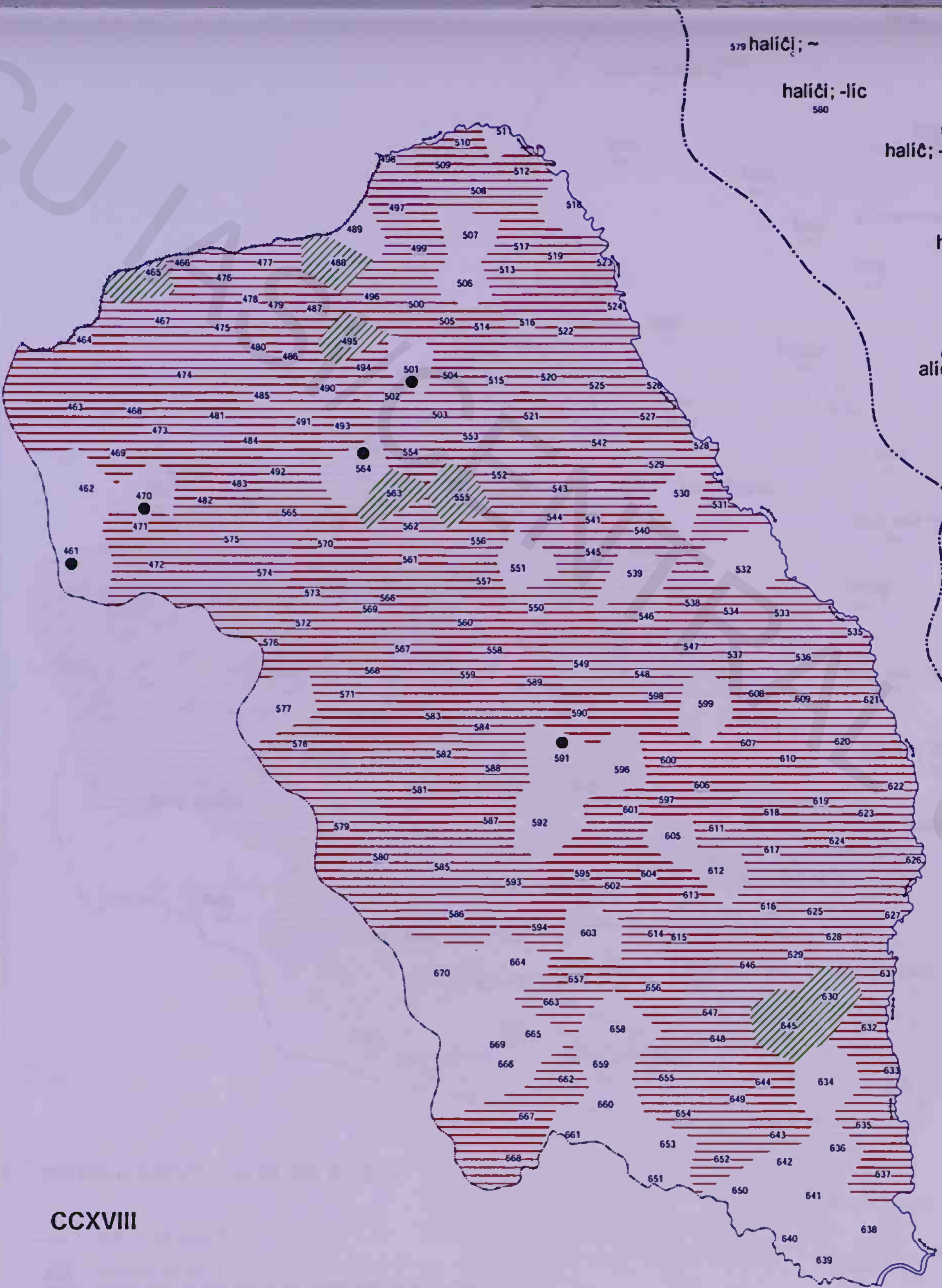
NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

ALICE, sg. „grenailles"

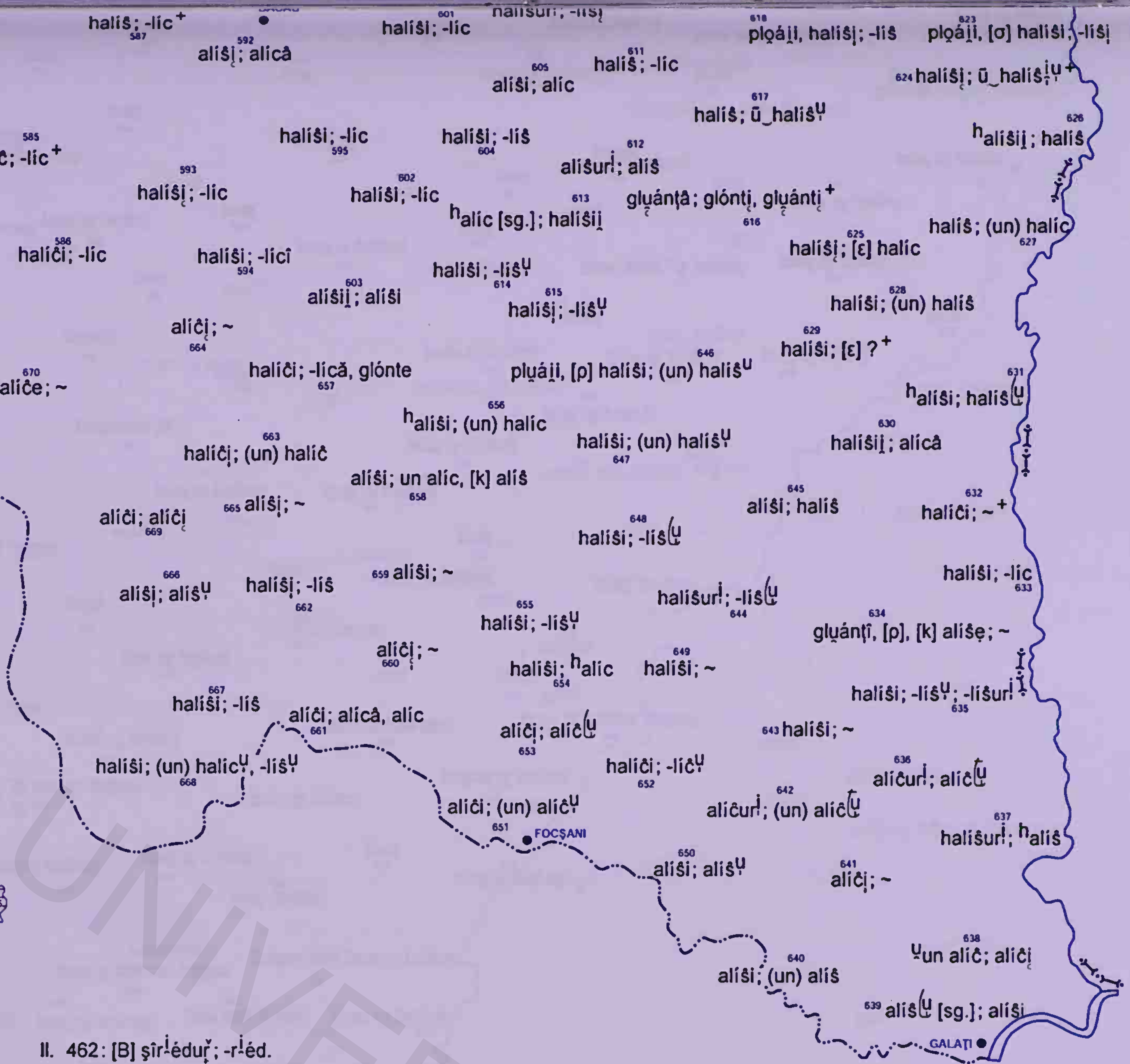
[1341]
I. [Întrebare indirectă] Ce pui în cartuşele de vânătoare, sunt mici şi rotunde, ca să omori cu ele ciorile, iepurii?

ALR II s.n. 724; ALRM II s.n. 539; cf. ALAL 536; ALS 53; ALN 616; NALR / ALRR: Mar. III 569; Olt. III 539; Ban. III 436; Munt.Dobr. III 426; Trans. IV MN pl. 102.

Inițiala în formele de pl. sau/și sg. ale termenului „alice" (și variante)

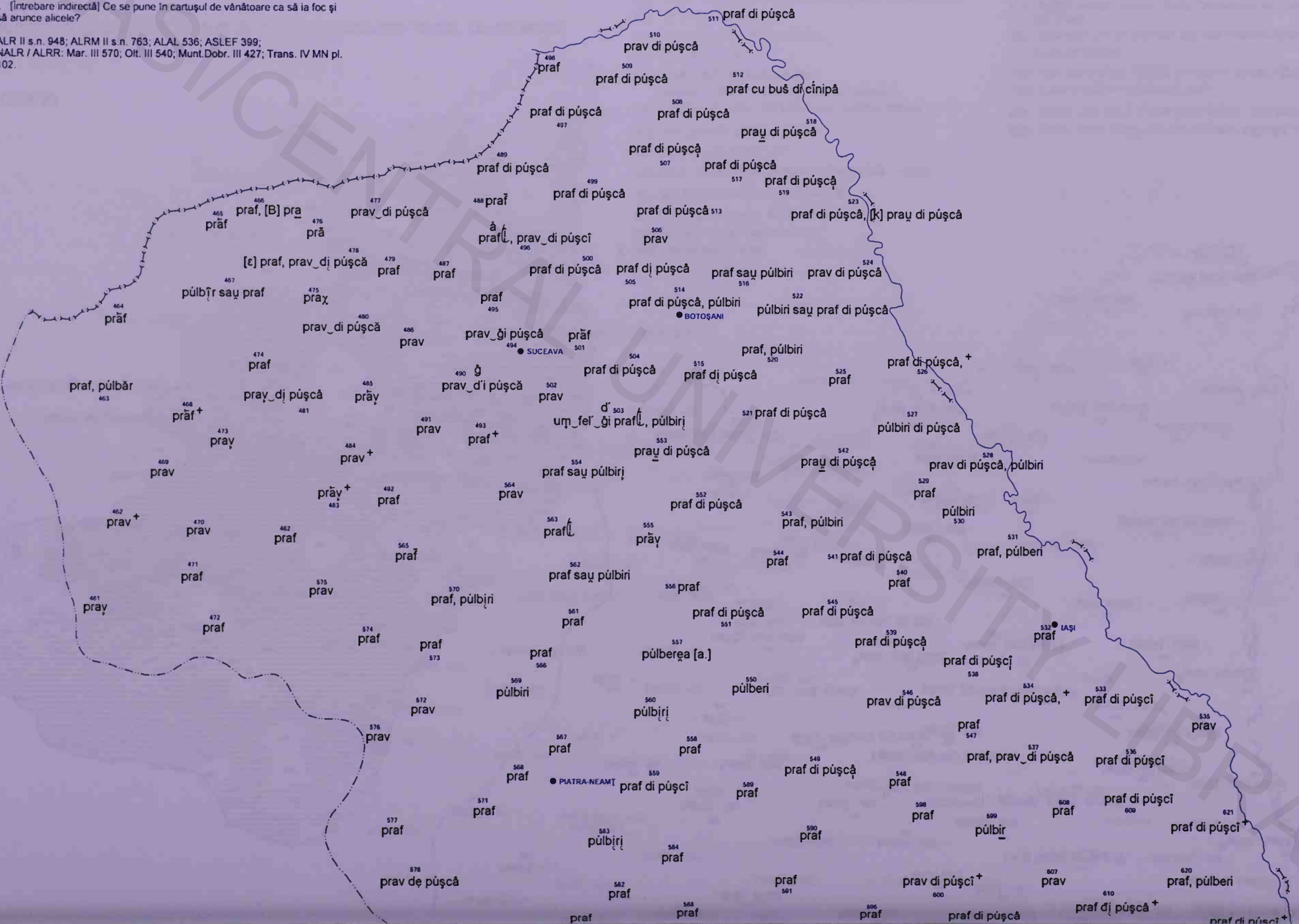

II. 462: [B] șîrˈéduŕ; -rˈéd.
464: [H] șrît, odján șrit; dva șrót'į.
465: [H] șrît; dva șrọ́ti; șrọ́tụ.
467: [H] șr̄ît; dva șrọ́ti; maį bilșe șrọt.
468: plᵘoį 'încărcătura de alice'; [II] halíč [sg.]; -líčurí.
484: [II] halíčį dį plọáįį; -líc.
488: saụ ᵘo alíši; halíšį.
491: pọ́ștă „mai mare, [se trage] una singură pentru mistreți"; plọáįį „[sunt] mici, pentru păsări".
492: „Mai mărunte decât alicele".
493: [II] ʰalíšurí; -líš.
494: „Se pun în patrụáńį 'cartușe'".
547: „Îs mai mari" (2).
548: „halíš, la iepuri; la vrăbii se pune plọáįį, la lupi și porci, pọ́ștă; pọ́ștį: sunt alice mai mari, cu colțuri".
561: [Primul răspuns:] plụáįį „mai mici, pentru păsări".
567: [Primul răspuns:] plụáįį „foarte mică, pentru păsări"; [apoi, corelativ:] zburătúrí; -túrî „mare, pentru porci sălbatici".
568: pọ́ștă; pọ́ștį „mai mari, pentru porcii sălbatici, urs".
574: pọ́ștă: maį márį, pįntru porš; plụáįį: maį măruntă.
576: [Primul răspuns:] įepurárí [plt.].
585: „Mai mare decât plọáįa, nu pentru păsări"; [primul răspuns:] plụáįį.
587: [După forma de singular, inf. reia spontan pluralul:] doį halíš.
598: plọáįį „pentru păsări", pọ́ștî „pentru lupi sau porci sălbatici; sunt mai mari".
616: [p], [R] halíšurí [pl.], plụáįį „pentru vrăbii".
624: [Și:] halíšurí [pl.].
629: [Inf. nu poate formula singularul].
632: „La iepuri: gluánțî".

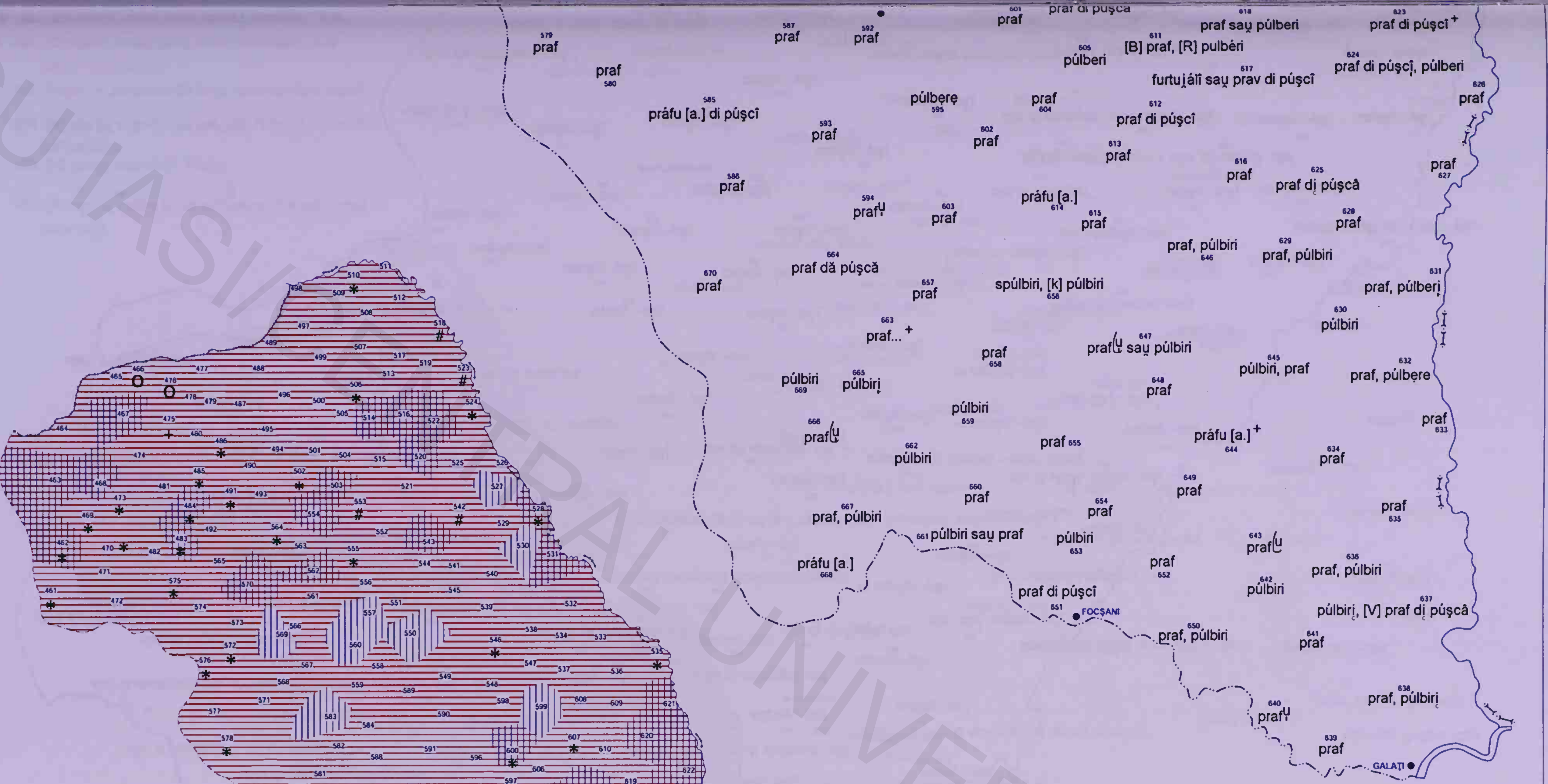
PRAF DE PUŞCĂ „poudre à canon"

[1342]
I. [Întrebare indirectă] Ce se pune în cartuşul de vânătoare ca să ia foc şi să arunce alicele?

ALR II s.n. 948; ALRM II s.n. 763; ALAL 536; ASLEF 399;
NALR / ALRR: Mar. III 570; Olt. III 540; Munt.Dobr. III 427; Trans. IV MN pl. 102.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXIX

1. Termeni pentru „praf de pușcă"

praf (~ de pușcă)
pulbere (și var.)

2. Variante ale termenului „praf"

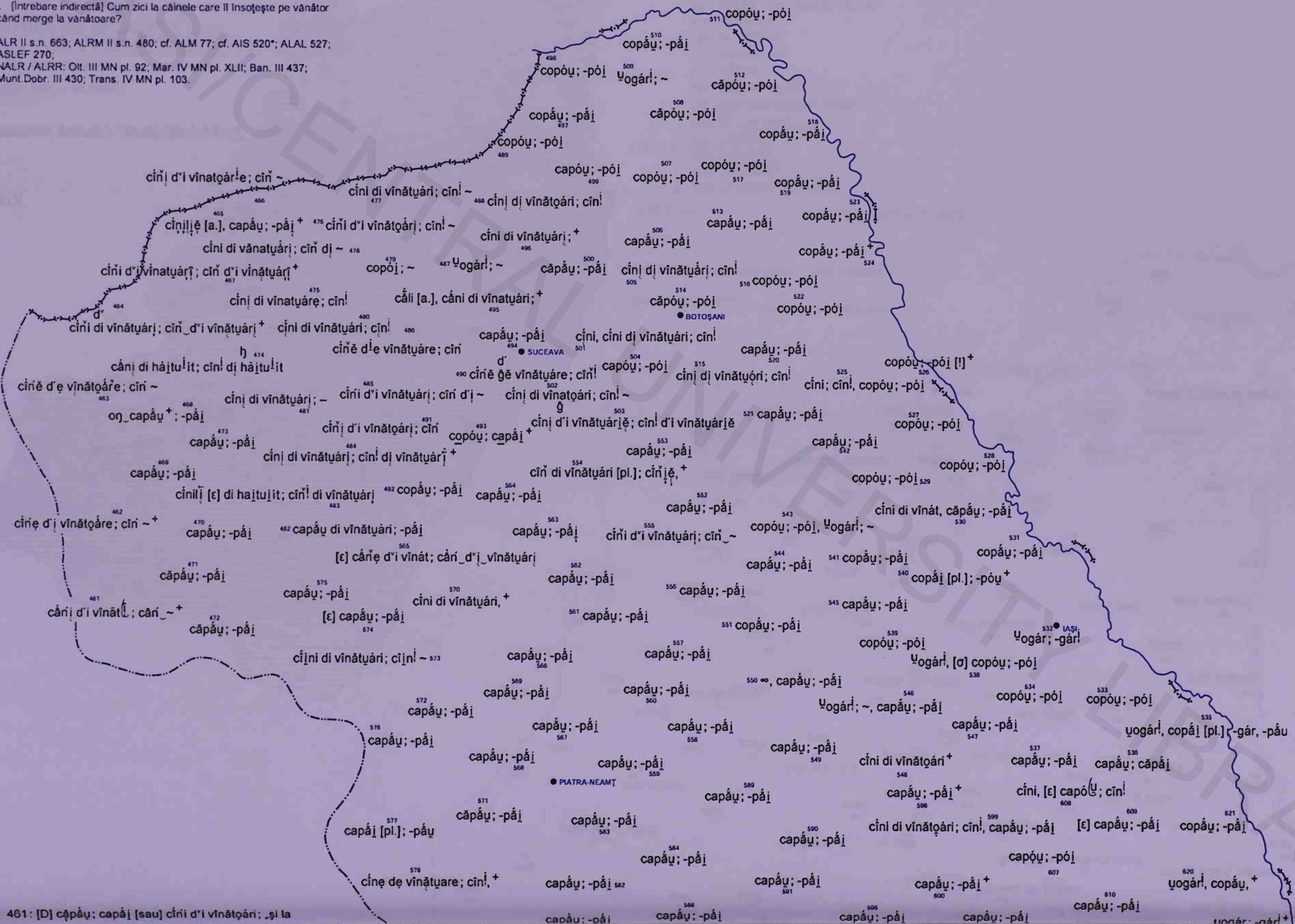
- * prav
- # prau
- + prah
- O pra

II. 462: [•] púlbări̯, [ɛ] púlbure.
464: [H] pọ́rọχ.
465: [H] pọ́rọχ.
467: [H] pọ́rọχ.
468: [II] praf, púlburi̯.
483: d-acúma pŭlberi-i̯ spúni̯.
484: [II] prav, púlbiri̯.
493: [II] praf.
526: píntru vînát.
534: di vînătụári.
600: [R] púlbire.
610: pečíță; -číț „petiță la cartuș".
621: [D] púlberi.
622: noụ sî spúni púlberi.
623: [D] púlberi.
644: i̯a foc petița.
663: „Cred [că se spune]"; [inf. declară că nu a avut pușcă decât în armată, nu a văzut].

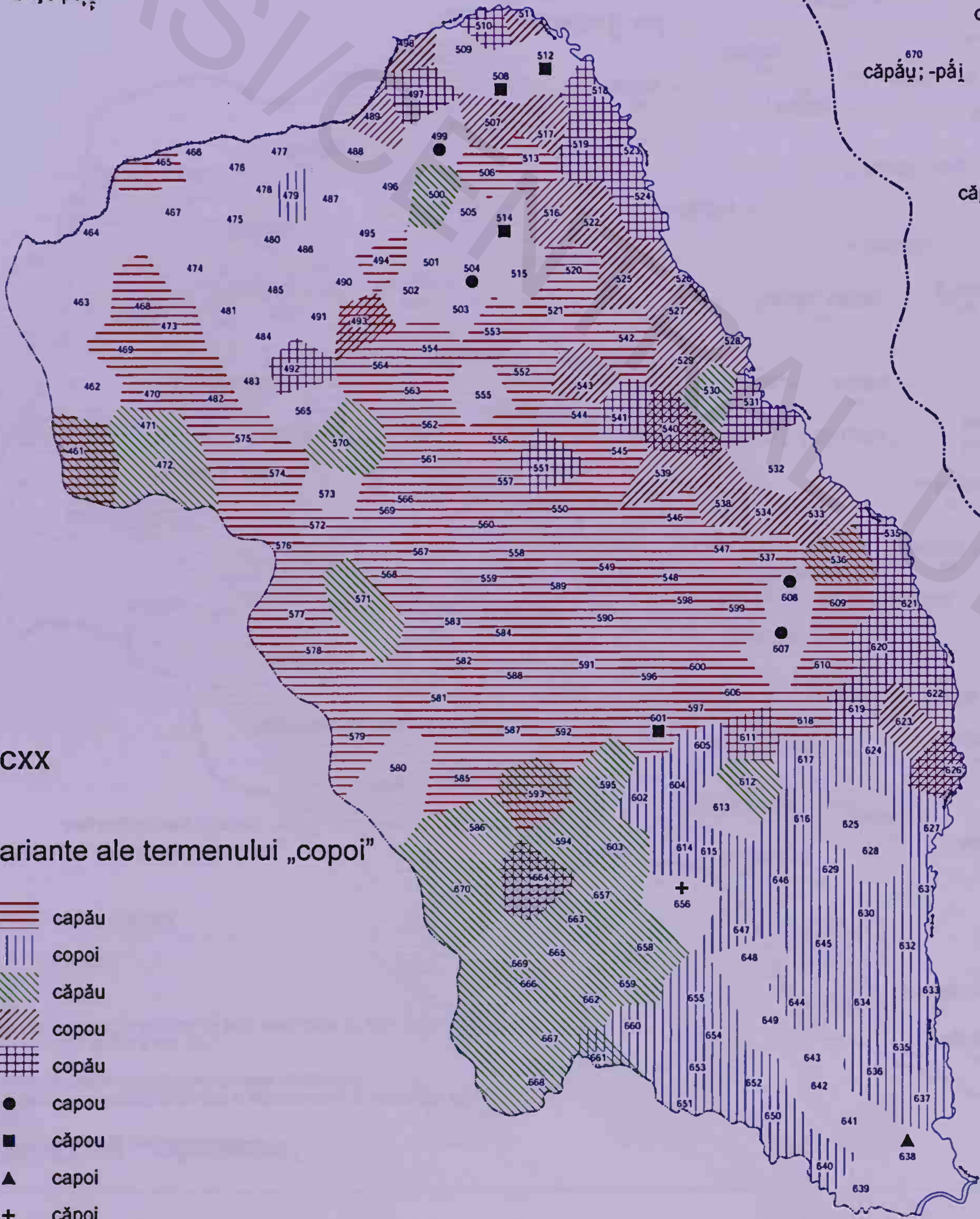
CĂINE (de vânătoare), pl. „chien (de chasse)"

[1347]
I. [Întrebare indirectă] Cum zici la câinele care îl însoţeşte pe vânător când merge la vânătoare?

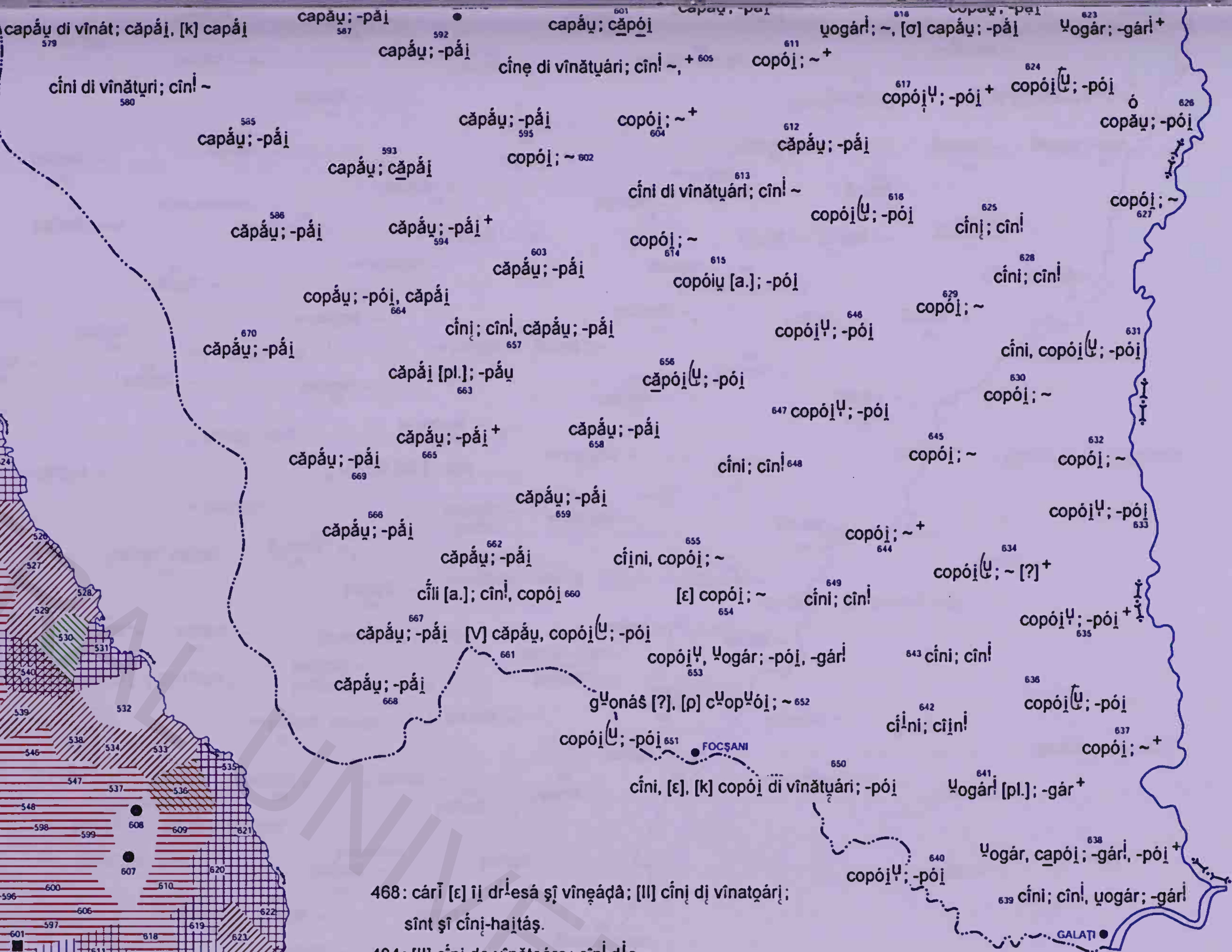
ALR II s.n. 663; ALRM II s.n. 480; cf. ALM 77; cf. AIS 520*; ALAL 527; ASLEF 270; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 92; Mar. IV MN pl. XLII; Ban. III 437; Munt.Dobr. III 430; Trans. IV MN pl. 103.

II. 461: [D] căpău̯; capắi̯ [sau] ci̍ni d'i vînătọ̆ari; „și la miliție": cĭn̍ dresát.
462: ᵘogar̆; ~ „cu picioarele lungi, care fug după iepuri".
464: [H] pẹ̆s [ɛ] vi_țvíri̯; dva psẹ́_vid_ᶻvîrẹ, [l. 1] cukúha po̍ri̯ovárii̯a.
465: [H] χoriẹ̆t; dva hînți; hînțiu̯.
467: [H] pẹs [ɛ] vučéni [ɛ] na strili̯astvạ; dva psẹ̆; i̯ mai̯ bîlșe psi̯u̯.

468: cări̯ [ɛ] i̯i̯ dr̍esá și̯ vînẹáḍă; [II] ci̍nị di̯ vînatọ̆ri̯; sînt și̯ ci̍nị-haịtáș.
484: [II] ci̍nị dẹ vînătọ̆are; cĭn̍ d̍ẹ ~.
493: [II] capău̯; -păi̯.
495: cĭn̍ di vînatu̯ári̯.
496: cĭn̍ di vînătu̯ári.
524: ᵘogar̍; ~.
526: un_ti_dus ? la i̯épuri̯; da ti tem̍ di i̯épur̍ di̯-ai̯ luu̯át copóu̯ ?.
540: ci̍ni di vînătu̯ári.
548: ∞, capăi̯ [pl.]; -pău̯.
554: copói̯ [pl.], capău̯; -păi̯.
570: căpău̯ d'i vînătu̯ári̯; -păi̯.
578: capău̯; -păi̯.
594: ci̍ni di vînătu̯ári.
598: „cu bărbia lăsată în jos", ᵘogár̍; ~ „e mai sprinten", prepelicár̍; ~.
600: bursucár̍; ~ „câine mic, numit și papitúc; -túș, care scoate vânatul din pământ; are picioare scurte și în lături" [inf. îl are de la un proprietar din satul Racova-Gârceni], șoricár̍.
604: ᵘogár; -gár̍.
605: copói̯; ~, ᵘogár̍; ~.
611: „Pe la Vaslui [se zice] capău̯".
617: prepeligár̍ „pentru păsări".
620: prepeligár̍; u̯ogár̍, copắi̯, prepeligár̍.
622: „Și copău̯; -păi̯".
623: căpău̯, [ɛ], [k] copóu̯; -pói̯.
634: u̯ogár; -gár̍.
635: ci̍ni di vînătu̯ári.
637: [Câine] filótim 'credincios'.
638: „Pentru iepuri" (1), „la prepelițe" (2).
641: [Primul răspuns:] ci̍nili [a.]; cĭn̍.
644: u̯ogár̍ᵘ; -gár̍.
665: prepelițár̍ [pl.].

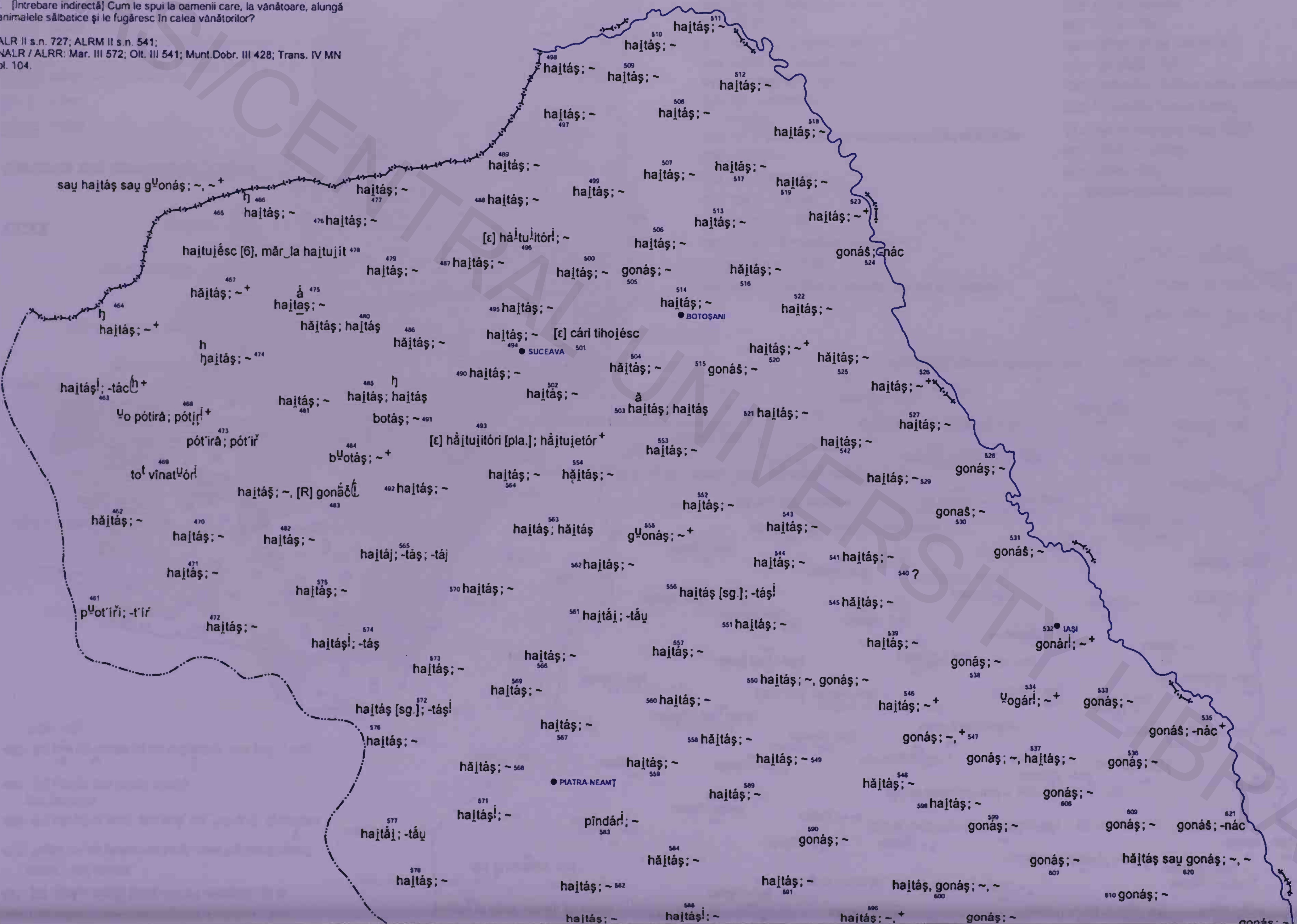

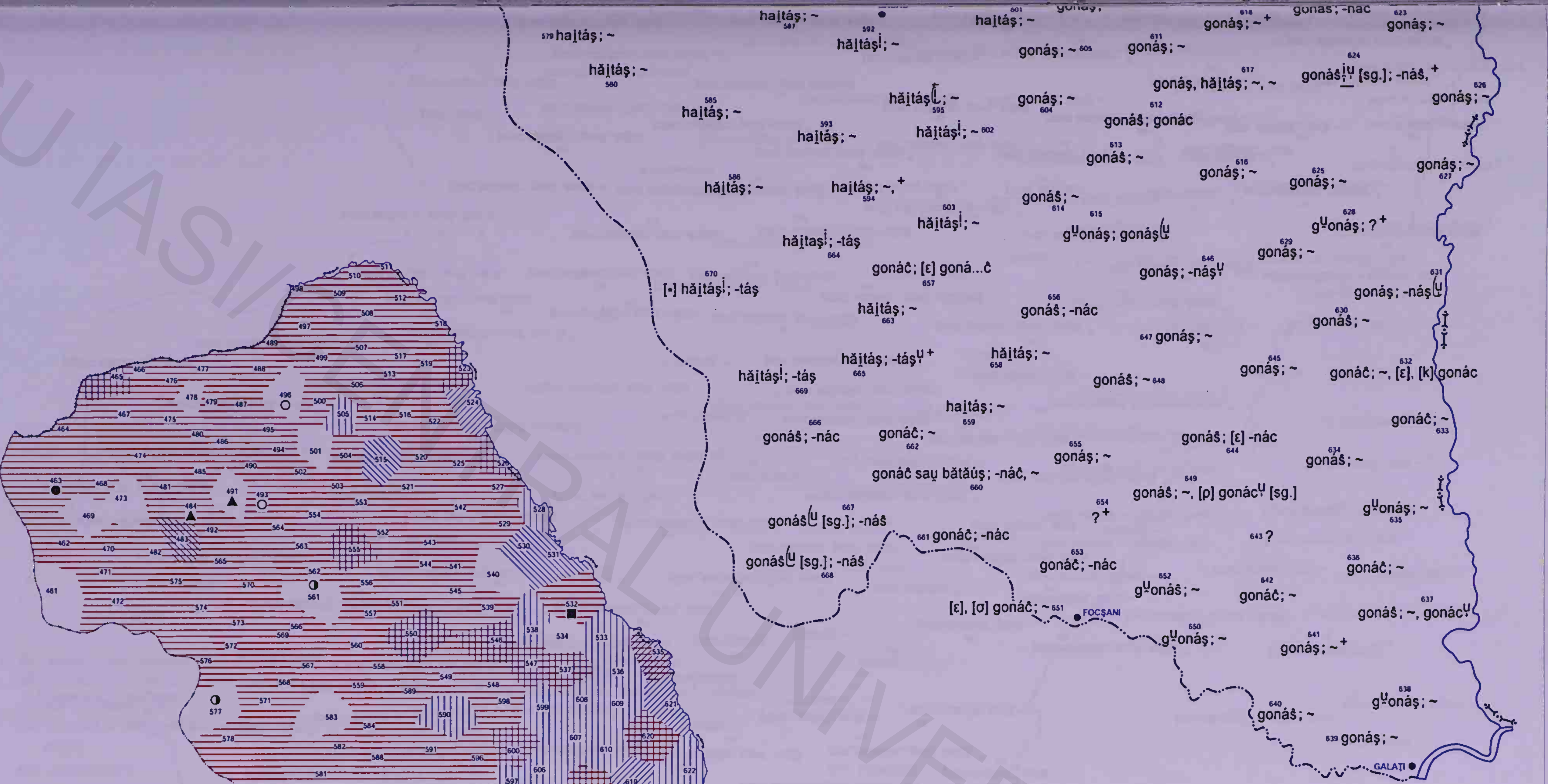
GONACI, sg. „rabatteurs”

[1348]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spui la oamenii care, la vânătoare, alungă animalele sălbatice şi le fugăresc în calea vânătorilor?

ALR II s.n. 727; ALRM II s.n. 541;
NALR / ALRR: Mar. III 572; Olt. III 541; Munt.Dobr. III 428; Trans. IV MN pl. 104.

CCXXI

Termeni pentru „gonaci"

- hăitaş (haitaş)
- ● hăitac
- ◑ haitău
- ○ hăituitor
- gonaş
- gonaci
- gonac
- ■ gonar
- ▲ botaş

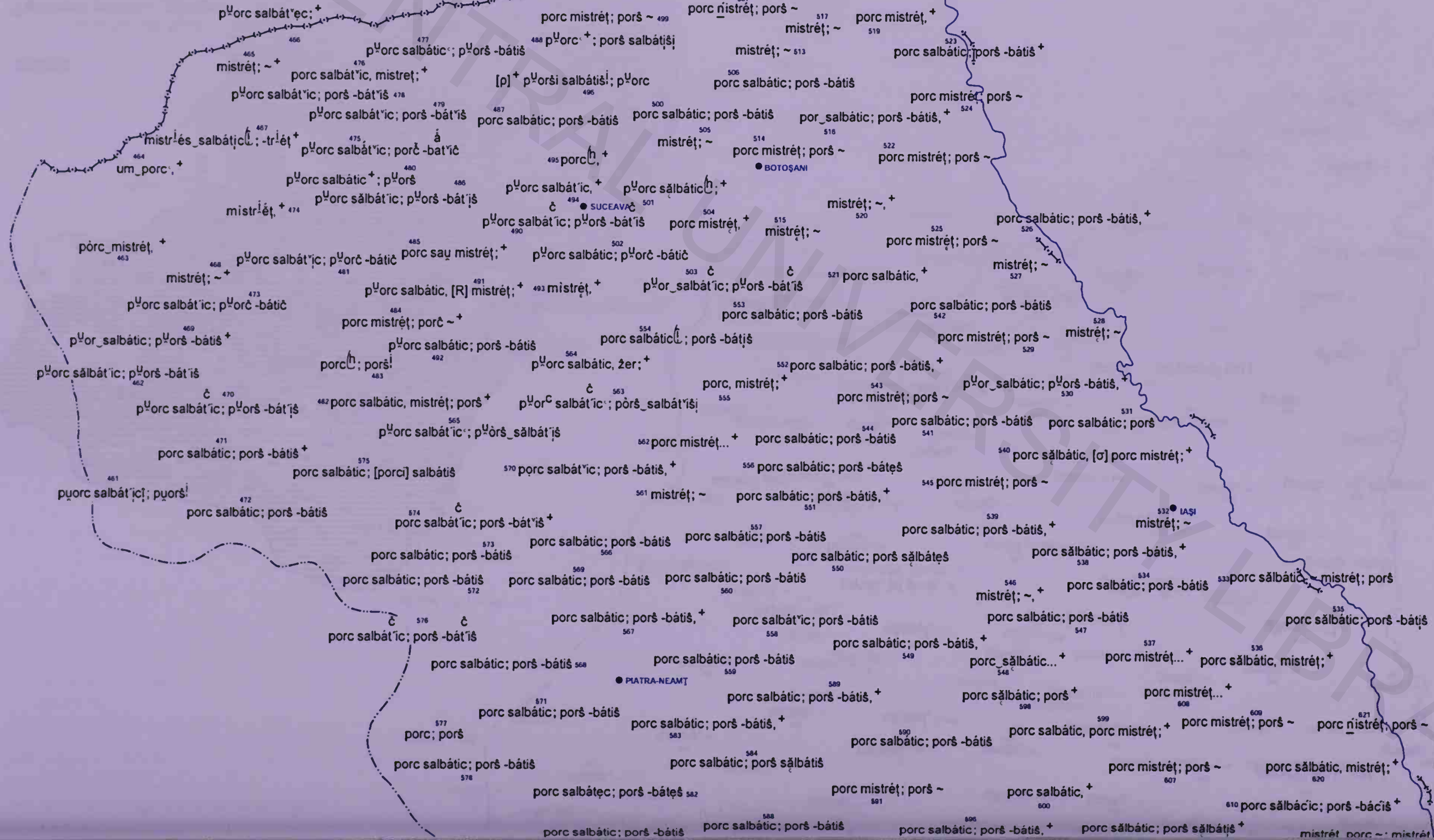
Nereprezentat: alţi termeni sau absenţa răspunsului

II. 463: [Primul răspuns:] hăi̯tui̯ésc [6].
464: [H] hai̯taşʲi; odi̯án hai̯táş.
465: [H] hai̯taşʲi; odi̯án hai̯táş̑.
467: [H] hai̯taşʲi, po uχrắi̯skʲi̯; hai̯táş; dva ḩai̯taşʲi; i mai̯ bìlşe ḩai̯taşʲiu̯.
468: [II] hai̯táş; ~.
484: [II] hai̯táş; ~.
493: [II] hai̯táş; ~.
520: îi̯ hăi̯tui̯ésc.
523: gonáş [sg.]; ~.
526: gonáş; ~.
532: hai̯táş; ~.
534: [Revenind de mai multe ori asupra întrebării, inf. a oferit acelaşi răspuns].
535: hăi̯táş; ~.
546: gonáş; ~.
547: [D] hăi̯táş; ~, hăi̯tẹázî, răcnésc.
555: şî hăi̯táş; ~.
594: bătắúş; ~.
596: hoi̯nárʲ; ~.
618: [σ] hai̯táş; ~.
624: gonáş; ~.
628: [Cerându-i-se singularul, inf. nu ştie să-l formuleze, probabil din cauză că nu i se pare logic].
641: [Şi:] gonáĉ [pl.].
654: fáşi hui̯di̯álă [6].
665: „Am fost şi eu ~".

MISTREŢ, pl. „sanglier"

[1351]
I. [Întrebare indirectă] Cum spui la acela mare care se hrăneşte cu jir, cu ghindă şi trăieşte în pădure... carnea şi slănina lui unii oameni le mănâncă?

ALR II s.n. 684; ALRM II s.n. 495; ALF 1188; AIS 436*; ALG 15; ALMC 371; ALA 1057; ALEA 441; ALC 1105; ALAL 521; ALCe 1140; ALFC 737; ALIFO 150*; ALJA 958; ALLOc 350; ALLOr 442; ALLR 215; ALN 619*; ALB 874; ALO 396; ALP 946; ALAran 1087; BI 681; Br 1410; Roll 73;
NALR / ALRR: Mar. III 573; Olt. III MN pl. 92; Ban. III 438; Munt.Dobr. III MN p. 252.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

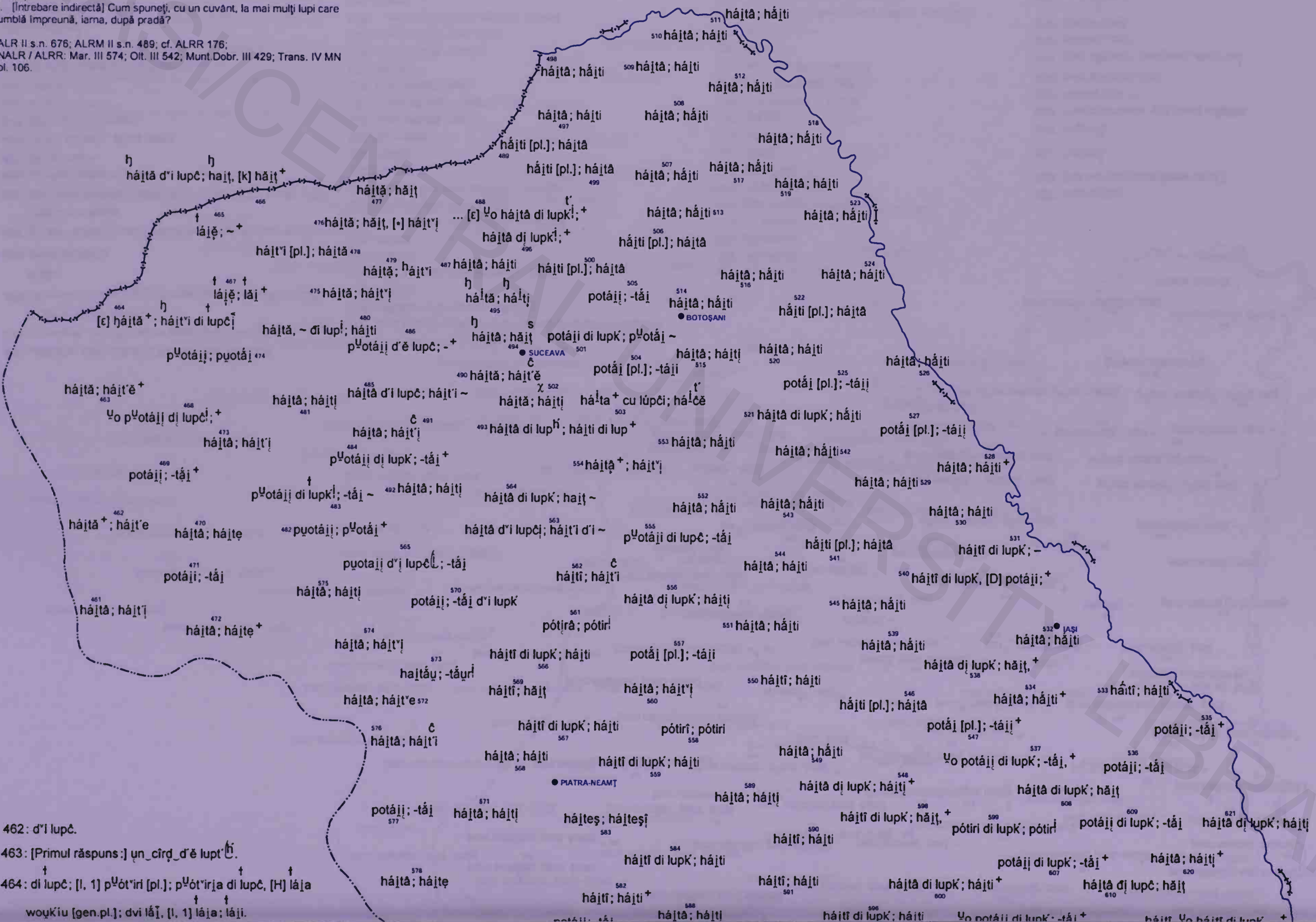

II. 463: sălbát'ic; pórč_sălbát'ič [(2) este mai frecvent].
464: [k] mistréț; -tréț, [H] odján zyen djéḱi; dva zyen djéḱi, [I, 1] țyen djéḱii.
465: [H] syińá, d'jéca, syińá; dvi syînjé; bîlșě syîńii, vęṕér d'jéḱi.
466: p^{u}orš salbát'iš.
467: [σ] por^{c} salbátic; por^{š}_sălbátiš, [H] syęṕéŕ; dva vepri; i mai bîlșe vépriu.
468: sau p^{u}orc salbátic; -bátiš; [II] p^{u}orc salbátic; puorč -bátič.
469: [•] p^{u}orc salbátic; p^{u}orš.
471: [R] mistréț; ~.
474: p^{u}or^{c}_salbátic; p^{u}orš -bátiš.
476: porč salbát'ič, mistréț.
480: acúma: mistréț; ~.
482: salbátiš.
484: [II] p^{u}orc salbátic; p^{u}orč -bátič.
485: porš salbát'iš; porc, d'i uobišéi, porc salbát'ic.
488: salbát'ec.
489: mistréț; ~.
491: p^{u}orš salbát'iš.
493: [k] p^{u}orc salbátic; p^{u}orš salbátiš; [II] p^{u}orc salbátic; p^{u}orš -bátiš.
494: [R] mistréț; p^{u}orš salbát'iš.
495: porc mistréț; porc.
496: [Primul răspuns:] ielefántu [a.].
501: porš salbátiš [ultimul cuvânt a fost afonizat în întregime].
504: salbátic; porš mistréț, salbátiš.
508: mistréț; ~.
509: porc salbátic; porš -bátiš.
512: mistréț; ~.
516: mistréț; ~.
519: porc salbátic; porš mistréț, ~ salbátiš.
520: porc salbátic; porš -bátiš.
521: porc mistréț; porš salbátiš, ~ mistréț.
523: mistréț; ~.
526: mistréț; ~.
530: [R] mistréț; ~.
536: porš salbátiš, mistréț.
537: ... sau [B] porc salbátic; porš.
538: porc mistréț; porš ~.
539: mistréț; ~.
540: porš salbátiš, mistréț.
546: porc salbátic; porš -bátiš.
548: ... sau mistréț; porš salbátiš, mistréț.
549: mistréț; ~.
551: mistréț; ~.
552: mistréț; ~.
555: porš sau doi mistr'éț salbátiš.
562: ... sau porc salbátic; porš mistréț, -bátiš.
564: p^{u}orš salbátiš, žeŕ.
567: [R] mistréț.
570: [R] mistréț.
574: [R] mistréț; ~.
583: porc mistréț; porš ~.
585: [R] porc mistréț.
589: [R] mistréț; ~.
594: ńistréț; ~.
596: [V] ńistréț; ~.
598: mistréț; ~.
599: porš salbátiš, ~ mistréț.
600: [R] porc mistréț; porš.
601: porc sălbátic; porš -bátiš.
605: mistréț; ~.
606: [Și:] mistréț; ~.
608: ... sau porc salbátic; porš mistréț, ~ salbátiš.
610: „Vânătorii spun și porc mistréț".
615: porc_sălbátic, mistréț.
618: porš salbátiš, mistréț.
619: porš sălbátiš, mistreț.
620: porš sălbátiš, mistréț.
623: [D] mistréț.
627: mistréț [sg.].
628: [Nu s-a înregistrat forma de pl.].
630: mistréț.
631: mistréț.
634: [Pentru singular, și:] (porc) sălbátic.
636: mistréț (doi ~).
639: porc sălbátic; porš.
641: porč sălbátič - nu-s porč, sînt y'eŕ.
643: salbátic; porš.
648: porš mistréț.
656: porš salbátiš.
657: [Inf. crede că nu se poate scrie «ńistreț»].
659: p^{u}orc ńistréț^{u}; p^{u}orš -tréț.
663: îs_caváį porč (= „ceva", „niscaiva").
665: porš, salbátiš.
667: [Și:] porc ńistréț.

HAITĂ (de lupi), pl. „bande (de loups)"

[1354]
I. [Întrebare indirectă] Cum spuneţi, cu un cuvânt, la mai mulţi lupi care umblă împreună, iarna, după pradă?

ALR II s.n. 676; ALRM II s.n. 489; cf. ALRR 176;
NALR / ALRR: Mar. III 574; Olt. III 542; Munt.Dobr. III 429; Trans. IV MN pl. 106.

II. 462: dʸi lupč.

463: [Primul răspuns:] un_cîrd_dĕ lupťi.

464: di lupč; [I. 1] pᵘótʸiri [pl.]; pᵘótʸirịa di lupč, [H] láịa

woụḱiu [gen.pl.]; dvi lắị, [I. 1] láịa; láịi.

BOOKS/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

465: [H] odnă láịa vŏuKíụ; dvi láịe ~; bîlșĕ ~ ~, „tot așa: láịĕ, și la câini".
466: [•] tólpă d'ị lupt'.
467: [H] ṫáịa, tọt ~; dvi ṫắị.
468: pᵘotắị di lupt'; [II] pᵘotáiịị d'ị lupt'; -tắị, îmblă čọátcă măị mult.
469: [Primul răspuns, corectat:] pótirâ dị lupš; pótirⁱ; [•] pᵘotắị [pl.]; -táịị.

CCXXII

Termeni pentru „haită (de lupi)"

- haită
- ● hăitic (heitic, haiduc)
- ◑ haitău
- ◔ haiteș
- ○ hăituială
- ||||| potaie
- ▲ potoaie
- △ potoaică
- ◊ poteră
- ■ noajă
- ▯ puiță (puiniță)
- + laie

Nereprezentat: răspunsuri ocazionale („turmă", „ceată", „cârd", „toană", „tarlă", „tolpă" etc.)

579 háịtă di lupK, +
580 hăịtuịálî; -ịélⁱ
585 háịtî di lupK; háịti
586 háịtî; háịti
587 [ρ] háịti di lupK [pl.] +
592 háịtă; hăịt [!]
593 háịtâ dị lupK; háịtị
594 nụáịî [pl.]; nụájâ
595 háịtî; háịte
601 háịtî; háịtị
602 háịtî; háịti
603 túrmî di lupK; túrmi
604 háịtî; háịti
605 háịtî; hăịt, [k] háịti
611 pótirî, háịtî di lupK; +
612 ụo háịtî di lupăriịi; hăịt +
613 háịtî; háịti
614 háịtî; háịti
615 háịtâ di lupⁱ; háịti
616 háịtâ di lupK; háịti
616 [B] nụájâ; nụáịi +
617 háịtî; háịtị +
623 nọáịî di lupK; noị +
624 ᵘo nọájâ di lupK +
625 háịtâ dị lupK; háịtị
626 háịtâ; háịtị +
627 pótirâ; pótirⁱ
628 ?, [ε] nụájâ di lupK +
629 háịtâ; háịti
630 háịtâ; háịti
631 o háịtî di lupK; háịtị
632 háịtâ; hăịt [sau] háịti
633 [ε] tábîrâ, [k] háịtâ; hăịt
634 háịtî; háịti
635 pótirî; pᵘótirⁱ
636 háịtâ di lupK; háịti
637 háịtị dị lupK [pl.]; háịtâ
638 [ε] háịtâ; [σ] háịtị
639 heịtic; -tícurⁱ
640 haiticᵘ; -tícurⁱ
641 háịtâ; hăịt
642 háịtâ; háịti
643 háịtâ; háịti
644 [ε] o púịnițâ di luK
645 háịtâ; háịti
646 nụájâ; ~
647 háịtâ di lupK; háịti
648 háịtî di lupK; háịti ~
649 [ε] šátî di lupK; šéte ~, +
650 háịtâ; háịti +
651 [σ] háịtî di lupK; háịti ~ +
652 haịtic; -tíši
653 háịti marⁱ [pl.]; háịtâ
654 tụánâ; tᵘonⁱ, [ρ] ~
655 háịtâ di lupⁱ; ~
656 pótirâ; pótirⁱ
657 háịtâ, hăịtic; háịte
658 háịtî; háịti
659 háịtâ; háịti
660 háịtâ, ~ di lupK; hăịt ~
661 háịtâ; hăịt
662 hăiticᵘ, háịtî; -tícurⁱ, háịti
663 háịtî; háịti
664 hăịtic; -tícurⁱ
665 háịtâ; hăịt
666 hăịticᵘ; -tícurⁱ
667 háịtâ; háịti
668 háịti; hăịt
669 hăịtic dă luK; -tíčị
670 háịtâ; hăịtⁱ

FOCȘANI
GALAȚI

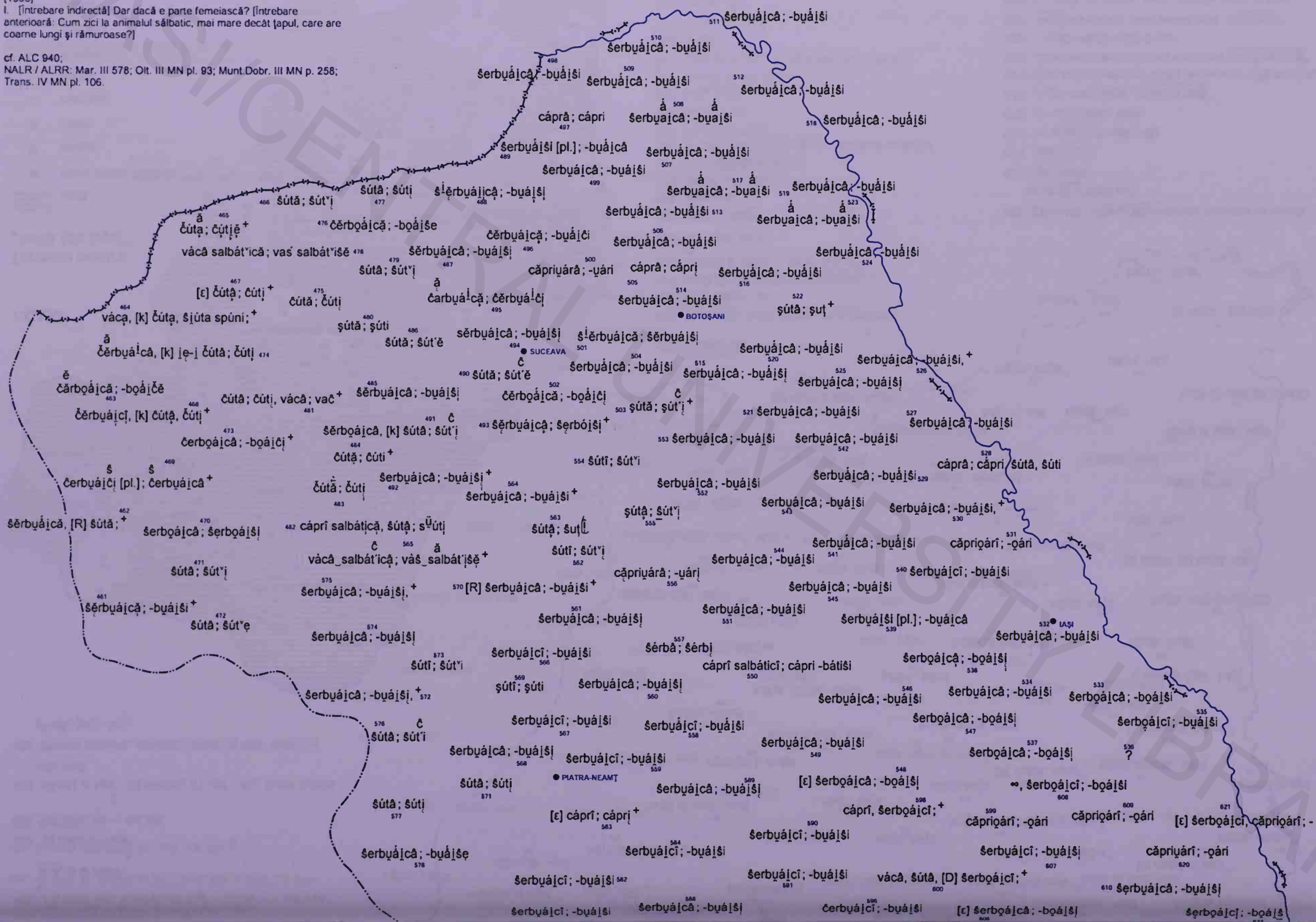
472: potáịe; -tắị.
482: [•] lupăriịi, [este un loc] úni-s lupK mult.
484: [II] pᵘotáịĕ; -tắị.
486: púịțâ [în timpul împerecherii lor].
488: ȧịšilóra lị ḑíšim...; hăịḑ dị lupK.
493: [II] ʰáịtâ; hăịt.
496: hăịḑ dị lupkʰ.
503: 'lupoiaca'.
528: úmblă di la Andríị.
534: nu-ị nevásta cínіluị [!].
535: în háịtî „[se spune] când umblă lupii cu puitul".
537: [R] háịtâ; háịtị.
538: púịịțî; púịịț.
540: hăịt, potắị.
547: „Nu se spune «haită»".
548: când sị puịésc, ĭs rệị lúpKịị, sar la ᵘom.
554: di lupị.
579: hăịtuịálâ; -ịélị.
582: potáịị; -tắị.
587: ᵘo lupụáịcî cu púịi ịeị; [primul răspuns:] diháníị [pl.].
597: potọáịcâ.
598: potáịị; -tắị.
600: atŭš sî puịésc, pînă pi la Boboțéazâ; „púịịțî [se spune la] lupoaica care-i în călduri, care-i di puịít".
606: [D] háịtâ; háịtị „cățáụa de lup, lupoaica ce umblă cu potáịa după ea".
607: [Și:] háịtî.
611: pótirⁱ, háịti.
612: [σ] potọáịi di lupK; -tắị.
616: di lupK, háịtâ; háịtị.
617: „Lupii merg după o háịtî di cățâ".
619: pi la Andríị úmblî cu nọája „se puiesc"; [D] háịtî; háịti.
620: „Când se puiesc lupii, se spune că úmblî cu nọáịî".
622: ...nọáịî; háịtị, nọáịî di lupK.
623: „háịtî [se spune] când umblă lupii cu púịnița".
624: s-o-nojît „se puiesc lupii"; [și:] ᵘo háịtâ di lupK.
626: nụájâ; ~.
628: [•] ~.
649: cîrd; [•] tîrlî.
650: haịdúcᵘ, ~ di luK; -dúš.
651: [Primul răspuns:] [ε] cîrd.

HARTA 404

CERBOAICĂ, pl. „biche"

[1356]
I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e parte femeiască? [Întrebare anterioară: Cum zici la animalul sălbatic, mai mare decât țapul, care are coarne lungi și rămuroase?]

cf. ALC 940;
NALR / ALRR: Mar. III 578; Olt. III MN pl. 93; Munt.Dobr. III MN p. 258; Trans. IV MN pl. 106.

CCXXIII

Termeni pentru „cerboiacă”

- cerboiacă
- ciută (șută)
- căprioară
- ● capră (sălbatică)
- □ vacă (sălbatică)
- ▲ cerbă

II. 461: vácă_salbát'icą.

462: šĕrbuặịšĕ, šút'ẹ, „pentru că nu are coarne” (2).

464: čút'i, vaš, [H] ọlĕn̆ịẹ̆țịa; dvi olĕn̆ẹ̆țị.

465: [H] ᵘolĕn̆ịẹ̆țịa; dvi olặn̆ịẹ̆țị; olĕn̆ịẹ̆ț.

467: [H] ọlĕn̆ẹ̆țịa; dvi ọlĕn̆ịẹ̆țẹ; ọlĕn̆ẹ̆ț.

468: [II] čerbọąịcâ, vácâ salbáticą; -bọ̆ịč, -bọặịčį.

469: [•] čútą sau čerbuąịcą; čúțį sau šerbuąịšį.

473: vácâ; vač.

481: „Și la cerbi se spune” boị [pl.]; bou̯.

484: [II] čĕrbọąịcâ, [k] čútâ; čúțį.

492: îį măị zîc o sámâ vácâ salbáticą.

493: [II] šerbuąịcâ; -buąịšį.

503: „Nu are coarne”.

522: „Mai mare decât căprioara; căprioara e nevasta țapului, are coarne fără ramuri”.

526: căprî; căpri.

530: cáprâ; căpri.

564: vácâ salbáticâ; vaš -bátiši.

565: [Primul răspuns, corectat:] cáprâ, căpriuáră.

570: šútâ; šúti.

572: šútâ; šút'e.

575: šútâ; šúțį.

583: [Și:] šerbuąịcâ.

585: čútî; čúti.

598: cápri, šerbọąịši.

600: vaš, šúțį, šerbọąịši.

617: šerbọąịšį, šúti.

627: ... [k] căpriuáră; -órį.

660: cáprâ, căpriuárâ; -uári, (1) 'femela cerbului', (2) 'femela țapului'.

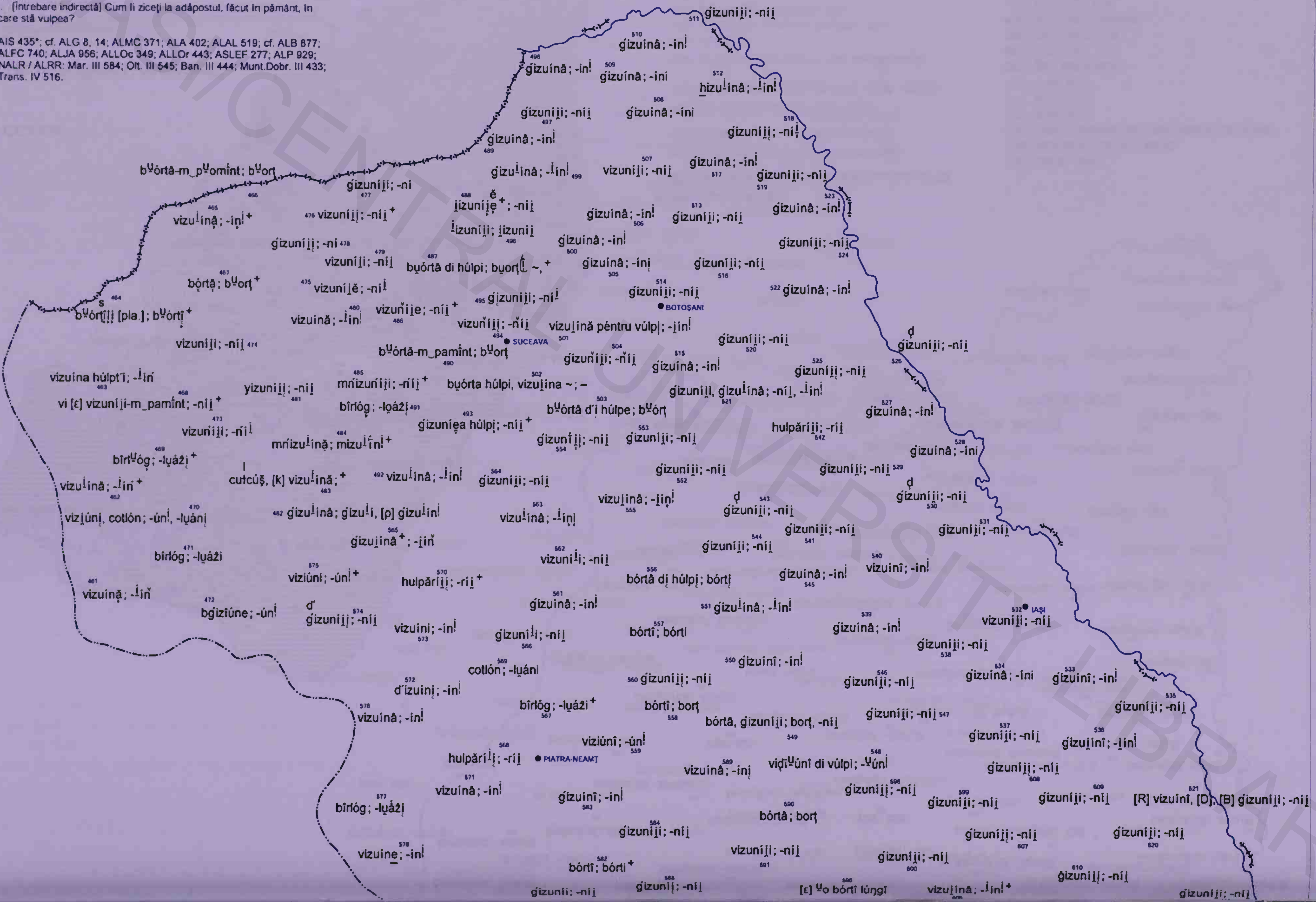
668: ~ salbátici (1).

670: [Primul răspuns, corectat:] [ɛ] căpriuárâ.

VIZUINĂ, pl. „terrier"

[1363]
I. [întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la adăpostul, făcut în pământ, în care stă vulpea?

AIS 435*; cf. ALG 8, 14; ALMC 371; ALA 402; ALAL 519; cf. ALB 877; ALFC 740; ALJA 956; ALLOc 349; ALLOr 443; ASLEF 277; ALP 929; NALR / ALRR: Mar. III 584; Olt. III 545; Ban. III 444; Munt.Dobr. III 433; Trans. IV 516.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXXIV

Variantele termenului „vizuină"

- tipul „vizuină"
- ● vizuine
- tipul „vizunie"
- ■ viziune
- ▲ viziunie
- ♦ viziună
- Nereprezentat: alţi termeni

579: bîrlóg; -luáĝi̯
580: ǵizu^{i}inî; -^{i}ini
587: vulpării̯; -rii̯
585: vizunie; -níi̯
592: ǵizuină; -ini+
593: ǵizuni^{i}i̯; -nii̯
586: hulpării̯; -rii̯
595: găurî; găuri
594: găurî; găuri
602: ǵizunii̯; -nii̯
603: ǵizunii̯; -nii̯
604: ǵizunii̯; -nii̯
605: ǵizui̯inî; -ini
611: ǵizunii̯; -nii̯
612: ǵizurii̯; -rii̯
613: ǵizunii̯; -nii̯
614: ǵizunii̯; -nii̯
615: ǵizunii̯; -nii̯
616: ǵizunii̯; -nii̯+
617: ǵizunii̯; -nii̯
ǵizu^{i}inî; -^{i}ini
hrúbî, ǵizunii̯; hrúbi, -nii̯+
624: ǵizui̯ină; -i̯ini
626: viziúni̯; -úni
625: ǵizunii̯; -nii̯
627: ǵizunii̯; -nii̯
628: ǵizunii̯; -nii̯
664: [ε] ǵizui̯ină; -i̯ini,+
670: viziúne; -úni
657: ǵizuină; -ini
656: ǵizunii̯; -nii̯
663: vizunii̯; -nii̯
658: ǵizunii̯; -nii̯
646: ǵizunii̯; -nii̯
629: ǵizunii̯; -nii̯
631: yizu^{i}inî; -^{i}ini, [k] ǵizunii̯; -nii̯
630: ǵizunii̯; -nii̯
647: ǵizu^{i}inî; -^{i}ini
645: ǵizuină; ǵizu^{i}ini, [k] ǵizunii̯
632: ǵizunii̯; -nii̯
669: bórtă, [σ] vizu^{i}ină; -ini
665: ǵizu^{i}ină; -^{i}ini
648: ǵizunii̯; -nii̯
659: ǵizunii̯; -nii̯, [R] vizunii̯
633: ǵizunii̯; -nii̯
666: ǵizunii̯; -nii̯
662: ǵizuinî; -ini
655: vizuină; -ini
644: ǵizunii̯; -nii̯
634: ǵizui̯inî; -^{i}ini
649: ǵizunii̯; -nii̯
660: ǵizuină; -ini
654: găură; găuri
635: ǵizunii̯; -nii̯
667: vizu^{i}ină; -i̯ini
661: vizui̯ină; -i̯ini
653: ǵiziúni; ǵiziúni,+
643: ǵizunii̯; -nii̯
668: ǵizunii̯; -nii̯
652: ǵizunii̯; -nii̯
636: ǵizunii̯; -nii̯
642: ǵizunii̯; -nii̯
651: ǵizu^{i}inî; -ini
637: ǵizunii̯; -nii̯
650: ǵizunii̯; -nii̯
641: [ε] vizi...^{u}úni; [ε] viziúni
638: vizu^{i}ini, ǵizu^{i}ini [pl.]; ǵizui̯ină
640: ǵizunii̯; -nii̯
639: ǵizunii̯; -nii̯

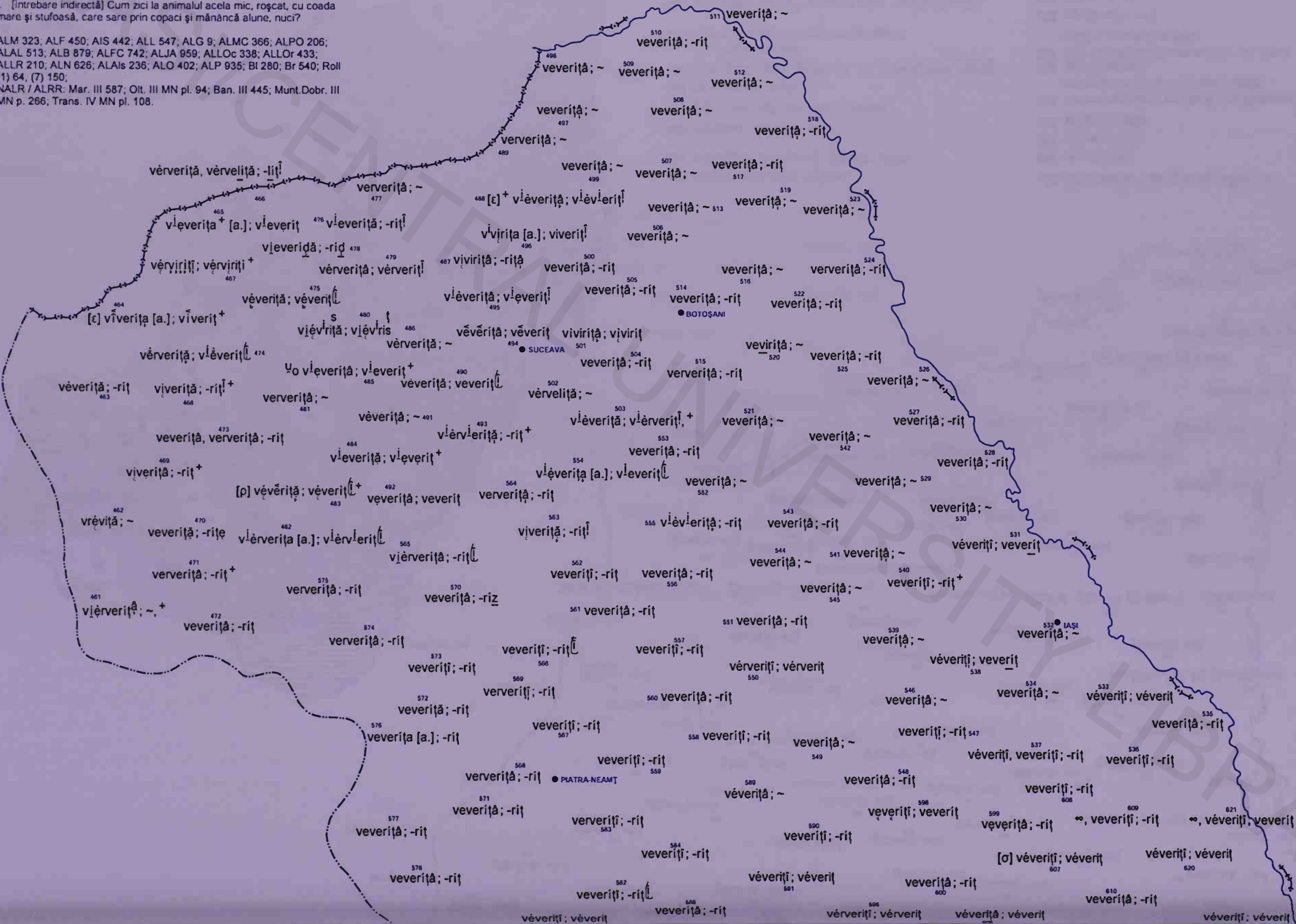
FOCŞANI
GALAŢI

II. 462: bîrlóg i̯-a ^{u}úrsului̯; -lu̯áže.
464: [H] dʼi̯erá; dvi di̯eri, [I, 1] b^{u}ort; b^{u}órḱi.
465: [H] di̯erá; dvi di̯ęri; di̯érîi̯.
467: [H] b^{u}órtạ, tájẹ̆; dvi bórḱi; b^{u}orḱéi̯.
468: [II] vizui̯ínă; -i̯ini.
469: [•] hùlparii̯i, [k] vizuňii̯i; -ňí, (1) „unde se face nádʼilă, ca s-o poată prinde".
476: hulparíi̯i „unde sunt mai multe vizuini".
483: cuțcúșuri̯, vizui̯ini; culcuj‿di vúlpi̯, vizu^{i}ínă-i̯ spúni̯.
484: [II] burl^{u}óg; bûrlo̯áĝĕ.
485: sau̯ bărlóg; -lu̯áži.
486: b^{u}órtă d^{i}e húlpe; bu̯orț.
487: [p] ǵizunii̯; ~.
488: di vúlpi̯ẹ.
493: [II] b^{u}órtă di ^{h}úlpi̯, ǵizunii̯i; b^{u}orț, -ńi.
565: m̦‿pári cå-i̯.
567: ǵizunii̯i̯; -nii̯.
570: bîrlógu húlpilor.
575: [Primul răspuns:] hulpări^{i}i; -rii̯ [înseamnă loc amenajat de vânători pentru pândă].
582: la bórtî la hulḱ.
587: [Primul răspuns:] bursucării̯i; -rii̯, fiŋcå mérži-ŋ‿gáură di̯-a gáta.
592: [•] ǵizuni^{i}i̯; -nii̯.
597: ǵizunii̯i; -nii̯.
606: [Și:] ǵizunii̯i̯; -nii̯.
616: vórba bătrîne̯áscå, nû vizunii̯i.
623: [Și:] yizui̯inî; -i̯ini.
653: [Sau:] viziúni.
664: vulpării̯i̯; [ε] vulpării̯.

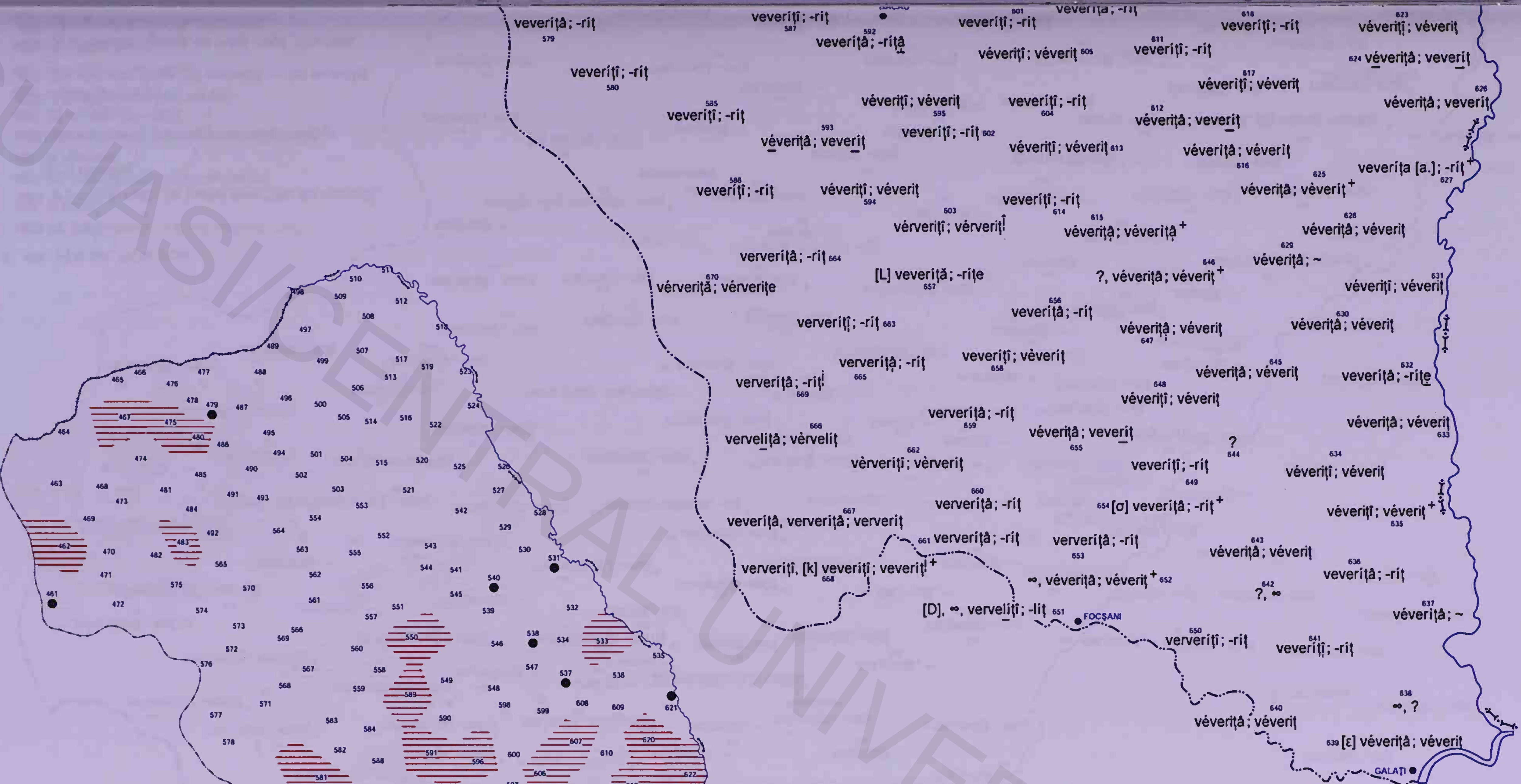
VEVERIŢĂ, pl. „écureuil"

[1367]
I. [Întrebare indirectă] Cum zici la animalul acela mic, roşcat, cu coada mare şi stufoasă, care sare prin copaci şi mănâncă alune, nuci?

ALM 323; ALF 450; AIS 442; ALL 547; ALG 9; ALMC 366; ALPO 206; ALAL 513; ALB 879; ALFC 742; ALJA 959; ALLOc 338; ALLOr 433; ALLR 210; ALN 626; ALAls 236; ALO 402; ALP 935; BI 280; Br 540; Roll (1) 64, (7) 150;
NALR / ALRR: Mar. III 587; Olt. III MN pl. 94; Ban. III 445; Munt.Dobr. III MN p. 266; Trans. IV MN pl. 108.

CCXXV

Accentul (principal) în „veveriță" (în formele de sg. și/sau de pl.)

- tipul véveriță
- tipul veveríță - nereprezentat
- ● S-au notat forme de ambele tipuri

II. 461: [AL] vrévița; ~, [•] vrévița; vréviț.

464: [H] biréția; dvi biréț, [I, 1] bil'ęția; biliéți.

465: și jdľéru; [H] biliéția; dvi biliéțę; biliéț, cuňiéția 'jder'; dvi cuňiéți; cuňiéț.

467: [H] bilę̌ția; dvi bilę̌ți; bilę̌ț.

468: [II] veveríță; ~.

469: [•] vľèvľeríți; vľęverit.

471: [•] vreveríță; -ríț.

483: [Primul răspuns:] jdĕri [sg.].

484: [II] vľeveríță; -ríț.

485: [Primul răspuns:] vľeveríța [a.].

488: i-om_fiel dî...

493: [II] vèrveríță; -ríț.

503: vľèveríț.

540: [Și:] véveriți.

615: [Inf a văzut la Tarcău].

625: [A văzut în cărți].

627: [Inf. știe animalul din cărți, l-a văzut în cărți].

635: [N-a văzut].

646: [Răspuns dat mai târziu].

652: [A văzut în carte].

654: am văzît.

668: [Pentru primul răspuns, inf. pretinde că așa e în carte].

MAIMUŢĂ, pl. „singe"

[1368]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la animalul care seamănă cu omul, îi adus din alte ţări... poate l-ai văzut la bâlci (iarmaroc, circ)?

ALR II s.n. 686; ALRM II s.n. 497; AIS 433*; ASLEF 265; NALR / ALRR: Mar. III 588; Olt. III MN pl. 94; Ban. III 442; Munt.Dobr. III MN p. 266; Bas.Bucov.Transn. IV 506.

II. 461: [•] la circ, [V] la ţircus.
462: la circ[illegible]
464: [H] málpă; málpị, [şi:] odná momniţa; dvi momniţ, [I, 1] momniţị.
465: „Este şi" goriţ, [H] málpa; dvi málpi; máịpịụ.
467: [H] málfa; dvi málpị; maţpéị.
468: [Se văd] pila ţircuş; [II] maịmúţă; ~, [σ] momniţă.
469: [•] mUomniţă; -mniţă, da n-ám vadú niśodátă.
477: [•] myomniţă; -mniţă, la cyomédi.

479: [Primul răspuns:] majmuțoi̯; ~.
480: [V] mụoṅiță; -ṅiț.
481: momṅiță; ~, momṅiț^{u}ói̯; ~.
482: m^{u}omṅițuáică [f.].
484: [II] m^{u}omṅiță; -mṅiți.
485: [Primul răspuns, corectat:] majmuțóju [a.].
487: la c^{u}omédi.
488: [σ] m^{u}oṅiță; m^{u}oi̯ṅiță, m^{u}oi̯ṅițáță.
490: la țircuri.
493: [σ], [V] m^{u}oṅiță; -ṅiț; [II] m^{u}oṅiță; -ṅiț.

495: [ρ], [V] m^{u}oṅiță; mụoṅiț.
501: [Primul răspuns:] ụom salbátic.
503: [V] m^{u}oṅiță; -ṅiț.
531: [Și:] majmúți.
537: [σ], [B] moṅiță; -ṅiț.
538: [σ], [B] moṅiță; moṅiț.
543: „Oare chiar ne tragem din maimuță?” [Rugat de inf. să dea un răspuns, anchetatorul a încercat să se conformeze la un nivel de discuție adecvat].
548: majmúță; -múț.
554: huragután, măjṅițói̯, m^{u}oṅițói̯; ~.
555: [σ] m^{u}oṅiță [!]; -ṅiț.
560: [R] majmúță; -múț.
563: [V] mụoṅiță; -ṅiț.
564: [Primul răspuns:] rangutángu [inf. a auzit cuvântul în armată].
568: „Cea mai mică din ordinul lor” (1).
571: „[Acum se zice așa și la una] mai mică”, [R] majmúță; -múț.
597: [••] majemúță.
598: [R] majmúți; -múț.
599: majmúți; -múț.
600: [R] majmúță.
606: [D] moṅiță; -ṅiț.
609: majmúț; moṅiț, moṅițói̯.
612: [B] moṅiți; -ṅiț, moṅițói̯; ~.
615: [A văzut la Bârlad].
618: moṅiți; -ṅiț.
620: [D], [B] moṅiți; -ṅiț.
623: majmúți; -múț.
632: [A văzut în carte].
634: [Știe din cărți].
635: majmuțói^{u}; -țói̯.
647: sau majmúți.
654: [N-a văzut, știe numai din cărți].
659: la circ^{u}.
668: moi̯mițói̯^{u} [m.].

CCXXVI

Variante ale termenului „maimuță”

- tipul momiță (momițoi)
- tipul maimuță (maimuțoi) - nereprezentat
- ● S-au notat ambele tipuri
- \+ alt termen

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

ŞOARECE, pl. „souris"

[1373]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela pe care îl prinde pisica?

cf. ALR II s.n. 673; ALF 1260; AIS 444; ALG 4; ALMC 364; ALPO 501; ALAL 507; ALB 885; ALFC 748; ALIFO 450*; ALJA 965; ALLOc 338; ALLOr 429; ALLR 205; ALN 624; ASLEF 265, 269, 287; ALAls 230; ALB 885; ALO 389; ALP 941; Br 1504; Roll 128;
NALR / ALRR: Mar. III 591; Olt. III 550; Ban. III 447; Munt.Dobr. III 437; Bas.Bucov.Transn. III MN pl. 27; Trans. IV MN pl. 109.

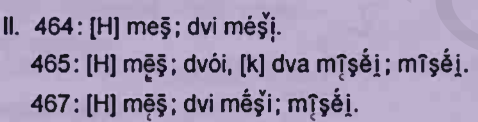
CCXXVII

Sunetul inițial în „șoarec(e)”

ș : ŝ/ĉ

nereprezentat: ș

● variante cu ș și ŝ

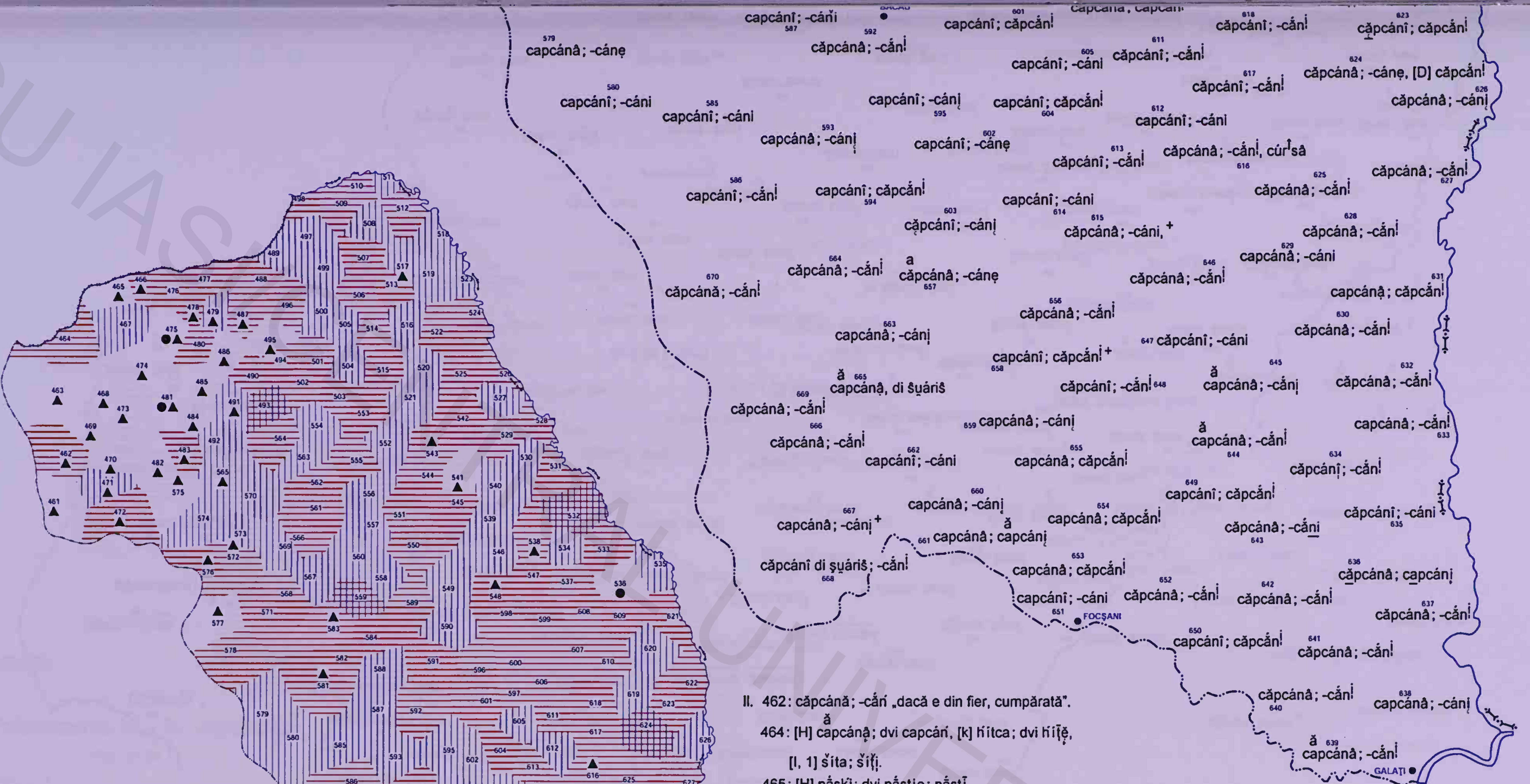
II. 464: [H] meș; dvi méșį.
465: [H] mẹ̄ș; dvói, [k] dva mîșę́į; mîșę́į.
467: [H] mẹ̄ș; dvi méșį; mîșę́į.
468: [II] șu̯áric; șu̯árič.
469: [•] șu̯áric; șu̯ári̯ši.
484: [II] șu̯áric; șu̯árič.
485: guzán; -zán [mai mari].
488: guzánⁱ „cei mai mari”.
493: guzán; -zánⁱ 'șobolan'; [II] șu̯áric; șu̯áriš.
554: [Și:] șᵘobolán.
570: guzánⁱ [pl.]; -zán.
575: guzán; -zanⁱ „[este] mai mare decât șoarecele”, șobolán; -lánⁱ.
597: gurlán; -lánⁱ 'șobolan mare'.
598: „Mai mari: guzánⁱ [pl.]; -zán”.
600: ŝo̯áriš roș di pădúri [pl.] „sunt mai mari”, ŝo̯áriš di casî mărînțâį [pl.], ŝo̯áriš di cîmp marⁱ [pl.].
605: [•] șu̯áric; șu̯áriš.
615: [•] ŝu̯áriš.
623: [Și:] ŝo̯áric [sg.].
629: „[Copiii spun:] ši įésă dĭ_mîțî ŝu̯áriš prindi”.
660: „Poziția ŝu̯áricului̯” [vorbind despre nevăstuici].

CURSĂ (pentru şoareci), pl. „souricière”

[1374]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea pe care o pui ca să se prindă şoareci în ea?

cf. ALF 1013; AIS 445; cf. ALG 31, 32; ALMC 380-382; ALAL 551; ALB 886; ALFC 732; ALJA 967; cf. ALLOc 356; cf. ALLOr 450; ASLEF 278/241, 540/389;
NALR / ALRR: Mar. III 592; Olt. III 551; Ban. III 448; Munt.Dobr. III MN p. 270; Trans. IV 518.

BOTOŞANI
SUCEAVA
IAŞI
PIATRA-NEAMŢ

CCXXVIII

Formele de plural ale subst. „capcană"

- tipul căpcắni (capcắni)
- tipul capcáne (căpcáne, căpcắne)
- ● nu s-a notat forma de plural
- ▲ alt termen („bătealǎ", „bătelnişte", „cursă" etc.)

II. 462: căpcánă; -cắń „dacă e din fier, cumpărată".

464: [H] capcánạ; dvi capcáń, [k] ȟítca; dvi ȟíţẹ, [I, 1] šíta; šíţį.

465: [H] păskį; dvi păstįe; păstį.

466: capcánạ; -cắńi.

467: [H] ȟitoćcà; dvi ȟítočki; ȟįţăčọc.

468: [II] batįálă; -tįéli.

469: [•] batˇįálạ; -tˇįéli, noį îį zîšén_şᵘoricariţạ; -riţį.

472: cąpcánă; capcắni.

475: capcánă „[e] pentru urs, lup, vulpe".

483: fac ᵘo sámă batˇįálă; -tįéli péntru şuáriş; [băteala] „îl omoară".

484: [II] bătįálă; -tįéli.

487: batįálă; -tįéli „care cade pe şoarece".

488: péntru prîs şuáriši.

491: [Se zice] „mai rar".

493: [D] „Nu se zice «bătealǎ»"; [II] capcánă; căpcắńi.

538: ... saų cúrsạ di prîs šọáriš saų guzgáni.

543: ... saų capcánă; căpcắni.

548: bătẹálă „din sârmă, se cumpăra de la prăvălie; capcana e din două scânduri".

565: [D], [V] băt'álă; amú ḑîc capcánă, pintcă sînt la magazín.

572: băt'álă; -t'éli.

576: capcánă; -cắni.

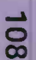
583: bătélnişte; -télnişti 'capcană din scândură'.

615: bătẹálă „[când se prind] cu strachina".

658: bătįálă; -téli „capcană de lemn făcută de ţărani" [şoarecele este strivit; când trage de momeală cade o scândură cu o greutate peste el].

667: mîţă di lemn „două scânduri proptite, având două limbi de lemn şi, pe ele, deasupra, o greutate; când şoarecele mişcă cele două limbi de lemn, cade scândura de sus (foarte grea)".

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

VIERME, pl. „ver”

[1375]
I. [întrebare indirectă] Cum îi spui la acela care strică şi roade pe dinăuntru un măr, o prună sau o pară?

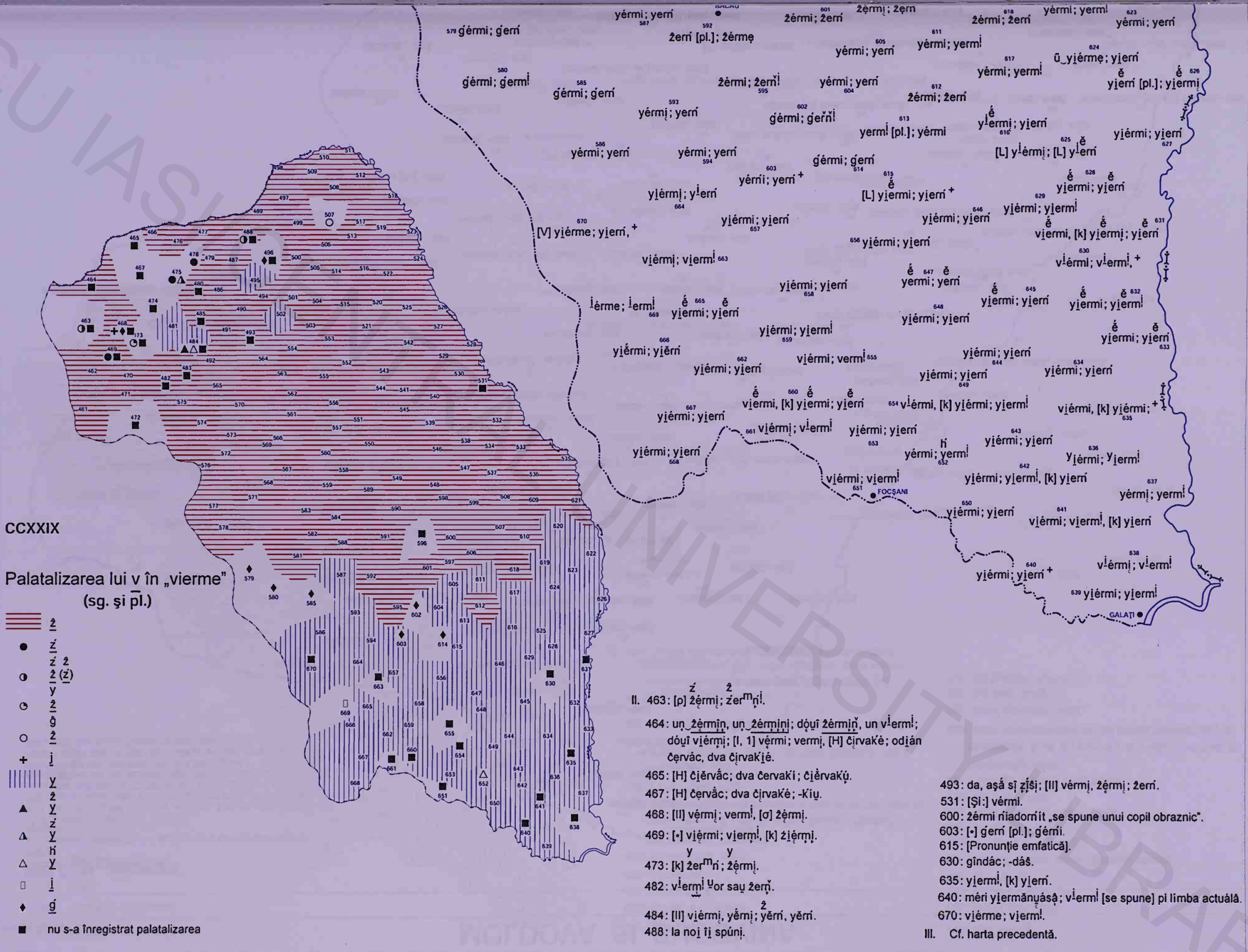
cf. AIS 482; ALL 404, 405, 579; ALG 66, cf. 65; cf. ALMC 340; ALPO 539; ALA 548; ALC 591; ALB 987; ALIFO 243; ALLOc 311*; NALR / ALRR: Mar. III 593; Olt. III 552; Munt.Dobr. III 438; Trans. IV MN pl. 110.

SUCEAVA

BOTOŞANI

IAŞI

PIATRA-NEAMŢ

CCXXIX

Palatalizarea lui v în „vierme" (sg. şi pl.)

- (red hatching) ž
- ● ź
- ◑ ź ž, ž (ź)
- ◔ y ž, ĝ
- ○ ž
- + j
- (blue hatching) y
- ▲ ž y
- ◭ ź y
- △ ń y
- ▯ i
- ◆ ĝ
- ■ nu s-a înregistrat palatalizarea

II. 463: [p] žęrmį; žermnį.

464: un žęrmin, un žęrmini; dǫuĭ žęrmiń, un vⁱermį; dǫuĭ vįęrmį; [I, 1] vęrmį; vermį, [H] čịrvaḱe; odįán čęrvác, dva čịrvaḱịe.

465: [H] čįěrvắc; dva červaḱi; čįěrvakų.

467: [H] červắc; dva čịrvaḱe; -ḱịų.

468: [II] vęrmį; vermį, [σ] žęrmį.

469: [•] vįęrmi; vįermį, [k] žįęrmį.

473: [k] žermn; žęrmį.

482: vⁱermį ᵘor sau žerṇ.

484: [II] vįérmį, yěrmį; yěrń, yěrń.

488: la noį îį spúni.

493: da, aşå sį zîşį; [II] vérmį, žęrmį; žerń.

531: [Şi:] vérmi.

600: žérmi ńiadoríit „se spune unui copil obraznic".

603: [•] ĝerń [pl.]; ĝérńi.

615: [Pronunție emfatică].

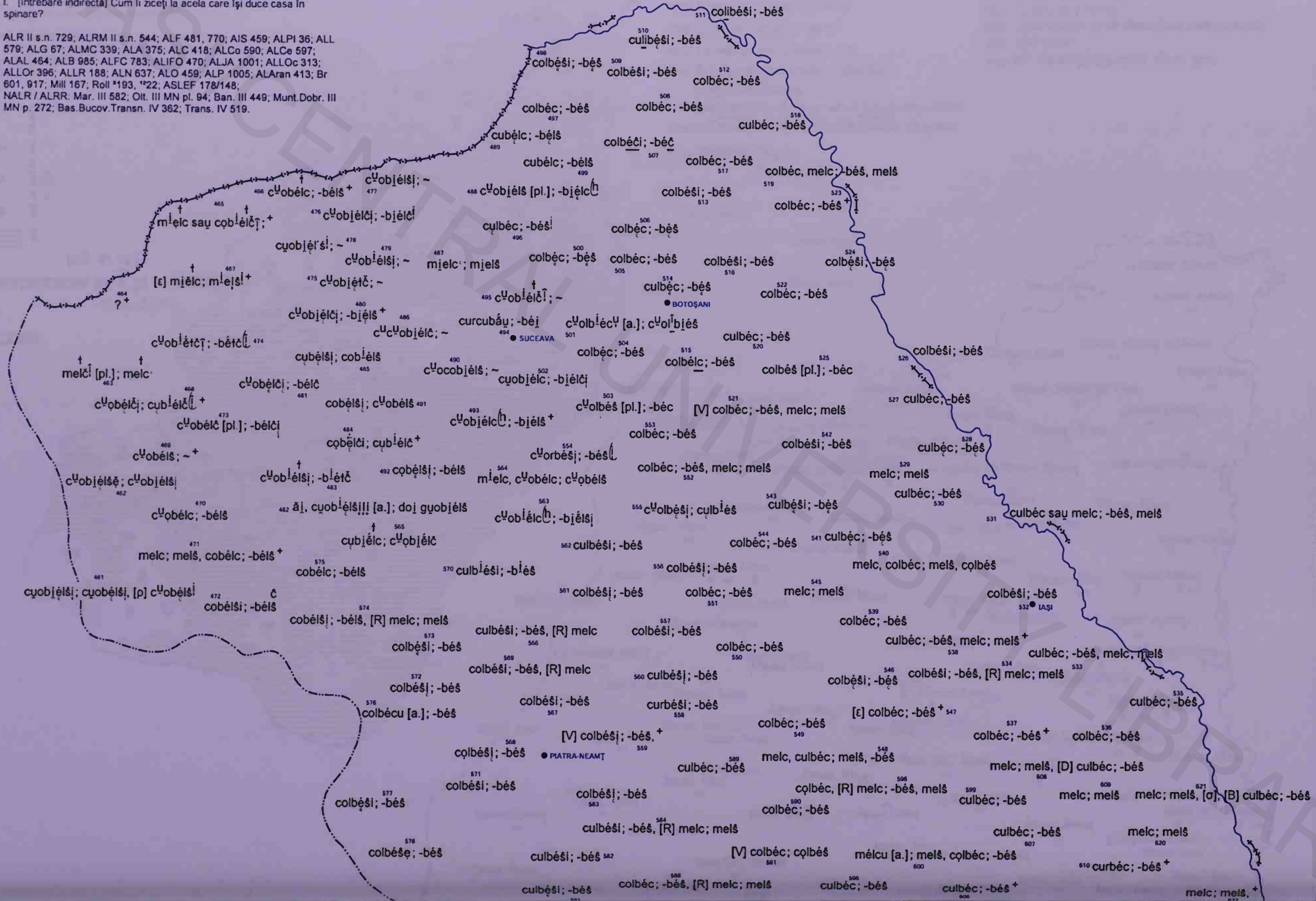
630: gîndác; -dáš.

635: yįermį, [k] yįerń.

640: méri yįermănųásă; vⁱermį [se spune] pi limba actuálă.

670: vįérme; vįermį.

III. Cf. harta precedentă.

MELC, pl. „escargot"
[1376]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la acela care îşi duce casa în spinare?
ALR II s.n. 729; ALRM II s.n. 544; ALF 481, 770; AIS 459; ALPI 36; ALL 579; ALG 67; ALMC 339; ALA 375; ALC 418; ALCo 590; ALCe 597; ALAL 464; ALB 985; ALFC 783; ALIFO 470; ALJA 1001; ALLOc 313; ALLOr 396; ALLR 188; ALN 637; ALO 459; ALP 1005; ALAran 413; Br 601, 917; Mill 167; Roll *193, *°22; ASLEF 178/148;
NALR / ALRR: Mar. III 582; Olt. III MN pl. 94; Ban. III 449; Munt.Dobr. III MN p. 272; Bas.Bucov.Transn. IV 362; Trans. IV 519.
BOTOŞANI
SUCEAVA
IAŞI
PIATRA-NEAMŢ

CCXXX

Termeni pentru „melc”

- tipul culbec (şi var.)
- melc
- ● curcubău (curcubec)
- △ coromelc

579 culbéc; -béč, [R] melc; melč
580 culbę́či; -béč
585 colbéčį; -béč
586 colbéc; -béč
587 culbę́şi; -béš
592 culbéc; -béš
593 culbéc; -béš
594 culbéc; -béš
595 melc; melš, [B] culbéši; -béš
601 melc; melš
602 colbéc; -béš
603 colbéc; -béš
604 melc; melš, [V] colbéši; -béš
605 melc; melš +
611 melc; melš
612 culbéc; -béš
613 culbéc; -béš
614 culbéši; -béš
615 melc; melš +
616 melc; melš
617 culbéšᵘ; -béš
618 melc; melš, culbéc; -béš
623 melc; melš
624 culbéc; -béš, melc; melš
625 melc; melš
626 melc; melš
627 melc; melč
628 melc; melš
629 mⁱelc; melš
630 melc; melš
631 mélcu [a.]; melš
632 melc; melš
633 melc; melč
634 melc; melš
635 [ε] melc; melš
636 melc; melč
637 melcᵘ; melš
638 melc; melč
639 melc; melš
640 melcᵘ; melš
641 melcᵘ; melč
642 melc; melč
643 melc(ᵘ; melč
644 melc; melš
645 melc(ᵘ; melš
646 melc; melč
647 culbéši; -béš, melc
648 melcᵘ; melč
649 melcᵘ; melš
650 melc; melš
651 melc; melč
652 melcᵘ; melč
653 melc; melč
654 melc; melč
655 melc; melš
656 melc, [B] culbéc; -béš
657 melc(ᵘ; ńelč, melč +
658 melc; melč
659 melcᵘ; melč
660 melc(ᵘ; melč
661 melc; melč
662 melcᵘ; melš
663 melc; melč
664 melcᵘ; melč, culbéc; -béč
665 melcᵘ; melš, melš
666 curcubécᵘ; -béš +
667 melc; melš
668 melcᵘ, [k] melšᵘ; melš
669 cᵘolbéc, [k] melc; melč, -béč
670 culbéc; -béč

FOCŞANI
GALAŢI

II. 464: „N-am avut de unde să mă întâlnesc cu românul când i-am văzut” [inf., huţul, nu a aflat, de la români, termenul folosit de aceştia]; [I, 1] ?, carabúş, [H] slįę́mbuş; dva sļiémbuş́.

465: cọbⁱélč(ĺ, mįelč, [H] slę́mbuş, ráụl̥ic; dva slę́mbuj́ię̑, rằụlik̥ę; slę́mbuįu, ráụlik̥ụ, (2) „spun [oamenii] mai la ţară”.

466: [•] cᵘobⁱélcụ [a.].

467: [Inf. princ. a preluat termenul folosit de fiul său, elev în clasa a V-a], [H] χrằụ, [k] răụţ̥ic, pęţrů́ľį, slę́mbuş; dva slę́mbuj́i; slę́mbụzụ.

468: [II] cụobįę́lčį; -bę́lč.

469: [•] cᵘobę́lč; ~.

471: „cu casă” (2).

480: gằụáši di cᵘobįę́lšį.

484: [II] cụobįę́lčį; cᵘobįę́lč.

493: [II] cᵘobélc; cᵘọbélš.

523: [R] melc; melš.

537: acú-į ḑíšį melc; melš.

538: melc, melc codobélc, scọáţį cọárnį boįrę́şţⁱ, şį ţi du la Dúnărẹa, şî be ápį túlburẹa, şî ţi súįi pi buşţę́an, şî mînį́nçį leᵘuşţę́an.

547: „įę́şî dịn gằọácằ după ploaie”.

559: [R] melc; melš.

597: melc; melš, [D] colbéc; -béš.

605: [•] colbéši; -béš.

606: „La carte melc; melš”.

610: curbéc, curbéc, scụáčį [coarne] boirę́şç.

615: [B] culbéšᵘ.

622: [D] [şi:] colbéc; -béš.

657: culbéč [pl.]; -béc.

666: [Şi:] melc(ᵘ.

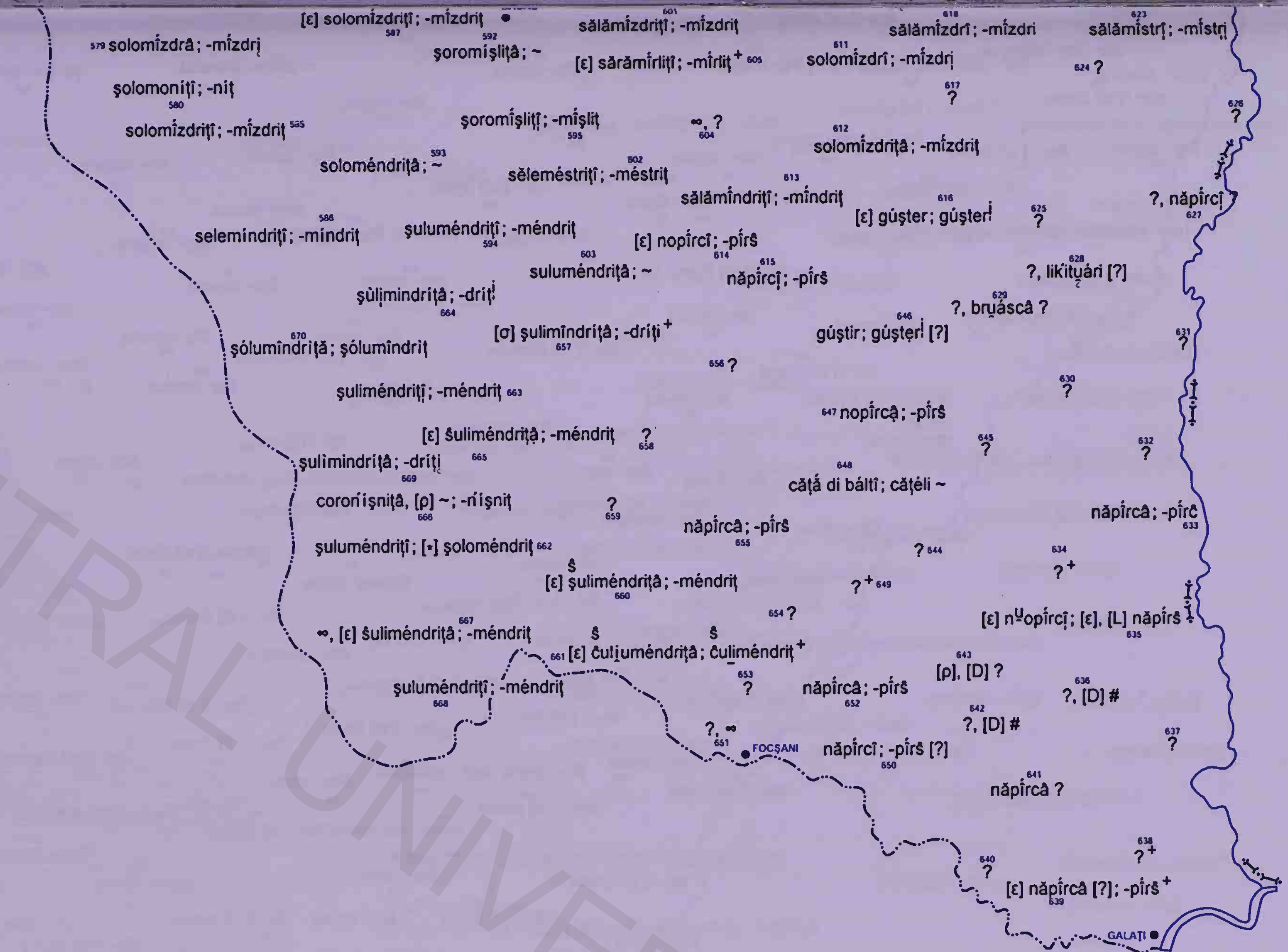
SALAMANDRĂ, pl. „salamandre"

[1377]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea care-i mai mică decât şopârla, cu picioarele scurte şi cu pielea neagră, pătată cu galben (se spune că ea cade o dată cu ploaia)... trăieşte prin locuri umede?

ALR II s.n. 735; ALRM II s.n. 549; ALF 1706; AIS 456; ALL 561; ALG 44; ALMC 334; ALA 1115; ALC 1164; ALAL 457, ALB 931; ALFC 777; ALIFO 488; ALJA - L 96; ALLOc 303; ALLOr 395; ALN 632; ALO 434; ALP 1002; BI 677; Br 1404; Roll *76, **21; ASLEF 196/165; NALR / ALRR: Mar. III 594; Olt. III 55; Ban. III 450; Munt.Dobr. III 439; Trans. IV 520.

511 nopîrcă; -pîrš
510 ?
498 nopîrcă; -pîrš
509 nopîrcă; -pîrš
512 nopîrcă; -pîrš
497 nopîrcă; -pîrš
508 năpîrcă; -pîrš
518 năpîrcă; -pîrš
489 năpîrcă; -pîrš
507 nopîrcă; -pîrš
499 năpîrcă; -pîrš
517 năpîrcă; -pîrš
519 sălămîzdră; -mîzdri
477 ?+
488 [ε] um fiel di vipire-aşă [?]+
513 sălămîzdră; -mîzdri
523 năpîrcă; -pîrš+
466 conopáie; -păi
465 ?+
476 ?+, conopčişt'iră; -pčişt'iri
506 salamîzdră; -mîzdri
496 nUopîrcă; -pîrš
478 [σ] cUonopăii; -păi, +
500 soromîslă; -mîsli
524 solomîzdră, [k] solomîzlă; -mîzli
479 [σ] sUoromîzlă; -mîzli
487 cUoromîslă; -mîsli+
505 sălămîzdră; -mîzdri
516 sălămîzdră; -mîzdri
467 ?+
475 sUolomîzdriţă; -mîzdri
495 salamîzdră; -mîzdri
514 sălămîzdră; -mîzdri
522 sălămîzdră; -mîzdri
BOTOŞANI
464 ?+
480 suolomîzdri [pl.]; -mîzdră
486 solomîzdră; -mîzdri
501 sălămîzlă; sărămîzdri
474 suolomîzdră; -mîzdri
sUolUomîzdră; -mîzdre
494 SUCEAVA
520 nopîrcă; -pîrš
526 nopîrcă; -pîrš+
490 sUolomîzdră; -mîzdri
504 sălămîzdră; -mîzdri
515 soromîslă; -mîzli
525 salamîzdră; -mîzdri
463 zolomîzdră; -mîzdre
481 solomîzdră; solomîzdri
485 sUŏlomîzdră; -mîzdri
502 suoromîslă; -mîsli
468 cònîftoftoriţă; -riţ+
503 cUoromîslă; -mîsle
521 sălămîzdră; -mîzdri
527 salamîzdră; -mîzdri
473 sUolomîzdri [pl.]; -mîzdră
491 sUolomîzdră; -mîzdri
493 sUoromîsla [a.]; -mîsli+
553 solomîzdră; -mîzdri
484 sUŏlomîzdră; -mîzdri+
554 sUolomîzdă; -mîzdri
542 nopîrcă; -pîrš+
528 sălămîzdră; -mîzdri
469 ?+
564 solomîzdri; -mîzdri
552 solomîzdră; -mîzdri
529 solomîzdră; -mîzdri
483 cònokiftiriţă+; -kiftiriţ
492 solomîzdră; solomîzdri
555 sUŏlomîzdră; -mîzdri
530 solomîzdră; -mîzdri
462 conočişt'ire; [ε] -čişt'ir
470 ?
482 [ε]+ suolUomîzdră; -mîzdre
563 sălUomîzdră; sUolomîzdri
543 solomîzdră; -mîzdri
541 solomîzdră; -mîzdri
531 sălămîzdri; -mîzdri
565 suolUomîzdră; -mîzdri
562 solomîzdri; -mîzdri
544 solomîzdră; -mîzdri
471 solomîzdri; -mîzdri, +
575 solomîzdră; -mîzdri
570 colomîzdră d'i pluăii; -mîzdri
556 solomîzdră; soromîzdri
540 solomîzdri; -mîzdri
545 nopîrcă; -pîrš
461 cUonofkiriţă; -ft'iriţ
472 [ε] colomîzdră; -mîzdre
574 colomîzdră; -mîzdri
561 solomîzdră; -mîzdri
551 solomîzdră; -mîzdri
532 sălămîzdră; -mîzdri
IAŞI
539 năpîrcă; -pîrš
566 solomîzdri; -mîzdri
557 soromîzli; -mîzli
538 sălămîzdri; -mîzdri+
573 colomîzdri; -mîzdre
550 soromîzli; -mîzli
533 sălămîzdri; -mîzdri
569 solomîzdri; -mîzdri
560 solomîzdră; -mîzdri
546 soromîzlă; -mîzli
534 sălămîzdră; -mîzdri
572 solomîzdră; -mîzdri
535 sălămîzdri; -mîzdri
576 solomîzdri; -mîzdri
567 solomîzdri; -mîzdri
558 solomîzdri; -mîzdri
547 [σ] solomîzdri; -mîzdri
537 solomîzdri; -mîzdri
536 sălămîzdri; -mîzdri
568 solomîzdri [pl.]; -mîzdră
PIATRA-NEAMŢ
559 solomîzdri; -mîzdri
549 solomîzdră; -mîzdri
548 sălămîzdră; -mîzdri+
589 solomîzdră; -mîzdri
608 sălămîzdri; -mîzdri
571 solomîzdră; -mîzdri
583 solomîzdri; -mîzdri
598 solomîzdri; -mîzdri
599 soromîzli; -mîzli
609 sălămîzdri; -mîzdri
621 [σ] sălămîzdri; -mîzdri
577 solomîzdră; -mîzdre
590 solomîzdri; -mîzdri
578 solomîzdră; -mîzdre
584 solomîzdri [pl.]; -mîzdri
607 solomîzdri; -mîzdri
620 sălămîzdi; -mîzdi
582 solomîzdri; -mîzdri
591 solomîzdriţi; -mîzdriţi
600 solomîzdri; -mîzdri+
610 soromîzlă; -mîzli
581 solomîzdri; -mîzdri+
588 solomîzdriţă; -mîzdriţ
596 sălămîzdri; -mîzdri
606 solomîzdră; -mîzdri
sălămîzdri; -mîzdri

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: [H] ?.
465: [H] i̯éš̆i̯ură, [k] sl'ipắc, [k] i̯éš̆i̯ur; i̯éš̆i̯ură; i̯éš̆i̯urîu̯.
467: [H] ?.
468: [II] conoft'iftiţă; ~; [D] [a auzit şi de] solomîzdră.
469: [•] cònok'eft'eriţî-i̯ spúni̯; cònošift'eriţ. cònočefteriţîli „sunt ca şopârlele, cu gálbînu pi su̯ pîntece, trăiesc în apă şi zic: n-ai̯ li̯ac, ~ ~, núma pînzî şî toi̯ág; dacă te muşcă, mori".
471: solomîzdriţă; -mîzdriţ.
476: [Inf. şi-a amintit mai târziu:] „[e] neagră şi galbenă pe pântece; trăieşte prin bîlcuri; bîlc 'pământ băhnos, cu multă apă în el'".
477: [•] napîrcă; -pîrši „se zice astfel şi la un şarpe veninos".
478: [σ] suolomîzdră; -mîzdri [inf. a auzit ambele cuvinte, dar nu ştie exact ce animal este].
482: tu-i̯ crúpa!.
483: suotomîzdră-i̯ àltišéli̯, „e tot în forma aceea, dar mai mare şi iese numai la ploaie; are pete galbene şi puncte roşii; dacă-ţi trece peste mijloc, nu te mai doare".
484: [II] su̯olomîzdră; -mîzdri̯.
487: [•] napîrcă; -pîrš, nopîrcă.
488: [Descrierea inf. corespunde salamandrei].

493: îs ni̯égri; [II] suoròmîzlă; -mîzli̯.
523: [Primul răspuns:] gúşter; gúşteri.
526: cînd tai̯ şopîrla sî fáši nopîrcă.
538: stau̯ la lócuri udelqási; [sg.:] udelós.
542: solomîzdri [pl.]; -mîzdră.
548: K'icî cu ploái̯a şî broáşti cu scáfă sau̯ ţistoáşî [subiectul a văzut în curte la el].
581: îi̯ prestíţi̯.
597: „Se foloseşte la vrăji".
600: „Nu-i otrăvitoare, cum se crede".
605: [•] solomîndriţî; -mîndriţ.
634: bru̯áscă ?.
638: bru̯áscă.
639: [D] #.
649: bru̯áscî ?.
657: am̯ văzút i̯eu̯ própi̯u; [primul răspuns:] [ɛ] năpîrcă...
661: „Sunt două feluri: mai mari, pe uscat, şi mici, de apă".

PORUMBEL, pl. „pigeon"

[1381]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la pasărea zburătoare care creşte pe lângă casa omului, îi bună de mâncat şi face două ouă micuţe, pe care le cloceşte două săptămâni?

ALF 1016; AIS 1151; ALL 524; ALMC 323; ALA 465, 1197; ALEA 618; cf. ALC 1234; ALAL 434; ALB 916; ALFC 718; ALJA 790; ALLOc 290; ALLOr 372; ALN 674;
NALR / ALRR: Olt. III 556; Mar. IV MN pl. XLIII; Munt.Dobr. III MN p. 280; Trans. IV MN pl. 111.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

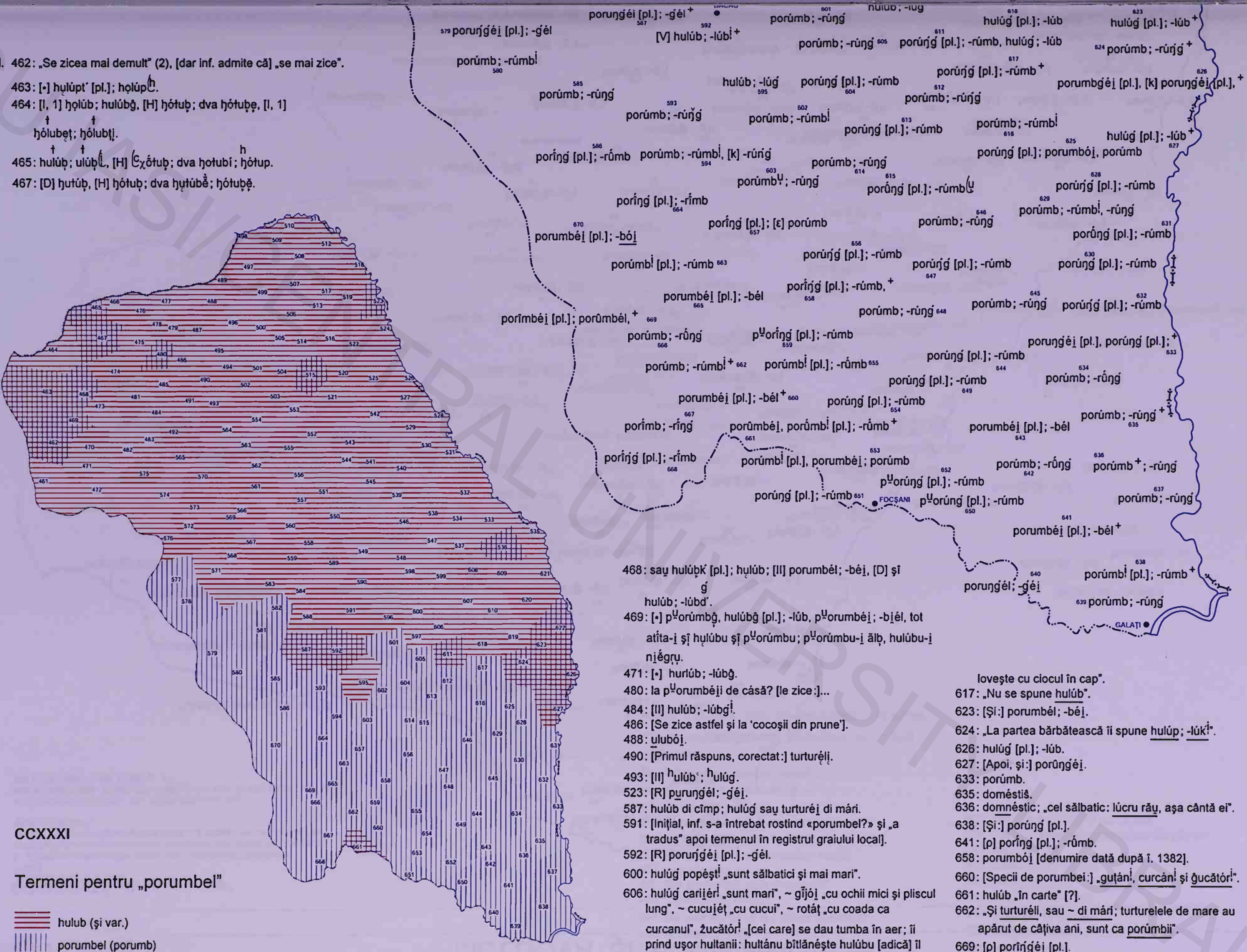
II. 462: „Se zicea mai demult” (2), [dar inf. admite că] „se mai zice”.

463: [•] hulúpt' [pl.]; holúpᵇ.

464: [I, 1] holúb; hulúbǧ, [H] hótub; dva hótube, [I, 1] hólubeț; hólubțị.

465: hulúb; ulúbᵇ, [H] ɛχótub; dva hotubí; hótup.

467: [D] hutúb, [H] hótub; dva hutúbě; hótubě.

468: sau hulúbk' [pl.]; hulúb; [II] porumbél; -béi, [D] și hulúb; -lúbd'.

469: [•] pᵘorúmbǧ, hulúbǧ [pl.]; -lúb, pᵘorumbéi; -biél, tot atîta-i și hulúbu și pᵘorúmbu; pᵘorúmbu-i ălb, hulúbu-i niégru.

471: [•] hurlúb; -lúbǧ.

480: la pᵘorumbéji de căsă? [le zice:]...

484: [II] hulúb; -lúbgⁱ.

486: [Se zice astfel și la 'cocoșii din prune'].

488: ulubói.

490: [Primul răspuns, corectat:] turturéli.

493: [II] ʰulúb; ʰulúg.

523: [R] purungél; -géi.

587: hulúb di cîmp; hulúg sau turturéi di mári.

591: [Inițial, inf. s-a întrebat rostind «porumbel?» și „a tradus” apoi termenul în registrul graiului local].

592: [R] porungéi [pl.]; -gél.

600: hulúg popéștⁱ „sunt sălbatici și mai mari”.

606: hulúg carijérⁱ „sunt mari”, ~ gîjói „cu ochii mici și pliscul lung”, ~ cucujét „cu cucui”, ~ rotát „cu coada ca curcanul”, žucătórⁱ „[cei care] se dau tumba în aer; îi prind ușor hultanii: hultánu bîtlănește hulúbu [adică] îl lovește cu ciocul în cap”.

617: „Nu se spune hulúb”.

623: [Și:] porumbél; -béi.

624: „La partea bărbătească îi spune hulúp; -lúkⁱ”.

626: hulúg [pl.]; -lúb.

627: [Apoi, și:] porúngéi.

633: porúmb.

635: doméstiš.

636: domnéstic; „cel sălbatic: lúcru rău, așa cântă ei”.

638: [Și:] porúng [pl.].

641: [p] poríng [pl.]; -rúmb.

658: porumbói [denumire dată după î. 1382].

660: [Specii de porumbei:] „guțánⁱ, curcánⁱ și ǧucătórⁱ”.

661: hulúb „în carte” [?].

662: „Și turturéli, sau ~ di mári; turturelele de mare au apărut de câțiva ani, sunt ca porúmbii”.

669: [p] poríngéi [pl.].

CCXXXI

Termeni pentru „porumbel”

PORUMBIŢĂ, pl. „pigeonne"

[1382]
I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e parte femeiască? [Întrebare anterioară: Cum îi spui la pasărea zburătoare care creşte pe lângă casa omului, îi bună de mâncat şi face două ouă micuţe, pe care le cloceşte două săptămâni?]

ALF 1016; AIS 1151; ALL 524; ALMC 323; ALA 465; NALR / ALRR: Mar. III 598; Olt. III MN pl. 94; Ban. III 453; Munt.Dobr. III MN p. 293, 294; Trans. IV MN pl. 111.

CCXXXII

Termeni pentru „porumbiță”

tipul hulubiță

tipul porumbiță

579 porungiță; -giț
580 porumbíci; -bíč
585 porungiți; -giț
586 porũmbiți; -biț
587 porungiți; ~.+
592 [V] hulugiță; ~
593 porumbiță; ~
594 porungiți; -giț
595 hulubiți; -biță
601 porungiți; -giț
602 porungiți; -giță
603 porungiți; -giț
604 porungiți; -giț
605 porungiți; -giț
611 hulubiți, hulugiți; -giț.+
612 porungiță; -giț
613 porumbiți, [F] porungiți; +
614 porúmbi; -rúmbi
615 porũngiță; -giți
616 porungiță; -giț
617 porungiți; -giț
618 huluboáicĭ sau hulugiți; +
623 hulugiți; -giț
624 hulugiță; -giț
625 porũngiță; -giț
626 hulugiță; -giț
627 hulubiță; -biț+
628 porumbiți; -biț
629 porungiță; ~
630 porungiță; -giț
631 porũngiți; ~
632 porumbuáică, [K] porumbiți; -biț
633 porungiță; -giț
634 porungiți; -giți
635 porũngiți; -giț
636 porungiță; -giț
637 porumbiță; -biț
638 porumbiță; -biț
639 porungiță; porungiț
640 porungiță; -giț
641 porũngiță; porungiț
642 porungiță; -giț
643 porungiță; -giț
644 porungiță; -giț
645 porungiță; -giț
646 porungiță; ~
647 porungiți; -giț
648 porungiți; -giț
649 porungiți; -giț
650 pᵘorũngiți; -giț
651 porungiți; -giț
652 pᵘorumbiță; pᵘorungiț
653 porumbiță; -béli
654 porungiță; -giț
655 porumbiți; -biț
656 porungiță; -giț
657 porumbiță; -bițe
658 porumbiți; ~
659 pᵘorungiță; pᵘorũngiț
660 porũngiță; -giț+
661 porũmbiță; -biț
662 porumbiți; ~
663 porumbiți; -biț
664 porungiță; -géli
665 porungiță; porũngiț
666 porũmbiță; -biț
667 porîngiță; -giț
668 porîngiți; -giț, porumbéli
669 porîmbiță; porũmbéli
670 porumbiță; -béle

BACĂU, FOCȘANI, GALAȚI

II. 464: [I, 1] holúbca; -lúbĝ, [H] odná hotúpca; dvi hotúpți.
465: porumbuáiși, hutubiță, [H] hutúpca; dvi hutúpție; hútubọc.
467: [H] hotúpca; hotúpți; hotubọ́c.
468: [II] hulubiță; ~, porumbiță; ~.
469: [•] hulubiță; -bíți.
471: [•] hurlubiță; -biț, [••] hurlubĝiț.
484: [II] hulubgiță; -giți.
485: [Este și o ciupercă cu același nume].
487: hulubói [m.]; ~.
492: [Se zice astfel] „și la o ciupercă”.
493: [II] hulugiță; holugiț.
494: [Se zice astfel] „și la o ciupercă vânătă”.
496: și hulubᵘói [m.].
523: [R] purungiță; -giț.
555: [Se zice astfel] „și la unii bureți”.
564: [Se zice astfel] „și la un burete din pădure”.
587: hulugiți; -giț.
597: huluboáică; -boáișe.
611: porungiți; -giț.
613: porumbiț, porungiț.
618: huluboáiși, hulugiț.
627: [Și:] porumbiță.
660: porũng [plm.].

MIERLĂ, pl. „merle"

[1386]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la pasărea aceea din pădure cu pene negre şi cioc galben, care cântă (fluieră)?

ALR II s.n. 706; cf. ALRM II s.n. 510; ALF 843; AIS 493; ALL 517*; ALMC 326; ALA 931; ALC 976; ALAL 439; ALB 912; ALFC 766; ALIFO 464; ALJA 978; ALLOr 374*; ALLR 174; ALN 687; ASLEF 213; NALR / ALRR: Mar. III 601; Olt. III 557; Munt.Dobr. III 441; Trans. IV MN pl. 112.

BOTOŞANI

SUCEAVA

IAŞI

PIATRA-NEAMŢ

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXXXIII

Inițiala în „mierlă” (forme de sg. și pl.)

- ń (ṅ) [red horizontal hatching]
- mń [blue vertical hatching]
- ■ me-
- ○ n(i)e-

Nereprezentat: tipul mi̯érlă sau alt termen

II. 461: [Inf. a dat forma feminină după î. 1387].
464: [H] ?, razúli̯a 'cuc', [I. 1] drı̆șd; drósd'i.
465: [H] drĕzd 'sturz', [k] șpac, șpak'i̯é; șpak'iu̯.
467: [H] ?, da_ă_ui̯tát, i̯o ă_știú_di̯la táta.
468: [Primul răspuns:] i̯ésti stŭrzu cári șúi̯irâ; [II] mńĕrliță; ~.
469: [•] mńérlă; mńérʹi.
484: [Primul răspuns:] sturd; [II] mńérlă; mńérli̯.
493: [II] ńérlă; ńérli̯.
559: cum îl scríi̯ acólo? [cu referire la pronunția cuvântului în graiul local].
565: [Primul răspuns, corectat:] gráor; gráuʳ.
608: [Apoi, din nou forma de sg.:] mérlă.
635: mi̯erlița, când îi̯ bᵘolnávî... [vers dintr-un cântec popular].
636: [Primul răspuns:] privighetu̯ári.
637: „Mai mare ca mierla: bicát; ~”; [primul răspuns:] flui̯erárⁱ; ~.
652: [Primul răspuns:] șᵘofrán; șᵘofránⁱ [inf. declară apoi că primul răspuns este greșit].
665: [La început, înainte de a răspunde, inf. a ezitat, exclamând „am încurcat-o!”, în sensul că, pe moment, nu poate da răspunsul, obținut, în cele din urmă, după î. 1387 „mierloi”].

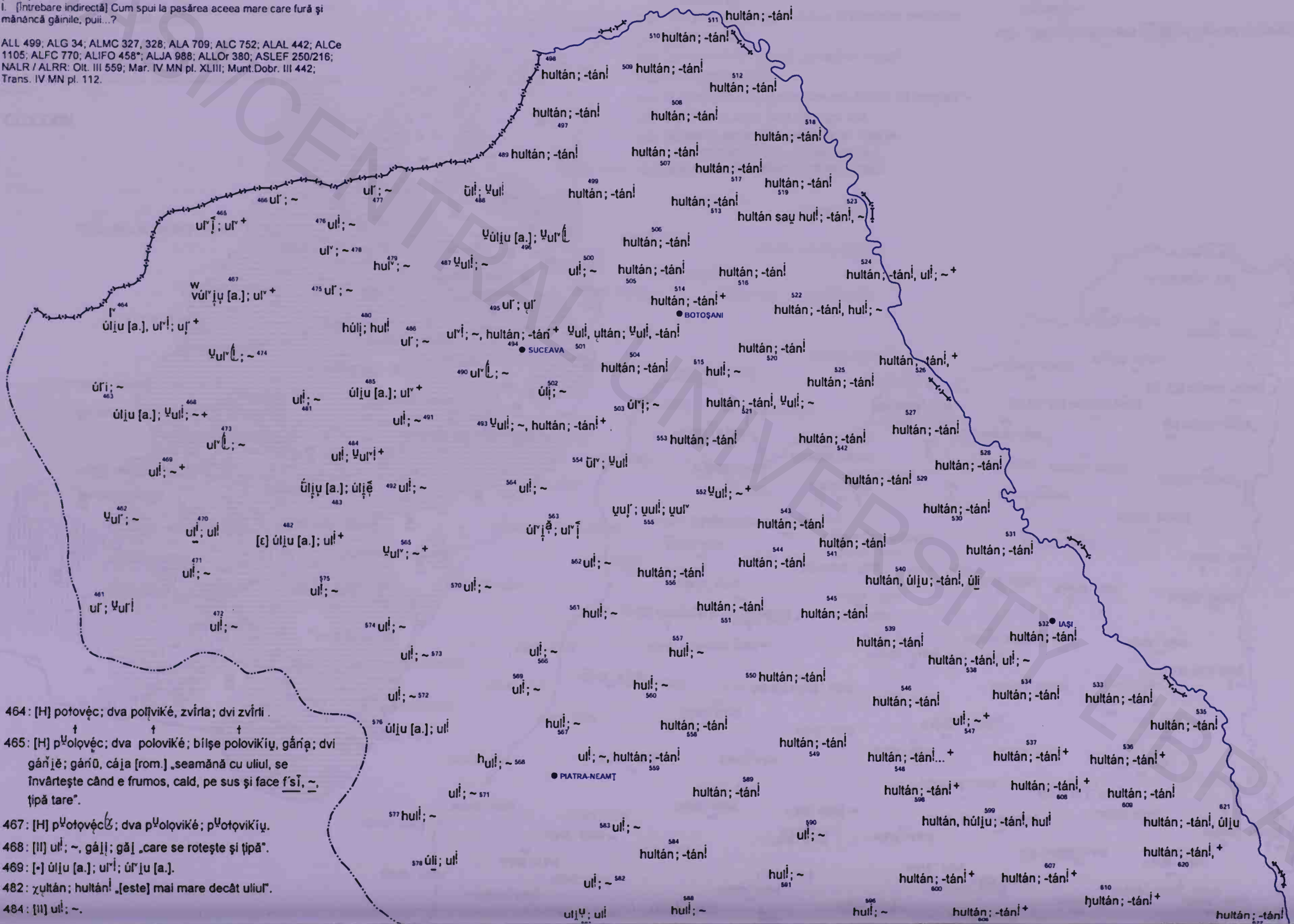
BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ULIU, pl. „épervier"

[1388]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la pasărea aceea mare care fură şi mănâncă găinile, puii...?

ALL 499; ALG 34; ALMC 327, 328; ALA 709; ALC 752; ALAL 442; ALCe 1105; ALFC 770; ALIFO 458*; ALJA 988; ALLOr 380; ASLEF 250/216; NALR / ALRR: Olt. III 559; Mar. IV MN pl. XLIII; Munt.Dobr. III 442; Trans. IV MN pl. 112.

II. 464: [H] potovęc; dva polįviḱé, zvîrla; dvi zvîrli.

465: [H] pᵘolovęc; dva poloviḱé; bilşe poloviḱiu̯, gắńa; dvi găńi̯ě; găńŭ, cája [rom.] „seamănă cu uliul, se învârteşte când e frumos, cald, pe sus şi face f́sī, ~, ţipă tare".

467: [H] pᵘotovęc; dva pᵘoloviḱé; pᵘotoviḱiu̯.

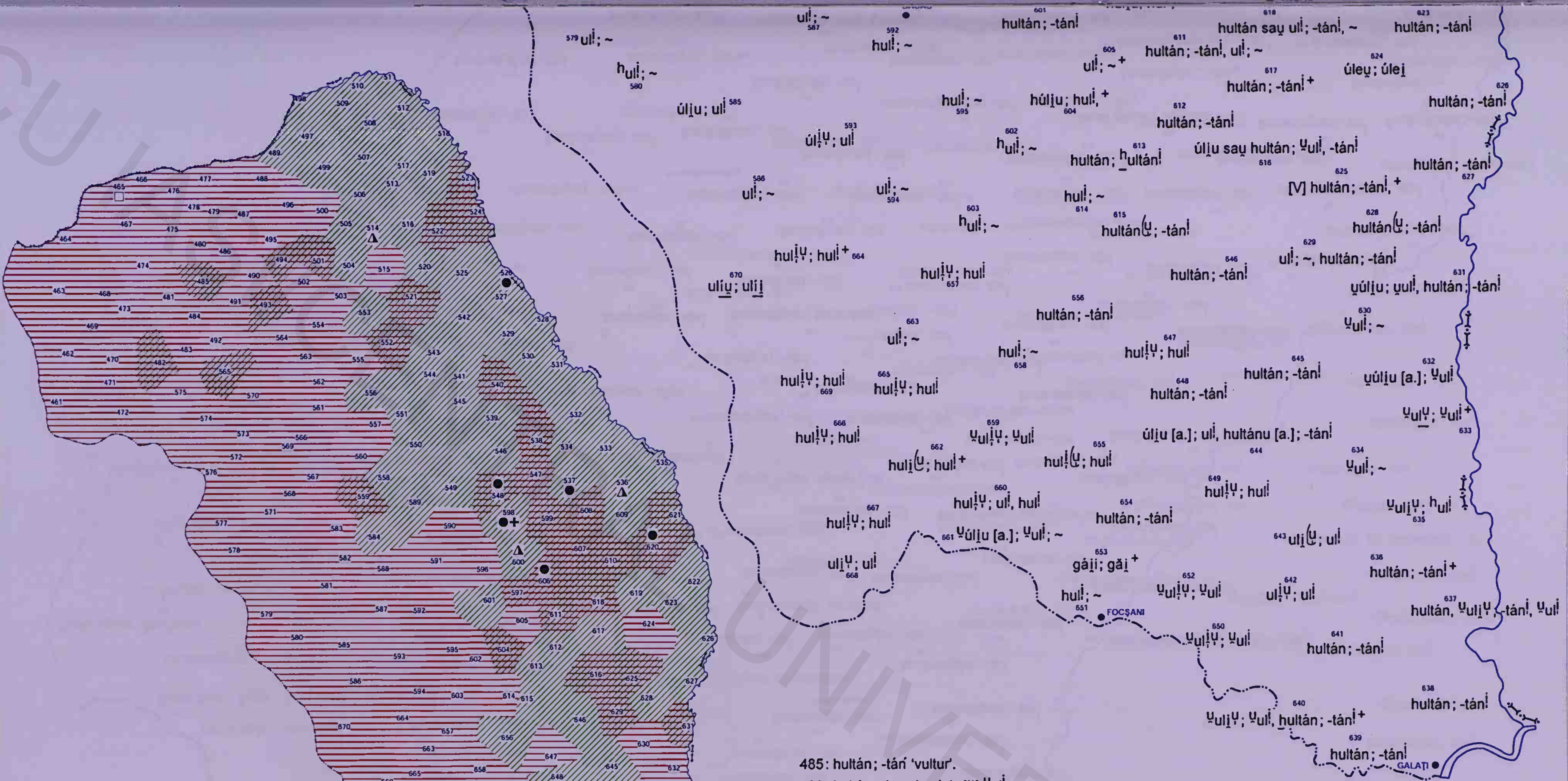
468: [II] ul; ~, gắl; gắl „care se roteşte şi ţipă".

469: [•] úliu [a.]; ul; úl'iu [a.].

482: χultán; hultán „[este] mai mare decât uliul".

484: [II] ul; ~.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXXXIV

Termeni pentru „pasăre ce fură şi mănâncă găini/pui"

- uli, huli (şi var.)
- Δ ulieş (şi var.)
- hultan (şi var.)
- ● vindereu (şi var.)
- □ gaie (caie)
- \+ găinar

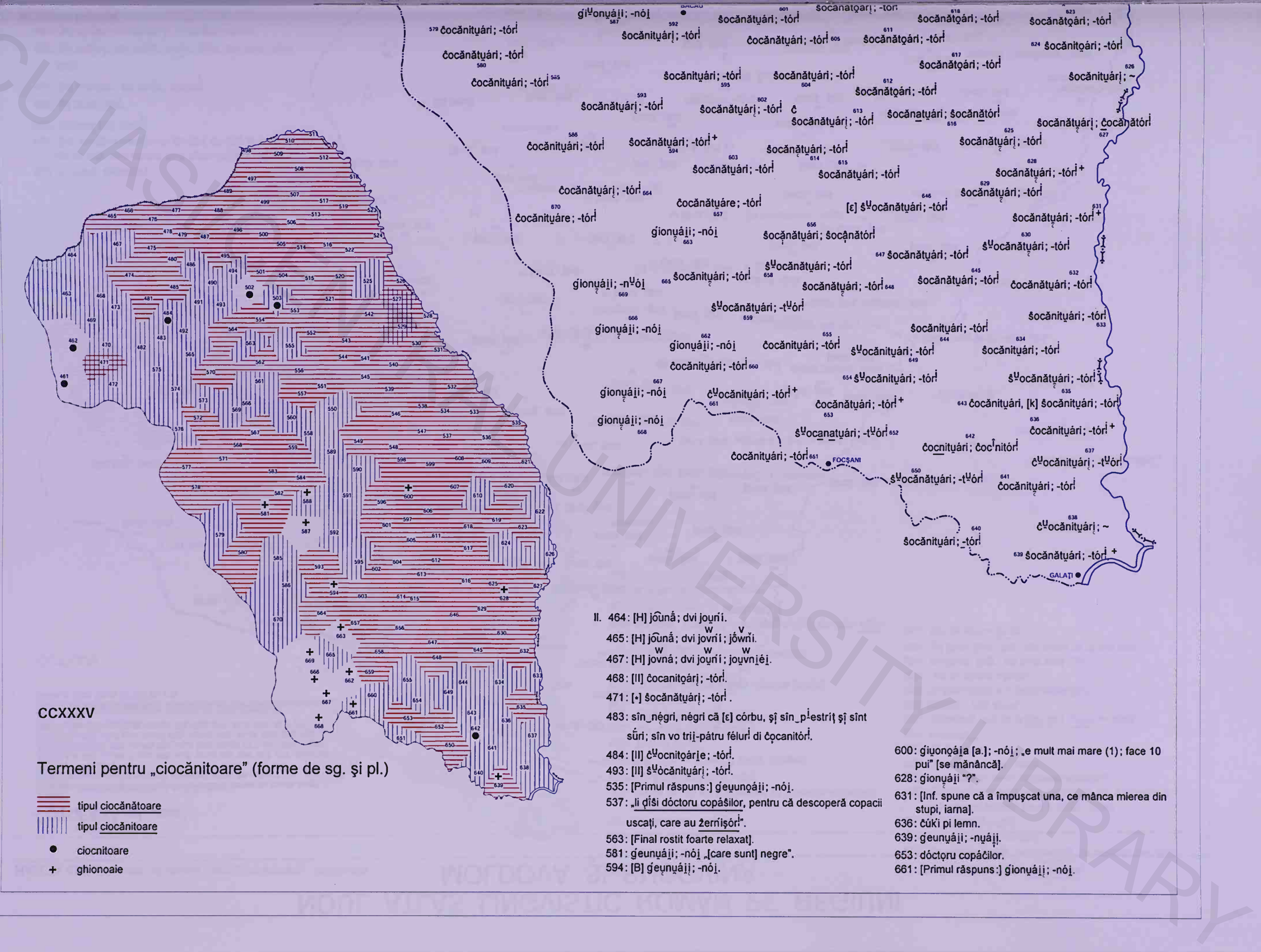
485: hultán; -tánʲ 'vultur'.
493: hultánu-i̯ mei̯ mári̯; [II] ᵘulʲ; ~.
494: „[Este] mai mare, ia şi miei, iepuri" (2).
514: ᵘuliéş; ~ „uliu care prinde numai porumbei".
524: „Mai mititel" (2).
526: vinderéu̯; -réi̯, mai̯ mititél.
536: ulii̯éş „[este] mai mic ca hultanul, dar mai iute".
537: venderéu̯; -réi „e mai mic, mai iute ca hultanul, mănâncă şi hulúg".
547: [D] hultán; -tánʲ „e mai mare".
548: ... sau̯ ulʲ; ~, ulʲ di hulúg „sunt mai mici şi atacă porumbeii"; vinderéi̯ sau̯ fúti-vînt „un alt soi de ulii".
552: hultán; -tánʲ „[sunt] mai mari".
565: χultán; -tán „[este] mai mare, ca gâştele".
597: [Şi:] hultán; -tánʲ.
598: „Mai mic: găi̯inárʲ", vinderéu sau̯ vrăǵii̯érʲ „prinde vrăbii".
600: hulii̯éş; ~ „ulii mai mici, mănâncă vráǵii̯. ᵘō_fúti-vînt; ~".
604: hultán; -tánʲ.
605: [•] hulʲ; ~.
606: „Îi zice şi ulʲ; ~"; vinderéu̯; -réi̯ sau̯ fúti-vînt [!] [= un soi de ulii].
607: „Îi zice şi úli̯u".
608: ū_úli̯u.
610: „ulʲ îi zice în carte".
617: vrăǵii̯érʲ „[sunt] tot un fel de vultani".
620: úleu̯; úlei̯, vinderéu̯ „e mai mic".
625: ᵘúli̯u [a.]; [ɛ] ᵘúli̯.
633: [Alte păsări:] húltur, gắi̯i.
636: fúră şi ńei̯.
640: „Mai mare" (2).
653: [D] [şi:] huli̯ᵘ.
662: [Inf insistă că la ei „se spune cu h-"].
664: [Şi:] ᵘulʲᵘ [sg.].

CIOCĂNITOARE, pl. „pic”

[1389]
I. [întrebare indirectă] Cum îi zici la pasărea care are un cioc tare, cu care bate în coaja copacilor?

ALR II s.n. 705; ALRM II s.n. 518; cf. ALF 1669; AIS 506; ALL 509; ALMC 320; ALEA 412, cf. 425; cf. ALB 901; ALFC 762; ALIFO 458; ALLOc 287; ALLOr 369; ALLR 178; ALN 672; ALP 973; ASLEF 241/207, 242/208;
NALR / ALRR: Olt. III 559; Mar. IV MN pl. XLIII; Ban. III 455; Munt.Dobr. III 443; Trans. IV MN pl. 113.

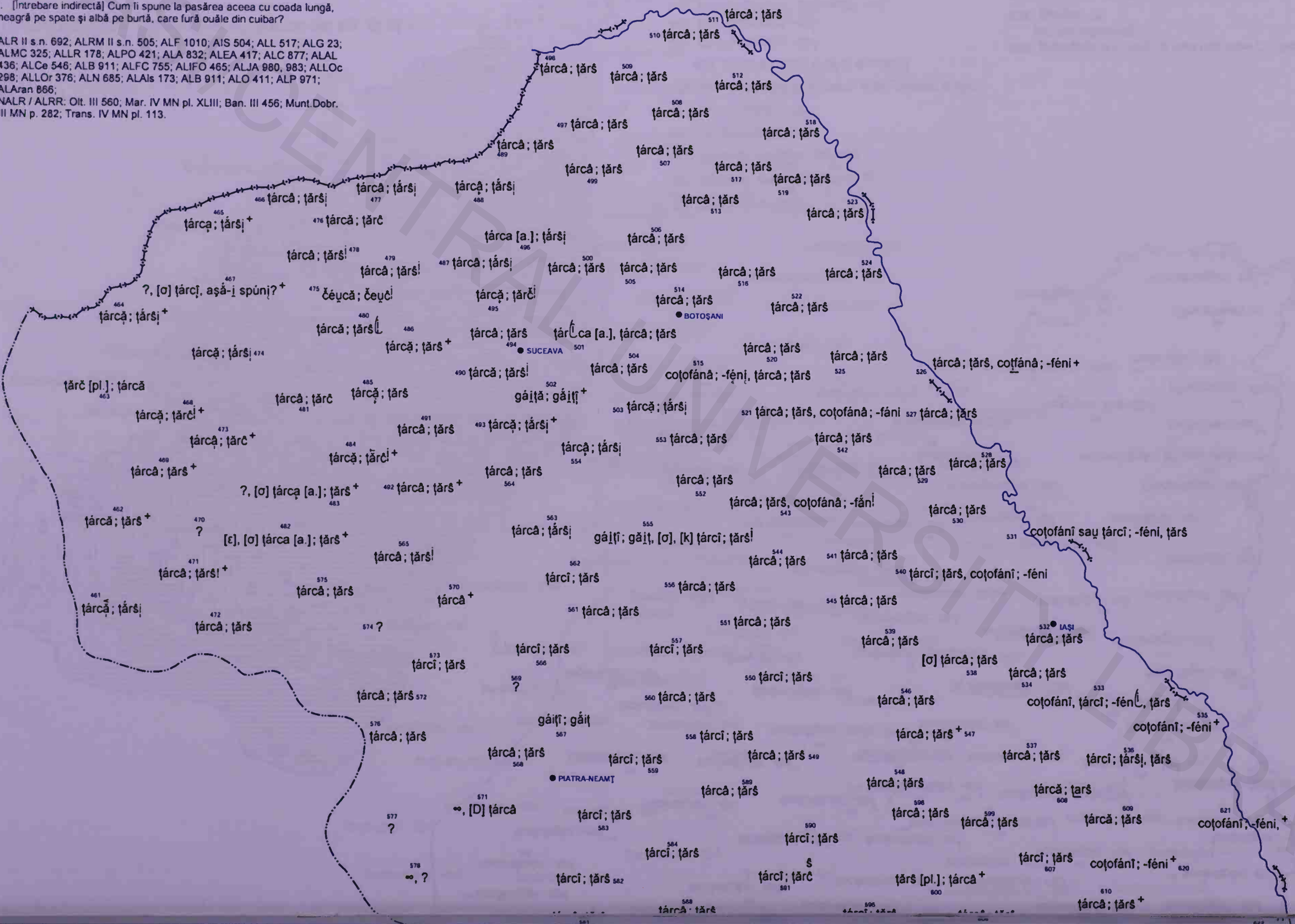

II. 464: [H] jo͡ună; dvi joųri.
465: [H] jo͡ună; dvi jovri; jo͡wri.
467: [H] jovnă; dvi joųri; joųvniẹi̯.
468: [II] čocanitọari̯; -tọ́ri.
471: [•] šocănătųari̯; -tọ́ri.
483: sîn_nẹgri, nẹgri că [ɛ] córbu, şi̯ sîn_pi̯estriţ şi̯ sînt sụri; sîn vo trii̯-pătru fẹluri di čọcanitọri.
484: [II] čuocnitọarie; -tọ́ri.
493: [II] šuočănitųári̯; -tọ́ri.
535: [Primul răspuns:] ģeųunọ́ai̯i; -nọ́i̯.
537: „li ḑîši dóctoru copăšilor, pentru că descoperă copacii uscaţi, care au žerńišọ́ri".
563: [Final rostit foarte relaxat].
581: ģeunųáii̯; -nọ́i̯ „[care sunt] negre".
594: [B] ģeųnųáii̯; -nọ́i̯.
600: ģiuonọ́ai̯a [a.]; -nọ́i̯; „e mult mai mare (1); face 10 pui" [se mănâncă].
628: gionųái̯i "?".
631: [Inf. spune că a împuşcat una, ce mânca mierea din stupi, iarna].
636: čúḱi pi lemn.
639: ģeunųáii̯; -nųáii̯.
653: dóctọru copăčilor.
661: [Primul răspuns:] ģionųáii̯; -nọ́i̯.

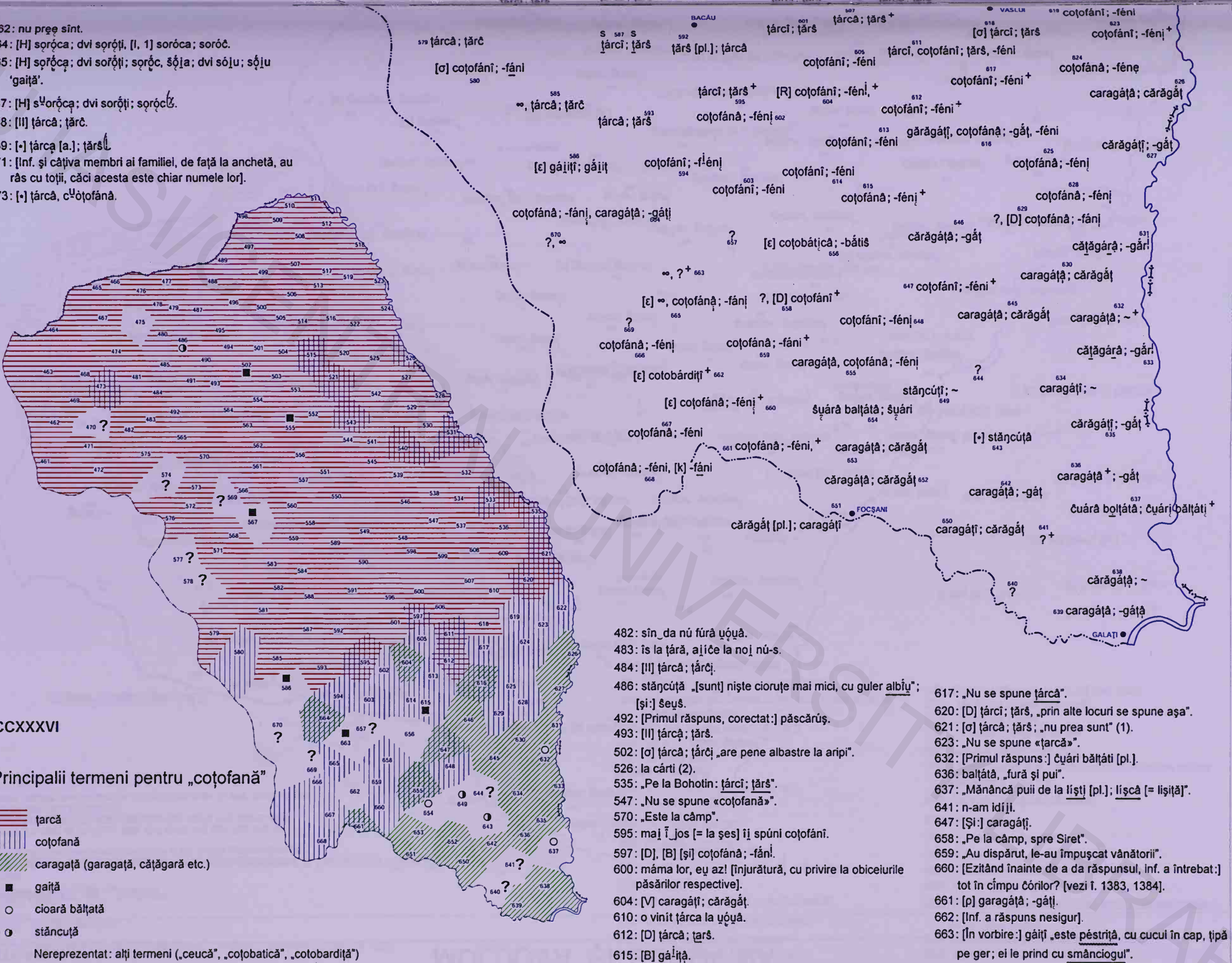
COȚOFANĂ, pl. „pie”

[1390]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spune la pasărea aceea cu coada lungă, neagră pe spate și albă pe burtă, care fură ouăle din cuibar?

ALR II s.n. 692; ALRM II s.n. 505; ALF 1010; AIS 504; ALL 517; ALG 23; ALMC 325; ALLR 178; ALPO 421; ALA 832; ALEA 417; ALC 877; ALAL 436; ALCe 546; ALB 911; ALFC 755; ALIFO 465; ALJA 980, 983; ALLOc 298; ALLOr 376; ALN 685; ALAls 173; ALB 911; ALO 411; ALP 971; ALAran 866;
NALR / ALRR: Olt. III 560; Mar. IV MN pl. XLIII; Ban. III 456; Munt.Dobr. III MN p. 282; Trans. IV MN pl. 113.

II. 462: nu prẹẹ sînt.
464: [H] sorǫ́ca; dvi sorǫ́ți, [l. 1] soróca; soróč.
465: [H] sor̃ǫ́cą; dvi sor̃ǫ́ți; sorǫ́c, šǫ́ia; dvi sóiu; sǫ́iu 'gaiță'.
467: [H] sᵘoróca; dvi sorǫ́ți; sorǫ́c.
468: [II] țárcă; țárč.
469: [•] țárcą [a.]; țârš.
471: [Inf. și câțiva membri ai familiei, de față la anchetă, au râs cu toții, căci acesta este chiar numele lor].
473: [•] țárcă, cᵘoțofánă.

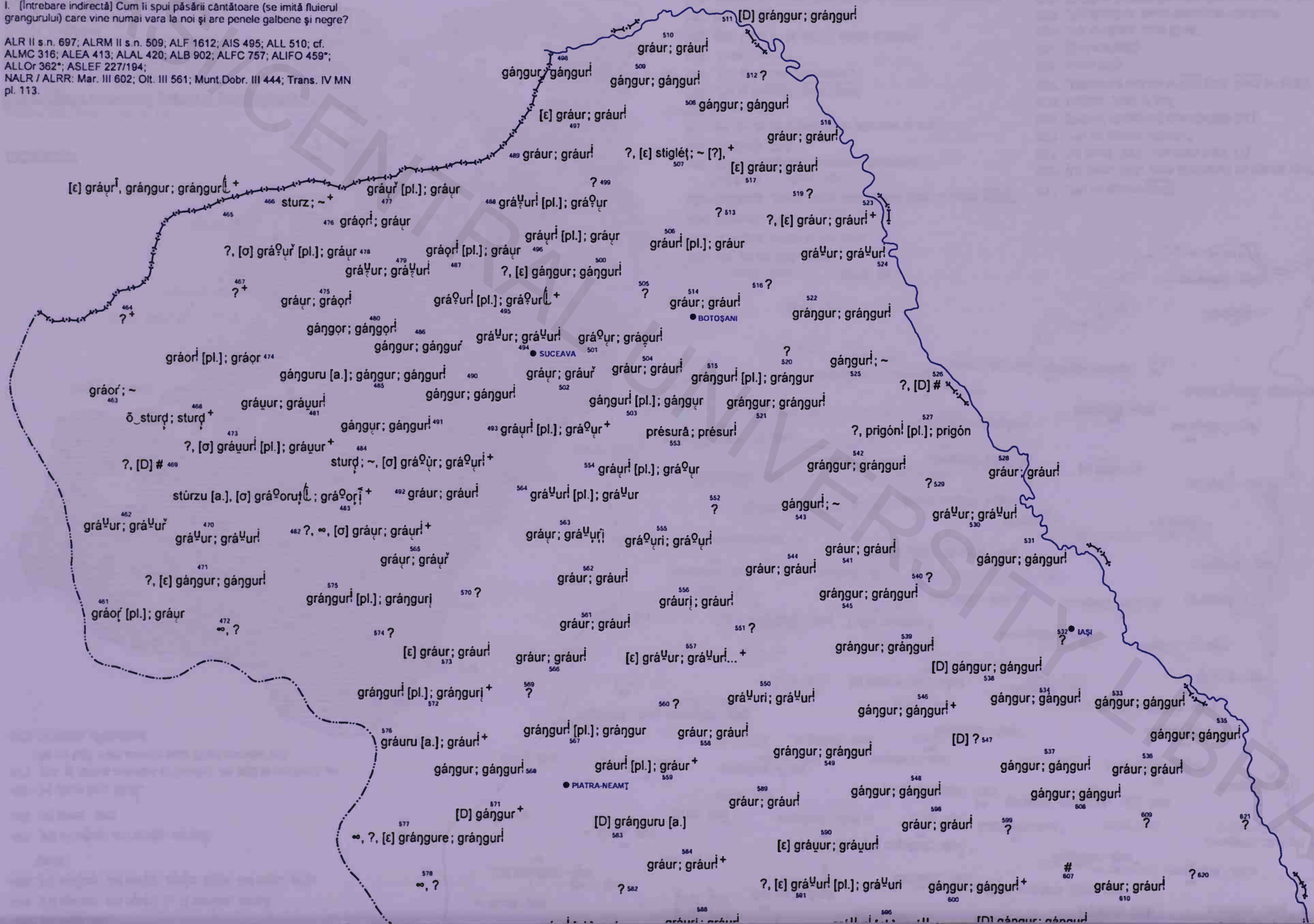

482: sîn_da nú fúră uọuă.
483: îs la țáră, aiíce la noi nú-s.
484: [II] țárcă; țárči.
486: stănčúță „[sunt] niște cioruțe mai mici, cu guler albîu"; [și:] šeuš.
492: [Primul răspuns, corectat:] păscărúș.
493: [II] țárcą; țărš.
502: [σ] țárcă; țârči „are pene albastre la aripi".
526: la cárti (2).
535: „Pe la Bohotin: țárcî; țârš".
547: „Nu se spune «coțofană»".
570: „Este la câmp".
595: mai î_jos [= la șes] îi spúni coțofánî.
597: [D], [B] [și] coțofánă; -fánʲ.
600: máma lor, eu az! [înjurătură, cu privire la obiceiurile păsărilor respective].
604: [V] caragáți; cărăgắț.
610: o vinit țárca la uọuă.
612: [D] țárcă; țarš.
615: [B] gáʲiță.
617: „Nu se spune țarcă".
620: [D] țárcî; țârš, „prin alte locuri se spune așa".
621: [σ] țárcă; țârš; „nu prea sunt" (1).
623: „Nu se spune «țarcă»".
632: [Primul răspuns:] čuári băltáți [pl.].
636: baltátă, „fură și pui".
637: „Mănâncă puii de la lîști [pl.]; lîșcă [= lișiță]".
641: n-am idíii.
647: [Și:] caragáți.
658: „Pe la câmp, spre Siret".
659: „Au dispărut, le-au împușcat vânătorii".
660: [Ezitând înainte de a da răspunsul, inf. a întrebat:] tot în cîmpu čórilor? [vezi î. 1383, 1384].
661: [p] garagáță; -gáți.
662: [Inf. a răspuns nesigur].
663: [În vorbire:] gáiți „este péstriță, cu cucui în cap, țipă pe ger; ei le prind cu smânciogul".

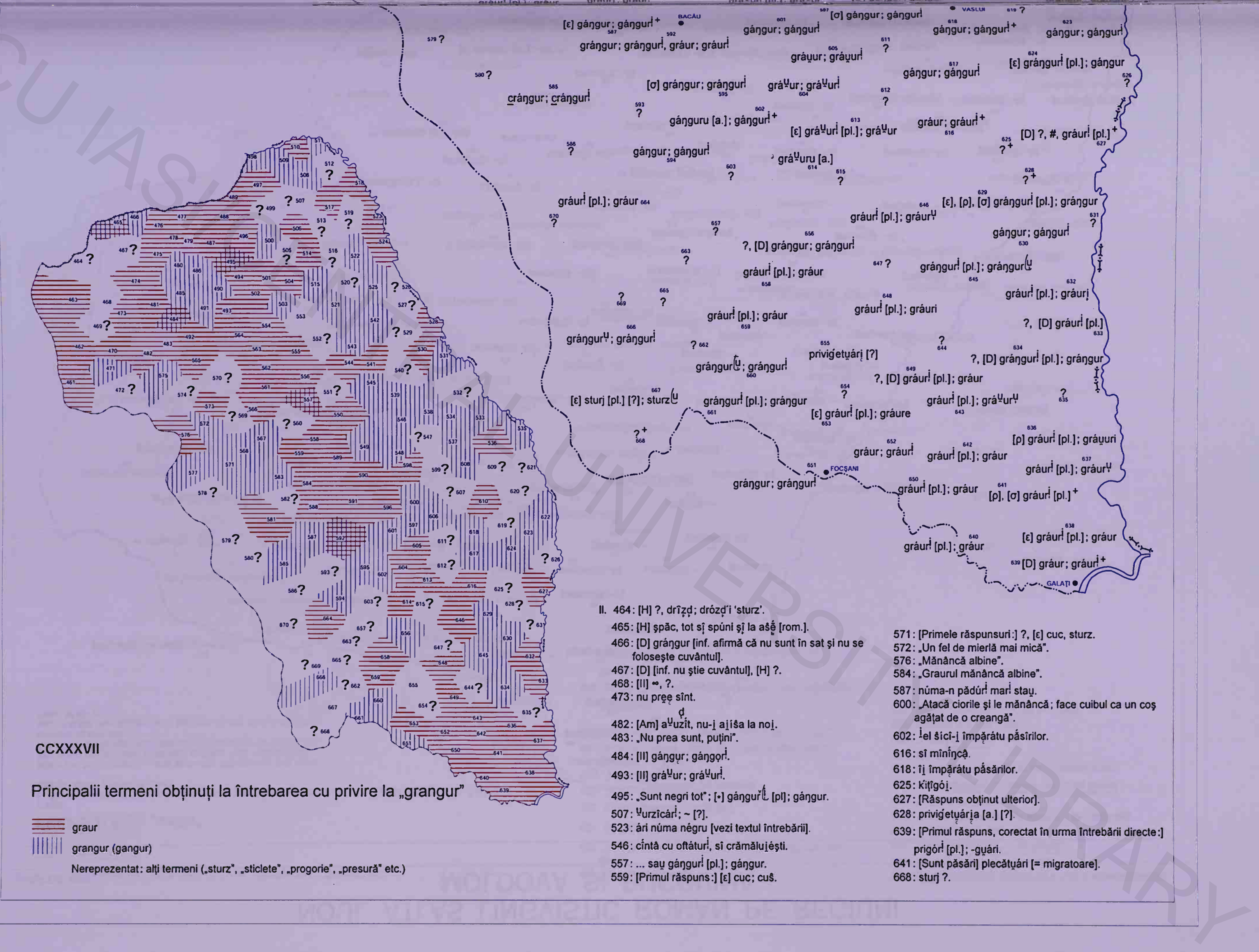
GRANGUR, pl. „loriot"

[1391]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui păsării cântătoare (se imită fluierul grangurului) care vine numai vara la noi şi are penele galbene şi negre?

ALR II s.n. 697; ALRM II s.n. 509; ALF 1612; AIS 495; ALL 510; cf. ALMC 316; ALEA 413; ALAL 420; ALB 902; ALFC 757; ALIFO 459*; ALLOr 362*; ASLEF 227/194;
NALR / ALRR: Mar. III 602; Olt. III 561; Munt.Dobr. III 444; Trans. IV MN pl. 113.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXXXVII

Principalii termeni obţinuţi la întrebarea cu privire la „grangur"

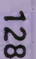
graur

grangur (gangur)

Nereprezentat: alţi termeni („sturz", „sticlete", „progorie", „presură" etc.)

II. 464: [H] ?, drîzd; drózd'i 'sturz'.
465: [H] şpăc, tot sî spúni şî la aşệ [rom.].
466: [D] grángur [inf. afirmă că nu sunt în sat şi nu se foloseşte cuvântul].
467: [D] [inf. nu ştie cuvântul], [H] ?.
468: [II] ∞, ?.
473: nu preẹ sînt.
482: [Am] aᵘuzît, nu-i̯ ai̯işa la noi̯.
483: „Nu prea sunt, puţini".
484: [II] gáŋgur; gáŋgorⁱ.
493: [II] gráᵘur; gráᵘurⁱ.
495: „Sunt negri tot"; [•] gáŋgurⁱ [pl]; gáŋgur.
507: ᵘurzîcárⁱ; ~ [?].
523: ári núma négru [vezi textul întrebării].
546: cîntă cu oftăturⁱ, sî crămăluịéştí.
557: ... sau gáŋgurⁱ [pl.]; gáŋgur.
559: [Primul răspuns:] [ɛ] cuc; cuş.
571: [Primele răspunsuri:] ?, [ɛ] cuc, sturz.
572: „Un fel de mierlă mai mică".
576: „Mănâncă albine".
584: „Graurul mănâncă albine".
587: núma-n pădúrⁱ marⁱ stau̯.
600: „Atacă ciorile şi le mănâncă; face cuibul ca un coş agăţat de o creangă".
602: ⁱel şici-i̯ împărátu păsîrilor.
616: sî mîníncą.
618: îi̯ împărátu păsărilor.
625: kitígói̯.
627: [Răspuns obţinut ulterior].
628: privig'etu̯ári̯a [a.] [?].
639: [Primul răspuns, corectat în urma întrebării directe:] prigórⁱ [pl.]; -gu̯ári.
641: [Sunt păsări] plecăţu̯ári [= migratoare].
668: sturi̯ ?.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

PREPELIŢĂ, pl. „caille"

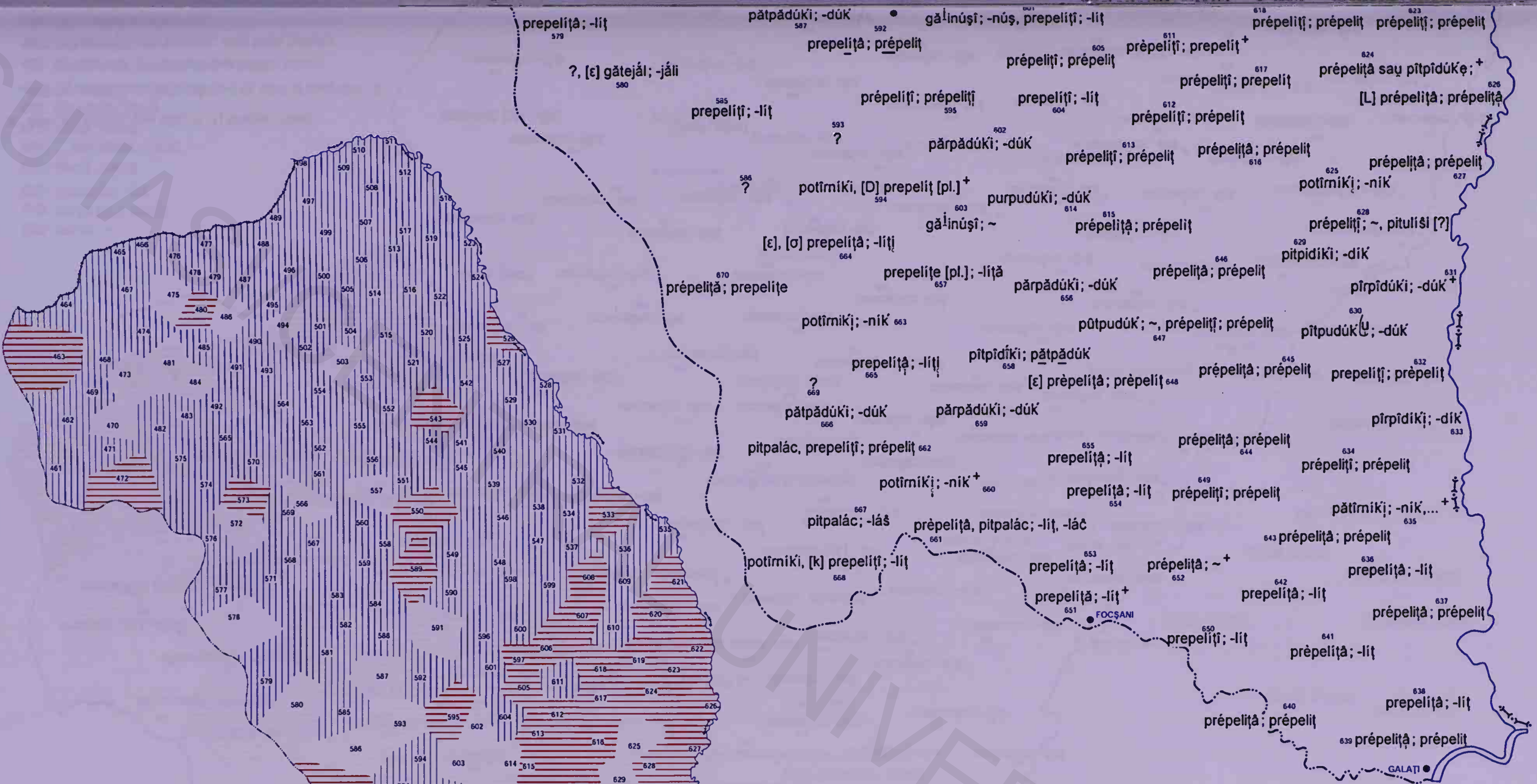
[1392]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la pasărea care trăieşte prin grâu, aleargă repede şi cântă pit-palac?

ALR II s.n. 708; ALRM II s.n. 519; ALF 1483; AIS 509; ALL 515; ALMC 322; ALPO 111; ALA 858; ALEA 420; ALC 903; ALAL 432; ALB 908; ALFC 771; ALIFO 466*; ALJA 982; ALLOc 293; ALLOr 371; ALCe 551; ALP 974; ALAran 892;
NALR / ALRR: Mar. III 603; Olt. III 562; Ban. III 459; Munt.Dobr. III 445; Trans. IV MN pl. 114.

461 prl'èpelițā; -lițā
462 prepelițā; ~
463 prépel'ițā; prépeliț
464 prèpelițā; -lițį+
465
466 prèpelițā; -liț
467 pěrîpîliéția; pěrîpîliéți+
468 pl'erpl'elițā; -lițā+
469 ?, [•] prepelița [a.]; -liț+
470 ?
471 ∞, prepelițā; -liț
472 ∞, pérpelițā; pérpeliț
473 ?
474 prl'èpelițā; prepeliț
475 putpudúk; ~
476 prepelițā; prèpeliț
477 prepelițā; -lițā
478 prepelițā; -liț
479 prepelițā; -liț
480 s prép'lițā; prép'liț+
481 ∞, ?
482 [p] prl'èpelițā; prl'èpeliț+
483 prèpl'elițā; -liț
484 gălină salbátică; gălini sąlbátici+
485 ∞, [σ] prepelițā; -liț+
486 găinúșā; -núș
487 pîrpîlițā; -liț
488 prèpelițā; prepeliț
489 prepelițā; ~
490 prepelițā; -lițā
491 prepelițā; ~
492 [σ] prepelițā; -liț
493 găinúșî; -núș+
494 gal'inúșā; -núș
495 prèpelițā; prèpeliț
496 pl'erpălița [a.]; pl'erpăliț
497 prepelițā; ~
498 prepelițā; ~
499 prepelițā; ~
500 prepelițā; ~
501 pierpiedița [a.]; -liț
502 pl'erpelițā; -liț
503 găl'inúșā; -núș+
504 prepelițā; -liț+
505 prepelițā; -liț
506 perpelițā; -liț
507 perpelițā; ~
508 prepelițā; -liț
509 prepelițā; ~
510 perpelițā; -liț
511 pătîmiki, [k] perpelițā
512 pepelițā; ~
513 prepelițā; ~
514 prepelițā; ~
515 prepelițā; pérpeliț
516 perpelițā; ~
517 prepelițā; ~
518 prepelițā; ~
519 perpelițā; ~
520 pripilițā; ~
521 prepelițā; ~
522 prepelițā; -liț
523 prepelițā; ~
524 perpelițā; ~
525 prepelițā; -liț
526 prépelițā; ~
527 prepelițā; -liț
528 prepelițā; -liț
529 pirpelițā; ~
530 prepelițā; ~
531 prepeliț; -liț
532 prepelițā; ~
533 prépeliți; prépeliț
534 prepelițā; ~
535 prepeliți; -liț
536 prepeliți; -liț
537 prepelițā; -liț
538 prepelițā; -liț+
539 prepelițā; ~
540 prepeliți; -liț
541 prepelițā; ~
542 prepelițā; ~
543 prépelițā; ~
544 prepelițā; ~
545 prepelițā; ~
546 prepelițā; ~
547 [D] prepeliți; -liț
548 prepelițā; -liț
549 prepelițā; ~
550 prépeliți; prépeliț+
551 prepelițā; -liț
552 prepilițā; ~
553 prepelițā; ~
554 prepl'elițā; -liț
555 prèpeliți; -liț
556 prepelițā; -liț
557 pîrpîdúki; -dúk
558 perpeliți; prepeliț
559 prepeliți; -liț
560 prepelițā; -liț
561 prepelițā; -liț
562 perpeliți; -liț
563 prepelițā; -liț
564 perpeliți; -liț
565 prièpeliț [pl.]; prl'èpelița
566 ?, [•] pitpalác; -lás
567 prepeliți; -liț
568 prepelițā; -liț
569 prepeliți; -liț
570 ?, [ɛ] perpelițā; -liț
571 ∞, prepelița [a.]; -lițā
572 ∞, ?
573 [ɛ] prépeliți; prépeliț
574 ?, [ɛ] prepelițā; -liț
575 pitpalác, prepelițā; -liț
576 prepelița [a.]; -liț
577 ∞, prepelițā; ~
578 piptalác; -lás
581 prepeliți; -liț
582 [ɛ] prepeliț [pl.]; -liți
583 ∞, ?, [D] prepeliți
584 prepeliți; -liț
585 prepelițā; -liț
589 prépelițā; ~
590 prepeliți; -liț
591 părpădúki; -dúk, găl'inúșî; -núș
596 prepeliți; -liț
598 prepeliți; -liț
599 prepelițā; -liț
600 prepelițā; -liț
606 prépelițā; prépeliț
607 prépeliți; prépeliț
608 prépeliți; prepeliț
609 prepelițā; -liț
610 prepelițā; -liț
620 prépeliți; prépeliț
621 prépeliți, prepeliț
622 prépeliți; prépeliț

BOTOŞANI
SUCEAVA
IAŞI
PIATRA-NEAMŢ

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXXXVIII

Accentul principal în forma de sg. a termenului „prepeliță" (și var.)

tipul prepelíță

tipul prépeliță

Nereprezentat: alți termeni („pitpalac", „pătpăduchi", „găinușă" etc.)

II. 464: [H] prèpelĭéțĭa, tot așá [ca în românește]; dvi perepliét, [l, 1] sᵘója.
465: [H] pèrèpèliéțĭa, sĭ ḱámă pi rusèștʼĭ; dvi pèrèpèliétĭ; pèrèpèliétĭ.
467: [H] stucvắ; stucvi; stucvéĭ „care bate cu coada".
468: [Primul răspuns:] fugắĭ [pl.]; -găŭ „e mai mare ca perpelița".
469: „Nu sunt pe aici".
480: „Face": păr-pătúḱ, ~.
482: [Primul răspuns:] ĭerúš [pl.].
484: [II] găĭinúșă; -núș
485: [Alte păsări de iarbă:] cîrstʼéĭ, bʲerbʲeșéĭ, tac; taš [plm.].
493: [II] prèpeliță; -líță.

503: „Cîntă": pît-pîdíc, ~ ~, nu pit-palác.
504: barbátu îĭ cristéĭ; -téĭ.
538: „Face pit-pîdúḱ, ~ ~".
550: fáši cîr!.
594: prepelița și potîrnîḱa la noĭ ĭ-așélaș lúcru.
611: „Face pit-pîdúḱ, pit-pîdúḱ, zîši cî ári pădúḱ".
624: prepeliț, pîtpîdúḱ.
631: „Asta-și spune numele singură"; [și:] prépelițĭ.
635: ... [k] prépelițĭ; prépeliț.
651: „Face: păr-pădúḱ, ~, pit-pileác".
652: [Primul răspuns:] nu potîrnîḱi, ...
660: [D] prepeliță [inf. declară că e una și aceeași pasăre].

BARZĂ, pl. „cigogne”

[1393]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la pasărea aceea mare, cu ciocul şi cu picioarele lungi, care-şi face, de obicei, cuibul pe acoperişul caselor (mănâncă broaşte, şerpi...)?

ALR II s.n. 694; ALRM II s.n. 507; ALAls 177; NALR / ALRR: Mar. III 604; Olt. III MN pl. 95; Ban. III 458; Munt.Dobr. III MN p. 287, 288; Bas.Bucov.Transn. III 345; Trans. IV MN pl. 114.

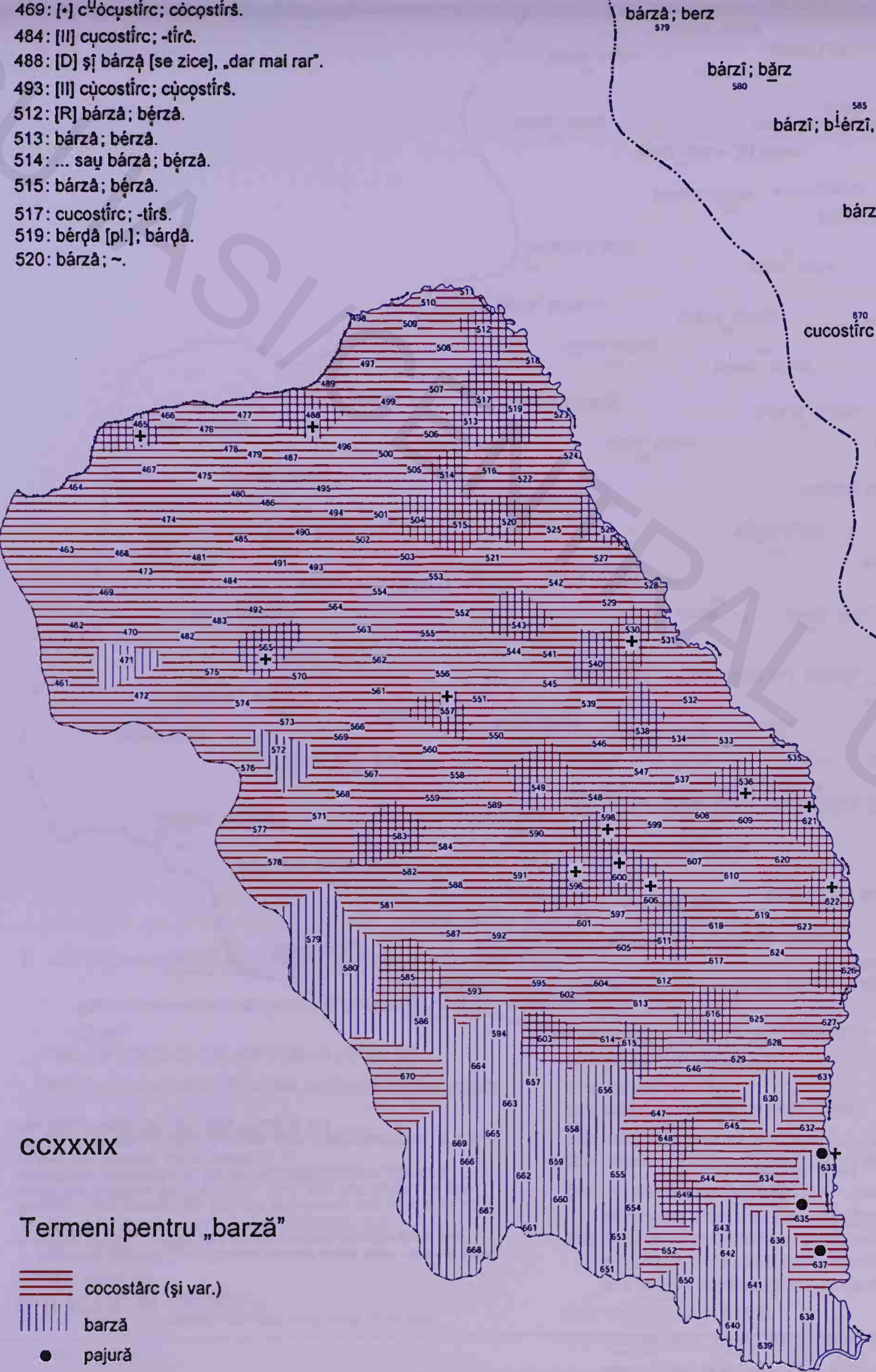

II. 464: [H] búžoc; dva búži, [I, 1] búsioc; búsk'i.
465: cucostírcĺ, b'ếrđi; bárḑa-i în cárti şi cucostírc „îi zic oamenii”; [H] búşoc; dva búšk'i; búsky.
467: [H] juravếľ; dva juravlę̄i; mai bílşe juravlii.
468: [II] cocostírc; -tírc.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXXXIX

Termeni pentru „barză”

469: [•] cᵘócustírc; cócostírŝ.
484: [II] cucostírc; -tírĉ.
488: [D] şî bárză [se zice], „dar mai rar”.
493: [II] cúcostírc; cúcostírŝ.
512: [R] bárză; bérză.
513: bárză; bérză.
514: ... sau bárză; bérză.
515: bárză; bérză.
517: cucostírc; -tírŝ.
519: bérdă [pl.]; bárdă.
520: bárză; ~.

526: cocostírc; -tírŝ.
530: [R] bárdă; bérdă.
536: [R] bárzî; berz.
538: bárză; bărz, [D] bérză.
540: cocostírŝ, berz.
543: bárdă; bérdă.
548: „Nu mai vin în satul Tansa [= localitatea în care s-a făcut ancheta]”.
549: bárză; bérză.
557: [R] bárzî; bérzî, zîśi cîti ᵘúnu din_cárti, s-ᵘo fácă-aşá.
559: ... nu bárză!.
570: [Termenul nu este cunoscut în localitate].
583: [R] cocostírc; -tírŝ.
585: cocostírc; -tírĉ.
596: [B] cocostírc; -tírŝ.
598: [R] bárzî; bérzî.
600: [R] bárză; bérză.
603: cocostírc; -tírŝ.
606: „Acum îi zîśi şî bárză; bérză. Cocostârcul omoară un pui şi-l lasă; se zice că-i déjma cásii plătită de cocostârc stăpânului casei”.

611: cocostírŝ, bérzî.
615: bárză; berz.
616: cocostírc; -tírĉ.
620: „Unii sunt vineţi şi se cheamă bîtlán; se mănâncă”.
621: „Din carte [ştie că se spune şi:] bérzî [pl.]; bárză”.
622: [R] bárzî.
633: náltă ca un păjuróⁱᵘ ! [despre o femeie]; în álte lócurⁱ, în cărţ: bárză.
635: ᵘo vinit pájurîli; [şi:] cocostírc.
637: cocostírc; -tírŝ.
648: berzⁱ, cocostírŝ.
649: [Şi:] cᵘocostírc.
660: „Pe aici nu-s berze, nici ciori”.

BUFNIŢĂ, pl. „hibou"

[1394]
I. [întrebare indirectă] Cum îi spui la pasărea aceea mare care are ochii bulbucaţi, apropiaţi unul de altul şi vede mai bine noaptea decât ziua?

ALR II s.n. 712; ALRM II s.n. 525; AIS 508; cf. ALL 502; cf. ALG 24; cf. ALMC 329; ALA 964, 981; ALC 1011; ALAL 443; ALB 894; ALCe 544; ALLOc 300*; ALLOr 383; ALLR 181; ALB 894; ALN 670; ALP 999; ALAran 993; Roll *38; ASLEF 246/212;
NALR / ALRR: Mar. III 605; Olt. III 563; Ban. III 461; Munt.Dobr. III 446; Bas.Bucov.Transn. III 349; Trans. IV MN pl. 115.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 búhă; búhe
580 búfnĭ; búfni
585 búfnĭ, búvnĭ; búvni
586 búfnĭ; búfni
587 búfnĭ; búfni
592 búfnă; búfnį
593 huhuréz; ~
594 búfnĭ; búfne
595 búfnĭ; búfniț; búfnițĭ
601 búhnĭ; búhni
602 búhna [a.]; búhnę
603 búfnĭ; búfni
604 búfnițĭ; búfnițĭ
605 búfnițĭ; búfniț
611 búfnițĭ, huhuréz; búfniț, ~
612 búfnă; búfni
613 búfnițĭ; búfniț +
614 búfnițĭ; búfniț
615 búfnă; búfnį
616 búhnĭ; búhni
617 búhnițĭ sau huhuréz; búhniț, ~
618 coçové, búhnă; +
623 búhnițĭ; ~
624 búhnă; búhne
625 búhnă; búhnį +
626 búhnă; búhnį +
627 búfnă; búfnį
628 búhnă; búhnį
629 búhnă; búhni
630 búhă; búhni
631 búhnĭ; búhni
632 búvnă; búvni
633 búhnițâ; búhniț +
634 búhnĭ; búhni
635 [ɛ] búhnĭ; búhni +
636 búfnițâ; búfniț
637 búfnițâ; búfniț +
638 búfnițâ; búfniț
639 búfnițâ; búfniț +
640 búfnițâ; búfniț
641 búfnițâ; búfniț
642 búfnój; ~
643 búfnițâ; búfniț
644 búhnițâ; búhniț
645 búfnițâ; búfniț
646 búfnă; búfni
647 búfnițĭ; búfniț
648 búfnĭ; búfni
649 búfnĭ; búfni
650 búfnĭ; búfni
651 cucuvéa, [k] búfnițĭ; búfnițĭ
652 búfnă; búfni
653 búfnițâ; búfniț
654 búfnă; búfni
655 búfnă; búfnį
656 búfnă; búfni
657 búvnă; búvni
658 búfnițĭ; búfniț
659 búfnițâ; búfniț
660 búfnițâ; búfniț
661 búfnį, búfniț [pl.]; búfna [a.] +
662 búfnĭ; búfni
663 búvnițâ; búvniț
664 búvnă; búvnį
665 búfnă; búfni
666 búvnă; búvnį
667 búvnă; búvni +
668 búfnĭ; búfni
669 búfnă; búfnį
670 búfnă; búfnițe
FOCȘANI
GALAȚI

II. 461: [D] „este și búχâ; búχ̆į, ca uliul, mai mare și mai gălbie și se-nvârte roată pe sus și tot face: kĕ̆, face a ploaie".
462: „Se rotește pe sus, sus și face a ploaie: kĕ".
464: [I, 1] búḫa; búĥl, [H] puḫắčⁱ, odĭén puḫắǧ dva puḫačį.
465: [H] puḫắčⁱ; dva puhači; dva puḫačiu̯.
467: [H] puḫắč; dva puḫači; puhačiu̯.
468: [II] búhą; búhį.
469: [•] búhâ di nu̯ápt'į; búhę, [ɛ] b̃úfnįța [a.].
471: [•] búhnâ; búhnę.
475: huhurįę́d; ~.
479: șofĺ; șofⁱ „[este] mai mic; vine ochii ca la om".
482: huhurįę́d; ~.
483: ... noį spunⁱém, búχ̆į; búḫă.
484: [p] búχ̆į; búhį, búfnițâ; búfnițâ „e diferită de buhă"; [II] búhă; búχ̆į.
486: huhuréd, [face:] huū-ū.
493: [II] búfnițâ; búfniț.
513: bulihárⁱ; ~.
526: búhni, cucuvéuș.
533: șof; șofⁱ „un fel de bufniță mai mare".
538: „Face hu-hu-hu! noaptea".
548: „În pădure erau huhuréz [pl.]; ~, mare ca o găină; când cântă, zice că se schimbă vremea".
564: huhuréz; ~ 'pasăre de noapte care trăiește în pădure; are chip de om și, când cântă la pârâu, cântă a ploaie ori a ningắu̯, când cântă la deal, [este] a vrẹmį búnâ'.
565: așẹįį-į ģéta [= biata]...
600: „búfnița [a.] (; búfniț) e mai mare ca huhurezul; vânează pui de iepuri în zorii zilei, în răsărita sọárⁱlu".
613: [B] huhuréz; ~, [AL] huréz.
616: cucovéli, búhnį.
619: „Stă pe la biserică".
620: huhuréz „care huhuįéști".
622: cocové; -véli „[este] la fel, dar nu-i cu ochii bulbucați; [este] mai mică decât búhna".
625: [Pronunție emfatică pentru forma de plural, reflectând faptul că inf. a recunoscut repede despre ce este vorba în întrebarea respectivă; atitudine exact ca la un concurs cu întrebări la care ea știe să răspundă imediat].
626: búhnițâ; búhniț.
633: [Apoi, și:] búhnă.
637: „Mai mare ca ea este ģionu̯áia".
639: „Cântă búhna când vine primăvara" [în vorbire, în afara anchetei].
661: hᵘhurézu [a.] „pasăre de noapte, de pădure".
667: „Este un deal Búvni, au fost odată multe ~".

CUCUVEA, pl. „chouette"

[1395]

I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea mai mică decât o bufniță și despre care se spune că „prevestește" o nenorocire, moarte? [Întrebare anterioară: Cum îi spui la pasărea aceea mare care are ochii bulbucați, apropiați unul de altul și vede mai bine noaptea decât ziua?]

ALR II s.n. 711; ALRM II s.n. 527; ALF 1502; AIS 507; ALG 22; ALL 501, 505; ALMC 330; ALPO 141; ALC 1029; ALA 981; ALCo 348; ALAL 444; ALAls 176; ALB 893; ALCe 543; cf. ALFC 769; ALIFO 456; ALJA 896; ALLOc 300; ALLOr 382; ALLR 181; ALN 671; ALO 414; ALP 993; ALAran 1011; ASLEF 244/210; Bl 190; Br 322; Mill 94; Roll 38 (2), 70 (9);
NALR/ALRR: Olt. III 564; Mar. III 606; Ban. III 462; Munt.Dobr. III MN p. 288; Bas. Bucov.Transn. III 350; Trans. IV MN pl. 115.

511 cucuviáuă ; -véuș
búhă ; búhni
510 cucuviáucă ; -véuș
496
509 cocoviáucă ; -véuș
512 cocoviáucă ; -véuș
497 cucuviáucă ; -véuș
508 cucuviáuă ; -véuș
518 cucuviáucă ; -véuș
489 cocoviáucă ; -véuș
507 cocoviáucă ; -véuș
cocoviáucă ; -véuș
517 cucuviáuși [pl.] ; -viáucă
519
499 cocoviáucă ; -véuș
488 cocoveáucă ; cucuvéiși
513 cocoviáucă ; -véuș
523 cocoviáucă ; -véuș
466 cucuvé ; -véli
477 cucoveáucă ; -véuși
465 cucuveáua ; cucuvéi'i +
476 cuocoveáucă ; -véic
496 cucuveáuca [a.] ; -véuși
506 cucuviáucă ; -véuș
524 cucuviáucă ; -véuș
478 cucovéucă ; cucuvéuș
479 cucovéucă ; -véiș
487 cocovéucă ; -véuși
500 cucuvéuș [pl.] ; cucuviáucă
516 cucuviáucă ; -véuș
467 ? +
475 cocoveáucă ; -véić
495 cocovéică ; cucovéić
505 cucuviáucă ; -véuș
514 cocoviáucă ; -véuș
522 cucuviáucă ; -véuș
464 ? +
480 cucuoveáucă ; -véauș
BOTOȘANI
486 cucovéică ; cocovéiș
cuveáuca [a.] ; cucuvéuși, +
cucoveáucă ; cucovéiș
474 cuocovéică ; -véiși
494 SUCEAVA
501
520 cucuviáucă ; -véuș
huhuriéz ; ~ +
485
490 cocoveáucă ; -véiș
504 cucuviáucă ; -véuș
515 cocoviáucă ; -véiș
525 cucoviáucă ; -viáuș
526 cucuviáucă ; -véuș
cucuveáucă ; -véuč
463
481 ? +
491 cucuveáucă ; cucovéiș
502 cucuveáucă ; -véuči
503 cucoveáucă ; -véuși
521 cucuviáucă ; -véuș
huhuriéd ; huhuriéd, [D] # +
468
527 cucuviáucă ; -véiș
493 cucuveáuă ; cucuvéuî, [p] cucuveuși +
553 cucuviáucă ; -véuș
542 cucuviáucă ; -véuș
473 cucoveáucă ; cocovéii
484 cocovéica [a.] ; cocovéić +
554 cocoveáucî ; -véuși
528 cocoviáucă ; -véuș
469 ?, [D] #
529 cocoviáucă ; -véli
cucuveáua... + ; cucuvéii
492 cucuveáucă ; -veáuș
483
564 cocoveáucă ; cocoveáuși
552 cocoviáucă ; -véuș
462 ?
cucuveáua [a.], cucuvé ; ~
482
563 cuocoveáucă ; cucovéuși
555 cocuveáucă ; cucuvéuși
543 cocoviáucă ; -véuș
530 cucuveáucă ; -véuș
470 cucuvéică ; cucuvéiș
565 [AL] cuveáua [a.], +
541 cucuviáucă ; -véli
531 cocoviáucî ; -véuși
471 cucuvé ; -véli
562 cucuvé ; -véli
544 cocoviáucă ; -véuș
540 cucuveáucî ; -véuș
575 cucuveáuă ; -véli
570 [ɛ] cucuveáucă ; -véuș
556 cocovéică ; -véiș
545 cucuváii ; -váí
461 ?, [D] cucuvié ; cucuviéi'i +
472 cucuveá ; -véle
561 cucuvé ; -véli
551 cocovéică ; -véiș
532 cucuviáucă ; -véuș
IAȘI
574 cucuveá ; -véli
566 cucuvé ; -véli
557 cucuveáucî ; -véiș
539 cucuviáucă ; -véiș
573 cucuvé ; -véle
550 cucuveáucî ; -véuș
538 cucuveáucî ; -véiș, +
569 cucuvé ; -véli
560 cucuveáuă ; -véli
546 cocoviáucă ; -véuș
534 cucuviáucă ; -véuș
533 cocoveáucî ; -véiș
572 cucuvé ; -véli
576 cucuvé ; -véli
567 cucuvé ; -véli
558 cucuveá ; -véli
547 cocoveáucî ; -véiș
535 cocoveáucî ; -véiș
568 cucuvé ; -véli
549 cucuvé ; -véli
559 cucuvé ; -véli
548 cocoveáucă ; -véuș
537 cocovéică ; -véiș
536 cocoveáucă ; -véiș
PIATRA-NEAMȚ
589 cucuvé ; -véli
598 cocoveáucî ; -véuși
606 cocoveáucă ; -véuș
571 cucuvé ; -véli
577 [ɛ] cucuvé ; -véli
583 cucuveáuă ; -véli
590 cucuvé ; -véli
599 cocoveáucî ; cocovéiș
609 cucuveáucă ; -véiș
621 cocové ; -véli
584 cucuveáuă ; -véli
607 cocovéicî ; -véiș
620 búhnî ; búhni, cocoveáucî ; -véuși
578 ∞, cucuveáuă ; -véli
582 cucuvé ; -véli
591 cucuvé ; -véli
600 cucuvéică ; -véiș +
610 cucuveáucă ; -véuș
cucuvé ; -véli
588 cucuvé ; -véli
595 cucoveá ; -véli
cocoveáucă ; -véiș
cocové ; -véli +

CCXL

Forme ale termenului „cucuvea”

- tipul cucuvea
- tipul cucuveaucă
- △ cucuveaucă
- ▲ cucuvaie
- ○ cucuveică (cocoveică)
- ◑ cucuveucă (cucoveucă, cocoveucă)
- ● cocoveacă

Nereprezentat: alt termen („buhă”)

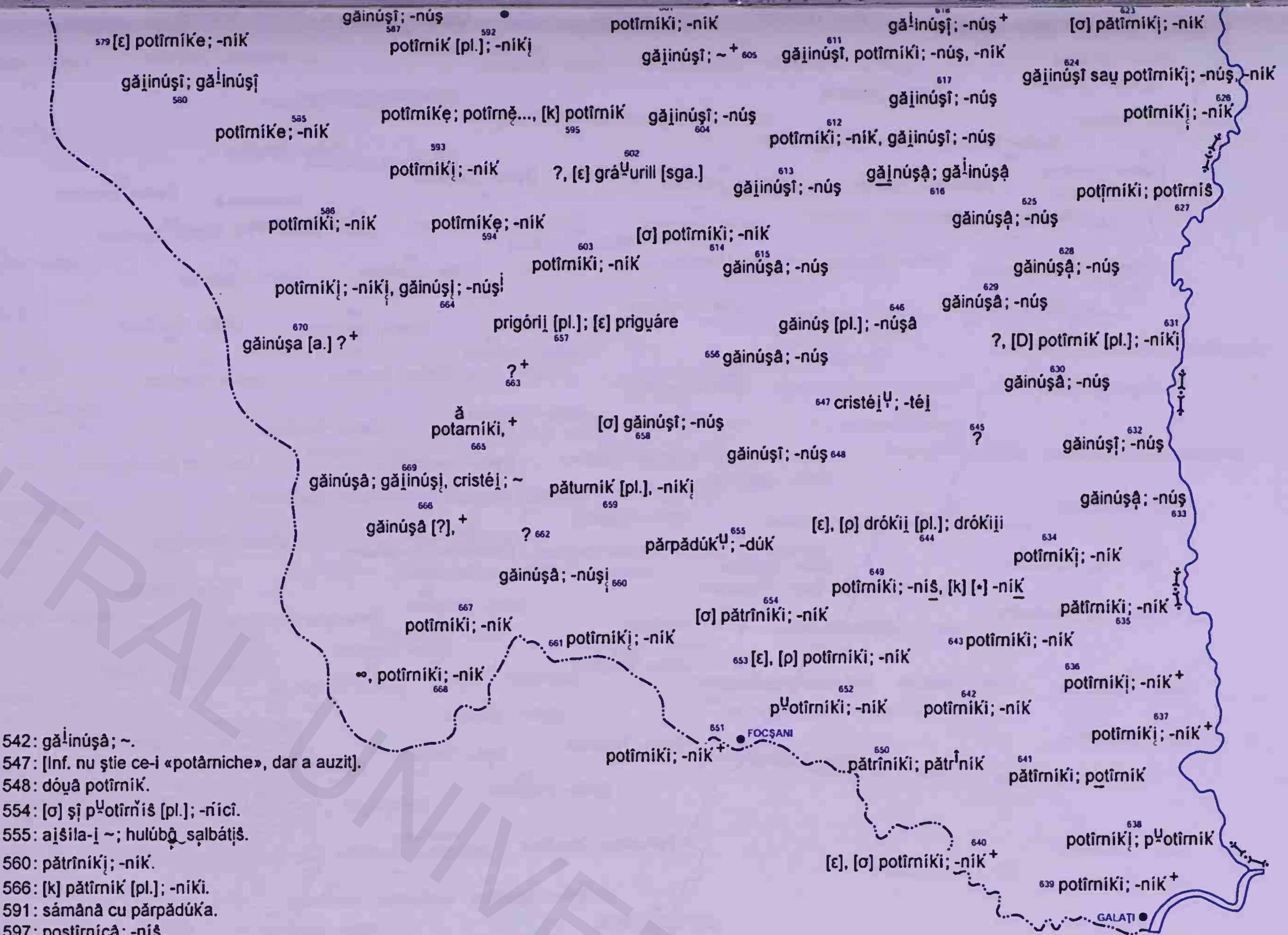
II. 461: [Inf. nu știe ce pasăre este].
464: [H] ? bucwá; dvi bucví.
465: hụhụrịẹ́ț ‘pasăre de noapte cu cap mic, cu figură de om’; [H] sᵘová; dvi soví; sᵘovẹ́ị, huhurẹț „este mai micuț și face hu-hu-hu”.
467: [H] huhụrịắț; dva hụhụrți; hụhurțiụ.
468: [II] cucuvẹ́; -vẹ́lị.
481: [D] cucuvẹáụa-ị tot búhă.
483: ~-ị spúnị lă_ćẹ́, hụhụrịẹ́du [a.]; -rịẹ́ḍ „are figură de om”.
484: [II] cọcovẹáucă; -vẹ́ịcị.
485: [σ] cụcuvẹáụa-ị álta, nu sînt la noi; cụcụvẹ́ịị; cụcụvẹáụcă, mrînurẹáụa [a.]; mrînurẹ́lị „are un cântat” nu-nu-nu-nu, ar viṅi ca púpăza, da ḋi múltˈi ᵘorị strîgă.
493: [II] cùcovẹáụcă; -vẹ́ụș, „când cântă se dă cu sare după ea, ca să nu moară cineva”.
501: [L] cùcuvẹáucă.
538: búfnițî; búfniț.
565: [L] cùcụvẹáụca [a.]; cùcụvẹ́ịșị.
600: cucuvẹáụa [sga.], cucuvẹ́ịca [sga.].
613: [AL] cuvẹá; cuvéli.
615: [Inf. crede că e tot «bufniță»; v. î. 1394].
622: „cînta-a rău; búhnili cântă a căldură și a ploaie”.
631: [Inf. susține că e tot una cu bufnița; vezi î. precedentă, 1394].
634: cînt-a rău.
643: cucovẹáụa [sga.].
647: tot búfnițî, sau ~.
661: [Termenul are și sensul:] „răsuflătoare la acoperiș, pentru aer”.

POTÂRNICHE, pl. „perdrix"

[1396]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la pasărea aceea mare cât un porumbel, care trăieşte în stoluri, în holde şi tufişuri, fuge repede şi are carne bună de mâncat?

ALR II s.n. 710; ALRM II s.n. 521; ALF 1002; AIS 510; ALL 515*; ALG 1206; ALMC 321; ALPO 413; ALA 1026; ALEA 439, cf. 419; ALC 1073, 1074; ALAL 428, cf. 429; ALFC 772; ALB 909; ALJA 982; ALLOc 288; ALLOr 370; ALP 980; ALAran 1055; BI 571; Mill 386, 387; ASLEF 239, 254/220;
NALR / ALRR: Mar. III 607; Olt. III 565; Ban. III 460; Munt.Dobr. III MN p. 286; Trans. IV MN pl. 115.

511 pătîrniki; -nik
510 pătîrniki; -nik
498 pătîrniki; -nik
509 găinușă; ~
512 găinușă; ~
497 pătîrniki; -nik, +
508 găinușă; ~
518 pătîrniki; -nik
489 cîrstél; -tél, pătîrniki; -nik
499 pătîrniki; -niš
507 găinușă; ~
517 pătîrniki; -nik
519 găinușă; ~
466 patrunišį; -ńiš
477 gajinúșcă; gajinúști
488 gajinúș salbátįšį [pl.]; ᵘo gajinúșă +
513 pătîrniki; -nik
523 pătîrniki; -nik
465 paturnicą; -niš +
476 [σ] paturnići; -nić
478 ? +
496 ? +
500 dîrcáš; ~
506 pătîrniki; -nik
479 gajinúșă; -núș
487 gajinúșcă; -núști
505 gráur; gráuri
518 găinușă; ~, +
524 pătîrniki; -nik
467 [ε] cúrcĭ salbátįcį; curš +
475 patrunikĕ; -nik
495 gainúșă salbátįcą; gainúșă
514 prepeliță; -liț
522 pătîrniki; -nik
BOTOȘANI
464 patîrniš [pl.]; potîrńicĕ +
480 găinúșă salbáticį [pl.]; găinúță
486 găinúșă; ~ +
494 gajinúșă; -núș, +
501 gajinúșă; -núșį
515 găinúșă; -núș
SUCEAVA
474 gaină salbáticą; +
490 găinúș [pl.]; -núșă
504 pătîrniki; -nik +
520 pătîrniki; -nik
526 pătîrniki sau găinúșă; -nik, -núșă
525 găinúșă; -núș
463 păturńić [pl.]; -ńică
468 patrunițą; -nit'i +
485 păturnișa [a.]; -ńiš
481 ?
502 gajinúșă; ~
503 [ε], [σ] pᵘotîrnik [pl.]; -nikᴵe, -nică +
521 cristél; -téi
527 potîrniki; -nik
473 paturnit' [pl.]; -ńit'į +
491 gainúșă; -núș
493 păturnikį; -nélį, [ε] -niš +
553 pătîrniki; -nik
542 pătîrnįki; -nik, +
484 păturniki; -nik +
528 găinúșă; -núș, pătîrniki; -nik
469 paturńišį; patruńišį
554 gajinúșį; -núșį +
529 poturniki; -nik
483 găină sąlbáticą, +
492 găinúșă; -núș
564 găjinúșį; -núș
552 găinúșă; ~
470 [D] păturnićį; -nić
462 pătruńišĕ; -ńiš
543 pătîrniki; -nik
530 pătîrniki; -nik
482 gajinúșa [a.]; -núș +
563 găinúșă; -núș
555 hulúb sąlbátic; +
544 pătîrniki; -nik
531 potîrniki; -nik
565 găinúșă; -núș
562 potîrnici; -niš
541 pătîrniki; -niš
471 ∞, potîrnić [pl.]; -nićę
575 pătîrnik [pl.]; -niki
570 ∞, pătîrnik [pl.]; -niki
556 găinúșă; -núș
540 [σ] potîrniki; -nik
461 pătrunićį; pătruńiš
545 pătîrniki; -nik
561 pătîrnikį; ~
472 pătîrnică; -niš
574 [ε] potîrnică; -nik
551 potîrniki; -niš
532 găinúșă; ~
IAȘI
539 pătîrniki; -nik
573 pătrînici; -niš
566 găinúșį; -núș +
557 pătrîniki; -nik
550 pătîrniki; -nik
538 cristéi [pl.]; -tél +
569 ?
560 găinúșă; -núș, +
572 ∞, potîrnić [pl.]; -nićį
546 găinúșă; ~, cristél; -teĭ
534 poturniki; -nik
533 potîrniki; -nik
535 pătîrniki; -nik
576 potîrnići; -nić
567 potîrniki; -nik
558 găinúșį; -núș
547 găinúșį; -núș +
549 pătîrniki; -nik
568 potîrniki; [ε] -nélį
559 [σ] potîrnik [pl.]; -niki
537 [D] potîrnik [pl.]; -niki +
536 potîrniki; -nik
PIATRA-NEAMȚ
548 um potîrnik; doį ~, +
589 potîrnik [pl.]; -nikį
608 gajinúșį; -núș
571 ∞, ?
583 [D] #
598 găinúș [pl.]; -núșį +
599 gajinúșį; -núș
609 găjinúșį; -núș +
621 potîrniki; -nik
577 potîrnikę; -nik
590 gajinúșį; -núș
584 potîrniki; -nik
607 [σ] potîrnikį; -niš
620 potîrnik [pl.]; -niki +
578 potîrnikę; -nik
582 potîrniki; -nik
591 [ε] potîrniki; -nik +
600 gajinúș [pl.]; -núșă +
610 pătîrnićį; -nić
581 potîrnik [pl.]; -niki
588 pîrpădúkį; -dúk
605 potîrniki; -nik
606 găjinúșă; -núș +
622 potîrniki; -nik

II. 464: [I, 1] gai̯inúșa; gă̆i̯inúș̯i. [H] ?, [I, 1] ^u^óripca; ^u^óripți.

465: atunári̯u sau ga^i^inúșa de alún, „așa ca cioara vine”;

[H] óripca; dvi ór̂îpți; ^u^orivóc, tùscohorî̂χ; tùscohorîĥi̯;

tùscohorîĥi̯u ‘alunariu, găinușa de alun’.

467: [D] #, [H] óripca; dvi óripți; orivóc.

468: [II] gai̯inúșă; -núșă.

473: să viŕázâ; [•] pătruńik̑i.

474: gă^i^ini̯_salbátiče.

478: [•] p^u^ótîrńik̑ili̯ la noi̯ sî̆ k̑ámâ prèp^i^eliță; prèpeli̯ți̯li̯.

p^u^otîrnik̑i̯ sau pr^i^èp^i^eliță [este] tot úna.

482: [σ] pătrînișî; pătîrniš, fugắu; -gắi̯.

483: [σ] paturnik̑a [a.]; -ník; șî̆ gai̯inúș^î^ salbắti̯că; [primul răspuns:] nu-ălunắri̯u?.

484: [II] pi̯èrpeliță; -liță.

486: sau prèpeliță; ~ [inf. nu știe să le deosebească precis].

488: um_fi̯el di...

493: [II] gă^i^inúșă; -núșă.

494: [ρ] paturńiš [pl.]; -ńícâ [inf. nu știe exact care este prepelița și care este potârnichea].

496: puáti̯ ci sîn_nú-i̯ cunósc i̯eu.

497: găinúșă; ~.

503: [Inf. a auzit expresia:] „mică, ca o ~”.

504: găinúșă; -núș.

516: pătîrnik̑i; -ník.

537: cristéi̯ [pl.]; -tél „e altă pasăre, nu zboară; cântă hrașp! - hrașp!”.

538: [Întrebat direct, inf. spune că a auzit și de «potârniche», dar nu știe ce glas are].

542: gă^i^inúșă; ~.

547: [Inf. nu știe ce-i «potârniche», dar a auzit].

548: dóuă potîrník.

554: [σ] și p^u^otîrńiš [pl.]; -ńícî.

555: ai̯șila-i̯ ~; hulúbǫ_sălbátiš.

560: pătrînik̑i̯; -ník.

566: [k] pătîrník [pl.]; -nik̑i.

591: sámână cu părpădúk̑a.

597: postîrnícâ; -niš.

598: potîrnik̑i; -ník.

600: [R] potîrnik̑i; -ník; cucóș di potîrnik̑i „e mai mare și are un moț pe cap”.

605: [•] potîrnik̑i; -ník.

606: [La î. directă, inf. răspunde că nu știe „de potârniche”].

609: potîrnik̑i; -ník.

618: gă^i^inúșî sălbátici̯.

620: „găinúșî; -núș, îs mai mari, ca prepelița”.

636: [Primul răspuns:] potîrnik̑a [a.].

637: [Alte specii de păsări:] drók̑ia [a.], cucuári̯ [pl.] - „călătoare”, i̯eréți̯ „pui de uli mic”, stáncă „cioară mică”, cucoșắi̯ [pl.], [sunt] în băžácur^i^, turturéli̯ [pl.]; „de baltă”: ráță, gîști̯ sălbátiși̯, jutcár^i^ [pl.], „[sunt] ca pájura [= cocostârc], când vin din sud, fac ha, ha, ha, rídi̯ di pescár^i^”, lișca [a.]; lișt^i^, corcodéi̯ [pl.] „face ca armăsarul”, pescár^i^ [și mai mici:] pescărúș, lébădă, bîtlán^i^, lopotár^i^, țigănúș, [la care] îmblăm di̯ pi̯ uóuă.

639: fițițuári; -tór^i^ „pasăre călătoare cu coadă lungă (bate din coadă)”.

640: „La corp [este] ca pik̑a”.

651: [Știe și de] găi̯iți.

663: sitár^i^ ?, „mănâncă pește”.

665: [σ] părpădúk [pl.]; ~ [termen sugerat de unul dintre anchetatorii care asistă la anchetă].

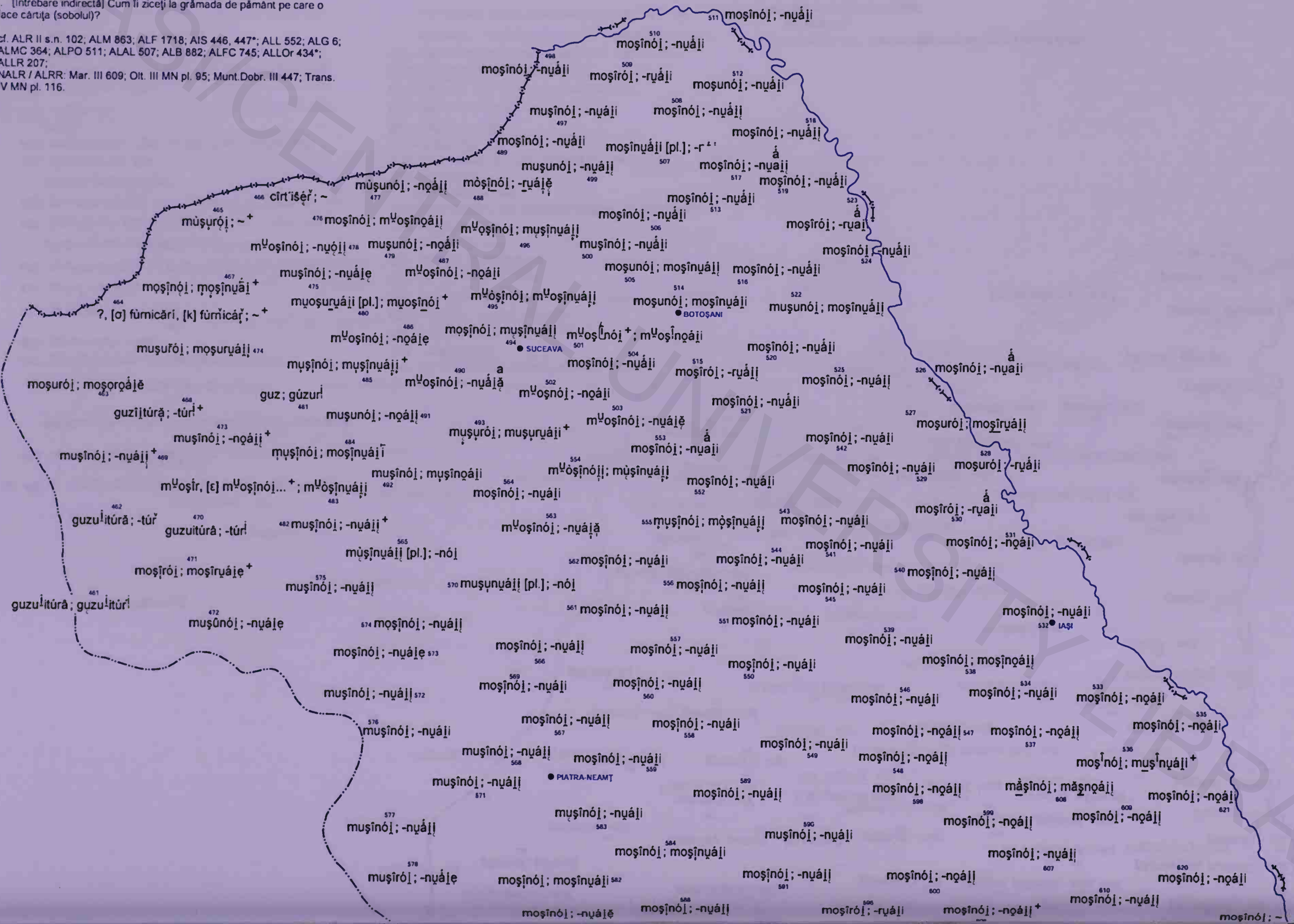
666: [ρ], [σ] pătîrnik̑i; -niš, -ník.

670: „E o pasăre de pădure”.

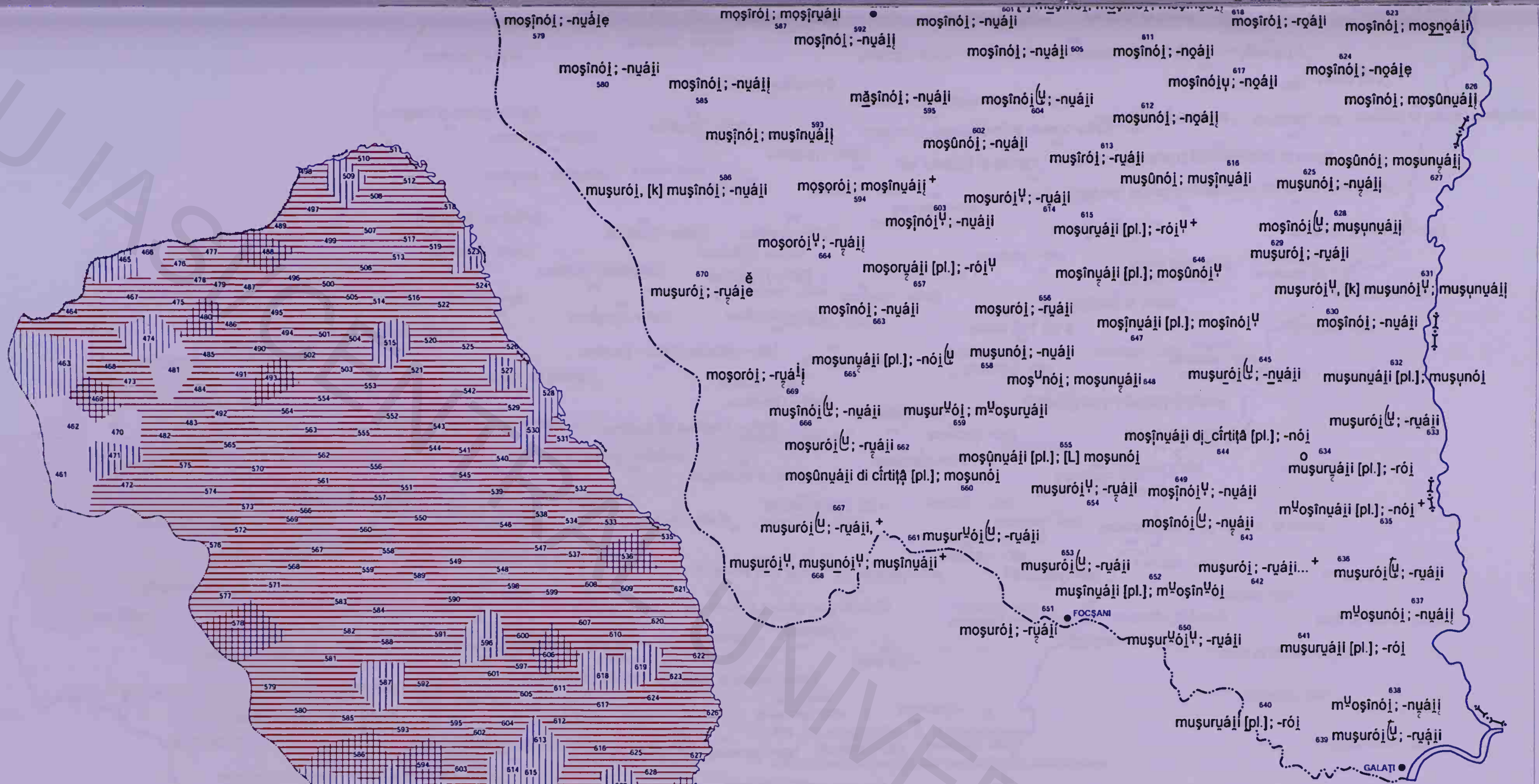
MUŞUROI, pl. „taupinière"

[1398]
I. [întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la grămada de pământ pe care o face cârtiţa (sobolul)?

cf. ALR II s.n. 102; ALM 863; ALF 1718; AIS 446, 447*; ALL 552; ALG 6; ALMC 364; ALPO 511; ALAL 507; ALB 882; ALFC 745; ALLOr 434*; ALLR 207;
NALR / ALRR: Mar. III 609; Olt. III MN pl. 95; Munt.Dobr. III 447; Trans. IV MN pl. 116.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCXLI

Distribuţia variantelor mușuroi / mușunoi (în formele de sg. și pl.)

tipul mușunoi

tipul mușuroi

Nereprezentat: alţi termeni

II. 464: [Inf. s-a corectat după î. 1399]; [I, 1] mușunói̯; -n^{u}ói̯i, [H] ?, [I, 1] mușunói̯; -nói̯i.

465: [H] cŭpę̄ņă; dvi cúpîńi; cupińă.

467: [H] ḱi̯erḱi̯éna; dvi ḱi̯erḱi̯éńi; ḱi̯erḱi̯én.

468: [II] mușînói̯; -nọ́ai̯i̯.

469: [•] mușurói̯; -ruái̯i̯.

471: [•] moșirói̯; -ruái̯i̯, guzuitúră; -túr^{i}.

473: [Și:] guzu^{i}itúră, gúzur^{i}; [•] gùzui̯itúră „pământul ce-l scoate afară [cârtiţa] când guzui̯ést^{u}i".

480: [II] măşînói̯; -nọ́ai̯ĕ.

482: [Primul răspuns:] [AL] cî́rța ?; la mușînói̯ [se zice și] guz; cî́rtițîli gúzui̯i pămî́ntu: vai̯, ș-o guzui̯it pi̯-ecólu!

483: ... noi̯ îi̯ spun^{i}ém.

485: guzui̯itúră „dâra de la un mușuroi la altul; movilă mică".

493: [II] moșîn^{u}ói̯; moșînuái̯i̯.

501: di cî́rtiță.

536: [B] mușurói̯.

594: [Și:] moșînói̯ [sg.].

606: [•] „La Cosăşti se spune moșîrói̯; -rọ́ai̯i".

615: di cî́rtiță.

635: „[Cârtiţa] e fecior de popă blastamát".

642: ... la rînd.

667: moșoruái̯i.

668: [Și:] gurmói̯ 'mușuroi'.

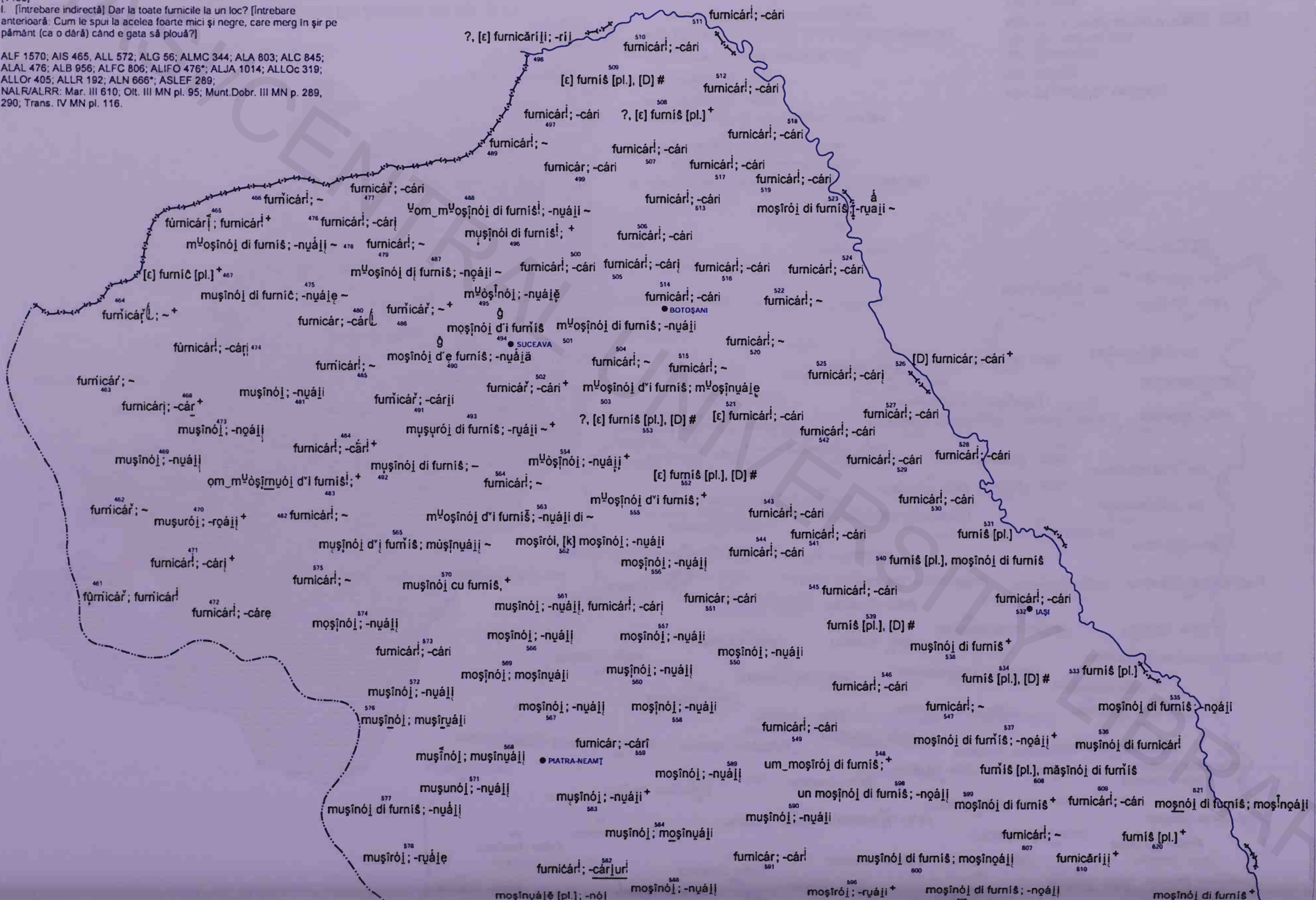
III. Cf. și răspunsurile de pe harta următoare, „furnicar".

FURNICAR, pl. „fourmilière"

[1400]

I. [Întrebare indirectă] Dar la toate furnicile la un loc? [întrebare anterioară: Cum le spui la acelea foarte mici şi negre, care merg în şir pe pământ (ca o dâră) când e gata să plouă?]

ALF 1570; AIS 465; ALL 572; ALG 56; ALMC 344; ALA 803; ALC 845; ALAL 476; ALB 956; ALFC 806; ALIFO 476*; ALJA 1014; ALLOc 319; ALLOr 405; ALLR 192; ALN 666*; ASLEF 289; NALR/ALRR: Mar. III 610; Olt. III MN pl. 95; Munt.Dobr. III MN p. 289, 290; Trans. IV MN pl. 116.

CCXLII

Termeni pentru „furnicar”

furnicar (și var.)

mușunoi/mușuroi (+ determinante)

● furnici

△ furnicărie

\+ cuib de furnici

II. 464: [H] mùri̯ahọ́ri̯na, [I, 1] muri̯ahóvẹna.

465: [H] mùri̯ahọ́vẹnạ; dvi muri̯ahọ́vîni; muri̯ahọ́vẹn.

467: [H] muri̯ahi̯ẹ̆.

468: [II] mușînói̯; -nọái̯i, [D] furnicárⁱ: 1) 'urs care nu a dat încă de carne'; 2) 'mușuroaiele din pădure ale furnicilor mari'.

470: [Se zice la] „cuibul unde stau furnicile”.

471: [•] furnicárⁱ; ~.

483: mᵘoșînu̯ái̯î di furnišⁱ.

484: [II] mășînói̯ di̯ furnič; -nọái̯ĕ.

486: moșînói̯ di̯ furniš; -nọái̯ĕ.

493: [II] moșinᵘói̯ di furniš; -.

496: mușînu̯ái̯i di furnišⁱ.

502: moșnói̯ di furnič; -nọái̯i ~.

508: [D] #, ți̯ poț zîši furnicării̯i; -rii̯.

526: [Primul răspuns] furniš [pl.].

537: [Primul răspuns:] furnⁱiš [pl.].

538: „Celor mari li se spune furnicárⁱ; ~”.

548: moșîrọái̯i di̯ furniš.

554: di furnⁱicári̯ „furnici mari”.

555: mᵘòșnu̯ái̯i di̯ furniš.

570: furnicăriⁱi; -rii̯.

583: furnicárⁱ; -cári.

596: furnicárⁱ; -cári.

599: furnicár; -cári.

610: moșînói̯ di̯ furniš.

619: [D] furnicár; -cárⁱ.

620: furnicárⁱ „moșînọái̯e mari, în pădure”.

622: [D] furnicár; -cárⁱ.

633: mușurói̯ di furnicării̯i; furnicării̯.

636: furniculár.

664: moșorói̯ᵘ; -ru̯ái̯i.

666: moșînói̯ di furniš.

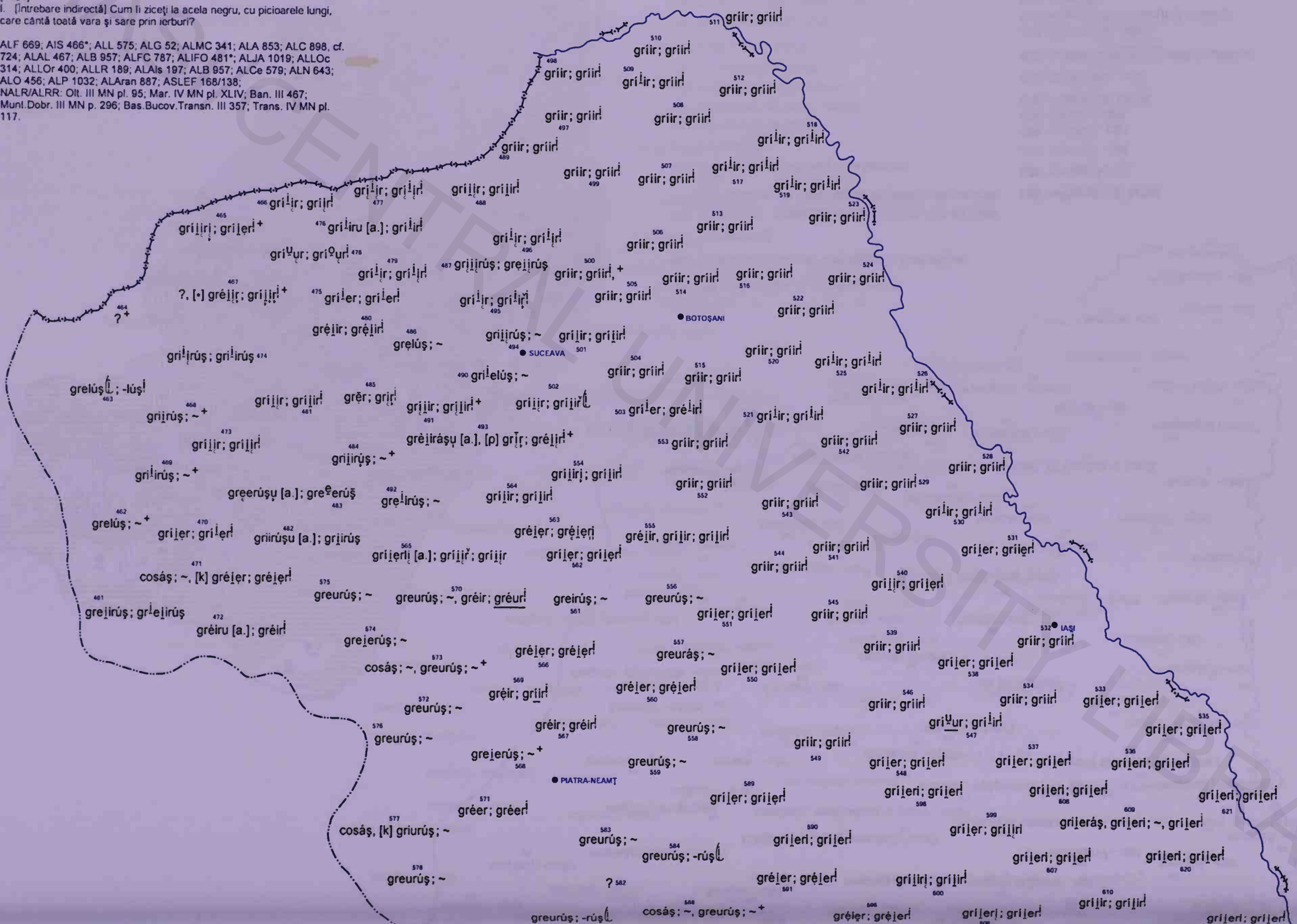
669: „Este și un urs furnicár, care strică mușuroaie și mănâncă furnici”.

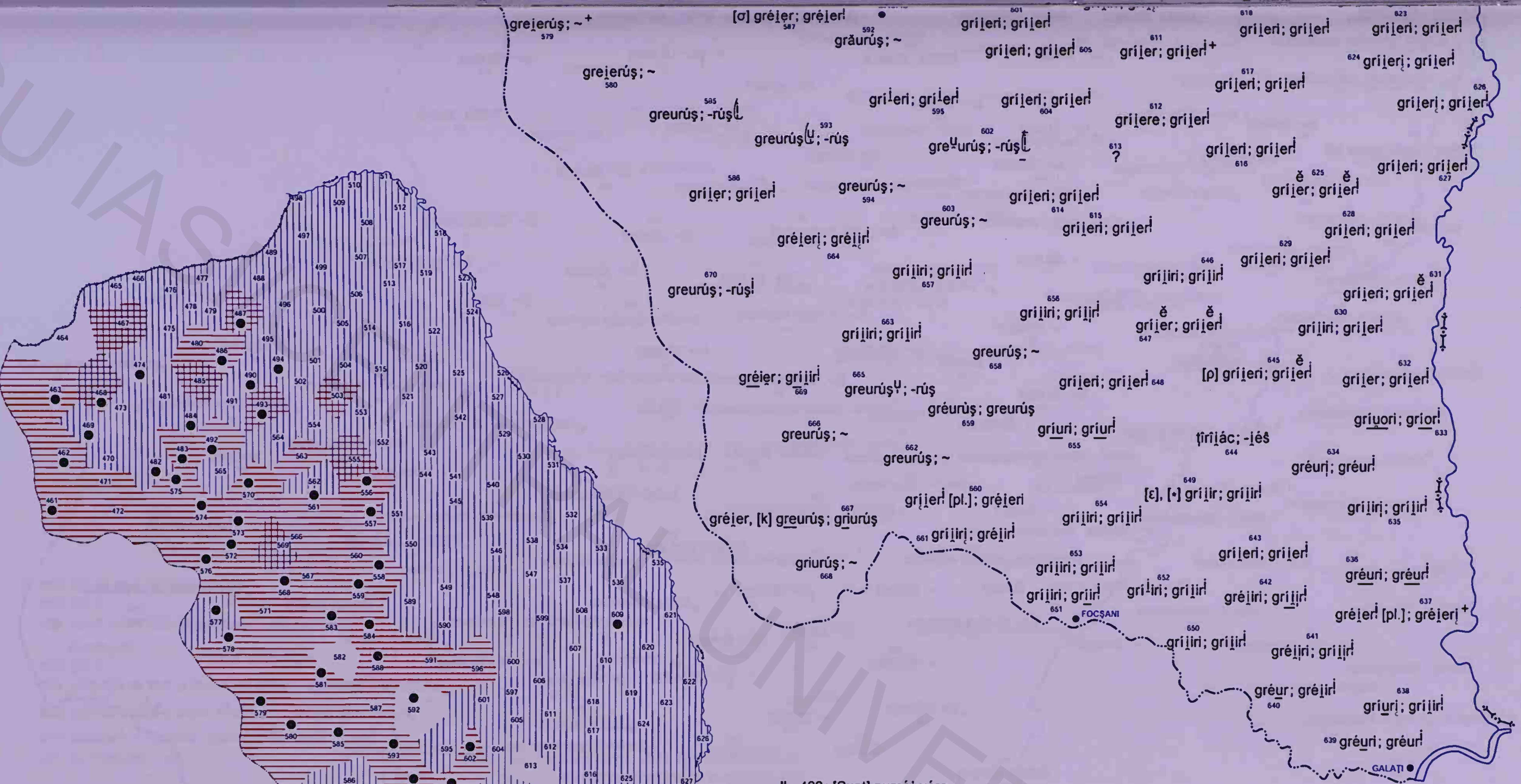
III. Cf. și răspunsurile de pe harta precedentă, „mușuroi”.

GREIER, pl. „grillon"

[1401]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la acela negru, cu picioarele lungi, care cântă toată vara şi sare prin ierburi?

ALF 669; AIS 466*; ALL 575; ALG 52; ALMC 341; ALA 853; ALC 898, cf. 724; ALAL 467; ALB 957; ALFC 787; ALIFO 481*; ALJA 1019; ALLOc 314; ALLOr 400; ALLR 189; ALAls 197; ALB 957; ALCe 579; ALN 643; ALO 456; ALP 1032; ALAran 887; ASLEF 168/138;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 95; Mar. IV MN pl. XLIV; Ban. III 467; Munt.Dobr. III MN p. 296; Bas.Bucov.Transn. III 357; Trans. IV MN pl. 117.

CCXLIII

Silaba inițială în „greier” și variante (forme de sg. și pl.)

- gre-
- gri-
- ● tipul lexical greuruș (greluș, greiluș, greieruș, greieraș etc.)

Nereprezentat: alte forme sau alți termeni

II. 462: [Sunt] numai vara.
464: [H] ?.
465: [H] svẹrșịọc; dva sverịșkẹ; sferșkịu .
467: [Este fiul inf. princ., elev], [H] ?.
468: [II] gréịịr; gréịịrị.
469: [•] griịeru [a.]; griịerị; griịilúș.
484: [II] griịrúș; ~.
491: buárză 'insecte'.
493: [II] griịir; griịirị.
500: cobzaráș; ~.
568: [V] greurúș; ~.
573: „Nu sare prin iarbă” (2).
579: greurúș; ~.
588: „Sare” (1).
611: „De casă, îs galbeni, de câmp îs negri”.
637: „Sunt și albi, de casă”.

III. Pentru ariile formelor cu -e- și -i-, cf. vol. I, h. 4 - „creieri” și vol. III, h. 275 - „treier” (ambele cu hărți interpretative).

COROPIŞNIŢĂ, pl. „courtilière"

[1402]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la aceea care trăieşte în pământ, ori în gunoi, are picioarele dinainte ca la rac şi roade rădăcinile legumelor?

ALF suppl. I; AIS 457; ALG 53; cf. ALMC 342; ALAL 473; ALB 970; ALFC 788; ALIFO 468*; ALJA 1018; ALLOr 415; ALCe 601; ALS 6; ALO 448; Roll *295, **111;
NALR/ALRR: Mar. III 608; Olt. III 566; Ban. III 463; Munt.Dobr. III 448; Trans. IV 522.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 conokiștiriță; -riț
580 conokiștiriți; -riț
585 conokistriți; -kiștriți
586 cònikiștiriți; -riț
587 cin'li bábi; cini ~ +
592 șoromișliță; -mișliță
593 corokișniță; -kișniț
594 corokișniță; -kișniț
595 coronișliți; -nișliț
602 coronișliți; -nișliț
603 coroșkélniți; -kélniț
604 coronișliță; -nișliț
605 coronișliți; -nișliț
611 nișcocoriți; nișcocoriț
612 coronișl'iți; -nișl'iț
613 coronișliți; -nișliț
614 coroșnélniți; -nélniț
615 coroșkélniță +
616 nișcocoriți; nișcocoriț
617 nișcocoriți; nișcocoriț
618 kiftirlți; -riț, +
623 nișcocòrniți; -còrniț
624 nișcocoriță; -riț
625 [ɛ] nișcocoriță; -riț
626 [ɛ] nișcocoriță; -riț
627 ᵘurekéniță; -kéniț
628 nișcócoriți; -cócoriț
629 nișcócoriță; -cócoriț
630 nișcócoriță; -cócoriț
631 nișcócoriți; -cócoriț
632 urekélniț [pl.]; -kélniță
633 nișcocoriță; nișcocoriț
634 ᵘurekérniți; -kérniț +
635 nișcocoriți; nișcocoriț
636 urekérniț, ~ mari [pl.]; +
637 ᵘurekéșniță; -kéșniț
638 coropișniță; -pișniț
639 uorăkéșniță di gunoi; -kéșniț
640 ᵘurekéșniță; -kéșniț
641 ᵘorekérniță; -kérniți
642 ᵘorășkéniță; -kéniț
643 coropóșniță; -pișniț, +
644 coronișniț [pl.]; -nișniță +
645 nișcócoriță; -cócoriț
646 nișcócoriță; -cócoriț
647 nișcócoriță; -cócoriț
648 nișcocoriți; -riț
649 [•] coropișniți; -pișniț +
650 uorokéșniți; -kéșniț
651 coroșkélniți; coruskélniț
652 corokéșniță; -kéșniță
653 școrokérniță; -kérniț
654 [ɛ] kerpedín +
655 [ɛ] coroșkélniță; -kélniț
656 cornonéșniță; coronéșniț
657 curekéșniță; -kéșniț
658 coroșniĭlniți; -nélniț
659 fᵘorᵘocári; ~,... +
660 corokișnă; -kișniț
661 coropișniță; coropișniț
662 coroșkélniți; -kélniț
663 corokijniți; -kijniț
664 curekérniță; -kérniți
665 coronijniță; -nijniț
666 coronișniță di uscát; -nișniț +
667 [ɛ] coronéjniță, [k] coronijniță; +
668 radáșcĭ, [ɛ], [k], [•] coroșkélniți; +
669 [σ] corokérniță, [k] corokéșniță; +
670 corokișniță; -kijnițe

FOCȘANI
GALAȚI

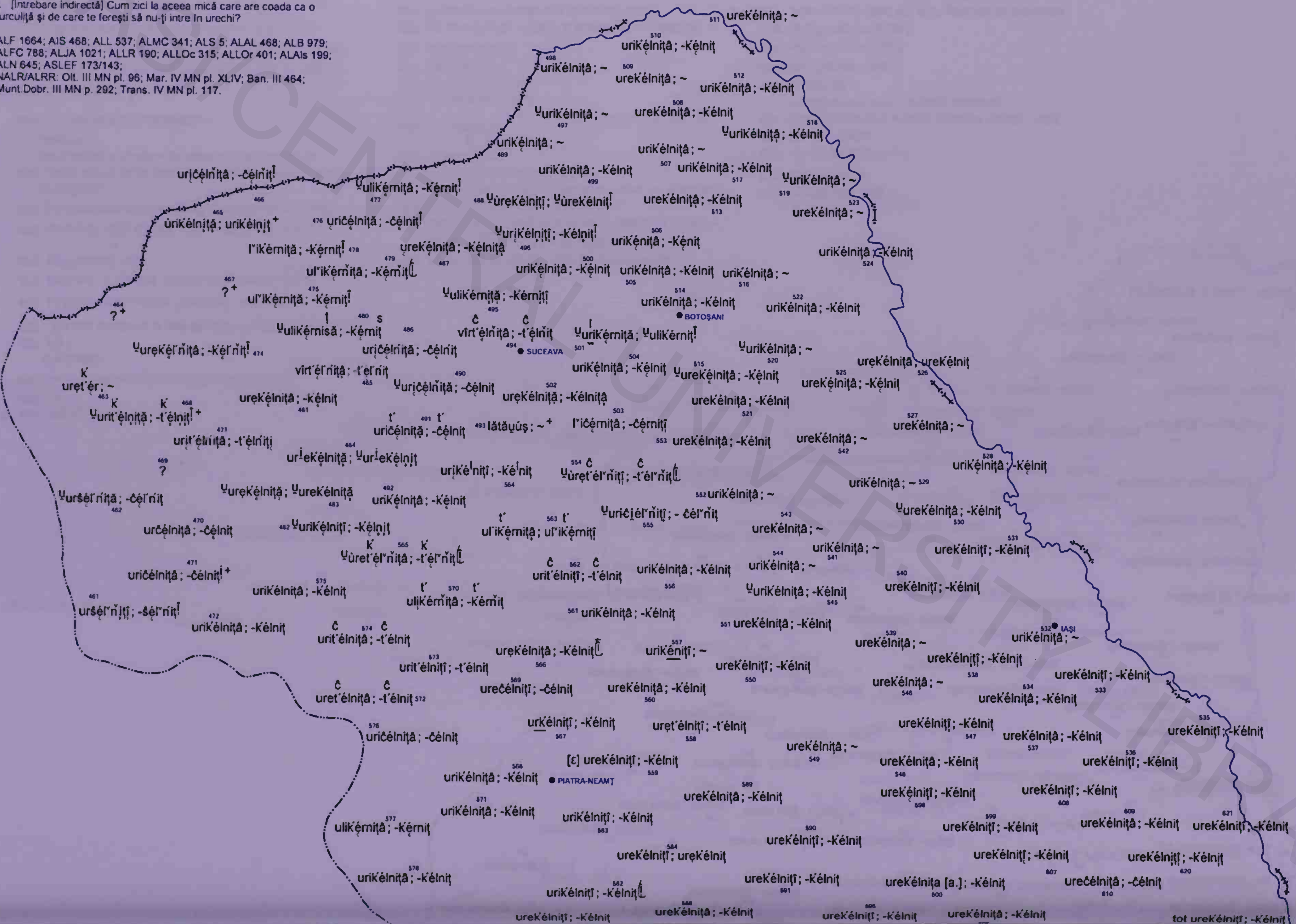
II. 464: [H] ?.
465: [H] ?.
466: nu-m amintˇésc; [•] conopáii; -păi, cred cĭ-i vᶦeninuásĭ.
467: [H] ?.
468: „Tot așa se zice și la cea din pădure"; [II] gîndácu [a.].
469: [•] fᵘòrfacáriu-i așála, fᵘorfacárĭ; -cári [plf.].
471: fărfăcári; ~, fuárfică; fuárfiși, coropișniță; -pișniț.
473: [•] fᵘòrfocár, -cár.
474: cu aripkᶦ: așéi și ruádi, cᵘònokiftiriț [pl.] cu-oripk.
478: [•] cᵘonopáia di cîmp, ᵘo cᵘònᵘopáii sau mai múlťi cᵘònᵘopăi.
480: „Pune foarte multe ouă, dar puii se mănâncă între ei, până rămâne numai unul. Altfel ar fi nenorocire cu plantele".
484: [II] cᵘonokiftură; cᵘonofkituri.
485: cucuári čifťiriți.
488: îmblă pĭ_șápă, pin liégume-așă; fúži pim_pamínt; [la fel se spune] și la așăl și scoḍ_dĭ_sticlă plúta; sînt raš și di ápă, sînt rai_și dĭ [ɛ] cári trăiés_lă [ɛ] uscát.
492: „Are aripi".
493: [II] kiftiriță; kiftiriț.
502: „[Se zice] și numai cucoána".
522: cucuána kiftiriță, așá-i spunéu bătrîni.
537: cᵘcoána kifťiriță.
538: cucoána kiftiriți.
543: coroplișniță; ~.
548: [D] cᵘcoána kiftirița, „dacă te mușcă trebuie să numeri o dimerlii di pașát ca să te vindeci"; [R] coroplișniți; -plișniț, „a auzit pe la ședințe și despre ~".
550: ... sau pădúkili cálulu; pădúk di cal.
556: „Este o piesă la Iași, cu fetele și mama lor" [referire la piesa lui Alecsandri].
560: cuána kiftiriță.
565: cᵘònofťifťiř.
570: conofkikiră; -kikiri.
572: coropișniță; -pișniț.
574: [R] kiftiriță; ~.
583: cucuána kiftiriți.
587: [σ] conokifștiți; -kifștiți, sĭ transfórmĭ-ŋ_cărăbúș.
597: [Aceeași formă este și la Voinești-Vaslui].
598: forfocári; ~ „gândac negru, cât o fasolă de mare, care roade lăstarul de vie sau de fasole; are cleștele la gură".
600: „cucoána coropișniți îi spune acum".
606: [Și:] kiștiriță; kiștiriț.
615: [Apoi, și:] coroșnélniță, [R] coropișniță.
618: corofléșniți; -fléșniț.
619: coána kiftirița.
620: coconiști, coconiriști.
622: kiștiriți; kiștiriț.
634: [Revenind asupra acestei întrebări, după î. 1403, anchetatorul a obținut același răspuns].
636: urekérniță.
643: corofléșniță; -fléșniț.
644: pănărári_di-aiéstea.
649: [Și:] ᵘureșkérniți [sg.].
654: „Așa spunea când era mic", gîndácu cu kerpedín.
659: ... [k] coroșkélniță; -kélniț, sînt ᵘotrăvișuásă.
666: îs uotrăyișuásă.
667: coronijniț.
668: coroșkélniț.
669: corokéșniți [anchetatorul a sugerat răspunsul, rostind cele două silabe inițiale: „coro...?"].

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

URECHELNIŢĂ, pl. „perce-oreille"

[1403]
I. [Întrebare indirectă] Cum zici la aceea mică care are coada ca o furculiţă şi de care te fereşti să nu-ţi intre în urechi?

ALF 1664; AIS 468; ALL 537; ALMC 341; ALS 5; ALAL 468; ALB 979; ALFC 788; ALJA 1021; ALLR 190; ALLOc 315; ALLOr 401; ALAls 199; ALN 645; ASLEF 173/143;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 96; Mar. IV MN pl. XLIV; Ban. III 464; Munt.Dobr. III MN p. 292; Trans. IV MN pl. 117.

CCXLIV

Forme expresive prin care este denumită noţiunea „urechelniţă"

- ● vârtélniţă
- ▲ nişcocoríţă
- ■ corochéşniţă
- ◧ curechéşniţă
- ◳ urechéşniţă
- □ orochéşniţă
- \+ coroşchélniţă
- ▮ curechérniţă
- ▯ ureşchérniţă
- ♦ coronéşniţă
- ▤ tipul (u)lichernită

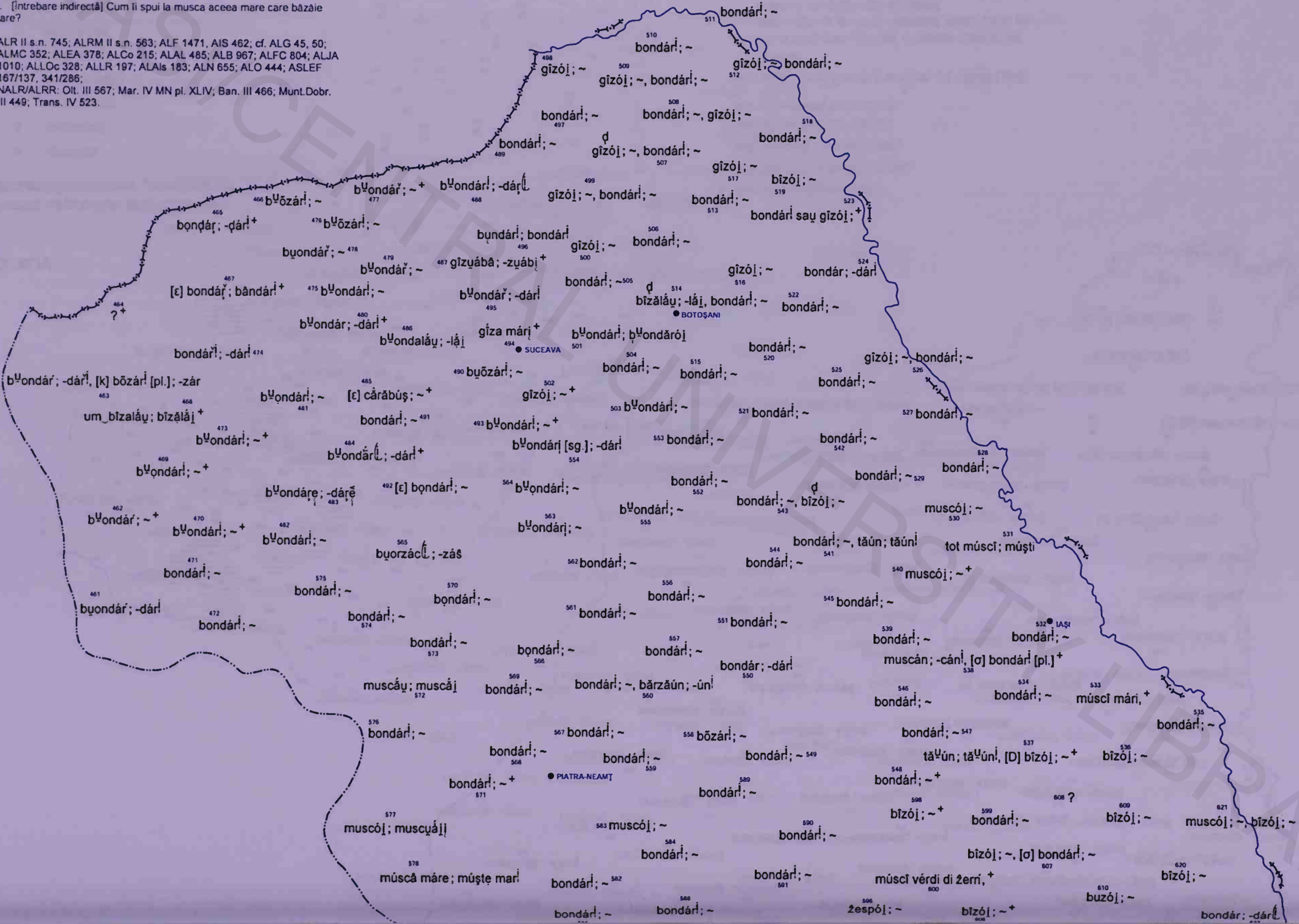
II. 464: [H] coṛiắț; dva ḱirți.
465: [H] coŕẹ̆ț; dva coṛți; corțiu̯.
467: [H] coŕẹ̆ț; dva cîrțî; cîrțiu̯.
468: [II] uriț'ẹ̆l'ńiță; -ț'ẹ̆l'ńiță.
471: [•] urećélnit [pl.]; -ćélniță.
493: asála-ț întrî_ᵘurẹ́ḱi, ți surḍắșți; [II] uliḱélńiț [pl.]; -ḱẹrniță.
615: da ći córği [mă-sii]!? [inf. foloseşte acest enunţ exclamativ ca un fel de înjurătură atunci când, pe moment, nu-şi găseşte cuvintele].
635: [Primul răspuns, corectat:] ńișcocoríți.
638: [Inf. cunoaşte insecta, dar nu-l ştie numele].
666: [Una îi] i̯intrásîră [cuiva, în ureche] [pers. 3 sg.]; îs u̯otrắyișu̯ásă.
668: [k] [-] ureḱélniți; -ḱélniț.

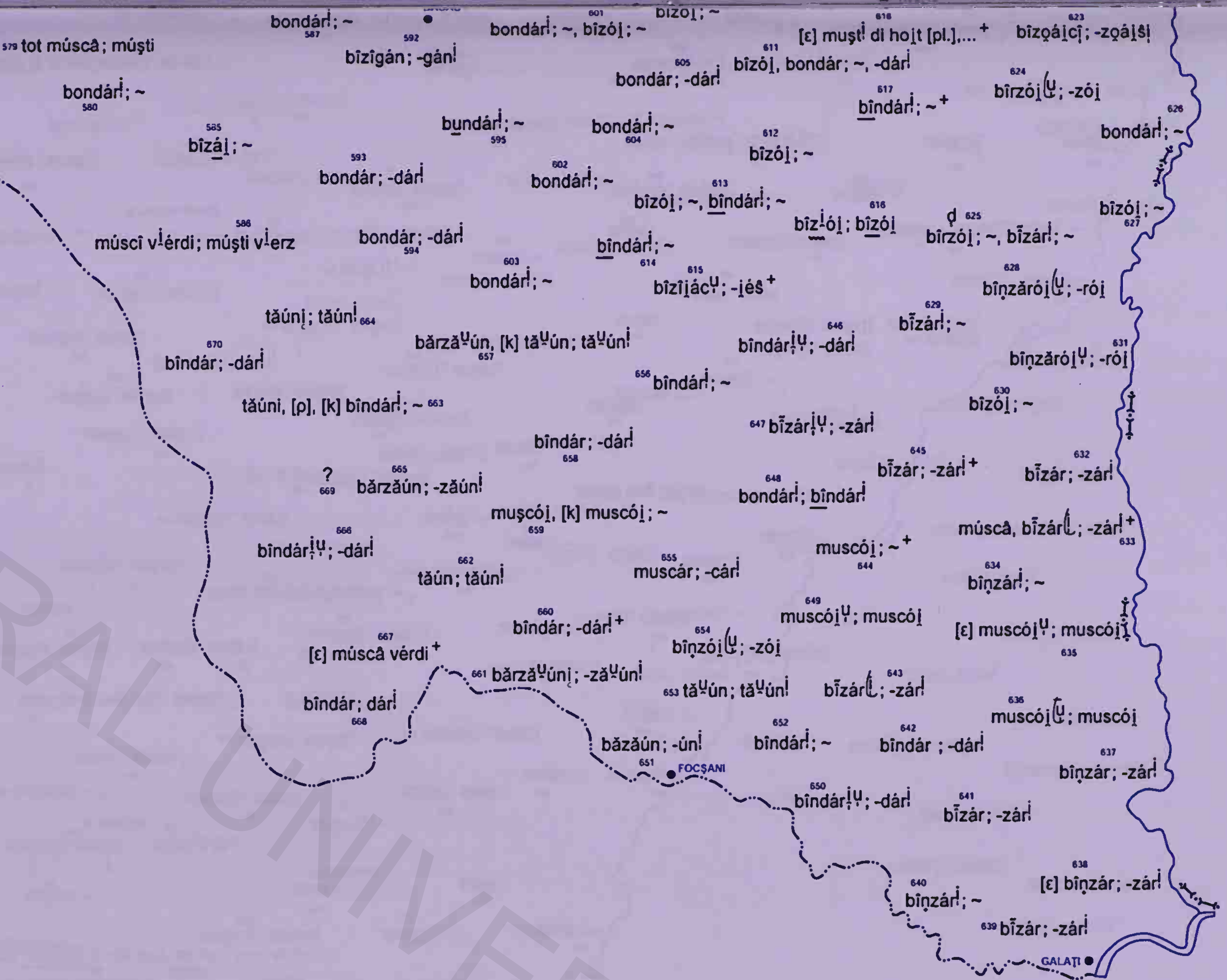
III. Cf. harta precedentă.

BONDAR, pl. „bourdon”

[1405]
I. [întrebare indirectă] Cum îi spui la musca aceea mare care bâzâie tare?

ALR II s.n. 745; ALRM II s.n. 563; ALF 1471, AIS 462; cf. ALG 45, 50; ALMC 352; ALEA 378; ALCo 215; ALAL 485; ALB 967; ALFC 804; ALJA 1010; ALLOc 328; ALLR 197; ALAls 183; ALN 655; ALO 444; ASLEF 167/137, 341/286;
NALR/ALRR: Olt. III 567; Mar. IV MN pl. XLIV; Ban. III 466; Munt.Dobr. III 449; Trans. IV 523.

II. 462: „Care fac miere în pământ".
464: [I, 1] b^{u}ondár; -dár^{i}, [H] óvat; dva óvadi.
465: [H] óvat; dva óvadi; óvadiu.
467: óvot; dva óvodi; mâi bilșe óvod^{u}i.
468: [II] músca mári, bondár^{i}; ~ „care fac miere în pământ".
469: [•] bondár^{i}; bondár^{i}.
470: „[Este] ca viespea, dar mai mare".
473: [Este] a d^{u}óilea albina; fáci mńéri pî_iárbă.
477: „[Sunt] cei care fac miere în pământ".
480: „[Este cel] care mușcă vitele"; gîză di cárni „muște mari, verzi, care depun ouă".
484: [II] b^{u}ondár^{i}; ~.
485: [D] b^{u}ondár^{i} [se zice] „la care mușcă vitele".
487: [D] b^{u}ondár^{i} [sunt cei] „care fac miere în pământ; sunt și care mușcă vitele".
493: [II] gîză di cárni, [care] dipún uóuă; [D] b^{u}ondár^{i}; ~ [au găuri în pământ și strâng nectar; nu au ac].
494: bondár^{i}; ~ [sunt] „ca albinele, mai grași, negri, cu dungi și bâzâie; au ac și fac miere în găuri, în pământ".
502: [σ] b^{u}ondár^{i} [este] „un fel de albină".
523: bondár^{i}, gîzói.
533: muscaláu; -lăi.
537: „La boi" (1), „este albastru; dacă se pune pe carne, lasă ouă și ies viermi" (2).
538: „Unii adună miere, alții mușcă".
540: „bondár, e mai mare, la câmp".
548: tă^{u}ún; tă^{u}ún^{i} „sug boii de sânge, în pădure, când e cald și secetă"; muști verd „muște mai mari, [care] umblă după hoitin^{i}".
571: muscói; ~ „[sunt] mai mari ca muștele, albaștri pe burtă".
597: [D] tăuún; tăuún^{i}, „e mai mare ca bîzóiu".
598: bundár^{i}, „îs galbeni, ies primăvara din pământ; atunci se pot semăna păpușoii".
600: bondár^{i}; ~ „trăiesc la câmp, fac un fel de miere", gărgă^{u}ún^{i} [pl.]; gărgă^{u}ún „seamănă cu viespea, e mare; îs răi când te mușcă".
606: [D] bondár^{i}; ~ „[sunt] mai mari, cu aripile mai scorțoase, stau mai ales pe pomi".
615: [B] bîndár^{i}^{u}.
617: tăúnii [pla.]; tăún „este mai mare; pișcă oamenii sau animalele".
618: ... albăștri.
633: [Și:] muscói^{u}.
644: [•] bîzár; -zár^{i}.
645: [Și:] bîzár^{i} [sg.].
660: tăún „[sunt] la pădure"; [și:] yiespói di pădúri.
667: cácă, fâși yiern.
III. Răspunsurile informatorilor se referă la diferite tipuri de insecte.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

STRECHE „taon"

[1406]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la musca aceea mare cât o albină care muşcă vitele şi ele o iau la fugă?

cf. ALF 1281; AIS 478*; ALL 528, cf. 301; cf. ALG 46; cf. ALMC 351; cf. ALPO 509; ALAL 482; ALB 966; ALFC 795; ALIFO 478*; ALLOc 325; ALLOr 418; cf. ALLR 229; ALA 1163; ALC 1211; ALN 661, cf. 852, 867; NALR/ALRR: Mar. III 612; Olt. III 568; Munt.Dobr. III 450; Trans. IV 524.

463 sclʹept; ~
464 bîzárʹ; -zárʹ +
465 bundár; bonzári [pla.] +
466 strẹčiịị; strẹčiị
467 bondár; -dárʹ +
468 sclʹept; sclʹept +
469 sclept; ~ +
470 ?
471 sclept; ~ +
472 sclept; ~
473 sclept; ~ +
474 sclʹept; ~
475 bᵘondárʹ; ~
476 bᵘŏzárʹ; ~
477 strắkʹiʹiʹ; strắkʹiị +
478 buondár; ~
479 bᵘondár; ~ +
480 strékʹi; strekʹ
481 sclept; ~
482 scrʹept; ~
483 [ɛ] ținṭárʹ; ~ +
484 [p] sclʹept; ~ +
485 bᵘondárʹ; ~ +
486 țoábị [pl.]; țoábă +
487 buondárʹ; ~
488 strắkʹiị [pl.]; strékị +
489 strắkʹi
490 buŏzárʹ; ~ +
491 strắtʹiịi; strắtʹiị
492 bondárʹ, strắkʹiịi; ~, strắkʹiị
493 strắkʹiịe-i mei zíși; strắkʹiị +
494 strắčiʹị; strắčiị
495 strắkʹi; ~
496 strắkʹịʃa [a.]; strắkʹiʹ
497 strắkʹiịi; strắkʹiị
498 strékʹi
499 strékị
500 strékʹi
501 strẹkʹịa [a.]
502 strékʹi; strékị +
503 strắčiʹi; strắčiị
504 strẹkʹiịi; strẹkʹiị
505 strắkʹiịi; strắkʹiị
506 strẹkʹi
507 strékʹi; ~
508 strékʹi
509 strẹkʹi
510 strẹkʹi; ~
511 strékʹi; ~
512 strékʹi; ~ +
513 strékʹi
514 strékʹi; ~
515 strékʹiịi; ~
516 strékʹi; ~
517 strékʹi
518 strékʹiịi; strékʹiị
519 bondárʹ sau strékʹi
520 strékʹi; strekʹ
521 strékʹiịi; strékʹiị
522 strékʹi
523 strékʹi
524 strékʹi; ~
525 strẹkʹi
526 strékʹiịi
527 strékʹi
528 tăúnʹ [pl.], strékʹi
529 strékʹiịi; strékʹiị
530 strékʹiịi
531 strékʹiịi
532 strẹkʹi
533 strékʹiịi
534 strékʹiịi; strékʹiị
535 strékʹiịi
536 strékʹiʹ; strékʹiị, bîzói; ~
537 strékʹiịi; strékʹiị
538 strékʹiị; ~ +
539 strékʹiịi
540 strékʹi sau tăᵘún
541 strékʹi; ~
542 strékʹi
543 strẹkʹi
544 strẹkʹi; ~
545 strékʹi; ~
546 strékʹi
547 strẹkʹi; strekʹ
548 strékʹi +
549 strékʹi; ~
550 strắkʹiịi; strắkʹiị
551 strékʹiịi; strékʹiị
552 strékʹiịi; strékʹiị
553 strékʹiịi
554 strắkʹiịi; strắtʹiị
555 žéspị sau [k] bᵘondárʹ; ~ +
556 strékʹiʹị; strékʹiị
557 strắkʹii; strắkʹiị
558 strắtʹiị; ~
559 tăúnʹ [pl.]; tăún
560 strắkʹiịi; strắkʹiị
561 strắkʹiʹị; strắkʹiị
562 strắtʹiịi; strắtʹiị
563 strắčịiă; strắčiịi
564 strắkʹiịi; strắkʹiị
565 ținṭárʹ; ~ +
566 strékʹiʹi; strékʹiị
567 strékʹiịi; strékʹiị
568 gărgăúnʹ [pl.]; gărgăún +
569 strắčiịi; strắčiị
570 strétʹiịi; strétʹiị
571 strékʹịe; strékʹiị
572 strắtʹiʹị; strắtʹiị
573 strắtʹiʹi; strắtʹii
574 sclept; ~
575 sclept; ~, strékʹiị; strékʹiị +
576 strắčiịa [a.]; strắčiị
577 strékʹiʹe; strékʹiị
578 múscă de žîtă; múște ~
582 strékʹii; strékʹiị
583 strékʹiịi; strékʹiị
584 strékʹiʹi; strékʹiị
588 tăún; tăúnʹ, strékʹiʹị; strékʹiị
589 strékʹiị; strékʹiị
590 strékʹiịi; strékʹiị
591 strékʹiị; ~
596 bondárʹ; ~ +
598 strẹkʹiịi; strẹkʹiị
599 tăᵘún; tăᵘúnʹ, strékʹiị [pl.]
600 strékʹiịa [a.] +
605 strékʹiị +
607 strékʹiịi
608 strékʹi; ~
609 strékʹiị
610 strẹčiịi; strẹčiị +
620 strékʹiịi
621 strékʹi +
to_bondárʹ; ~ +
strékʹiị +

SUCEAVA
BOTOŞANI
IAŞI
PIATRA-NEAMŢ

II. 464: [H] ọvaď; dva ọvaďį.
465: „Care mușcă vacile", [H] ọ̊vat, biňgiẹ́c; dva biňgiǩẹ; biňgiǩʲịų „bondar care face miere în pământ".
467: [H] ọvọt.
468: [II] múscă dį vítį; múștį ~.
469: „Vacile străčiʲį".
471: [•] sclepţ; ~, strẹ́či; ~.
473: ďį strắťį.
477: bᵘondář „sunt cei care se pun pe cal și stau într-un loc"; [•] buŏzăř; ~.
479: „Este și gîza cállu".
483: [D] sclʲepţ; ~ „sunt suri, iar țânțarii [sunt] gălbui"; [vitele] stråǩiịi, stråǩi, cî ịe ᵘo-nțápă, dómle, sîn_țînțárʲ dị mắrị, d-aịiși sîn_țînțárʲ dị-aʲiștʸịa di mŭnțị.
484: [Primul răspuns:] ǵéspį, ǵespárʲ „sunt alte gâze care înțeapă"; [II] sclịepţ; ~.
485: [o] gîza ďi strắťi ị-álta; gîză ďi strắťį „e mai micuță, în formă de viespe".
486: bᵘondalắį [pl.]; -láų „[sunt] cei mai mari".
488: la noị lị spúnịm, bᵘondárʲ péntrŭ [ɛ] strẹ́ǩį; um_bᵘondárʲ, ᵘo stråǩiịi; stråįǩį di streịǩʲịẹ́t.
490: [Și:] tăᵘún [pl.]; tăᵘún.
493: [II] stråǩiʲį; stråǩiį.
502: ᵘo streǩịẹ́t váca.
512: žéspi; ~.
538: „Gâza galbenă, ca o albină", tăųún; tăᵘúnʲ, „suge sângele la vite"; ca tăᵘúnu cu páịu-ŋ_cur.
548: „E o muscă duŋgắtĭ, frumoasă, se tem tare vitele de ea; când le pișcă la arm, fug"; arm; ármurʲ „[=] șoldul boului".
555: ᵘo dat stråčʲa.
565: [••] bondárʲ; ~, țînțári „le mai spune" cáịi pópị 'libelule'; cîn dă gîza, vítili stråǩį.
568: strẹ́ǩiį; strẹ́ǩiį „[este] mai mică decât gărgăunul".
575: „Mai mică, galbenă și rotundă" (2).
580: dă în ʲẹli strẹ́ǩa [vorbind despre vite].
581: strẹ́ǩii; strẹ́ǩiį „[este] verde, mai mică".
593: ... și tăún; tăúnʲ.
596: fáși strẹ́ǩi.
597: vita strẹ́ǩi „o ia la fugă"; [este cunoscut numai verbul] (a) streǩịẹ́, strẹ́ǩiį [ind. prez. 3], ᵘo streǩiịẹ́t [perf. c. 3].
600: ᵘo_da-strẹ́ǩiịă_žíti, tăᵘún; tăᵘúnʲ „suge sângele la vite; băieții le pun ŭ_paị îŋ_cur, sbọáră cu páịu-ŋ_cur".
601: tăᵘún; tăᵘúnʲ.
606: [Există și] tăųún; tăųúnʲ; váca strẹ́ǩiịį „fuge din cauza strechiei".
610: tăúne; tăúnʲ „un fel de muscă, vânătă, care suge sângele la boi".
611: tăúni; tăúnʲ „mai mare ca strechia".
618: „E cam albăstruie, se pune pe boi, pe vaci, mai mult pe la coadă".
619: „Un tăúni e mai mare, îi pun copiii paị în cur".
621: tăún „îi mai mare ca strẹ́ǩa".
622: ųo dat strẹ́ǩẹă_yíti.
624: strẹ́ǩiį, tăᵘúnʲ.
633: „Mai mică" (1); „ca albina" (2).
636: ... sau strẹ́ǩiịi; strẹ́ǩiį.
637: [Comentariu însoțind ezitarea inf.:] îrʲ îmblă pin créịir, da nu-l pot spúnį [= termenul].
639: strẹ́ǩiịa [a.], tăúnʲ [pl.]; tăúni „prin pădure".
641: [Și:] tăúni [sg.].
649: [•] strẹ́ǩi; strẹ́ǩiį [inf. le declară sinonime].
665: muștʲ di strẹ́ǩi.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

COPCĂ, pl. „trou (que l'on fait dans la glace)"

[1413]
I. [Intrebare indirectă] Ce faci în gheaţă, iarna, ca să iei apă din baltă (lac, iaz), ori ca să poţi prinde peşte?

Mar. III 615; Olt. III 571; Ban. III 469; Munt.Dobr. III MN, p. 300; Trans. IV 525.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: [Inf. nu cunoaşte cuvântul «produv»]; [H] [ε] kĭrni̯ét̯i̯a [?].
465: [H] próχriz̦; dva próhrîzě; próhriz̦.
466: [o], [V] prodúu, prodúh; -dúhuri.
467: [Inf. nu cunoaşte cuvântul «produv»]; [H] tăjě bǫrtį; uodnu bǫrtu tăį, [k] uodnă bórtį; dvi bǫ́rki; buortįėį.

CCXLV

Principalii termeni pentru „copcă"

- produh (produv, produf etc.)
- produşcă (şi var.)
- producică
- copcă (şi var.)
- sosnă (şi var.)
- Nereprezentat: alţi termeni

579 uo bórtă; 580 bórtî; borţ; 585 plodúşcî; -dúşti; 586 gấuurî; gấuuri, prodúşcî; -dúşti; 587 prodúşcî; -dúşti; 592 prodúşcă; -dúşti; 593 prodúşcă; -dúşti; 594 prodúşcî; -dúşti; 595 prodúşcî; -dúşti; 601 prodúşcî; -dúşti; 602 prodúşcî; -dúşti; 603 prodúşcî; -dúşti; 604 prodúşcă; -dúşti; 605 prodúşcî; -dúşti; 611 prodúşcî; -dúşti; 612 prodúşcî; -dúşti; 613 cópcî; copş; 614 prodúşcî; -dúşti; 615 prodúşcă; -dúşti; 616 prodúşcă; -dúşti; 617 prodúşcî; -dúşti; 618 prodúşti [pl.]; -dúşcî; 623 prodúşcî; -dúşti; 624 cópcă; copş; 625 prodúşcă; -dúşti; 626 cópcî; cópşi +; 627 cópcă; copş; 628 prodúşcă; [ε] -dúşti +; 629 gópcă; gopş, prodúşcă; -dúşti; 630 [ε] gáură; găuri; 631 cópcî; copş; 632 cópcă; copş; 633 cópcă; copč; 634 găuri, [D] cópcî; copş; 635 cuópcî; cuopş; 636 cópcă; copč; 637 cuópcă; cuopč; 638 cópcă; copč; 639 cópcă; copş; 640 cópcă; copş; 641 copč [pl.]; cópcă; 642 cópcă; copč; 643 cópcă; copşi; 644 prădušică; -šéli; 645 o gáură, bórtă; bórti; 646 cópcă; copş; 647 prodúşcî; -dúşti; 648 prodúşcî; -dúşti; 649 ∞, cuópcî; cuopş; 650 cuópcî; cuopş; 651 cópcă; copč; 652 cuópcă; cuopş; 653 cópcă; copč; 654 cópcă; copč; 655 cópcă; copč; 656 cópcă; copş; 657 ?, [ε] bolbuácă; -buáče; 658 ?; 659 uokuu; uok +; 660 prodúşcă; -dúşti; 661 cópcă; copč; 662 prodúşcî; -dúşti; 663 prodúşcă; -dúşti; 664 prodúşcă; -dúşti; 665 prodúşcă; -dúşti; 666 prodúşcî; -dúşş; 667 prodúşcă; -dúşč; 668 predúşcî; -dúş; 669 [ε] gáură, buolbuácă; găuri; –; 670 brudúşcă; -dúşte

FOCŞANI
GALAŢI

468: [II] prodúh; -dúhuri.
471: [•] prodúw; -dúwuri.
476: [D] prodú; -dúhuri „loc cu apă stătătoare în marginea pârâului, în care spală femeile".
480: [Nu se zice «produv»].
483: [Primul răspuns:] fač-o gấuurî, faş-o bórtî-n̆ gáţă; borţ.
484: [II] prodúh; -dúhuri.
487: [o] prodúh „am auzit în Basarabia".
491: [D] prodúh „când apa e îngheţată, se zice la locul unde apa nu îngheaţă şi curge".
493: [Primul răspuns:] uo gáuură; [II] prudúh; -dúhuri.
495: [Primul răspuns, corectat:] buórtă.
501: faš uo bǫ́rtă; [nu se zice «produv»].
502: şî cuópčį [pl.]; cuópcă.
511: prudúf; prodúfuri.
534: [Inf. nu cunoaşte nici termenul «produh»].
538: durdúc; [ε] -dúcuri; te-į dus pi cópcî [inf. susţine că expresia există, dar cuvântul «copcă», în graiul local, are alt sens: 'agrafă'].
548: fac ~, s-o dus pi cópcî „a murit cineva".
555: sau cum zîşi? „se fac şi ca să aibă aer peştele, la iazuri"; [primul răspuns:] [ε] ă̯ spart ğ́ i̯áţa, [k] ǵáţa.
564: i̯árna sî príndi péşt'i cu múk'a [toporului]; [D] prodúv; -dúvuri „[se zice] când se duce gheaţa lângă mal şi rămâne un perete de gheaţă".
571: [•] prodúş; -dúşĉ.
610: prodúşcă „gaură mai mică la poloboc, răsuflătoare".
620: prodúhuri, prodúştį, [D] cópcî; cópşį.
622: „ca să bagi năvodul, faci căldări, [care] e mai mare".
626: [D] prodúşcă; -dúşti, „prodúşcă, de 10 m, lată de 20 de cm, pentru oi, să bea apă".
628: vini greu di zîs aşă.
659: [Şi:] prodúşcă; -dúşti.

CRĂSNIC, pl. „carrelet”

[1414]
I. [Fig. 32]

ALF 569; AIS 525*; ALG 1213, 1214; ALMC 393; cf. ALC 1081, 1082; ALA 710; ALB 948; ALLOr 474*; NALR/ALRR: Mar. III 616; Olt. III 572; Ban. III 470; Munt.Dobr. III 452; Trans. IV 526.

461 χ d hărzᵘób; hărḑóburⁱ +
462 cîrsńic; cîrsńišĕ +
463 [ɛ] sag_d'i peşt'ⁱ; sač
464 sag_di pįéşt'į; saš +
465 [ɛ] cu săcu? +
466 šᵘorpác; -páşi +
467 sac di pⁱéşti; saš +
468 săg_di prĭs pᵉéşti; saš +
469 cîrsńic; cîrsńiši
470 cîrsnic; cîrsnişi
471 ∞, ?, [•] ∞, sac di pⁱéşti
472 crîsnic; crîsnişe
473 sac d'i péşt'į; sač +
474 c sag_di péşti; săcurⁱ_di péşti
475 ∞ +
476 sac d'i péşt'i; săcurⁱ +
477 crîsnic; crîsniši
478 l'įásă; l'ésă +
479 sac pentru péşti; saš
480 ∞ +, [ɛ] scrîsnic; scrîsniši
481 ∞, crîsnic; crîsnič +
482 sac +; saš, [σ] crîsnic; cîsniši
483 sag_di prins péşti; saž_~ +
484 j sag_di péşti; saž_di ~ +
485 crîsnįc; crîsńiši
486 cîrsńic; cîrsńišĕ
487 šércălă; -căl
488 cîrsnic; cîrsnişi
489 crîsnic; crîsniši sau coş; cóşurⁱ
490 č sag_d'e prĭs péşt'e +
491 crîsnic; crîsnişi
492 ∞, crîsnic; crîsnişi
493 crîsnic; crîsnişi +
494 z crîsnic; crîzńişi
495 crîsnic; crîsnişi
496 crîsnic; crîsniši +
497 crîsnic; crîsniši
498 crîsnic; crîsniši, napátcă; năpăţš
499 crîsnic; crîsnicurⁱ
500 crîsnic; crîsniši
501 crîsnic, un_crîsnic; crîsnişi
502 crîsnic; crîsniče
503 crăsnic; crăsniši
504 crîsnic; crîsniši +
505 crîsnic; crîsnişi
506 crîsnic; crîsniši
507 šorpác; -páşi
508 crîsnic; crîsniši, šorpác; -páşi
509 napátcă; năpăţši
510 šorpác; -páşi
511 crîsnic, napátcă, šorpác; +
512 crîsnic; crîsniši
513 crîsnic; crîsniši
514 crîsnic; crîsniši
515 crîsnic; crîsnişi +
516 šorpác; -páşi
517 šorpác; -páşi
518 crîsnic; crîsniši
519 mered'éu, [k] crîsnic; +
520 crîsnic; crîsniši
521 crîsnic; crîsniši
522 šorpác; -péşi
523 fátcă sau napátcă; făţš, năpăţš
524 crîsnic; crîsniši
525 šorpác; -péşi +
526 napátcă sau crîsnic; năpăţš, crîsnişi
527 meredéu; -déįį
528 crîsnic; crîsniši
529 šorpác; -pácurⁱ
530 crîsnic; crîsniši
531 crîsnic; crîsniši
532 volóc sau crîsnic; voluáši, crîsniši
533 crîsnic; crîsniši
534 šorpác; -páši
535 crîsnic; crîsniši +
536 crîsnic; crîsniši
537 crîsnic; crîsnişi
538 ∞, [σ] crîsnic; crîsnicurⁱ
539 crîsnic; crîsniši
540 crîsnic; crîsniši
541 šorpác; -péşi
542 crîsnic; crîsniši, +
543 crîsnic; crîsniči
544 volóc; -luáši
545 crîsnic; crîsniši
546 crîsnic; crîsniši
547 ∞, [σ] crîsnic; crîsnişi
548 crîsnic; crîsnişi +
549 crîsnic; crîsniši
550 šorpác, [k] crîsnic; crîsniši
551 crîsnic; crîsniši
552 crîsnic; crîsniši
553 crîsnic; crîsniši
554 crîsńicʰ; crîsńişi +
555 cᵘoş +, [p] crîsńic; crîsnişi
556 crîsnic; crîsnişi, coş; cóşurⁱ
557 crîsnic; crîsniši
558 crîsnic; crîsniši
559 crîsnic; crîsniši
560 crîsnic; crîsnişi
561 crîsnic; crîsnişi
562 crîsńic; crîsńiši, +
563 crăsnic; crăsnişe
564 pᵘoclău; -clăįį +
565 [p], [k] crîsnic; crîsńiši +
566 vológ; -luáži, [B] crîsnic; crîsniši
567 lⁱéşnic; lⁱéşniši
568 léşnic; lⁱéşnişi
569 sac; saš
570 ∞, crîsńic; crîsńişi
571 léşnic; léşniši
572 ĝ sac d'i péşti; saš
573 sac; saš
574 crîsnic; crîsnişi
575 mişóc; -şuáşi
576 ∞ +
577 sac; saš
578 sac de péşte; saš ~
580 crîsnic; crîsniši
581 sac di prins péşti; saš ~
582 crîsnic; crîsniši
583 sac; saš, crîsnic; crîsniši
584 crîsnic; crîsniši, léşnic; léşniši
588 léşnic; léşnişi
589 crîsnic; crîsnişi
590 crîsnic; crîsniši
591 napátcĭ; năpăţš, +
598 crîsnic; crîsniši
599 crîsnic; crîsniši
600 crîsnic; crîsniši
606 plasĭ; plasĭ
607 crîsnic; crîsniši
608 ∞, crîsnic; crîsniši
609 crîsnic; crîsniši
610 šorpác; -păš
620 šorpác; -pâşi
621 crîsnic; crîsnişi
627 mişóg; mişóž +

BOTOŞANI
SUCEAVA
IAŞI
PIATRA-NEAMŢ

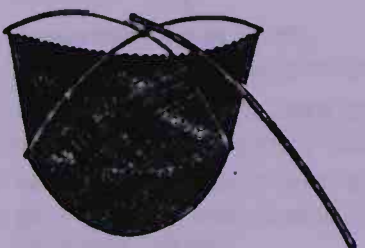

Fig. 32
(după Chestionarul NALR)

II. 461: [σ] şĭ crîsńic; crîsńişi [a auzit şi de ~, «hârzob» i se pare mai vechi].
462: [Primul răspuns:] sag_d'i prĭs péşt'į; [se zice] şĭ mréjă; ~, tot la aįésta; [alt instrument de pescuit:] vîrşă; ~ „de nuiele”.
464: [H] sac; dva săčį.
465: [Se mai prinde peşte] cu vîrşa, cu l'įásă, cu cîrl'ig di nuápte, [H] šac; [alte instrumente de prins peşte:] verşca 'vârşă', wŭtca ńičnă 'cârlig de noapte', óşti; dvói óşt'įĭ; bilşă óştįį.
466: [Primul răspuns, corectat:] sag_d'i péşt'į.

468: [ɛ] parc-om_fi̯el di cîrsnič̦ [pl.]; cîrsn̦ic; [II] ⇨ [inf. a citit într-o carte de navód].

473: [•] [D] crîsn̓ic „se spune" la sácu čel d'i p̍ḙ́ṣ̌t'i̯; „alții zic" ~.

475: vîrșă „[este] din paie, ca o oală strâmtată la capăt".

476: [•] saš d'i prî̆s pḙ́șt'i.

478: [Se zice și] sag_dị pḙ́ști.

480: „Prind băieții câțiva peștișori, când seacă balta, cu vîrșă, făcută dintr-o sticlă".

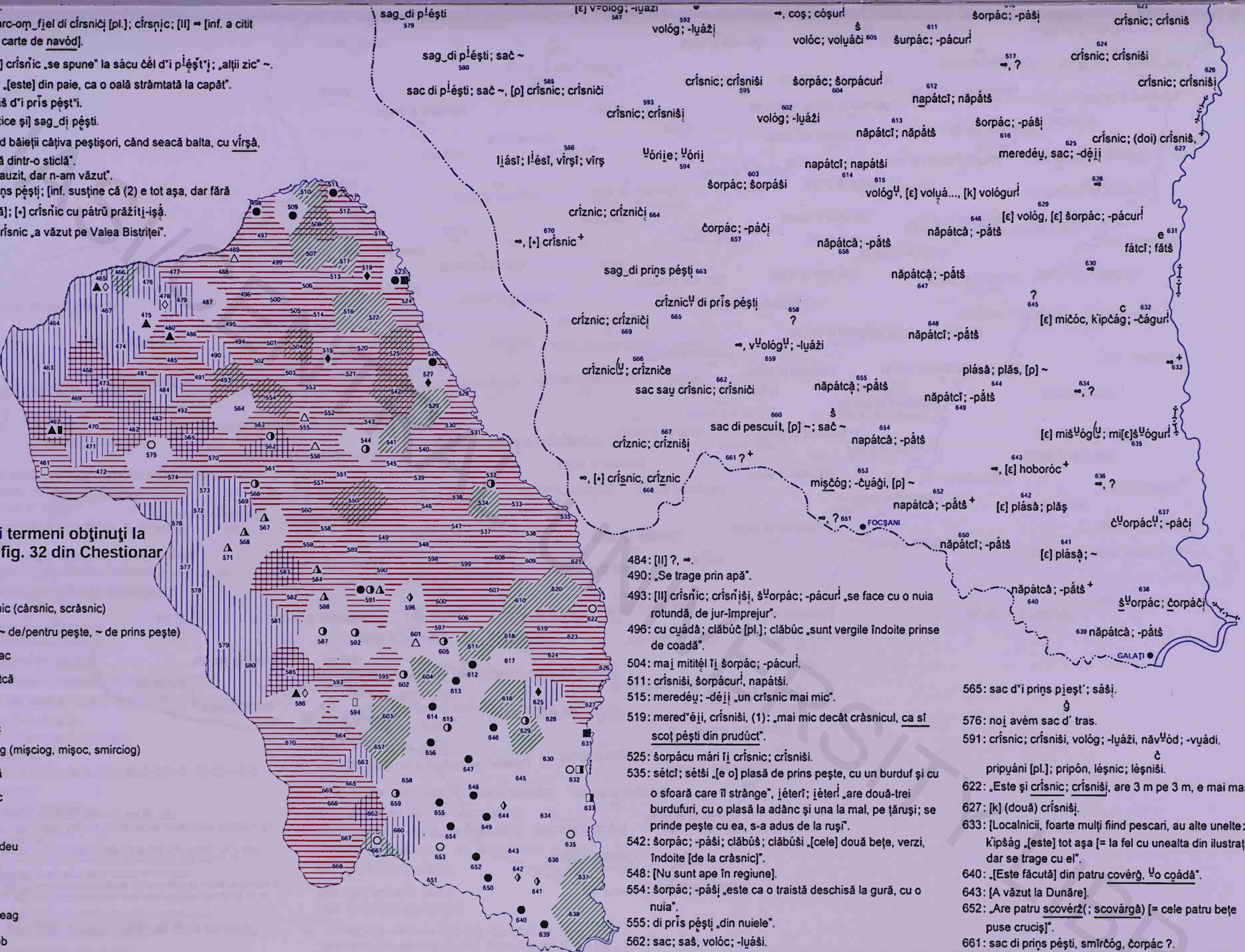
481: „Am auzit, dar n-am văzut".

482: di prịṇs pḙ́ștị; [inf. susține că (2) e tot așa, dar fără coadă]; [•] crîsn̓ic cu pătrŭ prăžîtị-ișă.

483: [D] crîsnic „a văzut pe Valea Bistriței".

CCXLVI

Principalii termeni obținuți la indicarea fig. 32 din Chestionar

484: [II] ?, ⇨.

490: „Se trage prin apă".

493: [II] crîsn̓ic; crîsn̓išị, šṷorpác; -pácuri̯ „se face cu o nuia rotundă, de jur-împrejur".

496: cu cṷádă; clăbúc [pl.]; clăbúc „sunt vergile îndoite prinse de coadă".

504: maị mitițẹ́l îi̯ șorpác; -pácuri̯.

511: crîsniši, șorpácuri̯, napătsi.

515: meredḙ́ṷ; -dḙ́ịị „un crîsnic mai mic".

519: mered'ḙ́ịi, crîsniši, (1): „mai mic decât crăsnicul, ca sî scoț pḙ́ști din prudúct".

525: șorpácu mári îi̯ crîsnic; crîsniši.

535: sétcî; sétši „[e o] plasă de prins pește, cu un burduf și cu o sfoară care îl strânge", ịéter̓; ịéter̓ „are două-trei burdufuri, cu o plasă la adânc și una la mal, pe țăruși; se prinde pește cu ea, s-a adus de la ruși".

542: șorpác; -páši; clăbúš; clăbúši „[cele] două bețe, verzi, îndoite [de la crăsnic]".

548: [Nu sunt ape în regiune].

554: șorpác; -páši „este ca o traistă deschisă la gură, cu o nuia".

555: di prî̆s pḙ́ști „din nuiele".

562: sac; saš, volóc; -l̦uáši.

564: prostovór „[e o] plasă mare cu greutăți de plumb [bile] și se închide cu o sfoară; iárna sî prindi pḙ́șt'i cu múk̓a [toporului]".

565: sac d'i prịṇs pịeșt'; sáši̯.

576: noị avém sac d' tras.

591: crîsnic; crîsniši, vológ; -l̦uáži, năvṷód; -vụádi, pripụáni [pl.]; pripón, lḙ́snic; lḙ́sniši.

622: „Este și crîsnic; crîsnišị, are 3 m pe 3 m, e mai mare".

627: [k] (două) crîsnišị.

633: [Localnicii, foarte mulți fiind pescari, au alte unelte:] kipšág „[este] tot așa [= la fel cu unealta din ilustrație], dar se trage cu el".

640: „[Este făcută] din patru covḙ́rġ, ṷo cọ́ádă".

643: [A văzut la Dunăre].

652: „Are patru scovḙ́rž(; scovárgă) [= cele patru bețe puse cruciș]".

661: sac di prịṇs pḙ́ști, smîrčóg, čorpác ?.

670: [Ei au sac de pește].

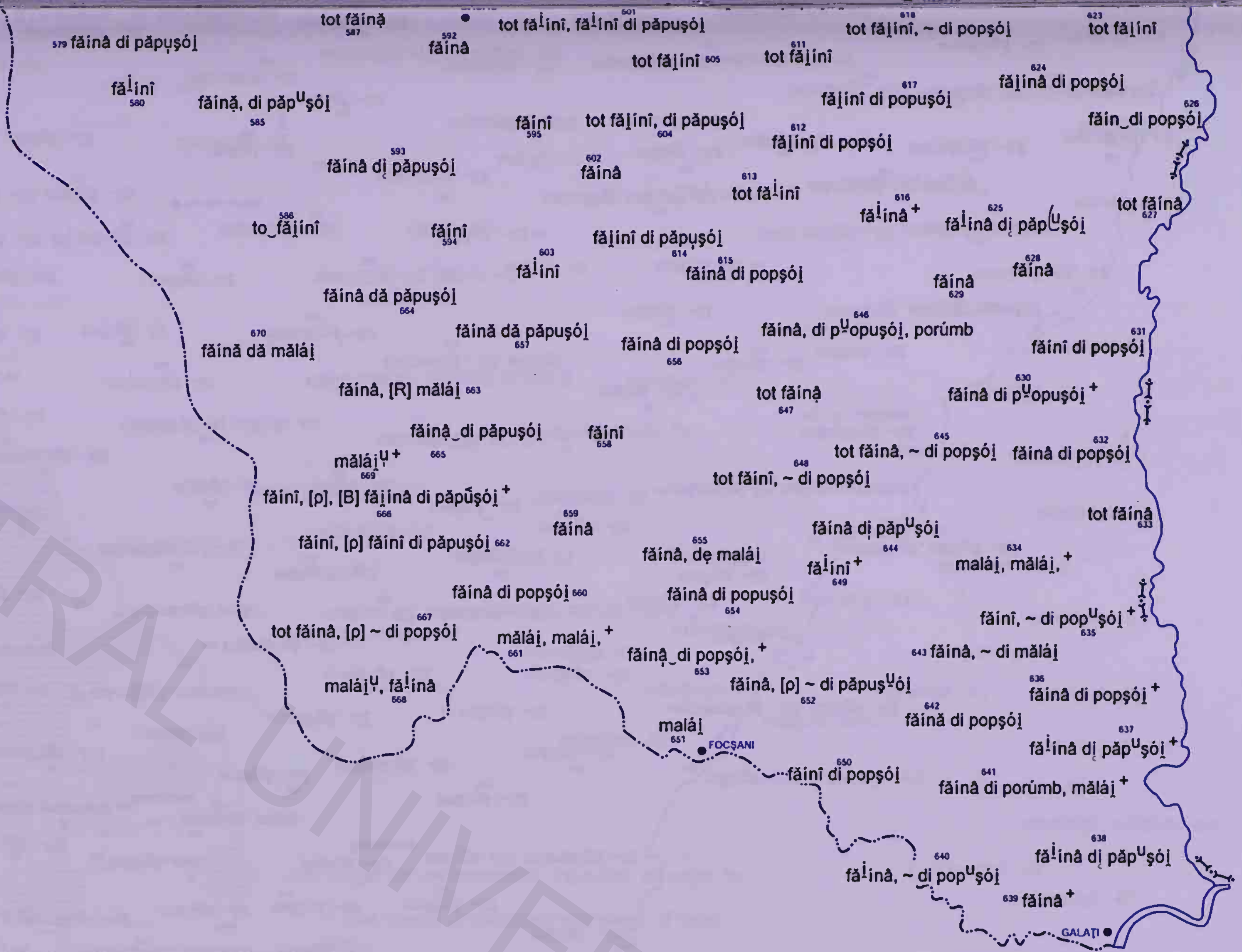
III. Uneori, termenii obținuți ca răspuns denumesc (și) alte instrumente de pescuit.

FĂINĂ (de porumb) „farine (de maïs)"

[1417]
I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea care iese din porumb după ce îl macini la moară? [Întrebare anterioară: Cum îi spui la aceea măruntă şi albă care iese din grâu după ce îl macini la moară?]

WLAD 11, 53; ALR II s.n. 93; ALRM II s.n. 68; AIS 1463*; ALC 801; ALFC CIX;
NALR/ALRR: Olt. II 256; Mar. IV MN pl. XLIV; Munt.Dobr. IV MN p. 6; Bas.Bucov.Transn. IV 471; Trans. IV MN pl. 120.

II. 461: [D] mălái [are sensurile: 1) porumb: făină, grăunțe; 2) pâine din făină de porumb].
462: fărină d'ị mălái.
464: [H] mucắ [ε] cùcurúḑinạ, [I, 1] mẹ́l'iți cucurúḑě na mucú.
465: făịina dị grîụ, făịina di pọ̃pușói, da-ŋ_jos spúni malái; [H] mucắ cucurúzịnạ.
467: [H] muhắ cucurúzinạ.
468: [II] farină dị papușói.
469: [•] fa^{l}inî d'i pàpŭșói.
471: [V] fẹ̄rină dị păpușói, [•] fărină di păpușói.
480: „În alte părți se spune" malái; la noị fă^{l}ină di p^{u}op^{u}șói, di grạụ.
482: di p^{u}orúmb saụ p^{u}op^{u}șói.
483: [D] farínạ ~.
484: aịiči la múnti; la țară [se zice] făịinâ; [II] fărină di p^{u}opușói.
488: ... șî dim_pop^{u}șói.
490: d'ị papușói.
493: [D] [Nu se zice «fărină», «fănină»]; [II] făină di p^{u}opușói.
501: di p^{u}opușói.
565: d'i p^{h}ăpușói, da amú ḑic măị mult fă^{l}ină.
570: făină d'i grîụ, făină d'i păpușói.
606: „În Muntenia se zice mălái".
616: „În altă parte se zice mălái".
630: „În târg [= orașul Berești] se zice mălái".
634: [D] făinî di popșói; [inf. susține că bătrânii ziceau] malái.
635: „Intelectualii [spun] malái, ~ di pórumb, dar așa zic și cei de pe la Galați".
636: „În alte părți, malái^{u}".
637: [R] malái dị p^{u}orúmb.
639: „În alte părți, mălái^{u}".
641: „Se spune des, de mult timp" (2).
649: [•] la noị tot fă^{l}ină.
653: [ρ], [k] malái; [vezi și î. 1416:] făinạ_di grâụ.
661: [ρ] făină di porûmb.
666: [Și:] mălái^{u}, mălái.
669: [Și:] fẹ̄ină dị păpușói.

III. Precizarea «tot» se referă la răspunsurile de la întrebarea precedentă, [1416] „făină (de grâu)" (cf. MN, pl. 286).

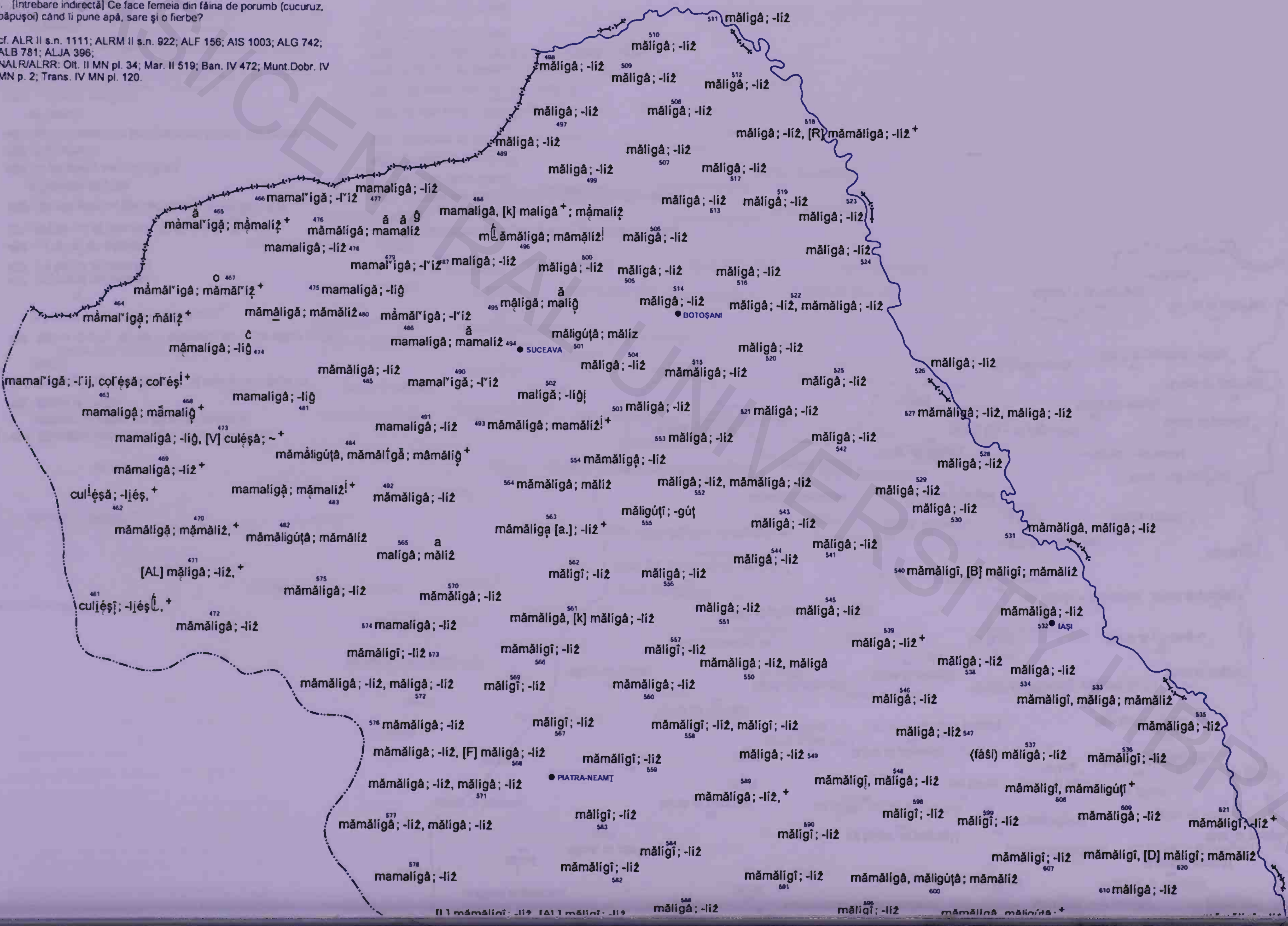
IV. [T]: ► cf., sub IV, la H: 435 „Mămăligă"; ► cf., sub IV, la H. 445 „Scovardă"; ► cf., sub IV, la H. 456 „Sarmale".

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

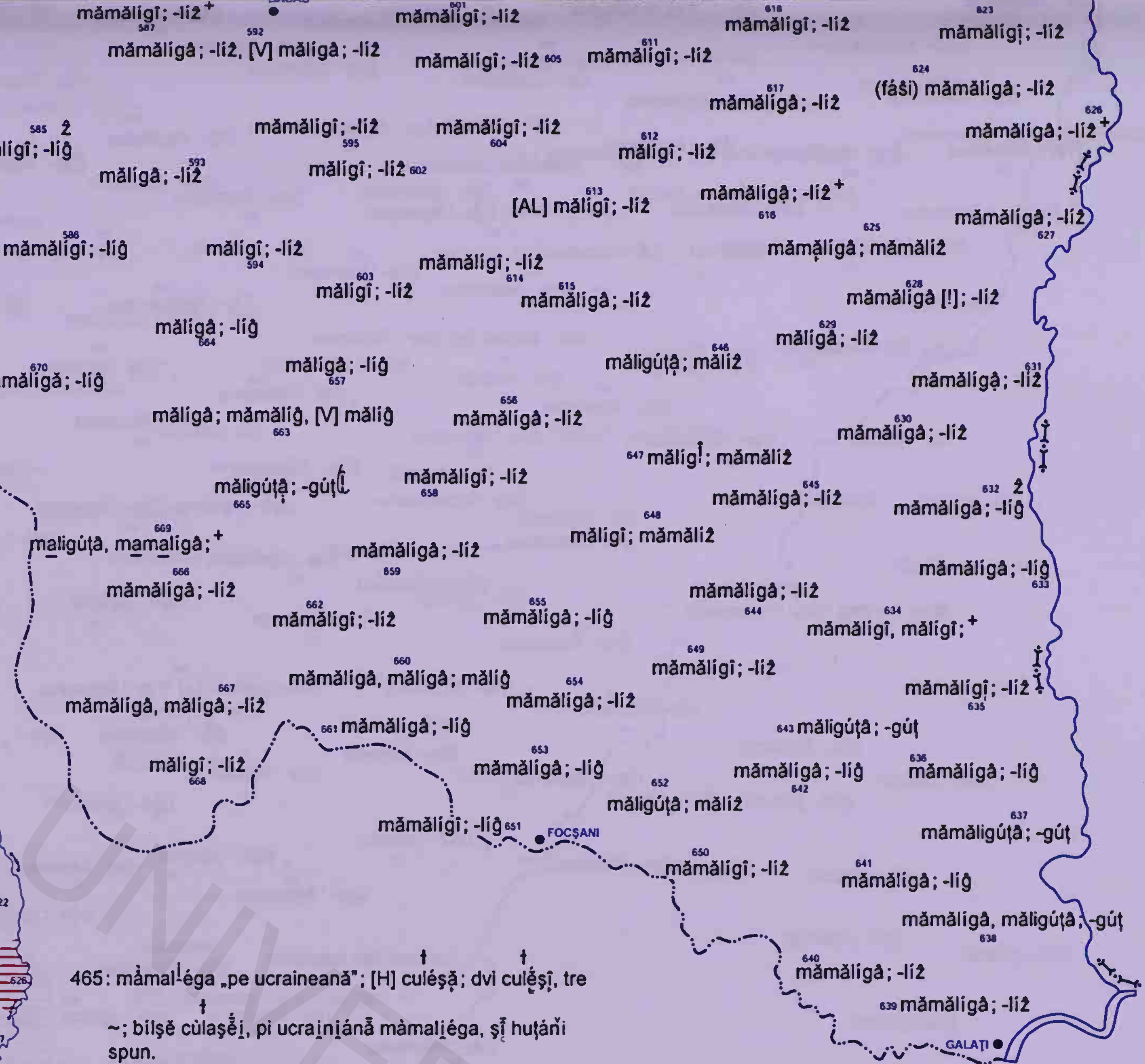
MĂMĂLIGĂ, pl. „polenta"

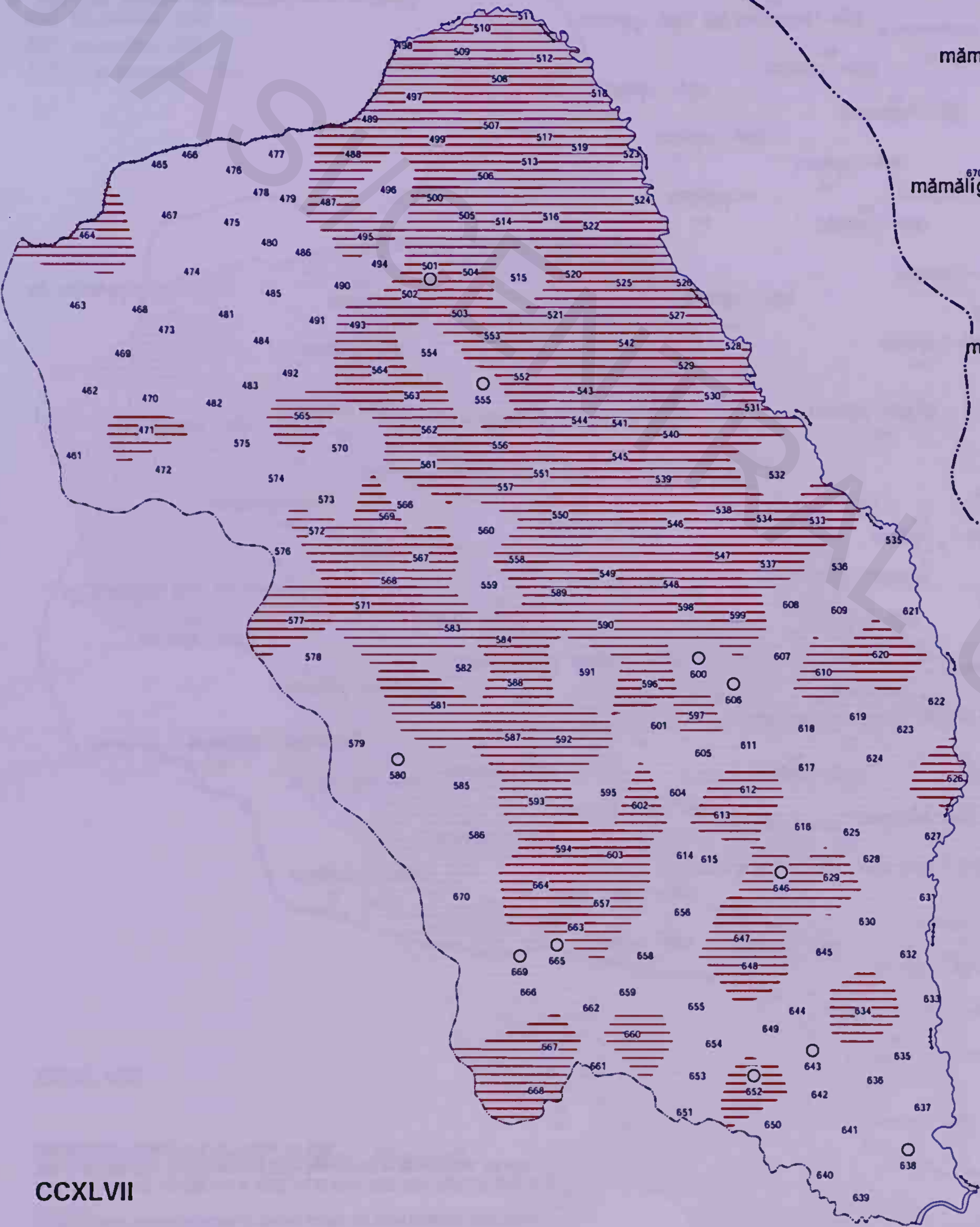
[1418]
I. [Întrebare indirectă] Ce face femeia din făina de porumb (cucuruz, păpuşoi) când îi pune apă, sare şi o fierbe?

cf. ALR II s.n. 1111; ALRM II s.n. 922; ALF 156; AIS 1003; ALG 742; ALB 781; ALJA 396;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 34; Mar. II 519; Ban. IV 472; Munt.Dobr. IV MN p. 2; Trans. IV MN pl. 120.

II. 461: mamăligă; mămăliẑĭ; „acuma mai zic «culeșă» doar cel mai bătrâni, rar”.
462: [R] mămăl'igă; -liẑ.
463: „Mai rar” (2).
464: [H] culẹ́șa; dvi culẹ́șį.

CCXLVII

Forme rezultate prin haplologie de la „mămăligă” și „mămăliguță”

- «măligă» la sg. și/sau pl.
- ○ «măliguță» la sg. și/sau pl.

465: mămalⁱéga „pe ucraineană”; [H] culẹ́șă; dvi culẹ́șĭ, tre ~; bilșĕ cùlașẹ́į, pi ucraįnịánă mămalįéga, șĭ huțáňi spun.

467: [H] culẹ́șĭ̯ŭ; dvi culẹ́șį; cùlașẹ́į.

468: [σ] șĭ culįẹ́șă; -lįéș „bătrânul [= tatăl inf.] zice”; [II] mamaligă; -lig.

469: [•] mămăįică, malăį, [σ] mămăl'igă; mĭmăl'iẑ, culⁱẹ́șă; -l'įéș „se zice rar”.

470: [V] culẹ́șă; -lẹ́ș „acuma se pronunță în Poįána Stắmpi”.

471: [L] mămăligă; -lig; [•] măligă, mămăligă; -liẑ.

473: [•] mămal'igă prisňi dį păpușóį [în opoziție cu mămăliga de cartofi].

483: îņcólu-į zîc palẽntă, ⁱitalⁱéni, nu șĭ'iu cum, da noi mamaligă; [D] culⁱéșă-į rusẚșĭ'į.

484: [II] mămăligă; -lig.

488: noį îį spúnịm, știį maį pi... [scurt].

493: [AL] măligĭ; maliẑ; [II] mămăligă; mămăliẑ.

518: Măligă ră [poreclă a unui localnic].

539: boįéri-į zîc mămăligúță; ~ [!].

563: lįápșă di tⁱepșit măliga.

587: [•] măligĭ; -liẑ.

589: [F], [B] măligă; -liẑ.

606: mămăliẑ, măligúț.

608: „La Soránești: măligĭ; -liẑ”.

616: malăį [opărit].

621: „În Basarabia îi spunea: măligúțĭ”.

626: [D] măligă, o țand_di măligă [= 'o țandură ~'].

634: mămăliẑ, măliẑ.

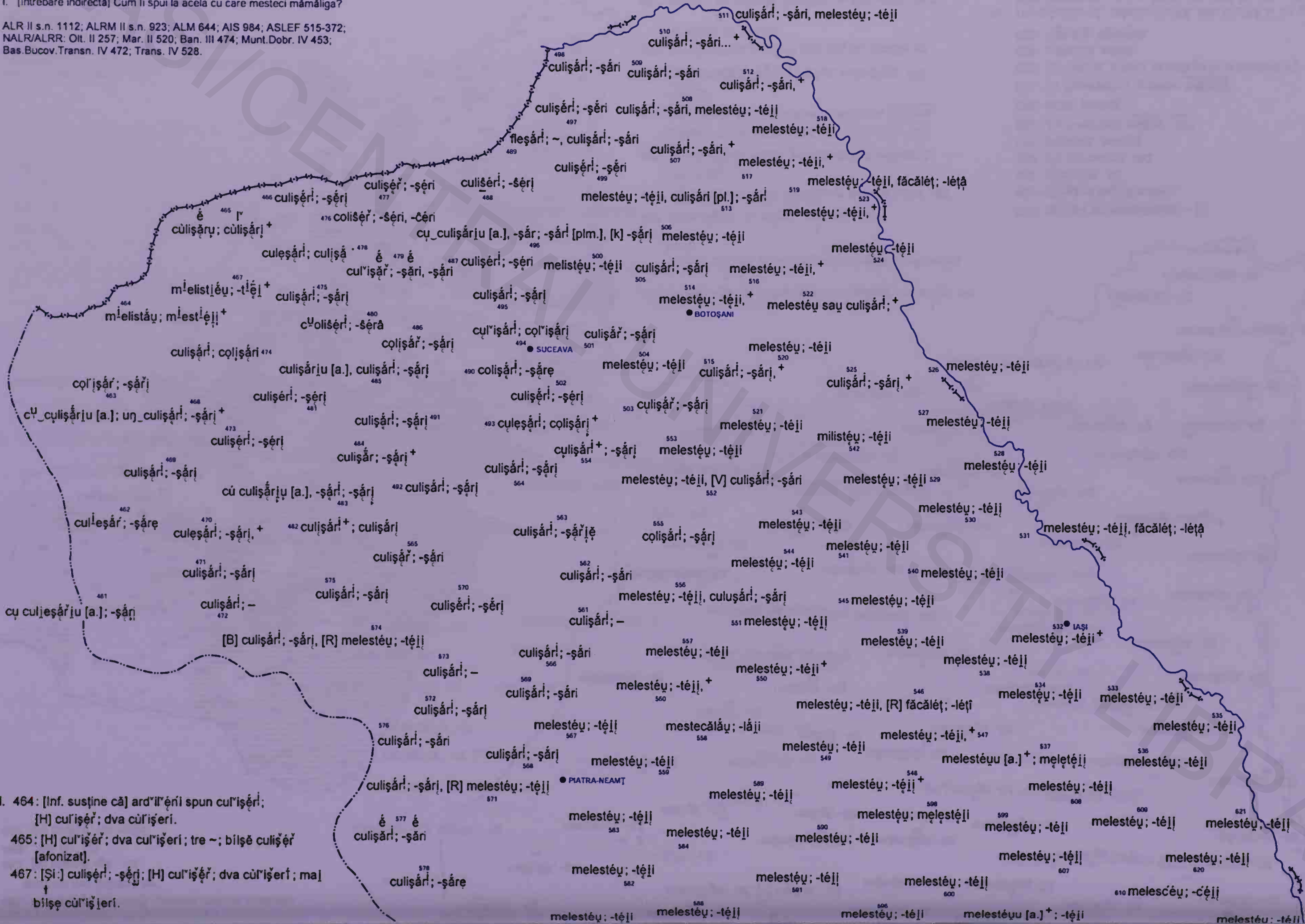
669: măligúțį, mamalig.

IV. [T]: MĂMĂLIGĂ, MĂMĂLIGUȚĂ, MĂLIGUȚĂ ► I/1: p. 46 (626. Vetrișoara, Vs.), p. 63-64, 66 (628. Epureni, Vs.); p. 242-243 (645. Adam, Drăgușeni, Gl.); p. 275-276 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 7-8 (651. Câmpineanca, Florești, Vn.), p. 34 (653. Mircești Vechi, Vânători, Vn.); p. 27 (655. Ionășești, Nicorești, Gl.); p. 104-105. 106 (659. Străoane. Vn.); p. 147 (663. Pralea, Căiuți, Bc.); p. 217-218 (669. Soveja, Vn.); ► II/1: p. 103 (600. Pungești, Vs.); p. 162 (618. Lipovăț, Vs.).

FĂCĂLEŢ, pl. „bâton pour remuer la polenta”

[1420]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela cu care mesteci mămăliga?

ALR II s.n. 1112; ALRM II s.n. 923; ALM 644; AIS 984; ASLEF 515-372; NALR/ALRR: Olt. II 257; Mar. II 520; Ban. III 474; Munt.Dobr. IV 453; Bas.Bucov.Transn. IV 472; Trans. IV 528.

II. 464: [Inf. susţine că] ard'il'éni spun cul'işḗr; [H] cul'işḗr; dva cul'işeri.
465: [H] cul'işḗr; dva cul'işeri; tre ~; bilşẹ culişḗr [afonizat].
467: [Şi:] culişḗr; -şḗrį; [H] cul'işḗr; dva cul'işeri; maį bilşẹ cul'işeri.

468: [II] culişẹ́rĭ; -şẹ́rị.

470: mẹlịst'éụ; melist'ẹ́ịị.

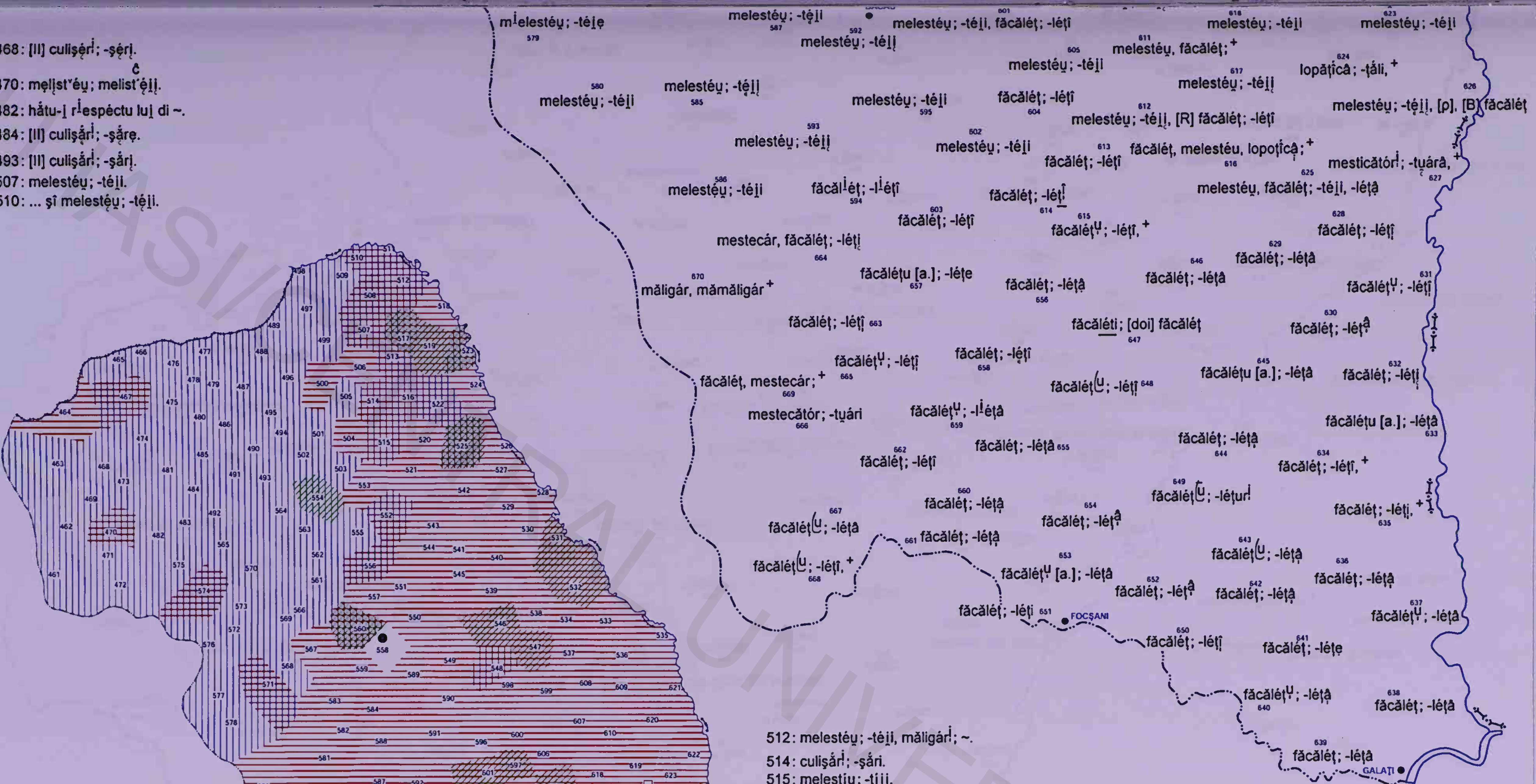
482: hătu-ị rĭespéctu luị di ~.

484: [II] culişắrĭ; -şắrẹ.

493: [II] culişắrĭ; -şắrị.

507: melestéụ; -tẹ́ịị.

510: ... şî melestẹ́ụ; -tẹ́ịị.

CCXLVIII

Principalii termeni pentru „făcăleţ"

- melesteu
- culişer
- făcăleţ (făcălete)
- ● mestecar (mestecător, mestecălău)
- □ lopăţică

512: melestéụ; -tẹ́ịị, măligắrĭ; ~.

514: culişắrĭ; -şắri.

515: melestíụ; -tíịị.

516: culişắrĭ; -şắri.

517: culişắrĭ; -şắri, făcălẹ́ţ; -lẹ́ţạ.

522: melestẹ́ịị, culişắri.

523: culişắrĭ; -şắri, [R] făcălẹ́ţ; -lẹ́ţî.

525: melestẹ́ụ; -tẹ́ịị, făcălẹ́ţ; -lẹ́ţạ.

532: [•] făcălẹ́ţ; -lẹ́ţẹ.

537: „(mestec cu) ~" [vezi formularea întrebării; cf. şi răspunsul din pct. 606].

547: [B] făcălẹ́ţ; -lẹ́ţî.

548: „Din bătrâni se spunea şi culişắrĭ; -şắrị".

550: dóụĭ melestẹ́ịị pi sk̑înắrịa fimẹ́ịị [comentariul inf. este legat de faptul că anchetatorul a cerut şi forma de plural].

554: saụ făcălĭẹ́ţ, „[dar] nu se zice în sat".

560: [R] făcălẹ́ţ; -lẹ́ţạ, [V] culişắrĭ; -şắrị.

597: [Şi:] făcălẹ́ţ; -lẹ́ţạ.

606: „(mestec cu) ~" [vezi şi răspunsul din pct. 537].

611: melestẹ́ịị, făcălẹ́ţi.

615: melestẹ́ụ; -tẹ́ịị [inf. nu cunoaşte termenul «culişer» şi nu-l poate pronunţa].

616: făcălẹ́ţạ, melestẹ́ịị.

619: [•] melestẹ́ụ; -tẹ́ịị.

624: melestẹ́ụ; -tẹ́ịẹ.

627: făcălẹ́ţ; -lẹ́ţî.

634: lopoţî́cĭ; -ţîś, „[care are două capete]: cu un capăt se mestecă, iar cu celălalt o tipăreşte [= netezeşte]".

635: [V] lopăţî́cĭ: „avea o parte lăţită (capăt) de dat împrejur la mămăligă".

668: mestecătór; -ţuắri.

669: făcălẹ́ţị, mestecári; „la boieri se mesteca cu două, la mămăligi mari".

670: [•] [V] făcălẹ́ţ.

IV. FĂCĂLEŢ, MELESTEU, LOPĂŢICĂ ► cf., sub IV, la H. 435 „Mămăligă".

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

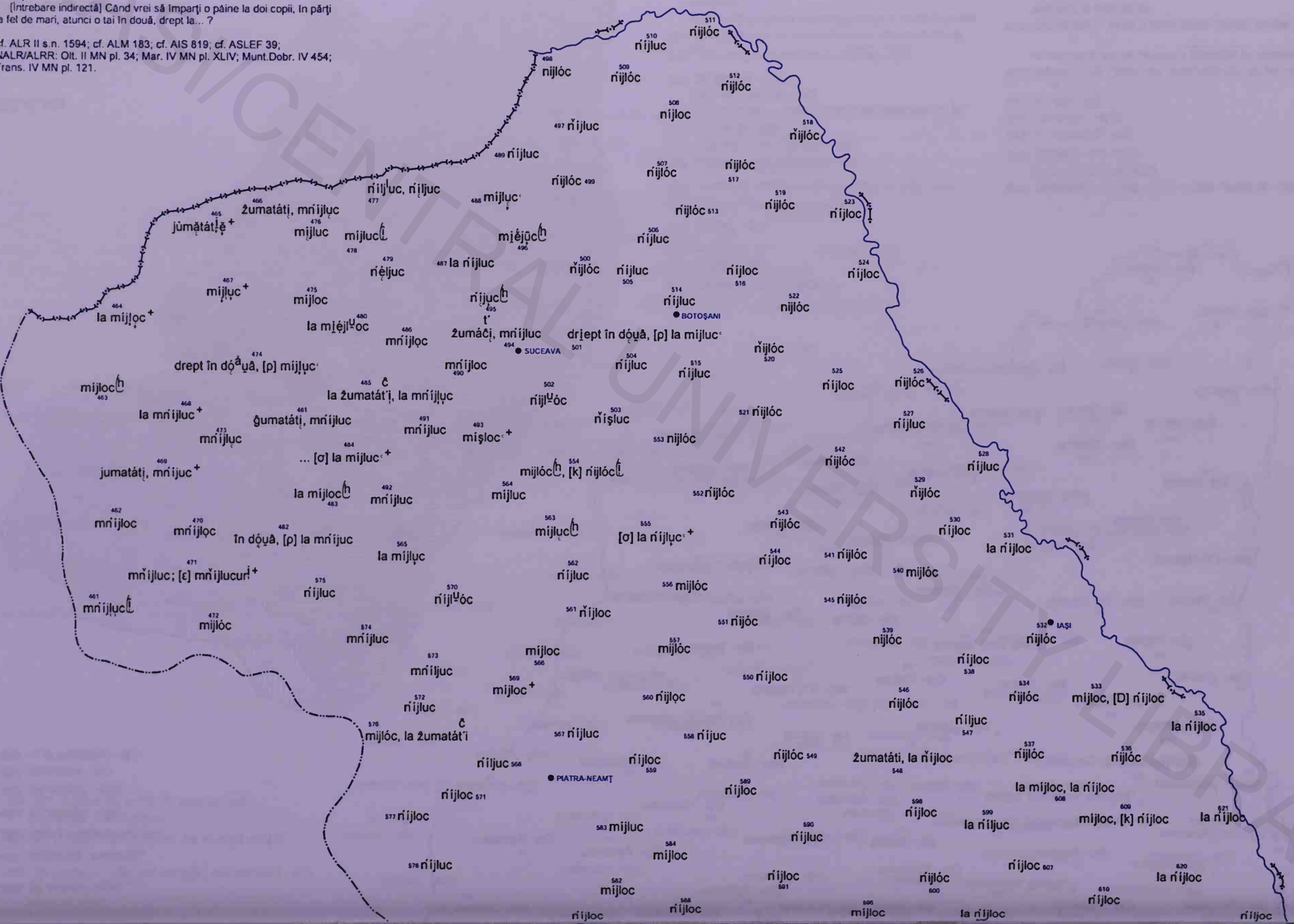
NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

MIJLOC „milieu"

[1422]

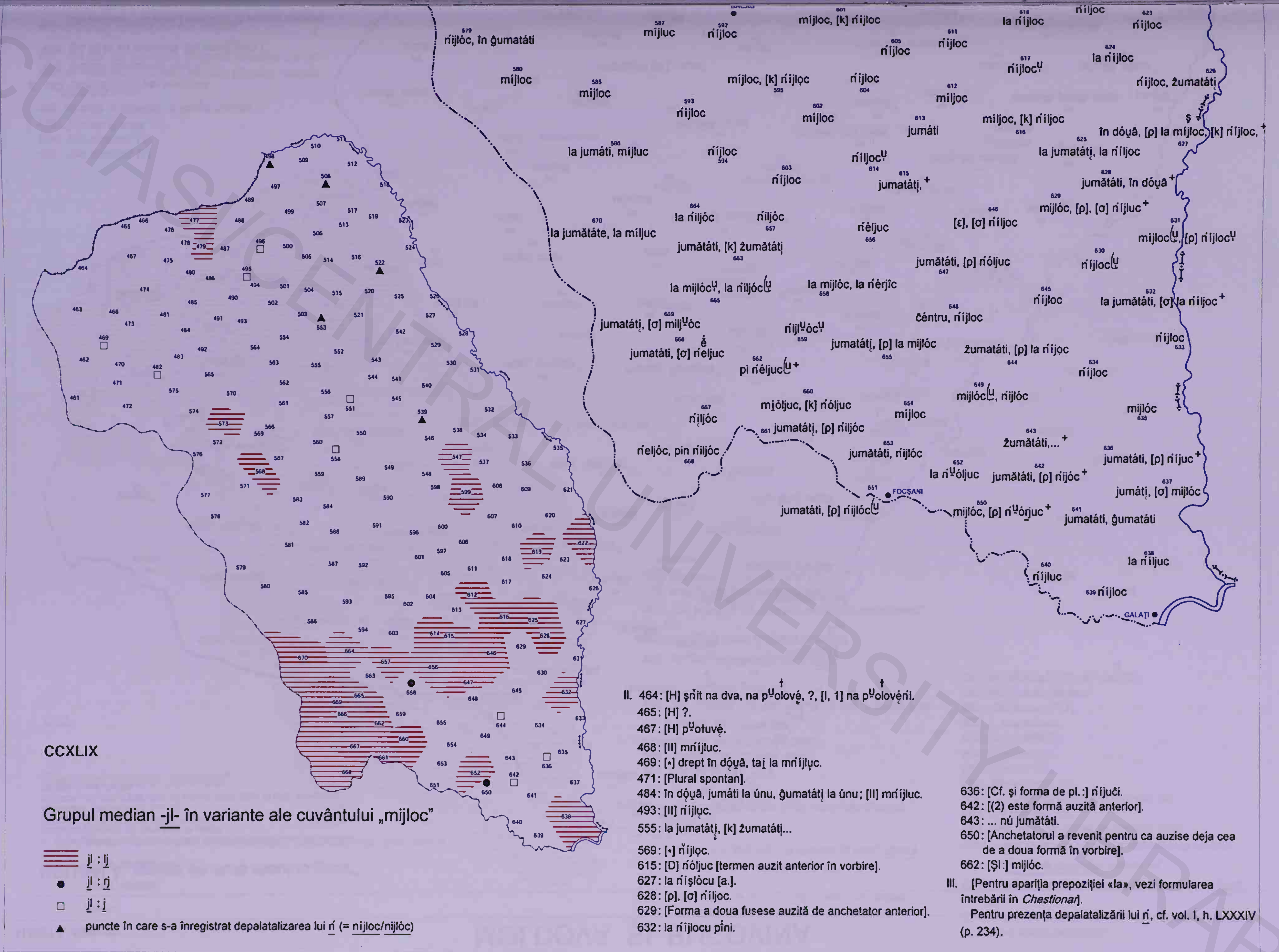
I. [Întrebare indirectă] Când vrei să împarţi o pâine la doi copii, în părţi la fel de mari, atunci o tai în două, drept la... ?

cf. ALR II s.n. 1594; cf. ALM 183; cf. AIS 819; cf. ASLEF 39; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 34; Mar. IV MN pl. XLIV; Munt.Dobr. IV 454; Trans. IV MN pl. 121.

CCXLIX

Grupul median -jl- în variante ale cuvântului „mijloc”

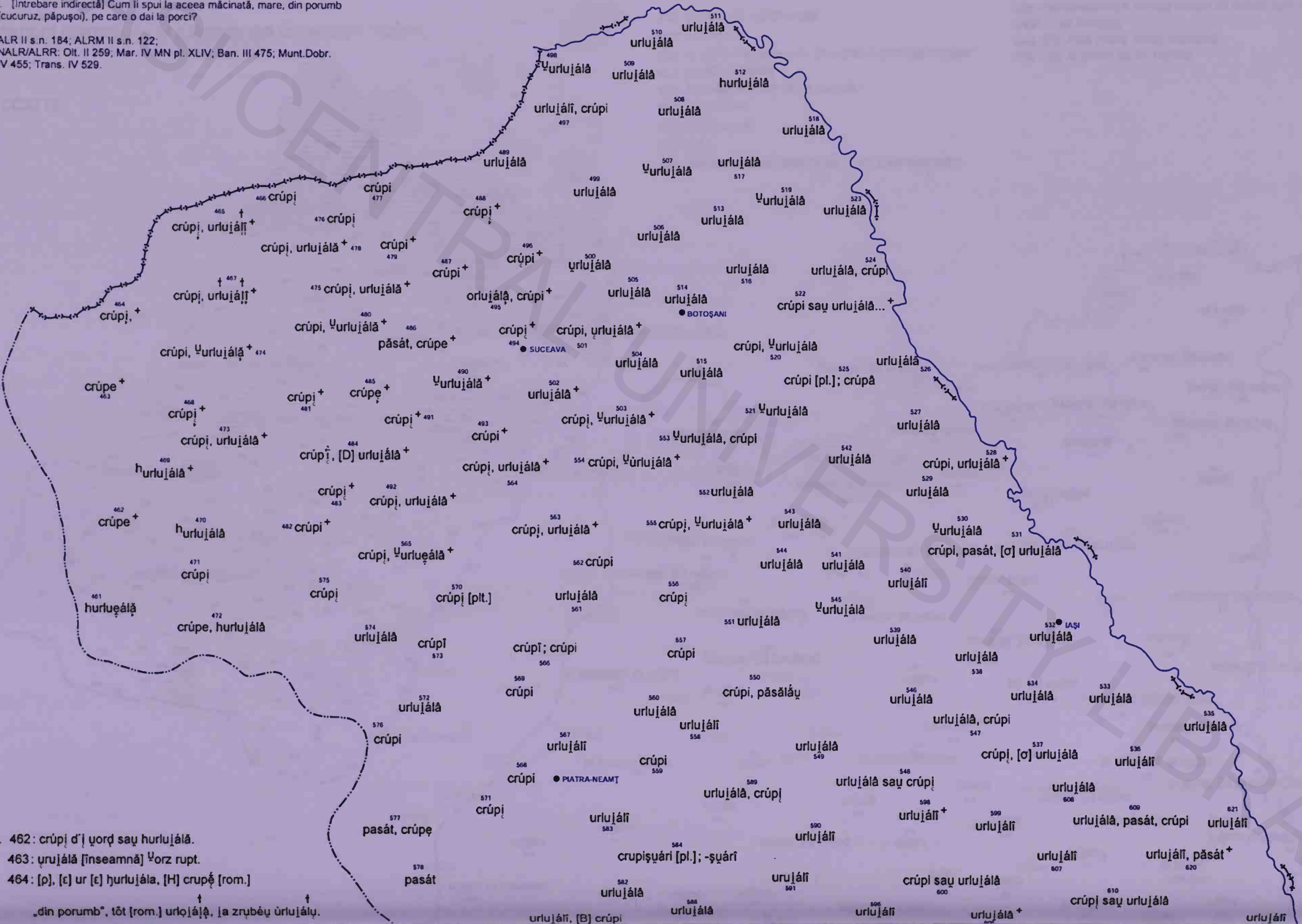
II. 464: [H] șńit na dva, na pᵘolovẹ́, ?, [I, 1] na pᵘolovẹ́ri.
465: [H] ?.
467: [H] pᵘotuvẹ́.
468: [II] mŕíjluc.
469: [•] drept în dọ́ụă, taị la mŕíjlục.
471: [Plural spontan].
484: în dọ́ụă, jumáti la únu, ģumatátị la únu; [II] mŕíjluc.
493: [II] ńijlục.
555: la jumatátị, [k] žumatátị...
569: [•] ńijlọc.
615: [D] ńóljuc [termen auzit anterior în vorbire].
627: la ńișlòcu [a.].
628: [ρ], [σ] ńiljoc.
629: [Forma a doua fusese auzită de anchetator anterior].
632: la ńijlocu pîni.
636: [Cf. și forma de pl.:] ńijuči.
642: [(2) este formă auzită anterior].
643: ... nú jumătáti.
650: [Anchetatorul a revenit pentru ca auzise deja cea de a doua formă în vorbire].
662: [Și:] mijlóc.

III. [Pentru apariția prepoziției «la», vezi formularea întrebării în *Chestionar*].
Pentru prezența depalatalizării lui ń, cf. vol. I, h. LXXXIV (p. 234).

URLUIALĂ „grains de maïs moulus gros"

[1423]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea măcinată, mare, din porumb (cucuruz, păpuşoi), pe care o dai la porci?

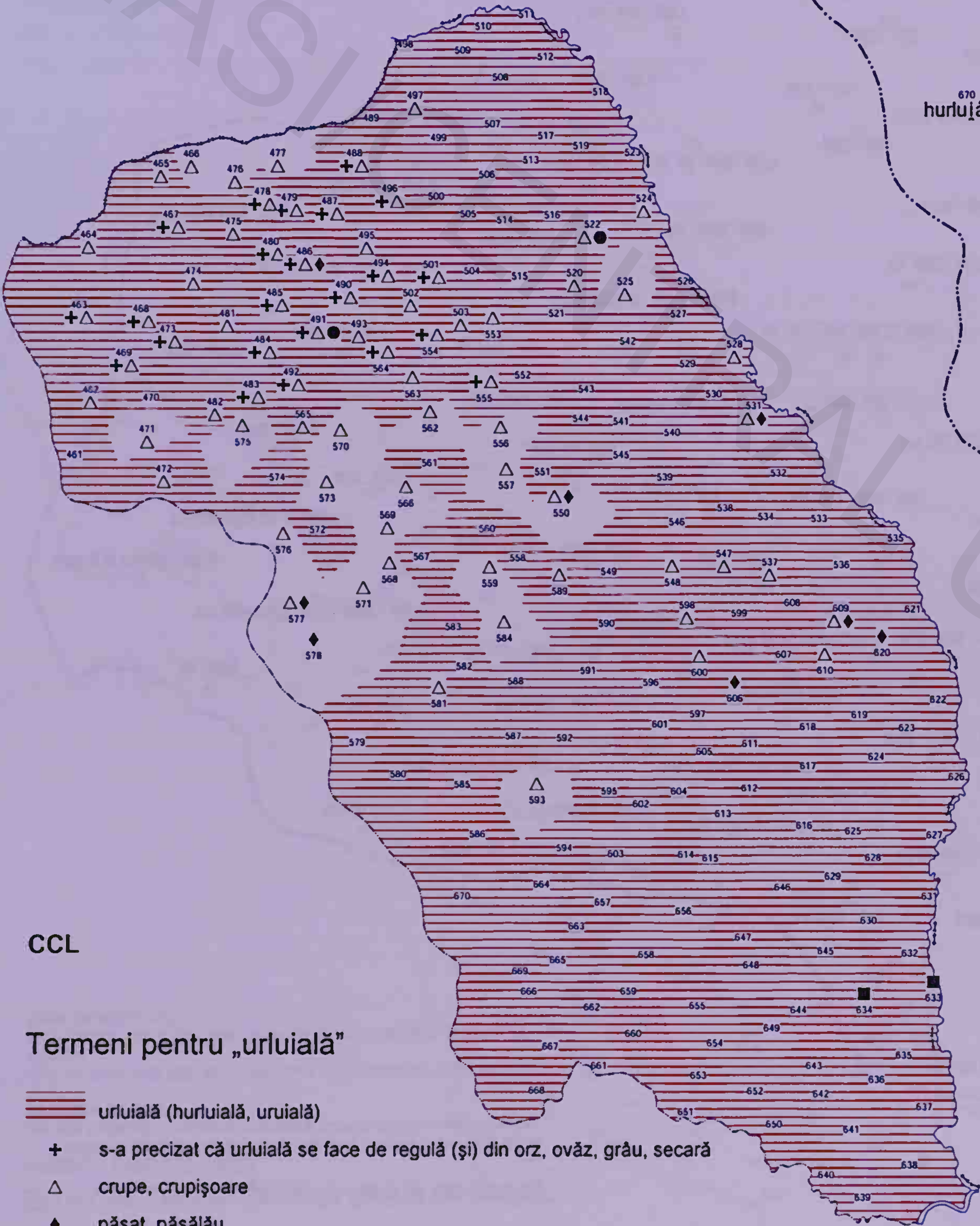
ALR II s.n. 184; ALRM II s.n. 122;
NALR/ALRR: Olt. II 259; Mar. IV MN pl. XLIV; Ban. III 475; Munt.Dobr. IV 455; Trans. IV 529.

II. 462: crúpị d'ị ụorḍ saụ hurluịálă.
463: ụruịálă [înseamnă] ᵘorz rupt.
464: [ρ], [ε] ur [ε] ḥurluịála, [H] crupẹ́ [rom.]
„din porumb", tôt [rom.] urlọịálă, ịa zrụbéụ ùrluịálụ.

465: [H] crupẹ, dʼi̯ẹ́rki̯ „din orz, urluială".

467: „De orz" (2), [H] crupẹ, tŏt [rom.] hùrlui̯ắța „din orz".
468: sặ ᵘurlui̯ẹ́ștĭ, ᵘurlui̯álặ „din orz"; [II] crúpi̯, urlui̯álă „când pui și orz".
469: [•] crúpi di pắpụșó̦i̯, di u̯ovắs urlui̯álă.
473: „Din orz și ovăs" (2).
474: „Din păpușoi" (1).
475: „Din popușoi" (1).

579 urlui̯álă; 580 urlui̯áli; 585 ᵘurlui̯áli; 586 urlui̯áli; 587 urlui̯áli; 592 urlui̯álă; 593 crúpi̯; 594 urlui̯áli; 595 urlui̯áli; 601 urlui̯áli; 602 urlui̯áli; 603 urui̯áli, [k] urlui̯áli; 604 urlui̯áli; 605 urlui̯áli; 611 urlui̯áli; 612 urlui̯áli; 613 urlui̯áli; 614 urlui̯áli; 615 ᵘurlui̯álă +; 616 ᵘurlui̯álă; 617 hurlui̯áli; 618 urlui̯áli; 623 urlui̯áli; 624 urlui̯álă; 625 ᵘurlui̯álă; 626 urlui̯álă; 627 urlui̯álă; 628 ᵘurlui̯álă; 629 urlui̯álă; 630 ᵘurlui̯álă; 631 ᵘurlui̯álă; 632 urlui̯álă; 633 búlgur, urlui̯álă; 634 ᵘurlui̯áli +; 635 urlui̯áli; 636 urlui̯álă; 637 ᵘurlui̯álă; 638 ᵘurlui̯álă; 639 urlui̯álă; 640 ᵘurlui̯álă; 641 urlui̯álă; 642 urui̯álă, [k] urlui̯álă; 643 urlui̯álă; 644 urlui̯álă; 645 urlui̯álă; 646 ᵘurlui̯álă; 647 ᵘurlui̯álă; 648 urlui̯áli; 649 tắrîțĭ, [k] ᵘurlui̯áli; 650 urlui̯áli; 651 urlui̯áli; 652 ᵘurlui̯álă; 653 urlui̯álă; 654 ᵘurlui̯álă; 655 urlui̯álă; 656 urlui̯álă; 657 urlui̯álă; 658 ᵘurlui̯áli; 659 ᵘurlui̯álă; 660 urui̯álă, urlui̯álă; 661 ᵘurlui̯álă; 662 urlui̯áli; 663 urlui̯álă; 664 hurlui̯álă; 665 urlui̯álă; 666 urlui̯álă; 667 urlui̯álă; 668 urlui̯áli; 669 ᵘurlui̯álă; 670 hurlui̯álă.

BACĂU, FOCȘANI, GALAȚI

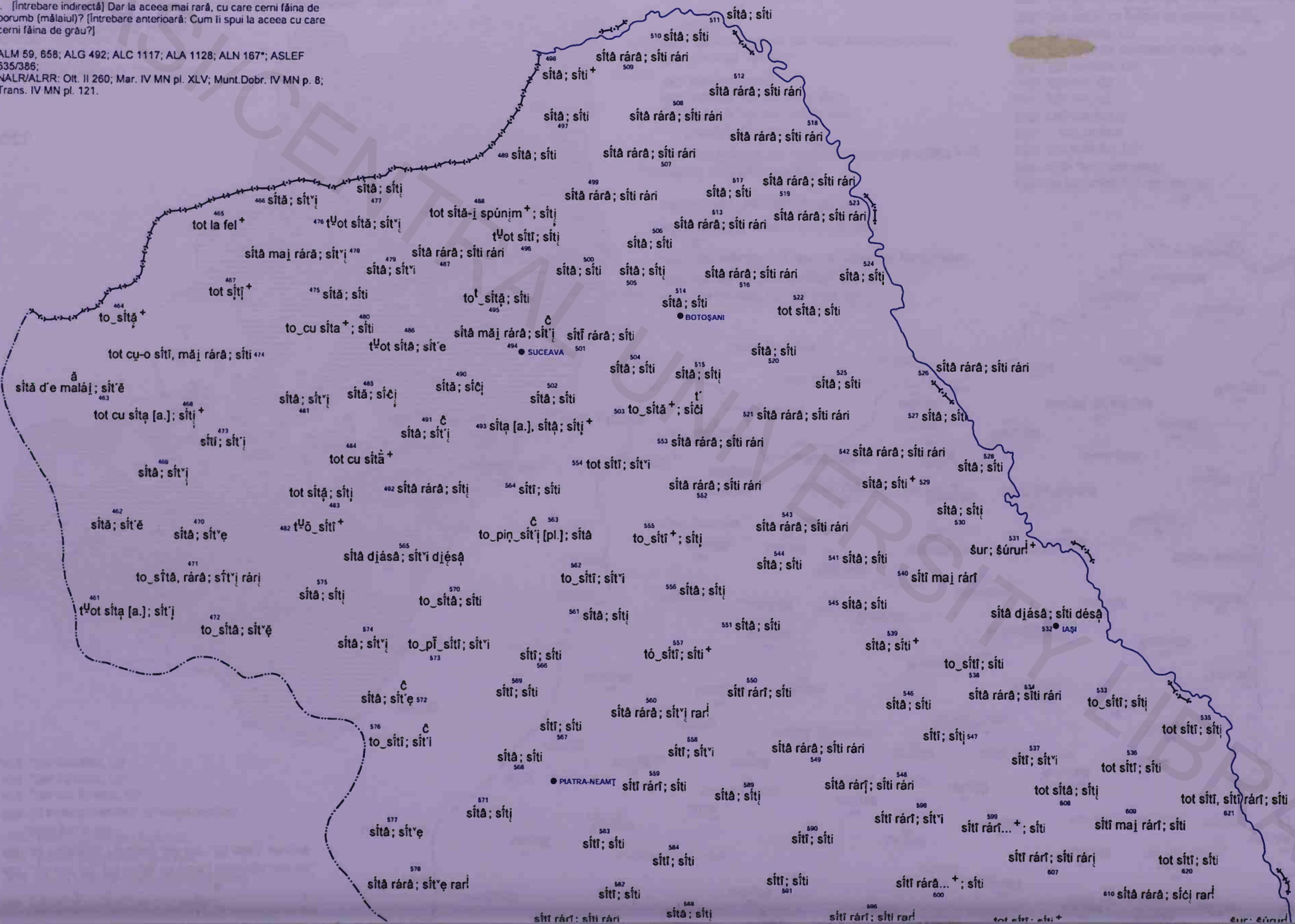
478: „De porumb" (1), „de ovăz" (2).
479: urlui̯álă „se face din ovăz, secară".
480: „Din popușoi" (1), „din orz, mai mare, pentru porci" (2).
481: urlui̯álă îi̯ spúni̯ în tẹ́rmi̯n [= literar].
482: ᵘor fаș ʰurlui̯álă, ᵘor faș crúpi̯.
483: dĭ u̯orz [faci] ᵘurlui̯ắlặ.
484: „Din popușoi" (1), „din u̯orț" (2), ŏ duc la mu̯ără ș-u̯o ᵘurlui̯ẹ́ḍ; [II] crúpi̯.
485: urlui̯álă „din orz, pentru porci".
486: urlui̯álă „din orz, ovăz, grău".
487: urlui̯álă di u̯orḍ.
488: ᵘurlui̯álă „din orz".
490: „Se amestecă cu orz, ovăz; numai din păpușoi:" crúpe.
491: u̯rlui̯álă dʼin áltă pîʼni; „la Stroiești [îi zice]" zắhắră.
492: „Mai ales la cea din orz, ovăz" (2).
493: [II] urlui̯álă.
494: [D] urlui̯álă „se face din grău, ovăz, orz, secară".
495: „Din popușói" (2).
496: ᵘurlui̯álặ „din orz".

501: din pᵘopușó̦i̯ (1), din u̯orẓ (2).
502: crúpi̯ „sunt mai mari".
503: „Din popușoi" (1).
522: ... sau̯ zahară.
528: mai̯ mitițẹ̆li (1).
554: „Din orz" (2).
555: „Din orz" (2).
563: „Din porumb" (1).
564: „Din popușoi amestecat cu ovăs" (2).
565: „De porumb" (1).
598: „Mai mare, ca urẹ́zu, se cheamă crúpi".
606: „pasát se face la râșniță, e mai mare ca urluiala".
615: „Și ᵘurlui̯álă maruntícĭ, pentru pui".
620: „Mai mică decât urluiala, se făcea înainte la ríșniți" (2).
634: búlgŭr „ca urluiala, dar mai mare, cu bobul sfărâmat în 3-4 bucăți, pentru pui".

SITĂ², pl. „tamis (pour la farine de maïs)"

[1426]
I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea mai rară, cu care cerni făina de porumb (mălaiul)? [Întrebare anterioară: Cum îi spui la aceea cu care cerni făina de grâu?]

ALM 59, 658; ALG 492; ALC 1117; ALA 1128; ALN 167*; ASLEF 535/386;
NALR/ALRR: Olt. II 260; Mar. IV MN pl. XLV; Munt.Dobr. IV MN p. 8; Trans. IV MN pl. 121.

CCLI

Termeni pentru „sită”

● ciur

▲ dârmoi

Nereprezentat: „sită (rară, de păpuşoi etc.)”

II. 464: [H] sịẹ̆to; dvói sịet.

465: [H] odnọ́ sịéto; dvói sịet; bíľșẹ sịẹt.

467: [H] sẽ̆tụ; sắto; maị bílșe sắt.

468: [II] sîtă; sîtị.

480: maị dịásă saụ maị ráră.

482: șî așéị di grîụ ăị măị dịásî, ịástalántî-ị măị rar-ụolịácị.

484: acẹ̆ îị măị rărŭ̂ță șî čẹịilántă di ă [ɛ] pẹ̆ntru_grîụ îị măị dẹásặ; [II] sîtă; sîtị.

488: maị dịásặ.

493: [II] sîtă di pụopụșói; sîti.

498: îị ráră.

503: măị ráră.

529: îị dịásă.

531: îs trecút pĭ_șur șî pĭ_vḗșcă.

539: maị ráră ca șe di grîụ.

555: da-ị ráră.

557: [Accentul de pe «tot» este mai puternic decât în cazul altor răspunsuri similare].

586: ... núma cî-ị maị rárî.

599: ... di fắịinî di păpịșóị.

600: ... di păpușóị.

602: da maị rárî.

606: „E mai rară”.

625: [•] șur.

626: maị rărúță.

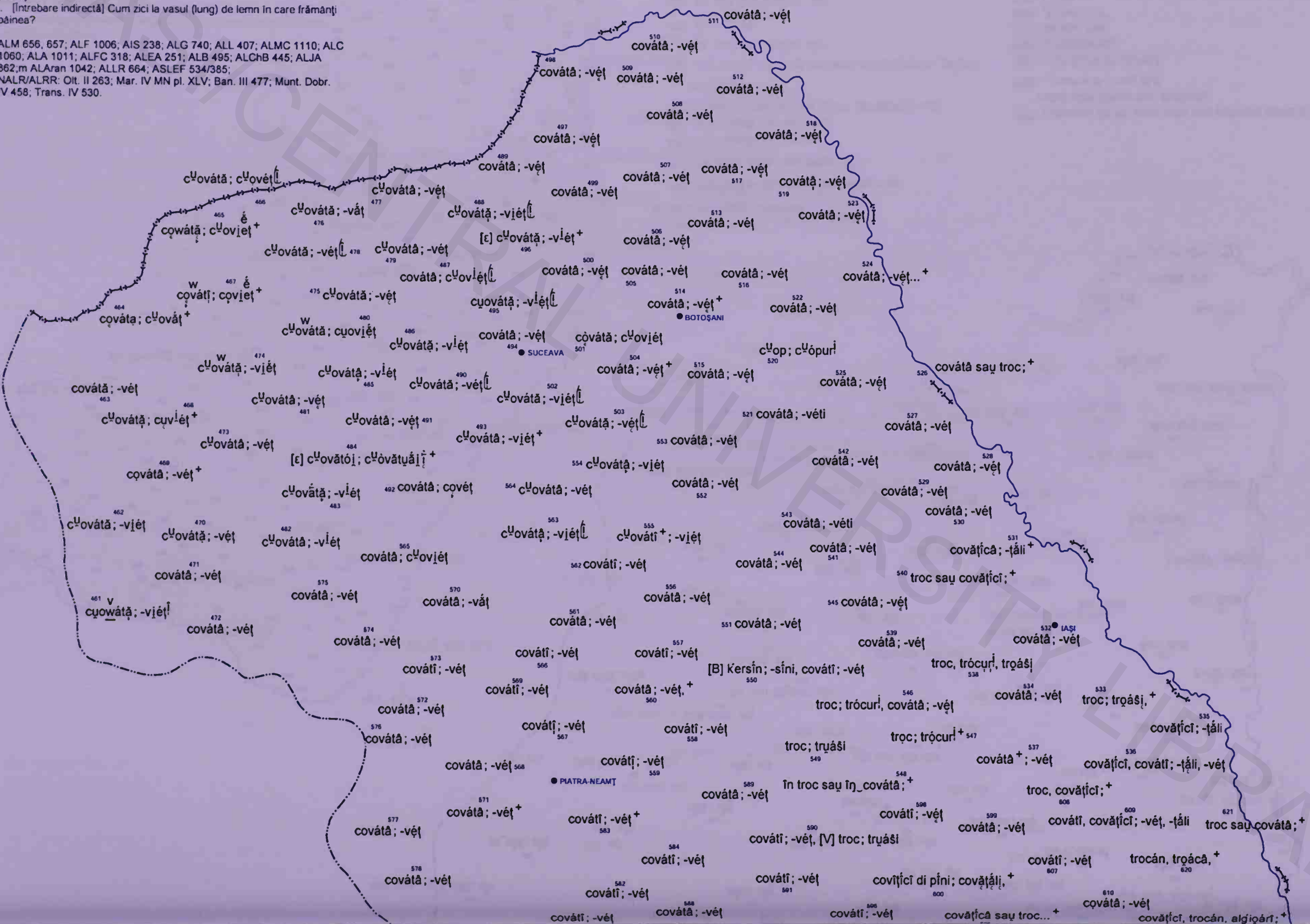
III. În unele cazuri, s-au produs confuzii ca urmare a întrebării precedente (cf. pct. 529, 532, 563).

În legătură cu apariția lui «tot» (și a unor răspunsuri de tipul „tot la fel”), vezi întrebarea 1425 (MN, pl. 287)

COVATĂ, pl. „pétrin"

[1431]
I. [Întrebare indirectă] Cum zici la vasul (lung) de lemn în care frămânţi pâinea?

ALM 656, 657; ALF 1006; AIS 238; ALG 740; ALL 407; ALMC 1110; ALC 1060; ALA 1011; ALFC 318; ALEA 251; ALB 495; ALChB 445; ALJA 862;m ALAran 1042; ALLR 664; ASLEF 534/385;
NALR/ALRR: Olt. II 263; Mar. IV MN pl. XLV; Ban. III 477; Munt. Dobr. IV 458; Trans. IV 530.

II. 464: [H] cᵘorĭęto; dvói corét.
465: [H] corę̆tă; dvói corę̆t; bilșę corę̆t.
467: [H] corę̆to; dva corę̆ta, [k] dvói corét; maĭ bilșe corę̆t.
468: [II] cᵘovátă; -vę̆t.
469: [•] cᵘovátă; -vắț.
484: [D] cᵘovátă; -vĭét, dácă-ĭ mrîcă; [II] cuovátă; cᵘovátĭ.
493: [II] covátă; -vę̆t.
496: „Acuma se frământă în lighean".

579: covátă; -vét
580: covátĭ; -vét
585: covátĭ; -vét+
586: covátĭ; -vét
587: covátĭ; -vét
592: covátă; -vét
593: covátă; -vét
594: truácĭ; truáși
595: covátĭ; -vét
601: troc; truáși, covátĭ; -vét
602: covátĭ; -vét
603: covátĭ; -vét
604: covátĭ; -vét
605: covátĭ; -vét
611: covátĭ; -vét
612: covátă; -vét
613: covátĭ; -vét
614: covátĭ; -vét
615: truácĭ; truáși
616: troc; trócurĭ, covátă; -vét
617: covátă di pîni; -vét
618: covátă, covățîcĭ; -vét, -țăli
623: troácĭ; troáși, covátĭ; -vét
624: ŭ_trocán sau troácă; +
625: covátă; -vét, covățîca
626: covátă; -vét, trocán; -cáni+
627: covátă; -vét
628: cᵘovátă; -vét
629: covátă; -vét
630: covátă; -vét
631: covátĭ; -vét
632: truácĭ; truácĭ
633: covátă; -vét
634: covátĭ; -vét
635: cᵘovátĭ; -vét
636: covátă; -vét
637: covátă; -vét
638: cᵘovátă; -vét+
639: covátă; -vét
640: covátă di pîni; -vét
641: covátă; -vét
642: covátă; -vét
643: covátă; -vét
644: covátă; -vét, +
645: covátă; -vét
646: covátă; -vét
647: covátĭ; -vét
648: covátĭ; -vét
649: cᵘovátĭ; -vét
650: cᵘovátĭ; -vét
651: covátĭ; -vét
652: cᵘovátă; -vét, +
653: covátă; -vét
654: covátă; -vét
655: covátă; -vét
656: covátă; -vét
657: truácă; truáče
658: cᵘovátĭ; -vét
659: cᵘovátă; -vét
660: covátă; -vét
661: covátă; -vét
662: covátĭ; -vét
663: [V] truácĭ; truáči, covátă
664: truácă, covátă; truácĭ, -vét
665: covátă; -vét
666: [B] truácă; truáși, +
667: covátă; -vét
668: covátĭ; -vét
669: truácă; troč
670: truácă, covátă; troč, -vét

FOCȘANI
GALAȚI

CCLII

Termenii pentru „covată"

- troc, troacă, trocan
- ○ chersin
- ◨ cop
- ■ copaie
- ▲ albioară
- ♦ căuș

Nereprezentat: „covată" („covățică", „covătoi")

504: Kersîn; -sîni „un vas de lemn lunguieț, oval, mai mic decât covata, pentru frământat".
514: [•] copáĭi; -păĭ.
524: ... sau cop; copĭ, „o covată mititică".
526: covét, trócurĭ.
531: [Și:] troc de frământat; trócurĭ, „e mai mare".
533: căúș; căúșĭ, covățîcĭ; -țăli.
537: di frămîntá_pînea.
540: trócurĭ, covățăli.
547: „E rotund".
548: trócurĭ, covét; trócu-ĭ maĭ mic.
555: d'i framîntát.
560: Kersîn; -sîne „[vas] de lemn scobit, larg și rotund".
571: „[Se face] și din lemn scobit, și din scândură".
583: „Din lemn scobit".
585: [Ca prim răspuns:] vas, ligán.
597: di frămîntát pînea.
600: covátă; -vét.
606: ... di frămîntát; covățîș, trócurĭ.
608: trócurĭ, covățăli.
619: ... di lemn; covét, troáșĭ.
620: covățîcĭ; trocáni, troáși, covățăli; (1) „e mai mare".
621: troáși, covét.
622: covățăli, trocáni, algĭuári; „trocánu-ĭ rotúnd; toate-s de lemn".
624: trocáne, troáșe.
626: „Mai mare" (2).
638: „[Pâinea se frământă] și în ligán".
644: trocŭ; truáși; [este] „lungă și îngustă" (1), „rotund și larg" (2).
652: cᵘovățîcă; -țéli.
666: covátă; -vét.

IV. [F]: COVATĂ ► II/1: p. 290, pl. C6, fig. 101 (611. Corodești, Vs.); fig. 102 (619. Olteneşti, Vs.); ► COVĂȚICĂ ► II/1: p. 290, pl. C6, fig. 102 (612. Puiești, Vs.); fig. 104 (619 Oltenești, Vs.).
[T]: Cf., sub IV, la MN [1421] „Pâine", PL. 287, MN [1437] „Plăcintă", PL. 291 și la MN [1444] „Cozonac", PL. 295.

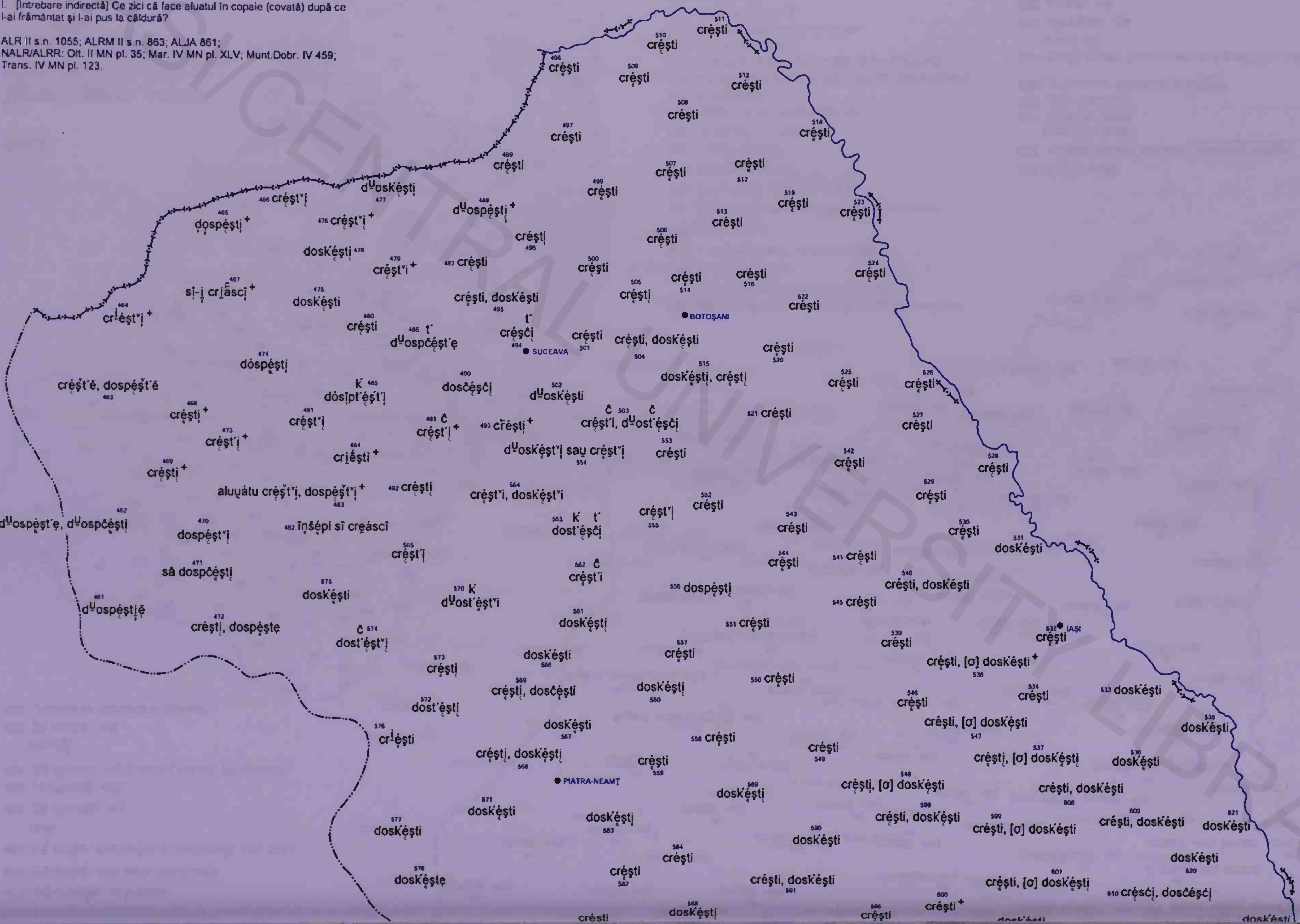
NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

(aluatul) DOSPEŞTE (ind.prez.3) „(la pâte) lève"

[1433]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că face aluatul în copaie (covată) după ce l-ai frământat şi l-ai pus la căldură?

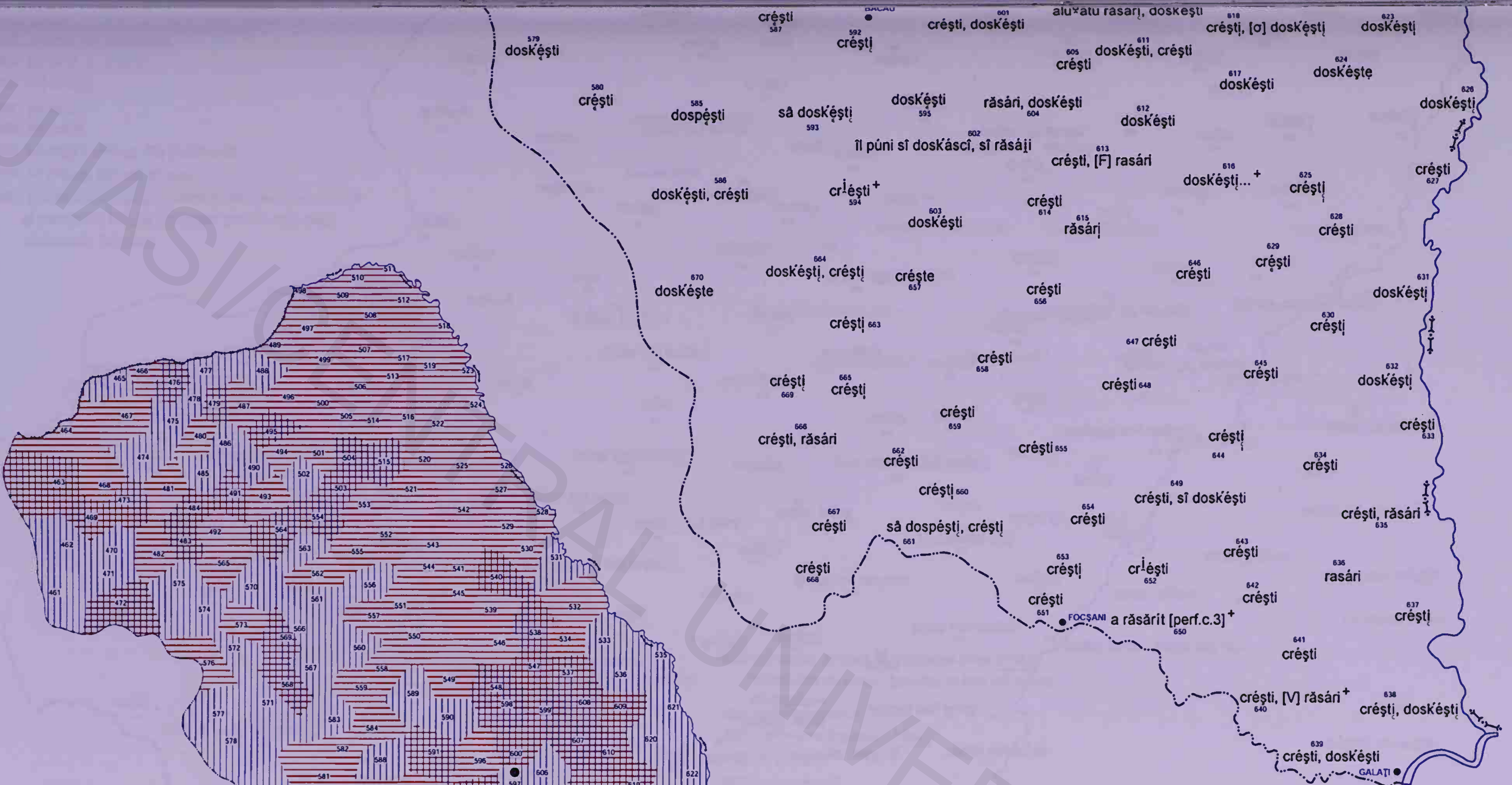
ALR II s.n. 1055; ALRM II s.n. 863; ALJA 861;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. IV MN pl. XLV; Munt.Dobr. IV 459;
Trans. IV MN pl. 123.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCLIII

Termeni pentru „(aluatul) dospește”

II. 464: [H] r^{u}ostįéļu, [I, 1] rost'ăt.
465: [H] ki̯ẽsņẽ.
467: [H] [ɛ] avî pričinéisi̯a i̯àbềrîs [jak by rys ?].

468: [II] créşti̯.
469: [•] ^{u}o doskít, doskę́şt'i̯ sau créşt'i̯, n-o cri̯ăscŭ d'ilóc.
473: dospt'éşt'i̯ şi ~.
476: [•] dospę́şt'i.
479: [•] doskę́şt'i.
483: pui̯ şi creắscă, şi d^{u}ospkắscă.
484: [II] d^{u}oskę́şti̯.
488: la noi̯ să spúni d^{u}oskę́şti̯.
491: [•] dost'éşti̯.
493: [II] créşti̯.

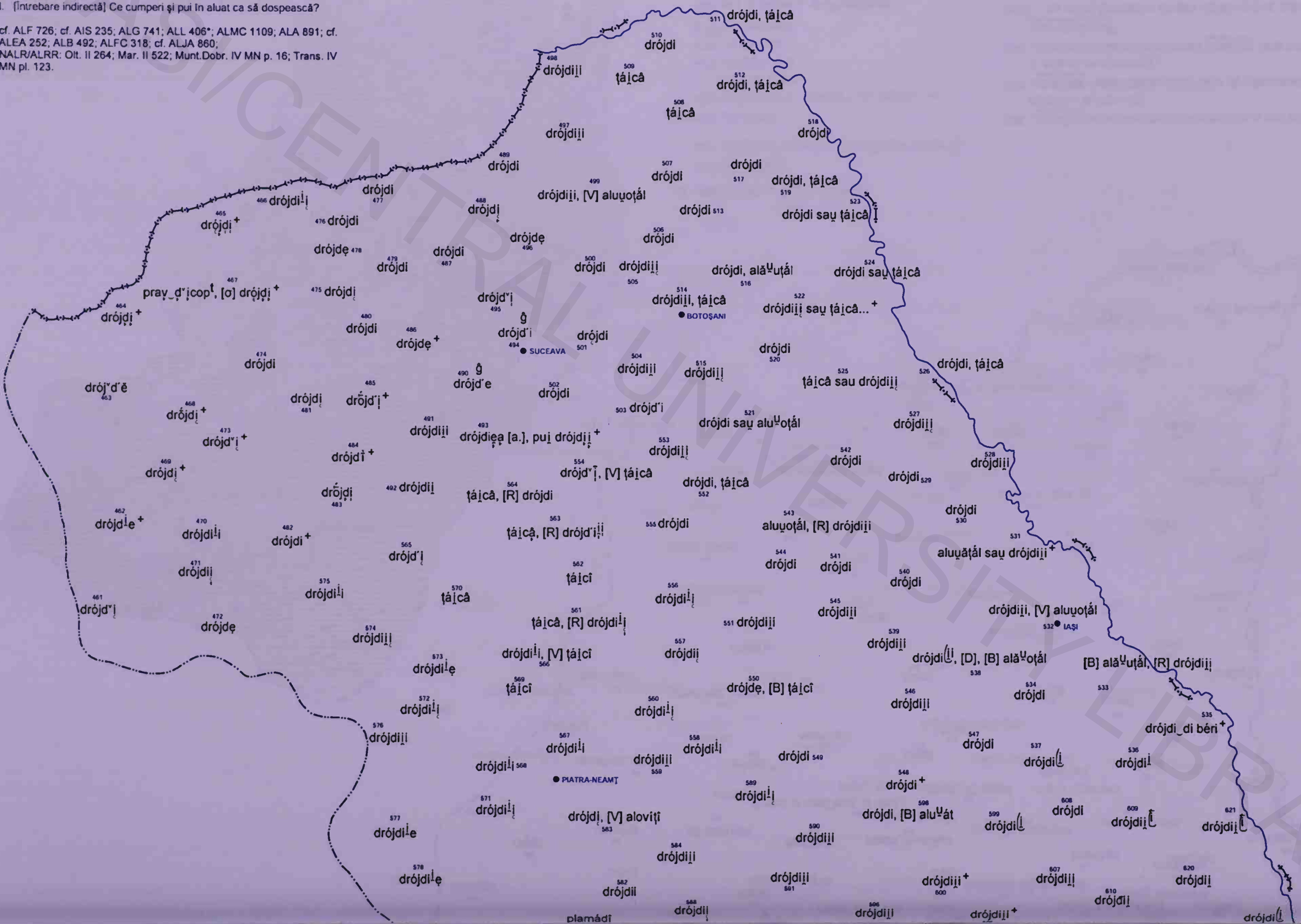
538: „doskę́şti se spune despre aluatul care a stat prea mult timp la crescut”.
594: „doskę́şti numai tărâţa, [sau] făina de păpuşoi lăsată în apă să se acrească”.
600: „Aluatul frământat de cu seara doskę́şti, iese pâinea mári şi púhavă”.
616: ... nu créşti̯ [precizare asupra căreia revine, admiţând că se poate spune şi astfel].
640: îi̯ búnă di pus di̯-a mîna; [şi:] să rasáii̯ [conj.prez.3].
650: îl pun [= aluatul] sî rasáii̯.

IV. [T]: „(Aluatul) creşte, răsare sau dospeşte” ► vezi, sub IV, la MN [1421] „Pâine”, PL. 287, MN [1437] „Plăcintă”, PL. 291 şi la MN [1444] „Cozonac”, PL. 295.

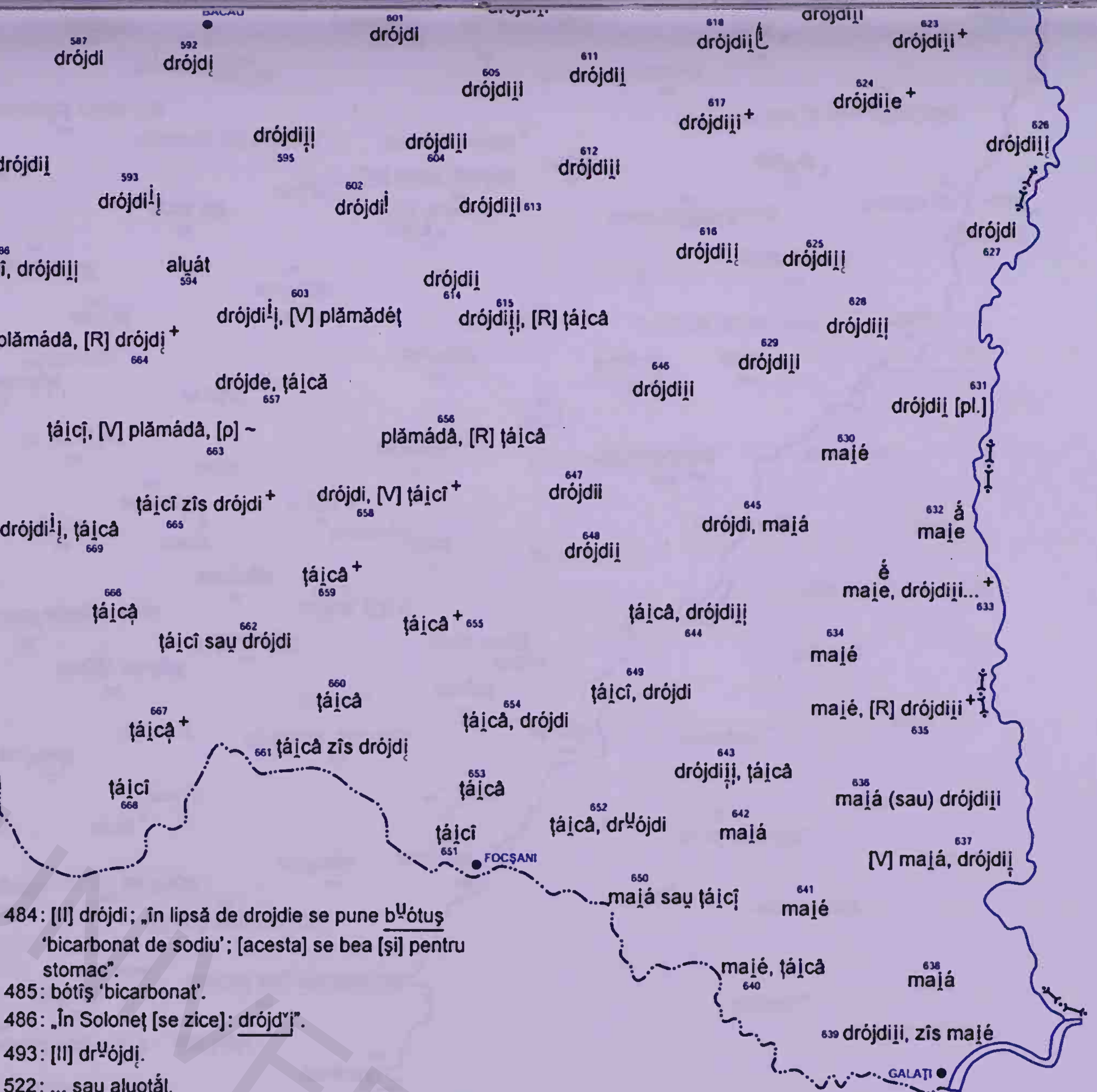
DROJDIE „levure”

[1434]
I. [Întrebare indirectă] Ce cumperi şi pui în aluat ca să dospească?

cf. ALF 726; cf. AIS 235; ALG 741; ALL 406*; ALMC 1109; ALA 891; cf. ALEA 252; ALB 492; ALFC 318; cf. ALJA 860; NALR/ALRR: Olt. II 264; Mar. II 522; Munt.Dobr. IV MN p. 16; Trans. IV MN pl. 123.

II. 462: puótâș, [R] bicarbonát.
464: [H] drîž, [I, 1] drîjî.
465: [H] drîzie.
467: [H] drîzi.
468: [II] drójdi.
469: [•] drójd'i, p^{u}ótaș, [R] bicarbonát.
473: [•] p^{u}ótuș, [R] praf di copt.
482: [•] măié, maiáua [a.] 'plămădeală'; [se zice] și măié și plămăd'it; [••] „se mai pune" prav di copt [sau] bicàrbonát, [V] pótaș.

484: [II] drójdi; „în lipsă de drojdie se pune b^{u}ótuș 'bicarbonat de sodiu'; [acesta] se bea [și] pentru stomac".
485: bótîș 'bicarbonat'.
486: „În Soloneț [se zice]: drójd'i".
493: [II] dr^{u}ójdi.
522: ... sau aluoțăl.
531: „Înainte se făcea și din heméi, pisat în apă".
535: „Sunt și botcáli [pl.]; -cálă = 'turtă din spumă de must și făină de păpușoi pentru dospit'".
548: „Înainte se făcea din spúmă di žin cu hăméi și cu tărîțî, făceau túrtî di hăméi".
597: „Înainte se făcea din plămădéț (= făină [de grâu] cu apă și drojdie), cu făină de păpușoi; se punea la uscat sub formă de turte".
600: „Înainte se făceau niște turte din drójdiii di žin cu făină de grâu, care se puneau la uscat".
606: „Se face și de casă, din spumă de drojdie, cu făină de porumb, túrti di drójdi, care se usucă".
617: „Se face și din spumă de vin cu tărâțe de grâu".
623: „Înainte se făcea din spumă de la vin (când [acesta] fierbe), cu tărâțe de grâu sau făină de porumb: turtéli di drójdii".
624: „[Există și] drójdiii di cásă [care se face sub formă de turte], din spumă de vin, când [acesta] e în fierbere, și făină de porumb".
633: ... di vin (2), „cumpărată" (1).
635: „[Așa se zice] la cooperativă [= magazinul din sat]".
655: [Pentru 'drojdie de bere'].
658: „Se zice și astăzi țáicî".
659: „Alții [zic] drójdii".
664: (1) are sensul 'drojdie'.
665: mai ridicát, mai politicós (2).
667: „[Unii spun] drójdii".

III. În cazul răspunsurilor de tipul „aluațel", „plămădeț" (etc.) se anticipă răspunsul la întrebarea următoare, [1435].

IV. [T]: MAIA ► I/1: p. 141 (635. Fârțănești, Gl.); ► I/2: p. 227 (670. Hârja, Oituz, Bc.); ► ȚAICĂ ► I/2: p. 51 (655. Ionășești, Nicorești, G.); p. 103 (659. Străoane, Vn.); p. 134 (662. Vidra, Vn.); ► cf. DROJDIE DE CASĂ ► I/1: p. 110 (633. Oancea, Gl.); ► TURTIȘOARE ► II/1: p. 97 (600. Pungești, Vs.); ► cf. și, sub IV, la MN [1421] „Pâine", PL. 287, MN [1437] „Plăcintă", PL. 291 și la MN [1444] „Cozonac", PL. 295.

CCLIV

Termeni pentru „drojdie"

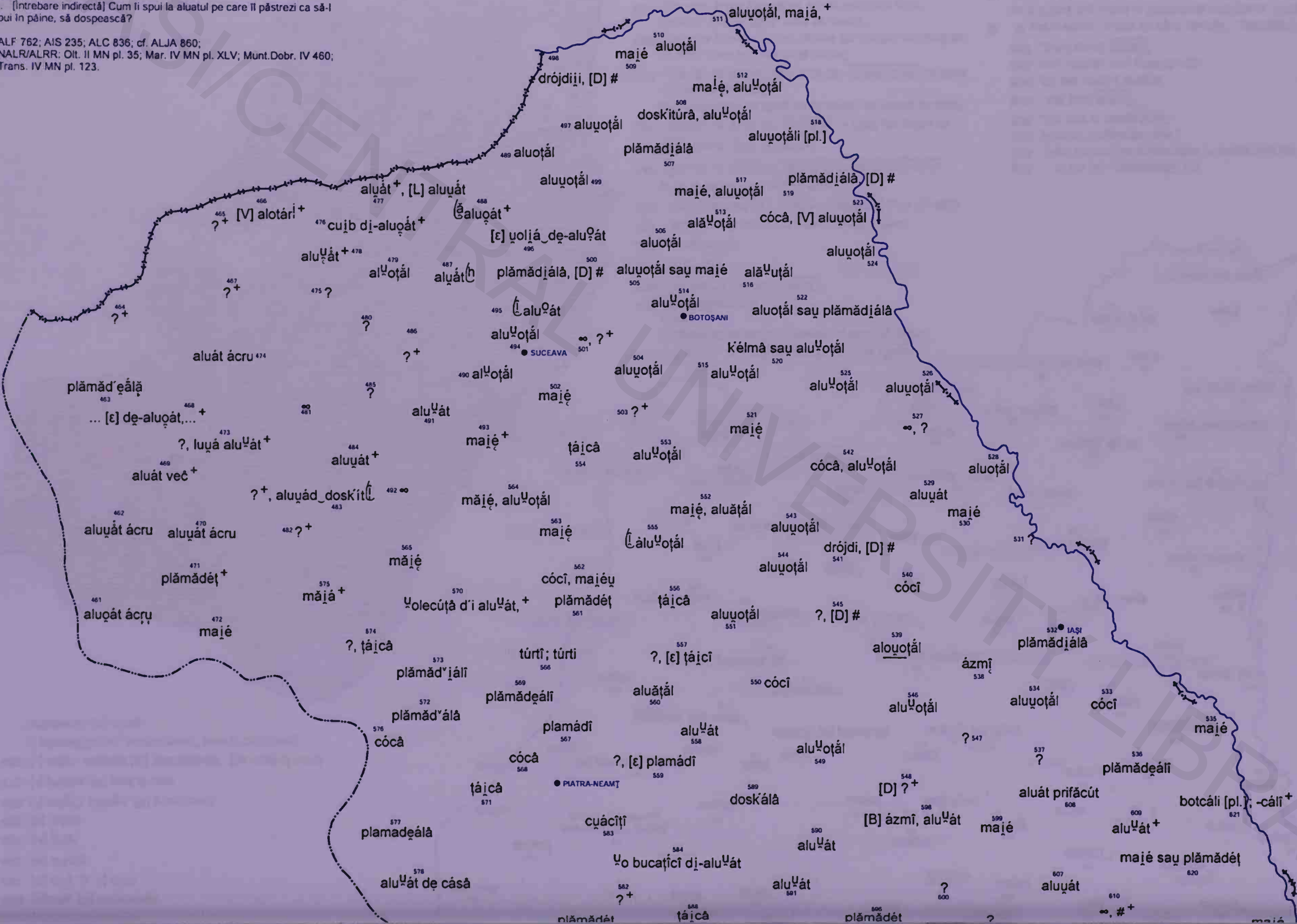
drojdie
țaică
maia

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

ALUAŢEL „levain”

[1435]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aluatul pe care îl păstrezi ca să-l pui în pâine, să dospească?

ALF 762; AIS 235; ALC 836; cf. ALJA 860; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. IV MN pl. XLV; Munt.Dobr. IV 460; Trans. IV MN pl. 123.

579 maĭá
580 túrtĭ
585 [V] comláŭ, aluăţắl +
586 plămădéţ
587 cócĭ, plamádĭ
BACĂU
592 plămădẹálă
593 aluọát
594 aluát
595 plămádă, [k] plamádĭ
601 aluuát
alu^uát, alu^uoţắl
602 aluuát +
603 aluuát
604 răsănóĭ; -nuáĭi +
605 aluuát
611 plămădéţ; -déţĭ
612 ?
613 tot drójdiĭi,... +
614 maĭá
615 plămădéţu
616 aluuát doskít
617 cócĭ; coş
618 ∞ +
?
623 ∞, ?
624 ∞, ?
625 plămădéţ
626 ∞, ? +
627 plămădéţ
628 ∞
629 ∞, [ɛ] [un fel de] cócă
630 plomădéţ
631 maĭe
632 aluát
633 plămădẹálă, plămădéţ
634 plămádĭ +
635 aluát +
636 aluát +
637 aluát, aluát
638 aluát
639 aluát, aluăţắli [pl.]
GALAŢI
640 aluuátu +
641 aluát di pîni
642 aluát di drójdi +
643 plamádă, +
644 aluát
645 [ɛ] plămádă
646 [ɛ] aluát
647 [ɛ] tot aluát
648 túrti [pl.]; túrtĭ
649 ?, [•] aluátu
650 drójdi +
651 aluát
FOCŞANI
652 plămădéţ
653 maĭá
654 ∞
655 aluát, maĭá
656 plămădéţ
657 aluát
658 plămădéţ +
659 ?
660 [ɛ] maĭá
661 aluát
662 [ɛ] plămădéţ
663 aluát
664 plămádă +
665 maĭa
666 plămădéţ
667 [ɛ] aluát
668 aluát +
669 ?
670 plămádă

II. 464: [H] ?.
465: [H] ?.
466: [Se folosea la pâinea de secară, când era inf. mic].
467: [H] prîdćîna [?].
468: ţînẹ̆ um̯ fiel aşắ dĭ..., sẹ̆-nacrẹ́, ca um̯ fiel di drójdi; [II] „Se lua din" plamadĭálă.
469: [•] aluuát, uopréştĭ ~.
471: [•] plămădẹálă.
473: [•] c^uócă, nu to_cu drójd'i, ca acúma.
476: alọát već, să m^uoşt'ĭnẹ.
477: di sacáră.
478: [Mai] alés la pîniĭa di sacáră.
482: sî făşẹ́ ^uo p^uogáşi „când coceai, şi se punea în apă, făcând plămădeală".
483: nu-m adúc aminţĭ.
484: „Se frământa cu apă călduţă", plămădĭálă „când se amestecă făină cu apă şi cu drojdie"; [II] [ɛ] aluuát vĭeḱ.
486: „Mai demult se ţinea plămădẹálă într-un vas de lut negru, de 2-3 kg, numit hîrdắu; -dắĭi".
488: sẹ̆ lasă dĭla un_cuptór la áltu; péntru-a dóĭilea cuptĭórĭ.
493: [II] ?.
501: „Se făcea plămădeală cu floare de pe borş".
503: [•] [O femeie:] plămăd'álă.
511: turtíţă.
548: ḱelm „aluat împrumutat de la altă femeie, care a avut drojdie bună şi aluatul a crescut bine; se pune în aluatul care nu creşte, îl ajută să crească".
570: alu^uăţắl d'i doskít.
575: „Bucată de aluat de la pâinea dinainte".
582: [ɛ] sî ^uopreá dĭ_alu^uát.
585: [Se pune şi puţină drojdie; vara este folosit, întrucât ţine pâinea proaspătă mai mult timp].
602: maĭ făşắu drójdiĭ bătrîni şî din gin, din zvîrlitúrĭ, cînd spẹ̆lắu căzîĭi.
604: „Îl rădea de pe covată şi îl usca".
609: „Din spumă, când fierbe vinul, cu făină de păpuşoi, făcut turtişoare".
610: alu^uăţắl cu ţîţă „aluat mic pentru leac, muiat cu lapte de femeie şi care se pune la ochi, când îţi dă un gunoi în ochi".
613: ... din résturĭ di pi covátĭ.
618: „drójdiĭi di cási, din drojdie de vin şi făină de porumb; se fac turte".
621: „Se fac şi din spumă de vin, amestecată cu făină de porumb; un fel de turte mici, puse la uscat".
626: „[Se face] drójdiĭi din spumă de vin [amestecată] cu făină de păpuşoi".
634: „[Se face] drójdi în loc di maĭé, din must alb cu făină de porumb şi, ceva mai puţină, de grâu; fierbe, apoi se usucă şi se păstrează ca nişte fructe uscate".
635: „Din spuma de vin care fierbe, cu făină de păpuşoi; se uscau ca nişte roţi".
636: cu spúmă di yin.
640: „tot aluát: se face din clăbucii de la fiert vinul, cu făină; se fac turtişoare".
642: „Din spumă de vin, cu făină de porumb".
643: plămădéţ „plămadă cu apă, cu făină, când face pâine".
650: din făínĭ şî spúmĭ di yin, cînd h́iĭérbi.
658: „[Se face] şi din spumă de la fiert vinul cu zîţi (= tărâţe de grâu), care se usucă".
664: [•] aloụát.
668: [Inf. explică substantivul de la verbul „a lua":] am luát din ĭe (= din pâine).

III. Răspunsurile trebuie raportate la cele de pe harta precedentă.

MIEZ (de pâine), pl. „mie (du pain)"

[1442]

I. [Întrebare indirectă] Dar la partea moale dinăuntru? [Întrebare anterioară: Cum îi spui la partea tare de deasupra pâinii?]

ALM 343; ALF 926, 1630; AIS 989, 1284; ALL 423, 469, 484; ALMC 1122; ALC 83; ALEA 265; ALB 525; ALEIC 1006, 1014; ALChB 459; ALFC 334; ALJA 883; ASLEF 543; NALR/ALRR: Olt. II 267; Mar. II 525; Munt.Dobr. IV MN p. 20; Trans. IV MN pl. 124.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCLV

Palatalizarea lui *m* în *miez*

- ń- (ń̆-)
- mń- (ᵐń-, mń̆-)
- ● forme depalatalizate (me-, ne-, ni̯e-)
- △ absența palatalizării

Nereprezentat: alți termeni sau lipsa răspunsului

II. 464: [H] mńi̯et'i̯á, [I, 1] mńęcó.
465: [H] mńicúș; dva mnicuș̦i; bilșę mńicúș̦i [afonizat].
466: mai̯ mult mńę̆d.
467: [H] ?, mik̂ę.
468: [II] mńę̆d; mńę̆duri.
469: [•] mńeḍ; mńę̆duri.
484: di pîni̯; [II] mńę̆d; mńę̆duri.
488: di pîni̯ę.
492: d-ápu-i̯ nu męri̯ cu măi̯ mult.
493: di pîni̯; [II] ńézu pîni, ńez di pîni̯; ńézuri.
554: di pîni̯.
555: di̯ pîni̯.
615: [Pentru plural:] dóu̯ă pîni.
649: [•] ńiézuri.
656: [Inf. nu poate formula pluralul, răspunsul său fiind: „două bucăți...”].

III. Semnalăm apariția formei de [plm.]

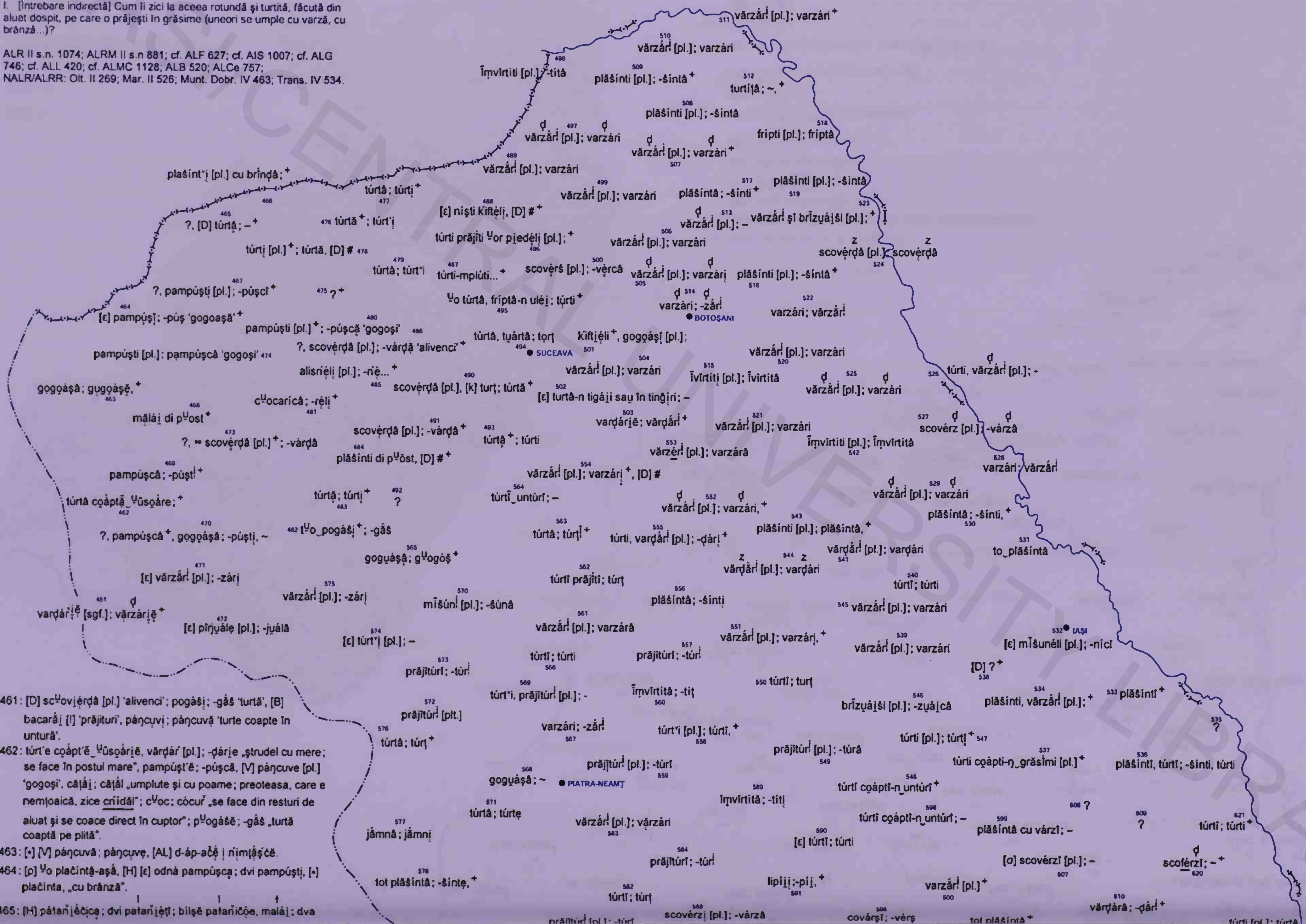
BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SCOVARDĂ, pl. „sorte de beignet"

[1445]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la aceea rotundă şi turtită, făcută din aluat dospit, pe care o prăjeşti în grăsime (uneori se umple cu varză, cu brânză...)?

ALR II s.n. 1074; ALRM II s.n 881; cf. ALF 627; cf. AIS 1007; cf. ALG 746; cf. ALL 420; cf. ALMC 1128; ALB 520; ALCe 757; NALR/ALRR: Olt. II 269; Mar. II 526; Munt. Dobr. IV 463; Trans. IV 534.

II. 461: [D] scᵘoviẹ́rḑă [pl.] 'alivenci'; pogáşi̯; -găş 'turtă', [B] bacarắi̯ [!] 'prăjituri', pá̆ŋcu̯vi̯; pá̆ŋcuvă 'turte coapte în untură'.

462: túrt'e coápt'ĕ_ᵘūsọári̯ĕ, vărḑár' [pl.]; -ḑári̯e „ştrudel cu mere; se face în postul mare", pampúşt'ĕ; -púşcă, [V] páŋcuve [pl.] 'gogoşi', căţắi̯; căţắl „umplute şi cu poame; preoteasa, care e nemţoaică, zice cnidăl"; cᵘoc; cócur̆ „se face din resturi de aluat şi se coace direct în cuptor"; pᵘogáşĕ; -găş „turtă coaptă pe plită".

463: [•] [V] páŋcuvă; páŋcu̯ve, [AL] d-áp-ačḙ̆ i̯ ńimţắş'čĕ.

464: [p] ᵘo placintạ-aşắ, [H] [ɛ] odná pampúşcạ; dvi pampúşti̯, [•] placinta, „cu brânză".

465: [H] pátańi̯éčicạ; dvi patańi̯éţi; bilşĕ patańičọe, maláj; dva

579 [ɛ] to_plăčíntă
580 gogós [pl.]; -guáșă, +
585 [ɛ] scovérz, scovérzĭ [pl.]; –
586 túrti [pl.]; túrtĭ
587 túrti [pl.]; túrtă
592 scovérz [pl.]; -várză
593 ?
594 túrtĭ; túrti... +
595 túrtĭ cuáptĭ în_grăsími; –
601 împvîrtítĭ; -títi
602 împvîrtítĭ; -títi +
603 goguáșĭ; ~ [!]
604 túrtĭ; túrti, +
605 gogós [pl.]; -guáșĭ
611 scovérzĭ [pl.] +
612 ?
613 túrti [pl.]; túrtĭ, +
614 túrtĭ; túrtĭ
615 goguáșă; -gós
616 [ɛ] pîrĭuálĭ [pl.], [ɒ] ~, túrti [pl.]
617 túrtĭ prăjítĭ; túrti +
618 ?
623 plăšíntĭ; -šínț +
624 [ɒ] scovérzĭ +
625 goguáșă, [ɒ] ~ ; -gós
626 túrți [pl.]; túrtă
627 plăšínțĭ [pl.]; gogós [pl.] +
628 túrti [pl.], plăšíntă
629 [ɛ], [ɒ] plăšíntă, puáli-n brîŭ
630 ?
631 [ɛ] puáli-m_brîŭ
632 túrti [pl.]; túrtă +
633 túrtă; túrț
634 túrtĭ; túrti
635 [ɛ] plăšințuári [pl.]; -țuárĭ
636 kiróșcă; -róșcĭ +
637 brînzuáĭșĭ [pl.]; -zuáĭcă
638 [ɛ] nalangíțĭ [pl.]; -gítă [!] +
639 brînzuáĭcă; -zuáĭșĭ
640 brînzuáĭcă; -zuáĭși +
641 túrti prăjíti î_untúră [pl.]; túrtă
642 túrtă; túrti
643 puáli-m_brîŭ +
644 plăšíntă; -šínti
645 puáli-m_brîŭ
646 túrtă; túrti
647 túrtĭ; túrti
648 plăšíntĭ; -šínti
649 #, ?
650 brînzuáĭși [pl.]; -zuáĭcĭ
651 plăčínțĭ; -čínti
652 plăčíntă; -čínti
653 túrti [pl.]; túrtă
654 ?, plăčíntă
655 gogós [?]
656 plăšíntă; –
657 plăčíntă; -čínte
658 plăšíntĭ; -šínti
659 [ɛ] túrti, ~ cu brînză [pl.]; túrtă
660 plăšíntă; ~ puálă-m_brîŭ
661 [ɛ] plăčínțĭ [pl.]; -číntă, +
662 plăšíntĭ; -šínti
663 ?, tot plăčíntĭ
664 scovárză; -vérzĭ
665 plăšíntă la tigáĭi
666 varzárĭ; -zári
667 goguáșă; -gós
668 plăšíntĭ; -šínti
669 [ɛ] plăčíntă; -čínțĭ
670 [•] plăčínte puále-m_brîŭ

BACĂU, FOCȘANI, GALAȚI

466: plașíntă „nu prea se obișnuiesc; se fac plăcinte numai la sărbători mai mult; se fac" pampúșt'i; -púșcă. [•] gugoáșă, pampúșt'i [pl.]; -púșcă, [D] vardárĭ „nu se fac".
467: [H] cíșĭ ĭs_capústu; odĭén críĭéș; dva críșĭ, [la «pampuște»:] tăĭă pampúșcĭ, odnă pampúșca; dvi pampúșt'i; maĭ bîlșe pampușóc.
468: [D] [Nu se zice «vărzări»]. [D] scᵘoviérdă „aluat din făină de grâu sau de porumb, pui într-însa de frupt și pui la copt în tavă". [D] ásta, pánțuvĭ ĭ-o vórbă di glúmă, „când nu mănâncă un copil, i se zice: să nu mănânci, până nu ț-oi da pancuve"; [II] túrtă; turț, pogáčĭ; -găč „turtă coaptă pe șperhét".
469: [•] pᵘogáčĭ; -găč, [D] „se face și ázimă, dar mai mult se fac pampúștĭ; -púșcĭ". [R] gᵘógᵘós [pl.], scoviérdă [pl.]; -várdă 'alivenci'.
470: „Nu se umple".
473: [Se fac] „din făină de păpușoi, cu ťișleág, cu brânză de oi puțină și grăsime și se coc în tavă"; [•] vardárĭ [pl.] cu curíť, împlút'i ~ ~; pampúșt'i, [R] goguáșă. [Mai] fac ụo pogáčĭ-n ụóĭiéĭ saụ î_grasími saụ în ᵘuntúră; scoviérdă [pl.] 'alivenci'.
475: túrtă; túrti „coaptă pe șparhét", alivénč; -vánčă [se face] „din făină de păpușoi și e învelită în foi de curechi".
476: [Se coace] în_fánglĭ.
477: vardárĭ; -dári „plăcinte cu verze, îndoite în două"; pampúști; -púșcă 'gogoși'.
478: „Coapte pe plită"; pampúști; -púșcă 'gogoși'.
480: „Nu se face cu varză". [D] #; túrtă [care] ụo_ofríž.
481: pampúștĭ [pl.]; -púșcă 'gogoși'; [se mai fac:] pkiróștĭ 'colțunași', cnédlĭ, [B] băcăráĭ .
482: gogóașĭ [sg.]; -goáșĭ [inf. spune că nu se zice «pampuște», dar cunoaște termenul]. [•] túrti „se zice și la pogaci, și la cele coapte în tigaie"; plăšíntă; -šínt'i [se fac] șĭ cu várză, șĭ cu cartófi, șĭ cu mĕrmeládă, șĭ cŭ [ɛ] mĭéră, cu pĭéră; vardárĭ „plăcinte cu curíť și cu brânză". [D] scᵘoviérză „se mai zice la" ălivíș; pampúșt'ĭ; -púșcă [înseamnă] gogóș, nimțășt'i viní.
483: [D] pᵘogáčĭ; -găș, [se fac] cu barabúli, cu mai múlti, faș împlúti cu brînzĭ; crúfĭĭ [pl.]; crúflă, cum îĭ spúnĭ-amŭ gᵘoguáșă.
484: pampúști [pl.]; -púșcă, pugáčĭ, [R] goguáșă; ~; [nu se zice «vărzări»]. [II] túrțĭ [pl.]; túrtă, „nu se umplu"; pᵘogáčĭ; -găč „turtă coaptă pe șparhát"; băcăráĭ [pl.]; bacăráĭi 'prăjituri'.
485: ... saụ gᵘoguáșĭ, [ɒ] plăšínt'ĭ cu curéč. [D] [Nu se zice «vărzări»]. [D] pampúșt'i [pl.]; - púșcĭ, [se fac] „din aluat ńidosĭpt'it, cu cartofi, fără drojdie; [sunt] rotunde, se fierb în apă, se pot umple cu măsline, poame etc."; pᵘogáši; -găș, [K] túrtă, băcăráĭ [pl.]; bacaráĭĭ „prăjituri cu forme, se servesc și la nuntă"; [D] „nu se zice «pancove»".
486: [•] cọáșĭ [pl.]; cọácă [se zice și la turtele obișnuite] „coapte pe șparhat".
487: ... fríptĭ_ᵘuntúră; [și] túrtă fríptă pi șperĭét; pampúsți [pl.]; -púșcă 'gogoși', malaĭéș, [se face] „cu zahăr ars și cu miere", turtíĭ dulʼš [se fac] „cu forme".
488: pampúștĭ; -púșcă 'gogoși'.
490: [•] túrt'e.
491: páńcuvĭ [pl.]; páńcuvă „turte coapte în untură", cnédlĭ [se fac] „din făină și cartofi, umplute sau nu"; [B] ụoụușụári.
493: túrtă d'i barabúl'i „pisate, frământate cu lapte acru și făină, se pune pe turtă brânză, mere, se îndoaie, se pune pe o frunză de curechi; după ce se coace, se desprinde frunza și se unge cu unt topit sau smântână"; gᵘoguáșă; -gᵘóșĭ, [D] varzárĭ [pl.]; vărzári „plăcintă de post, umplută cu curechi sau cu júfă sau cu bostan"; [II] ?, [D] scoviérzĭ [pl.]; -várză „înainte se făcea pentru popa, la ajun, cu júfă".
495: [Primul răspuns, corectat:] [ɛ] gᵘogós [pl.].
496: túrtă prăjítă, piedélă, gᵘoguáșă; ~ [inf. a confundat mai întâi cuvântul cu gᵘogoșárĭ].
501: kíftĭcă, gogoáșĭ, ieụ așă îĭ dic: túrti; túrtă [coapte] „pe plită sau în tigaie".
503: plăšínt'i cu vĭérdĭ, goguáșă; buludʼénĭ saụ pampúșt'i „cnedeli cu perje".
507: kíftéli [pl.]; -tícă.
509: vărzárĭ [pl.]; varzári „plăcinte umplute cu bostan, cartofi sau varză".
511: [Sunt umplute] cu brînză orĭ bostán.
512: ázmi [pl.]; ázmă, vărzárĭ [pl.]; varzári.
516: vărzárĭ [pl.]; varzári „plăcinte umplute cu bostan".
517: varzári; vărzárĭ [pl.] „plăcintă umplută numai cu bostan".
518: varzári; vărzárĭ „plăcintă umplută numai cu bostan".
523: varzári, brînzuáĭcă.
530: vardári; vărdárĭ.
533: vărzárĭ „[se făceau] mai demult, cu curechi, ceapă prăjită".
534: plăšíntă, varzári.
537: [D] scovérzurĭ [a auzit, dar nu știe cum se fac, ce sunt acelea etc.].
538: ǵitismáni [pl.] „un fel de plăcinte de post".
543: vărdárĭ [pl.]; vardárĭ.
547: scovérd [pl.] „nu se fac în sat".
548: [D] scovérdĭ; ~ „din turtă mai subțire".
551: plăšínti [pl.]; -šíntă, cu várză (1), cu brînză (2).
552: învîrtíti [pl.]; -títă, cu brînză.
554: „Plăcinte fără brânză, cu varză, mere [etc.]", to_plăšíntĭ; -šínț; [D] „nu se zice «pampuște», «pancove»"; [se mai face] învîrt'ítĭ, gᵘoguáșĭ; ~.
555: turt'ĭéĭ'ĭ; -t'ícĭ 'gogoși', [se fac] ᵘorĭ în_grasími ᵘorĭ î_ᵘúnd'iliém.
558: prăjitúrĭ [pl.]; -túrĭ.
563: gᵘoguáșă; gᵘogóșĭ, [D] puogáșĭ „pâine mică, coaptă pe vatra cuptorului, fără tingire".
565: plăšínt'i cu curéť, [V] vărzárĭ; vardárĭ am_făcú_da ĭo nu-ĭ spun vărzárĭ, spun plăšínt'ĭ ᵘor cu ș-orĭ șĭ: cu mĕri, cŭ [ɛ] șĭ cu bostán fășé [!] máma lu inžińériu Rósca, dila Málinĭ.
576: goguáșă; ~.
578: [k] prăjitúrĭ [pl.]; -túră.
580: prăjitúrĭ; -túrĭ.
591: [k] túrtĭ cuáptĭ-n untúrĭ.
594: ... cuápti-n uléĭ.
597: scovérzĭ [pl.]; -várză.
600: „[Umplute] cu curéť murát"; [D] scovérzĭ [pl.] [inf. a auzit, dar nu a văzut]; vreĭ sĭ-ț daụ scovérzĭ ? „ceva bun".
602: [Neumplută].
604: învîrtítĭ; -títi.
606: [D] scovérză [pl.]; -várză saụ plăšínti di săc cu curéť „din aluat cu varză"; nu-ț plăši mîncárea, vreĭ să-ț daụ scovérzĭ saụ cofétúrĭ?
610: „Făcută cu curĭéč".
611: [Foi subțiri din aluat cu ouă; se coc în tigaie, cu ulei sau grăsime].
613: învîrtítĭ; -títi.
617: scovérd [pl.]; -várdĭ „turtă subțire în grăsime".
620: [•] scovérzĭ [pl.] „tot [coapte] în grăsime: halangíti [pl.]; -gítĭ sau kiróașți [pl]; -róașcĭ".
621: [D]: îț trébuiĭ scovérz uscáti? [= dorești ceva mai greu de avut; cuvântul există numai în această expresie].
623: [D] scovérd [pl.]; scovárdĭ.
624: [D] ǵismáne [pl.] „[se fac] din făină de porumb, cu smântână, chișleag; se coace în tavă, ca mălaiul".
627: „Fără brânză".
632: „Cu brânză: plăčíntă".
636: „Se coace pe plită; [este] umplută cu brânză".
638: [Inf. ezită uneori să dea termeni regionali pe care îi consideră mai deosebiți].
640: [Se îndoaie o turtă rotundă, în forma unei jumătăți de cerc].
643: puálili-m_brîŭ [pla.].
661: brînzuáĭcă; -zuáĭčĭ.

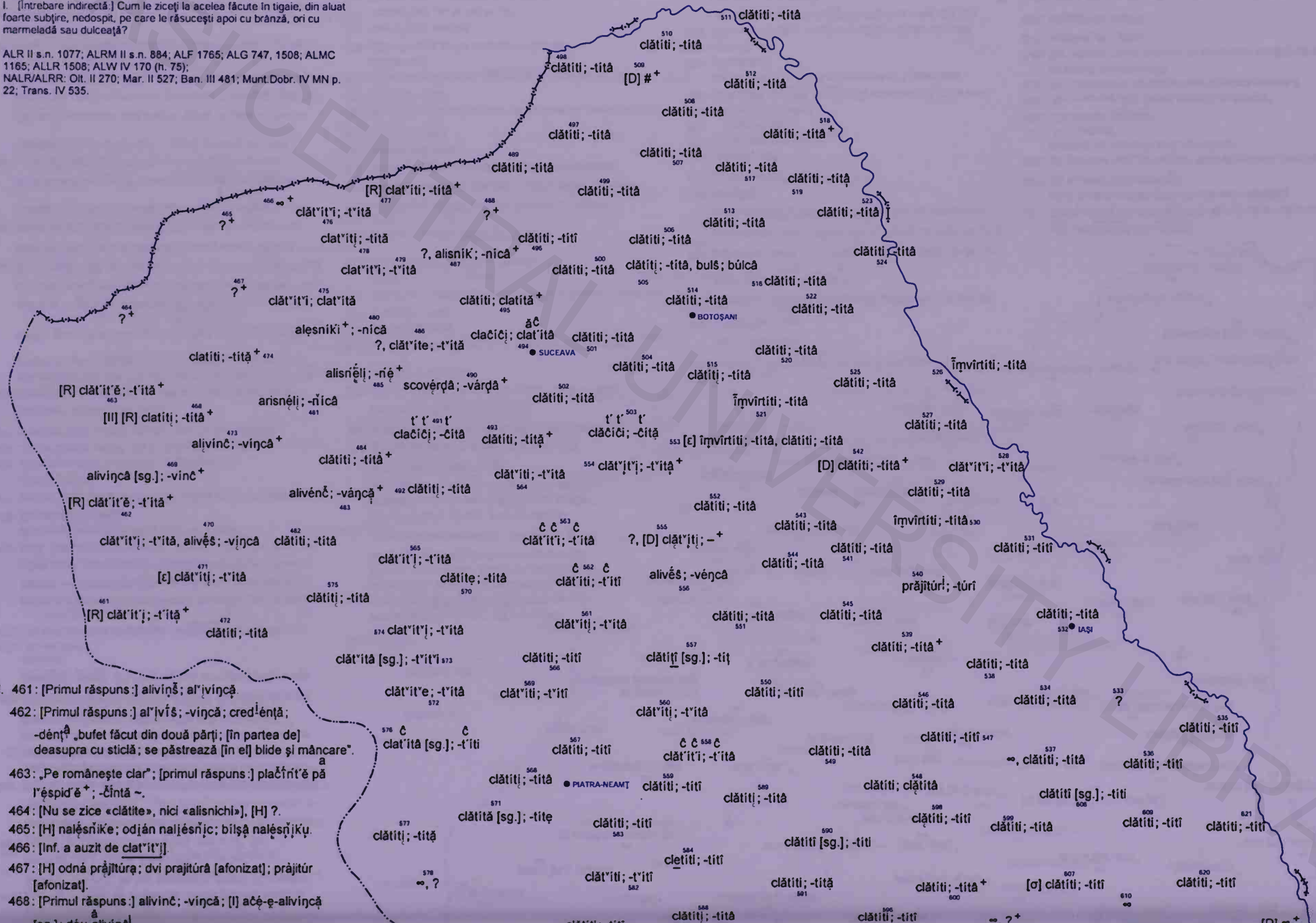
III. În Bucovina, cel mai obișnuit desert sunt gogoșile, numite «pampuște», termen vechi, pe alocuri «pancove». Unii inf. cunosc termenul «scoverze», dar spun că sunt «alivencile moldovenești». În legătură cu apariția lui «tot», vezi întrebarea 1437 (MN, pl. 291).

IV. [T]: „Ghismană țărănească" ▶ I/1: p. 14 (615. Băcani, Vs.); ▶ „nalangâte" sau „bătute" ▶ I/1: p. 168 (638. Odaia Manolache, Vânători, Gl.); ▶ cf., sub IV, la MN [1437] „Plăcintă", PL. 291.

CLĂTITE, sg. „crêpes"

[1446]
I. [Întrebare indirectă:] Cum le ziceţi la acelea făcute în tigaie, din aluat foarte subţire, nedospit, pe care le răsuceşti apoi cu brânză, ori cu marmeladă sau dulceaţă?

ALR II s.n. 1077; ALRM II s.n. 884; ALF 1765; ALG 747, 1508; ALMC 1165; ALLR 1508; ALW IV 170 (h. 75); NALR/ALRR: Olt. II 270; Mar. II 527; Ban. III 481; Munt.Dobr. IV MN p. 22; Trans. IV 535.

II. 461: [Primul răspuns:] alivíņš; al'ivínçă.
462: [Primul răspuns:] al'ivíš; -vínçă; credénţă; -dénţ „bufet făcut din două părţi; [în partea de] deasupra cu sticlă; se păstrează [în el] blide şi mâncare".
463: „Pe româneşte clar"; [primul răspuns:] plačínťě pă l'éspid'ě +; -čîntă ~.
464: [Nu se zice «clătite», nici «alisnichi»], [H] ?.
465: [H] naléşníke; odján naljéşníç; bílşă naléşníKu.
466: [Inf. a auzit de clat'it'i].
467: [H] odná prăjitúra; dvi prajitúră [afonizat]; prăjitúr [afonizat].
468: [Primul răspuns:] alivinč; -vínçă; [I] açé-e-alivínçă [sg.]: dóu-alivinč

469: [D] clatită [sg.]; -titį, [•] aliviŋcą [sg.]; -vinč „dacă o coci în fanghilă, în uleĭ".
473: [R] clat′it′į; -t′ită, [•] àlįsňíǩi; -ňícą, [R] clat′it′i, fag‿vo dǫ́u̯-alisňíǩi, sî dau̯ la copǩi.
474: [p], [V] alisniǩi; -nícâ.
477: [Primul răspuns:] alisnę́lį; -nícâ.
480: [Se zice] la noį; da įe-į clătită [pl.]; -títi.
483: [D] fac bábili nú ştįu či, ᵘor aⁱişt′įa lⁱesnič, įou̯ nú‿ştįu cum.
484: [II] clătíti; -tîtă.
485: [Inf. nu e prea sigur cum se numeşte; primul răspuns, corectat:] pt′iróşt′i.

579 frúnḑi clătițe; frúnḑă clătită
580 clătiti; -titi
585 clăt′iti; -t′iti
586 clătiti; -titi
587 clătiți; -titi⁺
592 împvîrtită [sg.]; -titį
593 clăt′iți; -t′ită⁺
594 clătiți; -t′iti
595 clătiti; -titi
601 clătiti; -titi
602 clătiti; -titi
603 clăt′iti; -t′ită
604 ∞, clătiti; -titi
605 clătiti; -titi
611 clătiti; -titi
612 clătiti; -tită
613 clăt′iti; -titi
614 împvîrtiti [sg.]; -titi
615 ?, [D] ∞
616 clătiți; -tițâ⁺
617 ∞, ?
618 clătiti; -tită
623 clătiti; -titi
624 [σ] clătiți; -tită
625 clătiți; -tită⁺
626 ?
627 clătiti; -tită
628 ∞⁺
629 ?
630 [D] clătiti; -titâ
631 clătiți; -titi
632 ?⁺
633 ∞
634 ?, [D] clătiti; -titi
635 ?⁺
636 ∞, ?
637 ∞⁺
638 [ε] gismán [pl.]; -mánį⁺
639 ∞
640 [•] clătiti; -tită
641 prăjitúrⁱ [?]
642 [ε] tot plăčinti [?]⁺
643 clătiti; -tită⁺
644 [ε]⁺, ?
645 ?
646 învîrtită; -titi
647 ?
648 ?
649 ?, [D] [•] clătiti
650 plăšinti [sg.]; -šinti
651 [ε], [D] clătiti; -tită
652 ?
653 clătiți; -tită
654 prăjitúrⁱ; -túră
655 ∞, clătiți; -tită⁺
656 [ε] prăjitúră
657 [ε], [p] clătite; -tită
658 clătiti; -titi
659 clătiti; -tită
660 clătiti; -tită
661 [σ] clătiți; -tită
662 clătiti [sg.]; -titi
663 ?
664 [•] clătiți; -tită
665 ?
666 clătiti; -tită
667 clătiti; -tită
668 [ε] ?, [D] clătiti; -titi
669 clătiți; -tită
670 clătite; -tită

CCLVI

Termeni pentru „clătite"

clătite (frunze ~, clătiți)
● alisnele (arisnele, alisnichi, lesnici)
○ alivenci
▲ învârtite
△ nalangâte (alangâte)
■ prăjituri
□ scoverzi
ghismane
Nereprezentat: lipsa răspunsului sau alţi termeni

487: [După răspunsul unui [•]:] alisníǩi [pl.].
488: tot ca bişcóturlį įęstįa.
490: al′iznę́lį; alęzňícă „după ce se frig în tigaie, se umplu cu brânză şi se pun în cuptor".
493: [D] „Nu se zicea «alisnele», ci alivę́š"; [D] scᵘovⁱę́rză; -várză „tot un fel de turte, cu ulei; clătitele sau scoverze, eu cred că e aceeaşi"; [II] [σ] clătițį; -tițâ.
495: [p], [V] láşti; láşcą, [D] „Nu se zice «scoverze»"; pampúşti; -púşcă 'gogoşi'.
509: [Primul răspuns:] uscățáli; -țícâ.
518: amú sî fac.
539: sî fac rar, la sărbătórⁱ.
542: [Primul răspuns:] mĭšunéli; -nícâ.
554: „Nu se fac de mult [timp]".
555: ápu clat′ițį amú sį fac, îm‿Ī [ε] stílu nou̯, amú.
587: [După forma de sg., inf. a reluat-o, spontan, pe cea de pl.].
593: „Nu prea se fac".
600: „gogǫáşî în ulei fiert".
606: „A auzit de clătiți".
616: ģismánâ „un fel de mălai cu chişleag".
622: [Primul răspuns:] cornulę́ți [pl.]; -lę́ț.
625: [În înregistrări de texte:] alaŋģíțį.

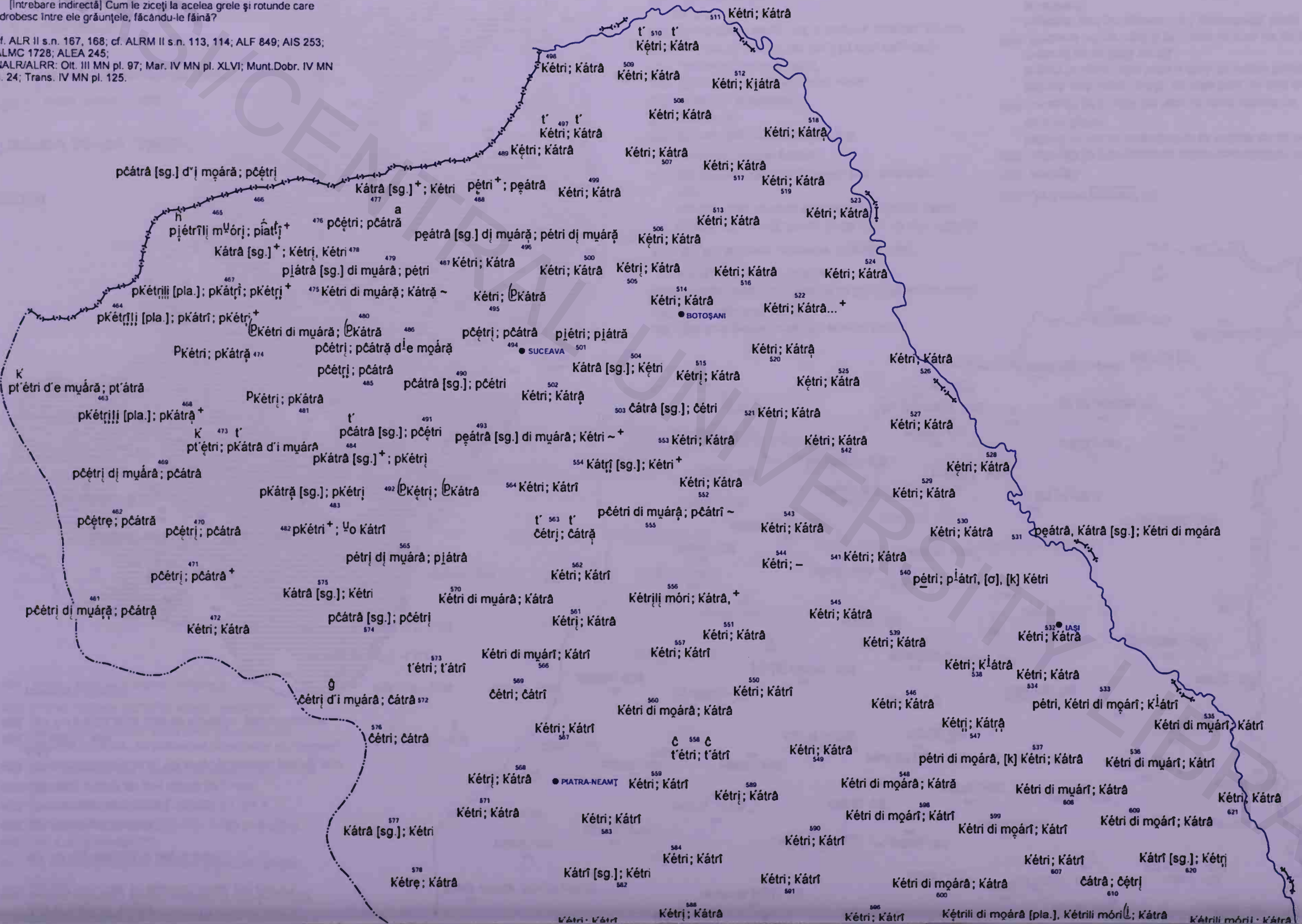
628: „În Banat: scovę́rz" [?].
632: nalaŋģíti.
635: nalaŋģíti [pl.] [un preparat culinar asemănător: aluat cu brânză, cu ou, se amestecă şi se prăjesc un fel de turte în tigaie].
637: nalaŋģíțį [pl.]; -ģîtă [se face un aluat crescut cu brânză, ouă, lapte, zahăr, se bate bine; se pun cu lingura în tigaie, câte zece o dată, în untură încinsă; se întorc şi pe cealaltă parte].
638: [Ezitarea inf. se explică prin jena de a nu da un cuvânt regional; vezi şi răspunsul la î. precedentă, harta anterioară].
642: [•] nalagíte [pl.] „un fel de papanaşi" [inf. ocaz. este soţia inf. princ.].
643: nalaŋģíti; -ģîtă „un fel de gogoşi".
644: nu biscuiț ?!.
655: „A făcut în Rusia" [inf. a făcut serviciul militar în timpul războiului].

PIETRE (la moară), sg. „meules (du moulin)"

[1449]

I. [Întrebare indirectă] Cum le ziceţi la acelea grele şi rotunde care zdrobesc între ele grăunţele, făcându-le făină?

cf. ALR II s.n. 167, 168; cf. ALRM II s.n. 113, 114; ALF 849; AIS 253; ALMC 1728; ALEA 245;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 97; Mar. IV MN pl. XLVI; Munt.Dobr. IV MN p. 24; Trans. IV MN pl. 125.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCLVII

Palatalizarea lui *p* în *piatră*

II. 464: [H] odján cámiń; dva cámeńi.
465: [H] cámeńi̯, cámiń iz‿blená; odján cámiń; dva cámińi̯; bilșă camin.
467: [H] căminʼ; dva căměńī; mai̯ bilșe căměńī.
468: [II] pt́étri; pt́átră.
471: [•] pčétri di mu̯ară; pčátră.
477: di̯ mu̯ară.
478: di̯ mu̯ǫră.
482: di̯ mu̯ară.
484: di̯ mu̯ară; [II] pḱétri̯ di mu̯ară; pḱátră.
488: sau̯ valt̹.
492: [*p* se observă mai ales din rotunjirea buzelor].
493: [II] Ḱétri; Ḱátră.
522: ... sau̯ váltu̯rʲ; valt̹.
554: dʼi mu̯ară.
556: Ḱétri̯ [plural reluat spontan].
597: „rîșnițī: are tot două Ḱétri și un fus de care ții când învârtești".
624: „Acum în sat este moară cu válsurʲ".
633: [R] válsurʲ (= valțuri).
638: [Primul răspuns:] válsurʲ.
640: „Acum sunt válsurʲ".
649: [Pronunție emfatică].
663: [R] pétri.

III. Vezi NALR. *Mold.Bucov.* vol. I, h. VI, LXIII.

IV. [F]: Piatră alergătoare la moara de apă ► I/2: p. 301, pl. D3, fig. 151 (660. Bolotești, Vn.).
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1447] „Moară de apă" și „Cum se ferecă pietrele de moară", PL. 296.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

UIUM, pl. „part retenue en paiement par le meunier"

[1450]
I. [Întrebare indirectă] Cum se numeşte făina sau grăunţele pe care le dai la moară, ca plată pentru măcinat?

ALR II s.n. 180; ALRM II s.n. 123; AIS 251*; ALN 177*;
NALR / ALRR: Mar. II 537; Olt. III MN pl. 97; Munt.Dobr. IV 464; Trans. IV MN pl. 126.

II. 461: [R] vámă; vămń.
464: [I, 1] ujúmu [a.], [H] mirḱé; [ε] odnă mírca; dvi mîrʲ.
465: [H] [ε] mấnçă, că ásta ščádi dintr-a ómului [rom.], mánçă; dvi, trẹ mấnțị.
467: [H] tăt ujúm; dvă, trē ujúmă; maj bílșẹ ujúmu.
468: [II] ujúm.
469: [•] vámă, [R] ᵘojúm; ᵘojúmuṙ, vămʲ.
471: [•] vámă; vămʲ, [R] ujúm; ujúmurʲ.
474: [R] ᵘojúm; ᵘojúmurʲ.
480: [Se zice] ș-așá ș-așă.
482: [Se zice] măj mult ujúm.
483: [ε] dóuĭ, [ε] mʲertíž_di vămă.
484: [II] ojúm; ᵘojúmurʲ [se zice] „de când sunt morile de stat", [V] vámă; vămń, cu miertic.
486: vămujé[ște] prẹç tárj la muára šẹjẹ.
490: [R] ujúm; ujúmurʲ.
492: [Nu se folosește pluralul].
493: vámi, ujúmurʲ; [II] vámă, [R] ujúm [nu se folosește pluralul].
494: um_merčic, dóuă, trij.
496: [Mi-a luat] dj dóuă ᵘorʲ váma.
498: [R] ujúm; ujúmurʲ.
499: [V] vámă; vámi.
508: [R] ᵘujúm; ᵘujúmi.
521: [R] ᵘujúm; ᵘujúmi.
522: [R] ᵘujúm; ᵘujúmurʲ.
536: [R] hujúm, ujúm.
540: [(2) e recent].
546: [R] ᵘujúm; ujúmurʲ.
551: ᵘujúm; ᵘujúmurʲ.
554: [ρ] vámă; vámj.
555: [R] pi nou: ujúm; ᵘujúmirʲ.
559: nu ujúm.

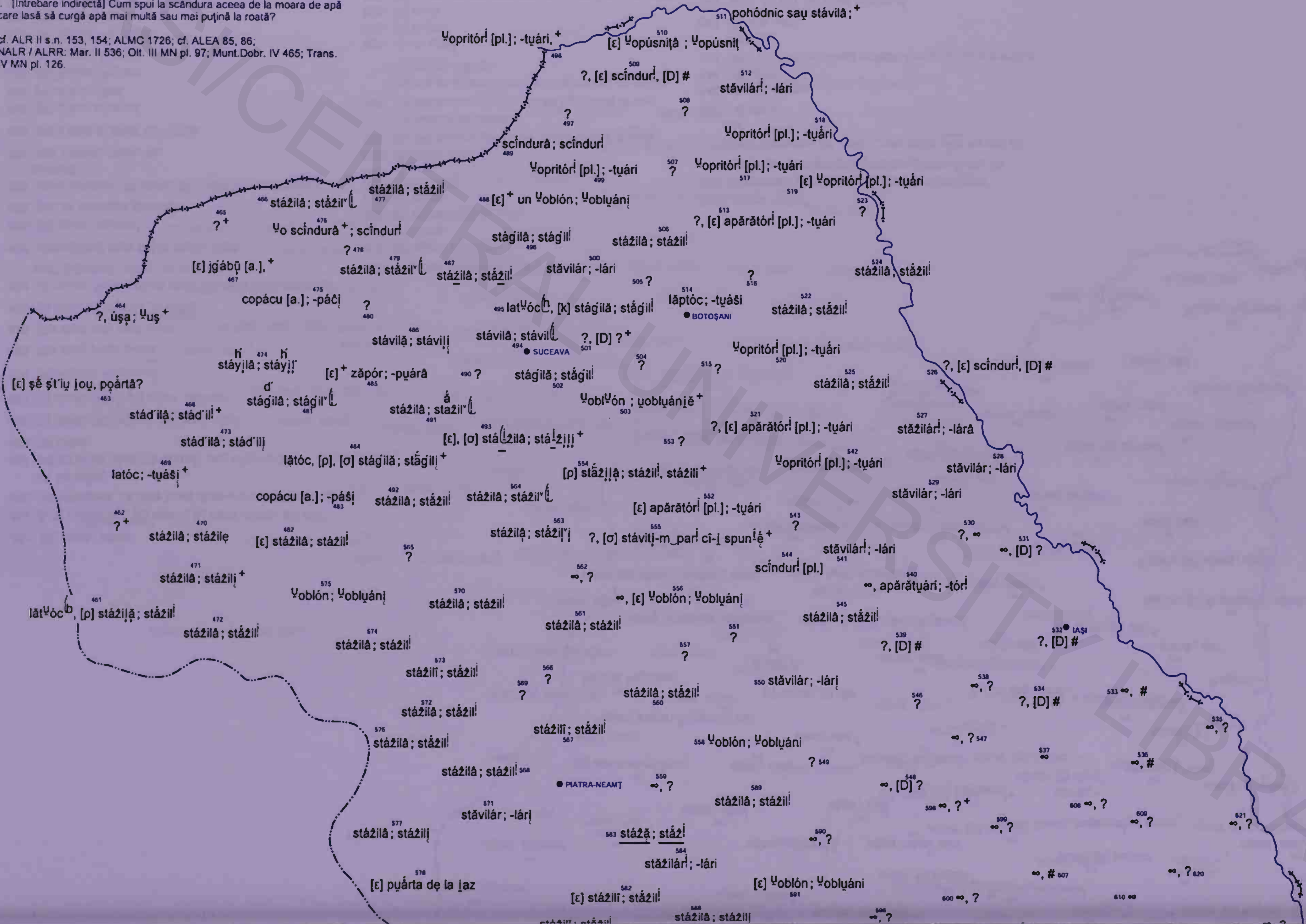
565: măj mult [se spune] ujúm.
575: [R] ujúm; ujúmurʲ.
577: [V] vámă.
586: [R] ujúm [sgt.].
588: [R] ujúm.
592: vámă; vámj.
595: [B] vámî; vămʲ.
597: [D], [R] hujúm, „pe care-l duce morarul la bázâ (= depozitul de cereale)".
598: „Se măcina cu ńérta (= 20 de kg): nouă în coș, a zecea se dădea vamă; la o «dimerlie» se dădea cu ńerticu, 5-6 kg".
601: vámî; vămʲ.
603: [R] hujúm.
605: [V] vámî.
606: [R] ujúm; „se măsura înainte cu ńerticu (; ńertíši), cam 1,5–2 kg".
609: „[Se dădeau câte] 12 kg la sută".
613: [V] vámî; vámi.
616: diŋ_grăᵘúnțî.
618: „Morarul strânge hujúmu".

620: „Acum: ujúm".
628: [Răspunsul pentru plural:] „chilograme", [când anchetatorul revine cu întrebarea pentru forma de plural, răspunsul inf. este:] „mai multe vʲăń nu poți să dai".
635: [V] vámî.
640: vămʲ, ᵘujúmurʲ.
644: [R] ujúm.
645: [R] ujúm [inf. pronunță emfatic forma de sg. a primului termen].
646: ᵘujúmi, văń.
649: vămʲ, [ε] doj, [K] dóuă hujúmurʲ.
652: vămʲ, ᵘujúmurʲ.
659: vámi, hujúmurʲ.
660: [Comentariul inf. pentru plural:] „[două] nu merge", [V] vámă.
666: [V] vámă; vămʲ, [K] văń.

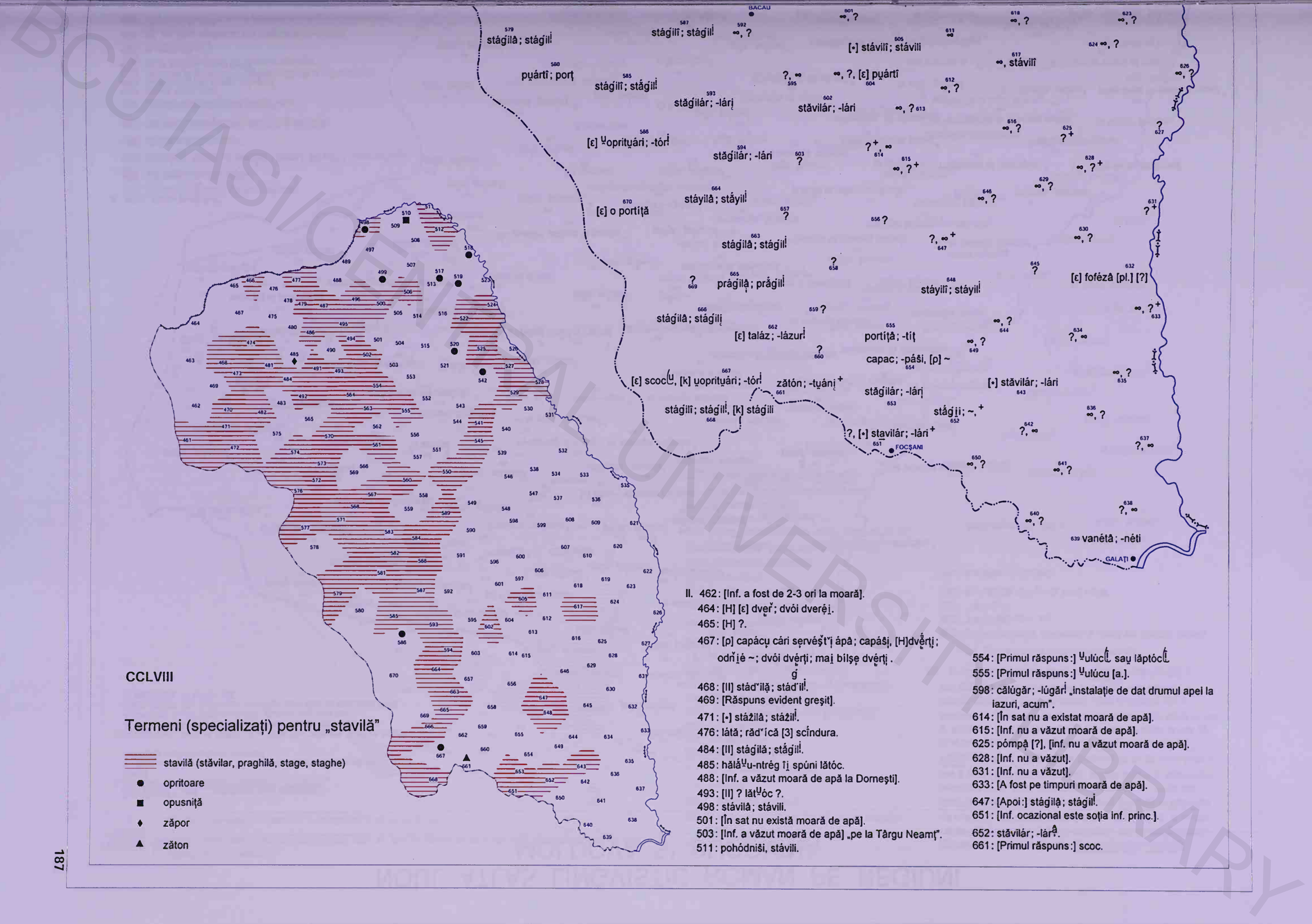
STAVILĂ, pl. „vanne”

[1451]
I. [Întrebare indirectă] Cum spui la scândura aceea de la moara de apă care lasă să curgă apă mai multă sau mai puţină la roată?

cf. ALR II s.n. 153, 154; ALMC 1726; cf. ALEA 85, 86;
NALR / ALRR: Mar. II 536; Olt. III MN pl. 97; Munt.Dobr. IV 465; Trans. IV MN pl. 126.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCLVIII

Termeni (specializați) pentru „stavilă"

- stavilă (stăvilar, praghilă, stage, staghe)
- ● opritoare
- ■ opusniță
- ♦ zăpor
- ▲ zăton

II. 462: [Inf. a fost de 2-3 ori la moară].
464: [H] [ε] dveŕ; dvói dverḙ̣i.
465: [H] ?.
467: [p] capácu cári servéşt'i ápă; capăși, [H]dvḙ̣́rți; odńịé ~; dvói dvḙ̣́rți; mai bílșe dvḙ̣́rți.
468: [II] stád'ilă; stád'il.
469: [Răspuns evident greșit].
471: [•] stážilă; stážil.
476: látă; răd'ícă [3] scîndura.
484: [II] stágilă; stăgil.
485: hălăᵘu-ntrég îi spúni lătóc.
488: [Inf. a văzut moară de apă la Domești].
493: [II] ? lătᵘóc ?.
498: stávilă; stávili.
501: [În sat nu există moară de apă].
503: [Inf. a văzut moară de apă] „pe la Târgu Neamț".
511: pohódniși, stávili.
554: [Primul răspuns:] ᵘulúc sau lăptóc.
555: [Primul răspuns:] ᵘulúcu [a.].
598: călúgăr; -lúgări „instalație de dat drumul apei la iazuri, acum".
614: [În sat nu a existat moară de apă].
615: [Inf. nu a văzut moară de apă].
625: pómpă [?], [inf. nu a văzut moară de apă].
628: [Inf. nu a văzut].
631: [Inf. nu a văzut].
633: [A fost pe timpuri moară de apă].
647: [Apoi:] stágilă; stăgil.
651: [Inf. ocazional este soția inf. princ.].
652: stăvilár; -lárĭ.
661: [Primul răspuns:] scoc.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PRÂNZ¹, pl. „repas du matin"

[1452]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la mâncarea pe care o mănânci dimineaţa după ce ai lucrat un timp?

cf. ALR II s.n. 1841; cf. ALRM II s.n. 1709; ALF 384; AIS 1028; cf. 1030*; ALG 720; ALEA 769; ALC 750; ALCe 690; ALFC 130; ALB 198; cf. ALChB 187; ALJA 1195; ALLR 837; ALAran 742; ALN 837; NALR / ALRR: Olt. II 271; Mar. IV MN pl. XLVI Ban. III 483; Munt.Dobr. IV 466; Trans. IV MN pl. 126.

II. 462: „Pe la [ora] 8-9".

464: [H] zacúsca, zacustókį.

465: [H] frîşti, friştic, pi nimțẹ́şt'į [rom.], [k] obîḍ; dva obîdįẹ.

466: „Pe la opt dimineața".

467: [H] ọbît; dva ọbîdį; maį bilşẹ obîdįẹ.

468: mîŋcắr la aprínḍ; [II] prînḍ; -ḍúr.

469: [•] mâŋcárį dį prînț; prínḍur.

473: [•] la aprínḍ „pe la 9-10".

482: la aprînḍ́s.

484: [ε], [σ] dóu̯-aprắnḍâ; [II] mîŋcárįa dį-aprínḍ.

490: „Pe la 8, 9, 10".

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

492: [Inf. susține că] „vorba aceasta e venită în sat de prin alte părți".
493: [II] apriz [sgt.].
496: nu-i numită ásta; [•] vrémia mîncări.
503: „A venit la lucru pe ~ (înseamnă) că a venit târziu".
506: mîniš pi la ᵘopt.
522: ... sau mîncárja di diminįáță.
524: mîncári; mîncắrʲ, [D] #.
528: mîncári; mîncắrʲ.
530: mîncắrʲ.
531: vrémea mîncắrii, priz.
532: [Primul răspuns:] dejún; dejúnurʲ.

prind; prindurʲ
mîncárja di prînz
prîz; prîzurʲ
prînz; prînzurʲ
mîncări la prîz, la ųopt; +
mîncăm la prînd +
prînz; prînzurʲ + la prîz; prînzurʲ +
mîncárea di prînd
prînz; prînzurʲ
um_prîz mititél; prîzurʲ +
la prînd; prîndurʲ
prîz; prîzurʲ
prîz; prîzurʲ
prînz; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
mîncárja di prînz
mîncárja di prîz; prîzurʲ
prînz; prîzurʲ
la prînd; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
prîz; prîzurʲ
ᵘo gustári; -tắrʲ +
prînzișór; prînzișųári
prînz; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
prînzᵁ; prînzurʲ +
prînzᵁ; prînzurʲ
mîncárea dă prînz; mîncắrʲ
prînz; prînzurʲ
(la) prînz; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
la prînz; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
la prînz +
prînz; prînzurʲ
prînz; prînzurʲ
prînz; prînzurʲ
másа di prînz
prînz; prînzurʲ
la prîz; prîzurʲ
prînz; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
la prînz; prînzurʲ
prîzᵁ; prîzurʲ
prînzᵁ; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
prînz; prînzurʲ +
prîz; prîzurʲ
prîndᵁ; prînzurʲ
prînz; prînzurʲ
prînz; prînzurʲ
prîz; prîzurʲ
la prînz; prînzurʲ
la prînz; prînzurʲ
prîzᵁ; prîzurʲ
prînz; prînzurʲ
gustări di prîz +
prîz; prîzurʲ
prînz; ? +
prînz; prînzurʲ
ᵘo gustăreálă la prînd; -rélʲ
prîz; prîzurʲ
prînz; prînzurʲ
FOCȘANI
zacúscʲ; -cúști
la prînz; prînzurʲ
mîncări di prîz
púįu prînzului; púįurʲ
prînz; prînzurʲ
la prîz; prîzurʲ

537: [σ] mîncárea la prînz; „la kindíįi: pe la 7 dimineața, se mănâncă ceva".
547: la vrémea mîncării.
548: „Pe la ora 8".
554: [σ] nu-i mîncárja dila_prînz, [care e] „la 12".
555: da di prînz, vįez c_amú zîšį la aṙáză.
558: „[Orele] 8-9 dimineață". .
560: prîz; prîzurʲ.
565: la prînd „la ora 8".
566: „La 8 dimineața, vara".
569: prîzu di diminéáțî.
571: [V] prînz; prînzurʲ „la 8-9 dimineața; [se zicea] înainte".
575: [B] prîz; prîzurʲ, (1): o gustári.
585: „Pe la ora 7 și jumătate – 9 [dimineață]".
590: „Pe la 7–8 [dimineață]".
591: „Pe la 9 și jumătate – 10 [dimineață]".
605: [•] un mizilíc.
611: am mîncát ~.
614: „La 7 dimineața".
615: [Și, în vorbire:] prînḑurʲ.
618: prînzurʲ.
619: ...luᵘăm ᵘo zacúscî.
621: s-o pus sọárli drept įinimî, haį sî mîncắm dį-acú.
623: la vrémi di mấsį.
631: am gustărít ųolįácį.
643: am mîncát di prîz, di [ora] nóųă.
652: ...la prînd.
662: „La [orele] 10 – 11".
668: [În loc de plural, răspunsul a fost:] am mîncát di dóųí ᵘorʲ. [Completarea răspunsului sub III].

III. În legătură cu forma de plural prînzurʲ, obținută [D] în pct. 668, inf. face următoarele precizări: „am mâncat brânză la două ~ (= două mese); ziua e formată din 4 «prânzuri» (= interval de timp: primul este cel de până la ora 9, al doilea, de până la ora 12, al treilea, de pâna la ora 15 și al patrulea, cel de până seara); două «prânzuri» = o aṙázî; iarna, se mănâncă de două ori pe zi: la ora 9 și pe la ora 6 seara [dar mai consistent: fasole, grăsimi], căci e ziua prea scurtă, iar vara, «lăptăriile», «buruienile» nu țin sаț mult; [mai demult] ziua se împărțea în 3 conăși (= intervale de timp; primul, cel de până la orele 10,00-10,30, al doilea, cel de până la orele 15,00 și al treilea, cel de până seara)". [Expresie: „când era soarele dį-un prînz bun di dįal"]

CCLIX

Forme și sensuri pentru „prânz"

● 1. sunetul *a-* (protetic) în „aprânz" („de-aprânz"); cf. și harta 451

2. sensul 'masă pentru pomenirea mortului, care se face la înmormântare sau/și la diferite intervale de timp' [cf. răspunsurile de pe harta 451]

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

PRÂNZ² (le sens du mot «prânz»)

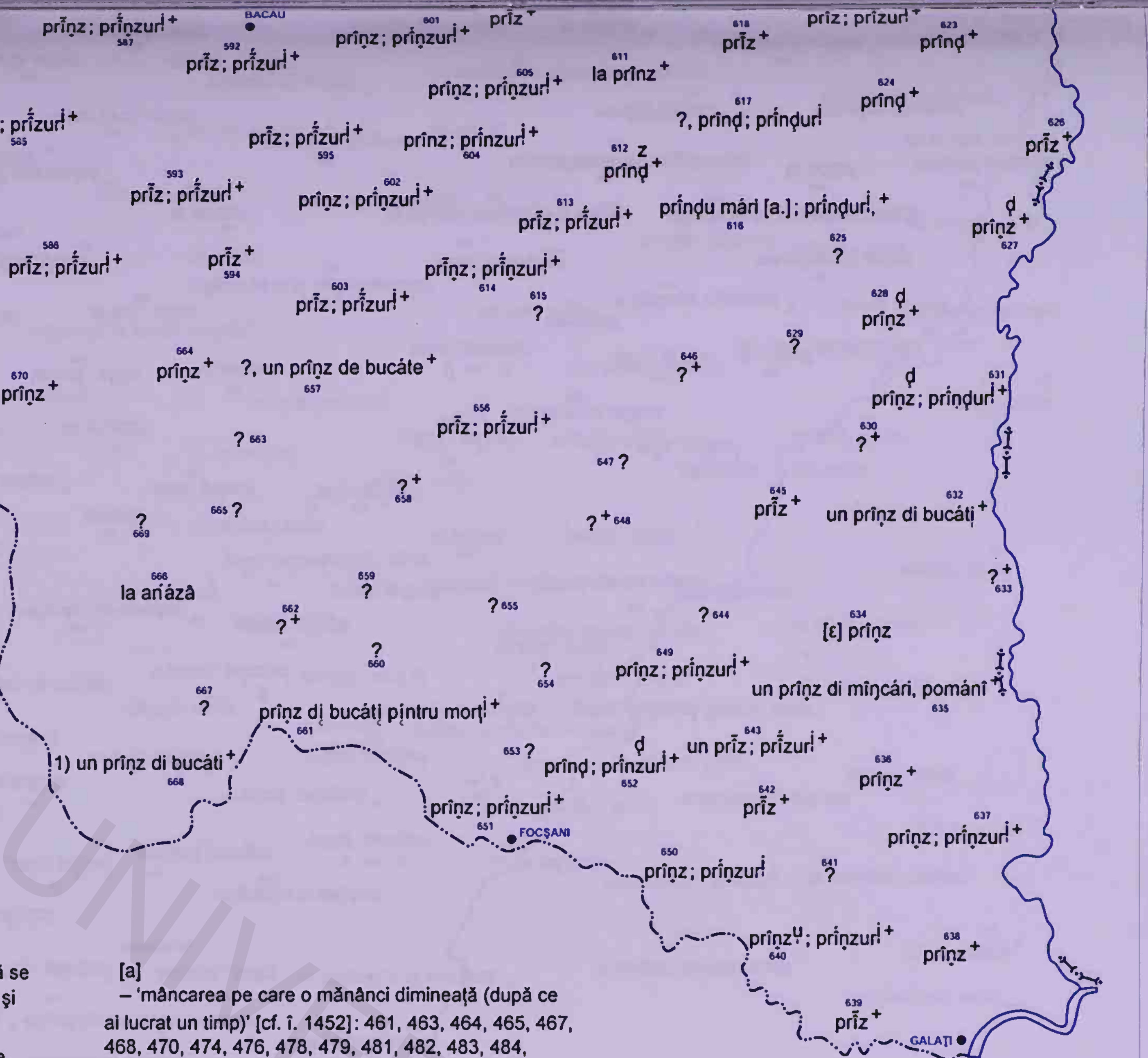
[1453]
I. [Întrebare directă] La ce ziceți «prânz»?

cf. ALG 720; cf. ALChB 187; ALCe 690;
NALR / ALRR: Olt. II 272; Mar. IV MN pl. XLVI; Ban. III 483; Munt.Dobr. IV MN p. 28; Trans. IV MN pl. 127.

SUCEAVA
BOTOŞANI
IAŞI
PIATRA-NEAMŢ

II. 464: [H] –.
465: [H] –.
467: [H] –.
468: mịŋcắrị la apríṇḍ; [II] prịṇḍ; -ḍúrị.
473: [•] la apríṇḍ „pe la 9-10".
482: la apríṇḍís.
484: [ɛ], [ɔ] dọṷ-apríṇḍă; [II] mịŋcárịa dị-apríṇḍ.
492: [Inf. susține că] „vorba aceasta e venită în sat de prin alte părți".
493: [II] #.
494: „Pe la opt ŝásurị".

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

496: la dóușpi.
497: mîncárịa di pi la ᵘóra ᵘopt, dúpă și-aị făcút trịábâ.
498: mîníng la anịázâ.
499: mînçárịa di diminịáțâ.
503: ḑíśém: la arńáḑâ.
504: mîníng la arńịázâ.
506: mîníng la dᵘóuâsprizáși.
508: mînçárịa di la ᵘopt.
509: mînçárịa di pi la zắși, vára pi la șắpti.
511: mînçárịa di diminịáțâ.
512: mînçárịa di pi la ᵘopt.
513: mînçárịa la dóịșpi.
518: mînçárịa di la anịázâ.
519: mînçárịa di pi la ᵘopt.
521: mînçárịa di la arńịázâ.
523: mînçárịa-dóụa, di la dóịșpi.
524: mînçárịa la arńịáḑâ.
526: mînçárịa di la arńịázâ.
528: mînçárịa di la dóușpi.
529: mînçárịa derńịázâ.
530: mînçárịa di la arńáḑâ.
532: mînçárịa di la duóușpi.
534: mînçárịa di la dóịșpi.
537: îị prînzu mînçắrịị „e soarele la vremea mâncării atunci".
539: mînçárịa di la arńịázâ.
542: mînçárịa di la arńịázâ.
543: la dóusprịḑáși.
545: mînçárịa di la arńịázâ.
546: mînçárịa di la arńịźâ.
549: mînçárịa di la pátru.
551: mînçárịa di la arńịázâ.
552: mînçárịa di arńịázâ.
553: mînçárịa la dᵘóușpi.
554: [σ] nu-ị mînçárịa dila_prînz, [care e] „la 12".
555: da di prînz, vịez c_amú zíșị la arńáẓâ.
559: la dóuîșpi, únu.
563: mînçắrⁱ ḑ"ị prînḑ.
565: la prînḑ „la ora 8".
566: „La ora 12, dar și prîzu dị-arńáza, di sára".
567: „... cîn staị la másî, la 12", prîz; prîzurⁱ.
575: „[Și] orele 8-9; am stat pîn_la prîz".
591: „Mâncarea de la ora 9; oricare din cele trei mese: 3 prîzurⁱ".
593: prîzu maị ⁱe prîzu dị-arńázâ, di sárâ, tắtị-s prîzurⁱ.
594: sî zíșî șî prîzu dị-arńázî, da núma prîz îị la nóụâ.
595: „Mâncarea de la 8, dar și orice mâncare; prîzu dị-arńázâ".
598: ... mînçárịa la ụóra dóịșpi.
608: am mîncát ụoléçî la prîz „după-masă, pe la ora 4"; [și:] ụojínî.
616: la arńáḑâ.
620: prîzu mári „mâncarea de la amiază".

623: „Mâncarea de dimineață și cea de după-masă se numește prînḑ; la cea de după-masă [se zice] și ǩindiịi".
627: cîn mụárị-un ụom îị púni dị-un prînz [= îi face pomană].
633: [Apoi:] ị-am_făcút prîzurⁱli [pentru mort].
638: „La mort faci o pomână".
643: am ridicát un prîz [la 20 de zile și la 40 de zile după înmormântare].
648: [Întrebat dacă știe sensul 'pomană', inf. a răspuns:] puị un prîz [la 9 și la 20 de zile, după mort].
652: „Timpul când se ia gustăreala".
656: „îị puị un prînz la 40 de zile [pentru mort]".
662: „Sunt trei prînzurⁱ pe zi: primul, cel de până la orele 10-11, al doilea, de până la orele 14-15 și al treilea, cel de până seara [= răstimpurile când lucrează]; iarna sunt două «prânzuri»: unul până la amiază, altul între amiază și seara".
668: „O pomană", 2) am lucrát un prînz „intervalul dintre două mese".

III. Pe lângă precizările privind sensul termenului transcrise fonetic în notele se sub II, celelalte explicații pot fi grupate după următoarele semnificații:

[a]

– 'mâncarea pe care o mănânci dimineață (după ce ai lucrat un timp)' [cf. î. 1452]: 461, 463, 464, 465, 467, 468, 470, 474, 476, 478, 479, 481, 482, 483, 484, 485, 491, 492, 493, 495, 502, 505, 507, 555, 563, 564, 579, 639, 646, 649, 651, 658, 670;

– 'mâncarea de dimineață': 522, cf. 533, 547 (~, de la 8-9), 577, 579, 612, 618, 621, 622;

– 'mâncarea de la 8(-9) (dimineața)': 462, 466, 472, 490, 517 (prima mâncare, ~), 531, 547 (de dimineață, ~), 548 (~, la câmp), 556 (~, după ce omul a lucrat o vreme), 558, 560, 568, 569, 570, 571 (~, la pădure), 572, 576, 584 (vara, ~), 585, 586, 589, 592, 597 (~, când se mănâncă la câmp), 600, 601, 610;

– 'mâncarea de la ora 9': 557, 561, 562, 573, 574, 578, 580, 581, 582 (păscutul oilor: „prânzul de dimineață" și „prânzul de după-amiază"), 583, 603, 604, 605, 606;

– 'mâncarea de pe la (9-)10': 469, 490, 550, 588, 596, 602, 613, 614, 664;

– 'mâncarea de pe la 10': 535 (~, la câmp), 587, 624;

– 'masa de la ora 11': 640;

– 'mâncarea de la 11-12': 650;

– 'mâncarea (de) la 12' (eventual, 'mâncarea a doua'): 514, 527, 538, 540, 541, 544, 611 (~, la vremea mesei), 642;

– 'mâncarea (de) la amiază': 515 (când e soarele la amiază), 525, 536, 619;

– 'mâncarea de la 4 (după-amiază)': 607;

[b]

– 'ora, timpul când se mănâncă': dimineața: 568 (ora 8), 572 (orele 8,30-9), 574 (ora 9), 577 (orele 8-9), 604 (ora 9); la prânz: 589, cf. 590 (vremea de aproape de ora 12 ziua);

– 'oricare dintre cele trei mese': 487, 596, 604, 637;

[c]

– 'masă de pomenire pentru mort': 626, 628, 630, 631 („a treia zi și la 9 și la 20 de zile"), 632, 634 (vezi pct. 631), 635 („la trei zile după îngropăciune"), 636 („la 3, 9 zile"), 645 („când dezgropi pe cineva"), 657, 661 (se face toamna, ~).

Mentionăm faptul că, în unele puncte, nu s-au obținut precizări în ceea ce privește alte sensuri ale cuvântului.

BCU SI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

AMIAZĂ, pl. „déjeuner"

[1455]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la mâncarea de la mijlocul zilei, când e soarele deasupra capului?

ALF 385; AIS 1029; ALL 922, 924; ALG 722; ALMC 1448; ALCe 690; ALFC 131; ALEA 770; cf. ALB 199; ALCe 690; ALFC 131; ALJA 1196, cf. 83; ALLR 838; ALAran 614; ALN 583, 592; NALR / ALRR: Olt. II 274; Mar. IV MN pl. XLVI; Ban. III 485; Munt.Dobr. IV 468; Trans. IV MN pl. 127.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

la dóu̯ĭșpi 587
BACĂU
601 dị-ańázĭ
mîncárẹa de-ńaza
618 dʼẹnẹázĭ
623 mîncárẹa ańéd̦ĭị, +
579 ańázâ
592 ańázâ; ańéz
605 dị-ańázĭ
611 mîncắm la ańázâ
580 ańázĭ, dị-ańáza
617 mîncắm dẹ-ańád̦ĭ
624 mîncárẹa di dóu̯ĭșpi,... +
585 ańázĭ, +
595 prĭ́zu dị-ańázĭ; prĭ́zurị ~
604 dị-ańázĭ
612 mîncárẹa la dóu̯ĭsprizắși
626 la ańázâ; ańi̯ézâ
593 prĭ́zu dị-ańázâ
602 mîncárịa dị-ańázĭ
613 dị-amịázĭ, +
616 ańád̦â; [ɛ] ańéd̦
625 ańád̦â; ańéd̦
627 la ańázâ; ańéz
586 la ańázĭ
594 dị-ańázĭ
614 di dị-ańázĭ
603 la ańázĭ
615 ańázâ; ańéz
628 ańázâ; ańéz
664 mîncárẹa la ańáz; mîncắrị
629 dóu̯âșpi, [ρ] dị-ańázâ; ańéz
646 (la) ańázâ; ańézâ
670 [•] ańázâ; ańézurị
657 ańázâ; ańézurị
631 ańád̦ĭ; ańéz
656 ańázâ; ańéz
663 la amịázĭ
647 ańázâ; ańéz
630 ańáz; ańéz
645 dị-ańázâ; ?, [D] ańéz
658 ańázĭ; ańéz
669 ańázâ; ~
665 dị-ańázâ; ańéz
648 ańázĭ; ańéz
632 [ρ] ańázâ; ańéz +
659 ańázâ; ańéz
633 ańázâ; ańéz
666 ańázâ; ańéz
655 amịázâ; amịéz
644 ańázâ; ańéz
662 ańázĭ; ańéz
649 dị-anázĭ, ańịázĭ; ańịéz
634 la ańázĭ; ańéz
660 ańázâ; ańéj [!] +
654 amịázâ; amịéz
635 dị-ańázĭ, ańázĭ; ańézĭ
667 ańázâ; ańéz
643 ańázâ; ańéz
661 amịázâ +
653 ańázâ, la nâńéz; nâńézurị
668 pị-ańázĭ; ?
652 mîncárẹa dẹ-ańázâ; ańéz
636 ańázâ; ańéz
651 la nâńéz, ańáza [a.]; ańéz
642 mîncárẹa di dóu̯ĭșpi
FOCȘANI
637 [D] la ańázâ +
650 (un) ańézᵘ; ańézurị
641 la amịázâ; amịézị
638 [D] la ańázâ +
640 dị-ańázâ, ańázâ; ańéz +
639 dị-ańázâ; ańéz
GALAȚI

II. 464: [H] idă da poļúdri̯, [I, 1] pᵘolúdinoc.
465: [H] polúdịânoc ro̧bíịu̯, mitac [germ.].
467: [H] Ĭm nâ pᵘotúdrị.
468: másâ dẹ-amńáțị sau̯ mîncárị dẹ-amńáțị;
[II] mîncárẹa dị-amńád̦.
469: [•] mîncárị dị-amńád̦â, másа dị-amńád̦ĭț.
476: mîncárịa dị-amńád̦ĭț.
480: dịla ańád̦ĭț.
484: la dóu̯âșpị; [II] mîncárịa dị-amńád̦â.
488: mîncárị dẹ-ańád̦â.
489: mîncárịa dị-ańázâ.
490: la amńád̦â.
493: mâncárẹa di drept îị la amịázâ; [II] mîncárị dị-eńázâ.
496: [Răspuns identic cu cel de la î. 1453].
500: [ɛ] dịańázâ; dịańézâ.
509: mîncắrili ~ [a.].
514: ... sau̯ ańịád̦â; ańịéd̦.
519: mîncắrili ~ [a.].
521: mîncárịa la ańịázâ.
522: mîncári; -cắrị.
528: mîncárịa di deńịázâ.
537: mîncárẹa di la dóu̯ĭspịșị.
555: la amńázĭ.
561: ańéz [pl.]; ańázâ.
563: [k] la ańád̦â.
565: [k] dʼila_anád̦â, la ańịázâ.
583: „Pe la ora 14".
585: am mîncát dị-ańázĭ.
591: prĭ́zu dị-ańázĭ.
597: îị so̧árịị-ańázâ „e soarele la amiază".

600: „La 12 șásurị".
606: mîncắm dʼeńázâ; „[inf. atrage atenția asupra a două pronunții:] deneázâ și deńázâ".
610: [Vezi și] la ojĭnâ „când soarele-i cam pe la cinci".
613: amịázĭ; amịéz.
623: mîncárẹa dị-ańád̦ĭ.
624: ... dị-eńázĭ.
632: [Primul răspuns:] „la 12".
637: [Primul răspuns:] la dᵘóu̯âșpi.
638: [Primul răspuns:] la dᵘóu̯âsprịzèčị, [mai demult:] dịpị [= după] su̯árị, nu dịpị șas.
640: „La ora 3, 3 și jumătate".
660: „Intr-ańázâ se bea un rakíu̯".
661: fac ańáza „mănânc de-amiază", anázâ; ańéz.
III. În funcție de răspunsul obținut, s-a cerut sau nu o formă de plural.

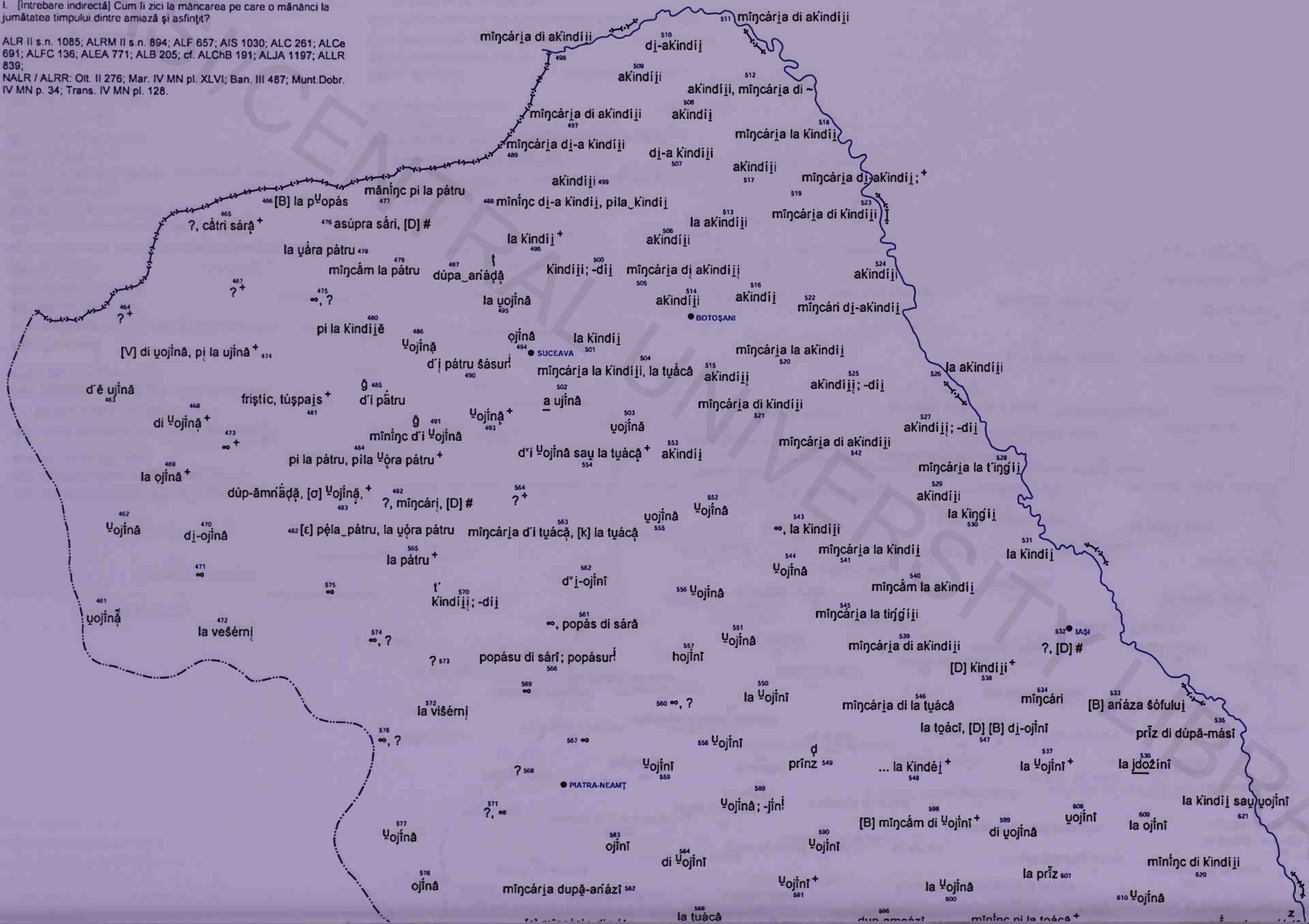
HARTA 453

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

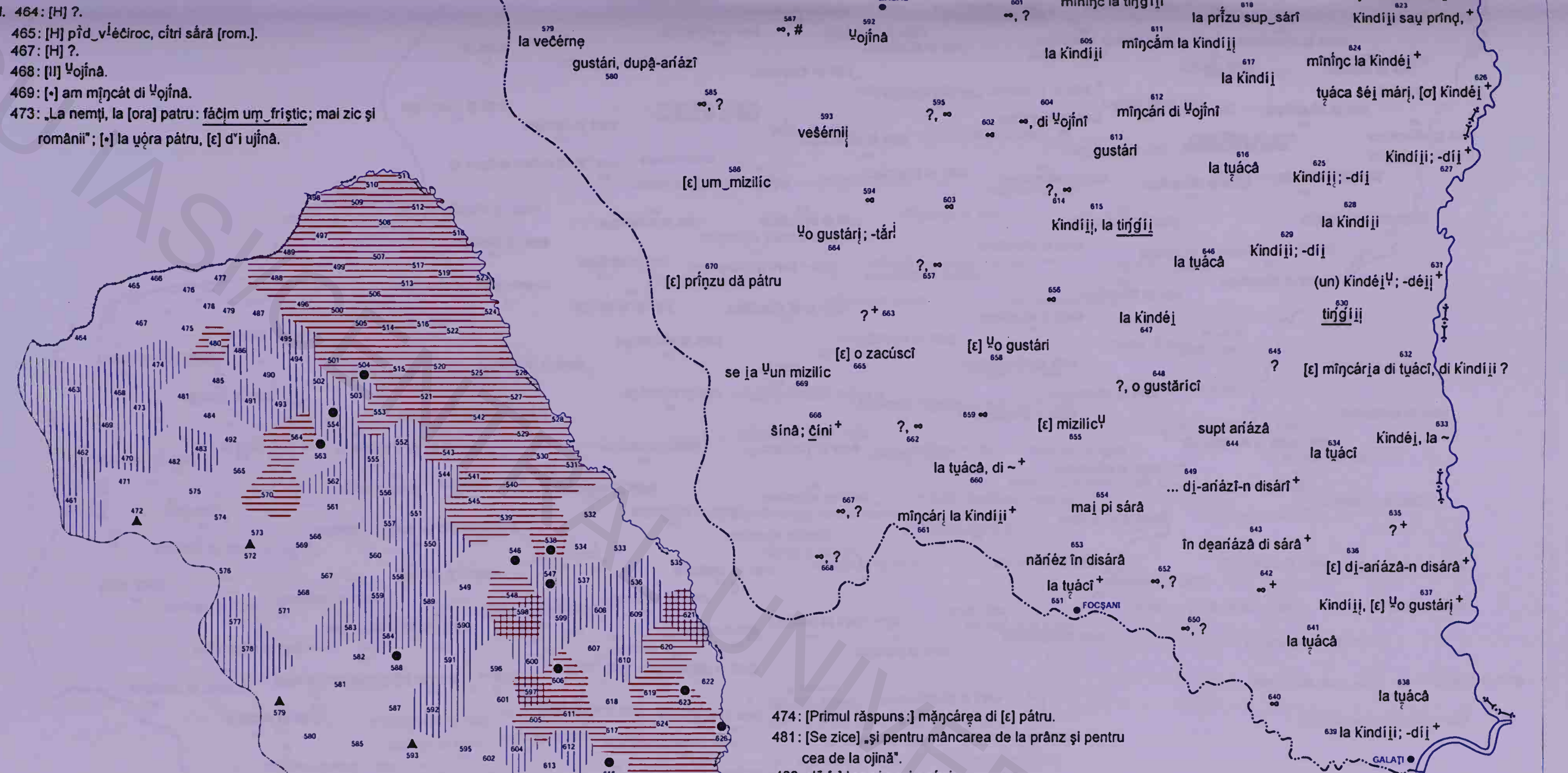
OJINĂ „goûter"

[1457]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la mâncarea pe care o mănânci la jumătatea timpului dintre amiază şi asfinţit?

ALR II s.n. 1085; ALRM II s.n. 894; ALF 657; AIS 1030; ALC 261; ALCe 691; ALFC 136; ALEA 771; ALB 205; cf. ALChB 191; ALJA 1197; ALLR 839;
NALR / ALRR: Olt. II 276; Mar. IV MN pl. XLVI; Ban. III 487; Munt.Dobr. IV MN p. 34; Trans. IV MN pl. 128.

II. 464: [H] ?.
465: [H] pîd_vlėčiroc, cîtri sără [rom.].
467: [H] ?.
468: [II] ᵘojînă.
469: [•] am mîņcát di ᵘojînă.
473: „La nemți, la [ora] patru: fắčim um_friștic; mai zic și românii"; [•] la ụóra pátru, [ɛ] d'i ujînă.

CCLX

Termeni specializați prezenți în răspunsurile la întrebarea pentru noțiunea „ojină"

- tipul „ojină"
- tipul „chindie"
- ● tipul „toacă"
- ▲ tipul „vecernie"

474: [Primul răspuns:] mậncárẹa di [ɛ] pátru.
481: [Se zice] „și pentru mâncarea de la prânz și pentru cea de la ojină".
483: dă [ɛ] la noj nu-j spúņị.
484: [D] [Nu se zice «ojină», «chindie»]; [II] mîncárịa díla pátru.
493: [II] dị ᵘojînă.
496: „Pe la patru".
519: mîņcắrili dị-akindiị.
537: „Se mânca pe timpuri: un rachiu, o bucată de pâine".
538: „Se spune mai rar"; [primul răspuns:] bem rakíụu la toáčí.
548: haj sî mîņcắm...; „azi nu se mai obișnuiește".
554: cam pila_pátru.
564: [•] mîņcári la kindiji.
565: zîš-am_mîņcá_la pátru, dùpa_ańiáză.
591: „Numai unii oameni".
597: [D] ᵘojînî „tot cam pe la 5 după-amiază".
598: „La Suhuleț [se zice] la tiņģiji".
606: [D] „A auzit de kindiji, este asúpra sắrị".
623: mîņcắm pi la ᵘo toáčí.
624: „Nu știe cuvântul «ojină»".
626: [Anchetatorul a auzit al doilea termen în timpul înregistrării textelor].
627: [Cam pe la ora 4].
631: „Unii [spun] kirikiț: haj sî fáśim kirikițu".
635: la kindéj, di hodinéști o ᵘórî: bej rakíụ, [apoi] îj traž pắră nụáptịa.
636: „Te odihnești puțin și mănânci ceva dacă ți-a rămas".
637: „Mai gustắrém ceva".
639: „Mai gustắrim ụoleácă".
642: „Țiganii [când munceau pentru cineva] cereau și la 4".
643: gustắrim šéva.
649: să mîņcắm péntru ~.
651: „Se didẹá măcar un pahar de rachiu".
660: „Ne odihnim ~".
661: „Se dă o țuică".
663: mizilic.
666: čínéz [1]; čínéz [2]; čįnęáză [3].

CINĂ, pl. „dîner"

[1458]
I. [Întrebare indirectă] Dar la mâncarea pe care o mânânci seara?
[Întrebare anterioară: Cum îi zici la mâncarea pe care o mânânci la jumătatea timpului dintre amiază şi asfinţit?]

AIS 945, 1031; ALG 722; ALL 924, 932; ALMC 1449; ALB 208; ALCe 690; ALFC 138; ALJA 1198; ALLR 840;
NALR / ALRR: Olt. II 277; Mar. IV MN pl. XLVI; Munt.Dobr. IV MN p. 36; Trans. IV MN pl. 128.

498 mîŋcărịa di sárâ
511 mîŋcárịa di sára
510 mîŋcárịa di sárâ
509 mîŋcárịa di sára; -cắrili ~
512 mîŋcărịa di sára
497 mîŋcárịa di sára
508 mîŋcárịa di sára; -cắrⁱ di sárâ
518 mîŋcárịa di sára
489 mîŋcárịa di sára
507 mîŋcárịa di sára
517 mîŋcárịa di sára
519 mîŋcárịa di sára; -cắrili ~
486 mîŋcărẹa d'i sára
477 mîŋcárịa di sárâ; -cắrⁱ ~
499 mîŋcări
488 ... mîŋcări dị sárâ... +
513 mîŋcárịa di sára
523 mîŋcárịa di sára
465 [ɛ] čìnạ; čînⁱ +
476 mîŋcárịa d'i sịára, [ρ] sára
496 mîŋcárịa di sárâ
506 mîŋcárịa di sárâ, +
478 mîŋcărị di sárâ; -cắrⁱ ~
479 mîŋcări di sára
487 mîŋcări di sárâ
500 mîŋcări di sára; -cắrⁱ ~
516 mîŋcárịa di sára
524 mîŋcárịa di sárâ
467 mîŋcări dị sárâ +
475 mîŋcárịa di sárâ
495 mâŋcárịa di sárị
505 mîŋcárịa dị sárâ
514 mîŋcări; -cắrⁱ
522 mîŋcárịa di sára
464 mâŋcărị di nụápt'ị, +
480 mîŋcárịa di sẹárâ, [k] di sárâ
486 č šînâ
494 šînâ; šinⁱ
501 mîŋcărẹa di sárâ
BOTOŞANI
SUCEAVA
474 mâŋcărẹa di sárâ
485 mîŋcărẹa d'i sárâ, [D] #
490 ĝ mîŋcări d'i sára; -cắrⁱ
504 mîŋcări; -cắrⁱ
520 mîŋcări di sára
515 mîŋcărị dị sárâ; -cắrⁱ
526 mîŋcárịa di sára
525 šînâ; šinⁱ
468 mîŋcărị di sárâ +
463 čìnâ; čîńê
481 mîŋcărị dị sárâ
502 mîŋcărị di sárâ
503 ĝ mâŋcărị d'i sára
491 mîŋcări d'ị sárâ
493 šînâ; šinị +
521 mîŋcárịa di sárâ
527 mîŋcárịa di sárâ, +
473 mîŋcărị d'i sárâ, [V] čìnâ +
484 mâŋcărị dị sárâ, dị culcári, [D] # +
553 mîŋcárịa di sára
542 mîŋcárịa di sára
528 mîŋcárịa di sára
469 dị sárâ +
554 mîŋcárịa di sárâ
552 mîŋcárịa di sára, +
529 mîŋcări; -cắrⁱ
483 mása di sárâ
492 mîŋcărị
564 mîŋcărẹa di sára
530 mîŋcărẹa di sára
462 mîŋcárịa d'ị sárâ
470 di šînâ
482 mâŋcărị dĭ [ɛ] di sárâ +
563 mîŋcări d'i sárâ
555 mîŋcărĩ di sárâ
543 mîŋcări; -cắrⁱ
531 mîŋcărẹa di sárâ; -cắrⁱ
565 mîŋcărẹa d'i sárâ, [D] #
544 mîŋcări; -cắrⁱ
541 mîŋcárịa di sára
471 mîŋcări dị sárâ, +
562 mîŋcárịa di sárî
540 mîŋcărẹa di sárâ
575 šînâ; šinị
570 mîŋcárịa di sárâ +
556 dị sárâ
545 mîŋcárịa di sára
461 mâŋcări-d'i_sárâ +
472 šînâ; šinẹ
561 mîŋcărẹa di sárâ
551 mîŋcárịa di sárâ
532 čînâ; čînⁱ
IAŞI
574 di sárâ
539 mîŋcárịa di sára
566 mîŋcárịa di sárî
557 mîŋcárịa pi di sárî
538 mîŋcărẹa di sárî
533 mîŋcărẹa di sárî
573 mîŋcárịa d'i sárî; -cắrⁱ ~
569 mîŋcări di sárî
560 mîŋcărẹa dị sárâ; -cắrⁱ
550 mîŋcárịa di sárî
546 mîŋcárịa di sárâ
534 mîŋcárịa di sára
572 mîŋcărị di sárâ
547 mîŋcárịa di_sárî
535 mîŋcárịa di_sárî
576 mîŋcárịa d'i sárâ
567 mîŋcárịa di sárî
558 mîŋcárịa di sárî
537 mîŋcărẹa di sárâ
536 mîŋcárịa di sárî
559 mîŋcárịa di sárî
549 mîŋcárịa di sára
548 mîŋcărẹa di sára
568 la vešẹ́mi saụ la šînâ; šini
PIATRA-NEAMŢ
589 mîŋcărẹa dị sárâ
608 mîŋcárịa di sára
621 mîŋcărẹa di sára
571 mîŋcărị di sárâ
577 mîŋcărẹa di sárâ
583 mîŋcárịa di sárî
598 mîŋcárịa di sárî
599 mîŋcárịa di sárî
609 mîŋcărẹa di sárî
590 mîŋcárịa di sárî
584 mîŋcárịa di sárî +
607 mîńînc sára
620 mîŋcări dị sárî
578 di sárâ
581 mîŋcárịa di sárî
600 mîŋcărẹa di sárâ +
610 mîŋcárịa đị sárâ
582 mîŋcárịa di sárî
588 mîŋcărẹa dị sárâ
596 mîŋcărẹa di sára, +
606 mîŋcărẹa di sára; -cắrⁱ +
šini; šini
mîŋcárịa di sárî

CCLXI

Prezența cuvântului „cină” şi sensurile acestuia

- ● 'mâncarea de seară'
- ▲ 'păscutul oilor, seara sau noaptea'
- ■ 'masă, pomană în seara de dinaintea înmormântării'

II. 461: [D] šină [se zice] la Ard'ẹl'.
464: [k] di sáră, [H] večẹ́ria, [•] vičẹ́ria.
465: mâncárę di sárą, [H] ída večiri̯šna, večíră, [ε] vi̯ačírna ída.
467: [H] [ε] i̯idá u vi̯čẹ́ri̯a.
468: [II] mîncări di sára.
469: [•] mîncări d'i sárą, čină di sárą.
471: [D] šină „păscutul de seară al oilor”.
473: „Comandă la lucru, la pădure:” čina! sau očinâşi!.
482: la u̯ára nóu̯ă.
484: [II] mîncárịa di sára.
488: ápį, na ~ na.
493: [II] mîncárịa di sárâ.
506: mîncári; -cắri̯.
527: mîncắri̯; -cắri̯.
552: [V] šínă; šíni.
570: šínă si spúni ī̆_Ard'ál.
580: [D] číni, scu̯áti ᵘóịili-n číni [=] „seara, după asfințit, se scot oile să mai pască puțin”.
584: [D] ī̆_šíni „spuneau ciobanii, la păscutul de seară”.
586: [D] číni; číni „păscutul oilor de noapte”.
596: príu̯zu di sára.
597: [Nu ştie ce înseamnă «cină» (î. directă)].
600: [Nu cunoaşte vorba «cină» (î. directă)].
604: príu̯zu di sárî.
606: [«Cină» nu este cunoscut (î. directă)].
631: mîncárịa, mása di sára.
634: [D] číni 'pomană mai mică, făcută în seara de dinainte de înmormântare'.
635: [Pentru «cină», vezi texte dialectale, «obiceiuri la mort»]; [•] šíni „masa din seara de dinainte de înmormântare” [precizare făcută în contextul î. 1457, „ojină”].
643: šínă; šíni̯ 'masă cu o seară înainte de înmormântare'.
646: „În Banat, čínă”.
662: mása píntru sára.

III. De obicei, ținând seama de răspunsurile obținute, nu a fost pusă întrebarea privind o eventuală formă de plural.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BUCĂTĂRIE², pl. „cuisine d'été"

[1462]
I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea făcută în curte (de vară)? [Întrebare anterioară: Cum îi zici încăperii din casă în care gătește femeia mâncare?]

cf. ALF 366; cf. AIS 942; ALL 703; cf. ALC 515; cf. ALCo 619; ALLR 372; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 36; mar. IV MN pl. XLIV; Munt.Dobr. IV 471; Trans. IV 536.

511 homișór; -șuári
510 homuáĭcă; -nuáĭși
498 bucătăriĭi di vară; -riĭ di vară
509 homóĭ; -nuáĭi
512 cúhni; ~
497 bucătăriĭi; -riĭ
508 homárĭ; -nári
518 homĭáță; -nééță
489 homuáĭcă; -nuáĭși
cuptĭaráș; -rásă
507 cuptĭoráș; -rásă
499 bucătăriĭi; -riĭ, vátră; vétri
517 cuptĭaráș; -rásă
519
[R] bucatariĭi d'i vară; -riĭ,+
477 hîĭ; hîĭur, cᵘolibă; -libĭ, [k] -lig
488 tot u bucatariĭi di vară+
513 cuptĭoráș; -rásă
523 cuptĭoráș; -rásă
465 ?+
466
476 cᵘolibă; colibg, hîĭ; hîĭurĭ+
496 bucătăriĭi di vară;+
506 bucătăriĭi; -riĭ
524 bucătăriĭi; -riĭ
478 cúhni; ~, [R] bucatariĭi di vară
479 bucatariĭi di vară; -riĭ ~
487 bucatariĭ di vară; -riĭ ~
500 ...cătăriĭi; -riĭ
505 bucătăriĭi di vară; -riĭ
516 cuptĭoráș; -rásă
467 bucătăriĭi d'i vară; -riĭ+
475 bucatariĭe di vară; -riĭ+
495 bucătăriĭi di vară; -riĭ+
514 homișór; -șuári
522 tot bucătăriĭi; -riĭ+
BOTOȘANI
464 în_cᵘol'ibă; col'ibi+
480 [AL] bucătăriĭ di vară; [L] bucătăriĭ
486 bᵘord'éĭ; -d'ééĭ
494 cúfni; ~
501 to_bucătăriĭ și kámă la noĭ
SUCEAVA
520 bucătăriĭi; -riĭ
474 bucătariĭi_di_vară; -riĭ di vară+
504 bucătăriĭi; -riĭ
515 bucătăriĭi; -riĭ
526 bucătăriĭi di vară; -riĭ ~
cúhnĕ; ~...+
485 cᵘolibă d'i vară; -libĭ ~
490 g
cúhni; cuhni
502
525 la cuptĭaráș; -rásă
463
481 casuáĭi; ~
casúța afară, d'-afară; -súț ~
503 bucătăriĭe-afară; -riĭ
468 tô_bucatariĭi+; -tăriĭ
473 g cᵘolibă; -libd+
491 șuriță; -riț, șandrámă; -málĭ
493 bucătăriĭi di vară; -riĭ+
521 cuptĭoráș; -rásă
527 bucătăriĭi; -riĭ
484 cᵘolibă di vară; -libĭ+
553 homĭáță; -nééță
542 cuptĭoráș; -rásă
469 tᵘot bucatariĭi+
564 cúhni; ~
554 bucătăriĭ d'i vară; ~
528 bucătăriĭi; -riĭ
462 cᵘol'ibă; -l'ibgĭ
483 bucătări_d'i vară;+
492 bucătăriĭi di vară; -riĭ
552 bucătăriĭi di vară; -riĭ ~
529 cuptĭoráș; -rásă
cuptĭoráș; -rásă
530
470 bucătăriĭi di vară; bucătăriĭ ~
482 cᵘolibă di vară...+
563 bucătăriĭi d'i vară;+
555 tó_bucătăriĭ; -riĭ
543 cuptĭoráș; -rásă
541 cupteráș; -rásă
531 bucătăriĭ_di várĭ
565 cᵘolibă; -libh
544 bucătăriĭi; -riĭ
471 bucătăriĭi; -riĭ
562 tod_bucătăriĭi; -riĭ
556 bucătăriĭi; -riĭ
540 cotlón, bucătăriĭi di vară; -luáni
575 colibă; -libg
570 bucătăriĭi di vară; -riĭ+
545 bucătăriĭi; -riĭ
461 tᵘot bucătăriĭĕ; -riĭ,+
561 bucătăriĭi; -riĭ
551 bucătăriĭi di vară; -riĭ ~
472 bucătăriĭe; -riĭ+
574 bucătăriĭi; -riĭ
532 IAȘI bucătăriĭi di vară; -riĭ ~
573 focării; -riĭ
566 bucătării di várĭ; -riĭ,+
557 bucătăriĭi; -riĭ
539 bucătăriĭi; -riĭ, cotúnă; -túni
538 bucătăriĭ_di várĭ; -riĭ
569 bucătăriĭi; -riĭ,+
560 jîgnă; jîgni
550 bucătăriĭi; -riĭ
546 bucătăriĭi; -riĭ,+
534 bucătăriĭi; -riĭ
533 to_bucătăriĭi,+
572 focăriĭi; -riĭ
567 bucătăriĭi di várĭ; -riĭ
558 cotúnĭ; -túnĭ
547 bucătăriĭi di várĭ; -riĭ
535 bucătăriĭi di vară
576 focăriĭ; -riĭ
568 focăriĭ; -riĭ
559 tod_bucătăriĭi; -riĭ
549 bucătăriĭi di vară; -riĭ ~
548 bucătăriĭ_di várĭ+
537 bucătăriĭi di vară; -riĭ+
536 sóbĭ di várĭ afárĭ+
PIATRA-NEAMȚ
589 bucătăriĭ; -riĭ
598 tot bucătăriĭ, di várĭ; -riĭ
608 bîcătăriĭi di várĭ, žignĭ;+
571 bucătăriĭ di vară; -riĭ
583 șandramă; șandrămálĭ
577 șópru; șópruri
590 un_cuptĭórĭ; -tĭuári
599 bucătăriĭi di vară; -riĭ,+
609 žignă; žigni
621 bucătăriĭ_di várĭ; -riĭ+
584 bucătăriĭi; -riĭ
607 bozínĭ; -zínĭ
578 bucatariĕ; -riĭ
582 bucătăriĭi; -riĭ
591 bucătăriĭi; -riĭ
600 bucătăriĭ_di vară; -riĭ+
620 ?+
610 bozúnă; bozúnĭ
to_bucătării; -riĭ
588 bucătăriĭ di vară; -riĭ
[ε] cabánă; căbáni
606 [ε] la cúhnă; cúhnĭ+
bucătăriĭi di várĭ; -riĭ,+

II. 461: [D], [V] cúhni; cúχni.
463: ... sau bucătăriĭĕ d'ĕ vară.
464: [H] u χalaké, odĭén haláș; dva halașĭ.
465: [H] cᵘolĕpca; dvi [AL] cᵘol'ĕpstĭ, dácă nŭ [rom.] vatrắc; dva vatrakĭ, bilșă vatrakĭu.
466: [V] cᵘol'ibă d'i facŭ_mînçárĭ.
467: cᵘol'ibă „care n-are plită, n-are nimic, se face [mâncarea] pe jăratic"; [H] cúhnĭa l'îtna.
468: ᵘo pᵘos_numi; șî: cúhni; cúhnĭ, [II] [AL] bucatariĭ di vară; ~, cúhni „ziceau nemții în timpul războiului".
469: [•] bucatariĭi d'i vară.

472: [Primul răspuns:] la soba afară.
473: [•] toᵈ_bucatarii d'i vară.
474: [V] cúhni; ~.
475: [D], [V] cúhne „se zicea pe timpul Austriei”.
476: „Dacă-i mai mare:” bucatarii di vară, [D], [V] cúhni la Horónic.
482: ... ᵘor sau bŭcătării di vară; cᵘolibă di vară.
483: bucătării d'i vără, [D] cúχnia, dă [ɛ] tot îi vórbă rusáscă.
484: [II] bŭcătării; -rii, [V] bᵘordéi; -déii.
488: bucatarii di vără, [V] ᵘo hornuáică; -nuáiși „îngrădită cu nuiele, unsă și cu o plită descoperită”, [D] „nu se zice «hâj»”.

579 bucătăriie; -rii
colibî; -libⁱ 580
bucătării di vârî; -rii 585
hardugíii; -gíi 586
870 bucătăriiĕ dă vară; -rii
ᵘo șandramă; șandrămălⁱ 587
592 bucătării di vârî; -rii
bucătării; -rii
plitî di vârî; plíti ~ + 605
bucătării; -rii 595
bucătării di vârî; -rii ~ 604
cotlón; -luáni 593
bucătării di vârî; -rii ~ 602
bucătării; -rii 594
perdĕ; -déli 614
bucătării; -rii 603
bucătării dă vară + 664
bucătării dă vară 657
bucătăriia di vară [a.] 656
tot bucătării 663
bucătării di vârî; -rii 658
ᵘo cotrúnă; -trúni 669
665 bucătării di vârî
tot bucătării, ~ di vară; -rii 659
bucătării; -rii 666
bucătării; -rii 662
bucătării di vară; -rii 660
bucătării di vară; -rii 655
bucătării di vară + 667
bucătării di vară; -rii
la cotlón, afară 653
bucătării di vârî; -rii 668
tot bucătării, ~ di vară 652
bucătării di vârî; -rii 651
FOCȘANI
611 bucătării_di vârî
617 [B] cúhnii; cúhnii
612 tot bucătării; -rii
613 bucătării di vârî; -rii ~
tot bîcătării 616
615 bîcătării_di vară
646 bucătării di vară, +
647 tot bucătării
648 bucătării di vârî
bucătării, ~ di_vârî; -rii 649
654 bucătăriiⁱ di vară; -rii
bucătării di vârî; -rii 618
bîcătăriuárî di vârî 623
624 un_cotlón; -loáne
626 bucătării_di vară
625 un dos, așa
? 627
628 bucătării; -rii
629 bucătării; –
631 [ɛ] bucătării, mici, ~ di vârî
630 cotlón; -luáni
645 bucătării; –
632 cotlón; codluáni
bucătării di vară + 633
644 bucătării_di vară; –
634 bucătării di vârî
bucătării di vară; -rii 643
635 la cotlón, afarî
636 la cuptiór
642 cotlón; -luáni
637 ᵘo plită; plii +
650 cᵘotlón; -luáni
641 cotlón; -luáni +
[ɛ] ᵘun șoprón 638
640 bucătării di vară; bûcătării +
639 bucătării, ~ di vară; -rii
GALAȚI

493: [II] bucătării „se zice la o încăpere adăugată [deci în afara casei] în care se face mâncare numai vara; iarna se face mâncare în casă”.
495: [D] hîi; hîiurⁱ [=] o șuápră úni ține uómu tâti hangarál'li-acólu: plug, grápă, sápă, hărl'éț.
496: bucărăriⁱ di vară.
522: „Dacă nu-i acoperită: cuptioráș; -rásă”.
533: bucătăriⁱ_di vârî.
536: [B] žigni „groapă în ogradă în care se face focul și se pregătește mâncarea”.
537: „Prin Basarabia îi zice cúhni”; [•] „înainte, pentru bucătărie de vară, se făcea o groapă în pământ, afară: žignă; žigni”.
546: șandramă; -máli.
548: „Groapa făcută în pământ se cheamă žignă; žigni; fac numai țiganii”.
563: bucătării d'e vară.
566: [V] focăriți; -riți, focári; -cári.
569: pătúli; -túlⁱ [= o amenajare improvizată].
570: ᵘo focarii acólo.
597: bucătării, cotloáni.
599: žicnî; žicni.
600: [D] žignă; žigni „adăpost unde lucrează țiganul fierar”.
605: [•] șandramă; -máli.
606: „Nu mai dau voie pompierii să se facă cúhni”; [și:] žignă; žigni [există și rostirea jignî, care pare a fi rezultat din tendința localnicilor spre forme hipercorecte].
608: bîcătării, žigni.
619: bucătării di vârî, afarî.
620: [La stâni, la ocoale de vite, se face] žignî „groapă în pământ, unde se face focul”.
621: cotlón; -loáni „sobă făcută afară în ogradă”, žignă; žigni „groapă în pământ, unde se face focul, în ogradă”.
622: bucătăriuáră di vară.
633: [V] cotlón „o sobă mică, pe pământ”.
637: [Nu fac bucătărie, au o plită afară, fără acoperiș]; trúmbi; trúmbă „burlane de tablă prin care trece fumul de la plită (sobă)”.
640: [Pentru fonetismul formei de pl., vezi și:] bîcătă.
641: „O sobă, de lut, neacoperită”.
646: cotlón; -luáni.
664: [V] focării; -rii.
667: „Sub o șátră”.

IV. [F]: ► Casă și bucătărie de vară ► I/2: p. 281, pl. B4, fig. 44 (662. Vidra, Vn.); fig. 45 (665. Ionășești [Coasta Lupei], Nicorești, Gl.); ► bucătărie de vară ►: I/2: p. 283, pl. B6, fig. 52 (662. Vidra, Vn.).

CCLXII

Termeni pentru „încăperea făcută în curte (de vară) în care gătește femeia mâncarea”

- cuptoraș (cuptor)
- cotlon
- colibă
- cuhne
- ● hornoiacă (hornoi, hornișor, hornar, horneață)
- ○ jignă
- ▲ focărie (focăriță, focar)
- △ cotună (cotrună)
- ■ bordei
- □ bozună
- ◆ hâj
- ◇ vatră

Nereprezentați: «bucătărie de vară», deosebit de frecvent, și denumiri mai mult sau mai puțin improvizate.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SARMALE, sg. „boulettes de viande hachée et de riz enveloppées des feuilles de vigne ou de chou"

[1465]
I. [Întrebare indirectă] Cum spui la mâncarea făcută din carne tocată, amestecată cu orez şi învelită în foi de varză (curechi) sau de viţă?

ALR II s.n. 1098; ALRM II s.n. 147;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 36; Mar. II 530; Munt.Dobr. III MN 467;
Bas.Bucov.Transn. IV 476; Trans. IV 537.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 gălúști; -lúșcă
587 gălúști; -lúșcí
592 gălúști̯; -lúșcă
580 gălúști; -lúșcí
585 gălúști; -lúșcí +
593 gălúști̯; -lúșcă
595 [V] gălúști sau̯ sarmáli; +
586 gălúști; -lúșcí +
594 gălúști̯; -lúșcí
664 [V] gălúști̯; -lúșcă, +
670 gălúști̯; -lúșcă, +
gălúș; -lúșcí
605 [R] sarmáli +
604 gălúș; -lúșcí
602 gălúș; -lúșcí
603 gălúș; -lúși +
611 gălúși sau̯ sărmáli; +
612 sarmáli sau̯ [B] gălúși; +
613 gălúși; ~ +
614 gălúș [plt.]
615 sărmáli; -málă +
616 sarmáli̯; -málă, +
617 gălúș; -lúșcí +
623 sărmáli, gălúști, gălúș; +
gălúș; -lúșcí, +
624 gălúș; -lúșcă, +
626 gălúși̯; gălúșcă, sarmáli̯ [pl.]
625 gălúș; -lúșcă
627 sarmáli, [V] gălúș; +
628 sarmáli; -málă
629 sărmáli; -málă, +
646 sarmáli; sărmálă
631 [V] gălúși̯; -lúșcí, +
656 sărmáli; sărmá, +
657 sarmále; -málă
663 sarmáli; -málă +
647 sărmáli; -málă
630 sărmáli; -málă
669 sarmáli, [V] gălúșc; +
665 sarmáli; -málă
658 sarmáli, [p] gălúși; +
648 sarmáli; sărmá
645 sarmáli; sarmálă
632 sarmáli; -málă
633 sărmáli; sărmá
666 sărmáli; sărmá
659 sarmáli; sarmá
662 sarmáli; sarmá +
655 sarmáli; sarma +
644 sarmáli; sărmá +
634 sărmáli; -málí
660 sarmáli; sarmá +
654 sarmáli; sarmá
649 sarmáli; sarmá
635 sarmáli; sărmá
667 sarmli, [k] gălúșci; -lúșcă +
661 sărmălúță, sarmáli +; sarmá
643 sărmălúță; -lúță
668 [V] gălúș, [R] sarmále
653 sarmáli; sarmá
636 sarmáli; sarmá
651 sarmáli; sarmá
652 sărmălúță [sg.]; sărmáli
642 sărmáli; sărmá
637 sărmălúță; ~
FOCȘANI
650 sarmáli; sărmá
641 sarmáli; sarmá
638 sarmáli̯; -málă
640 sarmáli; sărmá
639 sărmáli; sărmá
GALAȚI

II. 461: [R] sarmálʼi; sărmálă.
462: [R] sărmálă; -mál̇e.
463: [•] [Și:] găluștʼélʼĕ dʼĕ cartóḟ.
464: [H] odi̯án ḫótu̯bę̑ț; dva hotupți.
465: [H] hótupți̯ sau̯ [rom.] haluské; odi̯án ḫótubę̑ț, odná hațúșca̯; bílșę̑ hatușóc.
467: gălúșci̯, sărmáli̯, [H] ḫótubę̑ț; dva ḫótupți̇; mai̯ bílșę ḫótupți̯.
468: galúșci̯, sarmála̯; [se zice] mai̯ mult ga̯lu̯ști̯; [II] galúști̯; -lúșcă.
469: [•] galúștʼi̯ę̑; -lúșcă, [R] sa̯rmáli̯; -mála̯; [și:] găluștʼéli̯ di gris, di pus în ḑámă.
471: [•] gălúști; -lúșcă.
478: „Dacă zici ~ te râd străinii, domnii".
479: [R] sarmáli̯; -málă.
480: [p] ḑic sarmáli̯-acúma, da greu̯ găsắști̇ vórba ásta, galúștʼi tăț spun.
483: [R] sarmále-amú; -mála̯.
484: gălúști̇, așắ sa̯ spuni̯ę̑ măi̯ dimúlt; gălúșca̯, ápă noi̯ măi̯ mult ḑișén̯_gălúști̯, c-așắ ne̯-am u̯obișnui̯it; [II] gălúști̯; -lúșcă.
485: la noi̯ ~, [p] sa̯ măi̯ spúni-n̯_cuvı̇́ntu mai̯ dʼ-amú: sa̯rmáli̯; sarmálă.
488: [p] șî sărmáli̯e̯.
493: [II] gălúști̯; -lúșcă.
495: [p] sarmáli̯ ḑic amú, na!.
496: boi̇rę̑ști: sarmáli̯; -málă, noi̯ ța̯ráni: gălúști̯.
499: [R] sărmáli; sa̯rmá.
501: nu-i̯ măi̯ zic sarmáli̯.
503: [p] sarmáli̯; -málă „zic mai puțini".
522: [R] sarmáli; -málă.
523: [R] sarmáli; -málă.
526: [R] sarmáli; -málă.
530: sarmáli; sarmá.
531: „Îi mai spune și sarmáli̯; sărmálă".
532: [V] gălúști; -lúșcă.
533: sármáli; sărmálí.
536: acú sarmáli, [care] „îs mai mici".
537: hăcui̯ésc [1] „toc carnea [pentru sarmale]".
540: gălúșcí, sarmálí.
547: gălúșci̯, sa̯rmálí.
548: sarmálă, gălúșcă.
550: ... nu sarmáli.
554: [p] sarmáli; -mála̯; [inf. susține că se zice în sat mai mult sarmale]; „tot gălúști-s șî sarmalele, núma cî galúștele zice că-s cele mai mari:" măi̯, ăi̯ făcú_gălúștʼi, măi̯! [!].
556: [R] sarmálă [sg.]; -máli̯.
559: ... nu sarmáli.
563: [R] sarmálʼi̯a̯; -málă.
565: măi̯ ḑic ș-amú, [R] sarmáli̯; -málă.
568: sarmáli; -málă, (1): „de post".
569: [R] sarmáli; -málí.
571: [R] sarmáli̯; -málă „[sunt] mai mici decât găluștele".
574: [R] sarmáli̯; -málă.
585: [R] sarmáli; sarmá.
586: [R] sarmá [sg.]; -máli.
595: gălúșcí, sarmá.
597: [R] sarmáli; -málă.
598: gălúșcí, sarmálí; [și:] gălúș [pl.].
599: sarmálí, gălúșcí.
600: [R] sa̯rmáli; -málí.
603: [R] sarmálí [sg.]; -máli̯.
605: [V] gălúș; -lúșcí, [V] handu̯ápi; -du̯ápí.
606: sa̯rmálă, gălúșcă; „se făcea și din bulgúr: grâu ḱisát, fără coajă".
607: „Îi mai zic și sărmáli".
608: gălúșcí, sarmálí.
609: gălúșcă, sărmálí.
611: gălúșci̯, sărmálí.
612: sarmálă, gălúșcí.
613: [R] sarmáli; [ε] sarmálí.
615: [D] [B] gălúși [pl.].
616: gălúși̯; -lúșcă.
617: [R] sarmáli; sărmálí.
618: sa̯rmálí, gălúșcí.
619: sărmálí, gălúșcí.
620: gălúșcí, sarmálí.
621: [B] sărmălúți̇; sărmálí; [și:] sărmáli [pl.].
622: sărmálí, gălúșcí.
623: sărmálí [sg.]; -máli.
624: sărmáli̯; -málă.
627: sarmálă, gălúșca̯.
629: [p], [B] gălúști; -lúșcă, [și când vorbești răgușit:] părcă ai̯ o gălúșcă-n̯_gúră.
631: [R] sarmáli; sărmá.
644: „Cu carne tocănátă".
655: gălúști̯; gălúșca̯.
656: [B] gălúși̯; -lúșcă.
658: sarmáli, gălúșcí.
660: „Carnea: tocátạ; la rațe: [se] tu̯ácînă".
661: „Mocănești" [!].
662: [B] gălúști [pl.].
663: [•] gălúști [pl.].
664: [R] sarmáli̯; -málă.
667: ḱelm „umplutură pentru sarmale".
669: sarmálă, gălúșcă.
670: sarmále; sarmá.

III. Linia continuă de pe hartă marchează limita nordică (aproximativă) a unei arii originare «sarmale» («sărmăluțe»).

IV. [T]: SĂRMALE, SARMALE ► I/1: p. 70-71 (628. Epureni, Vs.); p. 18-121 (633. Oancea, Gl.); p. 178-179 (639. Braniștea, Gl.); p. 205-206 (642. Costache Negri, Gl.); p. 224 (644. Corod, Gl.); p. 255-256 (647. Priponești, Gl.); ► I/1: p. 66-67 (656. Homocea, Vn.); p. 93+94 (658. Păunești, Vn.); ► GĂLUCE ► I/1: p. 10-11 (615. Muncelu, Glăvănești, Bc.); ► GĂLUCI ► II/1: p. 146-147 (617. Bogdănești, Vs.); p. 195-196 (622. Stănilești, Vs.); ► BULGUR (în compoziția „sărmalelor" sau „gălucilor") ► I/1: p. 71 (628. Epureni, Vs.); p. 119 (633. Oancea, Gl.); p. 255 (644. Corod, Gl.); p. 255 (647. Priponești, Gl.); ► II/1: p. 146-147 (617. Bogdănești, Vs.); p. 195-196 (622. Stănilești, Vs.).

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

JUMĂRI „oeufs brouillés”

[1466]
I. [întrebare indirectă] Cum se cheamă mâncarea făcută din ouă bătute şi prăjite în grăsime?

ALR II s.n. 1101; ALRM II s.n. 914; ALF 940; AIS 1006; ALG 958; ALMC 1164; ALC 1242; ALA 1196; ALBRAM 1501*; ALFC 979; ALJA 1182; cf. ASLEF 579;
NALR/ALRR: Mar. II 531; Olt. II 279; Ban. III 489; Munt.Dobr. IV 472; Trans. IV 538.

CCLXIII

Termeni pentru „mâncarea făcută din ouă bătute şi prăjite în grăsime”

- scrob
- papă (~ de ouă)
- ● ouă prăjite
- ◑ prăjitură
- ■ ieşniţă
- \+ jumări

II. 463: [Inf. a auzit] „din alte părţi” (2).
464: [•] scrᵘob, [H] iiéşniţa, iéşniţia; dvi iéşniţi, [I, 1] scrob.
465: [H] tot aşá [rom.]: iéşniţia.
467: víni scrob „pe românește”; [H] iéşniţia; dvi iéşniţê; mai bílşe iéş [formă neterminată].
468: [II] pápă.
469: [•] scrᵘob, [V] pápă.
473: [•] pápă, [R] scrob.
476: [R] scrob; scróburi.
478: şcrob pi fudulíiii.
479: „În Horodnic, Marginea:” iéşniţă.
480: „Care-i bătrân nu ştie de «scrob»; dar *işti* tineri nu mai zic «papă»”.
481: „Mai vechi” (2).
482: [D] pápă 'scrob cu smântână'.
483: o papă dĭ [ɛ] zmíntînă sau cu slănínă, cu uóuă, [ɑ] şi ieiéşniţă, da rusâş [ɛ] rusâşti: ásta-i límbă ucrainiánă.
484: [D] [Nu a auzit de «ieşniţă»]; [II] pápă.
485: şî scrob.
493: [D] pápă-i zîşi m Bucovina; [II] scrᵘob.
495: [V] dimúl-dimúl să ḑîcĕ pápă, [D] iéşniţă [=] „o măligă moale cu brânză de oi, amestecată chiar la fiert”.
523: în álti părţ, umléţă.
554: [D] „Nu se zice «papă»”.
565: [D] pápă 'scrob cu smântână'.
649: [Inf. a dat pluralul spontan, din proprie iniţiativă].
662: [În vorbire:] căléşti nişti uóuĭ! [imper. sg.].
665: [R] uóuă prăjíti, bătúti.
667: cu untᵘ; cu untúră: uóuă prăjíti.
668: „Se mai pune caş, brânză, carne”; péşiii [=] „carne de porc peşuiítî, tăiată subţire şi crestată, pentru a lua sare, după care se afumă”.

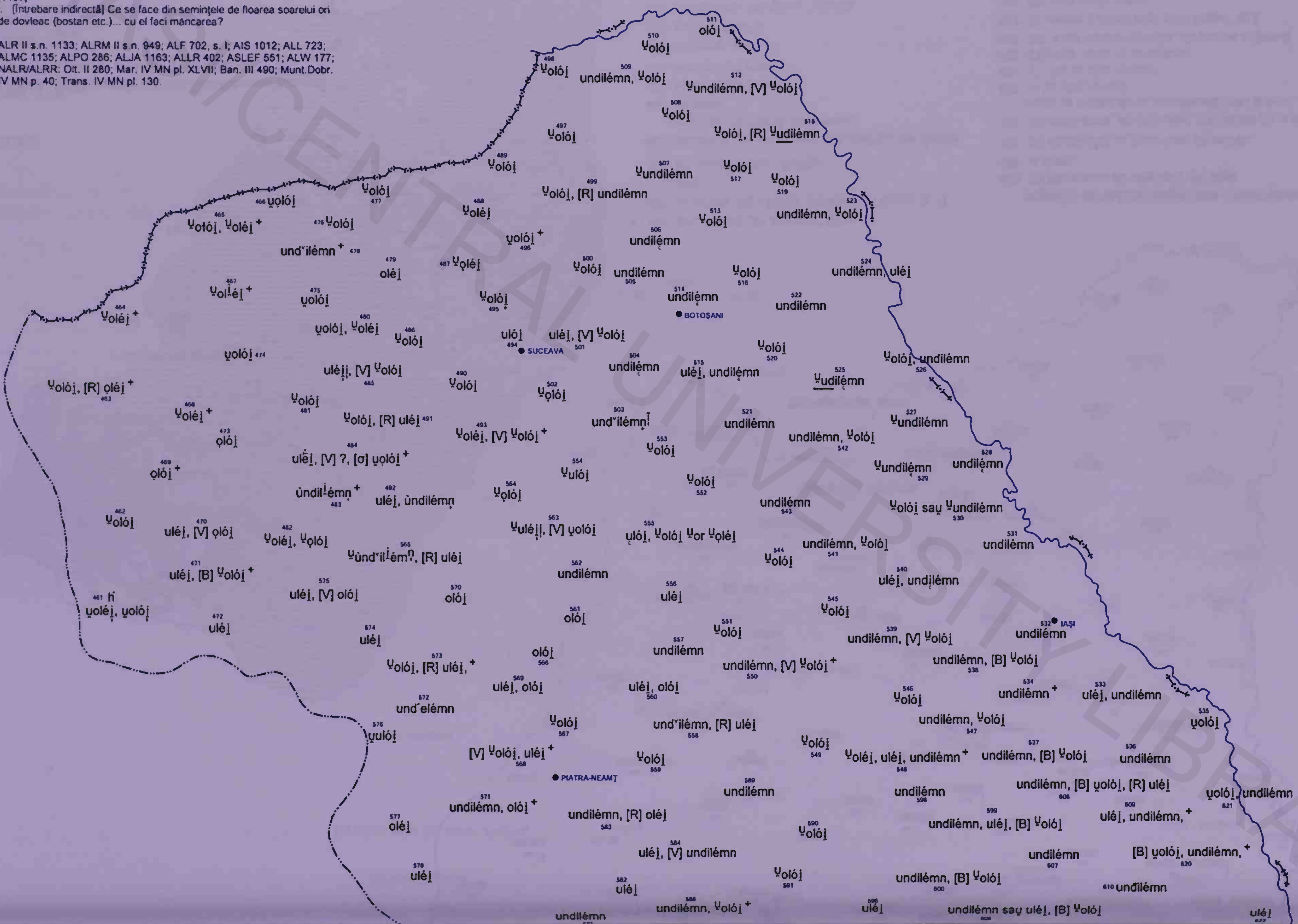
III. Apariţia formei de plural se datorează tehnicii anchetei.

HARTA 458

ULEI „huile"

[1467]
I. [Întrebare indirectă] Ce se face din seminţele de floarea soarelui ori de dovleac (bostan etc.)... cu el faci mâncarea?

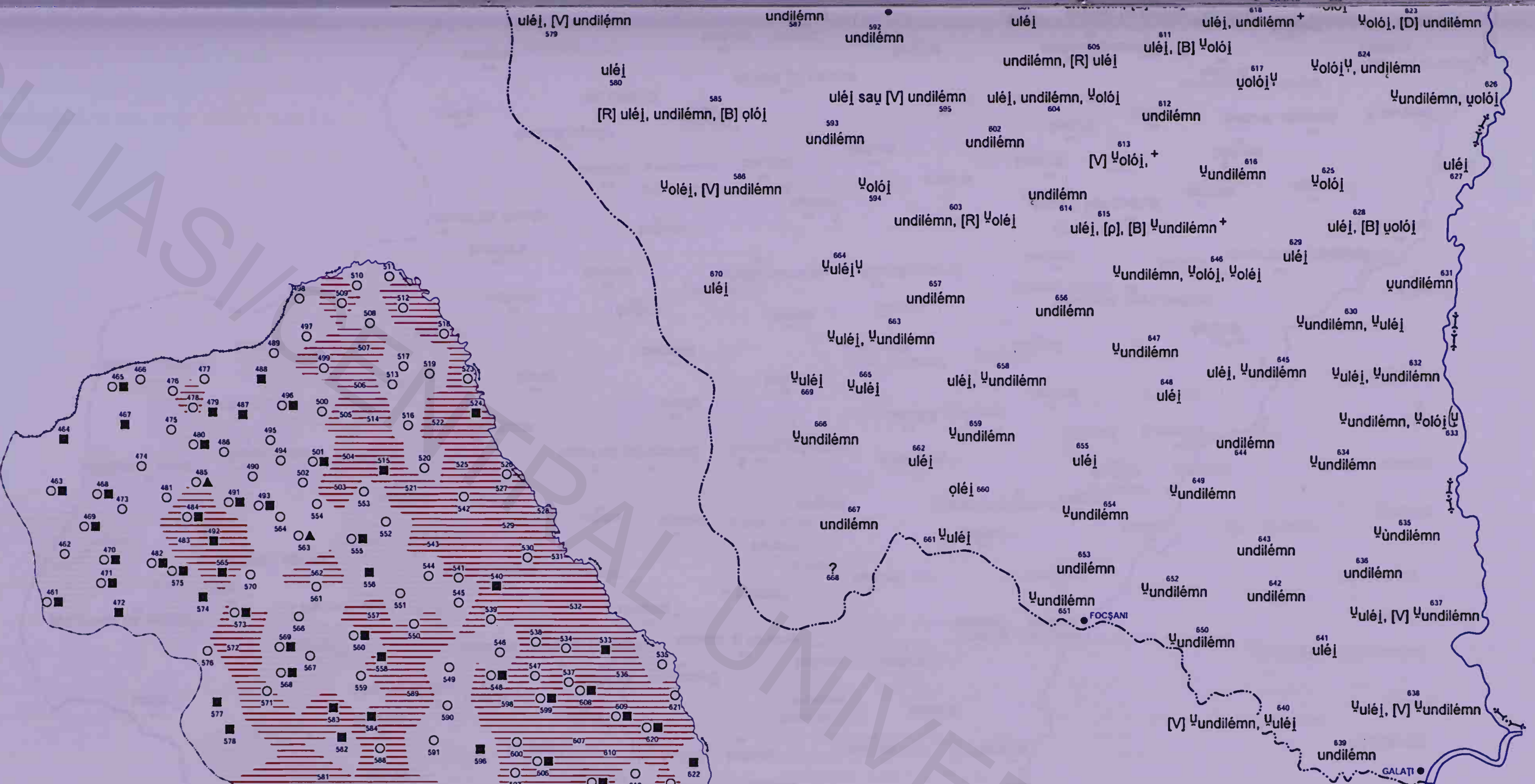
ALR II s.n. 1133; ALRM II s.n. 949; ALF 702, s. I; AIS 1012; ALL 723; ALMC 1135; ALPO 286; ALJA 1163; ALLR 402; ASLEF 551; ALW 177; NALR/ALRR: Olt. II 280; Mar. IV MN pl. XLVII; Ban. III 490; Munt.Dobr. IV MN p. 40; Trans. IV MN pl. 130.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCLIV

Termeni şi variante pentru „ulei”

II. 463: [•] uléi̯.

464: [H] ọḷẹ́va, [I, 1] ol'íi̯.

465: [H] oḷẹ́va şi ᵘol'íi̯, din_ă [ɛ] samínţă di i̯in.

467: [H] oḷẹ́u̯.

468: [II] u̯olói̯, [R] uléi̯.

469: [•] u̯léi̯, [V] u̯olᵘói̯.

471: [•] [V] olói̯, [R] uléi̯.

478: ᵘolói̯ „din sâmburi de bostan şi cu sămânţă de haldani”, [care este] mai̯ maşcătă.

483: ùndilièm_noi̯ spunièm vìeki.

484: [II] undilémn, [R] ᵘọléi̯.

493: [II] u̯lói̯.

496: cum sî ḑîşẹ-naìinti; amú, ᵘo măi̯ mᵘodificát-o: u̯oléi̯.

534: [V] olói̯.

548: „Din cânepă se făcea ᵘolói̯”.

550: „Din jîr, núcĭ, bostán” (2).

568: [Se făcea] „la teasc” (1).

571: „Din sămânţă de cânepă” (2).

573: [V] undilémn.

588: „Din [sămânţă de] cânepă” (2).

609: [B] ᵘolói̯.

613: [B] undilémn, uléi̯.

615: „Înainte [se zicea] u̯olói̯ᵘ”.

618: [D], [B] ᵘolói̯, [B] ᵘolói̯niţi „[instalaţia] unde se făcea ulei”.

620: [R] uléi̯.

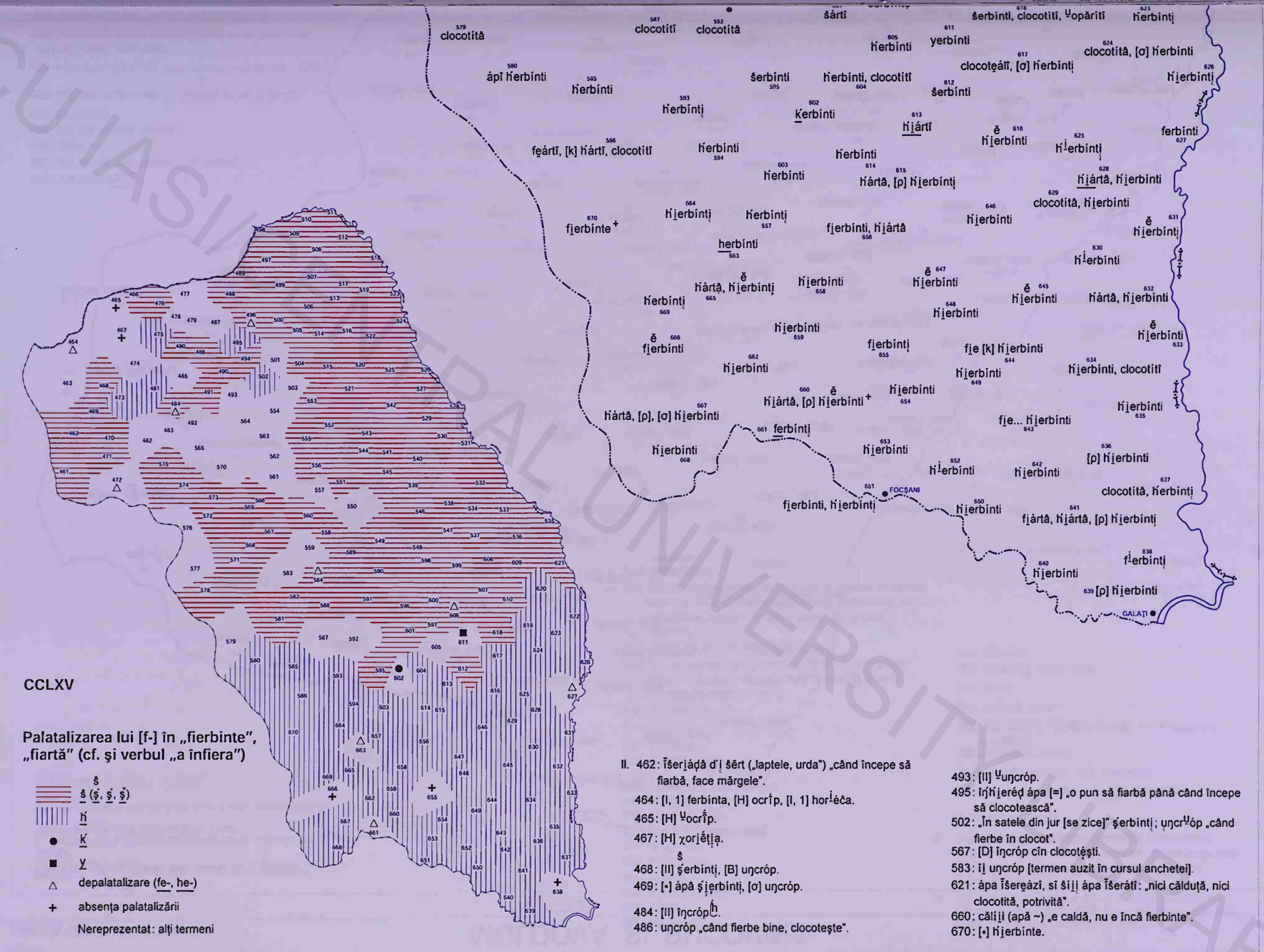
IV. [T]: [la prepararea sarmalelor] ►OLEI ► II/1: p. 147 (617. Bogdăneşti, Vs.); ► UNDILEMN ► I/1: p. 179 (639. Braniştea, Gl.).

(apă) FIERBINTE „(eau) brûlante"

[1468]
I. [Întrebare indirectă] Apa în care nu poţi ţine degetul, că te frige, zici că este...?

ALLR 692; ALN 561*; ASLEF 12, 547;
NALR/ALRR: Mar. II 534; Olt. II MN pl. 36; Munt.Dobr. IV 473; Trans. IV MN pl. 130.

461 šĕrbintʼį, încrop
462 šĕrbintʼe, încrop +
463 apă clocotʼită, ocrop
464 ocrop +
465 apa fierbinţi sau uncrop +
466 šĕrbinţi, ocrop
467 fierbinţi +
468 crop +
469 šĕrbinţi +
470 încrop, šerbinţi
471 šerbinţi, încrop
472 ferbinte
473 ĥerbintʼi, uncrop
474 uncrop
475 ĥĕrbinti
476 šĕrbinti, uncrop
477 uncrop
478 ocrop
479 ocrop
480 šĕrbinti, ocrop
481 ĥerbinţi, uncrop
482 ocrop
483 ocrop
484 îi ferbinţi, [ρ] šierbinţi +
485 uncrop
486 šĕrbintʼe +
487 uncrop
488 fierbinţi, [σ] šierbinţie, uncrop
489 šerbinti
490 šĕrbinčĕ, clocočită, [σ] uncrop
491 šĕrbintʼi, uncrop
492 uncrop
493 uncrop +
494 šerbinčį
495 ocrop +
496 ferbinti, [σ] šĕrbinti, ocrop
497 šerbinti
498 šerbinti
499 šerbinti
500 šerbinti
501 uncrop
502 ĥerbinţi +
503 ocrop
504 šerbinti, îi ocrop
505 šerbinţi
506 šerbinti
507 šerbinti
508 šerbinti
509 šerbinti
510 šerbinti
511 šerbinti
512 šerbinti
513 šerbinti
514 šerbinti
BOTOŞANI
SUCEAVA
515 šerbinţi
516 šerbinti
517 šerbinti
518 šerbinti
519 šerbinti
520 šerbinti
521 šerbinti
522 šerbinti
523 šerbinti
524 šerbinti
525 šerbinti
526 šerbinti
527 šerbinti
528 šerbinti
529 šerbinti
530 šerbinti
531 îi šerbinti
532 šerbinti
IAŞI
533 clocotʼeală, îi šerbinti
534 šerbinti
535 šerbinti
536 šerbinti
537 šerbinti
538 opăreală, apa-i šerbinti
539 šerbinti
540 šerbinti
541 šerbinti
542 šerbinti
543 šerbinti
544 šerbinti
545 šerbinti
546 šerbinti
547 clocotiţi ori šerbinti
548 šerbinti
549 šerbinti
550 clocotiţi
551 šerbinti
552 šerbinti
553 šerbinti
554 uncrop
555 šerbinţi, [σ] uncrop
556 šerbinţi
557 uncrop
558 šerbintʼi
559 clocotiţi
560 šerbinţi, clocotită
561 clocotită
562 uncrop
563 clocotʼită, [σ] uncrop
564 uncrop
565 clocotʼită, ocrop
566 šerbinti
567 šerbinti +
568 šerbinti
PIATRA-NEAMŢ
569 šerbinti
570 încrop
571 šerbinti, încrop
572 šerbintʼe
573 šerbinti
574 šerbintʼį
575 šerbinţi
576 clocotʼită, încrop
577 crop
578 šerbinte
582 šerbinti
583 clocotiţi +
584 ferbinti, [ρ] šerbinti
588 šerbinţi
589 šerbinţi
590 šerbinti
591 šerbinti
596 šeârti
598 šerbinti
599 šerbinti
600 šerbinti, clocotiţi
606 ferbinti, [k] šerbinti, clocotită
607 šerbinti
608 šerbinti
609 šerbinti, clocotită
610 šerbinčį
620 ĥerbinti
621 îi šerbinţi +
šerbinti
ĥerbinti

Palatalizarea lui [f-] în „fierbinte", „fiartă" (cf. și verbul „a înfiera")

II. 462: îșerịạḍă dʼị șĕrt („laptele, urda") „când începe să fiarbă, face mărgele".
464: [I, 1] ferbinta, [H] ocrîp, [I, 1] horʲéča.
465: [H] ᵘocrîp.
467: [H] χorịẹ́țịa.
468: [II] ș́erbinți, [B] uŋcróp.
469: [•] ápă ș́ịerbinți, [σ] uŋcróp.
484: [II] îŋcróp.
486: uŋcróp „când fierbe bine, clocotește".
493: [II] ᵘuŋcróp.
495: îŋh́ịeréḍ ápa [=] „o pun să fiarbă până când începe să clocotească".
502: „În satele din jur [se zice]" ș́erbinți; uŋcrᵘóp „când fierbe în clocot".
567: [D] îŋcróp cîn clocoțẹ́ști.
583: îị uŋcróp [termen auzit în cursul anchetei].
621: ápa îșerẹ́zí, sî șiịi ápa îșerátî: „nici călduță, nici clocotită, potrivită".
660: căliịi (apă ~) „e caldă, nu e încă fierbinte".
670: [•] h́ịerbinte.

PIFTIE, pl. „(pied de porc en) gelée"

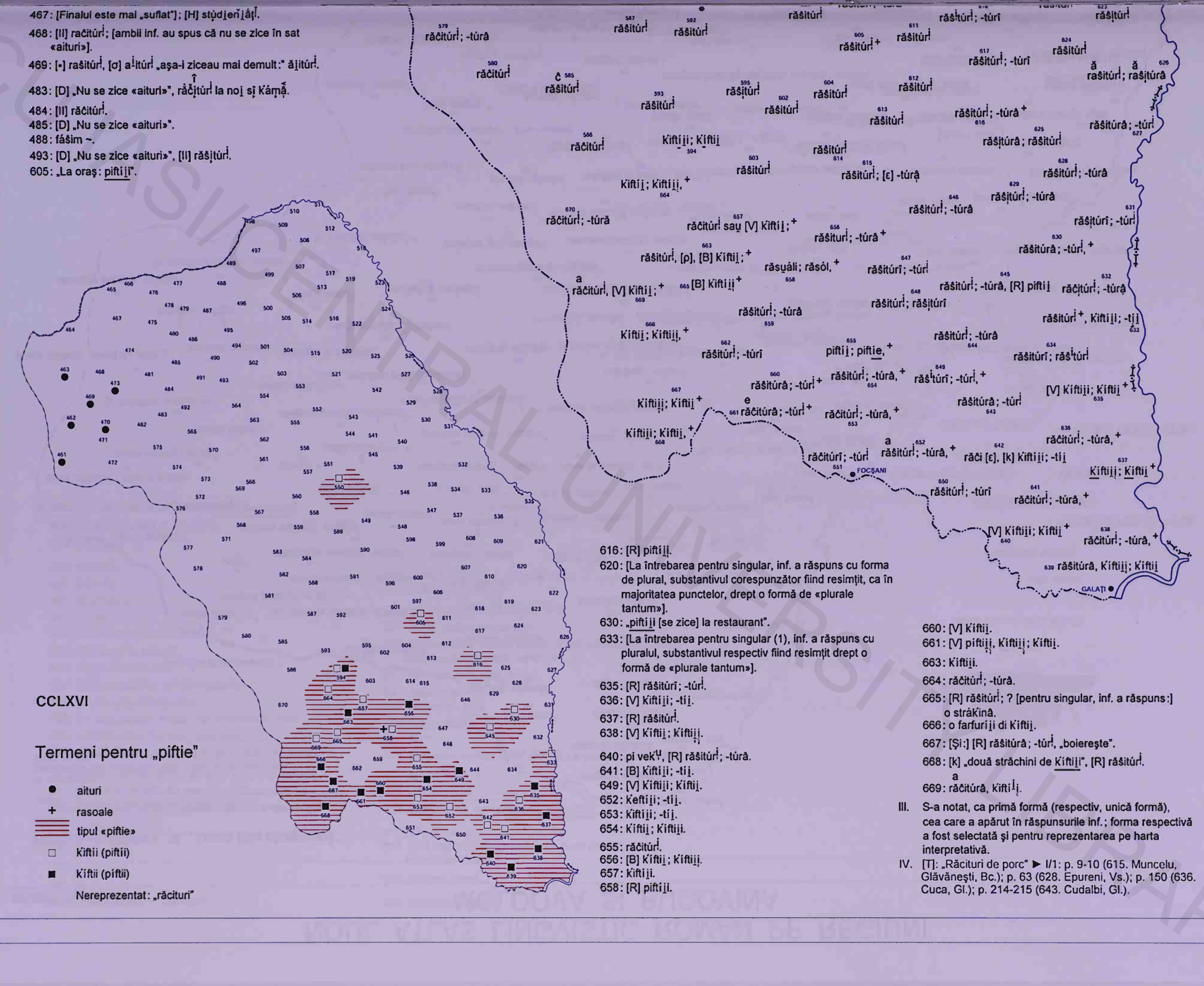
[1470]

I. [Întrebare indirectă] Ce mâncare zici că faci din picioarele de porc pe care le fierbi şi le pui în farfurii ca să se prindă?

NALR/ALRR: Mar. II 532; Olt. II 281; Ban. IV 482; Munt.Dobr. IV 474; Trans. IV 539.

II. 461: (1) [este] „mai vechi".
464: [H] studịeṅẹ́t, [I. 1] stud'ịănắt.
465: [H] studịeṅịắt.

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

467: [Finalul este mai „suflat”]; [H] stụdịen̆ịắţ.
468: [II] racitúr; [ambii inf. au spus că nu se zice în sat «aituri»].
469: [•] rașitúr, [σ] aitúr „așa-i ziceau mai demult:” ắịtúr.
483: [D] „Nu se zice «aituri»”, răčịtúr la noị sị Ḱámă.
484: [II] răcitúr.
485: [D] „Nu se zice «aituri»”.
488: fắšim ~.
493: [D] „Nu se zice «aituri»”, [II] răšịtúr.
605: „La oraș: piftịị”.
616: [R] piftịị.
620: [La întrebarea pentru singular, inf. a răspuns cu forma de plural, substantivul corespunzător fiind resimțit, ca în majoritatea punctelor, drept o formă de «plurale tantum»].
630: „piftịị [se zice] la restaurant”.
633: [La întrebarea pentru singular (1), inf. a răspuns cu pluralul, substantivul respectiv fiind resimțit drept o formă de «plurale tantum»].
635: [R] rășitúrĭ; -túr.
636: [V] Ḱiftịị; -tịị.
637: [R] rășitúr.
638: [V] Ḱiftịị; Ḱiftịị.
640: pi vek, [R] rășitúr; -túră.
641: [B] Ḱiftịị; -tịị.
649: [V] Ḱiftịị; Ḱiftịị.
652: Ḱeftịị; -tịị.
653: Ḱiftịị; -tịị.
654: Ḱiftịị; Ḱiftịị.
655: răcitúr.
656: [B] Ḱiftịị; Ḱiftịị.
657: Ḱiftịị.
658: [R] piftịị.
660: [V] Ḱiftịị.
661: [V] piftịị, Ḱiftịị; Ḱiftịị.
663: Ḱiftịị.
664: răcitúr; -túră.
665: [R] rășitúr; ? [pentru singular, inf. a răspuns:] o străḱină.
666: o farfurịị di Ḱiftịị.
667: [Și:] [R] rășitúră; -túr, „boierește”.
668: [k] „două străchini de Ḱiftịị”, [R] rășitúr.
669: răcitúră, Ḱiftịị.

III. S-a notat, ca primă formă (respectiv, unică formă), cea care a apărut în răspunsurile inf.; forma respectivă a fost selectată și pentru reprezentarea pe harta interpretativă.

IV. [T]: „Răcituri de porc” ► I/1: p. 9-10 (615. Muncelu, Glăvănești, Bc.); p. 63 (628. Epureni, Vs.); p. 150 (636. Cuca, Gl.); p. 214-215 (643. Cudalbi, Gl.).

BORUL (pălăriei), pl. „bord (du chapeau)"

[1472]
I. [întrebare indirectă] Cum zici la marginea răsfrântă a pălăriei? (Fig. 33a).

cf. ALMC 1394;
NALR/ALRR: Olt. II 282; Mar. III 617; Ban. III 493; Munt.Dobr. IV 475; Trans. IV 540.

461 măržịna pălăriịi; măržịnʲ
462 pînda pălăriịi; pîndă dʼi pălăriị +
463 pàna_clópuluị; pẹ́nị dʼĕ clop
464 pólʼi palăriịị +
465 pųála palăriịịị +
466 stręşʲna dʼila palariịị; +
467 pǫlị +
468 pųála palariịi; pųáịi +
469 [ɛ] mărzina la palariịi
470 bordúră; bǫrdúrʲ
471 mărğinị; mărğinʲ +
472 [ɛ] mărzʲina pălăriịi; mărzinʲ
473 pînda palariịi
474 pųála palariʲẹ; ? +
475 mărğinẹa palariịi; mărğinʲ +
476 stręşînă la pălăriịẹ; stręşînʲ
477 stręşnă; stręşnị
478 strẹ́şina palariịi; strẹ́şinʲ
479 strẹ́şina palariịi; strẹ́şinʲ
480 stręşna pălăriịị; stręşînʲ
481 pîndă; ~
482 dúnga la pălăriịi, +
483 pųáta pălăriịị; –
484 strẹ́şina pălăriịi; strʲẹ́şinʲ +
485 pînza pălăriịi, +
486 pųálă; pųálʲe
487 gărdină; gărdinʲ
488 zagară; zagărălʲ
489 zagară; zăgărălʲ
490 pánă; pẹñị +
491 pǫála palariịi; –
492 mărzina pălăriʲi, vizéră; +
493 mărzina pălăriịi; mărzinʲ +
494 pána pălariịị; ?
495 mărğină; mărğinʲ
496 zagaráua [a.]; zăgărălʲ
497 bor; bórurʲ
498 bor; bórurʲ
499 cozoróc; -rócurʲ
500 aripă; arik
501 mărzină +; mărzinʲ
502 mărğina palariịi +; mărğinʲ
503 pána la pălăriịi; pẹñị
504 arik di pălăriịi
505 zagară; -rălị
506 zagará; zăgărălʲ
507 zagará; -răli
508 zagará; zăgărăli
509 zagará; zăgărăli
510 zagará; zăgărălʲ
511 bor; bórurʲ
512 zagará; -răli
513 zagará; zăgărăli
514 aripă; arik... +
515 clop; clópurʲ +
516 cozoróc; -rųáşi
517 bor; bórurʲ
518 cozoróc; -rócurʲ
519 zagará; -răli
520 mărzini; mărzinʲ
521 bor; bórurʲ, aripă; aripʲ
522 bor; bórurʲ
523 vizéra pălăriịi, +
524 bóru pălăriịi, +
525 bor; bórurʲ
526 bóur; bóurʲ
527 bóru pălăriịi, +
528 strẹ́şînă; strẹ́şînʲ
529 bóur; bóurʲ
530 bor; bórurʲ
531 [ɛ], [D] bóru pălăriịi; bórurʲ
532 bor; bórurʲ
533 păréț, borʲ [pl.]; bor
534 tartáş; -tăşă
535 bóriị pălăriịi [pl.]; bor
536 mărzinịa pălăriịi
537 cozorócu pălăriịi... +
538 bor; bórurʲ
539 vizéră; -zéri
540 pųálĭ sau mărzinĭ; +
541 umbrẹ́lă; -brẹ́li +
542 bor; bórurʲ
543 bóur; bóurʲ
544 mărzină; mărzini
545 ?
546 vizără; -zări
547 pǫála pălăriị... +
548 bóru la pălăriịi; bórurʲ
549 mărzină; mărzinʲ
550 bor; bórurʲ
551 mărzina pălăriịi
552 mărzină; mărzinʲ
553 gárdină; gărdinʲ
554 mărzina pălăriịi; mărzinị +
555 mărzʲina pălăriịi; mărzinʲ
556 mărzina pălăriịi; mărzinʲ
557 mărzina pălăriịi; mărzinʲ
558 mărzina la pălăriịi; mărzinʲ
559 [ɛ] bordúrĭ; -dúrʲ
560 mărzina pălăriịi; mărzinʲ
561 mărzina pălăriịi; mărzinʲ +
562 mărzinĭ; mărzinʲ
563 mărzină; mărzinị
564 mărzʲna pălăriịi; mărzinʲ
565 mărzina pălăriʲĭ; mărzinʲ
566 strẹ́şina [a.]; strẹ́şînʲ
567 gărdinĭ; gărdinʲ
568 strẹ́şina [a.]; strẹ́şinʲ
569 mărzinĭ; mărzinʲ
570 strʲẹ́şină; strʲẹ́şin
571 bóru pălăriịi, +
572 bor; bórurʲ
573 [ɛ] mărzinĭ; mărzinʲ
574 ?
575 bᵘor; bórurʲ
576 strẹ́şina [a.]; strẹ́şînʲ
577 strẹ́şînă; strẹ́şînʲ
578 strẹ́şînă; strẹ́şînʲ
582 strẹ́şînĭ; strẹ́şînʲ
583 gărdinĭ; gărdinʲ
584 strẹ́şînĭ; strẹ́şînʲ
588 strẹ́şînă; strẹ́şînʲ
589 pųálă; pųálị
590 mărzinĭ; mărzinʲ
591 bor; bórurʲ, +
596 pųálĭ; pųáli
598 mărzinĭ; mărzinʲ
599 bóurị pălăriịi [pl.]; bóụur
600 ŭ_borʲ; doị ~ +
606 bor; bórurʲ
607 bóuri pălăriʲị [pl.]
608 mărzina pălăriị
609 rǫáta pălăriịi; rǫáti
610 bǫᵘur; bǫᵘurị
620 mărzina pălăriị
621 úmbra pălăriịi +
strẹ́şînĭ; strẹ́şînʲ
bóru pălăriị

SUCEAVA · BOTOŞANI · IAŞI · PIATRA-NEAMŢ

Fig. 33
(după Chestionarul NALR)

579 stréşînă; stréşin^i
580 stréşinî; stréşin^i
585 stréşina [a.]; stréşin^i
586 gárdinî; gắrdin^i
587 [ε] vizára pălării
592 [ε] părétî pălării
593 ?, [ε] cozorócu [a.]
594 str^iéşinî; str^iéşin^i
595 márżina [a.]; mắrzin^i
601 stréşinî; stréşin^i
602 strés^ina [a.]; stréşinį
603 stréşinî; stréşin^i
604 stréşinî; stréşin^i
605 bor; bórur^i
611 bor; bórur^i
612 bóru pălăriįi; bórur^i
613 stréşinî; stréşin^i
614 márżina [a.], mắrżin^i
615 bóru [a.]; bórur^i +
616 [ε] bor; bórur^i
617 mắrżinî; mắrżin^i
618 bóur^i, +
623 bor; bor^i
624 márżina pălăriįi; mắrżin^i
625 bor; bórur^i
626 márżina palariįi; mắrżin^i
627 bor^i; [ε] bórnį [?]
628 márżină; mắrżin^i
629 márżină; mắrżin^i
630 márżina pălăriįi; mắrżin^i
631 bor^u; bórur^i
632 mắrgin^i [pl.]
633 bóru [a.]; bórur^i
634 márżina pălăriįi; mắrżin^i
635 márżina pălăriįi; mắrżin^i
636 márgina pălăriįi; mắrgin^i
637 ruáta pălăriįi; ruátį
638 márgină di pălăriįi; mắrgin^i
639 bor; bórur^i
640 márżină; mắrżin^i
641 márgina pălăriįi; mắrgin^i
642 márgină; mắrgin^i +
643 márżină la pălăriįi, +
644 márżină; mắrżin^i
645 márżină; mắrżin^i
646 márżină +; mắrżin^i
647 [ε] bóru pălării; bórur^i
648 stréşna pălăriįi; stréşin^i
649 márż^ina [a.]; mắrżin^i
650 márżina pălăriįi; mắrżin^i
651 bóru [a.]; bórur^i
652 b^uor la pălăriįi; b^uórur^i
653 márgină; mắrgin^i
654 stréşină; stréşin^i
655 stréşină; stréşin^i
656 mar [ε] puála pălăriįi; poł^i
657 stréşină; stréşin^i
658 stréşinî; stréşin^i
659 stréşina pălări^iį; stréşin^i
660 bor; bórur^i
661 bóru pălăriįi; bor^i
662 [ε], [ρ] puála pălăriįi; puáli
663 streáşinî; stréşin^i
664 [V] stráşină; stráşin^i, +
665 [ε] ?
666 stréşină; stréşin^i
667 [ε] márżină; mắrżin^i
668 puálî; puáli
669 arik^ [pl.], arikilį pălăriįi
670 bor; bórur^i +

FOCŞANI

GALAŢI

II. 462: „Clopul e format din pană şi căpăţîna pălăriįi".

464: [H] pǫlo crasắcă, [I, 1] p^uól'ę.

465: [H] p^uǫtă.

466: strę̂şin^i(L

467: [H] crę̂š.

468: [II] pînda [a.].

471: [•] tiżitúră; -túr^i.

474: „Poala e de jur-împrejur".

475: [Şi:] strę̂ş^ina palariįi.

482: dúnga pălăriįi; dūẓ.

484: [II] pînda pălăriįi; pîndă di pălăriįe.

485: [ρ] pînza la pălăriįi; pînẓ.

490: [Pl. este, practic, negat:] da ári-mprežúr pánă.

492: mắrżin^i, vizérį, [se zice] dúpă şápcă (2).

493: clópu [a.]; clóp îį „pălăria propriu-zisă", [II] márżina la pălări^iį; mắrżin^i, cl^uop; cl^uópur^i 'pălăria propriu-zisă'.

501: [Pălăria e formată din margină şi] fúndu pălăriįi.

502: [Pălăria e formată din margină şi] clop.

514: ... saụ born; born^i.

515: clópu pălării.

523: vizéră; -zéri.

524: bor; bórur^i.

527: bor; bórur^i.

537: ... [sau] úmbra ~; cozorǫáşį.

540: puáli, mắrżin^i.

541: umbrę́la la pălăriįi.

547: ǫári părę́ţî pălăriį(L; poále.

554: clópụ 'pălăria propriu-zisă'.

561: [Răspunsul a fost dat prompt, după indicarea desenului din Chestionar].

571: [V] puála [a.]; puálį, bórur^i.

591: puálî; puáli.

597: cozorǫáşi, bórį.

600: bóriụ pălăriįi.

615: [B] ~.

618: pălăriįi cu bó^uriį mar^i; bó^uur. „La şapcă se cheamă" vizériį(L; vizérij.

621: „Pălăria îį cu úmbra pre látî".

642: „[Pe timpuri] erau pălării cu bóru-ntórs".

643: b^uor(u; bórur^i.

646: [Şi:] márna [a.] [anchetatorul a auzit această formă în vorbirea liberă].

664: [R] bor; bórur^i.

670: [•] bóru la pălăriįe.

PANGLICĂ (la pălărie), pl. „ruban (du chapeau)”

[1473]
I. [Întrebare indirectă] Dar la pânza aceea lată de două-trei degete, din afara pălăriei? (Fig. 33b) [Întrebare anterioară: Cum zici la marginea răsfrântă a pălăriei? (Fig. 33a)]

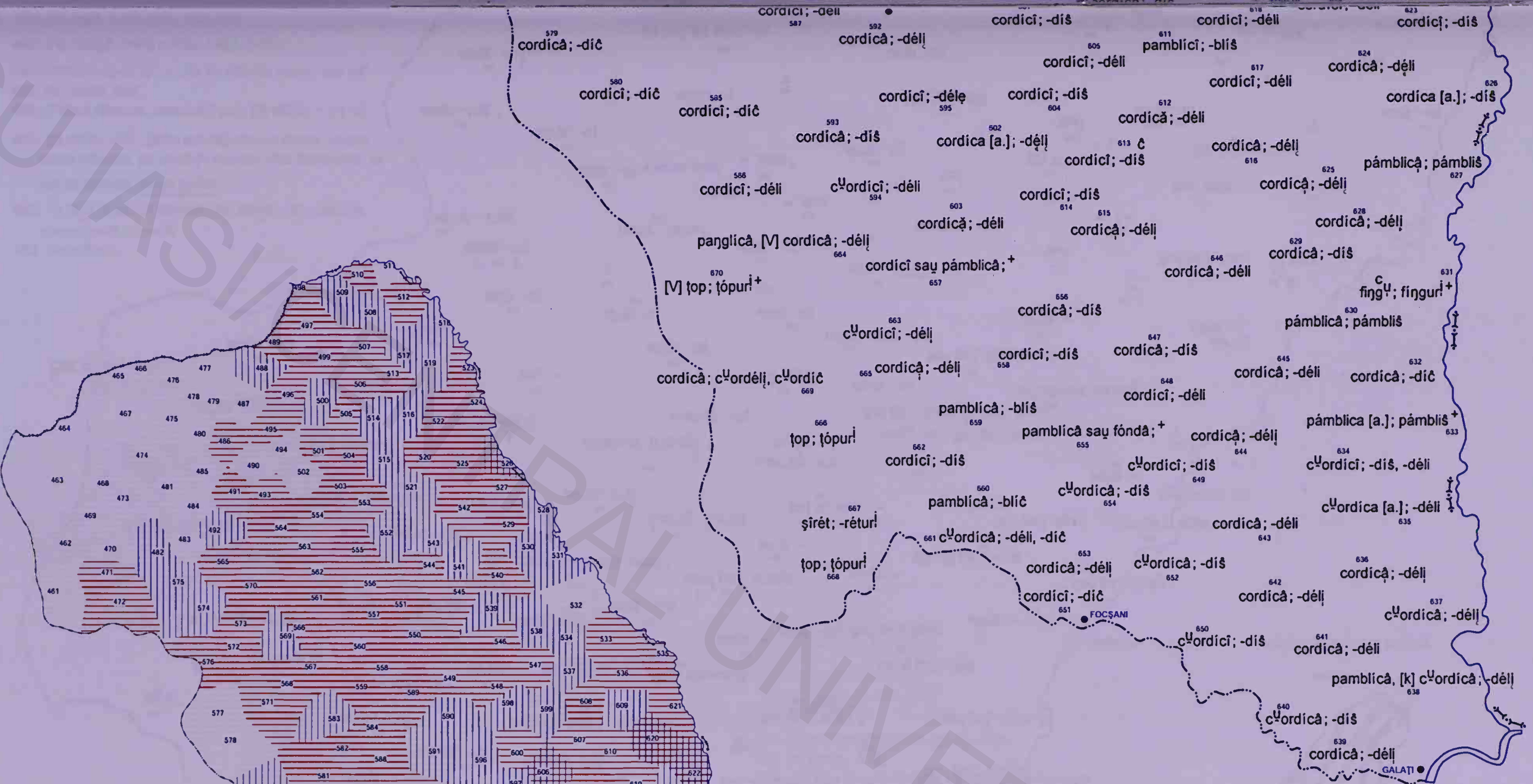
ALRM II s.n. 981; cf. AIS 1515*; ALA 272; ALMC 1394; NALR/ALRR: Olt. II 283; Mar. III 618; Ban. III 494; Munt.Dobr. IV MN p. 46; Trans. IV 541.

511 pámblică; pámbliš
510 cordică; -dęli
498 cordică; -dęli
509 cordică; -diš
512 cordică; -dęli
497 cordică; -dęli
508 cordică; -diš
518 cordică; -diš
489 cordică; -dęli
507 cordică; -dęli
517 cordică; -diš
519 cordică; -diš
466 coáda dila palarii,+
499 cordică; -dęli
477 cuádă pi palarii+
488 cuordică+; -diš
513 cordică; -dęli
523 cordică; -dęli+
465 [p] pánglică; pánglis+
476 coáda la pălării; cuod pi ~
496 cuordica la pălării; -dęli
506 cordică; -dęli
524 cordică; -dęli
478 cuádă pi palarii: cuod
479 cuádă la palarii; cuoz
487 cuádă; cuod
500 cordică; -diš
505 cordică; -dęli
516 cordică; -diš
467 pángličă sau şnur;+
475 cuáda palarii; cuod di palarii
495 cuordică; -dęli
514 cordică; -diš
522 cordică; -dęli
● BOTOŞANI
464 pánglică; pánglici+
480 cuodița pălăriii; -diț
486 cuord'ę; -d'ęli
494 bęrliş; bęrlişi
● SUCEAVA
501 cuordică; -dęli
520 cordică; -dęli
526 cordică; -diš, [k] cordęli
474 pịęțęaua dila palarii;+
485 pịet'áuă; -čęli
490 pịeçę; pịęčęle
504 cordică; -d'ęli
515 cordică; -diš,+
525 cordică; -dęli
463 pet'ę; pịet'ęr'i
481 petę; -tęli
491 cuord'ică; -d'ęli,+
502 cuordică pi palarii; –
503 cuord'ică; -d'ęli
521 cordică; -diš
527 cordică; -dęli
468 pịețịę; -tịęli+
493 cuordica pălării; cordęli+
553 cordică; -dęli
542 cordică; -dęli
473 pịet'ę; pet'ęli
484 acę-i pietịáua [a.]; -tịęli+
554 cuord'ici; -dęli
528 cordică; -diš
469 pet'ę, pet'ịáuă; -t'ęli
564 cuordică; -dęli
552 cordică; -diš
529 cordică; -dęli
483 pịet'ịaua pălării+; pịetịęli
492 cordică; -diši
543 cordică; -diš
530 cordică; -diš
462 pit'ę; -t'ęlie+
470 pit'ę; -t'ęli
482 cuordica pălării; -diš
563 cuord'ică; -d'ęli
555 cuord'ica pălării; -dịęl'i
541 cordică; -diš
531 cordica pălării;+
565 cuord'ică; -d'ęli
544 cordică; -dęli
471 cordę; -dęli+
575 cordică; -diš
562 corğici; -ğęli
556 cordică; -dęli
545 cordică; -dęli
540 cordici sau pánglici;+
461 pit'ę; -t'ęli
570 cuord'ică; -d'ęli
472 cordică; -dęlę
574 cordică; -diš
573 cordici; -dęli
561 cordică; -dęli+
566 cordici; -dęli+
557 cordici; -dęli
551 cordică; -dęli
539 cordică; -diš
532 ● IAŞI pámblică; pámbliš
538 cordică; -diš
572 cord'ică; -d'ęli
569 cordici; -diš
550 cordici; -dęlę
546 cordică; -dęli
534 cordică; -diš
533 cordici; -dęli
560 cordică; -dęli
576 cord'ică; -d'ęli
567 cordici; -dęli
558 cord'ici; -d'ęli
547 cordici; -dęli
535 cordica pălării; cordęli
568 cordică; -dęli,+
559 cordici; -dęli
549 cordică; -dęli
548 cordica la pălării; cordęli
537 cordică; -diš
536 cordici; -dęli
571 cordică; -dęli
● PIATRA-NEAMȚ
589 cordică; -dęli
598 cordici; -diš
608 cordica di la pălării; cordęli
577 petę; -tęli
583 cordici; -diš+
590 cordici; -diš
599 cordici; -diš
609 cordici; -diš
621 cordici; -dęli
584 cordici; -dęli
607 cordici; -dęli
620 cordici; -diš, -dęli
578 petę; -tęle
582 cordici; -dęli
591 cordici; -diš
600 cordica pălării; cordęli
610 cordică; -dęli
cordici; -dęli
588 cordică; -dęli
606 cordici; -diš
605 panglici sau cordică;+
622 cordica pălării;+

Fig. 33

(după Chestionarul NALR)

CCLXVII

Forme de pl. ale subst. „cordică”

II. 462: căpățîna pălăríịi.

464: [H] pᵘolit'ịéca; dvi pᵘol'it'ịéṭị.

465: [Primul răspuns:] șịrẹ̄ṭụr [pl.]; [H] pᵘol'itịéca; dvi -ṭịéṭị; bilșẹ̄ -ṭịéc, snurk'ịẹ̄ 'șireturi la pălărie'.

466: palariⁱi, cᵘoḍ.

467: pắglișị, [p] pắṇlică; pắḷișⁱ, [H] pᵘòl'it'ịécă; dvi -ṭịéṭĭ; maị bilșẹ -t'ịéc.

468: [II] petẹ̄; -ṭẹ̄ḷị.

471: [•] cordică; -déḷi.

474: pịẹ̄ṭẹ̄ḷi dila_pălarịị.

477: [•] cọ́dă; cuọḍ.

483: ș-o pⁱet'ịá.

484: [II] pịeṭịẹ̄; -tⁱẹ̄ḷị.

488: dị palaríịe.

491: [R] pⁱet'elúță.

493: [II] cᵘordică; -déḷị.

515: paṇglică; -glíșị, cordíca pălăríi.

523: [R] pamblícă; -blíš.

531: cordíš di pălăríịi.

540: cordẹ̄li, pánglis.

561: [Inf. a răspuns prompt la indicarea desenului din Chestionar, fără a mai aștepta întrebarea].

566: coịf; cóịfuri̯ „partea înaltă a pălăriei, calota”.

568: găịtán; -tánị 'șnur îngust la pălărie'.

583: găịtán; -tánĭ „ca un șnur”.

606: paṇgliš, cordíš, [k] cordẹ̄ḷị.

622: cordéli, [k] cordíš.

631: [Și la nuntă:] fingᵘ „fiong?”, „floare în piept”.

633: [Forma articulată a fost provocată de indicarea figurii din Chestionar].

655: pamblíč, fonṭⁱ.

657: cordéle, pámblič.

670: [R] [•] pámblică.

ALTIŢĂ, pl. „broderie sur le haut de la manche"

[1479]
I. [Întrebare indirectă] Ce cos femeile pe partea de sus a mânecii, la umăr? [Fig. 34a].

NALR/ALRR: Olt. II 284; Mar. III 621; Munt.Dobr. IV 476; Bas.Bucov.Transn. IV 412; Trans. IV 543.

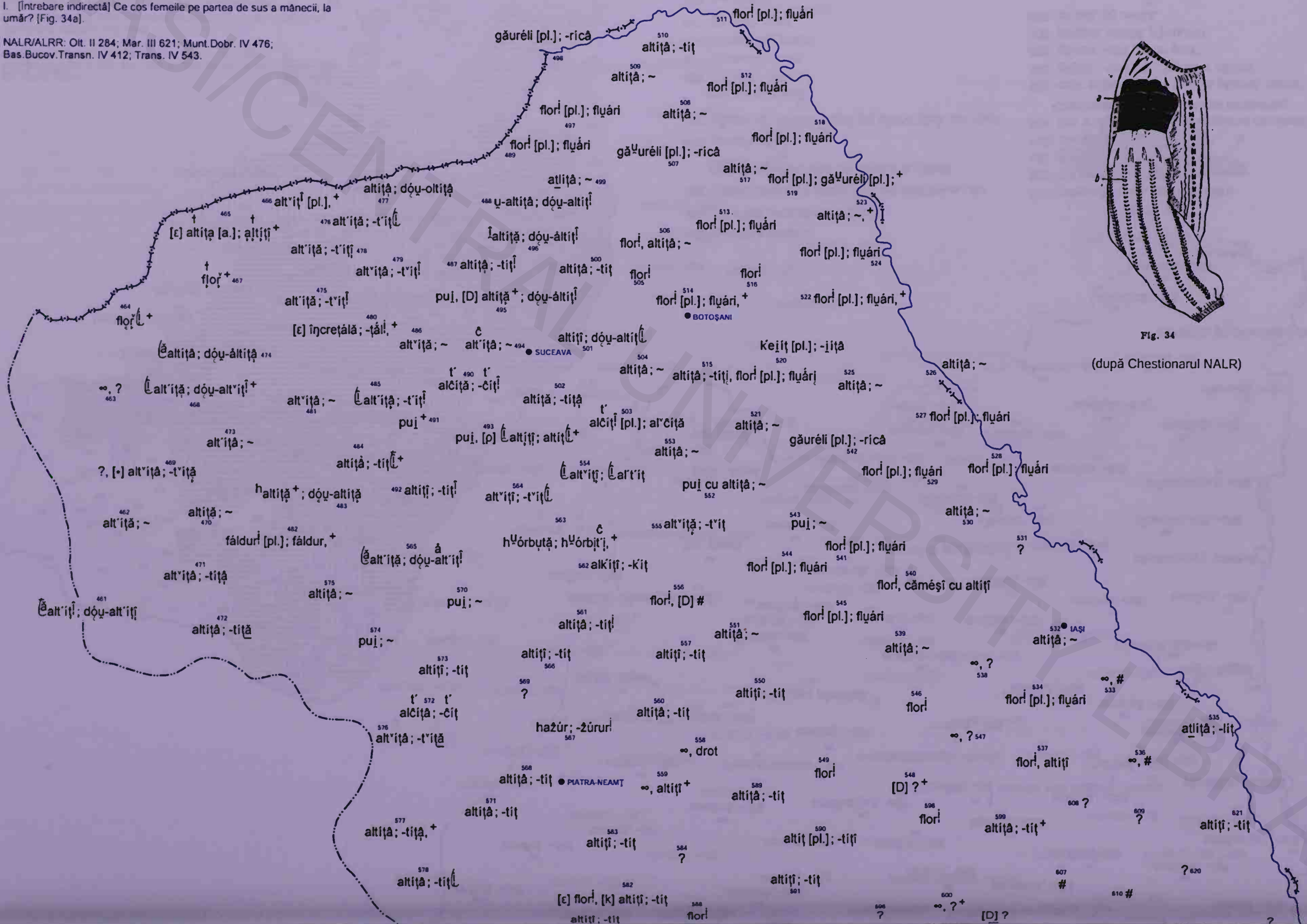

Fig. 34

(după Chestionarul NALR)

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: [H] sęǵé, odná siḱé; dvói séḱĭ.
465: [H] cvitḱ˳ę́; ǫdná cvítca; bílją cvitǫ́c.
466: caméșă cu̯-oltʼíțĭ; ~, „nu se mai fac acum; mai rar".
467: [H] cvitḱé 'flori'.
468: [Primul răspuns, corectat:] pui̯; [II] altíță; ~, [•] -tíț.
480: [o] altíță; -tíțĭ „[este aceea] care se coase, cu pui, peste mânecă, pe urmă [= mai jos] vine încrețeala, iar jos se strânge: ḱę́lla gắini".
482: ᵘo fáju̯r di pui̯ pi cămi̯éșĭ, [o] altíșa; -tíțĭ, „care se coase peste mânecă".
483: da la fimé̯i.

CCLXVIII

Apariția termenului „altiță"

altiță – ca singur termen sau cu statutul de sinonim

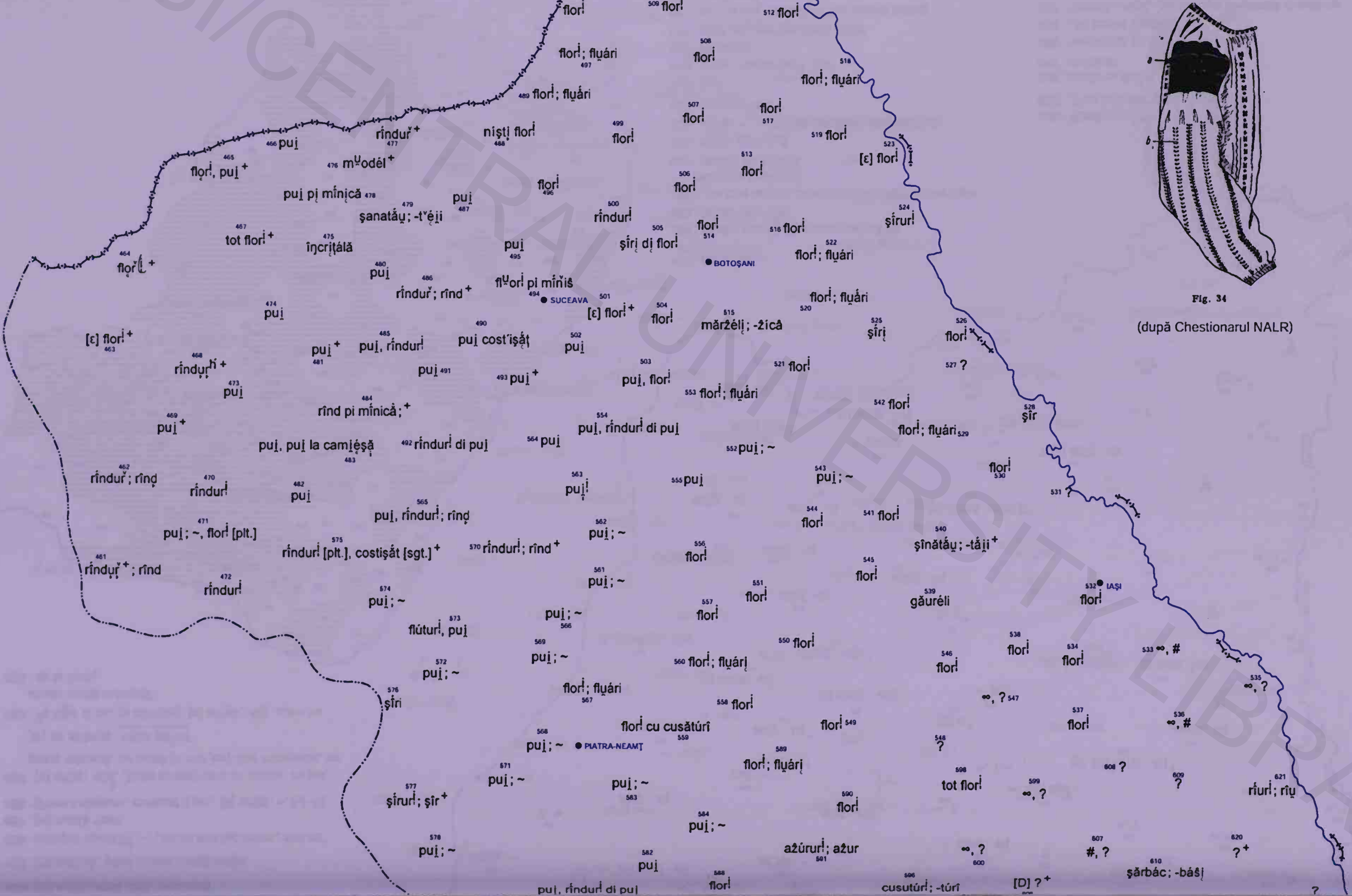
Nereprezentat: alți termeni

484: [II] altíță; ~.
491: dácă-i̯ încrețítă [se cheamă] altʼíță.
493: [II] altʼíță; -tʼíță.
495: „Se zice la gura cămășii, iar la piept se fac niște borticele în pânză".
514: găuréli [pl.]; -ricá.
519: flu̯ári, găᵘurícă.
522: atlíță; ~, „numai la cămășile naționale" (2).
523: breticá; -ț̦éli.
548: florĭ.
559: núma bătrînili au̯ î̆ ládĭ.
563: [k] altʼíță; ~.
577: pistį cot „mai jos decât altița".
587: nu-i̯ la noi̯, la católniș [se poartă astfel].
594: „La femei".
599: „Acum nu mai este".
600: căméșĭ împlorítĭ pi úmerĭ.
614: [Primul răspuns:] ᵘúmăru [a.].
616: [Primul răspuns:] cu florĭ, națiᵘonál.
631: sî purtá naționál [copiii, la școală].
632: [Acest port a fost mai demult].
635: [Inf. susține că ar fi vorba de port oltenesc, din Transilvania!].
636: ᵘúmăru [a.] [?].
638: „Port național" [în cadru școlar].
646: cusĭti cu florĭ.
647: naționál.
650: cusŏti [adj.].
656: „Au purtat țiganii" [?].
657: Kirúșcă; -rúșc, „un triunghi de pânză cusută cu beteală; se cosea peste «altiță»".
659: „Le croșá [= croșeta] cu ⁱnglița, două bucăți, și le cosea pe mâneci".
661: [Răspuns dat de soția inf. principal].
664: „Se zice și Kirúșcă" [de formă triunghiulară; [•] este gazda anchetatorului, o localnică în vârstă].
667: [Femeile din sat poartă costum național].
IV. [T]: „Cum se coase o altiță" ► I/2: p. 183 (666. Negrilești, Bârsești, Vn.).

ŞIRE „broderies le long de la manche"

[1480]
I. [întrebare indirectă] Cum spui, cu un cuvânt, la acelea pe care le coşi una după alta, în lung sau în lat, pe mâneca unei cămăşi? (Fig. 34b).

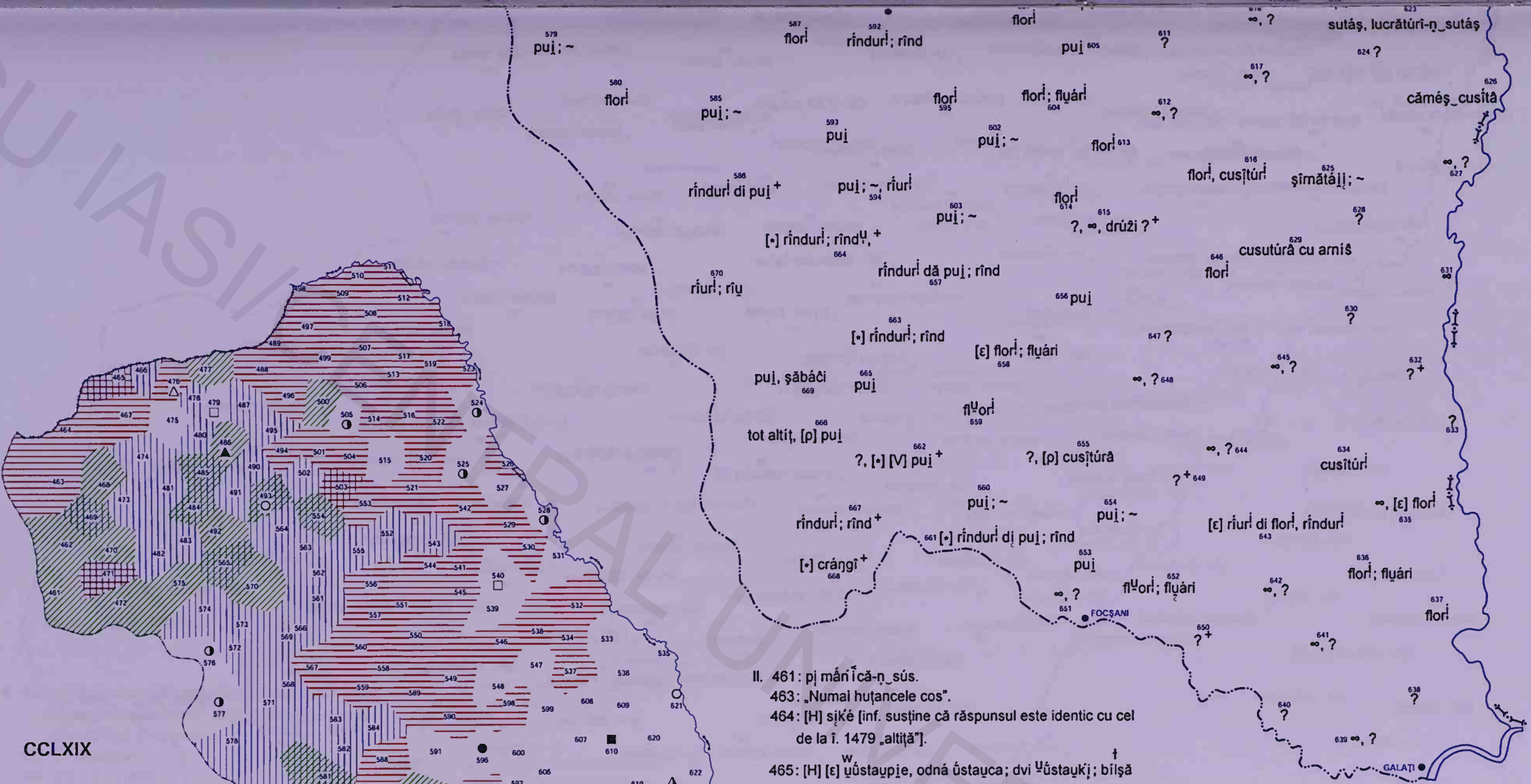
NALR/ALRR: Olt. II 285; Mar. III 622; Munt.Dobr. IV MN p. 48; Trans. IV 543.

(după Chestionarul NALR)

CCLXIX

Termeni pentru „șire”

II. 461: pį mâniĭcă-n̦_sús.
463: „Numai huțancele cos”.
464: [H] sįḱé [inf. susține că răspunsul este identic cu cel de la î. 1479 „altiță”].
465: [H] [ɛ] u̯ústaupie, odná ústauca; dvi ᵘústauḱį; bîlșă ᵘùstavǫ́c „se coase așa, patrat” [răspunsul se potrivește mai mult pentru î. 1479 „altiță”].
467: „Ce-i cusutură vine flori”, [H] cvitḱé ‘flori’ [inf. susține că răspunsul este identic cu cel de la î. 1479 „altiță”].
468: [II] rînduri dį puį; rînd ~.
469: [•] rînduri pi mînicą̆, puį costįșą̆ț „cusuți în cruciș”, îmbréįă „găurele și pui la mânecă”, îmbreįît, îmbriįą̆șt’i [prez. 3 sg.]: mi-o facŭ_mîndra camįęșą̆/ș-am pus-o sį facă-mbrįęįį; „se zice și hèclu̯itúră”.
476: [Adică] flori, crăng, [V] įizvód; -vǫádį „model luat de la cineva”.
477: dį-a cᵘostișętu.
481: [La] rînd saų costișę̆t, dį-a costișétu „pieziș”.
484: rînduri pi mînicą̆, rînd cᵘòstįșą̆t ‘cusut pieziș’, [II] puį.
486: táblį; táblą̆ [când se coase pieziș].
493: [•] rîᵘuri [inf. [•] este o femeie]; [II] puį, rînᵈ_di puį; rînduri di puį.

501: „Se fac numai jos, lângă manșetă”.
540: „În lungul mânecii, la cămășile femeiești”.
570: „La femei, numai”.
575: [Cusăturile sunt orientate oblic, precizarea inf. referindu-se la cel de-al doilea termen].
577: la gît arę lą̆șę̆ț și maį dimúlt fódori la mîniș.
586: [Primul răspuns:] ḱélįa gă̆lini, „la guler”.
606: cǫási flúturi.
615: [ρ] #.
620: cámę̆și cusúțĭ_zorzǫáni.
632: „Soacra avea”.
649: [•] ?.
650: cu arniṣᵘ.
662: [Modele:] riuri, crángi, trandafiri.
664: riuri; rîu, (1): „umplute cu fluturi și mărgele”, (2): „când sunt numai cusute”.
667: [••] ~.
668: [Inf. se referă la modelul de pe figura din Chestionar].

DANTELĂ, pl. „dentelle"

[1481]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la împletitura pe care o fac fetele ori o cumpără şi pe care o cos la poalele cămăşii, uneori şi la marginea cearceafului (lepedeului etc.)?

ALR II s.n. 1208; ALRM II s.n. 1025; ALMC 1236; NALR/ALRR: Olt. II 286; Mar. III 623; Ban. IV 496; Munt.Dobr. 477; Bas.Bucov.Transn. IV 414; Trans. IV MN pl. 132.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

dantélă, brodaríįi, horboțícă,
579 hᵘórbută; hórbuțį
580 dantⁱélī; -tⁱéli
585 hᵘórbītī; hᵘórbiti+
586 brudaríįi; -ríį
587 dantélī; -téle+
592 hórbotă; hórbeț
593 hórbotă; hórboțį
594 hᵘórbutī; hᵘorbéț+
595 brodalíį; -líį+
601 dantélī; -téli
602 brodaríįi; -ríį
603 pluáįi; ploį+
604 dantélī; -téli
605 brodaríįi; -ríį+
611 brodaríįi, dantélī, [σ] horbotícī+
612 horbotícī; -țắlį
613 dantélī; -téli+
614 brudaríįi; -ríį
615 dantélă; -télį
616 horboțícă; -țắlį,...+
617 hórbotī; hórboti
618 dantélă, [σ] hórbotă;+
623 [B] brudaríįi; -ríį+
624 hroboțícă sau dantélă;+
625 brudaríįi; -ríį, dantélă
626 [ε], [D] dantélă; -télį
627 brodaríįi; -ríį
628 dantélă; -télį+
629 horboțícă; -țắli
630 tantélă; -téli
631 tantélī, dantélī;+
632 bludaríįi; -ríį
633 brodaríįi; -ríį
634 tantélī; -téli
635 hroboțícī; [ε] hroboțắli+
636 tantélă; -télį,+
637 tantélį [pl.]; -télă
638 tantélă; -télį
639 tantélă; -télį
640 dantélă; -téli
641 [ε], [ρ] tantélă; -télį
642 tantélă; -téli
643 tantélă; -téli
644 tantélă; -télį
645 brodaríįi; -ríį
646 brodaríį [pl.]; -ríįi
647 brodaríįi; -ríį
648 horboțắli [pl.];-țícī
649 dantélī; -téli
650 ᵘorboțícī; ụorboțắli+
651 dantélī; -téli
FOCȘANI
652 brudắríįi; -ríį
653 brodaríįi; -ríį
654 dantélă; -téli
655 dantélă; -télį
656 horboțícă; -țắli+
657 brodắríįi; -ríį
658 horbắțícī; -țắli
659 brodắríįi; brọdắríį+
660 brodaríįi; -ríį
661 dantélă; -télį
662 dantélī; -téli
663 brodaríįi; -ríį
664 rățícă; -țélį+
665 hórbītį; hórbițį
666 hórbụtă; hórbițį
667 dantélă; -téli
668 [•] dantélī; -téli+
669 horboțícă; -țélį
670 dantélă; -téle
GALAȚI

II. 462: „Cusută cu acul din strămătură, la poale; din sarád [=] [ață] împletită rotund"; [D], [B] îmbréįă; ~ „pe la gura cămășii, pe la poale".
463: „În nemțește".
464: [H] ?, [I, 1] șpíțe.
465: [H] ťirkʹįe; odnă țįerca; dvi țįérți: bîlșẹ ťiróc.
467: [Formă de participiu]; [H] tot îį brodát, [către soție:] įĕg_brodát? nazîvắį?; [•] brodát.
468: [II] rațícă; -țẹ́lį.
469: „Se mai zicea": zîmț.
473: [•] îmbréįă.
474: ᵘumbréįī „pe care o fac femeile, cu găurele".
475: „Se face în pânză"; rațícă, „care se face cu iglița".
477: îmbrijītúră, îmbrijit „cusută la gura cămășii, ca o dantelă".
484: [V] rățícă; rățíć, [K] -țắlī, [II] rățícă; ?.
486: ajúr „când este mai mare".
488: șį horbᵘoțícą și hᵘórbâtă.
490: șpiț „se zice la țigaret; e cuvânt nemțesc".
493: [II] brudaríįi; -dăríį.
501: [•] brodaríįi; brụdaríį.
505: [R] dantélă; -télį.
511: brodaríįi; -ríį.
512: horboțícă; -țắli.
516: horboțícă; -țắli.
521: dantélă; -téli.
522: „Din hórbîtă [=] 'împletitură de ață'".
523: [•] [= soția inf. principal:] dantílă; -tíli.
524: dantélă; -téli.
526: [R] brateríįi; -ríį.
532: brodaríįi; -ríį.
533: dantélă; -téli.
534: dantélă; -téli.
536: [B] hórbotī; hórboti.
537: [R] dantélă; -télⁱ.
538: ploįíță „e mai îngustă și se punea la gîrméli, înainte".
539: ... sau drot; drótur ⁱ.
540: hórboti, brodaríį.
546: [V] hórbîtă; hórbiti.
548: [Și:] hórbụtă, [D] dantélī.
551: [R] dantélă; -téli.
552: [R] brodaríįi; -ríį.
555: [Primul răspuns:] brodári, [ε] brodát, brodatúră, broįd'įắdī [3].
557: bordalíụ; bordalívi, dắcī ᵘo cúmpîrī.
560: frắjur ⁱ [pl.]; frắjur.
565: „įerá cumparátă, din pânză mai fină, cu flori; se punea la camắș, la prostír ⁱ la pat; -tiri, [R] șerșáfur ⁱ".
571: [R] dantélă; -télẹ.
575: frắjură; frắjurį.
583: hórbîtī; hórbeț.
585: [R] dantⁱélī.
587: [B] colțișór ⁱ [plt.].
591: hórbọtă; hórbọțį.
594: [R] dantélī; -télį.
595: dantélī; -télį.
597: dantéli, brodaríį, horboțắlį.
600: [R] brodaríįi; -ríį, dantélą, hăt, maį înçọáșį sî spúni dantélī.
603: [R] dantélī.
605: [R] dantélī.
606: brodaríį, dantélį, hórboțį; horboțícă „era mai fină".
608: dantéli, brodaríį. „La Dracsắnⁱ [sat de clăcași], [se spune] hórbotī, horboțícī".
611: brodaríįi, dantéli; horboțắli.
613: [V] hurboțícī; -țắli.
616: ... nụ_dantélă.
618: dantéli, hórboțį .
620: horboțắli, dantéli .
621: [σ], [B] horboțícī „la batiste", ploįíțī „dantelă în două fire, pentru batiste".
622: horboțắli, dantéli.
623: [R] dantélī; -téli, [σ], [B] hroboțícį; -țắlⁱ.
624: hroboțắli, dantéli.
628: „Împletită".
631: dantélį.
636: horboțícą, „făcută la acușór" (1).
650: [R] dantélī.
656: [R] dantélă; -téli.
659: [R] dantélă.
664: [R] dantélă.
668: [Inf. ocazional este fiica inf. principal, în vârstă de 17 ani].

BUTONIERĂ (la cămaşă), pl. „boutonnière (de la chemise)"

[1482]
I. (INDIC.)

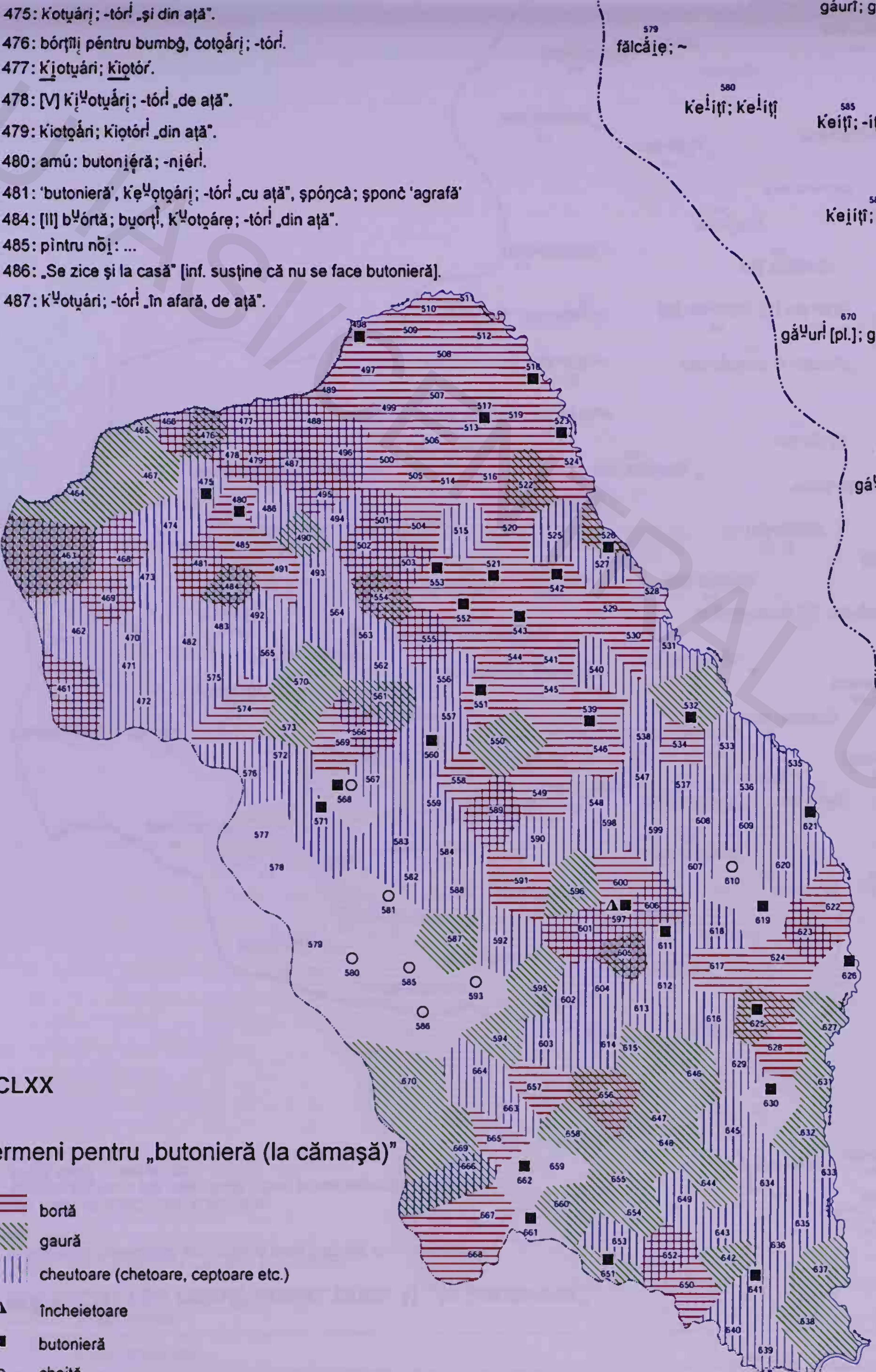
AIS 1546*; cf. ALMC 1388; ALAL 866; ALJA 1256;
NALR/ALRR: Olt. II 287; Mar. III 625; Ban. III 497; Munt.Dobr. IV 478;
Trans. IV 544.

II. 461: sau čẹ̄tuári; čẹtóri „făcută din ață, în afară".
463: [K], [V] t'ẹ̄tór [pl.]: -tuári.
464: [H] djẹ́rca; dvi djẹ́rtị.
465: „Are poate alt nume"; [H] ?.
466: č^uotoári̯e; -tóri „când se face în afară, din ață răsucită".
467: [H] bọ́rta; mai bilșe b^uórtị.
468: [II] bórtă sau t'atọári, „[ultima denumire se foloseşte] şi la casă, unde se încheie bărnele".
469: [•] b^uórtă, ƙatuári; -tóri [illegible] „de ață".
471: [•] čẹtuári; -tóri, „şi la gard".
473: „În care bagi bumbul".

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

475: Kotuári; -tórĭ „și din ață".
476: bórțĭli péntru bumbĝ, ĉotoári; -tórĭ.
477: Kiotuári; Kiotór.
478: [V] Kiuotuári; -tórĭ „de ață".
479: Kiotoári; Kiotórĭ „din ață".
480: amú: butoniéră; -niérĭ.
481: 'butonieră', Keuotoári; -tórĭ „cu ață", spóncă; sponĉ 'agrafă'
484: [II] buórtă; buorțĭ, Kuotoáre; -tórĭ „din ață".
485: pîntru nóĭ: ...
486: „Se zice și la casă" [inf. susține că nu se face butonieră].
487: Kuotuári; -tórĭ „în afară, de ață".

488: lă [ε] surdúc 'haină scurtă'; -dúșĕ, Keuutuári; -tórĭ „când e din ață".
490: ĉĕtuáre; ĉetórĭ.
493: [II] Kiuotuári; -tuórĭ.
494: „Nu are gaură, ci e făcută o toartă de ață".
495: Keuutuári; -tórĭ „dacă e făcută din ață".
496: Kiutuáre; -tórĭ „când e făcută în afară, din ață".
501: Keuutuári; Kiuutórĭ „dacă e făcută din ață, în afară".
502: Keutoári; -tórĭ.
503: ĉiuotuárĭĕ; -tórĭ „făcută din ață".
526: [R] botinérĭ sau gáură; botinéri, gáurĭ.
554: Keuutuári; -tóri „dacă e făcută din ață".
555: ĉetuári; -tórĭ.
561: [V] Keotuári; -tórĭ „din ață".
562: [•] Kiotuári; -tórĭ.
566: Keutuári; -tórĭ, cu lănțúg di áță.
568: butonéră; -néri, „din șnur" (1).
571: „Cu lănțișor", [R] butonéră; -néri.
589: Kiotuári; -tórĭ, „din ață".
597: butunéră; butonérĭ, Keuutoáre; -tórĭ „un fel de gaică la bondiță, sau chiar la cămașă".
600: ... la cămésĭ; bórti.
605: gáuurĭ [pl.]; gáuurĭ, [V] bórtĭ; bórti.

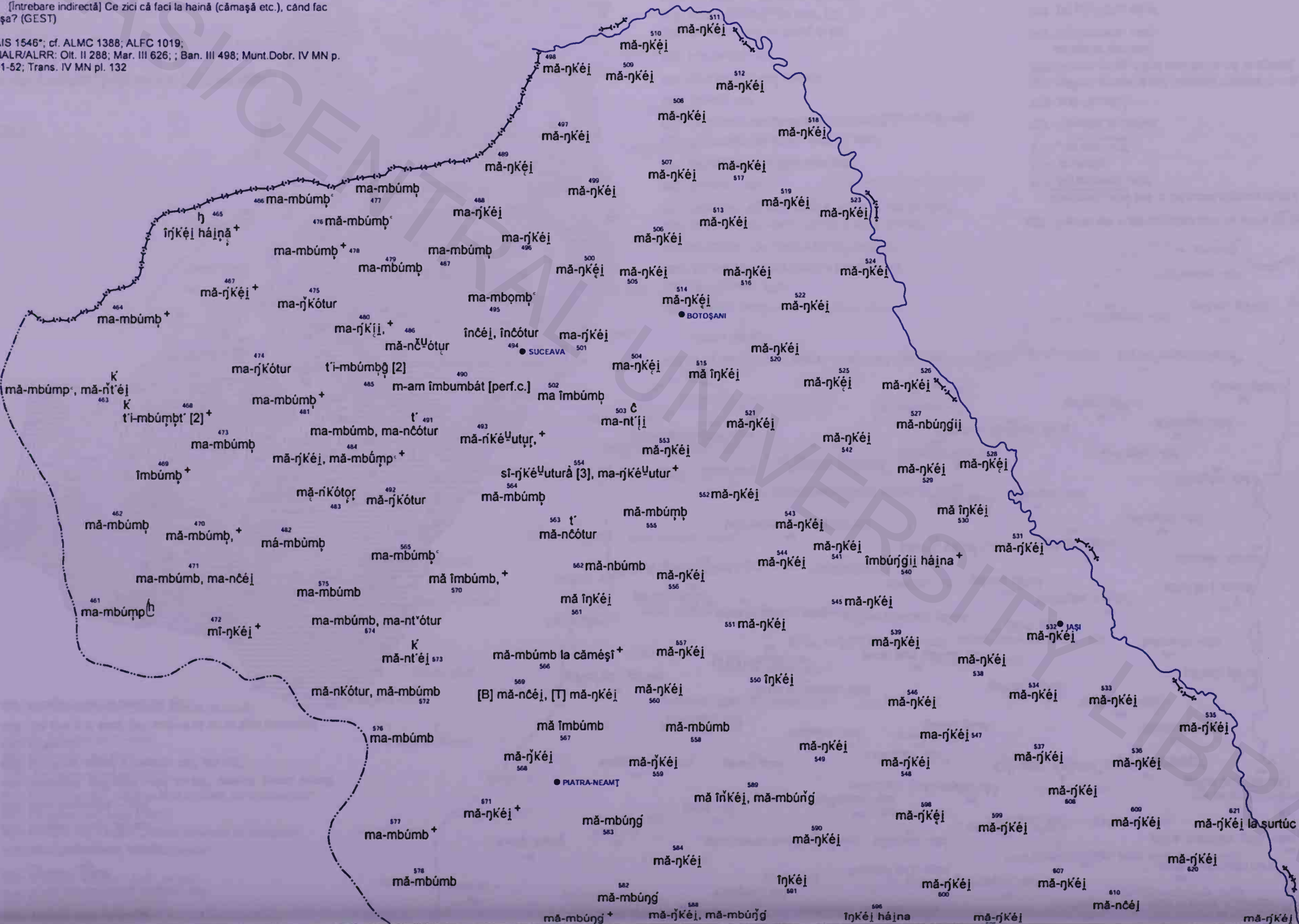
606: „Înainte, era o ață lunguiață care se anina îm búng: Keuutoári; -tórĭ" [inf. a dat acest răspuns după î. 1484].
611: [R] botonérĭ; -nérĭ.
614: cu lănțúg.
616: „Nu butonéră".
621: Keuutórĭ, butoniiéri.
623: bort, Keuotórĭ.
625: găuură, butonéră [inf. lucrează croitorie în sat].
628: [Forma de sg. a fost dată de un inf. ocazional, de față la anchetă].
641: [R] butonéră; -néri.
651: [V] gáurĭ [pl.]; gáurĭ.
652: Keuutuári; -tuórĭ.
661: ĝéituri [pl.]; ĝelț „cheiță, cheutoare" 'un fel de bride din ață, de încheiat cămașa'.

III. În unele cazuri, termenii obținuți (de exemplu, «cheutoare») se referă la piesa de încheiere a hainelor mai groase, confecționată din ațe împletite.

MĂ ÎNCHEI (la haină) (indic. prez. 1) „je boutonne"

[1484]
I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci la haină (cămaşă etc.), când fac aşa? (GEST)

AIS 1546*; cf. ALMC 1388; ALFC 1019;
NALR/ALRR: Olt. II 288; Mar. III 626; ; Ban. III 498; Munt.Dobr. IV MN p. 51-52; Trans. IV MN pl. 132

CCLXXI

Termeni pentru „a se încheia”

a (se) încheia

a (se) îmbumba

a se încheotora

II. 464: [I, 1] ma-ńḱęi̯; [H] zàčiŋcài̯sę̆.

465: [H] zàsp'i̯lcui̯u ŧùdinu.

467: [H] zàčipai̯.

468: [II] ma-mbúmb̥.

469: [•] m-am i̯mbumbát, m-am îŋḱèturát [perf.c.], ma-ŋ́ḱètur̥.

470: mă-ŋkę̆i̯, [k] mă-nćę̆i̯.

472: ti-ŋḱéi̯ [2].

478: [Primul răspuns:] am îmbumbát [perf.c.].

480: m-am ămbumbát [perf.c.].

481: „Nu umbla beleuját” ['descheiat'].

484: [II] ma-mbúmb̥.

493: mă-mbumbi̯éz, [II] mă-ŋ́ḱéi̯.

540: [σ] mă-ŋ́ḱéi̯.

554: şî ma-mbúmb̥.

566: [R] mă-ŋḱéi̯.

570: mă-ŋḱótur.

571: [V] mă-mbuŋ́ǵéz.

577: [R] ma-ŋḱíi̯.

581: [R] mă-ŋḱéi̯.

616: [D] mă-mbúŋǵ.

650: [Şi:] mă dizbúŋǵu̯.

651: [D] mă-nbúŋǵ, îmbúŋǵii̯-ți̯!.

666: ti-ŋḱéi̯ [2].

668: „[Cu referire la cel de al doilea termen:] vine de la ḱeutóri̯”.

670: [•] mă-mbúŋǵii̯.

ŞERPAR, pl. „large ceinture en cuir munie de pochettes"

[1486]
I. [Întrebare indirectă] Dar la cureaua lată de piele şi cu buzunar, cu care se încing ţăranii? (Fig. 35) [Întrebare anterioară: Cum zici la aceea îngustă de piele cu care te încingi la pantaloni?].

ALC 790, 805;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. III 627; Ban. III 500; Munt.Dobr. IV MN p. 53-54; Trans. IV MN pl. 133.

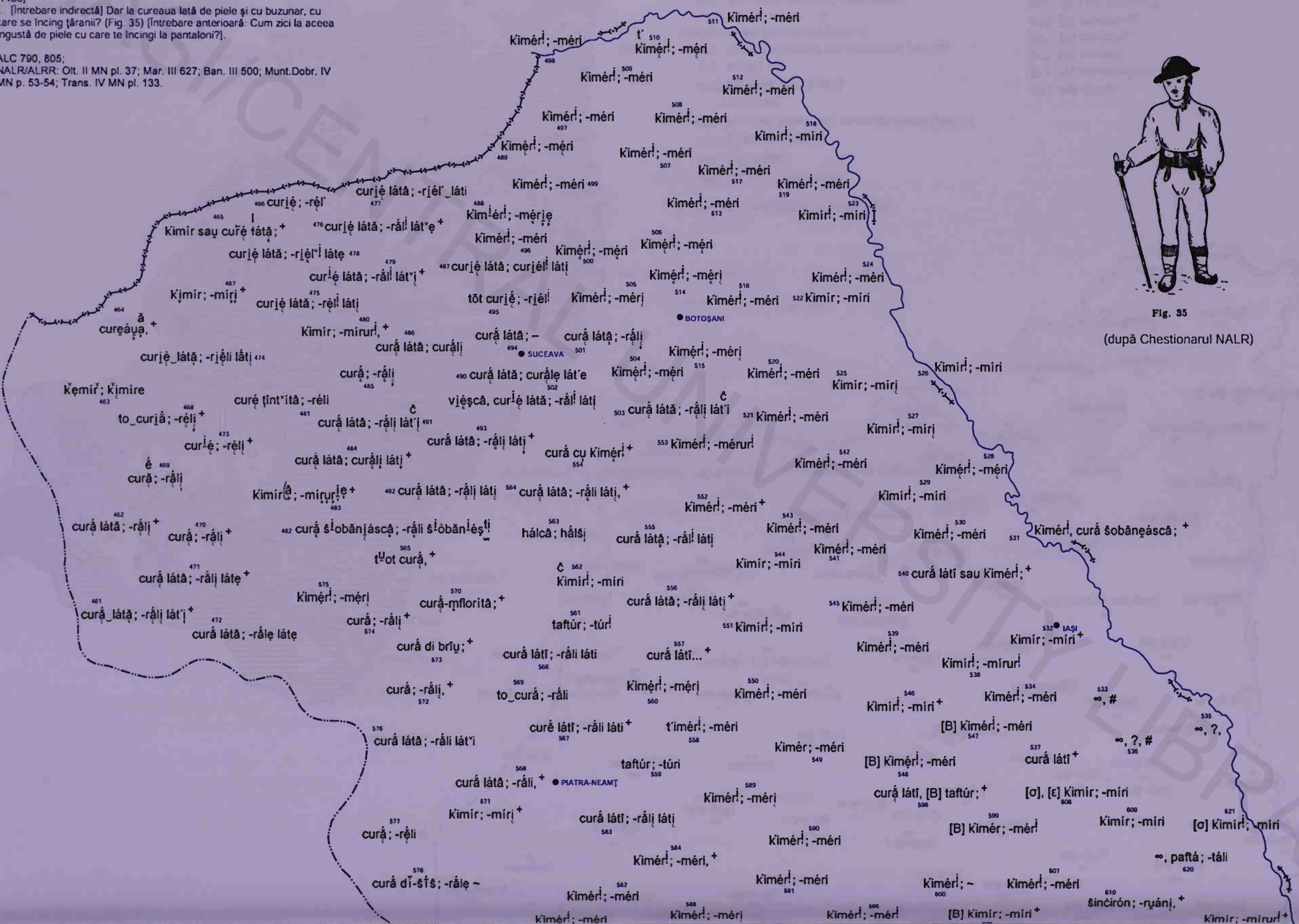
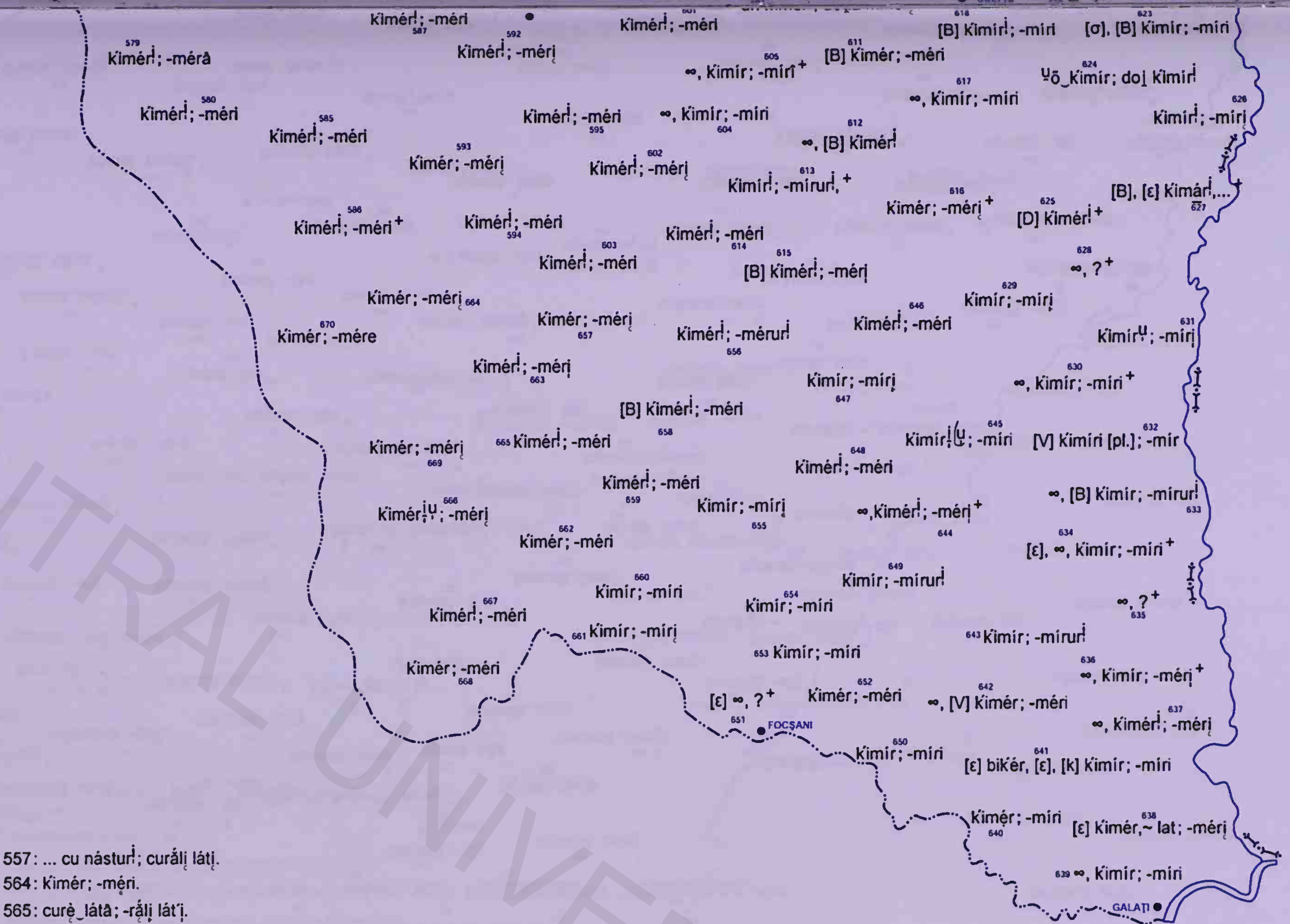

Fig. 35
(după Chestionarul NALR)

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 461: [Primul răspuns:] tᵘot curⱼă.

462: t'ácă; t'eșⁱ 'buzunar la cureaua lată'.

464: cureáuă [ε] lắtă; -réli lắti, [H] řămíri; dva rămẹ́ńi, [I, 1] remiŕi.

465: curẹ́lį sau Kimíri; [H] ʰřẹmiri, odján řẹmíri; dva rẹmẹ́ńi; bilșă rẹmẹ́ńu.

467: [H] řămíri; dva rămẹ́ni [!] (am și ieu); mai bilșe rămẹ́ńi.

468: [II] curẹ látă; -rẹ́lį.

470: Kimír [zic] „ardelenii".

471: [•] curắ dĭ-șiņs, curắ látă.

473: [R] Kimír; -mirį „îi împrumutat", [•] [V] jăp 'buzunar la chimir', [dar se zicea și] „la pᵘortᵘoféli marⁱ".

476: [Era și] čingă cu mărżẹ́lį; čîž.

479: Kimír; -mirį „se zice mai rar, dar se înțelege".

480: curịẹ látă; -rịẹ́lį láti.

483: [V] curắ tátă.

484: cură, curắuă, curáua čeį látă; [II] curắ látă; curắlį látịĕ.

493: sau Kimérⁱ; -mẹ́rį, [II] curắ látă; -rắlį látį.

531: Kimérⁱ, curắlⁱ.

532: strĭži báni la Kimír [!].

537: avé Kimérⁱ di pus paráli „un fel de buzunar de piele".

540: Kiméri.

546: [V] taftúr; -túri.

552: curắ látă; -rắli láti, ține báni [acolo].

554: sau curắ látĭ; curắlį látį [termenul «chimeri» se folosește cu sensul de 'buzunare'].

556: [R] Kimérⁱ; -mérį.

557: ... cu násturⁱ; curắlį látį.

564: Kimér; -mẹ́ri.

565: curẹ_látă; -rắlį lát'į.

567: [D] Kimérⁱ; -mẹ́ri „dacă are și o geantă mică [un fel de buzunar] la curea".

568: Kimérⁱ; -mẹ́rį.

570: curắli-mflorít'į.

571: [R] curắ látă; -rắlį látẹ.

572: Kimírⁱ; -mirį.

573: curắli ~.

574: [B] Kimírⁱ; -mirį.

584: curắ látĭ; -rắli láti.

586: „Mai poartă bătrânii".

598: curắli, taftúri, curắ cu Kimír „cu buzunar".

605: „Aveau numai clăcașii, nu răzeșii".

606: „Numai un cioban de la Valea Mare mai avea Kimír".

610: taftúr; -túrį „e lat, cusut cu flori, se poartă pe la munte și are buzunare"; curắ cu násturⁱ (de metal) [și] curălárⁱ; ~ „flăcăul care poartă curele cu nasturi și fustă albă de Anul Nou"; ğiș șărpésc „bici împletit în 6 sau 9 curele".

613: [•] Kimíri.

616: „La ciobani".

622: „Erau altădată".

625: șentúră ?, au țigani.

627: [D], [k] Kimírⁱ; -mírį.

628: [Inf. princ. este femeie], [•] Kimírⁱ; -miri.

630: „În expresia «ține banii la chimir»".

634: „Veneau găzắrⁱ îmbrăcați cu ele".

635: Kíngĭ, bríu.

636: „La mocánⁱ, găzắrⁱ".

641: Kimíri.

644: „Purtau găzắri și păcurári".

651: [D] Kimér; -méri.

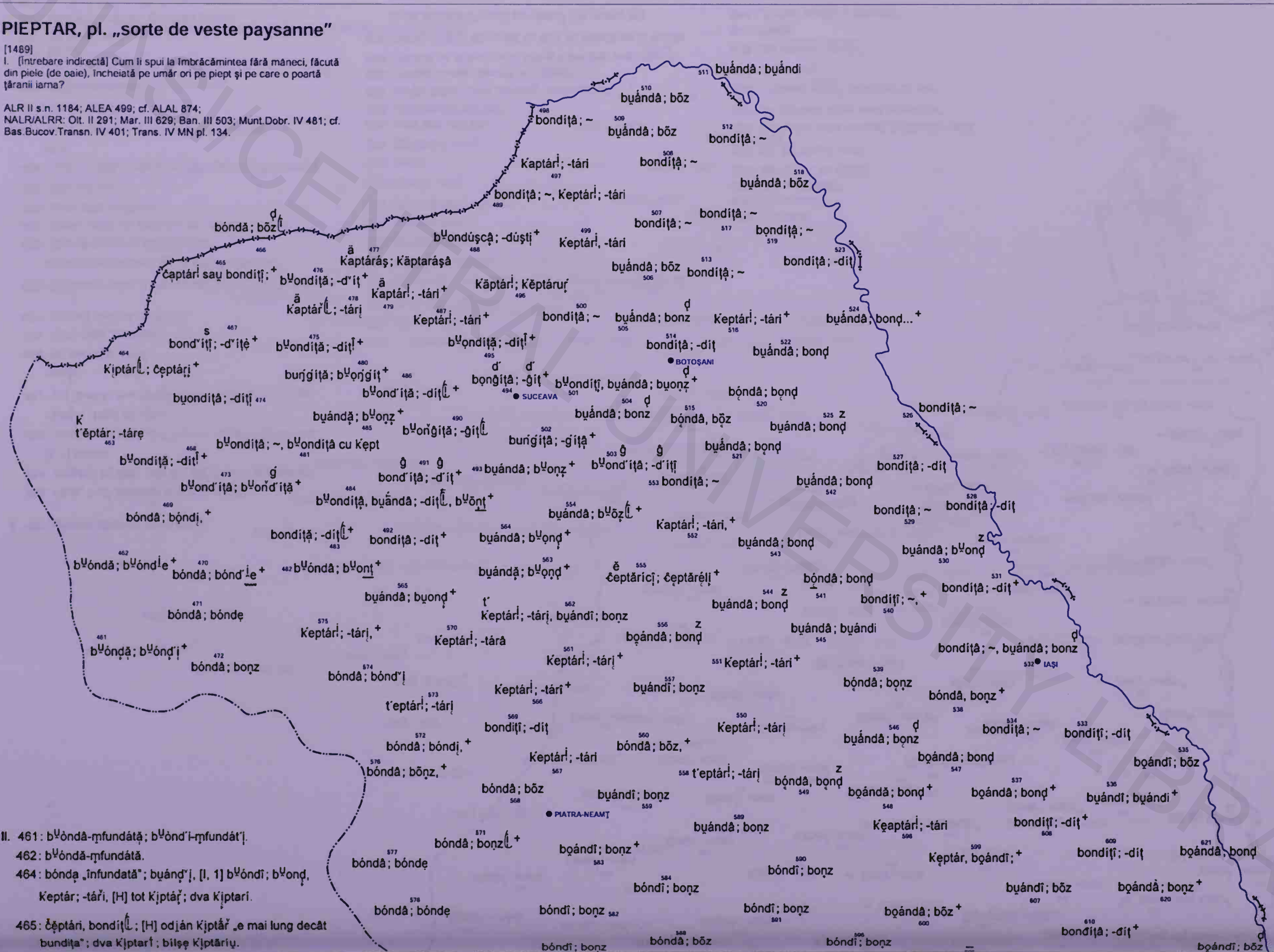
III. Precizarea «tot» se referă la răspunsurile de la întrebarea precedentă, [1485] „curea" (cf. MN, pl. 307).

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

PIEPTAR, pl. „sorte de veste paysanne"

[1469]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la îmbrăcămintea fără mâneci, făcută din piele (de oaie), încheiată pe umăr ori pe piept şi pe care o poartă ţăranii iarna?

ALR II s.n. 1184; ALEA 499; cf. ALAL 874; NALR/ALRR: Olt. II 291; Mar. III 629; Ban. III 503; Munt.Dobr. IV 481; cf. Bas.Bucov.Transn. IV 401; Trans. IV MN pl. 134.

II. 461: bᵘóndă-mfundátă; bᵘónd'i-mfundát'i.
462: bᵘóndă-mfundátă.
464: bóndă „înfundată"; buánd'i, [I, 1] bᵘóndi; bᵘonḍ, Keptár; -tári, [H] tot Kiptár; dva Kiptari.
465: ćeptári, bondiţi; [H] odján Kiptár „e mai lung decât bundiţa"; dva Kiptari; bilşe Kiptáriu.

579 búndă; bŭz
580 Keptárʲ; -tări
585 bóndĭ; bŏz, +
586 bóndĭ; bonẓ
587 bóndĭ; bonẓ
592 bóndă; bonḍ
593 bóndă; bŏz
594 bu̯ándĭ; bᵘonẓ
595 búndĭ; bonẓ
601 bóndĭ; bonẓ
602 bóndĭ; bonẓ
603 bu̯ándĭ; bonẓ
604 bu̯ándĭ; bonẓ
605 bu̯ándĭ; bunẓ
611 bóndă, bondíțĭ; +
612 bo̯ándă; bonẓ, +
613 bóndĭ; bonẓ
614 bu̯ándĭ, bóndĭ; bonẓ +
615 bu̯ándă; bóndi
616 bu̯ándă; bonḍ
617 bo̯ándĭ; bonḍ
618 bondíțĭ, bo̯ándĭ +
623 crúpcĭ; crupš, +
624 bo̯ándă; bonḍ
625 bu̯ándă; bonḍ +
626 ịilic, Keptárʲ; +
627 bu̯ándă; bonḍ
628 bu̯ándă; bᵘonḍ
629 bu̯ándă; bonḍ
630 bu̯ándă; bᵘonẓ
631 bu̯ántL; bonț
632 bóndă; bonḍ
633 bu̯ándă; bŏz
634 bu̯ándĭ; bᵘonẓ
635 bu̯ándĭ; bᵘonẓ
636 bu̯ándă; bŏz
637 bu̯ándă; bᵘonḍ +
638 bu̯ándă; bᵘonḍ
639 bu̯ándă; bonẓ
640 bu̯ándă; bu̯onḍ
641 bu̯ándă; bonḍ
642 bu̯ándă; bŏz
643 bu̯ándă; bŏz
644 bu̯ándă; bonḍ
645 bu̯ándă; bŏz
646 bu̯ándă; bonḍ
647 bóndă; bonz
648 bu̯ándĭ; bonẓ
649 bu̯ándĭ; bŏnẓ
650 bu̯ándĭ; bᵘonḍ
651 bu̯ándĭ; bonẓ
652 bu̯ándă; bᵘŏz
653 bu̯ándă; bonẓ
654 bu̯ándă; bᵘonḍ
655 bu̯ándă, bóndă; bonẓ
656 bu̯ándă; bonḍ
657 búndă; bunzʲ
658 bu̯ándă; bᵘŏz
659 bu̯ándă; bᵘonḍ
660 bu̯ándă; bŏz +
661 búndă sau cojočél; +
662 bóndĭ; bonḍ +
663 bóndă; bóndĭ, +
664 Keptár; -tărĭ, +
665 [B] Keptárʲ, ~ di Kéli
666 Keptárᵘ; -tărĭ +
667 búndă; bunḍ +
668 búndĭ; bunẓ, +
669 Keptár, bundíță; +
670 búndă; bunzʲ
FOCȘANI
GALAȚI

467: „Când e mai lungă", bu̯ándạ; bonț, bond'íțĭ lŭngạ; [H] bond'íțiạ; dvi bᵘoń'gíțʲ; maĭ bilșę bᵘoń'gíț, bond'íțʲ, kiptář; [dva] kiptari; maĭ bilșę ~.

468: „Se mai zice:" bundă-m̦fundátạ; bᵘondíțʲ, [II] bᵘondíță; -díț, bᵘondíță-m̦fundátă, [V] ťéptărʲ [pl.]; -tárʲ „lungi până la genunchi".

469: čĕptárʲ; -tărĭ, „bonda se încheie la piept, iar čeptárịu pe umăr", [•] bᵘond'íță; -díță, bᵘond'íța cu čept „care se încheie pe umăr", Keptárʲ; Keptárị „lung până la genunchi".

470: bond'íța „dacă-i mai mică".

473: bᵘond'íța-m̦fundátă „care se încheie lateral".

475: bᵘondíța cu Kept; -díțʲ „care se încheie pe umăr".

476: bᵘondúșcă; -dúșťi „care se încheie lateral".

479: bᵘóń'gíță; -gíțʲ „care se încheie într-o parte".

480: Keptár; -tără „dacă se încheie pe umăr".

482: Keptárʲ; -tărị „care se încheie lateral".

483: bᵘondíța cu Kept „înfundată", bu̯ándă cu pịept.

484: Keptár; -tărị „care se încheie pe umăr, lung până la genunchi"; [II] bu̯ándạ; bu̯ondʲ.

485: bu̯ándă cu čept; bᵘonẓ ~.

486: bᵘond'íță cu čĕpt, bᵘóndă ~.

487: „Care se încheie într-o parte", bᵘondúșcă; -dúșțị, bu̯oń'gíță; -gíță.

488: 'cea care se încheie în față'.

491: bonĝíță cu čept.

492: „Dacă e mai jos de brâu": bo̯ándă; bŏz.

493: bu̯ándă-m̦fundátạ „care se încheie într-o parte"; [II] boń'gíță; -gíț, kiptárʲ sau bu̯ándă-m̦fundátă; -tărị „care se încheie într-o parte".

494: čeptárʲ; -tărị „este despicat numai cât să bagi capul, nu este [lung] până jos".

495: bumbárL; -bări „care se încheie pe umăr".

501: Keptúșcạ; Keptúșțʲ „înfundată".

502: Keptúșcă; -túșțị „se încheie într-o parte".

516: [R] bu̯ándă; bonḍ.

524: ... sau Keptárʲ; -tări.

531: [D] po̯áșcă; poșțʲ „[se spune astfel] la una ruptă, veche".

536: „Din lână: Keptárʲ".

537: „Din piele de oaie", jalétcă; -létșị „e fără Kéli di u̯áịị, numai din stofă".

538: „Keptáru-ị din cîrpă, din montón, di lînĭ, nu-i blană".

540: cojošícĭ; -šéli.

548: „Din lână: Keptárʲ; -tără", po̯áșcă; po̯ășțị „bundiță ruptă, veche".

551: [R] bu̯ándă; bŏz.

552: bondíță; ~, (1): n-ári buŕg, îị împfundát; (2): ári buŕg.

554: bu̯ándă-ntr-o párťị.

555: čeptárʲ; -tári, čʲeptarʲél 'care e până la genunchi', mińťịán sau cᵘojóc; -ťéńị, -jo̯áșị, da mińťịánu-ị cu florʲ, „pentru bun", bu̯ándă pu̯áșcị, pușcúța [!]; pu̯áșťi, bu̯ándi, „poașcă îi zice că e de purtat".

560: Keptárʲ; -tărị.

561: „Pe aici se obișnuiește descheiat în față".

563: [Primul răspuns, corectat:] cᵘojóc; -ju̯áși, bu̯ándă-ŋkísạ, [k] âmfundátạ; bᵘonẓ âmfundáťị.

564: bᵘondíță; -díț „mică, cu flori", Keptárʲ; -tărị „care se încheie într-o parte".

565: bu̯ándạ-m̦fundátạ, bu̯ónd împfundáťị.

566: [R] bóndĭ; bonẓ, Keptárʲ îŋKiét pi úmĭr, împfundát.

571: Keptárʲ; -tărị, „încheiat în față", bondíță; -díț, „cusută, înflorată, se poartă la sărbătoare".

572: ťeptárʲ; -tărị.

575: bóndă; bóndị, „dechisă la mijloc".

576: peptárʲ; -tări, „încheiat în față".

583: cojášícĭ; -šéli, „se înceie la umăr".

585: Keptárʲ; -tări, „încheiată pe umăr" (1).

597: [σ] po̯áșcă; po̯áșțe, „bondiță veche și ruptă".

599: Keptári, bonz.

600: járcĭ ră „[se zice] când e veche și ruptă", po̯áșcă; poșțʲ „este rea și veche".

608: cojošél; -šéli „[când e] cu mâneci".

610: čeptárʲ, „e încheiat pe umăr, fără mâneci", ilic „haină fără mâneci, din «suman» [= postav] sau din azúgă, acú-ị zîșị sîbir la cooperativă".

611: bóndi, bondíț.

612: Keptárʲ; -tări.

614: [•] cᵘojócᵘ.

618: bondíț, bonḍ.

620: crúpcĭ; crupš „bundă din piele de oaie, care se încheie la coastă, fără mâneci".

623: bondíțĭ; -díț.

625: [Când e de stofă:] ịilic; -lișị, vestă.

626: ịilíșị, Keptáră, (1): „din suman [= postav]", (2): „din piele de oaie".

637: [k] Keptár; -tărị, jalétcă 'vestă' „este legată la mijloc, la spate, cu un șnor".

660: cojóc „[când e] cu mâneci".

661: bunẓ, [p] búndị, cojočéli̦.

662: Keptár;-tări, (1): „se încheie pe piept", (2): „se încheie la o parte, jos și pe umăr; e mai vechi ca bundițele".

663: [•] bonẓ.

664: búndă; bunzʲ, „încheiat la o parte" (1), „încheiată în față" (2).

666: [R] bóndă; bóndị.

667: Keptárʲ; -tări, (1): „[un fel de pieptar] crăpat în față, cu nasturi, cu belšúži", (2): „[este] pentru bărbați și se încheie sub brațul stâng".

668: [V] Keptár, -tări, (1): „se încheie în față", (2): „se încheie pe umăr și subsuoră".

669: Keptári, bundíț, „la femei" (2).

PĂNURĂ „bure"

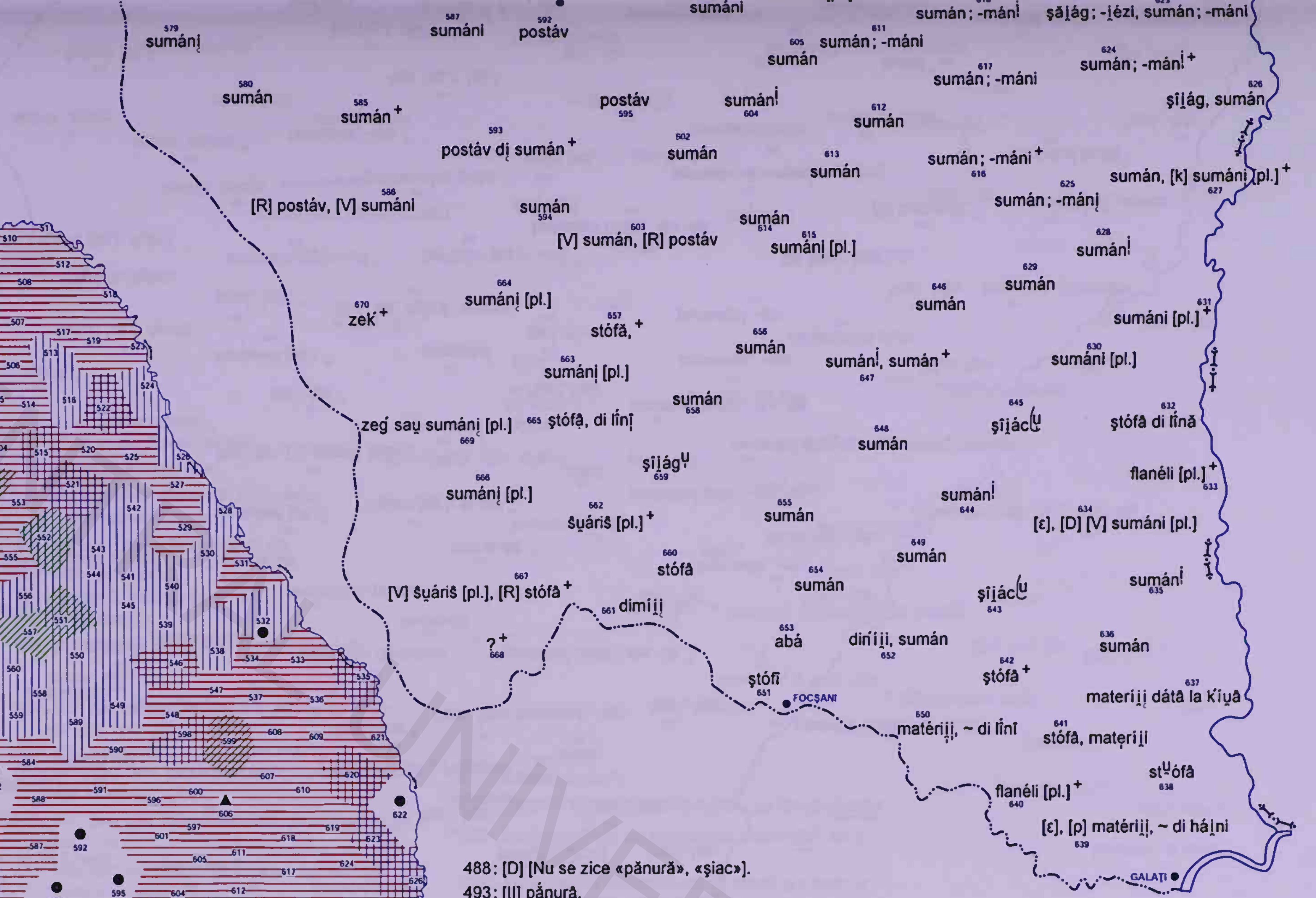
[1493]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la ţesătura groasă de lână, făcută în casă, din care faceţi haine de iarnă?

ALR II s.n. 496, cf. 497; ALRM II s.n. 321; AIS 1516*; NALR/ALRR: Olt. II 293; Mar. IV MN pl. XLVII; Ban. III 505; Munt.Dobr. IV 483; Trans. IV MN pl. 135.

498 sumán
510 sumán
511 sumán
509 sumán; -máni
512 sumán
508 sumán; -máni
497 sumán
518 sumán
489 sumán
499 sumán; -máni
507 sumán
517 sumán
519 sumán
466 sumán +
477 sumán
488 sumáni̯ ki̯uáti̯ +
513 şi̯i̯ác
523 sumán; -máni
465 pắnurạ ? +
476 sumáni̯ +
478 pắnură
479 sumán, [k] pắnură +
496 sumáni̯
506 sumán
467 sumáñ +
487 sumán
500 sumán, şi̯i̯ác
524 şi̯i̯ác
475 t'ără di sumáni̯
495 pắnurạ
505 sumán
514 sumán
516 şi̯i̯ác
522 sumán sau̯ şi̯i̯ác
464 [ɛ] pînurạ +
480 pắnură
486 pắnurạ
494 pắnură
SUCEAVA
501 sumán
BOTOŞANI
474 pắnură
504 sumán
515 sumán, şi̯i̯ác
520 sumán
525 sumán
526 şi̯i̯ác
463 pắnură
468 stófă di̯ sumán, sumáni̯ +
481 sumán
485 pắnurạ
490 pắnură
502 pắnură
503 sumán, [k] pắnură d' şi sumán
521 şi̯i̯ác, sumán
527 sumán
473 sumán
491 pắnură
493 pắnură +
484 pắnură di sumáni̯ +
553 sumán
554 pắnură
542 şi̯i̯ác
528 şi̯i̯ác
529 sumán
469 sumáni̯ +
564 pắnură
483 pắnurạ
492 pắnură di sumáni̯
552 şi̯i̯ác sau̯ pắnură
530 şi̯i̯ác
462 pắnură
470 sumán
482 sumán +
563 pắnură
555 sumáni̯
543 şi̯i̯ác
541 şi̯i̯ág
531 sumán
565 sumán albi̯
562 şi̯i̯ág
544 şi̯i̯ác
471 sumán +
575 sumáni̯, pắnură +
570 sumáni̯, +
556 şi̯i̯ác
545 şi̯i̯ác
540 şi̯i̯ág
461 sumán +
472 suman_álb, suman_négru, +
561 sumáni̯
574 sumáni̯
551 şi̯i̯ág, pắnură di ~
557 pắnurí
539 şi̯i̯ác
532 IAŞI şi̯i̯ác, [R] postáv
566 şei̯ág
573 sumán
538 şi̯i̯ác
533 sumán
569 sumáni̯
550 şi̯i̯ág
546 sumán, şi̯i̯ác
534 sumán; -máni
572 sumán
560 şi̯i̯ác
567 sumán, şi̯i̯ác +
547 sumán; -máni
535 ţăsătúri di sumáni̯, +
576 sumáni̯
558 şi̯i̯ág
549 şi̯i̯ác
568 sumán
PIATRA-NEAMŢ
559 şi̯i̯ác
548 sumáni̯ [pl.]; -mán
537 sumáni̯
536 sumáni̯
589 şi̯i̯ác
598 şi̯i̯ág, [B] sumán
608 sumán; -máni̯
571 sumáni̯
577 sumánẹ
583 sumán
590 sumán
599 sumán, [D] pắnurí
609 sumán
621 sumáni̯
584 sumán
620 sumán sau̯ şă̯i̯ág
578 sumáni̯ [plt.]
582 postáv
591 sumán
600 sumán; -máni̯
607 sumáni̯
610 sumán; -máni̯ +
588 sumán
596 sumán
sumán +
postáv ori̯ stófi

II. 461: [D] pînură „se zice la Ardeal".
464: [H] odi̯ája.
465: [H] od'i̯éi̯a.
466: [•] [D] pắnură d'i̯ sumáni̯ [se zice] diᵖsé-i̯ [= după ce este] pt'i̯uátă, „când o croieşti".
467: [H] od'i̯ắji̯.
468: [D] [Nu se zice] pắnură, [II] sumán, duc sumáni̯ la pt'i̯uă.

469: [•] sumánį.
471: [•] sumán; -mánį.
472: pắnură [ca sinonim pentru «suman»].
476: ťáră ďi ~.
479: (1) „este haina".
482: ᵘor sau stófă: di sumán ᵘor sau dį pantalón; [•] sumánį, [D] şį pînură-i măį zîşę, dă şį făşę sumánį.
484: [D] [Nu se zice «şiac»], [II] pănură.

CCLXXII

Termeni pentru „pănură"

suman (stofă de ~, ţesătură de ~, tiară ~), sumani
şiac
pănură (~ de suman, ~ de şiac)
● postav (~ de suman)
○ dimie
▲ aba
△ flanele
♦ cioareci
◊ zeghe
Nereprezentat: termeni generici de tipul «materie», «stofă»

488: [D] [Nu se zice «pănură», «şiac»].
493: [II] pănură.
535: şîįác; şîįácurį.
567: „Suman mai subţire, ţesut la mănăstiri" (2).
570: pắnură di sumánį, [R] şîįác.
575: pắnură di sumánį.
585: [•] dimę́įį.
593: [«suman», aici cu sensul 'piesă de îmbrăcăminte'].
597: „Ţesătura de sumán o muia în apă fierbinte, apoi o strângea val, o punea pe o leasă de bătut sumánį; patru oameni se puneau cu cótili [= coatele] pe suman şi-l bukisă sumanul până când se făcea ca postavul, nu mai semăna a ţesătură; bătę́ (frecă) sumánu la cótę [în loc de piuă]. Era o muncă grea; se jupeau coatele pe suman".
606: [D] abá, ᵘogę́li di ~, „[aba] din lână albă, pentru obiele".
610: „Îmbrăcăminte, un fel de palton; când e mai scurtă se cheamă sumănícă".
616: „În alte părţi, în Banat, abá".
624: sî-mvăléşti la ḱiųă.
627: „Haină de ~".
631: [Primul răspuns:] háįni, di háįnį.
633: an ţăsút ~.
640: „matériįi din care făceau haine groase pentru iarnă".
642: [V] şîįác „[când e] dată la ḱiųă".
647: [A doua formă a fost dată puţin mai târziu].
657: sumáne [pl.], iţárį [pl.], „[de culoare] albă" (1).
662: „Am făcut un sumán di şųárîs [= lână neagră]".
667: „Se face şi mai subţire" (2) [precizare a inf., prin referire la formularea î. din Chest.].
668: „Zece cóturį di iţárį, di şųárîs etc.".
670: „Am ţesut pắtru coţį dă zek".

III. Apariţia, frecventă, a formei de [pl.] se explică fie prin automatismul anchetei sau anchetării, fie datorită faptului că subst. „suman" numeşte, adesea, o piesă de îmbrăcăminte.

CIOARECI, sg. „pantalons étroits en bure"

[1494]
I. [întrebare indirectă] Cum le spui la pantalonii ţărăneşti, strâmţi pe picior, făcuţi din pănură?

ALR II s.n. 1176; ALRM II s.n. 994;
NALR/ALRR: Olt. II 294; Mar. IV MN pl. XLVII; Ban. III 506; Munt.Dobr. IV 484; Trans. IV MN pl. 135.

II. 462: [Se zice] „la un crac"; [cioarecii] „din pănură albă au cam dispărut; [acum] se poartă pantaloni de stofă sau de pânză şi ịitắrʲ".
464: čuárîčị [plt.]; ? „nu se poate zice «un cioarec»";
[I. 1] ițắř, [H] χáki, odnă [ɛ] háka; dvi, [k] i dvói ḥaǩ,
[k] odín ḥáki; dvói ḥăǩ, [I. 1] wolosînǩẹ́.
465: [H] χáčị.
467: [H] χăǩ.

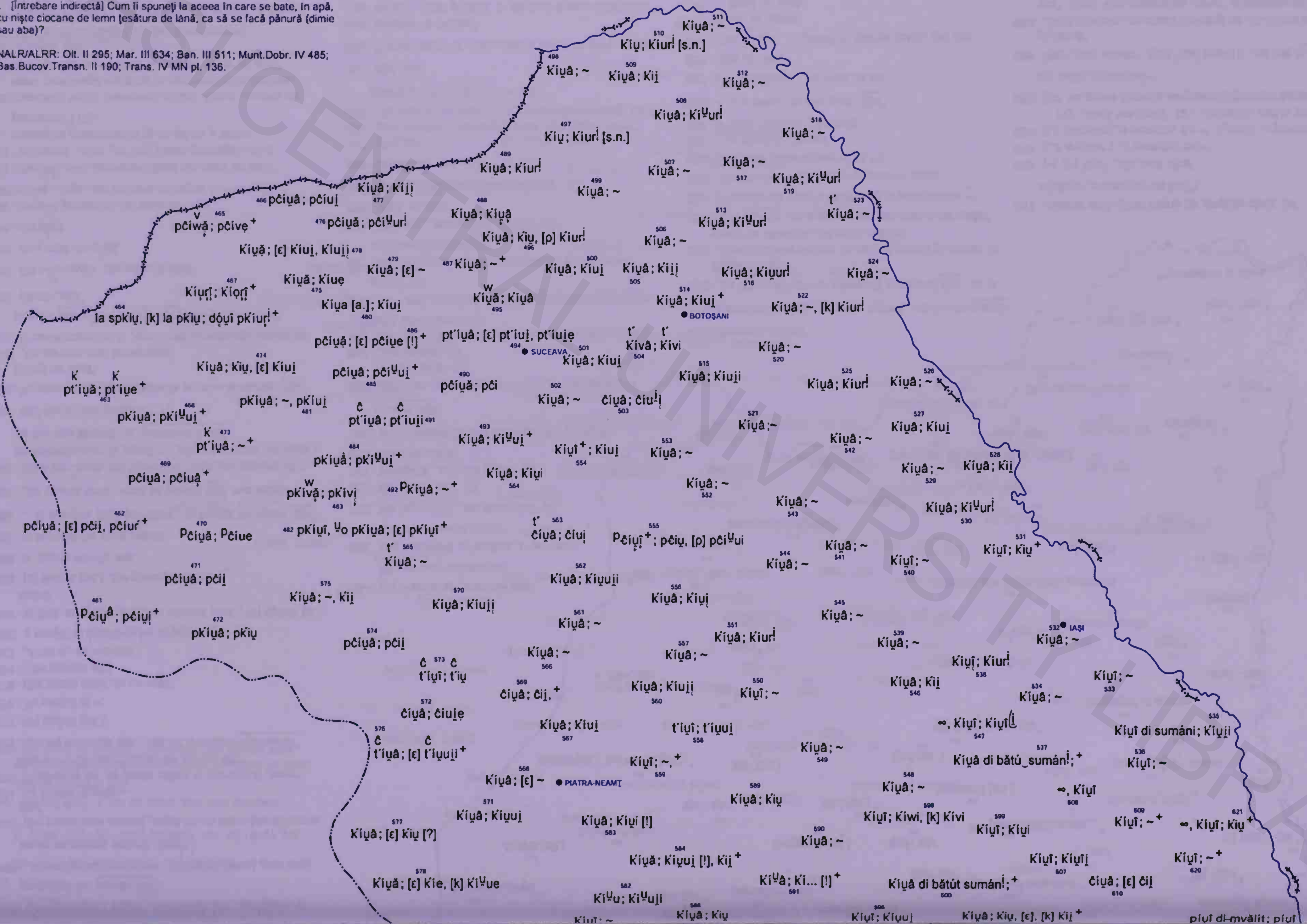
579 čuáreč; čuárec+
580 čuárič [plt.]
565 čuárič; čuáric
586 čuárič [plt.], bernevíč [plt.], +
570 ∞, iţár; iţár, +
587 iţár; iţár+
592 pantalóni; -lón
593 iţári; iţár
594 iţári [plt.]
595 bernevíš [plt.]
601 nadráž; -drág, +
602 iţári [plt.]+
603 ∞, iiţári+
604 iţári; iţár
605 iţári; iţár
611 pantalóni îmbufánt+
612 pantalóni îmbufáţ... +
613 bernevíš [plt.]
614 iţári [plt.]
615 [B] iiţári; (un) iiţár+
616 iiţári; -ţár
617 ∞, iiţári
618 ∞+
623 pantalúni bufánţ
624 [B] iiţári+
625 iiţári; +
626 [ɛ] iiţári; -ţár+
627 iiţári; ~
628 ?+
629 pantalóni di sumán
630 iiţári+
631 iiţári; -ţár
632 balonáţ
633 ∞, iiţári; -ţár
634 ∞, iiţári+
635 ?
636 pantalóni, +
637 ∞, iiţári+
638 iiţári; iiţár+
639 pantalóni di cásă
640 iiţári; [D] iiţár+
641 pantalóni... +
642 iţári; (un) iţár
643 iţári; iţár
644 iţári; iţáriu
645 pantalóni bufáţ
646 ?+
647 iiţári;~ +
648 [V] iţári; iţár, [R] bufánt, pantalón
649 ∞, [ɛ], [p] iiţári
650 ?, [R] pantalóni bufáţ
651 pantalóni di casî; -lón
652 iiţári; iiţár
653 pánă, [ɛ], [p] pantalóni di čubótă
654 iiţári; iiţár+
655 iiţári; iţár
656 ∞, iţári; (un) ~+
657 iţári
658 [ɛ] iiţári; [σ] iiţár
659 iiţári; iiţár
660 ∞, iiţári+
661 iiţári; iiţár+
662 pantalóni di šuáriš+
663 iiţári+
664 iiţári+
665 [p] iiţári; ?+
666 pantalóni, +
667 iţári; iţár
668 iţári; ?+
669 iiţári; čuárič; iiţár; čuáric
FOCŞANI
GALAŢI

468: [II] čoárič [plt.], [sunt] „din suman alb; se făceau şi pantaloni din sumán lăi".
469: „Acum fac toţi pantaloni"; [•] čuárič [erau] „mai largi; acum se poartă strâmţi: iiţári".
470: [Se poate zice numai] „dacă tai un crac; [sunt] numai albi".
471: [•] šuáriš; šuáric.
475: [Forma de sg. se poate utiliza în contextul] „ne-am rupt un ~, un crac; [sunt] din suman alb".
476: „[Sunt] mai mult albi; mai zic o seamă biernevéš".
477: [V] şuáriš [plt.].
478: uo paréki di ~.
479: [Se poate zice] „la un crac".
481: [Din suman alb].
482: „Amu nu se mai fac".
483: o paréki di čuárič-aşá-i spúni.
484: di lînă, strîmţ; čoárič „din pănură albă"; [II] čuárič [pl.]; čuáric.
485: [σ] šuáriš [plt.] „din pănură albă".
486: ŭ_šuáric mri-uo ars.
487: pi la múnti [le zice] şuáriš.
488: ... îi spúnim, [D] bèrnievéš; „la munte [le spun] iiţári".
491: „Se poartă iarna; vara se poartă iţári, mai subţiri".
493: [V] biernievéš, [II] bernevéš; -véc „din pănură albă; pantalonii obişnuiţi [sunt] din pănură neagră, cenuşie şi se fac mai strâmţi jos: pantalóni bufáţ".
494: iţári [sunt] „din bumbac".
495: uo păré_di ~, [D] „«cioareci» se zice la munte, iiţári [sunt] de vară".
496: „Nu se zice «un bernevec»".
501: [Poartă socrul inf.]; „erau creţi şi nepiuaţi; [acum se poartă] pantaluóni kiuáţ; iiţári [sunt] mai subţiri".
502: [Sunt] „albi".
503: [D] bieernevéš „din pănură albă".
504: mai mult din pîză.
506: din pîză.
508: meşíni „pantaloni din piele de oaie".
509: călúş; -lúşă „aţa cu care se legau *bernevecii*".
518: meşíni; -şín „pantaloni făcuţi din piele de oaie".
521: bernevéš; -véc, „se trag peste pantaloni până deasupra genunchiului [e un fel de a apăra pantalonii"] (2).
526: pantalón bufát, bernevéc, călúş; -lúşuri „bucată de lemn care leagă aţele de la *bernevecí* şi le încheie; se bagă într-o gaură de la celălalt capăt [al aţei]".
528: „Numai albi".
531: [D] [Inf. nu cunoaşte cuvântul «cioareci»].
537: pantalóni bufánţ; „din stofă nedată la piuă se făceau iiţári".
542: bernevéš, „ca ciorapii, se pun peste pantaloni, până mai sus de genunchi".
543: la múnti: šuáriš; šuáric.
552: iiţári; iiţár, „din lână albă şi groasă, nu din pânză" (2) [sunt precizări obţinute la insistenţa anchetatorului].
554: [D] bierneviš „erau cei albi". [Nu se zice «cioareci»].
555: sau biernîviš, biernîviš; biernievic, „(1) e mai vechi ca (2)".
558: iţár [sg.]; iţári, „din lână albă" (2).
559: iţári; iţár, „albi" (2).
561: berneviš, „albi, de ţigaie" (2).
563: sau biĕrniviš.
565: şî biernevéš „e mai vechi ca (1); [sunt] din sumán albi".
566: iţári; iţár, pantalóni di lînî láii, „strânşi pe picior, din lână albă" (2).
567: „Din suman alb".
569: berneviš, „albi, strânşi pe picior" (1), „albi, dar mai largi, bătrâneşti" (2).
570: iţári; iţári, „din lână albă, subţiri, strâmţi şi creţi pe picior" (2).
571: iţári; iţár, „cu urzeala din bumbac sau cânepă, bătătura din lână" (2).
574: iţári; iţár, „mai subţiri, tot albi" (2).
579: „Albi, de lână".
583: iţár [sg.]; iţári creţ, „din lână albă" (2).
586: pantalóni; -lón, „albi" (1), (2).
587: aşéi albi.
590: „Din bumbac [urzeala] şi lână, strânşi pe picior".
600: „Se mai fac la Draga [o localitate învecinată]; se poartă pe vîna kišóruĺu (= lipit)".
601: iţári; iţár.
602: [Pentru singular, răspunsul a fost:] uo păré_di iţári.
603: auuzám la mocáni.
606: raicórt „stofă groasă, în rânduri, foarte rezistentă, de purtat".
607: „A fost mai demult; acum se poartă pantalúni".
609: „au ŭ_buf în partea de sus a piciorului".
610: „Bătuţi la piuă, numai la munte" (1) pantalóni, iţári, la noi...
611: „Cu buf; búfuri".
612: ... di sumán.
615: „Bătrânii purtau".
618: pantalóni bofánţ; pantalón bofánt, „se fac din sumán".
620: „La Stroiéşti [un sat apropiat] se poartă iţári; au şi glugă în cap".
622: „Poartă câţiva ciobani în sat; ei poartă şi chimir; îs veniţi de 30-40 de ani de la munte".
624: „Din sumán, se purtau iarna; nu prea sunt astăzi".
625: [Formularea pentru singular:] „o pereche de ~".
626: „Purtau ciobanii".
628: pantalóni balonáţ sau pánă [?].
630: „[Se zice] în Oltenia".
634: [Primul răspuns:] balonáţ.
636: ~ di sumán; „în alte părţi: iţári".
637: alģ, čobănéşti, „nu erau pe aici".
638: strîš pi vînă.
640: „Din flanéli", uo peréki îi dădéá dolíia „[=] dar, cadou, la nuntă".
641: ... făcúţ pi_vînă.
646: bufát, [R] páná; [•] am_văzît.
647: „Mocanii purtau".
654: pantalón îmbufát [sau] îmbalonát.
656: alģ.
660: [Se zice] la déal [= Vrancea]; [răspunsul pentru singular a fost:] „o pereche de ~".
661: „Numai albi". [Prin forma de singular dată, inf. înţelege „o pereche de iţari"].
662: [•], [V] iiţári, „din lână albă".
663: [La sngular:] „o pereche de ~".
664: [La singular] „o pereche de ~", čuárič; „o pereche de ~". (1): „dacă erau albi", (2): „de iarnă, daţi la piuă".
665: [Inf. nu poate formula singularul]; [primul răspuns:] zîs bufáţ, pantalóni ~.
666: iiţári „albi, subţiri"; [şi:] iiţári bubăiíţ „cei daţi la kiuă, pe iarnă".
668: „Sunt şi acum; cu cracii răsfrânţi de 10-20 cm în sus". [Dată fiind situaţia de „refuz" al singularului, inf. reformulează răspunsul după modelul „o pereche; două perechi"]; „şuáreşi era o ţesătură mai groasă, neagră, din care se făceau veste, sumane".
670: pantalóni, dă zek, „albi" (1), „negri" (2). „Peste iţari se trăgeau čoáreč, un fel de craci de pantaloni, de la glezne până peste genunchi; se coseau, sus, de iţari".

PIUĂ, pl. „moulin à foulon"

[1495]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la aceea în care se bate, în apă, cu nişte ciocane de lemn ţesătura de lână, ca să se facă pănură (dimie sau aba)?

NALR/ALRR: Olt. II 295; Mar. III 634; Ban. III 511; Munt.Dobr. IV 485; Bas.Bucov.Transn. II 190; Trans. IV MN pl. 136.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 Kiu̯ă; ~
580 Kiu̯ĭ; Kii̯
585 Kiu̯ă; Kii̯
586 Kiu̯ă; Kiu̯e
587 Kiu̯ă; Kiu̯i
592 Kiu̯ă; Kiu̯i̯
593 Kiu̯ă; Kivi̯
594 Kiu̯ă; Kive
595 Kiu̯ă; Kiu̯ii̯
602 Kiu̯ă; Kiᵘui̯i̯
603 Kiu̯ă; Kiu̯ui̯
604 Kiu̯ĭ; ~
605 Kiu̯ĭ; ~
611 Kiu̯ĭ; ~
612 Kivi [pl.]; Kivĭ
613 Kiu̯ĭ; Kiu̯e
614 Kiu̯ă; ~
615 Kiu̯ă; Kiu̯i̯ +
616 Kiu̯ă; ~
617 Kiu̯ĭ; Kiu̯i
618 Kiu̯ĭ; ~ +
623 Kiu̯ĭ; Kiu̯
624 la Kiu̯ă; ~, +
625 Kiu̯ă; ~
626 Kiu̯ă; ~
627 Kiu̯ă; Kiui̯
628 Kiu̯ă; ~ [!] +
629 Kiu̯ă; ~ +
630 Kiu̯ă; Kii̯ +
631 ∞, Kiu̯ĭ; Kili [?] +
632 Kiu̯ă; ~, [ρ], [ε] ~
633 Kiu̯ă; ~ +
634 Kiu̯ă; Kiui̯
635 Kiu̯ĭ; [ε] Kiurⁱ
636 Kiu̯ă; ~
637 Kiu̯ă; Kiurⁱ
638 Kiu̯ă; ~ +
639 Kiu̯ă; ~
640 Kiu̯ă; [ε] Kiui
641 [ε] Kiu̯ă; [ε] ~
642 Kiu̯ă; Kiu̯
643 Kiu̯ă; [ε] Kiui̯, [k] Kiu̯ă
644 Kiu̯ă; ~
645 Kiu̯ă; [ε] Kiu̯i +
646 Kiu̯ă; [ε] Kiui̯ +
647 Kiu̯ĭ; ~
648 Kiu̯ĭ; ~
649 Kiu̯ĭ; Kiui̯
650 Kiu̯ă; Kiui̯, [k] Kiu̯
651 Kiu̯ă; [ε] Kiui̯
652 Kiu̯ă; Kiui̯, Kiurⁱ [!]
653 Kiu̯ă; ~ +
654 Kiu̯ă; Kiui̯ +
655 Kiu̯ă; ~ +
656 Kiu̯ă; Kiuⁱ +
657 Kiu̯ă; [ε] Kii̯, [ε], [k] Kiurⁱ
658 Kiu̯ă; ~
659 Kiu̯ă; ~
660 Kiu̯ă; Kii̯ +
661 píu̯ă; ~
662 Kiu̯ĭ; ~ +
663 (la) Kiu̯ĭ; [ε] Kiui̯
664 Kiu̯ă; [ε] Kiui̯, [k] Kiu̯ă
665 Kiu̯ă; [ρ], [ε] ~
666 Kiu̯ă; Kiui̯, [k] Kiu̯ă
667 Kiu̯ă; ~
668 Kiu̯ĭ; ~
669 Kiu̯ă; ~, [k] Kii̯
670 Kiu̯ă; Kii̯
FOCȘANI
GALAȚI

II. 461: [•] pčiu̯ă; pčiu̯e, pčiu̯ă.
462: „Nu sunt pe aici; oamenii se duceau [la piuă] în partea Ardealului".
463: [•] pt'ivă.
464: [H] stŭpĕ; o̜dnă stŭpa, [k] odńe̜ stŭpă; dvói stŭpăi̯.
465: [H] stŭpĕ; odnă stŭpa; dvi stŭpi.
467: [H] stŭu̯pĕ; dvi [k] dva stŭpe̜; i mai̯ bilșe stŭpi̯.
468: [II] pt'iu̯ă; ~.
469: [•] la pkiu̯ă; pkiⁱ.
473: șt'áză; șt'e̜ḑă „la care nu se bate cu ciocanul; se dau plocăzi [la știază]".
482: [•] sumáńⁱ, [D] șĭ pⁱănură-i̯ măi̯ zîșe̜, dă sĭ fășe̜ su̯máńⁱ.
484: [II] pkiu̯ă; pkiui̯.
485: [•] [Se face] pănură álbă ḑi̯ șu̯áriș șĭ pănură ńi̯ágră, ḑi̯ sumáni̯.
486: La plural n-am zîs.
487: să kiu̯áḑă [3].
492: „Nu merge mai multe".
493: [II] kiu̯ă di kiu̯át pⁱănură; kiu̯ă.
514: kivă; kivi, [k] kivⁱ [pentru pisat zahăr, semințe].
531: „La munte".
537: kiu̯, [ε], [k] kiu̯ă, [•] kiu̯urⁱ.
554: „A fost la Dolhești".
555: d'i bătú_sumáń.
559: [ε], [k] kiᵘui̯i, [k] kiu̯ă.
569: čiu̯ă; čiurⁱ.
576: „Nu prea vine, nu sunt două" [inf. comentează, astfel, pluralul].
584: „Nu-i pot spune" [inf. comentează formularea pluralului].
591: [Ilaritatea inf. este provocată de faptul că nu poate formula pluralul].
600: [ε] kiu̯.
606: [Primul răspuns:] ∞, fábricĭ di kiu̯át.
609: „Este la Huși".
615: „La ᵘO̯inéștⁱ, Căi̯úțⁱ".
618: kiu̯ĭ di súmani.
620: di-mválit sumáni.
621: dărág; -răž 'instalație de dărăcit lâna': mă duc la dărág.
624: [ε], [k] kiu̯ărⁱ.
628: „E greu [!]" [inf. se referă la dificultatea de a formula pluralul].
629: [Paralel și:] kiui̯ [!].
630: „Se bătea și pe un lesói̯ cu cu̯átele; flăcăi voinici; aveam clacă de sumane".
631: am bătút la cu̯áti [cu cotul, acasă].
633: [Inf. repetă forma de plural dată, apoi revine:] kiurⁱ.
638: „La Brăila".
645: „La Bârlad".
646: [Forma de plural respectivă a fost repetată].
653: [Sau:] bubui̯ít, merg la ~, abá bubui̯ítă ǵini.
654: [După o ezitare, inf. reia aceeași formă de plural].
655: [Forma de plural este reluată identic după o scurtă ezitare].
656: „La Căi̯út [localitate în jud. Bacău]".
660: „[Cu referire la formularea pluralului:] nu merge!; [trebuie să spui:] kiu̯a lu cutáre și kiu̯a lu cutări, căci kii̯ nu merge!".
662: [•] [ε] kiui̯ [pl.].

IV. [F]: Moară de apă și piuă ► I/2: p. 299, pl. D1, fig. 139 (662. Vidra, Vn.); ► piuă pentru cergi (detaliu) ► I/2: p. 301, pl. D3, fig. 153 (667. Nistorești, Vn.); ► piuă și vâltoare pentru cergi ► I/2: p. 302, pl. D4, fig. 155 (667. Negrilești, Vn.).

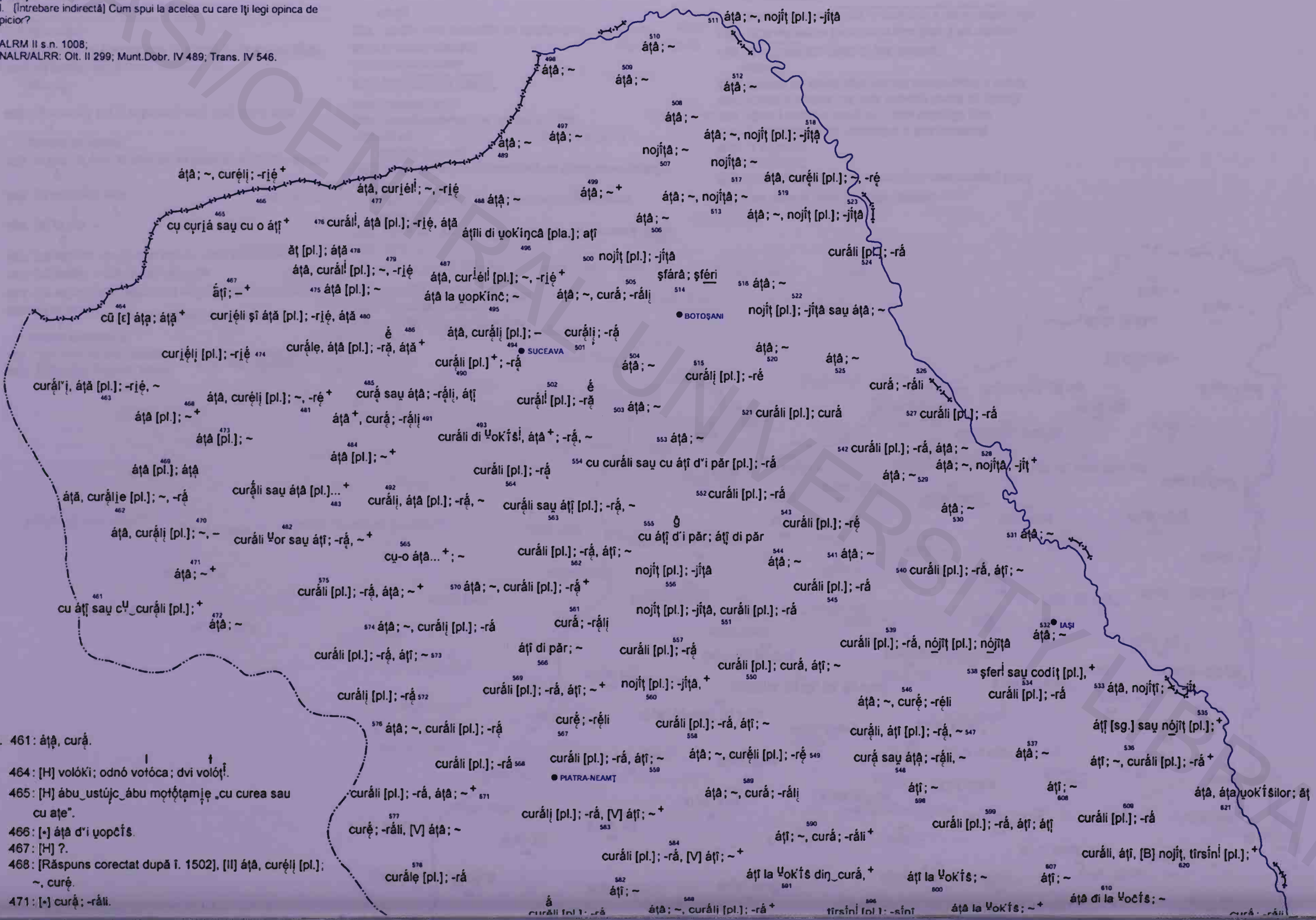
NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

NOJIŢĂ¹, pl. „lanière (pour attacher les chaussons paysans)"

[1501]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la acelea cu care îţi legi opinca de picior?

ALRM II s.n. 1008;
NALR/ALRR: Olt. II 299; Munt.Dobr. IV 489; Trans. IV 546.

II. 461: áţâ, curâ.

464: [H] volóki; odnó votóca; dvi volóţi.

465: [H] ábu ustújc ábu moţóţamie „cu curea sau cu aţe".

466: [•] áţâ d'i uopčís.

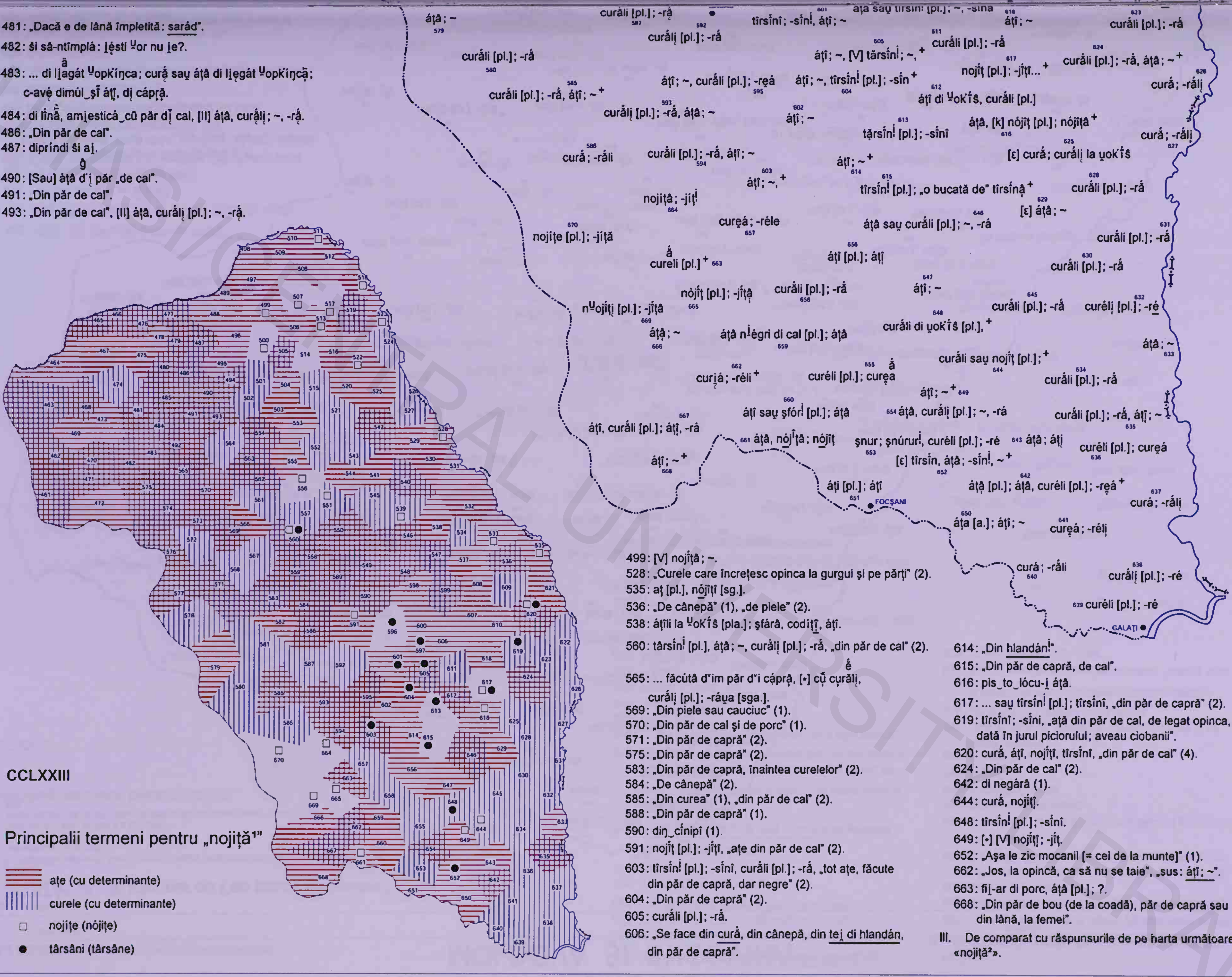
467: [H] ?.

468: [Răspuns corectat după î. 1502]. [II] áţâ, curéli [pl.]; ~, curé.

471: [•] curâ; -râli.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

481: „Dacă e de lână împletită: sarád”.
482: și sâ-ntîmplă: ĭęstĭ ᵘor nu ĭe?.
483: ... di lĭągát ᵘopĸínca; curá sau áță di lĭęgát ᵘopĸínca; c-avę dimúl_șĭ áțĭ, dĭ cáprą.
484: di lînă, amĭesticá_cŭ păr dĭ cal, [II] áță, curắlĭ; ~, -rá.
486: „Din păr de cal”.
487: diprindi și aĭ.
490: [Sau] áță dĭ păr „de cal”.
491: „Din păr de cal”.
493: „Din păr de cal”, [II] áță, curắlĭ [pl.]; ~, -rá.

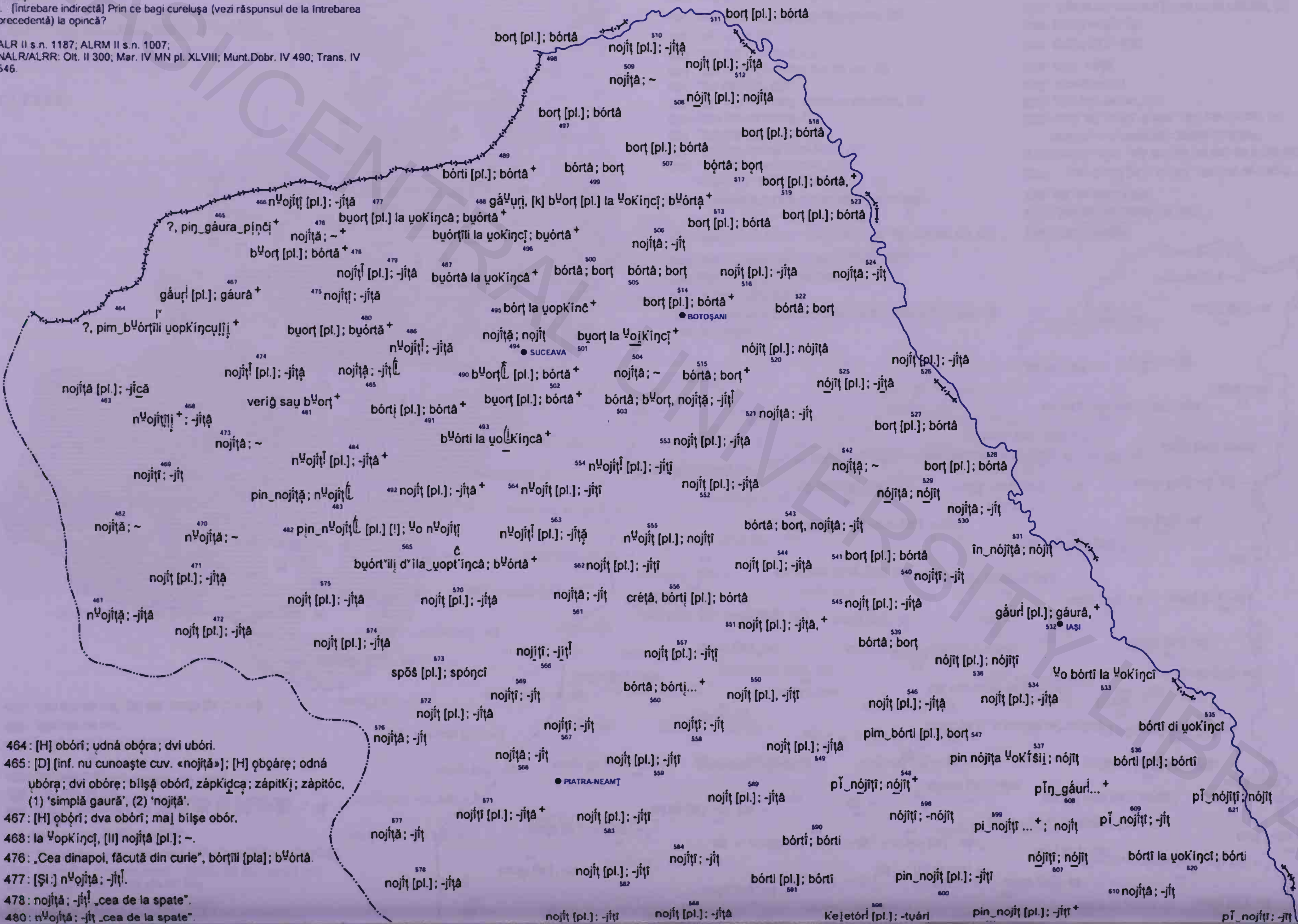

499: [V] nojíță; ~.
528: „Curele care încrețesc opinca la gurgui și pe părți” (2).
535: aț [pl.], nójițĭ [sg.].
536: „De cânepă” (1), „de piele” (2).
538: áțîli la ᵘoĸíș [pla.]; șfáră, codíțĭ, áțĭ.
560: tărsîní [pl.], áță; ~, curắlĭ [pl.]; -rá, „din păr de cal” (2).
565: ... făcută d'im păr d'i cáprą, [•] cŭ cuṛắlĭ, curắlĭ [pl.]; -ráua [sga.].
569: „Din piele sau cauciuc” (1).
570: „Din păr de cal și de porc” (1).
571: „Din păr de capră” (2).
575: „Din păr de capră” (2).
583: „Din păr de capră, înaintea curelelor” (2).
584: „De cânepă” (2).
585: „Din curea” (1), „din păr de cal” (2).
588: „Din păr de capră” (1).
590: din_cînipî (1).
591: nojíțĭ [pl.]; -jíțĭ, „ațe din păr de cal” (2).
603: tîrsîní [pl.]; -sîní, curắli [pl.]; -rá, „tot ațe, făcute din păr de capră, dar negre” (2).
604: „Din păr de capră” (2).
605: curắli [pl.]; -rá.
606: „Se face din curá, din cânepă, din teĭ di hlandán, din păr de capră”.
614: „Din hlandánĭ”.
615: „Din păr de capră, de cal”.
616: pis_to_lócu-ĭ áță.
617: ... sau tîrsîní [pl.]; tîrsîní, „din păr de capră” (2).
619: tîrsîní; -sîní, „ață din păr de cal, de legat opinca, dată în jurul piciorului; aveau ciobanii”.
620: curá, áțĭ, nojíțĭ, tîrsîní, „din păr de cal” (4).
624: „Din păr de cal” (2).
642: di negáră (1).
644: curá, nojíțĭ.
648: tîrsîní [pl.]; -sîní.
649: [•] [V] nojíțĭ; -jíțĭ.
652: „Așa le zic mocanii [= cei de la munte]” (1).
662: „Jos, la opincă, ca să nu se taie”, „sus: áțĭ; ~”.
663: fiĭ-ar di porc, áță [pl.]; ?.
668: „Din păr de bou (de la coadă), păr de capră sau din lână, la femei”.
III. De comparat cu răspunsurile de pe harta următoare, «nojiță²».

NOJIŢĂ², pl. „le trou par où l'on passe ce lanière"

[1502]
I. [Întrebare indirectă] Prin ce bagi cureluşa (vezi răspunsul de la întrebarea precedentă) la opincă?

ALR II s.n. 1187; ALRM II s.n. 1007;
NALR/ALRR: Olt. II 300; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt.Dobr. IV 490; Trans. IV 546.

II. 464: [H] obórî; udná obóra; dvi ubóri.
465: [D] [inf. nu cunoaşte cuv. «nojîță»]; [H] obóąre; odná ubóra; dvi obóre; bílșă obórî, zápkidca; zápitKi; zapitóc, (1) 'simplă gaură', (2) 'nojîță'.
467: [H] obórî; dva obórî; maj bílșe obór.
468: la ᵘopkînçî, [II] nojîță [pl.]; ~.
476: „Cea dinapoi, făcută din curie", bórțîli [pla]; bᵘórtă.
477: [Şi:] nᵘojîță; -jîț.
478: nojîță; -jîț „cea de la spate".
480: nᵘojîță; -jîț „cea de la spate".

481: [D] n^{u}ojîță; ~ „cea de la spate, unde iese cureaua printr-o gaură și de unde se prinde ața".
484: [II] n^{u}ojîț; -jîță.
487: n^{u}ojîță; -jîț „[se zice] la u fel de cheutoare, din piele, dinapoi [la opincă]".
488: n^{u}ojîț; -jîț „cea de la spate, făcută din piele".
489: „bórtili dinapói se cheamă nojîț; -jîță".
490: nojîță; -jîț „sârma de la spate [la opinci]".
491: „În partea dinapoi": nojîță.
492: „Acuma opincile au scuábi".
493: șî n^{u}ojîț; -jîț [este] așę dî_^{u}ùrmă, [II] nojîță; n^{u}ojîț.
495: nojîță; -jîț „[se zice] la cea din spate".

496: n^{u}ojîță; -jîț „cea de la spatele opincii".
501: n^{u}ojîță; -jîț [este] ^{u}o bụcățîcî di cură; fășę díla spáti șî dinăínti, cîn_fășę cr^{i}éțî la uoj̣k'ínçă.
502: „La spate": nojîță.
514: „Găurile de dinapoi [trei la număr, se numesc].": nojîț [pl.]; -jîță.
515: nojîț; -jîță.
519: nojîță; ~.
532: borț [pl.]; bórtă.
548: „Gaură la opincă".
551: bórtă; borț.
560: ... saụ cu belșúžị; -șúg [un altfel de a lega opinca].
565: [D] n^{u}ojîță „se zicea mai demult [dar nu știe dacă] la ațe sau la borțile de la opinci", [•] scuábị „[sunt] de sârmă", [V] n^{u}ojîț „găuri la opincă; la spate [este] o trăsătură din curea".
571: „La ok'îšilị di gúmă să fășę scuábị și se foloseau curắli".
594: [V] bórțî; bórti.
597: [Inf. nu știe vorba «nojîță»].
599: ...curáụa cári-ị îngrăditî uok'ínça pi k'isór.
602: ...[k] urék' [pl.]; uréke, [B] nójîț [pl.]; nójîțî.
603: nójîț [pl.]; nójîțî „cele făcute din piele de porc" (2).
606: „La opinci li se spune în râs pantófị agricolị [!]".
608: ... saụ Keutóri [pl.]; -țọári.
611: tîrsínî; -sîni „sfoară din păr de capră, groasă, care se pune împrejurul piciorului, deasupra opincii".
618: [B] tîrsîni [pl.] „ața de păr la opinci".
640: „[Inf. susține că opinca] se înțepa cu cuțitul și se trecea cureaua".
644: [•] bórti [pl.]; bórtă.
648: gắ^{u}urî.
650: b^{u}órti [pl.]; b^{u}órtî.
651: „Nu s-au purtat opinci".
652: [Inf. nu știe să se fi purtat în sat opinci:] ^{u}un sîngur ^{u}om [purta].
659: [D] n^{u}ojîțî [pl.] „curele de legat opincile; așa le zic mocanii (= locuitorii din Câmpuri, Răcoasa, Soveja)".
661: bórti [pl.]; bórtă.
662: [Inf. justifică pluralul, declarând că sunt opt borte].
664: „Erau 6 borte: două la călcâi, [și] câte două pe părți".
III. De comparat cu răspunsurile de pe harta precedentă, «nojîță¹».

CCLXXIV

Principalii termeni pentru „nojîță²"

nojîță
bórtă
gaură
ureche
cheutoare
Nereprezentat: alți termeni sau lipsa răspunsului

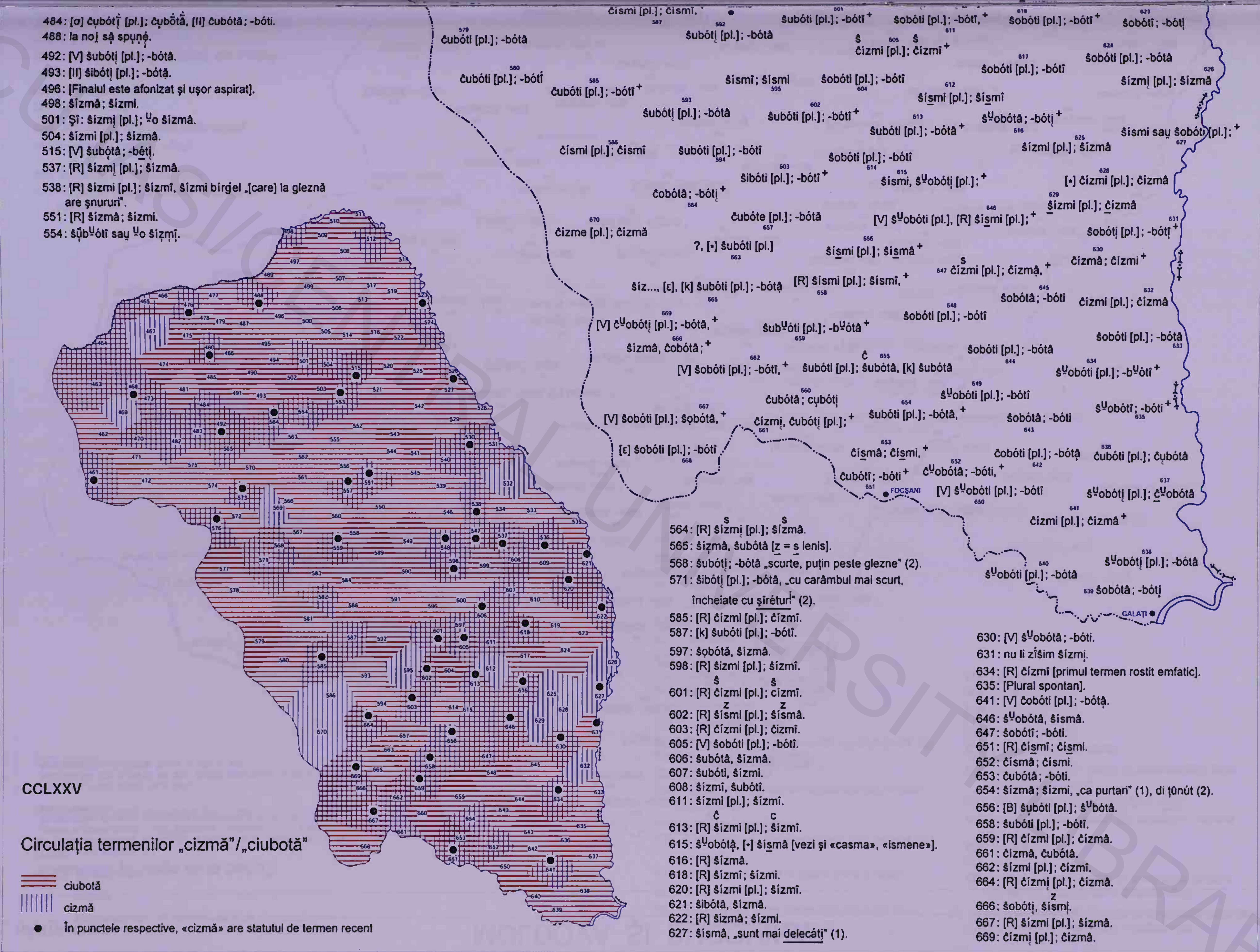
CIZMĂ, pl. „botte"

[1503]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la încălţămintea din piele, lungă până la genunchi, care se poartă, de obicei, iarna...?

ALR II s.n. 1194; ALRM II s.n. 1012; ALM 179; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt.Dobr. IV MN p. 70; Trans. IV MN pl. 137.

II. 461: „Acuma se zice mai mult «cizme»".
464: [H] čóboti; odin čóbăt; dva čóboț, [I, 1] čóbît, čóboț'e.
465: čizmă, čobótă, [H] čióboti; odná čióbota; dva čióboti.
467: [H] čóbuti; dva ~; i mai bîișe čobît.
468: [Mai frecvent:] čobóti [pl.]; -bótă, [II] čizmi; čizmă, [B] cubóti; -bótă.
473: čizmi poličéșt' „roşii şi cu creţi la gleznă".
480: acúma: čismi [pl.]; čismă, da šubóti spuném noi.
482: aséi-i... sau n-auúz...

484: [σ] čubótį [pl.]; čubótâ, [II] čubótă; -bóti.
488: la noį sǫ spųnę.
492: [V] šubótį [pl.]; -bótâ.
493: [II] šibótį [pl.]; -bótą.
496: [Finalul este afonizat și ușor aspirat].
498: šizmâ; šizmi.
501: Și: šizmį [pl.]; ᵘo šizmâ.
504: šizmi [pl.]; šizmâ.
515: [V] šubǫtâ; -bę̄tį.
537: [R] šizmį [pl.]; šizmâ.
538: [R] šizmi [pl.]; šizmî, šizmi bírgel „[care] la gleznă are șnururi".
551: [R] šizmâ; šizmi.
554: šŭbᵘótî sau ᵘo šizmį.

564: [R] šizmį [pl.]; šizmâ.
565: šizmâ, šubótâ [z = s lenis].
568: šubótį; -bótâ „scurte, puțin peste glezne" (2).
571: šibótį [pl.]; -bótâ, „cu carâmbul mai scurt, încheiate cu șirétur" (2).
585: [R] čizmi [pl.]; čizmî.
587: [k] šubóti [pl.]; -bótî.
597: šǫbótâ, šizmâ.
598: [R] šizmi [pl.]; šizmî.
601: [R] čizmi [pl.]; cizmî.
602: [R] šismi [pl.]; šismâ.
603: [R] čizmi [pl.]; čizmî.
605: [V] šobóti [pl.]; -bótî.
606: šubótâ, šizmâ.
607: šubóti, šizmi.
608: šizmî, šubótî.
611: šizmi [pl.]; šizmî.
613: [R] šizmi [pl.]; šizmî.
615: sᵘobótâ, [•] šisma [vezi și «casma», «ismene»].
616: [R] šizmâ.
618: [R] šizmî; šizmi.
620: [R] šizmi [pl.]; šizmî.
621: šibótâ, šizmâ.
622: [R] šizmâ; šizmi.
627: šismâ, „sunt mai delecáți" (1).

630: [V] sᵘobótâ; -bóti.
631: nu li zîšim šizmį.
634: [R] čizmî [primul termen rostit emfatic].
635: [Plural spontan].
641: [V] čobóti [pl.]; -bótą.
646: sᵘobótâ, šismâ.
647: šobótî; -bóti.
651: [R] čismî; čismi.
652: čismâ; čismi.
653: čubótâ; -bóti.
654: šizmâ; šizmi, „ca purtari" (1), di țunút (2).
656: [B] šubóti [pl.]; sᵘbótâ.
658: šubóti [pl.]; -bótî.
659: [R] čizmi [pl.]; čizmâ.
661: čizmâ, čubótâ.
662: šizmi [pl.]; čizmî.
664: [R] čizmį [pl.]; čizmâ.
666: šobótį, šismį.
667: [R] šizmi [pl.]; šizmâ.
669: čizmį [pl.]; čizmâ.

CCLXXV

Circulația termenilor „cizmă"/„ciubotă"

ciubotă

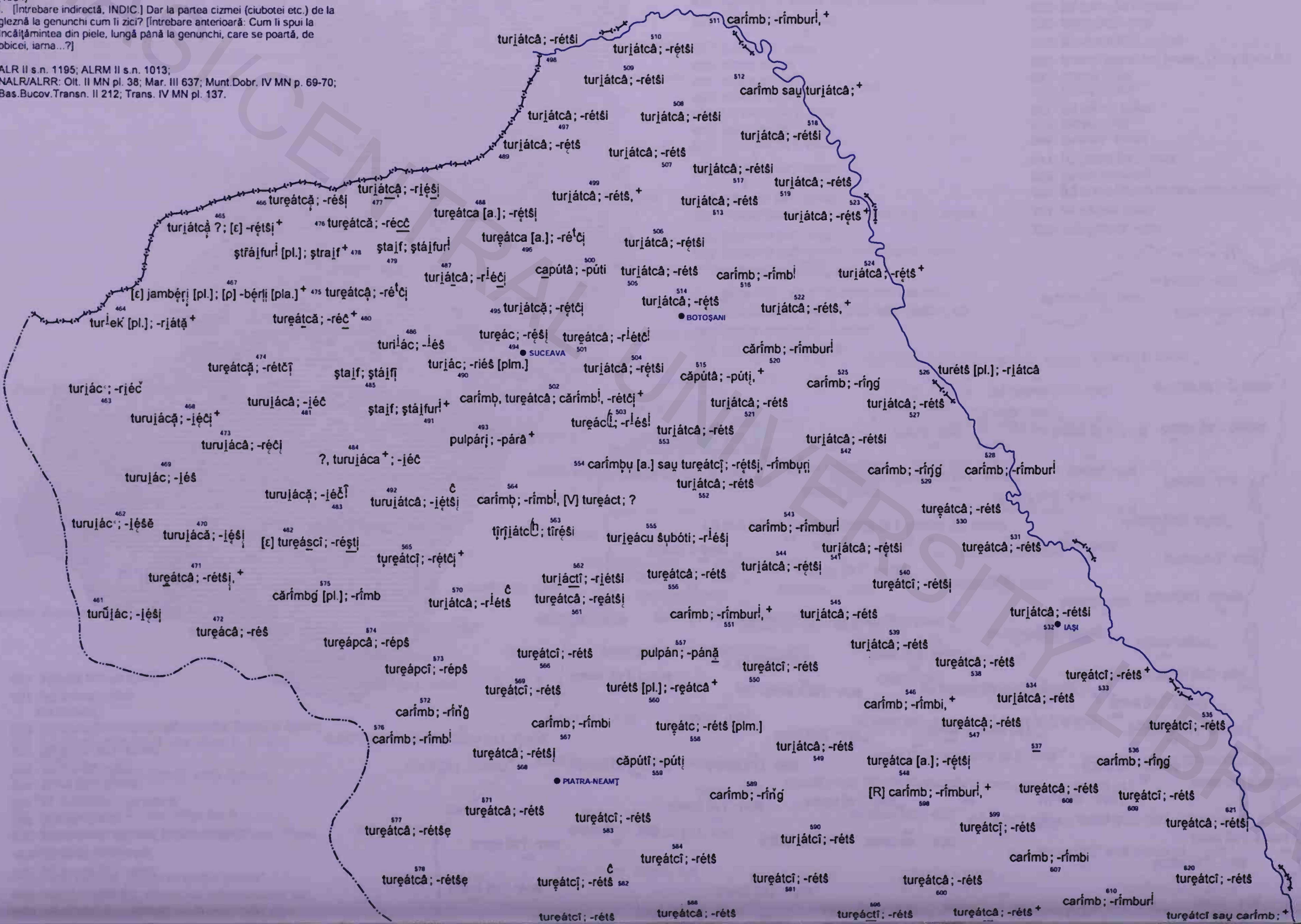
cizmă

● În punctele respective, «cizmă» are statutul de termen recent

CARÂMB, pl. „tige de la botte"

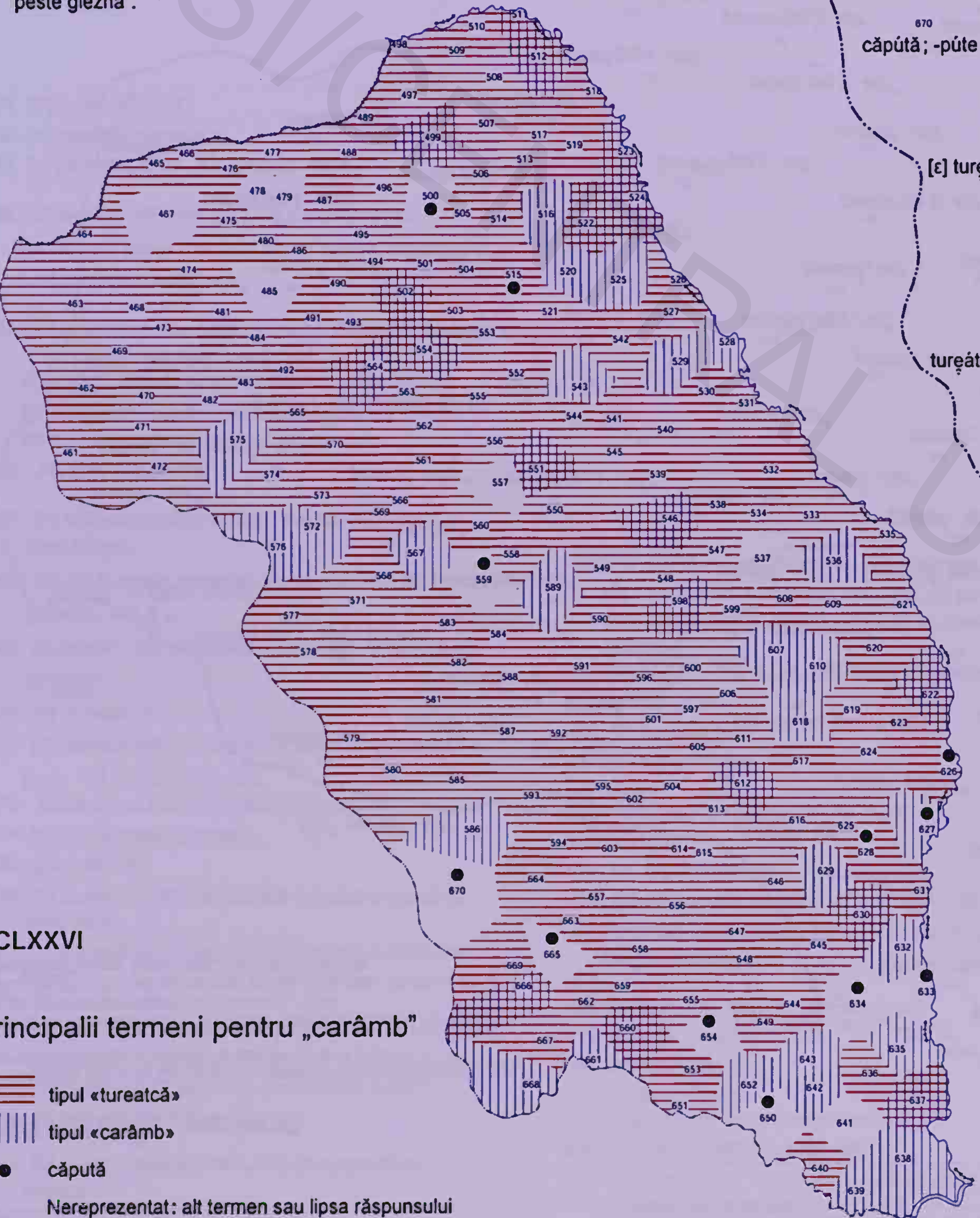
[1504]
I. [Întrebare indirectă, INDIC.] Dar la partea cizmei (ciubotei etc.) de la gleznă la genunchi cum îi zici? [Întrebare anterioară: Cum îi spui la încălţămintea din piele, lungă până la genunchi, care se poartă, de obicei, iarna...?]

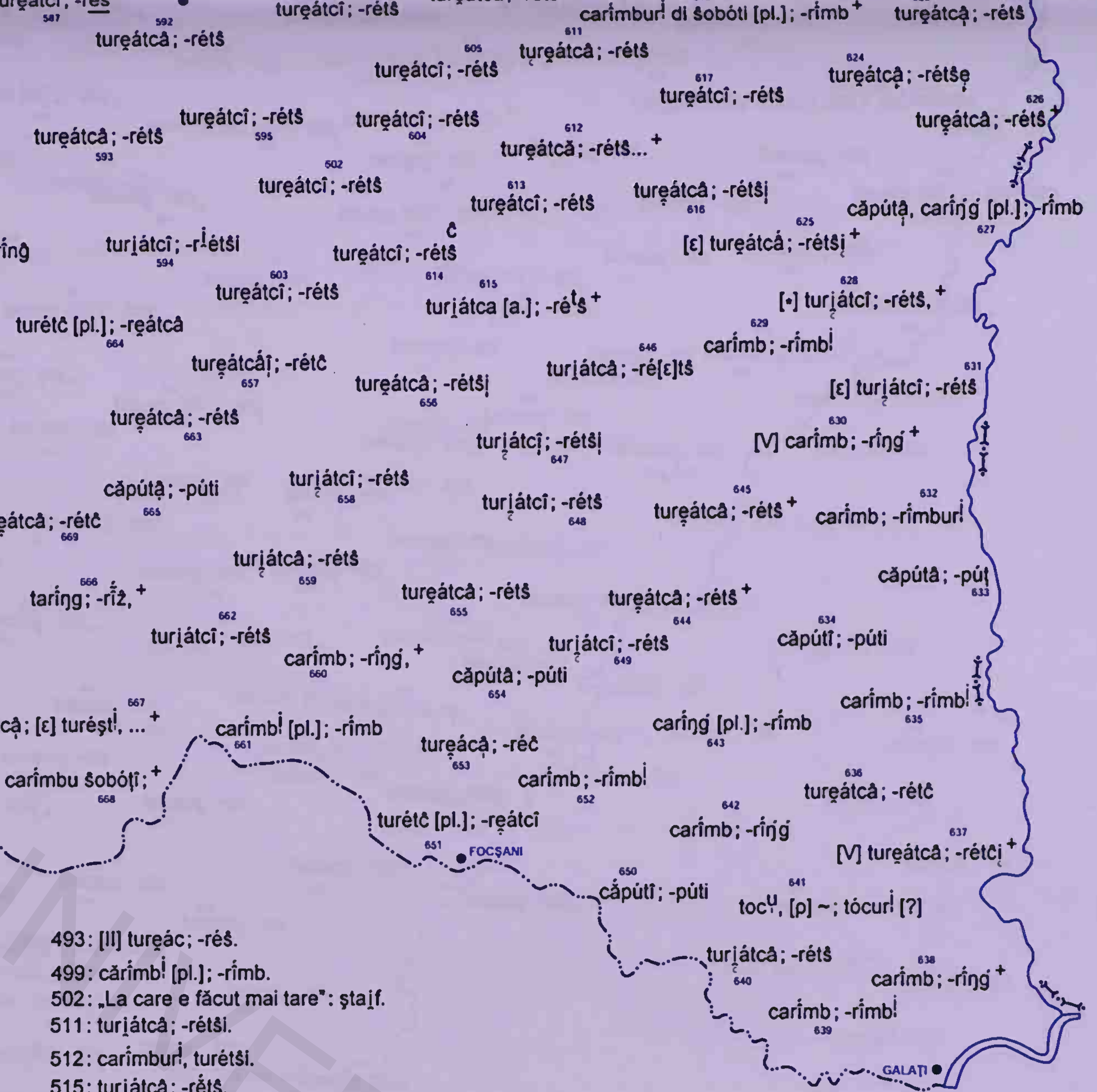
ALR II s.n. 1195; ALRM II s.n. 1013;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. III 637; Munt.Dobr. IV MN p. 69-70; Bas.Bucov.Transn. II 212; Trans. IV MN pl. 137.

BCU/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: [H] χolẹ́wa; dvi holévị, [I, 1] χoléwa; χolʷị̂évẹ.
465: [H] ?.
467: [H] hulẹ́vą; hᵘoléǵ vid čóbọtị; dva hᵘolị̂ẹ́ǵą; maị bilṣe holʷiụ.
468: [II] turuịácą; -ịéč.
471: turẹ́ácă; -rḗṣị.
478: „Mai demult se puneau peste papuci".
480: În armată: carî́mb; -rî́mpị.
484: la čismẹ, [II] turuịácă; -ịéčị.
491: turịác [se zice] „la bocanc, la partea de peste gleznă".

CCLXXVI

Principalii termeni pentru „carâmb"

- tipul «tureatcă»
- tipul «carâmb»
- ● căpută

Nereprezentat: alt termen sau lipsa răspunsului

493: [II] turẹác; -rḗs.
499: cărî́mbị [pl.]; -rî́mb.
502: „La care e făcut mai tare": ṣtaịf.
511: turịátcă; -rétsi.
512: carî́mburị, turétsi.
515: turịátcă; -réts.
522: cărî́mbị [pl.]; carî́mb.
523: „În alte părți": carî́mb; -rî́ṇg.
524: carî́mb; -rî́ṇg.
533: „De la *tureatcă* în jos: căpútă".
546: turịátcă; -rẹ́ts.
551: turịátcă; -réts.
560: botfórị [pl.]; -fór, „lucioase, tari, cu căptușeală" (2).
565: [•] turẹ́ácu [a.]; -rẹ́tčị [plf.].
598: [B] turẹátcî; -réts.
606: căpútă; -púṭị „partea de la gleznă în jos, în care bagi piciorul".
612: ... saụ carî́mb; -rî́mburị.
615: susᵘ [vezi formularea întrebării]; [AL] gobịdáš [pl.]; gobidácᵘ.
618: turẹátcî; -rétṣị „e de la gleznă până la talpă".
622: turéts, carî́mbur.
625: [Ezitarea s-ar putea datora faptului că inf. nu a înțeles pe moment întrebarea].
626: căpúta [a.].
628: [k] (și:) căpúti.
630: [σ] turịátcᵃ; -réts.
637: [R] carî́mb; -rî́ṇg.
638: [În partea de jos:] căpúṭị.
644: calacatî́rị [pl.]; -tî́r „cizme cu carâmbii tăiați după ce aceștia s-au rupt".
645: „Cu *tureatca* tăiată: caríṇg [pl.]; -rî́mb".
660: turẹátcă; -rétčị „moale" (2), căpúti [pl.] „cizmele fără *turetcî*".
666: turétcă; -réts.
667: ... [ɛ] ~.
668: caríṇg di šobótî „pentru a-i deosebi de cei de la căruță" [inf. justifică astfel determinantul].

III. Nu am evidențiat prin [?] cazurile de confuzii evidente, de tipul «jambiere», «ștraifuri», «ștaifuri» etc.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

PANTOFI, sg. „souliers"

[1505]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la încălţămintea de piele în care intră numai partea de jos a piciorului şi călcâiul până la glezne?

ALF 1252; AIS 1566; ALL 1137; ALMC 1412; ALB 1550; ALFC 1029; ALJA 1271; ALLR 798;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. III 638; Munt.Dobr. IV MN p. 78; cf. Bas.Bucov.Transn. II 224, 225; Trans. IV MN pl. 138.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

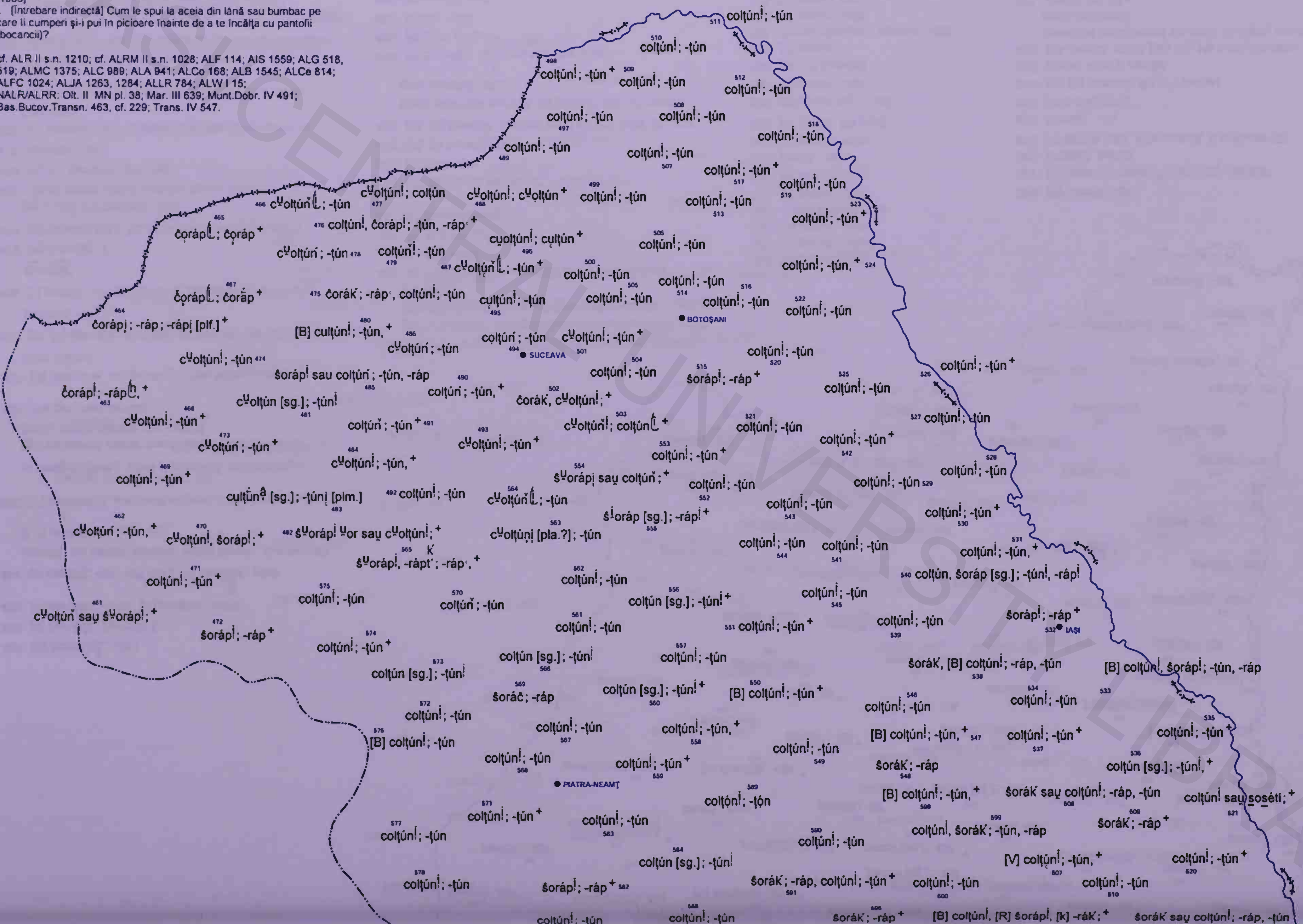
579 pantóf̍; -tóf+
580 pantóń; -tóf
585 [B] jumătắț [plt.], +
586 pantóf [sg.]; -tóń
587 pantof [sg.]; -toh
592 [V] žumătắț; -tắte, +
593 papúš; -púc
594 [V] žumătắț; -táti, +
595 pantóf [sg.]; -tóf̍
601 pantóf̍; -tóf; -tóš
602 pantóḱ; -tóf
603 pantóń; -tóf+
604 pantóf [sg.]; -tóń, +
605 pantóf [sg.]; -tóf̍+
611 pantóń; -tóf
612 pantóš; -tóf
613 pantóf [sg.]; -tóf̍
614 pantóń; -tóf
615 pantóń; -tóf(u
616 pantóń; -tóf+
617 pantóf [sg.]; -tóń
618 pantóf̍; -tóf
623 pantóń; -tóf
624 pantóń; -tóf
625 pantóń; -tóf+
626 pantóf̍; -tóf
627 pantóń; -tóf
628 [•] pantóń; -tóf
629 pantóf [sg.]; -tóf̍
630 pantóńi; -tóf
631 pantóf̍, [k] pantóńi; +
632 pantóf [sg.]; -tóń
633 pantúń; -túf
634 pantóń; -tóf
635 pantóń; -tóf
636 pantóń; -tóf
637 pantóń; -tóf
638 pantóf̍; -tóf
639 pantóń; -tóf
640 pantóf [sg.]; -tóńi+
641 pantóf̍, pantóń; -tóf
642 pantóń; -tóf
643 pantóń; -tóf
644 pantóń; -tóf(u+
645 pantóń; -tóf
646 pantóhi; -tóf
647 pantóń; -tóf
648 pantóhi; -tóf
649 pantóń; -tóf
650 pantóḱ; -tóf
651 pantóń; -tóf
652 pantᵘóń; -tᵘóf
653 pantóń; -tóf
654 pantóf̍; -tóf
655 pantóf̍; -tóf
656 pantóń; -tóf
657 pantóń; -tóf+
658 pantóf̍, [k] -tóń; -tóf
659 pantᵘóń; -tᵘóf
660 pantóf̍, [k] -tóń; -tóf
661 pantóf̍, [k] -tóńi; -tóf
662 pantóhi; -tóf+
663 pantóń; -tóf
664 pantóń; -tóf
665 pantóń; -tóf(u
666 pantóń; -tóf
667 pantóf̍, -tóń; -tóf
668 pantóń; -tóf
669 pantóf̍; -tóf
670 pantóf̍; -tóf
FOCȘANI
GALAȚI

II. 461: [V] žumatắț; -tắt'i̯.
462: [V] žumătắț; žumatắt'ĕ.
463: [V] pantófăl; -tófel', [D] jumătắț; -tắt'ĕ.
464: [p] pantófli̯; -tóf; -tófi̯ [plf.], [H] pantóhe; o̯dná pantófli̯; dvi pantóf, cervéḱi̯; odi̯án červéc; dva červéḱi̯, [l, 1] pantófli.
465: [H] polovinḱi̯ế, sau̯ dacă nu [rom.]: hắlbșûhẹ, da ásta pi nimțếșt'i̯ [rom.], odná pᵘotovéńcĭ, odi̯én hálpșu̯; [și:] tot pantóf, macár limbă ucrai̯ńi̯ánă, tot pantóf̍ [rom.], odi̯án pantóv_dva pantófi̯.
466: „Nu erau mai demult".
467: [H] hàlbșúhe; odi̯én hàlbșú; dva hàlbșú; i mai̯ bilșe hàlbșú.
468: [σ], [V] ǧumatắț; ǧumățáti, [II] pantóf̍; -tóf, [B] ǧumatắț, -táti̯.
469: [•] pantóf̍; -tóf, [σ] ǧumatắț „cu curele, la femei zîșẹ žumatắț".
470: [V] žumatắț; ?.
471: [V] žumătắț [plt.]; ᵘo pe̯réḱi̯ di̯ žumătắț, [•] pantóf [sg.]; -tóf̍, [V] žumătắț; -táti.
473: „După primul război mondial purtau câțiva".
474: [σ], [V] ǧumatắț; ji̯umatáti̯.
475: ǧumatắț; -táti̯.
476: [V] žumatắț; -tắt'i „papuci fără tureatcă și numai cu două borți".
477: [V] žumatắț [plt.], hónțpantòfli „sandale cu talpă de lemn".
478: [V] sandáli̯; -dắlă, [σ] žumatắț; -tắte.
479: sandálă [sg.]; -dáli [inf. confundă pantofii cu sandalele], [D] žumatắț „se zicea tot la sandale", papúš; -púc 'bocanci'.
480: [V] žumătắț [plt.] [se zicea când era inf. „băiat"].
481: [V] hàlbșúf; -șúń, ǧumatắț; -táti̯.
482: [D], [V] mắi̯ d̯îșẹ žumatắț, cĭ i̯i i̯era_mvațắț cu bocắnș.
483: nˡémțĭ spúni hàlbșûχẹ.
484: [V] mai̯ dimúl_cîn i̯erám i̯eu̯ fátă, spuni̯ến_ǧumătắț, [D] ᵘo žumatáti, la ai̯ìști̯a-i̯ spuni̯ém, [II] pantófli; -tóflu, ǧumătắț; ǧumatáti „pantofi femeiești cu curele [sandale]".
485: [σ] žumătắț; [inf. susține că prima dată au fost] sandáli̯; -dálă.
486: [V] žumătắț [plt.].
487: [V] žumatắț; -táti̯.
490: [V] hálpșù „pe nemțește"; ᵘo paréc̆i̯ d'i ~.
491: [V] tîrlíš; -líc.
492: [V], [F] žumătắț [plt.].
493: [D], [V] žumătắț „le zicea când au ieșit întâi" [inf. n-a purtat niciodată pantofi], [II] pantóf̍; -tóf, [V] pantófli [plt.], žumătắț [plt.].
494: [V] žumatắț; -tắc̆i̯, „se mai zice și azi".
495: [R] ǵéti; ǵátă.
498: papúc; -púš.
499: [R] pantóf̍; -tóf.
501: ai̯ìști̯a? [am arătat pantofii mei].
502: [B] mai̯ hắt-hắt: ǧumatắț; -táti̯.
503: [D] žumătắț [inf. nu știe sigur dacă se zicea „la cei femeiești sau bărbătești"].
508: papúš; -púc.
509: [R] pantóf̍; -tóf.
523: [V] papúš; -púc.
526: [V] papúš; -púc.
528: ... sau̯ papúš; -púc.
531: [B] papúš; -púc.
535: [B] ˡimini̯; -niu̯.
539: papúš; -púc.
543: [V] papúš; -púc.
555: [V] papúš, [R] ǵi̯éti̯.
558: [R] pantóf [sg.]; -tóf̍.
560: [V] iminé̯i; -nél.
565: [D], [V] žumătắț.
566: [V] papúš.
567: [Primul răspuns:] sandáli; -dálĭ.
575: [V] papúc; -púš.
579: [V] pantóḱ [plt.].
584: [V] iminé̯i; -nél.
585: sandáli; -dálĭ.
588: [R] pantóf̍; -tóf.
589: [V] pantóh; -tóš.
592: [F] pantóń, [R] pantóf [sg.]; -tóf̍.
594: [R] pantóf̍; -tóf.
597: [B] (două) jumătắț; ᵘo jumătáte „pantofi".
600: jumătáti, pantóf.
603: [V] iminé̯i [plt.] „și la pantofi, și la ghete" (2).
604: ˡiminé̯i; -nél.
605: [V] iminé̯i [plt.].
616: [V], [B] žumătắț, [V], [F] i̯iminé̯i.
620: papúc, iminíu̯, pantóf.
625: túfli, papúš, stîrlíš [(2), (3), (4) sunt sinonime, denumind încălțăminte de casă, de curte, eventual uzată, scâlciată].
631: pantóf, [p], [ε] ~.
640: [V] žumătắț, „pe vremea bunicilor", bușmaké̯i; -ḱíu̯ „încălțăminte ruptă, pe care o porți târâș de ici, colo".
644: [•] žumătắț; žumatáti.
657: [V] jumătắți̯; [ε] jumătáte „pantofi pentru bărbați".
662: [B] papúš.

CIORAPI, sg. „bas, chaussettes”

[1506]
I. [Întrebare indirectă] Cum le spui la aceia din lână sau bumbac pe care îi cumperi şi-i pui în picioare înainte de a te încălţa cu pantofii (bocancii)?

cf. ALR II s.n. 1210; cf. ALRM II s.n. 1028; ALF 114; AIS 1559; ALG 518, 519; ALMC 1375; ALC 989; ALA 941; ALCo 168; ALB 1545; ALCe 814; ALFC 1024; ALJA 1263, 1284; ALLR 784; ALW I 15;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. III 639; Munt.Dobr. IV 491; Bas.Bucov.Transn. 463, cf. 229; Trans. IV 547.

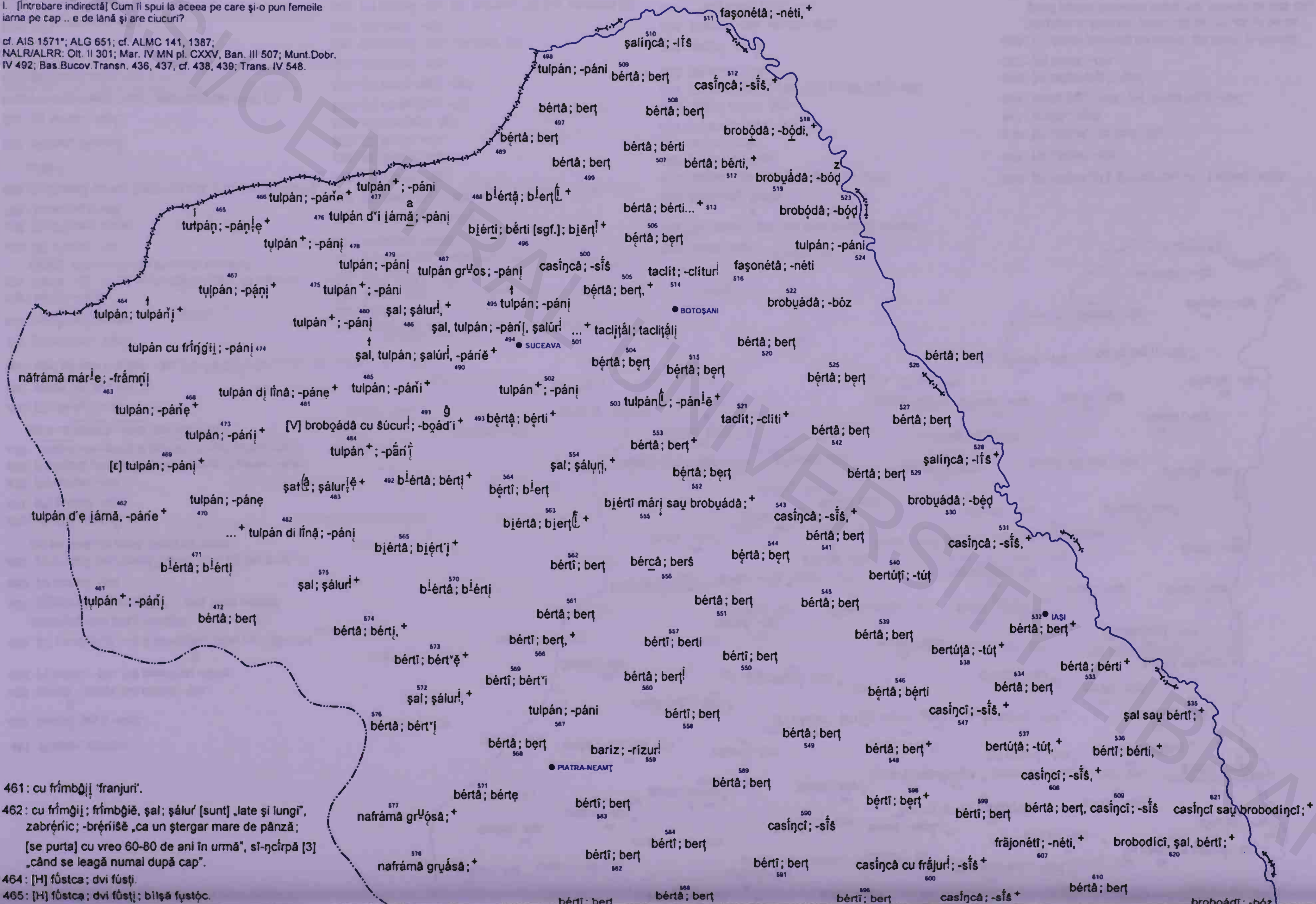
579 colțún^{i}; -țún +
580 čorápⁱ; -ráp
585 colțún^{i}; -țún +
586 čoráp [sg.]; -rák +
587 șorák; -ráp
592 colțún^{i}; -țún
593 șorák; șoráp +
594 călțún^{i}; -țún
595 șorák; -ráp
601 șorák; -ráp
602 șorák; -ráp +
603 [B] călțún^{i}; -țún, +
604 șorák; -ráp, +
605 călțún^{i}; -țún +
611 [B] călțún [sg.]; -țún^{i}, +
612 șoráp^{i}; -ráp
613 [V] călțún^{i}; -țún, +
614 șorák; -ráp^{u}
615 șorák; -ráp, +
616 [V] călțún^{i}; -țún +
617 călțún^{i}; -țún... +
618 șorák; -ráp +
623 colțún^{i}; -țún, +
624 ^{u}o părékĭ di călțún^{i}; -țún
625 șorák; -ráp
626 s^{u}orák; -ráp +
627 șorák, čorák +
628 șorák; -ráp
629 șorák; -ráp
630 s^{u}oráp [sg.]; -rák
631 șoráp^{i}, [k] -rák; –
632 čorák; -ráp
633 șorák; -ráp
634 s^{u}orák; -ráp +
635 s^{u}orák; -ráp
636 čorák; -ráp
637 s^{u}orák; -ráp
638 s^{u}orák; -ráp
639 șorák; -ráp
640 s^{u}orák; -ráp
641 čoráp [sg.]; -ráp^{i} +
642 čorák; -ráp
643 șoráp^{i}, [k] -rák; -ráp
644 [•] [V] călțún^{i}; -țún +
645 șorák; -ráp
646 s^{u}orák; -ráp +
647 șorák; -ráp
648 șoráp [sg.]; -rák
649 s^{u}orák; -ráp
650 s^{u}orák; -ráp
651 čorák; -ráp
FOCȘANI
652 s^{u}orák; -ráp
653 čoráp [sg.]; -rák
654 čoráp^{i}; s^{u}oráp
655 șorák, -ráp^{i}; čoráp
656 șorák; -ráp
657 [V] călțún^{i}; -țún, +
658 s^{u}orák; -ráp
659 s^{u}orák; -ráp
660 čorák; -ráp
661 č^{u}oráp^{i}; -ráp
662 șorák; -ráp
663 čoráp^{i}; -ráp +
664 călțún [sg.]; -țún^{i} +
665 șorák; -ráp, +
666 șorák; -ráp +
667 călțún^{i}; -țún, șorák; -ráp
668 șoséti; -sįátĭ, +
669 [V] călțún^{i}; -țún, +
670 čoráp^{i}; -ráp
GALAȚI

II. 461: s^{u}oráp, cuolțún.
462: șoráp [sg.]; -rápč.
463: știrimft^{i}; știrimf, [D] colțún; -țún.
464: [•] cultún; -țún, [H] pančóha; -čóhe.
465: [H] pančįóhįe; odná pančįóha; pára pančįóh; dvi pančįóhe-ábu bilșe pančįóh.
467: [H] pančóh; dva pančóh; i maį bilșe pančóh.
468: [II] colțún^{i}; -țún.
469: [•] c^{u}olțún sau șoráp^{i}; čoráp, -țún, (1) [se zice] „la cei de lână, de iarnă, făcuți de femei".
470: c^{u}olțún, șoráp.
471: [R] șorápč; -ráp.
472: [V] colțún^{i}; -țún.
473: [V] čuárič „numai la femei, deasupra genunchiului".
476: „colțúni erau până la ženúnč, čorápi [erau] scurți, cam ca sosét'i; -sétă, dar mai groși".
480: [T] s^{u}oráp^{i}; -ráp.
482: colțún ^{u}or sau s^{u}oráp.
484: amú șă spúni čoráp^{i}; -ráp, [II] c^{u}olțún^{i}; -țún.
487: [R] s^{u}orák; -ráp.
488: [p] s^{i}oráp^{i}; șoráp.
490: șoráp^{i}; -ráp.
491: bîrlăș; -lác „un fel de ciorapi din lână, cu talpă de pălărie, care se purtau în loc de bocanci".
493: [II] c^{u}olțún; -țún.
496: [R] s^{u}oráp^{i}; čoráp.
498: șoráp [sg.]; -rák.
501: [•] șįoráp^{i}, da noį îį știm [ɛ] așá, a nųástrî [vorba ~], colțún^{i}.
502: c^{u}olțún, č^{u}oráp.
503: [p] șoráp^{i}; -ráp.
515: [V] colțún [sg.]; -țún^{i}, „sunt făcuți din lână" (2).
517: [R] șoráp^{i}; -ráp.
523: [R] șorák; -ráp.
524: șoráp [sg.]; -rák.
526: [R] șoráp [sg.]; -ráp^{i}.
530: [R] șoráp^{i}; -ráp.
531: șoráp [sg.]; -ráp^{i}, [k] -rák.
532: [V] colțún^{i}; -țún.
535: [R] șoráp [sg.]; -rák.
536: actu^{u}ál, șorák.
537: [R] șorák; -ráp.
542: [R] șoráp^{i}; -ráp.
547: [R] șorák; -ráp.
550: șorák; -ráp.
551: [R] șoráp^{i}; -ráp.
553: [R] șoráp [sg.]; -rák.
554: colțún sau șoráp.
555: sau un c^{u}olțún; -țún^{i}.
556: [R] șoráp [sg.]; -ráp^{i}.
558: [R] șoráp^{i}; -ráp.
559: [R] șoráp^{i}; -ráp.
560: [R] șorák; -ráp.
565: c^{u}olțún [sg.]; -țún.
571: [R] șoráp [sg.]; -rák.
574: [R] șoráp [sg.]; -ráp^{i}.
579: [R] čoráp^{i}; -ráp.
582: [B] colțún^{i}; -țún, „din lână" (2).
585: [R] čorák; -ráp.
586: [V] călțún^{i}; -țún, [pl. spontan] (1), [sg. spontan] (2).
591: „De lână" (2).
593: [V] călțún^{i}; -țún.
596: [V] colțún^{i}; -țún.
597: [B] călțún^{i}; -țún, „erau din bumbac sau muslín, o pânză subțire, colorată".
598: șorák; -ráp.
602: [B] călțún^{i}; -țún, „de lână, împletiți în casă".
603: [R] čorák; čoráp.
604: călțún^{i}; -țún „făcuți în casă, de lână".
605: [R] șorák; -ráp.
606: colțún, șoráp.
607: [R] șoráp [sg.]; -rák.
609: colțún^{i} di lînî; -țún.
611: [R] șoráp [sg.]; -rák, [și:] sosétĭ [sg.]; -séti.
613: [R] șorák; -ráp.
615: călțún^{i}; -țún.
616: s^{u}oráp^{i}; -ráp, soséti; -sățǎ.
617: ... sau șoráp [sg.]; -rák.
618: [D] colțún^{i}; -țún, [acum:] soséti; -sétă.
619: [B] colțún^{i}; -țún.
620: [Acum:] șoráp [sg.]; -rák.
621: colțún, sosétă, [și:] șoráp [sg.]; -rák.
623: sosățĭ [sg.]; -sățj, șorák; -ráp, „e mai scurtă sosáta".
626: [B] călțún^{i} [pl.]. [Primul răspuns:] sosétį; -sétă.
627: [V] călțún^{i}; -țún.
634: [V] călțún^{i}, „de lână" (2).
641: soséti; -sețǎ.
644: șoráp [sg.]; -rák, [••] čoráp [sg.]; -rák.
646: [V] călțún [sg.]; -țún^{i}.
657: [R] čorák; -ráp.
663: [•] călțún^{i} „împletiți de mână, din lână", [••] șorák [răspuns al fiicei inf. princ., 30 de ani, ca un fel de glosă pentru termenul vechi, dat anterior de altă inf.].
664: [R] čoráp^{i}; -ráp.
665: [V] călțún^{i}.
666: [V] colțún^{i}; -țún.
668: șorák; -ráp^{u}.
669: [R] čoráp^{i}; -ráp.

BROBOADĂ, pl. „châle”

[1508]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea pe care şi-o pun femeile iarna pe cap .. e de lână şi are ciucuri?

cf. AIS 1571*; ALG 651; cf. ALMC 141, 1387; NALR/ALRR: Olt. II 301; Mar. IV MN pl. CXXV, Ban. III 507; Munt.Dobr. IV 492; Bas.Bucov.Transn. 436, 437, cf. 438, 439; Trans. IV 548.

II. 461: cu frî́mbọ̆i̯ 'franjuri'.
462: cu frî́mgi̯; frî́mbgiĕ, şal; şálur [sunt] „late şi lungi”, zabrén̆ic; -brén̆işĕ „ca un ştergar mare de pânză; [se purta] cu vreo 60-80 de ani în urmă”, sî-ŋcî́rpă [3] „când se leagă numai după cap”.
464: [H] fóstca; dvi fósti.
465: [H] fóstca; dvi fósti; bilşă fustóc.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

466: [•] panḑatúră „de in”, mińișt'ĭęrgụrạ „din bumbac; la Putna se spune zabráńic”.
467: [H] fŭstcạ; dvi fúsți; maĭ bîlșă fụstǫ́c.
468: cu frîmbğį, [II] tulpán; -páni̦.
469: dį lînî, „nu are ciucuri”, [•] tulpán cu frîmbğį, tulpán; -páni̦, [și:] zăbrénic.
473: frîmbd'į 'franjuri', „mai mare era șal; șáluri”, zabrẹ́ńic; -brẹ́ńičį „alb, țesut în 9 ițe, se purta la sărbători”, [era] márį cît a ńi lúmea.
475: cu strẹ́mți „ciucuri”.
477: gruos.
478: dį lînă, cu canắś.
480: cu strẹ́mți.
481: zabrẹ́ńic „din bumbac alb”.
482: casînci, uor sau n-àuúz uor sau...; casíś „e mai subțire”; zdrắmți 'franjuri'; „în Ardeal: frîmbğii”, [•] tulpán cu frîmbğįį [sau] biértă, [D] casînca-į măį supțîri.
483: și tulpán cu frîṅgii; -páni̦; [era vreo diferență între «șal» și «tulpan»?] nu, nu įéra, șálu-apî įerá șâtu, grŏz_di įárnă, įérá ŭ_șal, așá mári [gest], șî cu frîṅgįį, dį-eșẹ́lį.
484: cu frîmbğį; frîṅgįį, [D] „[nu se zice] «bertă»; «casâncă» se zice la Broșteni”, [V] ștįelgári „se purta peste cârpă”; [II] trupán; -pániĕ.
485: cu țúrțuri, [V] s-o-mbrobod'ít cu șt'ergári „broboadă mare, albă”.
486: tulpán gruos; -páńe; „este și” tulpán sau șal supțire.
488: [D] casînci; -síś „mai subțire, tot cu strẹ́mți, ca biérta”.
490: „Șalul e mai mare”.
491: [R] tulpán gros; -páni̦.
492: casîncă; -síś „broboade de lână lungi, negre, care se prind pe subsuoară”.
493: cu canắś și frắjuri, casînci; -síśi „subțirică, mai de vară”, [II] bértă; bérți, [V] șlá'ir; șlá'iri „broboadă pentru fete tinere, din material subțire, lungă; [se purta] cu un capăt în față și unul în spate”.
496: [D] casîncă; -sînci „mai subțire”, to_cu frăj”.
501: įḗu îį zîc..., [p] casîncúți; taclídu șála-į taclíd, sîn_casíś dį-éștia nįḗgri, cu frắnjuri, îį casîncă.
502: gros, basmắ; -máli „de pânză, subțire, albă sau colorată”.
503: cu șúcuri, biértă; biérțĭ „e mai mare ca tulpanul”.
505: casîncă; -síś.
511: brobǫ́dă; -bǫ́di, bértă; bérti.
512: taclíd; -clíduri.
513: ... sau fașonétă; -néti.
517: brobǫ́dă; -bǫ́di.
518: bértă; berț.
521: „De lână, împletită”.
528: fișíu; -șíi „șal rar, până la genunchi, purtat de măicuțe”.
531: tulpán; -páni, bértă; berț; (3): „e mai mare”.
532: șal; șáluri, „mai mare” (2).
533: [B] casînci „mai subțire decât «berta»; are ciucuri”, tulpán; -páni̦.
535: șalúri, berț, „e de lână” (2).
536: casînci, tulpán, „mai mici, numai pe cap” (2), (3).
537: casîncă cu frắjuri; casíś, bértă; berț „[e] mai mare” (3).
538: gîrmé; -méle „pânză albă, în trei colțuri, se poartă pe sub (1)”.
543: bértă; berț.
547: bértî di cap; berț, „este și bertă di skinári; e mai mare”.
548: [B] casîncă; -síś, „cu franjuri, mai mică decât (1)”.
553: taclíti [pl.]; taclít „broboadă mai groasă, pentru iarnă”.
554: bẹ́rți; bįerț, casîncă; -síśi, (1) „[e] lung, vine și peste haină”, (2) „[e] mai mică”, (3) „[e] mai subțire”; (1) și (2) [au] frắșuri.
555: bįerț, brobuádi, [σ] casîncă; -síśi, „[e] mai subțire”; (1) [are] canắś.
563: casấncă, „[e] tot un fel de bertă, mai subțire”.
565: [σ] casîncă; -síś „[se zice] la cele mai subțirele”.
566: bertúți; -túțĭ.
572: bértă; bérți, „mai mare” (1).
573: [V] casînci; -síś.
574: casîncă; -síś, „fără ciucuri” (1).
575: [R] biértă; biérti.
577: năfrắmi gruósă.
578: nafrắmi gruásă.
586: biértî; biert.
597: „Mai mică decât «berta» se cheamă casîncă; -síś”.
598: cu frắjuri; frắjur.
600: bértă márį „[cea] care se pune pe cap și apoi se leagă la spate”, șal; șáluri.
602: „Plușată” (1).
604: „Mai subțire” (1).
605: bariz; -rízuri.
606: „Când e mai mare: bértă; berț; șálu e și mai mare; se cumpărau”.
607: casînci; -síś.
608: bértî; berț sau frắșonétî; -néti; „mai groasă” (1), „e lungă, mare” (2), „din lână, mai subțire” (3).
611: bértî; berț, „e mai mare” (2).
618: casînci; -síś „din stofă neagră, mai subțire ca bertúța”, bértî; bérti „e mare, de lână”.
619: bértî; berț, „mai mare ca (1)”.
620: brobodéli, șáluri, bérti, [•] șălúți; -luț „e mai mică”.
621: casíś, brobodíś, „mai mare: șălúță; -lúț; și mai mare: bértă; bérț”.
623: brobǫ́dî; -bǫ́d, bértî; berț, „e mai mare și mai groasă; se acoperă capul și spatele” (3).
625: șal; șáluri, cu frắjuri.
631: șal ?; brobuádi, báriz; -rízuri „[e] subțire” (3).
633: bertúță.
640: bertúț, bérti, „mare” (1).
643: fașonétă; -néti.
644: [•] șalu „mai mare”, fașonétă; -néti „mai mică”.
649: [•] fașonétî; -néti.
652: brobuǫ́d, fașoniéti.
655: casúś, fașonéti, cu frắjuri (1), (2), „de bumbac” (2).
661: brobóz, brobuádį [a doua formă de plural aparține inf. principal], „cumpărată” (1).
664: casîncă; -sînć, șal; șáluri, bariz; -rízi; „cele mari [se numesc astfel]” (3); „broboade de sărbătoare, negre, maro, de cumpărat” (4).
667: șal; șáluri, „mai subțire” (1).
669: casînć, șáluri.
670: șal; șáluri.

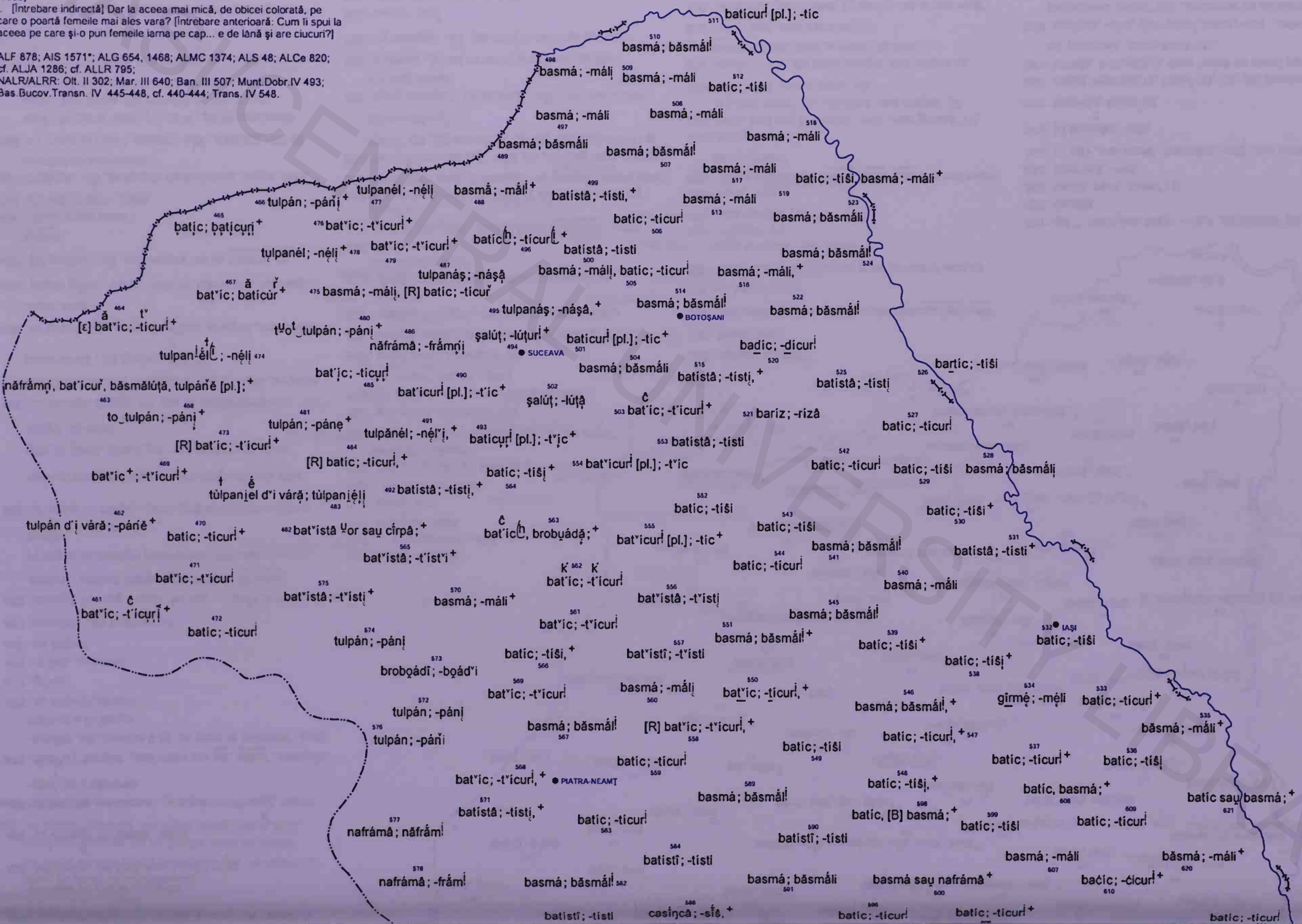
III. Vezi și răspunsurile de pe harta următoare („basma”).

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ŞI BUCOVINA

BASMA, pl. „mouchoir de tête, fichu"

[1509]
I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea mai mică, de obicei colorată, pe care o poartă femeile mai ales vara? [Întrebare anterioară: Cum îi spui la aceea pe care şi-o pun femeile iarna pe cap... e de lână şi are ciucuri?]

ALF 878; AIS 1571*; ALG 654, 1468; ALMC 1374; ALS 48; ALCe 820; cf. ALJA 1286; cf. ALLR 795;
NALR/ALRR: Olt. II 302; Mar. III 640; Ban. III 507; Munt.Dobr.IV 493;
Bas.Bucov.Transn. IV 445-448, cf. 440-444; Trans. IV 548.

579 tulpán; -pánį +
580 bat'ic; -t'icur^i
585 casînçî; -sînč +
586 bat'ic; -t'icur^i
587 batisti; -tisti
592 basmá; băsmăl^i
593 bat'istă; -t'istį
594 basmá; -máli, +
595 basmá; -málį, batic; -tiši
502 batic, [k] basmá; -málę
603 bat'ic; -t'icur^i
604 brobuádî; -buádi
605 basmá; -máli
611 batic; -ticur^i +
612 batic; -ticur^i
613 bátic; báticur^i
614 batístî; -tisti
615 băsmá; -málį
616 băsmá; -málį
617 batistî, batic; +
618 batic înflorit; -tiši +
623 batic; -tišį
624 batic; -tišį +
625 batístă; -tístį
626 băsmá; -málį
627 batic; -tišį
628 batic; -tiši
629 [ε] batic; -tišį
630 batic; -tiši
631 patic^u; batiši
632 badicur^i [pl.]; -dic
633 batic; -tiče
634 batic; -tiši
635 batic; -tiši
636 batic^u; -tiči
637 batístă; -tistį
638 batístă; -tistį
639 batístă; -tistį
640 [V] basmá; băsmáli, +
641 batic^u; -tiči
642 batístă; -tisti
643 batic; -ticur^i, +
644 [•] batic^u; -tiši, -ticur^i +
645 batic; -tiši, [k] -ticur^i
646 batic sau batístă, +
647 batic; -tišį
648 batic; -tišį
649 batic^u; -tiši
650 batic^u; -ticur^i
651 basmá; -máli +
652 batístă; -tisti
653 patic^u; -tiči +
654 batic; -tiši
655 batic; -ticur^i
656 batístă; -tistį
657 baticur^i [pl.]; -tic
658 [ε] patic; -ticur^i +
659 batic^u, basmá; -ticur^i, -máli
660 batístă; -tistį +
661 [•] batic; -ticur^i +
662 batisti, basmá; -tisti, -máli
663 batic; -ticur^i
664 tulpán; -pánį
665 batístă, bazmá; -málį +
666 batic^u; -ticur^i
667 baticur^i [pl.]; -tic^u
668 batic^u; -ticur^i, +
669 basmá, tulpán; -málį, -pánį
670 batic; -ticur^i
FOCȘANI
GALAȚI

II. 461: [V] t^uo_tulpán; -pănĭ.
462: [R] bat'ic; -t'icur, [V] cîrpă; cîrpe.
463: năfrámă, bat'ic, băsmălúță, tulpán.
464: [H] ^uoțanęșt'i ástă spúni [rom.] fustįénca; dvi fustįénți, [I, 1] fust'ęna; -t'éri.
465: [H] fușt'įéną, čî-į micî [rom.], fust'įéną; dvi fușt'įéńį; bilșę fușt'įnóc.
466: șărvît; șărvit'i „din pânză albă".
467: [H] fústǫčca; dvi fústočki; maį bilșă fǫștăčóc.
468: [II] tulpán; -pánį.
469: „Cu flori", [V] tulpán; -pánį, [•] tulpańįél di purtát; -ńęįi, băt'ic; batišį.
470: cîrpă; cîrpe „mai simplă, de purtat acasă".
473: [•] trùpăńél; -ńįęlį, [R] bat'icur^i.
476: [V] tulpănęri di vára; -nél, pînḑătúră „din pânză de in, albă; [se punea] peste «cârpă» 'cerc de lemn'; acuma mai poartă babele, la biserică".
478: [R] bat'ic; -t'icur^i.
479: „Mai rar": basmá; -málį.
480: „Acuma": batic; -ticur^i, h^uóboti [pl.]; h^uóbot „tulpane mari de lână, fine, cu steluțe roșii, galbene; purtau fetele, când se măritau".
481: [R] batic; -ticur^i.
482: batisti, cîrpį, [•] t^iestim^iél „[se zice] la tulpănele de acestea mai subțiri", [••] bat'ic; -t'icur.
484: tulpănįél; -nįęlį, supțîrį, di vără; [II] [V] trupán di vără; -pánį, [R] batic; -ticur^i, [V] știęlgár^i „broboadă țesută din bumbac; «cârpă» se făcea din știęlgár^i, pe cap".
488: [•] paticur^i [pl.]; batîc, um_patic.
490: [V] șalúțur^i; -lúț.
491: șalúț; șălúțur^i, „era mai scump, mai fin"; basmă; -mălį, bat'ic; -t'icur^i.
492: [R] batic; -ticur^i.
493: [II] batic; -ticur^i, -t'iși, [V] grimé; -mélį „țesută din pânză albă, în trei laturi, cu h^uórbută în față".
494: „De lână sau de bumbac, cu pui", bazmalúță; -lúț, [R] bat'ic; -t'icur^i.
495: [R] bat'ic; -ticur^i.
496: „Se zice și": basmá, basmá; băsmăl^i.
499: basmá; băsmăli.
501: įéștia dį áță, om_batic; ba^ltiși.
503: „Mai fine, mai bune"; [primul răspuns:] bačîsči, [k] băsmăli [pl.]; băsmă.
515: basmá; -mélį.
516: brobuádă; -buádi.
519: „Când e neagră" (2).
530: [V] basmá; -máli.
531: „Pe sub «tulpan», poartă una mai subțire: gîrmé; -méli", [•] grimé.
533: [B] grimé, „din pânză albă".
535: batistă „«grimea», pe sub basma, din hăsá 'pânză fină, albă'".
537: grimé; -méli, „e albă și are horboțîci".
538: bariz; -rizur^i „broboadă de lână, cu franjuri scurte; se poartă toamna și iarna".
539: grimé; -méli „batic alb".
546: batiši [pl.]; -tic, tulpán; -páni.
547: basmá; băsmăl^i.
548: basmá; băsmăl^i, [B] grimé; -méli „basma de pânză, pe sub broboadă".
550: casînçî; -sîš, „de mătase" (2).
551: [R] batic; -tiši.
555: [V] tulpán; -pánį.
558: taclît; -clît'i.
563: bat'icurį, brobuád'i.
564: [V] casînçă; -sîš „batistă albă, din hasá álbă".
565: „Mici, de 8 lei", bat'ic; -tiši „de 30 de lei".
566: bat'istî; -tisti, „albă, tot de pânză" (2).
568: brobuádă; -buádi.
570: [V], [ε] grimé; -méli.
571: basmá; -málį.
575: [R] bat'ic; -t'íšį, „se zice și la fularul bărbaților" (2).
579: [R] bazmálę [pl.]; -málă.
585: [V] brobuádî; -buádi, [V] tulpán; -páni.
588: batistă; -tist^i.
594: tulpán; -páni „din «cârpă» neagră" (2).
597: [Sau:] brobǫádă; -bóz, batic; -ticur^i, „are pânzătură di matásă sau najilón" (2).
598: batišį, băsmăl^i.
600: „batistă álbî cu mărgele colorate", „[acum] batic; -tiši, gîrmé; -méli pe cap, nu purtau țărăncile".
606: [D] basmá; -málį.
608: batiši, băsmăli.
610: baćistă; -čisčį „se purta mai demult", tulpán; -pánį „din cașmir, nu are franjuri".
611: basmá; -máli.
617: batisti di cap, baticur^i.
618: ğirmé; -méli „e de pânză albă, se pune sub batic".
619: [R] batic; -ticur^i.
620: [R] baticur^i [pl.]; -tic, casînçî; -sîš „basma neagră, de femei bătrâne" (3).
621: baticur^i, băsmăli, „de mătase" (1), „de atîcî, di materįí" (2).
624: casînçă; -sîš „broboadă mai grosuță, se cumpăra".
640: batistă; -tisti.
643: băsmá; basmáli.
644: cașmér „negru" [așa purtau femeile bătrâne].
646: brobuádă; batiši, batisti, brobua [ε], [k], brobǫ́d.
651: [V] buįémă; buįemáli.
653: [Și:] batic; -tiči.
658: [•] patic.
660: [Dacă e de mătase:] batic.
661: [Inf. ocaz. este soția inf. princ.].
665: [Pentru (1) nu a fost dat pluralul].
668: baréz; -rézur^i, „negru, cu țurțuri" (2).

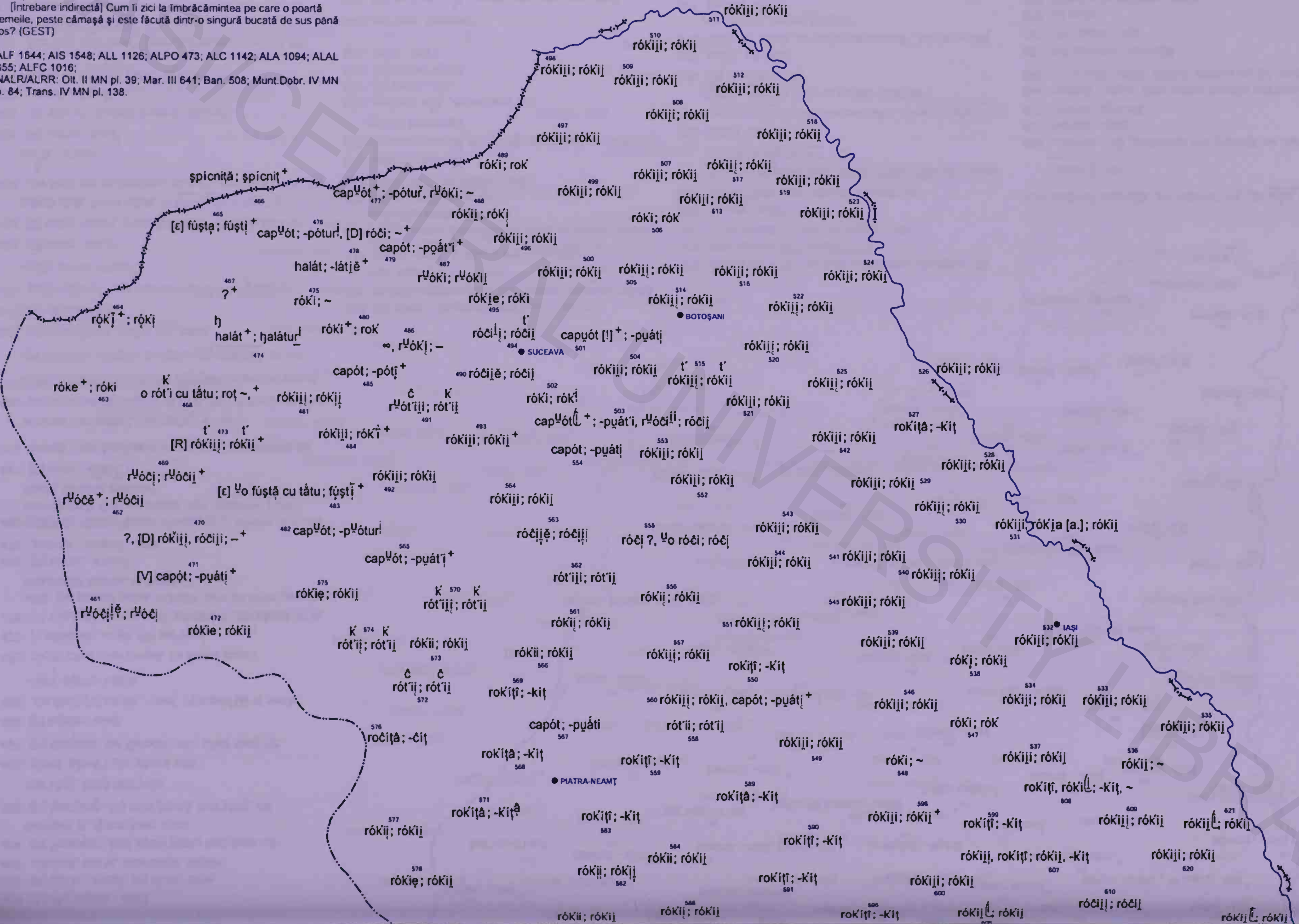
III. Vezi și răspunsurile de pe harta precedentă („broboadă").

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

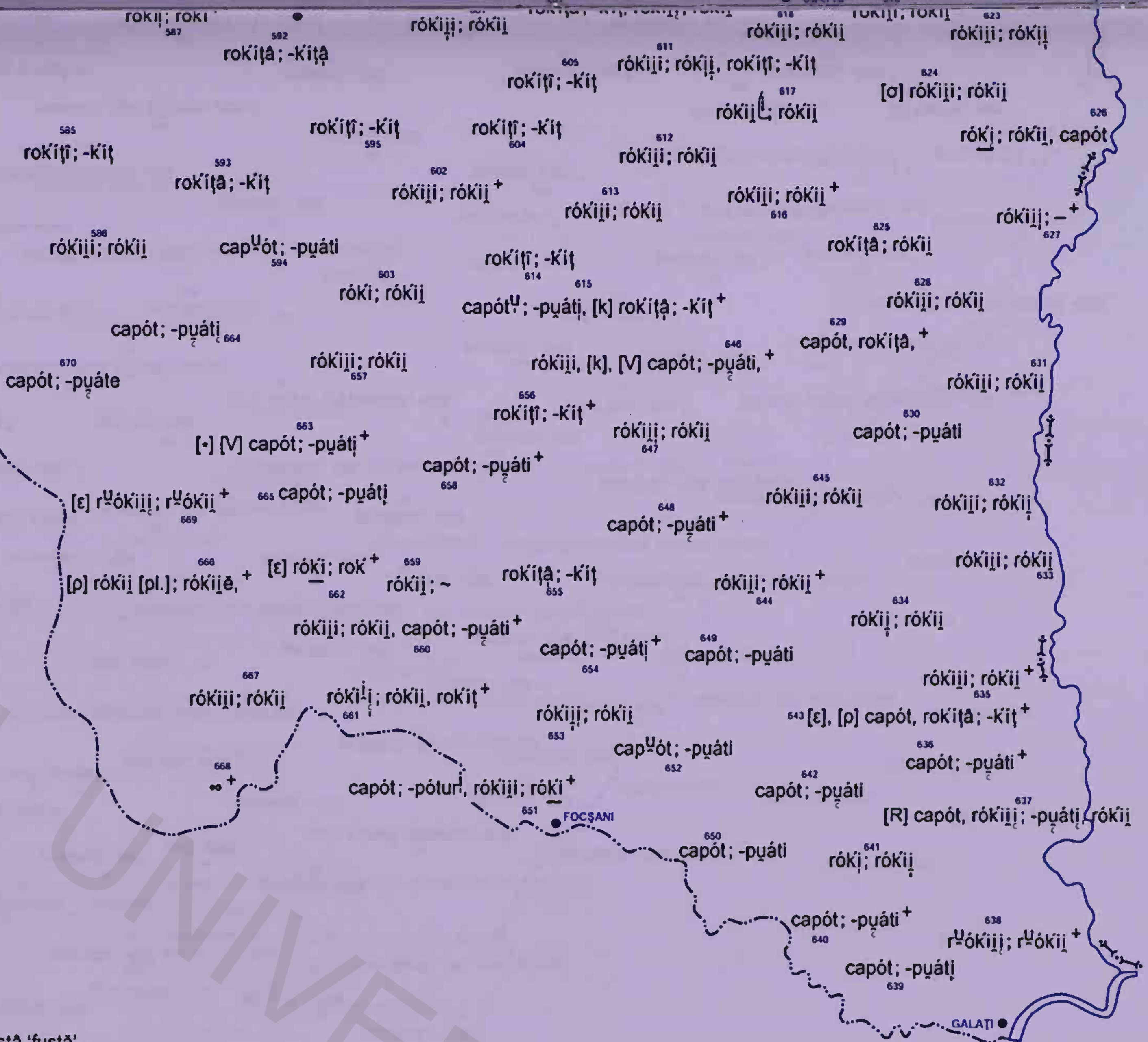
ROCHIE, pl. „robe”

[1510]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la îmbrăcămintea pe care o poartă femeile, peste cămaşă şi este făcută dintr-o singură bucată de sus până jos? (GEST)

ALF 1644; AIS 1548; ALL 1126; ALPO 473; ALC 1142; ALA 1094; ALAL 855; ALFC 1016;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. III 641; Ban. 508; Munt.Dobr. IV MN p. 84; Trans. IV MN pl. 138.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 462: „E colorată".
463: „[Înseamnă] «fustă» și «rochie»".
464: róki și̯ șpințĭ = [D] fúștă; fúști, [H] spidńịéțịa; dvi -ńịéț, [I. 1] odná róke; dvi róki.
465: [H] spidńịéțịa; dvi -ńịéțĕ, fústa; fústi ['fustă' și 'rochie'], [ρ] [și] rókiịe.
466: „Rochii sau fuste cumpărate".
467: [•] úna rókịa; dóuâ rókiị, [H] suțᵉịénça; dvi suțᵉịénți; maị bílșe suținóc, [•] sudịénçă.
468: [k] rókị, [II] rókị; róki, rótʼiị „se poartă cam de 15-20 de ani".
469: [•] rókị ([•] = fiica inf.).
470: „Fustă largă, înflorată; «fușta» e strâmtă".
471: [Inf. nu știe care ar fi denumirea recentă].
473: [•] rókị „[înseamnă] «rochie» și «fustă»".
474: róki 'fustă', [•] róki întreagă „[este] de sus până jos", róki ğumatáti, roki = «fustă» ([•] este o femeie).
476: [Este o] șpigniță 'fustă lungă' cu stanĭ; șpigniți, „mai pe domnește:" fústă; fústi.
477: „E deschis [în față]" (1).
478: șpínță; șpíniți, [D] fúștă; fúștị 'fustă'.
479: „Nu poartă decât cele tinere".
480: fústă „[este] de la brâu în jos".
483: [Cum e fusta?] ịe-ị dʼị-aịíși [indică talia], ịe-ị cusútă tăț, dómịị, num-aịíș ári-așă [ε] sị sị vădĭ cĭ-ị ca dispar(ț)ită, da cu tắțụ-ọ-mbrácă.
484: párcă rᵘokíță; -kíț, fúștă; fústi, [II] rókiịe; rókiị.
485: fúștă; fúștʼi 'fustă'.
493: fúștă; fúștị, [II] rᵘókiịi; rᵘókiị.
501: s-ásta scriịị [către soțul ei].
503: „Este cu bumbi în față" (1).

560: „Descheiat până jos".
565: [D] rókiịi, la róki, ~ să ḑíči; fúștă 'fustă'.
579: [R] rókiịe; rókiị.
587: nu sî purtá naịínti.
598: [B] rokíțĭ; -kíț.
602: [B] capót; -póturĭ.
615: „Desfăcut până jos, cu nasturi" (1).
616: [Și:] rokíță.
627: [Și:] róki [sg.].
629: rókiịi; rókiị.
635: [Și:] fístĭ, blúzĭ.
636: [••] rókiịi; rókiị „care nu e desfăcută de tot"; [și:] fístĭ.
638: „De la mijloc în jos: fístĭ; fístị".
640: [R] rókiịi; rókiị. [Alte piese de îmbrăcăminte la femei:] fístă, blúză, căbán „un fel de haină până mai jos de brâu", scurtéịcă „o haină lungă până mai jos de genunchi".
643: [•] fístă.
644: ádi [= alde] bunica nu purtá.

646: [R] pijamịá; -méli [?].
648: [D] rókiịi = fístĭ 'fustă'.
651: „Așa zicea și mama" (1).
654: [Alte denumiri vestimentare:] fístă, pijaméli.
656: [B] capót; -puáti. [Alte denumiri vestimentare:] fístă; físti.
658: [•] rókiịi.
660: „Cu nasturi" (2).
661: [•] capót; -puáti.
662: „Femeile din sat nu prea poartă".
663: [R] rókiịi; rókiị.
666: capót; -puáti, „nu se prea poartă" (1), „se îmbracă pe sub cămașa națională" (2); [singularul primului termen a fost rostit emfatic].
668: „Femeile poartă: cătrínțĭ, ilícᵘ (= vestă cu flori), véstĭ".
669: „A început să se poarte în ultimul timp".

ŞORŢ, pl. „tablier”

[1511]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la bucata de pânză pe care o pun femeile în faţă când fac treabă, ca să nu se murdărească?

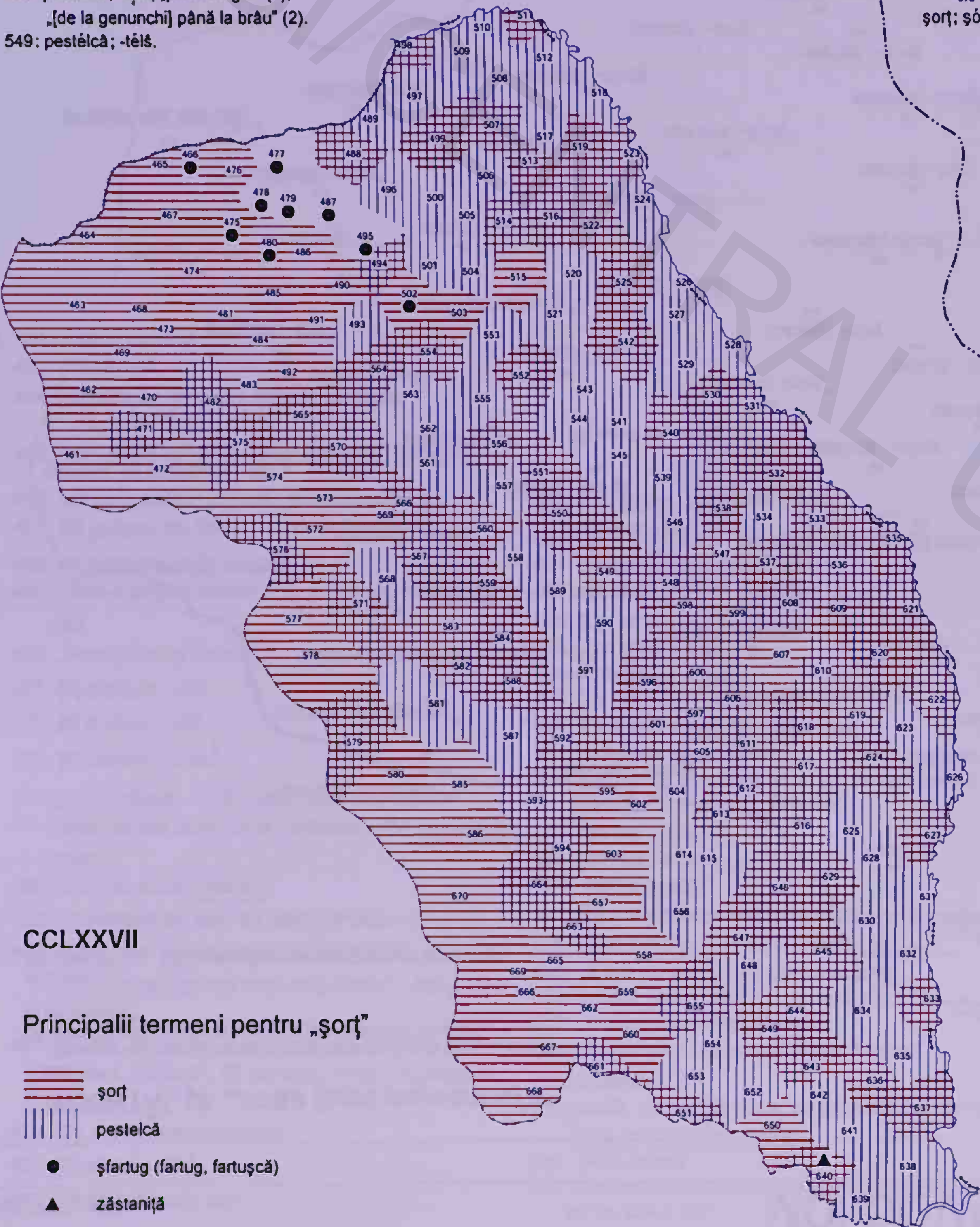
ALR II s.n. 1180; ALRM II s.n. 1001; ALF 1274; AIS 1573; ALG 644, cf. 645, 990; ALL 1123; ALMC 1392; ALPO 507; ALCe 825; ALFC 1017; ALEA 782; ALAL 860; ALB 1636; ALJA 1281; ALLR 792; ALS 49; ALTF 364; Br 1523;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. III 642; Ban. III 509; Munt.Dobr. IV MN p. 86; Bas.Bucov.Transn. IV 431, MN pl. 34; Trans. IV MN pl. 139.

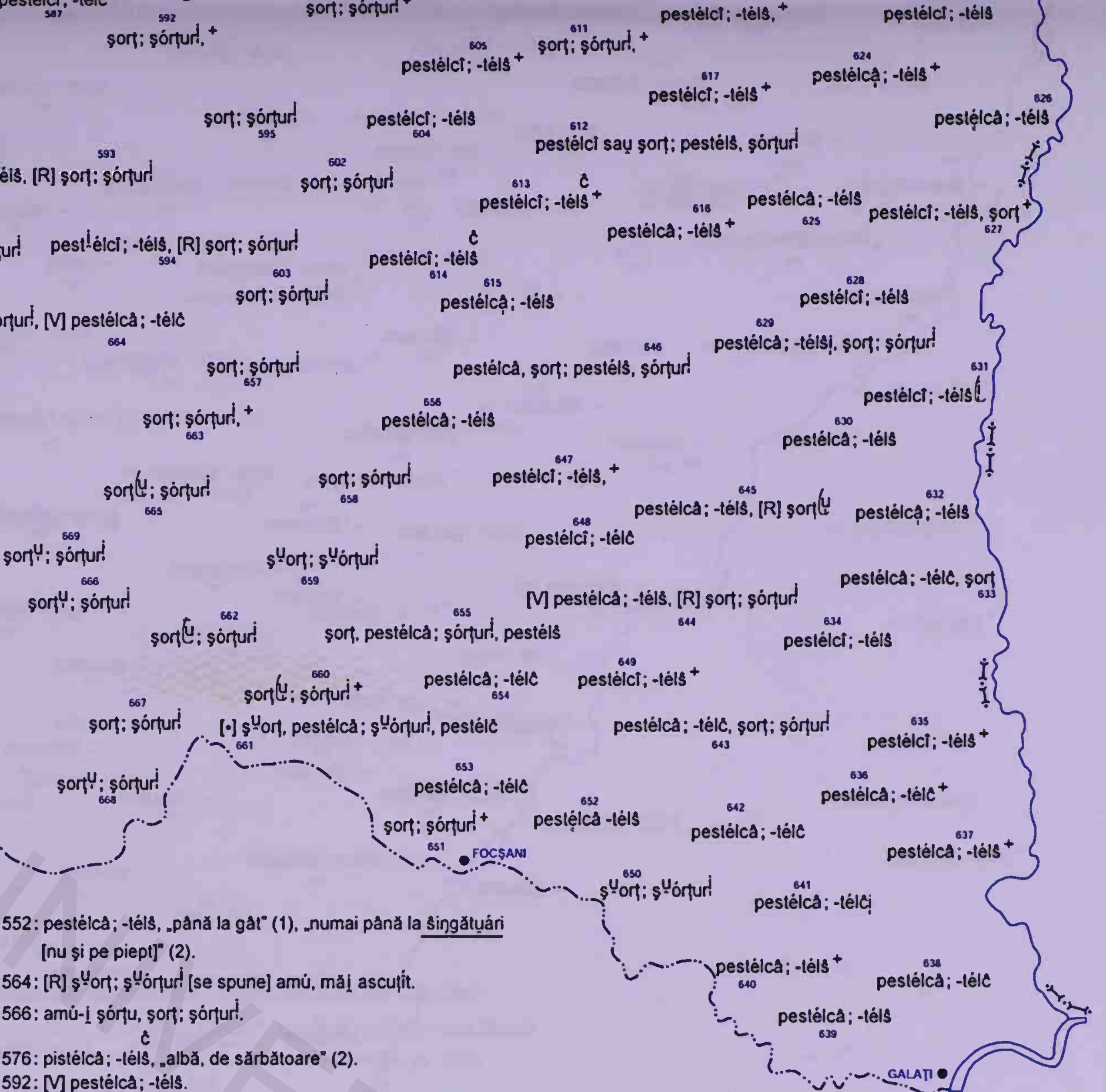
II. 462: la cuaṛ̆ór amú.
464: [H] fartúχ; dva fártuhịé.
465: [H] fartúχ; dva fartuhé; bilşé fartuhịu.
466: [•] şfartúg.
467: [H] fartúχ; dva fartuhé.
471: [V] peştélcă; -télč.
475: „[Zic] femeile bătrâne”, şorţ; şórţur.
477: [•] şfartúži.
480: acúma: şᵘorţ; şórţur.
482: ... ᵘor sau pịestᴵélcĭ; pịestjélš, şúrţur.
484: [D] „Nu se zice «pestelcă»”; [II] şurţᴵ; şúrţur.
488: şᴵ şorţ; şórţur.
493: [II] peştélcă; -télš.

494: pį romanęșt'į: pįst'ęlcă; [se zice] „prin alte părți".
498: șorț; șórțurⁱ.
499: [V] pestęlcă; -tęlși.
501: ųíti, cum į-a mįę.
516: [R] șorț; șórțurⁱ.
531: „Până la brâu", șorț; șórțurⁱ; „(și) peste piept, până la gât"; [D] „la pestélcă: la bátuză, unde ies paiele și prafui".
536: șorț: „vine cruciș și în gât".
537: „șórțu-i mai mare, se pune în gât; acum a ieșit".
538: „Prins în gât: șorț; șórțurⁱ".
547: șórțurⁱ, pestélš, „de la gât până la genunchi" (1), „[de la genunchi] până la brâu" (2).
548: pestélcă; -tęlš, „prins de gât" (1), „[de la genunchi] până la brâu" (2).
549: pestélcă; -tělš.

CCLXXVII

Principalii termeni pentru „șorț"

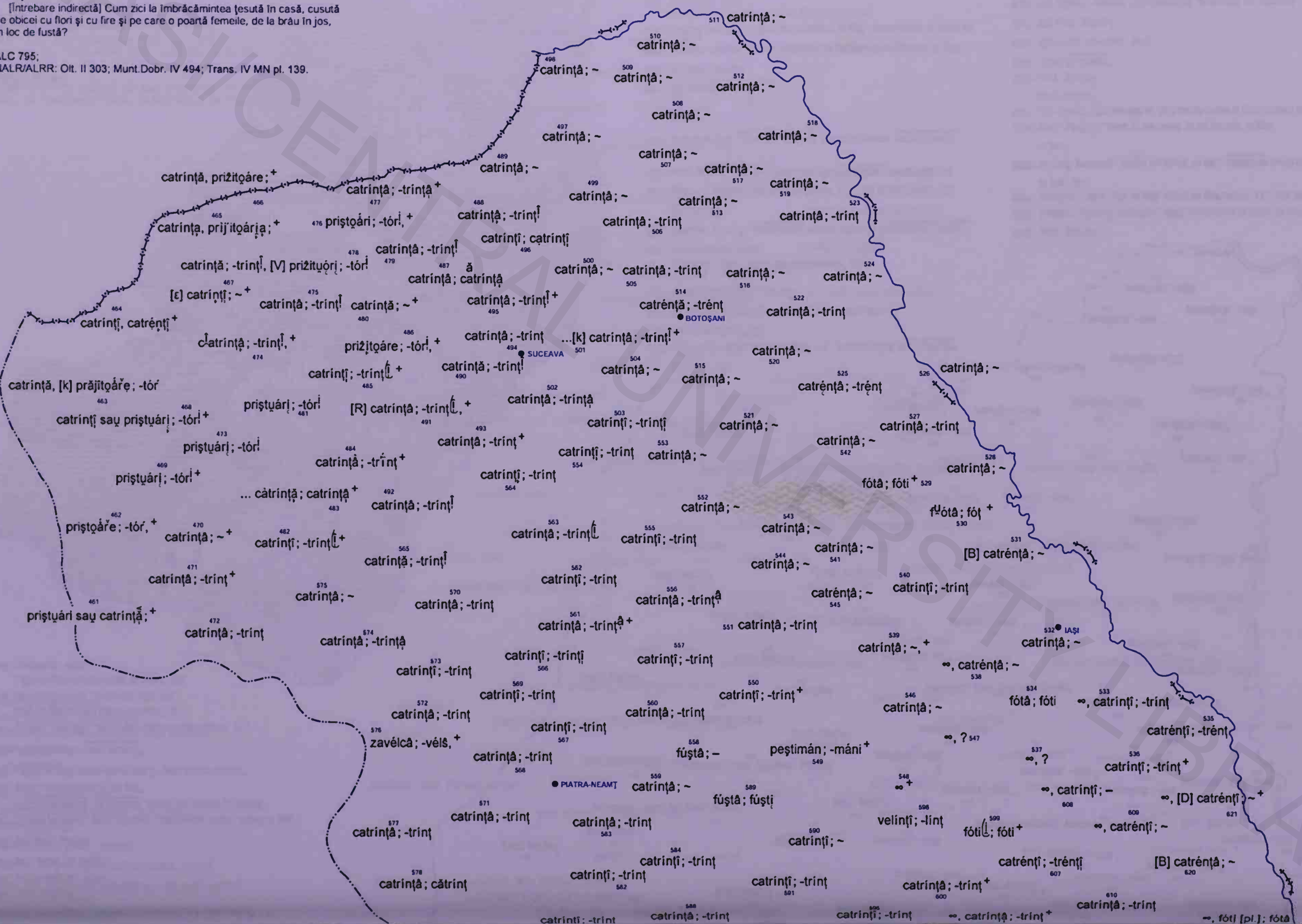

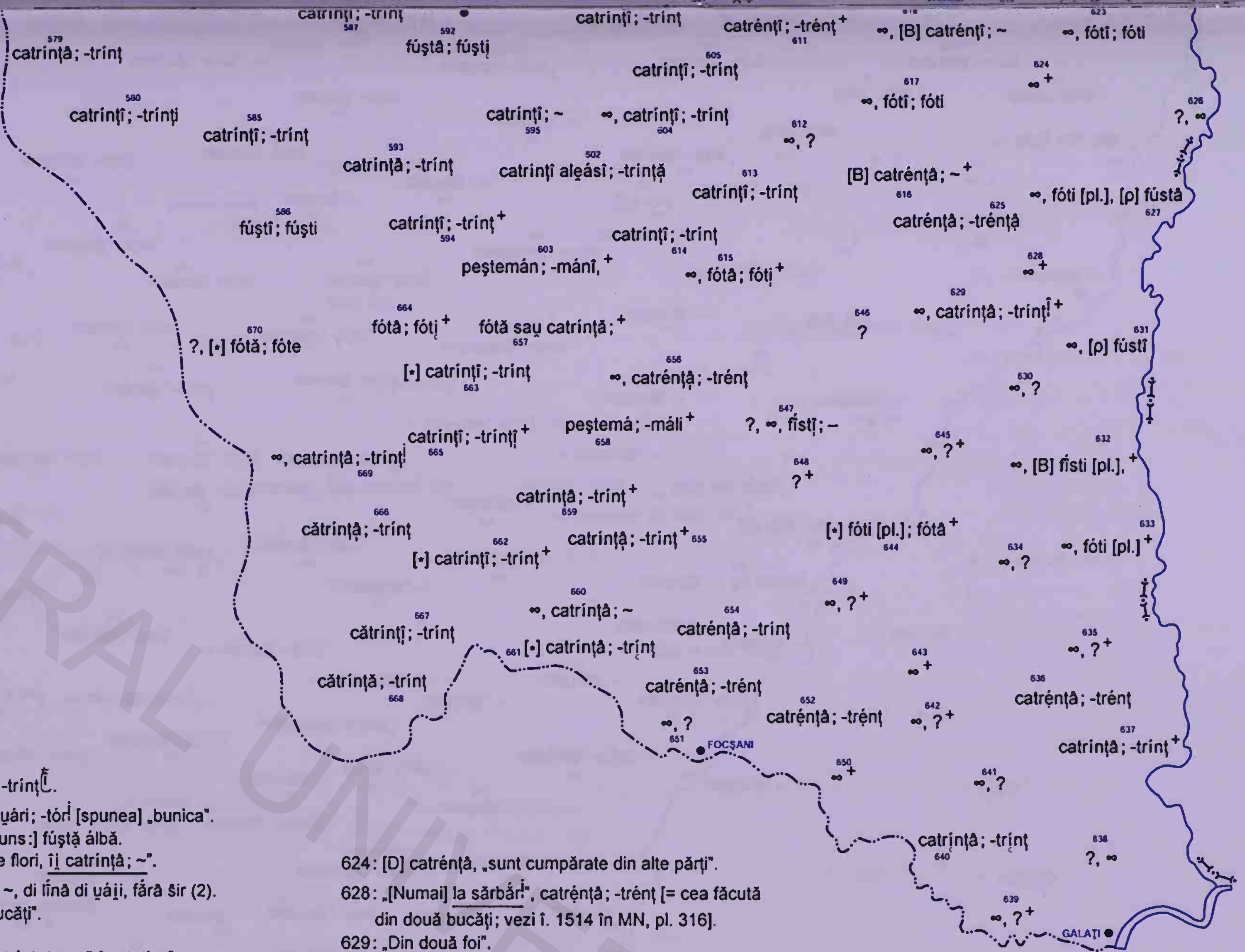
552: pestélcă; -télš, „până la gât" (1), „numai până la șingătuări [nu și pe piept]" (2).
564: [R] șᵘorț; șᵘórțurⁱ [se spune] amŭ, mąį ascuțít.
566: amŭ-į șórțu, șorț; șórțurⁱ.
576: pistélcă; -tělš, „albă, de sărbătoare" (2).
592: [V] pestélcă; -tělš.
597: pestélš, șórțurⁱ; „pestélca-į numai până la șingătoári, șórțu-l puį̯ iŋ gît".
598: pestélš, șórțurⁱ, „de la brâu în jos" (1), „de la gât în jos" (2).
599: șorț; șórțurⁱ, „șórțu-į prins de gât, pestélca-į de la brâu în jos".
600: „Până la gât: pestélcă di ḱept, acum îi spune șorț di ḱept; șórțurⁱ".
601: [B] pestélcĭ; -tělč.
605: [R] șorț; șórțurⁱ.
606: pestélš, șórțurⁱ, „șorțul acoperă și pieptul și se prinde în gât".
608: șórțurⁱ, pestélš, „«șorțul» se pune în gât, «pestelca» e până la brâu".
609: pestélcă; -tělš.
610: „În alte părți: șorț".
611: pestélcĭ; -tělš.
613: [R] șorț; șórțurⁱ.
616: nu șᵘorț.
617: șorț; șórțurⁱ, „și peste piept" (2).
618: șorț; șórțurⁱ, „[de la genunchi] până la brâu" (1), „până la gât" (2).
619: șorț; șórțurⁱ.
620: ḱeptári, șórțurⁱ, pestélcĭ; -tělš „numai de la brâu în jos".
621: pestélcĭ; -tělš, „de la gât, până la genunchi" (1), „de la brâu în jos" (2).
622: șórțurⁱ, pestélš, „șórțu se pune în gât, pestélca de la brâu în jos".
624: șorț; șórțurⁱ: „este și pe piept și se prinde în gât".
627: „Cu piept" (2); pestélcă „la fundul mașinii [= batozei] unde curg paiele".
629: șorț; șórțurⁱ.
635: „[Zis] țărănéști".
636: fărĭ ḱept; cu ḱept: șorț.
637: [R] șorț; șórțurⁱ.
640: [R] șᵘorțᵘ; șórțurⁱ, [B] zăstániță „pestelcă de cânepă, rea, care se punea la lucrul, la lut (îndeosebi)".
647: șorțᵘ; șórțurⁱ, „mai mică" (1).
649: [•] șᵘorț.
651: [V] pestélcĭ; -tělč.
660: „Scurt, cu piept".
663: [p], [B] pestélcă; -tělč.

CATRINŢĂ¹, pl. „cotte (jupe paysanne)”

[1512]
I. [Întrebare indirectă] Cum zici la îmbrăcămintea țesută în casă, cusută de obicei cu flori și cu fire și pe care o poartă femeile, de la brâu în jos, în loc de fustă?

ALC 795;
NALR/ALRR: Olt. II 303; Munt.Dobr. IV 494; Trans. IV MN pl. 139.

II. 461: priștóri, catrință.
462: [R] cătrință; ~.
464: [D] prijituári, [H] odná ópînca; dvi ópinți, [I, 1] opénca; ópenți.
465: catrinți, prijitóri, [H] ópînça; dvi ópinți; ópînóc.
466: catrințî, prižitóri [(2) este mai frecvent].
467: [H] ópînca; dvi ópinți; mai bílșe òpinóc.
468: [II] priștoári; -tóri.
469: „Dintr-o singură bucată"; [•] catrinți sau priștóri; ~, -tóri.
470: „Făcută dintr-o bucată", [V] priștoári; ~, -tóri.
471: [V] priștuári; -tóri.
474: [p] priștuári; -tóri.
476: [R] catrință; -trințî.
477: [•] [V] prižitóri; -tóriî, „albă, mare ca o față de masă; se mai zicea, tot la prigitoare, și [V] pleșteman; -máni".
480: „Nu s-au purtat nișodátă".
482: [D] priștuári [se zice] îm_pártia Buocovini.
483: la noi nu sî zîși, în_Regát sî zîși priștuárî, la noi nú: cătrinți la noi; [primul răspuns:] puotárî; -tárie, [p] pi diasúpră...
484: [p] zîcé, da nū_sat la noi: priștuári; priștóri, „prin Broșteni, Găinești"; [II] catrință; -trință, [R] prișitoári; prișitóri.
485: [D] „Nu se zice «priștoare»".
486: [k] priștoári;-tóri.
491: [V], [B] priștoári; -tóri.
493: [II] catrință; -trințî.
495: [σ], [V] prigituári; -tóri [spunea] „bunica".
501: [Primul răspuns:] fúștă álbă.
529: „Dacă nu are flori, îi catrință; ~".
530: [D] catrință; ~, di lînă di uái, fără șir (2).
536: „Din două bucăți".
539: fótă; fóti.
548: [D] catrinți; -trinț „țesută în stative".
549: „Fără flori, e catrință; ~".
550: puártă núma católniși.
561: puáli [plt.], „de pânză, albe; [se purtau] pe sub catrințe".
575: catrință; -trinț.
576: catrință; -trinț.
594: „Numai neagră".
597: [D] catrinți „se poartă pe la Bacău, poartă unguróáși".
599: „Este la Rafaila [= un sat învecinat]".
600: „A fost până la primul război mondial".
603: catrinți; -trinț, „fără flori, neagră" (2).
606: „A văzut prin județul Roman".
611: „Se cumpără, nu se mai lucrează în sat".
615: la sărbări.
616: cusîtî, „bunica [ei] purta; pe dedesubt [se purtau] puáli, cu horboțîcă, cusîtă".
619: „Pe la munte".
621: „Se cumpărau înainte; [erau] din catifea, cu fluturi; azi nu sînt în sat".
624: [D] catrénță, „sunt cumpărate din alte părți".
628: „[Numai] la sărbări", catrénță; -trénț [= cea făcută din două bucăți; vezi î. 1514 în MN, pl. 316].
629: „Din două foi".
632: físti di cásî.
633: la sărbări.
635: am văzît la serbări, fuoi, catrinți.
637: „Cumpărate; nu s-a prea purtat".
639: [p] catrință; -trinț.
642: „Pe la munte: catrință".
643: catrință; -trinț, „la școală, la serbări".
644: [Din două bucăți, una în față și alta în spate], „[numai] la școală".
645: „Catrință poartă numai țiganii [= țigăncile] care vin prin sat".
648: costúm național.
649: [•], [••] catrinț [pl.].
650: la múnte: catrénți.
655: „La femei venite din alte părți".
657: fóte, catrinte.
658: „Nu e cusută cu flori, e toată neagră [vezi formularea întrebării]"; [•] catrinți; -trinț: „[cea] cu vîrste; [cea] cumpărată": fótă.
659: [•] fústă; fústi.
662: „Este dintr-o singură bucată, petrecut un capăt peste altul, în față".
664: „Încinsă cu brăčini".
665: „Catrință vărgată poartă fetele și femeile tinere, celelalte [sunt] negre".

III. Se recomandă compararea răspunsurilor cu cele de pe harta următoare ([1513]: „catrință²") și din MN [1514] „catrință³" (MN, pl. 316). Întrebarea [1512] nu a cuprins informații suficiente privitoare la deosebirile dintre cele trei tipuri de «catrință» pentru care s-au cerut și denumirile prin întrebările [1513], [1514].

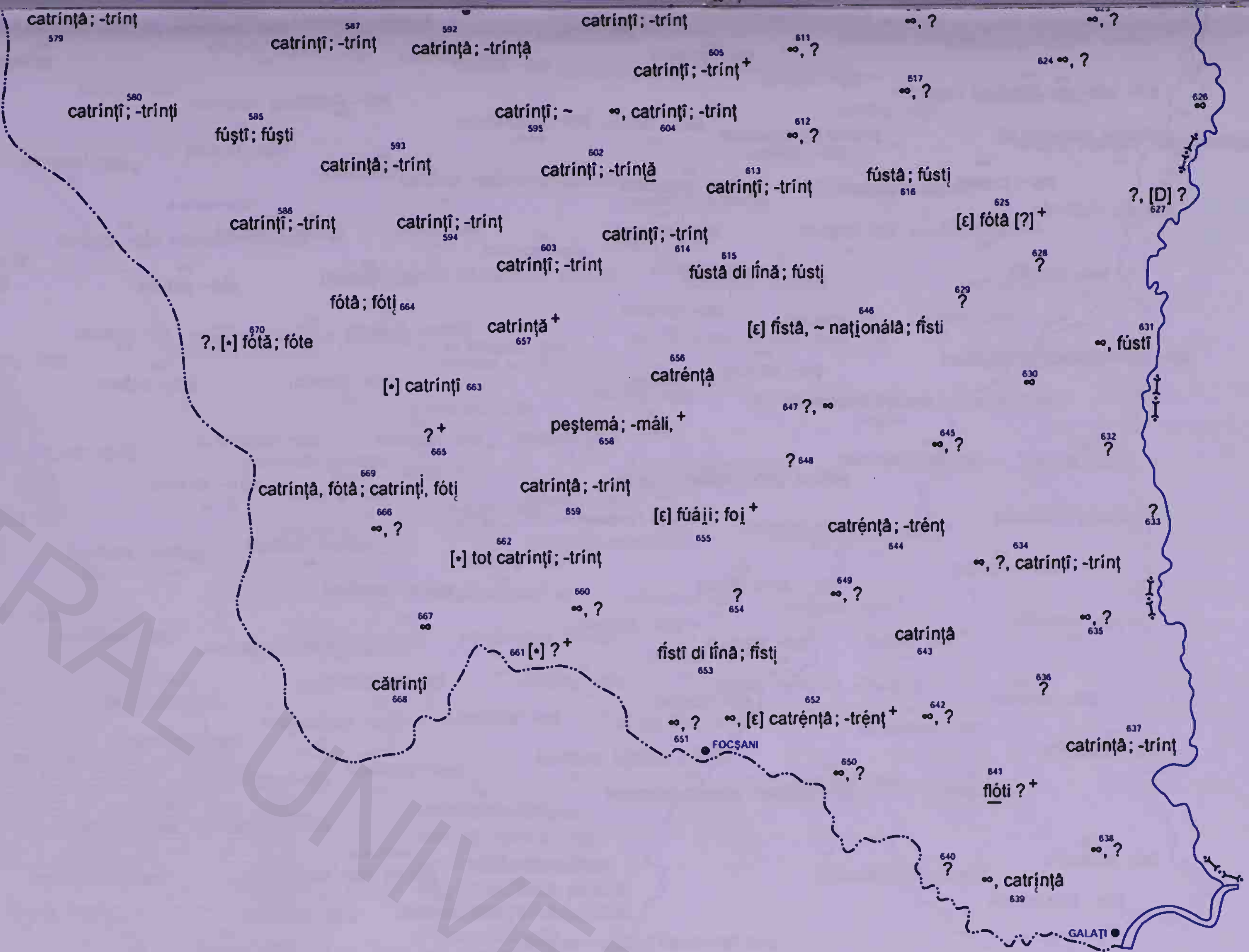
IV. [F]: Femeie îmbrăcată cu catrință; port popular de sărbătoare ► I/2: p. 314, pl. G1, fig. 217 (668. Nereju, Vn.); ► mama și fiicele; port popular de sărbătoare ► I/2: p. 315, pl. G2, fig. 221 (666. Negrilești, Vn.); ► femeie îmbrăcată cu catrință; port bătrânesc ► I/2: p. 314, pl. G1, fig. 219 (666. Negrilești, Vn.).

CATRINŢĂ², pl. „cotte (d'une seule pièce)"

[1513]
I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea făcută dintr-o singură bucată? [Întrebare anterioară: Cum zici la îmbrăcămintea ţesută în casă, cusută de obicei cu flori şi cu fire şi pe care o poartă femeile, de la brâu în jos, în loc de fustă?]

cf. ALC 795;
NALR/ALRR: Olt. II 304; Munt.Dobr. IV 495; Trans. IV MN pl. 139.

511 catrinţă ; ~
510 catrinţă ; ~
498 catrinţă ; ~
509 catrinţă ; ~
512 catrinţă ; ~
508 catrinţă ; -trinţ
497 catrinţă ; ~
518 catrinţă ; ~
489 catrinţă ; ~
507 catrinţă ; ~
517 fótă ; fóţi
519 catrinţă ; ~
catrinţă, prižitoáre ; +
477 catrinţă ; -trinţă
499 catrinţă ; ~
466
488 catrinţă ; -trinţ
513 fótă ; fóti, +
523 catrinţă ; -trinţ
465 catrinţa, prij'itoárja ; +
476 priştoári ; -tóri, +
496 catrinţi ; catrinţi
506 catrinţă ; –
478 catrinţă ; -trinţ +
479 fuótă +
487 catrinţă ; catrinţă
500 catrinţă ; ~
505 catrinţă ; -trinţ
516 catrinţă ; ~
524 catrinţă ; ~
467 fóţi +
475 catrinţă ; -trinţ
495 catrinţă ; -trinţ +
514 catrénţă ; -trénţ
BOTOŞANI
522 catrinţă ; -trinţ
480 catrinţă ; ~
464 catrinţi, catrénţi +
474 catrinţă ; -trinţ, +
486 prižitoáre ; -tóri +
494 zăd'iii ; zăğii, zăgi
SUCEAVA
501 catrinţă ; -trinţă
520 catrinţă ; ~
526 catrinţă ; ~
485 catrinţi ; -trinţ +
504 catrinţă ; ~
515 fúştă ; fuşt'i
463 catrinţă, [k] prăjitoáre ; -tór
481 priştuári ; -tóri +
490 catrinţă ; -trinţ
502 catrinţă ; -trinţă
525 catrénţă ; -trénţ
468 catrinţi sau priştuári ; -tóri +
503 catrinţi ; -trinţ +
521 catrinţă ; ~
527 catrinţă ; -trinţ
473 priştuári ; -tóri
491 catrinţă ; -trinţ
493 catrinţă ; -trinţ +
553 catrinţă ; ~
542 catrinţă ; ~
484 catrinţă ; -trînţ +
528 catrinţă ; ~
469 priştuári ; -tóri
564 catrinţi ; -trinţ
554 catrinţi ; -trinţ
529 fótă ; fóţi
483 ... catrinţă ; catrinţă +
492 catrinţă ; -trinţ
552 catrinţă ; ~
530 catrinţă ; ~, [k] catrinţ
462 fuótă ; fuót'e +
470 catrinţă ; ~
482 catrinţi ; -trinţ +
563 [D] fuótă, fuát'i +
555 catrinţi ; -trinţ
543 catrinţă ; ~
531 [B] fótă ; fóţi +
565 catrinţă ; -trinţ
562 catrinţi ; -trinţ
544 catrinţă ; ~
541 catrinţă ; ~
540 fúştî sau fuáii +
471 catrinţă ; -trinţ
575 catrinţă ; ~
570 catrinţă ; -trinţ
561 catrinţă ; -trinţ
556 catrinţă ; -trinţă
545 catrénţă ; ~
461 priştuári sau catrinţă +
472 catrinţă ; -trinţ
574 catrinţă ; -trinţă
551 catrinţă ; -trinţ
532 IAŞI catrinţă ; ~
539 catrinţă ; ~
573 catrinţi ; -trinţ
566 catrinţi ; -trinţ
557 catrinţi ; -trinţ
538 ∞, ?
572 catrinţă ; -trinţ
569 catrinţi ; -trinţ
560 catrinţă ; -trinţ
550 catrinţi ; -trinţ
546 catrinţă ; ~
534 fótă ; fóti
533 ∞
576 catrinţă ; -trinţ +
567 catrinţi ; -trinţ
558 catrinţi ; -trinţ
535 catrénţi ; ~
547 ∞
568 catrinţă ; -trinţ
549 peştimán ; -máni
537 ∞, ?
536 ∞
PIATRA-NEAMŢ
559 catrinţi ; ~
589 catrinţă ; ~
548 [D] ∞, ?
609 ∞, ?
571 catrinţă ; -trinţ
598 catrinţi ; -trinţ +
608 ∞, ?
577 catrinţă ; -trinţ
583 catrinţi ; -trinţ
599 fúştî ; fúşti
621 ∞, foáii sau fótă ; +
590 catrinţi ; ~
584 catrinţi ; -trinţ
607 fúştî ; fuşti
620 fústă ; fústi
578 ∞, ?
582 catrinţi ; -trinţ, +
591 catrinţi ; -trinţ +
600 catrinţi ; -trinţ
610 catrinţă ; -trinţ
catrinţi ; -trinţ
588 catrinţă ; -trinţ
596 catrinţi ; -trinţ
606 tot catrinţă ; -trinţ
fústî ; fústi

II. 461: priștóri, catrință.
462: „La cele cumpărate de la Câmpulung Muscel, toate din fir".
464: [D] prijituári, [H] odnă ópînca; dvi ópinți.
465: catrinți, prijitóri, [H] ópînca; dvi ópinți; ópînóc.
466: catrinți, prižitóri [(2) este mai frecvent].
467: „Tot ca catrința, dar aleasă, nu cu vârste", [H] ópînca; dvi ópinți; mai bilșe ópinóc.
468: [Il] priștoári; -tóri.
474: [ρ] priștuári; -tóri.
476: [R] catrință; -trinți.
478: [V] prižituóri; -tóri.
479: "mai cu flori, țesute cu fir, se aduc acuma, poartă cele tinere".
481: [R] catrință; ~.
482: [D] priștuári [se zice] îm_párția Bucovini.
483: la noi nu sî zîši, în_Regát sî zîši priștuárî, la noi nú: catrinți la noi; [primul răspuns:] puotárî; -tárie, [ρ] pi dįasúpră...
484: [ρ] zîcé, da nu_sat la noi: prișituári; priștóri, „prin Broșteni, Găinești"; [Il] catrință; -trință, [R] prișițoári; prișitóri.
485: [D] „Nu se zice «priștoare»".
486: [R] catrință; -trinți.
493: [Il] catrință; -trinț.
495: [σ], [V] prigituári; -tóri [spunea] „bunica".
503: fuótă [este] „toată din fir".
513: fúștă; fúști.
531: „Făcută cu flúturi din metal".
540: îi făcúti din matérii (1), „fuáii e de acum".
563: „Catrințe cu fir, aduse de prin Muntenia".
576: „Cu partea dindărăt neagră și mai îngustă".
582: vîlnicî; vîlniš, „cusută cu fir și cu diverse culori" (2).
591: fótî; fóti 'catrință dintr-o bucată cusută cu paiete' (2).
598: „Fără flori, țesută din lână".
605: „S-a purtat mai demult".
621: foi, fóte.
625: [Inf. declară că știe de la serbări].
641: am văzút prin álti părț.
652: catrénț, „la munte, la noi nu este".
653: fîsti.
655: „Dungată, colorată".
657: „Nu se face din două bucăți".
658: catrinți; -trință.
661: costúm bănățiián.
665: [Inf.consideră că răspunsul e cel dat la î .1512].

III. Se recomandă compararea răspunsurilor cu cele de pe harta precedentă ([1512]: „catrință¹") și din MN [1514] „catrință³", în special pentru informațiile cu profil etnografic.

IV. [F]: Vezi, sub IV, la H. 483 „Catrință"

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PANGLICĂ, pl. „ruban”

[1515]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la fâşia aceea îngustă cu care îşi leagă părul fetele când merg la şcoală?

ALR II s.n. 1204; AIS 1575*; ALA 272; NALR/ALRR: Olt. II 306; Mar. III 624; Ban. III 494; Munt.Dobr. IV 497; Trans. IV 541.

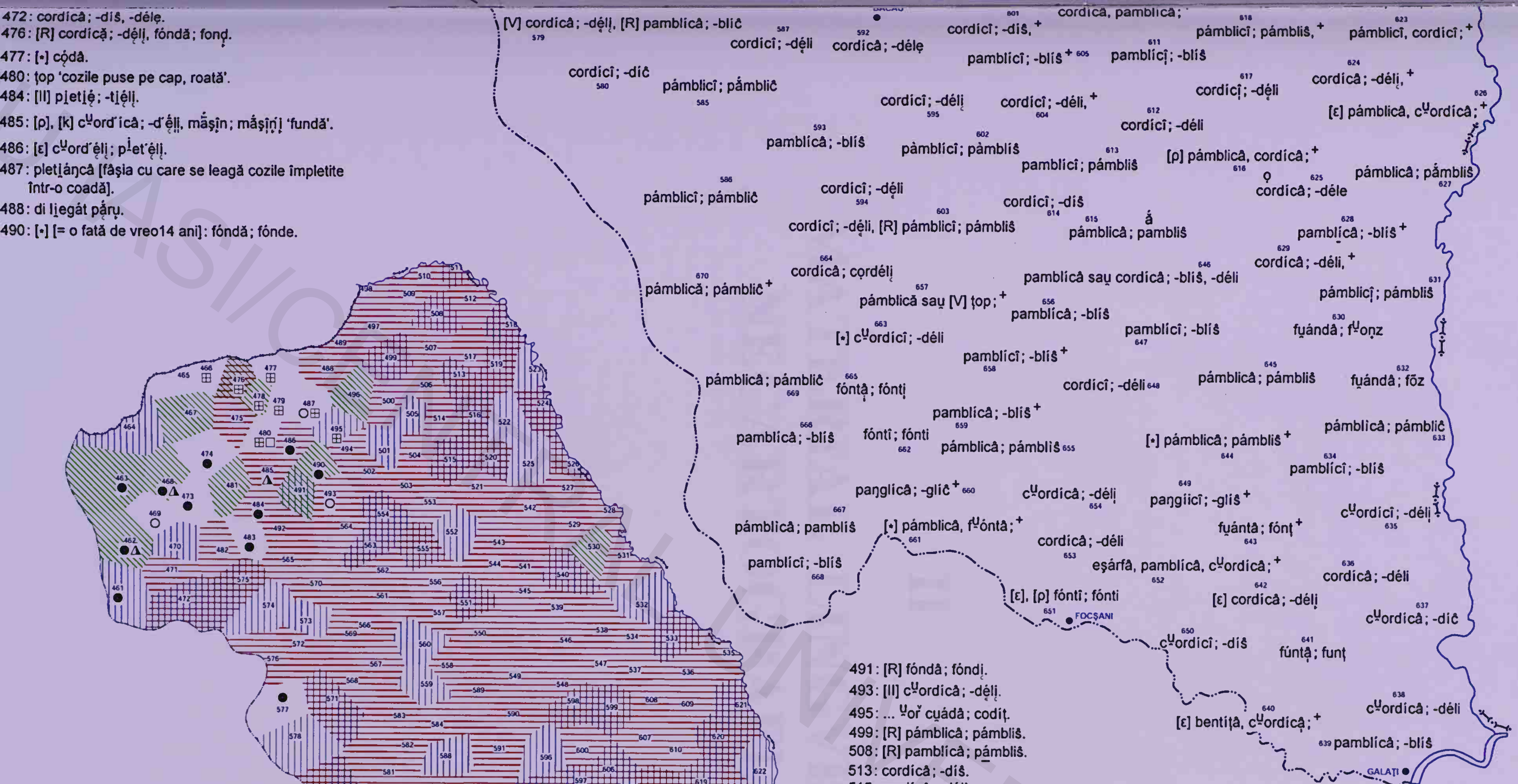

II. 461: [•] pámblică, piťẹ. [D] „Nu se zice «cordică»”.
462: mắşă; ~, [•] mẹşă 'fundă'.
464: [H] pᵘolitĭécą; dvi -tĭét.
465: [H] pᵘoľitĭécą; dvi -tĭétẹ.
467: [Inf. a răspuns după un [•]]; [H] pᵘoľiťĭẹ́tĭa; dvi pᵘoľiťĭẹ́ti.
468: mắşă; măşĭ 'fundă', [II] petẹ; -tệlĭ, fóntă; fonţ, măşă; măş 'fundă'.
469: [•] pĭletĭáncă; pĭletĭénş.

CCLXXVIII

Principalii termeni pentru „panglică”

- cordică
- tipul «panglică»
- tipul «fundă»
- ● tipul «petea»
- ○ pleteancă
- ⊞ coadă (codiță)
- □ țop
- Δ tipul «meșă»
- ♦ tasma

472: cordícă; -dĭš, -délẹ.
476: [R] cordícạ; -dẹlị, fóndă; fonḍ.
477: [•] cọdă.
480: țop ʻcozile puse pe cap, roatăʼ.
484: [II] pḷetḷẹ; -tḷẹlị.
485: [ρ], [k] cᵘord'ică; -d'ẹlị, mȃșịn; mȃșịṇị ʻfundăʼ.
486: [ε] cᵘord'ẹlị; pḷet'ẹlị.
487: pletḷáŋcă [fâșia cu care se leagă cozile împletite într-o coadă].
488: di lịegát pȃrụ.
490: [•] [= o fată de vreo14 ani]: fóndă; fónde.

491: [R] fóndă; fóndị.
493: [II] cᵘordícă; -dẹlị.
495: ... ᵘoĭ cụádă; codíț.
499: [R] pȧmblică; pȧmbliš.
508: [R] pamblícă; pȧmbliš.
513: cordícă; -dĭš.
515: cordícă; -dẹlị.
516: pȧŋglică; pȧŋgliš.
520: pȧmblică; pȧmbliš.
551: [R] pȧmblică; pȧmbliš.
554: cord'ẹlị, pȧŋgliš.
555: [ρ], [V] cᵘord'ícĭ; -d'ẹlị.
560: [Singular reluat spontan].
563: [V] cᵘord'ícạ; -d'ẹlị.
571: [R] pȧmblicĭ.
597: cordĭš, pambliš.
598: cordicĭ; -dĭš, -dẹli.
599: pambliš, cordĭš, cordéli.
601: pamblícĭ; -blĭš.
604: tasmá; -máli, [R] paŋglicĭ; -gliš.
605: [V] cordicĭ; -déli.
606: paŋgliš, cordĭš, cordélị.
616: pambliš; [primul răspuns:] diadámă, „de metal”.
618: [σ] cordicĭ; -déli .
619: pȧŋglicĭ; pȧŋgliš.

623: pȧmbliš, cordéli.
624: pȧmblică; pȧmbliš.
626: pȧmbliš, cᵘordiš.
628: [B] fụántă.
629: [Și:] pȧmblică.
640: cordéli, [R] pȧmblică; pȧmbliš.
643: [•] pamblícă; -blĭš.
644: fonț [pl.], „la cozi”. [Și:] fontíț [pl.].
649: [•] fᵘónti, [••] pȧmblică.
652: pȧmblič, cᵘordič, eșárfi.
657: pȧmbličẹ, țopuri.
658: [•] fónti; fonț, „zic mạị boịerị” (1).
[(2): inf. ocazional este o fetiță de 12 ani].
659: [•] pȧmbliš.
660: [Și:] pȧŋglică.
661: pȧmblič, fᵘónti.
670: [V] țop; țópuri, [•] ~.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II

MATERIAL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CÂNEPĂ

„chanvre"

[1222]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la aceea pe care o semănaţi primăvara, creşte mai înaltă şi, după ce o culegeţi, faceţi pânză groasă din ea...?

ALF 234; AIS 1493; ALL 1143; ALG 117; ALMC 1234–1236; ALW I 30; ALA 340; ALC 385; ALB 763; ALBRAM 410; ALFC 508; ALJA 401; ALN 103; ALO 413; ALAran 380; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 86; Mar. IV MN pl. XXXVIII; Munt. Dobr. III MN, p. 160; Trans. IV MN pl. 87.

II. **cînipâ**: 469, 471 + ∞, 472, 479, 481, 487, 489, 492, 497 - 502, 504 - 530, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 564, 568, 572, 574, 575 + [înainte se cultiva pe scară largă; acum se cultivă mult mai puţin, din cauza concurenţei produselor din comerţ], 577, 579, 588, 589, 592, 593, 611, 616, 625, 627, 629 - 631, 633, 636, 639, 640 + „rar se semăna", 641 - 644, 645 + hlândárʲ?, 646, 652 - 656, 659, 660 + hlandánʲ „cânepă semănată prin păpuşoi", 661, 664 - 667, 669.

cînipî: 482, 531, 533, 536, 540, 547, 550, 557 - 559, 566, 567, 569, 573, 580 - 583, 585 - 587, 590, 591, 594 - 605, 607 - 609, 612 - 614, 617, 619 - 624, 634, 635, 648 - 651, 658, 662, 668.

cîṇipâ: 470, 477, 606, 610, 626, 637 + „nu se semăna; [oamenii din sat] adunau cânepă sălbatică", 638 + „creşte şi nesemănată"; [oamenii din sat au semănat cânepă şi floarea-soarelui obligaţi de stat].

cîn̆ipâ: 461, 462, 466, 476, 490.

cinipâ: 475, 478, 503.

cîṇipâ: 465 + [H] coḷọpńé; dvi, bîlşĕ coḷọpén; odná coḷópńa, 632.

cîṇipâ: 488, 548.

cîn̆ipâ: 491, 494.

cîn̆ipî: 535, 538.

cîn̆ipî: 537, 562.

cînẹpâ: 571, 578.

cîn̆ipâ: 463.

cîn̆ipa [a.]: 464 + [H] cotoplʸî, [I, 1] cᵘotopńi.

cîn̆ipâ?: 467 + [H] [ɛ] coṭọpńi.

cînipâ: 468 + [II] cîṇipâ.

cîn̆ịpâ: 473.

cîṇipa [a.]: 474.

câṇipâ: 480.

cînipâ: 483.

cînipâ: 484.

cîn̆ipâ: 485.

cîn̆ịpâ: 486.

cînipa [a.]: 493 + [II] cîṇ̆ipâ.

câṇịpâ: 495.

cînʲipâ: 496.

cîn̆ipâ: 554.

cîn̆ipâ: 555.

cânipâ: 563.

cân̆ipâ: 565.

cîn̆ẹpâ: 570.

cînʲipâ: 576.

cînʲipî: 584.

cîịnipâ: 615.

cînipî: 618 + [pentru chestionarul special *Cânepa*, a răspuns soţia inf. pr., Păscaru Profira, 41 ani, 4 clase (nu mai ştie însă să scrie şi să citească)].

cînipâ: 628.

cînipâ: 647.

cînepâ: 657.

cîṇipî: 663.

cînepâ: 670.

IV. [F]: Cânepă [murată] pusă la uscat, rezemată de un gard ► I/1: p. 313, pl. F, fig. 214 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.).

[T]: „Lucrul la cânepă"; ► I/1: p. 19-20 (616. Băcani, Vs.); p. 36-37 (626. Vetrişoaia, Vs.); p. 78-79 (630. Bereşti-Sat, Bereşti, Gl.); p. 126-127 (634. Vârlezi, Gl.); ► I/2: p. 17-18 (652. Umbrăreşti, Gl.); p. 27-28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.); ► II/1: p. 85-86 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); p. 110-111 (606. Ivăneşti, Vs.); p. 123-124 (611. Corodeşti, Gherghești, Vs.); p. 167-168 (619. Olteneşti, Vs.); p. 187-189 (620. Tătărani, Vs.); p. 221-223 (624. Vutcani, Vs.); ► cf. „Ţesutul la cânepă", I/1: p. 90-91 (631. Cârja, Murgeni, Vs.); ► I/2: p. 27-28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.).

IN

„lin"

[1225]

I. [Întrebare indirectă] În afară de bumbac şi de cânepă, din ce mai fac ţăranii pânza?

ALF 772; AIS 1494; ALA 892; ALC 937; ALFC XCII; ALN 102*; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 86; Mar. IV MN pl. XXXVIII; Munt. Dobr. III MN, p. 164; Trans. IV MN pl. 87.

II. **ⁱin**: 462, 467 + [H] lẹn, 469, 470, 471 + ∞, 472, 476, 487, 489, 490, 497 - 500, 503 - 511, 513, 515 - 533, 535 - 537, 538 + „se seamănă la *gospodărie*", 540 - 545, 547 - 549, 551 - 553, 556 - 560, 568 - 570, 573, 576, 577, 579 - 581, 583, 584, 586, 587, 590, 591, 593 - 601, 603, 606 - 608, 610 - 614, 616, 618, 619, 622, 624, 625, 627, 629, 630, 638, 641 - 644, 646, 647, 655, 656 + [şi:] ịinᵘ [a.?], 658 - 661, 662 + ∞, 663, 664, 669.

ịin: 461, 466, 468 + [II] ⁱin, 473, 475, 477 - 482, 485, 491 - 496, 501, 502, 550, 554, 555, 564, 565, 602, 609, 617, 620, 621, 626, 632 - 634, 652, 654.

in: 463, 464 + [H] lẹn, [I,1] lʸen, 465 + ∞, [D]; [H] lẹnʲ, 474, 512, 514, 534, 539, 546, 561, 566, 567, 571, 572, 574, 575, 578, 582, 585, 588, 589, 592, 604, 605, 623 + făşẹu din_~, „nu mai este acum, nu maị sâmînî în sat", 636, 639, 648, 650, 651, 653, 657, 667, 670.

ịinᵘ: 615, 628, 665.

ⁱinᵘ: 635, 637, 640 + „rar se semăna".

ịinᵘ: 631, 649.

ⁱinᵘ: 645, 666.

ịinᵃ: 483.

ịin: 484.

ʼin: 486.

ịinᴵ: 488.

ⁱinu [a.]: 562.

iín: 563.

inᵘ: 668.

III. În câteva pct., substantivul a fost precedat de prepoziţia *din*, preluată din enunţul întrebării şi înregistrată în următoarele forme: dî (488, 617), dịn (474) şi din (618).

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

LIMBĂ (la meliţă), pl.

„mâchoire (de la broie)"

[1229]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la partea aceea lată a meliţei cu care zdrobeşti cânepa?

ALR II s.n. 258; ALRM II s.n. 169; ALJA 404; NALR / ALRR: Mar. II 500; Olt. III 496; Ban. III 404; CCCLXXX; Bas. II 145; Munt. Dobr. III 385; Trans. IV 485.

II. **límbâ; limbʲ**: 471 + [ɛ], 507, 509, 511, 513, 515, 517, 518, 521, 532, 541, 543, 544, 549, 551, 564, 568, 570, 593, 652, 655, 659 + [ɛ].

límbâ; liŋǵ: 497, 499, 504, 508, 512, 514, 519, 520, 523, 526, 529, 530, 534, 539, 542, 545, 546, 552, 625, 630, 646, 654.

límbî; limbʲ: 550, 557, 558, 562, 573, 580, 587, 591, 595, 596, 604, 605, 613, 658.

límbâ; liŋǵ: 489, 498, 500, 505, 506, 510, 522, 524, 525, 527, 528, 536, 553.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

límbî; lìŋǵ: 582, 590, 594, 623, 649, 662.
límba [a.]; lìŋǵ: 624, 628, 631, 647⁺ [ɛ].
límbâ; lìŋǵ: 556, 561, 588.
límbâ; limbĝ: 469, 494.
límbă; lìŋǵ: 480, 657.
límbâ; limbǵ: 492, 577.
límbî; lìŋǵ: 566, 583.
límbî; liŋǵ: 586, 601.
límba [a.]; limbⁱ: 656, 663.
límbă̦; limbĉⁱ: 461.
límbă; lʹímbĝi̯: 462.
límbă; lʸimbt́: 463.
[σ] lʸímba?: 464⁺ ~, sî pu̯átʸi̯, rusắştʹi̯ spúni [H] mḙ́ĉic; dva mḙ́ĉi̯ḱi̯, .
límba̦ [a.]; limbt́: 468⁺ [II] li̯áfa [a.]; li̯ḗfi̯.
límbâ; limᵇǵ: 473.
límbă; lʸimᵇĝⁱ: 476.
lʸimbă; lʸimbǵⁱ: 478.
lʸimbâ; lʸimbi̯, lʸiŋǵ: 479.
límbâ; limᵇǵ: 481.
límbă̦; límbi̯: 484.
lʸimbă; lʸimbĝ: 486.
límbă; lìŋǵ: 487.
lʸímbă; lʹimᵇĝⁱ: 490.
límbă̦; liŋǵⁱ: 495.
cu lʸímba [a.], [D] ᵘo límbâ; „două" liŋǵ: 501.
límbă; límbi̯: 502.
lʸímbâ; lʸimbⁱ: 503.
límbâ; límbi: 516.
lʸímbâ; limbⁱ: 554.
límbâ; lìŋǵ: 560.
límbă̦; límbi̯: 563.
límbâ; limbⁱ: 565.
límbî; lìŋǵ: 567.
límbî; lìŋ: 569.
límbâ; lìŋǵ, [R] limbⁱ: 571.
límbâ; lìŋĝ: 572.
límbâ; limbĝ: 574.
límbâ; limbⁱ, [k] lìŋǵ: 575.
límbâ; liŋǵ: 576.
lʸímbî; lʸiŋǵ: 581.
lʸímbâ; lìŋǵ: 589.
lʸímbâ; limbⁱ: 592.
límbâ; limbⁱ, [k] liŋḱ: 597.
lʸímbî; lʸiŋǵ: 602.
lʸímbî; liŋǵ: 603.
li̯mbî; limbⁱ, [D] liŋǵ: 607.

límbâ; limbⁱ, límbi̯: 610.
límbî; límbi̯: 614.
límba [a.]; limbⁱ, liŋǵ: 626.
límbâ; limbⁱ, [k] liŋǵ: 632.
[L] límba ái̯a, límbâ; limbⁱ, [k] liŋǵ: 633.
límba [a.]; liŋǵ: 634.
límba meliţói̯ului̯: 531, 629.
límba meliţói̯ulu; liŋǵ: 540.
límba meliţói̯ulu; límbi, [k] liŋǵ: 547.
límba meleţói̯ulu; limbⁱ: 559.
límba meleţói̯ulu; limbⁱ: 598.
límba meleţói̯ului̯; limbⁱ, [k] liŋǵ: 606⁺ „sunt meleţóái̯e cu două limbi".
límba meliţói̯ului̯; limbⁱ, [k] liŋǵ: 608.
límba meleţói̯ului̯; liŋǵ: 609.
límba meliţói̯ului̯; liŋǵ: 611.
límba meleţói̯ulu(ⁱ); liŋǵ: 612.
límba meleţói̯ulu(ⁱ); limbⁱ, [k] liŋǵ: 618.
límba meliţói̯ului̯; limbⁱ: 619.
límba meliţói̯ului̯; limbⁱ: 637.
límba meleţói̯ulᵘⁱ; limbⁱ: 669.
límba meleţói̯ului̯; liŋǵ di meleţói̯: 537.
límba meleţói̯ului̯; limbⁱ di meleţói̯, [k] liŋǵ: 599.
lʸímba dʸi_la mi̯eliţói̯; lʸimbĝ dʸi mⁱeliţói̯: 466.
lⁱímba di_la mi̯ĕliţói̯; límbi̯: 474.
límba di_la [ɛ] mⁱeliţói̯; limbⁱ di_la mⁱeliţói̯i̯: 483.
lʸímbâ dʸi mi̯eliţói̯; limbd́: 485.
límbâ dʸi mi̯eleţói̯; limbⁱ: 555.
límbî di meleţói̯; liŋǵ: 585.
límba la meleţói̯; limbĝ: 491.
límba la meleţói̯; liŋǵ: 548.
límba la meleţói̯: 600.
límba méliţi; limbĝ: 470.
límba méliţî, límbâ; límbe̯: 472.
lʸímba mi̯éliţi; lʸimᵇĝⁱ: 475.
límba mi̯éliţî; limbⁱ: 496.
límba mi̯éliţă̦; limbⁱ di mi̯éliţă̦: 488.
límba la mi̯éliţî; limbⁱ: 493⁺ [II] límba mⁱeliţᵘói̯ulu; liŋǵ.
límbă; liŋǵ di mⁱéliţâ: 477.
límba bătătóri̯u(ᵘⁱ): 621.
li̯mba bătătórului̯; liŋǵ: 622.
límbî di bătătór; liŋǵ: 535.
límba di bătătórⁱ; liŋǵ: 620.

límbî, cuţît; limbⁱ, [k] liŋǵ, cuţîţi̯: 538.
límbî; limbⁱ, lopăţícî; -ţắli: 584.
?, mî́nâ: 642⁺ [răspuns obţinut mai târziu în anchetă].
mî́nâ; mînⁱ: 667.
mî́na meliţói̯ului̯: 653.
[ɛ] mî́nâ; mînⁱ, mănúŋḱ di meleţói̯: 643.
[•] mî́nâ; mînⁱ, [••] límbâ; liŋǵ: 664⁺ [(1): răspuns spontan, dat de un localnic în casa căruia a avut loc ancheta].
le̯áfâ; léfi̯: 616.
le̯áfa [a.], límba [a.]; léfi̯, di meleţói̯(ᵘ): 665.
meliţícî; -ţéli: 644⁺ [formă confirmată de un inf. ocazional].
meliţícâ; -ţắli: 645.
cuţítu di_la mi̯eliţói̯; cuţîţi̯: 482.
amnárⁱ; amnáre̯: 578.
mái̯u meleţói̯uluⁱ; máⁱe̯: 579.
condácu [a.]; condáşi̯: 615⁺ [după schiţa realizată în caietul de anchetă].
fălŝícî; fălŝéli: 617.
[ɛ] lopaţícî: 635.
[ɛ], [ρ] bráţu meliţói̯ului̯ [?]: 639⁺ [creaţie *ad hoc*].
[ɛ] pánâ; péni̯: 660.
[ɛ] fofe̯ázâ; -féză [?]: 666.
vătắlî, cuţît; vătắli, cuţîţi: 668.
?: 465⁺ [H] mắĉic, dva mḙ́ĉi̯ḱi; bîlşĕ mḙ́ĉi̯ḱu̯, 467⁺ [H] mĕ́ĉic; dva mḙ́si̯ki̯; mai̯ bílşe̯ mḙ́si̯ḱu̯ [af.], 627, 638, 640, 641, 648, 650, 651, 661, 670.
? [!]: 636.
#: 533.

IV. [F]: Partea respectivă a uneltei, LIMBA, poate fi observată în următoarele fotografii ale „meliţei" („meliţoiului" sau „meliţuicii"): ► I/1: (la „meliţuică") p. 308, pl. F4, fig. 189 (663. Pralea, Căiuţi, Bc.); ► meliţoi cu două capete, fig. 190 (664. Caşin, Bc.); ► meliţoi cu fuior de cânepă, fig. 191 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); ► II/1: (la „meliţoi") p. 304, pl. D8, fig. 169 (611. Corodeşti, Ghergheşti, Vs.); ► meliţoi cu mănunchi de cânepă, p. 305, pl. D9, fig. 173 (618. Lipovăţ, Vs.); ► meliţuică, fig. 176 (600. Pungeşti, Vs.); ► cf. , în general, [F] sub IV, la H 361 „Meliţă".
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

RAGIL (ind. prez. 1)

„je sérance"

[1234]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci când tragi fuiorul prin ragilă?

ALR II s.n. 261; AIS 1498; ALMC 1224;
NALR / ALRR: Mar. II 502; Olt. III MN pl. 86; Bas. II 140; Munt. Dobr. III MN, p. 170; Trans. IV 488.

II. rážil: 472, 477, 486, 488 - 490, 492, 497, 498, 500, 501⁺ ~ cî́nipa̦, 503 - 511, 513, 514, 517, 518, 521, 523 - 525, 527 - 532, 536, 539, 540, 544 - 547, 549, 551, 555, 557, 558, 560, 561, 563, 564, 565⁺ ᵘo ~, 566⁺ ~ fui̯óru, 567 - 573, 575, 576, 578, 584, 588 - 591, 595 - 597, 598⁺ ăl ~, 599 - 601, 606⁺ rážilⁱ [2]; rážilă [3]; rắželắm [4]; rắželáţ [5]; rážilâ [6], 607, 608⁺ ~ cî́nipî, 609, 621⁺ rážilⁱ [2]; rážilî [3].
rágil: 502, 585⁺ ~ cî́nipa, 586, 593, 602, 603, 605, 611, 615, 616, 617⁺ rágilⁱ [2]; rágilâ [3]; răgilắm [4]; răgiláţ [5]; rágilâ [6], 619⁺ ~ cî́nipa, 620, 622, 623⁺ rágilⁱ [2]; rágilî [3]; răgilắm [4]; răgiláţ [5]; rágilî [6], 625, 626, 628⁺ rágilⁱ [2], 629, 630, 643⁺ rágilⁱ [2]; rágilâ [3]; răgilắm [4]; răgiláţ [5]; rágilâ [6], 644 - 648, 654, 657⁺ [ɛ], 658⁺ [•] rắgil, 660⁺ mai̯ am di rắgilát, 663 - 665.
rắžil: 487, 499, 520, 526, 534, 541 - 543, 552, 553, 562, 574, 581, 583, 592, 610, 618.
rážil: 478, 479⁺ rážilⁱ [2]; rážilâ [3], 515, 535, 548, 612.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

răǵil: 495, 496, 579, 594, 667⁺ [ε].
răžẹl: 550, 559, 577.
răžilă [3]: 485⁺ ~ cîn̆ipạ, 493⁺ ~ cînipa, [II] răžil.
răžil: 461⁺ ~ fui̯óru.
rajîl: 463.
răžil: 466.
răd'ilạ [3]: 468⁺ [II] răd'il [1].
răǵil: 469⁺ [*] piéri̥, răǵil̥ [2].
răd'il: 473.
răǵil: 475.
răĝil: 476.
răžil: 480.
răžilạ [3]: 482.
răd'il: 491.
réžil: 512.
răžil̥: 554.
răǵit: 580.
răǵil(ᵘ): 614.
răyil: 624⁺ răyil̥ [2]: răyilă [3].
răǵil̥: 655.
răǵil, [ε] raǵili̯éḍî [1]: 474⁺ ᵘo raǵili̯áḍă [3].
răǵilᵘ, răǵilézᵘ: 659.
răǵiléz: 587, 604, 613, 632, 633, 634⁺ îl ~, 635⁺ ra... [ε], 637, 641⁺ [ε] îl ~, 650, 652, 661, 662, 668.
răǵeléz: 656, 666.
răžẹléz: 471.
raǵiléḍ: 481.
[ε] răǵili̯éḍ‿î: 484⁺ ᵘo ~, [II] răǵil.
răžilᵛéz: 494.
răžiléz: 516.
răžiléz: 522.
răželéz: 533.
[ε] raǵii̯éz [?]: 627.
răhiléz: 670.
răžẹléz, răžil: 537⁺ răžẹléz, răžil̥ [2]; răželẹáză, răžilă [3]; răželắm [4]; răželáț [5]; răžilă [6].
răžilésc: 519.
răželésc: 582.
răǵilésc: 651.
răǵilescᵘ, răǵil: 649.
răǵilui̯éșt' [2]: 483⁺ îl ~, ca să aléĝ‿î [ε] búĉi di̯-o párti și̥ cînipa curátă di̯-o párți̥, adíĝîli̯ă [ε] fui̯óru curá‿di̯-o párți̥.
răželui̯ésc: 556.
dau̯ pî‿răžilă: 462⁺ ~ fui̯óru ~.
dau̯ prin ráhir: 669⁺ [ε] îl ~.
dau̯ pin ráǵilî, trag pin ráǵilî: 631.
dau̯ la rážilî: 538⁺ ăl ~.
dau̯ la ráǵilă: 640.
dărăĉésc: 636, 642.
dărăĉéști̥ [3]: 638.
dărăŝésc: 639.
peri̥éz: 470.
?: 464⁺ [D] „am auzit cuvântul răžilă"; [H] uná ĉístạ, 465⁺ [H] ti̯éřai̯i [3] pᵘovísmọ [acuz.sg], 467⁺ [H] uná ĉístă pᵘovísmạ, 653.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

CÂLŢI

„étoupe"

[1235]

I. [Întrebare indirectă] Când dai fuiorul prin ragilă, cum le spui la aceia care rămân în dinţii ei?

ALF 495; AIS 1499; ALA 278; ALCo 606; ALFC XCII; ALJA-L 46; ALBRAM 409; NALR / ALRR: Mar. II 503; Olt. III 498; Ban. III 407; Munt. Dobr. III 388; Trans. IV 489.

II. cîlț: 463, 464⁺ ?, [H] ?, [I, 1] clóĉi [plt.], 469, 471⁺ [!], [inf. se miră că ancheta vizează şi astfel de lucruri, pe care el le consideră lipsite de importanţă], 472, 481⁺ „buĉ sunt prima categorie, apoi câlţii", 484, 486, 489, 498, 499, 504, 507 - 520, 523, 524, 526, 527, 529 - 535, 539 - 546, 549 - 553, 556 - 558, 559⁺ [ε], 560 - 562, 564, 566 - 575, 577 - 581, 583 - 585, 587 - 591, 593 - 596, 598, 601 - 605, 608⁺ „la ḱeptin̥ rămân buŝ", 613, 614, 619⁺ [σ], 622, 623⁺ „bocắnici̥ se cheamă ce rămîne în ḱeptᵛin̥ din câlți", 628, 635, 641⁺ [ε], 644⁺ [*], păşîşắli „[se spune la] ce iese de la *perie*, mărunţiş de la fuior", 647, 649, 652, 658.
cîlț(ᴸ): 478, 479⁺ buŝ „după ce o piepteni", 487, 488, 496, 503.
cîlțî [pla.]: 576, 612⁺ „rămân ~".
cîlți̥: 462.
cîlți̥ [pla.]: 468⁺ [II] buĉ.
c(h)îlț̥: 474.
cîlț: 475.
c(h)âlț(ᴸ): 565.
cîlțu [sga.]: 626.
cîlț̥: 657.
cîlț, buŝ: 492⁺ cîlțî sînt măi̯ fin̥, 505, 521⁺ [k], [primul răspuns:] ḱéptin̥, 537, 597⁺ [D] (2), [*] „la Rădeni: buŝ".
cîlțișóri [pla.]: 615.
cîlțișór̥, cîlț: 476.
buŝ: 465⁺ [H] clọĉi̥ 'cîlți şi buci', 470, 491, 497, 500, 522, 525⁺ dúpă ŝi-i̯ dai̯ prin răželúi̯câ rămîn cîlț, 528, 536⁺ „cîlț rămân la răželúi̯cî", 547, 606, 610, 659, 663, 665⁺ [ε], 666, 668⁺ [ε], [*] pășițî.
buĉ: 473, 502⁺ cîlț [categorie intermediară între *fuior* şi *buci*], 651⁺ [ε], 661⁺ [*] cánură, 669⁺ [ε], [D], 670.
?, [D] bụĉ: 467⁺ [D]: ? [inf. nu cunoaşte cuvântul *câlţi*]; [H] clóĉ̥ 'buci'.
buŝ, cîlț: 485⁺ [D] (2): î̥i̯ zîŝi și ~, 494⁺ „búŝi sunt mai fini", 501⁺ [k], (1): „după ce piepteni câlţii", 506, 555⁺ [σ] (2), 582, 592, 599⁺ [D] (2), 600, 607⁺ [D] (2), 609.
buŝ, [k] cîlț(ᴸ): 466⁺ [(2) obţinut după î. 1236].
buŝ, [k] cîlțî [a.], cîlț: 477⁺ [(2) obţinut după î. 1236].
búŝi, [k] cîlți: 480⁺ „ai̯éstẹa-s lucruri femeieşti".
buĉ̥, [D], [k] cîlț: 483.
búŝi̥, [D] cîlțî [a.]: 493⁺ „cîlțu-i̯ mai̯ superiᵘór ca búŝi̥; se mai trage o dată şi ies buci", [II] cîlț.
bụĉ(ᴸ), [ρ], [k] câlțî [a.]: 495.
puŝ̥, [k] cîlțî: 554.
buŝ, [ρ] câlț(ᴸ): 563.
buĉ, cîlț: 586.
buŝ, [ε] cắlț, cîlḍ‿di buŝ: 482.
buĉ, cánură: 660.
buŝ, scámî: 662.
[ε] bucușór̥, [σ] cîlț(ᴸ): 490.
cánură: 538, 616, 620, 624, 625, 630, 637, 645, 646, 654.
cánurî: 617, 618, 634, 648, 650.
cánura [a.]: 643, 667⁺ [ε], [**] [corectându-l pe inf. pr.:] „păşeşîcă; la lână e cánură".
cánuri̥: 621.
cánuri̥: 631.
cánurî, cîlț, buŝ: 611.
[ε] ĉuḱ: 638⁺ „se aruncau", 642.
[ε] ŝuḱ, ŝúḱi [pla.]: 639.
ŝuḱ: 640.
[ε] scáma ŝéi̯a: 627.
níşti scámă, mai̯ scúrtă: 636.
scámă, [k] cánură: 655.
pășọșắli̥ [plt.]: 461⁺ „*cîlți* şi *buci*".
cînipă, mai̯ rîă: 629.
cînipa [a.]: 656.
butuŝéi̥, [D] cîlț sau̯ buŝ: 548.
paĉ, páĉiș: 632⁺ „din ea se face cánură".
[ε] ştímură: 633⁺ „în dinţii de ḱépten̥ [rămâne] cánură".
feștíla [a.]: 664⁺ „alţii zic buĉ".
?: 653.

III. În afara cazurilor semnalate ca atare, inf. au mai dat spontan următoarele forme de [sg.]: cîlț (541, 544, 553), cîlțᵘ (658).

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

PIEPTENI (pentru câlţi), sg.

„peignes (pour l'étoupe)"

[1236]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spuneţi la aceia cu dinţi de fier prin care daţi câlţii ca să alegeţi ce-i mai bun din ei?

ALR II s.n. 433; cf. ALRM II s.n. 283; ALF 989; AIS 1498; ALL 920; ALMC 1223, 1224; ALBRAM 405; ALFC 510, cf. XCI; cf. ALB 768; ALO 852; NALR / ALRR: Mar. II 504; Olt. III 499; Ban. III 405; Bas.

II 137; Munt. Dobr. III 389; Trans. IV 490.

II. ḱẹptinʲ; ḱẹptini: 496 - 499, 501⁺ dói̯ ~, 507 - 509, 512 - 514, 516 - 518, 520 - 524, 527, 529, 532, 534, 535, 537, 539, 542 - 546, 549, 551 - 553, 571, 575, 581, 582, 590, 595, 596, 598, 599, 602, 604, 605, 607, 608, 611, 613, 614, 616⁺ „rămân cî́lț", 617, 619, 620, 621⁺ „în ḱéptini rămâne cî́ltu", 622, 624, 628 - 632, 642 - 645, 648⁺ [ɛ], [ρ], 649, 650, 652, 663, 665, 667, 668.

ḱẹpțînʲ; ḱéptini: 550, 557⁺ „cei pentru pieptănatul oamenilor sunt péptinʲ; péptini", 566, 580, 591, 635, 636, 639, 640, 651, 654, 658 - 660, 661⁺ [⁎], 662.

ḱẹptinʲ; ḱẹptini: 474, 475, 479, 487, 489, 504, 510, 528.

ḱéptinʲ; ḱéptini̯: 472, 530, 560, 612, 625⁺ „cu ei scot cî́lțu, care se toarce pentru *bătaie*", 626, 669⁺ [D].

ḱéptini; ~: 511, 519, 526, 547.

ḱẹptini [sg.]; ḱẹptinʲ: 477, 480.

ḱẹptinʲ; ḱẹptini: 500, 541.

ḱẹptinʲ; ḱẹptini̯: 505, 570.

ḱẹptinʲ; ḱẹptini̯: 506, 525.

ḱẹpțînʲ; ḱẹptini̯: 556, 588.

ḱẹptinʲ; ḱéptini [sg.]; ḱépțînʲ: 594, 601.

ḱẹptẹnʲ; ḱẹptini̯: 603, 655.

ĉẹptinʲ; ĉẹptʸi̯n̦ă; doi̯ ĉẹpt'in': 461.

ĉẹpt'in'; ĉẹpt'in'ĕ: 462.

pi̯ẹpt'in'; pi̯ẹpt'in'ẹ: 463.

ḱéptin [sg.]; ḱépțîni̯: 464⁺ [H] odi̯án hrẹbin'; dva ẖrẹbini̯ [d.].

[σ] ḱéptini [sg.]; ḱéptinʲ: 465⁺ [H] hrẹbi̯ni̯; dva hrẹbẹ́n'i; bî́lșĕ ẖrẹbẹn.

ḱéptinʲ; ḱéptin: 467⁺ [H] χrẹ́bin', odʸén hrẹ́bin', dva ẖrẹbẹni̯.

[σ] t'ẹptinʲ; t'ẹptini̯: 468⁺ [inf. susține că fuiorul se dă prin piepteni], [câlții] îi̯ cărminʲ dẹ-a mî́nậ, [II] t'ẹptinʲ; t'ẹptin.

ĉẹptʸinʲ; ĉẹptʸini̯: 469⁺ [⁎] ĉéptʸin'; t'ẹptʸin'i.

ĉẹptini̯ [sg.]; ĉẹptinʲ: 470.

ĉẹptini̯ [sg.]; ĉéptinʲ: 471.

t'ẹpt'in'; t'ẹpt'ini̯: 473.

pẹptʸinʲ; ĉẹptʸin'i: 476.

ḱẹptinʲ; ḱẹptin: 478.

ḱéptinʲ; ḱéptini: 484⁺ [II] tot píntr-o rági̯lâ.

ĉẹpĉin'i̯ [sg.]; ĉẹpĉin': 486.

ḱéptini [sg.]; ḱẹptinʲ: 488.

ĉẹpĉin'; ĉẹpĉine: 490.

ĉẹpĉin'; ĉẹpt'ini̯: 491.

ḱẹptinʲ; ḱẹptini̯: 492.

ḱẹptini̯ [sg.]; ḱẹptinʲ: 495.

ḱẹpțînʲ; ḱẹptini: 502.

ĉẹptinʲ; ĉẹpt'ini [sg.]; ĉẹ̆pțînʲ: 503.

ḱẹptini̯ [sg.]; ḱẹptinʲ: 515.

ḱẹptinʲ; ḱéptini: 531.

ḱẹptʸin'ʲ; ḱẹpt'in'i: 533.

ḱẹptʸinʲ; ḱẹptʸin: 536.

ḱéptinʲ; ḱéptăn: 538⁺ dóu̯î ~; ū‿~.

ḱẹpțînʲ; ḱẹptini̯: 548.

ḱẹptʸin'i [sg.]; ḱẹptʸin'i̯ [plm.]; [ρ] ḱẹptʸi̯n: 554⁺ rămî́ni búŝi pi ᵘúrmậ.

t'épt'ini [sg.]; t'ẹpt'inʲ: 558.

ḱẹptînʲ; ḱẹptîni: 561.

ḱẹpt'ini [sg.]; ḱẹpt'inʲ: 562.

ĉẹpt'in'i̯; ĉẹpt'in'ẹ: 563.

ḱẹpțînʲ; ḱẹptini̯: 564⁺ „scoate un fel de *buci mănânței*: păŝi̯ş".

t'ẹpt'in'i [sg.]; t'ẹptîn'ĭ: 565.

ĉéptinʲ; ĉéptini: 569.

ĉẹptʸinʲ; ĉéptîn: 576.

ḱẹptini̯ [sg.]; ḱẹptinʲ: 577.

ḱẹptinʲ; ḱéptinẹ: 578⁺ „mai mult la lână".

ḱẹpțîn [sg.]; ḱẹpțîni̯: 583.

ḱẹptinʲ; t'éptini: 584.

ḱẹpțîni [pla.]; ḱéptini [sg.]; ḱẹpținʲ: 585.

ḱẹpțînʲ; ḱépțîni: 587⁺ [după forma de sg., informatorul a reluat, spontan, pluralul].

ḱéptinʲ; ḱéptini̯: 589.

ḱẹpțînʲ; ḱẹptini̯: 592.

ḱéptini̯ [sg.]; ḱéptinʲ: 593.

ḱéptinʲ; ḱéptini: 597⁺ fuşalắi̯; -lắu̯ „pieptene prin care se dă lâna".

ḱẹptinʲ; ḱẹptini̯: 600.

ḱẹptinʲ; ḱẹptini̯: 606.

ĉẹpćinʲ; ĉẹpćini̯: 610.

ḱẹptinʲ; ḱéptini̯: 615.

ḱẹptănʲ; ḱéptini: 618.

ḱẹptʸinʲ; ḱẹptʸin: 623.

ḱẹpțînʲ; ḱẹptini: 633.

ḱéptinʲ, ~ di cînipî; ḱéptini: 634.

ḱẹptinʲ; ḱẹptini̯: 637.

ḱéptin [sg.]; ḱéptini: 646.

[ɛ] ḱẹptinʲ; ḱẹptini̯: 647.

ḱẹpțînʲ; ḱẹptini: 653.

ḱéptini̯ [sg.]; ḱéptinʲ: 656.

ḱẹpținʲ; ḱẹptini: 657.

ḱẹptini̯ [sg.]; ḱẹptinʲ: 664⁺ „[şi] ḱeptănéi̯, la lână".

ḱẹptinʲ; ḱẹptini: 666⁺ [sunt de două tipuri: a) cel format din două bucăți egale, mobile – varianta mai cunoscută şi b) cel format dintr-o parte fixată pe un scăunel şi o parte cu care se trage, mobilă].

ĉẹptini̯ [sg.]; ĉẹptin' dʸi scos cîlțĭ: 466.

ḱẹptini péntru cîlț [sg.]; ḱẹptinʲ: 579.

ḱẹptini̯, sîŋ‿ḱeptănúş; ḱẹptanúş, ḱẹptănúş: 483.

ḱeptănúş; ~: 540, 559, 567⁺ [⁎] ḱépțînʲ; ḱéptini, 568, 609.

ḱʲeptănúş; ḱeptănúş: 482.

ĉeptănúş; ~: 572⁺ „numai pentru lână".

t'eptănúş; ~: 573.

t'eptanúş; ~: 574.

ḱeptenéi̯; -nél: 586.

ḱepțănéi̯; ḱéptene, ḱepțînél: 670.

rážilâ: 493⁺ tó‿pi‿~, mai̯ mícî, rái̯žilî, [II] ḱẹptinʲ; ḱéptini̯.

rágilâ mn'ícâ [sg.]; rád'ilʲ, [k] ḱẹptini̯; ~: 481.

rážilâ, [k] ĉẹptin'i̯ [sg.]; ĉẹptin': 494⁺ „sunt două ragile aşezate pe o scândură; una are dinții mai mici".

režilúi̯cî, [k] ĉẹptinʲ; ĉẹptin: 555⁺ „mai mică" (1).

darác, péptinʲ di mî́nâ: 641.

?: 627⁺ [ρ] ḱéptinʲ, 638⁺ [vezi î. 1235, precendentă].

∞, ?: 485⁺ „prin care se dă lâna [se numesc]: fᵘoşalắi̯ sau ĉẹpt'in'; t'ẹpt'in'i sau fᵘoşalắu̯".

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a mai dat întâi forma de [sg.] şi în pct.: 472, 474, 501, 527, 549, 553, 557, 560, 571, 580, 581, 588, 591, 602, 604, 605, 607, 614, 621, 629 şi 659.

IV. [F]: PIEPTENI ► I/1: p. 328, pl. F3, fig. 94 (616. Băcani, Vs.); ► I/2: p. 307, pl. F3, fig. 183 (664. Caşin, Bc.); fig. 184, ~ cu două rânduri de dinți; mânerele ornamentate cu fierul înroşit în foc (667. Nistoreşti, Vn.); fig. 185, ~ cu un rând de dinți; mânerele ornamentate cu fierul înroşit în foc (652. Umbrăreşti, Gl.), ► II/1: p. 301, pl. D5, fig. 152 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 153 (617. Bogdăneşti, Vs.); fig. 154 (611. Corodeşti, Gherghești, Vs.); fig. 155 (623. Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vs.; se observă „bucii" rămaşi în dinții pieptenilor); p. 302, pl. D6, fig. 156 (612. Puieşti, Vs.); fig. 157 (619. Olteneşti, Vs.); fig. 158 (622. Stănileşti, Vs.); fig. 159 (624. Vutcani, Vs.).

[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

FURCĂ (de tors), pl.

„quenouille"

[1241]

I. [Întrebare indirectă] În ce pui fuiorul, ca să-l torci? (FOTO).

ALR II s.n. 449; ALF 1119; AIS 1502; ALL 1149; ALG 624, 625; ALMC 1225; ALA 780; ALC 823; ALB 772; ALCe 787; ALFC 511; ALCo 670; ALTF 332; NALR / ALRR: Mar. II 506; Olt. III MN pl. 87; Munt.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Dobr. III MN, p. 172; Trans. IV MN pl. 88.

II. fúrcâ; furŝ: 469, 470, 472, 477⁺ di tors, 479, 482, 485, 489, 491, 492, 494, 497 - 500, 504 - 529, 530⁺ mai̯ mári îi̯ furcói̯; furcu̯ái̯i̯, 532, 534, 537, 539, 542, 543⁺ di tors, nu di fîn, 544 - 546, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 564, 568, 570, 571, 574 - 578, 588, 589, 592, 593, 603, 606, 610, 624, 626 - 628, 630, 637, 639, 640, 643 - 645, 646⁺ ~, di tors, 654, 659, 666, 667.
fúrcî; furŝ: 531, 533, 535, 536, 538, 540, 550, 554, 557 - 559, 562, 566, 567, 569, 573, 581 - 584, 587, 590, 591, 594 - 599, 601, 602, 604, 605, 607 - 609, 611, 613, 614, 617, 619 - 623, 631, 635, 648 - 650, 656, 658, 662, 668.
fúrcâ; furĉ: 473⁺ [*] [V] cujéi̯că; cujéi̯ĉî, 481, 579, 633, 636, 638, 641, 652, 653, 661, 664, 669.
fúrcă; furŝ: 466, 478, 480, 486, 490, 655.
fúrcî; furĉ: 580, 585, 586, 651.
fúrcî̯; furŝ: 618, 625⁺ [AL], 634, 647.
fúrcâ; fúrŝi̯: 487, 496, 565.
fúrcă; furŝi: 461, 462.
fúrcą; furĉi: 467⁺ [H] coj'íu̯ca; dvi coj'ílți; mai̯ bilşe cu̯oj'ivóc [gen.pl], 468⁺ [II] fúrcă; furĉ.
fúrcă; fúrĉi̯: 475, 502.
fúrcą; furŝ: 541, 615.
fúrcą; furĉ: 632, 642.
fúrcă; furĉ: 657, 670.
fúrcą; furĉ: 463.
fúrca [a.]; furĉ: 464⁺ [H] coj'íu̯cą; dvi coj'íu̯ți.
fúrcă; fúrĉi̯: 465⁺ [H] coj'íu̯cą; dvi cu̯oj'íu̯ți; bîlşe coj'îu̯.
fúrcâ; furŝ: 471.
fúrcâ; furĉ: 474.
fúrcă; furĉi: 476.
fúrcą; fûrĉ: 483.
fúrcă; fûrĉ: 484.
fúrcą; furŝi: 488.
fúrcâ; furĉi: 495.
[D] [o] fúrcâ; [două] furŝ: 501⁺ [primul răspuns:] îm̯ fúrcî̯.
fúrcâ; furŝi: 503.
fúrcâ; furŝi: 563.
fúrcą; furŝ: 572.
fúrcî̯; furŝ: 600.
fúrcî; furŝ: 612.
fúrca [a.]; furŝ: 616.
fúrcą; furŝ: 629.
fúrcâ; furĉ: 660.
fúrcî̯; furĉ: 663.
fúrcą; furŝ: 665.
fúrcî di tors; furŝ: 547.
fúrcâ di tors; furŝ: 548.
fúrcî̯ di tors; furŝ ~: 555.
fúrcî di li̯emn; furŝ: 493⁺ [II] fúrcâ; furŝ.

III. În mai multe pct., substantivul a fost precedat de prep. în, preluată din enunțul întrebării şi înregistrată în următoarele forme: îm̯ ~ (501, 537, 597, 609, 611, 612, 617, 618, 623, 624), î̯ ~ (535, 538, 598-600, 606, 619, 621).

IV. [F]: FURCĂ DE TORS ► I/1: p. 329, pl. F4, fig. 102, ~ cu caier de „buci" şi fus (625. Stoişeşti, Banca, Vs.); p. 330, pl. F5, fig. 103, ~ cu caier de lână şi fus (644. Corod, Gl.); fig. 104, ~ cu caier de lână şi fus (639. Braniştea, Gl.); fig. 105, acelaşi obiect, fără caier (639. Braniştea, Gl.); ► I/2: p. 309, pl. F5, fig. 198, ~ din brad (651. Câmpineanca, Floreşti, Vr.); p. 310, pl. F6, fig. 199, furcă de lemn sculptată, cu caier de cânepă – detaliu (667. Nistoreşti, Vn.); ► II/1: p. 306, pl. D10, fig. 178, furcă de tors cu suport special, cu caier din care se țesea de „urzeală", pentru „cordele" (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 179, femeie torcând lână, cu furca în brâu (600. Pungeşti, Vs.); fig. 180, furcă de tors cu caier de lână şi fus (606. Ivăneşti, Vs.); fig. 181, ~ cu fir tors (611. Corodeşti, Ghergheşti, Vs.); p. 307, pl. D11, fig. 182, furcă de tors cu model încrustat (612. Puieşti, Vs.); fig. 183, furcă de tors cu caier de „buci" şi fus (619. Olteneşti, Vs.); fig. 185, furcă de tors cu caier de cânepă şi fus cu fir tors, pentru urzeală (624. Vutcani, Vs.); ► vezi, sub IV, şi la MN [1242] „Caier", PL. 232, [1243] „Fus", PL. 233, şi [1244] „Fir", PL. 234.
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă"); ► vezi şi „Lâna, cum se lucrează", I/1: p. 37-38 (626. Vetrişoaia, Vs.); p. 75-76 (629. Fruntişeni, Vs.); p. 79 (630. Bereşti-Sat, Bereşti, Gl.).

CAIER, pl.

„quenouillée"

[1242]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la ceea ce pui o dată în furcă, ca să torci?

ALR II s.n. 438; ALL 1149*; ALMC 1225;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 87; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt. Dobr. III MN, p. 180; Trans. IV MN pl. 88.

II. cáir; cáiri: 489, 497, 498, 500, 504, 506 - 514, 516, 517, 521 - 524, 526 - 529, 532, 534, 539, 542 - 546, 549, 551 - 553, 569, 570, 610, 632, 634, 644, 645, 650, 656, 659, 667.
cái̯ir; cái̯iri: 488, 562, 573, 581, 583, 584, 587, 600, 611, 614, 640⁺ [σ], „la lână", 646, 657, 668.
cái̯er; cái̯eri: 533, 535, 580, 596, 598, 604 - 606, 609, 618, 620.
cái̯ir; cái̯iri̯: 462, 469, 470, 473, 477, 481, 494, 502, 589, 597.
cáⁱir; cáⁱiri: 499, 518 - 520, 530, 541, 559, 633, 635.
cái̯er; cái̯eri̯: 556, 566, 574, 575, 579, 592, 603.
cáir; cáiri̯: 505, 515, 525, 641, 664.
cái̯ir; cái̯iri̯: 547, 599, 608, 622.
cái̯er; cái̯eri: 567, 586, 590, 607.
cái̯ir; cái̯iri̯: 471, 492, 561.
cáⁱir; cái̯iri: 617⁺ un̯ ~, 619, 652.
cáir; cáⁱiri: 629, 630, 654.
cáir; cái̯iri: 643, 648, 660.
cáir; cáiri̯: 461, 466.
cáᵉir; cáᵉiri̯: 474, 495.
cái̯er; cái̯eri: 536, 624⁺ ŭ ~.
cái̯er; cái̯eri̯: 568, 571.
cái̯er; cáire: 577, 594.
cáⁱir; cái̯iri̯: 625, 626.
cáir; cáⁱiri̯: 627, 653.
cáir; cái̯iri̯: 638, 658.
cáir; cáiri̯: 639, 647.
cáer; cáire: 463.
?, [σ] cáir; cáirî [plm.]: 465⁺ [H] cúj'il', cúj'il'i.
cáir; cái̯iri: 467⁺ [H] cúzil', dva cújĕl'i; mai̯ bílşe cújîl [af.].
cáeer; cáeeri: 468⁺ [II] cái̯ir; cái̯iri.
cái̯ir; cái̯ere: 472.
cáⁱer; cáⁱeri̯: 475.
cáir; cáⁱiri̯: 476.
cái̯er; cáeeri̯: 478.
cáᵉir; cáᵉiri: 479.
cáᵉir; cáᵉeri: 480.
cáᵉir; cái̯ire: 482.
cáᵉer; cáᵉerî: 484.
cáᵉer; cáᵉeri̯: 485.
cáir; cáiri: 487.
cáer; cáⁱire: 490.
cáⁱir; cáiri̯: 491.
cái̯ir; cái̯iri̯: 493⁺ [II] cái̯ir; cáⁱiri.
cáᵉer; cáᵉiri̯: 496.
cái̯ir; cái̯iri̯: 501⁺ un̯ ~; [σ] „două ~".
cáᵉir; cáᵉire: 503.
cái̯er; cái̯eri: 531.
cáⁱir; cáⁱiri: 537.
cáⁱer; cáⁱiri: 540.
cái̯er; cái̯eri: 550.
cái̯ir; cáᵉiri̯: 554.
cái̯ir; cái̯ir: 555.
cái̯ĕr; cái̯iri: 557.
cái̯ĕr; cái̯ĕri̯: 558.
cái̯er; cái̯iri̯: 560.
cái̯ir; cái̯iri̯: 563.
cái̯ir; cáⁱiri: 564.
cáᵉir; cáiri̯: 565.
cái̯er; cáire: 572.
cái̯ĕr; cái̯ĕri̯: 576.
cái̯ĕr; cái̯ĕre: 578.
cái̯ir; cái̯eri: 582.
cái̯ir; cái̯ire: 585.
cái̯er; cái̯iri̯: 588.
cái̯ĕr; cái̯iri: 591.
cái̯er; cái̯eri̯: 593.
cái̯er; cái̯ere: 595.
cái̯er; cái̯eri: 601.
cái̯er; cái̯ere: 602.
cái̯er; cái̯eri̯: 612.
cái̯irᵘ; cáⁱeri̯: 615⁺ [ᵘ final s-a notat şi în alte contexte, precum: bogátᵘ].
cáⁱir; cáiri̯: 616.

cài̯er; cài̯erẹ: 621.
căⁱi̯r; căii̯ri̯: 623.
cáir; cài̯ri̯: 628.
cài̯irᵘ; cài̯iri: 631.
cáir; cáiri̯: 636.
cái̯irᵘ; cáiri̯: 637.
cáir; cài̯iri: 649.
cáir; cài̯iri: 655.
căⁱir; căⁱiri̯: 661.
cáir; cài̯eri: 662.
cài̯ir; cài̯iri̯: 663.
căⁱirᵘ; cáiri: 665.
cáiru [a.], cáirᵘ; cáiri: 666.
cáir; cáirⁱ: 669 + „doi ~".
cài̯er; cài̯ere: 670.
cài̯er, fui̯ór; cài̯eri, fui̯oárâ: 538 + „din cánură" (1), „din păr, cea mai bună cânepă" (2).
cài̯ir; cài̯eri, fui̯ór; fui̯uárî: 613 + „de lână" (1), „de cânepă" (2).
fui̯ór; fui̯uári: 651.
um̯ fui̯ór, [σ] cài̯erᵘ, un̯ cài̯er; cài̯eri̯: 483.
fui̯ór; fui̯oåră, cài̯ir; cài̯ire: 486 + „de câlţi sau de lână" (2); o fúrcâ dⁱẹ buş.
fui̯ór, cài̯ir; fui̯oárâ, cài̯iri: 548 + „de cânepă" (1), „de lână" (2).
fui̯ór, cài̯ir; cài̯iri: 642 + „la cânepă" (1), „la lână" (2).
?: 464 + [H] gudᵛi̯éli̯a, dvi gudᵛi̯áli, [I, 1] cudᵛélᵛi̯a.

IV. [F]: CAIER ► I/1: p. 239, pl. F4, fig. 102, (furcă de tors cu) caier de „buci" şi fus (625. Stoişeşti, Banca, Vs.); p. 330, pl. F5, fig. 103, (~) caier de lână şi fus (644. Corod, Gl.); fig. 104, (~) caier de lână şi fus (639. Braniştea, Gl.); ► I/2: p. 310, pl. F6, fig. 199, (furcă de lemn sculptată, cu) caier de cânepă – detaliu (667. Nistoreşti, Vn.); ► II/1: p. 306, pl. D10, fig. 178, (furcă de tors cu suport special, cu) caier din care se ţesea de urzeală, pentru „cordele" (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 179, femeie torcând lână, cu furca în brâu (600. Pungeşti, Vs.); (furcă de tors cu) caier de lână şi fus (606. Ivăneşti, Vs.); (~) caier de lână şi fus, cu fir tors (611. Corodeşti, Gherghești, Vs.); p. 307, pl. D11, (furcă de tors cu) caier de „buci" şi fus (619. Olteneşti, Vs.); fig. 185, (furcă de tors cu) caier de cânepă şi fus cu fir tors, pentru urzeală (624. Vutcani, Vs.); ► vezi, sub IV, şi la MN [1241] „Furcă (de tors)", PL. 231, [1242] „Caier", PL. 232, [1243] „Fus", PL. 233, şi [1244] „Fir", PL. 234.
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă") şi la MN [1241] „Furcă (de tors)", PL. 231 („Lâna, cum se lucrează").

FUS, pl.

„fuseau"

[1243]

I. [Întrebare indirectă] Dar la acela lung şi subţire pe care se adună ce ai tors? (IMIT.). (Vezi î. 1242, MN pl. 232).

ALR II s.n. 450; ALF 1575; AIS 1501; ALL 1150; ALG 886, 1500; ALMC 1226; ALB 775;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 87; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt. Dobr. III MN, p. 172; Trans. IV MN pl. 88.

II. fus; fúsâ: 469 + [•] fúsu̯ [a.]; fúsî, 472, 473, 477, 479, 481, 487, 489, 491, 492 + „la *strânsura* de pe fus se zice drúgâ; druẑ şi [la fel se zice] la fusul pentru răsucit, cu roată jos", 494, 497, 499, 500, 504, 510, 514, 515, 519, 521, 522, 527 - 529, 532, 534, 537, 538, 542, 544, 545, 548, 551 - 553, 556, 560, 561, 563, 564, 574, 575, 579, 588, 589, 592, 593, 597, 600, 606, 610, 619, 624, 626, 627, 629, 630, 633, 641, 646, 653 - 655.
fus; fúsî: 461, 495, 496, 509, 511, 512, 531, 533 + drúgî „fus mare", 536, 540, 549, 550, 558, 562, 566 - 569, 571, 581 + drúgî; druẑ „fus drept, de pe care se poate scoate tortul" [vezi schiţa anchetatorului în caietul de anchetă], 583, 584, 586, 587, 590, 591, 594, 596, 598, 599, 601, 602, 604, 605, 607, 608, 611 - 613, 620 - 622, 644, 649, 658.
fus; fúsă: 462, 466, 470, 471, 475, 476, 478, 480, 486, 490, 502, 557, 559, 570, 576, 577.
fus; fúsạ: 468 + [II] fus; fúsă, 505, 506, 517, 518, 520, 523 - 525, 530, 539, 541, 636, 638, 645, 660.
fus; fúsî̯: 501, 547, 565, 616 - 618, 623, 628, 634, 647.
fus; fúsurⁱ: 498, 508 + [•] fúsạ [pl.], 513, 580, 582.
fus; fúsạ: 482, 642, 666.
fus; fúsi: 507, 526, 543.
fus; fúsặ: 516, 535, 595.
fusᵘ; fúsî: 585, 650, 668.
fus̄; fúsạ: 483, 488.
fusᵘ; fúsâ: 603, 652.
fusᵘ; fúsî: 614, 631.
fus; fúsi̯: 632, 657.
fusᵘ; fúsâ: 640, 659.
fusᵘ; fúsâ: 643, 667 + „drúgâ; druẑ [nu e mai mare, diferă doar ca formă; vezi schiţele anchetatorului realizate în cursul anchetei].
fusᵘ; fúsî: 648, 662.
fus; fúsur̆: 463.
fus; fúsî̯: 464 + [•] fus; fúsur̆; [H] vẹrĕtᵛi̯áni̯u; dvói̯ vẹrĕtᵛi̯án.
fus; fúsẹ̆: 465 + [H] vẹrẹ̆ţẹ́nu̯; dvói̯ vẹrĕḱin; bílşĕ vẹrĕḱin.
fúsu [a.]; fúsî: 467 + [H] vĕrĕtᵛi̯áno; dvói vẹrĕḱin; mai̯ bílşe ~.
fusⁱ; fúsạ: 474.
fus; fúsâ: 484.
fus; fúsặ: 485.
fus; fúsặ: 493 + fus; fúsâ.
fusⁱ; fúsặ: 503.
fus; fúse̱: 546.
fúsu [a.]; fúsî̯: 554.
fus̄; fúsî̯: 555.
fus; fúse̱: 572.
fus; fúsẹ̆: 578.
fus; fúsî̯: 609.
fusᵘ; fusⁱ: 615.
fus; fúsâ: 625.
fúsu [a.]; fúsî: 635.
fusᵘ; fúsurⁱ: 637.
fusᵘ; fúsâ: 639.
fusᵘ; fúsi: 651.
fusᵘ; fúsurⁱ: 656.
fusᵘ; fúsẹ: 661.
fus; fúsi̯: 663.
fus; fúsi̯: 664 + „cea de răsucit: drúgâ; druĝ".
fusᵘ; fúsi̯: 665.
fusᵘ; fúsi̯: 669 + druĝ [pl.]; drúgâ: 1. „cantitatea de lână toarsă de pe un fus"; 2. „fus mare, gros".
fus; fúsẹ̆: 670.
drúgî; druẑ, [k] fus; fúsî: 573.

IV. Imagini pentru FUS se găsesc în fotografiile privitoare la doi referenţi corelativi, unul funcţional, „furca de tors", iar celălalt, rezultatul unei improvizaţii, generalizate totuşi: utilizarea fuselor în locul „fofezelor" de la „vârtelniţă"; în cele ce urmează, prezentăm aceste ipostaze diferenţiat, sub [F¹] şi [F²].
[F¹] ► I/1: p. 329, pl. F4, fig. 102, furcă de tors cu caier de „buci" şi fus (625. Stoişeşti, Banca, Vs.); p. 330, pl. F5, fig. 103, ~ cu caier de lână şi fus (644. Corod, Gl.); fig. 104, ~ cu caier de lână şi fus (639. Braniştea, Gl.); ► II/1: p. 306, pl. D10, fig. 179, femeie torcând lână, cu furca în brâu (600. Pungeşti, Vs.); fig. 180, furcă de tors cu caier de lână şi fus (606. Ivăneşti, Vs.); fig. 181, ~ cu fir tors (611. Corodeşti, Gheorgheşti, Vs.); p. 307, pl. D11, fig. 182, furcă de tors cu model încrustat (612. Puieşti, Vs.); fig. 183, furcă de tors cu caier de „buci" şi fus (619. Olteneşti, Vs.); fig. 185, furcă de tors, cu caier de cânepă şi fus cu fir tors, pentru urzeală (624. Vutcani, Vs.); ► vezi, sub IV, şi la MN [1242] „Caier", PL. 232, şi [1244] „Fir", PL. 234.
[F²] ► I/1: p. 334, pl. F9, fig. 123, vârtelniţă cu fuse în locul „fofezelor" (616. Băcani, Vs.); ► I/2: p. 311, pl. F7, fig. 205, ~ (667. Nistoreşti, Vn.); ► II/1: p. 313, pl. D17, fig. 212, vârtelniţă mare, cu fuse şi beţe servind ca „fuştei" (600. Pungeşti, Vs.); p. 314, pl. D18, fig. 216, vârtelniţă cu fofeze şi cu fuse servind ca „fuştei" (618. Lipovăţ, Vs.).
► Pentru [F¹] şi [F²], informaţiile au fost extrase după notele de sub IV de la MN [1241] „Furcă", PL. 231, şi MN [1253] „Vârtelniţă", PL. 235.
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă"); ► vezi şi „Lâna, cum se lucrează", I/1: p. 37-38

(626. Vetrişoaia, Vs.); p. 75-76
(629. Fruntişeni, Vs.); p. 79
(630. Bereşti-Sat, Bereşti, Gl.).

FIR, pl.

„fil"

[1244]

I. [Întrebare indirectă] Când torci, cum îi spui la acela lung şi subţire pe care îl aduni pe fus?

ALF 657; AIS 1510; cf. ALL 662; ALG 633; ALMC 1229; ALA 776; ALC 819, cf. 820; ALCo 668; cf. ASLEF 504; NALR / ALRR: Mar. II 507; Olt. III MN pl. 87; Bas. I MN pl. 11; Munt. Dobr. III MN, p. 178; Trans. IV MN pl. 88.

II. šir; širi: 479, 489, 497 - 500, 503, 504, 506 - 514, 516 - 524, 526 - 530, 532, 533, 534+ [!], nu-i̯ di mămăligâ, 537, 539 - 543, 545 - 553, 557, 558, 562, 567, 573, 576, 581, 582, 584, 590, 597+ ŭ‿~, „la Avrămeşti, Mărăşeşti: ḣir; ḣiri", 598, 600, 606, 608, 609, 612, 621.
ḣir; ḣiri: 580, 586, 587, 594, 604, 605, 611, 613, 619, 622, 623, 630, 640+ hárnicâ-i̯ nevásta mea/trii̯ ḣiri pi fus n-a pús/trii̯ ḱili pi gît s-a dusᵘ, 644, 654, 656, 658, 668+ [ε], [ρ].
šir; širi̯: 471, 492, 505, 525, 560, 561, 566, 568, 570, 572, 574, 575, 583, 588, 589, 592.
ḣir; ḣiri̯: 481, 502+ „pe fus se cheamă tort", 593, 616+ [întrebat de anchetator:] la Perénᶦ?, ḣir, nu ḱir, 626, 637, 653, 664.
fir; firi: 629, 641, 651, 652, 655.
ḣirᵘ; ḣiri: 615+ [*] „unii zic ḱirᵘ" [vezi texte], 617, 649, 650.
fir, [k] ḣir; ḣiri: 620, 639+ [!], 642, 662.
fir, ḣir; ḣiri: 634+ [ρ], 636, 646, 648+ [ρ].
šir; šire: 462, 470, 486.
fir; firi̯, šir; širi̯: 476, 556+ [V] (2), 564+ [inf. a dat mai întâi ambele forme de sg.].
fir, šir; širi: 477, 531, 538.
fir; firi̯: 488+ um‿~, 571+ „cu *i*" [pl.], 638.
fir, [k] šir; širi: 535, 595, 599.
fir; firi̯: 465+ [H] ňᶦétca; dvi ňi̯ẹti; bîlșĕ ňitọχ, 627.
fir, [k] šir; širi̯: 491, 515.
šir; širẹ: 577, 578.
ḣir; ḣire: 625, 670.
ḣirᵘ; ḣiri: 633, 647.
ḣirᵘ; ḣiri: 635, 667.
ḣirᵘ; ḣiri̯: 657, 669.
širu [a.]; širi̯: 461.
fir, ḣir; śire: 463.
širu [a.]; śiri̯: 468+ [II] fịir, šir; širi̯, fḣiri̯.
fir, širu [a.]; širi̯: 469+ [*] fịr, śir; ḣiʳi.
[V] šir, fir; firẹ: 472+ (1) „nu se mai spune".
ḣir; ḣiri̯: 473.
fir; firi, [σ] ḣir, ḣir; ḣiri: 474.
ḣiru [a.]; ḣiri̯: 475.
s̱ir; širi̯: 478.
fir; širi: 480.
ḣiru [a.]; firi̯, [ρ] ḣiri: 483.
fir, [ρ] ḣir; ḣiri: 484.
s̱ir; širi̯: 487.
fir; fire: 490+ ~ ĝi tort.
širu [a.]; širi̯: 493+ [II] šir; širi.
fir; firi̯, [k] šir; širi̯: 494.
ḣiri̯; ḣir: 495.
ḣiru [a.]; ḣiri: 496.
fḣir; firi: 501.
fir; firâ: 544.
firu, [σ] širu [a.]; širi̯: 554.
fir, [k] šir; širi̯: 555.
šir; širạ: 563.
šir; śiri̯: 565.
ḣir; ḣirẹ: 579.
ḣir; ḣiri, fir; firi: 585.
šir; širi̯: 591.
ḱiru [a.]; ḱiri: 602.
[F] ḣir; ḣiri, [R] fir; firẹ: 603.
šir; širi̯: 607.
firᵘ; firi, [B] ḣirᵘ; ḣiri: 614.
ḣir; ḣiri̯: 628.
fir; firi, [k] ḣiri̯: 631+ máma lor! ḣir: 632.
firᵘ, [k] ḣirᵘ; ḣiri: 643.
fir; ḣiri̯: 645.
firᵘ, [k] ḣirᵘ; ḣiri: 659.
fir, [k] ḣirᵘ; ḣiri: 660.
fir, ḣir; firi̯: 661.
fir; firi̯: 663.
ḣirᵘ; ḣiri̯: 665.
fi... [k] ḣirᵘ; ḣiri: 666.
šir di tort; širi: 569.
šir đi̯ tort; širi: 610.
fir di tort, ḣir di tort; ḣirẹ: 624.
šir di tort, di buš; širi: 536.
šir di fui̯órtᵘ: 618.
tort, šir; širi: 559, 596.
tors, tort, fir; firi, [k] šir; širi: 601.
tᵘort; tᵘórturᶦ, ŭ‿šir dʸi tᵘortᵘ; širi̯: 466.
ắța [a.]: 464+ [H] ńitḱé, [I, 1] ňétca.
ắțị: 467+ [H] ňi̯étcạ.
áța [a.], [σ] širu [a.], šir; širi̯: 482.
ấțâ, [σ] širi̯ [pl.]; šir: 485+ ~ dʸe ắțị (2).

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

(firul) SE SUCEŞTE (ind. prez. 3)

„(on) tord (le fil)"

[1245]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că face firul când toarce femeia? (IMIT.).

ALR II s.n. 443; ALRM II s.n. 287; ALF 1316; ALG 935; ALMC 1230; NALR / ALRR: Mar. II 508; Olt. III MN pl. 87; Ban. III 408; Munt. Dobr. III MN, p. 181; Trans. IV 492.

II. sî šušẹšti: 507, 509, 512, 513, 516, 517, 519 - 521, 526, 530, 531, 533, 536, 542, 549, 553, 597+ „când e sucit prea tare, se zice că se cîrşei̯ẹşti", 599, 608, 609, 611, 621, 623, 627+ [ață, sfoară] răsušitâ, 628, 631, 634, 644+ [*] sî răsušẹşti, 648, 656, 658, 662.
sî šušẹşti: 498, 511, 518, 539, 543, 551, 569, 573, 596, 601, 604, 607, 624.
sî sušẹşti: 497, 508, 532, 534, 540, 552, 668.
sî sušẹşti: 523, 546, 566, 581, 587, 594, 613.
sâ šušẹşti: 522, 527, 545, 630, 646.
sâ sušẹşti̯: 469+ [*] sî̯ sučẹştʸi̯, 492, 568, 577.
sâ šušẹşti: 489, 506, 525, 544.
sâ šušẹşti: 524, 529, 541, 652.
sî šušẹşti̯: 600, 606, 616, 626.
sî sučẹşti̯: 464+ [*] sî-mvîrtʸi; [H] [ε] šúčițĕ, [I,1] crútʸẹtse, 632, 663.
sî sučẹşti: 496, 585, 586.
sâ šušẹşti̯: 515, 561, 588.
ş̦ušẹşti: 562, 582+ îl ~, 590.
sî šušẹşti̯: 617, 635, 665.
sâ sušẹşti̯: 505, 589.
sâ sušẹşti: 514, 640.
sî ş̦ušẹşti: 550, 584.
sâ šušẹşt'ẹ: 462.
[se] šûšẹştʸi̯: 465+ [H] súčițsĕ.
sâ šušẹşt'i̯: 466.
sî̯ sučẹştʸi: 467+ [H] súčițạ.
sî̯ sučẹşti̯: 468+ [II] sâ sučẹşti̯.
sâ sušẹştʸi̯: 470.
sâ ş̦ušẹşti̯: 471.
sušẹştẹ: 472.
sâ sučẹşt'i̯: 473.
sî sučẹşti: 474.
sâ sučẹştʸi̯: 475.
sâ šụšẹşti: 477.
să šûšẹşti̯: 478.
sâ sᵘušẹştʸi̯: 479.
sạ sụšẹşti: 480.
sâ sučẹştʸi̯: 481.
sučẹștiẹ: 483+ îl ~.
sî̯ sụčẹşti̯: 484.
să sušẹşt'i: 485.
sâ šušẹşt'ẹ: 486.
sâ šüšẹşti: 487.
sî̯ sušẹşti̯: 488.
sâ sušẹşt'ĕ: 490.
sâ sušẹşĉi̯: 491.
sî̯ sụšẹşti: 493+ [II] sî̯‿sušẹşti̯.
sâ sušẹşt'i̯: 494.
sî̯ sučẹşti̯: 495.
sî šišẹşti: 499.
sâ sušẹşti: 500.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sạ suĉẹşti̯: 502.
sî̦ suŝẹşĉĕ: 503.
sâ suŝẹşti: 504.
sî suŝẹşti: 510.
ŝuŝẹşti: 528.
sî sᵘŝẹşti: 535.
sî̦ şu̦ŝẹşti̯ⁱ: 537.
s‿şu̦ŝẹşti̯: 547.
sî̦ su̦ŝẹşt'i̯: 554.
sî̦ ŝū̦ŝẹşt'i̯: 555.
să ŝuŝẹşti̯: 556.
sî şiŝẹşti: 557.
suŝẹşti: 558.
sâ suŝẹşti̯: 560.
sî̦ suŝẹşt'i̯: 563.
sạ su̦ŝẹştʸi̯: 564.
sạ ŝu̦ŝẹăşt'i: 565.
şuŝẹăşti, şuŝẹşti: 567.
sâ ş'uŝẹşti: 570.
sî ŝuŝẹşti̯: 572.
sâ şⁱuŝẹşti̯: 574.
sâ ŝuŝẹşti̯: 575.
sî s'uŝẹşti: 576.
sâ suŝᵉẹşte̯: 578.
sâ suĉẹşti: 579.
sî̦ suĉẹşti: 580.
sî suŝẹşti̯: 583.
ŝi̯uŝi̯ẹşti̯: 592.
sâ şuŝẹşti: 595.
sî ŝuŝẹşti: 598⁺ „când îi dai drumul, sî cîrŝẹi̯i".
ş'uŝẹşti̯: 602⁺ îl ~.
să şi̯uŝẹşti: 603.
sî şi̯uŝẹşti: 605.
sî ŝuŝẹşĉi̯: 610.
sî̦ ŝu̦ŝẹşti: 612.
şi̯uŝẹşti: 614.
sî ŝu̦ŝẹşti̯: 618.
sî ŝu̦ŝẹşti: 620.
sî suŝẹşti̯, [k] sî ŝuŝẹşti̯: 625.
sâ ŝuŝẹşti̯: 629.
sâ suĉẹşti̯: 636.
sî̦ ŝuŝẹşti: 645.
s‿ŝuŝẹşti: 649.
sî̦ suŝẹşti: 650.
s‿suĉẹşte: 657.
suĉẹşti̯: 669.
sî răsu̦ŝẹşti̯: 482, 501.
sî răsuŝẹşti: 619, 622.
sâ răsuĉẹşti̯: 638, 664.
sî răŝuŝẹşti: 647, 660.
să rạsuŝẹşt'i̯: 461.
să răsuĉẹşt'ĕ: 463.
sî răsuŝẹşti: 559.
sâ răsuŝẹşti̯: 571.
sî răşi̯uŝẹşti: 591.
să răsuŝẹşti̯: 593.
sî răŝuŝẹşti̯: 615.
răsuŝẹşti̯: 637.
sâ răŝuŝẹşti: 639.
sâ răsuĉẹşte: 641⁺ [finalul pronunţat emfatic].
răsuĉẹşti: 642.
sâ răsu̦ŝẹşti: 643.
sî răsuĉẹşti: 651.
sạ‿răsuĉẹşti̯: 653.
sâ răsuŝẹşti: 654.
sî̦ răsu̦ŝẹşti: 655.
răŝuŝẹşti: 659.
răsuĉẹşti̯: 661.
sî răsuŝẹşti̯: 666.
sâ răsᵘŝẹşti: 667.
să răsuĉẹşte: 670.
răsuĉẹşti, sâ ŝuŝẹşti̯: 633.

să-m̦vîrte, [k] să ĉuĉẹştʸi̯: 476.
sî‿m̦vîrtẹşti, sî ŝuŝẹşti: 538.
sî‿m̦vîrtẹşti, s‿şu̦ŝẹşti̯: 548.

III. În pct. 483, 528, 558, 567, 602, 614, 633 (1), 637, 642, 659, 661 şi 669, verbul a fost folosit la diateza activă, subiectul implicit fiind femeia care toarce.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

VÂRTELNIŢĂ, pl.

„dévidoir"

[1253]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la aceea pe care puneţi tortul de cânepă sau sculul de lână, ca să le depănaţi? (Chest., Fig. 52).

ALR II s.n. 451; ALF 1535; AIS 1507; ALL 1149*; ALG 630, 887; ALMC 1227, 1232; ALA 142, 565; ALC 609; ALCo 482; ALB 773; ALCe 788; ALJA 1302; ALLR 718;

NALR / ALRR: Mar. II 509; Olt. III 505; Munt. Dobr. III MN, p. 184.

II. vîrtélniţâ; -télniţ: 472, 499, 514, 515, 517, 518, 521 - 524, 526, 527, 529, 533, 537, 538, 545, 551, 560, 561, 568, 578, 579, 581, 585, 589, 597, 612, 624, 633, 638, 639, 652, 659⁺ [σ], 660, 669.
vîrtélniţâ; ~: 497, 498, 507 - 509, 511, 513, 516, 519, 530, 532, 534, 539, 542, 546, 549, 552, 553, 592.
vîrtélniţî; -télniţ: 531, 540, 550, 580, 587, 590, 591, 596, 600⁺ [σ], 605, 606, 608, 613, 614, 621, 634, 635, 662, 663.
vîrténiţâ; -téniţ: 616, 626, 629, 630, 636, 637, 640 - 644, 654.
vîrténiţî; -téniţ: 557, 603, 617, 648 - 650.
vîrtẹlniţâ; ~: 481, 543, 544, 564.
vîrtẹlniţâ; -tẹlniţ: 492, 500, 505, 548.
vîrtélniţạ; -télniţ: 593, 632, 655, 661.
vîrtélniţî̦; -télniţ: 607, 611, 618, 620.
vîrtʸélniţî; -tʸélniţ: 558, 582, 601.
vîrtʸélniţâ; -tʸélniţ: 569, 573, 574.
vîrtẹlniţâ; ~: 477, 489.
vîrtẹlniţâ; -tẹlniţ: 504, 510.
vîrtʸẹlniţâ; -tʸẹlniţ: 506, 525.
vîrtélniţạ; ~: 512, 666.
vîrtélʸniţî; -télʸniţ: 559, 595.
vîrti̯ẹlniţạ; -ti̯éńiţ: 461.
vîrt'ẹlniţạ; -t'ẹlniţî̦: 462.
vi̯ẹlʸniţă; vi̯ẹlʸńiţî̦: 463.
vi̯rti̯elni̯ţâ; vîrti̯elniţî̦: 465⁺ [H] samọţọcạ; dvi samọţọţi̯; bílşẹ samọţọc [af.].
vîrt'ẹńiţă; -t'ẹńiţ: 466.
[ε] vîrt'ẹlʸńiţî; -ti̯ẹlʸńi̯ţî̦: 467⁺ [H] snovâ̦ucạ, [k] sạmọţọcạ; dvi samọţọţi̯; i mai̯ bílşe sạmăţọţî̦.
vîrti̯ẹlni̯ţă; vărti̯ẹlni̯ţî̦: 468⁺ [II] vîrtẹlniţâ; -tẹlniţî̦.
vîrtʸẹˡniţâ; -tʸẹlniţ: 469⁺ [•] vi̯rtʸi̯ẹlni̯ţî; vârtʸi̯ẹlńiţ.
vîrtẹˡniţâ; -tẹˡniţ: 470.
vûrtʸélniţâ; -tʸélniţ: 471.
vîrⁱtʸẹlńiţâ; vîrtʸẹlńiţ: 473.
vîrti̯ẹlʸniţă; -ti̯ẹlʸniţî̦: 474.
vîrti̯ẹlniţâ; -tⁱẹlniţ: 475.
vîrtʸẹlniţâ; -tʸẹlniţ: 476.
vîrtⁱẹrniţă; -tⁱẹrniţî̦: 478.
vîrtẹlniţâ; -tẹlniţî̦: 479.
vîrti̯ẹlniţă; -ti̯ẹlniŝ: 480.
vîrti̯ẹlni̯ţă; -tⁱẹniţ: 482.
vîrti̯ẹlniţâ; -ti̯ẹlniţạ: 483.
vîrtⁱẹlniţâ; vi̯rtⁱẹlniţ: 484.
vîrĉẹl'ńiţî; -ĉẹl'ńiţ: 485.
vîrt'ẹńiţâ; -t'ẹńiţ: 486.
vîrtⁱẹlniţâ; -tⁱélniţî̦: 487.
vîrĉẹlńiţâ; -ĉẹlńiţ: 490.
vîrt'ẹlniţâ; -t'ẹlniţ: 491.
vîrtⁱélniţạ; -tⁱélniţ: 493⁺ [II] vìrtẹlniţâ; -tẹˡniţ.
vîrt'ẹlńⁱţâ; -ĉẹlńiţ: 494.
vărtⁱẹl'ńiţî̦; vîrtⁱẹlʸniţî̦: 495.
vîrti̯ẹlni̯ţạ; -ti̯ẹlniţî̦: 496.
vîrtᵉẹlniţî; -tⁱẹlniţ: 501.
vîrtⁱẹlniţâ; -tⁱẹlniţ: 502.
vîrĉẹˡńiţâ; -ĉẹˡniţî̦: 503.
vîrténiţâ; ~: 520.
vîrtẹniţâ; -tẹniţ: 528.
vîrtélⁿiţâ; -télniţ: 535.
vîrtélniţî; -télniţ: 536.
vîrtẹlniţạ; ~: 541.
vîrtẹlniţî̦; ~: 547.
vîrtʸẹlńiţî; -tⁱélńiţ: 554.
vîrtʸi̯ẹlni̯ţî; -tʸi̯ẹlńiţ: 555.
vîrtⁱélniţâ; -tⁱélniţ: 556.
vîrtʸélńiţî; -tʸélńiţ: 562.
vărt'ẹl'ńiţă; vîrt'ẹl'niţî̦: 563.
vârt'ẹlʸn̦iţâ; -t'ẹlʸńiţ: 565.
vîrtélniţî; ~: 566.
vîrtⁱélniţî; -télniţ: 567.
vîrt'élniţạ; -t'éńiţ: 570.
vîrtʸélniţâ; -tʸélniţ: 571.
vîrt'élniţâ; -t'élniţ: 572.
vîrt'élniţâ; -t'élniţ: 575.
vîrtʸélńiţâ; -tʸélńiţ: 576.
vîrtⁱélniţâ; -télniţ: 577.
vûrtélniţî; -télniţ: 584.
vîrtélniţî; -télniţî̦: 586.
vurtélniţâ; -télniţ: 588.
vîrtⁱélniţî; -tⁱélniţ: 594.
vîrtẹlniţî; -tẹlniţ: 598.
vîrtélniţâ; -télniţî̦: 599⁺ [σ].
vîrtélniţî; -télniţă: 602.
vîrtélniţî; -télniţ: 609.
vîrćélniţâ; -ćélniţ: 610.
vîrtéˡniţâ; -téˡniţ: 615.
vărtélniţâ; -télniţ: 619.
vîrtélniţi̯; -télniţ: 622.
vîrtélⁿiţî; -télⁿiţ: 623.
vîrtéliţâ; -téliţ: 625⁺ [alte exemple de metateză înregistrate în cursul anchetei:] sôliţă, bôlàv, bôlăyiŝós, pîlie.
vîrtélniţâ; -télniţi̯: 628.

vîrténițĭ; -ténit: 631.
vîrtélniță; -télnit: 645 + [anchetatorul nu a putut distinge clar pronunțarea sonantei l].
vîrtélniță; -télnit: 646.
vurtélniță; -télnit: 647.
vîrténită; -ténit: 653.
vîrtélniță; -térnit: 656.
vîrtélniță; -télnit: 657.
vîrtérnită: 658 + [*] vîrténițĭ; -ténit.
vîrtélniță; -télnit: 664.
vîrtélniță; -télnit: 665.
vîrtélniță; -télnit: 667.
vîrtélnițĭ; -télnit: 668.
vîrtélniță; -télnițe: 670.
vîrtʸélnițĭ; -tʸélnit, [V] dʸepănătuárĭ; -tór: 583.
împvîrtélnițĭ; -télnit: 604.
ruž_di diepanát: 488.
∞, [ε], [B] vîrtéj: 651 + [vezi schița executată în timpul anchetei].
?: 464 + [H] samoțóca; dvi samotóțĭ, 627 + púnit sămnu-ntrebări cî puáti-m adúc amínti.

IV. [T]: VÂRTELNIȚĂ ► I/1: p. 334, pl. F9, fig. 121, ~ cu „fofeze" glisante (633. Oancea, Gl.); fig. 122, ~ mare cu „fofeze" glisante (646. Belceşti, Iveşti, Vs.); fig. 123, ~ vârtelniță cu fuse, în locul „fofezelor" (616. Băcani, Vs.); fig. 124, ~ – o construcție cu totul aparte (637. Frumuşița, Gl.); ► I/2: p. 311, pl. F6, fig. 203, ~ mică, cu „fofeze" glisante (652. Umbrăreşti, Gl.); fig. 204, ~ (654. Furcenii Vechi, Cosmeşti, Gl.); fig. 205, ~ cu fuse în locul „fofezelor" (667. Nistoreşti, Vn.); fig. 206, ~ cu suport din butuc (660. Boloteşti, Vn.); fig. 207, ~ cu talpă de lemn (651. Câmpineanca, Floreşti, Vn.); ► II/1, p. 313, pl. D17, fig. 210, ~ cu „fofeze" glisante (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 211, ~ mică, cu „fofeze" glisante (624. Vutcani, Vs.); fig. 212, ~ mare, cu fuse şi bețe servind ca „fuştei" (600. Pungeşti, Vs.); fig. 213, ~ mică, cu „fofeze" cu trei şanțuri pentru scul (606. Ivăneşti, Vs.); fig. 214, ~ cu bețe servind ca „fuştei" (611. Corodeşti, Gherghești, Vs.); fig. 215, ~ cu scul pe „fuştei" (617. Bogdăneşti, Vs.); fig. 216, ~ cu „fofeze" şi fuse servind ca „fuştei" (618. Lipovăț, Vs.); fig. 217, ~ cu „fofeze" glisante pe brațe (619. Olteneşti, Vs.); fig. 218, ~ (622. Stănileşti, Vs.); fig. 219, ~ cu scul de lână pe „fofeze" glisante (623. Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vs.); fig. 220, ~ cu „fofezele" introduse în orificiile de la capetele brațelor (612. Puieşti, Vs.); fig. 221, ~ cu suportul în formă de cruce (622. Stănileşti, Vs.).
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă"); ► vezi, sub IV, şi la MN [1241] „Furcă (de tors)", PL. 231 („Lâna, cum se lucrează").

GHEM, pl.

„pelote"

[1254]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela rotund pe care-l faci când depeni? (IMIT.).

ALM 382; cf. ALF 399; AIS 1509; ALL 668, 663*; ALG 626; ALMC 1207, 1233; ALA 297; ALB 1591; ALJA 1295, 1304;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 87; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt. Dobr. III MN, p. 186; Trans. IV 496.

II. ǵem; ǵémi: 497 - 500, 507 - 509, 511, 512, 516, 517, 519 - 524, 526, 531 - 535, 539, 541, 543, 545, 548 - 552, 557, 559, 566, 567, 580, 581, 585 - 587, 590, 591, 594, 596, 598, 599, 601, 602, 604, 608, 611, 612, 617, 620, 621, 623, 625, 629 + şuviță ['mănunchi de fire care, atunci când se face ghemul, sunt depănate, alternativ, în aceeaşi direcție'; vezi, în caietul de anchetă, schița anchetatorului], 631, 639, 640, 642, 645, 647, 648 + ǵemuiésc, 649 - 652, 654, 655, 662, 667.
ǵem; ǵémi: 505, 515, 525, 527, 529, 537, 556, 560, 561, 568, 577, 589, 592, 593, 595, 597, 605, 606, 634, 638, 657, 664, 669.
ǵem; ǵémur: 513, 514, 518, 528, 546, 553, 582, 588, 603, 613 + [*] ǵémi [pl.], 618, 624, 627, 632, 633, 635, 637, 643 + vrî́sti [pl.]; vrî́stî ['mănunchi de fire care, atunci când se face ghemul, sunt depănate, alternativ, în aceeaşi direcție'; vezi, în caietul de anchetă, schița anchetatorului], 644, 653 + [format] din mai múlti cúti [pl.]; cútâ, [ρ], [D] cúpâ; cúpi ['mănunchi de fire care, atunci când se face ghemul, sunt depănate, alternativ, în aceeaşi direcție'; vezi, în caietul de anchetă, schița anchetatorului; anchetatorul auzise cel de al doilea termen la soția inf. princ.], 656, 659, 670.
ǵem; ǵémi: 493 + [II] ǵem; ǵémi, 544, 630, 641, 646, 658.
ǵem; ǵéme: 538, 578, 579, 584, 609.
ǵem; ǵémi: 575, 616, 626, 661.
ǵem; ǵémi: 475, 478, 547.
ǵem; ǵémi: 484, 492, 564.
ǵem; ǵémi: 615, 663, 665.
ĝem; ĝémi: 471, 572.
ǵem; ǵémi: 477, 565.
ǵem; ǵémi: 489, 506.
ǵem; ǵémur, ǵémi: 530, 583 + [k] [pl.].
ǵem; ǵem: 619, 622.
ẑ ĝem; ĝémi: 461.
ĝĕm; ĝéme: 462.
ǵ ǵ d′ĕm; d′émi: 463.
ǵem; ǵémur: 464 + [H] clubóc; dva clupḱé.
ĝem; ĝémur: 465 + [H] cłubóc; dva cłupḱí; bílšĕ cłupḱiu.
ĝĕm; ĝémi: 466.
ǵem; ǵémur: 467 + [H] cłubóc; dva cłupḱĕ; i mai_mbílşe cłupḱiu.
ǵ d′em; d′émi: 468 + [II] dʸem; dʸémi.
ĝĕm; ĝĕmi: 469.
ĝem; ĝémi: 470.
ĝ ĝ ǵem; ǵéme: 472.
ǵ d′em; d′émi: 473.
d′ giem; ǵémi: 474.
ĝem; ĝéme: 476.
gⁱem; ǵémi: 479.
giem; giémi: 480.
d′ d′ giem; giémi: 481.
gⁱem; ǵémi: 482.
ǵem; gⁱémi: 483.
ǵ ĝ d′em; d′émi: 485.
ĝiĕm; ĝiĕme: 486.
ǵem; ǵémi: 487.
giem; ǵémi: 488.
ĝem; ĝéme: 490.
ĝ ĝ d′em; d′émi: 491.
d′ d′em; ĝémi: 494.
giem; ǵémi: 495.
ǵem; ǵémi: 496.
ǵem; ǵémi: 501.
ǵem; ǵéme: 502.
ĝem; ĝémi: 503.
d′ d′ ǵem; ǵémi: 504.
ǵem; ǵémur: 510.
ǵem; ǵémi: 536.
ǵĕm; ǵémur: 540.
ǵem; ǵémur, [k] ǵémi: 542.
ǵem; ǵémur, [ρ] ǵémi: 554 + [cea de a doua formă de plural a fost folosită într-un enunț].
ĝem; ĝémi: 555.
d′em; d′émi: 558.
d′em; d′émi: 562.
ǵ d′em; d′émi: 563.
ĝem; ĝémi: 569.
ǵ ǵ d′em; d′émi: 570.
ǵem; ǵéme: 571.
d′ d′ ǵem; ǵémi: 573.
d′em; d′émi: 574.
d′ d′ ǵem; ǵémi: 576.
gⁱem; gⁱémur: 600.
d′ ǵem; –: 607.
ĝîam; ĝîémi: 610.
ǵemᵘ; ǵémi: 614.
ǵem; ǵémi: 628.
ǵem; ǵémi: 636.
ǵem; ǵémi: 660.
ǵem; ǵémi: 666.
ǵem; ǵémi: 668.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă”, PL. 228 („Lucrul la cânepă”); ► vezi şi MN [1241] „Furcă (de tors)”, PL. 231 („Lâna, cum se lucrează”).

URZEALĂ

„chaîne, ourdissure”

[1260]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spuneţi, cu un cuvânt, la toate firele urzite pe care le întindeţi pe război (pe stative)?

AIS 1513*;
NALR / ALRR: Mar. II 511; Olt. III MN pl. 87; Ban. III 412; Munt. Dobr. III MN, p. 188; Trans. IV 497.

II. urzálâ: 472, 489, 499, 500, 504, 506, 508 - 511, 513 - 515, 517, 518, 522, 528, 532, 534, 539, 544, 546, 549, 551, 553, 560, 568, 571, 576, 578, 579, 588, 589, 592, 593, 595, 597, 606, 612, 629, 636, 639, 642^{+} [σ], 653^{+} [ɛ], [ρ], 655, 665.

urzálî: 540, 550, 558, 559^{+} [ɛ], 562, 566, 567, 569, 580 - 587, 590, 591, 594, 596, 598, 599, 602, 607, 609, 614, 619, 662^{+} [•] nodurár „băţul de care se leagă gura la pânză; se scoate după ce ţeşi un cot”, lăsătór „băţ de care se leagă capătul urzelii pe sulul din spate” [informaţii oferite, ocazional, de soţia inf. princ.], 668.

^{u}urzálâ: 471, 497, 507, 519 - 521, 529, 545, 626, 630, 637, 640, 646, 654, 659, 660^{+} [ɛ], [σ], 661, 666.

urd̦álâ: 473, 481, 492, 494, 502, 524, 530, 537, 538, 541, 542, 548, 570, 574, 610, 624^{+} [D].

urzálâ (d̦): 498, 516, 526, 527, 547, 552, 600, 618.

^{u}urzálâ (d̦): 482, 505, 512, 525, 638, 652.

urzálî (d̦): 531, 533, 573, 608, 622.

urd̦álâ (z): 523, 543, 556, 564.

urzála [a.]: 557, 603, 651^{+} [ρ], 656.

urd̦álî: 617, 621, 623.

u̯urzálâ: 628, 632, 633^{+} [ɛ], [ρ] [răspuns obţinut după ce, mai întâi, anchetatorul a pus î. 1261].

^{u}urzálî: 631, 649, 658^{+} [•].

urd̦álă: 463, 478.

urd̦álî (z): 535, 611.

^{u}urze̯álâ: 664, 669.

^{u}urd̦álạ: 461.

^{u}urd̦álă: 462.

urzálî (d̦ ɫ): 464^{+} [H] osî̮nọ́va (w), osṇóvạ (ă).

?, [σ] urd̦e̯álặ (z ɫ): 465^{+} [H] pri̯éj'e (ĕ).

^{u}urd̦álạ: 468^{+} [II] urd̦álâ.

^{u}urd̦álâ: 474^{+} „din care se face *teara*”; [primul răspuns:] ^{u}o ti̯árî̦.

u̯urd̦álâ: 480.

^{u}ùrd̦álặ (ɫ): 483.

^{u}urzálặ: 493^{+} [II] nátrâ.

^{u}urd̦álạ (z): 563.

[D] ^{u}urd̦ála [a.]: 615.

u̯arzálâ: 627^{+} „pentru le̯gi̯šér”.

^{u}urzálî (d̦): 634.

[ɛ], [D] ^{u}urd̦álî: 635.

u̯urzálạ: 647.

^{u}urzala [a.]: 650.

urze̯álâ: 657.

u̯urze̯álâ: 663.

^{u}urze̯álâ: 670.

urzálâ sau ti̯árâ: 577.

urd̦álî, nátrî, te̯árî: 620.

urzálî sau urui̯óc: 604.

ti̯árâ: 470, 477, 488, 496^{+} [pl.] ti̯éri̯, 575^{+} „urzeală pusă pe suluri”.

t'i̯árâ: 476.

t'ĉi̯árâ: 486.

ĉt'i̯árâ: 555.

t'árâ (k'), urd̦álâ: 466^{+} „urzeala întinsă pe *stative*” (1).

t'i̯árâ (k'), urd̦álâ: 469^{+} [•] o nátrâ di pî́nd̦ạ „[se spune la] cât e pe *stative*”.

t'árạ (ĉ), [σ] ^{u}urzălạ: 485^{+} [pl.] ĉéri̯, „*teară* când o pui în *stative*”.

[B] t'árâ (ĉ), [R] urzálâ: 572.

nátrâ: 487, 503.

nátrâ: 490.

nátrî: 536^{+} [pl.] nátri.

nátrâ, [k] urd̦álâ: 479^{+} (1) „se zice la urzeala înfăşurată pe sul”, 491.

nátră, [k] urd̦ălạ: 475^{+} „*natră* se zice la partea care e întinsă pe *stative*”.

^{u}o nátrâ, [ρ], [k] urd̦ălâ: 484^{+} „cât e întins pe *stative*” (1), [II] k̠árâ.

nátrâ, [k] ^{u}urd̦álạ: 495^{+} [pl.:] nátri.

nátrî, ^{u}urzálâ: 554.

nátrâ, urzálâ: 561^{+} „tot ce se pune în *stative*” (2), „urzeala din sul în sul”, [pl.] nátri̯ (1).

nátrạ, [k] ^{u}urd̦álâ: 565.

nátrâ, [ρ] urzálâ: 641.

uri^{i}óc: 601.

^{u}urui̯óc: 616.

^{u}urii̯óc: 625^{+} am ^{u}urzî́t cî̦ti̯vá ^{u}urii̯uáşi̯.

urii̯ócu [a.]: 645.

urui̯óc, urzálî: 605.

urûi̯óc, [ρ] urzálî: 613^{+} [pl.] urui̯uáşi.

ŭ ^{u}urîi̯óc, [D] urzálâ: 643^{+} [cei doi termeni sunt sinonimi].

[•] [V] urui̯óc^{u}, [R] urzálâ: 644.

un urui̯óc^{u}, [D] urzálî: 648^{+} [cei doi termeni sunt sinonimi].

pî́nd̦â (z), [ρ] ^{u}urzálâ: 501.

spaţ, [ρ], [σ] urzálâ: 667.

?: 467^{+} [•] urd̦ălî̦ (z), [răspuns dat, ocazional, de soţia inf. princ.]; [H] [ɛ] tcańí [către soţie:] i̯ec urd̦alâ (ź) [saf.], [•] pr^{i}éj'ạ.

III. În pct. 495, 554 şi 565, cel de al doilea răspuns, [urzeală], a fost dat după ce anchetatorul a pus î. 1261.

IV. [F]: I/1: stative cu urzeală, capătul dinspre „vătale”, p. 326, pl. F1, fig. 88 (626. Vetrişoaia, Vs.); I/2: stative cu urzeală, p. 305, pl. F1, fig. 174 (664. Caşin, Bc.)
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă”, PL. 228 („Lucrul la cânepă”).

BĂTEALĂ

„trame”

[1261]

I. [Întrebare indirectă] Dar la firele pe care le baţi în pânză când ţeşi? (FOTO) (Vezi întrebarea precedentă).

ALR II s.n. 483; ALRM II s.n. 313; AIS 1511*;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 87; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt. Dobr. III MN, p. 188; Trans. IV MN pl. 90.

II. bătătúrâ: 470 - 472, 482^{+} pîntru ~, 489, 492, 496 - 501, 503 - 524, 525^{+} [*bătătura* şi *urzeala* formează] ^{u}o nátrâ; nắtri, 526 - 530, 532, 534, 537 - 539, 542 - 546, 548, 549, 551 - 553, 556, 560, 564, 565, 568, 571, 577 - 579, 588, 589, 592, 593, 595, 610, 612, 624, 625^{+} [pl.] bătătúr^{i}, 626, 627, 633, 637, 645.

bătătúrî: 531, 533, 540^{+} [pl.] bătătúr^{i}, 547, 558, 559, 567, 580 - 582, 584 - 586, 587^{+} [pl.] bătătúr^{i}, 590, 591, 594, 596, 598, 599, 602, 607 - 609, 617, 619, 621, 622, 631.

batatúrâ: 475, 477, 479, 487, 491, 494, 502.

bătătúră: 462, 463, 484, 486, 670.

batatúrâ: 478, 490.

bătătúrạ: 495, 541.

bătătúrặ: 461.

bătătúrạ: 464^{+} [H] tcańẹ̆, tî̑cańẹ.

bặtatúrạ: 465^{+} [H] tcańĕ.

batatúrâ: 466.

batatúrî̦: 467^{+} [H] tχańi̯é, [•] tcańi̯é.

batatúrâ (ă): 474.

batatúrạ: 476.

bặtătúrạ: 480.

batatúrâ (ă): 481.

batătụ́rạ (ă): 483.

bătătúrạ: 485.

batatúrạ: 488.

bătặtúrâ: 561.

bătătúra [a.]: 570.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

bătătúrạ: 575.
bătătúrî sau̯ bătái̯i̯: 535.
bătătúrâ, bătái̯i̯: 664.
bătătúrî, bătẹálâ: 620.
bătătúrî sau̯ bătẹálî: 623.
batái̯i: 493 + [p] ~, [II] bătătúrâ, 601, 604, 614, 630, 632, 636, 642, 644, 648, 650, 652 - 654, 655 + ?, [D], 658 + [*], 659, 660 + [primul răspuns:] di bătút, 661, 662, 668 + tu̯arsî din cánurî.
bătái̯i: 605, 611, 613, 615, 618, 628, 629, 634, 635, 639 - 641, 643, 646, 647, 656, 657, 663, 667.
bătái̯i̯: 638, 666, 669.
bạtái̯i: 536.
batái̯i̯: 600.
bătái̯ẹ: 603.
bățái̯i̯: 606.
bătái̯i: 616.
batái̯a [a.]: 651.
bătái̯a [a.]: 665 + zîs ~.
bățái̯i sau̯ bătătúrâ: 597.
bătái̯i, bătătúrî: 649.
băt'i̯álî: 562, 569, 573.
bat'eálâ: 473, 574.
bătẹálî: 566, 583.
bat'i̯álạ: 468 + [II] bati̯álâ.
băti̯álî: 550.
băt'álạ: 554.
bat'i̯álạ: 555.
băti̯ála [a.]: 557.
bătʼálạ: 563.
băt'álâ: 572.
băĉálâ: 576.
bat'álâ, batatúrâ: 469 + [*] bàtatúrạ.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

IŢE, sg.

„lisses"

[1263]

I. [Întrebare indirectă] Prin ce treci întâi firele la război înainte de a începe să ţeşi?

AIS 1513*;
NALR / ALRR: Mar. II 512; Olt. III MN pl. 88; Munt. Dobr. III MN, p. 196; Trans. IV MN pl. 90.

II. ⁱíţâ; ~: 470, 489, 491, 497 - 500, 504, 506, 508 - 512, 515 + „când se înveleşte, firele se trec prin spată, apoi prin iţe şi, apoi, iar prin spată", 516, 517, 519, 520, 526, 527, 529, 530, 532, 539, 541 - 546, 551 - 553, 564, 624, 625, 637, 640, 646, 667.
ⁱíţî; ⁱiţ: 531, 537 + dóu̯â ~; un ~, „mai întâi treci firele prin spátâ şi apoi prin ~", 582, 586, 590, 591, 596, 600, 601, 604, 613, 618, 622, 662 + [*] [la război mai sunt] furŝéi̯ di íţî, i̯inimî „pe care se prind firele ce formează corléţî" [vezi schiţa anchetorului în caietul de anchetă].
ⁱíţâ; ⁱiţ: 469 + [*] i̯iţ [sg.]; i̯íţâ, 505, 514, 518, 522 + „se trece prin fuŝéi̯; fuŝél, apoi prin ~ şi apoi prin spátâ; spéţi", 523 - 525, 528, 548 + dóu̯î ~; ũ ~, 629, 652, 661.
íţî; iţ: 533, 557 - 559, 566, 567, 573, 580, 602, 603, 605, 621 + dóu̯i ~; un ~.
íţâ; iţ: 472, 556, 561, 568, 571, 572, 575, 589, 593, 608, 639.
i̯íţâ; ~: 473, 474, 477, 481, 482, 492, 494, 626, 628, 632, 633.
ⁱíţî; ~: 535, 536, 540, 549, 597, 599, 609, 619, 649.
i̯íţâ; i̯iţ: 461, 462, 475, 476, 478, 490.
íţî; ~: 465 + [H] ni̯éta; dvi ńi̯éḱe; bîlşĕ ńi̯ţi̯éi̯, 585 + nevedím pin ~, 598, 607, 612.
ⁱíţâ; iţ: 471, 560, 576, 636.
i̯íţâ; i̯iţ: 493 + ũ ~, [II] i̯íţâ; i̯íţâ, 503 + ũ ~, 565, 588.
i̯íţî; i̯iţ: 496, 555, 627, 663.
íţâ; ~: 534, 574, 610, 656.
ⁱíţî; iţ: 550, 569, 581, 587.
íţî; ⁱiţ: 562, 583, 594.
i̯íţâ; ⁱiţ: 616, 654, 655.
i̯íţî; i̯iţᵘ: 617, 631, 650.
íţă; ~: 463, 579.
i̯íţă; ~: 466, 480.
ⁱíţă; ⁱiţ: 486, 577.
ⁱíţi; ⁱíţâ: 513, 521.
íţâ: 570, 592.
ⁱíţî; i̯iţ: 584, 620.
ⁱíţi; ⁱíţâ: 638, 664.
ⁱíţîli [pla.]; ⁱíţâ: 464 + [H] ni̯éţʸi; ᵘodná ni̯éta; dvi ńéḱi, [I, 1] ńéţʸi.
i̯íţî; ~: 467 + [H] ńi̯éta; dvi ńi̯éḱi; mai̯ bîlşẹ ńiţʸi̯éi̯.
i̯íţĕ; i̯iţ: 468 + [II] i̯íţâ; i̯iţ.
ⁱíţâ; i̯iţ: 479.
ⁱíţâ; i̯iţ: 483.
ⁱíţâ; i̯íţ: 484.
i̯íţâ; i̯íţâ: 485.
ⁱíţâ; ⁱiţᵘ: 487.
i̯iţ [sg.]; i̯iţᵘ: 488 + [plf.], „da ásta la ᵘúrmâ, dúpa şî-mvali̯éş; când înveleşti, dai prin spată, întâi se dă prin spată".
i̯íţî; i̯iţ: 495.
i̯íţî; yíţâ: 501.
i̯íţâ; i̯iţᵘ: 502.
ⁱíţâ; ~: 507.
íţî; ⁱiţ: 538.
ⁱíţî; ⁱiţ: 547.
i̯íţî; i̯íţî: 554.
i̯íţî; i̯iţᵘ: 563.
ⁱíţă; iţ: 578.
i̯íţă; iţ: 595.
íţâ; ⁱiţ: 606 + dóu̯â ~; un ~.
ⁱíţî; iţ: 611.
íţi; iţ: 614.
i̯íţâ; i̯iţᵘ: 615.
i̯íţî; ⁱiţ: 623.
ⁱiţâ; ⁱiţ: 630.
i̯íţî; ~: 634.
íţe; íţî: 635.
ⁱíţîli [pla.]; ⁱiţᵘ: 641.
i̯iţ [sg.]; i̯íţâ, i̯iţ: 642.
ⁱíţâ; ⁱiţᵘ: 643.
ⁱíţâ; ⁱíţî: 644.
i̯íţâ; ~, ⁱiţᵘ: 645.
i̯íţî; i̯iţ: 647.
íţî; iţᵘ: 648.
ⁱíţi; ⁱíţî: 651.
ⁱíţâ; ⁱíţâ: 653.
íţe; iţ: 657.
[*] ⁱíţî [sg.]; ⁱiţⁱ: 658.
i̯iţ; ⁱíţâ: 659.
i̯íţâ [sg.]; i̯iţⁱ: 660.
i̯íţî; i̯iţᵘ: 665.
ⁱíţâ; ⁱiţᵘ: 666.
ⁱíţî; ~, [k] ⁱiţᵘ: 668.
ⁱíţi; ⁱiţ: 669.
ⁱíţe; ⁱíţă: 670.

III. În afara cazurilor semnalate ca atare, s-a mai obţinut întâi forma de [sg.] şi în pct.: 505, 513 şi 628. În unele pct., substantivul a fost precedat de prep. prin, preluată din enunţul întrebării şi înregistrată în următoarele variante: pin (468, 538, 597, 598, 600, 608, 612, 617, 624), pî (548, 611, 618, 623), pim (482).

IV. [F]: IŢE ► I/1: p. 327, pl. F2, fig. 92, ~ cu scripeţi (616. Băcani, Vs.); ► I/2: p. 306, pl. F2, fig. 177, ~ la stativele în funcţiune (668. Nereju, Vn.); fig. 182, dispozitiv de tip arhaic pentru „schimbatul iţelor"; în locul rotiţelor (scripeţi) apar două „cumpene" (667. Nistoreşti, Vn.); ► II/1: p. 297, pl. D1, fig. 130, iţele şi spata (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); fig. 132, iţele, pe scheletul stativelor (600. Pungeşti, Vs.); p. 299, pl. D3, fig. 143, ~ (669. Olteneşti, Vs.); p. 300, pl. D4, fig. 148, ~ (622. Stănileşti, Vs.); fig. 149, iţele – detaliu (622. Stănileşti, Vs.); ► vezi, sub IV, la H 370 „Război (de ţesut)" şi la MN [1264] „(prin) Spată", PL. xxx. [T]: „Lucrul la cânepă" ► I/1: p. 19-20 (616. Băcani, Vs.); p. 36-37 (626. Vetrişoaia, Vs.); p. 78-79 (630. Bereşti-Sat, Bereşti, Gl.); p. 126-127 (634. Vârlezi, Gl.); ► I/2: p. 17-18 (652. Umbrăreşti, Gl.); p. 27-28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.); ► II/1: p. 85-86 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); p. 110-111 (606. Ivăneşti, Vs.); p. 123-124 (611. Corodeşti, Gherghești, Vs.); p. 167-168 (619. Olteneşti, Vs.); p. 187-189 (620. Tătărani, Vs.); p. 221-223 (624. Vutcani, Vs.); ► cf. şi „Ţesutul la cânepă" ► I/1: p. 90-91 (631. Cârja, Murgeni, Vs.); ► I/2: p. 27-28 (653. Mirceştii Vechi, Vânători, Vn.).

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

(prin) SPATĂ, pl.

„peigne"

[1264]

I. [Întrebare indirectă] După ce ai trecut firele prin iţe, prin ce le mai treci?

ALR II s.n. 111; AIS 1513*; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 88; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt. Dobr. III MN, p. 196; Trans. IV MN pl. 90.

II. spátî; spéti: 531, 533, 535, 536, 540, 550, 559, 562, 580 - 582, 584, 586, 587, 590, 591, 595, 601, 602, 604, 605, 607, 611 - 614, 618 - 620, 622, 648, 651, 658, 662, 668.
spátâ; spéti: 513, 516, 519, 521, 526, 532, 534, 538, 539, 542, 545, 553, 576, 599, 600, 608, 627, 629, 630, 633, 639, 642 - 645, 652 - 654, 656, 659, 666, 667.
spátâ; spẹti: 487, 496 - 500, 507 - 509, 511, 512, 514, 517, 518, 520, 522, 523, 527, 529, 530, 543, 546, 548, 549, 551, 552.
spátâ; spẹtị: 561, 568, 571, 593, 624, 626 + [ɛ] [pl.], 638, 640, 664, 669.
spátâ; spẹti: 489, 504, 506, 510, 524, 528, 541, 544.
spátâ; -: 570, 575, 588, 589, 592, 660.
spátâ; spẹtẹ: 472, 578, 597, 616, 661.
spátî; -: 569, 596, 603, 621.
spátâ; spẹtị: 615, 636, 641, 663.
spátâ; spⁱétị: 471 + [ɛ] [pl.], 560, 577.
spátă; spẹtị: 475, 478, 502.
spátâ; spẹtị: 505, 515, 637.
spátî; spétị: 547, 623, 650.
spátî; spétị: 557, 585, 609.
spátă; spẹtʸị: 466, 476.
spátă; spẹti: 477, 480.
spátâ; spẹtʸi: 479, 564.
spátâ; spẹtị: 492, 525.
spátî; spⁱéti: 567, 594.
spátạ; spéti: 631, 665.
spátâ; spéti: 632, 655.
spátă; spẹt'ị: 461.
spátă; spẹt'ẹ: 462.
spátă; spát'e, [k] spẹt'ĕ: 463.
[σ] spátặ; spátị: 464 + [H] u bị̆ărdụ; dvói bérdị.
spátị̂; spẹtị: 465 + [H] bẹ̆rdụ; odnó bẹ̆rdọ; dvói bẹ̆rdịu [gen.pl.]; bẹ̆rdịéị.
spátạ; spátị: 467 + [H] bẹ́rdọ; dvói bẹ̆rd'iụ; maị bílşẹ bẹ̆rgi [saf.].
spátặ; spẹ́tị: 468 + [II] spátă; spẹtị.
spátâ; spẹtʸị: 469.
spátâ; spẹtʸị: 470.
spátâ; spẹt'ị: 473.
spátặ; spẹtị: 474.
spátâ; spẹtẹ: 481.
spátặ; spẹt'ị: 482.
spátặ; spẹtị: 483.
spátặ; spẹt'ĭ: 484.
spátặ; spẹt'ĕ: 485.
spátặ; spẹt'e: 486.
spátặ; spẹtị: 488.
spátâ; spẹt'ị: 490.
spátâ; spẹt'ĉị: 491.
spátặ; spátị, [k] spéti: 493 + [II] spátặ; spẹti.
spátâ; spẹ́ĉị: 494.
spátặ; spẹtị: 495.
spátâ; spⁱétị: 501 + [D] „o ~, două ~"; [primul răspuns:] pin ă spátặ.
spátâ; spẹ́ĉi: 503.
spátî; spẹtị: 537.
spátặ; spẹtʸị: 554.
spátặ; spẹtʸị: 555.
spátâ; spⁱeţ: 556.
spátî; spét'i: 558.
spátặ; spẹ́t'i: 563.
spátặ; spẹt'ĉị: 565.
spátî; speţ: 566.
spátâ; spét'ị: 572.
spátî; spéti: 573.
spátâ; spẹtʸị: 574.
spátâ; spⁱéti: 579.
spátî; spⁱétị: 583.
spátî; spẹtị: 598.
spátặ; spẹte: 606.
spátâ; spẹ́ĉị: 610.
spátị̂; spéti: 617.
spátặ; spéti: 625.
spátâ; spẹtị: 628.
spátî; spéte: 634.
spátî; speţⁱ, spéti: 635.
spátặ; spẹti: 646.
spátị̂; spétị: 647.
spátî; spétẹ: 649.
spátă; spẹtị: 657.
spátă; spéte: 670.

III. În unele pct., substantivul a fost precedat de prepoziţia *prin*, preluată din enunţul întrebării şi înregistrată în următoarele forme: pĭ‿... (538, 547, 597, 600, 608, 611, 612, 618, 620, 621, 623 şi 624), pin (501).

IV. [F]: SPATĂ ► I/2: p. 305, pl. F1, fig. 171, spată montată ad-hoc la braţele vătalelor, pe scheletul stativelor (651. Câmpineanca, Floreşti, Vn.); fig. 173, spată montată ad-hoc la vătale, pe scheletul stativelor (667. Nistoreşti, Vn.); ► II/1: p. 297, pl. D1, fig. 130, iţele şi spata (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); ► vezi, sub IV, şi la H 370 „Război (de ţesut)" şi la MN [1263] „Iţe", PL. 238.
[T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

NĂVĂDESC (ind. prez. 1)

„je passe les fils par les lisses et le peigne"

[1265]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci când treci firele urzelii prin iţe şi prin spată?

NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 88; Mar. IV MN pl. CXX; Munt. Dobr. III MN, p. 194; Trans. IV 498.

II. nividésc: 470 - 472, 492, 507, 508, 511 - 514, 516, 519, 521, 522, 526, 527, 530 - 532, 534, 537 - 540, 542, 545, 547, 548 + [σ], 549, 550, 552, 553, 556, 557, 561, 562, 564, 566, 568, 569, 571, 576 - 578, 581 - 583, 590, 598 - 600, 609 + nividéştⁱ [2]; -déşti [3]; -dím [4]; -díţ [5]; -désc [6], 644 + [•].
nevedésc: 533, 535, 584, 589, 591 - 593, 596, 601 - 606, 611, 613, 616, 619, 620, 621 + leg gúrî „leg firele de o vargă de lemn de la sulul de dinainte", 626, 651 + [D], 656.
nividẹ́sc: 497 - 500, 505, 515, 517, 518, 546.
înnevedésc: 579, 586 - 588, 624, 625 + [ɛ], [ρ], 630, 662.
înnevedéştⁱ [2]: 645, 648, 653 + [ɛ], [σ], 666, 668.
nividẹ́sc: 489, 510, 524, 528.
înnevedéscᵘ: 614, 637, 646 + [σ], 658 + [•], ~ pị̂nza „trec urzeala prin iţe", 659 + [•].
ńividẹ́sc: 504, 506, 525.
nevidésc: 559, 560, 595.
nẹvẹdésc: 597, 608, 623.
nevedéscᵘ: 640, 649 + [•], 650.
nividịésc: 487, 496.
ńividésc: 509, 573.
ńividẹ́sc: 523, 529.
ńividẹ́sc: 541, 544.
nividʸésc: 574, 575.
nividⁱésc: 493 + [II] ńividésc, 567.
năvădésc: 664 + [•] înnăvădéscᵘ, 669.
am ńivid'ít [perf.c. 1]: 461.
ńivid'ésc: 462.
ńẹvid'ésc: 463.
nividịésc: 466.
ńividésc: 469.
ńivid'ésc: 473.
nivịdⁱésc: 474.
nịvidⁱésc: 475.
nẹved'ésc: 476.
nịẹvidịésc: 477.
nividịésc: 478.
ńividʸésc: 479.
nividésc: 481.
[ɛ], [σ] nividịésc: 483.
an‿nividít [perf.c. 1]: 484 + [II] nividịésc.
ńivid'éşt' [2]: 485 + [ρ], [primul răspuns:] ńivid'ít [subst.].
ńẹvịd'ésc: 486 + „numai de la patru iţe în sus; în două iţe: daụ pĭn ịiţă şî pĭ‿spátă".
neveĝésc: 490.
ńivid'ésc: 491.
ńiviĝésc: 494.
nẹvidⁱésc: 502.
ńividẹ́sc: 520.
nevedʸésc: 536.
nividʸẹsc: 543.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ńividésc: 551.
ńivid´éşt'i [3]: 554.
ńivid'iésc: 555.
nivid´ésc: 558.
ńivid'ésc: 570.
nӑvidésc, nevidésc: 572.
nevedésc: 585.
nievedésc: 594.
ļi [ε] ļi ĭvidiésc, [ρ] nividiésc: 495+ [pauză de ezitare foarte scurtă].
nevidésc: 607.
neveđésc: 610.
înevedésc: 612.
am înnevedit [perf.c. 1]: 615.
înevedéscu: 617.
ńevedésc: 618.
înnevedím [4]: 628.
nevedím [4]: 631.
am nevedít [perf.c. 1]: 632.
înnevedésc, nevedésc: 633.
înevedésc: 634+ [primul răspuns:] înevedéşti [2].
[ε] înnevedéşti [3]: 635.
[ε] înnevedéşti [2]: 636+ „prin iţe" [mai ales].
ⁱnnevedésc: 638+ [primul răspuns:] ⁱnnevedéşti [3].
înnevedésc: 639.
[ε], [ρ] învedésc: 641.
am înnevedít [perf.c. 1]: 642.
înnevedéscu: 643.
[ε] nevedéşti [2]: 647.
[σ] am înnevedít [perf.c. 1]: 652.
[σ] nnevedésc: 654.
[D] năvedéşti [3]: 655.
[σ] am înnăvădít [perf.c. 1]: 661+ [alte forme verbale prefixate au apărut în textele dialectale înregistrate aici:] înnăscút.
nevedéşti [2]: 663+ [soţia inf. princ. declară că acesta trebuie să ştie termenul, deoarece operaţia respectivă o fac împreună].
înnevedéscu: 665.
am năvădít [perf.c. 1]: 670.
ńivid'ésc, dau pin͜ spátă: 565+ „~ prin iţe şi ~".
înnevedésc, dau pîn íţe şi pîn spátă: 657.
dau pĭ͜ iiţă: 503+ „nivid´ésc se zice când se dau firele urzelii printr-o spată mai rară, înainte de a *învăli*".
dau pin iiţă şi pin͜ spátă: 480+ [D] „a auzit de *nividit*" [dar nu cunoaşte sensul cuvântului].
dă pim iiţă şî pim spátă [3]: 482.
dai pĭ͜ iiţî, dai pĭ͜ spátă [2]: 627+ [*] nividéşti, înnividéşti [2].
dau pĭ͜ iiţă, dau pin spátă: 629.
dau pin iiţî, dau pĭ͜ spátă, [ρ] nividiésc: 501.
dau pĭ iiţî, [σ] ńivid´ésc: 563.
am dát͜ ĭ, am ńividít [perf.c. 1]: 468+ [II] dai pĭ͜ iiţă şî pĭ͜ spátă [2], [σ] nividésc.
dau ĭ͜ iiţ, [σ] nevidiésc: 488.
leg gúrî: 622+ nevedésc „bag firele prin iţe".
leg͜ gúră, [ρ], [ε] înnevedéscu: 667.
?: 464+ [H] ia [ε] l'iéju, uná l'iét'i, 465+ [H] nabĕráiu u bĕrdo, 467+ [H] ia nabĕrăiu ńiétiţia u bĕrdo. [Primul răspuns:] naberáti [inf.], 580, 660.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

ROST, pl.

„foule, pas"

[1279]

I. [Întrebare indirectă] Prin ce treci firul de bătеală, dintr-o parte în alta a pânzei? (GEST).

NALR / ALRR: Olt. III 507; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt. Dobr. III 397; Trans. IV MN pl. 90-91.

II. rost; rósturi: 471, 472, 482, 484, 489 - 492, 493+ [II] ruost; ruósturi [întrebarea a fost formulată astfel: Cum se cheamă locul unde se încrucişează firele?]; ruóstu mări! [formulă de salut când cineva intră într-o casă unde se ţese], 497 - 501, 504 - 534, 538 - 553, 556 - 558, 560 - 562, 566 - 569, 571 - 575, 577 - 579, 581, 582, 584, 585+ „cu patru călcători se poate schimba rostul ca să iasă modele: creáńga bradului, sîmbure de caisă", 586 - 596, 598 - 602, 604 - 609, 611, 613, 616 - 619, 621, 624, 625, 630, 633+ [ρ]; [primul răspuns:] ?, gólu ăla, 636, 638, 639, 641+ [ρ], [primul răspuns:] printri firi, 642, 644, 651+ [ε], [D], 653 - 655, 657, 661, 662, 664, 666+ [ε], 669+ [D], 670+ „dacă n-ai rost nu poţi să ţeşi"; „nu poţi urzi fără rost".
ruost; ruósturi: 473, 494, 496, 564+ ruóstu mári! [formulă de salut când vezi pe cineva care ţese], 635.
rostu; rósturi: 535, 603, 614, 615, 640.
rost; rósturi: 570, 597, 623.
ruost; rósturi: 610, 629+ [ε], [ρ], 663+ [*].
ruostu; ruósturi: 637, 649+ [*], 658+ [*].
rostu; rósturi: 645, 660, 665.
ruost'; ruósturi: 466, 502.
rostl; rósturi: 476, 554+ róstu mári! [formulă de salut la ţesut].
rost: 576, 580.
ruost'; ruósturl: 461.
ruostl; ruóstur': 462.
[ε], [σ] rostl; rósturl: 463.
rost; rósturi: 468+ [II] crúči; cruč.
ruost; ruósturi: 469.
rostl; rósturi: 474.
róstu [a.]; róstur': 475.
ruost'; ruóstur': 477.
rost'; róstur': 478.
?, rost; rósturi: 479.
ruost; ruósturi: 480.
[D] rost; rósturĕ: 483+ [primul răspuns:] rost'ítu [a.], cî iel sî rostiéşt'i.
ruost; rósturia: 485.
ruost; ?: 486+ [când i s-a cerut pluralul, inf. a comentat:] „este numai unul; dacă nu se *rostează* bine la patru iţe, se fac două ruóstur'".
rost; rósturi: 488+ sî ruostiéşti pîza.
rost; róstur: 495.
ruostl; rósturi: 503.
rost; rósturi: 537.
ruost; rósturi: 555.
rost; rósturl: 559.
rostl; rósturĭ: 563.
rost; rósturl: 583.
rostu; rósturi: 622.
rost; ruósturi: 626.
ruostu; rósturi: 631.
[*] rostu: 634.
[ε], [ρ] ruostu; rósturi: 643.
rostu; rósti: 646.
róstu [a.]; rósturi: 648.
ruostu; ruósturi: 652.
rostu; rósturi: 656.
[D] ruostu: 659.
róstu pîzî; rósturi: 536, 612.
róstu pînzîi; rósturi: 620.
crúça: 467+ [H] χrest 'crucea'.
crusi; crus, [k] ruost; ruósturi: 470+ „între doi *fuştei*, lângă sulul dinapoi" (1).
crúsi, [k] ruost; ruósturi: 487+ „unde se încrucişează firele între *fuştei*" (1).
crúsi, [k] ruost; ruóstur': 565+ „unde se încrucişează firele, la *fuştei*" (1).
spanţ, [ρ] ruost; ruósturi: 628.
[ε] spáţu [a.] [?], [k] róstu [a.]; rósturi: 647.
[ε] spaţ, [ρ], [k] rost; rósturi: 667.
spaţ [?], [D] rost; rósturi: 668.
?: 464+ [I, 1] ruost; [H] ?, 465+ [H] ?, 481, 627, 632, 650+ prin firi [vezi textul î.].

III. În unele pct., substantivul a fost precedat de prepoziţia *prin*, preluată din enunţul întrebării şi înregistrată în următoarele forme: pĭ͜... (535, 547, 597-599, 606, 612, 617, 621-623), pin (538, 600, 608, 620), prĭ͜... (611).

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SUVEICĂ, pl.

„navette"

[1280]

I. [Întrebare indirectă] Cu ce treci băteala (bătătura) prin gura (rostul) pînzei? (GEST).

AIS 1514;
NALR / ALRR: Olt. III 508; Mar. IV MN pl. XXXIX; Munt. Dobr. III 398; Trans. IV MN pl. 91.

II. suvéi̯câ; suvéi̯ŝ: 470, 472, 491, 492, 494, 497 - 499, 503, 505, 507 - 509, 511 - 524, 526, 527, 529, 530, 532, 534, 539, 541, 542, 545, 546, 548, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 564, 568, 570 - 572, 575, 578, 588, 589, 592, 593, 600, 608 - 610, 626, 627, 639, 644 - 646, 652, 654 - 656, 659+ [σ], [când *bătaia* e de buci, se pune pe o scândurică cu rol de suveică:] spetẹ́azâ; spetézâ, 666.
suvéi̯cî; suvéi̯ŝ: 531, 533, 536, 540, 550, 557, 558, 562, 566, 567, 569, 573, 581 - 584, 587, 590, 591, 594 - 596, 601, 603 - 605, 607, 614, 617, 619, 620+ cu̯-o ~, 622, 634, 635, 648 - 650, 658+ [•], 662.
suvéi̯ca [a.]; suvéi̯ŝ: 535+ cu ~, 537+ cu ~, 538+ cu ~, 559, 576, 598+ cu ~, 599+ cu ~, 602+ cu ~, 606+ cu ~, 611+ cu ~, 612+ cu ~, 621+ cu ~, 623+ cu ~, 643, 668.
suvéi̯câ; suvéi̯ĉ: 473, 481, 579, 633, 636, 638, 642, 661, 664, 669.
suvẹ́i̯câ; suvẹ́i̯ŝ: 489, 504, 506, 510, 528.
suvẹ́i̯câ; suvẹ́i̯ŝ: 500, 525, 543, 544.
suvéi̯câ̦; suvéi̯ŝ: 616, 625, 640, 667.
suvéi̯cî̦; suvéi̯ŝ: 618, 631, 647, 663.
suvéi̯ca [a.]; suvéi̯ĉ: 484, 632, 653.
suvéi̯cî; suvéi̯ĉ: 580, 586, 651.
suvéi̯că̦; suvéi̯ŝi̯: 462, 495.
suvéi̯că; suvéi̯ŝ: 466, 486.
suvéi̯câ; suvéi̯ŝ (ĉ): 471, 624.
suvéi̯câ; suvéi̯ŝ^i: 474, 496.
suvéi̯că; suvéi̯ĉi̯: 475, 502.
suvéi̯câ; suvéi̯ŝi̯: 479, 565.
suvéi̯câ̦; suvéi̯ŝ: 485, 629.
suvéi̯că; suvéi̯ĉ: 657, 670.
suvéi̯ca [a.]; suvéi̯ŝ^i: 461.
suvécă; suvéĉ: 463.
[σ] suvéi̯că̦; suvéi̯ŝi̯: 464+ [H] rusắşti spuni ĉắu̯ńic; dva cẹ́u̯ńiḱẹ, [I,1] ĉówniḱe.
suvéi̯câ̦; suvéi̯ĉ(l): 465+ [H] ĉóu̯ńic; dva ĉóu̯ńiḱẹ.
su̯véi̯cî; su̯véi̯ŝi̯: 467+ [H] ĉọ́vńic; dva ĉọ́wniḱi.
cũ suvéi̯ca̦ [a.]; suvéi̯ŝi̯: 468+ [II] suvẹ́că; suvẹ́ĉ.
suvéi̯câ, suvẹ́câ; suvé^iŝ: 469+ [•] su̯véi̯că̦; su̯véi̯ĉ.
suvécă; suvéĉ: 476.
suvécâ; suvéĉi̯: 477.
suvé^ică; suvé^iŝ: 478.
suvéca [a.]; suvéŝ: 480.
suvéi̯câ̦; suv^iéŝ: 482.
suvéi̯ca̦ [a.]; suvéi̯ĉ(l): 483.
suvéi̯câ; suvéi̯ŝi̯: 487.
suvéi̯câ̦; suvéŝ, [ρ] suvéi̯ŝ: 488.
suvéi̯că; suvéi̯ŝ^i: 490.
suvéi̯ca̦ [a.]; suvéi̯ŝ(l): 493+ [II] suvéi̯câ; suvéi̯ŝ.
cu suvẹ́i̯ca [a.]; suvéi̯ŝ: 501.
cu suvéi̯ca [a.]; suvé^iŝ: 547.
suvéi̯câ; suvéi̯ŝ(l): 554.
suvéi̯cî; suvéi̯ŝi̯: 555.
suvéi̯ca [a.]; suvéi̯ŝ: 563.
suvéi̯câ; suvéi̯ŝ: 574.
suvécâ; suvéŝ: 577.
suvéi̯cî; suvéi̯ĉ (ŝ): 585.
suvéi̯că̦; suvéi̯ŝ: 597.
suvéi̯cî; suvéi̯ŝ (ĉ): 613.
suvéi̯ca [a.]; suvéi̯ŝi̯: 615.
suvéi̯cî̦; suvéi̯ŝ(l): 628.
suvéi̯c^â; suvéi̯ŝ: 630.
suvéi̯câ: 637+ [•] suvécâ; suvéi̯ŝ, [pluralul este justificat de inf.:] „chiar la ţolul acesta, cu două suveici am ţesut: ^uun h́ir bumbác şî ^uúnu lînâ".
suvéi̯câ̦; suvéi̯ĉ: 641.
suvéi̯câ̦; suvéi̯ĉ (ŝ): 660.
suvéi̯cî̦; suvéi̯ŝ; suvéi̯c^i: 665.

III. În unele pct., substantivul a fost precedat de prep. *cu*, preluată din enunţul întrebării, fapt care explică, în aceste cazuri, forma sa articulată.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

PÂNZĂ, pl.

„toile"

[1283]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea pe care o ţeşi şi din care faci cămăşi, izmene...?

Cf. ALR II s.n. 469, 489, 490; cf. ALRM II s.n. 316; ALF 425; AIS 1515, 1518; ALL 1141; ALCo 511; ALB 762; ALBRAM 399; ALFC 507; ALLR 777;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 88; Mar. IV MN pl. XL; Munt. Dobr. III MN, p. 198; Trans. IV MN pl. 91.

II. pî́zâ; pî̃z: 472, 499, 506, 515, 528, 532, 551, 560, 561, 574, 576, 577, 592, 593, 606, 632, 633, 639, 644, 645+ [ε] [pl.], 655, 666+ [ε] [pl.].
pî́zî; pî̃z: 531, 533, 536, 540, 550, 558, 562, 569, 582, 583, 585, 594, 598, 600, 601, 604, 605, 607, 609, 611, 619.
pî́zâ; ~: 500, 504, 509 - 511, 513, 517, 518, 520, 525, 534, 539, 544 - 546, 552, 643, 652, 661+ [ε] [pl.].
pîndâ; ~: 473, 494+ [comentariu pentru pl.:] ad´icâ (ĝ) măi̯ múlt´i̯ bucắt d´i pîndâ (ĉ, ĝ), 519, 523, 524, 526, 542, 543, 616, 625.
pînzâ (d); ~: 489, 497, 498, 508, 514, 521, 527, 529, 549.
pînzî; pînz: 614, 635+ [ε] [pl.], 647+ [în vorbire:] pîndî̦, 648, 650, 668+ [ε] [inf. este nesigur mai ales cu privire la forma de pl., oferind şi răspunsul:] cótur^i di pînzî.
pînzâ; pînz: 630, 637, 638, 640+ [ε] [pl.], 654, 667+ [L].
pîndă: 466, 476, 483, 490.
pî́zî; ~: 535, 566, 590, 613.
pîndî; pînd: 617, 618, 623, 631.
pîndâ: 470, 491, 501+ di tórt, di bumbác.
pînz (d); ~: 507, 512, 553.
pînzâ; ~: 568, 642, 646.
pî́nzî; pî́nz: 581, 586, 596.
pî́nzî: 584, 591+ [sgt.], 602.
pî́zâ: 588, 627+ [ρ], 641.
pîndă; pîndî̦: 462, 475.
pîndâ; pînd: 469, 548.
pî́nzâ; pî́nz: 471, 571.
pîndâ (z); ~: 481, 516.
pîndâ (z); pînd (z): 530, 556.
pîndî (z): 537, 621.
pî́nzî; ~: 557, 587.
pî́zî (d); pî̃z: 597, 612.
pînză; pînze: 657, 670.
pîndă; ~: 461.
pîndă; pîndĕ (z): 463.
pîndă̦ (z); pîndî̦: 464+ [H] p^uotọtnó; dvói potọt^ién.
pîndă̦; pîndî̦: 465+ [H] potọtnọ́; [ε] dvói potọt^vi̯án.
pắnzî̦ (d); pîndî̦ (z): 467+ [H] potọtnọ́; dvói p^uototẹ́n; bî́lşĕ p^uot^uotẹ́n.
pîndă̦; pîndî̦: 468+ [II] pîndâ; pînd(l).
pắndâ; pând: 474.
pîndă (z); ~: 477.
pîndă̦; pînd^i: 478.
pîndâ; pînd^i: 479.
pîndă (z); pînz (s): 480.
pî́ză̦; pî̃z: 485.
pîndă̦; pîndă: 486.
pîndâ; pînd (z): 487.
pî́zâ; pînd (z): 492.
pînza [a.]; pînŝ(l): 493+ [II] pî́zâ (d); ~.
pắndî; pând: 495.
pắndî; pắndâ (z): 496.

pînḍâ; pînḍî: 502.
pînḍâ; pînḍ(: 503.
pînẓâ; pînz: 505.
pînzâ; pînz: 522.
pînḍî; pînḍ: 538.
pîḍâ; ~: 541.
pînḍî; pîz: 547.
pînẓâ; ~: 554.
pînḍâ; pînḍ: 555.
pîzî; pîzî: 559.
pánzâ; pânẓ(: 563.
pînḍâ; pînḍ: 564.
pînẓî; pîz: 567.
pînḍâ; pînḍį: 570.
pîzâ; pîzẹ: 572.
pîzî: 573.
pîzâ; pîzạ: 575.
pîzâ; pîz(: 578.
pîzâ, pînḍâ: 579.
pîzî; pîzį: 580.
pîzâ; pîzį: 589.
pînẓî; pînẓẹ: 595.
pînḍî; ~: 599.
pînẓî; pánẓį: 603.
pînzî; pînḍ: 608.
pîḍâ; pîz: 610.
pînẓâ; ?: 615+ [răspuns, în loc de pl.:] „două bucăţi".
pînḍî; pîz: 620.
pîzî; pînz: 624.
pâzâ; pâz: 626.
pîzâ; pîz: 629.
pînẓî; pînẓ: 634.
pîzâ; ?: 636+ [răspuns, în loc de pl.:] „două bîcắţ di ~".
pîzî; pînẓ: 649.
pînẓî; pînẓi: 651.
pîzâ; pînẓẹ: 653+ [pl. pronunţat emfatic].
pîzâ; pîzⁱ: 656.
pînẓâ: 659.
pînẓî: 662.
pînẓî: 663.
pînẓă; pînẓį: 664.
pînẓî; pîzⁱ: 665.

pînẓâ; pînẓi: 669.
pánḍâ: 482+ [răspuns la î. pentru pl.:] măį múltâ pînḍâ, di cîlţ saų di tort.
pînḍâ: 484+ [la î. pentru pl.:] maį múltâ ~.
pîẓâ: 488+ [la î. pentru pl.:] maį múltâ ~.
pînḍâ: 565+ [la î. pentru pl.:] maį múltâ pánḍâ.
[*] pînẓî ţăsútî; pînẓⁱ: 658.
pîzâ di tort; [ε] pîz?: 660+ „se spune «cinci coţi», câţi coţi ai".
pînḍî; pînḍ, válurⁱ: 628.
val di pîzî: 622.

IV. [Π]: Vezi, sub IV, la MN [1222] „Cânepă", PL. 228 („Lucrul la cânepă").

TRAISTĂ, pl.

„sac, besace"

[1286]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la aceea ca un sac mai mic, făcut din pânză groasă ori din lână, în care îşi ia omul mâncare când pleacă la câmp sau la drum?

ALR II s.n. 1330, cf. 495; ALRM II s.n. 1121, cf. 322; ALM 410; cf. AIS 1441*; ALMC 869; ALPO 347; ALA 54, 950; ALEA 497; ALC 999; ALB 65; ALCo 184; NALR / ALRR: Mar. III 515; Olt. III 510; Ban. III 413; Munt. Dobr. III MN, p. 200; Trans. IV 501.

II. traįstâ; trắįsti: 489, 497 - 500, 504, 506, 508 - 514, 516 - 530, 532, 534, 535, 537, 539, 541 - 543, 545, 546, 549, 551+ núma din pîzâ îį coştéį; -téįį, 552, 553, 577, 608, 609, 612, 642, 643, 645, 646, 659.
tráįstî; trăįştⁱ: 559, 567, 569, 573, 580 - 584, 586, 590, 591, 594 - 596, 602, 651, 662.
tráįstâ; trắįstį: 487, 502, 547, 606, 615, 629, 632, 633, 640, 644+ „la mocani: glúgâ" [de fapt, aceştia îşi pun mâncarea în glugă], 655, 663.
tráįstî; trắįsti: 536, 540, 557, 558, 587, 599, 601, 603, 619+ acú, sacóįî [!], 621, 647, 649.
tráįstî; trăįstⁱ: 550, 562, 566, 604, 607, 613, 634, 648, 650, 658+ [*], 668.
tráįstâ; trăįştⁱ: 556, 568, 571, 579, 588, 592, 593, 660+ [ε], [inf. declară că se jenează să poarte], 664, 669.
tráįstâ; trăįstⁱ: 472, 561, 570, 572, 574, 600, 636, 639, 652.
tráįstį; trắįstį: 464+ [*] tráįstra; trắįstri; [H] [aįíşi spúni *traįstra* şi huţanéştʸi spúnį:] táįstra; dvi táįstrįį, 555, 611, 618, 627, 628, 631.
tráįstâ; trắįstį: 471, 505, 560, 625, 626, 638.
tráįstâ; trắįstʹį: 462, 463, 466, 478, 486.
tráįstâ; trắįstį: 470, 492, 575, 616, 637.
tráįstạ; trắįstį: 538, 620, 641, 653, 666.
tráįstî; trắįstį: 531, 598, 622.
tráįstâ; trắįstʹį: 491, 503.
tráįstâ; trăįştⁱ: 657, 670.
tráįstâ; trăįstʹⁱ: 461.
tráįstạ; trăįst(: 465+ [H] ọdnắ táįstra; dvi táįstrį; bîlşĕ táįstréį.
tráįstạ; trăįstⁱ: 468+ [II] tráįstâ; trắįstį.
tráįstâ; trắįstʹį: 473.
trắįstạ; trắįstį: 474.
tráįstâ; trăįstʹ: 476.
tráįstâ; trắįstʸį: 479.
trắįstâ; trăįstⁱ: 480.
tráįstâ; trắįstʸi: 481.
tráįstạ; tráįstį: 483.
tráįstạ; trắįstį: 488.
tráįstă; trắįstʹį: 490.
tráįstâ; tráįstį: 493+ [II] tráįstâ; trắįstį.
tráįstâ; trắįstʸį: 494.
tráįstạ; trăįstⁱ: 495.
trắįstį; trắįstį: 496.
tráįstâ, tráįstî; trắįstį: 501+ „ᵘo ~; două ~".
tráįstâ; trĕ́įstį: 515.

traîstî; trăįstⁱ: 533.
tráįstâ; tráįsti: 544.
tráįstâ; trắįstį: 548+ „acum nu se mai poartă; se poartă žẹántâ; ženţ".
tráįstį; trắįstʹį: 554.
tráįstâ; trắįsçį: 563.
tráįstâ; trăįstʸⁱ: 564.
tráįstâ; trắįstʹį: 565+ cᵘoştʸéį, dʸį naįlón.
tráįstâ; trăįst(: 578.
tráįstâ; trăįştⁱ, trắįstį: 589.
tráįstạ; trăįştⁱ: 597.
tráįstâ; traįsć: 610.
tráįstî; tráįstį: 614.
tráistî; trắįsti: 617.
tráⁱistî; trắįstį: 623.
tráįstâ; trắįstẹ: 624.
traįstᵃ; trắįstį: 630.
tráįstî; tráįsti, [k] trắįsti: 635.
traîstâ; trắįstį: 654.
tráįstạ; trắįsti: 656.
tráįstạ; tráįsti: 661.
tráįstạ; trăįştⁱ: 665.
tráįstạ; trăįştⁱ: 667+ [ε].
tráįstâ; trắįsti, tórbâ; tórbi: 507.
tráįstî; trăįştⁱ, tráįsti, săcultéţ: 585+ (1): „încap 20 kg de făină".
traįstúţă; -túţ(: 475.
traįstúţâ; -stúţ: 576.
traįstúţâ, tráįstâ; trắįstį: 477.
trăįstúţâ, tráįst(į; trăįs: 482.
trăįstúţạ; -túţ, [ρ] trắįstạ; trăįstúţ, [k] trăįstʹ: 485+ [pentru obţinerea formei nediminutivate, anchetatorul a întrebat: „Dacă e mai mare?"].
cᵘoştⁱéį, [ρ] trắįstạ; trăįstⁱ: 484+ [II] tráįstâ; trắįstį.
saculéţ, tráįstâ; trắįstį, saculẹ́ţâ: 469+ [*] şacuįeţ, trắįstạ; trăįstⁱ, sắculįẹ́ţạ.
rùbẓác, trắįstra; trăįs(: 467+ (2): [forma de sg. a fost dată de un inf. ocazional, de faţă la anchetă], [H] tắįstrā; dvi táįstrį; maį bílşe taįstrá [afonizat].
ţóşcî; ţoştⁱ, tráįstî; trắįsti: 605.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PĂDURE, pl.

„bois, forêt"

[1288]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la locul unde cresc copaci mulţi şi unde trăiesc sălbăticiunile?

Cf. ALR II s.n. 584; ALM 152; ALF 145, 594; AIS 530; ALG 118; ALMC 251; ALPO 93; ALA 254; ALC 297; ALCo 202, 694, 695; ALAL 247; ALCe 148; ALJA 499; ALLOc 178; ALP 540; ASLEF 759; ALS 12; NALR / ALRR: Mar. III 539; Olt. III MN 88; Munt. Dobr. III MN, p. 232, cf. 535; Trans. IV MN pl. 92.

II. pădúri; -dúrʲ: 489, 496 - 500, 504, 506 - 514, 516 - 523, 525 - 538, 540 - 547, 549 - 553, 557 - 559, 562, 566, 567, 569, 571, 573, 575, 580 - 583, 586, 590, 591, 595, 596, 598 - 601, 603 - 605, 607 - 609, 611 - 614, 617 - 619, 620⁺ rădiịác; -ịéşi, rắdịu; rắdịurʲ [= pădure mică, izolată], 621 - 624, 627 - 630, 633, 634, 635⁺ „nu prea sunt păduri mari în jur": pădúrịa mári, Călᵘgăriịasca, pădúrịa ńicî, în Dălbănịịasa, 636, 639 - 641, 642⁺ „pădure, mai aproape, este la Iveşti (una mică)", 643, 645 - 656, 658 - 660, 662, 668.

pădúrị; -dúrʲ: 471, 482, 492, 505, 515, 556, 560, 561, 564, 568, 570, 572, 584, 588, 589, 592, 593, 594⁺ [inf. a dat mai întâi forma de pl.], 597, 606, 610, 625, 637, 638, 644, 664, 669.

pădúrị; -dúrʲ: 615, 631, 632, 663, 666.

padúrị; -dúrʸ: 466, 473, 478, 502.

padúrị; -dúrʲ: 490, 491, 494, 574.

pădúrẹ; -dúrʲ: 472, 579, 661.

pădúre; -dúrʲ: 657, 667, 670.

padúrʸi; -dúrʸ: 477, 479.

pădúri; -dúrʲ: 576, 585.

pădúrẹ; -dúrʲ: 577, 578.

padúrʸẹ; pădúrʸʲ: 461.

pădúrʲe; -dúrʸ: 462.

pădúrʸị; -dúŕ: 463.

padúrị; pădụrị: 464⁺ [H] lʸīs; dva lʸisẹ, [I,1] lʸis; lʸísa.

pᶫadúrị; pᶫadúrị: 465⁺ [H] odịán līs; dv lisĕ; bílşĕ lisạ.

pàdúrʸị; padúrị: 467⁺ [H] līs; dva lisĕ; maị bilşẹ lʸisạ.

padúrʲ [pl.]; ᵘo pădúrị: 468⁺ [II] padúrị; padúrʲ.

páduri; padúrʲ: 469⁺ [•] padúri; -dúrʲ.

pădúri, páduri; pădúrʲ: 470⁺ [de obicei, inf. nu îl realizează pe *ă* protonic ca *a*, în schimb, la alţi localnici, acest fonetism se întâlneşte mai frecvent].

padúrʸị; pᶫadúrʸ: 474.

pădúri, [k] padúrị; padúrʸ: 475.

padúri; -dúrʲ: 476.

pădúri; pᶫădúrʲ: 480.

padúrị; pădúrʲ: 481.

nu-ị padūri?; pădúrị: 483⁺ [inf. se adresează anchetatorului, întrebător].

padúrị; pădúrʲ: 484.

pădúrị; -dúrʲ: 485.

pădúre; -dúrʸ: 486.

padúri; -dúrʸ: 487.

pᶫadúrị; pădúrᶫ, padúrị; -dúrʲ: 488⁺ îm‿pustíị.

pădúrị; -dụrʲ: 493⁺ [II] pădúrị; -dúrʲ.

pădúri; pᶫădúrʸ: 495.

pădúri, [D] ᵘo ~; pădúrʲ: 501⁺ [pl.]: „două ~".

pădúri; pădurʲ: 503.

pădúri; –: 524.

pădúri; pădúrʲ: 548.

pădúrị; pădúrị: 554.

pădúrʲ [pl.]; padúri: 555.

pădúrʸị; -dúrʸi: 563.

pᶫădúrị; pᶫădúrʲ: 565.

pădúrị; -dúrᶫ: 602.

pădúrị; pădúrʲ: 626.

pădúrị; -dúrʲ: 665.

pădúri; -dúrʲ, [V] códru; códri: 539.

pădúri; -dúrʲ, códru; códri: 587.

pădúrị sau códru; pădúrʲ: 616⁺ am auzît (2).

IV. [T]: „Lucrul la pădure" ► I/2: p. 143-144 (663. Pralea, Căiuţi, Bc.), 158, 165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); ► „La cules fructe, plante, în pădure" ► I/2: p. 128 (661. Mera, Vn.), 135 (662. Vidra, Vn.), 171 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.), 239-241 (670. Hârja, Oituz, Bc.); ► II/1: p. 129-130 (611. Corodeşti, Gherghești, Vs.), 178 (619. Olteneşti, Vs.); ► „Odăi la pădure, la codru" ► I/2: p. 100 (659. Străoane, Vn.); ► „Întâmplări la pădure" ► II/1: p. 192-193 (620. Tătărani, Vs.), 203-204 (622. Stănileşti, Vs.), 210-211 (623. Grumezoaia, Dimitrie Cantemir, Vs.); ► [Anecdotă] ► II/1: p. 218-219 (624. Vutcani, Vs.).

PĂDURAR, pl.

„garde-forestier"

[1289]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care păzeşte pădurea?

ALR II s.n. 583; ALRM II s.n. 395; NALR / ALRR: Mar. III 540; Olt. III MN pl. 88; Ban. III 416; Munt. Dobr. III MN, p. 232; Bas. IV 504; Trans. IV MN pl. 92.

II. pădurárʲ; ~: 471, 472, 489, 492, 497 - 500, 501⁺ [••] brigadírʲ; ~, „când e mai mare", 504, 506 - 524, 528 - 535, 537⁺ [D] un ḱiháị; doị ~ „un şef peste pădurari, la boieri, altădată", 538, 541 - 553, 556 - 562, 566 - 573, 575, 577, 579 - 586, 588, 590, 592 - 596, 597⁺ [B] ḱiháị; ~ „la boieri, un fel de şef peste pădurari", 598, 600 - 604, 606, 607, 609, 610, 612, 613, 617 - 621, 624, 625, 627, 630, 637, 643, 646, 648, 652, 654, 656, 659, 663, 665, 666.

pădurár; -rárʲ: 505, 525 - 527, 536, 539, 540, 587, 589, 591, 599, 605, 608, 611, 622, 629, 632⁺ [mai întâi s-a obţinut forma de pl.], 633 - 635, 638 - 642, 645, 647, 649 - 651, 653, 655, 657, 658, 660, 661⁺ [inf. a fost pădurar], 662, 664, 667 - 669, 670⁺ [la răspuns, inf. adaugă: la pădure lucrează şi] „metráşʲ, oameni care lucrau la metri, la făcut metri"; „taie cu drujba [= ferăstrău electric având marca respectivă; inf. declară că aceste ferăstraie sunt canadiene]".

pădurárʸ; ~: 503, 564.

padurárʲ; ~: 574, 578.

pădurárịᵘ; -rárʲ: 615, 628.

padurárị; pădurárị: 465⁺ [H] lʸiṣńiẹc, féşḱir; dva feştrẹ́, lisńikịẹ́; bîlşĕ féştrịụ, lisńiḱịụ şî pᵘòbĕrĕjńẹc; póbĕrĕjńiḱe, bílşĕ pọbĕrĕjńiḱịụ.

pàdurár; -rárᶫ: 467⁺ [H] berẹ́zńic; dva berẹzńiḱi; maị bílşẹ berẹ́zńịḱị.

padurárʸ; -rárʲ: 474⁺ [•] fịéştạr; fịéştịʸ, „[care] era cu şcoală", şî bịĕréznic; -rẹ́zničˇ.

pàdurárʸ; padurárᶫ: 488⁺ [•] lị máị zîś şî fᶫéştirʲ [pl.]; fịéştịr, lị máị zîś şî brigădírʲ.

pădurárʸ; -rár: 495⁺ [•] fịéştîr; fịéştîrʲ.

pᶫădurárʲ; ~: 496.

pădurárị; ~: 554⁺ [D] „nu se zicea *bereznic, feşter*".

pădurárịụ [a.]; padurárʲ: 555⁺ [σ] ?, [D] „nu se zice *bereznic, feşter*".

pădurárʲ; ~: 576.

pădurárʲᵘ; -rárʲ: 614.

[AL] pădụrárʲ; pădurárʲ: 616.

pădurárʲ; ~: 623.

pădurárʲ; pădurárʲ: 626.

pădurárᶫᵘ; -rárʲ: 631.

pădurárᶫᵘ; -rárʲ: 636.

pădurárịᶫᵘ; -rárʲ: 644.

padurárʸ; pădurárᶫ, [σ] fᶫéşt'ir; féşt'irị: 461⁺ „brigadier" (2), [•] [D] vardáụ = pădurár, „în Ardeal".

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

padurári; ~, [V] fęştir; fęştiri: 469 + [*] padurári; ~, [*] [V] bierę́znic; -rę́zniŝ, [D] fiéşt'ir; fiéşt'iri „mai mare peste pădurari", [R] brigadír.
padurári; ~, fę́ştir; fę́ştiri: 487 + „mai mare peste pădurari" (2).
padurár; ~, fę́şt'ir; fę́şt'iri: 490.
pădurári; ~, fę́şt'ir; fę́şt'iri: 491.
padurár; ~, [V] fiéştir; fiéştiri: 502 + „brigadier silvic" (2).
padurár; ~, [B] fę́şt'er; fę́şt'eri, berę́znic; -rę́zniŝ: 466.
padurári; ~, [V] fę́şt'ir; fę́şt'iri, berę́znic; -rę́zniŝ: 494 + „ajutor de pădurar" (3).
padurár; padurári, [σ] fiéştâr; fiéştâri, brigadíri: 468 + [II] padurár; -rár, [V] berę́znic; -rę́zniĉ „mai mare, brigadier", fę́ştiri [pl.]; fę́ştîr.
pădurár; -rári, [V] féştir; féştiri, brigadír; -díri: 470 + „şef peste mai mulţi pădurari" (3).
pădurár; -rár, fę́şt'ir; fę́şt'ir, cundúctor; -dúctor, [R] brigad'ír [pl.]; -d'ír, vàltiégâr: 463 + „pe româneşte" (3), „pe nemţeşte" (2), „în nemţeşte" (5); [inf. susţine că (2) şi (3), respectiv (4) şi (5) sunt sinonime].
pădurárụ [a.]; padurár, [σ] biéreznic; biriézniŝ: 464 + (2): ~ spúni rumîn'éşt'i; [H] pòbierezn'éc; póbieriejnec; dva pobereznike [sa.], [R] od'ián padurári; dvói pădurar, [k] dva padurari "româneşte".
pădurár; -rár, [V] breznic; -niŝ: 480.
padurár; ~, [V] berę́znic; -rę́zniĉ, fę́şt'ir; fę́şt'iri: 473 + „brigadierul, peste pădurari" (3).
padurári, [V] berę́znic, fiéştir; berę́zniŝ, fiéşt'iri: 483 + ca brigadíru (3).
pădurár; ~, bierę́znic; -rę́zniŝ, fiéşt'ir; fiéşt'ir: 486 + „brigadier" (3).

pădurár; pădurá, [D] bierę́znic, fiéştir; fiéştiri, bierésniŝ, [R] brigadír: 493 + „brigadier silvic" (3), [II] pădurári; ~.
pădurári; ~, brigadíri; ~: 482 + [D] núma la Bucovína [se spune] fiéştir.
pâdurár; pădurári, brigad'íri; ~: 565.
pădurár; ~, [V] ardắu; -dắi, [V] fę́şt'ir; fę́şt'ir, vàltaptắr; ~: 462 + „brigadier [e vorba de un neamţ]" (3), „un fel de brigadier" [?] (4).
pădurári; ~, [V] prístav; pristávi: 563 + „brigadier" (2).
fę́şt'ir; fę́şt'ir: 479.
fę́ştâr; fę́şteri, [V] biereznic; -níŝ: 478.
fę́şt'ir; fę́şt'iri, [D] bierę́znic; bierę́zniŝ: 485 + „om plătit de săteni; se zicea când erau pădurile obşteşti, comunale" (2), [*] şav_d'i cantón.
fiéştir; fiéştir, [R] padurár; ~: 477.
fę́şt'ir; fę́şteri, padurár; ~, [V] biereznic; -níĉ: 475.
fę́şt'ir; fę́şt'ir, [R] brigadír; -díri, hócman; hócman: 476 + „om ales de săteni care răspundea de pădurea comunală şi care dădea lemn de foc" (3).
[V] berę́znic; -rę́zniĉ, padurár; ~: 481 + [*] fę́ştir; fę́ştiri.
brigadiéri, fiéştâr; fiéştîri, [σ] pădurári, [D], [V] berę́znic; -rę́zniĉ: 484 + [se zicea astfel] „la cel mai mic" (3), [II] pădurár; ~, [B] bierę́znic; -rę́zniĉ, fiéştir; fiéştiri, „se mai zice şi acuma" (2), (3).

FRUNZULIŢĂ, pl.

„petite feuille"

[1302]

I. [Întrebare indirectă] La una mică cum îi zici? (Vezi î. 1301, h. 385).

ALJA 521;
NALR / ALRR: Mar. III 550; Olt. III MN pl. 89; Ban. III 423, CCCXCVI; Munt. Dobr. III MN, p. 210; Trans. IV MN pl. 95.

II. frûzulíţâ; -líţ: 492, 504, 525, 574, 588, 593, 597, 600, 641, 645 + [ɛ], 653, 655.
frûzulíţâ; ~: 500, 514, 515, 528, 545, 546, 551, 564, 575, 589, 610.
frûzulíţî; -líţ: 533, 582, 585, 594, 598, 609, 620.
frunzulíţâ; ~: 509, 513, 549.
frunzulíţâ; ~: 499, 571.
frûzulíţâ; ~: 511, 539.
frunzulíţî; -líţ: 611, 622.
frunzulíţî; -líţ: 662, 668.
frundulíţă; ~: 470.
frunzulíţă; ~: 477.
frundulíţă; -líţ: 480.
frunzulíţâ; -líţ: 495.
frûzulíţâ; ~: 512.
frundulíţâ; ~: 544.
frunzulíţâ; -líţ: 563.
frundulíţî; -léli: 570.
frunzulíţâ; -líţ: 578.
frundulíţâ; -líţ: 579.
frûnzulíţî; -líţ: 581.
frunzulíţî; -líţ: 591.
frunzulíţî; -líţă: 595.
frûzulíţî; -líţ: 596.
frunzulíţî; -líţ: 601.
frûzulíţî: 607.
frundulíţî; -líţ: 608.
frunzulíţî; -léli [?]: 613.
frunzulíţî; frûzulíţ: 615.
frûdulíţî; -líţ: 617.
frunzulíţî; -líţ: 618.
frûzulíţî; ~: 619.

frûzulíţâ; -líţe: 624.
frunzulíţâ; frunzulíţâ: 625.
frûzulíţâ; frûdulíţ: 626.
frunzulíţî; frundulíţ: 628.
frunzûlíţâ; -líţ: 630.
frûzulíţâ; -líţ: 644.
frûnzulíţâ; frunzulíţ: 646.
frunzulíţî; frûnzulíţ: 649.
frunzulíţî; -líţi: 651.
frunzulíţâ; -líţe: 657.
frunzulíţî; ~: 658.
frunzulíţâ; -líţi: 664.
frunzulíţă; -líţe: 670.
frundulíţâ; -líţă, frundúcâ; -dúŝ: 494.
frûzulíţî ori frûzîşoárâ: 606.
frûzûlíţâ, frûzâ ńícâ; frûzâ: 660.
frûzîşuárâ; -şuári: 532, 576, 652.
frûzîşuárâ; -şuári: 489, 506 + [s-a obţinut mai întâi forma de plural].
frûzîşuárî; -şuári: 536, 562.
frundîşuárâ; ~: 541, 556.
frundîşuárâ; -şuári: 542, 543.
frûzîşoárî; -şoári: 547, 621.
frunzîşuárî; -şuári: 558, 590.
frûzîşuárâ; -şuári: 560, 561.
frundîşóarâ; -şoári: 479.
frundăşuárâ; -şuári: 487.
o frùndîşuárâ; frùnzîşuári: 488.
frùnzîşuárî; -şuári: 493 + [II] [ɛ] frundîşuárâ; frûzîşuári.
frùndîşuárâ; -şuári: 496.
frundîşuárâ; -şuári: 501.
frunzîşuárâ; ~: 505.
frunzîşuárâ; -şuári: 507.
frûzîşuárâ; ~: 510.
frundîşuárâ; ~: 524.
frûdîşoárî; -şoári: 535.
frûzîşuárâ; -şuári: 554.
frùndîşuárâ; -şuári: 555.
frunzîşuárî; -şuári: 557.
frûzîşuárâ; -şuári: 568.
frûnzîşuárî; ~: 569.
frûnzîşuárî; -şuári: 583.
frûzîşuárî; -şuárî: 584.
frûnzîşuárî; -şuári: 587.
frunzîşuárâ; ~: 592.
frundîşoárî; -şoári: 612.
frûzîşuárâ; -şuári: 629.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

[ɛ], [ρ], [σ] frũzîşu̯árâ; -şu̯ári: 639.
frunzîşu̯árâ; -şu̯ári: 640.
frũzîşu̯árâ; -şu̯ári: 642.
frunzîşu̯árâ; -şu̯ári: 661.
frũzîşu̯árâ sau̯ frũzulíţâ; frũzîşu̯ári, frũzulíţ: 485.
frunḑîşo̯árî; -şo̯ári, frunḑulíţî; -líţ: 537.
frunzîşu̯árî; ~, frunzulíţî; -líţ: 605.
frunḑîşo̯árî, frunḑulíţî; frunḑîşo̯ári, frunḑulíţ: 623.
frũzîşu̯árâ; -şu̯ári, frũzulíţâ; -líţ: 643.
frunḑîşo̯árâ, frunḑulícâ; frunḑîşo̯ári, frunḑulíś: 548.
frunzîşu̯árî; -şu̯ári mittéli, frunzulíţî: 634.
frunzuşu̯árâ; -şu̯ári: 522.
frũzuşo̯árâ; -şo̯ári: 538.
frũzuşu̯árî; -şu̯ári: 540.
frunzuşu̯árî; frunzîşu̯ári: 567.
frunḑuşu̯árâ; frunḑîşu̯ári: 577.
frunzuşu̯árî; ~: 580.
frũzuşu̯árâ; frũzişu̯ári, [AL] frũnzîşu̯ári: 616.
frunḑûşu̯árî; -şu̯ári: 631.
frúnzî; ~: 550+ tot ~, śii cî-i̯ cît pálma, śii cî-i̯ cît léu̯u, 566+ to ~, 586+ to ~, 648+ tot ~.
frũzâ; ~: 659+ tot ~, 666.
frúnḑâ; ~: 473.
frúnzâ; ~: 527+ tot ~.
frúnzî: 602+ tot ~.
frũzî; ~: 604+ tot ~.
frúnzâ; ~: 637.
frũzâ: 656.
frũzî; frũzẹ: 663.
frúnḑâ; frúnḑâ, [D] frunḑúcâ; -ḑúći: 468+ da mńicúţâ (1), dác-ai̯ dizńerdâ u̯ lúcru̯ (2), [II] frunḑúcâ mícâ; frunḑúćẹ.
frũzâ, frũzulícâ, frũzulíţâ; -líţ: 633.
frúnzâ, frũnzúţâ; frunzúţ: 638+ tot ~ (1).
u̯o frúnḑâ mícâ; frunḑ mići: 474.
frúnḑâ ńícâ; frúnḑâ miś: 478+ „frunḑîşu̯árâ se zicea mai demult la fu̯ái̯i di dafin".
frúnzâ mícâ: 482+ cîn u̯odrăslẹ́şti ịẹ.
frúnḑă mńícâ; frúnḑă: 490.

frúnḑî ńícâ; frúnḑâ ńiś: 503.
frũzâ mắi̯ ńícâ: 565+ [şi] frúnḑâ mắi̯ mári.
frũzî mai̯ ńíćî: 603.
frúnzî ńíćî; frúnzî ńiś: 614.
frúnzî míćî; frúnzî miś: 650.
frũzạ ńícạ: 665.
[ɛ] frũzâ ńícạ; –: 667.
frúnḑă mícă, frunḑîşu̯ắră; -şu̯ắrẹ: 462.
[ɛ] frúnzâ mícâ, [ρ] frùnḑulícă; frùnḑîlịţ: 484+ [II] frunḑúcâ mńícâ; frunḑâşo̯ári mńíć.
frũnzúcâ; -zúś: 471+ [*] frũzúcâ; -zúś, „amu o drăgostim", 472, 517, 520, 534.
frunḑúcâ; -ḑúś: 498, 519, 523.
frunḑúcâ; -ḑúć: 469+ [*] frunḑúcạ; -ḑúś, 481.
frunḑúcạ; -ḑúś: 461+ [*] frunzulíţạ.
frunḑúcă; -ḑúkĕ: 463.
frunḑúcă; -ḑúč: 475.
frunḑúcă; -ḑúś: 486.
frunḑúcâ; -ḑúś: 491.
frunḑúcă; -ḑúći: 502.
frunzúcâ; -zúś: 508.
frũḑúcâ; -ḑúś: 518.
[ɛ] frunḑúcâ; -ḑúś: 526.
frunzúcâ; -zúś: 553.
frunḑícâ; -ḑíś: 466.
frunḑíćî; frunḑ, [ɛ] frunḑẹ́li̯: 467+ [inf. explică forma diminutivală de pl.:] cî-s miś; [H] lịstọc; dva listḱẹ.
[ɛ] frũzícâ; [ɛ] -zắli: 654.
frunzúţâ; ~: 497, 529.
frunḑúţâ; ~: 516.
frunzúţâ; ~: 521.
frũzúţâ; ~: 552.
frũzúţî; -zúţi: 559.
frũzúţâ; -zúţ: 572.
frunzúţ; -zúţ: 627.
[ɛ], [σ] frũzúţâ: 636.
frunzúţâ; -zúţi: 669.
frunḑíţâ; -ḑíţi: 476.
[ɛ] frunḑíţî sau̯ frunḑuli [ɛ]...: 465+ mai̯ micạ tot îi̯ frúnḑâ (3); [H] mai̯ maléi̯ li̯ẹst, lịstọc; dva lịstḱẹ; bilşĕ li̯ẹ́st-ḱi̯u [silabisit].
u̯o frùnḑulícă; -lẹ́li: 483.
frunḑulícâ; -líś: 530.
frunzulíćî; -líś: 573.
frũzulíćî; -líś: 599.
[ɛ] frunḑulícă; -líć: 464+ [H] odi̯án lịstọc; dva lisḱẹ.
?: 632, 635, 647.
#: 531.

RĂDĂCINĂ, pl.

„racine"

[1303]

I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă partea copacului care creşte în pământ?

Cf. ALR II s.n. 1359; ALRM II s.n. 1134; ALF 1126; AIS 558; ALG 486; ALMC 232; ALA 133; ALC 159; ALAL 259; ALBRAM 370; ALFC 519; ALJA 506; ALLOc 163; ALLOr 228*; ALN 432; ALP 544; ASLEF 760, 802; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 89; Munt. Dobr. III MN, p. 216; Trans. IV MN pl. 95.

II. rădăśînâ; -śín': 470 - 472, 482, 489, 491, 497 - 500, 504 - 519, 521 - 530, 532, 534, 537 - 539, 541 - 546, 548, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 564, 568, 570 - 572, 576, 578, 588, 589, 592, 593, 597, 600, 610, 627 - 630, 637, 643 - 646, 660, 666, 667.
rădăśínî; -śín': 531, 533, 535, 536, 540, 547, 550, 557 - 559, 562, 566, 567, 569, 573, 581 - 584, 587, 591, 594 - 596, 598, 599, 601 - 604, 607, 609, 612, 614, 617 - 623, 634+ yíţî, mustắţ [pl.], 647 - 649, 658, 668.
rădăćînâ; -ćín': 579, 632, 638, 641, 657, 661, 663, 669.
rădăćínî; -ćín': 580, 585, 586, 651, 662.
rădăćínă; -ćín': 476, 653, 654, 670.
rădăćînâ; -śín': 633, 639, 659.
rădăśínă; -śíń: 462, 486.
radaćínâ; -ćín': 475, 481.
rădăśín' [pl.]; -śînạ: 480, 503.
rădăśínî; -śín': 605, 611.
rădăśínâ; -ćín': 640, 652.

rădăśínạ; -śíṇ: 461.
rădăčînă; rădăčíń: 463.
radăćínạ; rădăćíń: 464+ [H] coríńi; odi̯án córiń; dva coríń, [I, 1] coříńi; coříń.
rạdaćínạ; -ćíṇ': 465+ [H] cọrĕńị; odi̯án córiń; dva cọrĕńi; bílşĕ coríńá.
radaśíń [pl.]; -śínă: 466.
rạdaćíń [pl.]; rạdaśínâ: 467+ [H] coříńî; dva cóřeńi; i mai̯ bílşe coríń.
radaćína lui̯ [a.]; radaćín': 468+ [II] radaćínâ; -ćín'.
radaćínâ; -śíṇ': 469.
radaćíń [pl.]; -ćínâ: 473.
rădaśín'ili [pla.]; -ćínâ; -ćín': 474.
radaśín' [pl.]; rădăśínạ: 477.
radaśínâ; -śíń: 478.
rădaśín' [pl.]; -śínâ: 479.
rădăśínạ; rădăśíni: 483.
rădăćínạ; -ćín': 484.
rădăśíni; -śíń: 485.
rădaśínâ; -śín', -śín': 487.
radaśínâ; radaśín': 488.
rădăśínă; -śíń: 490.
rădăśínâ; rădăśín': 492.
rădăśíni, -śín' [pl.]; -śínạ: 493+ [II] rădăśínâ; rădăśíń.
radaśínâ; rădaśíń: 494.
rạdaćín' [pl.]; -ćínâ: 495.
rădăśínâ; rạdăśín': 496.
rădăśínâ, rîdăśínâ; rădăśín': 501+ [D]: „o ~"; „două ~" (2).
radăćínâ; rădăćín': 502.
rădăśínâ; -śíni: 520.
râdaśíńi [pl.]; -śínạ: 554.
rădăśínạ; rạdăśín': 555+ śu̯áţạ; śu̯áţi „copacul tăiat".
rădăśínạ; râdăśíni: 563.
rădaśínâ; rădaśíń: 565.
radaśínâ; -śín': 574.
rădăśínâ; -śíni: 575.
rạdăśínâ; -śín': 577.
rădăśínâ; -śín': 606.
rădăćínî; -śín': 613.
rădăśínạ; -śín': 615.
rạdaśínâ; -śín': 625.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

răd(ă)šînâ; -šînʲ: 626.
rădăšîna [a.]; rî̯dăšînʲ: 631.
rădăčínî, [k] rădăšínî; -šînʲ: 635.
[AL] rî̯dăčínâ; rădăčínʲ: 636.
rădăčínî; -šînʲ: 650.
rə̯dăčínâ; -čínʲ: 655.
rădăčínâ; -čínʲ: 664.
rădăšínə̯; -šînʲ: 665.
rădăšínʲ sau̯ žîțî di copác [pl.]; rădăšínî, žîțî: 608.
rădăšínʲ sau̯ yíțâ [pl.]; rădăšînâ, yíțâ: 624.
žîț [pl.]; žîțî, rădăšînî; -šînʲ: 590.
víni [pl.]; vínâ: 642, 656⁺ [dar se spune] o̯l tai̯ di̯ la rădăšînâ [copacul], „de la suprafaţa pământului”.
šu̯áta [a.], [ρ] yíțâ, [D] rădăšína [a.]: 616⁺ [(3) este sinonim cu (1)].

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a obţinut mai întâi [pl.] şi în pct.: 475, 482, 570, 648, 661, 667, 668 şi 669.

COAJĂ, pl.

„écorce”

[1306]

I. [Întrebare indirectă] Cu ce e învelită tulpina copacului pe dinafară?

ALR II s.n. 607; ALRM II s.n. 414; ALF 442; AIS 564; ALL 436; ALG 144; ALM 373; ALMC 1030; ALEA 338; ALC 735, cf. 1069; ALAL 269; ALB 534; ALFC 418; ALIFO 344; ALJA 509; ALLOc 175; ALLOr 241; ALLR 133, 622; ALN 435; ALP 552; ASLEF 760;
NALR / ALRR: Olt. III MN, pl. 89; Mar. IV MN pl. XL; Munt. Dobr. III MN, p. 224; Trans. IV MN pl. 96.

II. cu̯árjâ: 487, 498, 499, 507, 508, 512, 514, 516, 517, 522, 526 - 529, 532, 534, 551, 556, 560, 561, 589, 592, 630, 631, 646.
cu̯ájâ: 492, 570, 575, 593, 638, 640, 641, 652, 659, 666.
cu̯árjâ; ~: 497, 521, 541, 542, 544 - 546, 549, 553, 555.
cu̯árjî; corj: 558, 559, 562, 583, 584, 595, 604, 605, 607, 613.
cu̯árjâ; corj: 500, 525, 530, 543, 552, 579, 588, 642.
co̯árjâ; corj: 505, 538, 547, 597, 600, 608, 609, 620.
cu̯ə́rjâ: 479, 489, 502, 504, 509, 510, 513.
cu̯ájî: 533, 580, 585, 586, 614, 658, 662.
cu̯árjî: 550, 567, 591, 601, 602, 635⁺ [ε], 663.
cu̯ájî; coj: 540, 569, 581, 648, 651, 668.
co̯árjî; corj: 611, 612, 617 - 619.
cu̯ájâ: 616, 628, 633, 637, 654.
cu̯ájâ; coj: 629, 636, 653, 655, 667.
cu̯ə́rjâ; ~: 506, 511, 519, 520.
cu̯ə́jă; coj: 476⁺ [*] cu̯ə́rjă, 478.
cu̯árjâ; cᵘorj: 518, 524.
co̯árjâ; ~: 535, 624.
co̯ájâ; coj: 548, 606.
cu̯ájâ; cᵘoj: 563, 661.
cu̯ájî; cᵘoj: 594, 650.
co̯ájî; coj: 621, 622.
cu̯ája [a.]: 632, 665⁺ ~ lui̯ [= a copacului].
cu̯ə́jə̯; co̯j: 464⁺ [H] łub, [I,1] lub, lúbe.
cu̯ájə̯; co̯j: 465⁺ [H] cᵘórə́; dvi corí; bílșe corḗ.
co̯ə́jâ; cᵘojʲ: 466.
cu̯ájə̯; ~: 468⁺ [II] sco̯árță.
cu̯ájâ; cu̯oj: 473.
cu̯ájâ: 475.
co̯ájă; cu̯oj: 477.
cu̯árjə̯; cᵘorj: 488.
cu̯ə́jă; cᵘoj: 490.
cu̯árja lui̯, cu̯ájî: 493⁺ [II] cu̯ájâ.
cu̯ájə̯; cᵘorj(ʲ): 495.
cu̯árja [a.]; cᵘorj: 496.
cu̯árjî; cᵘorj: 501⁺ [pentru pl.:] „două ~”.
cu̯ájâ; cᵘoj(ʲ): 503.
cu̯ə́jâ; corj: 515.
cu̯arjâ; corj: 523.
co̯ájî; ~: 531.
co̯áʳjâ; corj: 537.
co̯árjâ: 539.
cu̯árjî; cᵘorj: 554.
cu̯ə́rjî; ~: 557.
cu̯árjâ, cu̯ájâ; cᵘoj: 564.
cu̯árjâ; cu̯orj: 565.
cu̯ájî; coj(ʲ): 566.
cu̯árjâ; cu̯árjə̯: 568.
co̯ájî; coj: 582⁺ [pl. spontan].
cu̯árjî: 587.
cu̯ájî; ~: 590.
cu̯árjî; ~: 596.
co̯árjî; co̯árjî, [D] corj: 599.
cu̯árjî; corj(ʲ): 603.
cu̯ájâ; coj: 610.
cu̯árjâ: 615.
co̯árjî: 623.
cu̯árjâ; ~, corj: 625.
cu̯árjâ; cᵘorj: 626.
cu̯ájâ; ~: 627⁺ [anchetatorul se îndoieşte de forma de pl.].
cu̯árjî: 634.
cu̯árjâ; coj: 639.
cu̯árjâ; corj: 643.
cu̯árjâ; cu̯árjə̯: 644.
cu̯árjâ; ~, cᵘorj: 645.
cu̯árjə̯; cu̯árjî: 647.
cu̯ájî; cᵘorj: 649⁺ [sg.:] [ρ] cu̯árjî [formă obţinută după răspunsul de pl.].
cu̯ájâ; ~: 656.
cu̯ájă; cojʲ: 657.
cu̯ájə̯; coj: 660⁺ [sg. pronunţat emfatic].
cu̯áji̯; cojʲ: 664.
cu̯ájâ; cᵘoj: 669.
cu̯ájâ: 670.
cu̯ájâ d'i copác; cᵘoj: 494.
cu̯ájâ; coj, [k] scu̯árțâ; scorț: 472⁺ „la foioase” (1).
cu̯ə́jă, sco̯ə́rță: 486⁺ „după ce se usucă” (2).
co̯árjî, sco̯árțî; corj: 598⁺ (2): „când coaja e luată de pe copac se cheamă ~”.
scu̯árță: 469⁺ [*] cu̯ájă, scu̯árță [sg.], 481, 572, 576.
scu̯árțî: 485, 573.
scu̯árță: 462⁺ i̯ińima li̯ə́mnului̯ „măduvă”.
sco̯ə́rță: 463.
scu̯ə́rțî: 467⁺ [H] łupʲ.
sco̯árțə̯: 470.
scu̯árți̯: 474.
scu̯árță; ~: 480.
scu̯árțî; scᵘorț: 482.
scu̯árțə̯: 483.
scu̯árțə̯: 484⁺ [II] scu̯árță, cu̯ájâ „la pomi” [II] (2).
sco̯árțə̯: 491.
scu̯árți̯; ~: 536.
scu̯árțâ, cu̯ájâ: 574⁺ [R] (2), 578.
scu̯árțə̯, cu̯ájâ: 461.
scu̯árțâ; ~, cu̯árjâ: 471.
scu̯árțâ; ~, cu̯ájâ; coj: 571⁺ „la copacii mai bătrâni este zgrunţuroasă” (1).
scórță, cᵘójâ; ~: 577.

III. De observat că, în multe pct., s-a înregistrat doar forma de sg. În unele pct., substantivul a fost precedat de prep. cu, preluată din enunţul întrebării şi înregistrată în următoarele forme: cu (537, 554, 597, 599, 600, 606, 608, 609, 611, 617, 623, 624), cu (465, 467), cu (464), cᵘ (626).

MUGUR, pl.

„bourgeon”

[1308]

I. [Întrebare indirectă] Ce iese primăvara pe ramurile (crengile) copacului şi din care apoi creşte frunza?

ALF 1472; AIS 1358; cf. ALG 143; ALMC 242; ALAL 265; ALB 788; ALFC XCVIII; cf. ALIFO 240*;
NALR / ALRR: Olt. III 525, cf. XIX/3; Mar. IV MN pl. XL; Munt. Dobr. III MN, p. 226; Trans. IV MN pl. 97.

II. múgur; múgurʲ: 469 - 473, 478, 480 - 482, 485, 489 - 492, 494, 500, 504 - 506, 515, 522, 527, 533, 535, 537, 538, 546, 548⁺ căpuşázî múguri [ind. prez. 6] „încep mugurii a se desface”, 550, 556 - 559, 561, 562, 564, 566 - 569, 571 - 577, 579 - 582, 584, 586 - 590, 592 - 602, 605 - 609, 610⁺ la žîi̯i̯ î̯i̯ zíši̯ ᵘoč, 611, 612, 616, 617, 621, 622, 624, 641, 643, 644, 647 - 651, 655, 657, 658⁺ [*] motóš „la vie, la salcie”, 659, 661 - 663, 665, 667, 669.
múguri; múgurʲ: 487, 497 - 499, 507 - 509, 511 - 514, 516 - 521, 523, 526, 528, 529, 531, 532, 534, 536, 539, 541 - 545, 549, 551, 553, 585, 591, 604, 619, 620,

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

635, 640.
múguri̯; múgurʲ: 475, 530, 625, 638, 664.
múgurᵘ; múgurʲ: 615, 631, 633, 636, 639.
múgurᵘ; múgurʲ: 646, 666, 668.
múgur; múgurʼ: 476, 502.
múguri; múgurʼ: 477, 565.
múguru [a.]; múgurʲ: 547, 583.
múgurʲ [pl.]; múguri̯: 632, 660.
múgur; múgurʼ: 461.
múgurʼ [pl.]; múgurʲ, múgur: 462.
múgurʼ [pl.]; múgure: 463.
[ɛ], [σ] múguri; múgîrʲ: 464⁺ [H] vişle múguri, [I,1] múgur; múguri.
múguri̯ [pl.]; muc sau̯ múgur: 465⁺ [H] brostʲ; dva bróstʲ; brostʲ.
múgur; múgurʼ: 466.
múgur; múgurʼ: 467⁺ [H] [ɛ] pᵘocázuitie, múgurʼ, múgur.
múgur; múguri̯ [pla.?]: 468⁺ mugurẹ́şti [ind. prez. 3], [II] múgur; múgurʲ.
múgurʼ [pl.]; múgur: 474.
múgur; múgurʲ: 479.
múgup; múgurʲᵉ: 483⁺ [ρ], [primul răspuns:] pâi̯ fluári̯, nu?.
múgure; múgurʼ: 486.
múgurʲ [pl.]; múgur: 488.
múguru̯ [a.]; múgurʲ: 493⁺ [II] múgurʲ [pl.]; múguri, [k] múgur.
mógur; múgurʼ: 495.
múgur; múgurʲ: 496.
múgurʲ; múgurʲ: 503.
mógur; mógurʲ: 510.
múguri̯ [pl.]; múgur: 554.
múgurʲ [pl.]; múguri: 555.
múgur; múguri̯: 563.
múgur; múguri̯: 570.
múgure; múgurʲ: 578.
múgurᵘ; múgurʲ: 603.
múguri [pla.]; múgur: 618⁺ dă ~ [ind. prez. 3].
múgurʲ [pl.]; múguri̯: 628.
múgurʲ [pl.]; múgûr: 642.
múgurʲ; ~: 652.
múgurʲ [pl.]; múgure: 653.
múgur; múgurʲ, u̯ok; ~: 626⁺ [s-au dat mai întâi ambele forme de sg.], 627.
mugurél; múgùrʲ: 484⁺ [II] múgur; múgurʲ.
mugurʲél; -réi̯: 501.
mugurél; -réi̯: 670.
ᵘok; ~: 613, 630, 637.
u̯ok; ~: 629, 634, 645.
ᵘókurʲ [pl.]; ᵘok: 524.
u̯ok [pl.]; u̯okᵘ: 656.
ᵘok, múgur; múgurʲ: 623.
bobóŝ [pl.]; -bóc: 560, 614.
[ɛ] bobóc; -bóĉ: 654.
bobóŝ [pl.]; -bóc, múgur; múgurʲ: 525.
bobóc; -bóŝ, [D] múgur: 540⁺ „la carpen, fag” (2).
lostárʲ [pl.]; lostár: 552.

III. În afara situaţiilor menţionate ca atare, s-a obţinut mai întâi forma de [pl.] şi în pct.: 471, 475, 480, 481, 487, 489, 492, 497, 500, 502, 504, 506, 527, 528, 531, 537, 538, 549, 557, 559, 565, 571, 575, 589, 591, 597, 598, 601, 604, 616, 617, 619, 620, 622, 625, 631, 639, 640, 641, 644, 646, 649, 650, 655, 658, 659 şi 667.

NUIA, pl.

„verge”

[1310]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea lungă şi subţire, pe care o tai şi cu care împleteşti garduri, coşuri?

AIS 561; ALL 1013; ALMC 249; ALBRAM 376; ALIFO 327*; ALJA 549; ALLOc 174; ALLOr 240; ALLR 870; ASLEF 40, 802; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 89; Mar. IV MN pl. XL; Ban. III 424, CCCXCVII, cf. DLXVIII; Munt. Dobr. III MN, p. 218; Bas. III 365; Trans. IV MN pl. 97.

II. nui̯é; -i̯éli: 512 - 514, 520, 522, 524, 531, 533, 536, 539, 540, 542, 545, 557, 559, 566, 601, 602, 607 - 609, 611, 612, 618 - 622, 623⁺ strămurári; -rắrʲ „nuia lungă, cu bici în vârf, cu care se mânau caii la arie, altădată”, 624, 629, 630, 635, 639⁺ [ρ], 640, 658.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li: 497, 500, 507, 508, 511, 532, 543, 546, 549, 551, 552, 564, 579, 617.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯: 468⁺ [II] nui̯ẹ́, várgâ; nui̯ẹ́li̯, verĝ, 473, 475, 476⁺ [sg.:] „una ~”, 477, 478, 486, 488⁺ ~ di zavói̯, 490, 491, 503, 565, 610.
nui̯á; -i̯éli: 580, 586, 636, 649, 650, 652 - 654, 661, 663, 668.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li: 480, 489, 504, 506, 525, 528, 544, 547.
nui̯é; -i̯éli̯: 505, 515, 527, 560, 600.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯: 470, 487, 492, 502.
nuícâ; -i̯ẹ́li: 498, 516, 521, 529.
nui̯ẹ́; -i̯éli: 534, 535, 585, 599.
nui̯á; -i̯ẹ́li: 594, 595, 656, 666.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯: 483, 495, 555.
nui̯ẹ́; -i̯éli: 562, 573, 576.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯: 568, 575, 583.
nui̯é; -i̯éli̯: 569, 588, 597.
nui̯á; -i̯éli̯: 637, 638, 664.
nui̯ẹ́li [pl.]; -i̯ẹ́: 499, 553.
nui̯éli [pl.]; -ʲícâ: 509, 519.
nui̯é; -i̯ẹ́li̯: 537, 561.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯: 556, 572.
nui̯á; -i̯ẹ́li̯: 570, 593.
nui̯e; -i̯eli̯: 571, 626.
nui̯eli [pl.]; -i̯a: 633, 660.
nui̯ẹ́lʼi̯ [pl.]; -i̯ẹ́: 461.
nui̯ẹ́lẹ [pl.]; -i̯ẹ́: 462.
nui̯ẹ́lʼi̯ [pl.]; -i̯ẹ́: 463.
nui̯ẹ́lʼi̯ [pl.]; -i̯a: 465⁺ [H] prútʲ, dva prúti, prúkʼa.
nui̯ẹ́lʼi̯ [pl.]; -i̯a; -i̯ẹ́lʼi: 467⁺ [H] prúkʼi, prut; dva prúti̯, i mai̯ bilşe prúkʼi̯.
nui̯ẹ́li̯ [pl.]; -i̯ẹ́: 469⁺ [•] nui̯ẹ́li̯; -i̯ẹ́.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯: 471⁺ [•] nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li.
nui̯ẹ́lẹ [pl.]; -i̯ẹ́: 472.
nui̯é; -i̯éli̯: 479.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́lẹ: 484.
nui̯ẹ́li [pl.]; -i̯ẹ́: 493⁺ [II] nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯.
nui̯ẹ́, -i̯áu̯â; -i̯ẹ́lʼi̯: 494.
nui̯ẹ́li̯ [pl.]; [D] ᵘo nui̯ẹ́; [două] nui̯ẹ́li̯: 501.
nui̯álâ; -ẹ́lʲ: 510.
nui̯éli [pl.]; -ʲícâ: 517.
nuʲícâ; -ʲéli: 518.
nuʲícâ; -i̯ẹ́li: 523.
nuícâ; -i̯éli: 526.
nui̯ẹ́li̯ [pl.]; -i̯é: 538.
nui̯ẹ́li̯ [pl.]; -i̯ẹ́: 548.
nui̯ẹ́li̯ [pl.]; -i̯ẹ́: 554.
nui̯éli [pl.]; -i̯ẹ́: 581.
nui̯ẹ́li [pl.]; -i̯ẹ́: 582.
nui̯ẹ́li [pl.]; -i̯é: 598.
nui̯éli̯ [pl.]; -i̯ẹ́: 625.
nui̯e; -i̯éli: 628.
nui̯eli̯ [pl.]; -i̯e: 631.
nui̯eli [pl.]; -i̯é: 645.
nui̯eli [pl.]; -i̯á: 647.
nui̯á; -i̯elẹ: 655.
nui̯á; -i̯eli̯: 665.
nui̯á; -i̯éle: 670.
nui̯ẹ́, várgâ; verĝ, nui̯ẹ́li̯: 481.
nui̯ắ sau̯ várgâ; nui̯ẹ́li̯ sau̯ vʲerẑ: 485.
nui̯á, várgâ; verĝ, nui̯éli: 641.
nui̯ẹ́li [pl.]; -i̯ẹ́, lózîi̯ [pl.]; lózîi̯: 558.
nui̯ẹ́; -i̯éli, lózîi̯; lózîi̯: 567⁺ „plantă de luncă, folosită la împletit coşuri” (2).
nui̯ẹ́; -i̯éli, i̯úscâ; i̯úşti: 541.
nui̯ẹ́; -i̯ẹ́li̯, [V] jvoŝ [pl.]; jvọ́câ: 577.
nui̯éli [pl.]; -i̯á, cătinâ: 643⁺ „de împletit” (2).
mlájî; mlăj: 550, 584, 603, 604.
mlájâ; mlájạ: 592.
mlájî; ~: 596.
mlájâ; mlăj: 644⁺ [ρ] várgâ; verẑ [anchetatorul a întrebat cu ce mână vaca].
mlájâ; mlajʲ: 669.
mlájî; mlăj, nui̯é; -i̯éli: 590⁺ „subţire, pentru coşuri” (1).
mlájạ; ~, nui̯éli [pl.]; -i̯e: 615⁺ „pentru coşuri” (1), „pentru garduri” (2).
mlájâ; mlăjʲ, [ρ] nui̯ẹ́li̯ [pl.]: 616⁺ „gard de ~” (2).
mlájâ, [ρ] nui̯éli [pl.]; -i̯ă: 627.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

mlájâ; ~, lózîi̯i; lózîi̯: 646.
mládâ; mlăd: 530.
mládî; mlăz: 591.
mlaḍ; mlaş: 464+ [I, 1] nui̯éli [pl.]; -i̯ẹ́, [*] mláḍa; [H] prútʸi, prúḱi, odi̯án prut; dva prúḱi̯, [I,1] lʸísca; lʸístʸi̯.
mlăḍ, nui̯éli̯ [pl.]; mládă, nui̯ẹ́: 466.
mládâ; mlăz, nui̯ẹ́li̯ [pl.]; -i̯ẹ̆: 574.
mlăz [pl.]; mládâ, nui̯éli̯ [pl.]; -i̯ẹ́: 589.
mládă, mlădíṭă; mlăz, mlădíṭ: 606.
várgî; verž: 648, 662.
várgâ; verĝ: 642.
várgî; vărg: 651.
vi̯ẹ̆rẓ̌ [pl.]; várgâ, nui̯ẹ́; nui̯ẹ́li̯: 474+ „se zice la cele de alun" (1).
várgâ, nui̯á; verẑ, nui̯éli: 667.
lózîi̯i; lózîi̯: 605.
lu̯ózâi̯; lu̯óză, nui̯ẹ́; nui̯ẹ́li̯: 496+ [inf. susţine că] „*loză* sau *nuia* e totuna".
lu̯ózîi̯, [k] nui̯éli [pl.]; -i̯ẹ́: 563.
lózîi̯i; lózîi̯, nui̯éli [pl.]; -i̯ẹ́: 613+ „pentru coşuri" (1).
lózii̯i; lózii̯, mlájî; ~: 587+ [(1) este o plantă acvatică].
lu̯ózâ dẹ-alún; lu̯oz: 482.
răḱítâ; -ḱíṭ: 578.
lámurî; lắmuri̯, nui̯ẹ́; -i̯éli: 614+ „lungi şi subţiri, pentru coşuri" (1).
lúŋcâ, nui̯eli [pl.]; -i̯e: 632+ [(1) este subst. colectiv, sinonim cu (2)].
lăstár, [σ] nui̯ẹ́; -i̯éli: 634.
jápă; jăḱ, [R] nui̯á: 657.
nájâ; năj: 659.

III. În afara situaţiilor menţionate ca atare, s-a obţinut mai întâi forma de [pl.] şi în pct.: 475, 480, 487, 489-491, 495, 500, 502, 524, 540, 555, 557, 562, 564, 565, 568, 570, 579, 580, 585, 586, 588, 595, 599, 602, 609, 610, 619, 620, 623, 626, 635-638, 650, 658 şi 661.

BRAD, pl.

„sapin"

[1313]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui copacului care creşte de obicei la munte şi rămâne verde şi iarna?

ALF 1190; AIS 577, cf. 569; ALG 147a, cf. 154; ALMC 260; ALAL 273; ALFC 395; ALJA 489; ALN 454; ALP 571;
NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 90; Mar. IV MN pl. XL; Munt. Dobr. III MN, p. 226; Trans. IV MN pl. 97.

II. brad; braz: 472, 498 - 500, 504, 506, 508 - 511, 513, 515 - 518, 520, 522, 528, 531+ ∞, 533, 534, 536, 538 - 540, 544 - 546, 547+ „sunt vreo patru-cinci în sat", 550+ ∞, 551, 552, 557+ ∞, 559, 561, 562, 564, 566, 567, 571, 572, 578, 581 - 587, 589, 590, 593 - 595, 596+ ∞, 597+ ∞, 598, 600, 601+ ∞, 603+ ∞, 604+ ∞, 605+ u̯o fos͜ puṭíni̯, 606, 607, 608+ ∞, 609+ ∞, 610, 611, 612+ ∞, 613, 617+ „sunt doi brazi în sat", 620+ ∞, 621+ „sunt doi pui de brad în sat", 622, 626, 630, 633 - 635, 642, 644, 648, 651, 655, 658, 660, 663+ [în vorbire a fost înregistrată şi forma] bread.
brad; braḍ: 491, 514, 523, 525, 530, 541, 543, 548+ molín; -líni̯ „soi de brad", brăḍíṭă; ~ „soi de brad cu lemnul mai greu [= mai dens]", 556, 558, 570, 574, 577, 592, 616+ ∞, 623+ „este un brad în sat; la Şḱopéni̯ [alt sat] sunt doi", 624+ ∞, 625, 629, 636+ ∞, 638 - 640, 646, 656, 662, 667+ „şi molíft, ḱin".
brad; braẓ: 471+ [*] brad; braz, 489, 497, 507, 512, 519, 521, 527, 529, 532+ [inf. a dat mai întâi forma de pl.], 537, 549, 573, 599, 602, 645.
brad; braḍ: 505, 524, 526, 535, 542, 553, 588, 618+ „sunt vreo şapte-opt brazi în sat", 619.
brad; brazi̯: 560, 641, 657, 664, 669.
bradu̯; braz: 614, 615, 637, 649.
braḍ; braz: 492, 493+ [II] braḍ; braẓ, 563.
braḍ; braḍ: 476, 479.
braḍ; braḍẓ: 477, 495.
braḍ; braẓ: 554, 555.
brádu [a.]; braz: 632, 643.
bradu̯; braẓ: 647, 652.
bradu̯; braḍ: 650, 665.
braḍ; braḍẓ: 462+ mu̯olíḍ [pl.]; -líd, cădríń [pl.].
bratḥ; braṭ: 463+ [sau] mu̯olʼítḥ; -lʼíṭ.
braḍ; braḍẓ: 474+ şî mu̯olíḍ [pl.].
braḍ; braḍ: 478+ [şi] mu̯olʸid; -lʸíḍ.
braḍẓ; braṭ: 480.
braḍ; braḍ: 481.
braḍḥ; braẓ: 482+ brădắu̯; -dắi̯ 'brad alb', [D] „*cadrini* nu se spune".
braḍ; brez, brẹz: 487.
braḍ; braṭ: 488+ [în sat sunt] i̯è͜ i̯iŝ, colẹ́, cíṭi̯ únu-aşắ, pi̯͜ la cási̯.
bradẓ; braḍẓ: 490.
braḍ; braz: 494.
brádu [a.], braḍ; braz: 496.
braḍ; dói̯i braḍ: 501.
braḍ; brazi̯: 502.
braḍẓ; braḍẓ: 503.
brad; braz: 579.
brad; braz: 591.
brádu [a.]; braḍ: 627.
bradu̯; braz: 628.
bradu̯; brazẓ: 631.
bradu̯; braz: 653.
brad; brazi̯: 654.
bradu̯; braḍ: 659.
bradu̯; braz: 666.
braḍ sau̯ mu̯olít; braḍ, mu̯olíḍ: 461+ [*] brădắu̯, îi̯ ca şî molʸídu, núma ári ŝétʸina vẹ́rdi măi̯ înḱis... şî măi̯ lusu̯áşă; tîrş [=] braz, mu̯olíz.
brádu şî molíḍu [a.]; brăḍ͜ mai̯ mulṭ, mu̯olíṭ: 465+ [H] i̯iri̯éṭi̯a; dvi i̯iri̯éṭi̯; i̯ilʸi̯éṭ, ọdná smẹriáca, dvi smẹrẹ́ṭi, smẹrẹ́c „molid".
braḍ, mu̯olíḍ; brazẓ, mu̯olíḍ: 466.
brad, mu̯olíd; braḍ, mu̯olíḍ: 468+ tărş, tîrş 'un copac singur, izolat', [II] brad; braḍ şî mu̯olídu [a.].
braḍ, mu̯olíd; braẓ, mu̯olíḍ: 470+ [are] ŝétʸina măi̯ maşcátâ [= mai mare, mai lungă, mai plină], lémnu măi̯ susít.
braḍ, mu̯olíḍ; braḍ, mu̯olíḍ: 475.
brad sau̯ mu̯olíḍ; braẓ sau mu̯olíẓ: 485.
braḍ; braḍ, mu̯olíḍ [pl.]; -líḍ: 565.
brad; braḍ, molíd; -líḍẓ: 569.
brádu [a.]; braz, molid; -líz: 576.
brad, molíd; braḍ, molíz: 661.
brad, mu̯olíd, pĉin; braḍ, mu̯olíḍ, pĉiń: 486.
brádu, molídu, [k] molíftu, ḱínu [a.]; brazi̯, molífṭ, ḱini̯: 668.
brad, molíd, molíft, pin; brazi̯, molífṭi̯, pini̯, [k] ḱin; ḱini̯: 670+ [pentru *pin*, vezi schiţa făcută în cursul anchetei].
braz [pl.]; brad, molíd; -líz, tʸísâ: 575+ „soiuri de conifere" (2), (3).
brad; braz, tísâ; tísâ, molíd; -líz, ḱin; ḱini̯, ípiru [a.]; íperi̯: 568.
braḍ; braẓ, bradáŋcâ; -dắnĉ: 473+ „brad mare, pântru saminĉẹ́ri̯" (2), [*] mu̯olʸídu îi̯ mu̯olʸíd, brăḍáŋca-i̯ brăḍáŋcâ: ári̯ áltă ĉ̌ĕtʸină, mai̯ îŋḱísâ, [D] cadrińi̯: îs cu ĉ̌ĕtʸina marúntă şî mu̯áli̯, [**] „tîrş [=]

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ŋ ŋ
mᵘolíd; buhắş, bọhắş [=]
mᵘolʸíd sau̯ brad: i̯el, ĥii̯índ
îm̧_fáța vîntuli, nu crește,
numai cât se îndesesc ĉépurli
'crengile'; poate avea 30 de
ani și are numai un metru
jumătate".

mᵘolíd și brad; braz: 464⁺ [H] i̯irę́ți̯a; dvi i̯ręți̯; mai̯ bílșe i̯irę́ț, [I, 1] i̯alʸéi̯ți̯a; i̯alʸéțe.

mᵘolʸít; mᵘọlʸi̯ț, [σ] brăd; bra^t: 467⁺ [H] i̯ili̯ę́ți̯a; dvi i̯ili̯ęți̯; i̯ili̯ęț. [Primul răspuns:] smĕrę̆ca.

mᵘolídu și brắdu [a.]; mᵘọlíd, brăd: 483.

mᵘolíd sau̯ tîrș; tîrș, mᵘolíd: 484⁺ háșcâ; háștĭ 'brad alb', [II] mu̯olíd, brad; mu̯olíd, brad; [subst. colectiv] mᵘolidíști.

brâdắu̯, [k] brad; brad: 469⁺ bradắu̯; bradắi̯ „brazi bătrâni", [•] brad; brad.

brădu̯ái̯ĉî; -du̯ái̯ĉi, brad; braz: 580.

CUCURUZ (de brad), pl.

„cône (du sapin)"

[1314]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la fructul bradului?

ALF 1515; AIS 574; cf. ALL 441; ALG 148; cf. ALMC 256; cf. ALA 1041; cf. ALC 1089; ALCo 377; cf. ALAL 272; ALBRAM 346; ALFC 396; cf. ALIFO 316; ALJA 491; cf. ALLOc 182; cf. ALLOr 246; ALN 454*; ALP 572;
NALR / ALRR: Mar. III 558; Olt. III 526; Munt. Dobr. III 415; Trans. IV 507.

II. cucurúz; ~: 471, 472, 479, 487, 492, 559, 561, 562, 566, 568, 571, 572, 575 - 577, 581 - 583, 585, 586⁺ [ε], 593⁺ ?, [ε].

cucurúd; ~: 477, 478, 490, 491⁺ văsc „în vârful bradului sau pe trunchi crește ca o tufă și face niște *pomițe* [care] se mănâncă", 556, 569, 574.

cucurúz; -rúj: 567, 580, 594, 658, 663.

cùcurúd; ~: 466, 470.

cucurúz; ~: 475, 573.

cŭcurúd; cucurúd: 461⁺ [•] cùcurúz „pe copaci"; „la porumb, *păpușa*".

cucurúd; ~: 462.

cùcurúd; ~: 474.

cucurúz; ~: 476.

cucurúd; cocurúd: 480⁺ „pe brad mai crește văsc, niște *mladă* verde, cu frunzulițe grase, pe vârful crăcilor; face un fel de bubulițe albe, dulci, pe care le mănâncă păsările cântătoare".

cucurúz; cùcurúz: 482⁺ ~ di brad.

cùcurúdu [a.]; -rúd: 483.

cucurúd; ~: 484⁺ [•], [D] măi̯ zîc și bucalắi̯ [rar].

cucurúz; cùcurúz: 485.

cucurúd; ~: 486.

cùcurúzu [a.]; cucurúz: 493⁺ [II] cùcurúz; ~.

cucurúz; cᵘcurúz: 494.

cocurúd; cucurúd: 495.

cùcurúz; cùcurúz: 501⁺ i̯-am̧_văzút.

[ε] cùcŭrúz; ~: 503⁺ [răspunsul a fost dat numai după ce anchetatorul a oferit unele explicații suplimentare].

cucurúz; ~: 563.

cùcurúd; ~: 565.

cucurúd; ~: 570.

cucurúz; -rúz: 578.

cucurúz; -rús: 579.

cucurúz; -rúz: 584.

[AL] cᵘcurúj [pl.]; cucurúz: 662.

cucurúz; -rúz: 664.

cucurúzᵘ; -rúj: 666.

cucurúz; -rúj: 667.

[ε] ca cucurúji̯ [sg.]; -ruj: 656.

cucurúz di̯ brad; cucurúz: 661.

cucurúz_di brad; cucurúj: 665.

popușói̯; ~: 489, 497, 498⁺ n-ári grăúnțâ, 499, 500, 505, 507, 509 - 513, 516 - 521, 524, 525, 527, 541 - 544, 546⁺ ?, [ε], 589, 591⁺ ∞, [ε], 603⁺ [ε].

păpușói̯; ~: 515, 528, 588, 590, 602⁺ ?, [ε].

păpușói; ~: 560⁺ [ε], 592.

pᵘopușói̯; ~: 530.

păpușói̯; ~: 557.

păpușoi̯; ~: 558.

păpŭșói̯; ~: 595.

∞, um̧_fel di popușói̯: 531.

pᵘopᵘșói̯, ~ di̯ brad; mai̯ mulț popșói̯ ~: 496⁺ [înainte de a da răspunsul, inf. a întrebat:] frúctu?.

păpușói̯ di brad; ~: 504.

popușói̯ di braz: 508.

popᵘșói̯ di brad; ~: 523.

popușói̯ di brad: 526.

pòpușói̯ di̯ [ε] brad; popușói̯ di brad: 554.

păpușói di brad; păpușói̯: 600.

popșói̯ di brad; ~: 618⁺ „sunt vreo 7-8 brazi în sat".

∞, [ε] păpúșî; -púș: 550.

ŝucălắu̯; -lắi̯: 506, 553.

ĉucalắu̯; ĉucalắi̯: 468⁺ [k], [primul răspuns:] [ε] mușț'; [D] cucurúd [se spune] la ĉocalắi̯ di pᵘorúmb, [II] ĉucalắu̯; -lắi̯.

ĉocalắi̯ [pl.]; ĉucalắu̯: 469⁺ [•] ĉucalắi̯ [pl.]; -lắu̯.

ŝucălắu̯; -lắi̯: 514.

ĉucalắu̯ di brad; ĉucalắi̯ ~: 481.

ŝucălắi̯ di̯ brád [pl.]; ŝicălắu̯, ŭ_ŝicalắu̯ di̯ brád: 488⁺ [ρ], [primul răspuns:] [ε] da i̯él n-ári frúcți̯ doárâ.

ĉucalắu̯ di̯ brad; ĉucalắi̯: 502.

ŝucălắu̯ di brad; ŝucălắi̯ ~, popᵘșói̯ di brad; ~: 551.

ŝucălắi̯ di brad [pl.]; ŝucălắu̯ ~: 552.

[ε] ŝucălắi̯ di brad [pl.]; ŝucălắu̯: 598.

čocalắu̯; -lắi̯, [R] corń [pl.]; corn: 463.

ĉocalắi̯ [pl.]; ĉucalắi̯ [sg.], [σ] cucurúț, cŭcŭrúz; cucurúz: 464⁺ (2): „se spune și ~", [I, 1] cucurúzî [pl.]; -rúz dʸi brad; [H] șę̆șca; dvi șę̆șḱi, [I,1] șắșca; șắșḱé.

ŝicălắu̯; ŝucălắi̯, păpúșâ; -púș: 522.

găŝulíii̯; -lii̯: 549, 606⁺ [ε] „știu cî fáŝi niști ~; sunt rotunde și lunguiețe"; [în acest pct. s-a obținut mai întâi forma de pl.], 659⁺ ?, [ρ], [primul răspuns:] găŝulí^i ili ŝéle̯a?.

[ε] gușulíi̯ di brad sau̯ popⁱșói̯ di brad; gușulíi̯ ~, popⁱșói̯ ~: 548.

[ε] ști̯uléti; -lę́ț: 605.

[ε] u̯ŭ... ca un... ști̯uléti di popușói̯: 615.

ști̯uléț [pl.]; -lę́ți, cucurúz; ~: 564.

con; cu̯áni: 633.

cọ́nu sau̯ cùcurúd; ~: 465⁺ [H] șę̆șca; dvi șę̆ssti, șeșọ́c.

[ε] con; cónur^i, păpușói̯ di brad; ~: 532.

córnᵘʳ [pl.]; corn: 467⁺ [H] șę̆șca; șę̆șḱi; și̯șọ́c.

ĉuĉuléte; -lę́ț^i: 657, 670.

ŝușuléti; -lę́ț: 668.

bucalắu̯; -lắi̯ dʸi̯ tîrș: 473.

strugurél; -réi̯: 534.

?, cosânu ŝâla, ștʸi̯uli̯ęți: 555⁺ [primul răspuns:] [ε] da n-ári, n-ári fruct.

?, [ρ] o gᵘólcâ: 625⁺ da ári̯ fruct?, n-ári̯; ári̯-o floriŝícâ, [după ce a văzut schița realizată de anchetator, inf. a adăugat:] [ε] ᵘo păstári̯, [D] #.

[ε] sămînți di brad: 631.

[ε], [ρ] súlur^i [?]: 641⁺ [răspuns dat după ce inf. a văzut desenul făcut de anchetator].

mușḱi̯ [?], [ρ]: ?: 652⁺ [inf. declară că nu a văzut].

[ε], [ρ] ĉéți̯na bráduluị [?]: 653⁺ [răspuns dat, probabil prin confuzie, după ce inf. a văzut schița făcută de anchetator].

[ε] măĉúcâ [!]; -ĉúĉ: 654⁺ găĉulii̯a ŝéi̯a?.

pârâ dâ brad; pére ~: 669.

?: 537⁺ i̯áca, nu știu!, „sunt brazi la Bârnova, în pădure", 545, 547⁺ [ε], 587, 596, 610, 611, 613, 614, 617⁺ um̧_fel di cornuléți; [de fapt, inf. nu știe; sunt numai doi brazi în sat], 619, 621⁺ „sunt numai doi brăduți în sat", 622, 627, 628⁺ [inf. declară că nu a văzut], 637, 638⁺ [ε], „nu sunt brazi pe aici", 640, 642⁺ [inf. afirmă că nu a văzut], 644, 645, 647,

649 + [**] con, 651, 655, 660 + [inf. susţine că a uitat; poate nu a ştiut niciodată].
?, [D] #: 529, 539 + [când anchetatorul îl întreabă dacă nu se spune *păpuşoi*:] poț sî-i̯ spui̯, cî sámînâ [cu ştiuletele de porumb].
∞: 626 + n-am‿văzît frúcti̯, 635 + [inf. declară că nu a văzut].
∞, ?: 535, 536, 538 + „la noi nu i̯ésti brad", 540, 597 + [ɛ], „nu este", 599, 601, 604, 608, 609, 612, 616 + nu pot sî cunósc, 620, 623 + [în sat este numai un brad], 624, 629, 630, 632, 634, 636 + n-am‿văzît, 639, 643 + ásta n-am văzît-o!, 646 + „are fruct?" [inf. spune că nu a văzut niciodată], 648, 650 + [inf. declară că nu a văzut].
∞, #: 607.
#: 533.

BRĂDET

„sapinière"

[1315]

I. [Întrebare indirectă] La un loc unde cresc mulţi brazi, cum îi zici?

ALR II s.n. 597; ALRM II s.n. 402; AIS 530*; ALMC 260; ALG 147a; ALAL 274; ALP 573;
NALR / ALRR: Mar. III 559; Olt. III 527; Munt.Dobr. III 416; Trans. IV MN pl. 97.

II. pădúri di brad: 497, 499, 504, 507, 509, 511, 516, 519, 521, 523, 529, 530, 533, 534, 535 + ∞, 537 + [pl.] pădúrʲ, 539, 541, 542, 544, 546, 551, 559 + [pl.] pădúrʲ, 585 + [pl.] pădúrʲ, 604 + ∞, 606 + [ɛ], 611, 621 + ∞.
pădúri̯ di̯ brad: 556, 625.
pădúri̯ d'i̯ brad; pădúr ~: 462.
pădúre d'e brat; pădúr: 463.
padúri di brad: 467 + [H] ?.
pădúri di̯ brad; pădúr‿di brad: 477.
pădúri di brad; pîădúrʲ: 480.
[ɛ] pădúri di brad: 493 + [II] pîădúri̯ di braz.
pădúrʲ di brad; pădúrʲ ~: 495.
pădúri di̯ brád: 501.
pădúri ĝi̯ brad; pădúr‿ĝi brad: 503.
pădúrʲ di brad; pădúrʲ ~: 555.
pădúri di brad [?]: 564.
pădúri di brad; pădúrʲ: 567.
pădúri̯ di brad; pădúrʲ ~: 572.
pădúri di brad: 579.
pădúri‿di brad: 631.
pădúre dă brad; pădúrʲ ~: 669.
pădúri di braz: 508, 517, 518, 520, 552, 628, 648.
pădúri di braz: 512, 532, 598, 647.
pădúri di brad: 543, 639.
pădúri di brad: 553, 619.
pădúri di braz; pădúrʲ ~: 596 + ?, [ɛ], 605.
padúri̯ di̯ brad: 475.
padúri dʸi brad; padúrʲ ~: 476.
padúrʲ di̯ brad; padúrʲ ~: 478.
padúri di brez; padúrʲ di brez: 487.
padúri̯ d'i̯ brad: 494.
pădúri di̯ brad; pădúrʲ ~: 496.
pădúri̯ di braz: 502.
pădúri̯ di̯ brad; pădúrʲ: 505.
pădúrʲ d'i braz: 563.
pădúri di braz; pădúrʲ ~: 602.
∞, pădúri̯ di braz: 626.
pădúri di brazʲ: 641.
pădúri̯a di brad [a.]: 650.
pădúri̯ dă brazʲ; pădúri̯: 664.
pădúri di brad sau̯ múnti: 528.
pădúri di brad sau̯ múnti̯: 632.
[ɛ] pădúre di brad, brădit: 661.
pădúri di brad, [ρ] brădit: 665.
pădúri di brad, brădʸit; brădʸiti̯: 570.
pădúri̯ đi̯ braz, [ρ] brăđét: 610.
pădúri di brad, brădări̯i̯: 514.
pădúri di braz, pîlc di braz; pîlcurʲ ~: 566.
?, [ɛ] um‿pétic di pădúri di brad: 587.
∞, pădúrea brázîlor: 653.
[ɛ] pădúrea bráḑilor, pădúri̯ di brad: 616.
pădúri; -dúrʲ: 562, 569, 573, 580 + [ɛ], 582 + [ɛ], 584, 586, 601, 642.
pădúri: 558, 649 + ∞, 651.
padúri̯; -dúrʲ: 469, 574.
pădúri̯; -dúrʲ: 471 + [•] pădúri di brad, 577.
padúra; pădúrʲ: 461 + [sg.]: ~ di̯ brad.
padúri̯: 465 + [H] ?.
padúri̯; pădúr: 466.
ûm‿padúri̯; -dúrʲ: 468 + la bradắi̯, acólu; bradắu̯ 'brad alb', [II] padúri̯; -dúrʲ.
pădúri̯; -dúrʲ: 470.
padúri̯; -dúr: 473.
padúri; -dúr: 479.
padúri̯; pădúrʲ: 481.
pădúri̯: 483.
pădúri̯; -dúrʲ: 484 + [II] brădíşti; -dişti̯.
pădúri̯; pădúr: 485.
∞, ?, [ɛ] tot pădúri: 550.
pîădúri̯: 565.
pădúre; ~: 578.
?, pădúri: 666.
pîădúri̯ múltâ, gramádâ: 482.
pădúri, ~ di braz: 643.
pădúri, [ρ] ~ di brad, di k'in, di molíft: 667.
pădúri; -dúrʲ, pîlc dʸi braz; pîlcurʲ dʸi braz: 576.
?, corp di pădúri, [D] corp di brădét: 668 + pădúri di brădắŝ, ńeáuş brădácᵘ, ńeáuş molíftᵘ.
păduríŝi; -ríŝ: 581.
păduríŝi̯ di̯ brad: 568.
[ɛ] păduríŝi̯ di̯ braz: 637.
[ɛ] împadurít: 464 + [I, 1] padúri; [H] ?.
mănúŋk' di braz; mănúŋk'urʲ: 472.
un di̯esíi̯‿di brắd, [ρ] ᵘo padúri̯ di̯ brád: 488.
plantáți̯‿di brad; plantáți̯: 548 + „există în pădurile din jurul satului".
pîlc di braz; pîlcurʲ: 557.
#, lᵘócu di braz: 614.
brădét: 513, 525, 620 + ∞, 622, 670.
brăd'it; brăd'iturʲ: 490.
brădét: 500.
brădet; brădi̯ti̯: 571.
brădʸét; -dʸéturʲ: 575 + [şi sgt., ca subst. colectiv].
∞, [D] la brădit: 658 + „spre Comăneşti, Asău".
brăditᵘ: 659.
brădet; ?: 660 + [comentariu privind întrebarea pentru pl.:] n-ai̯ cum, brădeti̯?!, n-ai̯ cum.
brădit: 662.
brădʸét, pădúre dîe brad: 486.
brădíş; -díşurʲ: 498, 560, 593, 595.
brădíş: 515.
brădʸíş; -dʸíşurʲ: 561.
brădíş; -díşurʲ: 583.
brădiş; -dişurʲ: 592.
brădări̯i̯; -rii̯: 590 + ∞, 613.
brădări̯i̯: 524.
∞, brădări̯i̯; -rii̯: 603.
brăzări̯i̯; -rii̯: 607.
brădişti̯; brădiştʲ: 492.
[ɛ] brădíşti: 522.
brădíşti̯; -díştʲ: 589.
brădărit: 527, 540 + ∞.
brădăniş; -nişurʲ: 491.
[ɛ] brădúş: 545.
brădét; -détâ: 588.
múnti: 510, 629 + ∞, 644.
∞, la múnti: 635, 636.
múnti; munț: 489.
múnti̯: 615.
múnti; munțʲ: 657.
múnti, [k] pădúri di braz: 506.
múnti, pădúri di braz: 549.
múntʸi̯ sau̯ pădúri dʸi brad: 554.
?, [ɛ] múnti, pădúri di brád; pădúrʲ ~: 591.
múnti, poi̯ánâ di brad, pădúri di brad: 526.
la códru: 633.
códru, [ρ] dombrávâ, padúri̯ di̯ brad: 474 + „este un munte, Dombrávnicu, pe care cresc numai brazi".
∞: 656.
∞, ?: 536, 538, 547, 597 + „la munte", 608, 612, 618, 623, 624, 630, 640, 646 + „La brad, un loc în sat".
?: 594, 599, 600, 609, 617, 627, 638 + pădúri̯ di̯ brád, 652 + nu tot pădúri?, 655, 663 + „n-are nume aparte".
?, ∞: 634, 645, 654.
#: 531.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

STEJAR, pl.

„chêne"

[1317]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la copacul care are un lemn tare, din care se fac doage... sămânţa lui o mănâncă porcii în pădure?

ALR II s.n. 625; ALF 256; AIS 591; ALL 427; ALG 145; ALMC 262; ALPO 129; ALA 50, cf. 1110; cf. ALEA 367; ALC 1158; ALCo 335, 753; ALAL 277; ALB 545; ALBRAM 340; ALCe 145; ALFC 386; ALIFO 313*; ALJA 525; ALLOc 184; ALLOr 248; ALLR 138; ALN 443; ALP 578; ASLEF 102, 106/80; ALTF 57; NALR / ALRR: Mar. III 557; Olt. III 528; Munt. Dobr. III 417; Trans. IV 508.

II. stejár: 472 + [nu a fost cerută forma de pl.], 475, 478, 481, 500, 505, 506, 509, 522, 523, 525, 527, 531 - 533, 535, 537, 539, 540, 543, 548, 551, 553, 558 - 560, 566, 573, 576 + ∞, 577 + ∞, 578 + ∞, 579 - 581, 584, 586, 589, 592, 594, 596, 597 + „[sunt] două soiuri: stejár şi stejăríţă, care face sămânţă", 599, 600, 602, 604, 606, 607, 617, 620 + gîrnẹáţî „soi de stejar cu lemn roşcat, la care frunza se păstrează şi iarna", 622, 625, 626, 628 - 631, 633, 635, 636, 637 + „pe frunza de stejar: guguáni", 638 - 640, 642 - 644, 646, 647, 649, 651 - 655, 657, 658, 661, 663, 664, 670.

stejár; -jắrʲ: 497, 507, 508, 510 - 518, 520, 521, 524, 528, 530, 534, 536, 538, 542, 544, 546, 550, 552 + stejăriţâ; ~ „stejar mai drept, de culoare roşie, fără alb", 556, 561 + [•] stajár; stejắrʲ, 564, 568, 569, 583, 587, 588, 591, 593, 598, 601, 605, 608, 609, 611 - 613, 618, 621.

stejárʲ; ~: 492 + [•] stajár; -jắrʲ, 549, 603, 634, 645, 648.

sti̯ejár; -járʲ: 468 + [II] ∞, stejár; -járʲ, 480, 482 + [ε], 496.

stejárʲ; -jắrʲ: 489, 519, 529, 545.

ştejár; -jắrʲ: 547, 557, 582, 614.

sti̯ejár; -jắř: 461 + [•] stâjár; stậjárʲ, 477.

stⁱejár; -jář: 479 + [•] şt᷾ejárʲ; ~, 502.

stejắr; -jắrʲ: 498, 499.

ştejár; -járʲ: 590, 624.

ştejár; stejárʲ: 632, 641.

∞, stăjár; -jáŗ: 462.

stăjář [pl.]; st'ejár: 463.

stⁱejár; stîjáṛ: 464 + [H] duḅ; dva dúbe [Inf. a răspuns mai întîi χrast, apoi s-a corectat, după un inf. [•], [şi] stᵛejár, sti̯ejări.

stⁱejáṛ; -jáṛ: 465 + [H] dub; dva dûbĕ; dúbi̯u.

∞, stᵛejár; -jář: 466.

[σ] stijár; -jáṛ: 467 + [H] duḅ; dva dúbĕ; dúbi̯u.

∞, [D] stᵛejárʲ; ~: 469.

stăjár; stăjắrʲ: 470.

stajár; stejárʲ: 471 + [•] stejar; -járʲ.

stᵛejár; stejárʲ: 473.

stajár; stậjárʲ: 474.

stejárʲ; st'ẹjárʲ: 476.

stⁱejắru [a.]; -jắṛi: 483.

stⁱejắr; -jắrʲ: 484.

st'ejáru [a.]; stᵛejắrʲ: 485.

stăjár; -jắř: 486.

stejár; -jẹ́rʲ: 487.

ştiejár; sti̯ejárʲ, ŭ sti̯ejáṛ: 488.

stajár; -jắrʲ: 490.

stajár; stajắř: 491.

stⁱejáṛ; -jắʳⁱ: 493 + [II] sti̯ejár; stⁱejárʲ.

stajár; -jắṛ: 494.

stⁱejár; stĕjárʲ: 495.

sti̯ejár; -járʲ: 501.

stⁱäjár; stᵛⁱejắrʲ: 503.

ştiajár; -járʲ: 504.

stejár; -járʲ, [k] -járʲ: 526 + aşá zîśéu̯ pi veḱ [cu referire la prima formă de pl.].

stejárʲ; ~, stejárʲ: 541.

st'ejár; stᵛi̯ejắrʲ: 554.

stᵛi̯jár; sti̯ejárʲ: 555.

sḱejár; -járʲ: 562.

stăjáṛ; stⁱejárị: 563.

stᵛi̯ejár; stejárʲ: 565.

stⁱejár; -jắrʲ: 567.

stejár; -járʲ, stĕjắrʲ; ~: 570.

∞, stajár; stăjárʲ: 572.

stajár; -járʲ: 574.

∞, stᵛejár; -járʲ: 575.

stăjár; -járʲ: 585.

ştejárʲ; ~: 595.

sćejár; -járʲ: 610.

stejárᵘ; -jắrʲ: 615.

stejáru [a.], ştejáru [a.]; stejárʲ, stejắrʲ: 616.

stejár; -járʲ: 619.

stejár; -járʲ, -jắrʲ: 623.

ştejárʲ [pl.]; -jáṛ: 627.

stejár; -járʲ, gîrnẹáţâ; -néţ: 660 + „se spun ambele nume", [pentru (1) s-a obţinut mai întâi forma de pl.; (2) este cu formă de plm.], 667 + [s-au dat mai întâi ambele forme de sg.].

ştejárʲ; ~, [B] gîrnẹáţâ; -néţî: 656.

stejár sau̯ gîrni̯áţâ; stejárʲ: 659.

stejár, gîrni̯áţî; -néţî: 662 + (2): „aşa se spune aici"; „se face şindrilă din lemn de stejar; înainte, numai din brad".

stejár; -járʲ, [σ] gîrni̯áţâ: 669.

stejár, gorún; stejárʲ: 665.

stejár; -járʲ, gorún; -rúnʲ: 571 + (2): „[este o] altă specie de stejar, creşte mai sus ca stejarul, este mai falnic".

∞, gîrni̯áţî; -néţi̯, stejár: 668.

gîrni̯áţî sau̯ stejár; stejárʲ, gîrnéţî: 650.

goŕin; -ŕinʲ: 666.

III. În unele pct., s-au consemnat şi alte informaţii referitoare la varietăţile de stejar cunoscute: stejár alb şi stejár roş (537), stejár roş şi stejár alb (538 + „cel roşu este mai rezistent în pământ").

STEJĂRIŞ

„chenaie"

[1318]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui unui loc unde cresc stejari mulţi şi deşi?

ALR II s.n. 595; AIS 591*; ALEA 369; ALCe 148; ALLOr 248*; NALR/ALRR: Olt. III 529; Mar. IV MN pl. XLI; Munt. Dobr. III 418; Trans. IV MN pl. 98.

II. pădúri di stejár: 489, 508, 510, 517, 521, 523 (~ de ~), 532, 539, 542, 543, 598, 608, 613, 628, 630 + Pădúrẹa diṇ Kişti̯álâ, ~ din Tábîrâ, 639, 665.

pădúri di stejắrʲ: 497, 499, 507, 512 (~ de ~), 513 (~ de ~), 516, 518 - 520, 529, 530, 534, 541, 544 (~ de ~), 545, 552 (~ de ~), 599.

pădúri di stejárʲ: 506, 509, 511, 514, 526, 528, 535, 536, 546, 549, 553, 559, 586, 648.

pădúrị dị stejárʲ: 505, 626 + nu poţ sî-i̯ zîś stejărăríi̯i̯, brădărări̯i̯, 638 [ε].

∞, padúrị dᵛi stejár: 466, 473.

pădúrị di stejár: 492 + ∞, 606.

∞, padúri dᵛi sti̯ejár; pădúrʲ: 461.

[ε] pădúrị d'ị stăjár; pădúŕ ~: 462.

pădúrẹ d'e stăjář: 463.

padúri ḍị stijár: 467 + [H] [ε] lîs [ε] dubẹ́.

pădúrị dị stăjárʲ: 470.

pạdúrị dẹ stejárʲ: 475.

pădúri dᵛi stejárʲ; padúrʲ ~: 476.

padúri di sti̯ejár; pădúŕ de ~: 477.

padúrị di stejár; pădúrʲ ~: 478.

pădúri di sti̯ejár; pădúrʲ: 480.

pădúrị dị sti̯ejár: 482.

pădúri di stⁱejárị: 483 + ᵘo ~.

pădúrị dị stăjář: 486.

padúri di stejár; padúrʲ ~: 487.

pădúrẹa di stⁱejáṛ [a.]: 493 + [II] pădúrị di stⁱejár.

pⁱădúri di sti̯ejárʲ; pădúrʲ ~: 496.

pădúri di sti̯ejárʲ: 501 + ᵘo ~.

padúrị dị stⁱejár: 502.

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

pădúri d′i st′ăjár; pădúrⁱ d′i st′ⁱăjárⁱ: 503.
pădúri di şt̯i̯ajárⁱ: 504.
pădúri̯ di̯ stejár: 556.
pădúri di stⁱejár: 565.
pădúri di stⁱejárⁱ: 567.
pădúri̯ di stajárⁱ; padúrⁱ: 574.
pădúri̯ cu stejárⁱ: 583.
pădúri dẹ stejárⁱ; pădúrⁱ ~: 596.
pădúri̯ di stejárⁱ; pădúrⁱ ~: 602.
pădúri di ştejárⁱ: 614.
pădúri di ştejár: 632.
pădúrẹa di stejárⁱ [a.]: 650.
pădúri di̯ stejárⁱ: 655.
pădúri̯ dă stejár; pădúrⁱ: 669.
pădúri di stejár, stejăríş; stejăríşurⁱ: 538 + [D] (2), [ε] (2) [pl.], 551.
pădúri di stăjárⁱ, stăjăríş; -ríşurⁱ: 585.
pădúri di stejárⁱ, [D] stejăríş; -ríşurⁱ: 591.
pădúri di stejárⁱ, [D] stejăríş: 619 + „[în sat] este pădure de stejari de 4-5 ani”.
pădúri̯ de stejári̯; pădúrⁱ, stejăríş; stejeríşurⁱ: 664.
pădúri di stejár, [ε] stejărări̯i̯: 633.
padúri̯ d′i stajárⁱ, la stajárⁱ: 494.
stejăríş: 500, 515, 548, 593, 611, 612, 617 + „unde-s plantaţii se zice-ŋ_gindárⁱ; ~”, 620, 657, 658, 661, 663, 670.
stejăríş; -ríşurⁱ: 560, 561, 568, 571, 589, 597, 604, 629.
stejăríş; -ríşî: 581, 584, 618.
ştejăríş; -ríşurⁱ: 582, 590, 595.
stejăríş; -ríşâ: 579, 600.
stejăríş; -ríşạ: 587, 592.
stⁱejaríş; [ε] -ríşurⁱ: 479.
stăjăríş; -ríşurⁱ: 491.
ştejăríş; ~: 547.
stăjăríş; -ríşuri̯: 563.
stⁱejăríş; -ríşî: 594.
sćejăríş: 610.
stejăríş: 659.
stejărúş: 533.
stejări̯i̯: 498, 524.
stejări̯i̯; -rí̯i̯: 607, 621.
stejări̯i̯: 527.
ştejări̯i̯; -rí̯i̯: 557.
stejăríşti: 522, 622.
stejăríşti̯: 525.
stⁱejărét: 465 + [H] ?.
[ε] la stejărít: 540.
ī_stajări̯i̯, ī_stajarⁱéi̯,
ī_stʸi̯ejárⁱ: 555 + ‘stejăriş, tufe, copaci mici, deşi’ (1, 2), „dacă sunt mai mari” (3).
ī_stĕjárⁱ: 570 + [şi nume topic în localitate].
[ε] bucắţícî di loc cu stejárⁱ: 603.
mai̯ mulţ stejárⁱ la ũ_loc: 623.
sîhlạ di stejár; sîhli ~: 495.
răd di stejárⁱ; rắdurⁱ ~: 605.
păduríşi̯ di̯ stejárⁱ: 637.
pădúri di gîrni̯áţî: 668.
?, gîrneţíş: 662 + [răspuns dat ulterior, după întrebarea 1322].
[ε] gîrneţíş, îŋ_gîrnéţâ la cutári: 667.
pădúri: 550, 627 + [ρ] ~ di ştejárⁱ, 636, 642, 643 + ?, ~, 649 + ∞, 651, 653 + ∞, [ε], 656.
pădúri̯: 615, 647.
padúri, páduri di stîjár: 464 + to_sî spúňi ~, [H] lʸīz_dubóvi.
tot pădúri, di stejárⁱ; pădúrⁱ: 601.
pădúri, stăjăríş; -ríşurⁱ: 558.
padúri sau̯ códru: 554 + di stʸi̯ejár.
la pădúri̯, la códru: 631 + „~ cresc”.
to_pădúri, múnti: 580.
tot pădúri̯, sau̯ árborⁱ: 625.
pădúri, plantáţi̯i̯: 645.
dumbrávâ; dumbrắvⁱ: 537, 564, 652.
∞, dumbrávâ; dumbrávẹ: 481 + [inf. declară că ştie din istorie, de la Ştefan cel Mare].
dumbrávă; dumbrắvⁱ: 490 + „a fost la Cernăuţi, făcută de turci când i-a bătut Ştefan cel Mare”.
dumbrávî; dumbrávi: 562.
dumbrávâ; dumbrávi̯ di stejárⁱ: 471 + [*] dumbrávâ; dumbrávi̯.
dumbrávî di stejárⁱ; dumbrắvⁱ: 566.
dạmbrávnic, dạmbrắvⁱ; dạmbrávâ: 474 + ap-atúnča núma la... acólu, acólu sâ spúni̯ ~.
pîlc; pîlcurⁱ: 472.
um_pîlc di stejárⁱ: 573, 576.
[ε] pîlc_di gîrnéţ: 660 + [alte colective:] ploķíş, făgăríş, cărpiníş.
códru; códri̯: 485.
uŋ_códru; códri̯: 488.
şiritéi̯; şiritẹ́i̯i: 588.
[ε] plantáţi̯i̯: 616 + „face pui̯éḍ”; [pronunţie ulterioară:] pui̯éz.
[ε] copáĉ: 641.
∞, ?: 469, 484 + [II] străjări̯i̯; -rí̯i̯, 575, 578, 635, 640, 646.
∞: 569, 644.
?: 572, 577, 609, 624, 666.
?, ∞: 468 + [II] ∞, padúri̯ di̯ stejár, 634, 654.
#: 531.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-au mai înregistrat forme de plural în următoarele pct.: 505, 586 (pădúrⁱ), 559 (pădúrⁱ di stejárⁱ) şi 613 (pădúrⁱ di stejár).

GHINDĂ, pl.

„gland”

[1319]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la fructul stejarului, pe care îl mănâncă porcii?

ALM 381; ALF 648; AIS 593; ALL 428; ALG 146; ALMC 263; ALA 845; ALEA 370; ALC 890; ALCo 753; ALAL 278; ALB 546; ALBRAM 348; ALCe 146; ALFC 387; ALIFO 313*; ALJA 525; ALLOc 185; ALLOr 249; ALLR 138; ALN 444; ALP 580; ALAran 879; ASLEF 102;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 90. Mar. IV MN pl. XLI; Ban. III 428, CDI; Munt.Dobr. III MN, p. 230; Trans. IV MN pl. 98.

II. gíndâ; gíndi: 482 + [ε] [pl.], 500, 507 - 513, 516 - 518, 520, 521, 526, 528, 532, 534, 535, 545, 547, 553, 564, 597 + gíndurⁱ [pl.]; gíndurâ „la gât la om, glandele care se umflă când este bolnav”, 609, 611, 620, 639 - 642, 644, 646, 652, 653 + [s-a dat mai întâi forma de pl.], 655, 667.
gíndî; gíndi: 550, 557, 559, 566, 581, 584 - 586, 590, 599, 601, 602, 604, 608, 614, 617, 647, 648, 650, 662, 668.
gíndâ; gínḍ: 514, 524, 525, 529, 530, 537, 541, 543, 544, 577, 579, 592, 625, 627, 654, 656.
gíndâ; gíndi̯: 481, 502, 556, 560, 588, 594, 616, 624, 626, 638, 659, 664.
gíndâ; gīz: 472, 504, 506, 515, 551, 568, 589, 600, 606, 633.
gíndî; gínz: 562, 567, 580, 587, 591, 605, 613, 635, 658 + [ε] [pl.].
gíndâ; gínz: 489, 505, 522, 523, 546, 549.
gíndî; gīz: 531, 533, 536, 596, 607.
gíndâ; gíndi: 497 - 499, 519.
gíndâ: 527, 539, 552, 570.
gíndâ; gínḍ: 538, 542, 612.
gíndâ; gínz: 561, 593, 637 + [ε].
gíndâ; gíndẹ: 571, 575, 666.
gíndâ; gínḍ: 478, 479.
gíndâ; gínţ: 495, 496.
gíndî; gínz: 582, 618.
gíndî; gínḍ: 619, 623.
gíndâ; gíndi̯: 628, 645.
gíndî; gíndi̯: 631, 660.
gínda [a.]; gíndi̯: 636, 665.
ĝíndă; ĝínd′i̯: 461.
ĝíndă; ĝínḍ: 462 + [a văzut la *Bistriţa*].
gíndă; gínde: 463 + [*] pîntru ficátu.
gíndạ: 465 + [H] ?.
[ε] gíndă; gínḍⁱ: 466.
gíndạ; gíndi̯: 468 + [II] gíndâ; ginţ.
ĝíndâ; ĝínḍ: 470.
gíndâ; gīz, [B] ĝíndâ; ĝinz: 471 + [*] gíndâ; gīz.
[σ] d′índâ; d′inḍ: 473 + „la fructul cornului; se pune în rachiu pentru *vătămătură*”.
gíndâ; gínḍ: 474.
gíndă; gínḍ: 475.
gíndă; ĝínḍ: 476.

ǵindâ; ǵinḍ: 477.
ǵindă; ǵiṇs: 480.
ǵindạ [a.]; ǵinḍ: 483.
ǵindị [pl.]; ǵindâ: 484⁺ [II]
ǵindâ; ǵinḍ.
ǵindâ; ǵīẓ: 485.
ĝindă; ĝinde: 486⁺ [un ĝ mai palatal decât cel din limba literară].
ǵindâ; ǵinḍ: 487.
ǵinḍậ; ǵinṭ: 488.
ĝindă; ĝinḍ: 490.
ǵindâ; ǵinḍ: 491.
ǵindă; ǵindị: 492.
ǵindạ [a.]; ǵindi: 493⁺ [II] ǵindâ; ǵindị.
ǵindâ; d́īz: 494.
ǵindậ; ǵiṇs: 501.
ĝindâ; ĝinḍ: 503.
ǵindî; ǵind: 540.
ǵindă; ǵinḍ: 548.
ǵindậ; ǵindị: 554.
ĝindậ: 555.
d́indî; d́indi: 558.
ǵindă; ǵinḍ: 563.
ǵindă; ǵinṭ: 565.
ĝindî; ĝinḍ: 569.
ĝindâ; ĝīz: 572.
ǵindî; ǵiṇz: 573.
d́indâ; d́inḍ: 574.
ǵindâ; ǵiṇz: 576.
ǵindâ; ǵiṇz: 578.
ǵindî; ǵīṇz: 583.
ǵindî: 595.
ǵindî; ǵīz: 598.
ǵindî; ǵindị: 603.
ĝindâ; ĝinḍ: 610.
ǵindâ; ǵindị: 615.
ǵindî; ǵinḍ, [k] ǵindi: 621.
ǵindî; ǵinḍ: 622.
ǵindâ; ǵīz: 629.
ǵindi [pl.]; ǵindâ: 630.
ǵindâ; ǵindẹ: 632.
ǵinda [a.]; ǵīz: 643⁺ [•] ǵindi.
ǵindî; ǵindị: 649.
ǵindă; ǵiṇz, ǵīz ?: 657.
ǵinda [a.]; ǵindẹ: 661.
ǵindị; ǵindị: 663.
ǵindâ; ǵīz: 669.
ǵindă; ǵinde: 670.
[ε] gogóş, ǵindi [pl.]; ǵindî: 634.
jir, [ρ], [k] ǵindî: 651.
?: 464⁺ [H] ?, 467⁺ [H] ?, 469.

III. În unele puncte de anchetă s-a notat numai forma de [sg.].

JIR

„faîne"

[1320]

I. [Întrebare indirectă] În afară de ghindă, ce mai mănâncă porcii în pădure?...creşte în alt copac? (Vezi întrebarea precedentă).

ALRM II s.n. 429; AIS 578*; ALL 432; ALMC 264; ALAL 280; ALB 543; ALBRAM 344; ALCe 144; ALFC 383; ALIFO 313*; ALJA 526; cf. ALLOc 186; ALLOr 247; ALLR 139; ASLEF 127; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 90; Mar. IV MN pl. XLI; Munt.Dobr. III MN, p. 229-230; Trans. IV MN pl. 99.

II. jîr: 461, 462, 464⁺ [H] şīr, [I, 1] jẹr, 466, 468 - 470, 472 - 480, 482, 484, 486, 487, 489 - 492, 494, 497 - 501, 503 - 529, 531 - 537, 538⁺ [ε], 539, 540⁺ [ε], [σ], 541, 542, 544 - 549, 551 - 553, 555, 556, 558, 560 - 565, 567, 569, 571, 573 - 586, 588 - 599, 601 - 606, 607⁺ [σ], 609 - 613, 615, 617 - 620, 622, 623⁺ ∞, [D], 656 - 658, 661, 663, 669.
jir: 481, 543, 559, 566, 650⁺ [D] [inf. nu ştie ce înseamnă], 651, 670.
jîru [a.]: 465⁺ [H] jẹr, 485, 493 di la faịs; [II] jîr, 666.
jdir: 488, 496, 530, 557.
jîr: 471⁺ [•] jîr, 550, 587.
jîr: 568, 570, 572.
jîr: 614, 659, 668.
jîr: 647, 665.
jîr: 662, 667.
jîr: 463.
[ε] jîṛ: 467⁺ [H] jẹr.
jîr: 483⁺ di fâg.
jạr: 495.
jịr, [σ] jîr: 502.
jîr: 554.
[ε] jǵir: 637.
jîr, jir: 660.
j'ir: 664.
jîr di fag: 600.
?: 608, 621, 626 - 628, 630, 638, 640, 641, 643 - 645, 652 - 655.
?, [D] #: 625, 635, 642, 649.
?, [D] ?: 634, 646.
?, [ρ] ∞: 631.
?, ∞, [D] #: 636.
?, ∞: 648.
∞, ?: 629, 632, 639.
∞, ?, [D] #: 616.
[D] ?: 624.
[D] ?, ∞: 633.

FAG, pl.

„hêtre"

[1321]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la copacul care face jir şi care se foloseşte ca lemn de foc?

ALM 360; ALF 690, 691; AIS 578; ALL 431; ALG 152, cf. 154 a; ALMC 264; ALAL 279; ALB 542; ALBRAM 342; ALCe 144; ALFC 382; ALIFO 313; ALJA 526; ALLOc 186; ALLOr 247; ALLR 139; ALN 445; ALP 582; ASLEF 144/116; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 90; Mar. IV MN pl. XLI; Munt.Dobr. III MN, p. 238; Trans. IV MN pl. 99.

II. fag; faẑ: 472, 489, 490, 497 - 500, 505 - 519, 521 - 535, 537 - 546, 548⁺ „soiuri: fag alb şi fag roş", 549 - 553, 556 - 562, 564, 566 - 576, 578, 581 - 584, 587 - 593, 595, 597⁺ „[sunt] două soiuri: fag şi făguriţă; -riţ; făguriţa face jîr", 598 - 602, 604 - 613, 617 - 621, 623, 624, 625⁺ ?, [D], 626⁺ [D], 628, 629⁺ [ε], 640, 644, 646, 647, 650, 652⁺ [D], 654, 655⁺ [ρ], 656, 658.
fag; faĝ: 484, 580, 586, 633, 638, 642, 651, 657, 660, 661, 663, 664, 670.
fag; faẑ: 614, 631⁺ ?, ∞, [D], 634⁺ [D], 637, 648, 649⁺ [ε], 659, 667, 668.
fag; faẑ: 466, 470, 477, 486, 491, 492.
fag; faẑ: 462, 494, 520, 565, 577.
fag; faẑ: 603, 615, 639, 665, 666.
fag; faẑ: 461, 471⁺ [•] fag; faẑ, 504.
fag; faĝ: 468⁺ [II] fag; faĝ, 475, 481.
fag; –: 596, 630⁺ ∞, [D], 635⁺ [ε], [D]; [inf. afirmă că nu a văzut].
fágu [a.]; faẑ: 616⁺ [ε], 627, 643.
fag; faẑ: 479, 487.
fag; faẑ: 594, 662.
fac; faj: 463.
fágụ; fâẓ: 464⁺ [H] buc; dva búḱị.
fâg; fâĝị: 465⁺ [H] odịán buc; dva buḱịé; bílşě bucịá.
fag, fag; fâŝ: 467⁺ [H] buc; dva búḱi; búḱụ.
fac; faẑ: 469.
fag; faẑ: 473.
fag; faẑ: 474.
fag; faẑ: 476.
fag; faẑ: 478.
fag; faẑ: 480.
fag; faẓ: 482.
... di fâg: 483⁺ maị muls fac fag jîr [întregul răspuns a venit în continuarea răspunsului de la întrebarea precedentă].
fâg; faẑ: 485.
fag; faịŝ: 488.
faịs [pl.]; fag: 493⁺ [II] fag; faẑ.
fag; faĝ: 495.
fag; faẑ: 496.
fágu [a.]; faịs: 501.
fag; faĝ: 502.
fag; faẑ: 503.

fag; feẑ: 536.
fag; faẑ: 547.
fágu̯ [a.], fag; faẑ: 554.
fag; faᶦẑ: 555.
fag; faẑ: 563.
fag; faĝ: 579.
fag; faĝ: 585.
fag; faẑ: 622.
fag; faẑ: 632.
fag; faĝᶦ: 636 + ∞, [D] .
fagᵘ; faĝ: 641.
fagᵘ; faĝ: 653.
fagᵘ; faĝ: 669.
?, ∞: 645.

TUFĂ, pl.

„(les sens du mot tufă)"

[1325]

I. [Întrebare directă] La ce ziceţi "tufă"?

Cf. ALLR 132;
NALR / ALRR: Olt. III 530;
Munt. Dobr. III 419.

II. túfâ; túfi: 471 + túfâ di răĉítâ, di arín, di tarahón, di alún, „arbust", 479 + „este un lᶦemn care se numeşte *tufă*; face alune", 487 + „túfâ di̯-alún, fag, stejar", 489 + mai̯ múlti mlăz, 497 + mai̯ múlti mlăz, 498 + busḱét îŋḱirŝít di copáŝ, 499 + di răḱítâ, di fasóli; ŝavá des, mărúnt, 500 + mai̯ múlti mlăz, 504 + mai̯ múlti mlădíţâ sau̯ florᶦ, 507 + mai̯ mulţ sḱinᶦ, 508 + gramádâ di buru̯jénᶦ, di mlădíţâ, 509 + mai̯ múlti mlăz, plánti, 510 + mai̯ múlti mlăz la ũ‿loc, 511 + gramádâ di mlăz, 512 + bosḱét mic; pu̯jéţ mulţ, 513 + mai̯ mulţ copáŝ mitité̯i; buru̯jéni; fasóli, 514 + „mai multe mlădiţe de copaci", 516 + cîtiva buruᶦéni, vo doi̯ sḱinᶦ, 517 + ᵘo créştiri di̯ásâ la tulpína copáculu; túfâ di cu̯ácîzî, 518 + îŋgrămădíri di cátinâ; buru̯ján, 519 + „buḱét di copáŝ, nu nanţ ori buru̯jéni múlti", 521 + „[se zice *tufă*] la un boschet, la buruieni multe", 523 + gramádâ di buru̯ján, di fasóli, di răḱítâ, di mlăḑ, 524 + cînd tai̯ uŋ‿copác, i̯es mai̯ múlti mlăḑ la ũ‿loc, 525 + „[când] dintr-o cioată ies mlădiţe", 526 + mănúŋḱ di plánti désî, 527 + „mai multe mlădiţe de copac", 528 + mai̯ múlti plánti; túfâ di źi̯i̯, di mlădíţ, 529 + copáŝ miŝ şî deş, 530 + mai̯ múlti buru̯jénᶦ la ũ‿loc; mai̯ múlti ŝíri di răḱítâ, 531 + „de vie, de copaci", 532 + gramádî di mlăz; i̯árbâ; tufárᶦ di fasóli, 539 + mai̯ múlti mlăz; buru̯jénᶦ; fasóli, 541 + túfâ di barabúli, 542 + mai̯ múlti, ᵘo gramádâ di fasóli, di ᵘurzîŝ, 543 + [tufă] di fasóli; ᵘo cri̯áŋgî cu tăt cu frúnḑâ î̯i̯ tufárᶦ; tufári, 544 + mlădíţ múlti la ũ‿lóc, 545 + di fasóli, di mlădíţâ, 546 + şuvíţâ într-o ŝu̯átâ, 549 + mai̯ mulţ sḱinᶦ, 551 + níşti mlădíţ ᶦişîti din rădăŝínâ, sḱinᶦ mulţ, 552 + lastárᶦ di úndi s-o tăi̯ét copáŝi, 553 + níşti copáŝ ńiŝ, ᶦizoláţ, 563 + [cu sensul din limba comună], 568 + „mlădiţele care cresc la rădăcina unui copac tăiat formează o *tufă*", 570 + „alunul", 576 + ~ dᵛi̯-alún, 584 + „arbust", 621 + „de źi̯i̯, de mălái̯, de fasúli", 629 + „[atunci când] au dat din rădăcină mai multe ramuri, joase", 630 + „crengi de copac, joase, la rădăcina unui copac", 633 + „un lăstar", [şi:] tufár, 636 + „un brad, dintr-un copac tăi̯ít cresc mai multe ramuri", 639 + pîlc di crẑẑ; copác tufós, 640 + „fire din copac, fire de buruieni", 641 + „ceea ce dă din rădăcina copacului", 643 + „copac mic cu mlădiţe, cu fraţ", 644 + „mai multe lámurᶦ", 645 + „mai mulţi lăstari", 646 + „crengi tinere de ᵘulm, zgorǵin [= soi de măceş]; lámurᶦ", 652 + ᶦizolát, ᵘúnu sîŋgur, ᵘun sḱíni, 654 + „mărăcini, [tufă] ńíi̯-ar di păduĉél, ńíi̯-ar di mărăĉínᶦ", 656 + mai̯ múlti lámurᶦ grămádâ, 659 + „mai multe lámurᶦ date dintr-o rădăcină de copac tăiat; spini; buruieni", 667 + „de alun, de mărăŝíne".

túfâ; túfi̯: 468 + [II] [cu sensul din limba comună], [I] La Túfi̯ [top.] „o bucată de teren cu *alunari*", 469 + di̯ racîtâ, di̯-ărín, [•] „[se zice *tufă*] la ceva ce creşte laolaltă: o túfî di păltᵛi̯ńéli, di cu̯ácîţ, dî alńúni...", 470 + „tufiş", 473 + „mai multe *mlăzi* crescute laolaltă", [•] [D] túfâ di̯ alúńi̯; şî îŋ‿grădᵛínâ: túfâ dᵛi tradafírᶦ, ~ dᵛi li̯emnu dómnului̯, ~ dᵛi̯ cu̯ácâḑâ, dᵛi paltᵛińé̯i̯; acél̯i̯a-s túfi̯, 476 + „alun", corŝ; corĉurᶦ „tufă", 477 + [şi:] li̯emŋ di túfâ „un fel de salcie: nu-i nici răchită, nici lozie", [•] túfâ; túfi „alun", 478 + [sinonim cu] corŝ; córŝurᶦ, 481 + „de alun, salcie, arin", 491 + „mai multe mlădiţe crescute din pământ", 492 + „alun", 494 + „lózî̯i̯; mai multe vlăstare la un loc, crescute la un copac tăiat", 503, 505 + „mlădiţe la un loc", 506 + mai̯ múlti mlăz, 515 + „mai multe mlădiţe la un loc", 537 + „de fasole, de alun" etc, 548 + „din tei, plop, alun; de fasole", 556 + „lăstarii, mlădiţele din jurul unui copac", 559 + „arbuşti; mlădiţe; buruieni înalte, la câmp sau la pădure", 560 + „arbuşti; grup de urzici", 561 + „arbust de alun", 564 + „mlăzile care cresc din cioata unui copac", 565 + „[se zice *tufă*] la alun, la lu̯ózî̯i̯, arini, răchite", 571 + „arbust, alunul, de exemplu", 572 + „numai arbustul de alun", 574 + „arbustul alunului", 575 + „arbuşti stufoşi: de răchită, de alun, de trandafiri", 588 + „arbuşti; grup de 2-3 copăcei izolaţi", 589 + „mlăzi şi arbuşti", 592 + „tufă de spini, de alun", 593 + „arbust, dar [se zice *tufă*] şi la fasole, mazăre", 597 + „tufă de fag, de fasole, de cartofi, de liliac", 600 + „túfâ di copác, din rădăcina unui copac tăiat; túfâ di fasóli", 606 + „de răchită, de alun, de corn, de fasole" etc, 608 + „de vie, de spini, de fasole, de cartofi", 610 + ~ đi źi̯i̯; „şi în pădure sunt túfi̯, tufárᶦ", 615 + di sḱinᶦ, di..., 616 + „ramuri de copac ieşite dintr-un ciot, multe, dese", 624 + „tufă de vie; la pădure, tufă de 2-3 ani; tufă de fasole, de cartoáfe", 625 + „mai multe mlădiţe la un loc", 626 + [şi:] túfâ di yíi̯, 637 + lăstárᶦ di̯ stejárᶦ; „la un mărăŝúni̯ nu poţi să-i zici *tufă*", 638 + „mai multe fire de copac", 661 + „pădure mică, tufăríş"; [*tufele* cresc] „izolate, prin poieni", 666 + „mai multe ramuri la un loc din aceeaşi rădăcină", 669 + „nu e copac mare, [ci nişte] copaci mici; mărăcini".

túfî; túfi: 535 + „de vie, de mărăciniş (spini), di lózî 'salcie'", 536 + „de măceş, de cacadîr; de cartofi, de fasoli", 540 + „mai multe buruieni la un loc", 558 + „arbuşti; *mlăzi* de rădăcini tăiate", 562 + „mai multe *mlăzi* la un loc", 566 + „orice arbust se cheamă *tufă*", 580 + „arbust de aluni; mlădiţe la anumiţi arbori", 581 + „lăstari; arbuşti", 582 + „um‿mărăŝúnᶦ; mai multe alături: di̯-alún, arín", 586 + „arboret; *mladă* crescută de la o tulpină tăiată; alun", 587 + [se zice *tufă*] la ᵘórŝîŝi lemn cári nu-i̯ crescător dicît pîŋ‿la ũ‿stat di ᵘom, 590 + „arbust", 594 + „din rădăcina unui copac dau mai mulţi lăstari", 596 + „arbust; mlădiţe; de exemplu: alun", 598 + „de spini, de măceş, de fasole, de vie", 599 + „arbuşti, tufă de fasole, cartofi", 602 + „grup de

mlădiţe crescute la un loc", 604 + „*odraslă*; *tufa* este formată din lăstăriş sau arbust", 605 + „arbust; pâlc de nuiele", 609 + „de vie, de fasole", 611 + „di alún, de fasole, de cartofi", 612 + „de corn, de alun; arbuşti mici", 613 + „arbust izolat", 614 + „mărăcini; arbuşti; nuiele", 617 + di sḱin, di musterét 'lemn tare; se fac nuiele [din el]', di alún, di fasóli, di cartófi, 619 + „de vie, de fasole, de alun, de urzici" etc, 620 + di yi̯i̯, di fasúli, di răḱíti, di stejár, 631 + túfi di sḱinⁱ, di buri̯éni, 635 + „[se zice la aceea] care creşte din pământ, din rădăcină de copac tăiat"; [şi:] gîrni̯áţî 'tufă', 647 + o túfi di copác, di sḱinⁱ, 648 + „loc cu mai mulţi copaci ieşiţi dintr-o *ciotcă*", 650 + „mai multe ramuri ce cresc de la un loc", 651 + „mai mulţi lăstari răsăriţi dintr-o rădăcină", 658 + „de alun, de fag; mai multe tulpini la un loc, de 0,50 cm – 1,2 m", 662 + „ce creşte mic, la pământ; mai multe *lamuri* împrejur, mai mulţi lăstari (la alun, fag)", 668 + „mai mulţi lăstari crescuţi la un loc".

túfi; túfi̯: 569 + „lăstăriş; arbuşti: de alun" etc, 583 + „arbust; de alun; spini, măceşi", 618 + „lăstari care ies dintr-o cioată; [*tufă*] de fasole, de cartofi", 623 + „de vie, de fasole", 634 + „mai mulţi lăstari ce cresc dintr-o rădăcină", 649 + „copăcel mititel, mai mulţi la un loc; tufă de pătrunjel, de scai".

túfă; túfe̯: 472 + „arbuşti, pâlc de nuiele; aluni", 573 + „arbustul alunului", 578 + „arbust: de alun, răchite; mlădiţe pe la rădăcina copacului", 655 + túfă de̯ásă; „o răgălie de măceş, salcie, plop, alun sau u̯óţatárⁱ".

túfă; túfi̯: 522 + „un copac mic, cu crengi multe", 585 + „lăstarii rămaşi de la tăierea unui copac; alunii, răchite", 653 + „un boschet de copac; mărăcini", 663 + „mai multe fire, de stejar, fag".

túfă; túfi̯: 462 + dʸi cᵘoácăḑ, păltʹinéli̯, tarahᵘón; [forma de sg. a fost dată înaintea celei de pl.], 466 + „alun", [*] cᵘorş „tufă de orice: de trandafir, túfă dʸi-alún", 475 + „alun".

túfi: 533 + „arbuşti deşi, túfă de vie", 607 + „mai mulţi copăcei la un loc", 622 + „de alun, de sânger" etc.

túfi; túfi̯: 595 + „[se zice *tufă*] la un bosḱéti di arbúst, da nu înált", 601 + „mlădiţe; tufiş; arbuşti care cresc la un loc", 603 + „de̯ sḱinⁱ, di alún, di mládî, di corn" [arbust, în general].

túfă; túfi̯: 465 + „alun", [H] lʸîsca; dvi lʸîsţî; lʸisóc [gen.pl.], 485 + „dʹ-a alúnuli, şi de arin", [D] „nu se zice *corci*".

túfă; túfi̯: 474 + [p], [primul răspuns:] alúnⁱ; alún; „se mai zice: o túfă di leu̯şţe̯án, pelín, româníţă", [D] „corĉ sânt pi̯ cîmpurⁱ om‿felⁱ di raḱiţ cári i̯éli̯ prìmavára pim‿márti, tot un fel de sálĉi; cresc înalte cam de un stat de om, groase ca degetul; dacă nu le tai, cresc multe şi pustiesc locul", 554 + [se zice *tufă*] la mlắzîli, la-mblắzîli cári cresc din şu̯áta copáculu tăi̯ét.

túfă; túfi: 480, 579 + „[se zice *tufă*] la tufişul de ienupăr".

túfă; túfe̯: 486 + un‿corĉ aşắ, ńişt'e malắḑ; „se zice şi la alun: li̯ĕmn di̯ túfă", 490 + dʹi lózâ, dʹi sálşi̯, dʹ-arín.

túfă; túfi: 501 + di burui̯éni, di ŝ-a ŝi, 520 + „*tufar* singur în pădure; îs mai̯ múlti mlăz"; „mai este şi [*tufă*] de fasole".

túfi; túfi̯: 547 + „dintr-o cioată, mai multe mlăzi, fac o túfi"; [şi:] tufárⁱ; ~, 665 + „mai multe lắmurⁱ crescute la un loc".

túfi; túfe̯: 567 + „mai multe ramuri ale unui arbust", 591 + „copac pipernicit, care nu-i crescut şî-i̯ întufit"; „[se zice *tufă*] şi la arbuşti, spini".

túfă: 628 + ~ di lilii̯ác, ~ di crizantínă: „mai multe fire, dese", 657 + „dintr-un copac retezat creşte unul mic; [dacă este] mâncat de vite, nu mai creşte apoi şi se rotunjeşte, rămâne *tufă*"; [inf. declară că stă pe *tufe* când merge cu vitele].

túfă; túfi̯: 461 + „de alun, de răchită, de cu̯ácăḑ, di păltʹinélʸi"; „ardelenii zic *tufă* la aluni; la noi nu sunt".

túfe [pl.]; túfă: 463.

túfi̯li̯ [pla.]; túfa; túfi̯: 464 + [după î. 1327:] „alun", [H] lʸisca, „[tufă] de alun, de soc"; dvi lʸişti.

túfi; túfi: 467 + [H] túfă tájĕ [acelaşi sens ca la rom. tufă: o plantă care creşte pe teren mlăştinos]; dvi túfi; tuf.

túfă; túfi̯: 483 + ~ di̯-arín.

túfă; túfî: 484 + „alun", [II] túfă; túfi̯ „alun".

túfă; túfi̯: 488 + [cu sensul din limba comună], şi̯ tufárⁱ.

túfă; túfi̯: 493 + „de buruieni, de alun, de orice copac", [II] túfă; túfi̯ „mai multe mlăzi ieşite dintr-o singură rădăcină; fără copac".

túfă; túfi: 495 + „o tufă deasă, singură, mai deoparte; corci" [cf. î. 1296].

túfă; túfi̯: 496 + [cu sensul din limba comună].

túfă; tufⁱ: 534 + túfă di fasóli, di ẑi̯i̯.

túfi̯; tufⁱ: 538 + „de vie, [k] di ẑi̯i̯, de fasóli"; tufárⁱ „mlădiţe pe rădăcina unui copac".

túfi̯; túfi̯: 555 + [cu sensul din limba comună].

túfă; tufⁱ: 627 + 1) „mai mulţi lăstari, crescuţi de jos"; 2) „un butuc de vie"; 3) „cuib de fasole".

túfă; túfi̯: 632 + „copaci mai mici".

túfă; túfe: 642 + „crengile care cresc de unde s-a tăiat un copac"; [pronunţie emfatică pentru forma de pl.].

túfă; túfi̯: 660 + „cinci-şase *lamuri* în sus".

túfă; túfi̯: 664 + „ce creşte unde ai tăiat un copac".

túfe [pl.]: 670 + „tufăriş, loc cu copăcei mici, răi"; [şi:] bòrşică „un fel de tufă, [sunt] multe la un loc; nu creşte mare, cam ca piciorul [este] de groasă".

túfă; tufişurʸ: 502 + „mai multe *mlăzi* ieşite dintr-o cioată".

túfă; túfe̯, tufiş; -fişurⁱ: 577 + „arbustul de alun" (1), „arbuşti, mlădiţe" (2).

túfi; túfi, tufárⁱ, tufiş: 550 + túfi di la ᵘo şu̯átî di copác; túfă-i̯ úna sîngurî, tufárⁱ îi̯ mai̯ mári.

túfi; tufárî, [ɛ], [k] túfurⁱ [?]: 557 + „arbust; de *mladă*; alun".

túfă; túfi̯ sau̯ alún: 482 + „la cele care cresc în jurul fagului [li se zice] îmblắz".

III. Sensurile cuvântului *tufă*: 1. 'arbust': 1a. [fără determinări] (471, 472, 522, 533, 557-561, 566, 569, 571-575, 577, 578, 580, 581, 583, 584, 587-591, 593, 595, 596, 599, 601, 603-605, 612-614, 639, 643, 649); 1b. [cu determinări]: 1b1. „de alun" (461, 466, 471, 473, 481, 485, 487, 493, 548, 557, 561, 565, 569, 575, 577, 578, 580, 582, 583, 592, 596, 603, 606, 611, 612, 617, 619, 622, 655, 658, 667); 1b2. „de vie" (528, 531, 533–535, 538, 598, 608, 609, 620, 621, 623, 624, 627); 1b3. „de răchită" (461, 469, 471, 474, 499, 523, 565, 575, 578, 585, 606, 620); 1b4. „de arin" (469, 471, 481, 483, 485, 490, 565, 582); 1b5. „de lozie" (490, 494, 535, 565, 557, 603); 1b6. „de coacăze" (461, 462, 469, 473, 517); 1b7. „de salcie" (474, 477, 481, 490, 655); 1b8. „(de) păltinele" (461, 462, 469, 473); 1b9. „de măceş" (536, 583, 598, 655); 1b10. „de trandafir" (466, 473, 575); 1b11. „de corn" (606, 612); 1b12. „de lemnul-Domnului" (473); 1b13. „de cătină" (518); 1b14. „de cacadăr" (536); 1b15. „de ienupăr" (579); 1b16. „de liliac" (597); 1b17. „de *musteref*" (617); 1b18. „de sânger" (622); 1b19. „de păducel" (655); 2. 'boschet' (495, 498, 512, 513, 519, 520, 521, 529, 553, 595, 588, 601, 607, 613, 648, 653, 661, 669, 670); 3. 'ceea ce creşte din rădăcinile sau pe lângă cioata unui copac tăiat' (473, 482,

486, 487, 489, 491, 493, 494, 497, 500, 502, 504-506, 508, 509, 511, 512, 514, 515, 517, 520, 524, 525, 527, 530-532, 538, 539, 544, 545, 548, 550, 551, 552, 554, 556, 558, 559, 562, 564, 567, 568, 577, 578, 580, 581, 585, 589, 594, 596, 600-602, 604, 614, 616, 618, 620, 625, 627, 629, 630, 633-638, 640-642, 645-648, 650, 651, 655, 656, 658-660, 662-666, 668); 4. 'pâlc de nuiele' (472, 508, 511, 518, 523, 532, 546, 586, 639); 5. 'grup de tulpini care cresc dintr-o rădăcină comună': 5a. „de fasole" (499, 513, 520, 523, 532, 534, 536–539, 542, 543, 545, 548, 593, 597–600, 606, 608, 609, 611, 617–620, 623, 624, 627); 5b. „(de) spini" (507, 516, 549, 551, 583, 591, 592, 598, 608, 615, 617, 631, 647, 659); 5c. „(de) buruieni" (501, 508, 513, 516, 518, 519, 521, 523, 530, 539, 540, 559, 631); 5d. „de cartofi" (536, 597, 599, 608, 611, 617, 618, 624); 5e. „(de) mărăcini" (582, 614, 653, 654, 667, 669); 5f. „[de diverse plante]" (509, 526, 528); 5g. „de urzici" (542, 560, 619); 5h. „de *tarahori*" (462, 471); 5i. „de leuştean" (474); 5j. „[de] pelin" (474); 5k. „[de] romaniţă" (474); 5l. „[de] flori" (504); 5m. „de mărăciniş" (535); 5n. „de barabule" (541); 5o. „de mazăre" (593); 5p. „de mălai" (621); 5r. „de *crizantină*" (628); 5s. „de pătrunjel" (649); 5t. „de scai" (649); 6. 'alun' (464, 466, 473–477, 479, 484, 486, 561, 570, 572–574, 577, 580, 585, 586); 7. '[sensurile din limba comună]' (463, 470, 478, 480, 496, 503, 555, 563).

În unele pct., s-au notat sinonime ale cuvântului *tufă*: „tufar, -ari" (488, 520, 532, 538, 543, 550, 610, 633); „corci" (466, 474, 476, 478, 486); „tufiş" (550, 577, 579, 601); „tufăriş" (661, 670); „lăstăriş" (569); „odraslă" (604); „lăstar" (633); „gârneaţă" (635); „lăstar de stejar" (637); „răgălie" (655).

RUNC, pl.

„les sens du mot «runc»"

[1326]

I. [Întrebare directă] La ce ziceţi runc?

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 91; Mar. IV MN pl. XLI; Munt.Dobr. III MN, p. 240; Trans. IV MN pl. 100.

II. A. Ca toponim

Ruŋc: 461 + pi̯ Ruŋc „imaş de vite", 467 + „este un deal lângă Moldoviţa"; [H] rúŋgul „este un deal lângă sat", 468 + „la 2 km spre vest; şi un cătun din Botuş"; [II] Rúŋcu, „deasupra este podiş drept, cu pădure mai mult de mesteacăn", 473, 481 + [două toponime în sat:] „un deal cu râpă mare şi cu pădure", 492 + [un deal din sat], [şi ca entopic] fînáţ ominésc, 506 + ásta-i̯ pădúri lîngâ Botoşánⁱ, cu tăt félu di copáŝ, 520 + ᵘo pădúri pi la Frumuşîca, 546 + uŋ‿sat ~, apru̯ápi di noi̯, 565 + „poiană, izlaz pentru vite", 567 + [pârâu în localitate], 570 + [un *huci*, în împrejurimi], 575 + [*] [un deal, în localitate, unde] „s-au prăsit păsări numite ierunci", 579 + [un fânaţ, în localitate], 591 + pădúrea la Ruŋc [în localitate], 594 + [un deal, în localitate].

Rúŋcu: 471 + [un deal prin apropiere]; [*] ruŋc; rúŋcurⁱ, 552 + uŋ‿sat pi la cîmp, 556 + [o poiană de 5-6 ha, în localitate], 574 + [un fânaţ, în localitate], 587 + [un deal acoperit cu pădure], 604 + [un sat], [primul răspuns:] #.

la Ruŋc: 469 + [un deal neîmpădurit, în localitate], 478 + „un teren şes lângă pădure", 504 + îi̯ ᵘo pădúri apru̯ápi di noi̯, 543 + ᵘo pădúri ~, îi̯ spri Flămî́nd, 564 + [inf. declară că a auzit cuvântul:] „un sat? trebuie să fie un sat", 583 + [un deal cu pădure, în localitate].

Ruŋcĺ: 462 + „este un munte rătúnd, de unde se culeg toamna merişoare, aproape de Rodna Veche".

în‿Ruŋc: 466 + „este un deal; [şi] o pădure în care este şi o prilúcă".

Ruŋc: 474 + „este un munte, rotund, are şi pădure de fag, molid".

Ruŋcĥ: 483 + „este la Stulpicani o pădină pe o creastă (= '*aşezătură*, cu pădure'), i̯ésti̯-un tʹi̯erén acólu, zîčî: s-o dus pi Ruŋcĥ.

la Rúŋcâ: 515 + [o pădure de lângă Oneaga, com. Cristeşti].

Rúŋcu, La Ruŋc: 586 + [un loc unde se păşunează sau se coseşte].

pi Ruŋc la dʹal: 576 + [munte în apropiere].

Pădúri̯a Rúŋcu: 514.

Pădúrea Rúŋcu: 584.

Pădúrea Rúŋcului: 588.

Pădúri̯a Rúŋcului, Pără̊ᵘu Rúŋcului: 551.

?, Pîră̊u̯ Rúŋcului̯: 666.

Váli̯a Rúŋcului̯: 658 + „un loc în pădure", [inf. nu cunoaşte entopicul].

Kátra Rúŋcului̯: 670 + „un munte"; [deci ar fi 'loc cu piatră'].

Rúŋcu Rău̯, Rúŋcu Féti: 581 + [dealuri împădurite din localitate; nu există ca entopic].

B. Ca entopic

ruŋc; rúŋcurⁱ: 470 + „o poiană pe vârful unui deal, împrejmuită de pădure", 475 + „o ridicătură de pământ în pădure, un deal pietros cu pădure; [şi ca toponim:] în Ciumărna: la Rúŋcu", 485 + „un deal gol, undeva"; [şi ca toponim:] „în *ţarna* noastră", 516 + îi̯ întri di̯al şî múnti; la noi̯ îi̯ Di̯álu Rúŋculu, 536 + „loc unde a fost o pădure", 542 + avém ᵘo pădúri La Ruŋc, 569 + [terenuri la înălţime, în pantă; vârfuri neîmpădurite], 571 + „un bot de deal: Bótu Rúŋcului̯" [nume topic în localitate].

ruŋc: 493 + am aᵘuzît-o, da̯ i̯eu̯ nú-nţălⁱeg la şi̯ zîşi̯, 582 + [şi ca toponim:] la pădúri̯a di la Rúŋcu, 664 + [inf. nu ştie ce inseamnă].

ruŋg; rúŋgurⁱ: 477 + „un fel de păduri", [*] „este la Horodnic un parḱét care se cheamă Ruŋc".

ruŋc; rúşi̯: 572 + „cot la pîră̊u̯".

ruŋcᵘ ?: 652.

ruŋcᵘ: 659 + #.

ruŋc, ruŋcuşór: 585 + [deal sau munte împădurit sau nu (1); şi ca nume topic în localitate].

#: 463, 464 + [H] ?, 465 + [H] ?, 472, 476, 479, 480, 482 + [ρ], [primul răspuns:] da, sîn‿nişti păsî́rⁱ ⁱirúŋc, 484 + [nume topic în localitate:] „un deal rătúnd", 486 + la Ruŋc [toponim la Pârteşti şi Botoşana], 487 - 490, 491 + [nume topic la Gura Humorului:] „un deal", 494, 495 + [inf. a înţeles mai întâi rug], 496 + [inf. a înţeles mai întâi arúŋc], 497 - 503, 507 - 513, 517 - 519, 521, 522 + [inf. a auzit de pădurea Rúŋcâ (între Coşula şi Frumuşica)], 523 - 526, 528 - 532, 534, 539, 541, 544, 545, 549, 550, 553 - 555, 557 - 563, 566, 568, 573, 577, 578, 580, 589, 590, 592, 593, 595, 596, 601 - 603, 605, 607, 610, 613 - 615, 616 + arúŋc?, 619, 625 - 627, 628 + arúŋc?, 629, 630, 631 + rug‿di múri, 632, 634 - 645, 646 + arúŋcᵘ?, 647 - 651, 653 - 655, 656 + arúŋcᵘ?, 657, 660 + „este ápa Rúŋcului̯, un pîră̊u̯", 661, 662 + rugᵘ la sńeurîş, múri, 663, 665 + ruŋcᵘ ?, 667 - 669.

#, ?: 535, 611, 612, 617, 618, 621, 623, 633 + rug?.

?: 505 + „este numele unei păduri de lângă Botoşani: Ruŋc", 527, 533, 537, 538 + „este un sat care se cheamă Ruŋc" [cam la 20 km sud-vest], 540, 547 + „este un sat Ruŋc mai sus de Ţibana", 548 + „este un sat Ruŋc, de la Véja peste deal, la 10 km", 597, 598 + „este un

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sat Ruŋc, de la Ţibana înspre nord", 599, 600, 606, 608⁺ „este un sat Ruŋc în partea Romanului", 609, 620, 622, 624.

ALUN, pl.

„noisetier"

[1327]

I. [Întrebare indirectă] Ce creşte în pădure şi face fructe mici cu coajă tare ca la nucă, pe care le spargi în dinţi (le plac veveriţelor)?

ALF 918; AIS 1302; ALL 480; ALG 113; ALMC 217; ALA 150; ALAL 333; ALB 653; ALBRAM 290; ALCe 93; ALFC 473; ALIFO 259; ALJA 480; ALLOc 146; ALLOr 208; ALLR 124; ALN 369; ALP 539; ASLEF 52/30;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 91; Mar. IV MN pl. XLI; Munt.Dobr. III, p. 236; Bas.Bucov.Transn. IV 510; Trans. IV MN pl. 100.

II. alún; alúnʲ: 471, 472, 474⁺ [*] túfă; túfi; „se mai zice la leuştean (o túfă di leuşteán), pelin, romăníţă", 477, 481, 487, 489, 497 - 500, 504 - 533, 534⁺ aluniş; -nişurʲ 'loc cu aluni', 535 - 537, 539, 541 - 553, 556 - 561, 566 - 569, 571 - 576, 578 - 589, 591 - 602, 604 - 606, 608, 609, 611, 612, 613⁺ [σ], 616⁺ [din lemn de alun] fâśim furśéi la ʲiţă, 617 - 620, 621⁺ ∞, 623 - 626, 629, 630, 631⁺ ∞; [anchetatorul a pus mai întâi î. 1328], 632⁺ ∞, [ε], 633⁺ ∞, 637, 640⁺ ∞, 641, 642⁺ [răspuns obţinut după î. 1328], 643 - 645, 646⁺ [D]; [mai mulţi inf. au avut dificultăţi în a răspunde la această întrebare], 648, 649⁺ [ε], [ρ], [D], 650, 651⁺ [D], 652, 653⁺ [ε], 654, 655⁺ ∞, 657 - 659, 660⁺ „fac un aluniş", 661, 662, 665, 667 - 670.

alún; alúń: 464⁺ [anchetatorul a pus mai întâi î. 1328]; [I, 1] túfî; túfi; [H] lʸiscă; dvi lʸísţi, 490, 494, 503.

alún; alúńĹ: 492⁺ „în sat se zice túfâ sau túfâ di-alún", 496⁺ [sg.:] „un ~", 538, 590.

alúnᵘ; alúnʲ: 615, 628, 656, 666.

alún; alúńʲ: 482⁺ „se mai zice şi túfă; túfi", 491, 562.

alún; alúńĹ: 502, 564.

alúnᵘ; alúnʲ: 603, 614.

ᵃalún; alúń: 461.

∞, alúnʲ; alúńĹ: 463.

alún; alúni: 480⁺ aluniş.

ĹalúnĹ; alúni: 483⁺ [răspuns dat după î. 1328:] pî [ε] ᵘom_fiélʲ tot sî numéşti copácu śâla...

Ĺalún; Ĺalúń: 485.

ᵃalún; dóe_alúnʲ: 488.

ᵃalún; alúnʲ: 493⁺ [II] ? (= nu şt'u), alún; alúńĹ; [există în sat aluni, dar inf. nu ştie ce mănâncă veveriţele].

ʲalún; Ĺalúńʲ: 495⁺ [anchetatorul întreabă dacă i se zice alunului tufă]: túfâ de-alún.

ᵃalún; alúnʲ: 501.

ʲalúnĹ; ʲalúńʲ: 554.

ᵃalún; alúń: 555.

ᵃalúnĹ; alúń: 563.

alún; alúnʲ: 607.

alún; alúń: 610.

∞, [D] alún: 636.

alúnu [a.]; alúnʲ: 663.

alún; alúnʲ: 664⁺ [pl.:] „doi ~".

alún, alunárʲ; -nárʲ: 468⁺ [II] alún; alúnʲ.

alún, [k] túfă; túfi: 475.

alún, túfâ; alúń, túfe: 486.

alún; alúnʲ, túfâ; túfi: 577⁺ [v. î. 1325].

alún, túfâ; túfi di alún: 470⁺ nu-i pᵘomⁿ.

alún, túfâ dʸ i-alún : 473⁺ túfi [pl.], aluniş.

alún; alúńĹ, túfâ di-alún; túfi di-alún: 478.

∞, túfă; túfe: 462.

túfă; túfi: 465⁺ [răspuns obţinut la î.1325]; [H] lisca; dvi lísţi; bilşe lisóc.

túfă; túfi: 466.

túfâ; túfi: 476.

túfâ; túfi: 479.

túfă; túfî: 484⁺ [răspuns obţinut la î. 1325]; [II] túfi di alún; túfă dʸ i-alún.

túfâ, túfi, [R], [T] alún; alúń: 570.

túfi, túfi di alúni: 469.

túfâ di-alún; túfi di-alún: 565.

túfî di alún; alúnʲ: 622.

corn, [σ] alún; alúń: 467⁺ [H] líscă; dvi lʸísţi; liisóc.

?: 627⁺ [inf. declară că nu a văzut aluni], 634, 647.

?, [D] #: 635.

?, ∞: 638.

∞, ?: 540, 639⁺ [σ].

III. În majoritatea punctelor s-a obţinut mai întâi forma de [pl.], sugerată de modalitatea de formulare a întrebării.În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 464, 474, 496, 509, 581, 656.

ALUNĂ, pl.

„noisette"

[1328]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spui la fructele alunului?

ALF 919; AIS 1302; ALL 479; ALG 113; ALMC 218; ALPO 374; ALA 151; ALEA 349; ALC 179; ALAL 334; ALB 652; ALBRAM 291; ALCe 94; ALFC 471; ALIFO 260; ALJA 479; ALLOc 147; ALLOr 209; ALLR 124; ALN 366; ALP 538; ASLEF 53/31, 737;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 91; Mar. III 561; Munt.Dobr. III MN p. 236; Trans. IV MN pl. 100.

II. alúnâ; alúni: 497 - 500, 507, 508, 510 - 512, 514, 516 - 521, 523, 526, 529, 532, 534, 535, 539, 541, 542, 543⁺ nu spărži alúni cu dínţi áltuia, 544 - 546, 549, 551 - 553, 571, 609, 617, 630, 632⁺ ∞, 640, 655, 666.

alúnî; alúni: 531, 533, 557, 566, 580, 582, 587, 598, 601, 605, 608, 612, 613, 618 - 622, 648.

alúnâ; alúni: 471⁺ [*] alúnâ; alúni, 481, 530, 537, 547, 560, 575, 588, 599, 600, 625⁺ [ρ], [vezi schiţa anchetatorului în caietul de anchetă], 638⁺ ?, ∞, [D], 659, 661, 664, 669.

alúnâ; alúńe: 472, 494, 578.

alúnâ; alúńi: 491, 570, 610.

alúnâ; alúne: 577, 624.

alúnâ; alúne: 579, 606.

alúnî; alúni: 614, 658.

alúnâ; alúni: 654⁺ frúcta [a.], 663.

àtúnî; alúńi: 467⁺ [H] [ε] horíşti; horíχ.

alúnă; alúni: 474⁺ [î.1328 a precedat în anchetă î.1327].

alúnî; alúnʲ: 536.

alúnă; alúne: 548.

alúnî; alúńi: 558.

alúnâ; alúńe: 572.

alúnă; alúne: 597.

alúnî; alúni: 607.

alúnî; alúni: 662.

Ĺalúnă; alúńĕ: 485.

alúni [pl.]; alúnâ: 487, 489, 504, 509, 513, 522, 524, 525, 527, 528, 568, 576, 591, 615, 623, 628, 629, 633, 642⁺ ∞, [D]; [inf. spune că a văzut la prăvălie], 643, 645, 646, 652, 653, 656, 660⁺ [ρ], [D], 665, 667.

alúni [pl.]; alúnî: 550, 559, 569, 584 - 586, 590, 594 - 596, 602 - 604, 611, 634⁺ [D], [vezi schiţa anchetatorului în caietul de anchetă], 649, 650, 668.

alúni [pl.]; alúnâ: 469, 492, 505, 506, 515, 538, 556, 561, 564, 574, 589, 592, 593, 616, 626, 637⁺ ∞; [inf. spune că] „*a întâmpinat* prin judeţul Roman".

alúńe [pl.]; alúnă: 462, 486, 490.

alúne [pl.]; alúnă: 475, 477, 670.

alúni [pl.]; alúnă: 478, 501⁺ o ~.

alúni [pl.]; alúnă : 480, 651.

alúne [pl.]; alúnă: 502, 657.

alúńi [pl.]; alúnî : 562, 581.

ᵃalúńĕ [pl.]; ᵘo_alúnă; : 461.

alúńĕ [pl.]; alúnă: 463.

alúń [pl.]; o alúnặ: 464⁺ [H], [I, 1] hoṛíχ; horíh́ẹ.
alúṇịẹ̆ [pl.]; alúnặ: 465⁺ [H] horî̂ịḱe; odịán horíχ.
alúńị [pl.]; alúnặ: 466.
ᶅalúńẹ̆ [pl.]; ᶅalúnặ: 468⁺ [II] alúnị [pl.]; alúnặ.
alúnị [pl.]; alúnă: 470.
alúńị [pl.]; alúnặ: 473.
alúnị [pl.]; alúnặ: 476.
alúńi [pl.]; alúnâ: 479.
alúnị [pl.]; alúnặ: 482.
ałúnị [pl.]; ałúnå: 483.
alúnị [pl.]; alū́nå̆: 484.
ᵃ̊alúnịẹ [pl.]; alúnặ: 488.
ᵃ̊alúnịli [pla.]; alúnặ: 493⁺ [II] alúnị [pl.]; alúnâ.
ʰalọnị [pl.]; ᶅalúnặ: 495.
ᵃ̆alúni [pl.]; ᵘo‿ålúnâ: 496.
alúńịĕ [pl.]; alúnă: 503.
ᶅalúńịa [pl.]; ˡalúnặ: 554.
ᶅalúńi [pl.]; alúnî: 555.
alúńi [pl.]; alúnặ: 563.
alúńẹ [pl.]; alúnâ: 565.
alúne [pl.]; alúnî: 567.
alúńẹ [pl.]; alúnî: 573.
alúnịḷị [pla.], alúnî; alúnị: 583.
∞, [D] alúniˡ [pl.]; alúnặ: 631⁺ [vezi schiţa anchetatorului în caietul de anchetă].
alúnị [pl.]; alúnặ: 641.
?: 627, 644⁺ alúnị-americáni, 647.
∞, ?: 540, 639.
?, [D] #: 635⁺ [vezi schiţa anchetatorului în caietul de anchetă; inf. declară că a auzit de:] alúni americáni.
∞: 636⁺ [D] alúnịli americáni [pla.].

III. În majoritatea punctelor s-a obţinut mai intâi forma de [pl.], sugerată de modalitatea de formulare a intrebării.
În afara situaţiilor semnalate ca atare, forma de [pl.] a precedat [sg.] şi în pct.: 469, 487, 489, 492, 494, 504-506, 509, 513, 515, 522, 524, 525, 527, 528, 538, 548, 550, 556, 559, 561, 564, 568, 569, 570, 574, 576, 578, 584-586, 589-596, 602-604, 611, 615, 616, 623, 626, 628, 629, 633, 634, 637, 642, 643, 645, 646, 649, 650, 652, 653, 656, 660, 665, 667, 668.

RÂNSĂ (la alun)

„bouquet de noisettes"

[1329]

I. [Întrebare indirectă] Cum le zici la florile care cresc împreună pe o crenguţă de alun?

AIS 1303; cf. ALG 156; ALAL 333; ALBRAM 288; ALFC 474; ALIFO 252; ALLR 125; ALN 450; ALO 337; NALR/ALRR: Olt. III 531; Mar. IV MN pl. XLI; Ban. III 429, CDII; Munt.Dobr. III 420; Trans. IV MN pl. 100.

II. floṛˡ [pl.]: 497⁺ ?, [ε], 499, 504, 506⁺ [D] #, 507⁺ ?, [ε], 508⁺ ?, [ε] ~, [D] #, 510, 511, 516⁺ [ε] ~, [D] #, 518⁺ ?, [D] #, [ε], 519, 520, 521⁺ ?, [ε], 523⁺ ?, [ε] ~, [D] #, 526⁺ ?, [ε], 529, 534⁺ ?, [ε] ~, [D] #, 539⁺ ?, [ε], 541, 542⁺ [D] #, 543⁺ [D] #, 544⁺ [D] #, 545, 546, 549, 552⁺ ?, [ε] ~, [D] #, 553⁺ ?, [ε] ~, [D] #.
?, fluạ́rị: 470.
fluạ́rị: 483⁺ [D] #.
fluạ́ri: 525⁺ [D] #.
floṛˡ di alún [pl.]: 489, 522⁺ [D] #, 528⁺ [D] #.
fluạ́ri dị-alún: 533, 555⁺ ?, ~, [D] #.
fluạ́ri di alún; floṛˡ: 468.
fluạ́ŕ‿dị-alún: 477.
fluạ́ri dị-alún; floṛˡ dị-alún: 487⁺ [D] #.
floạ́ri d'ị-alún: 491.
?, fluạ́rị dʸị-alún: 495⁺ [D] #.
fluạ́rị dị alún: 556.
[ε] fluạ́ri di alún: 591.
floạ́ri di alún: 598.
fluạ́ri di alúnᵘ: 614.
floṛˡ dị-alún [pl.]: 620⁺ [•] smoc di floṛˡ.
fluạ́ri di alún: 666.
floạ́rị dʸị-alún, rî́să, rĕ́să: 486⁺ [inf. a auzit cuvântul în altă parte; în sat nu prea sunt aluni].
fluạ́rị dị alún, [D] rî́sâ la nuc: 592.
?, ᵘo-ṃflorít alúnu: 478.
?, floạ́rị dʸi túfă: 466⁺ [•], [D] „l-o rî̆sát se zice când a ascuţit ŝeristˡéᵘu şi i-a *tocmit* dinţii".
fluạ́rị di tùfặ: 474⁺ [D] rấnsâli îs lunguịẹ́ţî, ca tᵘocmáĝi, da ịẹ́li-s ịárna pi túfi, nú-s în tấmpu vˡéri; în tímpu tómni, pînâ račẹ́şti, cápâtâ rî́nsặ.
ᵘo-ṃflorít túfa: 476.
floriŝẹ́ḷi [pl.]: 501⁺ n-aṃ‿văzút.
buḱét di floṛˡ: 606⁺ [ε] ᵘom‿~, 622.
buḱét, [ρ] ca rî́za dị nuc: 655⁺ „ca la nuc".
[ε] buḱeţạ́l dị floṛˡ, [ε] fluạ́rị dẹ-alún, [D] #: 488.
rî́ṇzî: 566⁺ ?, [D], „mai ales la nuc şi la plop", 569, 580, 594, 657⁺ [ε], [ρ]; „şi nucul are tot ~", 662.
rî́ṇza: 578, 661, 664, 667, 669⁺ [ε].
rî́sâ: 515, 568, 575, 624⁺ [D], „ca la nuc".
rî́zâ: 492⁺ ?, [D]; „un fel de mâţişori subţiri şi lungi", 656⁺ [ε].
rî́ṇză: 567, 670.
rî́ṇsî: 573, 587.
rî́ṇsị: 582, 663.
rî́sî: 585⁺ nu fáĉi fluạ́re, fáĉi ca la nuc, 586.
rî́ṇsî: 613, 658⁺ „şi la nuc tot rî́ṇsî".
rî́să: 475.
[D] rî́ṇsâ: 482⁺ „iese primăvara; nu e floarea: întâi picâ rî́nza şi apoi iese floarea", [primul răspuns:] ᵘo ţîrucúḍ‿di fluạ́rẹ-acólu.
rằṇsâ: 563.
rî́ṇsâ: 571⁺ „floarea femeiască este alta, mică, *rozie*".
rî́zî: 602.
rî́nḍ [pl.]: 611⁺ „ca şi la nuc".
[σ] ᵘŏ felˡ di rî́zî: 600.
rî́zâ di alún: 579.
[D] rî́sî di alún: 597⁺ „este şi rî́sî di nuc".
rî́nḍî di alún: 612.
rî́ṇzî dị alún: 668⁺ „şi la arin, la nuc".
[σ] rî́za alúnului: 536.
[σ] rî́sî, mugúr: 623⁺ „şi la nuci se cheamă tot rî́sî".
călúş; ~: 581, 593.
călúş, cặlúş; ~: 485.
calúş; -lúşĕ: 572.
calúş; ~: 576.
călúş; -lúşurˡ: 601.
?, [ε], [ρ] călúş: 665⁺ „la nuc ?".
călúş; -lúşuṛˡ, rî́sâ: 570⁺ 'floarea scuturată de alun' (1).
călúş, rî́zâ: 577⁺ ~ întî́ị (2).
mîţîşórịị ŝíịa [pl.]: 537.
mặţîşórˡ [pl.]: 554.
mîţîşórˡ [pl.]; -şór: 560.
mîţîşórˡ [pl.]; mîţˡşór: 619.
mîṛţîşórˡ [pl.]; -şór: 548⁺ [D] rî́sî di nuc.
mărţîşórˡ dị-alún [pl.]: 617⁺ „mărţîşórˡ fac şi plopul, salcia, ióva".
[ε] mîrţ; ~: 471⁺ [•] ?.
motoŝẹ́ị [pl.]; -ŝél: 588, 596⁺ [ε].
motoŝẹ́ị [pl.]: 500.
?, motoĉẹ́ị gálbinˡ [pl.]: 652.
múgur; múguṛˡ: 472.
[ε] múgur: 584.
?, [ε] uṃ‿felˡ di múgur: 590.
[ε] muguráş; ~: 558.
ŝúcuṛˡ [pl.]; ŝúcur: 605.
ŝucúr di alúni [pl.], [k] rî́sî: 604.
cîrŝẹ́ị [pl.]; -ŝél: 479.
ŝorḱínâ: 524⁺ [D] #.
struguráş; ~: 550.
?, [ε] ĝiᵘoŝẹ́ị [pl.]: 557.
canác; -náŝ: 561.
ᵘo boǵíţâ: 564.
zî́rnî: 595.
mᵘóţuṛˡ [pl.]; moţ: 650.
[ε] ţuṛţuṛẹ́ị [pl.]; -rél: 653.
?: 464⁺ [H] ?, 465⁺ [H] ?, 467⁺ [H] ?, 469, 473, 481, 484⁺ nú sặ vẹ́di fluạ́rẹa la alún; nìcodátâ nú sâ vẹ́dị, [II] [ε] rî́smâ, 490⁺ ca níşt'i ŝĕ̀rŝẹ́ị, 502, 505, 512, 513, 517, 527, 530, 532, 535, 538⁺ [D], 547, 551, 559, 562, 565⁺ [•] rî́ṇsặ, 574, 583, 589, 599, 603, 608 - 610, 615⁺ ŝerŝelúş

[ocazional], [D] rî̦nsâ di nuc, 618, 621+ „la nuc: rî̦sî, î̦i̯ ca múcu curcánului̯; e bună de reumatism şi diaree", 625, 627, 628+ [inf. nu a văzut flori de alun], 629, 630+ [D] rî̦nsâ, „la nuc", 631, 634, 635, 637, 638, 640, 641, 644 - 648, 649+ „la nuc: múgur[i]", 651+ [D] rî̦nzî, la nuĉ, 654, 659, 660.
?, [D] #: 462, 463, 480, 494, 496, 498, 503, 509, 514.
?, ∞: 626, 632, 643.
∞: 633.
∞, ?: 461, 540, 616+ [inf. nu a văzut flori de alun], 636, 639, 642.
∞, ?, [D] #: 493+ [inf. nu a văzut flori de alun].
#: 531, 607.

PLOP, pl.

„peuplier"

[1330]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui copacului care creşte drept ca lumânarea, înalt, de obicei pe lângă ape şi are frunze care tremură în bătaia vântului?

ALR II s.n. 605; ALRM II s.n. 410; ALF 1008, 1329; AIS 585, 586; ALL 430; ALG 153, 155; ALMC 261, 265; ALPO 418; ALEA 377; ALAL 285; ALB 549, 550; ALCe 130; ALFC 389; ALIFO 312; ALJA 534; ALLOc 188; ALLOr 252; ALLR 143; ALN 448; ALP 591; ASLEF 62/39, 103/77;
NALR/ALRR: Olt. III 532; Mar. IV MN pl. XLI; Munt.Dobr. III 421; Bas. IV 515; Trans. IV MN pl. 100.

II. plop; plok': 489, 497 - 500, 504 - 514, 516 - 531, 533, 534, 536, 537+ plutáş; ~ „sunt nanţ, aduşi de la pepinieră", 538+ plop roş şî plop alb, plop kinezâsc [aduşi recent], 539 - 547, 548+ „plop di Cạnáda, plutáş; ~, e înalt şi subţire", 549 - 552, 553+ amú: plop[i], 556, 557, 560, 561, 566 - 568, 571, 581 - 591, 594, 595, 600+ plok' di Canáda, plutáş „plopi lungi, aduşi din alte părţi", 601, 604, 605, 607, 608, 611+ „de Canada, cu frunza mai lată, adus recent", 612, 616+ La Plok' „este un [nume de] loc", 617, 619, 620+ plop „înalt, cu frunza lată", plop tremurător „cu frunza mică şi rotundă, care tremură", plutáş; ~ „înalt, cu crengile lipite de trunchi, frunza căruntă; nu tremură", 621+ „î̦i̯ blăstămát di Mái̯ca Dómnului̯ că n-a stat liniştit la naşterea lui Iisus", 622+ plutáş „creşte des şi înalt"; di Canáda „creşte repede", 623, 625, 626+ plutáş; ~ „ [e] altă specie", 627, 632, 633, 635, 636+ nant, 637, 642, 646, 647, 649 - 651, 653, 654, 656 - 658, 660+ plok'íş, 662, 664, 665, 667, 668.
plop; plop[i]: 532, 562, 579, 580, 592, 596, 629, 630, 634, 638, 639, 641+ ?, [D], 644+ [ɛ], 655, 663, 669+ [D]; „şi el, şi arinul face rî̦nzâ", 670.
plop; plop[i], [k] plok': 559, 570, 602, 606+ plutáş „creşte drept în sus; un alt soi e crăcós şi se cheamă «plop»", 609, 618+ „soiuri: plop di pădúri şi plop Canáda".
plop[u]; plok': 593, 603, 614, 631, 640.
plop˓; plopĉ: 476, 490, 494.
plop(u); plok': 535, 615+ i̯óvâ: „se dă de Florii la biserică; (seamănă cumva cu plopul)", 645.
plop; plopk': 575, 577+ ∞, 578.
plop; plopĉ: 471, 574.
plop; plopk'(ḷ): 482, 493+ [II] pl[u]op(u), pl[u]op˓; pl[u]ok'.
plop; ploĉ: 569, 572.
plop(h); plopĉ[i/h']: 461.
plop(h); plopĉ: 462.
plopt'[i] [pl.]; plop(h): 463.
plop(u); plop[i]: 464+ [I, 1] pl[u]op; pl[u]ópi̯, [H] hărvá; dvi hărví.
plọp; plọp[i]: 465+ [H] trẹpẹ́ta; dvi trẹ̌pẹ́k'i; trẹpẹ́t.
plop˓; plopĉi̯: 466.
plọp; ~, [ρ] plọp[i]: 467+ [H] trẹ̌pẹ̌t[i]; dvi trẹ̌pẹ́k'i; mai̯ bílşẹ trẹ̌pẹ́t.
plop˓; plopt': 468+ [II] plop; plop[i].
pl[u]op; pl[u]opŝ: 469.
pl[u]op˓; plopĉ: 470.
plop; plopĉ: 472.
pl[u]op(ḷ); plopt': 473.
pl[u]op˓; plopk'[i]: 474.
plop˓; plop[i], [k] plopk'[i]: 475+ [L] plópk'i [na.].
pl[u]op˓; pl[u]op[i], pl[u]opk': 477.
plop˓; plopk'[i]: 478.
plop(h); plopk': 479.
plop˓; plok': 480.
pl[u]op(u); plop[i], pl[u]opk': 481.
płop(ḷ); płopk'[i]: 483.
plop˓; plop(ḷ), plopk'(ḷ): 484.
plop; plopĉ: 485+ plópu d'i Canáda [a.].
pl[u]op˓; pl[u]opĉ: 486.
pl[u]op(h); plopk': 487.
plop(h); plọk': 488.
plop˓; plopt': 491.
plop˓; plopk': 492.
plop(h); pl[u]ok[h']: 495.
plópu [a.], um_plop˓; plok': 496.
plopk' [pl.]; plópu [a.], un plop˓; doi̯ plok': 501.
pl[u]op(h); pl[u]ok': 502.
plop(h); plop[i], [k] ploĉ: 503.
plọp; plok': 515.
plop˓; plopi̯, [k] plot': 554.
plẹop, um_plop; plops: 555.
plop; plot': 558.
plop(h); plop[h'], [k] pl[u]oĉ: 563.
plōp˓; plopt': 565.
plop; plopt': 573.
plop; plopt': 576.
plop; plop[i], [k], [B] plok': 598.
plop; plop[i], [D] plok': 599.
plop; plop[i], [k] ploĉ: 610.
plop; plop[i], [B] plok': 613.
plop[u]; plok'[i]: 624.
plópu [a.]; plok': 643.
plop(u); plok': 648.
pl[u]op; pl[u]op[i], [ρ] pl[u]ok': 652.
pl[u]op[u]; pl[u]ok': 659.
plop; plop[i], plok': 666.
pl[u]op plutáş; pl[u]ok' plutáş: 564+ „specia care creşte înalt, cu crengile drept în sus".
plop; plok', plutáş; ~: 628+ „are crengile în părţi" (2).
plutáş; ~, plop; plop[i], [k] plok': 597+ „nu-i tremură frunza la plop".
plutác; -táĉ: 661+ sau̯ plop di Canáda.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 493, 498, 591, 627, 633 şi 657.

FRASIN, pl.

„frêne"

[1331]

I. [Întrebare indirectă] Afară de brad, stejar, fag, plop, ce copac mai cunoşti care creşte înalt, are coaja cenuşie şi lemnul tare şi bun de lucrat?

ALM 143; ALF 611; AIS 588; ALL 429; ALG 157; ALPO 257; ALAL 283; ALB 541; ALBRAM 340; ALFC 380; ALIFO 313*; ALJA 527; ALLOr 258; ALLR 142; ALP 585; ASLEF 127; ALChB 559; ALO 329;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 91; Mar. IV MN pl. XLII; Ban. III 431; Munt.Dobr. III MN, p. 240; Trans. IV MN pl. 101.

II. frásîn; frásîn[i]: 461, 472, 477, 481, 487, 489, 491, 497 - 500, 502, 504 - 530, 531+ [D], 532, 534 - 536, 537+ frásîn roş şî frásîn alb, 538 - 547, 549 - 553, 555+ [σ]; [primul răspuns:] cárpân, 556 - 559, 566 - 569, 571 - 587, 589 - 595, 599 - 612, 616, 617, 618+ frăsîniţî, di párti fimei̯áscî, fâşi sămînţî, 619, 621, 623, 624+ „de parte femeiască: frăsîniţî; -néli", 625+ [termen obţinut anterior, într-o enumerare de copaci; vezi î. precedente], 626 - 633, 635

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

- 637, 638+ ∞, 639, 641, 642+ ?, [D] ∞, 643+ ∞, [ε], [D], 644, 645, 646+ [şi:] cárpîn , 647 - 649, 650+ [ε], 652+ [σ] , 653+ [ε], [σ] , 654, 656+ [punând întrebarea, anchetatorul s-a referit la frasinul din faţa casei inf.; INDIC.], 658, 661, 662+ [ε], [D] ∞ , 666 - 668.

frásîn; frásîń: 464+ [H] i̯ésiń; dva i̯ésăni, 466, 473, 486, 490, 494.

frásin; frásini̯: 560, 561, 657+ [D]; „e bun de furci de tors", 664+ [alţi copaci:] arţar, cárpîn, 669, 670.

frásân; frásâni̯: 479, 480+ „nu prea creşte în pădure, ci în grădini, mai ales pe lângă apă", 597+ „[sunt] două soiuri: frásân şi frăsâniţă; -niţ; frăsâniţa face sămânţă".

frásîn; frásîni̯: 482+ [ε], [σ] , 533.

frásîn; frásînĭ: 492, 565.

frásîn; frásîni̯: 493+ [II] frásîn; frásînĭ „nu prea creşte în pădure", 554.

frásînu [a.]; frásîni̯: 562, 665.

frásin; frásîni̯: 588, 613.

frásîn; -: 620+ „frásîn alb şi ~ roş; frăsîniţi, partea femeiască, face sămânţă", 655+ [D].

frásîn; frásini̯: 634, 651+ ∞, [D] .

frásûn; frásîni̯: 640, 659.

frásân; frásâń: 462+ [alţi copaci pe care-i cunoaşte inf.:] pált'in, scoruş, cárpăn.

frásăn; fráseni̯: 463.

frásîn; frásîn: 465+ [H] i̯ésiń; dva i̯ésăń; isíńa; [alţi copaci:] beréza 'mesteacăn', χr̄ap 'carpen'; i̯ével̄; dva i̯evorî; bílşe i̯ivíri̯a 'paltin', sósna 'pin'; ki̯édra 'alt soi de pin'; vîl'ha 'arin'.

frăsîn; frásîń: 467+ [H] i̯ésiń; dva i̯ésăń; mai̯ bílşe i̯ésńi.

frásîn; frásîni̯: 468+ [II] [σ] frásîn; frásîni̯.

frásîn; frásîni̯: 469.

frásîn; frásîni̯: 471+ [*] frásin; frásîni̯.

frásân; frásâni̯: 474.

frásîn; frásîni̯: 475.

frásîn; frásîni̯: 476.

frásîn; frásănĭ: 478.

frásîn; frásînĭ: 483.

frăsîn; frásîni̯: 484.

frăsîn; frásîń: 485.

frásîn; frásîni̯: 488.

frásăn; frásăni̯: 495.

frásîn; frásâni̯: 496.

frásânu [a.]; doi̯ frásâni̯: 501.

frásân; frásâni̯: 503.

frásăn; frásîni̯: 548+ frăsîniţă; -niţ „face sămânţă".

frásân; frásîni̯: 563.

frásîn; frásînĭ: 564.

frásîn; frásîń: 570.

frásîm; frásîmi̯: 596.

frásîn; frásîni̯: 598.

frásînu; frásîni̯: 614.

[σ] frásînu [a.]; frásîni̯: 615.

frásîn; frásînĭ: 622.

frásîn; frásîni̯: 660+ [ρ], [D]. ?, ∞: 470.

[D] ?: 663.

TEI

„tilleul"

[1333]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneţi la copacul care face flori galbene, mirositoare şi din care se face ceai pentru tuse?

WLAD 12, 60; ALF 1303; AIS 580; ALL 430*; ALMC 265; ALB 544; ALChB 557; ALCe 129; ALBRAM 344; ALFC 384; ALIFO 314*; ALLOc 187; ALLOr 258; ALLR 140; ALN 445*; ALP 586; ASLEF 120; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 91; Mar. IV MN pl. XLII; Ban. III 432, CDV; Munt.Dobr. III MN, p. 242; Trans. IV MN pl. 101.

II. tei̯: 472, 475, 477, 487, 492, 496, 500, 504, 505, 514, 515, 522, 524, 527, 531, 535, 537, 539, 540, 545, 547 - 549, 552, 556, 560, 562, 564, 566, 571, 578, 581, 582, 584, 587 - 591, 595 - 602, 604 - 609, 611 - 613, 616 - 625, 626+ tei̯, 627, 629, 630, 632 - 634, 636, 638, 639, 641 - 645, 651, 655, 657, 658, 660, 661, 663, 665, 669, 670.

tʼei̯: 471+ [*] tei̯; ~, 497 - 499, 506 - 513, 516 - 521, 523, 525, 526, 528 - 530, 532 - 534, 536, 538, 541 - 544, 546, 551, 553, 554, 557, 561, 568, 569, 575, 577, 579, 583, 592, 593, 603.

tei̯u; tei̯: 615, 628, 631, 635, 637, 640, 647, 649+ [**] tei̯u, 650, 653, 654, 659, 664, 666, 668.

ti̯ei̯; ~: 470, 474, 476, 478+ [V] horbátă 'ceai', 482, 484, 502, 567, 580, 586, 594, 614.

t'ei̯; ~: 462+ „se zicea mai demult şi la ceai", 479, 565, 574.

t'ei̯; ~: 503, 555, 558, 572.

t'ei̯; tʼei̯: 466, 469.

ti̯ei̯; ~: 480, 481.

téi̯u [a.]; tei̯: 559, 662.

t'ei̯; ~: 570, 573.

tei̯u; tei̯: 646, 667.

tei̯u; tei̯: 652, 656.

ti̯ei̯, t'ei̯; t'ei̯: 461+ „se zicea mai demult şi la ceai".

ti̯e; t'e: 463.

ti̯ei̯; tei̯: 464+ [H] lépa; dvi li̯épi [primul răspuns: dvi ti̯éi̯i], [I, 1] tʼéi̯a; tʼei̯.

ti̯ẽi̯: 465+ [H] lépa; dvi lépi; lep.

tʼi̯ei̯; tʼi̯éi̯, tʼi̯ei̯: 467+ [H] lépa; dvi lépi; lépi̯u.

t'ei̯; tʼei̯: 468+ orbátă, „se mai zice la ceai", [II] ti̯ei̯; ~.

t'ei̯; ~: 473.

ti̯ei̯u [a.]; ti̯éi̯i: 483+ doi̯ ~.

t'ei̯; ĉei̯: 485.

t'ei̯; t'ei̯: 486.

téi̯u [a.]; ti̯ei̯: 488.

tei̯; ~: 489.

tʼei̯, [k] ĉei̯: 490.

t'ei̯; ~: 491.

ti̯éi̯u [a.]; ti̯ei̯: 493+ [II] ti̯ei̯; „la Boteşti: šei̯".

ĉei̯; ~: 494.

ti̯ei̯; ~: 495.

ti̯ei̯; ti̯ei̯: 501.

tʼéi̯u [a.], tʼei̯; ~: 550.

t'éi̯; ~: 563.

tʼei̯; ~, t'ei̯; ~: 576.

tei̯; ~: 585.

ĉei̯; ~: 610.

tei̯u; tei̯: 648.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a mai obţinut forma de pl., identică celei de sg., şi în următoarele pct.: 471, 472, 477, 487, 492, 496, 505, 515, 522, 525, 530, 535-538, 540, 541, 547, 548, 554, 556, 557, 560-562, 564, 566, 568, 569, 571, 575-579, 581-584, 587-593, 595-609, 611-613, 616-627, 629, 630, 632-634, 636, 638, 639, 641-645, 651, 655, 657, 658, 660, 661, 663, 665.

În unele pct., s-au obţinut informaţii cu privire la speciile de tei cunoscute: tei̯ alb, tei̯ roş (537, 548+ „cel *roş* creşte mai šotorós, mai crăcós", 606+ „~ la floare"), tei̯ alb, roş (620), tei̯íţî (624+ „tei care face floarea mai frumoasă"), tei̯íţă; -i̯iţ (624+ [D], „partea femeiască, face floare"), tei̯ pušós, tei̯ gálbîn, tei̯ aržentíu̯, tei̯ alb (597+ „nu creşte înalt, e rău la lemn, nu prea arde" (1), „~ la floare" (2), „~ la floare; e bun pentru ceai" (3), „cel mai bun pentru ceai" (4); „între cele patru soiuri sunt şi bărbáţ, şi fiméi̯: tei̯ şi tei̯íţă; -i̯íţ; téi̯u bărbát nu făši floári"), tei̯ pušós, tei̯ mári (600+ „care face floare bună de ceai; nu este bun de construcţii" (1), „cu floare multă; e bun pentru construcţii" (2)), tei̯ bun, tei̯ pušós (617+ „face sămânţă; se adună flori din el" (1), „crêşti šercănitu, arišit, nu se dezvoltă bine" (2)).

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SALCÂM, pl.

„acacia, robinier"

[1334]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la copacul acela cu lemnul tare şi cu flori albe şi mirositoare primăvara, din care albinele fac miere?

ALM 263; ALF 1749; AIS 594; ALC 13; ALAL 284; ALB 540; ALFC 390; ALJA 535; ALN 441*; ALP 586; ASLEF 102; ALAran 12; NALR/ALRR: Mar. III 562; Olt. III 534; Ban. III 433; Munt.Dobr. III MN, p. 242; Trans. IV 510.

II. salcîm; -cîmʲ: 461⁺ ∞, [σ], 469⁺ [ρ] [σ], [primul răspuns:] [ε] sacău; -căi̯ [?], 470⁺ ∞, 471⁺ ∞, 472, 475, 478, 479, 482⁺ ∞, [ε], [σ], 484, 485, 488, 492⁺ „sunt puţini, pe zoánâ 'marginea şoselei'", 497, 503, 505, 507, 511 - 513, 515 - 519, 521, 523, 526, 530 - 532, 539, 540, 543, 546, 549, 551, 552, 556 - 559, 562, 569, 573 - 576, 578, 580, 582, 584, 587, 591, 592, 595, 599, 601, 613, 619, 629⁺ „cresc foarte mulţi în sat", 630, 633, 635, 637, 638⁺ „când înfloreşte, nu mai sáminʲ porúmb; când înfloresc mărăcúni, sáminʲ pᵘorúmb", 646 - 648, 654, 656, 660, 661, 663⁺ [ε], [D], 666, 669.

salcîm; -cîń: 487, 522, 527, 528, 535, 536, 537⁺ [D] glădíţî „salcâm cu sḱinii̯ lūž, pentru garduri", 547, 548⁺ glădíţâ „salcâm cu sḱini mari, se face gard viu̯; alte soiuri: salcîm cu floarea albă şi cu floarea albastră", 564, 565, 567, 570⁺ ∞, 571, 572, 579, 581, 585, 588 - 590, 593, 594, 596, 597, 600, 604, 605, 607 - 609, 612, 615⁺ [D], 617, 620⁺ glădíţî „salcâm cu spini mari şi păstări mari, ca róşcova", 621 - 623, 626 - 628, 632, 634, 636, 640 - 645, 652, 653⁺ [ε], [ρ], [D], 657⁺ „pentru butuci, obezi"; [şi:] salcîmp, 658, 659, 662, 664, 665, 667, 668.

salcîm; -cînʲ: 489, 498 - 500, 504, 506, 510, 514, 524, 525, 529, 541, 542, 544, 545, 553, 586, 670⁺ ∞, [ε].

salcîm; -cîmʲ, -cîń: 538⁺ [D], [k] [pl.]; alb şî roş, [D] glădíţî, cu păstărʲ marʲ şî ţăḱii̯ lūž, 583⁺ [k] [pl.], 598⁺ [k], [B] [pl.], 606⁺ [k] [pl.], 611.

salcîm; -cîň: 550, 560, 561, 566, 568, 603.

salcîm; -cîňʲ: 508, 509, 534, 602.

salcîmu [a.]; -cîmʲ: 480, 639, 655.

salcîn; -cînʲ: 520, 610, 618⁺ „este şi salcîniţî; -niţ; alt soi: glădíţî; -díţ, face *păstări*, ca roşcovele".

salcîm; -cîmⁿ: 466, 473⁺ ∞.

salcîm; -cîm(ᴸ: 481, 496.

salcîn; -cîń: 624, 625.

salcîmp; -cîŋḱ: 649⁺ [*] [tot] salcîŋḱ [pl.], [**] salcîmp salbátic [sunt forme auzite şi înainte, în vorbire], 651.

salcîm; sacîm̥ʲ: 464⁺ [I, 1] acáţ̆i̯a; acáţ̆i; [H] vocáti; odná‿ocáti; dvi vocátʸi̯.

sa̦lcîm; -cî̦mʲ: 465⁺ [H] ?.

salcîm; sa̦lcî̦m: 467⁺ [H] odi̯én salcîm, tot îi̯ salcîm şî huţańẹşt'i̯; dva salcîme; mai̯ bîlşe salcîm.

salcîm; salcîm̥ʲ: 468⁺ [II] ∞, [D] salcîm; -cîmʲ.

sa̦tcîm; (mai mulţi) sătcîm: 474.

salcîm; sălcîmʲ: 477⁺ [•] acáţ; ~.

sa̦tcîm̥; salcîm̥i̯: 483.

salcîm; -cîm(ⁿ: 486.

salcîm; -cîmń: 490.

salcîma̦ [a.]; -cîmʲ; -cîm: 493⁺ [II] salcîm; -cîń.

salcâm; -cîń: 495.

salcîmu [a.], õ‿salcîm; doi̯ salcîň: 501.

salcîm; salcîmʲ: 502.

salcî̦m; -cînʲ: 533.

salcîmu̯ [a.]; -cîň: 554.

salcîm; -cîn̥ʲ: 555.

salcâm; -câmi̯: 563.

salcîmᵘ; -cîń: 614.

[D] salcîn; -cînʲ [?]: 616⁺ [apoi:] salcîm.

salcîm(ᵘ; -cînʲ: 631.

salcîm; -cînʲ, [k] -cîń: 650.

salcîm, agáţ; -cîmʲ, ~: 476⁺ [D] [V] (2), 491.

acắţ; ~: 462⁺ ∞, [σ], „a văzut la un ungur care a venit cu albine", 577.

acắţ; ~, salcî̦m; -cîm̥(ᴸ: 463⁺ ∞, ?, [D] [inf. a auzit cuvântul, dar nu ştie precis ce copac este] (1); [şi-a reamintit apoi] (2).

agáţ, salcîm; ~, -cîm(ᴸ: 494.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 492, 618, 632, 635, 644, 647.

URZICĂ, pl.

„ortie"

[1338]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la buruiana aceea care, când o atingi, te usturǎ şi-ţi face băşicuţe pe piele ?

ALM 62; ALF 951; AIS 622; ALL 463; ALG 177; ALMC 162; ALA 990; ALEA 291; ALC 1038; ALAL 377; ALB 855; ALBRAM 214; ALChB 827; ALCe 75; ALFC 528; ALIFO 287*; ALJA 240; ALLOc 133; ALLOr 171; ALLR 79; ALO 378; ALP 247; ASLEF 120; NALR/ALRR: Mar. III 566; Olt. III MN pl. 91; Munt.Dobr. III MN p. 244; Trans. IV MN pl. 101.

II. urzîcâ; -zîš: 472, 489, 497 - 500, 504, 506 - 508, 509⁺ [•] sau̯ ǵiśúşca lu Sfîntu Ǵórǵi [pentru că acum se bat copiii şi tinerii cu urzici], 510 - 514, 516 - 518, 521, 522, 527, 528, 532, 534, 539, 544, 546, 549, 551, 552, 560, 561, 568, 571, 572, 575, 577, 578, 588, 589, 592, 593, 629, 639, 643 - 645, 655, 656.

urzîcî; -zîš: 531, 538⁺ mo̯árţî şî víi̯i, [k] žíi̯i, 540, 550⁺ urzîcî cri̯áţî: îi̯ măruntî şî cri̯áţî, urzîcî símplî, urzîcî u̯árbî, 557 - 559, 562, 569, 573, 581 - 583, 584⁺ [!], 590, 591, 594 - 598, 600⁺ urzîš žii̯ şî ~ mo̯árţi̯, 601, 603 - 605, 607 - 609, 612, 613, 618, 635⁺ ti beşîcî̦, 668.

ᵘurzîcâ; -zîš: 505, 515, 520, 525, 529, 545, 625, 626, 637⁺ „prin pădure există altă plantă care te beşîcâ: frăsînélᵘ", 640, 646, 654, 659.

urḑîcâ; -ḑîš: 478, 491, 494, 503, 526, 543, 574.

ᵘurzîcî; -zîš: 554⁺ ?, 614, 634, 649, 650, 658.

urḑîcî; -ḑîš: 535⁺ urḑîcî mo̯árţî, „nu înţeapă", 537, 548⁺ urḑîcî mo̯árţî, nu-ŋǵímpâ; urḑîcî žii̯i şî urḑîcî cre̯áţî, 620⁺ urḑîcî mo̯árţî, fără ǵimpʲ; ~ yíi̯i, „care înţeapă", 623⁺ urḑîcî̦ mo̯árţî̦: „soi de urzică fără ţepi".

urḑîcâ; -ḑîĉ: 469⁺ [•] urzícă; -ḑîš, 473, 481, 502.

urzîcî; -zîš: 533, 564, 606⁺ urḑîcî mo̯ártâ, urzîcî žíi̯i, 611.

urzîca [a.]; -zîš: 567, 576, 587, 602.

ᵘurzîcâ; -zîĉ: 630, 638, 652, 666.

urzîcâ; -zîš: 523, 541, 553.

urḑîcâ; -ḑîš: 530, 556, 570.

urzîcî; -zîĉ: 580, 586, 651⁺ [ε].

ᵘurḑîcă; -ḑîš: 462, 490.

ᵘurḑîcâ; -ḑîš: 477, 565.

ᵘurzîcâ; -zîš: 519, 524.

urzîcî; -zîš: 536, 599.

urzîcâ; -zîĉ: 579, 642.

urzîca [a.]; -zîĉ: 636, 653⁺ [ε], [ρ], [D].

ᵘurzîcâ; -zîĉ: 664, 669⁺ [ε], „se face unde-i locul tîrlit 'îngrăşat'".

ᵘurḑîcă̦; -ḑîš: 461.

ᵘurḑîcă̦; -ḑîč: 463⁺ [•] [rădăcina e bună] pintru

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

stomágu; urḑícă ńeusturọắi̯ĕ, [K] mọ́ᵃrtă.
urḑî́că; -ḑî́s: 464+ [H] cropẹ́wa; dvi cropẹ́vi̯.
urḑî́ca; -ḑî́s: 465+ [H] cropẹ́ᵘa; dvi cropẹ́vi̯; cropẹ́vẹ.
urḑî́că; ᵘurḑî́s: 466.
[ε] urzíca, ʷurzî́ca; urzî́s: 467+ [H] cropẹ́wa; dvi cropẹ́vi̯; i mai̯ bílşe cròpîvéi̯.
î ᵘurḑî́că; ᵘurḑî́cⁱ: 468+ [II] ᵘurḑî́că; -ḑî́c.
urḑî́că; -ḑî́s: 470.
urzî́câ; -zî́s: 471+ [*] urzî́câ; -zî́s.
ᵘùrḑî́câ; ᵘurḑî́c: 474.
urzî́că; -zî́c: 475.
ᵘurḑî́că; ᵘorḑî́s: 476.
ᵘurḑî́că; -ḑî́s: 479.
u̯urḑî́că; -zî́s: 480.
u̯urḑî́că; ᵘurzî́ [!]: 482+ tú-i̯ Dúni̯e...!.
ᵘurḑî́că; u̯urḑî́sⁱ: 483.
ᵘurḑî́câ; -zî́c: 484.
ᵘurzî́că; u̯urzî́s: 485.
urḑî́câ; -ḑî́s: 486.
ᵘurḑî́câ; urḑî́c: 487.
ᵘurzî́câ; -zî́sⁱ: 488.
urḑî́câ; -ḑî́s: 492.
ᵘurḑî́ca [a.]; -zî́s: 493+ [II] urḑî́câ; ᵘurḑî́s.
orḑî́că; urḑî́c: 495.
u̯urḑî́ca [a.]; -ḑî́s: 496.
ᵘurḑî́câ, o urzî́câ; [două] ᵘurzî́s: 501.
ᵘurḑî́câ; -ḑî́s: 542.
urzî́ci̯; -ḑî́s: 547.
ᵘorḑî́ci̯; ᵘurḑî́s: 555.
ᵘurḑî́că; -ḑî́s: 563.
urzî́ci; -zî́s: 566.
urzî́ci; -zî́c: 585.
urzî́câ; -ḑî́s: 610.
u̯urzî́s [pl.]; u̯urzî́ci̯: 615.
ᵘurḑî́câ; urḑî́s: 616.
urḑî́s [pl.]; urḑî́ci̯: 617.
urzî́s [pl.]; urzî́ci: 619.
urḑî́s [pl.]; urzî́ci: 621.
urḑî́ci; -ḑî́s: 622+ „îs două feluri: urḑî́ca mári şî urḑî́ca ţîganului̯, care-i măruntă".
ᵘurzî́ci; -ḑî́s: 624.
ᵘurzî́ci̯; -zî́s: 627.
u̯urzî́ci; -zî́s: 628.
u̯urzî́ci; -zî́s: 631.
ᵘurzî́ci̯; -zî́c: 632.
u̯urzî́câ; -zî́c: 633.
ᵘurzî́ca; -zî́c: 641.
u̯urzî́ci; u̯urzî́s: 647.
urzî́s [pl.]; urzî́ci̯: 648.
urzî́c [pl.]; urzî́că: 657.
urzî́câ; ?: 660+ „două fire de urzî́c".
ᵘurzî́ca [a.]; -zî́s: 661.
ᵘurzî́ci; -zî́c: 662.
u̯urzî́ci; -zî́c: 663.
urzî́ca; -zî́s: 665.
urzî́ca; -zî́s: 667.
ᵘurzî́c [pl.]; ᵘurzî́că: 670.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 469, 531, 568, 577, 581, 595, 598, 635, 644 şi 659.

BOBOC (de floare), pl.

„bouton (de fleur)"

[1339]

I. [Întrebare indirectă] Cum spuneţi la o floare care n-a înflorit, care nu s-a deschis încă?

ALR II s.n. 660; ALRM II s.n. 478; ALF 1472, 1770; AIS 1358; ALC 296; ALCo 218; cf. ALChB 702; ASLEF 764/565; NALR/ALRR: Mar. III 567; Olt. III 538; Munt.Dobr. III MN, p. 246; Trans. IV 513.

II. bobóc; -bóŝ: 471, 472, 489, 497 - 500, 504 - 553, 556, 558 - 562, 566, 568, 569, 571 - 576, 581 - 584, 587 - 592, 594, 596 - 601, 604, 606, 607, 609 - 612, 617, 618, 619+ ŭ‿~, [primul răspuns:] îmbobośîtî [despre floare], 620 - 626, 627+ [ρ], 628, 630, 631, 640, 645, 666.
bobóc; -bóĉ: 579, 580, 585, 633, 641, 642, 654, 655, 657, 660, 661, 669.
bobócᵘ; -bóŝ: 603, 635, 639, 646 - 649, 668.
bᵘobóc; -bóŝ: 482+ ~ di flu̯ári̯, 493+ [II] bọbóc; -bóŝ.
bọbóc; -bóŝ: 494, 629.
bu̯bóc; bọbóŝ: 602, 650+ [!] ca la gîscî [inf. se amuză de omonimie].
bobóc; -bóĉ: 605, 632.
bobócᵘ; -bóŝ: 615, 644.
bᵘobóc; -bóĉ: 638+ îi̯ îmboboĉîtâ [despre floare], 652.
bobócᵘ; -bóŝ: 643, 662.
bọbóc; -bóĉ: 663+ [ρ], 670.
bᵘobóc; bu̯obᵘóŝ: 462.
bobóc; -bóĉ: 463+ boboĉẹ́şt'ĕ [3].
bobóĉ [pl.]; -bóc: 475.
bᵘobóc; -bᵘóŝ: 477.
bᵘobᵘóc; -bᵘóŝ: 479.
bᵘobᵘóc; bọbᵘóŝ: 486.
bu̯bóĉⁱ [pl.]; -bóc: 495.
bᵘobᵘóc; -bᵘóŝ: 554.
[ε] bobóş, bobóŝ [pl.]; -bóc: 555.
bᵘobóc; -bóŝⁱ: 563.
bobọc; -bóŝ: 567.
bọbọc; -bọŝ: 570.
bubóc; bọbóĉ: 586.
bobócᵘ; -bóĉ: 593.
bobóc; -bóŝ: 595.
bobóc; -bóŝ: 613.
bᵘobócᵘ; -bóŝ: 614.
bọbóc; bobóŝ: 616.
bobócᵘ; -bóĉ: 636.
bᵘobócᵘ; bobóŝ: 637.
bubócᵘ; -bóĉ: 651.
bu̯bócᵘ; bubóĉ: 653.
bᵘobóŝ [pl.]; -bᵘóc: 659.
bọbócᵘ; bobóŝ: 665.
[ε], [σ] bobócᵘ; -bóĉ: 667.
bᵘobóc, bᵘobóg‿dⁱe flu̯árⁱẹ; bᵘobóẑ‿dⁱẹ flu̯ári̯ẹ: 488.
bu̯obóg‿d'i flu̯ári; bu̯obᵘóŝ: 461.
u̯m‿bu̯bóc di flu̯ắri̯; bᵘobóŝⁱ: 483+ cári i̯el îmboboĉẹ́şt'i̯.
bu̯obóg‿di flu̯ári; bu̯obóŝ: 565.
um‿bobóc di flọári; bobóŝ: 608+ [primul răspuns:] îmbobośîtî [despre floare].
bobóc; -bóŝ, bobośél; -śéi̯: 658.
bᵘobᵘośél; -bᵘọśéi̯: 501+ doi̯ ~.
bọbośél, bọbóc; bobóŝ: 492.
boboĉél, bobóc; bobóĉ: 664.
bubuşlúi̯; ~: 491, 502.
bu̯buşlúi̯; -lúi̯i: 487.
bubuşlúi̯; ~: 496.
bubuşlúi̯ di flọári; bubuşlúi̯i: 564.
bubuşlíi̯i̯; -líi̯: 478.
bᵘọbuşlíⁱi; -líⁱ: 503.
múgur; múgurⁱ: 473, 484+ [II] múgur; múgurⁱ [inf. susţine că floarea iese din mugur, iar frunza direct din crenguţă, de lângă mugur], 577+ [ε].
mu̯gur; mu̯gur: 474.
múguri; múgurⁱ: 634.
[ε] mugúru flóri: 470.
mugurẹ́şti̯ di̯ flu̯ári [3]: 468+ [II] bùburúz; ~.
muc; múcurⁱ: 485+ „pentru flu̯ári̯".
muc, [ρ] bobóc; -bóŝ: 656.
bᵘótâ dʸi flọárⁱe; bᵘót'i̯: 466+ [primul răspuns:] ni̯mflorítâ [despre floare].
bot'ílii̯ dʸi flọắri; bot'íli̯: 476.
bumbúşcă; -búşti̯: 480.
buburúḑ; ~: 481.
bulbúc; -búŝ: 490.
bob; bobⁱ: 557.
gămăliⁱi̯; -líi̯: 578.
?, uŋ‿căpaţî́n: 467+ [H] cvítca nirọzvẹ́ta.
?: 464+ [H] ?, 465+ [H] [ε] caeitsi̯a [=] „sî disfắşĕ (flu̯ári̯a)", 469+ [*] múgurⁱ [pl.]; múgur.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 482, 509, 523, 599, 663 şi 669.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PUŞCĂ, pl.

„fusil"

[1340]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea cu care tragi în iepuri?

Cf. ALR II s.n. 723; cf. ALRM II s.n. 583; ALF 619; ALMC 378; ALA 126; cf. ALAL 529; ALJA - L 93; ALP 913; ASLEF 270; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 91; Mar. IV MN pl. XLII; Ban. III 435; Munt.Dobr. III MN p. 248; Trans. IV MN pl. 102.

II. púşcâ; puştⁱ: 471, 472, 489, 492, 497 - 500, 504, 506 - 510, 512, 515, 517, 519 - 530, 532, 534, 539, 541, 542, 544 - 546, 549, 551 - 553, 556, 557, 560, 561, 564, 568, 571, 575 - 579, 588, 589, 592, 593, 597, 600, 616 + [inf. declară că tatăl ei a avut] „lifoşáncâ, [puşcă] cu două ţevi", 625, 626, 628, 629, 633, 637, 643, 645, 646, 655, 659, 664, 667, 669.

púşcî; puştⁱ: 531, 533, 536, 550, 558, 566, 567, 569, 580 - 587, 590, 591, 595, 596, 598, 601, 602, 604, 605, 607, 609, 612 - 614, 617, 619, 631, 648, 649, 658, 662.

púşcî̦; puştⁱ: 538, 540, 547, 622, 623, 627, 634, 635, 647, 650, 663, 665.

púşcâ̦; puştⁱ: 505, 632, 638 + [ρ], [primul răspuns:] militárâ, ármâ; ármi̯, 653, 654, 656, 660, 666.

púşcâ; puşĉ: 494, 630, 636, 640 - 642, 657.

púşcâ; púşti: 511, 513, 514, 516, 518, 652.

púşcă; púşti̯: 462, 480, 502.

púşcă; púşt'i̯: 466, 475, 486.

púşcâ; púşti̯: 487, 488 + di̯ vînatu̯ári̯ĕ, 543.

púşcâ; puşŝ: 610, 639, 644.

púşcâ; púşt'i̯: 465 + să̦u̯ ármă̦; [H] gvę̄r; dva gvę́rę; gvę́ri̯u 'armă', rusńi̯é̦ți̯a 'puşcă', crę́şi̯ 'puşcă de vînătoare', „[este] chiar adevărată huţănească vorba; ruşii spun" gvintóu̯ca; rujó, ruję́ți̯a „sunt arme militare", 481.

púşcâ; puşt': 470, 574.

púşcâ; puşt': 473, 572.

púşcă; puştⁱ: 548 + ~ cu dóu̯î ţaž, 670.

púşcî; púşti̯: 594, 603.

púşcâ̦; púşt'i̯: 461.

púşca̦ [a.]; púşt'i: 464 + [H] púşca̦; dvi púşi̯; [I, 1] púşt'i.

pú̦şcî̦; pú̦şt'i̯: 467 + [H] tot i púşca̦; dvi púşŝi; mai̯ bílşĕ puşócʁ.

púşcâ̦; púşti̯: 468 + [II] púşcă; púşti̯, ármâ; ármi̯.

pú̦şcâ̦; pú̦şti̯: 474.

púşcă; puşt'ⁱ: 476.

púşcâ̦; púşti̯: 477.

púşcă; púşt'i̯: 478.

púşcâ; puşt'ⁱ: 479.

púşca̦ [a.]; púştⁱ: 483.

púşcâ̦; pŭştⁱ: 484 + [înainte de a da forma de pl., inf. are o ezitare:] cî̦â̦...

púşcâ̦; puşt': 485.

púşcă; púşti̯: 490.

púşcâ̦; púşt'i̯: 491.

pú̦şcâ̦; púşti̯: 495.

púşca [a.]; púşti̯: 496.

púşcâ̦; puştⁱ: 501 + „două ~".

púşcă; púşt'i̯: 503.

púşcî; púşti: 535.

púşcî̦; púşt'i: 554.

púşcî̦; púştⁱ: 555.

púşcî; púşti, [k] puştⁱ: 559.

púşcî; puşt': 562.

púşcâ̦; púşĉi̯: 563.

púşcâ̦; púşt'i̯: 565.

púşcâ; puşt': 570.

púşcî; puşt'ⁱ: 573.

púşca [a.]; puştⁱ: 618.

púşcâ; púştę: 624.

[ε] púşcî; puşĉ: 651.

púşcî; puŝ: 668.

púşcâ; puştⁱ, ármâ; ármi̯: 606 + [în acest pct., s-au dat mai întâi formele de sg. de la ambii termeni], 661.

púşca [a.]; puştⁱ, ármâ; árme̦: 537.

púşcâ; puştⁱ, ármâ; árme̦: 608.

púşcî̦, ármî; puştⁱ, ármi: 621.

púşcî, ármî di vînătoári; puştⁱ, ármi: 611.

púşcî̦, [B] dúrdî; puştⁱ, dúrdi: 620.

ármâ; ármi̯: 469.

ármâ di vînătu̯ári̯; ármi ~: 493 + [II] púşcă̦; puşt'ⁱ.

ármâ; ármi̯: 615 + [inf. princ. a văzut o astfel de puşcă de vânătoare chiar în ziua precedentă anchetei, la un paznic care a cerut echipei de anchetatori să se legitimeze].

ármâ, púşcî̦; puştⁱ ᵘor sau̯ ármi̯: 482.

ármâ, púşcî; ármi; puştⁱ: 599.

III. În pct. 537 şi 618, substantivul a fost precedat de prepoziția cu, preluată din enunțul întrebării.

SĂGEATĂ, pl.

„flèche"

[1343]

I. [Întrebare indirectă] Când tragi cu arcul, ce pui în el? (IMIT.)

Olt. III MN pl. 92; Mar. IV MN pl. XLII; Munt.Dobr. III MN, p. 250; Trans. IV MN pl.103.

II. săžátâ; -žé̦ț: 472, 491, 492, 497, 498, 501 + „două ~", 505, 507 - 509, 511 - 524, 526, 527, 529, 530, 532, 534, 537 - 539, 542 - 547, 549, 551, 552, 556, 560, 561, 564, 568, 571, 572, 575, 577, 588, 589, 592, 593, 597, 599, 608, 609, 611, 612, 615, 616, 621, 624, 626, 628 - 630, 637, 639, 640 + ţîu̯ „partea ascuțită de la săgeată, dintr-un cui, ac", 643, 645, 654, 655 + [ρ], 659, 665.

săžátî; -žé̦ț: 531, 533, 536, 540 + [ε], [σ], 550, 558, 559, 562, 566, 567 + [ε], 569, 573, 581 - 584, 587 + [!] ásta-i̯ di copk'ii̯, 590, 591, 594, 596, 598, 602 - 605, 607, 613, 614, 618, 619, 622, 631, 634, 647 + [ε], 648 - 650, 658, 662, 668.

săĝátâ; -ĝé̦ț: 579, 632, 633, 638, 641, 642, 652 + [σ], 653.

săžátâ; -žé̦ț: 489, 504, 506, 510, 525, 528.

sažátâ; -žé̦ț: 466 + ?, [D], 477, 494, 574.

săžátâ; -žé̦ț: 462, 475, 486.

săžátâ; -žéti: 499, 541, 553.

săžátâ; -žé̦țʁ: 503, 563, 565.

săžátâ̦; -žé̦ț: 493 + [II] săžátâ; -žé̦ț, 554.

săĝátî; -ĝé̦ț: 580, 586.

săže̯átâ; -žé̦ț: 600, 606.

săžátî̦; -žé̦ț: 620, 623 + [ε].

săžátâ̦; -žé̦ț: 627, 667.

săžáta̦ [a.]; -žé̦ț: 461.

săje̯átâ̦; -jé̦ț: 463.

sî̦žátî̦; sî̦žáti̯: 464 + [H] łuc; dva lúk'i̯, prujéna; dvi prujáń 'arc'.

sî̦ĝátâ̦; -ĝé̦ț: 465 + [H] łuχ, łuc; dva łuk'i̯ĕ; łúk'u̯.

?, [σ] sî̦žátâ; sî̦şé̦ț: 467 + [H] łucʁ; łúk'i; łúcu̯r [cu desinența rom. -úrⁱ], [ρ], [k] si̯ĝáta; dvi si̯žák'i; si̯žác.

saĝátâ̦; să̦ĝé̦ț: 468 + [II] saĝátă; -ĝé̦ț.

saĝátâ; -žé̦ț: 469.

săžátâ; -žé̦ț: 470.

să̦žátâ; -žé̦ț: 471.

saĝátâ; -ĝé̦ț: 473.

saĝátâ̦; săžé̦țʁ: 474.

săžátâ; -žé̦ț: 476.

sažátâ; -ži̯e̦țʁ: 478.

sažátâ; -žé̦ț: 479.

săžáta [a.]; -žés: 480.

saĝátâ; -ĝé̦ț: 481.

săžé̦ț [pl.]; săⁱžátâ: 482.

saži̯átâ̦; săžé̦țʁ: 483.

săĝáta [a.]; -ĝé̦ț: 484.

săžâ̦tâ̦; -žé̦ț: 485.

sažátâ̦; -žé̦țʁ: 487 + pi tímpu lu Ştéfân şal Mári.

ᵘo săi̯žátâ̦; săžé̦ț, [ρ] săⁱžé̦ț: 488.

sažátâ; săžé̦ț: 490.

sa̦ĝátâ̦; saĝé̦țʁ: 495.

săžátâ; -žé̦ț: 496.

săžátâ; -žé̦ț: 500.

saĝátâ; saĝé̦țʁ: 502.

săžátî; -žâ̦ț: 535.

săže̯átâ; -žé̦ț: 548.

sažátâ; -žⁱé̦ț: 555.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

săžẹátâ; -žéț: 557.
săžátâ; -žⁱéț: 570.
săžátâ; săžéț: 576.
sažẹátâ: 578.
săĝátâ; -ĝéț: 585.
săžátî: 595.
săžátâ; săžéț: 610.
săĝátî; -ĝéti: 651.
săžátâ; -ĝéțⁱ: 661.
săĝátâ; -ĝéțⁱ: 664.
săĝátă; -ĝéțⁱ: 670.
săžátî; -žéț, súliți; súliț: 601.
săžátâ; -žéț, țăŋcúșâ; -cúș: 666.
súlițâ, [ρ] ~; súliț: 625⁺ „din trestie, cu tablă la vârf".
[ε] súlițâ [?]: 646.
súlițᵃ; súliț: 656.
súlițâ [?], [D] săĝátâ; -ĝéti: 636.
[ε] țăpúșâ, [ρ] săĝátâ; -ĝéțⁱ: 669.
țăpúșâ dă sîrmă; -púșⁱ: 657⁺ „fac copiii".
[ε] țapâ [?]: 660.
țavî; țavⁱ: 635⁺ țavî di tréstiịi.
țắĝịịi di arc; țắĝịi: 617.
o tréstiịi; tréstii: 644⁺ „de la jocul copiilor".
?: 663⁺ [inf. declară că nu cunoaşte obiectul şi nu ştie cuvântul corespunzător].

III. În unele pct., substantivul a fost precedat de prep. cu, sugerată de enunțul întrebării: 461, 480, 482, 484 şi 501.

OCHESC (ind. prez. 1)

„je vise"

[1345]

I. [Întrebare indirectă] Înainte de a împuşca, pui puşca la umăr şi...? (GEST).

cf. ALG 219; cf. ALMC 376; ALAL 537; ALJA 952; ASLEF 277; NALR/ALRR: Mar. III 568; Olt. III MN pl. 92; Munt.Dobr. III MN, p. 249-250; Trans. IV MN pl. 103.

II. ᵘoḱésc: 465⁺ [H] țiléịu; [și:] míriịu [înseamnă şi 'măsor'], 472, 497, 499, 505, 507 - 509, 511 - 515, 519, 520, 527, 531 - 533, 536 - 542, 544 - 547, 549, 551, 556, 557, 559 - 561, 564, 567, 568, 573, 575, 579 - 582, 584 - 591, 593 - 595, 597, 598, 600, 604 - 607, 619, 624⁺ [D], 630, 638, 651, 653, 654, 656, 657, 664.
u̯oḱésc: 467⁺ [H] ịa țiléịu, 477, 480, 487, 535, 577, 583, 608, 609, 611, 612, 617, 618, 620 - 622, 625 - 627, 629, 632, 634, 635, 642, 645, 647, 655, 658, 661 - 663.
ᵘoĉésc: 469, 470, 569, 572, 576.
ᵘoḱẹsc: 489, 504, 506, 510, 528.
u̯oḱéscᵘ: 615, 631, 649, 668.
u̯oĉésc: 466, 490, 503.
ᵘoḱẹsc: 500, 524, 529.
ᵘoḱéscᵘ: 641, 652, 659.
ᵘoḱésᶜ: 464⁺ [primul răspuns:] ᵘoḱéș [2]; [H] țeléịu, tíriu ([•] țiliu), [I, 1] țil'u, 484.
ᵘot'ésc: 473, 558.
ᵘọḱésc: 481⁺ [primul răspuns:] ᵘoḱéșt' [2], 602.
ᵘoḱésc: 522, 570.
oḱésc: 571, 592.
ot'ésc: 463.
u̯oĉěsc: 476.
u̯oḱésc: 478.
ᵘoḱéscᵘ: 479.
ᵘoḱéșt'ⁱ [2]: 483.
u̯oĉésc: 485.
u̯ọĉěsc: 486.
u̯òⁱḱésc: 488.
u̯ot'ẹsc: 491.
ọḱésc: 492.
ᵘoḱéscᵘ: 493⁺ [II] ᵘoḱésᶜ.
ᵘọĉésc: 494.
u̯oḱéscᵘ: 496.
u̯oḱẹsc: 502.
ᵘoḱẹsc: 525.
ᵘoḱẹ́sc: 550.
u̯oḱéscⁱ: 554.
u̯oĉésc: 555.
ᵘot'ésc: 562.
u̯oĉéscᵘ: 563.
u̯oḱéșt' [2]: 565.
oḱěsc: 566.
ot'ésc: 574.
ᵘoḱěsc: 603.
ᵘoćésc: 610.
u̯oḱẹ́sc: 633.
l-am ᵘoḱítᵘ [perf.c.]: 643.
u̯oḱéscᵘ: 648.
u̯oḱẹ́scᵘ: 666.
ᵘoḱéscᵘ: 667.
ᵘoḱésc, ịeu̯ țînta: 516, 526, 534.
ᵘoḱésc, ịěu̯ țînta: 523.
u̯oḱésc, [V] țîntésc: 475.
ᵘoḱésc, țîntésc: 623.
ᵘoḱésc, [V] țăluị: 578.
ᵘoĉésc, [V] țăluịésc: 461.
ᵘoḱésc, ịeu̯ la ᵘoḱ: 548, 670.
ᵘoĉésc, [B] ịau̯ la ᵘoĉ: 471.
ᵘoḱésc, ⁱeu̯ la ᵘoḱ: 596.
ịeu̯ la ᵘoḱ: 530, 644.
ịeu̯ la ᵘoḱᵘ: 646.
îl ịẹu̯ la u̯oḱᵘ: 665.
ịau̯ la ᵘoḱᵘ: 669.
ịeu̯ la ᵘoḱ, ᵘoḱésc: 518, 613.
ịeu̯ la ᵘoḱ, u̯oḱésc: 599.
ịeu̯ la u̯oḱᵘ, [D] u̯oḱésc: 636.
ịau̯ la ᵘoḱ, ᵘoḱéscᵘ: 637.
ịeu̯ la u̯oḱᵘ, [ρ] u̯oḱéscᵘ: 639.
ịeu̯ la ᵘoḱ, [σ] ᵘoḱéscᵘ: 640.
ịeu̯ la ᵘoḱᵘ, ᵘoḱéscᵘ: 650.
ịeu la ᵘoḱ, pun la ᵘoḱ: 601.
ịeu̯ cu ᵘóḱu, ᵘoḱéscᵘ: 614.
[ε] pun la u̯oḱ: 628.
pun la ᵘoḱ, [ρ] u̯oḱẹ́sc: 660.
ịeị u̯oḱíṛịa [2]: 474⁺ [I, 1] ịěu̯ țⁱâtᵘ
ịeu̯ línẹa di u̯oḱíri: 495.
ịou̯ línẹa di ᵘoḱíri: 501⁺ n-am facút armád da macár am au̯uzít.
ịeị línẹa dị ᵘot'íri [2], ᵘotịésc: 468⁺ [II] u̯oḱésc.
ịeị țînta di ᵘoḱíri [2]: 482.
ịeu̯ țînta, ᵘoḱésc: 521, 552.
ⁱeu̯ la țîntâ, [σ] ᵘoḱésc: 498, 517.
potrivésc țînta, [D] ᵘoḱésc: 543.
țîntésc: 553.
țălⁱéscᵘ: 462.
ḱitésc: 616.

VÂNĂTOR, pl.

„chasseur"

[1346]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care împuşcă iepuri, vulpi, urşi, rațe sălbatice?

ALF 249; AIS 518; ALPI 39; ALMC 374; ALW I 14; ALCo 315; ALAL 526; ALB 878; ALFC 741; ALJA 952; ALLOr 455*; ALN 617*; ASLEF 270; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 92; Mar. III 571; Munt.Dobr. III MN, p. 256; Trans. IV MN pl. 103.

II. vînătórⁱ; ~: 470 - 472, 476, 481⁺ braŋconéṛⁱ: „dacă nu au autorizație", 485, 489 - 492, 493⁺ [II] vînătᵘórⁱ; ~, 496 - 500, 503, 504, 506 - 517, 519 - 534, 536, 537, 539, 541 - 550, 552, 553, 556, 558, 559, 561, 562, 564, 566 - 569, 570⁺ braconérⁱ, cáre nu-ị în régulâ, 571 - 573, 575, 580, 581, 583, 585, 586, 588 - 590, 592, 594 - 598, 600, 601, 606 - 610, 612, 614, 617, 618, 623, 625, 627, 634, 646, 648, 656, 663.
vînătór; -tórⁱ: 505, 518, 535, 538, 540, 551, 557, 560, 582, 584, 587, 591, 602, 605, 611, 613, 616, 619 - 622, 624, 629 - 631, 633, 635, 636, 638 - 643, 649, 651, 653 - 655, 657, 660, 661⁺ [inf. citeşte reviste de vânătoare şi pescuit], 662, 664⁺ brandonérⁱ [pl.]; brandonér, 667, 668, 670.
vînatórⁱ; ~: 466, 475⁺ rau̯pșîț, braconérⁱ [care vânează clandestin], 487, 574, 576.
vînătórịᵘ; -tórⁱ: 615, 628, 644, 647, 650, 665.
vînatóř; ~: 477 - 479.
vînặtórⁱ; ~: 577, 578, 603.
vînatᵘórⁱ; ~: 469, 494.
vînatᵘóř; ~: 473, 502.
vînătᵘórⁱ; ~: 501, 659.
vînặtór; -tórⁱ: 579, 593.
vînătórᵘ; -tórⁱ: 632, 666.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

vînătórᵘ; -tórⁱ: 637, 652.
vînatóř; vînătóř: 461.
vînătóř; ~: 463.
vînatóŗ; -tórȴ: 464+ [H] striliấţ; dva strilţi.
vînatórȴ; -tórȴ: 465+ [H] strilẹ̄ţ; dva strilţi, strilţîu.
vînatóŗ; vînatóř: 467+ [H] strîlẹ̄ţ; dva strilţi; strîlţîu.
vînatórʰ; -tórⁱ: 468+ [II] vînatóř; ~.
vînătóri; vînatᵘóř: 474.
vînătór, vînătórⁱ; ~: 480.
vînătórⁱ; vînătórⁱ: 482.
vînătórⁱᵉ; -tóri: 483.
[p] vînatórⁱ; vînătórⁱ: 484+ [primul răspuns:] brànconⁱérⁱ.
vînătórⁱ; vînatórⁱ: 488.
vînatórⁱ; vînatórⁱ: 495.
vînătóri; ~: 554.
vînatórȴ; -tórⁱ: 555.
vînătóřịạ; -tóři: 563.
vînățtór; vînătórȴ: 565.
vînătórⁱ; ~: 626.
vînătór, vînătórⁱᵘ; -tórⁱ: 645.
vînătór, [k] -tórⁱ; ~: 658.
vînătᵘórᵘ; -tórⁱ: 669.
vînătóř; ~, puşcáş; ~: 462+ braconiéř; ~ „care nu au permis", 486+ [V].
vînătórⁱ; ~, puşcáş; ~: 599+ [inf. a dat mai întâi forma de singular pentru ambii termeni], 604+ [V] (2).

URS, pl.

„ours"

[1349]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela care trăieşte la munte, îi place să mănânce zmeură, miere şi face mor-mor-mor?

AIS 960; AIS 433; ALG 1417; ALA 992; ALC 1040; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 92; Mar. IV MN pl. XLII; Munt.Dobr. III MN, p. 256; Trans. IV MN pl. 104.

II. urs; urş: 465+ [H] mẹdvíḱ; dva mẹdvẹ́ği; mẹdvẹ́ğụ, 469+ [•] ᵘúrsụ [a.]; ᵘurş, 470 - 472, 473+ furńicář: „al şaptelea pui pe care-l face ursoaica mănâncă furnici şi *se dă* şi la vite", 491, 492, 506, 508, 509, 511 - 513, 517, 523, 531, 533 - 536, 537+ ∞, 538 - 540, 543, 546, 547+ ∞, 548+ ∞, 549 - 553, 556 - 560, 564, 566 - 575, 577 - 581, 583 - 592, 595, 597+ ∞, 598, 599+ ∞, 600+ ∞, 601, 602, 604, 605, 606+ ∞, 607, 608+ ∞, 609+ ∞, 610, 611+ ∞, 612, 613, 617+ ∞, 618+ ∞, 619, 620+ ∞, 621+ ∞, 622, 623+ ∞, 624+ ∞, 625+ [AL], 629, 636, 639, 641, 642, 644, 645, 647, 651, 655, 658, 660.
ᵘurs; ᵘurş: 477, 478, 482, 484, 486, 489, 490, 497 - 501, 503 - 505, 510, 514 - 516, 518 - 522, 524, 525+ mor, mor şâ ⁱel trăịẹ̄şti, 526 - 530, 532, 541, 542, 544, 545, 596, 630, 632+ [şi:] ᵘursụáịcâ [s.f.], 634, 638, 659, 661 - 663.
ᵘurs; urş: 494, 576, 582, 616, 626, 656.
ᵘursᵘ; ᵘurş: 637, 640, 649, 650, 652.
ᵘurs; ụurş: 474, 481, 487, 627.
ụurs; ụurş: 480, 485, 493+ [primul răspuns:] ᵘúrsụ [a.], [II] urs; urş, 628.
ursᵘ; urş: 643, 648, 653, 667+ [în sat oamenii erau terorizaţi de urşi, care veneau la *pérşe*; un consătean era în spital, rupt la mână şi la picior].
ụurs; ᵘurş: 468+ [II] urs; urş, 507, 555.
ursᵘ; urş: 603, 635, 668.
urs; urşⁱ: 463, 657.
ᵘurs; ᵘurşȴ: 479, 502.
ursᵘ; urş: 593, 614.
ụursᵘ; ụurş: 631, 633.
ᵘursᵘ; ᵘurş: 654, 666.
ᵘurs; ᵘurşⁱ: 669+ lába ᵘúrsuluị: „prima buruiană care iese primăvara; o mănâncă urşii ieşiţi din iarnă", 670.
ursȴ; ᵘurş: 461+ [forma de sg. a fost pronunţată prin inspiraţie].
ᵘurs; ᵘurş: 462.
úrsu [a.]; urş: 464+ [H] mⁱedvíḱ; dva mⁱedvẹ́ği, [I, 1] mẹdvíģ; mẹdvẹ́gi.
úrsu [a.]; ᵘurş: 466.
úrsụ; urşȴ: 467+ [H] mẹdvíģ; dva mẹdvẹ́ği; mẹdvẹ́ğụ.
ᵘúrsu [a.]; ᵘurş: 475.
ᵘúrsu [a.]; ᵘurşȴ: 476.
ūrs; ᵘurş: 483.
ụurs; ᵘurş: 488.
ọrs; ọrş: 495.
ụ́rsu [a.]; ᵘurşȴ: 496.
ụurs?; ụurşȴ: 554.
ụurs; urş: 561.
urs; ᵘurş: 562.
ụurs; ụurş: 563.
ụūrs; ụurş: 565.
úrsu [a.]; urş: 594.
ᵘúrsu [a.]; ᵘurş: 615.
ᵘursᵘ; urş: 646.
ᵘursᵘ; ᵘurşⁱ: 664.
ursᵘ; urş : 665.

URSOAICĂ, pl.

„ourse"

[1350]

I. [Întrebare indirectă] Dar când e parte femeiască? (Vezi întrebarea precedentă).

AIS 433; NALR/ALRR: Mar. III 576; Olt. III MN pl. 92; Munt.Dobr. III MN, p. 256; Trans. IV MN pl. 104.

II. ursụáịcî; -sụáịşi: 536, 540+ [şi:] „pe timpuri erau în pod; nu era hoẓẹ́ag şi ieşea fumul în podul casei", 550, 557 - 559, 562, 566, 567, 569, 573, 581, 582, 584, 587, 590, 591, 594, 601, 602, 604, 605, 607, 614, 668.
ursụáịcâ; -sụáịşi: 470, 471+ [•] ursụáịcâ; -sụáịşi, 556, 560, 568, 570 - 572, 574, 575, 588, 589, 592, 593, 595.
ᵘursụ́ạ̊ịcâ; -sụ́ạ̊ịşi: 489, 497, 498, 500, 504, 506, 507, 510, 518 - 520, 524, 528+ „se spune şi la coşul din podul casei, unde iese fumul", 529.
ursụáịcâ; -sụáịşi: 499, 516, 539, 543, 546, 549, 551 - 553, 643 - 645, 667.
ᵘursụáịcâ; -sụáịşi: 514, 521, 522, 526, 527, 530, 532, 541, 542, 544, 545, 652, 659.
ursọáịcâ; -sọáịşi: 533, 538+ „şi în pod: o bucată de coş întinsă pe pod, [făcută] să iasă fumul în pod", 547, 548+ ∞; „şi la sobă, în podul casei, o cotitură la *hogeag*", 597, 599, 617.
ursụáịcâ; -sụáịşi: 469+ [•] ᵘursụáịcạ [a.]; dọụ‿ursụáịşi, 492, 494, 655.
ᵘursụáịcâ; -sụáịşi: 493+ [II] ursụáịcâ; -sụáịşi, 628, 630, 640.
ursụ́ạ̊ịcâ; -sụ́ạ̊ịşi: 509, 511 - 513.
ursụạ̊ịcâ; -sụạ̊ịşi: 508, 517, 523.
ursọáịcî; -sọáịşi: 531, 535, 619.
ᵘursụáịcî; -sụáịşi: 554, 647, 658.
ursụáịcî; -sụáịci: 580, 585, 651.
ursọáịcâ; -sọáịşi: 608, 609+ ∞, 624+ ∞.
ursọáịcî; -sọáịşi: 611, 620+ ∞, 623.
ᵘursụáịcâ; -sụáịçi: 632, 661, 664.
ᵘursụ́ạ̊ịcâ; -sụ́ạ̊ịşi: 505, 515.
ursụ́ạ̊ịcâ; -sụ́ạ̊ịşi: 561, 577.
ursọáịcî; -sọáịşi: 598, 621.
ᵘursụáịcî; -sụáịşi: 634, 649.
ursụáịcâ; -sụáịçi: 636, 653.
ursụáịcâ; -sụáịşi: 639, 666.
ursụáịcî; -sụáịşi: 648, 662.
ᵘursụáịcă; -sụáịşi: 461.
ᵘursụáịcă; [•] ᵘursụáịẹ: 462.
ursọ́ạ̊ịcă; -sóịçi: 463.
ursụáịcạ [a.]; dọụ‿ursụáịşi: 464+ [H] [ɛ] mẹdvẹ́diḥạ; dvi mẹ̆dvẹ́dịsi, [I, 1] mẹdvẹ́dʼiha; mẹdvẹ́disi.
ursụ́ạ̊ịca [a.]; dọ‿ursụạ̊ịşi: 465+ [H] mẹ̆dvẹdʼịéḥa; dvi mẹ̆dvẹ̆diáḥi; mẹ̆dvịạdịéḥu.
ᵘursọ́ạ̊ịcă; -sụóịşⁱ: 466.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 467⁺ [H] mĕ̯dvḗvițịa; dvi mĕ̯dvḗvițị; mĕ̯dvḗvịțĭ.
ᵘursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 468⁺ [II] urso̯áịcâ; -so̯áịc̦ị.
ursu̯áịcâ; -su̯áịșe̦: 472.
urso̯áịcă̦; -so̯áịc̦ị: 473.
ursu̯áịcă̦; ᵘursu̯áịșĕ̦: 474.
ᵘursu̯áịcă; -su̯áịșị: 475.
ᵘurso̯áịcă; -so̯áịc̦e̦: 476.
ᵘurso̯áịcâ; -su̯áịși: 477.
ursu̯ọ́ịcă; -sọ́ịși: 478.
ᵘurso̯áịcâ; -su̯áịși: 479.
u̯ursu̯áịcă; -su̯áịși: 480.
urso̯áịcâ; -su̯áịc̦e̦: 481.
ᵘursu̯áịcă; -su̯áịșị: 482.
ursu̯áịcă̦; dou̯‿ursu̯áịșe̦: 483.
ᵘursu̯áịcă̦; dọu̯‿ursu̯ăịc̦ĭ: 484.
ᵘursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 485.
ᵘurso̯áịcă; -so̯áịșĕ: 486.
ᵘursu̯áịcă̦; -su̯áịși: 487.
ᵘursu̯áịcă̦; -su̯áịșịĕ̦: 488.
ᵘursọ́ịcă; -so̯áịșĕ: 490.
urso̯áịcâ; -so̯áịșị: 491.
u̯rsu̯áịcă̦; -su̯áịc̦ị: 495.
u̯rsu̯áịcă̦; u̯ursu̯áịși: 496.
u̯rsu̯áịcă̦; dọu̯‿ursu̯áịșị: 501.
ᵘurso̯áịcă; -so̯áịc̦i: 502.
ursu̯áịcă; dọu̯‿ursu̯áịșĕ̦: 503.
ᵘursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 525.
urso̯áịcâ; -so̯áịși: 534.
urso̯áịcâ; -so̯áịșe̦: 537.
ᵘursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 555.
ᵘursu̯áịcă; -su̯áịșĕ̦: 563.
ursu̯áịcâ; -so̯áịșị: 564.
u̯rsu̯áịcî; -su̯áịși: 565.
ᵘursu̯áịcâ; ursu̯áịși: 576.
ursu̯áịcâ; -su̯áịșe̦: 578.
ursu̯áịcâ; -su̯áịc̦ị: 579.
ursu̯áịcî; -su̯áịșị: 583.
ursu̯áịcî; -su̯áịc̦ị: 586.
ursu̯áịcî; ᵘursu̯áịși: 596.
urso̯áịcâ; -so̯áịșị: 600.
ursu̯áịcî; -su̯áịșị: 603.
urso̯áịcâ; -so̯áịșị: 606.
ursu̯áịcâ; -sọ́ịș: 610.
urso̯áịcî; -so̯áịșị: 612.
ursu̯áịcî; -su̯áịșị: 613.
u̯ursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 615.
ᵘursu̯áịcâ; -su̯áịșị: 616.
urso̯áịcî; -so̯áịșị: 618⁺ ∞.
urso̯áịcî; -so̯áịș: 622.
ursu̯áịșị [pl.]; ᵘursu̯áịcă̦: 625.
ᵘursu̯áịcâ; -su̯áịșị: 626.
ᵘursu̯áịca [a.]; -sọ́ịșị: 627.
ursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 629.
u̯ursu̯áịcî; -su̯áịșị: 631.
u̯ursu̯áịcâ; -su̯áịc̦i: 633.
ursu̯áịcî; -su̯áịșị: 635.
ᵘursu̯áịcâ; -sọ́ịș: 637.
ᵘursu̯áịc̦ị [pl.]; -su̯áịcâ: 638.
ursu̯áịcâ; -su̯áịc̦ị: 641.
ursu̯áịcâ; -su̯áịc̦i: 642.
ᵘursu̯áịcâ; -su̯áịș: 646.
ᵘursu̯áịcî; -su̯áịș: 650.
ᵘursu̯áịcă̦; -su̯áịșị: 654.
ursu̯áịcâ; ᵘursu̯áịșị: 656.
ursu̯áịcă; -su̯áịc̦e: 657.
ursu̯áịcă̦; -su̯áịc̦e̦: 660.
ursu̯áịcî; -su̯áịc̦ị: 663.
ursu̯áịcă̦; -su̯áịș: 665.
ᵘursu̯áịca; -su̯áịc̦ị: 669.
ᵘursu̯áịcă; -su̯áịc̦e: 670.

LUP, pl.

„loup"

[1352]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela care mănâncă oi şi seamănă cu câinele?

cf. ALR II s.n. 676, 1387, 1582; ALM 244; ALF 783; AIS 434; ALL 543; ALMC 370; ALPO 328; ALA 905; cf. ALEA 435; ALAL 520; ALB 874; ALLOc 347; ALLOr 442*; ALLR 214; ASLEF 321;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 93; Mar. IV MN pl. XLII; Munt.Dobr. III MN, p. 254; Trans. IV MN pl. 105.

II. lup; lupḱ: 472, 489, 492, 497 - 500, 504 - 520, 521⁺ [s-a dat mai întâi forma de pl.], 522 - 553, 557, 559 - 561, 566 - 568, 571, 575, 577 - 579, 581, 583, 585, 587 - 591, 596, 598, 600 - 602, 604, 605, 607, 608, 611, 612, 616 - 625, 627, 628, 630, 632 - 635, 640, 642, 651, 653, 657, 660, 662, 664, 667 - 669.
lup; lupʲ, lupḱ: 570⁺ [k] [pl.], 584, 586, 592, 595, 597⁺ [k] [pl.], 599⁺ [k] [pl.], 606⁺ [k] [pl.], 609⁺ [k] [pl.], 613⁺ [k] [pl.], 626⁺ [k] [pl.], 643⁺ [k] [pl.], 654⁺ [k] [pl.], 658⁺ [k] [pl.].
lup; lupʲ: 580, 629, 638, 646, 655, 661, 663, 670.
lup; lupĉ: 462, 470, 471, 485, 569, 572, 610.
lupᵘ; lupḱ: 631, 645, 647, 656, 665, 666.
lupᶜ; lupḱ: 478, 481, 482, 484.
lupᵘ; lupḱ: 593, 594, 614, 652.
lupʰ; lupĉ: 486, 490, 494.
lup; lupt́: 562, 574, 576.
lupᵘ; lupʲ: 637, 641, 659.
lupʰ; lupḱ: 477, 487.
lupᵘ; lupḱ: 603, 636.
lup; luḱ: 644, 649.
lup; lupʰ: 461.
luptʲ [pl.]; lupʰ: 463.
lup; lu̯pĭ: 464⁺ [H] wou̯c; ábo, dva u̯uḱé, [I, 1] wuḱẹ.
lup; lupĭ: 465⁺ [H] wōu̯cᶜ; dva wôuḱé; wou̯ḱíu̯.
lupʰ; lupʲ: 466.
lúpu̯ [a.]; lupᴷ: 467⁺ [H] wōu̯c; dva wouḱé; wou̯ḱíu̯.
lupĭ; lupt́: 468⁺ [II] lupʰ; lupt́.
lup; lupŝ: 469⁺ [*] lupᶜ; lupʲ.
lupᶜ; lupt́: 473.
lupʰ; lupkʲ: 474.
lupᶜ; lupkʲ: 475.
lupᶜ; lupĉ: 476.
lupʰ; lupḱ: 479.
lupʰ; lupᴷ: 480.
łupᶜ; lupĭ, [k] łupkʲ: 483.
lupʰ; lupkʲ: 488.
lupĭ; luptʲ: 491.
lupᶜ; lupʲ, [k] lupḱ: 493⁺ [II] lupᵘ; lupḱ.
lupʰ; lu̯pkʲ: 495.
lúpu [a.]; lupkʰ: 496.
lupĭ, u̯n‿lup; doị lupʲ: 501.
lupʰ; lupkʲ: 502.
lupĭ; lupʲ, lupĉ: 503.
lup; lupḱ: 554.
lup; lupĉĭ: 555.
lupʲ; lupḱ: 556.
lup; lupᵗ́: 558.
lupʰ; lupĉʲ: 563.
lupĭ; lupḱ: 564.
lupʰ; lupĉʲ: 565.
lup; lupt́: 573.
lupĭ; lupḱ: 582.
lupᵘ; lupʲ: 615.
lupᵘ; lupʲ: 639.
lupᵘ; lupḱ: 648.
lupᵘ; lupʲ, [k] lupḱ: 650.

LUPOAICĂ, pl.

„louve"

[1353]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e parte femeiască? (Vezi întrebarea precedentă).

ALF 783; AIS 434; ALL 543; ALMC 370; ALPO 329; ALAL 520;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 93; Mar. III 575; Munt.Dobr. III MN, p. 253-254; Trans. IV MN pl. 105.

II. lupu̯áịcâ; -pu̯áịși: 485, 499, 514, 521, 522, 526, 527, 530, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 576, 643 - 645, 652, 659, 667.
lupu̯áịcî; -pu̯áịși: 536, 550, 557, 559, 562, 566, 567, 569, 573, 581, 582, 584, 587, 590, 591, 594 - 596, 602 - 605, 613⁺ [s-a obţinut mai întâi forma de pl.], 614, 634, 635, 649, 668.
lupu̯áịcâ; -pu̯áịși: 489, 497, 498, 500, 504, 506, 507, 509 - 513, 516, 518 - 520, 524, 528, 529.
lupu̯áịcâ; -pu̯áịșị: 471⁺ [*] lupu̯áịcâ; -pu̯áịși, 525, 565, 568, 570, 571, 575, 588, 589, 592⁺ [s-a obţinut mai întâi forma de pl.], 593, 610, 637.
lupu̯áịcî; -pu̯áịșị: 540, 583, 601, 607, 648, 658.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

lupo̩a̯i̯cî; -po̩ái̯ši̯: 535, 617, 619, 620, 623.
lupo̩a̯i̯câ; -po̩ái̯ši̯: 538, 547, 599, 606, 608.
lupo̩a̯i̯câ; -po̩ái̯ši̯: 491, 537, 574, 621.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 585, 633, 641, 653.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ši̯: 629, 630, 654, 656.
lupu̯ắi̯câ; -pu̯ắi̯ši̯: 505, 515, 561.
lupu̯ai̯câ; -pu̯ai̯ši: 508, 517, 523.
lupu̯ái̯cî; -pu̯ái̯ĉi: 580, 586, 651.
lupu̯ái̯cî; -pu̯ái̯ši̯: 615, 627, 631.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ši̯: 616, 626, 640.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 638, 661, 664.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯še̩: 472, 560.
lupo̩ái̯cî; -po̩ái̯ši: 531, 533.
lupo̩ái̯câ; -po̩ái̯ši̯: 548, 597.
lupu̯ái̯că; -pu̯ai̯ĉe: 657, 670.
lupu̯ái̯că; -pu̯ái̯ši̯: 461.
lupu̯ắi̯că; -pu̯ắi̯šĕ: 462.
lupo̩ắi̯că, [D] lupo̩ắi̯ĕ; -po̩ắi̯ĉĕ: 463.
łupǫ̩ica [a.]; łupu̯ắi̯ĉi̯: 464 + [H] vo͡uĉíṭi̯a; dvi vou̯ĉíṭi, [I, 1] wou̯ĉelʸíṭa; -lʸíṭe.
lupu̯ái̯ca̩ [a.]; lupói̯ši̯: 465 + [H] wou̯ši̯ṭi̯a̩; bílşĕ wo͡uši̯ṭ.
lupo̩ắi̯că; -pói̯ši̯: 466.
łupu̯ái̯ca̩; łupu̯ắi̯ši̯: 467 + [H] wo͡uĉi̯ṭi̯a; dvi vo͡uĉíṭe; vo͡uĉi̯ṭ.
lupu̯ái̯că; -pu̯ái̯ĉi̯: 468 + [II] lupo̩ái̯că; -pói̯ĉ.
lupu̯ái̯că; -pu̯ói̯š, -pu̯ắi̯ši̯: 469 + [*] lupu̯ái̯că; -pu̯ái̯ši̯.
lupu̯ái̯câ; -po̩ái̯ši̯: 470.
lupo̩ái̯câ; -po̩ái̯ĉi̯: 473.
łu̯pu̯ái̯cî; lupu̯ái̯ĉi̯: 474.
łupu̯ắi̯că; łupu̯ắi̯ši̯: 475.
lupu̯ói̯că; -pu̯ói̯ĉĕ: 476.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ši̯: 477.
lupu̯ắi̯că; -pu̯ắi̯ši̯: 478.
lupo̩ắi̯câ; -po̩ắi̯ši: 479.
lupu̯ái̯că; -pu̯ái̯ši̯: 480.
lupo̩ái̯ca̩; -po̩ái̯ĉi̯: 481.
lupu̯ái̯că; -pu̯ái̯ši̯: 482.
łupu̯ái̯că; -pu̯ái̯ĉi̯: 483.
lupu̯ái̯că; -pu̯ái̯ĉî: 484 + la hái̯tă.
lupo̩ắi̯că; -po̩ắi̯še: 486.
lupo̩ái̯câ; -po̩ắi̯ši̯: 487.
lupu̯ái̯că; -pu̯ái̯šĕ: 488.
lupu̯ói̯că; -pu̯ắi̯šĕ: 490.
lupo̩ái̯câ; -pu̯ái̯ši̯: 492.
lupu̯ái̯ca̩; -pói̯ši̯: 493 + [II] lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ši̯.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ši̯: 494.
lupo̩áⁱcă; lupu̯áⁱĉi̯: 495.
lupo̩ắi̯ca̩; -pu̯ái̯ši̯: 496.
ᵘo lupo̩ái̯câ; -póⁱšⁱ: 501.
lupo̩ắi̯că; -po̩ắi̯ĉe: 502.
lupo̩ắi̯că; -po̩ắi̯šĕ: 503.
lupu̯ái̯cî; -pu̯ái̯ši̯: 554.
lupu̯ái̯ca̩; -pu̯ái̯ši̯: 555.
lupo̩ái̯câ; -po̩ái̯ši̯: 556.
lupu̯ắi̯cî; -pu̯ắi̯ši: 558.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ẑi̯: 563.
lupo̩ái̯câ; -po̩ắi̯ši: 564.
lupu̯ái̯câ; -pói̯ˢ: 572.
lupᵘo̩i̯ca; -pᵘo̩i̯ši̯: 577.
lupu̯ắi̯câ; -pu̯ắi̯še̩: 578.
lupu̯ắi̯câ; -pu̯ắi̯ĉi̯: 579.
lupo̩ái̯cî; -po̩ái̯ši: 598.
lupo̩ái̯câ; -po̩ái̯ši: 600.
lupo̩ái̯că; -po̩ái̯še̩: 609.
lupo̩ái̯cî; -po̩ái̯ši̯: 611.
lupo̩ái̯câ; -po̩ái̯š: 612.
lupo̩ái̯câ; -po̩ái̯ši̯: 618.
lupo̩ái̯cî; -po̩ái̯š: 622.
lupo̩ái̯câ; -po̩ái̯še̩: 624.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯še̩: 625.
lupu̯ái̯ca̩; -pu̯ái̯ši̯: 628.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 632.
lupu̯ái̯ca̩; -pu̯ái̯ĉi̯: 636.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 639.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 642.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯š: 646.
lupu̯ái̯ca̩; -pu̯ái̯ši̯: 647.
lupu̯ái̯cî; -pu̯ái̯š: 650.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 655.
lupu̯ái̯că; -pu̯ai̯ĉe: 660 + [emfatic].
lupu̯ai̯cî; -pu̯ái̯ĉ: 662.
lupu̯ái̯cî; -pu̯ái̯ĉi̯: 663.
lupu̯ái̯cî; -pu̯ái̯ši̯: 665.
lupu̯ái̯ca̩; -pu̯ái̯ši̯: 666.
lupu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi: 669.

CERB, pl.

„cerf"

[1355]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la animalul sălbatic, mai mare decât ţapul, care are coarne lungi şi rămuroase?

AIS 519*; cf. ALC 910; ASLEF 270; NALR/ALRR: Mar. III 577; Olt. III MN pl. 93; Munt.Dobr. III MN, p. 258; Trans. IV MN pl. 106.

II. šerb; šerǵ: 497 - 499, 504 - 509, 511, 514, 517, 519 - 527, 529, 531, 533 - 537, 539, 541, 542, 545, 547 + ∞, 550, 551, 553, 556, 557, 560, 561, 567, 568, 571, 575, 577, 581, 583, 584, 588 - 590, 598, 600, 601, 603, 604, 607, 609, 611 + ∞, 612, 617 + ∞, 619 - 622, 623 + ∞, 624, 625 + [inf. s-a uitat în Chestionar să vadă dacă întrebarea este însoţită de figură], 627, 631, 634, 643, 645, 649, 667.
šerb; šerbⁱ: 489, 500, 512, 513, 515, 516, 518, 532, 540, 543, 544, 546, 549, 552, 558, 559, 569, 595, 597, 599, 605, 608 + ∞, 610, 613, 616, 628, 639, 646, 658.
ĉerb; ĉerbⁱ: 638, 648, 652, 655, 661, 662, 669, 670.
ĉerb; ĉerǵ: 585, 586, 596, 642, 654, 664, 666.
šerb; šerbⁱ, šerǵ: 566 + [k] [pl.], 578, 582, 592, 594 + [k] [pl.], 606 + [k] [pl.].
šerb; šerd́: 572, 576.
ĉerb; ĉerbⁱ, ĉerǵ: 580 + [k] [pl.], 641.
šerb; ĉerǵ: 630, 650.
šerbᵘ; šerbⁱ: 637, 659.
šerbᵘ; šerǵ: 640, 668.
šerbᵘ; šerǵ: 647, 656.
šĕrb̦; šĕrbĝ: 461.
šĕrb̦; šĕrbĝⁱ: 462.
ĉărpⁱ [pl.]; ĉărpʰ: 463.
ĉĕrb̦; ĉĕrb̦ⁱ: 465 + [H] ᵘo̩lini̯; dva o̩ľéńi̯; o̩ľeńĭ.
ĉĕrb̦; ĉerbⁱ: 467 + [H] o̩ľíń; dva o̩ľéńi; o̩ľe̩ńu̯.
ĉĕrb̦; ĉerd́: 468 + [II] ĉerb̦; ĉerᵇd́.
ĉerb; ĉerbĝ: 469 + [*] ĉerb̦; ĉerb̦ⁱ.
šerb̦; šerb̦ⁱ: 470.
šerb; šerbĝ: 471.
šerb; šerbẑ: 472.
ĉerb̦; ĉerbd́: 473.
ĉĕrb̦; ĉĕrǵⁱ: 474.
ĉĕrb̦ʰ; ĉĕrǵ, ĉĕrĝ: 475.
ĉĕrb̦; ĉĕrᵇĝ: 476.
šĕrb̦; šărǵ: 477.
šĕrb̦ʰ; šĕrb̦ⁱ: 479.
šĕrb̦; ĉĕrb̦ⁱ: 480.
ĉerb̦; ĉerǵ: 481.
šⁱerb̦; šerǵ: 482.
ĉĕrb̦; ĉĕrǵⁱ: 483.
ĉerb̦; ĉerǵ: 484.
šĕrbu [a.]; šⁱerḱ: 485.
ši̯ĕrb̦; šĕrbĝ: 486.
šĕrb̦ʿ; šĕřǵ: 487.
ši̯erb̦; šĕrbĝ: 490.
šĕrb̦; šĕrbĝ: 491.
šerb̦; šerbǵ: 492.
šⁱérbu [a.]; šⁱerb̦ⁱ: 493 + [II] šĕrb̦; šĕrǵ.
šerb̦; šerbĝ: 494.
ĉⁱĕrpʰ, ĉĕrḱʰ: 495.
ĉĕrb̦; ĉerb̦ⁱ: 496.
ĉĕrb̦; ĉĕrǵ: 502.
šĕrb̦ⁱ; šĕrĝⁱ: 503.
še̩rb; še̩rǵ: 510.
še̩rb; še̩rbⁱ: 528.
šerb; šerǵ: 538.
še̩rb; šerbⁱ: 548.
šⁱerbʿ; šⁱerĝⁱ: 554.
šⁱerb̦; šⁱerb̦ⁱ: 555.
šerb; šerbⁱ: 562.
šĕrb̦ⁱ; šĕrb̦ʰ: 563.
šerb̦; šerǵ: 564.
ĉĕrbʿ; šerb̦ⁱ: 565.
šerb; šerd́: 573.

ŝerb; ŝerbd́ : 574.
čerb; čerǵ : 579.
ŝerb; ŝerbⁱ : 587.
ŝerb; ŝerb : 591.
ŝerb; ŝerǵ : 593.
ŝerb; ŝeřǵ : 602.
ŝerbᵘ; ŝerǵ : 614.
ŝérbu [a.]; ŝerbⁱ : 615.
ŝerḅ; ŝerǵ : 618.
ŝerb; ŝerb : 626.
čerb; čer [ɛ] ŝerǵ : 633.
čérbu [a.]; čerǵ : 651 + [inf. nu a văzut animalul] în figúrĭ 'în realitate'.
čerbᵘ; čerbⁱ : 653.
ŝerb; čerbⁱ : 663 + cerbⁱ sulițárⁱ „cu coarne fără ramuri"; sî butuşắsc 'se bat cerbii'; orắcîi̯i [cerbii] [inf. îi place să povestească despre animalele din pădure].
čérbu [a.]; čěrḅⁱ, bou̯; bo̯i̯ : 464 + [H] ᵘół'iń; dva ó̯li̯eṇi̯, [I, 1] dva ᵘol'íńi.
ŝěrḅ; ŝěrǵ, bᵘou̯ salbátᵛic; boi̯ salbátᵛiŝ : 478.
čerb; čerbⁱ, [ρ] țak', sălbátič : 632.
čerǵ, țak' [pl.]; čerb, țap : 660.
țap; țapⁱ : 629, 635.
țap; țak' : 636, 644.
țapʰ : 488 + [ρ] la țak' de̯-ai̯işti̯a căpri di pădúri, [k] sⁱerb, ŝerḅ, „la şi̯erb; śi̯erǵⁱ a văzut numai coarne, pe perete".
țap, [ρ], [k] sⁱěrphʰ; dói̯ sⁱerk' : 501.
țap; țak', ŝerb; ŝerbⁱ : 530.
țap; țak', čerb; čerǵ : 657.
țak', [ρ] ŝerǵ; ŝerb, țapᵘ : 665.
bou̯ salbátᵛi̯c; boi̯ salbátᵛi̯ŝ : 466.
bou̯ salbátic sau̯ [R] ŝerb; ŝerǵ : 570.

VIEZURE, pl.

„blaireau"

[1357]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici animalului acela, mai mic decât un câine, cu picioare scurte, cu capul lunguieț, care trăieşte în pădure şi strică noaptea porumbul?

ALF 134; AIS 436; ALL 542; cf. ALG 14; ALMC 368; ALA 1167; cf. ALC 868, 1215; ALAL 511; ALB 872; ALFC 738; ALIFO 449*; ALJA 962; ALLOc 344, 345; ALLOr 438, 439; ALRR 212; ALN 620; ALO 395; ALP 938; ALAran 1199; Mill 55; Roll 45; ASLEF 270; NALR/ALRR: Mar. III 579; Olt. III 543; Ban. III 439, CDXII, DLXX; Munt.Dobr. III 431; Trans. IV 514.

II. bursúc; -súŝ : 466, 470 - 472, 485, 486, 489 - 492, 497 - 500, 504 - 534, 536 - 553, 555 - 562, 564, 566 - 578, 581 - 584, 587 - 592, 595, 596, 597 + „te̯-apúcâ di bo̯áşâ, dacă nu eşti atent; sar la ᵘom", 598 - 602, 604, 605, 606 + sî repédi̯ la co̯ái̯i̯, 607 - 613, 617 - 625, 626 + [inf. declară că a văzut recent, în sat], 627, 629, 630, 634, 635 + [ɛ], 639, 643 + [ɛ], [σ]; [are] formátu pórcului̯ ńistréț, 650, 652, 655, 658 + poponéte; -néț „din piei se fac mănuşi; strică la grâu; ca un şoarece mare, cu *urechiuşi*; se ridică în două picioare", 667.
bursúc; -súč : 468, 469 + [*] bursúc; -súŝ, 473, 481, 579, 580, 585, 586, 632, 633, 636, 638, 641, 651, 653, 654 + [ɛ], 663, 664, 669, 670.
bursúcᵘ; -súŝ : 535, 603, 614, 615, 631, 637, 640, 647, 656, 659, 665, 668.
bursúcᵘ; -súŝ : 593, 644 + [ɛ], 645, 666.
bursúcʰ; -súŝ : 477, 487, 496.
bursúcᵘ; -súŝ : 646, 648, 649.
bursúc˂; -súč : 467 + [H] odi̯ẹn bu̯rsúc, tod_bursúcᵘ [rom.]; dva bursû̯k'é; bùrsu̯k'íu̯, 476.
bu̯rsúc˂; -súŝ : 478, 565.
bursúc˂; -súŝ : 479, 494.
bo̯rsúc˂; bu̯rsúŝⁱ : 483, 488.
bursúcu [a.]; -súŝ : 594, 628 + i̯i-s táta popşóiului̯.
bo̯rsúcʰ; -súŝ : 461.
bo̯rsúč [pl.]; bu̯rsúcʰ : 463.
bursúc, bîrsúc; bursúŝ : 464 + [H] bu̯rsúc; dva bursuk'é.
bu̯rsúc; -súŝ : 465 + [H] búrsuc˂; dva bursúk'e; bursuk'íu̯.
bu̯rsúc˂; -súč : 474.
bursúc; -súč : 475.
bu̯rsúcu [a.]; -súŝ : 480.
bursúc; bu̯rsîŝ : 482.
bursúc˂; bo̯rsúč : 484.
bursúcʰ; bu̯rsúŝ : 493 + [II] bu̯rsúc; -súŝ.
bo̯rsúcʰ; -súč : 495.
bu̯rsúcᵘ [a.]; bursúŝ : 501 + [pl.:] doi̯ ~.
bursúcʰ; -súč : 502.
bu̯rsúcʰ; -súŝ : 503.
bu̯rsúc; bu̯rsúŝ : 554.
bursúcʰ; -súŝⁱ : 563.
bursúc; -súŝ, [k] -súŝ : 616.
bursúc; bu̯rsúč : 642.
bursúcᵘ; -súč : 657.
bursúč [pl.]; -súc : 660.
bursúcᵘ; -súč : 662.
bursúc, vízuri̯; bursúč, vízurⁱ : 661.
ĝẹ́dîm; ĝẹ́dîmṇ : 462 + „se zice şi bursúc˂; -súŝ".

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 497, 510, 540, 542, 570, 621, 629, 632 şi 645.

DIHOR, pl.

„putois"

[1358]

I. [Întrebare indirectă] Dar la acela cât o pisică şi care mănâncă puii mici de găină (de obicei numai capul puilor)? (Vezi întrebarea precedentă).

ALM 295; ALF 601, 1686; cf. AIS 437, 439; ALL 539, 541; ALG 11, 12; ALMC 367, 368; ALCe 567; ALA 823; ALEA 433; ALAL 512, 515; ALB 869, 871; ALFC 734, 736; ALIFO 449*; ALJA 960, 963; ALLOc 343; ALLOr 437, 440; ALLR 211; ALN 620; ALO 398; ASLEF 271/235; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 93; Mar. IV MN pl. XLII; Ban. III 440; Munt.Dobr. III MN, p. 260; Trans. IV MN pl. 107.

II. díhur; díhurⁱ : 481, 489, 495 - 500, 504 - 511, 513 - 522, 524, 525, 527 - 529, 539, 541 - 543, 545, 546, 549, 552, 553, 564, 636, 637, 639, 650, 654, 655, 658 - 660, 662, 663, 665, 666.
díhor; díhorⁱ : 475, 512, 523, 530, 532 - 535, 537, 551, 597, 599, 604, 605, 608, 609, 611, 612, 616, 617 + „púti̯-a usturói̯ când ăl beléştⁱ", 618, 620, 621 + „îi̯ sămî̆ŝéni̯i̯ di vúlpi, [adică] seamănă cu vulpea", 624, 625, 627, 628, 630 - 634, 635 + „un om [Paraschiv Felea] e polocrít Díhoru", 638, 640, 641, 644 - 648.
dihór; dihórⁱ : 642, 651, 653, 657, 661, 664, 667 - 670.
dᵛíhol; dᵛíholⁱ : 544, 559, 566, 569, 577, 579, 581, 582, 589.
díhọr; díhọrⁱ : 536, 598, 600, 606, 613, 623.
dᵛíhur; dᵛíhurⁱ : 471, 479, 555, 575, 591.
dᵛíhul; dᵛíhulⁱ : 472, 556, 567, 588.
díhul; díhulⁱ : 492, 547, 568, 583.
díhor; díhọrⁱ : 586, 593, 607, 629.

d´ihul; d´ihul: 562, 573, 576.
díhoṛ; díhoṛ: 615, 619, 622.
dᵛíhoḷ; dᵛíhoḷ: 580, 584.
dᵛíhoṛ; dᵛihoṛ: 587, 595.
dihol; díhol: 601, 649.
dᵛíχur; d´íχur: 461.
d´ihoḷ; d´ihol´: 462.
d´ihoŕ [pl.]; d´ihoḷ: 463.
dᵛihuṛ; díhoṛ: 464+ [H] ĉîṛ;
dva hori, [I, 1] ḣir; ḣiřẹ.
díhoṛ; díhoṛ: 465+ [H] ḣir; dva hori; horiu̯.
díhor; díhor: 466.
dᵛihuṛ; dᵛihoṛ: 467+ [H] χîṛ;
dva χoṛî; horíu̯.
dᵛihor; dihor: 468+ acẹẹa i̯î i̯ [ɛ] ~, [II] dihur; dihur, díhur.
dᵛíhur; dᵛihur: 469+ [•] dᵛíhoṛ;
dᵛíhoṛ.
dihoṛ; dᵛihoṛ: 470.
d´ihur; d´ihur: 473.
díhuṛ; dihuṛ: 474.
dᵛihur; dᵛihur: 476.
díhur; díhuř: 477.
díhur; díhuř: 478.
díhuṛ; díhoṛ: 480.
díhulu [a.]; díhulᵛ: 482.
díhor; díhoṛ: 483.
díhulu [a.]; díhul: 484.
d´ihuṛ; d´ihur: 485.
d´ihoṛ; d´ihoř: 486.
díhur; díhuř: 487.
díhur; díhuṛi: 488.
d´ihor; d´ihor: 490.
d´ihur; d´ihur: 491.
ǵíhuḷ; ǵíhul: 493+ [II] dᵛíhul;
dᵛíhul.
dᵛíhur; d´íhur: 494.
díhul, un díhul; doi̯ díχul: 501.
díhur; díhuř: 502.
ĝíhuḷ; ĝíhuḷ: 503.
díhor, [k] díhur; díhur: 526.
díhór; díhór: 531.
dᵛihór [pl.]; dᵛíhor: 538.

díhoṛ; díhoṛ: 540.
díhor; dihór: 548.
d´íhor; d´íhor: 550.
ǵihoṛ; ǵihor: 554.
dᵛíhoḷ; dᵛíhul: 557.
d´íhoḷ; d´íhoḷ: 558.
ǵíhor; ǵíhor: 560.
ǵíhur; ǵíhur: 561.
d´íhoḷ; d´íhul´: 563.
bívuḷ, [k] bihuṛ; bíχuř, [k] d´íhul;
d´íhul´: 565.
d´íhoṛ; d´íhoṛ: 570.
ǵíhoṛ; ǵíhur: 571.
ĝíhul; ĝíhul: 572.
bĝdíhul; bĝíhul: 574.
díhoḷ; díhoḷ: 578.
dᵛíhol; dᵛíhoḷ: 585.
dᵛíhor; dᵛíhor: 590.
[•] dᵛíhoḷ; díhor; dᵛíhor: 592.
dᵛíhoṛ; dᵛíhor: 594.
ǵíhol; ǵíhol: 596.
d´íhoṛ; d´íhoṛ: 602.
ǵíhor; ǵíhor: 603.
đíhol; đíhol: 610.
díhoru; díhor: 614.
díhoru [a.]; díhor: 626.
díhori [sg.]; díhor: 643.
díhuru; díhur: 652.
díhuru; díhur: 656.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 520, 555, 632.

CÂRTIŢĂ, pl.

„taupe"

[1359]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la aceea mai mică decât dihorul (s-a folosit răspunsul de la întrebarea precedentă), care trăieşte sub pământ, sapă mereu şi face muşuroi?

ALM 290; ALF 1286; AIS 447; ALL 551; ALG 5; ALMC 363; ALPO 510; ALA 1162; ALEA 430; ALC 1210; ALAL 505; ALB 881; ALFC 744; ALJA 165; ALLOc 340; ALLOr 434; ALLR 206; ALN 630; AlAls 233; cf. ALO 393; ALP 939; ALAran 1194; Br 1544, Roll ¹8; ASLEF 267/232;
NALR/ ALRR: Mar. III 580; Olt. III MN pl. 93; Munt.Dobr. III 432; Ban. III 441; Trans. IV 515.

II. cîrtiţă; cîrtiţ: 472, 489, 498, 504 - 506, 508, 514, 517, 518, 523, 526, 528, 530, 532, 538, 542, 545, 551 - 553, 556, 560, 561, 570, 571, 574, 575, 578, 579, 588, 589, 592, 600+ ţîncu pămîntulu; ţîs, „e mai mare decât cârtiţa; nu vede; trăieşte în pământ", 604, 606, 624, 626, 628, 645, 646, 652, 653, 654+ gurlán; gúrlán: „ca un şoarece, mai mare; face *muşunoaie*, mai multe", 659.
cîrtiţî; cîrtiţ: 531, 533, 535, 536, 537+ cîni di pămînt sau̯ ţîncu pămîntulu, „e negru, cu un cap mare; trăieşte în pământ ca şi cârtiţa", 540, 550, 557, 559, 567, 580, 584, 585, 591, 594 - 597, 598+ ţîncu pămîntulu; ţîs, „n-are ochi; e mai mare ca cârtiţa şi e cenuşiu", 601+ „popîndắu̯; -dắi̯, alt animal asemănător", 605, 607 - 609, 613, 617, 618, 648, 649.
cîrtiţă; ~: 497, 499, 500, 509, 511, 513, 515, 516, 519 - 521, 524, 527, 529, 534+ la cárti-i̯ zîši stoból; -ból, 539, 544, 546, 549.
cîrtiţî; cîrtiţ: 547, 590, 615, 616, 620, 621, 661.
cîrtiţă; cîrtiţ: 522, 548, 599, 622, 627, 660.
cîrtᵛiţâ; cîrtᵛiţ: 471+ [•] cîrtiţă; cîrtiţ, 481, 572, 576.
cîrtiţă; ~: 507, 541, 543.
cîrtiţâ; cîrtiţă: 477, 487.
cîrt´iţâ; cîrt´iţ: 491, 494.
cîrtiţî; cîrtiţ: 501+ [pl.:] „două ~", 566.
scîrtiţâ; scîrtiţ: 510, 525.
cîrtᵛiţî; cîrtᵛiţ: 573, 603.
cîrtiţî; cîrtiţ: 582, 602.

cîrtiţî; cîrtiţ: 619, 662+ [sau] guzgán ḱor.
cîrtiţă; cîrtiţ: 629, 656.
cîrtiţa [a.]; cîrtiţ: 464+ [H] ḱẹrti̯éna; dvi ḱi̯erti̯éṇi̯.
cîrtiţă; cîrtiţ: 465+ [H] ḱi̯rti̯ẹna; dvi ḱi̯rti̯éni; ḱi̯rti̯én.
cîrt´iţă; cîrt´iţ: 466.
cîrtᵛiţu [a.]; cîrtᵛiţ [plf.]: 467+ [H] ḱirḱẹna; dvi ḱirḱẹri; ḱirḱẹn.
cîrtiţă; cîrtiţ: 468+ [II] cîrtiţă; cîrtiţ.
cîrtiţă; cîrtiţ: 474.
cîrtᵛiţă; cîrtᵛiţ: 475.
cîrtᵛiţă; cîrtᵛiţî: 476.
cîrtiţă; cîrtiţ: 478.
cîrtiţâ; cîrtiţ: 479.
cîrtiţă; cârtiţ: 480.
cîrtiţă; cîrtis: 482.
cîrtiţă; cîrtiţ: 483.
cîrtiţă; cîrtiţ: 484.
cîrt´iţî; cîrt´iţ: 485.
cîrtᵛiţă; cîrtᵛiţ: 486.
cîrtiţâ; cîrtiţî: 488+ ~ la noi̯ sî spúṇi̯a.
cîrt´iţă; cîrt´iţ: 490.
cârtiţâ; cârtiţ: 492.
cîrtiţa [a.]; cîrtiţ: 493+ [D] „nu se zice *guz*, *cârticer*", [II] cîrtiţă; ~, cîrtiţ.
cârtiţă; cîrtiţ: 495.
cârtiţa [a.]; cârtiţ: 496.
cîrtiţă; cîrtiţ: 502.
scîrt´iţă; scîrt´iţ: 503.
scîrtiţă; ~: 512.
scîrt´iţă; scîrtᵛiţî: 554.
cîrtᵛiţî; cîrtᵛiţî: 555.
cîrt´iţî; cîrt´iţ: 558.
cîrt´iţa; cîrt´iţ: 562.
cîrtᵛiţă; cîrt´iţ: 563.
cîrḱiţâ; cîrḱiţ, cîrtiţ: 564.
cârt´iţă; cârt´iţă: 565.
cîrtᵛiţî; cîrtᵛiţ: 569.
cîrćiţă; cîrćiţ: 610.
cîrtiţî; cîrtiţ: 611.
scîrtiţî; scîrtiţ: 612.
cîrtiţî; cîrtiţ: 623.

cîrtiță; cîrtiț: 625.
cîrtițî; cîrtiț: 631 + fáši mușuruáii di-aiístia.
cîrtiță; cîrtiț: 633.
crîtiț [pl.]; crîtiță: 637.
cîrtiț [pl.]; cîrtiță: 644 + moşînuáii di cîrtiță.
crîtițî; crîtiț: 650.
cîrtiță; cîrtiț: 669.
cîrtiță; cîrtiț: 670 + „face mușuró i".
cîrt'iță; cîrt'iț, [V] guzań [pl.]; -zán: 463.
cîrt'iță; ~, guz; guzań: 473.
cîrtiți; cîrtiți, ǵorlán Kor; ǵorlán Kor: 586.
cîrtiță; cîrtiț, guzgán Kor; guzgán: 664.
cîrtițói; ~: 568, 583.
guz; guj: 462, 469 + [*] guz; guj, cîrt'iți; cîrtiț.
guz sau cîrt'iți; guj, cîrt'iț: 461.
guz, cîrt'iță, guzán; guj, cîrt'iță, guzań: 470.
guzgán uorb; guzgán uorǵ: 632 + „și cîrtiță", 634.
guzgán uorb; guzgán: 630.
guzgán uorb; guzgán uorb: 635.
guzgán uorb; guzgán: 643.
guzgán, ~ Kor; guzgán: 666.
guzgán Kor [pl.]; guzgán: 665.
guzgán Kor; guzgán, cîrtiț [pl.]; cîrtiță: 655 + „în armată se spunea: orientarea după *moşunuáii di cîrtiță*".
guzán; -zán, [R] cîrtiță; cîrtiț: 577.
gurlán; -lán: 593, 658.
gurlán Kor [pl.]; gurlán, [ρ] cîrtiți; cîrtiț: 587 + „mai mici, cu botul ascuțit" (2).
gurlán Kor; gurlán Kor, cîrtiți: 663.
gurlánu uorb [a.]; gurlán uorǵ: 614.
gurlán, guzgán; gurlán, guzgán: 668 + [D] cîrtiț, „mai mici" [de mărimea unui ou].
ǵurlán Kor; ǵurlán Kor: 581.
ǵorlán Kor [pl.]; ǵorlán: 657.
uorbéti; -béț: 638.
uorbéț; ~: 640.
horbéti; -béț: 641 + „în carte: cîrtiță".
horbéț; ~: 642.
[ε], [ρ] orbéti; -béț: 651.
uorbéț; ~, cîrtiță; cîrtiț: 639.
şuáriĉ uorǵ [pl.]; şuáriĉi uorb: 636.
cățăl di pămînt; cățăi, [k] cîrtiți; cîrtiț: 647.
şobolán, [ρ], [ε] guzgán Kor; guzgán Kor: 667.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 540, 632, 646.

ARICI, pl.

„hérisson"

[1360]

I. [Întrebare indirectă] Dar la acela care are țepi peste tot corpul, care-l apără de duşmani? (Vezi întrebarea precedentă.)

ALM 350; ALF 687; AIS 441; ALL 548; ALMC 367; ALA 670; ALC 714; ALAL 514; ALB 880; ALFC 743; ALJA - L 95; ALLOc 346; ALLOr 435; ALN 629; ASLEF 266/231; NALR/ALRR: Mar. III 581; Olt. III MN pl. 93; Munt.Dobr. III MN, p. 260; Trans. IV MN pl. 107.

II. aríŝ; ~: 462 + [dacă e femelă:] ariŝuá̯ică; -ŝuá̯iŝi, 466, 470 - 472, 477 - 479, 486, 487, 489 - 494, 497 - 500, 504 - 546, 548 - 553, 556 - 562, 564, 566 - 578, 581 - 584, 587 - 593, 595, 596, 597 + [dacă e femelă:] ariŝoáicâ; -ŝoáiŝ, 598, 599, 600 + „se spune că mănâncă şărḱ", 602 - 605, 606 + [dacă e femelă:] ariŝoáicî; -ŝoáiŝi, 607 - 614, 616 - 623, 625 - 630, 656, 658, 659, 667.
aríĉ; ~: 473, 476, 481, 484, 579, 580, 585, 586, 636, 638, 651, 661, 663, 670.
aríŝu; aríŝ: 615, 631, 634, 635, 640, 644, 646, 647, 650, 652, 655, 665, 668.
aríĉu; aríĉ: 641, 653, 657, 664, 669.
aríŝu; aríŝ: 624, 645, 666.
aríŝu; aríŝ: 643, 648, 649.
aríĉu; aríĉ: 642, 654.
ariŝ; doi aríŝ: 461.
'arič; arič: 463.
aríĉ; aríŝ: 464 + [H] iijéc; dva iijiḱé, [I, 1] iijěc; iijěḱé.
arîŝ; ~: 465 + [H] iijéc; dva iijiḱé; iijiḱiu.
[ρ], [σ] arîiŝ; ~: 467 + [H] ucrainé..., [k] adícă huțănéşt'i ştiu [rom.] iijéc; dva iijiḱé; iijiḱiu.
ăaríĉ; doe arîĉ: 468 + [II] ariĉ; ~.
aríŝ: 469.
îaríĉ; ~: 474.
arič; ~: 475.
ăariŝ; aríŝ: 480.
ariŝ; arîŝ: 482.
ăarîĉ; ariiŝ: 483.
aríŝu [a.]; aríŝ: 485.
îarîŝ; dói arîŝ: 488.
aríŝ; ariŝ: 495.
ăaríŝ; doi aríŝ: 496.
aríŝ; dói arîŝ: 501.
aríĉ; ~: 502.
aríŝ; ăariŝ: 503.
hariŝ; ~: 547.
ariŝ; aríŝ: 554.
ariŝ; dói aríŝ: 555.
ăaríŝ; ~: 563.
ăariŝ; aríŝ: 565.
aríŝu [a.]; aríŝ: 594.
aríĉ; ~: 601.
aríŝ; aríĉ: 632.
aríŝu; aríĉ: 633.
aríĉu; aríŝ: 637.
aríŝu; aríĉ: 639.
aríĉu [a.]; aríĉ: 660.
aríŝ; aríĉ: 662.

VULPE, pl.

„renarde"

[1361]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la aceea roşcată, cu coada lungă şi stufoasă, care vine şi-ți fură găinile din coteț?

WLAD 64; ALM 281; ALF 1147; AIS 435; cf. ALL 541*, 547; ALG 1204; ALMC 369; ALEA 434; ALS 57, 58; ALAL 518; ALB 873; ALFC 740; ALJA 957; ALLOc 348; ALLOr 441; ALLR 213; ALN 620*; ALP 928; ASLEF 265; NALR/ALRR: Mar. III 583; Olt. III MN pl. 93; Ban. III 443; Munt.Dobr. III MN p. 262; Trans. IV MN pl. 107.

II. húlpi; hulp: 489, 497 - 500, 507, 508, 511 - 514, 516 - 527, 529 - 532, 534, 539, 541 - 546, 549 - 553, 579, 580, 591, 598, 617, 633, 635, 649.
vúlpi; vulp: 540, 548, 559, 562, 584 + blelésc húlpea 'vomit' [expresie înregistrată în anchetă], 596, 601, 608, 613, 627, 629, 630, 636, 639, 641, 644, 647, 650, 651, 654, 656, 659, 662, 667.
húlpi; hulḱ: 504, 506, 510, 528, 537, 567, 581, 583, 585, 586, 595, 600, 642, 665, 668.
vúlpi; vulḱ: 536, 566, 587, 590, 604, 605 + [*] vulp [pl.], 607, 611 + „pe Valea Racovei: húlpi", 612, 621, 634, 640 + îi delicátă şi huáță, áre tupéurili ii, 645, 648.
húlpi; hulḱ: 505, 515, 560, 564, 570, 575.
vúlpi; vulp: 557, 637, 638, 661, 669.
vúlpi; vulp, húlpi: 533 + [σ] [pl.] (2), 599 + [D] (2), [alt sens al cuvântului:] „un dar pe care trebuie să-l facă mirele pentru flăcăii din alt sat", 609 + [B] (2), 620 + [B] (2), [inf.a dat mai întâi ambele forme de sg.], 628 + [B] (2).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

húlpį; hulpʲ: 469+ [*] dʸíhuru [a.], [ε] vúlpea [a.]; vúlpį, [σ] húlpea [a.]; hulpį, 593, 610.
vúlpi, húlpi; hulpʲ: 509+ [k] [pl.], 538, 547+ [σ] (2).
vúlpi; vulpʲ, húlpi; hulpʲ: 558+ [B] (2), 606, 666.
vúlpį; vulḱ: 561, 625, 664.
vúlpi; vulpʲ, [k] vulḱ: 631, 652, 658.
húlpį; hulʹḱ: 478, 481.
húlpį; hulʸḱ: 487, 492.
vúlpi, húlpi; hulḱ: 535+ [k] [pl.], 624.
húlpę; hulḱ: 577, 578.
húlpi; hulpʲ, [k] hulḱ: 582+ [forma a doua de pl. a fost obţinută după î.1363], 594.
vúlpę; vulpʲ: 616, 655.
vúlpe; vulpʲ: 653, 670.
hųlpį; húlpĉʲ: 461.
húlpę; hulᵖĉʲ: 462.
húlpe; hulpťʲ: 463.
ʷúlpįa [a.]; ʷulpį: 464+ ulpųáįcą; ulʹpųáįca saų doų‿ulpųáįşį [răspuns obţinut după î.1362]; [H] lîşéţįa; dvi lîşéţį, [I, 1] lʸeşįéţįa; lʸéşįę.
vúlpę; vúlpį: 465+ [H] pártęa fimeįáscî [rom.]: [k] lîşéţįa; dvi lîşéţį [inf. a dat mai întâi termenul masculin şi s-a corectat după î. 1362].
vúlpe, húlpe; hulĉ: 466.
húlpįà [a.]; húlpì: 467+ [H] lîşéţįa; dvi lîşéţį; lîşéţ.
húlpį; hulʹḱ: 468+ [II] vúlpį, húlpį; hulťʹ, vulpʲ.
húlpį; ~: 470.
húlpį; hulpĉ: 471.
vúlpę; vulpʲ, húlpę; hulpʲ: 472.
vúlpį, húlpį; hulpť: 473.
ђúlpį; ђuʹḱ: 474.
húlpę; húlʹḱʲ: 475.
húlpį, vúlpį; húlpĉį: 476.
húlpį; húlpį, hulʹḱ: 477.
húlpį; hulpʲ: 479.
húlpį; hulpʰ: 480.

húlpį; hulʹḱ: 482.
vúłpęa [a.], [k] húłpęà; hułpḱ: 483.
vúlphę, vúlpì, [D] hũlpì: 484.
vúlpi; vulpʲ, [D] húlpi; hulpĉ: 485+ dʹi fapt, cuvîntu ţărăńésc [este] ~ (2).
húlpe; hulpĉ: 486.
vúlpįįę; vulpį, [D] hulʹḱ [pl.]; húlpįę: 488.
húlpe; hulpĉʲ: 490.
húlpį; hulpť: 491.
vúlpęa [a.] ᵘorʲ húlpįę; húlpį: 493+ [II] húlpį; ʰulḱ.
húlpį; hulpť: 494.
húlpi; hulʹḱ: 495.
vúlpęa [a.], vúlpi; vulpʲ: 496.
vúlpi; vúlpį: 501+ „două ~", [D] şî húlpi.
ʰúlpį; hulpʲ: 502.
húlpęą [a.]; hulʸḱ: 554.
vúlpį; vulʸĉ, [σ] húlpį: 555+ amú s-ᵘo modificát cu vî [inf. se referă la sunetul iniţial al cuvântului]; ᵘorʲ cu hî, ᵘorʲ cu vî; húlpi-į dim‿vįeĉími, trecút.
húlpį; ~, [R] vúlpį; ~: 556.
húlpį; hulč̂ʲ: 563.
vúlpę, [σ] hųlpį; hųlĉ: 565+ da, asă̦ ḑic ųámini, ~.
húlpi; húlʸḱ: 568.
húlpi; hulĉ: 569.
húlpį; hulʸḱ: 571.
húlpį; hulĉ: 572.
húlpi; hulť: 573.
ђúlpį; ђulť: 574.
vúlpi, [k] húlpi; hulť: 576.
húlpį; hulḱ, [R] vúlpį; vulpʲ: 588.
vúlpį; vulpʲ, [V] ђúlpį; ђulḱ: 589.
húlpį; hulpʲ, [R] vúlpį; vulpʲ: 592.
vúlpį; vulpʲ, [D] [B] húlpi; hulpʲ: 597.
vúlpę; vulʸḱ: 602.
húlpi; hulḱ, [R] vúlpi; vulḱ: 603.
húlpi; hulḱ, vulḱ: 614.
vúlpį, [ρ], [B] húlpi; hulpʲ: 615.

vúlpi, [D], [B] húlpi; vulpʲ, [k] vulḱ: 618.
vúlpi; vulḱ, húlpi; hulḱ: 619.
húlpį; hulḱ: 622.
húlpį; vulḱ: 626.
vúlpį; vulḱ: 623+ [B] „şi húlpi", 632+ [răspuns obţinut mai târziu în anchetă:] vulpʲ.
húlpi; ~, [k] hulpʲ: 643+ [poreclă:] Húlpi Kųárâ.
vúlpi; vulpḱ: 646.
húlpe; hulḱ: 657.
vúlpęa [a.]; vulpʲ, [k] vulḱ: 660.
vúlpį; vulpʲ: 663.
cųána húlpi; húlpį, hulʹĉ: 503.

VULPOI, pl.

„renard"

[1362]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă este parte bărbătească? (Vezi întrebarea precedentă).

ALLOc 348; ALLOr 441; NALR/ALRR: Olt. III 544; Mar. IV MN pl. XLII; Munt.Dobr. III MN, p. 262; Trans. IV MN pl. 107.

II. hulpói̯; ~: 463, 469+ [*] hulpói̯; ~, 471, 472, 482, 489 - 491, 493+ [II] ʰulpᵘói̯; ~, 497 - 500, 504 - 532, 534, 535, 537 - 539, 541 - 546, 549, 551 - 556, 558, 560, 567 - 569, 571 - 583, 586, 591, 593 - 595, 597 - 599, 610, 617, 619, 622, 642, 657, 670.
vulpói̯; ~: 488+ şî hulpói̯, 536, 540, 547, 548+ „şi hulpói̯", 550, 557, 559, 561, 562, 566, 584, 587, 590, 596, 601, 602, 604, 605, 606+ şî hulpói̯; ~; îi̯ ţîntát în‿coádî; îs puricóş, 607 - 609, 611 - 613, 616, 621, 623, 625, 626, 629, 630, 648, 651, 655, 656, 658, 660, 662, 663.
hulpᵘói̯; ~: 462, 473, 477+ [dacă este femelă:] hulpųáicâ; -pųáişi, 478, 480, 481, 502, 564+ hulpọáicâ „partea femeiască", 637+ [este porecla inf.].

hulpói̯ᵘ; -pói̯: 603, 624, 633, 635, 649, 666, 668.
vulpói̯ᵘ; -pói̯: 614, 631, 644, 650, 654, 664.
vulpói̯ᵘ; -pói̯: 632, 634, 636, 645, 647.
vulpói̯ᵘ; -pói̯: 640, 641, 646, 653, 667.
vulpói̯; ~, hulpói̯; ~: 588+ [R] (1), 589+ [V] (2), 592+ [R] (1), 618+ [B] (2), [inf.a dat mai întâi ambele forme de sg.].
hųlpᵘói̯; ~: 476, 487, 503.
vulpᵘói̯; ~: 638, 652, 659.
hulpói̯; ʰulpói̯: 470, 486.
ʰulpói̯; ~: 492, 494.
hulpói̯; ~, vulpói̯; ~: 533, 620+ [inf. a dat mai întâi ambele forme de sg.].
hulpói̯ᵘ; -pói̯: 628+ [!], 665.
χulpųói̯; hulpųói̯: 461.
vulpói̯; ~: 465+ [H] li̯ěs, lę̌s; dva lésį; lę́şîu̯.
hulpói̯; ~: 466.
[ε] vulpói̯; hųlpói̯ş, [D] vulpói̯: 467+ [H] lîşéţįa, uná, dácî-i̯ i̯ěl, îi̯ [rom.] lěs.
hulpᵘói̯; -pᵘói̯: 468+ [II] vulpói̯, -pói̯; ~, ~.
hųlpᵘói̯; ~: 474.
hulpᵘói̯; ʰulpᵘói̯: 475.
vulpói̯; hulpói̯: 479+ [pronunţarea formei de pl. a fost influenţată de faptul că atenţia inf. a fost distrasă].
hųlpṓi̯; ~: 483.
vulpói̯; ~, hulpṓi̯: 484.
hųlpói̯; hulpói̯: 485+ saų hulpųáicâ [dacă este femelă].
vulpói̯; -pᵘói̯: 495.
vųlpói̯; vulpói̯: 496.
ʰulpói̯; hųlpói̯: 501.
hulpᵘói̯; ~: 563.
χolpųói̯; ~: 565.
hulpói̯; ~: 570.
hulpói̯u [a.]; -pói̯: 585.
hulpói̯ᵘ; ~: 600.
hulpói̯ᵘ; -pói̯: 615.
vulpói̯; ~, hulpói̯: 627.
vulpói̯ᵘ; -pói̯: 639.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

hulpói̯ꞷ; -pói̯: 643.
vulpói̯ꞷ; -pói̯: 661.
hulpói̯, [k] vulpói̯; ~: 669.
[ρ] [ε] un ulp; doi̯ vulpʰ: 464⁺ [primul răspuns:] úl'pu̯ sau̯ ʰulpu̯ái̯cî, [I, 1] wulpu̯ói̯; ~, [H] li̯éski; dva li̯ésî, [pentru feminin:] lĕséți̯a, țúca‿adícâ [rom.], ᵘodná țúca, lîséți̯a; dvi țúți̯, [I, 1] lʸi̯es; lʸi̯ési̯e.

IEPURE, pl.

„lièvre"

[1364]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela mic, fricos, cu urechile lungi şi cu picioarele dinainte mai scurte, pe care îl împuşcă vânătorul?

Cf. ALR II s.n. 681; ALM 185; ALF 769; AIS 521; ALL 544; ALG 10, cf. 1081; ALMC 372; ALPO 322; ALA 884, cf. 478; cf. ALEA 436; ALC 929; ALAL 524; ALB 876; ALFC 739; ALIFO 450; ALJA 791, 953; ALLOr 445; ALLR 216; ALN 613, 622, 750*; ASLEF 273/287; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 93; Mar. IV MN pl. XLII; Munt.Dobr. III MN, p. 264; Trans. IV MN pl. 107.

II. i̯épuri; i̯épurⁱ: 482, 497 - 500, 504, 506 - 514, 516 - 535, 537 - 553, 557 - 559, 562, 564, 567, 569, 570, 573, 576, 579 - 582, 586, 587, 590, 591, 595, 596, 599 - 605, 607 - 609, 611, 613, 614, 617 - 620, 622, 624, 627, 629, 630, 634, 635, 636⁺ [ε], 639 - 643, 646, 648, 649, 651, 652, 654, 655, 658, 662, 667, 668.
i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 470, 471⁺ [*] i̯épuri; i̯épurⁱ, 481, 492, 494, 505, 515, 556, 560, 561, 568, 571, 572, 574, 575, 577, 588, 589, 592, 593, 597, 610, 612, 616, 621, 626, 637, 638, 661, 664, 669.
i̯epuri; i̯epurⁱ: 631 - 633, 645, 647.
i̯épure; i̯épurⁱ: 472, 657, 670.
i̯ĕpuri̯; i̯ĕpurⁱ: 475, 476, 478.
i̯ĕpure; i̯ĕpurⁱ: 463, 466.
i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 469⁺ [*] iĕpu̯ri̯; i̯épu̯rⁱ, 473.
i̯ĕpuri; i̯épurⁱ: 479, 487.
i̯épure; i̯épurⁱ: 484⁺ [AL], 578.
i̯épuri; i̯épurⁱ: 489, 598.
i̯épurli [a.]; i̯épurⁱ: 584, 585.
i̯ĕpu̯rʸe; i̯ĕpu̯rꞷ: 461.
i̯ĕpure; i̯ĕpurʸ: 462.
i̯epurî; i̯ĕpu̯ri̯: 464⁺ [H] zai̯ț; dva zái̯ți̯, [I, 1] zái̯iț; zai̯íțí.
i̯ĕpu̯rⁱe; i̯epu̯rⁱ: 465⁺ [H] zaes; dva zái̯ți̯; zái̯ți̯.
i̯ĕpuri̯ [!]; i̯ĕpurꞷ: 467⁺ [H] zaiț; záiți̯; zái̯ți̯u.
i̯ĕpuri̯ [pl.]; i̯ĭ i̯ĕpu̯r: 474.
i̯ĕpuri; i̯ĕpurʸ: 477.
i̯épurli̯ [a.] [!]; i̯ĕpurⁱ: 480.
i̯épurli̯ [a.]; i̯épu̯re: 483.
i̯epurli [a.], i̯epuri; i̯épu̯rⁱ: 485.
i̯epure; i̯ĕpurʸ: 486.
i̯epure; i̯epu̯rⁱ: 488.
i̯ĕpurle [a.], i̯ĕpure; i̯épurⁱ: 490.
i̯epuri̯; i̯ĕpurⁱ: 491.
i̯ĕpuri [!]; i̯ĕpurⁱ: 495.
i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 496.
i̯ĕpurli [a.], i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 501⁺ un ~; doi̯~.
i̯ĕpuri̯; i̯ĕpurʸ: 502.
i̯ĕpuri; i̯épurⁱ: 503.
i̯epuri̯; i̯epur̯ⁱe: 554.
i̯ĕpîri̯; i̯épu̯rⁱ: 555.
i̯ĕpu̯ri; i̯ĕpârⁱ: 563.
i̯ĕpurâ; i̯épurʸ: 565⁺ [la forma de pl., r mai deschis şi nevibrat, foarte uşor palatal].
i̯épurⁱ; ~: 566.
i̯épurle [a.]; i̯épurⁱ: 583.
i̯épuri, i̯épurli [a.]; i̯épurⁱ: 594.
i̯ĕpuri; i̯épurⁱ: 536.
i̯épurli [a.], i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 606.
i̯épuri; i̯épu̯rⁱ: 623⁺ şogîldán; -dánⁱ „pui de iepure, mai mare; şoldan".
i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 625.
i̯epuri̯; i̯épurⁱ: 628.
i̯epure; i̯épurⁱ: 644.
i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 650.
i̯épuri; i̯épurⁱ: 659.
i̯epuri̯; i̯epurⁱ: 660.
i̯epuri; i̯épurⁱ: 663.
i̯epuri̯; i̯epurⁱ: 665.
[AL] i̯epu̯ri; i̯epurⁱ: 666.
i̯epuri̯, i̯epuráş; i̯épurⁱ: 468⁺ [II] iĕpuri̯; i̯ĕpurⁱ.
i̯ĕpâri̯; i̯ĕpuràş: 493⁺ [contaminare cu structura accentuală a cuvântului nediminutivizat], [II] i̯épuri; i̯épurⁱ.
i̯epuráşꞷ; i̯épurⁱ: 653.
i̯épuri; i̯épurⁱ, şoşói̯ᵘ; -şói̯: 615.
i̯épurli [a.]; i̯épurⁱ, şoşói̯u [a.] [!]: 656.

III. S-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] în următoarele pct.: 522, 616.

IEPUROAICĂ, pl.

„hase, lapine"

[1365]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă este parte femeiască? (Vezi întrebarea precedentă).

ALFC 739; ALN 750*; ASLEF 270; NALR / ALRR: Mar. III 585; Olt. III MN pl. 94; Munt. Dobr. III 434; Trans. IV MN pl. 108.

II. i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯si: 499, 508, 516, 521, 522, 526, 527, 530, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 564, 570, 575, 576, 640, 643, 652, 659.
i̯epuru̯ái̯cî; -ru̯ái̯si: 536, 540, 550, 557, 559, 562, 566, 567, 573, 581, 582, 587, 590, 591, 594 - 596, 601, 602, 604, 605, 613, 634, 649, 658, 668.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯si: 489, 497, 498, 500, 504, 506, 507, 509 - 513, 519, 520, 524, 528, 529.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 471, 505, 525, 560, 568, 571, 574, 588, 593, 610, 637.
i̯epuro̯ái̯cî; -ro̯ái̯și: 531, 535, 547, 599, 611, 617 - 619, 620⁺ [nu a fost cerută forma de pl.].
i̯epuro̯ái̯câ; -ro̯ái̯și: 548, 597, 606, 609, 612, 621.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 629, 630, 644, 654, 655, 667.
i̯epuru̯ái̯cî; -ru̯ái̯și: 603, 614, 635, 648, 662.
i̯epuru̯ái̯cî; -ru̯ái̯ĉi: 580, 585, 586⁺ [pl. spontan], 651.
i̯epuro̯ái̯cî; -ro̯ái̯si: 533, 598, 608.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 472, 556.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 482, 625.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 515, 572.
i̯epuru̯ai̯câ; -ru̯ai̯si: 517, 523.
i̯epuro̯ái̯câ; -ro̯ái̯și: 537, 538.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 615, 616.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi: 636, 669.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi: 661, 664.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și: 461.
i̯ĕpuro̯ái̯că; -ro̯ái̯šĕ: 462.
i̯ĕpuro̯ái̯că; -ro̯ái̯čĕ: 463.
i̯i̯puru̯ái̯cî; i̯èpîrái̯ĉi: 464⁺ [H] zái̯ĉiha; zái̯tiki, dvi zái̯ți̯.
i̯i̯puru̯ái̯că; -ru̯ái̯și: 465⁺ [H] zaiĉi̯ĕha; dvi záiĉéhi̯, zàiĉéhi̯u.
i̯ĕpuro̯ái̯că; -rói̯și: 466.
i̯puru̯ái̯că; -ru̯ái̯și: 467⁺ [H] zaiĉi̯ha; dvi zaiĉi̯hi̯; [ε] zái̯ĉi̯, [k] zai̯iși̯.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯ĉi̯: 468⁺ [II] i̯ĕpuro̯ái̯că; -ro̯ái̯ĉe.
i̯ĕpuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și̯: 469⁺ [*] i̯epuru̯ái̯ca; -ru̯ái̯și̯.
i̯epuru̯ái̯câ; i̯epuru̯ái̯și: 470.
i̯epuro̯ái̯câ; -ro̯ái̯ĉi̯: 473.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯šĕ: 474.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯ĉi̯: 475.
i̯ĕpuro̯ái̯că; -ro̯ái̯ĉe: 476.
i̯ĕpuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯si: 477.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯si: 478.
i̯ĕpuro̯ái̯câ; -ro̯ái̯si: 479.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și: 480.
i̯epuro̯ái̯că; -rói̯ĉ: 481.
i̯ĕpuru̯ái̯că; i̯ĕpuru̯ái̯și: 483.
i̯epuru̯ái̯i̯că; i̯epuru̯ái̯ĉi: 484.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și: 485.

i̯ĕpurǫái̯că; -rǫåi̯șę: 486.
i̯ĕpurǫái̯câ; -ru̯ái̯și: 487.
i̯ẹ̆puru̯ái̯că; i̯ẹ̆puru̯ái̯și̯: 488.
i̯ępurǫåi̯că; -ru̯åi̯și̯: 490.
i̯ĕpurǫái̯câ; -rǫái̯și̯: 491.
i̯ępurǫái̯câ; i̯epurǫái̯și̯: 492.
i̯epuru̯ái̯câ; -rói̯și̯: 493 + [II] i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și̯.
i̯ĕpuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și̯: 494.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯ĉi̯: 495.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯șă: 496.
i̯ĕpurǫái̯câ; i̯ęurói̯ș: 501 + „o ~; două ~".
i̯ĕpurǫåi̯că; -rǫåi̯ĉi̯: 502.
i̯ĕpuru̯áⁱcă; -ru̯ái̯șę: 503.
i̯epuru̯ái̯că; -rói̯ș, [k] -ru̯ái̯și: 514.
i̯epuru̯åi̯câ; -ru̯åi̯și̯: 518.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și̯: 554.
i̯ẹpuru̯ái̯că; i̯epuru̯ái̯și̯: 555.
i̯epǫru̯åi̯cî; -ru̯åi̯și: 558.
i̯epuru̯åi̯câ; -rǫåi̯și̯: 561.
i̯ĕpuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și̯: 563.
i̯ëpuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 565.
i̯epuru̯åi̯cî; -ru̯åi̯și: 569.
i̯epurᵘói̯câ; -rói̯și̯: 577.
i̯epuru̯åi̯câ; -ru̯åi̯șę: 578.
i̯epuru̯åi̯câ; -ru̯åi̯ĉę: 579.
i̯epuru̯ái̯cî; -ru̯ái̯și̯: 583.
i̯epuru̯ái̯cî; -ru̯ái̯șę: 584.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și̯: 589.
i̯epurǫái̯câ; -rǫái̯și̯: 592.
i̯epurǫái̯câ; -rǫái̯și̯: 600.
i̯epuru̯ái̯cî; i̯epuru̯ái̯și̯: 607.
i̯epurǫái̯cî; -rǫái̯și̯: 622.
i̯epurǫái̯cî; -rǫái̯și̯: 623.
i̯epurǫái̯câ; -rǫái̯și: 624.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și̯: 626.
i̯epuru̯ái̯că; -rói̯ș(ᵘ: 627.
i̯epuru̯ái̯cî; -ru̯ái̯și̯: 628.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și̯: 631.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi̯: 632.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi: 633.
i̯epu̯ru̯ái̯câ; i̯epuru̯ái̯ĉi̯: 638.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și̯: 639.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi̯: 641.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi̯: 642.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯și: 645.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ș: 646.
i̯epuru̯ái̯că; -rói̯ș: 647.
i̯epuru̯ái̯cî; -rᵘói̯ș: 650.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi̯: 653.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯șⁱ: 656.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯ĉę: 657.
i̯epuru̯ái̯câ; -ru̯ái̯ĉi̯: 660.
i̯epuru̯ái̯cî; -ru̯ái̯ĉi̯: 663.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și̯: 665.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯și̯: 666.
i̯epuru̯ái̯că; -ru̯ái̯ĉe: 670.

III. În pct. 482, 543 şi 648 s-a obţinut mai întâi forma de [pl.].

IEPUROI, pl.

„lièvre (mâle)"

[1366]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă este parte bărbătească, cum îi zici? (Vezi întrebarea precedentă).

ALAL 523; ALN 750*; NALR / ALRR: Mar. III 586; Olt. III 546; Munt. Dobr. III MN, p. 264; Trans. IV MN pl. 108.

II. i̯epurói̯; ~: 470, 472, 473, 482 + [s-a obţinut mai întâi forma de pl.], 484 + [II] i̯ẹ́pure; i̯ẹ́purⁱ, i̯ẹ̆purói̯; ~, 485, 489, 492, 493 + [II] i̯ĕpurᵘói̯; ~, 497 - 501, 504 - 532, 534 - 553, 556 - 562, 566 - 569, 571, 572, 574 - 578, 580, 583 - 593, 595, 596, 598 - 600, 602, 605 - 609, 611 - 613, 618, 619, 621 - 623, 625, 627, 630 + [ε], 641, 651, 657, 662, 670.
i̯ĕpurói̯; ~: 463, 466, 474, 475, 477 - 480, 486, 495, 496, 502, 503.
i̯epuróiᵘ; -rói̯: 603, 614, 615, 624, 634, 635, 640, 646, 649.
i̯epurᵘói̯; ~: 637, 638 + [ε], 652, 658, 659.
i̯epurói̯; ~: 554, 660.
i̯epu̯rói̯; ~: 594, 597.
i̯epuróiᵘ; -rói̯: 631, 633.
i̯epurói̯(ᵘ; -rói̯: 647, 665.
i̯epurói̯(ᵘ; -rói̯: 654, 656.
i̯epurói̯; i̯epurói̯: 468 + [II] i̯ĕpurói̯; ~.
i̯ępurói̯; ~: 481.
i̯ĕpuróii̯; ~: 483.
i̯ĕpurᵘói̯; ~: 487.
i̯ẹ̆purói̯; i̯ẹ̆purói̯: 488.
i̯i̯purói̯; ~: 490.
i̯epurói̯; i̯ĕpurói̯: 491.
i̯ĕpurǫi̯; ~: 494.
i̯epurǫi̯; ~: 570.
i̯epurói̯; i̯epurói̯: 555.
i̯epu̯rói̯; ~: 626.
i̯epurói̯(ᵘ; -rói̯: 643.
i̯epurói̯(ᵘ; -rói̯: 648.
i̯epurói̯; ~, i̯epurⁱ: 632.
i̯épuri; i̯épurⁱ: 564 + i̯epurói̯; ~ „când e mare tare", 573, 581, 582, 601, 604, 650, 667.
i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 471 + [I, 1] i̯epurói̯; ~, 533, 579, 610, 620 + i̯epurói̯ „iepure mare", 661, 664 + [D], [ε].
i̯épuri: 628, 629, 636, 639, 642, 644, 666, 668 + „nu i̯epuróiᵘ".
i̯ẹ́purę; i̯ẹ́pu̯rʸ: 461.
i̯ẹ́pure; i̯ẹ́purʸ: 462.
i̯ẹ́puri: 464 + [H] zai̯ț.
i̯ẹ́pu̯ri̯; i̯ẹ́pu̯rʸ: 467 + [H] zai̯țⁱ.
i̯ẹ́puri̯; i̯ẹ́purⁱ: 469 + [•] i̯epurói̯; ~.
i̯ẹ́puri̯; i̯ẹ́purⁱ: 476.
i̯ẹ́puri; i̯ẹ́pu̯ri̯: 563.
[ε] i̯ẹpuri; i̯epurʸ: 565.
i̯epuri: 645.
i̯épuri̯; i̯épurⁱ: 653.
i̯épurę: 655.
i̯épuri̯: 663 + [ε].
i̯ẹ́pu̯ri, i̯i̯pu̯rói̯; i̯i̯purói̯: 465 + [H] zaẹț.
i̯épuri, [ε] i̯epurói̯(ᵘ; -rói̯: 616.
i̯épuri; i̯épurⁱ, i̯epurói̯; ~: 617.
i̯épuri̯, i̯epurᵘói̯; ~: 669.

III. În pct. 628, 629, 636, 639, 642, 644, 666 şi 668 nu s-a cerut forma de [pl.].

ŞARPE, pl.

„serpent"

[1369]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la acela lung şi subţire, care se târăşte pe pământ şi de care trebuie să te fereşti să nu muşte?

ALM 18; ALF 1221; AIS 452; cf. ALL 553*; ALG 37; ALMC 331; ALA 1134; ALEA 398; ALC 1183; ALAL 445; cf. ALB 925; ALFC 773; ALIFO 483; ALJA 991; ALLOc 302; ALLOr 386; ASLEF 192/161, 197/166;
NALR / ALRR: Mar. III 589; Olt. III 547; Munt. Dobr. III MN, p. 268; Trans. IV MN pl. 108.

II. şårpi; şărḱ: 489, 497 - 500, 504, 506 - 509, 511, 512, 514, 516 - 531, 533 - 536, 539, 541 - 545, 549 - 553, 557, 568, 575, 581, 585, 586, 590, 594 - 596, 598 - 600, 602, 603, 605 - 609, 611, 612, 614, 617 - 621, 624, 630, 631 + „şi: şárpi̯?", 632, 634 - 636, 640, 644, 645, 647, 648, 652 - 654, 658, 659.
şårpi̯; şărḱ: 538, 556, 560, 571, 583, 588, 589, 593, 626.
şárpi; şărḱ: 582, 601, 604, 651, 667, 668.
şårpi; şărpⁱ: 532, 540, 558, 584, 662.
şárpi; şărpⁱ: 559, 613, 639, 642, 655.
şårpi̯; şărḱ: 537, 622, 665, 666.
şárpi, şårpi; şărḱ: 633, 646 + [k] [sg.], 649 + [••] şårpi, 650 + [k] [sg.].
şårpi̯; şărĉ: 572, 574, 610.
şårpi̯; şărpĉ: 490, 494.
şårpi̯; şărḱ: 496, 548.
şårpi̯; şărpⁱ: 505, 637.
şárpi; şarḱ: 513, 546.
şárpi̯; şărḱ: 577, 669.
şárpi; şărpⁱ, [k] şărḱ: 579, 591.
şⁱårpi̯; şărpĉ: 461 + [•] şårpi sau gîndác; şărĉⁱ, gîndáș; [la

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

întrebarea anchetatorului vizând genul substantivelor respective:] číni̯-o ştʸi şi̯?.
şą̊rpe̜; şărpĉ: 462.
şą̊rpi̯; şărptʹi: 463.
şą̊rpi̯; şĕrĺ: 464⁺ [H] odná ḥắdină; dvi ḥắdi̯ń, [I,1] χádʸina; χadʸińe̜.
şą̊rpi̯; şărpi: 465⁺ [H] χagắ, dvi hagí; hagíu̯.
şę̊rpi̯; şărpĉ: 466⁺ [*] gujulíi̯ „şerpi, şopârle *de-aiestea*, de la pădure".
şą̊rpi̯; ~, [ρ] ~: 467⁺ [H] ḥắdʸină; dvi ḥădʸińi; ḥădʸińu̯, [D] odi̯én gîndắc; dva gîndăḱe̜; gîndaḱíu̯ 'gândacul de Colorado'.
şą̆rpi̯; şărḱ: 468⁺ [II] şą̆rpi̯; şărtʹ.
şę̊rpi̯; şărpĉ: 469⁺ [*] şą̊rpi̯; şărpi.
şą̊rpi̯; şărpĉ: 470.
şą̊rpi̯; şărpĉ: 471⁺ [*] şą̊rpi; şărpĉ.
şárpe̜; şărpi: 472.
şą̆rpi̯; şĕrptʹ: 473⁺ [*] [D] gujulíi̯-is acĕ́li̯e̜ tîrî̯ituári: şărpi, şopîrli̯; [**] şę̊rpi, [V] gîndác.
şą̊rpi̯; şîărki: 474.
şą̊rpi̯; şărki: 475.
şą̊rpi̯; şărpĉi: 476.
şe̜rpi; şărḱ: 477.
şę̊rpi̯; şăŕḱ: 478.
şą̆rpi; şărpi, şărḱ: 479.
şą̊rpili [a.]; şîărḱ: 480.
şĕrpi̯; şĕrḱ: 481.
şą̊rpi̯; şărḱ: 482.
şą̊rpi̯li̯ [a.]; şărpʰ: 483.
şĕ́rpi̯; şărḱ: 484.
şą̊rpe̜; şărtʹ: 485.
şą̊rpi̯; şărpĉ: 486.
şę̊rpi; şărki: 487.
şę̊rpi̯, şą̊rpi̯; şăŕki: 488⁺ (2): ~ la nói̯ sî̯ spúni̯.
şą̊rpi̯; şărptʹ: 491.
şą̊rpi̯; şărḱ: 492.
şą̊rpi̯li̯ [a.], [ρ] şą̊rpi̯; şărḱ: 493⁺ [II] şą̊rpi̯; şărḱ.
şą̊rpi; şîărḱ: 495.
şą̊rpi; dói̯ şărpi, [k] dói̯ şărḱ: 501.
şą̆rpi̯; şărḱ: 502.
şą̊rpi; şărpi, [k] şărĉi: 503.
şę̊rpi; şę̊rpi: 510.
şę̊rpi̯; şĕrpi: 515.
şą̊rpi; şărḱ: 547.
şą̊rpi̯; şărtʹ: 554.
şą̊rpi̯; şărpĺ: 555.
şárpi̯; şą̊rḱ: 561.
şą̊rpi; şărtʹ: 562.
şą̊rpi̯ą̆; şărpʰ, [k] şărĉi: 563.
şą̊rpi; şą̊rḱ: 564.
şą̊rpi̯; şărpi/ʰ: 565.
şą̆rpi; şărḱ: 566.
şą̆rpi; şărḱ: 567.
şą̊rpi; şărĉ: 569.
şę̊rpi; şĕrpi: 570.
şą̊rpi; şărptʹ: 573.
şą̊rpi; şărtʹ: 576.
şárpe̜; şărḱ: 578.
şą̊rpi; şărpi, [k] şărḱ: 580.
şą̊rpi̯; şărpi: 587.
şárpi̯; şărpi: 592.
şą̊rpi̯; şarḱ: 597.
şą̊rpi̯; şărpi, [k] şărḱ: 616.
şą̊rpi; şą̊rḱ: 623.
şą̊rpi̯; şărḱ: 625.
şárpili [a.]; şărḱ: 627.
şárpi; şîărpi: 628.
şárpi; şîărpi: 629.
şárpi̯; şarpi: 638.
şárpi; şarpi: 641.
şárpi, [k] şárpi; şărpi, şărḱ: 643.
şárpi̯li [a.], [ρ] şą̊rpi; şărḱ: 656.
şárpe; şărḱ: 657.
şą̊rpi; şărḱ: 660.
şárpi; şerpi: 661.
şárpi; şărpi: 663.
şą̊rpi̯; şărḱ: 664.
şárpe; şărpi: 670.
şą̊rpi̯; şărḱ, bălaur: 615.

III. În unele pct., s-au consemnat informaţii referitoare la speciile de şerpi cunoscute: şărḱ ńégri di pădúri, şărḱ roş, nopîrŝ; -pîrcâ, (3): „se face din colbéŝ [pl.]; -béc" (537), „sunt roş şi négri" (548), „guşteri, năpârcă, viperă, [şarpe] mare negru" (585), „(trei soiuri:) nopîrcâ; -pîrŝ, e galben tot; şą̊rpi̯ di ápâ, gălbui; şą̊rpi di pădúri, e negru" (597), „sunt verz, alǵ şi roş" (606).

ŞERPOAICĂ, pl.

„femelle du serpent"

[1370]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e parte femeiască, cum îi spui? (Vezi întrebarea precedentă).

Cf. AIS 452;
NALR / ALRR: Olt. III 548; Mar. IV MN pl. XLIII; Munt. Dobr. III 435; Trans. IV MN pl. 109.

II. şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi: 499, 508, 516, 521, 522, 526, 527, 529, 530, 532, 534⁺ da párc-o cunóştⁱ?! [= nu se poate distinge femela de mascul], la fiméi̯a ră poţ sî-i̯ zîŝ aşá, 539, 542 - 544, 546, 549, 551 - 553, 564, 565, 576, 629, 645, 652, 659.
şărpu̯ái̯cî; -pu̯ái̯şi: 536, 540, 550, 557, 559, 562, 566, 567, 569, 573, 581, 584, 587, 590, 591, 594 - 596, 601, 603 - 605, 613, 614, 649, 658, 668.
şărpu̯ắi̯câ; -pu̯ắi̯şi: 489, 497, 498, 500, 504, 506, 507, 509 - 514, 518 - 520, 524, 528, 541.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯: 470, 471⁺ [*] şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi, 525, 556, 560, 561, 568, 571, 572, 588, 589, 593, 610, 637.
şărpu̯ái̯cî; -pu̯ái̯şi̯: 558, 582, 607, 635, 648, 650.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯: 644, 646, 654 - 656, 667.
şărpo̯ái̯cî; -po̯ái̯şi̯: 599, 618, 619, 622, 623.
şărpu̯ái̯câ̜; -pu̯ái̯şi̯: 461, 630, 666.
şărpo̯ái̯câ; -po̯ái̯şi̯: 491, 538, 606.
şărpo̯ái̯câ; -po̯ái̯şi̯: 537, 597, 624.
şărpo̯ái̯câ; -po̯ái̯şi: 548, 612, 621.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi: 585, 633, 651.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 638, 657, 669.
şarpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi: 487, 545.
şărpu̯ái̯câ̜; -pu̯ái̯şi̯: 496, 639.
şărpu̯ắi̯câ; -pu̯ắi̯şi̯: 515, 577.
şărpu̯ai̯câ; -pu̯ai̯şi: 517, 523.
şărpo̯ái̯cî; -po̯ái̯şi: 531, 598.
şą̆rpu̯ái̯câ; şărpu̯ái̯şi̯: 574, 575.
şărpu̯ái̯cî; -pu̯ái̯ĉi: 580, 586.
şărpu̯ái̯cî; -pu̯ái̯şi̯: 583, 602.
şărpo̯ái̯câ; -po̯ái̯şi: 608, 609.
şărpu̯ái̯câ̜; -pu̯ái̯şi̯: 615, 640.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯: 616, 625.
şărpo̯ái̯cî̜; -po̯ái̯şi: 617, 620.
şărpu̯ái̯cî̜; -pu̯ái̯şi̯: 631, 647.
şărpu̯ái̯câ̜; -pu̯ái̯ĉi̯: 632, 636.
şărpu̯ắi̯că; -pu̯ắi̯şĕ: 462.
şărpo̯ắi̯că; -po̯i̯ĉî: 463.
şărpu̯ái̯cî̜; şĕrpu̯ái̯şi̯: 464⁺ [H] ?, #.
[ε] şărpu̯ái̯că̜; şą̊rpói̯şi̯: 465⁺ [H] ?, "Nu se face deosebire".
şarpo̯ái̯câ; -po̯ái̯şi̯: 466.
ẵ [ε] şⁱerpu̯ái̯că̜; şĕrpói̯: 468⁺ [II] şĕrpo̯ái̯că; -pói̯ĉi̯.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯óişi̯: 469⁺ [*] şą̆rpu̯ái̯că̜ sau̯ vípârâ; şą̊rpu̯ái̯şi̯.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şe̜: 472.
şĕrpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯ĉi̯: 473⁺ [**] [ε] gîndácâ, „dar n-o putea observa, numai dacă era tare groasă şarpu̯ái̯ca".
şîărpu̯ái̯câ; şărpu̯ái̯ĉî̜: 474.
şărpu̯ái̯că; -pu̯ắi̯ĉi̯: 475.
şĕrpu̯ắi̯că; şărpu̯ắi̯ĉi̯: 476.
şerpu̯ắi̯câ; -pu̯ái̯şi: 477.
şarpu̯ắi̯că; -pu̯ắi̯şi: 478.
şărpu̯ắi̯câ; -pói̯şi: 479.
şărpu̯ái̯că; -pu̯ái̯şi̯: 480.
şĕrpu̯ái̯câ; şĕrpᵘói̯ĉ: 481.
şărpu̯áşi̯ [pl.]; -pu̯ái̯cî: 482.
şîărpu̯ái̯că̜; -pu̯ái̯şi̯: 483.
şą̊rpu̯ắi̯îcă; şărpu̯ái̯ĉi: 484.
şărpu̯ái̯câ; şĕrpu̯ái̯şi̯: 485.
şărpo̯ắi̯că; -po̯ắi̯şĕ: 486.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

şàrpu̯ái̯că̦; -pu̯ái̯şi̯: 488.
şarpu̯ái̯că; -pu̯ái̯şi̯: 490.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯: 492.
şărpu̯ái̯ca̦; -pu̯ái̯şi̯: 493⁺ [II] şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯.
ă
şarpu̯ái̯câ; şarpói̯ŝ: 494.
şarpu̯áⁱcă; şarpu̯ái̯şi: 495.
şărpu̯ái̯câ; şărpói̯şⁱ: 501⁺ „două" ~.
ŝ
şărpo̯ái̯câ; -po̯ắi̯çi̯, -po̯ắi̯şi̯: 502.
şărpu̯ái̯că; -pu̯áⁱşẹ: 503.
şărpo̯ái̯ca̦; -po̯ái̯şi̯: 505.
şărpo̯ái̯cî; şărpo̯ái̯şi: 533.
şărpo̯ái̯câ; -po̯ái̯şi: 535.
şărpo̯ái̯ca̦; -po̯ái̯şi̯: 547.
şărpu̯ái̯cî; -pói̯şⁱ: 554.
şărpu̯ái̯că̦; şărpu̯ái̯şi̯: 555⁺ sau̯ şărpói̯.
şărpu̯ái̯că̦; -pu̯ái̯şi̯: 563.
şĕrpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯: 570.
şărpu̯ắi̯câ; -pu̯ắi̯şẹ: 578.
şărpu̯ắi̯câ; -pu̯ắi̯çi̯: 579.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯: 592.
şărpo̯ái̯câ; -po̯ái̯şi̯: 600.
şărpo̯ái̯ca̦; -po̯ái̯şi̯: 611.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi̯: 626.
şărpu̯ái̯ca̦; -pu̯ái̯şⁱ: 627.
şⁱărpu̯ái̯çi̯; şărpu̯ái̯şi̯: 628.
e
şărpu̯ái̯cî; şărpu̯ái̯şi: 634.
şărpu̯ái̯ca; -pu̯ái̯çe: 641.
şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯çi̯: 642.
[ε] şărpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯şi: 643.
şărpu̯ái̯ca; -pu̯ái̯çi̯: 653.
şărpu̯ái̯ca̦; -pu̯ái̯çi̯: 660.
şerpu̯ái̯ca; -pu̯ái̯çi̯: 661.
şărpu̯ái̯ca̦; –: 662.
şărpu̯ái̯ca; -pu̯ái̯çi̯: 663.
şerpu̯ái̯câ; -pu̯ái̯çi̯: 664.
şărpu̯ái̯ca̦; -pu̯ái̯şi̯: 665.
şărpu̯ái̯că; -pu̯ái̯çe: 670.
?: 467⁺ [H] #.

III. În pct. 632 şi 654 s-a obţinut mai întâi forma de [pl.]; cf. şi pct. 482.

VIPERĂ, pl.

„vipère"

[1371]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la şarpele acela mic, care are o pată pe cap şi o dungă pe spate, iar dacă te muşcă poţi să mori?

ALM 159; ALF 334, 1402; AIS 452*; ALL 553, 555; cf. ALG 37; ALMC 331; ALPO 161, 551; ALCe 603; ALAL 447; ALB 927; ALFC 774; ALIFO 484; ALJA 993; ALLOc 302*; ALLOr 386*; ALN 631*; ASLEF 192/161, 199; ALO 435; ALP 998; NALR / ALRR: Mar. III 590; Olt. III 549; Munt. Dobr. III 436; Trans. IV MN pl. 109.

II. vípirâ; vípiri: 489, 497, 499, 507, 511, 512, 516, 522, 524, 529, 530, 534⁺ îs rắli̯-a dráculu, 541, 543 - 545, 652, 653⁺ i̯-otrăyitu̯ári.
víperâ; víperi: 498, 509, 513, 517, 521, 523, 526⁺ ∞, 532, 539, 542, 546, 549, 551, 552, 630, 643⁺ [ε].
vípiri; vípirⁱ: 496⁺ [ε], 500, 504, 506, 537, 569, 573, 584, 597⁺ ᵘo ~; dóu̯â ~, „zbo̯árâ pi sus, sare", 598, 614.
víperî; víperi: 531⁺ ∞, 533⁺ nopî́rcî „şarpe *roş*, ca vipera", 559, 590, 595, 604, 605, 606⁺ [ε], [σ] ~, ti fúgări̯, 611, 620.
víperî; vípe̯rⁱ: 536, 540, 562, 580, 591, 600, 601, 608⁺ ∞, 609, 635⁺ [ε], [D].
vípirâ; vípirⁱ: 485, 510, 514, 520, 527, 528, 561, 667.
vípi̯râ; vípiri̯: 473, 556, 565, 575, 661.
víperâ; vípe̯rⁱ: 508, 538⁺ [σ], ∞, 553, 616, 637.
vípirâ; vípiri̯: 505, 525, 664.
vípiri; ~: 515, 587, 596.
víperî; vípe̯rⁱ: 619, 621, 623⁺ [•] nopî́rcî; -pî́rŝ.
vípirâ; vípire̯: 471⁺ [•] vípirâ; vípiri, 579.
vípârâ; vípiri̯: 484⁺ [II] vípurâ, vípârâ; vípirⁱ, 503.
vípirâ; vípiri̯: 568, 663.
vípirî; vípiri: 585, 668.
vípi̯ri̯; ~: 588, 593.
víperi; vípe̯rⁱ: 612, 618.
[D] víperâ: 625⁺ [primul răspuns:] [ε] baláur? „[ştie acest cuvânt] din cărţi", şopî́rlâ, 639⁺ ∞, [σ].
víperâ; víperi̯: 640, 665.
vípi̯râ; víperi: 645, 666.
vípâră̦; vípi̯ri̯: 461.
vípi̯re; vípiř: 462.
vípără; vípere̯: 463.
[ε], [σ] vípira; vípî̆ri̯: 464⁺ [H] odná víperâ, dvi vípe̯rⁱ, [I,1] χ hádʼina sᵘorocáta, ⁺tot aşé.
vípi̯ră̦; víperi̯: 465⁺ [H] ḫaǵá pᵘoźiréşta̦.
vípe̯ră; vípe̯rⁱ: 466.
vípî̯ri̯; víperi: 467⁺ [H] pojîrésta; dvi pojirésḱiu̯; mai̯ bílşe pojiréstⁱ.
vípâră̦; víperi̯: 468⁺ [II] vípârâ; vípi̯ri̯.
vípârâ; vípi̯ri̯: 469⁺ [•] vípârâ; vípi̯re̯.
víperâ; vípe̯ri̯: 470.
vípiri̯; vípe̯rⁱ: 472.
vípârâ; vípere̯: 474.
vípâră; víperi̯: 475.
vípiră̦; vípi̯rⁱ: 476.
vípe̯ră; vípiri̯: 477.
vípâră̦; vípârⁱ, vípi̯rⁱ: 478.
vípârâ; vípâri̯: 479.
vípirâ; vípirⁱ: 480.
vípi̯ră̦; vípirⁱ: 481.
vípirâ; vípe̯, [ρ] vípi̯rⁱ: 482.
vípeŕą; vípeŕi̯: 483.
víperă; vípere̯: 486.
vípârâ; vípi̯ri: 487.
[ε] vipi̯, [ε] vis, [ε] vifi̯ri̯, [k] vipiri [pl.]; vípâră̦: 488.
vípără; vípe̯ri̯: 490.
vípi̯râ; vípe̯re: 491.
vípi̯râ; vípî̆ri̯, vípirⁱ: 492⁺ î̆śioru̯ásâ.
vípiră̦; vípiri: 493⁺ [II] nⁱăpî́rcâ; -pî́rŝ, vípi̯râ; vípi̯rⁱ, [inf. declară că nu a văzut niciodată vipere, numai năpârci:] „şerpi lungi, cafenii, veninoşi".
vípârâ; víperi̯: 494.
vípă̦ră̦; vípirⁱ: 495.
vé̯pirâ; vé̯piri: 518.
vé̯perâ; vé̯peri: 519.
vípiri; vípi̯rⁱ: 548.
vípără; vípe̯ri̯: 550.
vípârâ; vípirⁱ: 554.
vípi̯râ; vípiri̯: 555⁺ sau̯ nᵘopî́rcă „cu dungi negre".
víte̯re̯; víte̯rⁱ: 557.
vípiră; vípirⁱ: 563.
vípiri; vípe̯rⁱ: 566.
vípiri; vípe̯rⁱ: 567.
vípi̯râ; vípe̯rⁱ: 570.
víperâ; vípe̯ri̯: 571.
vípi̯ri̯; vípe̯rⁱ: 572.
vípiri̯; vípirⁱ: 574.
vípire̯; vípi̯rⁱ: 576.
vípără; vípe̯re̯: 577.
víperâ; vípere̯: 578.
vípere; ~: 581.
ẑípiri; ẑípirⁱ: 582.
vípi̯ri̯; vípirⁱ: 583.
víperâ; vípi̯ri̯: 586.
vípe̯rî; vípiri: 599.
vípera [a.]; vípere̯: 602.
vípe̯rî; vípe̯ri̯: 603.
ẑíperî; ẑípe̯rⁱ: 607⁺ „nu prea este în regiune".
vípe̯ri̯; vípe̯rⁱ: 615.
yíperî; yípe̯rⁱ: 622.
víperâ; vípe̯re̯: 626⁺ [inf. nu a văzut].
[ε] vé̯perâ; vé̯perⁱ: 627⁺ [inf. spune că nu cunoaşte acest animal].
vípe̯râ; vípe̯ri: 629.
vípiri [pl.]; vípe̯ră̦: 632.
víperâ, [k] yíperâ; yíperi̯: 633.
vípi̯râ; vípî, [k] vípire̯: 641.
?, [D] vípe̯ră̦: 647⁺ n-am văzî́t.
?, [σ] vípirî; vípe̯rⁱ: 648.
vípî̯rî; vípi̯rⁱ: 650.
∞, víperâ; vípiri: 651.
vípe̯râ; vípe̯rⁱ: 655.
vípiră; vípe̯ri̯: 657.
víperă; vípe̯ri̯: 658.
vípirâ; vípirⁱ: 659.
vípe̯râ; vípe̯ri̯: 660.
vípirâ; vípere: 669.
víperă; vípere: 670.
víperî; vípe̯ri̯, nopî́rcî; -pî́rŝ: 631.
nopî́rcî; -pî́rŝ: 535, 594, 617.
nopî́rcâ; -pî́rŝ: 564, 610.
năpî́rcâ; -pî́rŝ: 589.
nopúrcî; -púrŝ: 613.
ă
nopî́rcî; năpî́rŝ: 634.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

[ε] nopîrcâ; -pîrĉ: 636+ [inf. își justifică ezitarea:] am uitát cum mắ-sa-ŋ‿cur îi zîĉi.
?, [ε] n^{u}opîrcâ; -pîrĉ: 638.
năpîrcî; -pîrŝ: 649.
nopîrcî; -pîrĉ: 662.
∞, năpîrcâ; -pîrŝ, vipirâ; vípiri: 560.
nopîrcâ sau víperâ; nopîrŝ, vípere: 624.
şắrpi vinin^{u}ós: 502.
şắrpi-mveninós, [D] vípirî; vípiri: 547.
şắrpi vînăt; şărp^{i} víneţ: 558.
şắrpi uotrăyitór; şărḱ uotrăyitór^{i}, [ρ] ~: 646.
şopîrlâ, [ρ], [σ] vípiri: 501+ [*] vípărâ, vípirâ; vípir^{i}, [dar] n-ám‿văzùt.
gúşter; gúşter^{i}: 592.
[ε] vidrâ; vidri [?]: 656.
?: 628+ îi veninós, 642, 644+ îi veninós, 654.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a obținut mai întâi forma de [pl.] şi în pct. 575.

VENIN

„venin"

[1372]

I. [Întrebare indirectă] Când te muşcă o viperă, ce varsă ea din gură, de poţi să şi mori?

ALF 1737, cf. 1051; cf. AIS 692; ALL 557; ALG 1431; ALMC 335; ALAL 449; ALB 928; ALFC 775; ALIFO 486; ALLOc 306; ALLOr 388; ASLEF 768; NALR / ALRR: Olt. III MN pl. 94; Mar. IV MN pl. XLIII; Munt. Dobr. III MN, p. 268; Trans. IV MN pl. 109.

II. venin: 472, 479, 492, 497 - 499, 504, 505, 507 - 513, 515 - 533, 534+ fac amú din ^{i}el doctoriii di cắser, 535 - 537, 539, 541 - 553, 557, 558, 560 - 562, 564, 566 - 569, 571, 572, 576 - 578, 580 - 584, 586 - 590, 592, 593, 595 - 599, 604 - 614, 616 - 622, 626, 627, 630 - 636, 638, 639, 641, 642, 643+ [cu referire la viperă:] veninuásâ, 644 - 651, 653 - 655, 658+ „nimic de fălós [= folos], uotrăyiŝ^{u}ós", 660, 662 - 666, 670.
v^{i}enín: 476, 477, 487, 493+ [II] veňín, 503, 556, 570, 579, 594, 601.
veňín: 466, 475, 491, 494, 538, 559, 574, 585, 603.
verín: 469+ [*] v^{i}eňín, [k] v^{i}erín, 470, 471, 473, 486, 575.
venín: 615, 628, 659.
vinín: 489, 500.
venín: 540, 623.
v^{i}eňín: 554+ [D] „nu se zice *veriń*", 573.
vierín: 461.
vieńín, [k] v^{i}erín: 462.
v^{i}erín: 468+ [II] verín.
viĕnín, viĕrín: 474.
vienín: 480.
veňín, verín: 481+ „şi când vomită cineva [se spune:] ^{u}o varsát verín".
v^{i}enín, [σ] v^{i}erín: 484.
v^{i}eńín: 485+ [D] „nu se zice *veriń*".
vienín: 488.
v^{i}enín: 496.
vi^{ĕ}enín: 501.
viňín: 502.
viĕnín: 563.
vieńín: 565.
venín^{u}: 637.
venín: 652.
venín: 668.
venín, ^{u}otrávâ: 600+ ti-o ^{u}otrăžít, 624.
venin, otrávâ: 514.
venin, ^{u}otrávî: 602.
uotrávâ: 629, 656, 661+ [despre viperă] îi uotrăvicuásâ, 667+ [vipera] îi uotrăyiŝuásâ.
^{u}otrávâ: 640, 669.
^{u}otráwa: 464+ [H] tŕîva.
uòtrávâ: 467+ [H] trívâ.
uotrávă, venín: 490, 495+ [σ] (2).
otrávă, veŕín: 463.
^{u}otrávâ, viňín: 465+ [H] tŕîva.
^{u}otrávă, [σ] viĕňín: 478.
uotrávâ, [σ] vierín: 482+ um‿fiél di ~ (1).
^{u}otráwa [a.], v^{i}erín: 483.
^{u}otrávâ, venín: 506.
uotrávâ, vienín: 555.
otrávî, venín: 591.
uotrávâ, [k] venín: 625.
^{u}otrávă, venín: 657+ [despre viperă] ^{u}otrăyituári.

VRABIE, pl.

„moineau"

[1378]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la pasărea aceea mică, cu pene cenuşii, care stă mai mult pe lângă casa omului şi nu pleacă iarna de la noi?

WLAD 7; ALM 249; ALF 866; AIS 488; ALL 520; ALG 29; cf. ALMC 308; ALPO 351; ALCe 560; ALEA 404; ALAL 411; ALB 915; ALFC 759; ALIFO 461; cf. ALJA 968, 972; ALLOc 278; ALLOr 358; ALLR 171; ALN 692; ASLEF 217/184, 292; ALO 420; ALP 958; Br 1012; Mill 312; Roll ²154; ¹⁰23, 230; NALR / ALRR: Mar. III 595; Olt. III 554, XXX/3; Ban III 451, CDXXIV; Munt. Dobr. III 440; Trans. IV 521.

II. vráǵiii; vrắǵii: 489, 497, 498, 500, 504, 506 - 513, 516 - 521, 523, 524, 526, 528 - 535, 539 - 546, 549, 552, 553, 564+ [inf. susţine că vrăbiile sunt de mai multe feluri:] di zîd, préŝî, kiţîgói, 580, 582, 586, 590, 596, 598, 600, 602, 604 - 606, 609, 612, 614, 616, 617+ „se mănâncă la Crăciun, ca să fii uşor ca vrabia", 619, 620, 628 - 630, 633, 634, 639, 640+ [vrabie] bércă „fără coadă" [chiar în timpul anchetei, o vrabie bearcă a intrat pe sub acoperişul bucătăriei de vară, improvizate, din curte, ca să ciugulească din ceaunul de pe plită], 641, 643 - 646, 652, 654, 657, 663, 667, 668+ [ε] [pl.].
vráǵiii; vrắǵii: 499, 505, 514, 515, 522, 525, 527, 551, 561, 567, 585, 594, 595, 597, 637, 664, 669.
vráǵiii; vrắǵii: 607, 632, 642+ [ρ] [pl.], 647, 660, 662, 666.
vráǵi^{i}i; vrắǵii: 550, 559, 566, 568, 591, 603.
vráǵiii; vrắǵii: 537, 538, 599, 622, 623.
vráǵiii; vrắǵii: 601, 635, 648, 653, 658.
vráǵi; vrắǵi: 479, 495, 548, 608.
vráǵi; vrắǵii: 496, 615, 665.
vráǵi; vrắǵ: 502, 547, 650+ ŝiríḱi „ciripesc" [6].
vráǵi^{i}i; vrắǵii: 556, 588, 593.
vrábiii; vrắbii: 557, 613.
vráǵiii; vrắǵii: 560, 656.
vráǵii; vrắǵii: 571, 589.
vráǵii; vrắǵii: 579, 631.
vráǵii; vrắǵii: 581, 583.
vrắbii?, vrăbĝi [pl.]; vrábĝii^{i}: 461.
vrábd'e; vrăbd': 463.
[ε] vrébǵi [pl.]; vrábiie: 464+ [H] odnó p^{u}óĉi; dvói p^{u}oĉiét.
[ρ] vrábiie; vrắbi: 465+ [primul răspuns:] piţîgúŝî; [H] vòropţî; odián vorobeţ; dva voropsí; voropţíu, siniéţia [se zice la] piţîgúş.
vrábĝiii; vrắbĝii: 466.
vrắbi [pl.]; vrắbâ; vrábi: 467+ [H] p^{u}oḱiéta; p^{u}óḱî; dvói p^{u}oḱiét'; poḱiét diéḱiř „care nu se bagă în casă, nu poţi prinde".
vrắbd'i [pl.]; vrábd'i: 468+ [inf. a răspuns mai întâi:] ĉuárâ, pḱiţîg^{u}ói, [II] vrăbd' [pl.]; vrábd'i^{i}, [σ] vrábd'i^{i}e.
vrábii [pl.]; vrábii: 469+ [*] vrắbĝî [pl.]; vrábî; vrắbi.
vrábĝi^{i}i; vrắ^{b}ĝii: 470.
vrábiii; vrắbii, [B] vrábĝe; vrắbĝii: 471+ [*] vrábii; vrắbii.
vrábie; vrắbii: 472.
vrắbd'i [pl.]; vrábd'i^{i}i: 473.
vrábǵi^{i}i; vrắbǵii: 474.
vrábǵiĕ; vrắbǵi: 475.
vrábĝi; vrắbĝ: 476.
vráǵi; vrắǵi^{i}: 477.
vrăǵ [pl.]; vrábi: 480.
vrábǵi; vrắ^{b}ǵii: 481.
[ε] vrábǵi; vrắbǵi: 482+ pízda

mî́ni̯-sa! [inf. reacţionează astfel pentru că nu şi-a amintit pe loc cuvântul].
vrábǵie̯a [a.]; vrắbǵi̯: 483.
vrắbǵī [pl.]; vrábǵii̯e: 484.
vrắbie̯a [a.], [k] vrábĝīi̯ĕ;
vrắbĝi: 485.
vrắbĝii̯ [pl.]; vrábĝiⁱĕ: 486.
vráǵiⁱ; vrắǵii̯: 487.
vrắǵi̯ [pl.]; vráǵii̯i: 488.
vrábĝiⁱe; vrắbĝii̯: 490.
vrábd́iii; vrắbd́ii̯: 491.
vrábĝiⁱⁱ; vrắǵii̯: 492.
vrábĝiⁱi̯; vrắbĝii̯: 494.
vrắi̯bʰ [pl.]; ᵘo vrábiii; vrắbiⁱ, [k] ᵘo vráǵi; vrắǵi: 501.
vráĝiⁱⁱ; vrắĝii̯: 503.
vráǵiⁱ; vrắǵiⁱ: 536.
vrắbiii̯; vrắbi, vráǵii̯i; vrắǵi: 554.
vrábĝi̯; vrắbĝi̯: 555.
vrád́ii; vrắd́ii̯: 558.
vrád́iii; vrắd́ii̯: 562.
vrád́ii̯ĕ; vrắǵii̯: 563.
vrắbii̯ [pl.], [k] vrắbd́ii̯; vrábd́i: 565.
vráĝii̯i; vrắĝii̯: 569.
vrád́ii̯; vrắd́ii̯: 570.
vrád́ii̯; vrắd́ii̯: 572.
vrábǵii; vrábǵii̯: 573.
vrábǵii̯; vrắbǵii̯: 574.
vrábǵiⁱi̯; vrắbǵii̯: 575.
vrábĝii̯ⁱ; vrắbĝii̯: 576.
vrábie̯, [k] vrábǵie̯; vrắbǵii̯: 577.
vrábǵii̯ĕ; vrắbǵii̯: 578.
vrábii; vrắbii̯: 584.
vrắǵii̯ [pl.]; vráǵiii; vrắǵii̯: 587⁺ [inf. a reluat pl. în mod spontan].
vráǵiⁱ; vrắǵii̯: 592.
vráĝii̯; vrắĝii̯: 610.
vráǵiii; vráǵii̯: 611.
vráǵii̯; vrắǵii̯: 618.
vráǵiii̯; vrắǵii̯: 621.
vráǵiii; vráǵii̯: 624.
vrắǵii̯ [pl.]; vráǵii̯i: 625⁺ [sg., posibil emfatic].
vrắǵii̯ [pl.]; vráǵii̯: 626.
vrắǵii̯ [pl.]; vráǵii̯: 636.
vrábii̯i; vrắbii̯: 638.
vráǵii̯i; vrắǵii̯: 649.
vráǵiii; vrăǵ, vrắǵii̯: 651.
vrắbii̯, vrắǵii̯ [pl.]; vrábii̯i: 655.
vrăǵ [pl.]; vráǵii̯i: 659.
vrắbii̯ [pl.]; vráǵiⁱi̯: 661.
vrắbii̯ [pl.]; vrábii̯e: 670.
vrăǵiᵘúţ̦ [pl.]; -ᵘúţ̦ă: 493⁺ [II] vráǵiⁱⁱ; vrắǵii̯.
vrăǵiúţ [pl.]; -ᵘúţ̦: 627.
pắsắŕ [pl.], [k] vrắbĝi; pásâre, vrábĝiē: 462⁺ [*] pui̯ cári̯ îmbl-a u̯omắt.
pắsî́rⁱ [pl.], [k] vrăbǵ; vrábǵi̯ĕ: 478.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a dat mai întâi forma de [pl.] şi în pct.: 496, 502, 548, 586, 628, 631-635, 639, 642-645, 647, 648, 650, 652, 653, 656, 657, 662, 664 şi 669.

VRĂBIOI, pl.

„moineau (mâle)"

[1379]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e parte bărbătească? (Vezi întrebarea precedentă).

ALIFO 461;
NALR/ALRR: Mar. III 596; Olt. III 555; Ban. III 452, CDXXV; Munt.Dobr. III MN, p. 276; Trans. IV MN pl. 110.

II. vrăǵiói̯; ~: 489, 497, 499, 500, 504 - 507, 509 - 516, 522 - 529, 534, 539, 541, 543 - 547, 549, 553, 561, 566, 567, 585, 609, 611, 625, 627, 630, 632, 634, 636, 637, 641, 642, 644 - 646, 651, 656, 660, 662, 663.
vrăǵiᵘói̯; ~: 492, 493, 498, 508, 517 - 521, 530, 532, 533, 542, 548, 551, 552, 554, 556, 559, 560, 564, 568, 571, 579 - 583, 586 - 593, 595, 596, 601 - 603, 614, 616, 629, 652, 654, 658, 659.
vrăǵiu̯ói̯; ~: 535 - 537, 540, 550, 594, 597 - 600, 604 - 608, 612, 613, 618 - 624.
vrăǵiᵘói̯ᵘ; -ᵘói̯: 631, 635, 640, 649, 661⁺ zîs vrăbiᵘói̯, ca să mai̯ îndulcî́m.
vrabǵiᵘói̯; ~: 468⁺ [II] vrabiᵘói̯; ~, 474, 475, 478.
vrăbiᵘói̯; ~: 471⁺ [*] vrăbiói̯; ~, 472, 557, 584.
vraǵiᵘói̯; ~: 477, 479, 487, 495.
vrăbǵiᵘói̯; ~: 484, 565⁺ crét‿câ-i̯ ~, 575.
vrăbĝiᵘói̯; ~: 485, 486, 490.
vrăĝiᵘói̯; ~: 503, 569, 610.
vrăǵiói̯ᵘ; -ói̯: 633, 664, 669.
vrăbiói̯; ~: 638, 655, 670.
vrăǵiói̯ᵘ; -ói̯: 643, 648, 657.
vrăǵᵘói̯; ~: 480, 502.
vrăbǵiói̯; ~: 482, 577.
vrăd́iᵘói̯; ~: 558, 562.
vrăǵiᵘói̯ᵘ; vrăǵiói̯: 615, 668.
vrăǵiᵘói̯ᵘ; -ᵘói̯: 650, 667.
vrăǵiói̯ᵘ; -ói̯: 665, 666.
vrăbĝiᵘói̯; ~: 461.
vrăbiᵘói̯, [k] vrăbĝiᵘói̯; ~: 462.
vrăbd́i̯ói̯; ~: 463.
[ε] vrăbiᵘói̯; ~: 465⁺ [H] ?.
vrabĝiᵘói̯; ~: 466.
vrabiᵘói̯; ~, [ε] vrăbiᵘói̯; vrăbiᵘói̯: 469⁺ „nu-i cunoşti" [= nu se poate deosebi masculul de femelă].
vrăᵇĝiói̯; ~: 470.
vrabiᵘói̯; ~: 473.
vrăbĝᵘói̯; ~: 476.
vrabǵiu̯ói̯; ~: 481.
vrabiói̯; -ói̯: 483.
vrai̯ǵiᵘói̯; vrai̯ǵiᵘói̯: 488.
vrăbd́iᵘói̯; ~: 491.
vrabd́iᵘói̯; ~: 494.
vrăǵiᵘói̯; vrăd́iᵘói̯: 496.
vrăi̯ǵiᵘói̯; ~: 501⁺ u̯m‿~; doi̯ ~.
vrăǵiu̯ói̯: 531.
vrăǵiu̯ói̯; ~: 538.
vrăbĝiᵘói̯; vrabĝiᵘói̯: 555.
vrăd́iᵘói̯; ~: 563.
vrăd́iᵘói̯; ~: 570.
vrăd́iói̯; ~: 572.
vrăbǵiᵘói̯; ~: 573.
vrabǵiⁱói̯; ~: 574.
vrăd́iu̯ói̯; ~: 576.
vrăbǵiu̯ói̯; ~: 578.
vrăǵiu̯ói̯ᵘ; ~: 617.
vrăǵiᵘói̯; ~: 626.
vrăbiói̯ᵘ, [B] vrăǵiói̯; -ói̯: 628.
vrăǵiᵘói̯; vrăǵiói̯: 639.
vrăǵiᵘói̯ᵘ; vrăǵiói̯: 647.
vrăǵiᵘói̯ᵘ; vrăǵiói̯: 653.
vrabói̯ci̯; vrăbói̯şⁱ: 467⁺ doi̯ ~, [H] ?.
?, vrắbii̯, aşá, nu?: 464⁺ [H] ?.

III. Inf. din pct. 464, 465, 467 afirmă că este o singură formă pentru ambele sexe.

RÂNDUNICĂ, pl.

„hirondelle"

[1380]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la pasărea călătoare cu coada despicată, albă pe burtă şi care îşi face cuib la streaşina casei şi prin grajduri?

WLAD 53; ALM 160; ALF 697; AIS 499; ALL 511; ALG 1208; ALMC 318; ALA 989; ALEA 410; ALC 1037; ALAL 421; ALB 903; ALFC 767; ALIFO 452*; ALJA 976, 977; ALLOc 283; ALLOr 364; ALLR 172; ALN 693*; ALCe 555; ALAls 161; ALP 960; Bl. 410; Mill 239; ASLEF 178/148;
NALR/ALRR: Mar. III 597; Olt. III MN pl. 94; Ban. III 457, CDXXX; Munt.Dobr. III MN, p. 272; Trans. IV MN pl. 111.

II. rîndunícî; -néli: 535, 536, 540, 547, 548⁺ [şi] lostún; -túnⁱ „rândunică cu coada mai scurtă; sunt mai gălăgioşi; alungă rândunele din cuibul lor", 559, 566, 584, 599, 601, 608, 609, 611, 612, 614, 621⁺ lostún; -túnⁱ „un fel de rândunică; toată vara face cuib, dar nu-l termină; se mută apoi în cuibul rândunicii", 623⁺ lăstún; -túnⁱ „puii de rândunică care nu mai pot pleca toamna şi mor", 628, 635⁺ [ε], 658, 662, 668.
rîndunícâ; -néli: 497, 498, 500, 507 - 509, 512, 513, 517, 519 - 521, 529, 530, 541,

544, 552, 553, 564.
rîndunícâ; -níŝ: 479, 499, 510, 511, 514, 516, 523, 528, 532, 534, 539, 543, 546, 549, 551, 629, 652.
rîndunícî; -níŝ: 531, 537+ [şi] lostọ́nị [pl.]; -tọ́n „soi de rândunică, albă peste tot pe pântece; n-are *roş* la gât ca rândunica", 557, 596, 603, 604, 607, 617+ [şi] lăstún; -túnị „un soi de rândunele", 618+ „cele cu guşa roşie se cheamă lăstúnị [pl.]; -tún", 619, 622, 649, 650.
rîndunícâ; -néli: 522, 526, 527, 533, 542, 545, 624, 641, 643, 655, 667+ [ɛ].
rîndunícâ; -nẹ́lị: 470, 471+ [∗] rîndunícâ; -nẹ́li , 505, 515, 568, 571, 572, 579, 588, 589.
rîndunícî; -nẹ́li: 550, 573, 581, 586+ [plural spontan], 587, 590, 594, 605, 613.
rîndunícâ; -nẹ́lị: 560, 592, 600+ lăstún; -túnị „e mai alb pe burtă şi [cu] furculiţele *rozi*", 616, 646, 659, 661, 664, 669.
rîndunícâ; -nẹ́lị: 473, 481, 491, 492, 525, 577, 593.
rîndunícị; -nẹ́lị: 615, 631, 647, 663.
rîndunʹícâ; -nʹẹ́lị: 494, 570, 575.
rîndunícî; -nẹ́lị: 569, 583, 591.
rîndunícâ; -níĉ: 633, 657, 660.
rîndunícâ; -nẹ́lẹ: 472, 578.
rîndunícă; -nẹ́lị: 475, 476.
rîndunícâ; -nẹ́li: 504, 506.
rîndunícâ; -níŝ, -nẹ́lị: 524, 574+ ~ or ~ [pl.].
rîndunícị; -níŝ: 538, 627.
rîndunícî; -nẹ́li: 567, 598.
rîndunícî; -níĉ: 580, 651.
rîndunícî; -nẹ́lị: 595, 648.
rîndunícạ; -nẹ́lị: 626, 638.
rîndunícâ; -nẹ́lị: 653, 654.
rândunʹícạ; -nʹíŝị: 461.
rîndunʹícă; -nʹẹ́lẹ: 462.
rîndunʹícă; -nʹẹ́lʹị: 463.
?, [σ] rîndunʹícạ; rîndụnịŝị: 464+ [H] lắstiụca; dvi lắstiụţị .
rîndunícạ; -nịẹ́lẹ: 465+ [H] lastiụkʹịé; łástiụca; dvi lástiụţị; łástivọ́c.
rîndunícạ; -níŝ: 466.
rîndunʹícạ; -níŝ: 467+ [H] lắstiụca; dvi lắstiụĉi; łastʹivọ́c.
rîndunịẹ́li [pl.]; -nícạ: 468+ [II] rîndunícâ; -nẹ́lị.
rîndunẹ́lị [pl.]; -nícâ: 469+ [∗] rîndunʹícạ; -nʹẹ́lị.
rậndunícâ; rândunẹ́lị: 474.
rîndunícâ; -nẹ́lị: 477.
randunícă; -nẹ́lị: 478.
rậndunícâ; -nẹ́lị: 480.
rîndunícạ; -nẹ́lị: 482.
rîndunʹíca [a.]; rîndunʹẹ́lẹ: 483.
rîndunícầ; -nẹ́lị̀: 484.
rîndunícạ; -nẹ́lị: 485.
rîndunʹícâ; -nẹ́lị: 486+ [şi] lăstún; -túnʹ „are coada mai puţin despicată".
rîndunícâ; -nẹ́lị: 487.
rîndunícạ; rândunịẹ́lịẹ: 488.
rândunícâ; -nẹ́li: 489.
rîndunícâ; -nʹẹ́le: 490.
rînduníca [a.]; -nẹ́lị: 493+ [II] rîndunícâ; -nẹ́lị.
rậndunícạ; rîndunẹ́lị: 495.
rậndunícâ; rândunẹ́li: 496.
rîndunʹịẹ́lị [pl.]; o rîndunícî: 501.
rîndunícâ; rîndunẹ́lị: 502.
rîndunícâ; rîndunẹ́lị: 503.
rîndunícâ; -nẹ́li, [k] -níŝ: 518.
rîndunʹícî; -nʹẹ́lị: 554.
rậndunʹícạ; rîndunʹẹ́lʹị: 555.
rîndunícâ; -nʹẹ́lị: 556.
rîndunʹícî; -nʹẹ́li: 558.
rîndînícâ; -nẹ́lị: 561.
rîndunícî; -nẹ́li : 562.
rậndunícạ; rândunẹ́lịạ: 563.
rậndunʹícâ; -nʹíŝ: 565.
rînduníca [a.]; -nẹ́lị: 576.
rînduníca [a.]; -nẹ́li: 582.
rîndunícâ; -níŝ, -nẹ́lị: 597.
rînduníca [a.]; -nẹ́lẹ: 602.
rîndunícị; -níŝ: 606.
rîndunícâ; -níŝ: 610.
rîndunícị; -níŝ, -néli: 620.
rînduníca [a.]; -nẹ́lị: 625.
rîndunícạ; -nẹ́li: 630.
rîndunícị; -níĉ: 632.
rîndunícị; -nẹ́li: 634.
rụndunícâ; -nẹ́li: 636.
rîndunícạ; -níŝ: 637.
[ρ] rîndunícâ; -nẹ́lị: 639.
rîndûnícâ; -nẹ́li: 640.
rîndunîć [pl.]; -nícạ: 642.
rîndunícâ; -nẹ́lị: 644.
rîndunícạ; -nẹ́li: 645.
rîndunícạ; -nẹ́lị: 656.
rîndunícạ; -níŝ, -nẹ́li : 665+ [pl.] (2)~ ŝevá, límba romî́nâ, rîdicát [= literar] zîs.
rînduníca [a.]; -nẹ́lị: 666.
rîndunéle [pl.]; -nícă: 670.
rîndunícî; -nẹ́li, lostún; -túnị: 585+ „cu pieptul roşu; îşi face cuib la grajd, în pod" (1).

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 592, 638, 655.

CIOARĂ, pl.

„corneille"

[1383]

I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă pasărea neagră, care seamănă cu corbul, rămâne iarna la noi şi croncăne...?

ALM 355; ALF 324 suppl.; AIS 502; ALG 21; ALMC 326; cf. ALC 869; ALCo 389; ALAL 437; cf. ALB 899; ALFC 755; cf. ALIFO 451; cf. ALJA 984; cf. ALLOc 296, 297; cf. ALLOr 378, 379; ALN 680; ASLEF 235/202; NALR/ALRR: Mar. III 599; Olt. III MN pl. 94; Munt.Dobr. III MN, p. 274; Trans. IV MN pl. 111.

II. ŝụárâ; ŝorị: 472, 497 - 500, 509, 511, 512, 514, 516, 517, 521, 522, 526, 529, 532, 534, 539, 542 - 546, 549, 551 - 553, 572, 576, 577, 644, 667.
ŝụárâ; ŝụárị: 471+ [∗] ŝụárâ; ~, 494, 525, 557+ [!], „se mai spune şi la ţigani", 560, 561, 565+ dụámna ~ [!], 568, 570, 588, 589, 592, 610, 637.
ŝụárî; ŝorị: 540, 550, 559, 562, 566, 569, 582, 591, 595, 596, 603, 604, 631.
ŝụárî; ŝụári: 567, 573, 581, 584, 587, 590, 594, 605, 614, 635, 658.
ŝụárâ; ŝụári: 487, 503, 508, 524, 527, 541, 629, 630, 645, 646.
ŝụắrâ; ŝụắri: 478, 489, 504, 506, 519.
ŝụárâ; ŝorị: 507, 510, 513, 520, 528.
ŝọárî; ŝorị: 531, 611, 619, 621, 622.
ŝọárâ; ~: 491, 533, 548+ ịastị corb; corbị, corǵ, iastị stăŋcúţị; -cúţ.
ŝọárâ; ŝọárị: 537+ „două soiuri: nʹégri şî víneti", „corǵ [pl.]; corb sunt mai mari", 547, 623.
ŝụárî; ŝᵘorị: 564, 634, 649.
ĉụárî; ĉorị: 580, 651, 662.
ŝọárî; ~: 609, 612, 617.
ŝụárâ; ŝorị: 633, 640, 656.
ĉụárâ; ĉorị: 642, 653, 660.
ŝụắrâ; ŝụắrị: 505, 515.
ŝụárî; ~: 536, 607.
ŝọárâ; ŝorị: 538+ stắŝ [pl.]; stáŋcâ „au o pată albicioasă pe piept şi pe la ochi", 606+ stăŋcúţâ; ~ „ciori mai mici, nu chiar negre, mai grii, pe cap mai negre".
ŝụárî; ŝụárị: 558, 583.
ŝọárî; ŝọári: 618, 620.
ĉụárâ; ĉorị: 636, 641.
ŝụárî; ŝorị: 647, 668.
ŝụárâ; ŝᵘorị: 652, 654.
ŝ̆ụárặ; ŝụárị: 461.
ĉ̆ọắră; ĉ̆ọắre: 463.
ĉ̆ụárạ; ĉụárị: 464+ [H] vorọ́na; dvi vorọắnʹị.
ĉórạ; ŝụárî: 465+ [H] vᵘọ̆rọnạ; dva vọrọ́nị; vọrọ́n; vᵘọrọ́nạ.
ŝọárâ; ŝụárị: 466.
ĉụárî [!]; ĉụárị: 467+ [H] vorọ́na; dvi vorọ́nʹi; vorọ́n.
ĉ̆ụárạ; ĉ̆ụárî: 468+ acẹ́-ị ~, [II] ĉọắrâ; ~.
ŝụárâ; ĉụárâ: 469+ [∗] ĉụárạ; ĉụárî.
ŝụárạ; ŝorị, ŝụárâ: 470.
ĉọárâ; ĉᵘorị: 473.
ĉ̆ụárâ; ĉụárâ: 474.
ĉ̆ụárâ; ĉ̆ụári: 475.
ĉọárâ; ĉọárị: 476.
ŝụárâ; ŝᵘorʹ: 477.
ŝụắrâ; ŝọ́ri: 479.
ŝụára [a.], ĉụárâ; ŝᵘóri: 480.
ĉụárâ; ~: 481.
ŝụára [a.]; ŝụárâ: 482.

čuáră; čuárį: 483.
čuárį [pl.]; cuắră: 484+ [II]
ĉoáră; ĉoárįe, ĉéucă; ĉéuçį „e neagră toată".
ŝuára [a.]; ŝuárį: 485.
ŝoắră; ~: 486+ cᵘórbu îį ńégru tăt.
ŝįuára [a.]; ŝoŕ: 488.
ŝuáră; ~: 490.
ŝuárâ; ~: 492.
ŝuára [a.]; ŝórį: 493+ [II] ŝuárâ; ŝuárį.
čoára [a.]; čuári: 495.
ĉuáră; ĉuárį: 496.
ŝįuárâ; ŝuárâ: 501.
ĉoắră; ĉoắrį: 502.
ŝuắrâ; ŝuắri sau ŝorį: 518.
ŝuarâ; ŝorį: 523.
ŝuárâ; ŝuári, [k] ŝorį: 530.
ŝoárî; ŝoári: 535.
ŝuára [a.]; ŝórį: 554.
ŝᵘórâ; ~: 556.
ĉ
ŝuárâ; ŝᵘorį: 563.
ŝuárâ; ŝįorį: 571.
ŝuára [a.]; ~: 574.
ŝuárâ; ŝuárį, ŝorį : 575.
ŝuắrâ; ŝuắre: 578.
ĉuắrâ; ĉorį : 579.
ĉuárî; ĉuári: 585.
ĉuárâ; ĉuárį: 586.
ĉuárâ; ĉorį : 593.
ŝoắrâ; ŝoắre: 597.
ŝoárî; ŝoári, [D] ŝorį: 598.
ŝoárî; ŝoári: 599.
ŝ
ĉuárî; ŝorį : 601.
ŝuárî; ŝuáră: 602.
ŝoárâ; ŝoárį: 608.
ĉ
ŝuárî; ŝorį : 613.
ŝuárâ; ŝorį, ŝuárâ [pl.]: 616.
ŝoárâ; ŝorį: 624.
[L] ŝᵘuárâ; ŝᵘorį: 625.
ŝuárâ; ŝuárį: 626.
ŝuárâ, ĉuárâ; ĉorį: 627.
ŝuárâ; ~, [p] ŝuári: 628.
ĉuári [pl.]; ĉuárâ: 632.
ŝuárâ; ĉorį: 638.
ŝuárâ; ŝuári: 643.
ĉuárâ; ĉuárį: 655.
ĉuáră; ĉuáre: 657.
ŝuárâ; ŝᵘorį: 659.
ĉuárâ; ĉᵘorį: 661+ „în pădure: corb; corbį".
ŝuárâ; ĉorį: 664.
ŝuárî; ŝuári: 665.
ŝuárâ; ŝuárį: 666.
ĉuárâ; ĉuárį: 669.
ĉuárâ; ĉorį: 670.
ŝuárî; ŝorį, ŝoruáįŝi: 648.
ŝᵘoruáįcî; ŝᵘoruáįŝi: 650.
ŝuắră; ~, corbĝį [pl.]; cᵘorb: 462.
ŝoárâ; ŝoárį sau grívâ: 600+ îį gulerátâ, cu aríḱile négri (2), „soiuri: stắŝ [pl.]; stáŋcâ, mică şi gulerată; ŝoróį négri di ᵘoráş (la Iaşi sunt mulţi)".
cᵘorẑ, ŝuárį [pl.]; ŝuárî; ŝorį: 555.
corģ [pl.]; corb, ŝuárâ; ŝórį: 615.
garóį; ~ sau ŝuárâ; ŝuári: 639+ [deosebeşti cele două specii] di pi cîntic, [B] „garóį: face ga, ga".
?, croŋcánį [pl.]; -cán : 663+ nu-s ŝorį [inf.nu ştie exact dacă nu cumva sunt corbi]; „mănâncă mortăciuni".

CIOROI, pl.

„corneille (mâle)"

[1384]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e parte bărbătească? (Vezi întrebarea precedentă).

Cf. ALL 507; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 94; Mar. IV MN pl. XLIII; Munt.Dobr. III MN, p. 274; Trans. IV MN pl. 112.

II. ŝoróį; ~: 471, 472, 478, 482, 485, 488, 489, 491, 497 - 500, 501+ ŭ‿~; doį ~, 504 - 562, 566 - 570, 572 - 578, 581 - 583, 587 - 592, 594 - 599, 601, 602, 604 - 613, 616 - 620, 621+ ŝoróį cu jalétcî [pl.] „au jumătate de spinare cenuşie, restul sunt negri", 622 - 625, 629, 637, 639, 644, 645, 648, 656, 667.
ĉoróį; ~: 468, 476, 484, 579, 580, 585, 586, 627, 632, 638, 641, 642, 651, 662, 670+ [şi] croŋcán: „e altceva".
ŝᵘoróį; ~: 461, 462, 477, 479, 480+ [ε], „se zice, de obicei, la un om care-i negru tare", 486, 487+ „[se spune aşa] şi la ţigánį", 490, 493+ „sau corb; corģ", [II] ŝᵘorᵘóį; ~, 503, 626, 634, 640, 658.
ŝoróįᵘ; -róį: 603, 614, 615, 631, 633, 647, 665.
ŝᵘorᵘóį; ~: 635+ [L] „în sat sunt multe familii Ŝᵘoróį"; [şi] garóį, 652, 659.
ŝᵘoróįᵘ; -róį: 646, 649, 650.
ĉoróįᵘ; -róį: 653, 657, 664.
čoróį; ~: 475, 483.
ŝoróį(ᵘ; -róį: 628, 630.
ŝoróį(ᵘ; -róį: 643, 668.
čoróį; ~: 463.
[ε] čoŗóį; čoróį: 465+ [H] vóŗoŋ, „se zice şi la ţigani".
ŝᵘoróį; ŝoróį: 466.
ĉoŗóį; -ŗóį: 467+ [H] #.
ĉoŗóį; ~: 469.
ŝoŗóį; ~: 470.
ĉᵘoróį; ĉoróį: 473.
čᵘoŗóį; ~: 474.
ĉᵘoŗóį; ~: 481.
ŝoŗóį; ~: 492.
ŝoŗóį; ~: 494.
čᵘoróį; ~: 495.
ĉᵘoróį; ŝᵘoróį: 496.
ĉᵘoróį; ~: 502.
ŝᵘoróį; -róįį: 563.
ŝoŗóį; ~: 564.
ŝᵘoróį; ŝuoróį: 565.
ŝįoróį; ~: 571.
ŝ
ĉoróį; ĉoróį: 593.
ŝoŗóį; ~: 600.
ĉoróį(ᵘ; -róį: 636.
ŝᵘoróįᵘ; ŝoróį: 654.
ŝ
ĉoróį; ĉoróį: 655.
ŝ
ĉoróį; ~: 660.
ĉᵘoróįᵘ; -róį: 661.
ŝoróį; ~ sau ĉoróį; ~: 584.
ŝorán; -ránį: 666.
ĉorán; -ránį: 669.
?: 464+ „nu se cunoaşte asta", [I, 1] ĉára, [H] #, 663.

PUPĂZĂ, pl.

„huppe"

[1385]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la pasărea pestriţă, cu un moţ ca o creastă şi care cântă pu-pu-pup?

ALF s.; AIS 496 a.; ALL 516; ALG 1209; ALMC 319; ALEA 415; ALAL 423; ALB 910; ALFC 763; ALIFO 452*; ALLOc 285; ALLOr 363; cf. ALN 682; ALA 516; ALCe 548; ALJA 977; ALO 421; ALP 968; ASLEF 249/215; NALR/ALRR: Mar. III 600; Olt. MN pl. 95; Ban. III 454, CDXXVII, DLXXIII; Munt.Dobr. III MN, p. 278; Trans. IV MN pl. 112.

II. púpîzâ; púpizi: 498, 509, 511 - 513, 516, 517, 519, 521, 532, 539+ [ε] [pl.], 542, 549.
púpîzâ; púpiz: 506, 508, 510, 514, 523, 525, 529, 545, 546, 551, 553, 659.
púpîzî; púpîz: 538, 547, 558, 562, 564, 566, 567, 585, 598, 600, 650.
púpăzî; púpăz: 531, 533, 601, 608, 609, 612, 618, 648.
púpăzâ; púpăz: 537, 592, 593, 597, 607, 639, 640.
púpîzâ; ~: 481, 499, 504, 520, 575, 577.
púpîzâ; púpîz: 527, 528, 544, 638, 655, 656.
púpăzâ; púpez: 535, 606+ [se spune în bătaie de joc:] sfíntî sî-ţ ŝíįį gúra ca cúįbu di púpăzî, „[care] e făcut din murdărie de om", 633, 644, 645.
púpăzâ; ~: 599, 610, 629, 630.
púpuzâ; púpuz: 472, 636, 642.
púpîzî; púpizi: 507, 569, 653.
púpăzî; púpez: 536, 617, 628.
púpîzî; púpîzi: 591, 649, 651.
púpîzâ; púpez: 637, 643, 667.
púpăzâ; ~: 470, 589.
púpûzâ; púpîz: 471+ [•] púpîzî; púpîz, 654.
púpîzâ; púpizâ: 489, 522.
púpûzî; ~: 550, 559.
púpîzâ; púpîzį: 571, 574.
púpîzî; púpăz: 587, 635.
púpăza [a.]; púpăz: 596, 604.

púpăzî; ~: 613, 620.
púpăzî̯; púpez: 619, 622.
púpîzâ; púpizi̯: 664, 669 + „dacă n-ai luat nimic în gură şi o auzi cântând, zici că te-a spurcat pupăza”.
púpâḑă; púpâḑâ: 461.
púpâḑă; ~: 462.
púpâḑă; púpăţ: 463.
púpîzặ; púpizî̯: 465 + [H] ?.
púpâză; púpâz: 466.
[σ] púpîzî; púpîẕ, [ρ] púpîzî̯: 467 + aşẹ́ fắci nuápti mai̯ mult, [primul răspuns:] ĥuĥuṟẹ̆ţ, [H] ĥuĥuri̯ắţ; dva ĥuĥurţí; mai̯ bílşe ĥuĥurţíu̯; [inf. susţine că pupăza e o pasăre] „mai mult de noapte, care face «pu-pu-pu»”.
[ε] púpâḑặ; púpăḑ(: 468 + [II] púpîḑâ; ~.
púpuḑâ; púpûḑâ: 469.
púpîḑâ; ~: 473.
púpâḑâ; púpâz(: 474.
púpuḑă; púpuḑ(: 475.
púpâḑă; púpâḑ: 476.
púpâḑă; púpâḑ: 477.
púpâḑă; púpâḑ(: 478.
púpâzâ; púpizâ: 479.
púpîḑă; púpîḑ: 480.
púpîḑa [a.]; púpîḑ: 482.
púpuza [a.]; púpuzâ: 483.
púpâḑă; púpâḑâ: 484.
púpîza [a.]; –: 485.
púpăḑă; ~: 486.
púpâzâ; púpâz: 487.
púpiḑặ; púpiţ: 488.
púpâḑâ; ~: 490.
púpîḑă; púpîḑ: 491.
pű́pâzâ; púpâz: 492.
púpâzặ; púpâzì: 493 + [II] púpuzâ; púpuz.
púpâzâ; púpîz: 494.
pọ́pâḑâ; púpâḑ: 495.
púpᵃḑâ; púpâz: 496.
púpîzâ; púpezi: 497.
púpâḑa [a.]; púpîẕ: 501.
púpâḑâ; púpâḑ(: 502.
púpâḑă; púpăḑ: 503.
púpuzâ; púpuz: 505.
púpuzâ; púpizi̯: 515.

pọ́puzâ; pọ́pizi: 518.
púpîzâ; púpizⁱ: 526.
púpuḑâ; púpiḑi: 530.
púpuzâ; púpizi: 534.
púpîzî; púpiz: 540.
púpîḑâ; púpiḑâ: 541.
púpîzâ; púpiz: 543.
púpîḑî; púpîḑ: 548.
púpîzâ; púpîzi: 552.
púpîzî̯; púpîz: 554.
púpâḑa [a.]; púpîẕ: 555.
púpuḑâ; ~: 556.
púpîzî; púpizi̯: 557.
púpîzâ; púpîzi̯: 560.
púpuzâ; púpîz: 561.
púpuḑâ; púpâḑ: 563.
púpâḑâ; ~: 565 + [k], [primul răspuns:] şocîrlíi̯e, [k] ptˊiţigói̯.
púpîzî; púpîzⁱ: 568.
púpîzâ; ~: 570.
púpîzâ; púpîzẹ: 572.
púpîzî; púpîză: 573.
púpûza [a.]; púpûz: 576.
púpâzâ; púpâzẹ: 578.
púpăză; púpăz: 579.
púpuzâ; púpiz: 580.
púpuzî; ~: 581.
púpûzî; púpuz(: 582.
púpîzî; ~, [k] púpizî: 583.
púpuzî; púpuz: 584.
púpîzî; púpăzâ: 586.
púpâzâ; púpizi̯: 588.
púpuzî; púpuzâ: 590.
púpîzî; púpizî: 594.
púpîzî; púpăză: 595.
púpîzâ; púpăză: 602.
púpăzâ; púpăzi̯: 603.
púpîzî; púpẹz: 605.
púpăzî; púpezî: 611.
púpîzî; púpez: 614.
púpăzặ; púpez: 615 + [întrebarea îi evocă inf. povestea pupezei din Amintiri din copilărie, de Ion Creangă].
púpăzâ; púpeḑ: 616.
púpăzî; púpeḑ: 621.
púpăḑî; púpeḑ: 623.
púpăză; púpezâ: 624.
púpăzặ; púpez: 625.
púpăzâ; púpăzâ: 626 + púpăza din tei̯!.
púpăzặ; púpăzi̯: 627.
púpăḑî̯; púpăḑ: 631.
púpîzî̯; púpez: 632.
púpăzâ; pùpéz, [ρ] púpez: 634.

púpuzâ; púpuzi̯: 641.
púpîzâ; púpăz: 646.
púpăza [a.]; púpez: 647 + púpăza-n tei̯ [!].
púpîzâ; púpiz: 652.
púpîzâ; púpezi̯: 657.
púpûzî; púpîz: 658 + [*] púpiz [pl.].
pupắzâ, [ρ] púpûzâ; púpuzâ: 660.
púpûzâ; púpîzî, [ε] púpizî: 661 + [pupăza] lui̯ Cri̯áŋgâ, din tei̯.
púpûzî; púpîz: 662.
púpăzî̯; púpiz: 663.
púpîzî̯; púpîz: 665.
púpîzâ; púpezâ: 666.
púpîzî; ~: 668.
púpăză; púpeze: 670.
púpîzâ; ~, cuc ţîgănẹ́sc; cuŝ ţîgănẹ́şti: 500.
púpusâ; púpus, cuc arminésc; cuŝ arminéşti: 524.
?: 464 + [H] ?.

MIERLOI, pl.

„merle (mâle)”

[1387]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e parte bărbătească? (Vezi întrebarea precedentă, h. 415).

AIS 493; ALG 1423; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 95; Mar. IV MN pl. XLIII; Munt.Dobr. III MN, p. 278; Trans. IV MN pl. 112.

II. ńerlói̯; ~: 489, 497 - 500, 507 - 513, 516 - 521, 523, 526, 530, 533, 534, 536 - 539, 541 - 547, 549 - 553, 557, 559, 562, 567, 568, 571, 572, 575 - 584, 586 - 595, 597 - 602, 604 - 607, 608 + [ε], 611 - 613, 617 - 620, 622, 623, 630, 642 + [ε] ~ ar viní, 651, 658, 669, 670.
merlói̯; ~: 472, 529, 532, 540, 558, 609, 610 + [ε], 626, 638 + [ε], „poate fi ~; aşa vini̯”, 644, 663.
ńi̯erlói̯; ~: 504 - 506, 514, 522 + [ε], 524, 525, 527, 528, 641 + [ε], 667.
ňerlói̯; ~: 548, 556, 560, 561, 566, 569.
mi̯erlói̯; ~: 596, 629 + [ε], 635, 643 + [ε], 650.
mńerlói̯; ~: 471, 491, 573, 574.
ńĕrlᵘói̯; ~: 475, 478, 487, 503 + [inf. declară că, de fapt, şi masculului i se zice tot] ńérlâ.
ńerlói̯ᵘ; -lói̯: 614, 657, 664.
mńẹrlói̯; ~: 463, 470.
mńĕrlᵘói̯; ~: 476, 486 + nu prẹẹ sâ ḑîşĕ.
ńĕrluói̯; ~: 502, 565 + [ε].
ńerlói̯; ~: 564, 585.
ńerlói̯ᵘ; ~: 603, 616.
ńerlói̯ᵘ; -lói̯: 633, 665.
mi̯erlói̯ᵘ; -lói̯: 634, 640.
ńerlói̯; ~: 645, 660.
ńerlᵘói̯; ~: 652 + [ε], 659.
ńirlói̯; ~: 662, 666.
mńĕrluói̯; ~: 461.
[ε] mńirlᵘói̯; ~: 462.
[ε] mi̯rlói̯; ?: 465 + [pl.:] „nu se zice”, [H] –.
[ε] mńĕrlói̯; ~: 466.
mńirlᵘói̯; mi̯rlᵘói̯: 468 + [II] miĕrliţói̯; ~.
[ε] mńi̯rlói̯; ~: 469 + [*] mńĕrlᵘói̯; miĕrlᵘói̯.
[ε] miĕrlói̯; mi̯rlᵘói̯: 474.
ńẹrlᵘói̯; ~: 477.
ᵐńĕrlói̯; ńĕrlói̯: 479.
ńĕrluói̯; ~: 480 + ~ crẹḑ-cî.
ᵐńirilᵘói̯; ~: 481.
mńerlọ́i̯; -lói̯: 482 + ăi̯ om‿~; doi̯ ~.
mńĕrlói̯; ~: 483 + pâi̯ cred cî [ε] ~; i̯ou̯ ştiu̯ cum sî-i̯ spun?.
mńẹrlõi̯; mńi̯rlõi̯: 484.
mńirlói̯; ~: 485.
mňerlᵘói̯; ~: 490.
ńĕrlᵘói̯; -lói̯: 495.
mi̯erlᵘói̯; ~: 496.
ni̯ĕrlᵘói̯u [a.]; -lᵘói̯: 501 + [pl.:] „doi ~”.
mi̯erlói̯; ~, [k] ńⁱerlói̯; ~: 515.
merlói̯, [k] ńerlói̯; ~: 535.
ńerlᵘói̯i̯; ~: 554.
mňerlói̯; ňi̯erlói̯: 555 + um‿~; doi̯ ~.
nẹrlᵘói̯; merlᵘói̯: 563.
ńerlᵘọi̯; ~: 570.

ńi̯erlói̯ᵘ; -lói̯: 615.
ńerlói̯ᵘ; -lói̯: 624.
merlói̯; –: 625.
ńerlói̯u [a.]; -lói̯: 631.
[ε] merlói̯?: 636⁺ „se zice de oricare [indiferent de genul biologic]: ásta-i̯ mi̯érlâ”.
merlói̯ᵘ; -lói̯: 647.
ńi̯erlói̯; ~: 648.
ńi̯erlói̯ᵘ; mi̯erlói̯: 649.
mi̯erlói̯u [a.]; -lói̯: 655.
ńerlói̯ᵘ; -lói̯: 656.
merlói̯ᵘ; -lói̯: 661.
ńi̯erlói̯ᵘ; -lói̯: 668.
[ε] mi̯erliţói̯; mi̯erliţói̯: 488⁺ na, tré_sî-i̯ spúi̯i, na.
mer... [ε] liţói̯ᵘ; -ţói̯: 646.
to_ńérlâ: 492.
mi̯érlâ; mi̯érli̯: 493⁺ şî dácâ-i̯ fimeęáscî-i̯ mi̯erlíţâ; mi̯erlíţ, [II] ńerlᵘói̯; ~.
mńęrlâ, [ε] mńęrlói̯: 494⁺ [(1) este subst. epicen].
cáŋgur, ~; cáŋgurʲ: 637⁺ [inf. susţine că acesta este cuvântul care desemnează mierla mascul].
flui̯erár; -rárʲ: 639.
?: 464⁺ [H] –, 467⁺ [H] –, 473⁺ „nu se face deosebirea cî-i̯ i̯el, cî-i̯ i̯ę”, 621, 627, 628, 632, 653.
#: 531.
–: 654⁺ [v. î. 1386].

ARC, pl.

„arc”

[1397]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la nuiaua îndoită, legată la capete cu o sfoară, cu care tragi cu săgeata?

ALA 118;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 95; Mar. IV MN pl. XLIII; Munt.Dobr. III MN, p. 284; Trans. IV MN pl. 116.

II. arc; árcurʲ: 466, 469, 471 - 473, 481, 482, 491, 492, 494, 497, 500, 504 - 507, 509 - 513, 515, 516, 519 - 527, 529 - 531, 533 - 538, 540, 541, 543 - 546, 548 - 553, 556 - 562, 564, 566 - 571, 573 - 576, 578, 579, 581 - 588, 590 - 601, 603 - 613, 616, 618 - 620, 622, 625 - 627, 629, 630, 632, 633, 635, 638, 639, 642, 644, 647, 653, 655, 657, 658, 661⁺ [V] harc [?]; hárcurʲ, 662 - 664, 667, 670.
arc; árşi: 489, 498, 499, 508, 517, 528, 532, 539, 542, 646.
arcᵘ; árcurʲ: 614, 617, 637, 641, 659, 665, 666, 669.
arcʰ; árcurʲ: 470, 474⁺ o̯n ~; dǫu̯â ~, 496⁺ dǫu̯â ~, 501⁺ „o̯n ~; două ~”.
arc; árşi, [k] árcurʲ: 514, 518, 634, 654.
arc‘; árcurʲ: 480, 490, 502.
harc; hárcurʲ: 577, 649⁺ [inf. a dat mai întâi forma de pl.], harcᵘ; ȟárşi̯, [k] hárcurʲ, 651⁺ [forma harcᵘ a fost înregistrată şi în vorbire].
arcᵘ; árcurʲ: 615, 628, 645.
arc; árşi̯: 547, 623.
arc; árşi̯: 572, 589.
arcᵘ; árcurʲ: 643, 648.
arcʰ; árcurʸ: 461.
arcᶦ; árcurʸ: 462.
ˈarcʰ; árcurᶦ: 463.
ˈarc; dǫu̯î i̯árşi̯: 464⁺ [H] ?, [I, 1] lúcu [art. rom.].
arc; árcùrʲ: 465⁺ [H] lūc‘.
árcu̯ [a.], ārc; árcurᶦ: 467⁺ [H] ?.
arc‘; árcu̯rʲ: 475.
arcᶦ; árçi̯: 476⁺ [•] árcurʲ [pl.].
arc‘; árcurʸ: 477.
arc‘; árşę: 478⁺ sažátâ [mai înseamnă şi:] „la fântână, prăjina care se leagă de cumpănă”.
arcᶦ/ʰ; árcurʲ: 479.
árcu̯ [a.]; árcu̯rᶦᵉ: 483.
ǫ_arc; árcùrʲ: 484.
ᶦarc; árcu̯ri: 485.
arc; árcurʸ: 486.
arcʰ; árcu̯rʲ: 487.
ᶦarc‘; árşi̯: 488.
árcu [a.], ū_ᶦac‘; árcu̯rʲ: 493⁺ [II] arcᶦ; árcurʲ.
ᶦarcʰ; árcurʲ: 495.
arcᶦ; árco̯rʲ: 503.
árcu [a.]; árcu̯ri: 554.
arc; árşi̯, árcu̯rʲ: 555.
arcʰ; árcu̯ri: 563.
arcʰ; árşi̯: 565.
arc; árči: 580.
arc; ʰárcurʲ: 602.
arc; árcuri: 621.
arc; árşi̯, [k] árcurʲ: 624.
arc; árcurᶦ: 631.
arc; árcu̯rʲ: 636.
arcᵘ; árşi: 650.
ʰarcᵘ; ʰárcurʲ: 652.
arc; hárcurʲ: 656.
harcᵘ; hárcurʲ: 668.
ărcu [a.], cu̯-arcúş, on arcúş, u̯n arc; árcurʲ: 468.
arcúş; -cúşurʲ: 640.
arcúşᵘ; -cúşi̯: 660⁺ „cu săĝátâ”.

III. În unele pct., substantivul a fost precedat de prep. cu, preluată din enunţul întrebării: 468, 483, 493 şi 554.

FURNICĂ, pl.

„fourmi”

[1399]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spui la acelea foarte mici şi negre, care merg în şir pe pământ (ca o dâră) când e gata să plouă?

ALF 605; AIS 464; ALL 571; ALG 56; ALMC 344; ALEA 391; ALAL 475; ALB 955; ALFC 805; ALIFO 476; ALJA 1013; ALLOc 318; ALLOr 404; ALLR 192; ALN 666; ASLEF 289;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 95; cf. XIII/3; Mar. IV MN pl. XLIV; Munt.Dobr. III MN, p. 290; Trans. IV MN pl. 116.

II. furníŝ [pl.]; -nícâ: 469, 471, 472, 479, 482, 489, 491, 492, 493⁺ [II] furnícâ; fu̯rníŝ, 497 - 500, 504 - 506, 508 - 530, 532, 533⁺ furnicárʲ [pl.] „furnici mai mari”, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 564, 565, 568, 570 - 572, 574, 576 - 578, 588, 589, 592, 593, 597, 600, 609, 610, 624 - 626, 629, 639, 640, 643, 644⁺ [ε], 652, 654, 656, 659, 667.
furníŝ [pl.]; -nícî: 496, 531, 535, 538, 540, 550, 555, 557 - 559, 566, 567, 573, 581 - 584, 587, 590, 591, 594 - 596, 598⁺ furnicárʲ; ~, „sunt mai mari”, 599, 601 - 605, 611 - 614, 618 - 621, 634⁺ fac a plu̯ái̯i, 635, 648 - 650, 658, 662, 668.
furníĉ [pl.]; -nícâ: 481, 579, 585, 633, 636, 637, 655, 660⁺ [ε], 661, 664, 669.
furníŝ [pl.]; -níci̯: 547, 615, 617, 631, 647.
furníĉ [pl.]; -níci̯: 467⁺ [!], [H] muri̯áχ; dva muri̯ańi̯ę́; muri̯ańíu̯, 627, 632, 663⁺ [ε].
furníŝ [pl.]; -nícă: 478, 487⁺ furnicárʲ; ~ „furnici mari”, 490, 503.
furńíŝ [pl.]; -ńicî: 536, 562, 569, 608.
furníĉ [pl.]; -nícą: 638, 641⁺ [p], 642, 653.
furníĉ [pl.]; -nícă: 502, 657, 670.
furníĉ [pl.]; -nícî: 580, 586, 651.
furńíŝ [pl.]; -ńícă: 466, 486.
furníŝ [pl.]; -ńícâ: 563, 575.
furníŝ [pl.]; fu̯rnicî: 607, 622.
fu̯rńíŝ [pl.]; furnícâ: 461.
furńíŝ [pl.]; -ńícă: 462.
furńíč [pl.]; -ńícă: 463.
furníŝ [pl.]; fu̯rnícă: 464⁺ [I, 1] furńíc; -ńíĉ, [H] muri̯áχ; muri̯ęńę́.
furníŝ [pl.]; -nícằ: 465⁺ [H] odi̯án muri̯áχ; dva muri̯ańi; muri̯ańíu̯.
furníč [pl.]; fu̯rnícą: 468⁺ [II] furnícâ; -níĉ.
furnícă; -níŝ: 470.
furńíĉ; -nícâ: 473.
furníčᶦ [pl.]; -nícâ: 474.
furnícă; -níĉᶦ: 475.
furníĉ [pl.]; -nícą: 476.
fǫrníŝ [pl.]; fu̯rnícâ: 477⁺ [•] furníc [sg.].
furnica [a.]; -níŝ: 480.
fu̯rníč [pl.]; furnícą: 483.
furníĉ [pl.]; -nícă: 484.
furńíca̯ [a.]; -ńíŝ: 485.
furníŝᶦ [pl.]; -nícą: 488.

BCU Cluj Central University Library

furńiŝ [pl.]; furńică: 494.
fu̯rnić [pl.]; fu̯rnică: 495.
furniŝ [pl.]; -nícâ; -níŝ: 501 + „o ~; două ~".
furnícâ; -níŝ: 507.
furńiŝ [pl.]; -ńícâ: 537 + furnicárⁱ; ~ „furnici mai mari, fac moşînói̯ mare".
furníŝ [pl.]; -nícî: 548.
furńiŝ [pl.]; -ńícâ: 554.
furníŝili [pla.]; -nícâ: 606 + furnicárⁱ; ~ „furnici mari, de două ori mai mari ca furnicile obişnuite".
[ɛ] furníŝ [pl.]; -nícâ: 616 + mîn̦cá-le̯-ar holéra!.
fu̯rnicî; furníŝ: 623.
furníŝ [pl.]; -nicî: 628.
furníŝ [pl.]; -nícâ: 630.
furníŝ [pl.]; -nícâ: 645.
fu̯rníŝ [pl.]; -nícâ: 646.
furníŝ [pl.]; -nícâ: 665.
furníŝ [pl.]; -nícâ: 666.

III. În majoritatea pct., inf. au dat mai întâi forma de [pl.], sugerată de modalitatea de formulare a întrebării.
În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a obţinut mai întâi [sg.] şi în următoarele pct.: 466, 469, 472, 481, 493, 497-499, 505, 508, 509, 511-513, 516-521, 523, 525, 526, 528-530, 532-534, 536, 577, 591, 599, 600, 608-612, 614, 617, 619, 625, 654, 661 şi 668.

MUSCĂ, pl.

„mouche"

[1404]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea mică, care tot timpul zboară vara prin casă, mai ales pe lângă mâncare?

Cf. ALR II s.n. 753; cf. ALRM II s.n. 575; ALF 876; AIS 477; ALG 45; ALMC 353; ALPO 358; ALW I 64; ALA 954; ALC 1002; ALAL 487; ALB 963; ALFC 792; cf. ALJA 1005; ALLOc 330*; ALLOr 420*; ALLR 200; ALN 650; ALAls 185; ALP 1012; Mill 319; Roll ³305, ¹³146; ASLEF 289; NALR/ALRR: Mar. III 611; Olt. III MN pl. 96; Ban. III 465, CDXXXVIII; Munt.Dobr. III MN, p. 294; Trans. IV MN pl. 118.

II. múscî; múşti: 482 + gîzî „cele mici", 559, 567, 569, 580, 581, 583, 585, 586, 594 - 596, 603 - 605, 612, 613, 621, 634, 635, 648, 649, 651, 658, 668.
múscâ; múşti: 520, 532, 534, 539, 544, 545, 549, 551, 575, 576, 608, 629, 636, 639, 642 - 644, 646, 656, 657, 659.
múscî; muştⁱ: 533, 540, 550, 557, 566, 582, 584, 590, 607, 609, 611, 618, 619, 650.
múscâ; múşti̯: 470, 471 + [*] múscâ; múşti, 525, 556, 561, 568, 572, 577, 592, 593, 637, 638 + mîn̦cá-le̯-ar bu̯ála!, 664.
múscâ; muştⁱ: 537, 538, 541 - 543, 571, 588, 589, 597, 599, 600 + „la albine se mai spune şi muştⁱ di şti̯ubéi̯ sau̯ muştⁱ di ńéri", 606.
múscâ; múşti̯: 528, 548, 579, 628, 632, 633, 640, 645, 653, 655.
múscî; múşti̯: 531, 535, 547, 591, 598, 601, 614, 620 + cărăbúş sau̯ bondárⁱ, 631, 662.
múscî; múşti̯: 617, 622, 627, 663.
múscâ; múşti̯: 469 + [*] múşt'i̯ [pl.]; múscâ, [D] bórzî „muşte de tot felul", 560, 626.
múscâ; múşti̯: 615, 666, 667.
múscâ; múşte̯: 472, 578.
múşt'i [pl.]; múscî: 558, 573.
múscî; múşti̯: 587, 602.
múşti [pl.]; múscî: 616, 647.
múscâ; múşt'i: 461 + [D] gîzâ [pl.] „muşte mai micuţe", [D] bórzâ „se zice tot la acestea", [*] [D] bórză „múşt'i̯ şi care merg pe žos (un fel de muşte negre, prin gunoi, prìmăvára)".
múşt'ĕ [pl.]; múscâ: 463.
mũscâ [a.]; múşti̯: 483.
múscâ; múşti̯: 493 + [*] gîzâ; ~, [II] gîzâ; ~.
múscă; múşt'i: 503.
múscî; muşt': 554 + [*] gîzî; ~ múşt'i̯ [pl.]; múscî; muştⁱ: 555 + [D] gîzî, „zboară o ~: muscă, ţânţar etc.".
múscî; muştⁱ: 562.
múscâ; múşt'i̯: 563.
múscâ; muşc: 610.
múscî; muştⁱ: 623.
múscâ; múşte: 624.
múscâ; [AL] múşti̯: 625.
muscâ; múşti: 630.
múscâ; múşte: 641.
muscâ; muştⁱ: 652.
múşti [pl.]; múscâ; muştⁱ: 654.
múşti [pl.]; múscâ: 660.
múscâ; múşti̯: 661.
muştⁱ [pl.]; múscâ: 665.
múşte [pl.]; múscă: 670.
múscâ; múşti, gîzâ; ~: 499, 509 + [V] (2), 513, 517, 553.
múscâ, gîzî; múşt'i, gîzî: 481.
múscâ; múşti, gîzâ; gîzâ: 492 + „la cele mai mici" (2).
múscâ; muştⁱ sau̯ gîzâ; ~: 507.
múscâ; múşti, [V] gîzâ; ~: 518.
múscâ; múşti, gîzâ; ~: 521.
múscâ; muştⁱ, gîđâ; ~: 524.
múscâ; múşti, [V] gîzâ; ~: 530.
múscî; múşti, [B] gîzî; gîz: 536.
múscă, bᵘörză; bᵘórzâ: 462 + mai̯ prost'éşt'i (2).
múscâ, [V] bórzâ; múşt'i̯, bórzâ: 473.
gîzâ; ~: 479, 485, 487, 489, 491, 494, 497, 498, 500, 505, 510 - 512, 516, 522, 529.
gîzâ; ~: 466, 476, 480 + acúma: muştⁱ [pl.], [D] bu̯árzâ, „câte o [ɛ] iséctâ mare, neagră, de-abia merge, ca cum ar fi boᵘulⁱéţu dómnulu", 486.
gîzîli̯ [pla.]; o gîza: 464 + [H] odná múha; dvi múŝi̯.
gîzi̯ [pl.]; gîzî: 465 + [H] mũha; dvi múŝi; muh.
gîzîli̯ [pla.]; gîzî: 467 + [H] múha; dvi mũsi; mũh.
gîzâ; gîză: 475.
gîzâ; gîz: 477 + [*] gîzâ [pl.].
gîzâ; gîză: 478.
gîzâ; ~: 488.
gắzâ [pl.]; gîză: 495.
gîzî; gîzâ: 496.
gîzâ, ᵘo ~; ~: 501.
gîzâ; gîzî: 502.
gîzâ; ~: 527.
gîzî; ~: 564.
gîzâ; gîzⁱ: 565.
gîzâ; ~, múscâ; múşti: 504, 526, 546 + [R] (2), 552 + [R] (2).
gîzâ; ~, múscâ; muştⁱ: 508, 519, 523.
gâzâ, múşti̯ [pl.]; gắzâ, múscâ: 474.
gîzâ; ~, múscâ; múşt'ĕ: 490.
gîzâ; gîz, [R] múscâ; muştⁱ: 506.
gîzâ; ~ sau̯ múscâ; múşti: 514.
gîzâ; gîze̯, múscâ; múşti̯: 515.
gîz [pl.]; gîzâ, múşt'i [pl.]; múscâ: 570.
pîzâ; bîzâ: 468 + [*] múşti [pl.]; muşt, [k] muscâ, [II] múscâ, [B] gîzâ; ~, múşti̯.
gî..., [ɛ] bîzâ; bîzâ: 484.
bîzâ; bîz, [R] múscâ; múşt'i̯: 574.
bîzi̯ [pl.]; bîzâ, múşti̯ [pl.]; múscâ: 669.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 469, 526 (2), 539, 551, 568, 575, 577, 600, 604, 611, 615, 627, 629, 632, 635-638, 642, 644, 648, 656, 658, 659, 662, 666.
În pct. 519 şi 523 s-au dat mai întâi ambele forme de [sg.], coordonate disjunctiv prin sau.

FLUTURE, pl.

„papillon"

[1407]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la acela care zboară primăvara din floare în floare? (aleargă copiii după el ca să-l prindă). E alb, roşu, galben, pestriţ.

Cf. ALRM II s.n. 570; ALM 449; ALF 968; AIS 480; ALL 530; ALMC 345; ALA 1007; ALEA 396; ALC 1056; ALAL

477; ALB 971; ALFC 796; ALJA 1015; ALLOc 321; ALLOr 407; ALLR 193; ASLEF 161/131; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 96, cf. XX/3; Mar. IV MN pl. XLIV; Munt.Dobr. III MN, p. 294; Trans. IV MN pl. 118.

II. flúturi; flútur^i: 479, 487, 489, 493+ [II] flúturli̯ [a.], flúturi̯; flútur^i, 497 - 500, 504, 506 - 514, 516 - 520, 523 - 534, 536 - 543, 545, 546, 548 - 554, 558, 559, 562, 564, 566, 567, 569, 573, 575, 576, 580+ [σ], 581 - 587, 590, 591, 594, 595, 598 - 609, 611 - 614, 617 - 622, 615, 628, 631, 632, 634, 635, 640, 642 - 646, 647+ [ε], [ρ] [anchetatorul i-a arătat inf. o schiţă reprezentând un fluture], 648 - 652, 655, 656, 658, 659, 662, 667+ [ε], [ρ], 668.

flúturi̯; flútur^i: 469+ [σ], 473, 475, 481, 482, 490 - 492, 494, 502, 505, 515, 560, 568, 570 - 572, 574, 589, 593, 610, 625, 626, 637, 638, 641, 661, 664, 669.

flútur; flútur^i: 471+ [*] flúturi; flútur^i, 472, 476, 478, 480, 486, 501, 521, 522, 535, 544, 556, 557, 561, 588, 592, 596, 623, 624, 639.

flúturẹ; flútur^i: 463, 577 - 579, 597, 657.

flúturi̯; flútur^i: 629, 630, 663, 666.

flúture; flútur^i: 466, 653+ [ε], [ρ].

flútur^i [pl.]; flúturi̯: 633+ [ε], 660.

flútur, flúturi̯; flútur': 461.

flúture; flútur: 462.

flútur^i [pl.]; flútûr; flútîr^i: 464+ [H] m^uot'i̯eri̯; odián m^uot'i̯él'; dva mu̯t'i̯él'.

fli̯utur^iĕ; fli̯uturi̯: 465+ [H] m^uot'i̯él'; dva mot'i̯el'i; mutiliu̯.

fli̯ûturi; fli̯utur^i: 467+ [H] m^uot'i̯él'; dva m^uot'il'ĭ; mot'eliu̯.

flútâr; flútâr^i: 468+ [II] flúturi̯; flútur^i.

flúturi̯, flútur; flútur^i: 470.

fli̯úturi; flútur^i: 474.

flútur [pl.]; flúturi: 477.

flúturi; flúturi̯: 483.

flútur^i [pl.]; flúturi̯: 484+ [II] flútur; flútur^i.

flúturli̯ [a.], flúturi; flútur^i: 485.

flútur^i [pl.]; ~, [ρ] flúturi̯: 488.

flọtur^i [pl.]; flụturi: 495.

flúturi̯, flútur; flútur^i: 496.

flúturi̯; flụtur^i: 503.

flúturi; ~: 547.

fli̯úturi, flúturi; flútụr^i: 555.

flúturi̯; flúturi: 563.

flúturli̯ [a.]; flútur^i; flúturẹ: 565.

flútûri; flútur^i: 616.

flútur^i [pl.]; flútur: 627.

flúturi, flútur; flútur^i: 636.

flútûri; flútur^i: 654.

flútur^i [pl.]; flúturi̯: 665.

flútureĕ; flútur^i: 670.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 482, 489, 510, 528, 554, 562, 570, 572, 578, 587, 589, 594, 613, 615, 632, 634, 638, 639, 642, 644-646, 650, 651, 653, 656, 658, 662, 663, 666-669.

PEŞTE, pl.

„poisson"

[1408]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la acela care trăieşte în apă şi pe care îl prinzi, ca să faci mâncare din el?

WLAD 13; cf. ALR II MN 6; ALF 1052; AIS 526; ALMC 383; ALPO 434; ALW I 76; ALA 1018; ALC 1067; ALAL 562; ALB 939; ALFC 780; ALJA 1030; ALLOc 358; ALLOr 456; ALLR 217; ALN 600; ASLEF 294; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 96; Mar. IV MN pl. XLIV; Munt.Dobr. III MN, p. 298; Trans. IV MN pl. 118.

II. péşti; peşt^i: 472, 498, 508, 512, 513, 518, 521, 527, 531 - 535, 538, 540, 542, 545, 549, 552, 553, 557, 566, 569, 581, 584, 587, 596, 599, 600+ [specii locale de peşte:] „porcuşór di Rácova; porcuşór^i, are gust bun; în rắmnişi sunt crap^i, caráş şi crap^i", 601 - 605, 608, 609, 611, 615, 617 - 621, 622+ ^uō_Kitic di péşti̯ „peşte mai mic", 629, 630, 632, 633+ [specii locale de peşte:] u̯obléz, gălǵiu̯ará, 634, 636, 639, 640+ vizán^i „un fel de păsări care prind peştii; se bagă pe sub apă; stau în găuri în mal, ca lăstunii", 641, 643 - 646, 649 - 652, 654, 656, 658, 659, 667, 668.

pę́şti; peşt^i: 499, 507, 509, 511, 514, 516, 517, 519, 520, 522, 523, 526, 529, 530, 539, 541, 543, 544, 546, 551, 598.

péşti; peşt^i: 537, 560, 588, 591, 592, 616, 624 - 626, 638, 660, 664, 669.

p^iéşti; p^ieşt^i: 550, 559, 579, 585, 586, 590, 594, 595, 613, 614.

pę́şti; peşt^i: 623, 627, 628, 631, 635, 647, 653, 662, 663, 666.

pę́şti; peşt^i: 489, 500, 504, 510, 524, 525, 528.

pę́şti; peşt^i: 536, 573, 582, 606+ [specii de peşte din râul Racova:] crap; crap^i, [k] crak', porcuşor; -şór^i, 607.

pę́şti; peşt^i: 477, 547, 548, 575.

pę́şti̯; peşt^i: 469+ [*] p^ięşt'i̯; pi̯eşt': 577, 583.

p^iéşti̯; p^ieşt^i: 556, 589, 593.

pę́şti̯; peşt^i: 571, 572, 574.

pę́ştẹ; peşt^i: 597, 648, 655.

pę́şti; p^ieşt^i: 480, 482.

p^iéşti̯; peşt^i: 561, 568.

péşte; peşt^i: 657, 670.

pę́şt'i̯; pi̯eşt': 461.

pę́şt'ẹ; peşt'^i: 462.

pę́şt'ĕ; pę́şt'i̯: 463.

p^ięşt'i̯; p^ieşt'^i: 466.

pĕ̦şti̯; pę́şt'i̯: 467+ [H] strūχ; dva struḫĕ; mai̯ bílşĕ struḫiu̯.

p^eéşti; pi̯eşt^i: 468+ [II] pę́şti̯; peşt^i.

pę́şt'i̯; peşt': 470.

p^iéşti̯; p^ieşt^i: 471+ [*] p^ieşt^i [pl.]; pęşti.

pę́şt'i̯; p^ieşt': 473.

pę́şt'i̯; peşt'^i: 475.

pę́şt'i̯; peşt'^i: 476.

pę́şti; peşt'^i: 478.

pę́şti; peşt'^i: 479.

pę́şt'i̯; p^ieşt': 481.

pę́şt'i̯; peşt'^i: 483.

pę́şti; p^ieşt: 484.

pę́şt'i̯; p^ieşt': 485.

p^iéşt'i̯; p^ieşt'^i: 486.

pę́şti; p^ieşt^i: 487.

p^iéşti̯; p^iéşti̯: 488.

pę́şt'i̯; peşĉ: 490.

pę́şĉi̯; peşt': 491.

pę́şti̯; peşt^i: 492.

p^eéşti̯; p^ieşt^i: 493+ [II] pę́şti̯; peşt'.

pę́şĉi̯; peşĉ: 494.

páşti; p^ieşt^i: 495.

pę́şti̯; p^ieşt^i: 496.

peşt^i; peşt^i: 497.

pi̯éşti; pi̯eşt^i: 501+ doi̯ ~.

p^iéşti; p^ieşt^i: 502.

pę́şt'i̯; pę́şt'i̯: 503.

pę́şti̯; peşt^i: 505.

pę́şti̯; peşt^i: 506.

pĕ́şti̯; pĕşt^i: 515.

p^iéşt'i̯; p^ieşt': 554.

pę́şt'i̯; peşti̯, [k] pi̯eşt'^i: 555.

pę́şt'i; peşt'^i: 558.

pę́şt'i; peşt': 562.

pę́şt'i̯; p^ieşt'^i: 563.

pę́şt'i; peşt'^i: 564.

pi̯éşt'i̯; pi̯eşt': 565.

p^iéşti; peşt^i: 567.

p^iéşti; peşt^i: 570.

p^iéşt'i; p^ieşt': 576.

pę́ştẹ; peşt^i: 578.

pę́şti; p^ieşt^i: 580.

pę́şĉi̯; peşĉ: 610.

p^iéşti; peşt^i: 612.

péşt'i̯; peştⁱ: 637.
péşti̯; peştⁱ: 642.
péşti̯; peştⁱ: 661.
peştⁱ [pl.]; pęşti̯: 665.
pĕşt'i̯; pi̯ĕşt'i̯, păstru̯: 465⁺ [H] stru̯h; dva struhé; struhi̯u̯, [σ], [k] rĕba; dvi rébi̯; bílşă rébe; strūg i̯ésti păstrū, réba în_žinerál [rom.].
pęşti, păstruy; pⁱeştⁱ: 474.
păstru̯; păstri̯; păstrūʸ, [ρ], [σ] pi̯éşti̯; ~: 464⁺ [H] rẹba; dvi rébi.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în următoarele pct.: 653, 669, 670.

IV. [T]: „La pescuit, ~ peşte, ~ prins peşte" ► I/1: p. 87-88, cu „vintila", ~ „minciogul", ~ „coteţul de stuf" (631. Cârja, Murgeni, Vs.); p. 97, „am undit" (631. Cârja, Murgeni, Vs.); p. 111-112, cu „vintila", ~ „chipceagul", ~ „vologul"; „la copcă" (633. Oancea, Gl.); p. 174, cu „hodoroaba", ~ „vârşa", ~ „plasa" (638. Odaia Manolache, Vânători, Gl.); p. 276, cu „năpatca" (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 14, „la copcă" (652. Umbrăreşti, Gl.); ► II/1: p. 91-92 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.); p. 99-100 (600. Pungeşti, Vs.); p. 191 (şi „Întâmplări la pescuit"; 620. Tătărăni, Vs.); ► cf. şi, sub IV, la MN [1410] „Undiţă", PL. 284.

SOLZI, sg.

„écailles"

[1409]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la aceia cu care e acoperit peştele şi pe care îi razi când vrei să-l găteşti?

AIS 527*; ALAL 569; ALLOr 468;
NALR/ALRR: Mar. III 613; Olt. III MN pl. 96; Munt.Dobr. III MN, p.297-298; Trans. IV MN pl. 118.

II. solz; ~: 472, 499, 508, 511, 517, 531, 539, 540, 550, 551, 559, 560, 566 - 568, 572, 573, 575, 582, 583, 586, 587, 589, 590, 595, 596, 598, 600, 601, 604, 605⁺ [*] solz; ~, 610, 613, 620, 641, 651.
solḍ; ~: 498, 500, 506, 514 - 516, 518, 519, 521 - 526, 529, 537, 538, 541 - 544, 548, 556, 558, 570, 577, 579, 581, 588, 593, 597, 603, 617, 623, 631⁺ [forma de sg. a fost înregistrată în vorbire], 646.
solz; ~: 471⁺ [*] solz; ~, 497, 505, 507, 509, 510, 512, 513, 520, 527, 528, 532, 534 - 536, 545, 546, 552, 553, 557, 574, 576, 599, 606, 608, 609, 611, 614, 618, 619, 621, 624.
sᵘolḍ; ~: 469⁺ [*] cu su̯olţ; su̯olḍ, 474, 625, 627, 637, 638, 640, 650, 652, 654.
sᵘolḍ; ~: 470, 473, 477, 478, 481, 484, 486, 491, 496, 503.
solzⁱ; solz: 561, 571, 591, 594, 657, 664, 670.
sᵘolz; ~: 564, 630, 632 - 634, 645, 649.
solz(ⁱ; solz: 562, 578, 584, 602, 655.
su̯olţ; ~: 480, 485, 501, 502.
solţ; ~: 489, 504, 580, 585.
solḍ; ~: 530, 549, 569.
su̯olḍ; ~: 461, 466.
su̯olḍ; ~: 475, 490.
solḍ; solz: 622, 653.
sᵘolz; sᵘold: 661, 666.
su̯old(ⁱ; ~: 462.
sᵘolţⁱ; sᵘolţ(ⁱ: 463.
su̯olḍ; ~: 465⁺ [H] luscă; dvi łusʸi; łúskʲi̯é.
sᵘolz; su̯olḍ: 468⁺ [II] su̯olḍ; ~.
sᵘolḍ; ~: 476.
sᵘolz(ⁱ; ~: 479.
su̯olḍ; ~: 482.
su̯ołḍ; ~: 483.
su̯olţ(ⁱ; ~: 487.
su̯olţ; sᵘold_di pi̯éşti̯: 488.
solẓ; ~: 492.
sᵘolţ; ŭ_sᵘold_di pⁱéşti̯: 493⁺ [II]
sᵘolḍ; ~.
sᵘolḍ; ~: 494.
sᵘolḍ; su̯olţ: 495.
solz; solḍ: 533.
solḍ; ~: 547.
sᵘolẓ; ~: 554.
sᵘolḍ; sᵘolẓ: 555.
su̯olẓ; ~: 563.
su̯olḍ; su̯olḍ: 565.
solzⁱ; solḍ: 592.
solz [sg.]; sólzurⁱ: 607.
sᵘolz; sᵘolz: 615.
sᵘolḍ; solḍ: 616.
sᵘolḍ; sᵘolz: 626.
sᵘolz; sᵘold, [k] sᵘolz: 628.
sᵘolz; sᵘold: 629.
sᵘolḍ; sᵘoldᵘ: 635.
solḍ; sold: 636.
solz; solz(ᵘ: 639.
solḍ; ~, [ρ] sold: 642.
sᵘolḍ; ~, sᵘolḍ: 643.
solḍ; solz: 644.
sᵘolḍ; ~: 647.
sᵘolḍ; sᵘolz di péşti: 648.
solḍ; sold(ᵘ: 656.
sᵘolz; ~: 658.
sᵘolḍ; sᵘold: 659.
sᵘolz; sᵘolz(ᵘ, [k] sᵘolz: 660.
sᵘolḍ; sᵘold, [k] sᵘolz: 662.
sᵘolz; [ε] sᵘold, [k] sᵘolz: 663.
solz; sold(ᵘ: 665.
sᵘolḍ; sᵘolz(ᵘ: 667.
solz, [k] solḍ; soldᵘ: 668.
sᵘolzⁱ; sᵘolz: 669.
solz di péşti; solz: 612.
[ε] cuắji̯: 467⁺ [D] „sᵘolḍ are numai la l'ipán", [H] łuspẹ̌na; dvi łuspéni̯, pi̯ř, od'i̯én pi̯eř; dva pi̯eří; pi̯eří 'solzi mai mari, la lipan, ca nişte fluturi'.
?: 464⁺ [I, 1] su̯olḍ; -, [H] luscá.

III. Izolat, substantivul a fost precedat de prepoziţia *cu*, preluată din enunţul întrebării: cū (467), cu (493). În pct. 523 s-a dat mai întâi forma de [sg.].

UNDIŢĂ, pl.

„ligne (à pêcher)"

[1410]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la aceea care are un cârlig la capăt şi pe care o arunci în apă ca să se agaţe peştele în ea?

ALR II s.n. 739; cf. ALRM II s.n. 557; ALM 298; ALF 682; AIS 524; cf. ALG 1216; ALMC 390; ALPO 323; cf. ALA 1033; ALAL 558; ALFC CXXXI; ALN 612; ALLOr 472*;
NALR/ALRR: Olt. III 569; Mar. IV MN pl. XLIV; Ban. III 468, CDXL; Munt.Dobr. III MN, p. 291-292; Trans. IV MN pl. 119.

II. úndiţă; úndiţ: 499, 504, 508, 517, 523, 529, 537 - 539, 542, 548, 551, 553, 560, 568, 571, 588, 589, 592, 593, 597⁺ [ε], 600⁺ „altădată erau mulţi raci în Racova", 606, 612, 641, 643, 644⁺ [ε], 667.
úndiţî; úndiţ: 531, 533, 540, 557, 559, 566, 567, 580, 581, 583, 584, 594, 596, 598, 604, 605, 607 - 609, 611, 614, 618 - 621, 648, 651, 668.
ᵘúndiţă; ᵘúndiţ: 498, 500, 505, 506, 510, 515, 518, 521, 522, 525, 528, 552, 625, 630, 632, 637, 638, 640, 645, 646, 652, 654, 659.
úndiţâ; ~: 511 - 513, 516, 532, 534, 543, 544, 546, 549.
ᵘúndiţă; ~: 507, 509, 519, 520, 524, 526, 527, 541, 545.
ᵘúndiţî; ᵘúndiţ: 535, 586, 595, 601, 613, 635, 658, 662.
ᵘúndiţă; ᵘúndiţ: 627, 636⁺ [ε], 642, 661, 663.
úŋgiţă; úŋgiţ: 472, 561, 576, 578.
ᵘúńgiţă; ᵘúńgiţ(ⁱ: 474, 479, 502.
únd'iţă; únd'iţ: 469, 572.
ᵘúńgiţă; ᵘúńgiţ: 477, 481.
úndiţă; úndiţ: 530, 653.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

úndițî; úndiț: 547, 622.
ᵘúnĝiță; ᵘúnĝițʰᵃ: 461.
ᵘúńĝiță; ᵘúńĝițᶦ: 462.
ǵ ǵ
úńd́iță; úńd́iț: 463.
úńdᵛiṭạ; úńdᵛiṭị: 464⁺ [H]
ʷ
vŭtca, ọdná útca; dvi ŭțị, [I, 1] vútca; wúțțị.
ă
úndiṭạ; úndiț: 465⁺ [H] ŭtcạ; dvi ŭțị; wutộc.
ᵘúndᵛiță; ᵘúndᵛiț: 466.
úndiṭă; úndᵛịț: 467⁺ [H] ụŭtca; ʷ dvi ụŭțțì; vutộc.
ᵘúndiṭă; ᵘúndițị: 468⁺ [II]
ǵ ǵ
ᵘúnd́iță; ᵘúnd́iț.
ᵘúnĝiță; ᵘúnĝiț: 470.
ǵ ǵ
únd́iță; únd́iț: 471.
d́ d́
úńǵiță; úńǵiț: 473.
ᵘúńǵiță; ᵘúńǵiț: 475.
ᵘúŋǵiță; ᵘúŋǵiț: 476.
ᵘúńǵiță; ᵘúńǵițᶦ: 478.
ᵘúndiță; ụúndiț: 480.
s
ᵘúndițî; ᵘúndis: 482.
úńǵiṭă; úńǵiț: 483.
ᵘúńǵiṭạ; ᵘúńǵiț: 484.
ǵ
ᵘúńĝiṭă; ụúńd́iṭ(ᶫ: 485.
ᵘụ́nd́iță; ᵘụ́nd́iț(ᶫ: 486.
ᵘúńǵiță; ụúńǵiț(ᶫ: 487.
ᵘúńǵiṭạ; ᵘúńǵịțᶦ: 488.
ᵘúŋǵiță; ᵘúŋǵiț: 489.
ᵘúńĝiță; ᵘúńĝiț: 490.
d́ d́
ᵘúnĝiță; ᵘúnĝiț: 491.
úŋ̌ǵiță; úŋ̌ǵiț: 492.
ụúńǵiță; ụúńǵiț(ᶫ: 493⁺ [II]
ᵘúŋǵiṭạ; ᵘúńǵiț.
ĝ ĝ
ᵘúnd́iță; únd́iț: 494.
ᵘụ́ńǵiță; ᵘúńǵiț: 495.
ᵘúndiță; ụúndițᶦ: 496.
ᵘúndiṭạ; ~: 497.
ᵘúndițî; ᵘúndiț(ᶫ: 501⁺ „două ~".
ᵘúńĝiță; úńǵițᶦ: 503.
úndiță, [k] úŋǵiță; úŋǵiț: 514.
úndițî; úndițᶦ; úŋǵițî: 536.
úndᵛițî; úndᵛiț: 550.
ᵘúńǵịțî; ᵘúńǵiț: 554.
ụúndịțî; ᵘúndịț: 555.
úndiță; úndițᶦ: 556.
d́ d́
úŋǵițî; úŋǵiț: 558.
úŋǵițî; úŋǵiț: 562.
ǵ d́
ụúńd́iță; ụúńǵiț(ᶫ: 563.
úńǵițî; úńǵiț: 564.
ụúnd́iță; ụúnd́iț(ᶫ: 565.
ᵘúnĝițî; ᵘúnĝiț: 569.
ǵ ǵ
úńd́iță; úńd́iț: 570.
ǵ ǵ
ᵘúnd́ițî; ᵘúnd́iț: 573.
úndᵛiță; úndᵛiṭă: 574.
úndᵛiță; úndᵛiț: 575.
ǵ ǵ
úńd́iță; úńd́iț: 577.
úŋǵiță; úŋǵiț: 579.
úndițî; ~: 582.
úndiță; ụúndiț: 585.
úndisâ; úndis: 587.
ᵘúndᵛițî; ᵘúndiț: 590.
úndițî; úndiț(ᶫ: 591.
úndițᶦ; úndiț: 599.
úndițî; úndiṭă: 602.
ᵘúndᵛițî; ᵘúndᵛiț: 603.
úndiță; úndiț: 610.
ᵘúndiță; ụúndiț: 615.
úndịțî; úndịț: 616.
úntițî; úntiț: 617.
úndițî; ~: 623.
úndiță; úndịț: 624.
dᵛ
ᵘúndiță; ụúndiț: 626.
ᵘúndițî; ụúndiț: 628.
úndiță; úndițᶦ: 629.
ụúndița [a.]; ụúndiț: 631.
ᵘúndiță; ᵘúndițî: 633.
ᵘúndițî; ᵘúndițᶦ: 634.
ụúndiță; ᵘúndiț: 639.
ụúndițî; ᵘúndiț: 647.
ᵘúndițî; ᵘúndițî: 649.
ᵘundiṭâ; ᵘundiṭ: 650.
ᵘúndiță; ᵘúndiț(ᶫ: 655.
ᵘúnțiță; ᵘúnțiț: 656.
[ɛ] úndiță; úndițe: 657.
ᵘúndiță; ᵘúndițᶦ: 660.
ᵘúndiță; ᵘúndițᶦ: 664.
ᵘúndițî; ᵘúndiț(ᶫ: 665.
[AL] úndiță; ᵘúndiț: 666.
ᵘúndiṭa [a.]; ᵘúndiṭị: 669.
úŋgiță; úŋgiț: 670.

IV. [T]: I/1: p. 97 (631. Cârja, Murgeni, Vs.); p. 111-112, 123 (633. Oancea, Gl.); ► II/1: p. 91-92 (597. Tuleşti, Dragomireşti, Vs.), p. 99-100 (600. Pungeşti, Vs.); ► vezi şi, sub IV, la MN [1408] „Peşte", PL. 283.

PESCAR, pl.

„pêcheur"

[1412]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care prinde peşte?

ALF s.; cf. ALMC 392; ALPO 408; ALA 1031; ALC 1079; ALAL 555; ALB 943; ALFC 781; ALJA 1029; ALLOr 456*;
NALR/ALRR: Mar. III 614; Olt. III MN pl. 96; Munt.Dobr. III, p. 298; Trans. IV MN pl. 119.

II. pescárᶦ; ~: 470 - 472, 489, 490, 492, 497 - 500, 504, 506 - 525, 527, 529, 530, 532 - 534, 536, 537⁺ ∞, 539, 541 - 553, 556, 558, 560, 561, 566 - 569, 571⁺ amú îị zî́șị braconérᶦ, 572 - 576, 578, 580, 581, 583, 584, 586, 588 - 598, 600, 602, 603, 606 - 609, 612, 617, 618, 620, 621, 626⁺ [ρ], [B] ~; [în texte s-a înregistrat şi forma] păscárᶦ, 627, 630⁺ [anchetatorul a pus mai întâi î. 1412 şi abia apoi î.1411], 644 - 646, 648, 656, 659, 663.

pescár; -cárᶦ: 505, 526, 531, 538⁺ ∞, 540, 562, 570, 585, 599, 601, 604, 605, 610, 611, 616, 625, 629, 632 - 643, 647, 649 - 653, 655, 657, 658, 660 - 662, 664, 667 - 670.

pᶦescárᶦ; ~: 479, 487, 493⁺ [II] pẹscárᶦ; ~, 502, 503, 559, 577, 579, 582.

pescár̆; ~: 462⁺ pescár̆ịu s-o dus a peșt'ᶦ, 466, 475, 564.

păscárᶦ; ~: 535, 619, 623, 624.

pascárᶦ; ~: 469, 474, 528.

pescárᶦᵘ; -cárᶦ: 615, 628, 665.

păscár; -cárᶦ: 622, 631⁺ [inf. a dat mai întâi forma de pl.].

pịescár; pẹscárᶦ: 461⁺ [•] pặscár̆; -cárị.

ă
pascár; pascár(ᶫ: 463.

pᶦẹscár; pịscár(ᶫ: 464⁺ [H] řĕbář; dva rebarí.

pịscárị; pẹscárᶦ: 465⁺ [H] rẹ̆băc; dva rî̦bak̦ịĕ; rẹbak̦íụ.

pịscár̆; ~: 467⁺ [H] le [ɛ] rẹ̀vutộvẹț; dva rèvûlŏuți; i maị bílșẹ rèbulŏuțị.

pascárị; ~: 468⁺ [II] pescárᶦ; ~.

pẹscárᶦ; pescár̆: 473.

pascárᶦ; -cár̆: 476.

pascár̆; ~: 477.

pịĕscárᶦ; ~: 478.

pịẹscár; pịescárᶦ: 480.

pescárᶦ; ~ , [k] pascárᶦ; ~: 481.

pescárᶦ; pᶦescárᶦ: 482.

pescárẹ, [k] pascárᶦᵉ; -cárị: 483.

pᶦescárᶦ; ~: 484.

pescár(ᶫ; pᶦescárᶦ: 485.

păscár̆; ~: 486.

pᶦescár(ᶫ; ~: 488.

pescár̆(ᶫ; ~: 491.

pescár(ᶫ; ~: 494.

pịẹscár̆; -cárᶦ: 495.

pịẹscárᶦ; pᶦescárᶦ: 496.

pịescárᶦ; ~: 501.

pịẹscárị; ~: 554.

pescár(ᶫ; pịescárᶦ: 555.

pᶦescár; pịescárᶦ: 563.

pịescár̆; ~: 565.

pᶦescárᶦ [pl.]; -cár: 587.

pescárᶦ; -: 613.

pẹscárᶦ; ~: 614.

pescár(ᵘ; -cárᶦ: 666.

pḷescárᶦ; ~: 557.

ᵘundițár; -țárᶦ, [ρ] pescárᶦ; ~: 654.

IV. [T]: Vezi, sub IV, la MN [1408] „Peşte", PL. 283, şi la MN [1410] „Undiță", PL. 284.

FĂINĂ (de grâu)

„farine (de blé)"

[1416]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea măruntă şi albă care iese din grâu după ce îl macini la moară?

WLAD 3, 11, 19, 27, 35, 43, cf. 53; cf. ALR II MN 2161; cf. ALR II s.n. 1326; ALF 539; AIS 255; ALL 406*; ALG 974; ALMC 1109; ALA 758; ALC 801; ALCo 640; ALB 487; ALChB 440; ALFC 316; ALJA 375; cf. ALLR 997; ALN 179; ALCe 1169; ALAran 792; Br 674; Mill 188; ASLEF 550; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 34; Mar. III 517; Ban. III 471; Munt.Dobr. IV MN, p. 6; Trans. IV MN pl. 120.

II. făină: 472, 504, 506, 545, 556, 560, 568, 570 - 572, 578, 579, 588, 589, 592, 602, 610, 625, 628 - 630, 632⁺ şi tărîţi, 633, 638, 639, 641, 643 - 646, 652, 653, 655 - 657, 659, 663, 664⁺ [după î. 1417:] făină dă grîu̯, 667.

făinî: 550, 557 - 559, 562, 567, 569, 582 - 584, 587, 591, 594, 595, 631, 634, 635, 648, 650, 651, 658, 668.

făi̯inî: 535, 586, 596, 598, 599, 604, 605, 608, 609, 611, 612, 618, 620, 622, 623, 649.

făi̯inâ: 531⁺ pérvă „calitatea întâi de făină; cam 50 de grame ies la kilogram", 537, 564, 597, 606⁺ făi̯inî piclâ „cea mai fină făină", 626, 640, 654, 666.

făⁱinî: 533, 540, 547, 580, 590, 601, 603, 613, 614⁺ făⁱinî plicî „făină de grâu calitatea întâi".

făⁱinâ: 495, 503, 520, 538⁺ di grîu̯, 565, 616, 636, 642.

faninâ: 475, 477.

făinâ, făⁱinâ: 627, 661⁺ [(2) răspuns obţinut mai târziu în anchetă].

făⁱi̯nă, faⁱi̯nă: 464⁺ [H] mucá, mucắ [ε] pșẹnʹi̯ẹ́șnạ [răspuns obţinut după î. 1417], [I, 1] mél'iţi̯ pşenʹéţu na múcu bílu.

fai̯i̯nă, [D] faninâ: 465⁺ [H] mucắ, muká bíla [răspuns obţinut după î. 1417].

fanʹinâ: 466.

făⁱi̯nạ: 467⁺ [H] mucắ, mucá pşănéşî [răspuns obţinut după î. 1417].

fai̯inạ: 468⁺ [k], [primul răspuns:] mămăligă, fai̯in_di grîu̯ [răspuns obţinut după î. 1417; inf. susţine că la făina de grâu nu i se spune *fărină*], [II] farinâ, [R] fai̯inâ.

fărinâ: 470.

făi̯inâ, [V] fărinâ: 471⁺ [*] fărinâ.

faⁱinâ, [D] farinâ: 474.

faⁱinâ, faninâ: 478⁺ di̯ grîu̯ (2).

faⁱinâ, [k] fanʹinâ: 479⁺ „pe la Poieni, Árburi, se zice farínâ".

făⁱinâ: 480.

fărinâ: 482.

făi̯inâ, [σ] fărinâ: 485.

fărinâ, [R] făⁱinâ: 486⁺ „la Arbore [se spune] fanʹinạ".

faⁱinâ, faninâ: 487⁺ di grîu, mai̯ dⁱelicát (1) sau̯ pi̯ límba mai̯ latâ (2).

făi̯inạ: 488.

faⁱină, [V] fárinâ: 490⁺ dʹi̯ grîu̯ (1).

farinâ, [R] faⁱinâ: 491.

fai̯inâ: 502.

făⁱinạ: 563.

[B] farinâ, [T] fainâ: 574.

făinâ: 576.

fărinâ: 577.

făinạ: 585.

făinâ, făⁱinâ: 615.

făini̯: 647.

făinâ: 669.

făinâ: 670.

făi̯ina [a.], făi̯inâ di grîu̯: 501⁺ [(2) obţinut după î. 1417].

făi̯inî, făinî di grîu̯: 621.

făi̯inâ, ~ di grîu̯: 624.

făinâ di grîu̯: 489, 497, 498, 500, 507, 508, 510 - 514, 517, 522 - 525, 527 - 529, 532, 534, 539, 541 - 544, 546, 549, 551 - 553, 561, 660.

făⁱinâ di grîu̯: 499, 519, 521, 526, 530.

făinî di grîu̯: 566, 581, 662, 665.

făinâ di̯ grîu̯: 505, 515, 593.

făⁱinî di grîu̯: 536, 607, 619.

farínâ di̯ grîu̯: 469⁺ [*] făⁱinâ di̯ grîu̯, [σ] farinâ, 481.

făinâ di grău̯: 509, 516.

făi̯inî di grîu̯: 600, 617.

făⁱinâ dʹi̯ grîu̯: 461.

fărinâ dʹi̯ grîu̯: 462.

fărʹinâ dʹĕ grîu̯: 463.

farinâ dʹi grîu̯: 473.

fănʹinâ dẹ grîu̯: 476.

făi̯inạ di grîu̯ᵃ: 483.

făi̯inâ di̯ grîu̯: 484.

fărinâ di grîu̯: 492.

făi̯inâ dĭ [ε] grîu̯: 493⁺ [II] făină.

farinâ ĝi grîu̯: 494.

făⁱinâ di grău̯: 518.

fai̯inâ dʹi grîu̯: 554.

[B] fărinâ di grîu̯, făinâ: 575.

făi̯inâ álbâ: 548, 637.

făinî álbî: 573.

făi̯inâ albạ, făi̯inî di grîu̯: 555.

făⁱinâ a-ntắi̯a: 496.

IV. [T]: (În texte referitoare la „facerea pâinii", a „plăcintelor" şi a „cozonacului") ▶ vezi, sub IV, la MN [1421] „Pâine", PL. 286, MN [1437] „Plăcintă", PL. 291, şi la MN [1444] „Cozonac", PL. 295.

PÂINE, pl.

„pain"

[1421]

I. [Întrebare indirectă] Din făină de porumb (etc.) se face mămăligă (s-a folosit răspunsul de la întrebarea pentru mămăligă); dar din cea de grâu ce se face?

ALR II s.n. 1066, cf. 1067; ALRM II s.n. 873; ALM 78, cf. 237; ALF 964; AIS 985; ALL 419; ALG 975; ALMC 1124; ALPO 401; ALW I 68; cf. ALEA 258; ALB 515; ASLEF 542; NALR/ALRR: Olt. II 258; Mar. III 518; Munt.Dobr. III MN, p. 4; Bas. IV 482; Trans. IV MN pl. 120.

II. pîni; pînⁱ: 487 - 489, 497 - 500, 501⁺ „două ~", 504, 506 - 514, 516 - 528, 530 - 549, 551 - 553, 557, 558, 566, 567, 579, 581, 582, 584, 586⁺ [pl. spontan], 590, 594 - 601, 604, 606 - 609, 611 - 614, 617, 619 - 624, 628 - 634, 639, 640, 643 - 650, 654, 656, 657, 659, 662, 665, 667, 668.

pîni̯; pînⁱ: 470, 471⁺ [*] pîni; pînⁱ, 492, 503, 505, 515, 556, 560, 561, 572, 585, 588, 589, 592, 593, 610, 618, 626.

pînẹ; pînⁱ: 472, 583, 641.

pîni; pînʎ: 496, 580, 603.

pînʹi; pînʹⁱ: 562, 573, 576.

pîi̯ni; pîi̯nⁱ : 653⁺ „la Răduleşti, pîne", 661, 666.

pîne; pînʹʎ: 466, 475.

pîni̯; pînʹʎ: 490⁺ [σ] pcîtă; pcîcĕ „se zicea mai ales la cea din făină de secară", 502.

pînʹi; pînⁱ: 550, 602.

pînʹi; pînʹ: 569, 570.

pîni̯; pînⁱ: 615, 636.

pîi̯ni̯; pîi̯nⁱ: 637, 638.

pîi̯ni; pînⁱ: 655, 660.

[ε] pîni̯ẹ̆; pînʹi̯: 465⁺ [H] χlīp; dva hlíbe; bílşĕ hlʹíba.

pîni̯; pîni: 467⁺ [H] hlīp; dva hlíbẹ; mai̯ bílşẹ hli̯bu̯.

pîni̯; pînⁱ: 468⁺ [D] şî pítạ, pítⁱe sî mái̯ dịcẹ́, [II] pîni̯; pînʹⁱ, ptʹítâ; ptʹíti̯.

pắni; pînⁱ: 474.

pîni: pînʎ: 479.

pîni̯; pîⁱnⁱ: 480.

pîni, pîni; pînⁱ: 482⁺ [primul răspuns:] pînişu̯árâ fáşim şî plăşintúţî.

pîni̯; pîni: 483⁺ „pítă; pitʎ spun ardelenii".

pînĭ, ᵘo pînĭ; dọu̯â pînⁱ: 484⁺ făcém ~.

pînⁱẹ; pînⁱ: 485.

pînʹe; pînʹ: 486.

pînʹi̯; pînʎ: 491.

pîⁱnẹa [a.], [ρ] ᵘo pîni; pînⁱ: 493⁺ [II] pîni̯; pînⁱ.

pînʹi̯; pînʹⁱ: 494.

pắni; pîni̇: 495.
pîńi; -: 529.
pîńi̯; pîń: 554+ [D] „nu se spune *pită*".
pîni̯, ᵘo pîńi; pîni̇: 555.
pîni; pîńi̇: 559.
pîńi; pîńi̇: 563.
pîni; pîńi̇: 564.
pắńi; pắńi̇: 565.
pîni; pîń: 568.
pîni̯; pîni̇: 571.
pîńi̯; pîń: 574.
pîi̯ni; pîńi̇: 587.
pîni; pîni̇: 591.
pîi̯ni; pîi̯ni̇: 605+ [•] pîni; pîni̇.
pîni̯; pîni̇: 616.
pîne̯a [a.]; pîni̇: 625.
pîi̯ne; pîni̇: 627.
pîni̇; ~: 635.
pîni; pîi̯ni̇: 642.
pîi̯ne; pîi̯ni̇ : 651.
pîi̯ni, pîni; pîni̇: 652.
pîni; pîni̇, pîi̯ni̇ : 658.
pîi̯ni, [σ], [k] pîni̯; pîni̇: 663.
pîni̯; pîni̯: 664.
pîi̯ni̯, pîni̯; pîni̇: 669.
pîne; pîni̇: 670.
pắńi; pîń, [σ] pită; pít'ẹ̆: 461+ „amu, pắńi, mai demult, pítă", [•] pîńi̯, pcîtặ.
pîńi̯; pîń, [V] pt'ítâ; pt'ít'i̯: 473+ [•] pîńi ᵃ̆albâ, ńi̯ágrâ, intᵉ̣ermedii̯ârâ, pîńi di̯ la brutárii̯i̇.
pîńi; pîńi̇, [V] pcîtâ; pcîtʸi̯: 476.
pîni, [V] pítâ; píti, pîni̇: 477.
pîni̯; pîńi̇, [V] ḱitâ; ḱiti: 478+ „ruşii zic hľʸibâ".
pîńi̯; pîni̇, ázimâ; ázimi̯, pítạ; píti̯: 575+ [B] (2, 3).
pîńi̯, cu̯tác; pîni̇: 464+ [H] hľʸîp ; dva hlibẹ̆; odi̯án colắž dva colaḱi „când e rotundă"; [I, 1] pi̯ácu hľʸip.
pită; pit'e: 462.
pítâ; piti̯: 469+ [•] pîńi, plaşínti; pîńi̇.
ᵖḱitâ; ᵖḱiti̯: 481.
pt'ítă; pt'it'ĕ, [R] pîńĕ; pîń: 463.

ḱitâ; ḱite, [R] pîne̯; pîni̇: 577.
ḱitâ; ḱite, [R] pîne̯; pîni̇: 578.

IV. [T]: „Cum se face pâinea" ► I/1: p. 4 (615. Muncelu, Glăvăneşti, Bc.), p. 62-63 (627. Fălciu, Vs.), p. 74 (629. Fruntişeni, Griviţa, Gl.), p. 141-142 (635. Fârţăneşti, Gl.), p. 186-187 (640. Piscu, Gl.); ► I/2: p. 51 (655. Ionăşeşti, Nicoreşti, Gl.), p. 134 (622. Vidra, Vn.), p. 212-213 (669. Soveja, Vn.), p. 231-232 (670. Hârja, Oituz, Bc.); ► II/1: p. 97 (600. Pungeşti, Vs.), p. 185-186 (620. Tătărani, Vs.); ► vezi şi, sub IV, la MN [1437] „Plăcintă", PL. 291, şi la MN [1444] „Cozonac", PL. 295.

SITĂ¹, pl.

„tamis"

[1425]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea cu care cerni făina de grâu?

ALM 59, 658; AIS 1484; ALG 492; ALA 1128; ALC 1177; ALJA 376; ASLEF 353/386; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. IV MN pl. XLV; Munt.Dobr. IV MN, p. 10; Trans. IV MN pl. 121.

II. sîtâ; sîti: 487, 489, 498, 500+ di̯ásâ, 504, 506, 507, 509, 510+ îi̯ di̯ásâ, 511, 513, 514, 518, 520, 521+ îi̯ di̯ásâ, 522, 524, 525, 527 - 529, 534+ îi̯ di̯ásâ, 539, 541, 543+ îi̯ di̯ásâ, 544, 546, 553, 568, 570, 602, 624+ î ~, ᵘo sîtâ de̯ásâ „pentru grâu", 629, 630, 633, 640+ sîtâ di̯ásâ [răspuns obţinut după î. 1426], 642+ sîtâ de̯ásâ [răspuns obţinut după î. 1426], 654, 655, 659, 667+ ~ de̯ásâ, ~ di făínâ di grîu̯.
sîtî; sîti: 536, 540, 550, 557, 559, 564, 566, 567, 569, 580, 582 - 584, 586, 587, 590, 601, 604, 605, 607, 614, 617 - 619, 622, 627, 635, 647 - 651, 657, 658+ [•] sîtî di̯ásî [răspuns obţinut după î. 1426], 662.
sîtâ; sîti̯: 477, 481, 502, 505, 515, 530, 556, 561, 571, 575, 588, 589, 592, 593, 608, 637+ [•] sîtâ di̯asâ, 638, 661, 664.
sîtî; sîti̯: 496, 535, 595, 613.
sîtî; sîti̯: 533, 585, 620, 631.
sîtâ; sîtʸi̯: 469+ [•] sîtî̯; sîti̯, 560, 574.
sîtî; sîtʸi: 558, 562, 573.
sîtâ; sîti̯: 636, 645, 660.
sîtă; sît'ĕ: 462, 463+ d'e grîu̯ [completare făcută de inf. după î. 1424].
sîtă; sîti: 474, 579.
sîtâ; sîte̯: 577, 641.
sîtî; sîte̯: 591, 634.
sîtặ; sît'i̯: 461.
sîta̯; sîtʸi̯: 464+ [H] si̯ẹ̆to̯; dvói sᵉ̣et.
sîta̯; sîti̯: 465+ [H] odnó̯ sᵉ̣éto; dvói sᵉ̣et; bîlʸşe̯ sᵉ̣et.
sîtă; sîtʸe: 466.
sî̯ti̯; sîti̯: 467+ [H] sẹ̆tu̯; sắto; mai̯ bîlşe sắt.
sîtặ; sîti̯: 468+ [II] sîtâ di̯ásâ; sîtʸi̯.
sîtâ; sîte̯ᵉ̣: 470.
sîtâ; sîtʸi̯: 471+ [•] sîtâ; sîti.
sîtâ; sîtʸẹ̆: 472.
sîtî; sît'i: 473.
sîtă; sîti̯: 475.
sîtă; sîtʸi̯: 476.
sîtặ; sîtʸi̯: 478.
sîtâ; sîtʸi: 479.
sîta [a.]; sîti: 480+ cu ~.
sîtâ; sîti: 482.
sîtặ; sîti: 483.
sîtâ̆; sîti: 484.
sîtặ; sît'ĉi̯: 485.
sîtă; sîtʸe: 486.
sîtặ; sîti̯: 488.
sîtă; sîĉĕ: 490.
sîtâ; sît'ĉi̯: 491.
sîtặ; sîti: 493+ [II] sîtâ; sîti̯.
sặtâ; sîti: 495.
sîtă; sîĉi: 503.
sîtâ; sî̯ti̯: 531.
sîtî̯; sîti: 538.
sîtặ; sîtʸi̯: 554.

sîtî; sîti̯: 555.
sî̯tâ; sît'ĉi̯: 563.
sîtâ; sît'ĉi̯: 565.
sîtâ; sît'ĉe̯: 572.
sîtî; sît'ĉi: 576.
sîtî; sîtʼe̯: 603.
sîtâ; síĉi̯: 610.
sîtî; sîti̯: 616.
sîtạ; sîti̯: 626+ mai̯ dʸi̯ásâ.
sîtî; sîti̯: 628.
sîtî̯; sîti: 632.
sîtᵃ̂; sîti: 652.
sîtî̯; sîti̯: 663.
sîtâ; sîti̯: 666.
sîtâ, de̯ásâ; sîti: 639+ [completare făcută de inf. imediat după răspuns].
sîtă, di̯ásâ; sîti: 646.
sîta [a.], sîtâ di̯ásâ; sîti di̯e̯sạ: 501+ „două ~".
sîtî̯; sîti, sîtî de̯ásạ: 547.
sîtî, ~ de̯ásî̯; sîti̯: 615.
sîtâ dʸi̯ásâ; sîti dʸésâ : 497, 508, 519, 545, 549.
sîtâ di̯ásâ; sîti dẹ́sâ : 499, 516, 517.
sîtî de̯ásî; sîti: 598, 599, 609.
sîtâ di̯ásâ; sîti dẹ́sạ: 512, 551.
sîtâ di̯ásâ; sîti désạ: 542, 552.
sîtî di̯ásî; sîti dᵉ̣ésî: 581, 594.
sîtâ di̯ásâ; sîti̯ dẹ́sâ: 492.
sîtâ ĝásâ; sîĉi̯: 494.
sîtâ dʸi̯ásâ; sîti dẹ́sạ: 523.
sîtâ di̯ásạ; sîti désâ: 526.
sîtî dʸe̯ásâ; sîti dʸᵉ̣ésâ: 537.
sîtî de̯ásî̯; sîti dᵉ̣ésî: 548.
sîtâ de̯ásâ; sîte désâ: 578.
sîtî de̯ásî; sîti dᵉ̣ésî: 596.
sîtî̯ de̯ásâ; sîti désâ: 597.
sîtî de̯ásâ; sîti: 600.
sîtî de̯ásâ; sîti désâ: 606.
sîtî de̯ásî̯; sîti: 611.
sîtî de̯ásâ; sîti̯: 612.
sîtî de̯ásî̯; sîti désî̯: 621.
sîtî̯ de̯ásî̯; sîti̯: 623.
sîtâ di̯ásâ; sîti̯ désạ: 625.
sîtâ de̯ásâ; sîti: 643.
sîtâ de̯ásâ; sîte̯: 644.
sîtâ de̯ásâ; sîti: 653.
sîtî de̯ásî; sîti désî: 656.
sîtă de̯ásă; sîte: 670.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sîtâ rárâ; sîti rári: 532.
sîtâ di făínâ di grîu̯; sîti: 665.
sîtâ; sîti̜, ĉur: 669.
sîtî; sîti, ŝur di grîu̯; ŝúrurʲ: 668.

IV. [T]: (Într-un text referitor la „facerea pâinii") ► II/1: p. 97 (600. Pungeşti, Vs.).

CIUR, pl.

„crible"

[1427]

I. [Întrebare indirectă] Dar la acela mai rar şi mai mare, făcut din sârmă, din tablă găurită (sau din piele de oaie), prin care dai grâul, fasolea, ca să se aleagă gunoaiele din ele? (Vezi î. 1425, MN pl. 287, î. 1426, h. 439).

ALM 104; ALF 354; AIS 1482; ALL 100; ALG 302; ALMC 1013; ALA 1059, ALEA 70, 72; ALC 1107; ALCo 424; ALB 466; ALFC 310; ALIFO 192; ALLR 601; ALN 167*; ALP 276; ASLEF 618/441;
NALR/ALRR: Mar. III 521; Olt. II 261; Munt.Dobr. IV 456; Trans. IV MN pl. 122.

II. ŝur; ŝúrurʲ: 470 - 472, 489, 491, 493, 494, 497, 498, 500, 504 - 515, 517 - 520, 522 - 525, 527 - 530, 531 + îs trecút pî‿ŝur şî pî‿véşcâ, 534 - 537, 538 + u̯o trécu‿şî pî‿ŝur, şî pî‿véşcî „a avut multe greutăţi în viaţă", 539 - 541, 543 - 546, 548 + „[cel] mai mare, pentru fasole, bob, se cheamă dîrmói̯; -mo̯ái̯i̯", 549 - 551, 553, 554, 556 - 562, 564, 566 - 577, 581, 582, 583 + „numai din sârmă", 584, 587 - 592, 594 - 596, 598, 599, 602 - 604, 606 + ai̯ísta-i̯ trecú‿şî pî‿ŝur, şî pî‿véşcâ [inf. nu cunoaşte cuvântul *dârmon*], 607 + ŝurél „îi mai mic", 609, 610, 618, 619 + dîrmói̯; -mo̯ái̯i „ciur mare din piele de oaie, cu găuri, pentru ales grâul de neghină", 620, 621 + [D] dîrmói̯; -mo̯ái̯i̯ „un ciur mai mare", 623, 624, 626, 627, 639, 656, 658, 663, 665.
ĉur; ĉúrurʲ: 468 + [II], 469, 579, 580, 586, 642, 653, 657, 660, 664, 670.
ŝur; ŝúri: 499, 516, 521, 532, 533, 542, 552, 605, 608 + dîrmói̯ di dîrmoi̯ét sămînţî di cînipî „ciur mai mare", 611.
ŝur; ŝúrurʲ: 477 + dîrmᵘói̯; -mu̯ái̯i̯ „ciur mare cu care cerni pleava", 479, 487, 490.
ŝurᵘ; ŝúrurʲ: 614, 617 + tot ~, di sîrmî, dîrmói̯; -mo̯ái̯i „ciur făcut din piele de oaie"; dîrmoi̯éştʲ [2], 659, 666.
ŝur; ŝúrurʲ: 466, 492.
ĉur; ĉúrurʲ: 473, 476.
ŝur; ŝúrur̥ʲ: 485, 555.
ŝur; ŝúrurʲ: 486, 503.
ŝ̄ur; ŝúrur̥: 461.
ŝurʲ; ŝúrʲe: 462.
čur; čúrur: 463.
?, [σ] čúr̥u [a.]; čúr̥ur: 464 + [H] răşetó̜; dvói rĕ̜şĕ̜t.
?, ŝi̯ur̥ʲ; ŝi̯úrur̥: 465 + [H] răşĕtó̜, pi ùcrai̯ni̯éşti̯ [rom.]; dvói răşătîu̯; bílşĕ̜ ~.
čur; čúrur: 474.
čur; čúrurʲ: 475.
śur; ŝúrurʲ: 478.
ŝ̄ur; ŝ̄úrurʲ: 480 + [ŝ intens].
ĉ̄ur; ĉ̄úrurʲ: 481.
ŝur; ŝúrur̥: 482.
čur; čúrur̥ĕ̜: 483.
ĉur; ĉúrur̥ʲ: 484 + acâla-i̯ ~.
ŝurʲ; ŝúrur̥ʲ: 488.
ĉi̯ur; čúrur̥: 495.
ĉur; ĉúrurʲ: 496.
ŝʲur; ŝʲúrurʲ: 501 + „două ~".
ĉur; ĉúrurʲ: 502 + [se spune aşa] „şi la [ţiganul] care bate la urs".
ŝur; ŝúri, ŝúrurʲ: 526.
ŝur; dóu̯î ŝurʲ, [D] ŝúrurʲ: 547.
ŝur; ŝúrur̥: 563.
ŝur; ŝúra̠: 565.
ŝur; ŝúre: 578.
ŝ
ĉur; ĉúrurʲ: 585.
ĉ ĉ
ŝur; ŝúrurʲ: 593.
ŝur; ŝúri̜: 597 + „mai mare ca ciurul este dîrmói̯u; -mo̯ái̯i̜".
ŝúru [a.]; ŝúrurʲ: 600.
ŝur; ŝúrî: 601.
ŝ ŝ
ĉur; ĉúrurʲ: 613.
ŝurᵘ; ŝúrî: 615.
ŝur; ŝúrî: 629.
ĉur, [k] ŝurᵘ; ŝúrurʲ: 633.
ŝurᵘ; ŝúri: 646.
ŝurᵘ; ŝúri: 647 + [*] ŝúrurʲ [pl.], dîrmói̯ᵘ; -mu̯ái̯i.
ş
ŝur; ŝúrurʲ: 649.
ĉurᵘ; ĉúrurʲ: 651.
ĉur; ĉúri: 654.
ĉur; ĉúri̜: 661.
ŝur sau̯ dîrmói̯; ŝúri, dîrmo̯ái̯i: 612.
ŝur, [V] dîrmón; ŝúrurʲ, dîrmónurʲ, [k] -mu̯áni: 640.
ŝur; ŝúrurʲ, dîrmói̯; -mu̯ái̯i: 644 + din ḱéli (2).
ŝurᵘ; ŝúri, dîrmᵘói̯; -mu̯ái̯i: 652.
dîrmói̯; -mu̯ái̯i: 625, 630, 643.
dîrmói̯; -mu̯ái̯i: 632 + [inf. a dat mai întâi forma de pl.], 648, 655.
dîrmói̯ᵘ; -mu̯ái̯i: 628, 645.
dîrmᵘói̯; -mu̯ái̯i̜: 637, 638 + „era pe vremuri; cădea pói̯ul din grâu 'grâu mărunt'".
dîrmón; -mu̯áni: 641, 650 + „din piele de oaie".
dîrmói̯; -mo̯ái̯i: 622.
dîrmói̯ᵘ; -mu̯ái̯i: 631.
dîrmói̯ᵘ; -mu̯ái̯i: 634.
dîrmói̯ᵘ; -mu̯ái̯i: 635.
dîrmón; -mu̯áni̯: 636 + di ḱéli.
dîrmói̯; -mu̯ái̯i, ŝur; ŝúrurʲ: 616.
?, [σ] čúţur̥î, [D] čur̥: 467 + [H] răşĕtó; rîşî̜tâ; mai̯ bílşĕ rîşî̜ti̜ḙi̜.
?: 662 + „ĉur din tablă: pe un ceaun, pentru dat fiertura de prune, la marmeladă".
∞: 667 - 669.

VEŞCĂ (la sită), pl.

„cadre (cylindrique) du tamis"

[1428]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la marginea de lemn a sitei?

AIS 1482*;
NALR/ALRR: Olt. II 262; Mar. IV MN pl. XLV; Munt.Dobr. IV 457; Trans. IV MN pl. 122.

II. véşcâ; veştʲ: 472, 492, 508, 509, 512, 513, 516, 519, 521, 526, 527, 529, 531 + gárdinâ; gắrdinʲ „cerc de lemn la sită, care fixează pânza pe veşcă", 532, 539, 542, 545, 547, 548, 551 - 553, 560, 571, 579, 588, 592, 593, 608, 609, 624, 628 + [ε] [pl.], 629, 633 + [!], [motivul amuzamentului inf. nu este omonimia], 637, 644, 652, 664.
véşcî; veştʲ: 535, 540, 550, 559, 566, 569, 581, 582, 584, 587, 590, 591, 595, 596, 599, 601 - 604, 611 - 614, 617, 619 - 621, 648, 649, 658.
vḙ́şcâ; veştʲ: 497, 498, 505, 507, 511, 514, 515, 520, 522, 523, 530, 541, 543, 606.
vʲéşcâ; vʲeştʲ: 471, 556, 567, 568, 574 - 576, 583.
véşcî̜; veştʲ: 618, 627, 631, 635 + [ε] [sg.], [pl.], 647, 663, 665.
vḙ́şcâ; veştʲ: 500, 506, 510, 525, 528, 544.
véşcâ; veşĉ: 636, 638, 640, 642, 654, 657.
véşcâ; véşti: 517, 534, 643.
véşcî; véşti: 533, 536, 605.
vʲéşcâ; vi̯éşti̯: 477, 502.
vḙ́şcâ; vḙ́şti: 489, 504.
vḙ́şcâ; vḙ́şti: 546, 549.
vʲéşcî; veştʲ: 557, 634.
vḙ́şcâ; veştʲ: 561, 646.
véşcâ; véşte̜: 578, 616.
vʲéşcî; vʲeştʲ: 580, 586.
vʲéşcâ; veştʲ: 589, 645.
véşca̜; véşti̜: 597, 625.

BOOKS CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

véşca [a.]; veşti̯: 600, 615.
véşcă; veşŝ: 639, 666.
véşcą; veşĉ: 641, 653.
vi̯éşcă; vi̯éşt'i̯: 461.
vi̯éşcă; vi̯éşt'e̯: 462.
véşcă; véşti̯: 463.
véşcă; véşt'i̯: 466.
véşcă; veştᵛi̯: 468 + [II].
véşcă; veşt': 470.
vi̯éşcâ; vi̯eşt': 473.
vi̯éşcą; vi̯ĕştĺ: 474.
véşcă; véşti̯: 475.
véşcă; véşt'i̯: 476.
véşcą; véştᵛi̯: 478.
véşcâ; véştᵛi̯: 479.
vi̯éşcą; vi̯eşti̯: 480.
vi̯éşcî; vi̯éşti̯: 482.
vi̯éşcă; vi̯éşt'i̯: 483.
vi̯éşcą; [ε] vi̯éşcą, [D] do̯ṷâ vi̯eşti̯: 484 + [inf. refuză forma de pl.:] „este numai o veşcă", [II] vi̯éşcâ; vi̯éşti̯.
vi̯éşcâ; vi̯eşt'ĺ: 485.
véşcă; véşt'i̯: 486.
vi̯éşcâ; vi̯éşti̯: 487.
vi̯éşcą; vi̯éşti̯: 488.
véşcă; véşt'i̯: 490.
véşcâ; veşĉ: 491.
vi̯éşcî; vi̯éşti̯: 493 + [II] vi̯éşcâ; vi̯éşti̯.
véşcâ; veşĉ: 494.
viéşcă; vi̯éşti̯: 495.
vi̯éşca [a.]; vi̯éşti̯: 496.
véşcâ; vi̯eşti̯: 501.
véşcâ; vi̯éşci̯: 503.
véştâ; veşti̯: 518.
véscâ; veşti̯: 524.
vi̯éşcî; vi̯éşt'i̯: 554.
vi̯éşcą; vi̯éşti̯: 555.
véşcî; -: 558.
véşcî; veşt': 562.
vi̯éşcą; vi̯ĕşt'i̯: 563.
véşcâ; veşt': 564.
vi̯éşcâ; vi̯éşt'i̯: 565.
véşcâ; veştᵛi̯: 572.
véşcî; veştᵛi̯: 573.
véşcâ; vi̯éşti̯: 577.
vi̯éşcî; vi̯éşti: 585.
véşcî; vi̯eşti̯: 594.
véşcî; véşti: 598.

véşcî; veşti̯: 607.
véşcâ; vesć: 610.
véscî; veşti̯: 623.
véşcâ; vi̯eşti̯: 626.
veşcâ; veşĉ: 630.
véşcî; veşĉ: 632.
véşcî; veşĉ: 651.
véşcą; veşti̯: 655.
véşcâ; veşti̯, [ε] veşĉ: 661.
véşcî; veŝ, veşti̯, [k] veŝ: 668.
[ε] véşcă; veşĉ: 670 + [*] veşti̯ [pl.].
véşcą, véşca sîtii̯; veşti̯: 538.
véşcî, véşca sîtii̯; veşti̯: 622.
véşca sîti; veşti̯: 650.
véşcî di sîtî; veşti̯: 537.
véşcâ; vi̯eşti̯ di sîtâ: 570.
véşcî, scovérgî; véşti, scovérẑ: 667.
sîtíşcâ; sîtíşti̯: 499.
şîtíşcâ; -tíşti̯: 656.
[ε] rámâ; rámi̯: 660.
rámâ, [ρ] şîtíşcâ [?], véşcâ; şîtíşti̯, veşti̯: 659.
ᵘobắḑi̯; doṷ‿obắẑ: 467 + [H] #.
duắgâ; duắĝi̯: 469 + [*] vi̯éşcą; vi̯eştᵛi̯.
gárdinâ; gárdinĺ: 481.
?, [ε] colácu di lemn, [D] véşcî, véşca sîti: 662.
scovérgâ; -vérĝ: 669.
?: 464 + [H] lub; dva lúbe, 465 + [H] #.

TĂRÂŢE

„son (de blé)"

[1429]

I. [Întrebare indirectă] Ce rămâne în sită după ce cerni făina?

ALF 1242; AIS 257; ALL 1163; ALG 287; ALMC 1723; ALA 1129; ALEA 250; ALC 1178; ALB 489; ALBRAM 112, 113; ALChB 441, 442; ALFC 317; ALJA 377, 378; ALLR 998; ALO 88; ALP 395; ASLEF 550; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. IV MN pl. XVL; Munt.Dobr. IV MN, p. 10; Trans. IV MN pl. 122.

II. tăríţâ: 471, 472, 489, 491, 497, 499, 500, 504 - 506, 508 - 512, 515 - 525, 527, 530, 532, 534, 537, 539, 542, 543, 545, 547, 548, 551 - 553, 556, 560, 561, 571, 572, 575, 578, 589, 606, 610, 625, 629, 637 - 640, 643, 646, 652 - 655, 659, 660.
tăríţî: 482, 496, 503, 533, 535, 536, 540, 558, 559, 562, 564, 567, 569, 573, 580 - 582, 584 - 587, 590, 591, 594, 595, 598, 601, 604, 605, 607, 608, 611, 613, 617 - 619, 621, 628, 635, 648, 649, 651, 656, 658, 667 + [pronunţare mai intensă], 668.
tăríţa [a.]: 501, 557, 566, 568 + şî hṷáspâ, cári̯-i̯ di̯ pi̯ şucăláṷ, 570, 576, 588, 592, 593, 596, 599, 600, 602, 624, 633, 636, 645, 662.
tăríţî: 467 + [H] grăŝ, 492, 538, 583, 614, 620, 622, 623, 627, 634, 647, 650, 661, 663, 665.
tăríţą: 498, 502, 507, 541, 544, 546, 549, 631, 641.
tăríţă: 462, 463, 470, 480, 486, 609, 657.
taríţâ: 469, 477, 479, 487, 494, 529, 574.
taríţă: 466, 475, 478, 490.
taríţî: 473, 481, 555.
tăríţi̯: 664, 666, 669.
tăríţa [a.]: 461, 488.
tăríţa [a.]: 483 + [R] grĕŝ, 493 + [II] tăríţî.
tăríţi: 513, 526.
tăríţîli [pla.]: 612, 632.
tăríţâ: 630, 642.
taríţą: 465 + [H] grēs.
taríţăli̯ [pla.]: 468 + [II] taríţâ.
ti̯ăríţi̯li̯ [pla.]: 474.
taríţa [a.]: 476.
tăríţă: 484.
tăríţą: 485.
tăríţa [a.]: 495.
tăríţa [a.], tăríţi̯: 531.
tăríţa [a.]: 554.
tăríţî: 563.
tăríţâ: 565.
tăríţa [a.], tăríţă: 597.
tăríţâ: 603.
tăríţi̯: 615.
tăríţâ: 616.

tăríţa [a.]: 626.
tăríţe: 670.
tăríţa [a.] saṷ hṷáspa [a.]: 514.
tăríţî, hṷáspî: 550.
tăríţâ saṷ hṷáspâ: 644.
hṷáspâ: 579.
hṷắspâ, tăríţâ: 528.
pli̯áṷa̯ [a.], [σ] tăríţa: 464 + [H] grēs, [I, 1] pᵘotówa 'pleavă'.
pasát, tăríţâ: 577.

ALUAT

„pâte"

[1432]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la ceea ce frământă femeia (în copaie, în covată) când face pâine?

ALR II s.n. 1072; ALRM II s.n. 877; ALF 1656; AIS 236, 985*; ALG 741; ALA 891; cf. ALC 836, 1059, ALB 493; ALJA 864; ALLR 674; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. IV MN pl. XLV; Ban. III 476; Munt.Dobr. IV MN, p. 14; Trans. IV MN pl. 122.

II. aluᵘát: 471 - 474, 491, 492, 494, 518, 520, 524, 530, 533, 536 - 538, 540, 547, 550, 556 - 560, 562, 566 - 568, 571 - 575, 578, 581, 583 - 586, 589 - 592, 595, 597, 600, 601, 603, 604, 609, 612, 613, 616 - 619, 621, 623, 626.
aluát: 469 + [*] plam... [ε] aluṷát, 489, 500, 504 - 506, 510 - 512, 514, 515, 522, 525, 527, 528, 541, 544, 577, 598, 610, 627 - 629, 631, 632, 638, 642 + [ε], [ρ], 643, 644, 646, 648, 650, 651 + [*] cócî [termen confirmat şi de inf. princ.], 652, 653, 654 + ńişti [ε] ~, 655, 657, 658, 661 - 663, 666, 667, 670.
aluṷát: 481, 497 - 499, 507 - 509, 513, 516, 517, 519, 521, 523, 526, 529, 531, 532, 534, 535, 539, 542, 543, 545, 546, 549, 551 - 553, 564, 588, 607, 611, 620, 624, 633, 640, 660.
alṷát: 486, 561 + [*] aluᵘát, 569, 576, 599, 608, 614, 649.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

aluᵘátu [a.]: 548, 579, 580, 606.
aluát˂ᵘ: 615, 645, 647.
aluu̯ắt: 475, 479.
aluo̯át˓: 461.
aluu̯át˂ᵃ̆: 462.
aluát˛ᴵ: 463.
alvátu̯ [a.], alvát: 464⁺ [I, 1] aluvát, [H] ḱisto̯.
aluu̯át: 465⁺ [H] ḱîstǫ.
alu̯át˓: 466.
aluu̯át˂˛: 468⁺ [II] aluu̯át.
aluu̯át˓: 470.
aluo̯ắt: 476.
aluu̯ắt˂ʰ: 477.
aluᵘ̯ắt: 478.
aluᵒát˓: 480.
àluo̯át: 482.
˂àluu̯ắtu̯ [a.]: 483.
ᴵaluo̯át: 485.
alu̯ắt˓, ᵘolu̯át˂ʰ: 487.
ᵃ̂aluu̯át: 488.
alu̯ắt: 490.
˂aluo̯átu̯ [a.]: 493⁺ [II] aluᵘát.
aluᵒát˂ʰ: 495.
aluᵒát: 496.
aluo̯átu̯ [a.]: 501.
aluát˂: 502.
aluâ̂t: 503.
ʰaluu̯átu̯ [a.]: 554.
˂aluo̯át: 555.
[ε] aluo̯át˓: 563.
aluo̯át: 565.
aluᵘát: 582.
aluᵒát: 593.
alu̯átu [a.]: 596.
aluu̯át: 622.
aluátᵘ: 637.
alou̯át: 664.
aluu̯átᵘ: 665.
alău̯át: 669.
aluát, cócâ: 625.
aluᵘát sau̯ cócâ: 659.
aluát, ḱilimót̯: 630⁺ [uşor depreciativ] (2).
aluát, [k] plămădét̯: 636⁺ ‘aluaţel’ (1) [vezi î. 1435].
pî̆ni: 594⁺ la noi̯ aluu̯át însámnî drójdi, 668⁺ „se face rar pâine, la paŝ [= Paşti]” [inf. nu cunoaşte termenul *aluat*], [∗] pî̆ni.
[ε] pî̆ńi̯, [ρ] pl̯ămădi̯ắl̯i̯: 467⁺ [H] prîdĉińét.
pî̆ni̯, [ρ] aluu̯át: 484.
plămădét̯: 605⁺ [∗] aluu̯át, 635, 656⁺ [ε].
plămăd′ắlâ, aluᵘát: 570.
cócî: 587.
cócǫ: 641.
cócâ, [ρ] aluát: 639.
molodét̯: 602.
ḱilimót̯, [ρ], [D] aluát: 634.

IV. [T]: (În texte referitoare la „facerea pâinii”, a „plăcintelor” şi a „cozonacului”) ► vezi, sub IV, la MN [1421] „Pâine”, PL. 286, MN [1437] „Plăcintă”, PL. 291, şi la MN [1444] „Cozonac”, PL. 295.

SOG (pâinea)

„j’arrondis un morceau de la pâte déjà pétrie dans le pétrin”

[1436]

I. [Întrebare directă] Ziceţi „eu sog” (pâinea)? Ce înseamnă când spuneţi „(eu) sog” (pâinea)?

Cf. ALR II s.n. 1056; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. III 523; Munt.Dobr. IV MN, p. 4; Trans. IV 531.

II. sužésc: 476⁺ „dai pâinea prin făină înainte de a o pune în tavă”, 477⁺ „se mai frământă puţin aluatul ca să se mai întărească”, 479⁺ „se mai dă aluatul prin făină înainte de a-l pune în tavă”, 488⁺ ~ pî̆ne̯a: „când se lăţeşte aluatul cu sucitorul ca să se facă plăcintă sau o pâine împletită”, 496⁺ ᵘo ~, „când se întinde cu sucitorul, ca să faci plăcintă; cu sužitóri̯u”, 554⁺ „când o unge pe deasupra cu ou sau cu zahăr; mai mult se zice la *mălai*, că se dă cu *muruială*; se zice rar, mai mult [se zice] murui̯éşt′i̯ [3]”, 625⁺ o ~.
sožésc: 466⁺ cîn l-ai̯ framîntátu-l şî cîn îl faŝ, îl lucréd̯ pi másâ, 487⁺ „dau cu sᵘožitóri̯u, [de exemplu] întind turta pentru plăcintă”, 491, 578⁺ ~ pî̆ne̯a: „după ce am frământat aluatul, îl pun din nou pe masă şi îl *presur* cu puţină făină”, 607⁺ ᴵeu̯ ~ pî̆ni̯a: „când creşte prea tare, se apasă cu mâinile aluatul”.
suĝésc: 473⁺ [=] „sucesc” [inf. confundă verbul cu paronimul său], #, [∗] suĝésc˓ „când face pâinea, cu sucitorul”, 555⁺ „când se împleteşte la colaci”: împlitᵛés‿coláĉi̯.
sužésc: 478⁺ „când o dau prin făină de grâu”, 503⁺ „când dă forma pâinii”.
su̯ožéşt′i̯ [3]: 461⁺ [primul răspuns:] su̯ožît [part.]: „când e moale aluatul, se mai dă prin făină”.
stožésc˂: 462⁺ „se dă prin făină şi se face forma pâinii”.
suĝésc: 474⁺ „când întind foaia pe masă, cu sucitorul”.
s-o sušáscâ [conj. 3]: 482⁺ ~, da.
so̯žésc: 486⁺ „aluatul dospit se mai lucrează în făină înainte de a-l pune în tăvắ”.
[ε] soĝe̯ázâ [3]: 490⁺ [primul răspuns:] „o scoate din covată, o împarte în părţi egale şi o pune în *tavale*, la sᵘogát”.
so̯ĝéşt′i̯ [2]: 495⁺ „când o scoţi din covată, o dai prin făină şi o pui în tavă”.
soĝésc: 502⁺ „întind turta pentru *tocmagi* sau o turtă cu *bătălăul*”.
sto̯žésc˂ʰ: 563⁺ „dau aluatul prin făină”.
stožés: 564⁺ „când să dai pâinea în cuptor, dacă ţi se pare că e prea moale, presari făină şi o stožéşt′”.
sužésc˂: 565⁺ „punea mă̯e̯áu̯a, luată de la brutărie, într-o covată şi punea apă caldă şi făină”, sužésc = [R] plămădᵛi̯ésc; făŝé̯ u̯oli̯ecúz‿di plămădᵛi̯ắlǫ-aşắ.
sožéşti̯ [3]: 577⁺ „fiméᴵa ᵘo ~, o scoate din covată, o sožéşti (= o dă prin făină) şi o coace”.
sogát [part.]: 610⁺ făínâ píntru ~, „făina care se presară pe masă ca să nu se lipească aluatul”.
stuĝésc pî̆ne̯a: 484⁺ „când creşte pâinea, o iau pe masă şi o frământ prin făină, îi dau forma şi o pun în tăvắ”, [II] ᵘo stoĉésc „ca să o stoarcă de apă”.
sožéşti pî̆ne̯a [3]: 536⁺ fiméi̯a ~: „taie o bucată de aluat, o dă prin făină ca să o poată întinde pe masă cu şi̯uşitóri̯u””.
ĩsóž pî̆ne̯a [2], înso̯g aluo̯átu̯ [1]: 493⁺ aluo̯átu-l ĩsóž cu făi̯ina „când dai aluatul prin făină”, [II] su̯žésc pî̆ńi̯a: „se pune făină pe masă, se ia aluatul din covată şi se tăvăleşte prin făină”.
sužéşti pî̆ne̯a, aluᵘátu [3]: 537⁺ „când e aluatul mai moale, îi pune puţină făină, înainte de a începe să-l lucreze, îl mişcă cu mâna ca să intre făina în el: sužéşti aluᵘátu”.
sulžésc aluᵘátu: 598⁺ „frământ aluatul cu făină, ca să se mai îngroaşe”.
ō sužés‿cu su̯şitóri̯u: 501⁺ „cîn faŝ plăŝínti, níşti coptúrᴵ, nu pâine”.
#: 463, 467⁺ [H] -, 469⁺ [∗] sᵘožésc cu̯ farínǫ, „când le învârţi pe masă, prin făină”, 470 - 472, 475, 480, 481, 483, 485, 489, 492, 494, 497 - 500, 504, 506 - 514, 516 - 526, 528 - 530, 532 - 534, 539, 541 - 546, 549 - 553, 556 - 562, 566 - 576, 579 - 585, 586⁺ îm‿párti̯a Ardi̯ălului̯, 587 - 596, 601 - 605, 613 - 616, 623⁺ adún pî̆ne̯a „strâng aluatul şi fac pâinea”, 626 - 631, 632⁺ sucésc [inf. confundă verbul (a) sogi cu paronimul său (a) suci], 633 - 658, 660 - 670.
#, ?: 535, 540, 547, 608, 611, 612, 617, 618, 620, 621⁺ adún pî̆ne̯a „dau aluatul dospit prin făină, înainte de a-i da forma de pâine”, 659.
?: 464⁺ [H] -, 465⁺ [H] -, 468, 505, 515, 527, 531, 538, 548, 597, 599, 600, 606, 609, 619, 622, 624.

PLĂCINTĂ, pl.

„galette"

[1437]

I. [Întrebare indirectă] Ce faci din foi subţiri de aluat cu brânză, carne tocată sau mere... şi pui la copt?

Cf. ALR II s.n. 1630; ALL 419*; ALG 745, 1509; ALMC 1126; cf. ALLR 677, 678; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. II 524; Munt.Dobr. IV MN, p. 30; Trans. IV 532.

II. plăśîntâ; -śînti: 482, 489, 497 - 501, 504, 506 - 514, 516 - 523, 526 - 532, 534, 535, 537, 539 - 546, 549, 551 - 553, 564, 575, 597⁺ „se face dintr-o túrtâ, acum îi zî́śi frúzî şi foái̯i̯", 599, 600⁺ sau̯ împvîrtitî; -tiţ şî plăśînti cu poáli-m‿brîu̯, 606, 607, 618, 630, 639, 640, 643⁺ pupéz [pl.] „pâine împletită, ca o pasăre; [se face] pe la Moşii de vară; se dă de pomană", 645, 646, 656, 659⁺ fuoi̯ îm‿brî́u̯.
plăśîntî; -śînti: 533, 536, 550, 557 - 559, 567, 569, 573, 581, 582, 584, 587, 590, 591, 594, 596, 601 - 605, 608⁺ cu brî́nḑî, cu méri, poáli-m‿brîu̯, 609, 611, 612, 614, 619, 620, 621⁺ „cu varză: vărzắri [pl.]", 623⁺ „cu curéḱ, cu brî́nḑî, plăśînti poáli-m‿brîu̯, se coc pe vatră", 634, 635, 649, 650, 658, 668.
plăśíntâ; -śînti̯: 471⁺ [•] plăśîntâ; -śînti „cu brânză", 492, 505, 515, 525, 548, 556, 560, 561, 571, 588, 589, 592, 593, 625, 638.
plăĉîntâ; -ĉînti: 502, 579, 641, 642, 652.
plăśîntâ; -śînti̯: 547, 627 - 629.
plăśîntâ; -śînte̯: 565, 572, 624⁺ plăśîntâ di mai̯ *„cighir* de ficat cu *prapur*".
plăĉîntî; -ĉînti: 580, 585, 651.
plăĉîntâ; -ĉînti̯: 661, 664, 669.
plaśîntâ; -śînti: 477, 487.
plăśînti̯ [pl.]; -śîntâ: 568, 577.
plăśîntî; -śînti̯: 622, 647⁺ ḣíre̯-ar şî u̯úna [!].
plăĉîntâ; -ĉînti̯: 636, 660.
plăśîntă; -śînt'i̯: 461.
plăśînt'e [pl.]; -śîntâ: 462.
plaśîntʸi̯ [pl.]; -śîntâ: 466.
[ρ] plaĉînti [pl.]; -ĉînta̯: 468⁺ [primul răspuns:] co̯zonác, [II] plaĉîntâ; -ĉînti̯.
plăśînt'i̯ [pl.]; -śîntâ: 470.
plăśîntâ; -śînṭ: 472.
plaĉíntâ; -ĉîntʸi̯: 473⁺ [•] plaĉ̌î́ntâ cu brî̯nḑâ, ~ cu mi̯érâ.
plaĉ̌înti [pl.]; plaĉ̌î́ntâ: 474.
plaĉînti [pl.]; -ĉîntâ: 475.
plaśînti [pl.]; -śîntă: 478.
plaśîntʸi [pl.]; -śîntâ: 479.
plăśîntă; plaĉînti̯: 480.
plaĉîntâ; -ĉînti̯: 481⁺ ḱípfli [pl.] „cornuleţe", cuolác, puománâ; poméṅi̯ „la mort, împletită şi lungă".
pṭăĉ̌î́nti̯ [pl.]; pṭăĉ̌î́nta̯: 483.
plăĉîntʸi̯ [pl.]; -ĉîntâ: 484⁺ cu brânḑā.
plăśînta̯; -śîṅt'i̯: 485.
plăśîntʸe̯ [pl.]; -śîntâ: 486.
plăśînti̯ [pl.]; plaśînta̯: 488.
plaśînĉě [pl.]; -śîntâ: 490⁺ „şi îm̯vîrt'ítúri se fac".
plaśînĉi̯ [pl.]; -śîntâ: 491.
plăśînti [pl.]; -śînta̯: 493⁺ [II] plăśînti̯ [pl.]; -śînta̯.
plaśînt'i̯ [pl.]; -śîntâ: 494.
plaĉînti̯ [pl.]; plaĉînta̯: 495.
plăśînti̯ [pl.]; -śîntî̯: 496.
plăśînĉi̯ [pl.]; plăśînta̯: 503.
plăśînti [pl.]; -śînta̯: 524.
plăśînti [pl.]; -śîntî̯: 538⁺ po̯áli-m‿brîu̯, îm̯vîrtitî̯ „se fac în tăvắli".
plăśîntʸi [pl.]; -śîntî̯: 554.
plaśîntʸi̯ [pl.]; plăśîntî̯: 555.
plăśîntʸi [pl.]; -śîntî: 562.
plăśînt'i [pl.]; -śînta̯: 563.
plaśîntʸi̯ [pl.]; -śîntâ: 574.
plaśîntâ; -śînt'i: 576.
plaśînte̯ [pl.]; -śîntâ: 578.
plăĉînti [pl.]; plăĉîntî: 586.
plăśîntî; -śînti: 598⁺ „cu varză: vărzắri".
plăśîntâ; -śînĉi̯: 610.
plaśîntî; -śînti: 613.
plăśînta̯; -śînti̯: 616.
plăśîntî; -śînti̯: 617.
plăśîntâ; -śînti̯: 626.
plăśînti [pl.]; [ε] -śîntî: 631.
plăĉînti [pl.]; -ĉîntî: 632.
plăĉîntâ; -ĉînṭ: 637.
plăĉînti [pl.]; -ĉînta̯: 653.
plăĉînta̯; -ĉînti̯: 654.
plăĉîntâ; -ĉînte̯: 655.
plăśîntî; -ĉînti: 662.
plăĉînti̯ [pl.]; -ĉîntî: 663.
plăśînta̯; -śînti̯: 665.
plăĉînti [pl.]; -śîntâ: 666.
plăśînti̯ [pl.]; -śîntâ: 667⁺ [umplutura se numeşte] ḱelm.
plăĉînte [pl.]; -ĉîntâ: 670.
plăĉ̌î́ntâ cu brî́nḑa̯; -ĉ̌î́ṅt'ě: 463.
plăĉîntâ grásâ; plaĉîntʸi: 476⁺ „sucítâ şi dʸe̯ rînd, mică".
plăĉîntâ pu̯ále-m‿brîu̯; -ĉînte̯: 657.
pḷăĉînṭî, túrtî sau̯ brî́zu̯ắi̯cî; pḷaĉînṭi̯: 467⁺ [H] bŭṭχa; dvi bŭṭţi; butóχ, palaṅi̯éṭ; -ṅi̯éṭi̯.
plăśînti [pl.]; -śîntâ, îm̯vîrtiti̯ [pl.]; -titî: 583.
plăśînti [pl.]; -śîntî, îm̯vîrtiti [pl.]; -titî: 595.
plăśînti̯ [pl.]; -śînta̯, pu̯áli-m‿brîu̯: 615.
plăśînṭăli [pl.]; plăĉîntâ: 633⁺ pu̯áli-m‿brîu̯ (1).
pḱiróşṭʸi̯, [ρ], [σ] plaĉîntʸi̯ [pl.]; plăśînṭa̯: 464⁺ [H] tŏt sî̯ spu̯n plaĉînta̯; dvi pláĉin̯; odná plaĉînṭa; dvi plaĉînṭ, [I,1] plaĉíṅḱi̯.
cuolṭunáş sau̯ piróşti, [ρ] plaĉîntî̯ [pl.]; pḷaĉînṭî: 465⁺ [H] piro̯ḥé, odi̯án püréh; dva pî́rôḥe̯; bilşe̯ piróḥi̯, paṭaṅi̯éṭi, cṅíşî; paṭaṅi̯éṭi̯u sî fáź‿dintr-aĉé̯, da fắrâ brî́nḑî, da cni̯ḗş cári̯ē sî̯ púni-núntru brî́nzâ.
alivínĉ, plaśînti [pl.]; plaĉîntâ, alivíṇĉâ: 469⁺ „plaśîntili̯ se coc în cuptor, alivînĉili̯ îm fang'ílâ, pi̯ şpaʰért", [•] plăśînti [pl.]; plaĉîntî̯; plăĉînti̯.
vărzắri [pl.]; -zári, plăśînti [pl.]; -śîntî: 566.
îm̯vîrt'ítâ; -t'itʸi, plăśînti [pl.]; -śîntâ: 570.
brî́zu̯ái̯śi [pl.]; -zu̯ái̯cî̯: 644.
pu̯áli-m‿brîu̯ [pl.]; pu̯álî-m‿brîu̯: 648.

III. În majoritatea punctelor, inf. au dat mai întâi forma de [pl.].

IV. [T]: „Plăcinte cu brânză" ► I/1: p. 7 (615. Muncelu, Glăvăneşti, Bc.), p. 242 (645. Adam, Drăguşeni, Gl.); ► I/2: p. 72-73 (657. Borşani, Coţofăneşti, Bc.), p. 103 (659. Străoane, Vn.), p. 131-132 (662. Vidra, Vn.), p. 156-157 (664. Caşin, Bc.); ► vezi, sub IV, şi la H 445 „Scovardă" („ghismană ţărănească", „nalangâte" sau „bătute").

CUPTOR, pl.

„four"

[1438]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la acela făcut din cărămidă, unde bagi pâinea ca să se coacă?

Cf. ALR II s.n. 1057, 1058; cf. ALRM II s.n. 865; ALM 286; ALF 602, AIS 239; ALL 410*; ALMC 1105; ALA 803; cf. ALEA 273; ALC 847; ALCo 706; ALB 500; ALFC 323, 937; ALJA 867; cf. ALLR 425, 666; ASLEF 509; NALR/ALRR: Olt. II 265, Mar. IV MN pl. XLV; Munt.Dobr. IV MN, p. 18; Trans. IV MN pl. 124.

II. cupti̯óri; -ti̯u̯ári: 497 - 501, 507 - 509, 511 - 514, 516 - 518, 521, 523 - 526, 528, 529, 532, 534, 539, 541 - 545, 549 - 551, 553, 566, 573, 579, 582, 584, 591, 644, 648⁺ „este o familie Cupti̯óri", 656.
cupti̯ór; -ti̯u̯ári: 530, 546, 552, 596, 645, 646, 651, 653, 660, 667.
cupti̯óri; -ti̯u̯ári̯: 469⁺ [•] cuptʸi̯óri; -tʸi̯u̯ári̯, 571, 588, 589, 592, 593, 595, 603,

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

616.
cuptịórʲ; -tịuárî: 536, 558, 583, 601, 604, 614.
cuptịórʲ; -tịọári: 547, 581, 600, 608, 612, 620.
cuptór; -tụárâ: 472, 493 + [D] cupt'ịórʲ; -tịọári dị pîni, [II]
cuptịórʲ; -tịụári, 629, 632, 638.
cuptịórʲ; -tịụári: 504, 506, 510, 519.
cuptịórʲ; -tịụárâ: 471, 492, 527.
cuptᵛịórʲ; -tᵛịọárị: 482 + aṇ‿~, 531, 537.
cuptⁱórʲ; -tịụárị: 556, 560, 568.
cuptⁱórʲ; -tⁱụári: 559, 569, 585.
cuptịórʲ; -tịọárâ: 564, 599, 606.
cuptịórʲ; -tịọárị: 505, 597.
cuptịór; -tịụárî: 540, 594.
cuptᵛịórʲ; -tᵛịụári: 562, 607.
cuptⁱórʲ; -tịụári: 567, 590.
cuptór; -tụári: 587, 662.
cuptór; -tịụárî: 605, 634.
cuptịórʲ; -tịọárî: 611, 623.
cuptⁱór; -tịụárâ: 637, 640.
cupt'óř; -t'ụářị: 461.
cupt'óř; -t'ụárẹ: 462 + rúlă; rúle, tăvă̦; -vẹ́lẹ.
cupt'ᵘórʲ; -t'ọárâ: 463.
cuptᵛịóru [a.], cuptᵛịór; doị cuptᵛịóṛ: 464 + [H] pîĉʲ; dvi pę́ĉị.
cuptᵛịórḻ; cuptʼịuárị: 465 + [H] pîĉʲ; tři pę́ĉị; bîlşę̆ pę́ĉụ.
cupt'ᵘórʲ; -t'ọárẹ: 466.
cupt'ịór; -t'ịuárị: 467 + [H] pîĉ; dvi pę́ţi; pęţḻ.
cupt'órʲ/ʰ; -t'ụári, -ḱụárị: 468 + [II] cuptịᵘórʲ; [∗, soţia inf.] -t'ᵘọárị.
cuptịórʲ; -tịụórị: 470.
cupt'ᵘórʲ; -ḱụárị: 473.
cuptịóř; -tịụári: 474.
cupt'ᵘórʲ; -t'ụári: 475.
cupt'ᵘór; -t'ụárị: 476.
cupt'ịór; -t'ịụári: 477.
cupt'órʲ; -t'ụórị: 478.
cupt'óř; -t'ụári: 479.
cuptór; -tụárî: 480 + şî cuptịór; -t'ụárâ.

cupḱᵘórʲ; -ḱụárị: 481.
cupḱórḻ; -ḱụárị: 483.
cuptᵛịórʲ; -ḱụárì: 484 + cuptᵛịóř; -tịụári.
cupt'órʲ; -t'ụárị: 485.
cupt'ᵘóř; -t'ọárẹ: 486.
cupt'ᵘór; -tᵛịọári: 487.
cuptór, [k] cuptịórʲ; -tịụárị: 488 + în tịnźiri.
cuptịór; -tịụári: 489.
cupĉórʲ; -ĉụáre: 490.
cupĉórʲ; -ĉọárị: 491.
cupĉórʲ; -ĉụárị: 494.
cuptịórʲ; cuptịụári: 495.
cuptịórʲ; -tịụári: 496.
cuptịóř; -tịọárị: 502.
cupt'órʲ; -ĉụárịẹ̆: 503.
cuptịórʲ; -tụárị: 515.
cuptịórʲ; -: 520.
cuptịór; -tịụárâ: 522.
cuptᵛịórʲ; -tịọári: 533.
cuptórʲ; -tịọárî: 535.
cuptᵛịórʲ; -tᵛịọári: 538.
cuptórʲ; -tọárị: 548.
cupt'órʲ; -t'ụárị: 554.
cuptịórʲ; -tịụárị: 555 + tịnźiri.
cuptịórʲ; -tịórị: 557.
cuptⁱórʲ; -tⁱụárị: 561.
cupt'ᵘórị; -t'ụárâ: 563 + în tᵛịnźirʲ [pl.].
cupĉór; -t'ụárị: 565.
cupt'órʲ; -t'ụárị: 570.
cupt'órʲ; -t'ịụárị: 572.
cuptᵛór; -tᵛụárị: 574.
cupt'órʲ; -t'ụárâ: 575.
cupt'órʲ; -t'ụárị: 576.
cuptịórʲ; -tịụárị: 577.
cuptịórʲ; -tịụárặ: 578.
cuptórʲ; -tụári: 580.
cuptᵛịórʲ; -tᵛịọárî: 598.
cuptⁱórʲ; -tⁱụárî: 602.
cuptórʲ; -tịọárî: 609.
cupćórʲ; -ćụárâ: 610.
cuptór; -tụári, [ρ], [B] cuptịór; -tịụárî: 613.

cuptórᵘ; -tụári: 615.
cuptórʲ; -tịọári: 617.
cuptórʲ; -tịọári: 618.
cuptịór; -tịọárî: 619.
cuptịórʲ; -tịọ̑ari: 621.
cuptịór; -tịọárị: 622.
cuptịórⁱᵘ; -tịọárẹ: 624.
cuptịórⁱᵘ; -tịọárị: 625.
cuptịórʲ; -tịụárị: 626.
cuptịórⁱᵘ; -tịụárị: 628.
cuptⁱór; -tⁱụári: 630.
cuptór, [k] cuptịórⁱᵘ; -tịụárị: 631.
cuptór; -tịụári: 633.
cuptịórⁱᵘ; -tụári: 635.
cuptór; -tịụárâ: 639.
cuptịór; -tịụárị: 641.
cuptór; -tụárâ: 642.
cuptịórḻ; -tịụári: 643.
cuptịór, cuptór; -tụárî: 647.
cuptịórᵘ; -tịụári: 649.
cuptịórⁱᵘ; -tịụári: 650.
cuptⁱór; -tⁱụárâ: 652.
cuptⁱór; -tịụári: 654.
cuptór; -tụárị: 655.
cuptịór; -tịụáre: 657.
cuptⁱór; -tịụárî: 658.
cuptⁱórⁱᵘ; -tịọári: 659.
cuptór; -tụárị: 661 + „la *loznițâ*, cuptⁱór".
cuptịórʲ; -tịụárị: 663.
cuptⁱór; -tⁱụárị: 664.
cuptịórⁱᵘ; -tịụárị: 665.
cuptịórᵘ; -tịụárâ: 666.
cuptịórᵘ; -tịụári: 668.
cuptórᵘ; -tụárị: 669.
cuptór; -tụáre: 670.
cuptịórʲ; -tịári, [V] sóbî; sóbi: 586.
cuptịórʲ; -tịụári, sóbâ; sóbi: 627 + [o construcție specială (2)].
sóbâ [?], [ρ] cuptịór; -tịụárâ: 636.

IV. [F]: „Cuptorul" în spațiul bucătăriei de vară, în aer liber ► I/1: p. 315, pl. B2, fig. 24 (643). [T]: Vezi, sub IV, la MN [1421] „Pâine", PL. 286, MN [1437] „Plăcintă", PL. 291, și la MN [1444] „Cozonac", PL. 295; ► vezi tema „Cum se încearcă/cunoaște cuptorul dacă este bine/îndeajuns ars"; ► I/1: p. 63 (627. Fălciu, Gl.), p. 211 (634. Cudalbi, Gl.); ► I/2: p. 51 (655. Ionășești, Nicorești, Gl.), p. 79 (657. Borșani, Coțofănești, Bc.), p. 213 (669. Soveja, Vn.); ► II/1: p. 185 (620. Tătărani, Vs.).

LOPATĂ (pentru pâine), pl.

„pelle (de boulanger)"

[1439]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea lată și cu coadă lungă pe care pui pâinea ca s-o bagi în cuptor?

ALR II s.n. 1053; AIS 240*; ALL 414*; ALG 699; ALMC 1114; cf. ALA 999; cf. ALC 1047; ALB 510; ALChB 453; cf. ALJA 868; ALLR 668; cf. ASLEF 570; NALR/ALRR: Olt. II 266; Mar. IV MN pl. XLV; Ban. III 478; Munt.Dobr. IV 461; Trans. IV MN pl. 124.

II. lopátâ; -pẹ́ț: 471, 472, 497 - 499, 505, 507 - 509, 511 - 513, 517, 518, 521 - 523, 526, 527, 530 - 532, 534, 535, 537 - 539, 542, 543, 545 - 547, 548 + „cenușa o tragi cu coșórba; -șórbi", 549, 551 - 553, 556, 568, 570 - 572, 574, 575, 576 + coșórba [a.]; -șórbị „cu care se scoate pâinea din cuptor", 577 - 579, 588, 589, 592, 593, 597 + corșóvâ; -șóvẹ „cu care se trage jăraticul din cuptor", 599, 600 + coșórvâ; -șórvị „[cu care] se trage jăraticul din cuptor", 603, 608, 610, 612, 616 - 618, 624 - 629, 632, 633, 637, 639, 641, 643 - 646, 652, 656, 660, 661, 666.
lopátî; -pẹ́ț: 536, 550 + coșórbî; -șórbi, cu cari trag jaráticu, 557 - 559, 562, 566, 569, 573, 580 - 584, 586, 587, 590, 591, 595, 596, 598 + coșórvî; -șórvi „cu care se trage focul din cuptor", 601, 602, 604, 605, 607, 609, 611, 613, 614, 634, 648 - 650, 653 - 655, 658, 662, 668.

lopátâ; -pẹ́ț: 489, 504, 506, 510, 524, 525, 528.
lᵘopátâ; -pẹ́ț: 469 ⁺ [*] lᵘopátậ; -pi̯ẹ́ț, coĉórvâ; -ĉórvi, 473, 477, 479, 492, 638.
lopátâ; -pẹ́ț: 500, 514, 520, 529, 621.
lᵘopátă; -pẹ́țⁱ: 466, 490, 503.
lopátậ; -pẹ́ț: 636, 640, 667.
lᵘopátă; -pẹ́ț: 463, 476.
lᵘopátâ; -pẹ́ț: 481, 564.
lopátâ; -pẹ́ti: 516, 519.
lopátị; -pẹ́ț: 631, 663.
lopátâ; -pẹ́țⁱ: 664, 669.
lu̯opátậ; -pi̯ẹ́ț: 461.
[H] łopátạ; dvi lopáḱị, [σ] łopátậ; lopẹ́ț: 464 ⁺ táwvậ; tá̦vị, [H] rusắșt'ị sị spúni łᵘopáta; dvi lᵘopắḱị, bli̯ăh 'tavă'; dvi bli̯esí; odná bl'i̯ẹ́ha; dvi bli̯ési.
łopắțị; łopi̯ẹ́ț: 467 ⁺ [H] tájậ, tot łopắtă; dvi łopắḱi; łopatị̂i, bli̯ẹ́hạ 'tavă'; dvi bli̯ẹ́și; bli̯ẹ́h.
lᵘopátậ; -pắțⁱ: 468 ⁺ [II] lᵘopátâ; -pẹ́ț, „nu se mai folosesc acuma”.
lᵘopátâ; -pẹ́țⁱ: 470.
lu̯opátâ; -pẹ́ț: 474.
lu̯opátă; -pⁱẹ́ț: 480.
lᵘopátậ; -pⁱẹ́ț: 482.
lᵘopátâ; -pi̯ẹ́ț: 484 ⁺ dị li̯ẹ́mṇ.
lᵘopátậ; -pẹ́ț: 485.
lᵘopátậ; -pẹ́țⁱ: 486.
lᵘopátậ; łopi̯ẹ́țⁱ: 488.
lᵘopátâ; -pẹ́ț: 491.
lᵘopátậ; -pi̯ẹ́ț: 493 ⁺ [II] lᵘopátâ; -pẹ́ț.
lopátâ; lopẹ́ț: 494.
lu̯opátă; -pẹ́ț: 495.
lu̯opátă; -pⁱẹ́țⁱ: 496 ⁺ [*] vî́slă.
lopu̯átâ; -pẹ́ț: 515.
lopátậ; -pẹ́ț: 541.
lopátâ; -pẹ́ti: 544.
lᵘopátậ; -pi̯ẹ́ț: 554.
lu̯opátậ; -pⁱẹ́țⁱ: 563.
lu̯opátă; -pi̯ẹ́ț: 565.
lopátî; -pⁱẹ́ț: 567.
lopáta [a.]; -pẹ́ț: 594.
lopáta [a.]; -pẹ́țⁱ: 615 ⁺ „trag cu trágla, [B] corșóva [a.]”.

lopátᵃ; -pẹ́ț: 630.
lopátî; -pẹ́țⁱ: 635.
lopátậ; -pẹ́ț: 642.
[ε] lopátậ; -pẹ́ț: 647.
lopátî; -pẹ́ț: 651.
lu̯pátă; -pẹ́tẹ, [k] -pẹ́țⁱ: 657.
lopátâ; lᵘopẹ́ț: 659.
lopátậ; -pẹ́ț: 665.
lopátă; -pẹ́țⁱ: 670.
lopátî di lⁱẹ́mn; lopẹ́ț: 585.
lᵘopátă; lu̯opẹ́ț, cośórvă; -śórvẹ: 462.
łopátậ; łopⁱẹ́ț, coșọ́rbậ; coĉọ́rbị: 465 ⁺ [H] łᵘopáta; dvi łopáḱị; bílșĕ łopáț, coĉi̯ẹ́rhạ; dvi cᵘoĉi̯ẹ́rzị; bílșẹ cᵘoĉi̯rhĕ̦ị, bli̯ẹ́hạ 'tavă'; dvi bli̯ẹ́și; bílșe bli̯ẹ́h.
łᵘopátă; lopẹ́ț, cocórvậ; -ĉórvị: 475.
łopátậ; łopⁱẹ́ț, coĉọ́rbậ; -ĉọárbị: 483.
lopátî sau̯ vî́slî; lopẹ́ț, vî́sli: 533.
lᵘopátậ sau̯ vî́slậ; lᵘopi̯ẹ́ț, vî́slị: 555.
lopátâ; -pẹ́ț, [V] vî́slâ; vî́slị: 561.
lopátâ; -pẹ́ț, vî́slâ; vî́sli: 606 ⁺ „o lopată mai îngustă, pentru dat colacii în cuptor” (2).
lopátâ; -pẹ́ț, vî́slâ; vî́slị: 620 ⁺ „e mai îngustă, ca un bot di ștịúcî, pentru colaci” (2).
lopátâ; -pẹ́ț, vî́slî; -: 622 ⁺ „e mai mică, pentru colaci” (2).
lopátâ; -pẹ́ț, vî́slî; vî́slị: 623 ⁺ „lopată mai îngustă, pentru colaci” (2).
lu̯opátâ; -pắțⁱ, vîslúțậ; -lúțⁱ: 478 ⁺ „mai îngustă, pentru alivenci” (2).
vî́slâ; vî́sli: 487.
vî́slâ; vî́slị: 501 ⁺ pî ᵘo ~.
vî́slî; vî́sli: 619.
vî́slâ sau̯ lopátî; vî́sli, lopẹ́ț: 540.
vî́slâ; vî́slị, lopátâ; -pẹ́ț: 560 ⁺ „mai îngustă, pentru colaci” (1).
vî́slâ; vî́slị, lu̯opátâ; -pi̯ẹ́ț, cocórvâ; -: 502 ⁺ „pătrată” (1), „rotundă” (2).

III. În unele pct., s-a notat şi termenul pentru 'vasul în care se coace pâinea sau cozonacul': tăvắ; -vẹ́lẹ (462), tavắl'i [pl.]; – (466 ⁺ [*] „pâinea se pune în ~”), tavá; -válị (468 ⁺ „în ~”), tavẹ́lị [pl.]; -vắ (469 ⁺ [*]), tăvắu̯ậ; tavắlị (493), tavá, [k] tịnžíri; tîžírⁱ (501 ⁺ „în ~”), t'ịnžíri; -žírⁱ (485), t'ịnžírị; - (565 ⁺ „în ~”), bli̯áhu̯ [a.] (478 ⁺ „~ [îl] pui pe lopată”), brắftắș [pl.]; braftáņcă (480).

Izolat, s-au obținut termenii pentru 'bățul cu care se ațâță focul': ᵘojóg; ᵘojọắžĕ (462 ⁺ „băț cu care se umblă în foc [pentru a-l înteți], la colibă”), pentru 'jarul din gura cuptorului': zăcńáță (462) sau pentru 'instrumentul cu care se curăță funinginea din cuptor': pămătúg; -túgurⁱ (550 ⁺ „făcut din cârpe; [cu el, oamenii] răcoresc vatra”).

IV. [Π]: (În texte referitoare la „facerea pâinii”) ▶ II/1: p. 97 (600. Pungeşti, Vs.), p. 185 (620. Tătărani, Vs.).

COAJĂ (de pâine), pl.

„croûte (du pain)”

[1441]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la partea tare de deasupra pâinii?

ALM 373; ALF 1801; AIS 990; ALL 421; ALMC 1122; ALW I 25; ALA 544, ALEA 264; ALC 587; ALCo 438; ALFC 333; ALJA 885; ASLEF 542; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 35; Mar. IV MN pl. XLV; Munt.Dobr. IV MN, p. 12; Trans. IV MN pl. 126.

II. cu̯árjâ; corj: 471 ⁺ [*] cu̯ájâ; coj, 498 - 500, 508, 509, 511 - 514, 516 - 518, 522 - 528, 530, 532, 534, 542, 543, 545, 546, 551 - 553, 560, 561, 568, 588, 589, 592, 644.
cu̯ájâ; coj: 472, 572, 574, 575, 629, 637, 639, 640, 653, 655, 656, 668.
cu̯ájî; coj: 540, 566, 569, 573, 576, 581, 582, 595, 613, 614, 648, 662.
cu̯árjî; corj: 550, 558, 559, 567, 583, 584, 601 - 605.
cu̯árjâ; ~: 497, 505, 521, 529, 541, 549, 556.
co̯árjâ; corj: 531, 547, 599, 609, 617, 623.
cu̯ájâ; cu̯oj: 470, 474, 481, 565.
cu̯ắrjâ; ~: 489, 510, 519, 520.
cu̯ájâ; cᵘoj: 492, 494, 638 ⁺ „*dedesupt* şi *deasupra*”, 661.
co̯árjî; corj: 598, 611, 612, 620.
cu̯árjâ; cᵘorj: 501, 630, 646.
cu̯árjâ; -: 507, 539, 544.
co̯ájî; coj: 533, 536, 621 ⁺ „la coaja cea *dedesupt* îi̯ spui̯ vátrâ, vátrâ la pî́ni: sî-ń dai̯ vátrî”.
cu̯árjî; cᵘorj: 564, 634, 635.
cu̯ájî; cᵘoj: 585, 594, 658.
cu̯ájă; cᵘoj: 484, 503 ⁺ [*] cu̯árjâ; corj.
cu̯ắrjâ; corj: 504, 506.
cu̯ájî; corj: 562, 607.
cu̯ájî; ~: 590, 596.
cu̯ájâ; coj: 636, 641.
cu̯árjâ; corj: 642, 643.
cu̯ájâ; cᵘoj: 654, 669.
cu̯ájậ; cu̯ojⁱ: 461 ⁺ [*] cu̯áʳjâ.
cu̯ắjâ; cu̯ojⁱ: 462.
co̯ắjâ; coj: 463.
cóịậ; coj: 464 ⁺ [H] ḱi̯ẹ́tcạ; dvi ḱi̯ẹ́rți, [I,1] ḱịrca; ḱírți.
cu̯ájậ; cᵘoj: 465 ⁺ [H] cî́rcạ; cî́rți; bílșậ cî́rọc.
co̯ắjâ; cᵘoj: 466.
cu̯ájî; cu̯ắj'ị: 467 ⁺ [H] cîrca; dvi cî́rți; mai̯ bílșe cî́rọc.
cu̯ájậ; cᵘoj: 468 ⁺ [II] co̯ájâ; cᵘoj.
cu̯ájâ; cᵘoj: 469 ⁺ [*] cu̯ájậ; cᵘoj.
cu̯ájị; cu̯oj: 473.
co̯ắjâ; cᵘojⁱ: 476.
cu̯ắjâ; cu̯oj: 477.
cu̯ájâ, cᵘájâ; coj: 478 ⁺ t'i̯el'ș „dacă nu-i coaptă bine [la miez]”.
cu̯árjâ; cᵘorjⁱ: 479.
cu̯árjă; cᵘorj: 480.
cu̯ắjậ; cᵘoj: 483.
cu̯árjị; cᵘorj: 485.

coájă; c^{u}oj: 486.
cuárjâ; cuorj: 487.
cuárjâ; c^{u}órjî: 488.
cuájă; c^{u}ojĭ: 490.
coájâ; c^{u}oj: 491.
cuájă; c^{u}orj: 495.
cuárja [a.]; c^{u}ojĭ: 496.
cuárjâ; cuorjĭ: 502.
cuájâ; corj: 515.
coá^{r}jâ; corj: 537.
cuájî; c^{u}orj: 554.
cuárjî; ~: 557.
cuájâ; cojĭ: 571.
cójâ; coj: 577.
cuájâ; cojĭ: 578.
cuájâ; c^{u}oj: 579.
coájî; ~: 580.
cuájî; cojĭ: 586.
coárjî; corj: 587.
cuárjî; cuárjî: 591.
cuájâ; coj^{i}: 593.
coárjă; corj: 597.
coájâ; coj: 606.
coárjă; corj: 608.
cuájâ, cuárjă; c^{u}orj: 615.
cuájă; coj: 616.
cuárjî; corj: 625.
cuárjâ; c^{u}orj: 626.
cuájâ; c^{u}orj: 627.
cuájî; cuájî: 628.
cuája [a.]; c^{u}oj: 631^{+} di pîni.
cuájă; coj: 632.
cuájâ; coj, c^{u}oj: 633.
cuárjâ; cuarj: 645.
cuárjă; corj: 647.
cuá^{r}jî; c^{u}orj: 649.
cuájî; c^{u}oj: 650.
cuája [a.]; coj, cuáji [?]: 651.
cuájâ; c^{u}o^{r}j: 652.
cuájă; coj^{i}: 657.
cuájâ; c^{u}o^{r}j: 659.
cuárjâ; cuájâ: 660.
cuárjî; ~, [k] c^{u}orj: 663.
cuáji; coj^{i}: 664.
cuájî; coj: 665.
cuájâ; c^{u}oj: 666.
cuájă; coj: 667.
cuájă; coj^{i}: 670.
cuájâ; c^{u}oj‿di‿pîni: 610.
coárjî di pîni; corj: 618, 619.

coájâ di pîni; coájâ: 548.
cuájâ di pîni; c^{u}oj: 555.
cuájâ de pîn'i; c^{u}oj: 570.
coárjâ di pîni; -: 624.
cuája pîni; c^{u}oj: 475, 493^{+} [II] cuájâ; c^{u}oj.
cuája pîniĭ; coj: 622.
coája pînii; coj di pîni: 600.
coárja diasúpra; corj: 535.
coárja di‿diásupra; corj: 538.
scuárțâ; ~: 482.
scuárță; sc^{u}orțĭ: 563.

SCURSURĂ (la pâine), pl.

„enfloure, écoulement (au pain)"

[1443]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la umflătura care se face uneori la pâine când o pui la copt şi se crapă?

ALR II s.n. 1063; ALRM II s.n. 870; ALA 544; cf. ALLR 672; ALL 415; NALR/ALRR: Olt. II 268; Mar. III 528; Ban. III 479; Munt.Dobr. IV 462; Trans. IV 533.

II. beşîcâ; -şîś: 489, 508, 509, 513, 521, 529, 539, 543, 545, 553, 597, 610^{+} [ε], 639.
beşîcî; -şîś: 536, 562, 573, 590, 595, 612^{+} sî fáś-o ~.
beşîcî; -şîś: 607, 615^{+} îi pre dosḱítâ!, 617, 622, 623.
beşîś [pl.]: 584^{+} niști ~, 593^{+} [ε], 602^{+} ?, [ε], 647^{+} [ε].
beşîcî: 603^{+} ^{u}o ~, 605, 634^{+} ?, ~ ?.
beşîcâ; -şîĉ: 642, 666.
bieşîcă; -şîşi: 461^{+} „a făcut o ~".
[ε] beşîcâ; b^{i}eşîś: 470.
băşîcâ: 472.
bieşîcă; -şîĉ: 476.
b^{i}eşîcâ; -şîĉ: 481.
^{u}o bieşîcâ: 491.
beşîcî; beşîś: 540.
bişîcur^{i} [pl.]; bieşîcă: 563.
b^{i}eşîcî; -şîś: 567.
b^{i}eşîś [pl.]; -şîcâ: 568.
^{u}o beşîcâ: 577.

[ε] b^{i}eşîcî: 594.
băşîcâ, [k] beşîcî: 616^{+} îi zîśim noi.
[ε] beşîĉ [pl.]: 633.
beşîcâ; -şîĉ: 641.
băşîcî; -şîĉ: 657.
beşîcî; -şîś, s-o beş^{i}cát pînea: 548.
bă [ε] bieşîşi, s-^{u}o b^{i}eşîcát: 554.
beşîcî, s-o beşîcát: 611.
beşîś [pl.]; -şîcâ, pîni beşîcátâ: 551.
beşîcâ; beşîś, pînia îi beşîcátâ: 606.
[•] beşîś [pl.]; -şîcâ, sâ-nțînțiázâ, fáśi beşîś, când nu-i răsărítâ ģini: 640^{+}.
băşîcút, b^{i}eşîcút [pl.]: 493^{+} ~ fáśi, [II] #, s-^{u}o crapát.
băşîcúță; -cúț: 653.
pînea sî beşîcî: 537^{+} „pentru cî-i dosḱítî prea tare".
#, s-o beşîcát: 583.
beşîcátâ [adj.]: 643^{+} „nu-i răsărítâ [pâinea] bine".
crăpătúrâ; -túr^{i}: 498^{+} [ε], 499^{+} [ε], 514^{+} ?, [ε], 520, 522, 541, 552^{+} [ε] ~, dácâ ári vînt şî n-ári ḱilm; ḱílmur^{i} „făină muiată cu apă, cu care se unge pâinea când se bagă în cuptor"; [D] #.
crăpătúrâ: 510, 523^{+} ?, [ε], 542^{+} [ε], 638^{+} [ε], 655.
[ε] crăpătúr^{i} la pîni [pl.]: 556.
crăpătúrâ sau drum: 644.
^{u}o crapát: 473^{+} ?, [•] créşt'i, împloréşt'i, ^{u}o-mflori^{t} pîn'ia me, 478, 482.
^{u}o crapát: 466.
^{u}o crăpát: 467^{+} [H] upúco [?] 'a crăpat'.
o crapát: 475.
[ε] uo crăpát: 495.
o crapát: 564.
^{u}o crapát pînia: 483.
u crapát pînia: 484^{+} [D] „nu se zice *răsunoi, ursunoi*".
^{u}o crapá‿pîn'ia: 485^{+} [ε] íga, ~ uoliácâ.
[ε] ^{u}o crábâ‿pînea: 496.
o crapát pînia: 501.
^{u}o crapá‿pînia: 555.
?, uo‿crapá‿pînea: 565.
[ε] ^{u}o crăpá‿pînea: 579.

^{u}o crăpát pînea, ^{u}o bulbucát î‿sús: 488.
^{u}o crapát aluoátu: 468^{+} [II] ?, [ε] î iésâ ca um‿bulbúc.
^{u}o criepát, ^{u}o-mflorít: 486.
[ε] ^{u}o crescút: 586, 587, 591.
créşti: 469^{+} [•] ^{u}o-mflorít.
?, [ε] créşti: 557.
^{u}o crescút^{u} pînia: 614.
[ε] ^{u}o crescút pînea-ŋ‿cuptiór^{i}: 578.
?, pînea créşti-ŋ cupt^{i}ór^{i}: 585.
?, o crescút pre tári: 492.
umflătúrâ: 500, 516^{+} ?, [ε], 534^{+} ?, [ε], 544, 546^{+} [ε].
^{u}umflătúrâ; -túr^{i}: 519.
[ε] pîni ũmflátâ: 576.
bulbúc; -búś: 504^{+} sâ fac ~, 506.
s-o bulbucát pînea, bulbucătúrî; -túr^{i}: 621.
scursúrâ: 524.
scursúrâ; -súr^{i}: 528.
scursúrî; -súr^{i}: 596.
#, ?, [ε] ^{u}o curs din tigáii: 601.
a curs pîinea, [σ] cursúrâ: 660.
împloréşt'e: 462.
o-mflorít: 474.
c^{u}ocĭ; c^{u}ócur: 477.
c^{u}ócur^{i} [pl.]; c^{u}oc: 490.
^{u}o varsát afárî: 558.
^{u}o varsát pînea: 559.
muruiálâ; -iél^{i}: 471.
búbâ; búbi: 479.
búlcă: 480^{+} uo făcút uo ~; „şi la pâinița mică, rotundă: jémnă, ^{u}or cum să spúni".
[ε] sâ rasúflâ, fáśi corn: 494.
s-^{u}o coşít: 503.
sâ priḱéşti, fáśi priḱálâ; -ḱél^{i}: 560.
?, [ε] ^{u}o preveştít coptúra: 561.
^{u}o dosḱít, fáśi beşîcî; -şîś: 566.
s-o răzbuzát, ^{u}o dat písti tavá: 571.
[ε] dă din tăvál^{i} afárî: 581.
[ε] ^{u}o buşálâ: 592.
[ε] cuájî: 651.
múḱi; ~: 652.
[ε] stréşînî; stréşîn^{i}: 658.
?: 464^{+} [H] ?, 465^{+} [H] ?, 487^{+} [•] gúşâ; guşĭ, 497, 505, 507, 511, 512, 515, 517, 525 - 527, 530 - 532, 535, 538, 547, 549, 550, 569, 570, 572, 574, 575, 580, 582, 588, 589, 598,

599, 600+ „pîni răsfrîsî, cu o umflătură", 604, 608, 609, 613, 618 - 620, 624, 625, 626+ crieşti, 627 - 632, 635, 636, 637+ uo beşîcâ, [D] răsunói, „când pâinea nu creşte", 645, 646, 648, 649+ [•] uo răsărit prea multu, 650, 654, 656, 659, 661 - 665, 667+ a crăpat pînea, 668, 669, 670+ a dat afără dîn tăvá.
?, [D] #: 518.
?, #: 463.
#: 533.
#, ?: 502.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a dat mai întâi [pl.] şi în pct.: 504, 513, 522, 595, 607 şi 642.

COZONAC, pl.

„brioche"

[1444]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela făcut din făină albă, frământat cu ouă şi cu lapte, pe care îl faci la sărbători?

Cf. AIS 985*; cf. ALL 420; cf. ALB 518; ALCe 1144; ALFC 979;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 36; Mar. III 529; Ban. III 480; Munt.Dobr. IV MN, p. 14; Trans. IV MN pl. 125.

II. cozonác; -nâŝ: 472, 489, 497 - 500, 504 - 509, 511 - 529, 531 - 540, 542 - 546, 547+ „la Paşti şi la Ispas", 549 - 553, 556 - 560, 562, 567 - 578, 581 - 584, 587 - 599, 600+ „páscâ; păştⁱ, la Paşti", 601 - 604, 606 - 609, 611+ „la Paşti, şi páscî; păştⁱ", 612, 613, 617 - 620, 621+ „la Paşti, şi páscî; paştⁱ", 622 - 625, 628 - 630, 634, 637, 639, 644 - 646, 648, 654, 658, 668.
cozonác; -nâĉ: 541, 579, 580, 585, 586, 633+ cozonâŝ [formă de pl. apărută în vorbire], 638+ „atunci se frământă în cuovátâ", 641, 642, 651, 653, 655, 657, 660, 661, 663, 664, 669, 670.
cuozonác; -nâŝ: 480+ „sa fac mai mult bábi [pl.]; bábâ", 486, 635, 649, 650, 652.
cozonácu; -nâŝ: 614, 631, 647, 665.
cozonác; -nâŝ: 471+ [•] cozonác, -nâŝ, 605.
cuozonác; -nâŝ: 487, 555+ [D] „nu se zice *babe*; nu se fac".
cozonác; -nâŝ: 492, 564.
cuozonácu; -nâŝ: 493+ [D] „nu se zice *babe*", [II] cuozonác; -nâŝ, 554.
cozănác; -nâŝ: 561, 627.
cozonácu; -nâŝ: 643, 667.
[σ] còzonác, coznác; coznâŝ: 464+ [H] pásca; dvi pásti, tot aşa [se zice] odná bába; dvi bábi.
cozunác; cozonâŝ: 467+ [H] pâscă [sau] bâba; dvi bâbi, babĕi, pasóc; dvi pâşsi.
guozonác; cuozonáč: 468+ „de când ţine minte, se făceau şi cozonaci, şi bâbi [pl.]; bábă", [II] bábi; bábâ.
cozunác; -nâŝ: 469+ [•] cuozonâc, pâscî, bâbi [pl.].
cozonác; cozunâŝ: 470.
cozunácu; -nâŝ: 479.
cuozuonác; cozonâŝ: 482.
cuozonác; -nâŝⁱ: 488+ [D] „nu se zicea *babe* la cei copţi în oale".
cozonác; -nâŝ: 494.
cuzonácu; cuozonâŝⁱ: 496+ „nu se fac *babe*".
cuozonác; cuozonâŝ: 501+ doi ~.
cozonác; -nâŝ: 530.
cozonác; -nâž: 548.
cuozonácu; -nâŝ: 563.
cuozonácu; -nâŝ: 565.
cozonác; -nâş: 566.
cuozuonác; -nâŝ: 610.
cozănácu; -nâŝ: 615.
cozonác; cuzonâŝ: 616.
cuozonác; cozonâŝ: 626.
cozonác; -nâĉ: 632.
cozănác; -nâĉ: 636.
cozonác; cozonâŝ: 640.
gozonác; -nâŝ: 656.
cuozonácu; -nâŝ: 659.
cozonácu; -nâĉ: 662.
cozonácu; -nâĉ: 666.
còzonác; còzînâŝ, [D] bábi [pl.]; bába: 465+ [H] pásca şî că [ε] cuotácuᵗ sî spúni bába; dvi bábi; bîlşe babĕi [*baba* este rotundă; se face într-o tavă cu o parte mai înaltă la mijloc].
cozonác; -nâĉ, bábi [pl.]; bábă: 475+ „nu prea se face cozonac, se fac *babe*".
cozonác; -nâĉ, [V] bábi [pl.]; bábâ: 476.
cozonác; -nâŝ, bábi [pl.]; bábă: 478+ „care se fac în oală" (2).
[ρ] cuozonácu; -nâⁱŝⁱ, cuozonâĉⁱ, [σ] bábi; bábâ: 483+ [primul răspuns:] pâscă; [pentru a obţine (2), anchetatorul a întrebat: „Dar dacă e rotund?"].
cozonác; cozonâĉ, cozunác; cozonâĉ, bábi [pl.]; bábâ: 484.
cuozonác; cozonâŝ, bábi [pl.]; bábâ: 485.
cozonác; -nâŝ, bábi [pl.]; bábă: 490.
cuozonác; -nâŝ, bábâ; bábi: 491+ „din aluat de cozonac, înaltă, cu gaură la mijloc; se coace într-o oală cu *ţuglui*, de lut" (2).
cuozonácu; -nâŝⁱ, bábă; bábi: 495+ „se fac şi ~ în oale rotunde, cu *bortă* la mijloc" (2).
cuozonác; -nâĉⁱ, bábi [pl.]; bábă: 502.
cozonác; -nâŝ, bábi [pl.]: 503+ „se fac şi ~ (2)".
cozonác; -nâŝ sau kíflâ; kífli: 510.
cuozonác; -nâŝ, [B] cuolác; -lâŝ, bábă; bábe: 462.
cozonâĉ [pl.]; -nác, cúgluf; cúglufe, [D] şi bábe [pl.]; bábă: 463.
cuolác; -lâŝ: 461.
[σ] cuolac: -lâĉ, cuozonác; -nâĉ: 473+ [•] [R] còzonác, [V] bábi [pl.]; bábâ, „care se făceau în níştvi uáli-ĕşă, criĕţâ, cu ţuglúi", cuolác.
cuolácu; -lâŝ, [R] cuozonác; -nâŝ: 477.
bábi [pl.]; bábâ: 466+ „făcute în nişte oale rotunde; se fac cu *borte* la mijloc"; [D] „nu se zice *cozonac*; se zice [aşa doar] la cei de la cooperativă, împletiţi: cuozonác; -nâŝ, de şapte lei şi de un leu".
bábi [pl.]; bábă: 481.
bábi [pl.]; bábâ, [R] cuòzonác; -nâĉ: 474.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a mai obţinut întâi forma de [pl.] şi în punctele: 498-500, 507-509, 511-513, 516-519, 521, 523, 525, 526, 532, 534, 541, 542, 546, 549, 551-553, 648, 653.

IV. [T]: ► I/1: p. 211 (643. Cudalbi, Gl.); ► I/2: p. 78-79 (657. Borşani, Coţofăneşti, Bc.), p. 227-228 (670. Hârja, Oituz, Bc.); ► II/1: p. 135-136 (612. Puieşti, Vs.); ► vezi, sub IV, la MN [1421] „Pâine", PL. 286.

MOARĂ, pl.

„moulin"

[1447]

I. [Întrebare indirectă] Unde macini grâul şi porumbul?

Cf. ALR II s.n. 149, 151; cf. ALRM II s.n. 103, 104; ALF 881; AIS 252; ALG 491; ALMC 1719; cf. ALPO 361; ALA 945; ALEA 244; ALC 993; ALB 484; ALFC 314; ALJA 365; ALLR 995; ALN 177*; ALP 391;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 96; Mar. III 535; Munt.Dobr. IV MN, p. 25; Trans. IV MN pl. 125.

II. muárâ; morⁱ: 471, 472, 485, 492, 501, 514, 516, 521, 525 - 527, 530, 539, 541 - 545, 549, 551, 553, 555, 556, 561, 568, 571, 572, 574 - 576, 588, 589, 592, 593, 629, 633, 636 - 640, 642 - 644, 657, 660, 663, 664, 666, 667.
muárî; morⁱ: 535, 540, 559, 562, 566, 567, 569, 573, 581 - 584, 586, 590, 591,

594, 595, 601 - 605, 607, 613, 614, 631, 634, 651, 668.
mu̯árâ; morⁱ: 489, 497 - 500, 504 - 507, 509 - 513, 519, 520, 522 - 524, 528, 529, 532, 546, 578, 579.
mu̯árâ; morⁱ: 615, 625 - 628, 630, 632, 641, 645, 653 - 656, 665, 669.
mo̯árâ; morⁱ: 531, 534, 537, 538, 547, 560, 597⁺ scomic; -mícurⁱ, „gaura din piatra de dedesubtul râşniţei, la o margine, prin care curge făina în covată sau ligii̯án [şi în care] se toarnă grăunţele", 600, 606⁺ „mo̯ára di valţ; au fost şi mori de vânt la Deálu Móril'", 609, 612, 617, 624.
mu̯árâ; mᵘorⁱ: 487, 493, 554, 564, 610, 646, 659, 661.
mo̯árî; morⁱ: 533, 598, 611, 618, 619, 620⁺ „în sat au fost mori de vânt până prin 1928", 622, 623.
mu̯árâ; mᵘorⁱ: 469, 473, 478⁺ mᵘárâ.
mu̯árî; mᵘorⁱ: 635, 649, 650.
mu̯árî; morⁱ: 648, 658, 662.
mu̯áră; mᵘorⁱ: 475, 480.
mu̯árâ; morⁱ: 476, 490.
mo̯árâ; morⁱ: 479, 621.
mu̯árâ; mu̯orⁱ: 481, 552.
mu̯arâ; morⁱ: 508, 517.
mu̯árî; morⁱ: 536, 558.
mo̯árî; morⁱ: 550, 596.
mu̯árî; mᵘorⁱ: 580, 585.
mo̯áră; mu̯óri̯: 461.
mu̯áră; mᵘoř: 462.
mo̯áră; mᵘori̯: 463.
mu̯árą; mořl': 464⁺ [H] u mlen'i, odi̯án mlⁱén'; dva mli̯en'ĕ.
mu̯ári̯; mᵘořl': 465⁺ [H] mlen; dva mlen'i; bílşę mlen'íu̯.
mo̯áră; mu̯orⁱ: 466.
mu̯ắri̯, mu̯ári̯; mᵘori̯l': 467⁺ [H] m̃lḙn'î, odi̯én mlḙn'; dva mlĕn'ĕ; mai̯ bílşę mli̯en'iu̯.
mu̯árâ; morⁱ: 468⁺ [II] mo̯árâ; mᵘorⁱ.
mo̯áră; mᵘorⁱ: 470.
mu̯ắrâ; mu̯orⁱ: 474.
mo̯árâ; mᵘořl': 477.
mo̯áră; mor̆: 482.
mo̯ắrą; móri̯: 483.
mu̯ără; mu̯orⁱ: 484⁺ gríu-l ducîm la pi̯éclâ... şî grăᵘunţăli̯ li̯ ducém lă ~.
mo̯áră; mᵘoř: 486.
mu̯árą; mᵘoř: 488.
mo̯árâ; mᵘorⁱ: 491.
mu̯árâ; morⁱ: 494.
mu̯árą; mᵘořl': 495.
mu̯ắrą; mᵘorⁱ: 496.
mu̯árâ; mu̯orⁱ: 502.
mu̯órâ; morⁱ: 515.
mu̯ắrâ; mu̯ári, [k] morⁱ: 518.
mo̯árâ; morⁱ: 548.
mo̯árî; [ε] mo̯ári̯: 557.
mu̯ắrą; mᵘóri̯: 563.
mu̯árâ; mu̯orl': 565.
mu̯árâ; mᵘorⁱ: 570.
mórâ; morⁱ: 577.
mu̯árî; morⁱ: 587.
mo̯árâ; morⁱ: 599.
mo̯áră; morⁱ: 608.
mu̯árâ; mᵘorⁱ: 616.
mu̯árą; morⁱ: 647.
mu̯árâ; mᵘori̯: 652.
mu̯áră; morⁱ: 670.
ĉíclâ; ĉícli̯, mu̯árâ; morⁱ: 503⁺ „la ĉíclâ [duci] grâul, la mu̯árâ, păpuşoiul".

III. În unele pct., substantivul a fost precedat de prepoziţia *la*: 474, 482, 537, 597, 609, 617-621, 623, 624 şi 666.

IV. [F]: Moară de apă ► I/2: p. 299, pl. D1, fig. 137, 140 (670. Hârja, Oituz, Bc.), fig. 138 (657. Borşani, Coţofăneşti, Bc.), fig. 139 (662. Vidra, Vn.), p. 300, pl. D2, fig. 144 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); ► [Detalii] roata de la moara de apă ► I/2: p. 299, pl. D1, fig. 141 (670. Hârja, Oituz, Bc.), fig. 142 (662. Vidra, Vn.), p. 300, pl. D2, fig. 143 (660. Boloteşti, Vn.); ► roată şi jgheab ► I/2: p. 300, pl. D2, fig. 145, 147 (659. Străoane, Vn.); ► suportul roţii de la moara de apă ► I/2: p. 300, pl. D2, fig. 146 (659. Străoane, Vn.); ► jgheabul de la moara de apă ► I/2: p. 300, pl. D2, fig. 148 (670. Hârja, Oituz, Bc.); ► partea din faţă a podului morii, cu piscoaia ► I/2: p. 301, pl. D3, fig. 149 (660. Boloteşti, Vn.); ► coş (demontat) de la moara de apă ► I/2: p. 301, pl. D3, fig. 150 (660. Boloteşti, Vn.); ► vezi şi, sub IV, la H. 447 „Pietre (la moară)".
[T]: „Moară de apă" ► I/2: p. 111 (660. Boloteşti, Vn.), p. 176 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► „Cum se fereca pietrele de moară" ► p. 111 (660. Boloteşti, Vn.), p. 116-117 (661. Mera, Vn.), p. 176 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.).

MORAR, pl.

„meunier"

[1448]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care îţi macină la moară?

ALM 204; ALF 850; AIS 251; ALL 1160; ALG 489; ALMC 1719; ALB 482; ALBRAM 114; ALChB 437; ALFC 313; ALJA 366; ALLR 994; ALN 177; ALP 393; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 96; Mar. IV MN pl. XLVI; Ban. III 491; Munt.Dobr. IV MN p. 26; Trans. IV MN pl. 125.

II. morárⁱ; ~: 472, 481, 492, 498 - 500, 507 - 514, 516 - 521, 523, 525, 526, 528, 531 - 534, 537 - 539, 541 - 550, 552, 553, 557, 572, 574, 575, 590, 592, 596 - 598, 600 - 602, 606 - 610, 612, 617, 618, 620, 623, 625 - 627, 634, 638, 643, 646, 648, 656, 659, 665.
morár; -rárⁱ: 505, 540, 551, 585, 594, 599, 605, 611, 613, 616, 619, 621, 622, 629, 630, 632, 633, 635, 636, 639, 640, 642, 649⁺ acúşa-i̯ răspu̯nzábil, 651, 653 - 655, 657, 658, 660 - 664, 667, 669, 670.
murárⁱ; ~: 489, 497, 504, 506, 522, 524, 527, 529, 556, 559, 560, 562, 567, 569, 573, 576 - 584, 586, 588, 589, 595.
mo̯rárⁱ; ~: 469⁺ [•] mu̯ári̯u̯ [a.]; mo̯rář, 470, 471⁺ [•] morárⁱ; ~, 494, 558, 561, 568, 570.
mᵘorárⁱ; ~: 466, 480, 493⁺ [II] mo̯rárⁱ; ~, 530.
mᵘorář; ~: 476, 478, 486, 490.
mo̯rář; ~: 473, 477, 496.
murár; -rárⁱ: 566, 593, 603.
mu̯orář; ~: 487, 565.
murář; ~: 502, 564.
morárⁱ; ~, [k] murárⁱ; ~: 515, 571.
morárl'; -rárⁱ: 535, 536.
morárl'ᵘ; -rárⁱ: 631, 666.
morári̯ᵘ; -rárⁱ: 637, 647.
morári̯l'ᵘ; -rárⁱ: 644⁺ „mai nou: vălsári̯l'ᵘ 'morar la valţ'", 645.
mu̯orář; -rárl': 461.
morář; ~: 462.
mo̯rárl'; morářl': 463.
mᵘorárl'; -rář: 464⁺ [H] mḙln'ic; dva mḙln'ik'i̯.
mo̯rári̯; -rářⁱ: 465⁺ [H] mḙlnicl'; dva mḙln'ik'i, bílşą mḙln'ik'i̯.
morář; -rárⁱ: 467⁺ [H] mḙlni̯cl'; dva mḙlnik'î; mai̯ bílşe mḙlnik'î.
mᵘorář; -rárⁱ: 468⁺ [II] mᵘorář; ~.
mᵘorář; ~: 474.
mᵘorář; ~: 475.
morář; ~: 479.
mᵘorář; mᵘorá, [ε] mᵘorárⁱ: 482.
mo̯rárę; -rári̯: 483.
mu̯ắri̯u [a.]; mᵘorắrⁱ: 484.
mᵘo̯rárl'; murář: 485.
murář; -rářl': 488.
mᵘorárl'; ~: 491.
mu̯rář; murář: 495.
mᵘorárⁱ; morárⁱ: 501⁺ dói̯ ~.
mᵘorárl'; ~: 503.
mᵘorári̯; mu̯rárⁱ: 554.
mᵘorárl'; -rárⁱ: 555.
mᵘorári̯; ~: 563.
murárl'; -rárⁱ: 587.
murár; mu̯rárⁱ: 591.
mo̯rár; -rárⁱ: 604.
murári̯ᵘ; -rárⁱ: 614.
mᵘorári̯ᵘ; -rári̯: 615.
morári̯ᵘ; -rárⁱ: 624.
mᵘorári̯ᵘ; -rárⁱ: 628.

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

morár(u; -rári: 641.
muorár(u; -rári: 650.
muorár; -rári: 652+ acúma deréctor.
morárụ; -rári: 668.

PRÂNZESC (ind. prez. 1)

„je déjeune"

[1454]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci atunci? (Vezi î. 1453, h. 451).

ALR II s.n. 1083, 1084; cf. ALChB 186; ALA 594; ALC 623; ALLR 838; ASLEF 548; NALR/ALRR: Olt. II 273; Mar. IV MN pl. CXX; Ban. III 484; Munt.Dobr. IV 467; Trans. IV MN pl. 127.

II. mînîŋc: 471, 489, 492, 498, 499, 504 - 507, 511 - 513, 515, 516, 518, 520, 521, 523, 526 - 530, 532, 534, 535, 539, 541 - 543, 545, 546, 549, 551, 553, 559, 566, 567+ [D] #, 605, 616, 625, 626, 628, 646+ [D] #, 654, 655, 660.
mînîŋcụ: 615, 631, 635+ [ε], 647 - 650.
mîŋcăm [4]: 627, 632, 653, 665.
mănîŋc: 467+ [H] ?, 501, 503.
mănîŋc: 661, 670.
mănîŋc·: 461+ d'i prânḍ.
mănîŋc·: 480.
mânîŋc : 639.
mînîŋc(u: 643.
mînîŋc(u: 644.
mînîŋcu, mînîŋc: 658.
am mîŋcát [perf.c. 4]: 667.
mînîŋc di prîz: 572, 573, 588, 591, 603, 656.
mînîŋc di prîŋz: 558, 634, 636.
mîŋcăm di prîz [4]: 562, 594, 642.
mînîŋc di prîŋz: 580, 582.
mîŋcăm di prîŋz [4]: 587, 614.
mînîŋc dᵛi prînḍ: 462.
mînîŋc di prîŋs: 464+ [•] uo gustári, [H] zàcusétị.
mînîŋg_ḑi prîz: 494.
mîŋcăm di prînḍ [4]: 555.
măṇîŋg_di prînḍ: 563.
mînîŋc dᵛi prîz: 576.
manîŋc di prîz: 577.
mîŋcăm dẹ prîŋz [4]: 578.
mînîŋc di prîz: 593.
mînîŋc dẹ prîŋz: 601.
mînîŋg_di prîŋz: 602.
mînîŋc_di prîz: 645.
măṇîŋc d'ĕ prîŋs, [σ] prînḍăsc(h: 463.
mănîŋc de prîŋz, [D] prîŋzésc: 669.
mîŋcăm di prîŋz [4], fac prîŋzu [6]: 640.
mînîŋc la prîz: 561, 564, 583, 584, 609, 633, 641.
mînîŋc la prînḍ: 548, 579.
mînîŋc la prîŋz: 550+ la prîŋzu mîŋcări, 664.
mînîŋc la prînz: 552, 574.
mîŋîŋc la prînḍ: 479.
măṇîŋc la prănḍ: 495.
am mîŋcát la prînḍ [perf.c.]: 496.
mănîŋc la prîz: 556.
mîŋcăm la prîz [4]: 596.
mîŋcăm la prîŋz [4]: 651.
mânîŋc prînḍụ: 465+ [H] róbi uobiḍ; obídaịụ.
mînîŋc dị-aprînḍ: 469+ [•] „am prînḍit [perf.c.], pe la 9", 502, 519.
mînîŋc dị-aprîz: 509, 510, 517.
am mîŋcát dẹ-aprîŋț [perf.c.]: 468+ [II] mînîŋc dị prînḍ.
mînîŋc d'ị-aprănḍ: 473.
mîŋîŋg_dẹ-aprînḍ: 474.
mînîŋc dị-aprînḍ: 478.
măṇîŋg_dẹ-aprînḍ: 483.
mânîŋc_dẹ-aprîŋț: 484+ [ρ] ~, [primul răspuns:] făĉém mâncári dẹ-aprâŋs, [II] aprîŋḍăsc, aprîŋḍím [4].
mînîž_dᵛị-aprîŋz [2]: 485.
mîŋîŋc dị-aprănḍ: 486.
mînîŋc d'-aprînḍ: 491.
mînîŋc dị-aprînz: 497.
mînîŋc la aprînḍ: 466, 476.
mînîŋc la aprîŋz: 508.
mînîŋc la prîzîşór: 560.
mănîŋc di diminẹáțị: 477.
mînîŋc di diminẹáțî: 569.
mînîŋc di diminịáțî : 590.
mănîŋc diminịáță: 487.
?, mînîŋc diminịáțị: 554.
mînîŋc mîŋcárẹa di diminẹáțî: 537+ „nu se spune *prânzesc*".
mînîŋc la vrémẹa mîŋcărịị: 538.
mînîŋc la vrémẹa mîŋcări: 557.
mînîŋc la vrémi di másî: 621.
mînîŋc la prîz diminẹáțî: 611.
mînîŋc saụ prîzăsc: 522.
mînîŋc, prînḍăsc: 524.
mînîŋc saụ staụ la másî: 595.
mînîŋc, staụ la másâ: 629.
mînîŋc, îmbúc ĉavá dị prînḍ: 481.
mănîŋc(u, mănîŋc la prîŋz: 657.
mănîŋcụ, ~ di prîŋz: 668.
mînîŋcu, mînîŋc_dị-aprîz: 666.
prîzăsc: 544, 568, 575, 589, 592.
prînḍăsc: 514, 570, 617.
prîŋzăsc: 637+ [σ], 659+ [σ], 663.
prînḍăsc: 470.
prîŋzăsc: 472.
prînḍăs: 482.
prînḍăsc: 525.
prîzăsc: 622.
prîzăsc, mînîŋc: 500.
prîzăsc saụ mînîŋc: 624.
prîŋzăsc, mînîŋc di prîŋz: 581.
prîzésc, mînîŋc di prînz: 604.
prîzăsc, mînîŋc la prîz: 597.
prîŋzăsc, mînîŋc la prîŋz: 630+ [primul termen este folosit rar].
prînzăsc, mînîŋc la vremẹa prîzuluị: 606.
prînduịésc: 490.
prîŋzuịésc, staụ la prîŋz: 493+ [II] mîŋcăm dị-aprîz saụ la aprîz [4].
staụ la másî: 586.
staụ la másâ, dᵛị prănḍ: 565.
staụ la másî di prîz: 613.
staụ la másâ la prîz saụ vrémẹa mîŋcărịị: 531.
staụ la másâ, [D] prîŋzăsc: 638.
stăm la másî, [ρ], [D] prîŋzím [4]: 662.
staụ la másî di diminịáțî: 585.
stăm sî mîŋcăm [4]: 623.
ịau o gustárị: 571.
gustărẹsc: 652.
[D] ?: 600.
#: 488+ [D], 533, 536, 540, 598+ [D], 599, 607, 610+ [D], 612, 618+ stăm la másî [4], 619, 620+ mîŋcăm divrémi di másî [4].
#, ?: 547+ mînîŋc la vrémịa mîŋcărịị, 608.
-: 475.

MĂNÂNC DE AMIAZĂ (ind. prez. 1)

„je prends le repas de midi"

[1456]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci atunci? (Vezi î. 1455, h. 452).

ALR II s.n. 1083, 1084; ALF 385; AIS 1029; ALL 922; ALG 720; ALMC 1448; ALChB 188; ALC 638; ALFC 131; cf. ALB 199; NALR/ALRR: Olt. II 275; Mar. IV MN pl. XCIX; Ban. III 486; Munt.Dobr. IV 469; Trans. IV MN pl. 127.

II. mînîŋc: 489, 492, 498, 499, 504, 507, 512, 513, 516 - 518, 520, 521, 523, 526 - 528, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551, 553, 583, 626, 628 - 630, 632, 633, 638, 644, 646, 655, 660.
mîŋcăm [4]: 627, 637, 665.
mînîŋcụ: 615, 631.
mînîŋc(u: 654, 666.
mînîŋc(u: 639.
mînînĉ [2]: 653.
mănîŋc: 661.
mînîŋcu, dị-an'ază: 645.
mînîŋc dị-an'ázî: 535, 536, 550, 567, 573, 580, 581, 590, 591, 595, 605, 608, 613, 634, 650+ „pe la ora două-trei".
mînîŋc dị-an'ázâ: 500, 568, 588, 592, 593, 636, 640+ mînîŋc péntru amịázâ, 643, 656.
mînîŋc de-n'ázî: 547, 619, 620.
mînîŋc dị-amn'ázâ: 471, 574.
mînîŋc dị-an'ịázâ: 506, 510.
mînîŋc dị-an'ázî: 566, 569.
mîŋcăm dị-an'ázî [4]: 584, 594.

mîníŋc de-ńázâ: 597, 606.
maníŋg‿di̯-amńáḑâ: 461.
mîníŋc di̯-amńáḑ: 462.
măníŋc d'-amńás: 463.
mîníŋc di̯-amńáḑ: 469.
mîníŋc di̯-amńáz: 470.
mîníŋc de̯-amńáţi̯: 468+ [II] mîníŋc di̯-amńáḑ.
mîníŋc dˇi̯-amńáḑâ: 473.
măníŋc di amńáḑ: 474.
măníŋc di̯-ańáḑiţ: 475.
măníŋc di̯-amńáḑiţ: 476.
mîníŋc di̯-ańáḑ: 478.
mîníŋc di̯-ańáḑ: 479.
mîníŋc di̯-amńáḑ: 481.
mâníž‿d'-amńáẓî [2]: 485.
măníŋc di̯-amńáḑ: 486.
măníŋc di̯-ańáḑi, di̯-ańáţâ: 487.
mîníŋc d'-amńáḑ: 491.
mîníŋc d'-amńázi: 494.
mâníŋg‿di̯-ańáḑă: 495.
am mîŋcát di̯-ańáţa [perf.c.]: 496.
mîníŋc di ańi̯ázâ: 497.
mîŋcắm di̯-ańi̯ázâ [4]: 501.
mîníŋc di̯-ańáḑâ: 502.
măníŋc dˇi̯-ańáḑâ: 503.
mîníŋc de-ńi̯ázâ: 505.
mîníŋc di ańi̯ázâ: 508.
mîníŋc di̯-ańi̯ázâ: 509.
mîníŋc di ani̯ázâ: 511.
mîníŋc di̯-ańi̯áḑâ: 519.
mîníŋc de-ni̯ázâ: 522.
mîníŋc de-ńeázâ: 531.
mîncắm di̯-amńáẓ [4]: 555.
mîŋcắm di̯-ańázâ [4]: 556.
mîŋcắm dˇi̯-ańázî [4]: 562.
mîníŋc d'i̯-ańázâ: 572.
am mîŋcát di̯-ańázâ [perf.c]: 575.
mîŋcắm dˇi̯-ańázâ [4]: 576.
măníŋc di̯-ańázâ: 577.
am mîŋcá‿di̯-ańázî [perf.c]: 585.
mîŋcắm di̯-ameázî [4]: 596.
mîníŋc di̯-eńázî: 599.
mîníŋc de-ńázî̯: 600.
mîŋcắn‿di̯-ańázî [4]: 602.
mîníŋc de̯-ńázî: 607.
mîníŋc đ-ani̯ázâ: 610.
mîníŋc di̯-ańáḑî: 617.
mîníŋc dˇe-ńáḑî: 621.
mîníŋc di̯-ańáḑâ: 622.
mîníŋc de-ńáḑî: 623.
mîníŋc di̯-eńázî: 624.
mîníŋcᵘ di̯-ańázî: 635.
mîníŋc‿di̯-ańázî: 647.
mîŋcắm de̯-ańázâ [4]: 652.
măníŋc de̯-ańázâ: 657.
mîníŋc d-ańázâ: 664.
măníŋc di̯-ańázî: 668.
măníŋc d-ańázâ: 670.
mîníŋc di̯-amńáḑiḑ, la amńáḑiţ: 466.
mîŋcắm de-ńázâ [4], ~ la dóu̯âspi̯sⁱ: 537.
mâŋcắm di̯-emńáḑâ [4], stăm di̯-emńáḑâ la másâ [4]: 484.
mâníŋc di̯-ańázâ, stau̯ di̯-ańázâ: 578.
mîníŋc di̯-ańázî, [R] am lu̯a‿mása [perf.c.]: 601.
mîŋcắm di di̯-ańázî [4]: 614.
mîníŋc la ańázî: 533, 582, 603, 609.
mîníŋc la ami̯ázâ: 515, 564.
mîníŋc la ańázâ: 560, 579.
măníŋc la ańázâ: 589, 669.
mîníŋc la amńázîţ: 464+ [H] îm na potúdṇa, [I, 1] pᵘolúdńui̯u.
măníŋc la amńáḑiţ: 467+ [H] i̯îm na pᵘotúḑṇa.
mîŋcắm la ameázâ [4]: 472.
măníŋc la ańáḑâţi: 477.
măníŋc la ańáḑîs: 480.
mîníŋc la ańi̯ázâ: 529.
mîníŋc la ańⁱázî: 540.
mîníŋc la aneázâ: 548.
mîníŋc la ańeázî: 557.
mîníŋc la ańázâ: 561.
mâníŋc la ańáḑi̯: 563.
mîŋcắm la ańázâ [4]: 611.
mîŋcắm l-ańázî [4]: 618.
măníŋc la năńéz: 651.
mîníŋc la ańázi̯: 658.
mîŋcắm la ami̯áźâ [4]: 663.
mîníŋc la ańázâ, ~ de-ńázâ: 538.
mîníŋc la ańázâ sau̯ la prînz: 554.
măníŋc l-amńáḑiţ, fac amńáḑiţu̯: 465+ [H] potúdńi̯u, pi nimţéştˇi̯: mîtac, pᵘotúdena [?] róbii̯u̯.
mîníŋc péntru ami̯ázâ: 641.
mîníŋc péntru di̯-ańázî: 649.
mîŋcắm pintru di̯-ańázî [4]: 662.
mîŋcáre̯a di la ańáḑâ: 530.
mîníŋc la dóu̯spi: 598.
mîníŋc la dóu̯îsprizắşi: 612.
mîníŋc di dóu̯îşpi: 642.
mîníŋc péntru dóu̯şpi: 648.
mîníŋc la prînz: 552.
to‿mîníŋc di prîz: 559.
mîníŋc, [D] prînḑắsc: 616.
mîníŋc, stăm la másâ [4]: 667.
stau̯ di̯-ańáḑâ: 488.
stau̯ di̯-ańázî: 558.
stau̯ la másâ di̯-ańáḑâ: 565.
stau̯ la másî di̯-ańázî: 586.
stăm la másî di dóᵘîşpi [4]: 587.
faŝ ameáźa [2]: 493+ ᵘodihni̯éştⁱ şi̯ mînîŝ de̯-ameázâ, [II] mîŋcắm dⁱ-eńázâ [4].
fáŝim di̯-ańáza [4]: 604.
fac ańáḑa, mîníŋc: 625.
fac ańáza, mîníŋc di̯-ańázâ: 570.
fac amńắḑâ, [σ] mâníŋg‿de̯-amńáḑâ: 483.
prînḑắsc: 524.
prînḑắsc: 525.
prînḑắsc, mîníŋc di̯-ańi̯áḑâ: 514.
am prînḑít de̯-amńáḑ, ă‿stá‿la másî di̯-emńáḑ: 482.
i̯au̯ di̯-ańázâ: 571.
i̯eu̯ mása d'-amńáḑ: 490.
ańezắsc: 659+ „mănânc şi mai stau puţin, la odihnă".

CINEZ (ind. prez. 1-3)

„je prends le dîner"

[1459]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci atunci? (Vezi î. 1458, h. 454).

ALR II s.n. 1086; ALF 1254; AIS 1031; ALL 924; ALG 722; ALMC 1449; ALChB 195; ALA 1147; ALC 1196; ALJA 1198; ASLEF 548; NALR/ALRR: Olt. II 278; Mar. IV MN pl. XCIX; Ban IV 716; Munt.Dobr. IV 470; Trans. IV MN pl. 128.

II. mîníŋc; -nîŝ; -níŋcâ: 489, 497 - 500, 505 - 508, 510 - 517, 519 - 523, 524+ [D] #, 526 - 530, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551, 553, 637, 638.
mîníŋc: 492, 504, 616, 628 - 630, 632, 639, 649, 656, 662+ ?; „în Banat: cînắm [4]", 663.
mîŋcắm [4]: 627+ ~ acásâ, 636, 650, 665, 666.
mîníŋcᵘ: 615, 631, 648.
mîníŋc; -nîŝ; -níŋcâ: 518, 626.
mîníŋc; -nîŝ; -níŋcî: 634, 658.
mîníŋcᵘ; -nîŝ; -níŋcâ: 640, 659.
mîníŋc; -nînĉ; -níŋcâ: 641, 642.
mîníŋcᵘ: 643, 653.
mîníŋc: 488+ ~ şi̯ mă culc.
mîníŋcᵘ: 644.
mîníŋcᵘ; -nînĉ; -níŋcâ: 654.
mîníŋcᵘ: 655.
măníŋc; -nînĉ; -níŋcâ: 661.
mîníŋc; -nînĉ; -níŋcâ: 664.
măníŋc; -nînĉ; -níŋcâ: 669.
măníŋc: 670.
mîníŋc; -nîŝ; -níŋcâ, ŝinéz; ~; ŝîni̯ázâ: 552.
mîníŋc, mîŋc di sárî: 604.
mîníŋc di sárî: 558, 562, 567, 569+ [D] #, 573, 580, 582+ [D] #, 585, 590+ [D] #, 601, 603, 605, 613, 624.
mîníŋc di sárâ: 471+ [•] măníŋc di sárâ, 561, 564, 571, 572, 574, 576+ [D] #, 597.
mîníŋc di̯ sárâ: 469+ [k] am ĉinát di̯ sárâ [perf.c.]; mai̯ mult: am mîŋcát, 588, 592+ [D] #, 593.
mîŋcắm di sárî [4]: 584, 614, 620+ [D] #.
mîŋcắm di sárâ [4]: 501, 667.
măníŋc di̯ sárâ: 578, 589.
măníŋg‿di sárâ: 461.
mîníŋc dˇi sárâ: 462.
mâníŋc di sárâ: 465+ [H] im vę [ε] u̯ę́ĉi̯r.
mîníŋc dˇi sára: 466.
măníŋc di sárâ: 467+ H] i̯îm na véĉi̯r pi ucraini̯éşti.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

mîníṇc d′i sárâ, sára: 473.
măníṇg‿di sára: 474.
mịníṇc di sárâ: 475.
mặníṇc dʸi sára: 476.
mîníṇc dị sárạ: 478.
mâníṇc di sára: 479.
mặníṇc di sára: 480.
mịṇcắm di sárâ [4]: 482.
mâníṇg‿di sắrạ: 483.
mîníṇg‿d′ị sára: 490.
mîníṇc d′i sárâ: 491.
măníṇg‿di sárạ: 495.
mîṇcăm di sárâ [4]: 502.
mặníṇc d′i sára: 503.
mîníṇc di sárâ; -nîš; -níṇcâ: 509.
mîṇcắm di sára [4]: 537.
mîníṇc di sárạ: 554.
măníṇc î [ε] di sárạ: 555.
mîncắm dị sárâ [4]: 556.
am mîṇcát di sárî [perf.c.]: 559.
mîníṇc dị sárâ; -nîš ~; -níṇcâ ~: 560.
măníṇc dʸị sárâ: 565.
mîṇcắn‿dʸi sárâ [4]: 570.
mặníṇc di sárâ: 577.
mîníṇc di sára: 600⁺ [D] „nu se spune *cinez*".
mîṇcắn‿di sárî [4]: 602.
măníṇc di sárî: 668.
mîníṇc ĝi sárâ, šiňéz: 494.
mîníṇc sára: 481, 548, 550, 579, 591, 623⁺ [D] #, 651.
mặníṇc sára: 477.
mînîš sắrạ [2]: 485.
am mîṇcá‿sára [perf.c.]: 496.
mîníṇc sárạ: 563.
mîṇcắm sára [4]: 594.
mîníṇc pi sárâ: 487.
mîníṇc pi sárî: 557.
mîṇcắm pi sárî [4]: 595.
mîníṇc pi sára: 608.
măníṇc pâ sárâ: 657.
mîníṇc pịntru sárî: 583⁺ [D] #.
mîníṇc, píntru sára: 633.
mîníṇcᵘ píntru sára: 635.
mîníṇc píntru sárâ: 645.
am mîṇcát péntru sárî [perf.c.]: 647.
mîṇcắm péntru sárâ [4]: 660.
mîníṇc péntru disárâ: 625.
mîníṇc píntru disárâ: 652.
mîṇcắm pẹ disárî [4]: 566.
[D] #, mîníṇc în‿asárî: 621.

mâníṇc mîṇcárẹa di sárị: 464⁺ [H] im vecệrẹ, [I, 1] vecệraịu.
mînín‿mîṇcárea di sárạ: 468⁺ [II] mîníṇc dị sára.
mîníṇc mîṇcárẹa di sárâ: 531.
mîṇcắm mîṇcárẹa di sárî [4]: 538⁺ [inf. nu cunoaşte termenii *cină* şi *(a) cina*].
mîníṇc di šínâ; -nîš ~; -níṇcâ ~: 472⁺ „šinéz [se spune] în Ardeal".
măníṇc de šínâ: 486.
mîníṇc di tụácâ: 646⁺ „în Banat: ĉinắm [4]".
šinéz; ~; -nẹázâ: 568, 575.
čińés; ~; čińádă: 463⁺ činắm [4]; čínáț [5]; čińádă [6].
šinẹ́z; ~; šinẹázâ: 470.
îšiné... [ε] šínʲéz; ~; šinẹázạ: 493⁺ [II] mîṇcắm di sára [4].
šinésc; -néștʲ; -néşti: 525.
šinéz; ~; -nẹázî: 581.
činắm di sárạ [4], mânắṇc‿di sắrắ: 484.
[D] #, stăm la másî [4]: 618.
staụ la mása di sárî: 586.
staụ la másâ di sára: 596.
stăm la másî péntru sẹárî [4]: 587⁺ [D] #.
[D] #: 533, 536, 540, 607, 610, 612, 617, 619.
[D] #, ?: 535, 547, 606⁺ [inf. a întâlnit acest cuvânt] „prin cărți", 609.
[D] ?: 598, 599, 611, 622.

III. În numeroase puncte, s-au înregistrat răspunsuri pentru o singură persoană verbală.

SĂ CINEZE (conj. prez. 3)

„qu'il prenne le dîner"

[1460]

I. NALR/ALRR: Olt. V MN, p. 142; Mar. IV MN pl. XCIX; Trans. IV MN pl. 129.

II. sâ mînîši: 489, 497 - 500, 504, 506 - 514, 516, 517, 519 - 523, 524⁺ [D] #, 526 - 530, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551, 553, 629, 630, 639, 640, 643, 646, 652, 659, 667, 668.
sî mînîši: 518, 548, 634, 645, 648, 650, 656, 665.
sâ mînîšị: 494, 505, 515, 570.
sî mînîšị: 615, 628, 631.
să mînînĉi: 633, 641, 651.
sâ mînînĉị: 637, 638, 664.
sî mînîšị: 616, 626.
sî mînînĉị: 632, 666.
sâ mînînĉi: 636, 642.
să mănînĉe: 657, 670.
sî mînîšị: 625.
sî mînînĉi: 635.
sâ mînîšị: 644.
sî mînîšị: 647.
să mînînĉị: 649⁺ [pronunție emfatică].
sạ mînînĉị: 653.
sâ mînînĉị: 654.
sâ mînînĉị: 655.
să mînîši: 658.
să mînîšị: 660.
să mănînĉị: 661.
sî mînînĉi: 662.
sî mînîšị: 663.
să mănînĉị: 669.
sî mînîši di sárî: 558, 567, 573, 582, 584, 601, 602, 604, 605, 613.
sâ mînîšị di sárâ: 556, 561, 593⁺ sâ mîníṇc di sárâ [1].
sâ mînîšị dị sárâ: 469, 589.
sî mîníṇc di sárî [1]: 559, 562.
sâ mîši dʸị sárâ: 471⁺ [*] sâ mînîši di sárâ.
sâ mînîṇše di sárâ: 571.
sî mînîšị d′i sárâ: 572.
sâ mănîšị di sárâ: 574.
să mănîši di sárâ: 577.
sâ mănîši dị sárâ: 578.
sâ mînînĉe di sárâ: 579.
sî mînînĉi di sárî: 580.
sâ mînîši dị sárâ: 588.
sî mănîši di sárî: 603.
să mănîši di sára: 627.
sâ mînîšị dị sárâ, sâ stéịẹ la másâ: 560.
sâ mîníṇc di sárî [1], staụ la másî di sárî [1]: 585.
sâ mînînĉị sára: 473.
sî mînîši sára: 550.
sî mîníṇc pi sárî [1]: 557.
sî mînîši pi disárî: 566.
sâ mînîšị di šínâ: 472.
sâ mînîši, sâ šinézâ: 552.
să čińẹ́dă: 463.
sâ ĉinẹ́zâ, [k] šinẹ́zâ: 470.
sạ šinʲẹ́zạ: 493.
sâ šinịáscâ: 525.
sâ šinézâ: 568.
sâ šinẹ́zâ: 575.
sî šinézî: 581.
sî staụ la mása di sárî [1]: 586.
sî staụ di sára [1]: 596.
–: 461, 462, 464⁺ [H] –, 465⁺ [H] –, 466, 467⁺ [H] –, 468, 474 - 488, 490 - 492, 495, 496, 501 - 503, 554, 555, 563 - 565, 591, 592, 594, 614.
#: 531, 533, 536, 537, 538⁺ [D], 540, 583, 587⁺ [D], îm‿párțịa Clújuluị sî spúnị-aşá, 597, 600, 607, 608, 610, 612, 617 - 621, 623⁺ [D].
#, ?: 535, 547, 606⁺ [inf. declară că a întâlnit cuvântul] „prin cărți", 609, 624⁺ [D].
?: 569, 576, 590, 595, 598⁺ [D], 599, 611, 622⁺ [D].

BUCĂTĂRIE¹

„cuisine"

[1461]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici încăperii din casă în care găteşte femeia mâncarea?

ALR II s.n. 1091; ALRM II s.n. 899; ALF 366; AIS 942; ALPI 48; ALL 703; ALG 942; ALMC 1131; ALA 558; ALC 595; ALCo 619; ALB 1415; ALFC 912; ALJA 1039; ALLR 372; ALP 49; ASLEF 509, 543;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 36; Mar. IV MN pl. XLVI; Munt.Dobr. IV MN, p. 38; Trans. IV MN pl. 129.

II. bucătăriịị; -riị: 485, 488, 489, 492, 493⁺ [II] bụ̆cătăriịị; bucătăriị, 497 - 500, 502, 504, 506 - 514, 516, 518 - 521, 523, 524, 526, 528 - 535, 537 - 540, 542 - 549, 551 - 553, 557, 559, 564, 569, 580 - 582, 586, 587, 590, 595 - 606, 612 - 614, 617 - 619, 621,

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

623, 628 - 633, 634⁺ [*] bî̯cătăríi̯i, 639, 641 - 652, 655 - 659, 662, 665 - 667.
bucătăríi̯i̯; -ríi̯: 471⁺ [*] bucătăríi̯i; -ríi̯, 505, 515, 517, 522, 525, 527, 541, 561, 567, 570, 572, 583, 592, 594, 609, 625, 637, 638, 661, 664.
bucătărí^i^i; -ríi̯: 503, 558, 562, 566, 576, 591, 611, 654.
bucătărí^i^i̯; -ríi̯: 556, 568, 575, 588, 593, 669.
bucătăríi̯i̯; -rii̯: 536, 560, 607, 624, 663.
bucataríi̯i; -rii̯: 477, 478, 487.
bucătăríi̯e; -ríi̯: 462, 579⁺ cásâ di gătít.
bucătăríi̯e; -ríi̯: 486, 490.
bucataríi̯i̯; -ríi̯: 494, 574.
bucătăríi̯; -rii̯: 571, 589.
bùcătăríi̯ĕ; bucătăr^i^i: 461.
bòcatăríi̯a [a.]; buci̯tăr̯í: 464⁺ [H] odná cúhni̯a; dvi cúhni̯.
búcatării̯a; -ri: 465⁺ [H] cúχni̯a; dvi cŭhni̯ie̯; bílşă cu̯χŏni̯.
bùcățăríi̯e; -rî̯i̯: 467⁺ [H] cŭhni̯a; dvi cŭhnî; mai̯ bílşe cúhni̯.
bucataríi̯i̯; -ri̯: 468⁺ [II] bucataríi̯i̯; -ríi̯.
bucatarí^i^i̯; -rii̯: 469⁺ [*] bùcatăríi̯i; bucățarii̯, [D] „cúhni̯ se mai zice rar, dùpă vórba ni̯emțáscâ”.
bucătărí^i^i̯; bucățarii̯: 470.
bucătărí^i^e; -rii̯: 472.
bucățăríi̯e; bucățarii̯: 474.
bucataríi̯ĕ; -ri^i^: 475.
bucataríi̯i; bucatarii̯: 476.
bucățaríi̯i; -rii̯: 479.
bŭcătăriea [a.]; bŭcătării̯: 480.
bucătării̯i; -ri: 482.
bùcățăríi̯e; bùcătării̯: 483.
bùcățăríi̯e; bucătării̯: 484⁺ [II] bŭcătăríi̯i; -rii̯, [V] căsúța cei̯ mni̯ícâ.
bucătăríi̯i; bucătării̯: 495⁺ [*] [V] cúhni; ~, o viní‿cuvîntu ista din armátâ.
bucătăríi̯i; bucătării̯: 496.
bŭcătăríi̯i; bucătării̯: 501⁺ „o ~; două ~”.
bùcățării̯i; -ríi̯: 554.
bucătăríi̯i; -ri: 555.
bucătăríe̯a [a.]; bucățării̯: 563.
bùcătăríi̯i; bucătării̯: 565.
bucătării; -rii̯: 573.
bucățăríi̯e; bucățării̯: 577.
bucataríi̯e; -rii̯: 578.
bucățăríi̯i̯; bucătării̯: 585.
bî̯cătăríi̯i̯; -rii̯: 608.
bucătăríi̯i̯; bucățării̯: 610.
bîcătăríi̯i̯; -rii̯: 615.
bî̯cătăríi̯i̯; -rii̯: 616.
bucătăríi̯i̯; -rii̯: 622.
bucătăríi̯i̯; bucătării̯: 626.
bî̯cătării; -rii̯: 627.
bucătăríi̯i̯; -rii̯: 635.
bŭcătăríi̯i; -rii̯: 636.
bûcătăríi̯i; bîcătării̯: 640⁺ „la casele vechi se făcea în cămárâ, [care] era în fundul sălii, tinzii̯; era un horn ce dădea în băžág”.
bucățăríi̯i; bucătării̯: 653.
bucătării̯; ~: 660.
bucătăríi̯ĕ; -rii̯: 670.
bucatarii̯; ~, [D] cúhni̯: 473⁺ ~-i̯ curát ni̯emțâsc (2), [*] casúța ce̯ mni̯ícâ, [R] bucățării̯.
bucătării̯i, [B] cúhni; bucătăríi̯, cúhni: 620⁺ [inf. a dat mai întâi ambele forme de sg.].
bucătăríi̯i; -rii̯, [B] ki̯léri^i^; kiléri: 550.
cúhni̯ĕ; ~, [R] bucătăríi̯ĕ; -ri^i^: 463.
[V] cúhni̯; ~, [R] bucataríi̯i̯; -rii̯: 466⁺ asta-i̯ ^u^o vórbâ austriácâ, žermán-aşâ (1).
[V] cúhni̯; ~, bucătăríi̯i; bucătării̯: 481.
ki̯léri^i^; kiléri: 584.
cásâ: 491⁺ „cealaltă odaie se cheamă cása şei̯ mári̯”.
∞: 668⁺ „în odáia de stat, nu e [o încăpere] specială; ar veni: bucătăríi̯i”.

BUCĂTĂREASĂ, pl.

„cuisinière”

[1463]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici femeii care e plătită să facă mâncare pentru mai mulţi oameni?

Cf. ALR II 163; ALRM II s.n. 896; AIS 942*; ALJA 1158; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 36; Mar. IV MN pl. XLVI; Munt.Dobr. IV MN, p. 37, 38; Trans. IV MN pl. 129.

II. bucătări̯ásâ; -résâ: 498, 499, 505, 508, 513, 515, 516, 521, 522, 530, 532, 534, 542, 544, 545, 552, 553, 571.
bucătăre̯ásî; -résî: 535, 536, 540, 569, 583, 602, 604, 607, 609, 611, 612.
bucătări̯ásî; -résî: 550, 558, 559, 566, 582, 584, 586, 595, 614.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 472, 561, 600, 606, 629, 637, 638, 644.
bucătări̯ásâ; -résâ: 489, 504, 506, 510, 525, 528.
bucătări̯ásî; -résî: 648 - 650, 658, 662, 668.
bucătări̯ásâ; -résâ: 500, 511, 520, 529, 543.
bucătări̯ásâ; -résî: 507, 509, 526, 546, 549.
bucătări̯ásâ; -résâ: 519, 523, 524, 541, 551.
bucătăre̯ásî; -rési̯: 533, 599, 619, 620.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 538, 642, 655, 666.
bucătări̯ásî; -r^i^ésî: 580, 590, 591, 594.
bucătăre̯ásâ; -rési̯: 531, 656, 667.
bucătăre̯ásâ; -r^i^ésâ: 556, 568, 589.
bucătăre̯ásî; -résî: 564, 573, 598.
bucătăre̯ásâ; -rési̯: 572, 664, 669.
bucătări̯ásâ; -r^i^ésâ: 579, 592, 593.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 597, 633, 643.
bucătăre̯ási̯; -rési̯: 622, 623, 663.
bucătări̯ásâ; -résâ: 497, 518.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 503, 610.
bucătări̯ásâ; -résâ: 512, 517⁺ [inf. a dat mai întâi forma de pl.].
bucătări̯ásâ; -résâ: 514, 588.
bucătăre̯ásâ; -rési̯: 547, 621.
bucătări̯ásî; -rési: 635, 651.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 639, 660.
bucătăre̯ásă; -rése: 657, 670.
bucățăre̯ási̯; bucățărési̯: 464⁺ [H] cúharca; dvi cúharți.
bùcatăre̯ásâ; -rési̯: 465⁺ [H] cúharcâ; dvi cuhárțe, bilşe cuhari̯óc.
[R] bucatare̯ásâ; -résâ: 466⁺ [primul răspuns:] slújni̯că; slújni̯ş.
bucățăre̯ási̯; bùcățărési̯: 467⁺ [H] gu̯odnâ cúharca; dvi cŭharțî; cùhari̯óc.
bùcătăre̯ásâ; bucatarésâ: 468⁺ la núntâ: tó‿bucatare̯ásâ sau colcêríțâ; colcêríți̯, [II] bucătăre̯ásâ; -résâ.
bucatari̯ásâ; -résâ: 469⁺ [*] bucățare̯ásâ, [V] bucataríțâ; -ríțâ, [σ] c^u^olşeríțâ; c^u^olşeríțâ ‘bucătăreasă la nuntă’.
bùcătăre̯ásâ; -résâ: 470.
bucățăre̯ásâ; bucătărésâ: 471.
bùcatare̯ásâ; -résâ: 474.
bucatari̯ásâ; -ri̯ésâ: 475.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 476.
bucatari̯ásâ; -résâ: 477.
bucatare̯ásâ; -résâ: 478.
bucatari̯ásâ; -ri̯ésâ: 479.
bŭcătăre̯ása [a.]; -rési̯: 480⁺ ~-i̯ ḍišém [sg.].
bucățăre̯ásâ; bucătăr^i^ésâ: 483.
bucătăre̯ásâ; -résâ, [V] colcêrița [a.]; -ríțâ: 484⁺ „la nuntă” (2), [II] bŭcătări̯ásâ; -résâ, c^u^ocêríțâ; -ríți̯ „la nuntă”.
bucătăre̯ásâ; -rési̯: 485.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 486.
bucatare̯ásâ; -résâ: 487.
bùcățăre̯ásâ; bùcățarési̯: 488.
bucătăre̯ásâ; -résâ: 490.
bucătăre̯ásâ; bucatărésâ: 491.
b^u^cătăre̯ásâ; -résâ: 492.
bucătăre̯ási̯; -rési̯: 493⁺ [D]

„nu se zice *colceriță*”, [II] bụcătăręásâ; bucătărẹ́sâ.
bucatarẹásâ; bucatarẹ́sâ: 494.
bùcatarẹásạ; -rẹ́sî: 495.
bucătărẹásạ; -rẹ́sạ: 496.
bụ̆cătărẹásạ; -rẹ́sî: 501.
bụcătări̯ásâ; -résâ: 527.
bucătărẹásạ; -résâ: 537.
bucătări̯ásâ; -rési: 539.
bucătărẹásî; -rẹ́sâ: 548.
bùcạtărẹásî; bụ̆cătărẹ́sî: 554 + [D] „nu se zice *colceriță*”.
bùcạtărẹásạ; -rⁱésî: 555 + [D] „nu se zice *colceriță*”.
bucătărẹásî; -résî: 557.
bucạtạrẹásâ; bucătărésâ: 560.
bucătări̯ásî; -ri̯ésî: 562.
bucătări̯ásạ; -rⁱẹ́sạ: 563.
bùcătărẹásạ; -rẹ́sạ: 565.
bucătărẹásî; -rⁱésî: 567.
bucătări̯ásâ; -ri̯ésâ: 570.
bucatari̯ásâ; bucătări̯ésâ: 576.
bucạtạrẹásâ; -résâ: 577.
bucatarẹásâ; -résâ: 578.
bucătărẹásî; bucătărésî: 581.
bucạtạri̯ásî; -ri̯ésî: 585.
bucatărẹásî; bucătărésî: 587.
bucạtạrẹásî; bucătărésî: 596.
bucạtạrẹásî; bucătărésî: 603.
bîcătărẹásî; -rẹ́sî: 608.
bucạtări̯ásî; bucătărésî: 613.
bucătărẹásạ; -résî: 615.
bụ̂cătărẹásî; bîcătărésî: 616.
bucătărẹásî; -résî: 617.
bucătărẹásî; -rés: 618.
bucătărẹásạ; -résâ: 624.
bucătărẹásạ; bîcătărésạ: 625.
bucătărẹásâ; bucătărésạ: 626.
bucătărẹásâ; bîcătărésî: 627.
bucătări̯ásî; -résî: 628.
bucătări̯ásâ; -rⁱésạ: 630.
bucătări̯ásî; -résî: 631.
bucătări̯ásạ; -résạ: 632.
bûcătări̯ásî; bucătărésî: 634.
bûcătărẹásâ; bîcătărésạ: 636.
bucătări̯ásâ; -résâ: 640.
bucătărẹásâ; -rési: 641.
bucătărẹásâ; -résâ: 645.
bucătări̯ásâ; -rⁱésâ: 646.
bucătărẹásî; -résî: 647.
bucătărẹásâ; -rẹ́sâ: 652.
bucătărẹásâ; -rési: 653 + pî la nunț.
bucătări̯ásâ; -ri̯ésạ: 654.
bucătări̯ásâ; -ri̯ésâ: 659.
bucătări̯ásạ; -rⁱésạ: 661.
bucătărẹásâ; -rési: 665.
bùcătărẹásạ; -rẹ́sạ, [σ] cᵘorşeríța; -rița: 461.
bucătărẹásă; -rẹ́să, cᵘorşeriță; ~: 462 + „la nuntă” (2).
bucătărẹásî; -résⁱ, cᵘorşeríța; -ríț: 482 + ‘bucătăreasă la nuntă’ (2).
bucatarẹásâ; -résâ, corşerițâ; -ríț: 574 + „bucătăreasă tocmită la nuntă” (2).
bucătări̯ásâ; -rⁱésâ, corşerițâ; -ríț: 575 + „bucătărese şi chelnerițe la nuntă” (2).
bucătărẹásă; -rẹ́să, [V] socăčîță; -čițe: 463.
bucatarẹásâ, [V] socăcîță; bucatarẹ́sâ, [V] socăcíța: 473 + [•] colcẹ́rița ‘bucătăreasă la nuntă’.
bucătărẹásî; -résî, stolnişíțî; -şíț: 601 + „la nuntă” (2), 605 + [V], „bucătăreasa pentru nuntă” (2).
bucatarẹásâ; -rẹ́sâ, [V] cuhnaríța; ~, bucataríța; ~: 481.
bucătăríța; -ríța: 502.

III. În pct. 509 şi 517 s-a obținut mai întâi forma de [pl.].

BUCĂTAR, pl.

„cuisinier”

[1464]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e bărbat? (Vezi întrebarea precedentă).

ALR II s.n. 1090; ALRM II s.n. 895; AIS 942*; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 36, cf. XXI/2; Mar. IV MN pl. XLVII; Munt.Dobr. IV MN, p. 38; Trans. IV MN pl. 130.

II. bucatárⁱ; ~: 469 + [•] cúhárⁱ [pl.]; cúhár „bucătar la restaurant; era pe la Dorna”, 472, 473, 476, 478, 479, 481, 485, 487, 489, 490, 492, 497 - 525, 527 - 530, 532, 534, 537, 539, 541 - 547, 549, 551 - 553, 555 - 558, 562, 564, 566 - 569, 571, 573 - 576, 578, 581 - 584, 586 + [pl. spontan], 587, 588, 590, 593, 595, 597, 598, 601, 612 - 614, 622, 659, 660, 665.
bucătár; -tárⁱ: 470, 591, 611, 621, 629, 630, 633, 637, 639 - 642, 649, 651, 656 - 658, 661, 667, 669, 670.
bucatár; -tárⁱ: 480, 526 + núma la ᵘoráş, la ristauránt, 540, 550, 559, 585 + la múnti si ќámî di júrnî, 589, 596, 599, 604, 631, 635, 638, 652 - 654, 662, 668.
bucătárⁱ; ~: 533, 538, 548, 580, 592, 607, 609, 610, 618 - 620, 623, 643, 646, 648, 666.
bucạtárⁱ; ~: 471, 535, 536, 560, 570, 572, 577, 579, 600, 602, 603, 606.
bucatárʸ; ~: 466, 474, 475, 477.
bucạtár; -tárⁱ: 561, 605, 617.
bucătárⁱᵘ; -tárⁱ: 628, 647, 650 + [pentru sg. s-a obținut, în context, şi următoarea formă:] un bucătár (sau̯ doi̯ bucătárⁱ).
bucătárʸ; ~: 462, 486.
bucạtárⁱ; bucatárⁱ: 468 + [se mai spune] încâ ќélnⁱerⁱ, [II] bucatárⁱ, -tár; ~, 496.
bucatár; bucătárⁱ: 634, 664.
bucătárⁱᵘ; -tárⁱ: 644, 645.
bucătár; bucatárⁱ: 655, 663.
bucătárʸⁱ; -tárⁱ: 461.
bucatár; -tárⁱ: 464 + [H] ɦcúhari̯-odi̯án; dva cúhari.
bùcatárⁱ; bùcatári̯: 465 + [H] ɦcûhạrʸi̯; dva cuharé; bílşě ɦcuhariu̯.
bùcạtári̯; bùcạtári̯: 467 + [H] cûhărʸ ùcrai̯nʸi̯éşțʸi̯-adicî uțanʸi̯éşțʸi; dva cûhări; cùharí.
bucatárⁱᵘ; -tárⁱ: 482 + tótuş cᵘorşeriti̯i̯éşti, „dar nu se pune la nuntă bărbat”.
bucatári̯ⁱᵉ; bucatári̯: 483.
bucatáriu̯ [a.]; -tắrⁱ: 484 + barbáțî la noi̯ nú sâ u̯obîşnui̯ésc â [ε] aşắ lă...
bùcatárⁱ; bucatárⁱ: 488.
bucatárʸᵘ; ~: 491.
bucătárᵘ; bucatárⁱ: 493 + [II] bucatárⁱ; ~.
bucatárⁱ; ~: 494.
bucatárⁱ; -tárʸ: 495.
bucătárᵘ; ~: 531.
bucatári̯; bucătárⁱ: 554.
bucatári̯; ~: 563.
bucatár; -tárⁱ: 565.
bucạtár; bucătárⁱ: 594.
bîcatárⁱ; ~: 608.
bucatárⁱᵘ; bucătárⁱ: 615.
bîcătár; -tárⁱ: 616.
bîcătárⁱ; ~: 624.
bîcătárⁱ; bûcătárⁱ: 625.
bucatárⁱ; bucătárⁱ: 626.
bucătárⁱ; bucatárⁱ: 627.
bucatár; bucătárⁱ: 632.
bûcătár; -tárⁱ: 636.
socáč; ~, [R] bucătár; -tár: 463.

ABURI

„vapeurs d'eau”, sg.

[1469]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că se ridică dintr-o oală în care fierbe apa în clocote?

NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. II 533; Munt. Dobr. IV MN, p. 42; Trans. IV MN pl. 130.

II. áburⁱ: 472, 473, 482, 489, 492, 497 - 500, 504, 506 - 511, 513, 516 - 523, 525 - 529, 532 - 535, 537, 539, 541, 542, 544 - 546, 548, 549, 551 - 553, 556, 558 - 560, 567, 568, 570, 571, 573, 575, 582, 583, 587, 589 - 591, 594 - 596, 599 - 603, 606, 607, 609, 610, 613, 615, 617 - 619, 621, 622, 624 - 628, 630, 632, 634, 635, 637, 639, 640, 642 - 647, 649, 651 - 654, 656 - 663, 665, 667 - 670.
ábur [sg.]: 469 + [•] ábu̯rʸ [pl.], 470, 471, 476, 479, 491, 494, 496, 502, 512, 515, 524, 530, 531, 540, 543, 550, 557, 561, 562, 564, 566, 572, 576, 577, 579, 580, 584, 585 + [sgt.], 592, 598, 604, 605, 612, 616, 620, 629, 636, 638, 641,

650, 655, 664, 666.
ábur; ábur: 538, 547, 597, 608, 611, 623+ sî rîdícî ~.
áburu [sga.]: 493+ [II] ábur [sgt.], 574, 581, 614, 648.
ábor [sg.]: 474, 486, 501, 586.
ábor: 462, 463.
ábur [sg.]: 466, 478.
ábur: 477+ [*] ábur [sg.], 565.
ábor [sg.]: 490, 578.
áburi [pla.]: 588, 593.
ábur: 461.
ăbur [sg.]: 464+ [H] pắra.
âbûr [sg.]: 465+ [H] pắra.
áburi: 467+ [H] tot ábur, ăburi.
ábâru [sga.]: 468+ [II] ábur.
ábor: 475.
ábor [sg.]: 480.
ăbur [sg.]: 481.
ábor [sg.]: 483.
áburi [pla.]: 484+ [II] ábor [sg.]; ábor.
ăbur: 485.
ábur, ábur [sg.]: 487.
ăbur [sg.]: 488.
ábur: 495.
ábur: 503.
ábîr [sg.]: 505.
ábor: 514.
ábur: 536.
áburi: 554.
ábûr: 555.
ábur: 563.
áburi [pla.]: 569.
ábur [sg.]: 631.
ábur: 633.

III. În pct. 538, 547, 608, 611 şi 623 s-a obţinut mai întâi forma de [sg.].

PĂLĂRIE, pl.

„chapeau"

[1471]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la aceea rotundă, cu margini, pe care o poartă bărbaţii vara în cap? (Chest., Fig. 33).

Cf. ALR II s.n. 1159, 1160, 1161, 1336, 1635, 1648; cf. ALRM II s.n. 979, 1124; ALF 560; AIS 1561, 1585; ALL 1133; ALG 656; ALMC 1393; ALW 11; ALA 196; ALC 238; ALCo 301, 302; ALB 1544; ALFC 1021; ALJA 1261; ALLR 793; ALW I 11; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. IV MN pl. CXXV; Munt. Dobr. IV MN, p. 46; Trans. IV MN pl. 130, 131.

II. pălăríii; -ríi: 476, 485, 489, 497 - 500, 501+ „două ~", 504, 506 - 514, 516, 518 - 521, 523, 524, 526, 528 - 535, 537 - 545, 546+ clop; clópur 'fundul pălăriei', 547, 548, 549+ cop; cópur 'calotă (la pălărie)' [după schiţa anchetatorului din caietul de anchetă], 550, 552 - 554, 557, 559, 564, 580, 582, 586, 587, 590, 595 - 597, 599, 600+ „era înainte dintr-o ştiófî groásă şi táre", 601 - 606, 608, 611 - 614, 617 - 621, 624, 627 - 630, 632 - 636, 639 - 641, 643 - 652, 657, 659, 662, 667, 668.
pălăríii; -ríi: 470, 471+ [*] pălăríie; -ríi, 492, 505, 515, 517, 522, 525, 527, 551, 560, 567, 570, 585, 591, 592, 594, 609, 610, 616, 625, 637, 638, 658, 664, 666.
pălăríii; -ríi: 607, 631, 642, 653, 656, 660, 663, 665.
pălări; -ríi: 503, 562, 566, 569, 573, 654.
pălări; -ríi: 556, 568, 588, 589, 593, 669.
palaríii; -ríi: 478, 479, 487, 502.
palaríii; -ríi: 466, 481, 574.
palaríië; -ríi: 475, 578.
pălării; -ríi: 558, 581.
pălăríi; -ríi: 571, 575.
pălăríie; -ríi: 572, 579.
pălăríii; pălăríi: 461+ [D] „*clop* nu se zice decât *la Ardeal*".
pắlắríia; pălăríi: 464+ [H] càpieliûχ [şi] crasắc, crazác, dva crazaḱě, capieliń́é, aíci uṭańieşti spúni două féliur.
palaríie; -ríii: 465+ ~ dárâ [adv. *dară* 'da, sigur']; [H] capěl'iúχ sau pi uṭăńiéşt'i cràsắc; dva càpěl'üşě, cràsaḱiě; cràsaḱíu, càpěl'iuńíu.
pălăríii; pălăríii: 467+ [H] capel'iúh, dva capèl'iuńě, mai bílşe capèl'iuńíu.
palaríii; -ríi: 468+ [II] palaríii; -ríi.
pălaríii; pălaríi: 469+ [*] pălăríii; pălaríi, [D] „*clop* se zice *la Ardeal*".
pălăríe; -ríi: 472.
palaríi; ~: 473+ o palaríii vét'i.
pîalaríii; pălaríi: 474.
palarí; -ríi: 477.
pîălăríië; -rí: 480.
pălăríii; pălărí: 482.
palăríii; pălăríi: 483+ [D] „*clop* [se zice] în Ardeal".
pâlăríii; pălăríi: 484.
pălăríe; -ríi: 486.
pălaríie; pălăríii: 488.
palaríie; pălăríi: 490.
pălăríii; pălăríi: 491.
pàlăríii; pălăríi: 493+ [II] pălăríii; pălăríi.
palaríii; pălaríi: 494.
pălaríii; -ríi: 495.
pălăríii; pălăríi: 496.
pălăríii; -rí: 536.
palăríii; pălăríi: 555.
pălăríii: 561.
pălăríii; -ríi: 563.
pălăríii; pălăríi: 565.
palarii; pălaríi: 576.
pălăríie; -ríi: 577.
pălăríi; -ríi: 583.
pălăríj; -ríi: 584.
pălăríii; -ríi: 598.
pălăríi; -ríi: 615.
pălăríi, ~: 622.
palaríii; palaríi: 626.
pălăríi; -ríi: 655.
pălărí; -ríi: 661.
pălăríië; -ríi: 670.
pălăríii; -ríi, bursalini [pl.]; -líní: 623.
pălăríie, clop; pălăríi, clópur: 462+ [R] (1), [B] (2).
clop; clópur, pălăríe; -ríi: 463+ [R] (2).

CĂCIULĂ, pl.

„bonnet (de fourrure)"

[1474]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la aceea, făcută din blană de miel, pe care o porţi iarna în cap?

ALM 369;
NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. IV MN pl. XLVII; Ban III 492, CDLXIV; Munt. Dobr. IV MN, p. 62; Trans. IV 542.

II. căşúlâ; -şúl: 472, 489, 492, 497, 500, 504 - 506, 510, 513, 514, 518, 520, 522, 524, 525, 527 - 532, 534, 537 - 539, 541, 543, 545, 546, 549, 551, 553, 554+ [D] cúşmî „se ştie ce-i, dar nu se zice", 556, 560, 561, 568, 570 - 572, 578, 588, 589, 592, 593, 597, 606, 610, 615, 616, 620, 625, 628 - 630, 639, 640, 643, 645 - 647, 654, 656, 659, 666, 667.
căşúlî; -şúl: 533, 535, 536, 540, 547, 548, 550, 557 - 559, 562, 566, 567, 569, 573, 581 - 584, 587, 590, 594 - 596, 599, 601 - 605, 607 - 609, 611, 614, 617, 619, 621+ „basarabenii îi dîc cúşmî; cuşm", 622, 623, 631, 634, 635, 648, 649, 650+ [se spune] „şi căcúlî" [inf. foloseşte în vorbire africata ĉ, dar cu oarecare dificultate şi mai rar în comparaţie cu alţi localnici], 658, 668.
căĉúlâ; -ĉúl: 579, 632, 633, 636+ cu ĉerc „cu bordură, un fel de manşetă", 637, 638, 641, 642+ cu zagará „cu bordură, un fel de manşetă", 652, 653, 655, 660, 661, 664, 669.
căşúlâ; -şúli: 542, 544, 552.
căĉúlî; -ĉúl: 580, 651, 662.
căşúlâ; -şúl: 471+ [*] căşúlâ; -şúl, 627.
căşúlâ; -şúli: 482+ [*] cúşmâ; cúşmi, 624.
căşúlâ; -şúli: 515, 644.

căĉúlă; -ĉúl: 657, 670.
căŝúlạ; căŝúl: 493+ [σ] îi̯ măi̯ zîc cúşmî, da mai̯ múlt îm‿Bucovína, la noi̯ nú sî‿şi̯ [= se zice] cúşmî, [II] căŝúlạ; -ŝúl.
caŝúlạ; caŝúl: 555+ [D] „nu se zice *cuşmă*".
căŝúlâ; -ŝúl: 574.
caŝúlâ; -ŝúl: 576.
căĉúlî; căĉúl: 585.
căĉúlâ; -ĉúli̯: 586.
căŝúlî; –: 591.
căŝúlî; -ŝúl: 598.
căŝúlâ; căŝúl: 612.
căŝúlî; căŝúl: 618.
căŝúlâ; -ŝúl: 626.
căŝúlâ; -ĉúl: 663.
căŝúlạ; -ŝúl: 665.
căŝúlâ; -ŝúl, cúşmâ; cúşmi: 498, 507+ [V] (2), 508+ [V] (2), 509, 511, 512, 523+ [V] (2), 526, 600+ [B] (2), [inf. a dat mai întâi ambele forme de sg.].
cacúlâ; -ĉúli̯, [D] cúşmạ; cúşmi̯: 464+ [H] odná şépca; dvi şépţi̯, [I, 1] şapca; şépţi.
caŝúţî; căĉúl, [σ] cúşmạ; cúşmi̯: 467+ [H] şi̯épca; dvi şi̯épţî; mai̯ bílşe şi̯póc.
caĉúlâ sau̯ cúşmă; cúşmi̯, caĉúli̯: 468+ [II] cúşmâ, [R] cacúlâ; cúşmi̯, caĉúl.
căŝúlạ; -ŝúl, [k] cúşmâ; cúşmi̯e: 488+ (2): la nói̯ sî spúni ~, mai̯ múlt ~ sî spunẹ.
căŝúla [a.]; -ŝúl, [D] cúşmî; cúşmi̯: 496+ (2): „se zicea şi ~, acuma mai mult căĉúlă".
căŝúlâ; -ŝúl, [D] cúşmâ; cúşmi̯: 501+ (2): sî mái̯ zîşi̯ şî ~.
căŝúlâ; -ŝúli, cúşmâ; cúşmi: 516.
căŝúlâ; -ŝúl, cúşmâ; cuşmi: 517.
căŝúlâ; -ŝúl, [V] cúşmạ; cúşmi: 519.
căŝúlâ; -ŝúl'i, [D] cúşmâ: 563+ [rar] (2).
căŝúlâ, [V] cúşmâ; căŝúl, cúşmi̯: 564+ bătrîneştʼi̯ (2).
căŝúlâ; -ŝúl', [V] cúşmâ; cúşmi̯: 565.
căŝúlâ; -ŝúl, [V] cúşmâ; cúşmi̯: 575.
cúşmâ; cúşmi̯: 469+ [*] caĉúlâ, cúşmạ; cúşmi, caĉúl, 470, 473+ cuomanác; cumanáĉi̯ 'un fel de căciulă din suman, cu flori roşii din *sărad*; avea o îndoitură în care se ţinea pipa', 481, 491.
cúşmâ; cúşmi: 477, 479, 487, 502.
cúşmă; cúşmẹ: 462+ ~ ţuglui̯ḗtă, 466, 486.
cúşmă; cúşme: 463.
cúşmă; cúşmi̯: 476.
cúşmạ; cúşmi̯: 480+ da mai̯ spun uo sámă şî căŝúlă; -ŝúl.
cúşmi [pl.]; cúşmâ: 484+ [*] căĉúlạ; -ĉúlî.
cúşmî; cúşme: 485+ [*] căŝúlạ; -ŝúl [se spune mai frecvent *cuşmă*].
cúşmă; cúşme: 490.
cúşmạ; cúşmi̯: 495.
cúşmạ; cúşmi̯: 503+ [*] căŝúlâ; -ŝúli.
cúşmă, căŝúlạ; căŝúl', cúşmi̯: 461.
cúşma sau̯ caŝúlạ; caŝúl sau̯ cuşm: 465+ [H] şépcạ; dvi şi̯épţi̯; bílşạ şipóc.
cúşmâ; cúşmi, [R] caĉúlâ; -ĉúl: 474.
cúşmă; cúşmi̯, cacúlâ; -ĉúli̯: 475+ „mai rar" (2).
cúşmạ; cúşmẹ, caŝúlâ; -ŝúl: 478+ (2): amú şî ~.
cúşmạ; cúşmẹ, [R] căĉúţạ: 483+ (2): acúma sî zîşi̯ ~.
cúşmâ; cúşmẹ, caŝúlâ; -ŝúl: 494+ [mai rar] (2).
cúşmâ; cúşmi, căŝúlâ; -ŝúli: 499.
cúşmâ; cúşmi, căŝúlâ; -ŝúl: 521.
[B] cújmâ; cújmẹ, [R] căŝúlâ; -ŝúl: 577.
căŝúlî; -ŝúl, [V] cúşmî; cúşmi: 613.

CĂMAŞĂ, pl.

„chemise"

[1475]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

WLAD 15, 23, 31, 39, 47, 51; cf. ALR II s.n. 1219; ALM 365; ALF 264; cf. AIS 1006; ALL 1119; ALG 898; ALMC 1370; ALA 334; ALC 379; ALAL 863; ALB 1529; ALJA 1247; ALLR 182; ALRé 203; ALAran 374; BI 175; Br 298; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. III 619; Ban. III 495, CDLXVII; Bas. IV 415, cf. 411; Munt. Dobr. IV MN, p. 50; Trans. IV MN pl. 131.

II. cămẹşâ; -méş: 522, 527, 530, 532, 537, 553, 560, 568, 572, 588, 589, 593, 597, 600, 606, 616, 624, 625, 629, 630, 632, 639, 642 - 645, 656, 667.
căméşî; -méş: 535, 540, 550, 558, 559, 562, 566, 581 - 584, 590, 591, 596, 599, 601, 603, 604, 607 - 609, 611, 614, 628, 634, 650, 668.
cămẹşâ; -mẹş: 497, 499, 500, 515, 518, 521, 523, 548, 551.
cămẹşâ; ~: 498, 509, 511, 517, 519, 539, 543, 544.
căméşạ; -méş: 505, 508, 512, 531, 615, 627, 636, 660.
cămẹşâ; -méş: 504, 506, 510, 524, 525, 528, 552.
căméşâ; ~: 516, 534, 542, 545, 549, 592.
cămẹşâ; -méş: 470, 471, 492, 538, 571.
căméşi̯; -méş: 533, 617, 620, 622, 623.
cămẹşî; -méş: 557, 585, 618, 621, 665+ nŭ camáşî!.
cămẹşâ; -méş: 476, 486, 610.
cămẹşâ; ~: 489, 541, 546.
căméşạ; ~: 507, 526, 529.
cămẹşî; -mẹş: 547, 598, 635.
cămi̯éşâ; -mi̯éş: 570, 575, 654.
cami̯ẹşâ; -mi̯éş: 477, 479.
cămẹşạ; ~: 513, 520.
cămi̯éşî; -mi̯éş: 567, 594.
caméşâ; -méş: 574, 576.
cămẹáşî; -méş: 586, 658.
cămáşî, căméşî; -méş: 613+ [k] [sg.], 648+ [ρ] [sg.] [anchetatorul i-a cerut inf. să pronunţe „ca în sat"].
cămáşă; -măşi̯: 657+ „nu se spune *spăl rufe*, ci *spăl cămăşi*", 670.
cămáşạ, [k] căméşî; -méşi̯: 461.
cămẹşă; -méş: 462.
cămẹşă; -méşi̯: 463.
cămáşạ; cămắş: 464+ [H] soroĉcạ; dvi suoróţ, [I,1] soróţẹ [pl.].
caméşî, camáşî; -mi̯éş: 465+ [H] soroĉcạ; dvi soróţi̯, soroĉó [saf.].
camẹşạ; -méşî: 466.
caméşî; cami̯éşi: 467+ [H] suoroĉicạ; dvi suoruóţî, suòruĉóc.
cami̯éşâ; cămáşî: 468+ [ρ], [primul răspuns:] cămáşî di i̯árnă, [ρ] mai̯éu̯, [II] cami̯ẹşâ; -mi̯éş.
cami̯ẹşạ; -mi̯éş: 469+ [*] cămáşạ, [k] căméşî; cami̯éş.
camáşâ; -măş: 472.
caméşî; -méş: 473.
cami̯ẹşâ; cami̯éş: 474.
camẹşâ; -méş: 475.
camẹşâ; -méş: 478.
cămáşạ, [σ] căméşa [a.]; cămi̯éş: 480.
camẹşâ; -méş: 481.
cămi̯éşî; cămi̯éş: 482.
cami̯ẹşạ; caami̯éş: 483.
cămáşạ, [k] cămi̯ẹşâ; -mi̯éş: 484.
cămi̯éşî; -mi̯éş: 485+ „la femei, cămi̯eşói".
camẹşâ; -mẹşạ: 487.
cami̯éşî; -máşî, [k] -mi̯éşî: 488.
camẹşă; căméş: 490.
camẹşâ; caméş: 491.
cămáşạ, [B] cămi̯éşî; -mi̯éş: 493+ [II] cămẹşâ; -méş.
camẹşạ; -méş: 494.
camẹşạ; cămi̯éş: 495.
cămáşa [a.], [ρ] căméşa [a.]; -mi̯éş: 496.

cămiéşâ; -miéş: 501 + „două ~".
căméşâ; camiéş: 502.
cămáşâ: 503 + iou îi dîc căméşâ; -méşî.
căméşâ; -méş: 514.
cămiéşî; -méş: 536.
cămiéşî; -miéş: 554.
cămiéşî; -miéş: 555.
camáşâ: 556 + [*] căméşâ; -méş.
căméşâ; -méşî: 561.
căméşî; -miéş: 563.
căméşî; -méş: 564.
camiéşâ; -miéşî: 565.
cămáşî; căméş: 569.
camáşî; căméş: 573.
căméşâ; -méş: 577.
caméşâ; căméş: 578.
cămiéşâ; -méş: 579.
cămáşî; -máş, [B] căméşî; -méş: 580.
camáşî; cămáş, [B] căméşî; -méş: 587.
căméşî; -méşî: 595.
căméşî; -méşî: 602.
cămáşî; -méş: 605.
căméşî; căméş: 612.
căméşî; ~: 619.
caméşâ; caméş: 626.
camáşî, [k] căméşî; -méş: 631.
camáşâ; căméş: 633.
cămáşâ; -méş: 637.
cămáşâ; -máş, [D] -méş: 638.
[V] cămiéşâ; -miéş, [R] cămáşâ: 640.
cămáşâ, [ε] căméşâ; -méş: 641.
cămiéşâ; -miéş: 646.
căméşâ; -méş: 647.
camáşî; cămáş: 649.
camáşî; căméş: 651.
cămiéşâ; ~: 652.
căméşâ, camáşâ; cămáş: 653.
cămáşâ, [ρ] căméşâ; -méş: 655.
camáşâ; cămáş: 659.
cămáşâ; cămáş, [ρ] căméşâ; -méş: 661.
camáşî, [k] căméşî; -méş: 662.
căméşî; -méş, [R] camáşî: 663.
cămáşi; -máşi: 664.
căméaşâ; -méş: 666.
cămáşâ; -máş: 669.

IV. [T]: „Cămaşa ţărănească"

► I/2: p. 205-206 (668. Nereju, Vn.).

GURĂ (la cămaşă)

„encolure (d'une chemise)"

[1476]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. III 620; Munt. Dobr. IV MN, p. 50; Trans. IV MN pl. 131.

II. gúra căméşî: 536, 537, 540, 547, 550, 567, 569, 572, 573, 581, 585, 586, 591, 595, 596, 605, 610, 612, 632 + [ε], [D], 633 + [ε], [ρ], [D], 634 + [ε], [D], 642 + [ρ], [D], [inf. se arată de acord, în sensul că a înţeles de ce a fost necesară întrebarea directă], [primul răspuns:] gúler, 643 + [ρ], [primul răspuns:] [ε] gúler, 648 + [ε], [ρ], [D], 651 + [ε], [D], 653, 660, 662 + [ε], 668 + [inf. e îmbrăcat cu o cămaşă de tip vechi, cu gură, cusută cu motive florale].
gúra căméşîi: 531, 533, 548, 608, 621, 624, 645, 658.
gúra căméşî: 564, 607, 663, 665.
gúra cămiéşî: 570, 575, 635 + [ε], [ρ], 652 + [D].
gúra căméşâ: 471, 568, 592.
gúra căméşî: 559, 580, 587.
gúra caméşâ: 472, 576.
gúra camiéşî: 479 + šupág 'guler la cămaşa naţională', 487.
gúra căméşî: 492 + ?, [D], 543.
gúra căméşâ: 500, 551.
gúra căméşi: 561, 578.
gúra camiéşî: 469 + čupág 'guler la cămaşă', [*] gúra camiéşî, čupág; -páği sau ghülir.
gúra căméşîi, căméşî: 470.
gúra camiéşî: 474.
gúra camáşî, [k] gúra camiéşî: 488.
gúra caméşî: 491.
gúra cămiéşî: 493 + [II] gúra cămeşî.

gúra caméşî: 494.
gúra cămiéşî: 496.
gúra cămiéşî: 501.
gúra caméşî: 574.
gúra căméşî: 598.
gúra căméşî: 617.
gúra căméşîi: 620.
gúra caméşîi: 626.
gúra cămiéşîi: 640 + [ε].
gúra cămiéşîi: 654 + [D].
gúra cămáşî: 659.
gúra camáşî, gúra căméşî: 661 + čupág; -páği 'pieptul şi spatele [cămăşii]'; „ele sâ înkéii".
gúra cămáşi: 664.
gúra căméşî; guri: 556, 571, 583, 584, 593, 599, 600, 604, 615, 637, 639 + [ρ], [primul răspuns:] gúlir.
gúra căméşîi; guri: 611, 627, 629, 631, 644, 646.
gúra căméşâ, gúrâ; guri: 504, 525.
gúra cămáşî; guri: 638, 669 + [D].
gúra cămiéşî; gur: 461.
gúra camiéşi; gur: 475.
gúra cămiéşî; guri: 480.
gúra căméşâ, gúrâ; gúri: 515.
gúra căméşâ, gúrâ; guri: 522.
gúra căméşâ, gúrâ: 527.
gúra căméşâ; guri: 589.
gúra căméşîi; guri: 606.
gúra căméşi; guri: 641.
gúra căméşî; guri: 656.
gúra cămáşii; guri: 657.
gúra căméşi; gur d'i căméşă: 462 + šupág; -páže 'guler la cămaşa naţională'.
gùra căméşi; gúr d'e căméşă: 463.
gúra camiéşî; guri di camiéşâ: 483 + čupágu i-aiista (gest) 'guler'; [pl.:] čupáği.
gúra cămiéşî; guri d'i ~: 485 + šupág; -páži, šupág 'guler la cămaşa naţională'.
gúra caméşî; guri d'i caméş: 490.
gúra camiéşâ; guri di camáşâ: 502.
gúra căméşî; guri di căméşî: 535.
gúra căméşî; guri di căméşî: 538.
gúra cămiéşî; gúri di camáşî: 554.
gúra cămiéşî; guri di cămiéşî: 555 + [ρ] gúlir.
gúra căméşî; guri di căméşâ: 560.
gúra căméşîi; guri di căméşâ: 597.
gúra căméşi; guri di căméş: 603.
gúra căméşî; guri di căméşî: 618.
gúra căméşîi; guri di căméşî: 619.
gúra căméşî; guri di căméşî: 622.
gúra căméşîi; guri di căméş: 623.
gúra căméşîi; guri di cămáşâ, [k] căméşâ: 625.
gúra căméşî; guri la căméşî: 476.
gúra caméşî; gúri la caméşî: 503.
gúra cămiéşî; gúri-a cămiéşî: 563.
gúrâ; guri: 489, 498, 499, 505 - 513, 516, 517, 520, 521, 523, 526, 532, 534, 539, 542, 549, 552, 553, 577, 588, 616, 655, 666.
gúrâ: 497, 519, 524, 528, 529, 541, 544 - 546.
gúrî: 558, 562, 590, 601, 613.
gúrî; guri: 582.
gúra [a.]: 602.
gúrî; guri, gúra cămiéşî: 594.
gúrî, gúra căméşî: 614.
gúrâ, gúra căméşî; guri: 667.
[*] [ε] gúră, gúra cămáşi: 670.
gúrâ la camiéşâ; gúri ~: 468 + [II] gúra la camiéşâ; guri, [B] čupág 'guler'.
gúrâ la caméşî: 473 + čupág; -páği 'guler la cămaşa naţională'.
gúrâ la caméşâ; gur ~: 477.
gúrâ la camiéşâ; guri la camiéş: 478 + šupág, amú gúlir; camiéşâ cu brizarău 'aţa de la gura cămăşii'.
gúrâ la caméşâ: 481 + la fiméi, cameşói.
[ε] gúrâ la cămiéşâ: 484 + [II] gúra căméşî, čupág 'guler (îngust)'.
gúra la căméşâ: 486.

gúrâ la cămẹ̄şâ: 514.
gúrâ la cămẹ̄şạ: 518.
gúrâ la camịẹ́şâ; gurⁱ la camịẹ́şâ: 565.
gúrâ la cămẹ́şî; gurⁱ: 609.
gúra la cămẹ́şạ; gurⁱ: 636.
gúrî di cămịẹ́şị; gurⁱ di cămịẹ́ş: 482.
gúrⁱ‿di‿camịẹ́şị; gurⁱ: 495⁺ [D] ĉupág; ĉupáĝị.
gúrâ di cămẹ́şî; gurⁱ: 557.
gúră di cămẹ́şî; gurⁱ ~: 566.
gúrî di cămẹ́şi; gurⁱ ~: 649.
gúra dᵛi‿la camẹ́şâ; gurⁱ dᵛi camẹ́şâ: 466⁺ [∗] šupág „gulerul de la cămăşile naţionale; se face şi la cojoace, sumane”.
gúra di la cămẹ́şâ: 530.
sînu cămⁱẹ́şâ: 579.
[ε] gúlịrụ [a.]; gúlịrị: 464⁺ [H] prṓşiụcạ, dvi prọ̄şịțẹ 'guler'.
gúlᵛịr; gúlᵛịr: 467⁺ [H] prọ́şiụca, práşịụțị; maị bîlşe pròşîvócʷ.
ĉupág; -páĝị: 465⁺ [H] prọ́şîụcạ;dvi proşịụțị; bílşẹ pròşîvóc.
?: 628, 647, 650.
∞, ?: 630⁺ [D] [inf. susţine că a auzit sintagma în contextul:] „vorbeşte prin gúra cămẹ́şî”.

PATĂ, pl.

„tâche”

[1477]

I. [Întrebare indirectă] Ce se face pe cămaşa albă când, din greşeală, o stropeşti cu vin roşu ori cu cerneală?

ALR II s.n. 1222; ALRM II s.n. 1038; ALF 1275; AIS 1550, cf. 1618*; cf. ALMC 1178; ALA 919; cf. ALEA 576;
NALR / ALRR:Olt. II MN pl. 37; Mar. III 643; Munt. Dobr. IV MN, p. 55-56; Trans. IV MN pl. 131.

II. pátî; péti: 540, 550, 559, 566, 581, 596, 601 - 603, 605, 611, 614, 634⁺ sî pătịázî, 648, 649, 651, 658, 662, 668.
pátâ; péti: 508, 519, 532, 533, 539, 543, 549, 584, 587, 599, 617, 629, 643, 644, 646, 654.
pátâ; péțị: 560, 588, 589, 592, 593, 595, 606, 608, 616, 622, 626, 632, 633, 660, 669.
pátâ; peț: 489, 507, 509, 513, 526, 527, 531, 545, 557, 621, 639.
pátâ; péți: 497 - 499, 517, 521, 530, 534, 536, 551, 636, 652.
pátâ; peț: 511, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 529, 542, 552, 553.
pátâ; péțị: 535, 537, 615⁺ [ρ]; [primul răspuns:] ḱicătúrâ, beŋḱᵘ, 620, 627, 628, 645, 653, 666.
pátâ; pⁱéțị: 556, 561, 568, 570, 575, 586, 638.
pátî; pⁱéti: 580, 582, 583, 585⁺ am patát-o, 594, 650.
pátâ; péțị: 482, 505, 515, 600, 661.
pátâ; pétẹ: 472, 597, 609, 624.
pátâ; péți: 487, 506, 510, 524.
pátâ; peț: 500, 504, 528, 544.
pátâ; péțị: 470, 492, 525.
pátâ; pⁱéțị: 471⁺ [∗] pátâ; péți, 571.
pátî; peț: 562, 590.
pátâ; pⁱéti: 579, 659.
pátî; péți: 635, 663.
pátạ; péti: 640, 667.
pátâ; péțị: 642, 656.
páțị; péțị: 647, 665.
pátă; péte: 657, 670.
pátâ; pịét′ị: 461.
pátă; pⁱét′ẹ: 462.
pátạ; pét′ĕ: 463⁺ [ρ]; [primul răspuns:] sạ-mpat′ádạ.
páțị; páțị: 464⁺ [σ]; [primul răspuns:] sî murdărẹ́şᵗtᵛị; [H] ?, [I, 1] pâta; páḱi.
pátạ; pⁱéțị: 465⁺ [H] pátu. [ε] hịrbu pátu na sŏrọ́ᵗțẹ.
pátâ; pⁱét′ị: 466.
páțị; pâ̆țî, [ρ] ~: 467⁺ [σ]; [primul răspuns:] patáțî; [H] pátạ, odná pâ̆ta; dvi páti; ábu [ε], maị bílşĕ páțị.
pátạ; pⁱéțị: 468⁺ [II] pátâ; peț, péțị.
pátâ; pẹ́tᵛị: 469.
pátâ; pét′ị: 473.
pátạ; péțị: 474.
pátâ; pẹ́tᵛi: 475.
pátâ; pẹ́tᵛị: 476.
pátâ; peț: 477.
pátă; péți: 478.
pátâ; pⁱeț͡ĉ: 479.
pátạ; pịéti: 480.
pátâ; pẹ́tẹ: 481.
pâ̆tạ; péțị: 483.
pâ̆țị; pét′ị: 485.
pátâ; pⁱétᵛị: 486.
pátâ; pét′ẹ: 490.
pátâ; pⁱét′ị: 491.
pátạ; péțị: 493⁺ [II] pátâ; pⁱéțị.
pátâ; péĉị: 494.
pátạ; péțị: 495.
pátạ; pⁱéțị: 496.
ᵘo pátâ; pịeț: 501⁺ [∗] puḱ; ~.
pịéțị [pl.]; pátạ: 502.
pátạ; pⁱeț͡ĉ: 503⁺ [primul răspuns:] sî pâ̆ĉádạ.
pátâ; péti, peț: 523.
pátâ; pétᵛi: 538.
pátâ: 541.
pátâ; pâ̆ț: 546.
pátạ; peț: 547.
pátạ; péțị: 548.
pátạ; pⁱét′ị: 554.
pátạ; pịeț: 555.
pátî; pétᵛi: 558.
pátạ; pⁱét′ị: 563.
pétᵛị [pl.]; pátâ: 564.
pâ̆tâ; pịeț͡ĉ: 565.
pátî; pⁱéti: 567.
pátî; pétᵛị: 569.
pátâ; pétᵛẹ: 572.
pátî; pétẹ: 573.
pátâ; pⁱétᵛị: 574.
pátâ; pⁱét′ị: 576.
pátâ; pⁱeț: 577.
pátâ; pẹ́tẹ: 578.
pátî; péti: 598.
páțị; péti: 607.
pátâ; péĉị: 610.
pátâ; péțị: 612.
pátî; peț, [k] péti: 613.
pátạ; péțị: 618.
pátă; péti: 619.
páțị; peț, péti: 623.
pátâ; péte: 625⁺ ~ dị yin.
patᵃ; péti: 630.
pátî; péțị, pețⁱ: 631.
pátâ; péțị: 637.
pátạ; péțị: 641.
pátâ; péțị: 655.
pátâ; pețⁱ: 664.
pátî; péti, beŋǵ; béŋǵurⁱ: 604.
o pịetíțâ̆; -tíțâ: 484⁺ [D] „nu se zice *puchi*”, [II] pátâ; pịeț͡ĉ puḱ; ~: 591.
ᵘom‿puḱ; puḱⁱ, [σ] pátâ; péțị: 488⁺ [(1) şi (2) sunt sinonime].

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a dat întâi forma de [pl.] şi în pct. 487 şi 602.

MÂNECĂ, pl.

„manche”

[1478]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

AIS 1557*; ALL 1127; ALG 1265; ALMC 1371; ALA 940; ALC 783; ALB 1541; ALFC 1015; ALJA 1249;
NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. IV MN pl. XLVII; Munt. Dobr. IV MN, p. 68; Trans. IV MN pl. 132.

II. mînicâ; mîniŝ: 472, 482, 489, 491, 492, 497 - 500, 504, 506 - 513, 515 - 530, 532, 534, 539, 541, 542, 543⁺ [∗] mîniŝị [pl.], 544 - 547, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 564, 568, 570 - 572, 574, 575, 588, 589, 592 - 594, 609, 610, 616, 627 - 629, 637, 639, 643 - 646, 652, 654 - 656, 665, 667.
mînicî; mîniŝ: 533, 535, 536, 540, 550, 557 - 559, 566⁺ betíțî; -tiț „fâşia îngustă de pânză care strânge mâneca în partea de jos”, 567, 573, 581 - 584, 587, 590, 591, 595, 596, 598 - 601, 604, 605, 607, 608, 614, 617 - 619, 621, 632, 634, 635, 648 - 650, 662, 668.
mînicâ; mîniĉ: 481, 579, 633, 640 - 642, 653, 657, 659,

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

661, 664, 669.
mînịcâ; mîniŝ: 477, 577, 626.
mîn̆icî; mîn̆iŝ: 537, 548, 562.
mînicî; mîniĉ: 580, 586, 651.
mînicị; mîniŝ: 611, 623, 647 + [p].
mînică; mîniŝ: 462 + šušésc mînịŝilị, 469.
mîn̆icâ; mîn̆iŝ: 494, 576.
mînicạ; mîniŝ: 505, 666.
mînicî; mîniŝ (ĉ): 569, 613.
mînịcî; mîniŝ: 597, 620.
mân̆ică; mîn̆iŝ: 461.
mån̆ică; mịn̆ič: 463.
o mîn̆ịca; mînič: 464 + [H] rucắu, dva rucavẹ́.
mînica; mîniĉ: 465 + [H] odịán rucáu, dva rucavé; bílşă [Inf. a omis subst.].
mîn̆ică; mîn̆iŝ: 466.
mînịŝ [pl.]; mîn̆ică: 467 + [H] odịén rucắu, dva rùcavẹ̄.
mînică; mîniĉ[i]: 468 + [II] mînicâ; mîniĉ.
mînịcâ; mînịŝ: 470.
mînicâ; mîniŝ (ĉ): 471.
mîn̆ịcâ; mîn̆iĉ: 473.
mînicạ; mînič(i): 474.
mînicâ; mîn̆iĉ: 475.
mînicâ; mîniĉ: 476.
mînicâ; mîn̆iŝ: 478.
mînicâ; mîn̆iŝ: 479.
mînịcạ; mîniŝ: 480.
mînicạ; mînič(i): 483.
mîn̆icạ; mîniŝ: 485.
mîn̆ịcâ; mîn̆iŝ: 486.
mînicâ; mîniŝ(i): 487.
mînicạ; mîniŝị: 488.
mînịcâ; mîn̆iŝ: 490.
mînicạ; mîniŝ(i): 493 + [II] mînicâ; mîniŝ.
mắnịcạ; mắnič[i]: 495.
mînịca [a.]; mînịŝ[i]: 496.
mînică; mînịŝ: 501 + „două ~".
mînică; mîniĉ(i) (ŝ): 502.
mînică; mînịŝ(i): 503.
mînicâ; mînịŝi: 514.
mînicị; mîniŝ: 538.
mîn̆icạ; mînịŝ[i]: 554.
mîn̆ică; mînịŝ(i): 555.
mânică; mâniŝ[i]: 563.

mắnicạ; mînịŝ: 565.
mînecâ; mîneŝ: 578.
mînicî; mîniĉ (ŝ): 585.
mînecî; mînẹŝ: 602.
mînecî; mîniŝ: 603.
mî[i]nica [a.]; mîniŝ: 615.
mînecạ; mîneŝ: 625.
mînec[â]; mîniŝ: 630.
mînịcî; mîniŝ: 631.
mînica [a.]; mîniĉ: 636.
mînịcâ; mîniĉ: 638.
mînicî; mîniĉ, mîniŝ: 658.
mînecâ; mîniĉ: 660.
mînicạ; mîniĉ: 663.
mînecâ; mîneĉ: 670.
mînica căméşî(i); mîniŝ: 531.
mînica căméşịị; mîniŝ: 606.
mînica căméşî; mîniŝ: 612.
mînịca căméşî; mîniŝ: 622.
mînịca la cămịéşạ; mîniĉ: 484.
mînicâ di căméşị; mîniŝ: 624.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a obţinut mai întâi forma de [pl.] şi în pct.: 570, 611 şi 623.

NASTURE (la cămaşă), pl.

„bouton (de chemise)"

[1483]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

ALM 252; AIS 1546; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. IV MN pl. XLVII; Munt. Dobr. IV MN, p. 52; Trans. IV MN pl. 132.

II. bumb; buŋ́g: 497, 507, 509, 511, 512, 514, 516, 519, 520, 525, 526, 529, 530, 534, 542, 545, 546, 549, 579, 598, 599, 619, 622, 623, 631.
bumb; buŋg: 489, 500, 504 - 506, 508, 510, 515, 524, 527, 536, 539, 541, 543, 544, 553, 607, 627, 628.
buŋg[u]; buŋg: 614, 615, 616 + „nu nástur", 635, 639, 640, 644, 645, 647, 650, 652, 657, 660, 661, 664 - 667.
buŋ́g; ~: 582, 583, 585 - 587, 594, 596, 605, 638, 659, 663, 670.

buŋ̆g; ~: 559, 584, 588, 593, 595, 602.
buŋ́g; ~: 548 + [sg.:] ū‿~, 591, 592, 618 + un ~.
bumb; buŋ̆g: 566, 567, 570, 589.
bumb; bum[b]ǵ: 477, 481, 492.
bumḅ; buŋ́g: 496, 501 + [pl.:] dóị ~.
bumb; buŋ̆g: 560, 578.
bumb; buŋ̆d́: 562, 576.
bumb; buŋ̆ĝ: 572, 574.
bumb; bumbǵ: 575, 577.
buŋ́g[u]; buŋ́g: 603, 656.
buŋg(u); buŋg: 643, 655.
bumḅ; bumbĝ[i]: 462.
bump(h); bum[p]t́ (ḱ): 463.
bumḅ(i); bum[b]ĝ: 466.
bumḅî; bumḅḱ (t́): 468 + [II] bumb(i); bum[b]d́ (ǵ).
bumḅ; bumbĝ: 469 + [*] bumḅ, nástur; bumbĝ, nástụr[i].
bumḅ; bum[b]ĝ: 470.
bumḅ̔; bumbd́: 473.
bumḅ; bumḅǵ: 474.
bumḅ̔; bumbǵ: 475.
bumḅ; bum[b]ĝ: 476.
bumḅ̔; bum[b]ǵ: 478.
bumḅ; buŋ́g: 479.
buṃ; bumbĝ: 485.
bumḅ(h); bumbĝ: 486.
bumḅ̔; buŋ́g: 487.
bumḅ(h); buŋ́g: 488.
bumb; bum[b]ĝ: 491.
bumḅ; bumbĝ: 494.
bọmḅ; buŋ́g: 495.
bumḅ; buŋ́g: 502.
bumb[hî]; buŋĝ: 503.
bum (p); buŋ́g: 513.
bumb; buŋg: 528.
bumb; buŋ́ḱ: 535.
bumḅ̔; buŋ́g(i): 554.
bumb; bumb[i], [p], [k] buŋǵ: 557.
bumb; bund́: 558.
bumb(i); buŋĝ(i): 563.
bumḅ; buŋ́g: 564.
bumḅ̔; bumḅĝ: 565.
bumb; bumb[i]: 573.
buŋg(u); buŋg: 581.
buŋg: 590.
bumb; bunđ: 610.

bumb[u]; buŋǵ: 617.
buŋg [pl.]; búŋǵi, [k] buŋǵ: 632.
buŋ́g(u); buŋ́g: 642.
buŋg(u); buŋǵ: 646.
buŋg[u]; búŋgur[i]: 651 + [subst. n.].
buŋg[u]; buŋ́g: 668 + [*] nástur[i], [referitor la răspunsul inf. ocazional, inf. princ. face următoarea precizare:] „nástur[i], la haina militară".
bumb; buŋ́g, násturi; nástur[i]: 498 + ~ saụ ~, 517, 518 + [R] (2), 538 + „erau nástur[i] la hainele mai groase", 551 + [R] (2), 621 + [R] (2).
bumb; buŋ́g, nástur; nástur[i]: 523 + [R] (2), 531 + [R] (2), 537 + [R] (2), 608 + [R] (2), 624 + [R] (2), [pentru cel de al doilea răspuns, s-a dat mai întâi forma de pl.].
buŋg[u]; buŋg, násturi; nástur[i]: 634 + [R] (2) , 653 + [V] (1), 654, 662 + [R] (2) .
bumb; buŋǵ, násturi; nástur[i]: 499 + [R] (2) , 552 + [R] (2).
bumb; buŋ́g, násturi: 540 + (2): „acum, ~", 620 + (2): „acum, ~".
buŋ́g; ~, nástur; nástur[i]: 597 + (1): un ~; doị ~, [R] (2), 612 + [R] (2).
buŋǵ; ~, nástur; nástur[i]: 604 + [R] (2), 629.
bumḅ̔ saụ nástụr; nástụr̆, bumḅĝ: 461.
bumb; bumbĝ, [R] násturị; nástur[i]: 471 + [*] bumb; bumbĝ.
[V] bumb; bumbĝ, [R] násturẹ; nástur[i]: 472.
bump̔; buŋ́g, nástọr; nástọr[i]: 480 + (2): acúma, ~.
bumḅ̔; búmbǵị, nắsturị: 483 + (2): amú sạ ḱámâ ~; ụcraịnịánâ bó[u]t'ịţia, da bũmb îị vórba vẹ̄ḱ-a nụástâ.
bum[b]ĝ [pl.]; bumḅ̔, [R] nástur[i] [pl.]; násture: 490 + (2): „se mai zice ~".
bumḅ; buŋ́g, [R] nástur, nástur[i]: 493 + [II] bumḅ; buŋ́g.
bum; buŋ́g, [R] násturi; nástur[i]: 521.
bumb; buŋǵ, [R] nástur[i] [pl.];

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

năstur: 522.
bumb; bũǵ, năsturi; năsturⁱ: 533.
bumb; buŋǵ, [R] năstur; năsturⁱ: 547.
buŋ̌ǵ; ~, [R] năstur; năsturⁱ: 550.
[V] bũŋ̌ĝ [pl.], bumb; bumbĝ, [R] năsturi̯; un‿năstur; doi̯ năstⁱ: 555⁺ (1): din tri̯ĕcú‿~.
bumb; buŋ̌ǵ, [R] năsturi̯; năsturⁱ: 561.
buŋ̌ǵ; ~, [R] năsturi̯; năsturⁱ: 568.
buŋ̌ǵ; ~, [R] năsturi̯; năsturⁱ: 571.
buŋǵ; ~, năsturi: 600⁺ (1): un ~; doi̯ ~, [D] (2): „în ultima vreme, ~".
buŋǵ; ~, năsturi̯; năsturⁱ: 606⁺ (1): ũ‿~; doi̯ ~, (2): „acum, ~, din carte [= în limba literară]".
bumb; buŋǵ, [R] năsturéi̯ [pl.]; -rél: 609.
buŋǵ; ~, [R] năsturi; năsturⁱ: 611.
bumb; buŋǵ, năsturi̯: 625⁺ [B] (1).
buŋǵ, năsturi̯; buŋǵ, năsturⁱ: 626.
buŋǵ; ~, năsturi; năsturⁱ: 630.
búŋǵu [a.]; buŋǵ, năsturⁱ [pl.]; năsturi: 636⁺ (1): ~ la cămėşâ.
buŋǵᵘ; buŋǵ, [R] năsturⁱ [pl.]: 649⁺ *„acuş"* (2).
[V] buŋǵᵘ; buŋǵ, [R] năsturⁱ; năsturⁱ: 669.
năstur; năsturⁱ: 580.
năsturi̯; năsturⁱ: 637.
năsturⁱ [pl.]; năsturi, buŋǵ; ~: 601⁺ [V] (2), 613⁺ [B] (2).
năsturi, buŋǵᵘ; buŋǵ: 633, 648⁺ ~ sau̯ ~.
năstîr; dóuî năstùrⁱ, [σ] şî bumbĉ, şî năstîrⁱ [pl.]; bumb: 464⁺ [H] odi̯án gúzîc, dva gúzîḱe̢.
nắsturi̯ sau̯ bumb; bumbĝ, năsturi̯ [plf.]: 465⁺ [H] bũze̢c, dva búzîḱi̯; birşă bùzîḱi̯u̯.
nắstur; nắstori̯ [plf.], [σ] búmbu̯; bumbᵘ: 467⁺ [H] bõutiți̯ă; dvi bău̯tʸiți̯.
năstur, bumb; bumḱ, năsturⁱ: 482.

năstur, bũmbǵ; bumb, nắsturⁱ: 484⁺ amú să spúni̯ năsturⁱ, da măi̯ nai̯ínti să spuni̯e bũmpḱ, [II] bumb; bumbǵ.
năsturi; năsturⁱ, [V] bumb; buŋǵ: 532.
năstur; năsturⁱ, [V] bumb; buŋ̌ǵ: 556.
năsturi; năsturⁱ, [B] buŋĝ; ~: 569.
năstur; năsturⁱ, [B] buŋǵᵘ; buŋǵ: 641.
năstur, [k] buŋǵᵘ; buŋǵ: 658.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a obţinut mai întâi forma de [pl.] şi în pct. 622 şi 660. În pct. 531, 608, 626 şi 653, s-au dat la început formele de [sg.] pentru ambii termeni.

CUREA, pl.

„ceinture en cuir"

[1485]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la aceea îngustă de piele cu care te încingi la pantaloni?

ALR II s.n. 1172; ALRM II s.n. 995; ALM 225; ALF 337; AIS 267, 1564; ALG 1263, cf. 1471; ALMC 1380; ALPO 165; ALA 495, cf. 805; ALC 541; ALCo 278, 406; ALAL 872; ALJA 1254; NALR / ALRR: Olt. II 289; Mar. IV MN pl. XLVII; Ban. III 499, CDLXXI; Munt. Dobr. IV MN, p. 54; Trans. IV MN pl. 133.

II. cură; -răli: 499, 500, 504, 508, 510, 516, 518, 522, 523, 526, 527, 529, 530, 533 - 544, 551 - 553, 559, 568, 569, 573, 576, 580, 581, 584, 585, 587, 590, 591, 596, 601, 603 - 605, 607 - 609, 612, 613, 618, 619, 621 - 623, 629, 630, 633, 634, 644, 645, 647.
cură; -răli̯: 505, 515, 525, 550, 556, 558, 560 - 562, 571, 572, 579, 582, 583, 588, 589, 592, 593, 595, 602, 606, 625, 626, 637.
cură̢; -răli: 506, 507, 509, 511 - 513, 519 - 521, 532, 549.
cură; -răli: 594, 646, 648 - 650, 652.

cură̢; -răli̯: 471⁺ „dacă e de lână, se numeşte brişinárⁱ; ~", [•] cură̢; -răli, 557, 575, 586.
cură̢; -răli̯: 486, 494, 503, 610.
cură̢; -răli̯: 470, 492, 564.
cură; -răli: 599, 611, 620.
cure̯á; -rėle: 653⁺ [pronunţie emfatică], 657, 670.
cură; -răle̢: 472, 624⁺ [sg.:] ᵘo ~.
curi̯é; -rălⁱ: 476, 479.
curi̯é; -ri̯élⁱ: 477, 487.
curė; -rĕli: 497, 545.
cură; -rĕli: 528, 546.
cură; -rălⁱ: 531, 631.
cură̢; -răli: 547, 598.
cură; -răli: 566, 614.
curé; -réli: 632, 642.
cure̯a; -réli: 651, 659.
curé; -réli̯: 664, 669.
cură̢; -răℓⁱ: 461.
cură̢; -rălⁱe̢: 462.
cură, curi̯ĕ; -rălʸi̯: 463.
cure̯áᵂă; -réli̯: 464⁺ [I, 1] curi̯á; -rⁱélʸi, [H] pasóc; dva paḱi̯é, [I,1] pasḱé.
curé̢; -réli̯: 465⁺ [H] pasóc; dva pasḱí, bílşe pasḱi̯.
cori̯á; curéi̯: 467⁺ [H] pasócᵏ; dva pasḱé, pasḱíu̯ [saf.].
curé̢; -rĕli̯: 468⁺ [II] curé̢; -réli̯.
cură̢; -răli̯: 469.
curⁱé; -réli̯: 473.
curi̯áu̯a [a.]; -ri̯éli̯: 474.
curi̯é; -rélⁱ: 475.
curi̯é; -ri̯éli̯: 478.
curi̯é; -ri̯éli: 480.
curé̢; -rĕli̯: 481.
curᵉáu̯a, cură; -rĕli̯: 483⁺ (1): ~ la pàntalonⁱ.
curé̢; -rĕli̯: 488.
curé̢; -răli: 489.
cură̢; -răli̯: 491.
curi̯ĕ; curălʸᵘ: 495.
curi̯é; -ri̯élⁱ: 496.
curĕ̢; -rĕli: 498.
cură̢; -răli̯: 501⁺ [pl.:] „două ~".
cură̢; -rĕlⁱ: 502.

cură; -răli: 514.
cură; -răli: 517.
cură; -rĕli: 524.
curé̢; -rĕli: 548.
cură̢; -răli̯: 554.
cură; -răli̯: 563.
cᵘoră; curăli̯: 565.
curé̢; -răli: 567.
curáu̯â; -răli: 570.
cură; -răli̯: 574.
cură; -rĕli̯: 577.
cure̯á, [k] cură; -răle̢: 578.
cură̢; -răli̯: 597.
curáu̯a [a.], cură; -răli̯: 600.
curá; -răli̯: 615.
cură; -răli̯: 616.
[L] cú-ră; curăli: 627.
cură; -răli̯: 628.
cură; -răli̯: 635.
cure̯a; -réli: 636.
curá; -rĕli̯: 638.
curé; -réli̯: 639.
curá; -rălⁱ: 640.
curé; -réli̯: 641.
cure̯á, [k] cură, curáu̯a [a.]; -răli: 643.
cure̯á; -réli̯: 654.
cure̯á; -réli̯: 655.
cure̯á; -rĕli: 656.
cură; -răli: 658.
cure̯á; -réli: 660.
curi̯á; -réli: 661.
curi̯á; -réle̢: 662.
[•] cură; -răli̯: 663.
curá; -răli̯: 665.
curá; -răli̯: 666.
cură, [k] curá; -răli: 667.
cură dĭ-şîsᵘ; curăli: 617.
cure̯á di pantalónⁱ; curéli: 668.
curălúşă; -lúş: 485.
curelúşă; curălúş: 493⁺ [II] cură̢; -răli̯.
curalúşâ, cură; -răli̯: 490.
şi̯ntúrâ ᵘo sau̯ cură; -răli: 482.
[ε] cintúrâ, [ρ] curáu̯a [a.], ᵘo cure̢; -răli̯: 484⁺ (1): amú spúnim ~.
şintúra dĭ‿la pantalónⁱ sau̯ curáu̯a dĭ‿la pantalónⁱ, cură; -răli̯: 555.
pasᵘóc; -su̯áşi̯: 466⁺ [H] pasᵘóc; dva pasḱí, bílşe pasḱí [saf.].

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CATARAMĂ (la şerpar), pl.

„boucle (de ceinture)"

[1487]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la partea de fier (de aramă) cu care se încheie şerparul (cureaua)? (INDIC.)

Cf. ALR II s.n. 1173; ALF 153; AIS 1564; ALMC 1381;
NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 37; Mar. III 628; Ban. III 501, CDLXXIII; Munt. Dobr. IV 479; Trans. IV MN pl. 133.

II. catarámâ; cătărắmi: 471, 472, 482, 500, 501+ [pl.:] „două" ~, 502, 508, 509, 512, 515, 516, 521, 529, 530, 541, 543, 546, 547, 549, 556, 560, 592, 628, 638, 652, 654, 655, 661.
catarámâ; cătărắń: 505, 514, 522, 524, 528, 537, 564, 568, 570, 572, 597, 599, 612, 627, 630, 632, 644, 645, 653, 659, 664.
catarámâ; -rámi: 479, 498, 511, 513, 517, 519, 532, 534, 539, 542, 544, 545, 553, 629.
catarámî; cătărắmi: 562, 566, 580, 582, 583, 585, 591, 595, 596, 608.
catarámî; cătărắń: 581, 586, 598, 604, 605, 631, 650, 651, 658, 668.
catarámâ; cătărắńi: 489, 497, 506, 510, 523, 525, 527, 551.
cătărámâ; -rắń: 533, 620, 624, 643, 646, 656, 666.
catarámâ; -rắń: 477, 487, 626, 636, 667.
cătărámî; -rắń: 535, 621, 623, 634, 635.
cătărámâ; -rắmi: 531, 538, 610, 641.
catarámî; cătărắň: 550, 569, 590, 602.
catarámâ; cătărắň: 561, 571, 589, 593.
catarámâ; cătărắňi: 499, 520, 552.
catarámâ; cătărắńi: 503, 518, 588.
catarámậ; cătărắmi: 493+ [II]
catarámâ; cătărắń: 496.
catarámâ; cătărắmi: 504, 507.
caṭarámî; cătărắmi: 536, 540.
catarámâ; -rắmi: 555, 574.
catarámî; -rắmi: 558, 648.
catarámâ; cătărắń: 565, 633.
catarámî; -rámi: 567, 662.
cătărámî; -rắňi: 584, 603.
catarámâ; cătărắmi, -rắń: 606+ [k] [pl.], 609.
cătărámî; cătărắń: 607, 617.
catarámậ; cătărắmi: 615, 660.
catarámâ; catărắń: 640, 669.
cătărắmṇ [pl.]; cătarámâ: 461.
cătărámâ; -rắmṇi: 462.
catarámă; cătărắmṇ: 463.
cățarámă; cătărắmi: 464+ [H]
priéşcạ; dvi priésti, [I,1]
priâşca; priésti.
catarámậ; -rámi: 465+ [H]
priéşca, odná priéşcạ; dvi priési; prijóc.
catarắmń [pl.]; -rámă: 466.
catarámî; cațărắń: 467+ [H]
priéşca; dvi priési; bílşę prijóc.
catarámậ; -rắmi: 468+ [II]
catarắmń [pl.]; -rámâ.
catarámâ; -rắmi: 469.
catarámâ; -rắmⁿ: 473.
catarámâ; cățărắmṇ: 474.
catarámă; -rắmńi: 475.
catarámă; cătărắmi: 476.
catarắmᵇǵ [pl.]; -rámbă: 478.
cățarámă; cățărắń: 480.
catarámâ; -rắmṇ: 481.
càtarámạ [a.]; catarámi: 483.
catarámậ; -rắmi: 484+ [II]
catarámâ; cătărắmṇ.
càtarámậ; cătărắmi: 485.
cătărámậ; -rắmⁿ: 486.
càtarámậ; -rắmi: 488.
catarámă; cătărắmṇ: 490.
catarámâ; -rắmń: 491.
càtarámâ; cătărắmⁿ: 492.
catará^mâ; -rắmⁿ: 494.
catarámậ; cațarắń: 495.
catarámâ; catarámi sau cătărắmi: 526.
cațarámâ; cătărắńi: 548.
catarámậ; -rámi: 554.
catarámî; cătărắňi: 557.
catarámî; cătărắmi, catarámi: 559.
catarámậ; cățărắmi: 563.
catarámî; cătărámẹ: 573.
catarámâ; -rámi: 575.
catarámâ; -rắňi: 576.
cătărámâ; cătărắmń: 577.
catarámâ; cătărắmń: 578.
cătărámâ; -rámẹ: 579.
cătărắňi [pl.]; cățarámî: 587.
cătărắń [pl.]; cățarámî: 594.
cătărắńili [pla.], catarámâ; cătărắń: 600.
catarắmi [pl.], catarámî; cătărắń: 601.
catarámî; -rắńi: 611.
catarámî; cătărắňi: 614.
cătărámâ; cătărắmi: 616.
cățarámî; cătărắmi: 618.
cătărámî; -rắmi, -rắńi: 619.
cățărámi; cătărắń: 622+ „ce cătărámâ di ᵘom!".
cătărámâ; -rámi: 625.
cătarámâ; cătărámi: 637.
catarámâ; cătărắmi: 639.
catarámâ; cătărắmi: 642.
cătărámậ; -rắń: 647.
catarámî; cătărắmi: 649.
cătărámă; cataráme: 657.
catarámậ; -rắń: 665.
catarámă; cătărắń, -rắmi: 670.
catarámâ; catarámi, cătărắmi, paftá: 470+ dácâ-i măi mári, paftá.
catarámâ; cătarámi, páftâ; páfti: 663+ „lată, de fier" (2) [inf. cunoaşte termenul din armată].
catarámî; cătărắmi, taftá; -táli: 613.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a obţinut mai întâi forma de [pl.] şi în pct.: 472, 507, 537, 550, 562, 572, 581, 588, 591, 592 şi 599.

BRÂU, pl.

„ceinture paysanne en laine"

[1488]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la acela de lână cu care se încing unii oameni ca să le fie cald la şale?

ALM 74; cf. ALPY 46; ALA 748; ALC 790, 805;
NALR / ALRR: Olt. II 290, XXX/2; Mar. IV MN pl. XLVII; Bas. IV 426; Munt. Dobr. IV 480; Trans. IV MN pl. 134.

II. brîu; bríii: 474, 476, 479, 482, 489, 491, 501+ „două ~", 502, 506 - 512, 516, 517, 520, 521, 523, 524, 526, 529, 530, 532 - 534, 536, 537, 539 - 546, 550 - 552, 554+ cum am şî iéu ḱaṛ acúma, 555, 557 - 559, 562, 567, 569, 580 - 586, 590, 598 - 602, 604, 605, 611, 613, 614, 620 - 624, 628 - 633, 635, 640, 641, 644+ [inf. îi arată anchetatorului că este încins cu brâu şi declară că îl poartă de la 20 de ani], 645, 646, 648, 650 - 653, 654+ [şi] béti [pl.] (= un alt tip de cingătoare), 656+ „mai îngust, în loc de curea: béti [pl.]", 658, 659, 662, 663, 665, 667, 668.
brîu; bríii: 469+ [*] brîu lat; bríii, 471+ [*] brîu; bríii, 473, 478, 481, 494, 505, 522, 525, 527, 531, 538, 547, 553, 560, 561, 564, 568, 570, 572, 574, 575, 588, 589, 592, 593, 595, 597, 608, 610, 612, 625, 626, 637, 638, 661, 669.
brîu; bríuri: 467+ [H] pᵘôiš; dva pᵘoịisĕ; mai bílşĕ pòịisîu, 492, 514, 518, 549, 573, 576, 617, 643, 670.
brîu; bríiĕ: 462+ [se numeşte la fel] „şi cel îngust, de două degete, la femei", 463, 475, 480, 490.
brîu; bríii: 615, 616, 639, 647, 666.
brău; brăii: 498, 499, 513, 519.

brîu̯; brîi̯e̯: 472, 577, 579.
brîu̯; brîᵘurⁱ: 484⁺ [II] brîu̯; brîi̯ĕ, „se spune şi ki̯ngă; kinĝ, la femei", 596, 619.
brîu̯; brîu̯urⁱ: 535, 609.
brîu̯; brîi̯i: 563, 607.
brîu̯; brîurⁱ, brîi̯i: 618, 634⁺ [k] [pl.].
brîu̯; brîi̯ĕ: 461.
?, [σ] brîu̯, brîu̯u [a.], brîu̯; brîurⁱ: 464⁺ [H] pᵘóⁱis; dva poisĕ [saf].
brîu̯; brîi̯e: 465⁺ [H] pᵘóiŝ; dva pᵘoⁱisé, bílşe pᵘoi̯isi̯u̯ [saf].
brîu̯; brîⁱi: 466.
brîu̯ʰ; brîi̯i: 468⁺ [II] brîu̯; brîi̯i.
brîu̯; brîⁱe̯: 470.
brîu̯ [a.]; brîi̯i: 483.
brîu̯; brîi̯e: 485.
brîu̯; brîⁱⁱ, [L] brîi̯i: 487.
brîu̯ʰ; brîi̯i: 493⁺ [II] brîu̯; brîi̯i.
bră̯u̯; brắi̯i: 495.
brîu̯; brîuř: 496.
brîu̯, [k] bră̯u̯; brắi̯i: 500.
brîu̯; brĕi̯i: 515.
brîu̯; brîi̯i: 565.
brîu̯; brîi̯ĕ: 578.
brîu̯; brîᵘurⁱ, brîi̯i: 591.
brîu̯; brîi: 627.
brîu̯; brîu̯... [ε] brîi̯i: 649.
brîu̯; brîi̯e: 655.
brîu̯; brîi̯e: 657.
brîu̯; brîi̯i: 660.
brîu̯; brîi̯e, bⁱéti [pl.]; bátî: 594⁺ „mai lat, numai de o [singură] culoare" (1).
brîu̯; brîi̯i, béti [pl.]; bátî: 603⁺ „mai îngust, cu modele" (2).
brîu̯; brîi̯i, bátâ; beţ: 636⁺ „mai îngustă" (2).
brîu̯; brîi̯i, bîrneáţă; bîrnéţă: 548⁺ „cu canáfurⁱ, un brâu mai îngust" (2).
brîu̯; brîi̯i, burneáţâ; -néţâ: 556⁺ „tot din lână, mai îngust" (2).
brîu̯; brîi̯i, bîrnéţ; -néţî: 571⁺ „îngust şi înflorat, cu franjuri la capăt" (2).
brîu̯; brîi̯i, [B] bîrnéţ; -néţî: 587.
brîu̯, ĉiŋgă; brîⁱe, ĉîž: 486⁺ „ţesut şi ales" (1), „ĉiŋga [era] ţesută, înainte, cu *vârste*".
brîu̯; brîi̯i, ki̯ŋgâ: 664⁺ „mai îngustă" (2).
bră̯u̯; brắi̯i sau̯ ştu̯ári; ştorⁱ: 504⁺ brîu̯ mai̯ mitiţél (2).
brîu̯; brîi̯i sau̯ şîtu̯ári; -tórⁱ: 528⁺ „puţin mai îngust" (2).
brîu̯; brîi̯i, bái̯irî; bắi̯erⁱ: 566⁺ „îngust, cu care se încinge femeia" (2).
brîu̯; brîi̯i, brăĉéle [pl.]: 642⁺ „brâu ceva mai îngust, ţine loc şi de curea" (2).
ĉiŋgâ; ĉîⁿži: 503⁺ ii̯ măi̯ ḑîsi şî brîu̯; brîi̯i.
ki̯ŋgâ; ki̯îž, brîu̯; brîi̯i: 477⁺ „care e mai îngust" (2).
ki̯ŋgâ sau̯ brîu̯; ki̯îž, brîi̯i: 488⁺ mai̯ îŋgustúţâ (1).
ki̯ŋgâ; ki̯îž, [R] brîu̯; brîurⁱ: 497.
—: 606.

SARICĂ, pl.

„manteau de laine à longs poils"

[1490]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la haina lungă şi miţoasă pe dinafară, făcută din fire groase de lână şi pe care o poartă ciobanii?

ALRM II s.n. 1005; ALF s.; cf. AIS 1554; ALMC 1391; NALR/ALRR: Olt. II 292; Mar. III 630; Ban. III 504; Munt.Dobr. IV 482; Trans. IV MN pl. 134.

II. saricâ; -riŝ: 472⁺ ∞, „la ciobanii din Borşa", 529, 542, 545⁺ ∞, 551, 556⁺ ∞, 594⁺ ∞, 610⁺ ∞, „la munte", 628⁺ [ε], [inf. a văzut la oameni de la munte], ∞, 639, 643, 644, 646, 652, 654, 666⁺ [V], ∞, 667.
saricî; -riŝ: 590, 591⁺ ∞, 595⁺ ∞, 602⁺ ∞, au̯ mocáni din Ardeál, 603⁺ ∞, 617, 622, 631⁺ [ε], 635⁺ [ε], 650⁺ [V], 658, 662⁺ ∞, „au fost", 668⁺ [ε], [inf. a văzut în Transilvania], ∞.
saricâ; -riĉ: 633, 637, 641, 656, 661.
saricî; -riĉ: 580⁺ „au avut demult ciobanii; acum sunt cojoace", 585, 586⁺ [înainte aveau şi localnicii], „acum, numai mocanii; în sat se poartă cojoc".
saricî; -riŝ: 615, 627.
saricâ; -riĉ: 636, 642.
sáricâ; sắriĉ: 657, 670.
sáricâ; sắriĉ: 664⁺ „mare şi mică (până la brâu)", 669.
saricî; -riŝi: 581.
∞, [D] saricî; 623⁺ [inf. a văzut] „la un cioban de la Creţắştⁱ"; [ştie că se poartă la munte].
?, ∞, saricâ: 629.
saricâ; sáriĉ: 638.
saricâ; -riŝ: 640.
saricî; sàriŝ: 649.
∞, [ε] sàricâ; sariŝ: 665⁺ [a văzut pe la Sibiu].
∞, [V] saricî; -riŝ, ǵabî; ǵebi: 587⁺ acúm nu mai̯ i̯ésti, da ᵘo purtát tâta ńeu̯.
sumán; -máni: 489, 497, 499, 506 - 509, 511, 513, 516, 517, 519 - 521, 522⁺ [ε], 523, 524⁺ „din piele de oaie: cojóc; -ju̯áŝi sau̯ búrcâ; burŝ", 526, 528, 532, 534, 539, 541, 543, 544, 546, 549, 552, 553, 573⁺ „nu e miţoasă", 598⁺ cu saráđ 'înflorituri'.
sumán; -máni̯: 525, 567.
sumán; -mánurⁱ: 518.
?, ∞, [ε] sumán: 604.
sumánⁱ [pl.]: 613⁺ [•] sumáni, -mánurⁱ [pl.].
cojóc; -ju̯áŝi: 527, 530, 536.
∞, cojóc; -ju̯áŝi̯: 572⁺ „din piele", 575, 593.
cojóc; -ju̯áŝi̯: 505, 515.
cojóc; -ju̯áŝi: 500.
∞, cojóc; -jóşe̯: 577.
cojóc; -ju̯áĉe̯: 579.
cojóc; -jo̯áŝi: 599.
cojóc; -ju̯áŝi: 616⁺ [?].
cojóc; -ju̯áŝi̯: 625⁺ [?].
cojóc, [ρ] ~; coju̯áŝi: 647.
cojóc; -ju̯áĉi: 651⁺ [?].
cojócᵘ; -ju̯áĉi̯: 653.
cojóc; -ju̯áĉi̯: 655.
cᵘojᵘócᵘ; -ju̯áŝi: 659.
[ε] cojóc ŝobănésc: 531⁺ „din piele de oaie; din lână se fac la munte".
?, ∞, [ε] cojóc întórs pi̯ dos, [k] sariŝ [pl.]; -rícâ: 568⁺ pim_pártea Sibíului̯.
∞, [ε] cojóc; -ju̯áĉi̯, sariĉ: 632.
cojóc, [ρ] saricî; -riŝ: 663.
cojóc, [k] sumán; -mánurⁱ: 514.
cojóc; -ju̯áĉi̯, [R] şúbâ; şúbi̯: 660.
glúgâ; gluẑ: 498.
glúgî; gluẑ: 583.
glúgâ; gluẑ, sumán; -máni: 512.
∞, glúgî; glûẑ, [ε] saricî; -riŝ: 634.
tohu̯árcî; -hu̯árŝi: 540.
∞, tohu̯árcî; -hu̯árŝi̯: 555⁺ „se fac cu două feţe, cu bôi̯ţ de lână"; ĉeptárⁱ, „se purta mai demult; fără mâneci, până la genunchi" [v. î. 1489].
∞, [V] tuhu̯árcâ; -hu̯árŝi̯: 565⁺ '*bonde* lungi până la pământ'.
búrcî; burŝ: 535⁺ „din piele de oaie, cu miţe şi pe dinăuntru, şi pe dinafară; e grea; dorm ciobanii în ea şi iarna".
búrcâ; burŝ: 570.
∞, blúză d'i lînă, vi̯éstă; vi̯ést'e, şal; şáluř: 462⁺ „flanea" (1), „haină" (3).
∞, bu̯ắnda; bond: 465⁺ [H] búnda; dvi, trẹ búnǵi; bílşă bundi̯éi̯, cujúh; dva cujuhi; bílşă cujuhíu̯ 'cojoc'.
∞, mântắ, mîntắu̯â, sumán; -máńi̯: 494⁺ [mantaua e lungă, cu glugă, se îmbracă peste cojoc; sumanul e strâmt, pe corp, cu două despicături laterale; ambele sunt făcute] „din pắnurâ".
şúbâ; şúbi: 510.
∞, minténi [pl.]; -ti̯án: 557⁺ „nu sunt miţoase".
∞, ĉĕptárâ [pl.]; -táŕ: 563⁺ „*boandă* lungă până la pământ".
∞, [ε], [ρ] kébi; ~ sau̯ saricî; -riŝ: 648.
∞: 466, 470⁺ [inf. a văzut în Ardeal], 473⁺ „poartă bᵘońď'íţă şî sumán", 476 - 479, 480⁺ „poartă cᵘoju̯áŝi", 481, 482⁺ núma la Ardi̯ál, 484⁺ „se poartă pe la Sîbíu̯; trec ciobanii primăvara, toamna spre málu Dúnuri; şi

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

amú ᵘ̱õ_an ᵘ̱o trecút", 486+ „în Ardeal se zice gúbă", 487, 490+ [inf. a văzut pe la Sibiu], 491, 492+ „ciobanii poartă cojoc", 495+ „nu se poartă decât cᵘ̱ojuáĉi, cu lâna în afară", 496+ [ε] cᵘ̱ojóc šobăniésc [întors pe dos], 502, 538+ „ciobanii poartă cojoc lung până în pământ; se spune, în râs, şi tuhoárcâ; -hórš"; poáşcâ; poáşti „cuvânt de râs, pentru o *bondă* mai veche", 548+ „la munte le zice šérgâ; šerž" [?], 561, 564+ „ciobanii poartă cojoace", 566, 569+ ca-m_Maramúreş, 571, 574, 582+ sî puárti cojóc di ḱéli, 592, 597+ „aveau altădată mocanii din Ardeal; avea şi o glúgĭ_spáti", 600+ [inf. a văzut în tren şi a întrebat cum se cheamă:] saríĉâ; -ríŝ, 606+ „ciobanii poartă cojoc, întors pe dos când plouă; au şi júbâ; júbi, din piele de oaie învelită în postav", 626+ saríĉâ; -ríŝ, [cei care le purtau] „veneau din Transilvania".
∞, ?: 461, 471+ [inf. a văzut în Transilvania, la ciobani], [*] ∞, aiĉ sî fac cojuáŝi, 474, 475, 483, 485+ „ciobanii poartă cojóc întórs", 488, 493+ [II] ∞, „ciobanii poartă cojoace", 501, 503, 537, 547, 550, 558 - 560, 562, 576, 578, 584, 588, 589, 596, 601, 605, 608, 609+ „au mocanii de pe la munte; vin şi acum, de prin Ardeal", 611, 612, 618, 619, 621, 624, 630.
∞, #: 468+ [v. î. 1489], 533, 554+ [D], 607.
?: 504, 620+ [B] ḱébi; ~, „nu avea însă mițe pe dinafară; nu mai este acum; [se făcea] din suman sau şăiág", 645.
?, ∞: 463, 464+ [H] bŭ́nda; dvi bŭ́ndi [de fapt, scurtă înfundată], 467+ [H] nàḫrŭ́dnic; naḫrúdniḱi; -nițĭ „pieptar mai lung, care se încheie pe umăr", sardác; [dva] sàrdaḱiẹ́ 'suman', 614.
[D] #: 469+ „ciobanii poartă cojoace".

PANTALONI, sg.

„pantalons"

[1491]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

ALR II s.n. 1177; ALRM II s.n. 1003; ALF 373; AIS 1554; ALL 1121; ALG 641; ALMC 1377; ALCo 488; ALB 1532; ALFC 1007; ALJA 1252; ALAL 867; ALRé 202;

NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. III 631; Ban. III 506, CDLXXVIII; Bas. IV 416; Munt. Dobr. IV MN, p. 64; Trans. IV MN pl. 135.

II. pantalónⁱ; -lón: 472, 489, 497 - 500, 502+ [forma de sg. are sensul] crac di pantalónⁱ, 504 - 506, 508, 509+ nu poț sâ zîś la sîŋgulár... da dácâ aşâ ŝei matá...!, 510 - 513, 516 - 534, 537 - 540, 542 - 547, 549 - 553, 557 - 562, 566 - 569, 571 - 575, 579 - 588, 592, 593, 595, 598, 600 - 606, 609+ „bătrânii aveau ițárⁱ", 610 - 613, 618, 621, 626, 627, 629, 630, 631+ [sg.:] un ~, 632 - 636, 638 - 644, 647, 648+ [sg.:] [p], [D]; [primul răspuns:] o peréḱẹ..., 649 - 651, 653 - 658, 661 - 664, 666+ [sg.:] un ~, [k] o peréḱi di pantalónⁱ, 667, 668+ [sg.:] [k] o peréḱi di pantalónⁱ, 669, 670.
pantalónⁱ [plt.]: 471+ [sg.:] [ε] pantalón, [*] pantalónⁱ; -lón, 556, 576+ [sg.:] păré_dʸi pantalónⁱ, 578, 589 - 591, 594, 596.
pantalónⁱ; ?: 476+ úna părẹki di pantalónⁱ; dọ́uâ părẹ́kⁱ, 628+ [la sg.:] o părẹ́ḱi, 645, 660+ [la sg.:] „o pereche!", 665+ [sg.:] o părẹ́ḱi!.
pantalúnⁱ; -lún: 597, 617, 620, 624, 637.
pantalᵘ̱ón [plt.]: 473, 477, 491, 565.
pantalᵘ̱ónⁱ; -lᵘ̱ón: 469+ [*] pantalᵘ̱ónⁱ sau ⁱițárⁱ; o părẹ́ḱi di pantalᵘ̱ónʸĭ; [D] um_pantalᵘ̱ón, „se zice, dar ce te foloseşti cu unul?, numai cu două!", 652, 659.
pantalónⁱ; -lọn: 470, 492, 616.
pantalónⁱ: 507, 535, 541.
pantalọnⁱ; -lọn: 515, 570, 615+ [sg.:] un ~.
pantalᵘ̱óń; -lᵘ̱ón: 462+ [sg.:] „se zice ~ la un crac", 486+ [plt.], [totuşi s-ar zice] mi-am rupt um_pantalᵘ̱ón, „un crac".
pantalónʸĭ; -lón: 479+ [sg.:] „se zice ~ la un crac", 485+ um_pantalón bún [aici, singularul având aceeaşi valoare în vorbire ca şi forma de pl.].
pantalụn [sg.]; -lụ́nⁱ: 599, 608.
pantalúnⁱ: 607, 622.
pantalᵘ̱ónⁱ; -lᵘ̱ón: 461+ [sensul formei de sg.:] 'un crac de pantaloni'.
pantalᵘ̱óńi [pla.]; [D] um_pantalᵘ̱ón; dọ́uî pantălọń: 464+ [H] spódńi, odnó spódńi, dvói spodián, [I,1] [şi:] pantalᵘ̱óńi.
pàntalọ́ńi; [D] um_pàntalọn; pàntaluáni [plf.]: 465+ [sg. are sensul:] uŋ_crac di pantalọn [sau o] parẹ́ḱi dị pàntalọni; [H] spódńi; ọdná spódńa, [k] odián crac spódńiẹ̆; pára spodʸiéńi.
pantalọ́ńʸĭ; -lᵘ̱ọn: 466+ [sensul formei de sg.:] 'un crac de pantaloni': „mi-s-a rupt *un pantalon*".
pantalᵘ̱óńʸ; [D] pantalọ́ń: 467+ [H] şpŏ́dnị; dva şpŏ́ńi, maị bílşe spódńị.
pantalᵘ̱ónⁱ; ?: 468+ „nu se zice *un pantalon*", [II] pantalónⁱ [plt.].
pantalᵘ̱óńʸĭ; [D] pantalᵘ̱ón: 474+ [forma de sg. se mai foloseşte uneori şi în loc de cea de pl.].
pantalᵘ̱ónⁱ; -lᵘ̱ónᵘ: 475+ [sg. are sensul:] 'un crac de pantaloni'.
pantalᵘ̱ónʸĭ; -lᵘ̱ón: 478+ [sensul formei de sg.:] 'un crac de pantaloni'.
pantalᵘ̱ónʸĭ; ?, [D] ọm_pantalᵘ̱ón: 482+ ḱít cî dị lînâ, ḱít cî di velúr.
pantalọnⁱẹ; ?: 483+ [sg.:] [D] ᵘom pantalón îị únu sîŋgur, uŋ_crac [inf. „refuză" să dea singularul].
pantaluŏ́nⁱ; ?: 484+ [sg.:] [D] pantalᵘ̱ŏ́n = „un crac", [II] pantalᵘ̱óńʸ; un pantalᵘ̱ón, ĉuáriĉ; ĉuáric „din lână, albi, piuați".
pantalónⁱâ; ?: 488+ [sg.:] nó sî zîś_ᵘom_pantalᵘ̱ón, pantalónⁱ la nóị sî spụ́ńị.
pantalóńʸ; -lón: 490+ [statutul, în vorbire, al formei de sg. este identic cu cel al pl.].
pantalóń; -lọn: 494.
pantalᵘ̱ọ́ńʸĭ; -lᵘ̱ón: 495+ [în vorbirea curentă, sg. are aceeaşi valoare semantică ca pl.]; „ọn_crac se zice la o parte".
pantălónⁱ; pantalᵘ̱ón: 501+ tót atîta-ị [inf. se referă la statutul, identic, în vorbire al sg. şi pl.].
pantalóńʸĭ; -lᵘ̱ónĭ: 503+ [sg. este egal ca sens cu pl.].
paltalónⁱ; -lón: 514.
pantalụ́nⁱ; -lọn: 536.
pạntạlón [sg.]; -lónⁱ: 548.
pantalóńʸĭ; ?: 554+ „nu se zice *un pantalon*".
pantalᵘ̱óńʸĭ; -lᵘ̱ón; -lᵘ̱óń: 555+ [sg. are valoare semantică de pl.].
pantalóńị: 563+ [plt.].
pantalᵘ̱óńʸĭ: 564+ [plt.].
pantalónⁱ; -lónᵘ: 614+ [*un pantalon*] nu sî puáti, [ci] ᵘ̱o părẹ́ḱi di pantalónⁱ; dᵘ̱óuâ [perechi].
pantalụ́nⁱ; -lún: 619.
pantalúnⁱ; -lụ́n: 623.
pantalọ́n [sg.]; -lúnⁱ: 625.
pantalónⁱ; -lónᵘ: 646.
pantalᵘ̱ónⁱ; uŋ_crac: 480.
pantalᵘ̱ónⁱ; uŋ_crac di pantalᵘ̱ón: 487.
pⁱantalᵘ̱ónⁱ; ọŋ_crag_di pantalᵘ̱ónⁱ: 496+ [D]: „nu se

zice *un pantalon*".
pantalᵘóni̥; ᵘo păréǵ‿di
pantalᵘóni̥: 493⁺ [II] pantalóni̥; -lón, bernẹvéš „din lână albă, se poartă la costumul naţional".
pantalóni̥; -lón, [V] nadráž; -drág: 577.
nădráji̥; -drác, [R] pantalón; -lón: 463.
[V] ĉọáriĉ; ĉọáric, pantalóni̥; -lᵘón: 481.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a dat mai întâi forma de [sg.] şi în pct.: 505, 522, 528, 550, 583, 613, 638 şi 641. În pct. 507, 535 şi 541, la întrebarea pentru singular, inf. a răspuns identic (cu forma de pl.).

IZMENE, sg.

„caleçons"

[1492]

I. [Întrebare indirectă] Cum le zici la acelea lungi, de pânză, pe care le poartă bărbaţii iarna sub pantaloni?

ALR II s.n. 1169; ALRM II s.n. 990; cf. AIS 1554; ALMC 1372; ALA 322; ALCe 805; ALFC 1006; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. III 632; Munt. Dobr. III MN, p. 56; Trans. IV MN pl. 135.

II. ⁱizméni; -mánâ: 497, 498, 507, 508, 512, 516 - 521, 526, 527, 537, 545, 551 - 553, 597, 600, 606, 630, 654, 659, 663.
izméni; -mánâ: 499, 509, 511, 513, 522, 531, 534, 538, 539, 544, 546, 547, 609, 617, 618, 629, 636, 639, 641, 642⁺ „o ~", 643, 644, 655, 667.
izméni; -máni̥: 533, 536, 557, 584, 590, 599, 601, 604, 605, 607, 619, 648⁺ [sg.:] [D], [primul răspuns:] o peréḱẹ.
izmẹni; -máni̥: 573, 580, 581, 585, 596, 598, 614, 621.
ⁱizméni; -mánâ: 479⁺ „[se zice *izmană*] la un crac", 487⁺ [ambele forme pot avea valoarea de sg. „o pereche de izmene"], 504, 506, 510, 528.
izmẹni; -mánâ: 489, 500, 541, 575, 577, 579.
ismẹni; -máni̥: 550, 559, 582, 586, 591, 602.
ⁱizméni; -máni̥: 535, 620, 622, 623, 634.
isméni̥; -mánâ: 560, 561, 572, 592.
i̯izméni; -máni̥: 569, 635, 649, 650.
i̯izméni; ?: 628⁺ [la sg.:] o păréḱi, 645, 665⁺ [pentru sg.:] o peréḱ‿di‿i̯izméni̥, 666⁺ [la sg.:] o peréḱi̥ di‿i̯izméni̥.
ismẹni̥; -mánâ: 492, 568, 589.
izmẹni̥; -mánâ: 505, 574, 593.
izmẹni; -mánâ: 514, 524, 543.
ⁱizméni; -mánâ: 529, 530, 652.
isméni; -máni̥: 558, 562, 662.
isméni; -mánâ: 612, 653⁺ [σ] [sg.], 656.
ⁱizmẹni̥; -mánâ: 475, 525.
izmẹni̥; -mánâ: 588, 610.
ⁱisméni; -máni̥: 651, 658.
ⁱizméni̥; -mánâ: 664, 669.
i̯izmẹńi̥; ᵘo i̯izmánâ: 461⁺ [sensul formei de sg.:] „un crac".
ⁱizmẹni̥e; -mánă: 462⁺ [sensul formei de sg.:] „un crac".
isméńĕ; izmánâ: 463.
izmẹni̥; o izmánâ: 464⁺ [H] pᵘor‿ţńi [silabisit]; ọdnọ́ pᵘortí; dvói pᵘortọ́c, [I,1] pᵘórtḱi̥; pᵘórtca.
ⁱizmẹni̥: 465⁺ [sg.:] [D] ọ izmánâ tot ca ş-um‿pàntalọ́n [= un crac]; [H] gâtḱi sau̯ pᵘorḱińi̥ẹ́ţi̥; odná pᵘorḱińi̥ẹ́ţi̥a; odná gátcạ.
ⁱizmẹni̥; -mánâ: 466⁺ „[se zice *izmană*] la o singură parte".
ⁱi̯izmánâ [sg.]; izmáni̥: 467⁺ [H] pᵘórtḱi; dvói pᵘortᵘọ́c; odná pᵘórtă; dvói pᵘortọ́c.
ⁱizmẹni̥; ⁱizmẹánâ, ⁱizmánâ: 468⁺ [II] i̯izmẹni̥ [plt.].
ismẹni̥; -mánâ: 469⁺ [•] ⁱismẹńi̥; ᵘo păréḱi di ismẹńi̥, „ᵘo ismánâ nu se zice".
izmẹni̥; izmánâ: 470.
izmẹni̥: 471⁺ [plt.], [pentru sg.:] ᵘo părẹĉi di̥ ~, [•] izmẹni; -mánâ.
izmẹnẹ; -mánâ: 472.
ⁱizmẹńi̥; -mánâ: 473⁺ „izmánâ sau izmẹńi se zice la...".
i̯izmẹni: 474⁺ „nu se zice o i̯izmánâ".
i̯izmẹni̥: 476⁺ úna păréḱi; dọ́uâ pǎréḱi̥.
i̯izmẹni; ⁱizmánâ: 477⁺ „de obicei se zice: u̯o parét‿di i̯izmẹni".
i̯izmẹni̥; -mánâ: 478⁺ [sg.:] uŋ‿crac di i̯izmánâ.
i̯izmẹni: 480⁺ [sg.:] să d̦îš-ᵘo i̯izmánâ, „e totuna cu i̯izmẹni" [forma de pl. fiind însă mai obişnuită în vorbire].
izmẹni̥; izmánâ: 481.
ⁱizmẹni: 482⁺ [inf. comentează singularul:] d-ápui̯ şi ᵘo ⁱizmánâ, cî du̯ári n-ái̯ núma um‿pḱišór.
ⁱizmẹni̥ẹ̆: 483⁺ „nu se zice *o izmană*, ⁱizmẹni sî spúni".
i̯ismẹni̥; i̯izmánâ: 484⁺ [sensul formei de sg.:] „un crac".
ⁱizmẹńi̥; -mánâ: 485.
ismẹni̥; ⁱismánâ: 486⁺ [sensul formei de sg.:] „un crac", c-ᵘo ~ sufli̥cátâ.
i̯izmẹni̥; ᵘo i̯izmánâ: 488⁺ [ambele forme au statut semantic egal în vorbire].
i̯izmẹni̥; ?: 490⁺ [inf. susţine că forma de sg. nu se foloseşte].
ⁱismẹni̥: 491⁺ [plt.].
i̯ismẹni̥: 493⁺ [la sg.:] ᵘo pǎrẹ‿di ~, [II] ⁱizmẹni̥; -mánâ.
izmẹńi̥; izmánâ: 494.
i̯izmẹni; i̯izmánâ: 495.
i̯izmẹni; ᵘo i̯izmánâ: 496⁺ [comentariu pentru sg.:] „i̯izmánâ se zice, dar mai rar", boi̯rẹ́şti [se zice] dispẹnsábili̥.
i̯izmẹni: 501⁺ „i̯izmánâ nu se zice".
i̯izmẹni̥; -mánâ: 502⁺ [sensul formei de sg.:] uŋ‿crac.
ⁱizmẹni̥; -mánâ: 503⁺ [sg. se foloseşte cu acelaşi înţeles ca şi pl.].
ⁱizmẹni̥; -mánâ: 515.
izméni: 540⁺ „acuma, dispensábili".
ⁱizméni; -mánâ: 542.
izméni̥; -mánâ: 548.
ⁱizméni; izmánâ: 549.
i̯izmẹ̆ni̥; -mánâ: 554⁺ „se spune *izmană*" [sensul de utilizare al formei de sg. este acelaşi ca şi cel al pluralului].
i̯izmánâ [sg.]; -mẹ́ni̥: 555⁺ [singularul are, în vorbire, acelaşi statut semantic ca şi pluralul].
izméni̥: 556⁺ [plt.].
i̯izmẹni: 563⁺ [sg.:] [D] „se mai zice rar şi i̯izmánâ, când zici către femeie: ád-o i̯izmánâ, ᵘă!".
ismẹni̥: 564⁺ [plt.].
izmẹni̥: 565⁺ [plt.], [D] „(se zice şi) ᵘo ⁱizmánâ".
ismⁱéni; -máni̥: 567.
izmẹ́ńi̥; -mánâ: 570.
isméni̥; -mánâ: 571.
izmẹni: 576⁺ [plt.].
ismẹ́nẹ: 578⁺ [plt.].
izmẹni; ⁱizmáni̥: 583.
izmẹni; izmáni̥: 587.
ismⁱéni: 594⁺ [plt.].
izméni; -máni̥: 595.
izméni; ⁱizmáni̥: 603.
isméni; ismáni̥: 613.
ⁱisméni; -mánâ: 615⁺ [pe] românéşti̥; [sg.:] „o ~".
i̯izméni̥; -mánâ: 616.
izméni̥; ~: 624.
i̯izmẹni: 625⁺ [la sg.:] o peréḱi̥ di‿i̯izméni̥.
ⁱisméni; ⁱismánâ: 627.
ⁱizméni̥; i̯izmáni̥: 631.
i̯isméni; i̯ismánâ: 632.
i̯izméni; -mánâ: 633.
ⁱizméni̥; i̯izmánâ: 637.
ⁱisméni̥; -mánâ: 638.
ⁱisméni; -mánâ: 646.
i̯isméni; ⁱismánâ: 647⁺ [sg.:] „o ~".
ⁱizméni̥; ⁱizmánâ: 661⁺ di̥spẹnsábili̥.
isméni; ?: 668.
izméne; -mánă: 670.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ⁱizméni; -mánâ, [R] ⁱispīsábilⁱ: 523+ [la întrebarea pentru singular, inf. a răspuns identic].
ⁱizméni; -mánâ, [R] idispēsábil [sg.]; -sábilⁱ: 532.
izméni; -mánî, [R] dispenzábili [pla.]: 566.
izméni sau dispensábilⁱ; izmánî, dispensábil: 608.
izméni; ismánî, [R] dispensábilⁱ: 611.
iizméni; -mánâ, dispensábilⁱ: 626.
ⁱizméni; -mánâ, [R] dispensábilⁱ: 640.
izméne; -mána [a.], [R] dispensábilⁱ: 657.
izméni; ?, [R] dispensábilⁱ: 660+ [la sg.:] „o pereche de izmene".

III. În afara cazurilor semnalate ca atare, s-a obţinut mai întâi forma de [sg.] şi în pct.: 557, 558, 568, 582, 599 şi 630.

ÎMBRĂCĂMINTE

„vêtements"

[1496]

I. [Întrebare indirectă] Cum ziceţi cu un cuvânt la tot ce îmbracă omul pe el?

ALF 230, 678, 773, 1644; cf. AIS 902*; ALL 1128; ALG 636, cf. 931, 932; cf. ALMC 1185; ALCo 795; ALB 1528; ALFC 1002; ALJA 1237; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. III 635; Munt. Dobr. IV MN, p. 62; Trans. IV MN pl. 136.

II. háini: 489, 497, 501, 532, 550, 557, 559, 564, 569, 573, 581, 582, 584 - 587, 590, 599, 601 - 603, 605, 607, 614, 619, 621, 628 - 630, 634, 639, 641, 643, 645, 646, 648, 649+ [*] îmbrăcăminti, [V] strái, 653, 654, 656, 659, 660, 663, 666, 667.
háini: 589, 592, 593, 610, 625, 638, 661.
háini; háinî: 594, 617, 635, 650, 651.
háini: 615, 631, 632.
háine: 472, 578.
háiňi: 554, 563.
háini; háinâ: 556, 637.
háini; háinâ: 636, 652+ un custúm.
háine: 657, 670.
háiňi: 464+ [H] ᵘobraňié, [I,1] lud'ińé.
háine; háinâ: 471+ [*] háini; háinî.
háini: 488.
háiňi: 562.
háinili [pla.]: 647.
háini: 665.
un rîn_dⁱe háini: 465+ [H] odián red łudińá "un rând de haine".
ŭ_rîn_di háiňi: 467+ [H] odín red ludińá ? "un rând de haine".
ŭ_rîn_di háinè: 484+ [*] [D] halúbi, háini, sâ mâi zîše, [II] îmbrăcămintⁱe, stráie.
háini, îmbrăcăminti: 500, 522+ ~ sau ~, 524+ ~ sau ~, 536+ [D] (2), 538+ [σ] (2), 540, 548, 598+ [D] (2), 600+ [D] (2), 606+ [σ] (2), 618+ [σ] (2), 640+ [σ] (2).
háini, înbrăcăminti: 504, 506+ [R] (2), 521.
háini, îmbrăcăminti: 515, 571.
háini, înbrăcăminti: 525.
háini sau îmbrăcăminti: 535.
háini, îmbrăcăminti: 537+ [σ] (2).
háini, îmbrăcămintʸi: 558.
háini; háinî, îmbrăcăminti: 622+ [D] (2).
háini, strái: 507+ [V] (2), 512, 526, 539+ [V] (2), 549+ [V] (2), 551+ [V] (2), 613+ [B] (2).
háini, stráii: 477, 566+ [B] (2).
háiňi, stráii: 466+ [*] [D] „halúburⁱ se zice când treci o apă: ridică halúbûrli", [**] [D] halúbîrⁱ 'haine mai vechi'.
háini sau stráiili: 468+ [II] stráii, háini.
háini, [V] stráie: 470.
háini, stráiĕ: 475.
háini, [σ] stráⁱi: 482+ (2): núma, n-àuúz, cîn_li dă di pᵘomanâ, la mᵘort.
háiňĕ, stráii: 485.
háini sau stráii: 493+ [II] háini.
háⁱni, [σ] stráii: 495.
háⁱni, [D] strái: 496+ (2): „se zice şi ~, dar mai rar".
háini, stráii: 560.
háini; háinâ, stráii: 588+ [plt.] (2).
îmbrăcăminti: 527, 530, 533, 544, 567, 580, 596, 604, 608, 609, 611, 612, 620, 633, 642, 644+ [*] [B] stráii [inf. princ. susţine că aşa se zice la hainele subţiri, de vară], 658+ [primul răspuns:] [ε] lenjăriii, 662+ [*] [R] háini, [B] stráii, 668.
înbrăcăminti: 510, 520, 528, 529, 541, 545.
îmbrăcăminti: 505, 547, 570, 626+ hái... [k] ~, 669+ [ε].
îmbracamínt'i: 494.
îmbrăcăminti: 531.
îmbrăcămintʸi: 574.
îmbrăcăminte: 597.
îmbrăcăminti: 624.
îmbrăcăminti: 655.
îmbrăcăminti, stráii: 502+ [V] (2), 553+ [V] (2).
înbrăcăminti, stráii: 513+ [V] (2), 543+ [V] (2).
îmbracamínt'i, stráii: 473+ [*] [R] háinâ, [V] bulⁱéndrâ, bulⁱéndri ňiemţâştʸⁱ, [**] [D] „halúbi se zicea la haine cam în râs: ie-ţ halúbili di-aiiŝa".
îmbrăcămínt'i, stráii: 491+ [R] (1).
îmbrăcăminti, stráii: 561.
îmbrăcămínt'i, [σ], [V] stráii: 565+ (2): „se spunea despre zestrea fetei: i-o dat ᵘo gramá_dʸi ~".
înbrăcăminti, háini: 534.
îmbrăcăminti, háini: 591.
îmbrăcăminti, háini: 595.
stráii: 469+ [*] háiňi, [ρ] îmbrăcăminti, [σ] stráii, ŭ_rîn_di stráii, 487, 576.
stráii: 516, 616+ [B].
stráie: 474.
stráᵉe: 479.
strái: 481.
stráiĕ: 486+ n-avé ňiš ŭ_strai pi dîsu.
stráiâ: 490.
stráii; strai: 572.
stráie; strai: 577.
stráii, îmbrăcăminti: 498, 508+ [R] (2), 542.
stráii, îmbrăcăminti: 499+ [R] (2), 517+ [R] (2).
stráii, înbrăcăminti: 518+ [R] (2), 523+ [R] (2).
stráii, înbrăcăminti: 509+ [R] (2).
stráii, háini: 476+ [R] (2), 664+ [V] (1), [R] (2); contomán; -máni [= haină lungă, de stofă, căptuşită cu piei de miel, la guler şi pe margini cu garnitură din blană de vulpe; cele mai scumpe erau căptuşite cu blană de vulpe].
stráiĕ, háińe: 462+ [R] (2), fliándură „haină veche", rîză; ~ „cârpe din care se fac *ţoale*".
stráii, [R] háini: 492.
costúmurⁱ di_háini: 627.
ţuáli, stráii: 511+ (2): şi-i mai bun.
háini, înbrăcăminti, stráii: 514, 552+ [V] (2); amú la háini răli.
háini, îmbracamínti, stráii: 478.
háini, îmbrăcăminti, stráiâ: 480.
háini, îmbrăcămínči, [D] stráiĕ: 503.
háini; háinâ, îmbrăcăminti, stráii, buléndre: 568+ [V] (3), „haine mai ponosite" (4).
háini, [σ] îmbrăcăminti, [B] lēš; leánci: 623+ ni-am luᵘát lḗšili pi mini „m-am îmbrăcat".
îmbrăcămíńt'ĕ, stráie, halúbe: 463.
îmbrăcăminti, [ρ] háini, [σ] stráii: 555+ dim_vieĉ (3).
îmbrăcăminti, háini, stráii: 575+ [V] (3).
îmbrăcăminti, ţuáli, stráii: 546.
stráii, háini, îmbrăcăminti: 519.
stráie, háine, vejmínti: 579+ [V] (1), [R] (2), „la preoţi" (3).
cᵘostúm, [ρ] mbrăcămintʸi, [σ] stráii, stráiĕ: 461+ [*] [D] halúbi, ňiştʸi háiňi-eşâ mai múlti, ĉé [= zicea] halúbi.
un_cᵘostúmᵃ, ŏ_rîn_di háini nóii, [σ] sau stráii nóii: 483.
buléndri, háini, veşminte: 583+ „la preoţi" (3).

BUZUNAR, pl.

„poche"

[1497]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

ALF 1042; AIS 1563; ALL 1124; ALMC 1383; ALA 295; ALC 341; ALB 1537; ALFC1009; ALAL 875; ALJA 1259; ALLR 787; NALR / ALRR: Olt. II 296; Mar. III 633; Ban. III 502, CDLXXIV; Munt. Dobr. IV MN, p. 66; Trans. IV MN pl. 136.

II. buzunár^{i}; -nári: 479, 489, 500, 509 - 511, 519, 521, 524, 529, 530, 535, 537, 544, 549, 566, 569, 580, 581, 584, 586, 590, 596 - 598, 603, 604, 612, 618, 620, 621, 647, 648, 659.

buzunár^{i}; -nắri: 498, 499, 507, 508, 512, 513, 516, 517, 520, 522, 523, 526, 528, 532, 534, 539, 541, 543, 546, 552, 553, 607.

buzunár^{i}; -nắr^{i}: 466, 471, 472, 487, 514, 518, 533+ un‿~; dóui̯ ~, 547+ [pl.:] dóui̯ ~, 550, 557, 561, 567, 571 - 573, 599, 609, 619, 623, 630.

buzunár^{i}; -nári̯: 468+ [II]

buzînár^{i}; -nári̯, 473, 491, 548, 556, 570, 575, 576, 579, 582, 589, 592, 594, 600, 602, 606, 610, 625.

buzunár; -nári̯: 515, 559, 593, 616, 637, 638, 661, 664, 669.

buzunár; -nári: 531, 551, 591, 651 - 653, 660, 662, 667.

buzunár; -nắr^{i}: 505, 560, 562, 585, 608, 611, 613, 658.

buzunár^{i}; -nárẹ: 481, 538, 577, 595, 624.

buzunár; -nárâ: 480, 527, 629, 640.

buzînár^{i}; -nár^{i}: 501+ [pl.:] „două ~", 506, 564, 583.

buzunár^{i}; -nárâ: 545, 568, 626, 645.

buzunár^{i}; -nắri̯: 485, 574.

buzûnár^{i}; -nári: 558, 650.

buzunár; -nắri: 605, 633.

buzunár; -nári̯: 632, 655.

buzunár; -náre: 657, 670.

bùzunári̯ [sg.]; buznắri̯: 461.

buzunár'; -nắre: 462.

buzînár^{l}; bŭzînári̯: 464+ [H] ? ḱẹhái̯ńa, odná ḱişắńi̯a; dvi ḱişắńi, [I,1] ḱẹşắńa; -şắńi.

buzunári̯î; -nárẹ: 465+ [H] kişắńa sau̯ carmán; dvi ḱişắńi̯, dva carmaní.

buzunár^{i}; -nári: 467+ [H] ḱişắńi; dvi kişắni; o mai̯ bílşe ḱişắniu̯.

buzunár^{i}; buzunári̯: 469.

bùzunár; -nárẹ: 470.

buzunár^{i}; -nári: 474.

buzunár^{l}; -nắr^{l}: 475.

budunár^{i}; budînắr^{i}: 476.

buzunár; -nári, -nắr: 477.

buzînár^{i}; -nári̯: 478.

bozînár^{i}; buzînắr^{i}: 482.

buzunắri̯ [sg.]; bùzunắri̯: 483.

buzunár^{i}; buzunắr^{i}: 484.

buzunár^{l}; -náre: 486.

buzunár^{i}; -nári̯: 488.

buzunár^{i}; -nári̯ẹ: 490.

buzunár^{i}; bùzunắr^{i}: 492.

buzînár^{i}; -nắri: 493+ [II] buzunár^{i}; -nári̯.

buzunár^{i}; -nắr^{i}, [k] -nári̯: 494.

b^{u}oz^{u}nár^{i}; -nári: 495.

buzunár^{i}; buzunắrî: 496.

buzînár^{i}; -nári: 497.

buzunár^{l}; -nári: 502.

buzunár^{i}; -nár^{i}ẹ: 503.

buzunár^{i}; buzînắri: 504.

buznár^{i}; -nắr^{i}: 525.

buzunár^{l}; -nắr^{i}: 536.

buzunár; -nárî: 540.

buzunár^{i}; -nắri: 542.

bùzunári̯; buzînắr^{i}: 554.

buzunár^{i}; buzînắr^{i}: 555.

buzânári̯ [sg.]; -nắri̯: 563.

buzînár; buzînári̯: 565.

buzunár^{i}; -nắrẹ: 578.

buzunár^{i}; ~: 587.

buzunár^{i}; -nắr^{i}: 588.

buzunár^{i}; -nárî: 601.

buzûnár^{i}; buzînắr^{i}: 614.

buzûnár^{iu}; buzunári̯: 615.

buzunár^{i}; -nári: 617.

buzunár; -nár^{i}: 622.

buzûnár^{i}; buzînári̯: 627.

buzunár^{iu}; -nắr^{i}: 628.

buzunár^{iu}; buzunári̯: 631.

buzunár^{i}, [k] bîznár^{i}; -nắr^{i}: 634.

buzunár^{u}; -nári: 635.

buzînar; buzînár^{i} [plm.], [k] buzînári [plf.]: 636.

buzunár; buzûnárî: 639.

buzînar; buzînári̯: 641.

buzunár; buzûnári̯: 642.

buzînar; -nári: 643.

buzunár^{iu}; -nári̯: 644.

buzûnar; -nári: 646.

buz^{î}nár; -nári: 649.

buzunár; buzunárâ: 654.

buzûnár^{i}; -nárâ: 656.

buzunár^{i}; buzunárî: 663.

buzînár^{iu}; -nári̯: 665.

buzunár^{iu}; -nári̯: 666.

buzûnár; -nári: 668.

jăp; jắpur, [R] buzunár; -nárẹ: 463.

III. În pct. 562 a fost obţinută mai întâi forma de [pl.].

OPINCI, sg.

„sorte de chaussons paysans"

[1498]

I. [Întrebare indirectă] Cum le zici la acelea făcute din piele de porc (ori de viţel), pe care le purtau în picioare, înainte vreme, ţăranii?

Cf. ALR II s.n. 1186; cf. AIS 1569*; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 38; Mar. IV MN pl. XLVII; Munt. Dobr. IV 487; Trans. IV MN pl. 137.

II. ^{u}oḱîś; ^{u}oḱíŋcâ: 479+ „la Marginea, ^{u}opḱîś", 489, 497 - 500, 504 - 524, 526 - 532, 534, 537 - 539, 541 - 546, 548, 549, 551 - 553, 556, 568+ „se poartă numai de gumă şi de piele de vită", 588, 589, 592, 593, 597+ „din ḱéli di porc, díntr-ŭ‿cai̯úş [= bucată de piele]; -i̯úşur^{i} se fac două ^{u}oḱîś", 600, 606, 624, 637, 638+ [!], 640, 652, 654, 659.

^{u}oḱîś; ^{u}oḱíŋcî: 493+ [II] ^{u}oḱîś; ^{u}oḱíŋcă, 533, 536, 540, 550, 557, 559+ nu mai̯ sînt, ^{u}o i̯eşît, 566, 567, 581, 582, 584, 587+ táta ^{n}eu̯ pu̯ártî, 590, 591, 595, 596, 598, 601 - 605, 613, 614, 658.

u̯oḱîś; u̯oḱíŋcâ: 535, 599, 612, 616, 625, 626, 629, 639, 643 - 645, 656, 667.

u̯oḱîś; u̯oḱíŋcî: 608, 609, 611, 617, 618, 620, 622, 634, 635, 648, 650, 662+ „se poartă şi acum [de către agricultori]", 668.

u̯oḱîś; u̯oḱíŋci̯: 615, 627, 628, 631, 647, 663, 665.

^{u}oḱínĉ; ^{u}oḱíŋcâ: 579, 653, 657, 664, 669.

u̯opĉîś; u̯opĉíŋcă: 466, 476, 490.

opḱîś; opḱíŋcâ: 472, 570, 577.

^{u}opḱîś; ^{u}opḱíŋcâ: 482+ „dácî nú, b^{u}ótîş, [făcut] din pielea de la genunchiul vitei, ca un burdú^{u}, şi îl îŋgurḍắ u̯ol^{i}ecúţî", 575, 578.

^{u}oḱîś; ^{u}oḱíŋci̯: 547, 623.

^{u}ot'îś; ^{u}ot'íŋcî: 558, 562.

oḱîś; oḱíŋcâ: 561, 571.

^{u}oḱínĉ; ^{u}oḱíŋcî: 580, 586+ îi̯ mai̯ zíĉi̯-acúm ^{u}opínĉ.

u̯opĉîś^{i}; u̯opĉíŋcạ: 461.

^{u}opĉîś; ^{u}opĉíŋcă: 462.

^{u}opt'ínč; ^{u}opt'íŋcă: 463.

^{u}opḱínč; opḱíŋcî; dọ‿u̯opḱínĉ^{l}: 464+ [H] p^{u}òstolóvi̯, odnó p^{u}ostoló ;dvói p^{u}òstoti̯u̯.

opínĉ^{i}; òpi̯ŋcạ: 465+ [H] p^{u}ostọlẹ́; dva pu̯stọlẹ́.

^{u}opîŋĉ; [ε] ^{u}opíŋcî: 467+ [H] p^{u}òstolẹ́; dva p^{u}ostọlẹ́; mai̯ bílşẹ p^{u}òst^{u}otíu̯.

^{u}opt'ínč; ^{u}opt'íŋcạ: 468+ [II] ^{u}opt'ínĉ; ^{u}opt'íŋcă.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ᵘopĉínĉ; ᵘopĉíŋcâ: 469.
ᵘo̤pĉî́ŝ; ᵘo̤pĉíŋcâ: 470.
ᵘopĉî́ŋŝ; ᵘopĉíŋcâ: 471⁺ [•] opĉî́ŝ; opĉíŋcâ.
ḱ ḱ
ᵘopt′ínĉ; ᵘopt′íŋcâ: 473.
u̯opínč́, [k] u̯oḱínč́; u̯opḱíŋcâ: 474.
ᵘopḱínč; ᵘopḱíŋcă: 475.
ᵘoḱî́ŝ; u̯oḱíŋcâ: 477.
ŝ
ᵘopḱî́ś; u̯opḱíŋcă: 478.
u̯oḱî́ŝ; u̯oḱíŋcă: 480.
ᵘo̤pḱínĉ; ᵘopḱíŋcâ: 481.
ᵘopḱínč; ᵘopḱíŋcă: 483.
u̯opḱínĉ; u̯opḱíŋcă: 484.
u̯opĉî́ŝ; ᵘopĉíŋcî: 485.
ᵘopĉî́ŝ; ᵘopĉíŋcă: 486.
u̯oḱî́ŝ; ᵘoḱíŋcâ: 487.
ᵘoḱî́ŝ; ᵘoḱíŋcî: 488.
t′ ĉ
ᵘopĉî́ŝ; ᵘopt′íŋcâ: 491.
o̤pḱî́ŝ; o̤pḱíŋcâ: 492.
o̤pĉî́ŝ; o̤pĉíŋcâ: 494.
ᵘoḱínĉ; ᵘoḱíŋcă: 495.
u̯oḱíŋŝili [pla.], u̯oḱíŋcâ; u̯oḱíŋŝ: 496.
u̯opî́, [k] u̯oḱî́ŝ; ᵘo u̯oḱíŋcâ; [două] u̯oiḱî́ŝ: 501.
ᵘoḱínĉ; u̯oḱíŋcă: 502.
ᵘoĉî́ŝ; u̯oĉíŋcă: 503.
t′ t′
ᵘoḱî́ŝ; ᵘoḱíŋcâ: 525.
u̯oḱî́ŝ; ᵘoḱíŋcî: 554.
ᵘopĉî́ŝ: 555⁺ [inf. a avut dificultăţi în a formula singularul, repetând forma de plural].
ᵘoḱî́ŝ; oḱíŋcâ: 560.
u̯oĉî́ŝ; u̯oĉíŋcă: 563.
ᵘo̤ḱî́ŝ; o̤ḱíŋcâ: 564.
u̯opḱî́ŝ; u̯opḱíŋcâ: 565.
u̯oĉî́ŝ; u̯oĉíŋcî: 569.
ᵘoĉíŋcâ [sg.]; ᵘoĉî́ŝ: 572.
ḱ ḱ
ᵘopt′î́ŝ; ᵘopt′íŋcî: 573.
t′ t′
opĉî́ŝ; opĉíŋcâ: 574.
ĉ ĉ
ᵘopt′î́ŝ; ᵘopt′íŋcâ: 576.
oḱî́ŝ; oḱíŋcî: 583.
oḱínĉ; ᵘoḱíŋcî: 585.
oḱî́ŝ; u̯oḱíŋcî: 594.
ᵘoḱî́ŝ; ᵘoḱíŋcî: 607.
ᵘoĉî́ŝ; ᵘoĉíŋcâ: 610.
ᵘoḱî́ŝ; ᵘoḱíncî: 619.
u̯oḱî́ŝ; u̯oḱíŋcâ: 621⁺ pantóf agricol [!].
ᵘoḱî́ŝ; ᵘoḱíŋcâ: 630.
u̯oḱínĉ; u̯oḱíŋcî: 632.
u̯oḱínĉ; u̯oḱíŋcâ: 633.
u̯oḱínĉ; u̯oḱíncâ: 636.
ᵘoḱínĉ; ᵘoḱíŋcâ: 641.
u̯oḱínĉ; u̯oḱíncâ: 642.
u̯oḱî́ŝ; u̯oḱíŋcâ sau u̯opíŋcâ: 646.
ᵘoḱî́ŝ; u̯oḱíŋcî: 649.
u̯oḱínĉ; u̯oḱíŋcî: 651.
u̯opínĉ; u̯opíncâ: 655.
u̯oḱínĉ; u̯oḱíŋcâ: 660.
u̯opíŋĉ, u̯oḱíŋĉ; u̯oḱíŋcâ: 661.
u̯oḱî́ŝ; u̯oḱíŋcâ: 666.
oḱínĉ; oḱíŋcă: 670.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-au obţinut mai întâi formele de [sg.] şi în pct.: 518, 531, 566, 586 şi 639.

IV. [F]: Port vechi, bătrânesc: opincile ► I/2: p. 314, pl. G1, fig. 218, p. 315, pl. G2, fig. 225 (666. Negrileşti, Vn.); ► opinci în lucru ► p. 315, pl. G2, fig. 226 (667. Nistoreşti, Vn.). n\ [T]: „Cum se fac opincile din piele de porc (tăiatul porcului)" ► I/1: p. 38-39 (626. Vetrişoaia, Vs.), p. 69-70 (629. Fruntişeni, Vs.), p. 142-143 (636. Cuca, Gl.), p. 231 (645. Adam, Drăguşeni, Gl.); ► I/2: p. 137-138 (663. Pralea, Căiuţi, Bc.); ► II/1: p. 131-132 (612. Puieşti, Vs.), p. 158 (618. Lipovăţ, Vs.), p. 165-166 (619. Olteneşti, Vs.), p. 194-195 (622. Stănileşti, Vs.).

OBIELE, sg.

„pièces de drap pour envelopper le pied avant de mettre les chaussures"

[1499]

I. [Întrebare indirectă] În ce îşi înfăşurau ţăranii partea de jos a piciorului când purtau opinci?

ALM 167; AIS 1559*; NALR / ALRR: Olt. II 297; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 72; Trans. IV MN pl. 137.

II. ᵘoǵéli; ᵘoǵálâ: 498, 499, 512 - 514, 516, 517, 519 - 522, 527, 529 - 532, 534, 539, 545, 549, 579, 600, 606, 623⁺ „se poartă şi colţúnʲ; -ţún", 624, 630, 640, 659.
ᵘoǵéli; ᵘoǵálî: 540, 547, 550, 557, 559, 567, 580 - 582, 584, 585, 587, 590, 591, 594, 596, 601, 603 - 605, 613, 614.
u̯oǵéli; u̯oǵálâ: 599, 609⁺ cu ŝorắḱ, cu ~, 612, 616, 629, 632, 633, 636, 639, 642, 643, 645, 646, 660⁺ ~ di abá, la mocánʲ, 666, 667.
ᵘoǵéli̯; ᵘoǵálâ: 505, 515, 525, 537⁺ „colţún; -ţúnʲ, se pune întâi, sub obiele", 556, 568, 588, 589, 592, 593, 602, 637⁺ ~ di̯ sácᵘ, 638, 664, 669.
u̯oǵéli; u̯oǵálî: 535, 611, 617, 620 - 622, 631, 634, 648 - 650, 658, 662, 668.
ᵘo̤ǵéli; ᵘoǵálâ: 497, 507 - 509, 511, 523, 524, 526, 543, 546, 551, 553.
ᵘoǵéli; ᵘoǵálâ: 479⁺ „la *Margine* [= Marginea], ᵘobǵálâ", 489, 500, 504, 506, 510, 528, 541, 544, 552.
ᵘoǵálâ [sg.]; ᵘoǵélʲ: 542, 652, 654.
ᵘo̤bĝéli̯; ᵘo̤bĝálâ: 469, 470.
ᵘoǵéli̯; ᵘoǵálâ: 477, 548.
u̯oǵéli; u̯oǵálâ: 487, 618.
ᵘod′éli; ᵘod′álî: 558, 562.
ᵘobǵéli̯; ᵘobǵálâ: 575, 577.
ᵘoǵéli; ᵘoǵá: 586, 653.
u̯oǵéli̯; u̯oǵálâ: 625, 661.
u̯oǵálî [sg.]; u̯oǵélʲ: 635, 651.
u̯obĝálâ [sg.]; u̯obĝéli̯ĕ: 461.
ᵘobĝéli̯e; ᵘobĝálă: 462.
ǵ ǵ
ᵘobd′élʲe; ᵘobd′álă: 463.
lʸ ł
ᵘobǵéli̯; obǵálâ: 464⁺ [H] unúţi; odná unúţi̯a; dvi unúţi̯, [I,1] unúĉi; unúĉa.
ł
ᵘobǵéli̯; òbǵálâ: 465⁺ [H] o̤núĉi̯e; ónúĉa.
ᵘobĝálă [sg.]; ᵘobĝéli̯: 466.
ł
u̯obǵéli̯; ᵘobǵáli̯: 467⁺ [H] unûĉî; dvi o̤nûţî; mai̯ bílşĕ ᵘonûţi̯i̯.
ᵘobǵéli̯; ᵘobǵálâ: 468⁺ [forma de sg. a rezultat din: o ~], [II]
ǵ ǵ
u̯obd′álâ [sg.]; u̯obd′éli̯.
ᵘobĝéli [plt.]: 471⁺ [•] ᵘobĝálâ [sg.]; ᵘobĝéli.
d′ d′
ᵘobĝéle̯; ᵘobĝálâ: 472.
ǵ
ᵘobd′álâ [sg.]; ᵘobd′éli̯: 473.
u̯obǵáli̯, [k] u̯obǵéli̯; u̯obǵálâ: 474.
ᵘobǵéli̯; u̯obǵálă: 475.
u̯obĝálâ [sg.]; u̯obĝéli̯: 476.
u̯obǵéli̯; u̯obǵálă: 478.
u̯oǵéli; u̯oǵálă: 480⁺ ~ di pắnură.
ᵘobǵéli̯; ᵘobǵálâ: 481.
u̯obǵálâ [sg.]; u̯obǵéli̯: 482.
ł
ᵘobǵálâ [sg.]; ᵘobǵéli̯e: 483.
u̯obǵéli̯; u̯obǵálâ: 484.
ǵ ǵ
ᵘobd′éli̯; ᵘobd′álâ: 485.
ᵘobĝálă [sg.]; ᵘobĝéli̯: 486.
ᵘobéli, [k] u̯oǵéli̯ĕ; ᵘoǵálâ: 488.
d′ d′
u̯obĝéli̯; u̯obĝálâ: 490.
d′ ĝ
u̯obĝéli̯; ᵘobd′álâ: 491.
o̤bǵéli̯; o̤bǵálâ: 492.
ᵘoǵéli̯; ᵘoǵálâ: 493⁺ [II] ᵘoǵéli̯; ᵘoǵálâ.
obĝéli̯; obĝálâ: 494.
u̯oǵéli̯; ᵘoǵálă: 495.
u̯oǵéli̯; u̯oǵálâ: 496.
u̯oi̯ǵálâ [sg.]; dóu̯_u̯ǵéli̯: 501⁺ în cᵘolţún di̯ lî́nâ şî ~.
u̯oǵéli̯; uoǵálâ: 502.
u̯oĝéli̯; ᵘoĝálâ: 503.
d′ d′
ᵘoǵéli̯; ᵘoǵálâ: 518.
ᵘoǵéli; ᵘoǵʲálî: 533.
ᵘoǵéli; u̯oǵálî: 536.
ᵘoǵéli; u̯oǵálâ: 538⁺ în cî́rpi sau̯ ~.
ᵘoǵéli̯; ᵘoǵálî: 554.
ᵘobĝéli̯; ᵘobĝálî: 555.
ᵘoǵéli̯; u̯oǵálâ: 560.
u̯oǵálâ [sg.]; oǵéli̯: 561.
ĝ
u̯od′éli̯; u̯od′álâ: 563.
ᵘoǵéli̯; ᵘoǵálâ: 564.
d′ ǵ
u̯obǵéli̯; u̯obd′álâ: 565.
u̯oǵéli; oǵálî: 566.
u̯oĝéli; ᵘoĝálî: 569.
ǵ ǵ
ᵘobd′éli; ᵘobd′álâ: 570⁺ „din lână ţesută gros şi bătută la piuă".
oǵéli̯; oǵálâ: 571⁺ colţúnʲ; -ţún: „întâi se puneau colţunii şi pe urmă obielele".

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ᵘoğ́éli̯; ᵘoğ́álâ: 572.
ᵘobd́éli; ᵘobd́álî: 573.
ᵘobd́éli̯; ᵘobd́álâ: 574.
ᵘobd́ệli̯; ᵘobd́álâ: 576.
u̯obǵálâ [sg.]; ᵘobǵélẹ: 578.
oǵéli̯; oǵálî: 583.
ᵘoǵálî [sg.]; ᵘoǵéli̯: 595.
ᵘoǵélẹ; ᵘoǵálâ: 597⁺ călţún;
-ţúnⁱ şî ~.
ᵘoǵálî [sg.]; ᵘoǵệli: 598.
ᵘoǵi̯éli; ᵘoǵálî: 607.
u̯oǵéli; u̯oǵálî: 608⁺ cu šoráḱ;
-ráp şî cu ~.
ᵘoğ́ệli̯; ᵘoğ́álâ: 610.
u̯oǵálâ [sg.]; u̯oǵéli̯: 615.
ᵘoǵálî [sg.]; u̯oǵéli: 619.
u̯oǵálâ [sg.]; u̯oǵệli̯: 626.
u̯oǵéli; u̯oǵálạ: 627.
u̯oǵálâ [sg.]; u̯oǵéli̯: 628.
ᵘobi̯álâ [sg.], [k] ᵘoǵálâ; ᵘoǵéli̯:
641⁺ di abá.
u̯oǵéli̯; u̯oǵálâ: 644.
u̯oǵéli; u̯oǵálạ: 647.
u̯obẹálâ [sg.]; u̯obéli̯: 655.
u̯oǵálâ [sg.]; u̯oǵệli̯: 656.
ᵘoǵélẹ; ᵘoǵálâ: 657.
u̯oǵéli; u̯oǵálî: 663.
u̯oǵéli; u̯oǵálạ: 665.
ᵘoǵéle; ᵘoǵálă: 670.

III. În afara situaţiilor consemnate ca atare, s-a obţinut mai întâi forma de [sg.] şi în pct.: 479, 556, 577, 588, 591, 614, 629, 630, 640, 648, 662, 666 şi 667. În unele pct., substantivul a fost precedat de prep. în, preluată din enunţul întrebării (617) sau de prep. cu, sugerată de o altă formulare a acesteia (467, 608, 609, 612 şi 618).

GURGUI (la opincă), pl.

„bout relevé des chaussons paysans"

[1500]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la partea întoarsă, din faţă, a opincii?

NALR / ALRR: Olt. II 298; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV 488; Trans. IV 545.

II. gurgúi̯; -gúi̯i: 466, 477, 485, 487, 489, 493⁺ [II] gu̯rgúi̯; -gúi̯i, 497 - 500, 502, 504, 507, 508, 510 - 513, 516, 517, 520, 521, 523, 524, 526, 528, 532, 533, 535, 540, 544 - 549, 552, 554, 557, 559, 562, 564, 573, 575, 576, 599, 601, 618, 620, 623, 627, 643.
gurgúi̯; -gúi̯i̯: 471⁺ [•] gurgúi̯; -gúi̯i, 478, 481, 491, 494, 505, 514, 515, 522, 525, 527, 530, 537⁺ un‿~; dóu̯â ~, 556, 560, 561, 566 - 568, 571, 597, 598, 606⁺ „cusătura de deasupra se cheamă creástă; crésti", 609, 610, 612, 621, 625⁺ [ε], [D], 638.
gurgúi̯; -gúi̯urⁱ: 492, 506, 509, 518, 519, 529, 531, 550, 551, 613⁺ [•] gurgúi̯i [pl.], 619.
gurzúi̯; -zúi̯i: 581, 582, 584, 586, 591, 603, 658.
gurgúi̯; -gúi̯i: 536, 596, 607, 616, 648.
gurgúi̯; -gúi̯ẹ: 472, 570, 574, 577.
gurzúi̯; -zúi̯i̯: 569, 585, 588, 594.
gurgúi̯ᵘ; -gúi̯i: 631, 633, 652, 654⁺ [σ].
gurgói̯; -gọ́åi̯ĕ: 462, 463.
gurzúi̯; -zúi̯urⁱ: 592, 602.
gurgúi̯ᵘ; -gúi̯i: 604, 645.
gurgúi̯ᵘ; -gúi̯urⁱ: 615, 637.
gurgúi̯ᵘ; -gúi̯i̯: 624, 655.
gurgói̯; -gu̯ái̯i̯: 461.
gurgúi̯u [a.]; gọrgúi̯ŕ: 464⁺ [H] mᵘórĉọc; dvi mᵘórsḱi̯, [I,1]navívoroḱ.
[ε] gîrgúi̯; gurgúi̯uŕ: 465⁺ [H] ĝóbuc, ǵi̯ópḱi̯.
gurgúi̯; -gúi̯i̯ [!]: 467⁺ [H] ńi̯ế ǵóbuc (cum a spus [•]) mᵘóŕşᵛĉọc; dva mu̯óŕşᵛḱi.
gurgói̯; -gᵘái̯i̯: 468⁺ [II] gurgói̯; -gọái̯i.
gurgói̯; -gu̯ái̯i̯: 469.
gurgói̯; -gọái̯ẹ: 470.
gurgói̯; -gọái̯i̯: 473.
gurgúi̯; gu̯rgúi̯i: 474.
gu̯rgúi̯; -gúi̯ĕ: 475.
gurgúi̯; -gúi̯ệ: 476.
gurgúi̯; -gúi̯i: 479.
gurgúi̯; -gúi̯ă: 480.
gu̯rgúi̯; [!] gurgúi̯urⁱ: 482.
gurgói̯u [a.]; -gu̯ái̯i̯: 483.
gurgói̯u [a.]; -gọái̯i̯: 484.
gurgói̯; -gọ́ái̯e: 486.
gurgúi̯; gu̯rgúi̯i̯: 488.
gurgúi̯; -gúi̯ẹ: 490.
gọrgúi̯; gu̯rgúi̯i: 495.
gurgúi̯u [a.]; -gúi̯i̯: 496.
gurgúi̯u [a.] [!]; -gúi̯i: 501⁺ „două ~".
gurgúi̯; -gúi̯ĕ: 503.
gurgúi̯u [a.]; -gúi̯: 555⁺ [plf.], ~ [la] ᵘotí̂şi̯.
gurgúi̯i̯ [sg.]; gu̯rgúi̯i: 563.
gu̯rgúi̯; -gúi̯i̯: 565.
gurgî́i̯; -gî́i̯ĕ: 578.
gurzói̯; -zᵘọ́i̯ẹ: 579.
gurzói̯; -zu̯ái̯i: 580.
gurzúi̯ [!]; -zắi̯i: 583.
gurzúi̯ᵘ; -zúi̯i̯: 593.
gurgúi̯; ~: 608.
gurgúi̯u̯; -gúi̯i: 617.
gu̯rgúi̯; gurgúi̯i̯: 626.
gurgúi̯ᵘ; -gúi̯i: 628.
gurgúi̯ᵘ; -gúi̯, [ρ] -gúi̯urⁱ: 635.
gurgúi̯ᵘ; -gúi̯i: 639.
gọrgúi̯; gurgúi̯i: 646.
gurzúi̯ᵘ; -zúi̯: 659.
gurzúi̯; -zúi: 660⁺ „două ~".
gurzúi̯ᵘ; -zúi̯i: 662.
gurzúi̯ᵘ; -zúi̯i: 666.
gurgúi̯u ᵘoḱí̂şi̯; gurgúi̯urⁱ: 538.
gurgúi̯u ᵘoḱí̂şiᵘ; gurgúi̯i: 622.
gurzúi̯u u̯oḱíṇĉi; gurzúi̯i: 661.
gurgúi̯; -gúi̯i, cri̯ástâ; crệsti: 543, 553.
gurgúi̯; -gúi̯i, crẹástâ; crⁱésti̯: 589.
gurgúi̯; -gúi̯i, cri̯ástî; crⁱésti: 590.
gurzárⁱ; -zári: 558.
gurzárⁱ; -zári̯: 572.
vîrzóg; -zu̯áĝi: 664.
vîrzóg; -zu̯áĝi: 669⁺ [anchetatorul a auzit termenul şi la alţi localnici].
gurzán; -záni̯: 587.
[ε] burzọ́i̯; -zu̯ái̯i: 657.
vîrv; vî́rvurⁱ: 605, 614.
vî́rfᵘ; vî́rfurⁱ: 641.
vî́rf; vî́rfurⁱ: 649.
vî́rvu ᵘoḱí̂şi; vî́rvurⁱ di ᵘoḱí̂ş: 595.
vî́rvu ᵘoḱí̂şi: 629.
vî́rvu u̯oḱí̂şii̯; vî́rvurⁱ: 644.
vî́rvu u̯oḱí̂şi; vî́rvurⁱ: 647.
vî́rfu u̯oḱí̂şi; vî́rfurⁱ: 650.
vî́rfu ᵘoḱínĉi; vî́rfurⁱ: 651.
vî́rvu u̯oḱí̂şi̯: 656.
vîrv di ᵘoḱíṇĉâ, vî́rvu ᵘoḱí̂şi, gurgúi̯; -gúi̯i: 630.
vî́rfu [a.], [ρ] gurgúi̯; -gúi̯i: 632.
vîrf, [ρ] gurgúi̯ᵘ; -gúi̯i: 640.
vîrf, [ρ] moţoflíc; -flícurⁱ: 653.
nasᵘ; násurⁱ: 667.
nasᵘ, násu‿u̯oḱí̂şi; násurⁱ: 665.
nas, [σ] gurgúi̯u ᵘoḱí̂şii̯; násurⁱ, gurgúi̯i̯: 611.
násu u̯oḱí̂şi, gurzúi̯ᵘ; -zúi̯i: 663⁺ [(2) a fost obţinut după răspunsul, identic, al unui inf. ocazional].
[ε] násu la u̯oḱíṇĉâ, [ρ] bótu [a.]; bóturⁱ: 636.
cri̯ástâ; crệsti, gurgúi̯; -gúi̯urⁱ: 541.
cri̯ástâ; crésti, gurgúi̯; -gúi̯i: 539, 542.
crẹásta u̯oḱínŝii̯; crésti̯, gurgúi̯; -gúi̯i: 600⁺ „sunt şi cu ~" (2).
bot, [k] vî́rfu u̯oḱínĉi: 642.
moţᵘ; móţurⁱ: 668.
ĉoc; ĉócurⁱ: 670.
guẑ; gúẑurⁱ: 534.
?: 634⁺ sfî́rla ŝéi̯a? [inf. declară că nu a purtat niciodată opinci].

III. În pct. 655 s-a obţinut mai întâi forma de [pl.].

IV. [F]: Vezi, sub IV, la MN [1498] „Opinci", PL. 313.

ÎNCĂLŢĂMINTE

„chaussures"

[1507]

I. [Întrebare indirectă] Cum ziceţi cu un cuvânt la tot ce încalţă omul?

NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. III 636; Munt. Dobr. IV MN, p. 78; Trans. IV MN pl. 138.

II. îṇcălţămínti: 476, 480, 489, 497 - 499, 502, 504, 506 - 514, 516 - 518, 520 - 524, 526 - 536, 539 - 546, 550 - 552, 557, 564, 567, 580 - 582, 584, 585, 587, 591, 594 - 596, 599, 601 - 609, 611 - 614, 617 - 622, 624,

627+ [ɛ], 628 - 630, 633 - 636, 639 - 641, 643, 644, 646 - 653, 655, 656, 658, 659, 662, 666, 667+ [ɛ], [ρ] ḣir-ar u̯oḱíncâ, bocánc^u, 668.
înçălțăminți: 505, 515, 525, 556, 561, 572, 579, 588, 589, 592, 593, 616, 625, 637, 638, 661, 664, 669.
înçălțăminți: 547, 615+ [ɛ], 623, 631, 632, 654+ [spontan:] mai̯ múlti înçălțămint, [k] încălțăminti, 665.
înçalțaminti: 475, 479, 487.
înçălțăminte: 470, 472.
înçălțămintʸi: 558, 569.
înçălțăminte: 657, 670.
înçălțăminți: 660, 663.
înçalțamintʹi: 461.
înçălțămintʹĕ: 462.
înçălțămińtʹĕ: 463.
înçălțămínți: 464+ [H] ábu, [l,1] ^uóbu.
înçalțamínți: 465+ [H] óbu^h.
înçalțamintʸi: 466+ [*] şcrâbi 'încălțări rele'.
înçălțămínți: 467+ [H] ubóva.
înçalțaminți: 469+ [*] încălțămintʸi.
înçălțaminti: 474.
înçalțaminti: 478.
înçalțamintʸi: 481.
ançalțăminti: 482.
înçălțămintʸia [a.]: 483+ ~ c^uō [ɛ] còmpli̯éctă, [primul răspuns:] [ɛ] tăt čī [ɛ] či-ncáltă, sau̯ îmbrácâ, tăt?.
înçălțămintʸi: 486.
înçălțamintie: 488.
înçalțamínče: 490.
înçălțăminti: 493+ [II] înçălțăminti, înçălțắi.
înçalțămínči: 494.
înçalțaminte: 495.
înçălțăminti: 496.
înçălțăminti: 501.
înçălțămínči: 503.
^iînçălțăminti: 519.
înçălțămintʸi: 554.
înçălțăminți: 555.
înçălțămintʹi: 565.
înçălțămintʸi: 574.

încălțămínči: 610.
înçalțăminti: 626.
înçălțăminti: 642.
înçălțăminti, înçălțắr^i: 537, 598+ ~ sau̯ ~, 600+ [D] (2): ~, ^uo păréḱi di-ncălțắr^i.
înçălțăminti, [V] înçălțắr^i: 471+ [II] înçălțăminti, [V] înçălțắr^i.
înçalțamintʹi, înçalțắr^i: 473.
înçălțămintʸi, [σ] înçălțắr^i: 484+ [II] înçălțămintie.
înçălțăminți sau̯ înçălțắr^i: 568.
înçălțăminte, înçălțắr^i: 577.
înçălțăminti, di-ncalțát: 559.
înçălțăminti, di-ncălțát: 586.
înçălțắr^i: 492, 500, 553, 560, 566, 571, 573, 583, 645.
încălțắr^i: 549, 575.
înçalțắrʸ: 477.
înçălțắri: 563.
înçălțắr^i: 570.
înçălțắr^i: 576.
înçalțắr^i: 578.
?, înçălțắr^i: 590.
înçălțắr^i; înçalțári: 597.
înçălțắr^i; înçalțári, [D], [R] înçălțăminți : 538.
înçălțắr^i; înçalțári, [D] înçălțăminți: 548.
înçălțắr^i, înçălțămintʸi: 562.
înçălțíi: 485, 491.
mai̯ múlti-ncălțắi: 468+ [II] înçalțắi.

CATRINŢĂ³

„cotte (de deux pièces)"

[1514]

I. [Întrebare indirectă] Dar la una făcută din două bucăţi (una în faţă şi alta în spate)? (Vezi î. 1512, h. 483).

Cf. ALRM II s.n. 1002; NALR/ALRR: Olt. III 305; Mar. IV MN pl. CXXV; BAn. III 510; Munt.Dobr. IV 496; Trans. IV 549.

II. catrínță; ~: 489, 497, 500, 507 - 510, 513, 517, 519, 520, 524, 528, 539, 541, 544, 546.
catrínțî; -trínț: 536, 540, 599+ ∞, 613+ ~ cu dóuî foi, 632+ [ɛ], [a văzut] „la serbări", 634+ „a văzut la Sângeorz".
catrínțâ; -trínț: 505, 506, 523, 527.
catréntâ; ~: 545, 621+ ∞ „se poartă fústî, făcută dim_matérii".
catrínțâ; cătrínț: 578.
catréntâ; -trént: 628.
catrínțâ: 629.
catréntâ; -trént: 636.
catríntâ; -trínț: 640.
catrínțâ; -trínț sau̯ fótâ; fóti: 522.
catrénțî sau̯ fótî; ~, fóți: 620.
tot catrínță, foi: 660.
fótâ; fóti: 498, 499, 504, 511, 512, 516, 521, 529, 534, 542, 551, 552, 643, 645+ [inf. a răspuns nesigur, a văzut la şcoală], 653+ [a văzut] „la serbări".
fótî; fóti: 557, 559+ ∞, îm_párția múntilu, 581+ ∞, 582, 584+ ?, ∞, [ɛ], 585+ ∞, 602+ ∞ „nu se poartă în sat; doar elevele au la şcoală şi la căminul cultural", 604+ ∞, 605+ „s-a purtat [mai demult]", 662+ [*] [V].
fótâ; fóți: 514, 525, 560+ ∞, 568, 589, 593+ ∞, 616+ „purtau bunicile".
f^uótâ; f^uóti: 493+ ∞, „au mai apărut mai pe urmă, purtau fetele pe la vreo parádâ, dar bătrânele nu purtau" ; [II] ∞, [V] zádiii; zádii [se purtau când era inf. flăcău], 496+ nu pre sînt, 646, 659.
fótâ; fot: 518, 526+ [ɛ], 532, 543.
fóti [pl.]: 573+ ∞, î_Ardéal, 627+ [V], 631+ ∞.
fótâ: 625, 644.
f^uóți; ~: 637, 652.
f^uótâ; f^uóți: 638+ [inf. ştie] „de la şcoală, de la serbări", 661+ [*].
fóți [pl.]; fótâ: 475+ „poartă unele fete; le aduc de pe undeva".
∞, f^uótʸi [pl.]; f^uótâ: 478.
fuóti [pl.]; f^uótâ: 480+ [inf. a văzut în Banat], spinița; spinit „erau cum se fac acuma foile la femeile tinere: fústi, iar femeile bătrâne purtau lungi şi încrețite" [cam cum au căldărărițele].
∞, f^uótâ: 481+ i-ardeleniáscâ.
fótâ; fóți: 501+ s-^uo făcút amú, din tinir^iétu ista, cári mă̆i žuácâ la [ɛ] concúrsurli iéstia aşá, cári au.
f^uótâ; fot: 530.
fótî; fótʸi: 558.
f^uótâ; fuótʸi: 565+ rar, cîtʹi úna, dácâ au; „se spune f^uótâ şi la catrințele cumpărate, cu fir".
fótî; fot: 583+ [?].
fótâ: 615.
∞, fóți [pl.]; fótâ: 626+ [a văzut la serbări, la televizor].
f^uóti [pl.]; f^uótî: 649.
f^uótâ; f^uótʹi, [R] zádʹiĝi: 491+ „din două bucăți prinse între ele" (1), „de la artizanat" (2).
fótî; fót, [V] zádii; zắdii: 566.
∞, fóți, zavélš [pl.]: 571+ „în Oltenia, Argeş".
∞, fótʸi [pl.]; fótâ, dʹiminéĝ [pl.]: 576.
fótî cu fónti: 668.
∞, zádʸi; ~: 468+ „se poartă în Ardeal"; [II] ∞, zádi; zắdii, 469+ sâ puórtâ pin Ardeál; [*] [σ] zádʸī „nu se poartă, mai vin din Ardeal".
∞, zắdʹii [pl.]; zádʹi: 461+ „numai în Ardeal se poartă".
∞, zádiie; zádii: 470+ „se poartă în Ardeal".
∞, [R] zádʹi; ~: 473.
∞, zádii^i: 474+ ~, ^uor cum ?, „în Ardeal sunt".
∞, zádeii; zắdii: 482+ pī_Ardiál.
zádʹī: 484+ am_făcút ieu la copḱilíță, lă fietíță, am_văzút pin ă t^ielivizuắrâ; [II] ∞, zádʹiĕ; zắdii [a auzit în Ardeal].
zádʹi; zắdʹi: 485+ rar, dʸi-ntîmpláre-aşắ, dʹi sărbătuári, „sunt aduse de pe la Bârgău, Bistrița".
zádʹiĝe; zádʹiĝi: 490.
∞, zádi: 502+ „la munte, la Maramureş".
záĝiii; záĝii, záĝi: 503+ „s-au purtat mai demult în sat; se mai poartă rar".

zádii; zádii̯: 550+ „şi cu flori, fir".
zádʹi̯; zắdii̯: 554+ [au fost demult; când era inf. tânăr numai una purta].
zádʹii̯ [pl.]; zádʹii̯i: 562.
zádii̯ [pl.]; zádii̯i: 564.
∞, zád′ii̯ĕ; zắdii̯, [R] fᵘótă; fᵘót′e̯: 486+ „dintr-o bucată, dar mai mult în flori".
fᵘoi̯ [pl.]: 630, 635.
fᵘoi̯ [pl.]; fu̯ái̯i: 614+ [nu este în localitate, dar inf. cunoaşte obiectul din localitătile din împrejurimi].
foi̯ [pl.]; fu̯ái̯i: 641+ [a văzut] „la şcolărițe".
∞, ?, foi̯ [pl.]: 656.
[ε] foi̯, fóti [pl.]: 633.
∞, dʹiminét̯ [pl.]; [ε] dʹimine̯áțâ: 471+ „în Ardeal".
∞, dimine̯áțâ: 472+ ~ şî dinapói̯.
∞, diminétⁱ [pl.]: 670+ [•] ~.
∞, velinți; ~: 590.
velinți; -linț: 598.
peştimán; -máni: 549.
peştemán; -mánî: 603+ ~ din du̯óu̯â foi̯.
fúştâ; fuştʹⁱ: 515.
béti [pl.]; bétî: 535.
∞, [ε] pestélĉ [pl.]; pestélcî: 586+ la Banát şî-n ᵘOlténii̯a.
?, ∞: 463, 464+ [H] ∞, 467+ [H] ∞, fóți; dvi fókⁱ; mai̯ bílşę fot, 647+ la Tófli̯a [se spune] catrinți, 657.
∞: 462+ zád′ĕ în Ard′él′ şî pîndătúr̆, 465+ [H] aşẹ în ardʹi̯ál şî-m potóni̯a [se poartă], 477, 479, 483+ nu, nu-i̯, nu-i̯; aşéi̯e sî ki̯ámă [ε] ardʹili̯anéştʹi̯ nú ştʹi̯u cum fócu-i̯ spúni̯; la noi̯ nú-z‿dę-aşéli̯, 487+ „diminⁱét le spune de pe la Dorna încolo" [a fost la lucru când era flăcău], 492, 494, 495, 533, 553, 555+ ásta núma-m‿Banát, 561, 563, 567+ „numai acum, la elevele de şcoală, când merg la dansuri", 569, 570, 574, 575, 577, 579, 587+ núma la nați̯onáli, la ti̯átrurⁱ, 588, 591, 592, 594, 595, 607, 610, 622, 658, 663, 664, 665+ [inf. a văzut în Oltenia], 666, 667, 669.
∞, ?: 466, 476+ „este pe la Ardi̯ál", 488, 531, 537, 538, 547, 548, 556, 572, 580, 596, 597, 600, 601, 606, 608, 609, 611, 612, 617 - 619, 623, 624, 639, 642, 650, 651, 654.
?: 648, 655+ la mocánⁱ.

III. Apariția, paralelă, a formelor de [sg.] şi [pl.] se datorează automatismului anchetei; vezi, însă şi formularea întrebării în Chestionar.
În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a înregistrat mai întâi forma de [pl.] şi în pct.: 560, 584, 593, 605, 638, 643, 645, 646.

ALB, pl.

„blanc"

[1516]

I. [Întrebare indirectă] Cum e varul la culoare?

ALR II s.n. 1213; ALRM II s.n. 1031; ALF 135; AIS 1575; ALPI 25; ALA 229; ALC 273; ALCo 654; ALB 867; ALJA 1551; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. III 644; Munt.Dobr. IV 498; Trans. IV MN pl. 139.

II. alb; alǵ: 489, 497 - 500, 504 - 530, 532, 535, 536, 539 - 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 567, 570, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 586, 588, 590, 591, 594 - 598, 600, 601, 604, 605, 608, 609, 611, 612, 618 - 621, 623, 625 - 627, 630, 631+ ca váru [!], 632, 634 - 636, 638+ „doi cai: balánⁱ", 642 - 645, 647, 648, 649+ [••] alǵ [pl.], 652, 653, 657, 660, 662, 663+ aşă vreț [!] [cu referire la fonetismul formei de pl.], 664, 666 - 668.
alb; albⁱ: 472, 534, 550, 557, 558, 562, 566+ [•] alǵ, 571, 584, 592, 622, 629, 639, 654, 655, 669, 670.
alb; albⁱ, alǵ: 533+ [D] [pl.] (2), 538+ [k] [pl.], 559+ [ρ], 580+ [k] [pl.], 582+ [ρ], 587, 589+ [k] [pl.], 599, 602+ [k] [pl.], 606+ [k] [pl.], 613+ [F] [pl.] (2), 628, 640, 641, 651+ [k] [pl.], 658, 661+ [B] [pl.] (2).
albᵘ; alǵ: 603, 614, 615, 617, 637, 646, 659.
alb; alĝ: 569, 572, 610.
albᵘ; alǵ: 593, 656, 665.
alb̦; alb̦ⁱ: 479, 496.
alb; alʹǵ: 574, 578.
ᵃ̆alb̦ʿ; alb̦ĝ: 461.
alb̦ᵘ; alb̦ĝ: 462.
alpʰ; alpt′: 463.
ał̦pʰ; ălpⁱ/ʰ́: 464+ [H] bílʹi; dva bíli̯e, odi̯én papír bílⁱi̯, [I, 1] bilⁱi̯; bílʹi.
alb̦; alb̦ᵘ: 465+ [H] kín bílⁱi̯ sau̯ şîmâl; dva cóńi bíli̯.
alb̦, albⁱ; albĝ: 466.
ălb̦; ălʹǵ: 467+ [H] bíli cîń; dva cóńi bîlʹi.
ᵃ̆alb̦; alʹt′: 468+ [II] alb̦; albⁱ, albǵ, alǵ.
alb̦; albĝ: 469+ [•] alb̦; doi̯ cai̯ alʹd′.
albᵘ; alᵇĝ: 470.
alb; albĝ, [R] albⁱ: 471+ [•] alb; albĝ.
alb̦ʿ; alᵇǵ: 473.
ʰalb̦ʿ; ᵘalʹǵ: 474.
albʿ; alʹǵ: 475.
alb; alᵇĝ: 476.
alb̦ᵘ; alʹǵ: 477.
alb̦; alʹǵ: 478.
ᵘalb̦ⁱ; alʹǵ: 480.
alb̦ʿ; alb̦ⁱ: 481.
alb̦ʰ; alʹᵖḱ: 482.
ᵃăłb̦ᵘ; tot ᵃálǵi̯: 483+ [primul răspuns:] cum îi̯? ᵃălbâ? lă coru̯ári?.
ᵃălb̦; ălb̦ⁱ: 484+ [II] alb̦î; alᵇǵ.
ᵃ̆ălb̦; alĝ: 485.
alb̦ᵘ; albĝ: 486.
alb̦ʰ; alǵ: 487.
ᵃalb̦ʰ; alʹǵ: 488.
albʿ; alᵇĝ: 490.
albʿ; albⁱ, [k] albĝ: 491.
alb̦; albⁱ, alǵ: 492.
alb̦ʿ; alb̦ⁱ, [ρ] alʹǵ: 493+ [II] albᵘ; alǵ.
alb̦; alᵇĝ, alĝ: 494.
ałbᵘ; alʹǵ: 495.
ᵘalb̦; alʹḱ: 501.
alb̦ᵘ; albⁱ, alǵ: 502.
alb̦ᵘ; alʹĝ: 503.
alb; alǵ: 531.
alb; ali̯ǵ: 537.
ᵘălb̦ʿ; álb̦i: 554.
ᵘalb̦; ᵘalb̦ⁱ, [ρ] alʹĝ̦: 555.
ᵘalb̦ʰ; alʹĝ: 563.
albᵘ; alǵ: 564.
ᵃ̆alb̦ʿ; ᵃalpʰ́, [k] ᵃalĝ: 565.
albʿ; alʹǵ: 568.
alb; ald′: 573.
alb; ald′: 576.
alb; álbi: 607.
alb; alǵ, albⁱ: 616.
albᵘ; alǵ: 624.
ălb; -: 633.
albᵘ; alǵ: 650.

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la țesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

ALBĂ, pl.

„blanche"

[1517]

I. [Întrebare indirectă] Ce culoare are hârtia asta? (INDIC.).

ALF 553, 568; AIS 1575; ALCo 668; ALB 867; ALJA 1551; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt.Dobr. IV MN, p. 92;

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Trans. IV MN pl. 139.

II. álbâ; álbi: 489, 492, 497 - 500, 504, 507 - 513, 516, 517, 519 - 524, 526 - 529, 531, 532, 534, 539, 541 - 547, 549, 551 - 553, 568, 599, 608, 618, 620 - 622, 627 - 630, 632, 639 - 646, 654, 660, 666.
álbâ; álbi̯: 471, 473, 477, 487, 491, 505, 506, 514, 515, 525, 533, 535, 537, 538, 556, 560, 561, 564, 574 - 576, 579, 588, 589, 592, 593, 595, 600, 606, 609, 610, 625, 626, 637, 638, 653, 656, 659, 661, 664, 669.
álbî; álbi: 536, 550, 558, 562, 566, 567, 569, 573, 580 - 582, 584, 587, 590, 591, 596, 598, 601 - 605, 607, 611, 613, 614, 617, 623, 631⁺ tot ~, 647, 648, 650, 651, 658, 662, 668.
álbâ; álbe̯: 470, 472, 481, 494, 530, 570 - 572, 577, 578, 597, 616, 624, 636, 655.
álbî; álbi̯: 540, 557, 559, 583, 586, 594, 634.
álbă; álbe̯: 466, 486, 502, 565, 612.
álbă; álbi̯: 469⁺ [*] álbâ; álbi̯, 475, 478, 480, 548.
álbî; álbe̯: 585, 635, 649.
álbâ; álbe: 462, 670.
álbâ; álbi̯: 479, 663.
álbă̦; álbe̯: 490, 503.
álb̦ắ; ắlbi: 461.
álbă; álbe: 463.
álbî; álbi̯: 464⁺ [H] bíla; dvi bíli̯.
ắlbâ; álbi̯: 465⁺ [H] bíla; bíli̯.
ắlbî; álbi̯: 467⁺ [H] bíla; bíli̯.
ᵃálbâ; álbi̯: 468⁺ [II] álbâ; álbi̯.
álbâ; ʰálbi̯: 474⁺ tot ~; tᵘo‿~.
álbă; álbi: 476.
ᶩálbî; álbe̯: 482⁺ şî ~ i̯ésti.
ᶩáɫbă; álbi̯e̯: 483.
[ρ] ắlbâ̆; álbi̥: 484⁺ [primul răspuns:] gălbíi̯e̯, [II] álbă; álbi̯e̯, álbi.
álbă̦; álbi̯ẹ̆: 485.
ᵃálbă̦; ᵃálbe̯: 488.
ᵃálbâ̦; álbi̯: 493⁺ [II] álbâ; álbi̯.
álbâ; álbe̯: 495.
ᶩálbâ; ᶩálbi̯: 496.
álbă; álbe̯: 501.
álbâ; álgi: 518.
ᶩắlbî; álbi̯: 554.
álbâ̦; álbi̯: 555.
álbâ̦; álbi̯: 563.
álbâ̦; álbi̯: 615.
álbî; álbi: 619.
álbâ; -: 633⁺ tot ~.
albᵃ̂; álbi: 652.
álbâ; álbe: 657.
álbâ̦; álbi̯: 665.
álbă̦; álbi: 667.

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

VERDE, pl.

„vert"

[1518]

I. [Întrebare indirectă] Cum e iarba primăvara... (la culoare)?

WLAD 13; cf. ALR II s.n. 1389; ALRM II s.n. 1034, cf. 1152; ALF 1378; AIS 1578; ALG 1089, 1090; ALA 1210; ALC 1255; ALB 608; ALFC 245; ALJA 1556; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 92; Trans. IV MN pl. 140.

II. vérdi; verz: 499, 509, 511, 517, 534, 536, 539, 540, 545, 546, 550 - 552, 558, 562, 566, 568, 569, 580, 582, 584, 587, 590, 596, 601, 607, 608, 614, 621, 636, 639, 643, 645 - 648, 650, 651, 653, 658, 662, 663, 668.
vérdi; verẓ: 497, 498, 507, 508, 512, 513, 518, 520, 521, 523, 527, 531, 532, 549, 602, 618, 628, 629, 634, 644.
vérdi; verḍ: 516, 519, 522, 526, 541 - 543, 547, 599, 617, 623, 624, 627, 656.
vérdi̯; verz: 533, 561, 571, 588, 592, 593, 595, 600, 606, 620, 637, 640, 661.
vérdi; verḍᶻ: 529, 553, 605⁺ [II] verz [pl.], 609, 619.
vᶦérdi; vᶦerz: 567, 585, 591, 594, 613.
vérde̯; verz: 472, 538, 666, 667.
vérdi; ve̯rz: 504, 506, 510, 528.
ve̯rdi; verz: 557, 559, 581, 659.
vᶦérdi̯; vᶦerz: 575, 579, 586, 638.
vérdi̯; verḍ: 537, 622, 625.
vᶦérdi̯; verz: 560, 583, 589.
vérdi; verzᶩ: 603, 642, 660.
vérdi; –: 604, 616⁺ ~-ŋḱís [sg.], 633.
vérdi; verzᶦ: 641, 654, 665⁺ [pl. pronunţat emfatic].
vérdi̯; verzᶦ: 657, 664, 669.
vérdi̯; verz: 471⁺ [*] vérdi; verz, 626.
vᶦérdi; vi̯erḍ: 488, 555.
vérdi; verz: 489, 598.
vérĝi̯; vᶦerd: 490, 491.
vérdi̯; verẓ: 505, 612.
vérdi; vᶦerz: 630, 635.
vi̯érd́i̯; vi̯erḍ: 461.
vi̯érd́e̯; vi̯erdᶦ: 462.
vérd́ĕ; vi̯ĕrt: 463.
vérdi̯; vᶦert: 464⁺ [H] zaláńi; dva zalḗńi, [I,1] zḗli̯áńi̯i.
vérdi̯; vi̯ért: 465⁺ [H] zḗlḗńi; travá zelḗna; zelḗńi̯e.
vérdi̯; vi̯erḍᶻ: 466.
vi̯érdʸi; vi̯ĕrt: 467⁺ [H] zălḗńi; dva zḗlḗńi; zălḗń.
vérdi̯; vi̯ertᵉ̆: 468⁺ [II] vérdi̯; vi̯erḍ.
vérdi̯; verḍᶻ: 469⁺ [*] vᶦérdi̯; vi̯erḍ.
vérdi̯; verḍ: 470.
vérd́i̯; verḍ: 473.
vi̯érdi; vi̯ĕrḍ: 474.
vérdi; vi̯erḍ: 475.
vérdi; vᶦerḍᶻ: 476.
vi̯érdi; vi̯erḍ: 477.
vérdi̯; vi̯ĕrḍ: 478.
vérdi; vᶦerḍᶩ: 479.
vérdi; vi̯ĕrtˢ: 480.
vérdi̯; vᶦerḍ: 481.
vérdi; vi̯erḍ: 482.
vérdi̯e̯ᵉ̆; vi̯ertᶩ: 483.
vérdi̥; vi̯erḍ: 484⁺ da-ŋḱíş [copacii = de culoare verde închis], [II] vi̯érdi̯e; vi̯erḍᶦ.
vérd́i̯ᵍ̂; vi̯erẓ: 485.
vᵉérd́i̯; vᶦerḍ: 486.
vi̯érdi; vᶦerḍ: 487.
vérdi̯; verẓ: 492.
vᶦérdi; vᶦert: 493⁺ ~ buratsî́i̯i̯ [sgf.], [II] vᶦérdi̯; vᶦerẓ.
vérĝi̯; verḍ: 494.
vérdi̯; vi̯erḍᶦ: 495.
vérdi; vᶦerḍ: 496.
vérdi; verz: 500.
vᶦérdi̯; vi̯erḍ: 502.
vérd́i, vérĝi; vᶦérḍᶻᶩ: 503.
vérdi; verḍ: 514.
vérdi̯; verz: 515.
vérdi; verḍᶻ: 524.
vérdi̯; verẓ: 525.
vérdi; vᶦerḍ: 530.
vérdi̯; verḍᶻ: 535.
vérdi; verẓ: 544.
vérdi; verḍ: 548.
vᶦérdi̯; vᶦert: 554.
vᶦérdi̯; vᶦerḍ: 556.
vérd́iᵍ̂; vi̯erẓ: 563.
vᶦérdi; vᶦerz: 564.
vi̯érd́i̯ᶻ̂; vi̯erḍ: 565.
vᶦérde̯; vᶦerḍ: 570.
vérd́i̯ᵍ̂; verz: 572.
vérdi; verẓ: 573.
vérdʸi; –: 574.
vérd́iᵍ̂; verẓ: 576.
vᶦérde̯; vᶦerḍ: 577.
vérde̯; verzᶩ: 578.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

vẹrde; verz: 597.
vẹ́rđị; verḍ: 610.
vérdẹ; verz: 611.
vᶦérdi; vᶦerḍ: 615.
vérdị; verz: 631.
vérdị; verz: 632.
vᶦérdi; verz: 649.
vẹrdi; vᶦerz: 652.
vẹrdi; verḍ: 655.
vérde; verzᶦ: 670.
vi̯erzîịi [f.], vi̯ẹ́rdị; vi̯erẓ: 501.

III. În unele pct., s-au obţinut informaţii despre alte nuanţe de verde cunoscute: [*] vᶦérdʸi-ŋḱis, vᶦérdi-bunĝác, şî mai̯ disḱis (473⁺ bunĝácu-i̯ di múltʸi fi̯élurᶦ: îŋḱis, mai̯ disḱis, şî mai̯ disḱis), brotiśíu̯, vermúz, vernil, nuculíu̯ (616).

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

GALBEN, pl.

„jaune"

[1519]

I. [Întrebare indirectă] Grâul când răsare e verde; când e copt, cum e (la culoare)?

WLAD 10; ALR II s.n. 1216; ALRM II s.n. 1033; ALM 123; ALF 716; AIS 1577; ALJA 1554;
NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV 499; Trans. IV MN pl. 140.

II. gálbîn; gálbinᶦ: 471, 476, 479, 487, 489, 492, 497, 499, 511 - 513, 516, 521, 523, 526⁺ poţ sî spui̯ şî dispri u̯ámini páliḍ, 529 - 534, 537, 539, 545, 546, 549, 552, 555, 558, 559, 562, 566 - 568, 571, 573 - 576, 579 - 582, 584, 585, 591, 594, 596 - 599, 602, 603, 605, 611 - 614, 617, 618, 620, 622, 623, 628, 635, 639, 641, 644, 646, 647, 650, 652⁺ când ḱicâ frûza žᵘosᵘ, 654, 655, 661, 662, 664, 665⁺ nu gálǵinᶦ!, 666, 668.
gálbîn; gálǵinᶦ: 498, 500, 504 - 510, 514, 515, 517 - 520, 522, 524, 525, 527, 528, 541 - 544, 551, 553, 560, 561, 587, 589, 590, 604, 625 - 627, 630, 633, 637⁺ [*] potrocalíi̯ [pl.], 638, 645, 649, 658, 659.
gálbân; gálbinᶦ: 470, 496, 503, 535, 600, 606, 610.
gálbîn; gálbi̯nᶦ: 482, 495, 547, 572, 588, 592, 669⁺ ~ ruĝinit.
gálbân; gálǵinᶦ: 502, 608, 609, 624.
gálbîn: 536, 540, 607, 640.
gálbîn; gálbinᶦ, gálǵinᶦ: 595, 619⁺ [k] [pl.], 656, 660⁺ [k] [pl.].
gálbîn; gálbiń: 473⁺ [*] gálbân, 490, 491.
gálbin, gálbîn; gálbinᶦ: 493⁺ [pl. a fost obţinut imediat după (1)]; [II] gálbin, [k] gálbîn, 642⁺ [k] [sg.], 663⁺ [ρ]; [***] gálǵinᶦ [pl.].
gálbin; gálbinᶦ: 648, 651, 653.
gálbin; gálbiń: 461⁺ [σ], [primul răspuns:] rᵘoşcát, 564.
gálbân; gálbi̯nᶦ: 477, 621.
gálbi̯n; gálbinᶦ: 481, 629.
gálbăn; gálǵinᶦ: 548, 556.
gálbîn; gálbẹnᶦ: 550, 667.
gálbăn; gálbinᶦ: 569, 583.
gálben; gálbinᶦ: 601, 657.
gálbăn; gálbiń: 462.
gálbin; gálbiń: 463.
gáłbiⁿ; gálbiń: 464⁺ [H] jóuṭi; dva jou̯ḱi, [I,1] jóuṭei̯.
gálbîn; [ε] gálbinᶦ: 465⁺ [H] jóuṭii̯; jôu̯ḱii̯ĕ.
gálbăn; gálbiń: 466.
gálbẹn; gálbinị: 467⁺ [H] jóuṭî; dva jóuṭi; mai̯ bílşe jóuṭi.
gálbân; gálbinᶦ: 468⁺ [II] gálbîn; gálbi̯nᶦ.
gálbăn; gálbenᶦ: 472.
gálbân; gálʸǵinᶦ: 475.
gálbi̯n; gálǵiń: 478.
gáłbân; gálbiní: 483⁺ îi̯ ~.
gálbân; gálbinᶦ: 485.
gálbân; gálbiń: 486.
gálbână; gálbini: 488⁺ [σ] şi gálǵinᶦ.
gálbân; gálbiń: 494.
gálbân; gálǵinᶦ: 501.
gálbăn; gálǵin: 538.
gálbîn; gálbini: 554.
gálbîn; gálbînᶦ: 557.
gálbân; gálbinᶦ: 563.
gálbân; gálbiń: 565.
gálbîn; gálbînᶦ, gáldʹiń: 570.
gálbăn; gálbẹnᶦ: 577.
gálbẹn; gálbenᶦ: 578.
gálbîn; gálbînᶦ: 586.
gálbîn; gálbi̯nᶦ, [k] gálǵinᶦ: 593.
gálbîn; gálbinᶦ, [D] gálǵinᶦ: 615.
gálbîn; gálbinᶦ: 631⁺ [despre grâu] s-o-ŋgălbinit [3].
gálbîn; gálǵẹnᶦ: 634.
gálbu̯n; gálbinᶦ: 636.
gálbẹn, [k] gálbîn; gálbẹnᶦ: 643.
gálben; gálbenᶦ: 670.
gálbân aọrịu̯; gálʹǵinᶦ: 480.
gálben; gálbenᶦ, potrocalíi̯ [pl.]: 632.
galbíi̯, gálbinᶦ [pl.]; [ρ] gálbîn: 469⁺ [*] gálbân; gálbinᶦ.
gălbúi̯, gálbîn; gálbinᶦ: 616⁺ fáşi féṭâ (1).
gălbíu̯; -bíi̯: 484⁺ [II] gálbân; gálbinᶦ.
gałbíu̯, gáłbân; gálbini: 474.

III. În pct. 536, 540, 607 şi 640 s-a înregistrat forma de plural feminin gálbini, provocată de modul în care a fost formulată întrebarea. Izolat, s-au obţinut informaţii şi despre alte nuanţe de galben cunoscute: [*] gálbân ălamíi̯, ~ cruşít (473).

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

GALBENĂ, pl.

„jaune"

[1520]

I. [Întrebare indirectă] Dar frunza în pomi, toamna, cum e? (Vezi întrebarea precedentă).

WLAD 10; AIS 1577; ALPO 293; ALJA 1554;
NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 94; Trans. IV MN pl. 140.

II. gálbînâ; gálbini: 489, 497 - 500, 504, 506, 508 - 513, 516 - 521, 523, 524, 526 - 529, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 558, 575, 579, 630, 636, 639 - 646, 652, 654, 656, 666, 667.
gálbînî; gálbini: 531, 535, 536, 550, 559, 567, 573, 580, 581, 584, 586, 587, 590, 591, 595, 596, 598, 601, 604, 605, 607, 608, 612, 614, 617 - 619, 622, 623, 634⁺ sî-ŋgălbinéşti, 635, 657, 658, 662, 668.
gálbînâ; gálbi̯ni̯: 471, 538, 556, 561, 571, 576, 589, 592, 593.
gálbânâ; gálbini: 479, 491, 493⁺ [II] gálbânâ; gálbi̯ni, 495, 502, 533, 606, 624.
gálbînâ; gálbini̯: 505, 514, 515, 525, 530, 572, 616, 625.
gálbînî; gálbi̯ni̯: 540, 557, 582, 594, 602.
gálbânâ; gálbini̯: 470, 492, 501, 610.
gálbinâ; gálbini: 564, 629, 653⁺ tot ~, 659.
gálbânâ; gálbi̯ni̯: 477, 487, 588.
gálbinî; gálbini: 562, 603, 651.
gálbână; gálbine: 462, 503.
gálbână; gálbińe: 466, 490.
gálbi̯nâ; gálbini: 537, 599.
gálbînî; gálbi̯ni: 547, 613.
gálbînă; gálbini: 566, 569.
gálbănă; gálbinẹ: 577, 583.
gálbânî; gálbini: 609, 620.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

gálbâ̦nâ̦; gálbiṇě: 461.
gálbănă; gálbińě: 463.
gálbî̦nî̦; gálbiî̦ńi̦: 464+ [H] jóu̯ta; dvi jólți̯, [I,1] jóu̯ḱi.
gálbînâ; gálbini: 465+ [H] jóu̯ta; jóu̯ḱi̯.
gálbî̦nî̦; gálbiṇi̦: 467+ [H] jóu̯ta; jóu̯ḱi̯.
gálbânâ̦; gálbiṇi̦: 468+ [II] gálbână; gálbini̯.
gálbănă; gálbenẹ: 472.
gálbână; gálbińi̯: 473.
gáłbînî; gálbini: 474.
gálbână; gálbini̯: 475.
gálbînâ̦; gálbini̯: 476.
gálbână; gálbiṇi: 478.
gálbână; gálbini: 480.
gálbiṇâ; gálbiṇi: 481.
gálbînâ̦; gálbini̯: 482+ î̯i̯ ~; [primul răspuns:] sâ şt'ímbâ.
gáłbâṇâ̦; gálbińi̯: 483.
gálbânâ̦; gálbini̯: 486.
gálbână; gálbińi̯: 494.
gálbâṇâ̦; gálbinẹ: 496.
gálbănâ; gálbe̱ni: 507.
gálbînâ̦; gálbini: 522.
gálbănă; gálbiṇi̯: 548.
gálbâṇâ̦; gálbiṇi̯: 554.
gálbinâ̦; gálbiṇ, [ρ] gálbini: 555.
gálbină; gálbiṇi̯: 560.
gálbinâ̦; gálbini̯: 563.
gálbânâ; gálbińẹ: 565.
gálbînî; gálbiṇi: 568.
gálbînâ; gálbiṇi: 570.
gálbănâ; gálbiṇi̯: 574.
gálbẹnâ; gálbẹnẹ: 578.
gálbînî; gálbeṇi̯: 585.
gálbi̯nâ; gálbiṇi̯: 597.
gálbânî̯; gálbini: 600.
gálbînî; gálbini: 611.
gálbînâ; gálbini̯: 615.
gálbi̯nî; gálbini: 621.
gálbînâ; gálbini̯: 628.
gálbînî; gálbini: 631.
gálbenâ; gálbeni̯: 632.
gálbiṇâ; gálbiṇi̯: 638.
gálbînî; gálbini̯: 648.
gálbinî; gálbini̯: 650.
gálbiṇâ; gálbiṇi: 655.
gálbînâ; gálbini̯: 661.
gálbinâ; gálbiṇi̯: 663.
gálbinâ; gálbini̯: 664.
gálbînî; gálbini̯: 665.
gálbenâ; gálbene: 670.
gálbi̯nâ ruĝinítâ; gálbi̯ni̯ ruĝiníti̯: 669.
gálbânâ, ružiníi̯i̯; gálbini̯: 626.
gálbînâ, ruĝinii̯; ruĝiníi̯: 660.
gálbînâ; gálbini̯, gălbúi̯i̯; -búi̯: 637.
gálbînî; gálbini, gălbúi̯i: 649.
gălbúi̯i; -búi̯: 627, 647.
gălbî̦i̯e; -bî̦i̯: 484+ [II] gálbână; gálbini̯.
galbî̦i̯i̯, gálbână; gálbiṇi̯: 469+ [•] gálbâṇâ̦; gálbińi̯.
galbî̦i̯i̯, gạlbâṇâ̦; gálbinẹ: 488.
gălbúi̯i, gálbi̯nâ; gálbini: 633.
–: 485.

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

ALBASTRU, pl.

„bleu"

[1521]

I. [Întrebare indirectă] Cum e cerul ziua, când e senin, mai ales după o ploaie?

ALR II s.n. 1217; ALF 138; AIS 1578*; ALG 1091; ALMC 1; ALPO 85; ALA 233; ALC 277; ALCo 194; ALAL 1; ALJA 1555; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 39; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 92; Trans. IV MN pl. 140.

II. albástru; -băştri: 461, 462+ albástru ŝéru, albástru-nĉis, 463, 466, 470, 472, 473+ [•] [V] lila [se zice] la albástru: l'íla-ŋḱis, lila diṣḱis; „se mai zice şi acum", 477, 481, 487, 492, 500, 502, 504, 505, 507, 508, 510 - 519, 521 - 523, 525 - 533, 535, 536, 539 - 546, 548 - 551, 556, 557, 559 - 562, 566 - 568, 570 - 574, 579 - 581, 583 - 587, 589 - 592, 594 - 596, 598, 599, 601 - 605, 607, 609, 611 - 614, 617 - 619, 622, 626, 627, 629, 630, 633, 634, 637 - 645, 648, 649, 651 - 655, 657 - 659, 661, 662, 664, 665, 667 - 670.
albástru; -bástri: 476, 478, 479, 486, 491, 494, 495, 497, 503, 524, 555, 558, 564, 575 - 578, 582, 588, 597, 616, 624, 650, 656.
albástru; -băştri: 499, 506, 509, 520, 534, 552, 553.
albástru; -báştri̯: 632, 647, 660, 663.
albástru; -báştri̯: 537, 600, 623.
albástru; -báştri̯: 538, 593+ albástri̯ [plf.], 610.
albástru; -băştri: 489, 498.
albástru̯; -báştri: 606, 620.
albástru̯; -báştri̯: 615, 631.
albástru; -báştri̯: 628, 666.
albástru̯; ałbáştri̯: 465+ [H] hułubéi; hułubî̆.
ȋalbástru; albáştri: 471+ [•] albástru; -báştri.
ȇalbăstru; ȋalbástri̯: 474+ [forma de pl., pronunţată cu semiafonizare].
albástȓu; -báştri̯: 475.
ȇalbástru; albáştri̯: 480.
albástru̯; -bástri: 482.
ȇalbástru̯; -báştri̯ẹ: 483.
albástį; ȇalbástri: 485.
albástru; -bástri̯: 490.
ȇalbástru; albáştri̯ẹ: 493+ [II] albástru; -báştri.
ȇalbástru; albáştri: 496.
albástru; -bástri̯: 547.
ȇạlbástru; -báştri̯: 563.
albástru; albáştri: 565.
albástru; –: 569.
albástru; -bástri: 608.
albástru̯; albástri sau̯ albáştri: 621.
albástru; -báştri̯: 625.
albástru; albástri sau̯ albáştri: 646.
(víne̯-)albastríi̯: 468+ [II] albástru; -báştri.
ȇalbăstríi̯; albăstríi̯, [ρ] albáştri: 484+ [II] albástru; -báştri.
ȇalbastrúi̯, ȇalbástru; albáştri̯: 554.
ȇalbăstríu̯; ȋalbáştri̯ẹ: 488+ [pentru pl.:] „ochi ~".
albăstríu̯; albáştri: 635+ [pentru pl.:] „doi ochi ~".
sańín, albástru; -bástri̯: 469+ [•] ălbástru; albáştri̯.
sîniliu̯, albástru; -báştri̯: 636+ [(1) se foloseşte exclusiv cu referire la cer].
ŝieríu̯; ŝieríi̯: 501.
[ɛ] vi̯ẹ́rdi̯; vi̯erḍ: 464+ [•] albástru; -bástri; [H] ḑălḗńi̯; ~, [I,1] sénọ; séńi [inf. face confuzie cu 'verde'].
vi̯ẹ́rdi̯; vi̯ẹ̆rț: 467+ [D] albástru-i̯ álti̯, mai̯ întunicát, [•] albástru̯ disḱis; ălbástri̯; [H] hołubẹ́; hołubî̆, mai̯ i̯ési̯, mai̯ tʸi̯ámńi̯.

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

NEGRU, pl.

„noir"

[1522]

I. [Întrebare indirectă] Dar cărbunele cum e (la culoare)?

Cf. ALR II s.n. 240, 1214; cf. ALRM II s.n. 161; ALF 916; AIS 1574; ALL 1113; ALG 633; ALMC 1304; ALPO 372; cf. ALAL 104; ALJA 1552; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 90; Trans. IV MN pl. 141.

II. négru; négri: 474 - 478, 480, 481, 487, 495 - 499, 503, 505, 508, 509, 511 - 518, 521 - 523, 526, 527, 529 - 536, 539 - 547, 549 -

553, 566, 569, 571, 578, 583, 584, 588, 592, 597, 599, 600, 602, 606, 608, 609, 611, 612, 615 - 625, 628, 629, 631 - 640, 642, 643⁺ stĩs, 644 - 649, 652 - 662, 664 - 670.

nⁱégru; nⁱégri: 471, 472, 502, 556, 557, 562, 564, 570, 573, 575, 579 - 582, 585 - 587, 590, 591, 594 - 596, 603, 604, 610, 613, 614.

ńégru; ńégri: 466, 507, 519, 520, 537, 558, 561, 568, 572, 574, 576.

négru; nⁱégri: 559, 567, 577, 589, 605.

nⁱégru; négri: 479, 492, 563, 607.

négru; négri: 548, 598, 630, 651.

ni̯égru; ni̯égri: 462, 469⁺ [*] ńi̯ĕgru; ńi̯égri, 486.

négru; négri: 489, 504, 510.

ni̯égru; nⁱégri: 482, 484⁺ [II] ni̯égru; ni̯égri.

négru; négri: 500, 524.

ńégru; ńégri: 593, 650.

négru; négri̯: 641, 663.

ńégru; ni̯égri: 461.

ńĕgru; ńĕgri: 463.

ńi̯égru̯; ńi̯ẹ́gri̯: 464⁺ [H] čórnî̯; dva ĉórńi̯.

ni̯ĕgru̯; ni̯ẹ́gri̯: 465⁺ [H] ĉi̯órńi̯; ĉórńi̯.

ńi̯égri̯ [pl.]; ńi̯égru̯: 467⁺ [H] ĉórńi̯; dva ĉórńi; mai̯ bílşe̯ ĉórńi̯.

ni̯égru; ni̯ĕgri: 468⁺ [II] négru; négri.

négru; négriⁱ: 470.

ńégru; ńégri: 473.

négru; négri̯: 483.

n(ⁱ)égru; nⁱégri: 485.

nⁱégru; ni̯égri̯: 488.

ni̯égru; ńégri: 490.

ńégru; nⁱégri: 491⁺ „când este stins".

ni̯égru; ni̯égri: 493⁺ [II] ńégru; ńégri.

ńégru; ńégri: 494.

ni̯égru; ni̯égri: 501.

ńégru; ńégri: 506.

ńi̯égru; ńi̯égri: 525.

ńégru; ńégri: 528.

ńégru; ńégri: 538.

ńégru̯; ńégri̯: 554⁺ cărbúnli: aprĩs îi̯ rõş, i̯ar cărbúnli stĩs îi̯ ~.

ńi̯ẹ́gru; ni̯égri: 555⁺ stĩs îi̯ ~, aprĩs îi̯ rᵘoş; róşi̯.

nⁱégru; ńégri: 560.

ńĕgru; ńégri: 565.

ni̯égru; ni̯égri: 601.

ńnégru; négri: 626.

ńnégru; ńégri: 627.

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

NEAGRĂ, pl.

„noire"

[1523]

I. [Întrebare directă] Pana corbului cum e (la culoare)?

AIS 1574; ALJA 1552; NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 90; Trans. IV MN pl. 141.

II. ni̯ágrâ; négri: 487, 496, 498, 499, 508, 509, 511 - 513, 516 - 518, 521 - 523, 526, 527, 529, 532, 534, 539, 541 - 545, 549, 551 - 553, 654.

ni̯ágrî; nⁱégri: 559, 562, 567, 573, 580 - 582, 585, 587, 590, 591, 594, 596, 604, 613, 614.

ne̯ágrâ; négri: 474, 475, 615, 633, 637, 640, 641, 643, 645, 667.

ne̯ágrâ; négri: 533, 599, 606, 609, 611, 622, 623, 625, 656.

ni̯ágrâ; négri: 479, 497, 500, 515, 524, 546.

ne̯ágrâ; négri̯: 547, 572, 589, 597, 600, 608.

ne̯ágrî; négri: 535, 540, 617, 619, 620.

ni̯ágrî; négri: 550, 566, 605⁺ to‿~ [cu referire la î. anterioară], 635, 648.

ni̯ágrâ; négri̯: 571, 588, 592, 669.

ne̯ágrâ; négre̯: 578, 624, 636, 644.

ni̯ágră; négri: 478, 480, 503.

ni̯ágrâ; négri̯: 481, 492, 505.

ni̯ágrâ; négri: 489, 504, 510.

ńe̯ágrâ; ńégri: 531, 537, 538.

ni̯ágrî; ni̯égri: 595, 601, 603.

ni̯ágrâ; négri̯: 632, 661⁺ tot ~ [cu referire la î. anterioară], 664.

ni̯ágrâ; négri: 642, 646, 652.

ni̯ágrî; négri: 658, 662, 668.

ńágră; ńégri̯: 462, 463.

ńi̯ágrâ; ńégri: 519, 520.

ne̯ágrâ; négri̯: 530, 616.

ni̯ágrâ; nⁱégri̯: 556, 560.

ni̯ágrî; nⁱégri̯: 557, 583.

ne̯ágrâ; nⁱégri̯: 561, 577.

ni̯ágrâ; nⁱégri: 575, 579.

ne̯ágră; négre: 612, 670.

ne̯ágră; négri: 618, 621.

ne̯ágrâ; négri: 629, 660.

ni̯ágrî; négri: 634, 651.

ne̯ágrâ; négri̯: 638, 653.

ne̯ágrâ; négri: 639, 655.

ńágrặ; ńégri̯: 461.

[ε] ńi̯ágri̯; ńi̯ẹ́gri̯: 464⁺ [H] čórna̯; dvi čórńi.

ni̯ágrặ; nⁱégri̯: 465⁺ [H] ĉi̯órnă; ĉi̯órńi.

ńi̯ágră; ńégri: 466.

ńi̯ágri̯; ni̯ĕgri̯: 467⁺ [H] ĉórna̯; ĉórńi.

ni̯ágrặ; ni̯égri̯: 468⁺ tó‿~ [cu referire la î. anterioară], [II] ni̯ágră; nⁱégri.

ni̯ágră; ni̯ĕgri̯: 469⁺ [*] ńi̯ágrặ.

ńe̯ágră; négri̯: 470.

ni̯ágrâ; nⁱégri: 471.

ni̯ágrâ; nⁱégre̯: 472.

ńágrâ; ńégri̯: 473.

ni̯ágră; nⁱégri: 476.

ni̯ágră; ni̯égri: 477.

ni̯ágrặ; nⁱégri: 482.

ne̯ágrặ; négri̯: 483.

ni̯ágrâ; ni̯égri̯: 484⁺ [II] ni̯ágrâ; ni̯égri̯.

ńi̯ágrặ; ńégri̯: 485.

ńi̯ágră; ńⁱégri̯: 486.

ni̯ágrặ; ni̯égri̯: 488.

ńi̯ágră; ńégri̯: 490.

ńi̯ágrâ; ńⁱégri: 491.

ni̯ágrặ; ni̯égri̯: 493⁺ [II] ńi̯ágrâ; ńégri.

ńi̯ágrâ; ńégri: 494.

ni̯ágră; négri̯: 495.

ni̯ágrâ; nⁱégri: 501.

ni̯ágră; ni̯égri: 502.

ńágrâ; ńégri: 506.

ni̯ágrâ; ńégri: 507.

ńi̯ágrâ; ńégri: 514.

ńi̯ágrâ; ńi̯égri̯: 525.

ńi̯ágrâ; ńégri: 528.

ńe̯ágrî; ńégri: 536.

ńe̯ágrâ; ńⁱégri: 548.

ńi̯ágrî; ńi̯ĕgri: 554.

ńi̯ágrâ; ńi̯égri̯: 555.

ńi̯ágrî; ńégri: 558.

ni̯ágrî; ńi̯égri: 563.

ni̯ágrâ; ńégri: 564.

ne̯ágrặ; nⁱégri̯: 565.

ńágrâ; ńégri̯: 568.

ne̯ágrî; ńégri: 569.

ńágrâ; ńégri: 570.

ne̯ágrâ; ńégri̯: 574.

ńi̯ágrâ; ńégri̯: 576.

ni̯ágrî; négri̯: 584.

ni̯ágrâ; ni̯égri̯: 586.

ńi̯ágrâ; ńⁱégri̯: 593.

ne̯ágrî; négri: 598.

ne̯ágrî; négri̯: 602.

ńe̯ágrî; négri: 607.

ne̯ágrâ; négri: 610.

ni̯ágrâ; négri̯: 626.

ne̯ágrâ; ńégri: 627.

ni̯ágrâ; négri̯: 628.

ni̯ágrâ; négri: 630.

ni̯ágrî; négri̯: 631.

ni̯ágrî; négri: 647.

ni̯ágrî; négri̯: 649.

ńágrî; ńégri: 650.

ni̯ágră; négri̯: 657.

ne̯ágrâ; nⁱégri: 659.

ne̯ágrâ; négri̯: 663.

ne̯ágrậ; négri: 665.

ne̯ágrâ; négri̯: 666.

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

ROŞU, pl.

„rouge"

[1524]

I. [Întrebare indirectă] Cum e sângele la culoare?

ALR II s.n. 1215; ALRM II s.n. 1032; ALM 364; ALF 1171; AIS 1576; ALG 1593; cf. ALMC 1543; ALA 1098, 1213; ALC 1146, 1258; ALB 868; ALJA 1553;
NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. III 645; Munt. Dobr. IV MN, p. 93–94; Trans. IV MN pl. 141.

II. roş; ~: 462, 471, 485, 489, 492, 497 - 500, 504 - 514, 516 - 521, 523, 524, 526 - 532, 534 - 546, 548 - 553, 556 - 558, 560 - 562, 567, 569 - 576, 579 - 583, 585 - 593, 595, 596, 598, 600, 601, 603, 605 - 609, 611 - 613, 618 - 621, 623, 625, 627+ [sângele:] roẓ, 629, 642, 656, 658.
róşu; roş: 472, 566, 568, 599, 602, 604, 622, 632, 634, 643.
rᵘoş; ~: 468+ [II] roş; ~, 469+ [*] roş; ~, 470, 482, 491, 555, 564, 638, 659.
róşu; róşii̯: 466, 577, 594, 647, 662, 664, 667.
roş; róşii̯: 597, 616, 624, 633, 639.
roşᵘ; róşii̯: 637, 644 - 646, 648.
róşu; róşî: 479, 496, 503, 610.
róşu; róşii̯: 651, 657, 668, 670.
roşĺ; ~: 463, 490, 563.
róşu; róşâ: 476, 478.
rᵘóşu; rᵘóşî: 477, 486.
roş; ~: 483, 554.
róşu; róşi: 495, 653.
roş; róşâ: 522, 525.
roşᵘ; roş: 559, 655.
roş; róşii̯: 614, 654.
roşᵘ; róşii̯: 630, 663.
róşu̯; róşii̯: 636, 640.
roşᵘ; róşii̯: 641, 660.
r̄oş; roşĺ: 461.
ró̜şu̯; ro̜ş: 464+ [H] ĉorlę́ńi; dva ĉorlę́ń, [I,1] ĉerlʸi̯áríⁱ.
ró̜şu̯; ro̜ş: 465+ [H] ĉi̯ĕrlę́ńi; ĉi̯ęlę́ńi, χr̄ĕbiń‿ĉi̯ĕrlę́ńi̯.
ró̜şu̯; ro̜ş: 467+ [H] ĉerlę́n; dva ĉerlę́ńi.
róşu; rᵘoş: 473+ [*] roş îŋḱis, roj‿dʸisḱis, rᵘoş caràmńiziu̯.
r̄óşu; róşî: 474.
róşu; roşĺ: 475.
róşu̯; roşĺ: 480.
rᵘóşu; rᵘoş: 481.
rᵘoş; rᵘoş: 484+ [II] rᵘoşĺ; ~.
róşu; rᵘóşî: 487.
róşu̯; roşĺ: 488.
roş; roş: 493+ [II] rᵘoş; ~.
ró̜şu; róşîⁱ: 494.
rᵘoşu; róşî: 501.
róşâ; roşĺ: 502+ sîngili ~, sti̯águ róşu.
róşu; róşe: 515.
roşᵘ; roş: 533.
róşu̯; roş: 547.
ru̯oş; rᵘoş: 565.
róşu; roşĺ: 578.
roş; roşĺ: 584.
róşu̯; rᵘoş, [ρ] rᵘóşii̯: 615.
roşᵘ; róşii̯: 617.
roş; ~, rᵘoş: 626.
rᵘoşᵘ; rᵘoş: 628.
roşᵘ; roşĺ: 631.
róşu̯, roş; rᵘoş: 635.
rᵘoş; rᵘoşⁱ: 649.
rᵘoşᵘ; rᵘoş: 650.
rᵘoşᵘ; róşii̯: 652.
roşᵘ; róşii̯: 661.
roşᵘ, roş; róşii̯: 665.
roşᵘ; róşii̯: 666.
rᵘóşu; rᵘoşⁱ: 669.

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

ROŞIE, pl.

„rouge" [f.]

[1525]

I. [Întrebare indirectă] Dar creasta cocoşului, cum e la culoare? (Vezi întrebarea precedentă).

AIS 1576; ALG 1594; ALC 1146; ALJA 1553;
NALR / ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. III 646; Munt. Dobr. IV MN, p. 94; Trans. IV MN pl. 141.

II. róşâ; ~: 479, 489, 494, 497 - 500, 504 - 506, 508 - 514, 516 - 525, 528, 529, 531 - 534, 537, 539, 541 - 546, 549, 552, 553, 556, 575, 588, 589, 592, 599, 600, 610, 618, 625, 626.
róşîi̯; róşîi̯: 535, 597, 602, 604, 613, 617, 619 - 622, 624, 628, 631, 633, 634, 636, 640, 643, 645, 646, 648, 665 - 667.
róşî; ~: 496, 503, 507, 536, 540, 557, 567, 583, 590, 595, 607 - 609, 612, 663.
róşî; roş: 482, 561, 566, 571 - 574, 580, 582, 584, 585, 598.
róşâ; roş: 472, 492, 551, 568, 570, 576.
róşî; róşîi̯: 560, 605, 611, 623, 662.
róşii̯; róşii̯: 630, 644, 649+ tot ~, 654, 657.
róşîi̯; róşii̯: 603, 614, 647, 655.
róşâ; róşîi̯: 606, 629, 637, 641.
rᵘóşî; ~: 477, 481, 564.
róşą; ~: 488, 526, 527.
róşî; róşî: 547, 562, 569.
rᵘóşîi̯; ~: 466, 659.
rᵘóşâ; rᵘoş: 470, 491.
rᵘóşâ; ~: 486, 487.
róşîi̯; ~: 548, 601.
róşîi̯; róşîi̯: 594, 664.
roşĺ; ~: 461.
rᵘóşă; ~: 462+ rᵘoş cărămńiḑiu̯.
róşă; roşĺ: 463.
ró̜şî; ro̜şĺ: 464+ [H] čorli̯ánąă; dvi čorlę́ń, [I,1] ĉerlʸi̯ána.
ró̜şî; [ε] ~: 465+ pàtlažíca; ró̜şii̯; [H] (paradái̯ca) ĉi̯ĕrlę́na; dvi (paradái̯ți) şĕrlę́ńi̯.
ró̜şî; ~: 467+ [H] (odná) ĉerlę́nâĕ; dvi ĉerlę́ńi.
róşâ; roşĺ: 468+ tót ~ [cu referire la î. anterioară], [II] róşâ; rᵘoş.
rᵘóşî; ~: 469+ [*] róşî; roş.
róşî; roş: 471.
róşîⁱ, róşî; róşî: 473.
róşą; róşî: 474.
róşą; roşĺ: 475.
róşă; róşă: 476.
róşâ; róşą: 478.
róşî; roşĺ: 480.
róşą; roş: 483.
róşą̆; rᵘoş: 484+ tot ~, [II] rᵘóşă; rᵘoşĺ.
róşą; roş: 485.
róşă; roşĺ: 490.
róşą; roş: 493+ [II] rᵘóşą; rᵘoş.
róşi̯; ~: 495.
ró̜şî; ró̜şî: 501.
róşâ; roşĺ: 502.
ró̜şâ; ~: 515.
róşą; róşâ: 530.
róşî; ~: 538.
róşî; ~: 550+ tot ~.
róşî; ~: 554.
róşii̯, [ρ] róşi̯; róşi̯: 555+ úi̯ti şi̯ creásti [ε] róşî, róşi̯.
róşî; róşîi̯: 558.
róşii̯; róşîi̯: 559.
róşą; roşĺ: 563.
rᵘóşą; rᵘoş: 565.
róşîi̯e; róşîi̯: 577.
róşîe; roşĺ: 578.
róşă; roş: 579.
róşî; roşĺ: 581.
róşî; róşą: 586.
róşii; roş: 587.
róşîi̯; róşii̯: 591.
róşîⁱe, róşâ; ~: 593.
róşîi̯; róşîi̯: 596.
róşî; roşĺ: 615.
róşâ; róşii̯: 616.
róşâ; róşą: 627.
róşą; roş: 632.
rᵘóşîi̯; rᵘóşîi̯: 635.
rᵘóşą; ~: 638.
róşîi̯; róşîi̯: 639.
róşâ; róşîi̯: 642.

róşîịị; róşîị: 650.
róşiịị; róşiị: 651.
r^uóşîịị; róşîị: 652.
róşâ; róşị: 653.
róşî; róşî: 656.
róşîị; róşîị: 658.
róşâ; róşiị: 660.
róşiịị; róşîị: 661.
róşîịị; róşiị: 668.
r^uóşi^iị; r^uóşiị: 669.
róşiịĕ; róşiị: 670.

III. Izolat, s-au obţinut informaţii cu privire la alte culori cunoscute: líla 'mov', mur 'cafeniu închis', sur, gri‿ị-amú, şî lăị (462).

IV. [T]: Vezi „Nume de culori; culori vegetale" ► I/2: p. 124-127 (661. Mera, Vn.), p. 161-165 (665. Rotileştii Mari, Câmpuri, Vn.); „Cum se coase o ie" ► I/2: p. 182 (666. Negrileşti, Bârseşti, Vn.); ► vezi şi „În ce culori se vopseşte lâna, la ţesut" ► I/1: p. 275 (648. Tălpigi, Ghidigeni, Gl.); ► I/2: p. 185 (667. Nistoreşti, Vn.), p. 221 (669. Soveja, Vn.).

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

III

HĂRŢI LINGVISTICE INTERPRETATIVE

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

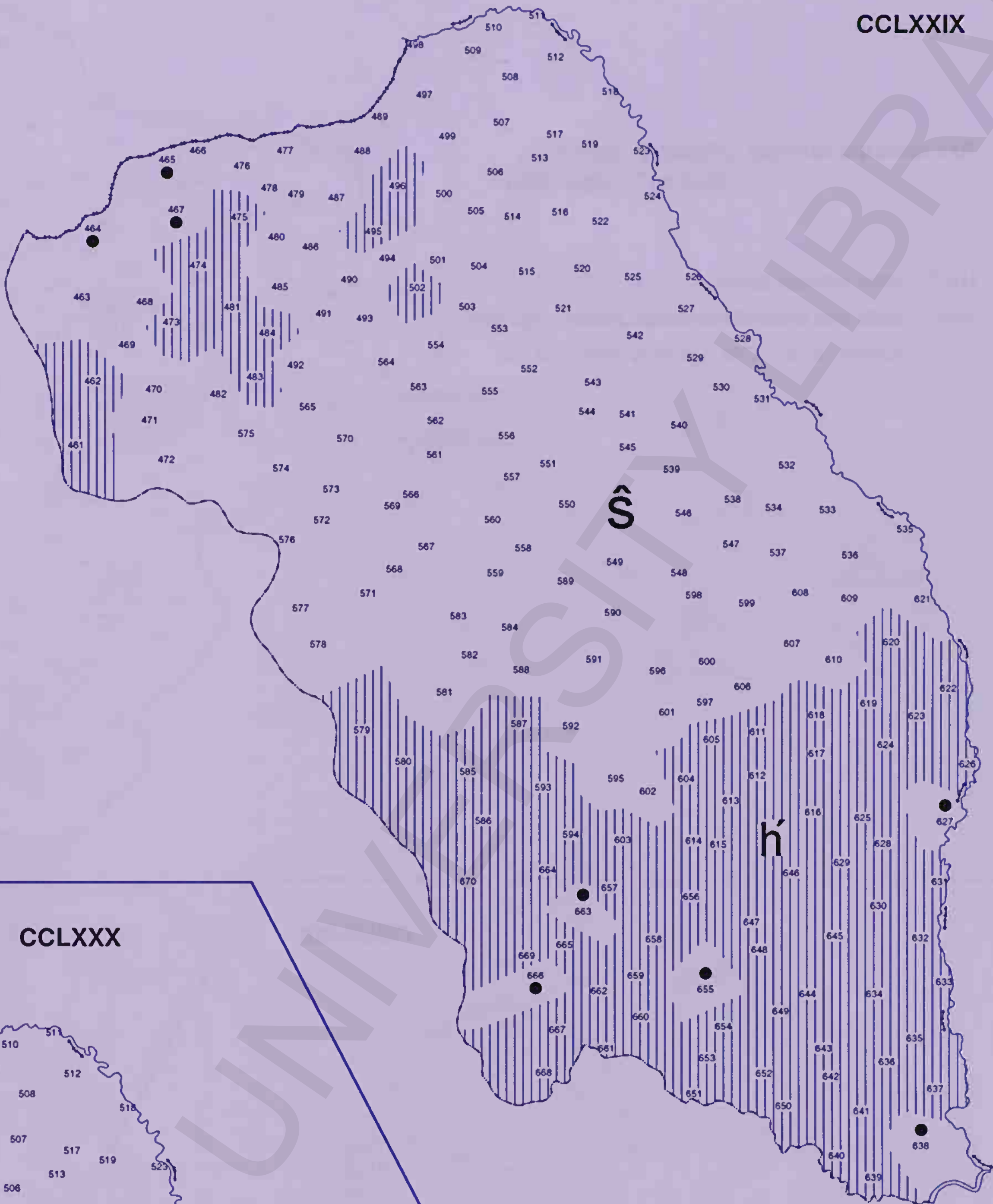
BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

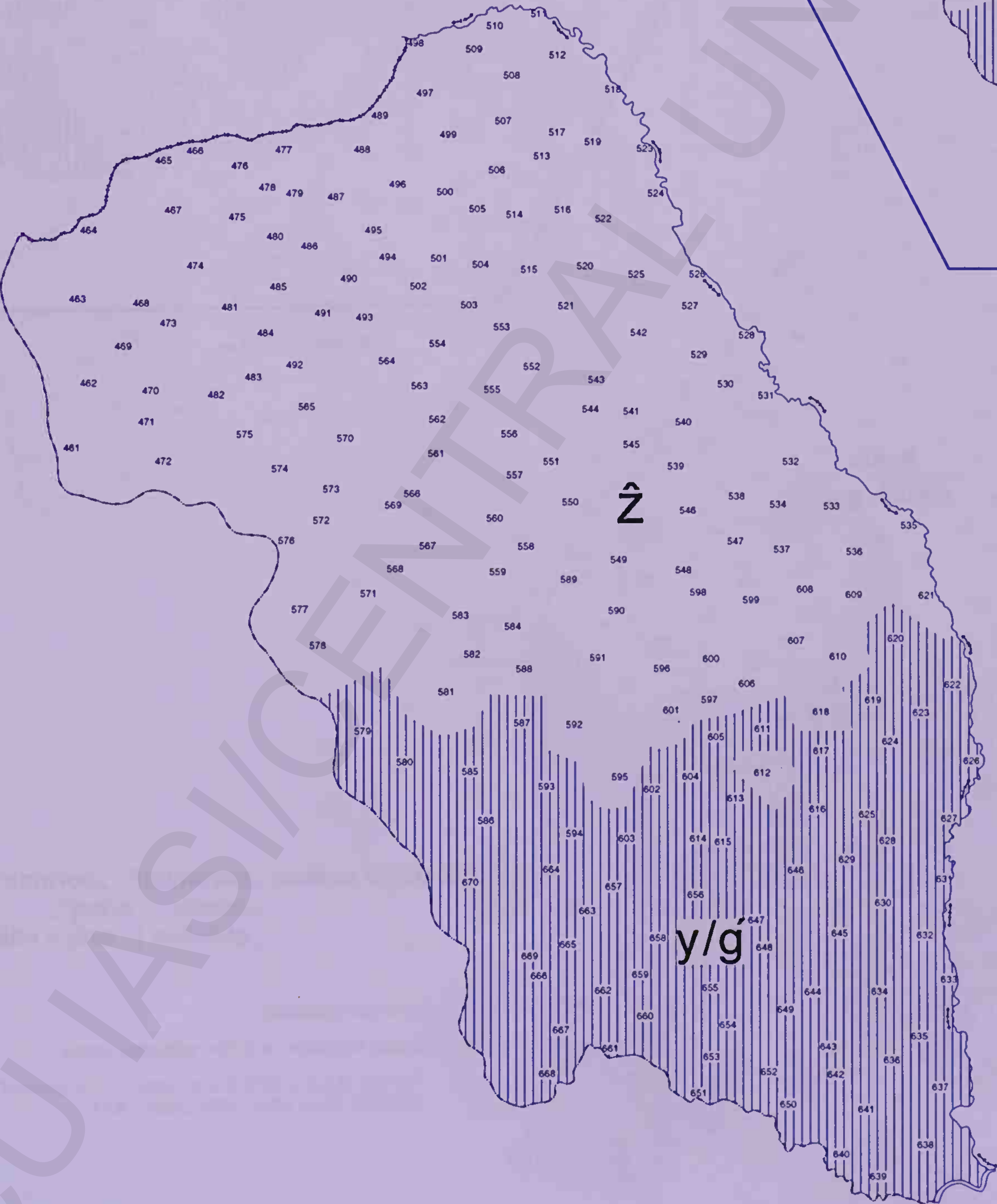
Palatalizarea consoanei [f-]

||||||| f + i (i̯) : h́ (ŝ h́, ś h́) în „fierbinte", „fiartă", „fir"

● depalatalizare sau absenţa palatalizării

Selecţie după h. CCLXV şi
după MN [1244], planşa XXX

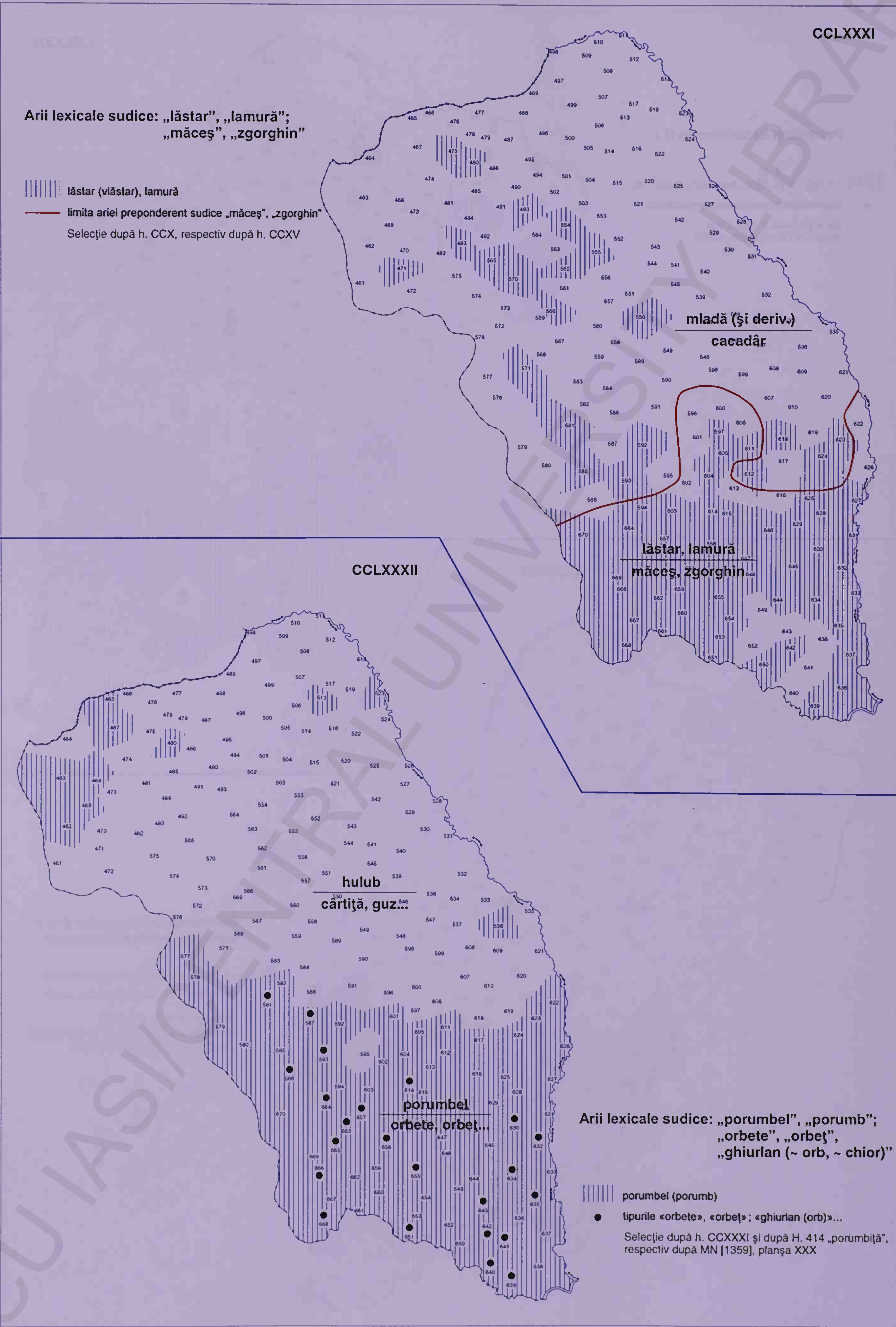

Palatalizarea consoanei [v-] şi secvenţa mediană în „ragilă"

||||||| v + i̯ : y/ǵ (h́) în „vierme" şi reflectarea ca -ǵi- a secvenţei mediane din „ragilă"

Selecţie după h. CCXXIX,
respectiv după h. CCI; cf. şi MN [1234]
„ragil" (ind.prez.1), planşa XXX

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

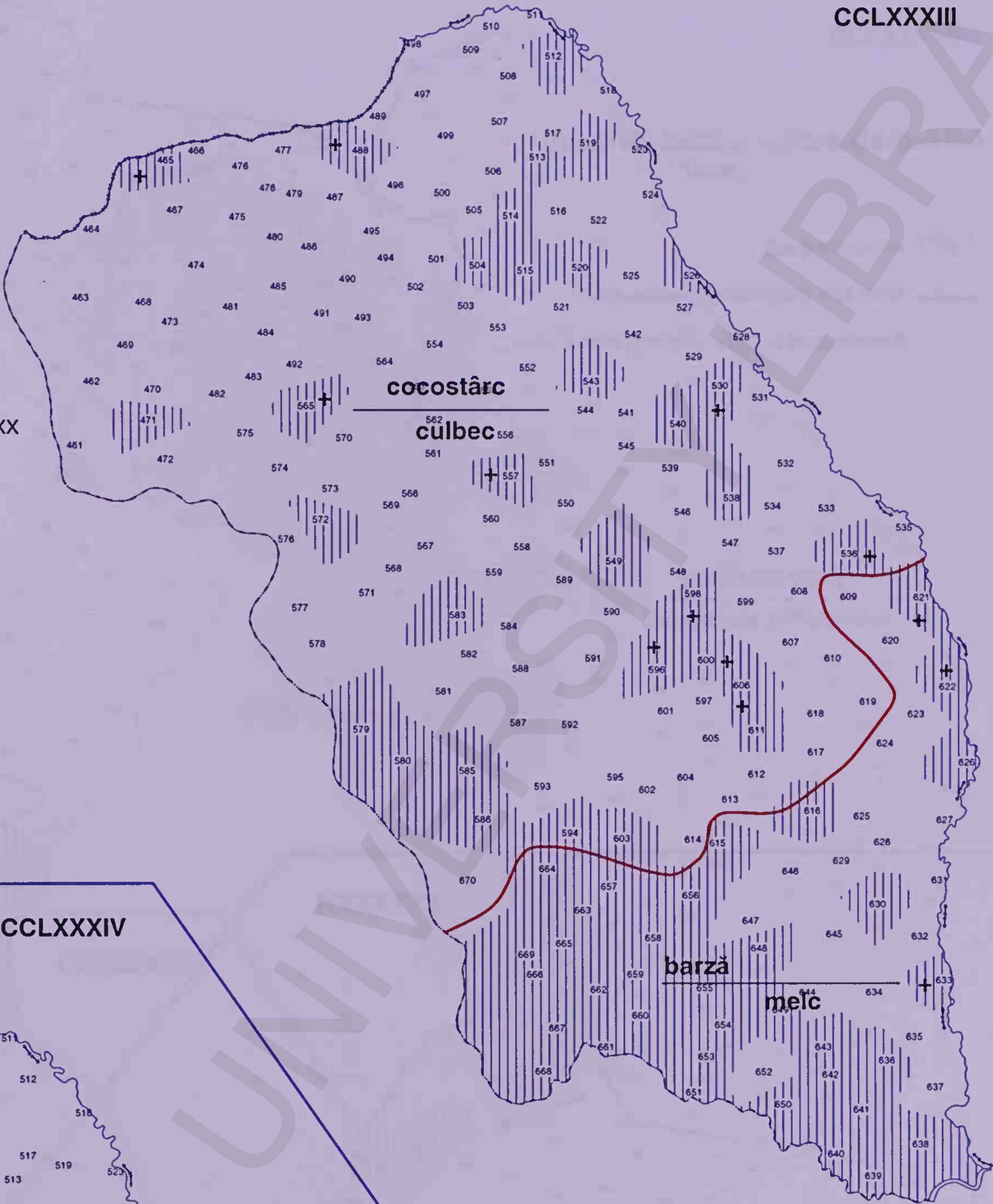
Arii lexicale sudice: „barză"; „melc"

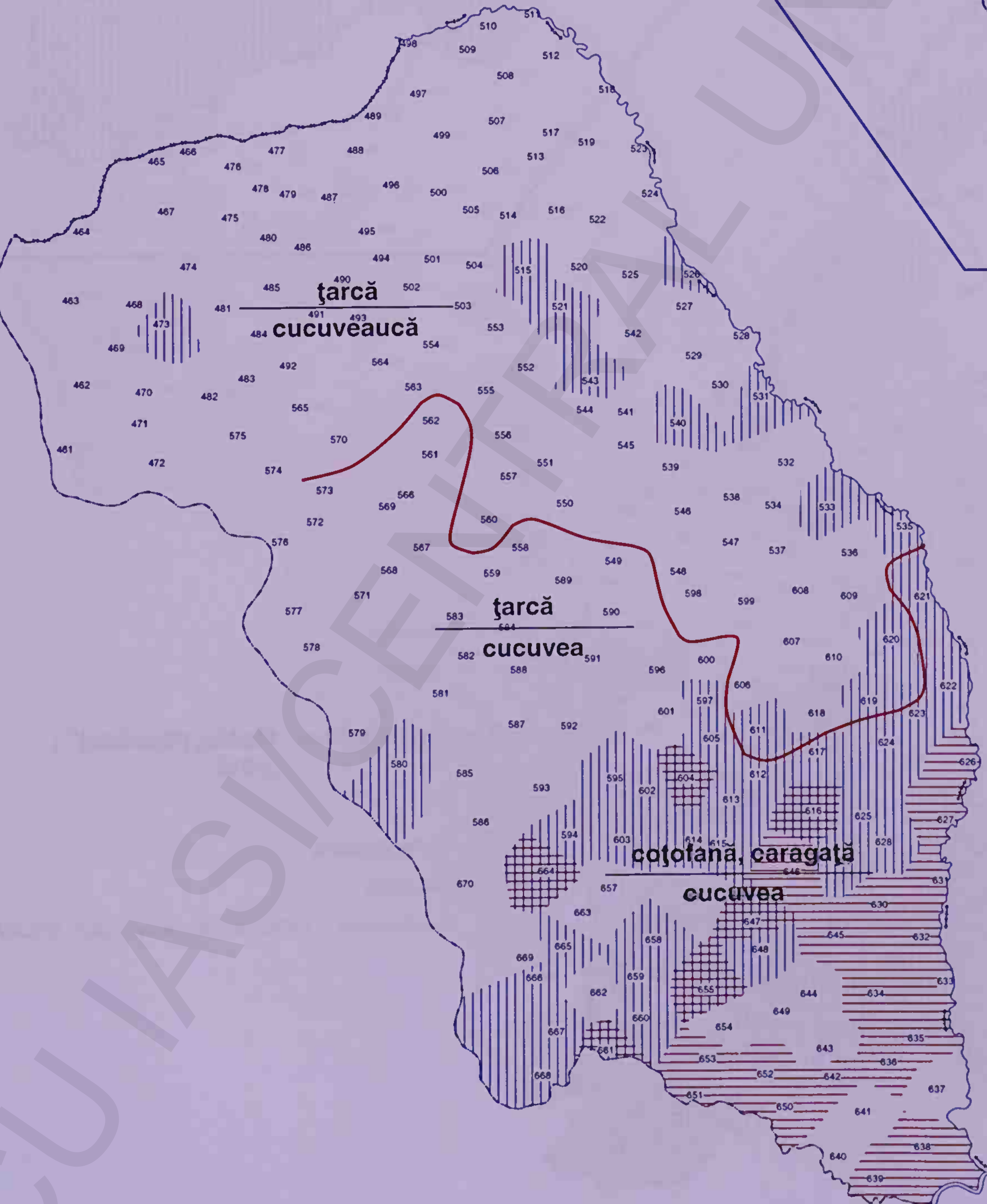
||||||| barză

\+ în pct. respective, inf. au precizat că termenul «barză» este recent sau puţin folosit

— limita ariei preponderent sudice „melc"

Selecţie după h. CCXXXIX, respectiv după h. CCXXX

Arii sudice: „coţofană" / „caragaţă" (şi var.) ; „cucuvea"

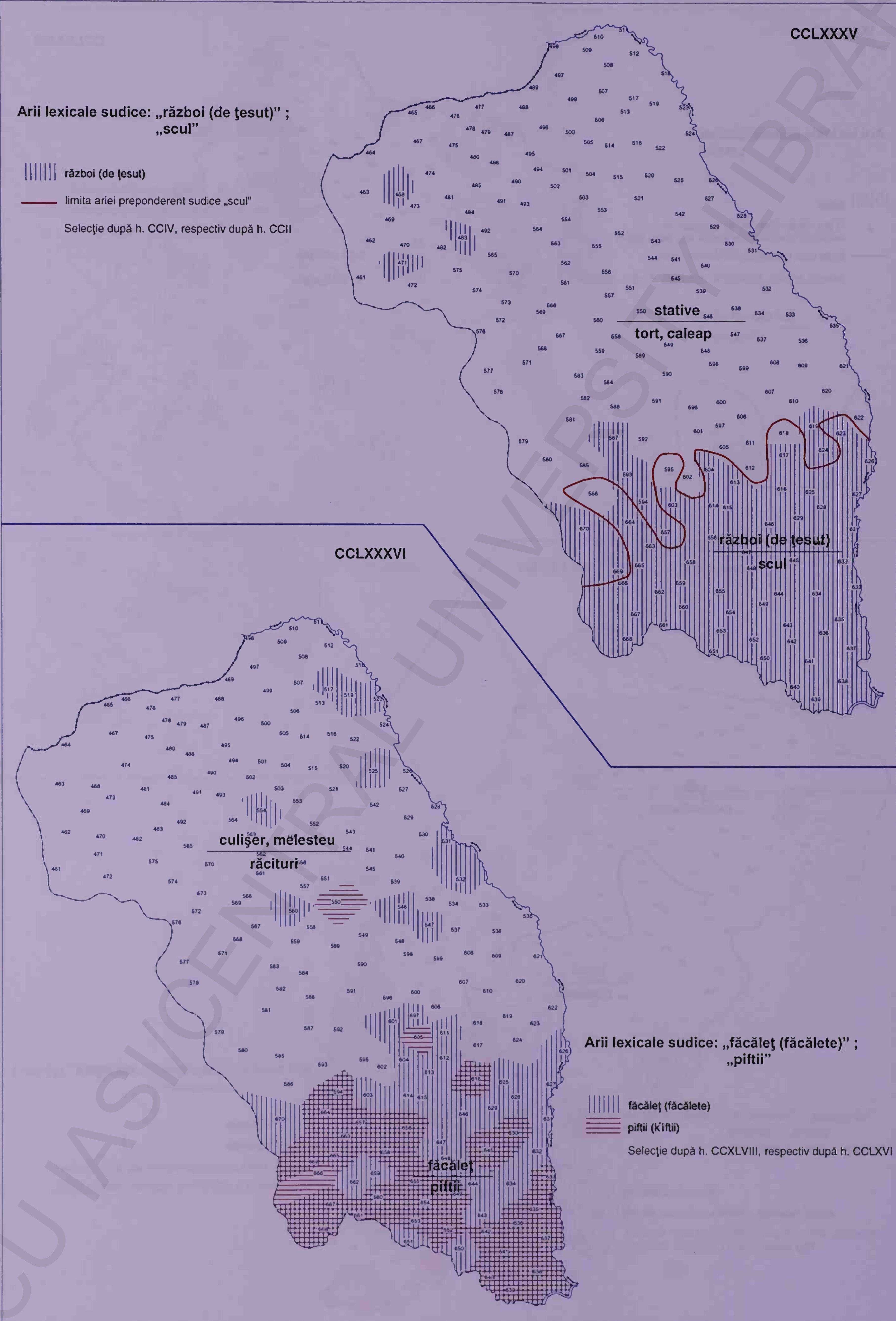
||||||| coţofană

═══ caragaţă

— limita ariei preponderent sudice „cucuvea"

Selecţie după h. CCXXXVI, respectiv după h. CCXL

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CCLXXXVII

Arii „vestice": „uimă" ; „ouăle picioarelor"

I. uimă

II. tipul «ouă(le) [picioarelor]»

„ouăle picioarelor" + „ouşoarele picioarelor"

+ alt termen sau absenţa răspunsului

Selecţie după reprezentarea grafică de pe H. 103 din NALR - Mold.Bucov., vol I, respectiv după h. LXVIII din NALR - Mold. Bucov., vol. I

uimă / ouăle picioarelor

udmă (şî var.) / ouşoarele picioarelor

CCLXXXVIII

Arii „vestice": „greier" ; „creier"

I. gre- în „greier" (şi var.)

◊ pct. cu gre- şi gri-, în «greier»

II. ○ cre- în „creier" (şi var.)

pct. cu cre- şi cri- în «creier»

Selecţie după h. CCXLIII, respectiv după h. III din NALR - Mold. Bucov., vol. I; cf. şi tre[ier] / tri[er] pe h. CLI din NALR - Mold.Bucov., vol. III

greier / creier

grier / crier

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TIPARUL EXECUTAT LA
IMPRIMERIA EDITURII UNIVERSITĂŢII
„ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IAŞI
700109 Iaşi, Pinului 1A, tel./fax 0232 314947
Apărut: 2014
Comanda: 489

Informaţii şi comenzi:
www.editura.uaic.ro
editura@uaic.ro

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ISBN: 973-270-452-7 (general)
ISBN: 978-606-714-025-5 (vol. IV)

EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA" IAȘI